

This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

Usage guidelines

Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

We also ask that you:

- + *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.
- + *Refrain from automated querying* Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.
- + *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.
- + *Keep it legal* Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

About Google Book Search

Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at <http://books.google.com/>

COLUMBIA LIBRARIES OFFSITE

CU55096530

Is4 IE03

Isocratis Opera quae

Columbia University
in the City of New York

LIBRARY

ISOCRATIS

O P E

COL. COLL.
LIBRARY.

QUAE EXSTANT N. YORK.

O M N I A

AD OPTIMORUM EXEMPLORUM FIDEM,
EMENDAVIT

VARIETATE LECTIONIS
ANIMADVERSIONIBUS CRITICIS
SUMMARIO ET INDICE,

INSTRUXIT

WILHELMUS LANGE

PHILOSOPHIAE DOCTOR ET AA. LL. MAGISTER
GYMN. CIVIT. HALENS. COLLEGA
BIBLIOTHECAE ACAD. SUBBIBLIOTHECARIUS

HALIS SAXONUM

IN LIBRARIA HEMMERDEANA

1803

88Is4
IE03

FRID. AUG. WOLFIO

**CRITICORUM NOSTRORUM
PRINCIPI**

PRAECEPTORI SUO

GRATI ANIMI CAUSSA

D. D. D.

EDITOR

4303

CHURCH OF THE HOLY TRINITY

WYOMING

1907

WYOMING

WYOMING

8334

**Me autem, qui Isocratem non diligunt, una cum
Socrate et Platone errare patiantur,**

CICERO in Oratore, c. 13.

AD

LECTORES.

Praestantissimum antiquitatis scriptorem, non lectione solum, verum etiam ediscendi opera dignissimum, Isocratem, accuratius qui cognoverit, ei haud dubie mirum videbitur, illum tam paucos hodie reperire lectores, ut, Graecis scriptoribus in duas classes divisus, quarum una auctores lectione tritos contineat, altera neglectos, his potius adnumerandus videatur, quam illis. Etenim nulla adhuc Operum illius omnium critices interpretationisque praesidio aliquo instructa editio in Germania exstat, desideratur interpretatio Germanica, paucissimique sunt, quum apud nos, tum apud exteras nationes, reperti, qui sive de industria, sive aliud agentes ad emendandum et explicandum Isocratem adiumenti aliquid attulerint. Quin etiam Reiskius illum non dignum habuit, quem in Oratorum Graecorum collectionem reciperet, tamque altum est fere ubique de Isocrate silentium, ut bonum quem-

vis lectorem optimi illius scriptoris fere misereat. Qui quidem neglectus, ne dicam contemptus, his nostris diebus eo processit, ut praeter Wolfiana formae minoris exempla, quae ad unum omnia divendita sunt, ad manum sit fere nullum, quo commode uti possis. Nam Anglica ista Battiei et Gallica Augerji editiones, quoniam e longinquo et per multas manus ad nos perveniunt, magno venduntur et paene in raris esse incipiunt. Quod Morus, Vir eximius, et Isoerati edendo si quis alius idoneus, pollicitus erat, se eundem in modum, quo Panegyricum ediderat, editurum esse Isocratis omnia, id ille aliis occupationibus distractus haud perfecit, nec, qui post illum hoc negotium suscepit, Findeisenus V. C., promissis stetit morte nimirum praepeditus. Quodsi Wolfianam maiorem ante duo secula evulgatam editionem adhuc optimam esse dicimus, certe eam, in qua multo plura praestita sint, quam sequentes editores cum Wolfio comparati praestiterint, quivis, credo, consentiet, qui, quid omnino in Isocrate illustrando praestitum sit, accuratius perspexerit.

Sed priusquam ulterius progrediamur, editionisque nostrae consilium et rationem exponamus, de Isocrate ipso pauca praemittenda vi-

dentur, indignissimique huius neglectus qualiscunque ratio reddenda, ut, si repertum fuerit, culpam non in Isocrate ipso, sed extra eum quaerendam esse, plures fortasse illi lectores et cultores in posterum excitemus.

Isocrates natus Athenis quatuor aut quinque ante bellum Peloponnesiacum annis, Ol. 86, 1; ante Chr. 436, et mortuus paucis diebus post acceptam Atheniensium ad Chaeroneam cladem, Ol. 110, 3; ante Chr. 338, (vid. Plutarch., Philostrat. et Dionys. Halic. in vita Isocratis,) ipsum fere seculum aetate sua explevit, maximas popularium suorum res gestas vidit, illustrissimorumque totius historiae hominum, Herodoti, Euripidis, Aristophanis, Periclis, Cimonis, Platonis, Alcibiadis, Socratis, Agesilai, Cononis, Epaminondae, Xenophontis, Aristotelis, Demosthenis aliorumque aequalis fuit. Civitatis suae non minus, quam totius Graeciae tum splendidissimum florem, tum foedissimum interitum vidit. At non solum ab hac parte memorandus est, fortunae magis quam meritis adscribenda, sed aliae sunt eaeque magis virtutes suae, quae illum clarissimorum illius temporis virorum non modo aetati et partim familiaritati, sed praestantiae quoque adiungant. Eius

domus cunctae Graeciae quasi ludus quidam par-
 tuit atque officina dicendi, (Cic. Brut., c. 8,) suosque discipulos ille non eloquentiam modo, sed iustitiam etiam docuit, (p. 594 seq.) Quod autem maximum est, ea in praecipuis orationibus suis argumenta tractanda selegit, (p. 388,) ut, si paullulum modo cives ipsius illas attendere voluissent, Graeciae interitus, nisi irritus prorsus factus, in multos tamen annos dilatus fuisset. Nam si primarias has illius orationes consideramus, id ille unum ante oculos habuit, ut Graecos a discordia et intestinis bellis, interitus illorum una causa, liberaret, eisque, quoniam bellis asueti erant, vel ut haberent aliquid, in quo se suasque vires coniungerent, communem et patrium hostem debellatuque perfacilem monstraret. Quae quoniam res una erat, cui patriae ipsius amor ardentissimus intentus erat, maiorum laudes fere ubique in ore habet, Marathonem ac Salamina quavis occasione extollit, Areopagum castosque malorum mores et sapientia instituta crebris splendidissimisque exornat laudibus, idque non inopiae causa fecisse putandus est, ut quidam opinati sunt, (v. Mor. Praef. ad Paneg., p. VI,) sed, quod egregius ille vir recte iudicabat, populares suos

non prius ad concordiam redituros esse, quam
 prisca et sancta maiorum instituta moresque re-
 vocassent. Quis vero est, qui in hac re aut
 erroris illum aut mali animi accuset? Solus
 potius oratorum istius depravatae aetatis putan-
 dus est, qui patriam paterno amore et animo
 complecteretur. Quin flagrantissimi patriae amo-
 ris eo processit, ut quum saluberrima sua consilia,
 quae non dicta, sed scripta erant, natura enim
 illi vocem et confidentiam negaverat, (p. 142 et
 388,) a popularibus suis neglecta videret, ille
 ad Philippum Graeciae infidiantem se converte-
 ret, illique consilii sui dilectissimi perficiendi cu-
 ram scite et caute demandaret. Nam etsi Phi-
 lippus Isocrati perquam suspectus et notus erat,
 (vid. p. 140,) tamen, quum nemo adesset alius
 huic negotio conficiendo par, a quo veluti in
 angustiis suis auxilium peteret, rationem sibi
 invenisse putabat, qua illum a Graeciae infidiis ad
 eiusdem liberationem laudis stimulo traducere
 posset. Sed erravit in hoc vir eximius, vera
 virtutis gloria illum trahi existimans, cui dira
 habendi et imperandi cupido frenas iniecerant.
 Atque iam antea ad Archidamum, Lacedaemo-
 niorum regem, litteris accesserat, eique Grae-
 ciae reconciliationem et commune illorum in

Perfas suscipiendum bellum tamquam virtutis ac gloriae amplissimum campum commendaverat. Dixerit fortasse quispiam, Philippum a nostro ad liberandam patriam non tam vocatum esse, quam ab opprimenda illa callido modo avocatum. Ad postremum vero, ubi omnia sua consilia in patriae salutem concepta dataque ubivis neglecta et irrita facta, et Philippum obsequentem quidem studio suo, sed alio prorsus consilio et animo videbat: post Chaeronensem istam cladem, qua Graeciae erepta est libertas, ipse nolens esse illa superstes, vitam molestanti sibi voluntaria morte finivit, anno aetatis nonagesimo octavo. (Vid. Dionys. Halic., l. c.) Sed praeter has illius immortales et sanctas virtutes non desunt aliae, quibus non minus commendetur. Iustitiae omnisque virtutis maximus est et elegantissimus laudator, ut Dionysius Halicarnassensis verissime de eo iudicet, illum ob argumentorum honestatem, quae tractanda susceperit, efficere posse sui studiosos non solum dicendi peritos et probos moribus, sed et gubernandae tum familiae, tum civitati, tum Graeciae universae idoneos. „Prae-
 „clara enim“, idem ait, „in illius orationibus praecepta inveniuntur, ac ego reor, ei, qui non partem facultatis civilis, sed universam geren-

dae reipublicae rationem complecti animo volet, hunc oratorem assidua manu esse versandum. Quod si quis veram colit philosophiam, sola virtutum contemplatione haud contentus, sed harum quoque actione occupatus, nec quaerit, quomodo vitam tranquillam agat, sed quomodo profit quam plurimis, eum ego hortor, ut oratoris huius institutum imitetur."

Porro scribendi genere utitur et eleganti et facili, et nisi primus est, qui verbis solutis numeros adiunxit, scientissime tamen in genere versatus est. (Vid. Cic. Orat., c. 52; conf. Brut., c. 8.) Hinc iure est Graecorum Cicero nominandus, nec quidem obstat, quo minus illi eundem in Graecis scriptoribus locum concedamus, quem Cicero in Romanis tenet.

Accedit alia res, antea, ut videtur, parum cognita, mira illius cum Socrate, sancto hoc et venerabili viro, similitudo. Quanta ea sit vel in nomine horum duumvirorum, non docendi, sed admonendi estis. Ea enim non tantum nominibus illorum inest, sed inesse quoque ipsis istis nominibus indicatur. (Ἰσος Σωκράτης.) Socrates philosophiam de coelo vocavit et in domos hominum introduxit; Isocrates eloquentiam de rebus futilibus ad graviora argu-

menta transtulit, (p. 538.) Ille singulos homines colloquiis suis instituere, hic totas civitates, earumque rectores docere non desit. Quemadmodum illi crimini datum est a sophistis, quibus utaque acriter animoseque sese opposuerunt, quod iuvenes corrumpere, eodem modo et noster eiusdem criminis est accusatus, (Vid. p. 549.) Socrati ab adversariis obiiciebatur, ἡττους λόγους, κρείττους ποιεῖν, atque idem nostro a Lysimacho quodam, quamvis ficto adversario, obiectum vides. Sicut Socrates genium quemdam sibi inesse opinatus est, quo ille ad altiora in terras se vocatum significavit et sensit, ita et Isocrates ad patriam intestinis bellis e discordia ortis et servitute liberandam missum se a diis putavit. (Vid. p. 168, v. 4 seq.) Denique voluntaria morte, quam sibi amissa patriae libertate conscivit, (vid. Plutarch. in vit. Philostrat. et Dionys. Halic.,) Socratem imitatus videtur, cui non minus in civium offensione, quam in vita ac moribus similis erat. Quodsi istas orationes, in quibus popularium suorum stultitiam libere castigat, habuisset, non scripisset, equidem certus sum, et in mortis genere Socrati similem futurum fuisse. Atque haec in omnibus fere rebus similitudo in causa est, quare dum

ipsum se in oratione de Antidosi contra calumniatores et obtrectatores defendit, Socratem simul a falsis criminibus liberet, et illa oratio sui ipsius et Socratis tecta defensio rite haberi possit. (Vid. not. 1 ad p. 545.)

Nunquam in iudicium vocatus, nec cuiusquam aut iniustitiae aut alius criminis infimulatus, octogesimo secundo demum aetatis anno, (vid. p. 541, v. 8,) accusatum se a quodam Lyfmacho fingit, ut se et Socratem contra sophistarum calumnias defenderet. (Vid. p. 540.) Dicendi seu scribendi facultate tam moderate usus est, ut nullum laederet, sed ad iustitiae studium et exercitationem quemvis excitaret. (Vid. p. 551.) Sicuti Socrates ad commiserationem iudices movere dedignatus est, ita noster nulla alia re quam innocentia salvus esse cupit. (Vid. p. 601.) Diis, quos semper rite coluisse ibidem ait, et a quibus omnes res humanas curari dicit, causam commendat suam, praeterea securus, quidquid iudices de se statuerint. Atque his verbis orationi de Antidosi, quem ipse vitae suae *αἰώνια* appellat, (vid. p. 554,) finem imponit, hoc in uno a Socrate recedens, quod mille drachmis docebat, magnamque sibi ex hac mercede rem familiarem

comparaverat. (Vid. Plutarch., l. c., et Dionys. Halic., l. c.)

Ipse tamen opes suas maximam partem externis debere, magnaue praemia a Nicocle, Salaminiorum rege, ad quem secundam scripsit et cui tertiam tribuit orationem, accepisse dicit. (p. 552.) At vero, quum monet, (p. 552,) se elaborasse λόγους οὐ περὶ τῶν ἰδίων συμβολαίων, sed Ἑλληνικοὺς καὶ πολιτικοὺς καὶ πανηγυρικοὺς, οὓς ἅπαντες ἂν φήσαιαν ὁμοιοτέρους εἶναι τοῖς μετὰ μουσικῆς καὶ ῥυθμῶν πεποιημένοις ἢ τοῖς ἐν δικαστηρίῳ λογομένοις, (vid. p. 538,) aliisque coram iudicio litigantibus orationes scripsisse se negat, (p. 537 et 553,) id, quum plures sint inter orationes eius e genere forenfi illi non ab iudicandae, ita inter se componendum videtur, ut forensibus suis orationibus nullum fere statueret pretium, utpote florentioribus annis exercitii tantum aut discipulis exempli causa scriptis, quas ipse aetate provecior non agnosceret, aut, quod magis etiam arridet, orationum suarum gravissimas tantum suas appellaret. Simili ratione ad genuinas illius orationes diiudicandas non adhibendas est orationis de Antidosi ille locus, in quo e quavis oratione specimen dare pollicitus, et tribus tantum ex-

cerpta proponit. Nam consilium, quod antea habuit, celeriter mutasse putandus est, quae res in tanta senectute, in qua hanc orationem conscripsit, et eiusmodi ratione, qua reliquas suas orationes notas esse sibi persuadere potuit, nec quemquam offendere potest.

Iam vero qui factum sit, quod secundo loco explicandum suscepimus, ut tantus tamque admirabilis scriptor, qualem ex ipso maxime scriptis depinximus, tam paucos nostris temporibus lectores nactus sit et cultores, id a pluribus causis profectum videtur.

Aequalium illius invidiam, quae omnibus, qui plus sapiunt, communis esse solet, ad haec usque tempora propagatam esse si dicamus, quis credat? Videntur potius alia et in primis haec fuisse, quae studium eius impedirent. Fuit sine dubio praestantia illius ignota pluribus, quippe cum in numero oratorum nobis parum utilium habentibus. Deinde Graece scribendi mos, qui ab litteris instauratis ad seculum fere decimum septimum viguit, hisce diebus ita obsolevit, ut vix unus et alter reperiat, qui huic inutili, ut credunt, arti operam impendat. Nam si maioribus nostris placuisset, Graecam potius quam Romanam linguam elige-

re, qua docti uterentur, equidem certus sum, nullum illos aliud electuros fuisse scribendi exemplum, quam Isocratem. Praeterquam enim, quod emendate et ornate scribit, quis est, qui de iustitia, prudentia, fortitudine, moderatione melius eo et elegantius praecipiat? Accedit, quod, postquam tres priores orationes, juvenum Graeca amantium institutioni prae ceteris accommodatae, separatim edi coeptae sunt, reliquae tamquam minoris pretii neglectae in oblivionem abiisse videantur. Atque haec ipsa, de qua locuti sumus, editionum temporis nostri inopia et conditio in causa fuisse videtur, quare Isocrates tam parvi aestimatus sit. Quis enim magni facere possit eum, ad cuius lectionem et intelligentiam tam difficilis aditus pateat, ut, praesertim, si eum aliunde non noverit, commodam illius editionem inspicere vix possit? Concedamus enim, editionum adhuc satis esse, tum singularum, tum omnium orationum, illae tamen maximam partem nequaquam ita comparatae sunt, ut lectores allicere et iuvare possint. Wolfianae minoris formae omnium tritissimae, sunt illae quidem per se bonae; sed quum praeter versionem nihil ad intelligendum praesidii contineant, et locos difficiliore non

accurate satis interpretentur, non est, quod desiderio satisfactum iis putemus. Quo igitur venerabili huic scriptori, et patriæ et hominum amantissimo, hac quoque re plures, si fieri possit, lectores conciliaremus, quam antea habuerit, eum qualicunque opera nostra denuo edere instituimus.

Erat autem in eo edendo in primis hoc propositum, ut editio habilis esset et ad usum expedita, pretio haud deterrens potissimum scholarum magistros, quorum labor permagnus esse solet et parvula merces, et nitida textuum descriptione commendabilis paucis iisque maxime necessariis ad intellectum subsidiis instructa omni-
noque talis, qualem nuper in praeclara et elegantissima praefatione, Diodoro praemissa, descripsit Eichstädtius, Vir Graece eruditissimus. Quam edendi rationem in iis maxime scriptoribus tenendam censet idem Vir Clarissimus, qui non modo criticas difficultates, sed obvis saepe verbis in primis historicas obiciant. Utroque difficultatum genere quoniam crebro eluduntur ac retardantur studia, non solum tironum, qui eos forte delibant, verum etiam profectionum, qui habitare in iis debebant, *sic, ut excellentissima antiquitatis monumenta magno verae*

et germanae eruditionis damno, ab utrisque negligantur. Atque hanc ipsam ob causam, quoniam orator multas res tangit explicatione indigentes, et minus illa quam historicus carere potest, omnes eius generis explicationes in secundo volumine, alio tempore una cum introductionibus in singulas orationes edendo, dare apud me constitui. Has si adiunxissem vel textui subiecissem, omne sane editionis consilium turbatum fuisset. Nihilominus tamen haec nostra editio tamquam absolutum quid considerari potest, quippe omnia complectens, quae huic instituto respondeant. Mitto plures locos, qui ex ipso scriptore lucem accipiant, hic iam explicitos esse.

Ut versio, quae sane magnitudinem et pretium libri duplicasset, commode omitti posset, summarium subieci, quod non solum sententias verbis abruptis indicaret, sed formam etiam et nexum orationis ostenderet, nonnunquam etiam, quomodo locus intelligendus esset vel a nobis intelligeretur, ostenderet. Quam operam maioris saepius fuisse laboris et molestiae, quam emendatam hinc inde Wolfianam versionem addere, quivis facile credet mihi affirmanti, modo ipse huiusmodi rei periculum fecerit. Si

qui vero sint, qui nihilo minus tamen versionem desiderent, iis in eodem altero volumine facile satisfieri potest. Sed praeter hoc, quod attulimus auxilium, en tibi aliud paratum, quo versionis absentia minus sentiretur. In locis nimirum iis, ubi paullulum modo lector, vel primis tantum elementis imbutus, haerere possit, versionem in notis adiecimus, quam rem ideo commemoro, ne quis rei tamquam supervacaneae aut temerariae nos accuset.

Ad notas ipsas quod attinet textui subiectas, eae sunt argumenti maxime critici, lectionis receptae vel rationem reddentes, vel vulgatae defendentes et explicantes. Modo tum generis sunt, ut vocant, exegetici, ubi res aliqua ex alio auctoris loco lucem accipiebat. At fortasse miraberis, quare in prioribus tribus orationibus vulgata modo lectio nude in notis significata sit, nullo argumento adiecto, secus quam in reliquis orationibus factum vides; in principio laboris id consilii fuit, ut nil nisi lectiones a Wolfiana et reliquorum illa discrepantes nudis verbis ponerentur, rationesque, quare altera recepta esset, altera reiecta, in secundo editionis volumine locum haberent. Mox vero intellexi, omnibus id gratissimum et commo-

diffimum fore, si omnia, quae ad textum emendandum et intelligendum pertinerent, quatenus intellectus a verbis ipsis pendet, uno conspectu complecti possent. Consilio tali modo in reliquis orationibus mutato, ne quid deesset, variarum lectionum in tribus prioribus orationibus occurrentium censuram in Addendis supplevi.

Nunc qua ratione in constituendo textu versati simus, exponendum est, gravissimaeque in hoc genere rei ratio reddenda.

Videtur quidem religiosi et cauti cuiusque veterum monumentorum critici esse, textum auctoris sui tam diu immutatum relinquere, quoad non omnes, qui quidem sunt manu exarati libri, diligenter excussi et inter se collati, nec critica acta, ut ita dicam, transacta sint. Quis enim vel in certissima, quam ex ingenio receperit, lectione praestare possit, non esse uspiam Codicem, qui lectionem, licet simillimam suae, tamen paullo diversam supeditet. Verum quum omnium Codd. alicuius scriptoris collectio et collatio, tum propter librorum manu scriptorum per plures urbes distributorum distantiam eorumque arctam nimis custodiam, tum saepe ob loci, ubi lateant,

ignorantiam, res et difficillima sit et sumtuosissima, quam collectionem, etsi fieri posse ponamus, pauci tamen suscipere possint et velint; nos quidem quovis Codd. apparatu contenti sumus necesse est, modo eos, quorum data nobis copia est, caute adhibeamus. Deinde, si quis textum vel temerario modo mutaverit, hoc etiam consolari nos potest, quod textus, quem ille exhibeat, non sit unus, nec ceteri sint suo deleti, sed quod tot fere sint textus quot editiones, certe in editionum diversis aetatibus plures sint textus parati, e quibus suum quisque sibi eligere possit. Fit quoque interdum, ut ne universi quidem Codd., licet omnes ponamus in unum coactos, quorum aetas raro vetusta est, integram in impeditis nedum in expeditis quibusque locis scriptoris manum servatam teneant, nobisque sit vel invitis omnibus libris ad coniecturas fugiendum, quarum verisimilitudo nonnunquam tanta est, ut a certitudine ipsa parum recedat.

Quamquam vero non omnes, qui quidem exstant scriptoris alicuius Codices, undequaque conquiri possint, nec illi universi quidem, quotquot innotuerunt, interdum locis corruptis mendantur, nec denique ipsis scriptoribus temeritate nostra irreparabile damnum infligatur: at

ea tamen nobis in corrigendis veterum scriptis cautio est adhibenda, ut difficiliores potissimum locos, quorum cura editori cuius est prae ceteris demandata, quovis modo prius explicare tentemus, quam ad coniecturas confugiamus, nec harum ullam recipiamus, nisi quam contextus suadeat, et cui scriptoris non tantum, sed communis etiam dicendi mos oppituletur. Tantum vero abest, ut bonas lectiones malis mutare liceat, ut textum potius vulgatum, etsi corruptum, quam coniecturis nostris depravatum exhibere nostrum sit.

Quam contra legem novissimum Isocratis editorem Augerium, a cuius supervacaneis coniecturis saepius nostrum purgare coacti sumus, non raro peccasse, pluribus locis demonstrari potest. Quod dum facimus, facimus autem inviti, non is animus nobis est, ut huic viro invidiam moveamus, sed ut officio nostro satisfaciamus. Ita p. 1, v. 12, pro *ἡμᾶς*, ut vulgo legitur et bene habet, propter octo Codd. consensum recepit *ὑμᾶς*, quod, ut in Addendis nostris satis demonstratum esse putamus, nullo modo ferri potest; saltem ex eo genere lectionum est, si multum concedimus, quae, etiamsi a Codd. profectae, nequaquam tamen vul-

gatam loco pellere possint. P. 2, v. 21, ἀνά-
 λωσεν, optimam lectionem, ut in Addendis vide-
 re licet, in ἀνέλωσεν mutavit. P. 5, v. 8. 9, ver-
 ba: τούτοις γὰρ ἅπασι, quae in Addendis de-
 mum rite nobis explicasse videmur, perperam
 interpretatur: „his enim maxime adolescentum
 „mores commendantur.“ P. 5, v. 11, et p.
 11, v. 8, et p. 14, v. 5, vel contra quatuor
 Codd. fidem, „quos litteris ille signavit S., T.,
 U. V., et omnem antiquum loquendi et cogi-
 tandi morem singularem θεοῦ, θεόν, θεῶ, pro
 eiusdem vocis plurali retinuit. P. 6, v. 26, ver-
 ba: ἔση δὲ τοιοῦτος, praeter necessitatem muta-
 vit in ἔση δὲ ἐν τῷ κέρδει τοιοῦτος. P. 7, v. 21,
 ἀνακρίνου abire iubet, adversantibus grammaticae
 regulis, in ἀνακρινῇ. P. 8, v. 25, locum per-
 versissime intellexit et recepta sua lectione cor-
 rupt. P. 11, v. 17, pro μάλιστα recepit κάλ-
 λιστα e Cod. R., quod sensui adversatur. P. 19,
 v. 4, dedijt πλείστης, ut ego quoque, ab illo se-
 ductus, pro πλείονος, quod bene cum antecedenti
 superlativo coniungi posse, docuit Fischerus,
 grammaticae eruditissimus, in Animadverss. ad
 Welleri Grammat., edit. 2, III, a, 330. P. 20,
 v. 14, locum male intellexit, dum in nota in-
 terpretatur: „omnes enim ludorum celebritates

„nulla pars sunt eorum praemiorum, i. e. nihil sunt in comparatione eorum praemiorum.“ P. 21, v. 6, τῶν ἐλασσόνων perperam transtulit: „in rebus minoribus,“ et τῶν μαιζόνων: „in maioribus,“ quod potius de hominibus, quam de rebus accipiendum erat. P. 21, v. 27, εἴς et περιεργῆς, nil nisi indicativos posse esse opinatur. P. 22, v. 20, locum difficilem, ut solet, leviter modo tetigit. P. 23, v. 1, lectionem e coniectura oblatam λαμπρώταταις pro ἀρχαῖς, etsi non recepit, interpretatus tamen est: „splendidi-
 „diffimos honores tribue propinquissimis, veris-
 „simos amicissimis.“ At quis est, quin iudicet, hoc esse nugari, non explicare? P. 23, v. 17, δωρεὰς, lectionem optimae notae, mutavit in δῶρα, altero vero loco, ubi idem occurrit, p. 31, v. 22, intactum et bene quidem reliquit. P. 24, v. 25, sententiam, quae in omnibus Mss. et editis sequenti demum pagina legitur, v. 15, (Μηδεμίαν — δόξαις,) nimia audacia, ut ipse profitetur, post διοικήσεις transposuit, propter vinculum, ut ait, necessarium, non cogitans, auctorem ipsum expressis verbis monere, p. 595, v. 16, nullum in hac oratione quaerendum esse sententiarum vinculum. P. 30, v. 6, pro ἄχθονται temere nimis, credo, introduxit e

coniectura ἀγάζονται. Ead. p., v. 18, ταῦτα ad omnes praeceptiones, ut ait, et de regno bene administrando sententias trahit, quum modo, ut quisque facile videt, qui locum bis legerit, ad observationem de perverso hominum studio factam referri possit. P. 32, v. 6, ψεύγουσι, cuius receptionem tum contrarium ἐπαίνοσι, tum sex Codd. H., I., K., N., P., R. suadebant, non admisit, sed ineptissimam omnium lectionem φεύγουσι retinuit. P. 34, v. 18, incaute nimis, credo, πολλούς vulgatae ἄλλους praetulit, quum sensus priori potius quam posteriori faveat; vult enim noster non in dicendo solum, sed etiam in deliberando opus esse ratione, seu, quod idem est, oratione, ideoque nec oratorem nec εὐβουλον, quem vocat, illa supersedere posse. P. 36, v. ult., καὶ μὴν δὴ διόραϊν, probatissimam lectionem, quam Cod. R. suppeditat et contextus commendat, in notis attulit, vulgatam peiorem retinuit. Gravius etiam peccavit p. 37, v. 7, ubi pro δικαιότεραν, quod vulgo post τοσαύτῳ insertum legitur, textui obtrudit ἡδιόνα, quorum neutrum locum habere posse nexuique esse contrarium, in Ad-
dendis fatis demonstrasse putamus. P. 38, v. 13, Wolfii coniecturam ἐφ' ἐαυτῶν probavit, etfi

receptam probam esse nullus dubitare possit. P. 154, v. 11, *τοσαύτοις* scripsit pro *τοσούτοις*. P. 212, v. 10, locum male intellexit, quod idem illi accidit p. 228, v. 3 et 4. Eundem in modum lapsus est p. 268, v. 17 — 19, et p. 393 cum Wolfio iterum erravit. P. 451, v. 21, *τῶ πόλεε τούτω* pro mendo evidente habet, et posuit *τὰ πόλεε ταῦτα*, nesciens, Atticos nominibus feminini generis dualibus omnium declinationum adiunxisse fere semper et articulos et adiectiva masculina. P. 491, v. 1, *διαλεχθῆς* perperam e coniectura mutavit in *διαλεχθῶσι*, qua mutatione locus parum iuvatur. P. 612, v. 1, *τοσούτων ὄντων* in *συγγενῶν ὄντων* mutavit, etsi proxime antecedens *ἔτη* ad veram loci lectionem, quam nos dedimus, ultro veluti ducat. Sed satis locorum sit, e quibus, quod probandum erat, appareat. Plura me adiciere potuisse, ordo ipse, quo illa protuli, satis ostendit, non enim hinc inde excerpta sunt, sed paginam fere servant. Quodsi de Augerii in Isocratem opera in universum iudicandum est, eum non emendasse scriptorem, sed pluribus locis corrupisse, dicemus. Pro bonis mala introduxit, mala saepius retinens, ubi meliora e multis suis subsidiis revocanda erant. Nec locos

difficiliores explicuit, multos silentio praeterlit, alios plus etiam corrumpit, alios denique perperam exposuit, nec omnino talem se gessit, qualem in praefatione se praestitutum esse pollicitus est. Quod iudicium iniquum quidem et durum, sed verum tamen esse, quisque facile agnoscet. Non autem hoc volumus, eum non meliora dare potuisse, si huic operi plus temporis impendisset; at non de voluntate, sed de eo, quod quisque effecerit, iudicandum est. Nunc quid ipse in hoc genere praestiterim, quibusque ad hunc laborem auxiliis usus sim, paucis accipias.

In edendo eiusmodi scriptore, in quo tam parum doctorum Virorum industria laboravit, ut praeter Hieronymum Wolsium nullum fere nactus sit emendatorem et explicatorem, non tam id curandum videtur, praesertim si habilem et manibus accommodatam editionem tibiingas, ut vel in minutissimis rebus vera et genuina auctoris manus restituatur, quam boni consulendum, si loci difficiliores et vere corrupti sanati sint aut expliciti, foedissimaque tantam prae ceteris librariorum aut casus vitia pulsa. Quam critices regulam quatenus ea in difficiliores locos cadit, a mul-

tis crebro et magnis viris neglectam esse, quis nescit? Haerent illi saepius in minutiis, quas etiam vel leviter doctus expedire possit: at ubi auxilium illorum expectas, tacent; speciem non raro prae se ferentes, quasi spinosa aliis sibi expedita fuissent, nec verbulo quidem digna. Sed optandum maxime est, ut in virtutibus potius exemplo sint magni cuiusque generis viri, quam in vitiis suis. Etsi enim in veteribus libris innumeri inveniuntur loci, qui nulla Codd. ope et nullo ingenii acumine sanari posse videantur, editoris tamen est, difficultates indicare, et quid de solvendis iis iudicet, adiiungere. Hoc enim negotium tamquam gravius prius videndum esse, quam de levioribus rebus cogites, quis neget? Est haec etiam optima, ut obiter dicam, librorum manu scriptorum conferendorum ratio, ut omnes impeditiores locos probe notatos habeas, antequam illos ad manum sumas. Ita enim, quid attendendum maxime sit, quid negligendum, melius perspicies, et omne negotium feliciori et expeditiori successu absolves.

Hoc maxime praecepto ducti non omnem ubique dedimus variarum lectionum farraginem et censuram, quippe quae nihil aliud nonnun-

quam sunt, quam meri foedissimique librariorum errores, sed impeditioribus potissimum intenti locis, aut emendare aut explicare illos, aut difficultatis saltem causas aperire conati sumus, haud neglecta in his vel quacunque varia lectione, quae quidem in nostris subsidiis parata erat, si forte ex ea, ut non raro contingit, vera lectio elici possit. Recepimus autem e variis lectionibus eas, quae praecipue nexui plus quam vulgatae aptae viderentur, admissis tantum et aliorum et nostris coniecturis in iis locis, ubi de veritate earum vix dubium superesse videretur. Altera cura fuit, ut textus quam accuratissime descriptus prodiret, in quo negotio rite conficiendo non parum nos iuvit Viri doctissimi ac politissimi Riemeri et oculorum et ingenii acies, qui operatum specimina legendo ac corrigendo et redemptorem libri et editorem perquam obligatos sibi reddidit.

Quamquam vero locis potissimum corruptis aut impeditis operam impendimus, non tamen reliquos omnes neglexisse, sed illos prae ceteris modo curasse dicimus. Atque ex his, quae melius, quam antea factum erat, tum explicasse, tum emendasse nobis videmur, aliquot exempla posita funto,

In *oratione ad Demonicum*. P. 1, v. 12, vel octo Augerii Codd. renitentibus vulgatum ἡμᾶς retinuimus, rationemque facti reddidimus in Addendis, quo et in reliquis, quae quidem ad tres priores orationes pertinent, lectores amandamus. P. 3, v. 9, verba: τοῖς ἔργοις, inclusi. P. 5, v. 8 et 9, verba: τοῦτοις γὰρ ἅπασιν, verè nobis demum explicasse videmur in Add. P. ead., v. 11, τὸν θεόν, θεοῦ, θεῶ, singulares ubique, Codd. auctoritate in pluralem mutavimus. P. 7, v. ult., verba: περὶ τῶν ῥητῶν, pro subditivis habeo. P. 8, v. ult., πειρῶ τὸν πλουτόν rectius, credo, explicui vulgataque defendi. P. 15, v. 1 et 3, Φαῦλοι et σπουδαῖοι qui sint intelligendi, exposui.

Ad Nicoclem. P. 19, v. 1, ταύτης δὲ τῆς ἀνωμαλίας καὶ τῆς παραχῆς ad quid referendum sit, indicavi. P. ead., v. 4, πλείονος retinuisse malim. Vid. Fischer. Animadverss. ad Welleri Grammat., III, a, p. 330. P. 23, v. 1, τίμας ταῖς μὲν ἀρχαῖς locum difficilem in Addendis sanare operam dedi. P. 29, v. 15, verba: καὶ δοκοῦντας καρτερικοὺς εἶναι, recte in Addendis explicasse et sanasse puto. P. ead., v. 19, ἀπλοῦς δέ. Vid. ibid. P. 31, v. 11, ὅλλον γὰρ etc. in Add.

Nicoles. P. 37, v. 7, *rectius*, ut opinor, deleui verba: καὶ δικαιότεραν. P. 39, v. 2 seqq., καὶ γὰρ παρασκευάσασθαι δυνάμεις quomodo accipiendum fit, in Add. docui. P. 41, v. 7, de voce πραγμάτων, quae nulla ratione locum habere potest, vid. Add. P. 45, v. 20, οὐ τὰς ἐπὶ τοῖς ἔργοις aliter, ac antea factum erat, explicui in Add.

Panegyricus. P. 59, v. 22, locum: καὶ τὰ μὲν usque ad εἰδιδάξμεν, adiuvante Retbergio, vltius exposuisse credo. P. 95, v. 23, αἰκῶν δὲ τὴν νῆσον aliter ac reliqui explicui. P. 105, v. ult., δι' ἐνδεκν etc. qua ratione accipiendam fit, palam feci.

Ad Philippum. P. 117, v. 4, μὴ. P. 165, v. 2 et 4, e Fugger. παραβαλεῖν et ἐχθρῶς recepi. P. 168, v. 1, αὐτόχειρας qui sint, iudicavi.

Archidamus. P. 193, v. 10, Τίνα δὲ μινεῖαν, loci difficilioris expediendi periculum feci in Add. P. 209, v. 14, quid sit ἐπὶ μιᾷς ἀσπίδος, ostendi. P. 212, v. 6, pro οὐκ offero ἔτι.

Areopagiticus. P. 228, v. 3. 4, περὶ τὴν αἴρεσιν etc. rectius et verius, credo, exposui. P. 229, v. 18, κακῶς pro καλῶς e coniectura recepi.

Syntrophicus. P. 261, v. 21, ἀμφαῖτοι το-
εὔτεν, ὅσον περ. P. 266, v. 17 — 19, ὡς θ' ὑπὲρ
μὲν τῶν παιδῶν etc., locum a superioribus falsus
intellectum, recte demum exposuisse puto.

Evagoras. P. 305, v. 2, παλαιῶν ἀλὶα
sensu, quam antea factum est, accepi. P. 318,
v. 12, εὐροες: ἡ ῥήτωρ, inclusi. P. 320, v. 6,
verba: τῶν ὁμιλούντων ἐταίρων, tamquam interpre-
tamentum, quod e margine irrepit, delevi. P.
331, v. 4, γνώμη pro ῥώμη, quae vocabula
crebro permutata sunt, recepi. P. 335, v. 5,
locum mutata interpunctione clariorem reddidi.

Helenaë Encomium. P. 355, v. 9 — 11,
locum: τῶν μὲν γὰρ ἀνδρίας — μᾶλλον, verbis
quibusdam recisis explicui.

Panathenaicus. P. 391, v. 17 — 9, αὐτε
φράζειν — ὑπ' ἐμοῦ rectius exponere tentavi.
P. 396, v. 4 — 6, 'Αλλ' ὅμως ἐγὼ etc. P. 460,
v. 2 — 6, τοὺς μὲν γὰρ ἄλλους, etc. P. 462, v.
2, pro βοηθῶσιν conicio συμβηθῶσιν. P. 479,
v. 4, τίσι. P. 486, v. 6, loco πραγμάτων le-
go πρᾶγμα τῶν seiunctim. Sed quoniam in tali
casu ab Isocrate aliisque scriptoribus ἔργον poni,
non πρᾶγμα, solet, idque omitti, ut apud Ro-
manos res, vocem πρᾶγμα a margine potius
in textum migrasse, quam ab ipso esse aucto-

re, nunc existimo. Ubi, quum locum occupasset, cum sequenti τῶν est conflatum. P. 491, v. 1, διαλαθῆς e coniectura posui loco διαλέχθης, mutatione levissima, et, ut mihi quidem persuasum est, certissima.

Contra Sophistas. P. 507, v. 19 seq., quid sit πρᾶγμα ποιητικόν, ostendi.

De Bigis. P. 612, v. 1, τοσούτων ὄντων mutavi e coniectura in τοσούτων ἐτῶν, quae emendatione, ut equidem credo, nihil potest esse certius et facilius.

Sed tantum tamen abest, ut his aliisque meis et emendationibus et explicationibus scriptorem ab omnibus vitiis purgasse eiusque sententiam ubivis perspexisse confidam, ut etiam, praesertim in levioribus maculis, quae ad sensum mutandum minus faciant, plura fortasse reliqua esse quam peracta, facile concedam. Cogitant igitur velim laboris huius aequi iudices, me non perfectum opus omnibusque numeris absolutum dare voluisse, — quis enim mediocribus, quales meas esse sentio, viribus instructus eiusmodi quid in se suscipiat, — sed verae inopiae me succurrere et meliora paratis pro virili dare in animo habuisse existiment. Neque haec pauca quidem praestare me potuisse profiteor, nisi

plurium doctissimorum et humanissimorum Virorum, quorum mihi prae ceteris Matthaei et Hardtius, Viri eruditione non minus quam animo insignes, nominandi sunt, auxilio et consilio fuissem adiutus. Quos, dum vivam, gratissimo semper animo reverebor.

Restat, ut de subsidiis, quibus in hoc labore usus sum, quaedam adiungam.

Codex Bavaricus, cuius sectiones Viri eruditissimo et in Codicibus legendis versatissimo, Ignatio Hardtio, bibliothecae Monachiensis praefecto humanissimo, acceptas refero, chartaceus est, forma quadruplicata, titulis et literis uncialibus rubro colore pictis, et sine scripturae compendiis exaratus. Saeculo decimo tertio exeunte descriptus videtur. Constat 167 foliis et bene conservatus est. Continet quatuordecim orationes: ad Demonicum, ad Nicoclem, Evagoram, Nicoclem, Bufiridem, Helenae Encomium, adversus Sophistas, Plataicum, Areopagiticum, in Euthyrium, in Lochitem, Symmachicum, Panathenaeicum et Panegyricum. Errat igitur Morus, qui in notitia Codd., editioni Panegyrici praefixa, hunc Codicem omnino omnes complecti orationes scribit, etiam ipsum in manibus ha-

huisse contendit. Alius enim, quam culpis lectiones ipse adhibui, vix esse potest, eumque non plures quam quatuordecim orationes continere, expresse scribit Hardtius V. C. Eius usum in firmanda potius, veterum edd. lectione, quam in novis lectionibus detegendis difficilioribusque locis sanandis cepni, iam Merus admonuit.

Cod. Augustanus, optimae notae, primam ad Demoticum orationem continens, a Matthaei V. C. mecum communicatus est. Transscriptae erant illius lectiones a Matthaei in marginem libelli, collectionem trium Isocratis orationum et aliorum opusculorum continens, cuius usum possessor eiusdem scholae Vitebergensis Rector meritisimus Bayerus, mihi quam humanissime concessit. De hoc Cod. vid. Reiseri Catalog., p. 89, n. 67. Multas ille probas lectiones continet, quarum plures dignae erant, quae in textum reciperentur.

His accedunt variae lectiones sex Cod. Battii et sedecim Augerii, quae in edd. illorum inveniuntur, e quibus subinde lectionem ab illis neglectam, in textum revocavi.

Princeps omnium Isocratis orationum, exceptis epistolis, editio est *Mediolanensis*, a Codice bibliothecae Laurentiano-Mediceae im-

pressa, 1493, f., secundus omnino Graecus liber ab inventa arte typographica p̄lo submissus. (Vid. Heeren Geschichte des Studiums der Griechischen und Römischen Literatur, T. II, p. 109.) caret titulo, eamque Demetrius Chalcocondylas pagina extrema cursu dicitur. Praemissa est Isocratis vita e Plutarcho, Philostrato et Dionysio Halicarnasseo desumpta. Irrepperunt quidem paucissimi operarum errores; sed in locis corruptis parum adiumenti affert, aliorum potius lectiones confirmandis, quam novas suppeditans. Alia editio Mediolanensis; formae octuplicatae, qua, eodem cursu Chalcocondyla et nihil prorsus ab editione formae maximae differente, usum se esse Augerius, (in Praef., p. V,) scribit, sine dubio nil aliud fuit nisi editionis maioris, latissimam marginem habentis, circumcisum exemplum. (Vid. Harlesius V. C. ad Fabric. Bibl. Gr., Vol. II, p. 794 et 799.) Erat illa quidem collata tam per omnes orationes a I. F. Fischer, rebus humanis litterisque Graecis hunc ereptis, in margine editionis Wolfianae minoris formae; Basl. 1571; cuius usum ille mihi perbenigne concessit; sed ipsam editionem principem inspiciendi copia mihi facta est singulari Beckii; Bibliothecae Li-

psensis Paullinae Directoris doctissimi, humanitate, publica gratiarum actione digna. In Panegyrico a Moro, in Evagora a Findelieno, in omnibus denique orationibus ab Augerio collata est. Ceterum haec ipsa videtur, quam Battius in Praefatione Codicem Collegii novi impressum vocat, addito falso tantum anni numero 1599. Nam mirus est vel in vitis huius Codicis cum Mediolanensi consensus, ita ut dubio vix locus relictus sit, quin unus et idem liber sit. Constituit haec editio primam Iloeratis editionum aetatem.

Hanc sequitur omnium orationum editio Aldina, Venetiae 1513, f. 15, cui Alcideamentis, Gorgiae et Aristidis nonnulla adiuncta sunt Epistolae desunt. A Mediolanensi tam multis libris differt, ut neque ex hac neque eodem quo illa fonte promanare poterit. Hinc secundam ducit editionum aetatem. In exemplo, quod ipse inspexi, in eadem bibliotheca Lipsiensis aservato, eademque mecum liberalitate communicato, excerpta e Harporationis dictionario, quae huic editioni addita dicuntur in Fabr. Biblioth., ed. Harles. V. C., l. c., frustra quaesivi. Insunt potius, quantum solo, alteri Aldinae anni 1534. Novas lectiones, po-

issimum in his locis, ubi sedulo illas circumspicimus, in hac quoque editione frustra quaeruntur. Est praeterea alia, eaque ab hac diversa, editio Aldina anni 1534, 8., quam memorant Bure in *Bibliographiæ instructivæ*, T. I, p. 2345, et Götz in *Memorabilibus bibliothec. Dresdens.*, II, p. 336.

Tertia est orationum omnium, omittis epistolis, *Haganoensis*, ex officina Saceriana, 1533, 8., quae pluribus locis, quantum equidem videtur, cum Mediolanensi, quam cum Aldina consentit, ita ut illa alia exempla, quae cum Aldino Codice contulisse se ignotus Praefationis auctor dicit, ad Mediolanensem maxime editionem spectare videantur, neq. praeter hanc alia illa exempla inspexisse putandus sit. Ferraro enim in hac editione lectiones occurrunt, quae neq. in alterutra, sive Aldina, sive Mediolanensi, appareant. Possidet hanc quoque bibliotheca Lipsiensis academica, mihiq. tertium est Directori illius gratia agenda.

Quarta, qua usus sum, editio est *Basiliensis prima*, 1546, 8. Continet omnes cum epistolis, illa tamen ad Archidamum excepta, orationes, ex eaque, ut Fischerus coram me docuit, (conf. Matthaei ad epist. 2, p. 82,)

Wolffius suam describi fecit. Deprompta est ex Aldina, a qua tamen in nonnullis, ubi aperta vitia erant, discessit. Editor eius primus adiecit epistolam decimam ad Dionysium, inque extremo libro legitur Ἀἰσὺν τῶν e Harpocrate et Suida ἑρμηνεύς.

Tertiam aetatem, eamque gravissimam, ducit Hieronymus Wolffius, cuius de Isocrate merita, licet successori plura reliquerit tollenda, addenda, emendanda, tanta tamen sunt, ut a nullo editore, qui quidem adhuc eum secuti sunt, superata videantur. Iam anno 1548 Basileae apud Operinum ediderat Latinam Isocratis Versionem, eo ordine orationum servato, qui est in Mediolanensi et Aldina, adiecta tamen epistolarum Versione, Castigationibus et Commentario. Quam Versionem ita emendatam, ut nova videri possit, usa cum textu Graeco ordineque orationum ad argumenti similitudinem mutato iterum edidit Parisiis 1551. Tertius curis ab illo edita sunt Isocratis omnia, Basileae 1570, f. Hanc, ut notissimam, ita optimam nos cum Moro vocamus maiorem. Adiecit non solum Animadversiones criticas paginam editionis Brubachianae sequentes, Castigationum nomine insignitas, sed etiam exegeticas, quae, etsi non sufficiant, ta-

men eius generis primae sunt, nec a quoquam editore adhuc superatae. Textum multo quam antea dedit emendatiorem, paucis motis subsidis instructus, quae in Castigationibus, p. 808, enumerat, de quibus vero omnibus d. c. ait, ea ubivis fere inter se consentire, et in locis difficilioribus, ubi auxillium quaeras, lectorem deferere. Notis Budaei nonnullis et sectionibus e Cod. Augustano a Scoto excerptis magis ad usum se proficitur, in pluribus autem locis et ab his desitaturum. Quin Codex ille, quem Fuggeranum et manu scriptam vetustissimum *librum* appellat, vitis erat inquinatus, quae in impressis correcta erant. Mediolanensem non inspexit, sed si inspexisset, eiusdem certe mecum sententiae de pretio illius fuisset. De omni vero opera sua in fine haec adiecit: „Nec enim scripturam Isocratis" muto, (quod plerique non temere putant,) neque coniecturas meas pro oraculis habere volo, sed, ut mihi meam, sic unicuique suam sententiam liberam esse volo. *Studiosis adulescentibus prodesse studui.* Quae postrema illius admonitio probe notanda est ei, qui de hac editione recte iudicare velit. Hinc enim intelligendum est, quare Commentarius loquitur

dor interdum sit multisque rebus refertus, quas
 iuvenes modo scire interest, non item viros.
 Castigationes vero utilissimae sunt et futuro edi-
 tori in primis ventilandae. Sed Annotationes,
 quatenus illae ad res explicandas factae sunt,
 nequaquam sufficiunt, quum quod non ubique
 lectorem iuvant, tum quod nonnunquam falsae
 sunt et celeri tantum manu in chartam conie-
 ctae. Igitur falli non puto, si Commentarium
 illius dico animadversionum inter legendum fe-
 re notarum congeriem satis copiosam. Quod
 autem ille textum Isocratis mutasse negat, mu-
 tavit enim saepius et scite nonnunquam, id
 ita intelligendum videtur, ut in omnibus, quae
 mutaverit, non auctoris, sed librariorum ma-
 nus agnoverit. At in hoc sine dubio frequen-
 ter erravit. Nihil enim sunt frequentati con-
 tra antiqua exempla apostrophæ, multaeque
 conjecturae praeter necessitatem receptae, de-
 nique multos locos aut praeteriit explicandos
 aut perperam explicuit. Reliquas innumera-
 biles fere minoris formae Wolfianae editiones
 mitto, quum nullus earum sit criticus usus.
 Post Wolfium omnium Isocratis operum
 edendorum curam suscepit *Henricus Stephanus*,
 omnium fere auctorum Graecorum editor meri-

tissimus, 1593, si, qui quidem Wolſi recensio-
nem non ubique ſecutus eſt, ſervata ſaepe le-
ctione Aldina et paucis nonnullis de ſuo intro-
ductis, ſed tamen non tantum praefuiſſe cen-
ſendus eſt, quantum Vir eruditiffimus potuiſſet,
ſi voluiſſet. Addita ſunt Gorgiae et Ariſtidis
quaedam eiſdem cum Iſocraticis argumentis,
praetereaſque ſeptem Stephani Diatribae, quae
operae illius in Iſocrate collocatae praecipuae et
optima pars habendae ſunt, etſi nec inde ma-
gnus ad ſcriptorem expoliendum fructus redun-
det. Totum eſt tumultuario potius operi, quam
editioni diligenti cura elaboratae ſimilius. Plu-
ra reprehendit, quae ipſe facere neglexit. Hac
in primis editione uſum ſe eſſe ait Augerius, (in
Praef., p. VI,) eandemque vulgatam appellat.

Stephanum excipit *Battieus* Anglus, qui
omnia Iſocratis caris ſecundis edidit Lond. 1749,
duobus voluminibus, 8. Ad manum habuit
quatuor Codd. Bodleianos, duos Harleianos,
unumque impreſſum Collegii novi. Eorum ta-
men quatuor Bodleiani primam tantum ad De-
monicum orationem, duo Harleiani tres prio-
res orationes, et unus Collegii novi im-
preſſus, quem ego pre Mediolanenſi habeo,
omnes orationes complectitur. At hiſ praefi-

his, quæ maximam partem ad paucissimas orationes pertinent, parum scite usus est ad emendandum scriptorem, quum editionis huius lectio nihil fere a Wolfiana maiore differat, nisi quod apostrophos crebrius etiam posuerit invitis vetustis libris. Dedit editor Interpretationem novam, sed parum elegantem, et paucas tum suas, tum Wolphi notas excerptas dedit, ad intelligendum auctorem vix quidquam afferentes. Usus huius editionis e bibliotheca Gottingensi a præfecto eiusdem Heynio, Viro omni laude maiori, mihi concessus est.

Novissima omnium operum editio est *Augeriana* Parisina, 1782, tribus voluminibus, 8.; quam quartam editionum classem constituere dicere possis. Sedecim Codicibus, quotquot bibliotheca Parisina tum regia possidebat, et sex Battiel commemoratis adiutus, textum quidem aliquot locis mutavit, sed raro emendavit. Codd. illius priores sex, quos litteris A. ad F. signavit; primam tantum orationem, G. ad Nicoclem illam, H. et I. omnes orationes, K. tredecim, L. unum Archidamum, M. quatuordecim, N. omnes orationes, O. primam, P. ad Demonicum, ad Nicoclem et Helenae Encomium, Q. denique epistolas complectuntur. Re-

liquos sex Battiei litteris R. ad X. notavit. Ex editionibus illi ad manus fuerunt Mediolanensis 1493, Aldina 1534, Wolfiana 1570, et Stephaniana 1593. Qua ratione his praesidiis usus sit, supra dictum est. Epistolam ad Archidamum e bibliotheca Photiana et duobus Mss. primus recepit, sed egregiam Matthaei Epistolarum editionem ignoravit. Commodavit mihi quam liberalissime hanc editionem ex egregia sua bibliotheca Fr. A. Wolfius, temporis nostri Aristarchus, praeceptor pia mente colendus.

Inter singularum orationum editiones satis nota est et eminet *Mori V. C.* seorsum facta Panegyrici editio, primum Lipsiae 1766, 8., et iterum ibid. 1786, 8. Est ea praecipue aestimanda ratione Animadversionum historicarum, quam editor recte iudicaret, oratorem ex historia explicandum esse. Nec in re critica Morus futuro editori multa reliquit supplenda, subsidiis quippe multis bonisque in Praefatione laudatis, caute et scite usus. Illum igitur in Panegyrico ubivis fere secutus sum, paucis modo locis exceptis, in quibus ab illius sententia recedendum esse duxi.

Huic successit *Findschamus*, qui Evagoram in lucem emisit Lips. 1777, 8., in hoc uno a Mo-

re dignus, quod variis lectionibus colligendis et diiudicandis maiorem operam impenderit, quam rebus explicandis. Uterque, ut supra iam dictum est, omnia Isocratis eodem modo editurum se pollicitus est, sed neuter promissis stetit, alter occupationibus, alter morte impeditus.

Epistolas Isocratis omnes una cum ad Archidamum illa seorsim edidit *C. F. Matthæi*, tunc Universitatis Caesareae Mosquensis, nunc Vitebergensis, Professor meritissimus, Mosquæ 1776, 8. Adiectæ sunt Demetrii Cydonæ et Michaelis Glycæ aliquot epistolæ, nec non Dionis Chrysostomi oratio περί λόγου ἀσκήσεως. Textum Isocratis hausit e maiore Wolffi editione, 1570, f. in eoque nihil mutavit, nisi quod ex Wolffi coniectura contra Cod. Helmstadiensem et Aldinam, editionem non satis probabiliter acceperat. Helmstadiensis Codicis lectiones Præfationi insertas editor eruditissimus a Reiskio acceperat. Mosquensem Codicem cum decima editionis meae epistola ipse contulerat. Textus editionis est emendatissimus, facilioresque paullo dicendi formulæ tum ex aliis scriptoribus, tum ex ipso Isocrate illustratæ, non neglectis ex historia rebus iis, quæ ad faciliorem rerum ab Isocrate memoratarum

intellectum faciunt. Proinde si hanc editionem in epistolis potissimum me secutum esse dico, eique omnia fere quaecunque bona sint in editione mea, accepta referre, quis vituperare possit, qui praestantiam Matthaeanae editionis penitus cognoverit? Eam dum frustra ubique circumspicio, ecce ab ipso humanissimo editore mutuam accipio.

Ad postremum non praetereundam est *Caroli Segaar*, Viri doctissimi, specimen Observationum criticarum in Isocratem, Actis litterariis Societatis Rheno-Traiectinae insertum, Lugd. Bat. 1793, T. I, p. 73 seqq., in quo, post suppletam postremam Henrici Stephani de nonnullis vocabulis et loquendi generibus Isocraticis ab Harpocratore notatis, Distribam, plures coniecturas ingenii et eruditionis plenas profert, quae, etsi non ubique recipiendae videbantur, ex eo tamen genere sunt, ut vehementer optandum sit, illum eodem modo omnes Isocratis difficiliore locos tractasse.

Eodem fere tempore emendationum et animadversionum in Isocratem tentamen edidit *Retbergius V. D.* in decima et ultima parte der alten Litteratur und Kunst, heraus gegeben von Heeren, Götting. 1794, p. 23 seqq., quarum

prima iam ἐργασίας pro εὐεργασίας; (ed. nostr., p. 59,) totiusque loci huius explicatio ex eo emendationum et explicationum genere sunt, quae dubitationi locum vix relinquant, reliquarumque conditionem facile monstrent. De pluribus igitur Isocratis impeditis locis bene omnino meruisse putandus est Retbergius:

Harpocrætionis denique et Stobæi cum nostro collationem a me non prætermittam esse, id per se intelligendum puto:

Scripsi Mense Martio Halae 1803.

COMPENDIA SCRIPTURAE.

A. — *Q.* Sedecm Augerii Codd. bibliothecae Parisinae, quos ipse his literis notavit.

R. — *X.* Codd. Battiei.

Aug. Cod. Augustanus à Matthaei V. C. collatus, orationem primam continens.

Bar. Cod. Bavaricus, qui Monachi est, ab Hardtio V. C. collatus.

Fugg. Cod. Fuggeranus Hieron. Wolfii.

Helm. Cod. Helmstadiensis, quem Reiskius contulit et quo Matthaei V. C. usus est in Epistolis.

Mosq. Cod. Mosquensis, quem cum ultima epistola idem Matthaei contulit.

Ald. Editio Aldina, 1513, f.

Auger. Augeriana, Paris. 1782, 8.

Bas. 1. Basileensis prima, 1546, 8.

Brubach. Editio Brubachiana seu Francofurtensis.

Hag. Haganoensis editio, 1533, 8.

Ifingrin. Editio Ifingriniana, Bas. 1550, 8.

Med. Editio Mediolanensis, 1493, f.

Steph. Stephaniana, 1593, f.

W. vel *Wolf.* Editio Hieron. Wolfii, 1570, f.

ADDENDA ET CORRIGENDA.

AD ORATIONEM AD DEMONICUM.

Pag. 1, v. 3. 4. διαφοράν εἰλήφασιν exquisitius dictum est pro διαφέρουσι.

— 5. παρόντας h. l. idem est ac ἕως ἂν παρῶσι.

— 7. διέλυσσε, i. e. διαλύειν εἴωθε.

— 11. Pro praeteritū ἀπέσταλκα Cod. Augerii T. notitium habet ἀπέστειλα.

— 12. ἡμᾶς cum editionibus veteribus et Wolfio retinui, quidquid contra dicant octo Auger. biblioth. regiae Codd., e quibus ille recepit ὑμᾶς. Contextus enim auctorisque sive imitatoris huius loquendi subtilitas postulant, ut Φιλία (*amicitia*) erga Demonicum a συνήθεια (*consuetudine*) πρὸς Ἐπρόνκιον probe secernatur. Quod si concesseris, συνήθεια πρὸς Ἐπρόνκιον, quae sequitur, requirit in hoc versu Φιλίαν πρὸς σέ, sive, ut mutua significetur inter Isocratē et Demonicum amicitia, Φιλίαν ἡμῶν, vel, quod idem est, πρὸς ἡμᾶς, neutiquam vero πρὸς ὑμᾶς. Ceterum ἡμᾶς et ὑμᾶς, ἡμῶν et ὑμῶν, quam saepe sint inter se a librariis permutata, infinita Isocratis loca, nisi aliunde satis constaret, declarare possent.

Pag. 2, v. 2. ἀκμήν interpreteris: hoc ipso tempore. Auger., male, puto, cum Wolfio „ardenter.“ Nam ut verba antecedentia: καὶ τὸν παρόντα χρόνον, in sequentibus habeant, cui respondeant, ἀκμήν, h. l. de tempore intelligendum est, interpretandumque, ut dixi. Conf. Moeris Atticist., ed. Fischeri, p. 7, et Morum in Indice ad Xenoph. Anabaf.

— 4. τοῦς ἀντὶ πρακτικῶν videtur abesse posse.

— 6. ἐπιχειροῦσι cum accusativo positum offendit. Hinc in Cod. Battiei illi verbo non male additum le-

gitur ποιῆν, quo insolentior verbi structura, ubivis cum dativo occurrentis, evanescit.

Pag. 2, v. 6. Φιλοσοφίας. Vid. Ind.

— 10. δόξουσι. Cod. Bav. et August. male δόξωσι. Vid. Fr. Aug. Wolf. ὁ πάνυ in Demosth. Leptin., p. 266 et 375, e qua observatione multa huiusmodi loca emendanda sunt. Adde Findersheim ad Evagor., c. 1, p. 4, et Fischer. ad Welleri Grammat., (edit. noviss.,) spec. 2, p. 251 seq., qui plura, ut solet, in hanc rem loca collegit.

— 10. ποσούτω. Cod. Bav. ποσούτον.

— 19. 20. ἥς οὐδὲν — βεβαιώτερόν ἐστι. Sententiam hanc in eadem paene verbis repetiit Stobaeus in Sermotib., (ed. Gesneri, 1543, f.,) p. 4; hoc tamen discrimine, ut pro ἥς, qua voce ibi incipi non poterat, poneret τῆς ἀρετῆς.

— 21. ἀνάλωσεν. Unus Harlei. ἀνάλωσεν; alter ἀνῆλωσεν. Verbum ἀναλίσκειν vel potius ἀναλοῦν modo augmento carere, modo ante praepositionem incrementum habere, modo post illam, a grammaticis praecipit, notum est. Sed, quoniam alterum α hoc in verbo longum est, Attici alique Graeci veteres illud carere augmento iusserunt. V. Valcken. ad Euripid. Phoen., p. 223, et Pierfon. ad Moer., p. 122. Dialectus vero Macedonica et Alexandrina, relicta hac diligentia, uti augmento perperam instituerunt. Unde Suidas v. ἀναλίσκειν: ἐν δὲ τῷ παρεληλυθότι, inquit, καὶ διὰ τοῦ ἡ ἀδιαφόρου οἶον, ἀνῆλίσκον καὶ ἀνάλίσκον. Atque hac posteriorum scriptorum negligentia decepti librarii, etiam in veterum Graecorum libris, alii alterum α longum, alii primum, mutarunt fere in η longum. Deinde e vitiosa Moeridis, (Λέξεων Ἀττικῶν καὶ Ἑλληνῶν,) lectione, recentiorum quorundam grammaticorum ortum est praecipit, ut formas perfecti ἀνῆλστα et ἀνάλωκα Atticas, sed formam ἀνάλωκα communem appellerent. Res potius, ut Hudsonius ad Moeridem docuit, contra se habet. Hinc Fischerus ad Welleri Grammat., (edit. sec.,) spec. 3, part. 1, p. 34, non dubitat, quin in locis Atticorum auctoritatem, in quorum optimo et vetustissimo quoque Codice in talibus

- locis forma perfecti ἀναύξητος existet, huius verbi augmentum ubique delendum sit, et vetus genuinaque forma restituenda. Quorum in numero sunt quoque quatuor Isocratis loci, quos ille ex vera Atticorum norma emendandos censet. In Panathen. ἀναλαπότης pro ἀνηλωπότης, in Paragraph. ἀνάλασεν et ἀναλώσαμεν pro ἀνήλωσαν et ἀνηλώσαμεν, in Areopag. ἀναλώνει pro ἀνηλώνει, et in oratione de Pace ἀνάλωκας pro ἀνήλωκας. Quod vero de simplicibus valet, de compositis quoque valere, quis dubitet? Exemplis igitur a Fischero allatis adilienda erunt πετηλαωμένα p. 670, et ἀπηνηλωπότες p. 239. Aliiter H. Wolf. in Calligat., p. 808, qui ἀνήλωσαν hoc nostro loco rectius legi huiusque verbi a regulis incrementorum exceptionem a depravatis potius codicibus, quam ab usu grammaticorum derivandam putat.
- Pag. 2, v. 24. 25. Ρώμη δὲ — ἔβλαψα. Pro πλεῖω Stobaeus, p. 38, habet πλεῖον. Sed in altero loco, p. 358, ubi eandem sententiam repetit, legitur, ut in nostro loco, πλεῖω.
- 26. Pro τῶν ἀσπυόντων Wolf. coniecit ἀθλαύντων, vel supplet εαυτούς, vel refert ad σώματα. Ego vero ρώμην subaudire seu repetere malim.
- 27. ἐπισκοπήσεν, (*obesse solet.*) Cod. August. ἐπισκοπίσεν, quod Battaeus quoque in Codd. Bodlei., Harlei. et Collegii novi illis reperisse ait. Tuetur quoque hanc lectionem Stobaeus, p. 358. Sed verba in ἐώ et ἰώ, ut οἰκεῖν et οἰκίζειν, quorum illa neutraliter, haec transitivo accipi solent, ab ipsis auctoribus inter se confusa esse videntur, et quod ad ἐπισκοπίζειν attinet, illud ne exstare quidem, quantum scio, videtur. Sed utut sit, hoc tamen indubitatum est, quod ἐπισκοπεῖν in significatione activa in pluribus veterum locis appareat et, quod maius est, in ipso Isocrate, p. 253, v. 13, ἐπισκοπεῖν legatur. Hinc nihil mutare consultius duxi.
- Pag. 3, v. 1. ἐν ante ταῖς διανοαῖς in Cod. August., ed. Ald. et apud Stobaeum, p. 4, deest. οὗτὶς vero h. l., ut alibi, pro ὧν positum est, ut locus interpretandus sit: quorum cum ratione illa augetur.
- 8. οὗτὶς Wolf. accipit pro οὗν vel ὧν. „Suspecta

„lectio,“ idem pergit, „constructio certe non nisi
 „per ἀντίκτωσιν excusari potest. Nec sane nego,
 „saepe Graecos dativis uti pro genitivis, facile ta-
 „men dat. plural. οἷς pro genitivo dual. οὖν scribi
 „potest.“ Quodsi Wallio concedimus, locus ita
 sonaret: Ἡρακλέους, ἄλλων καὶ πῶν Θεσάως ἔρ-
 γων, ὃν τοῖς ἔργοις. At quis est, qui sentiat,
 talem eiusdem verbi intra tam breve spatium repeti-
 tionem in tam concipio, et difficili scriptore, „qua-
 lis hic noster aut eius sollicitus imitator est, vix to-
 lerabilem esse? Itaque verosimilius mihi videtur, ver-
 ba, quae inclusi, ab aliquo margini adscripta esse,
 quibus iste indicaret, οἷς non esse ad Herculem et
 Theseum, sed ad ἔργων trahendum, quod scilicet
 dubium esse possit. Atque in hoc verum iste, qui-
 cunque fuerit, vidit; nam nota operibus quidem
 alicuius imprimi potest, minime ipsi. Ergo alter
 utrum concedendum est, vel οἷς positum esse pro
 ὃν, cui tamen repugnat auctoris dicendi mos, vel
 ἔργοις delendum; quorum posterius verosimilius
 mihi visum est. Haec vero adponitio priscis iam
 temporibus e margine in textum migrasse et loco
 quidem perverso videtur, quorum Scholiastes ad So-
 phoclis Trachin., ed. Brunck. octonis, Tom. III,
 p. 201, utrumque et οἷς et τοῖς ἔργοις retineat; nisi
 quis et Scholiastam interpolatum esse contendat.

Pag. 3, v. 14. Pro Οὗδ' ante γὰρ Cod. August. le-
 git Οὐ.

— 16. ὑπέμειναν. Cod. August. ὑπέμεινεν, formam
 usitatiorē, meliorem, quae in plurali legere est apud
 nostrum p. 67, v. 9: Οὐ γὰρ μικρούς, οὐδὲ ἄλγους,
 εὐδὲ ἀφανεῖς ἀγῶνας ὑπέμειναν. Cod. Auger. S.
 habet ὑφίστατο.

— 20. Post Φιλόκαλος Cod. August. τε omittit.

— 25. πρὸς ἡκόντας, „scil. αὐτῶ.“ Wolf.

Pag. 4, v. 1. τὸ ἀκριβές, i. e. accuratam morum il-
 lius descriptionem.

— 3. πρὸς ὃ, scil. δεῖγμα. Rudolphus legisse videtur
 πρὸς ὃν; convertit enim: ad quem, et ὃν habet
 quoque Cod. Auger. S.

— 8. Pro Ἡγοῦ Cod. August. legit Ἡγοῦμαι.

Pag. 4, v. 24, 25. Τοιούτος ὁ ἀνὴρ. Stob., p. 450:

τὸν σεαυτοῦ καὶ ἐλατὸν καὶ ἀνὴρ.

— 25. σεαυτοῦ. Cod. August. σεαυτοῦ et sic semper.

— 27. τὴν ταντο. ῥώμην. id eodam Cod. deest.

— 27. ὁ γίσιμου. Mediolan. Hagana. et Brabach. ὁ γίσιμου.

— v. 28. ἄλλως. Cod. August. et Mediolan. et Cod. Auger. ἄλλως.

Pag. 5, v. 1. Μὴ γέλῃται προσηγορία. Wolf. recte explicat: ἀπὸ προσηγορίας γέλα.

— 2. μὴ λόγον μετὰ θεοῦ ἐπιδέχου. Ambiguum est, aut videatur, nitramonemque, Demonico abstinendum esse temeraria oratione, an vero, si quem iocubandum audierit, eum improbandum esse. Sed facile intelligitur, Demonico præcipi, quid ipsi faciendum, quidve fugiendum sit. Wolf. Ceterum Cod. August. pro λόγον habet λόγου.

— 4. σευτόν. Consentit hic in lectione σεαυτόν cum August. Bavaricus.

— 8. Τοιούτος γὰρ ἄνθρωπος δεκά: κρητίζομαι. Lorum, quem in Notis difficilem vocavi cuiusque difficultates ibi attuli, nunc mihi clarius videtur et sic explicandus: Hæc enim (quatuor) omnia esse videntur quibus iuvenum mores seu disciplina continetur; est enim idem, ac si dixisset: Τούτος γὰρ ἄνθρωπος ἀλεχύνει δικαιοσύνην, καὶ ἀφροσύνην, ἅπαντα εἶναι τοῦ κακοῦ, καὶ τὸ τῶν κακῶν ἀντιθέσθαι κατὰ τὰς. Similem constructionem legis p. 130, v. 11: ἐν μόνοις γὰρ αὖ τούτοις ἐμύδναι καὶ ἀπαλῶσαι τε δαμνέσθαι, pro μὲν γὰρ αὖ τούτοις εἶναι, ποτε vto. Κρητίζω autem habere significationem τοῦ continere, cum ex prima huius verbi πρῶτον, ubi πικρὸς προεδίστηται, significatur, unde: firmior amens et contradiere sua sponte veluti progreditur, cum ex usu eius satis apparet. Hinc κρητίζομαι Wolfio recte explicatur per ἐμύδναι, ἀπαλῶσαι, δαμνέσθαι, et supervacanea est vel potius falsa eiusdem Varii coniectura, qua ille pro ἅπαν, quod recte se habere antea a me demonstratum est, obstat ἀπαιεῖται.

— 10. ποιήσας, i. e. εἰς ποιήσας. Wolf.: „si quid unquam turpe feceris, nihil malum esse sperato.“

Pag. 5, v. 11. *ταυτῷ*. Ald. *αὐτῷ*; γὰρ Wolf. transtulit at. „At ipse tibi conscius erit.“ Pro *λαθῆς* Stob., p. 192, *λατῆς*.

— 11. 12. *Τοὺς θᾶντας* e Codd. Auger. R., T., U., V. pro vulgato *τὸν θᾶν* recepi. Nihilominus tamen ipse Auger. vulgatam retinuit. Posteriores vero lectionem christianae alicui vel pio recentiorum temporum manui, quae pias fraudes pro licitis haberet, originem debere, quis dubitare possit? Singularem itaque quotiescunque occurrit, occurrit autem plus quam semel, tum hac ratione, tum Codd. auctoritate permotus in pluralem non minus pie mutavi.

— 13. *Τοῖς δὲ νόμοις περὶ θεοῦ* in repetitione Stobaei, p. 67, desiderantur, quamquam antecedentia et consequentia recepi.

— 14. Post *δόξης* suppleas *εἶσας*; *ἡδοναὶ* autem *ματὰ δόξης* sunt *ἡδοναὶ ἡνδοξαι*.

— 16. *διαβολὰς* h. l. passivè accipiendum est, ut e sequentibus liquet: *criminationes, quibus tu ab aliis efficeris*.

— 19. *καὶ γὰρ εἰν*. Cod. August. *καὶ γὰρ*.

— 21. *πεισῶντα* e Cod. August. desumptum est, e quo eodem fonte et *πείσων* fluxit.

Pag. 6, v. 3. *λαββαῖν* e Cod. Auger. R. desumpti. Sed fortasse *λαββαῖν* bene habet, quum nullus dubitem, infinitivos diversorum temporum coniunctos fuisse, praesertim quum haec diversitas non significationi, sed formae tantum insit. Librarii vero talia nescientes alteram pro altero posuerunt. Hinc pro *μαθῶναι* v. i tres Auger. Codd. habent *μαθεῖν*, et pro *λαββαῖν* unus Augerii, ut dixi, *λαββαῖναι*. Itaque si quid mutandum, *μαθεῖν* potius, quoniam plures id tuentur, quam *λαββαῖν* recipiendum videtur.

— 4. *τῶν λόγων* e Mediolan. abest.

— 8. *παραμένει*. Cod. August. *παραμενεῖ*.

— 9. *ἀθανάτων*. Intelligo *χρῆμα*.

— 18. *αἰτοῦς*, scilicet *αἰτῶν*.

— 21. Verba: *τυχεὶς πεισῶν*, Cod. August. inverso ordine legit.

— 22. *περὶ αὐτῶν*. Intelligo *πραγμάτων*.

Pág. 6, v. 26. Loco ἄνευ. Cod. August. habet ἡγεῖ-
σθαι, cum eoque consentit Cod. Anger. A. Sed
quem sensum praebet haec lectio, vix video. Πά-
ρως post ἄνευ apud Stob., p. 66, omissum est.

— 27. Quomodo Auger. hunc loc. e conjectura muta-
verit, in Notis significatum est. Sed quoniam illius
mutatio neque Codd. auctoritate neque aliqua mu-
tandi necessitate nitatur, notandam potius illam
quam recipiendam censui. Istud enim εἰ, quod ille
inseruit, sicuti est in sequentibus necessarium, ita
hoc loco prorsus supervacaneum est. Accedit, quod
Stob., p. 66 seq., cum vulgata consentit.

— 29. εἴχῃ πρὸς etc. Stob., p. 67: εἴχῃ εἰς τοὺς
ἀναπνεύοντας ἢ πρὸς τὰ τοὺς ἄλλους εἴχῃν ἀξίω-
σιν. Idem pro εἰ, quod bis h. l. adest, εἰν.

Pág. 7, v. 1. αὐτὸν Cod. August. σεαυτὸν.

— 5. εἰ Wolf. male, credo, in εἰ mutare cupit. Re-
tinuit εἰ etiam Stobaeus, p. 67.

— 7. 8. Δεῖ γὰρ — πειρᾶσθαι. Verbum de ver-
bis *Viros enim bonos docet, apparere, (Quibus-
dam) integritatem vel mores (τρόπον) fide dignio-
res exhibentes, (πειρᾶσθαι) quam iururan-
dum, h. e. monstrare, illos docet integritatem vel
probitatem fide digniorem, quam iururandum.*

— 11. Pro εἰ Cod. August. εἰ. Ceterum haec ver-
ba sic vulgo interpretantur: „nisi taceri illas res
„aeque expediat illis, qui audiant, quem tibi, qui
„enunties.“ At quid, quaeso, hoc sibi vult? Con-
textus postulat potius contrarium! Quod ut con-
flet, ante σιωπᾶσθαι modo inseras μὴ, quae par-
ticula, in locis parum dilucide expressis, nunc ad-
dita, nunc deleta a librariis, plures eiusmodi locos,
de quibus deinde sermo erit, corrumpit. Si hanc
particulam meo voto addeberis, locum verte: *nisi
res illas non tacari, i. e. evulgare, aeque expa-
diat tibi, qui evulges, ac aliis, qui istas audi-
ant.* Wolf. et Auger. nullam h. l. difficultatem sen-
sisse videntur.

— 13. Ὅπως ἐπαιρὲν Harpocration in voce ἐπα-
ρῶς explicuit: εἰ αὐτὸς τις ἐπὶν αὐτῷ ἐπάγεται,
τοῦτ' ἐστὶν ἀπαρῶν. Consentit Suidas, sed adiungit:

ἄλλαι δὲ τοῦναντίου, (dicunt ἑκατέρω ἄκρον,) ὃ δὲ λαχόμενος αἰσθηρόμενος. Hanc vero Harpocratonis explicationem live falsam live corruptam habet Augerius. Posteriori illi, ob Suidae consensum quare vix potest, iurgo prius examinatus. Iusiurandum dupliciter dividi potest: vel a nobis ipsis offertur, vel ab aliis nobis imponitur. Illud iam universum spontaneum est: et per se sciendum; hoc partim spontaneum, partim necessarium. Illud spontaneum dico, quod delectari potest; exempli causa, quod nobis ad veritatem in iudicio eruendam offertur; necessarium, quod vitari non potest, ut iudicis elictumque manere iusiurandum. Quid, si Harpocraton illud spontaneum iusiurandum, quod nobis quidem ab aliis imponitur, sed non minus tamen voluntarium est, quasi quod ipsi offerimus, ἑκατέρω ἄκρον vocaret, quis eum aut erroris aut corruptionis insinularet?

Pag. 7, v. 13. ὅτι Cod. August., ed. Mediolan., Brubach. et Hingrin: ὅτι, ubi in universum notandum est, Mediolanens. editionem et in alia quoque vocibus simplex retinere, e. prisco, ut videtur, scribendi more, ubi aliae editiones ὅ habent. Plura in hanc rem exempla in Notis a. m. a. prolata inveniet.

15. μεγάλων quatuor Auger. Codd. auctoritate nec non Bavarini recepi, deinde etiam, ut, sicuti αἰτίας, ita et κινδύνων adiectivum secum habeas, et ipsum de iurisiurandi cautione praecipuum maiorem etiam severitatem hoc modo accipiat.

16. ἰσῶν e Cod. August. et Auger. Codd. T., U., V: sumi.

19. πρόσθεν e Cod. August. et Auger. Codd. A., E., F., R., T., U. depromptum est.

21. γινόμενος Cod. August. et ed. Mediolan. Rectius tamen videtur γινόμενος saltem ex his, quae docuit Fischer. ad Walleri Grammat., spec. 3, part. 1, p. 61. Liceat modo adicere, γινόμενος posse esse participium imperfecti, non aliam significationem habens quam γινόμενος, quod Fischer. proaor. 2. accipit, nec pro alio imperfecto, a γέ-

νομαι derivato habemus. Hinc; praesertim Cod. August. bonae aliae notae et edit. principe suffragantibus; nihil mutandum esse duximus.

Pag. 7, v. 25. 26. μη pro μηδενός et δεῖσθαι pro τὴν δειάν accipiendum est.

— v. ult. Περὶ τῶν ρητῶν ὡς ἀποβήτων ἀνακοίνου. Qua ratione hunc locum e coniectura sanare tentaverit Augerius, in Notis legere est. Unde hic sensus exit: Quod ita facies, si egere te simularis non egens et cum iis communicaris res non arcanae tamquam arcanae. At ne sic quidem haec verba in sequentibus habent, quo commode nstantur. Nam verba: μη τυχῶν, cum verbis quidem δεῖσθαι προσπῇ bene conveniunt, sed minus bene posteriori propositionis membro apta sunt. Hinc Wolf. supplet,

Pag. 8, v. 1. Ad Μη τυχῶν vocem generatorem, scil. τῆς ἐλπίδος, seu explicat ἀποτυχῶν τῆς βοήθειας καὶ στήθης, vertens: „si non iuverint et arcanum efflauerint.“ Quae omnia fecerunt, ut verba pro subditivis haberem.

— 12. τοῖς ante κακοῖς, quod Wolf. ob convenientiam e Fuggerano recte recepit, a Cod. August. et ed. Mediolan. abest.

— 15. γὰρ in Cod. August. deest.

— 16. τούτων ἀπόντων. τούτων Wolf. accipit προαυτῶν; sed dubium est, utrum hoc αὐτῶν ad ἀπόντων φίλων, an ad τοὺς παρόντας retulerit, quod in sensu h. l. constituendo diligenter definiendum est. Accuratiorē interpretationem praebere videtur Melissa, cuius lectionem Wolff h. l. citat, nempe τῶν παρόντων. Quae quidem Melissae lectio nihil nisi interpretamentum est, quo monere voluit, τούτων ad παρόντας, non ad ἀπόντων φίλων referendum esse, tamquam scripsisset auctor: ἵνα δευῆς μηδὲ τῶν παρόντων φίλων, ἀπόντων (i. e. ἐὰν ἀπῶσι) ὀλιγορεῖν, sed nos tamen, quomodo locum intellexerit, melius docet et ad veram illius explicationem ducit. Locum igitur hac explicatione admissa sic vertas: ne ipsos nunc praesentes, quando absint, negligere videaris.

Pag. 8, v. 17. τὰ περὶ τὴν ἐσθῆτα pro κατὰ τὴν ἐσθῆτα. Verte: *sis in vestitu magnificentiae studiosus, sed quae non odiosa sit et quaevis nimis.*

— 18. Ἔστι δὲ. Hanc lectionem tuentur Codd. Auger, T. et U.

— v. ult. Παιρῶ τὸν πλοῦτον etc. interpreteis: *Fac, ut divitiis non tantum utaris, sed et fortēs illas: utuntur iis, qui frui sciunt; servant seu retinent, qui uti illis possunt.* Qui enim caput ipsum, non usuras consumit, is utitur quidem divitiis, sed modo tamdiu, quoad consumtae sunt, nec ulterius iis uti potest. Quod sine dubio subtilis auctor exquisitis his verbis indicare voluit, uti quisque meetum sentiet, qui morem illius penitius noverit. Auger. vero in alia prorsus abiit locutione paullo immutatum sic perperam est interpretatus: „Fac, ut divitiae non ad necessitatem tantum, sed ad com̄moditates vitae inserviant, iisque utare non ad „vivendam duntaxat, sed ad vivendum tam splendore convenienti.“ Hinc nostrum in Notis de illius explanatione iudicium.

Pag. 9, v. 4. Ante ἐπύσαι Stob., p. 512, legit ῥαδίας.

— 6. Pro ἄλλον Stob., l. c., habet ἄσπλον: *quod autem vitam incertam attinet.*

— 7. αὐτὴν, scil. οὐσίαν. — Med. αὐτὸν, scil. βίον, qua posteriore lectione admissa βίος h. l. idem erit, quod οὐσία, locusque ita fere transferendus: *quod vero ad reliquas divitias attinet, tu ne non immoderate illas, sed mediocriter aestimas.* At non video, quid sibi velint *alias divitias*, nec quid aliud mihi displiceat, addo. Hinc πρὸς τὸν ἄλλον βίον explicio: *ad reliquos in vita usus*, praesertim quum οὐσίαν iam praecesserit, et αὐτὴν, quod ad οὐσίαν conanode refertur, a Cod. August. et Auger. Codd. E., F., P., R., S., et a Stobaeo, p. 512, firmetur.

— 7. Στέργῃ μὲν τὰ παρόντα: *forte tua contentus esto.*

— 11. Πῶς σπουδαίῳ supplendum ἀπόκειται. „Praeclarus thesaurus repositus est apud virum bonum

„debita gratia. Sententia est: Beneficium in bonum virum collocatum non aliud est, quam thesaurum aliquem asservandum illi dedisse, quem is tibi quovis tempore bona fide sit redditurus.“
Wolf.

Pag. 9, v. 11. Τὸς ἀπὸ κακῶς a Cod. August. et edit. Mediolan. abest.

— 13. τυπτόντας seu τυπόντας Budaëus potius, non *Wolf.* coniecit, ut τύπτειν et δίδεσθαι sibi magis opponerentur.

— 14. ὠφελεῦντας. Intellige αὐτούς. *Wolf.*

— 17. πιστευθέντες, i. e. εἰάν τις πιστεύῃ αὐτοῖς.

— 17. Ἐάν. Cod. August. *Av.

— 19. 20. πρὸς τὸ βέλτιστον ἀπεχθανομένους idem est, ac quod epist. 4, p. 731, occurrit: περὶ τοῦ συμφέρειν ἀντιλέγειν τολμῶντας; et ibid. ἐπὶ τῷ βελτίστῳ παρέρχασθαι ζομένους.

— 21. 22. Verba: Τὸν μὲν γὰρ τῶν ὑπεροπτικῶν, et v. seq.: τὸν δὲ τῶν ὁμιλητικῶν, Cod. August. ita legit: τὸν μὲν γὰρ τὸν ὑπεροπτικὸν ὄγκον, et τὸν δὲ τὸν ὁμιλητικὸν τρόπον. Quam verò recepi lectionem, ea deprompta est e Cod. Auger. R.

Pag. 10, v. 2. πάντα. Rndolph. vertit: „cum omnibus,“ ergo aut legit πάντας, aut πάντα genere masculino accepit.

— 3. Pro τραχέως Budaëus legit τάχως; quod *Wolf.* placet.

— 5. πεπαισμένοις. Cod. August. πεπαισμένων, scil. αὐτῶν; qua in lectione ἐπιπλήττων, quod antecessit, repetendum est.

— 6. περὶ τὰ γυλοῖα — περὶ τὰ σπ. Pro περὶ utroque loco Cod. August. legit παρὰ; quod in significatione *inter*, v. c. παρὰ τὴν πόσιν; (*inter potandum*,) huc loco apprimè convenit. Accedit, quod hae praepositiones a librariis quam saepissime inter se sunt confusae, ut docet Fischer: ad Weller. Gr.; spec. 3, part. 2, p. 225 et 271. Ceterum γυλοῖα e praecepto Moeridis scribendum est γύλοια.

— 9. Post μὲν *Wolf.* textui inseruit sὺ Budaëi auctoritate, quod verò neque in Auger. Codd., neque in Bav., neque denique in Agricolaë versione reperitur.

- Pag. 10, v. 15. τοῖς ante ἄρμασι in Cod. August. deest.
- 16. διαμαρτάνοντα Wolf. introduxit, nec scio, an iniuria; utraque enim forma, et διαμαρτάνω et διαμάρτω, in usū est, ut plura auctorum Graecorum loca, ubi διήμαρτον occurrit, docent. Cod. August. igitur non male legit διαμαρτόντα.
- 17. εὐθυνοῦντων. Cod. August. et ed. Mediolan. εὐθυνοῦντων; (scr. εὐθυνούπων.) Vid. epist. 9, p. 758. Veritas: illi (curtus) enim tamere feruntur, quum rectoribus destituti sunt.
- 18. Ἀθάνατα μὲν Φρόνει etc. Quae in Hippo- nico supra, (p. 3, v. 16 seqq.,) laudavit auctor, ea h. l. in praecepti forma recurrunt, unde appa- ret, μεγαλόψυχον h. l. esse *liberalem*.
- 20. 21. τοσοῦτω μείζον ἀγαθόν. Cod. August. το- σοῦτον ἀγαθόν μείζον.
- 22. Pro πάντες Wolf. perperam coniicit πάντα.
- 22. αὕτη δὲ μόνη etc.: *Illa autem, (eruditionis inopia,) tantum abest, ut lucrum faciat, ut etiam maxime noceat possessoribus suis.*
- 23. Post ἔχοντας suppleas ἀπαδεύσαν.
- Pag. 11, v. 2. ἀπαγγέλλοντας, scil. ἐκείνεις.
- 3. Ἀρχὴ μὲν γὰρ Φιλίας. Cod. August. Ἀρχὴ γὰρ Φιλίας μὲν.
- 4. παραδείγματα. Cod. August. παράδειγμα. „Sen- tentia perspicua est: si quas res agendas susceptu- rus sis, considerandum esse, quomodo eadem aliis successerint, ut eas vel urgeas, si felix even- tus fuerit, vel omittas, si adversus.“ Wolf.
- 6. ταχίστην. Cod. August. et Codd. Auger. A., R., S., πλειίστην. ταχίστην ἔχει διάγνωσιν: *facil- lime vel celerissime perspicitur.*
- 7. δόξαντα. Intell. σοί.
- 8. τῶν θεῶν e quinque Auger. Codd. R., S., T., U., V. desumptum est.
- 9. αὐτῶν a Cod. August. abest.
- 10. Verba: βούλει — ἀνακοινώσασθαι, male in Bav. desunt, quum sequentia ab iis pendeant.
- 13. Pro Ὅταν Stob., p. 38, Ὅτε, et vers. seq. μέλλεις pro μέλλας.
- 15. ἐκντοῦ. Cod. August., ut Stobaeus, p. 28,

αὐτοῦ. Idem. pro τὰ δαυτοῦ habet. ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ. Auct. ad Herenn., 4, 18: „Quid suis rationibus inimicus fuerit semper, cum quomodo „alienis rebus amicum fore speres.“ Plura loca laudat Kuhn ad Ael. V. H., 1, 35, ed. Perizon., p. 64.

Pag. 11, v. 15. τὼς τὰ δαυτοῦ. Hanc lectionem sup-
peditavit Cod. Anger. S. Ceterum συμβουλεύεσθαι
cum dativo constructum versu antecedenti est: *con-*
sulere aliquam seu commentari cum aliquo de
re agenda.

— 17. μάλιστα. Conf: infra p. 14, v. 15 seq.

— 21. Μιμοῦ τὰ τῶν βασιλέων ἡθῆ. Memorandum
videtur hoc praeceptum et locis illis, quorum plu-
res in hac oratione deprehendisse mihi videor ad-
numerandum, e quibus demonstrari possit, Isocra-
tem Atheniensem vix posse esse opusculi huius au-
ctorem, quidquid alii, in quorum numero etiam
Angerius est, contra clamitent. Nam tum in verbis
dicendique formis, tum in sententiis et animo imi-
tandi studio, quo haud raro obscuritas oritur non
levis, denique in toto scribendi genere tot, ut
mihi quidem videtur, argumentorum copia operis
subditiui parata est, ut Wolf., qui Isocratem eius-
que dicendi morem penitus novit, valde mirer,
quod huic libello, etsi per se haud contemnendo,
Isocratis Atheniensis nomen tam simpliciter praepo-
nere non dubitavit.

Pag. 12, v. 5. κατασταθεῖς, scil. ὑπὸ τοῦ βασιλέως ἢ
τῶν κρατούντων. Wolf. Pro ἀμάρτει Stob., p. 308,
ἀμάρτη.

— 6. Post διεικήμες cum Wolfio suppleas τῶν περὶ
τὴν ἀρχὴν πραγμάτων.

— 14. Pro ἔχειν Wolf. coniecit ἔχων.

— 24. μηδὲν ἄλλο. Cod. August. μηδενὶ ἄλλο.

— 28. 29. τὴν ψυχὴν. Cod. August. τῇ ψυχῇ.

Pag. 13, v. 4. σιγῆς. Stob., p. 215, σιωπῆς.

— 8. τῶν ἀγαθῶν pro ἀγαθοῖς positum est, sicuti
τῶν κακῶν pro τοῖς κακοῖς.

— 10. ἐν μηδετέροις. Ita Mediolan.; Wolf. vero
μηδ' ἐν ἐτέροις.

Pag. 13, v. 15. ἐν τῷ ζῆν. Stob., p. 356, ἐν τῷ βίῳ.

— 16. κατὰ τὴν ἀσφαλειαν, i. e. ἀσφαλῶς.

— 16. εἰν. Cod. August. αἰ.

— 16. κινδυνεύειν. Sic Cod. August. et ed. Mediolan.; Wolf. κινδυνεύουσιν.

— 19. πάντων. Stob., p. 356, πάντως.

— 20. 21. ἡ φύσις ἀπένειμα, quae salvo sensu omitti possunt, a Cod. August. absunt. Pro σπουδαίοις Stob., p. 356; σπουδαίων.

— 24. 25. διὰ τῆς αὐτῆς πραγματείας: una eademque opera.

— 27. Τὴν μὲν γὰρ τούτων χρείαν, i. e. πῶς καὶ πότε χρὴ τούτοις χρησθαι. Wolf.

Pag. 14, v. 5. τοῖς θεοῖς ο quatuor Auger. Codd. S., T., U., V. recepi.

— 12. Φιλοπονία. Cod. August. et Auger. Cod. A. Φιλοσοφία.

— 17. τὰς ante εἰ et μάλιστα. apud Stob., p. 67, omissa sunt.

— 20. Φιλοπονείν. Stob., p. 67, αἰ κενοῖν.

— 21. αὐτοῦ. Stob., p. 67, αὐτῶ.

Pag. 15, v. 1. μὲν ante Φαύλαις a Cod. August. abest.

— 1. De significatione Φαῦλος et σπουδαῖος vid. Ind.

— 4. Post ἡ intelligi etiam potest ἀνάγκαιον, vel constructio ita resolvenda: τοῖς δὲ σπουδαίοις οὐχ ὅσον τε τῆς ἀρετῆς ἀμελεῖν ἢ τοιοῦνδε ὥστε ἔχειν. Wolf. ὅσον τε repeti commode posse negat, hinc aut ἀνάγκη post ἔχειν repetit; aut ἔχειν pro ἔξουσι positum esse putat: Ego vero vix dubito; Græcos irā locutos esse; quum, ut Fr. A. Wolf. ait ad Reizli libell. de prosodiae Græcae accentus inclinatione, p. 80: „vulgas, penes quod norma est et arbitrium „loquendi; adeo ducitur analogiae sensu, ut ea, „quae in uno aliquo genere satis causae habent; „eadem in aliis aut minore ratione aut nulla ad imitationem trahat. Inde fit; ut non raro constructio „aliqua auctores habeat optimos, cuius difficultas „sit probabilem solutionem asserre.“

— 8. ἦκου. Cod. August. ἦ πον γε.

— 9. ἐλαττούμενους Wolf. supplet, scil. τῆς δόξης καὶ τῆς τῶν ἀνθρώπων προεδρίας. Ceterum ut intel-

liges, quae fiat, ut *Φεύλοις* universis h. l. tribuantur, quae nonnullis tantum eorum convenient, i. e. magna de se hominum opinio, (v. 6,) res familiaris, amici, (v. 12,) peculiarem h. l. vocis *Φεῦλος* et *στυδαῖος* vim observea, quam in Indice indicavi.

Pag. 15, v. 11. *προδότης*. Vid. Ind. Pro *τύχης* Rudolph. interpretatus est *ψυχῆς*, quod vix locum habet.

— 12. Verba: *καὶ φίλους*, a Cod. August. omit-
tuntur.

— 16. *οἰκιστῆτοισι*. Cod. August. *συγγενεστάτοις*.

— 25. Post *καὶ* Wolf. inserere vult *τὰ*.

Pag. 16, v. 4. *Μόλις*: *ut vix tamen*. Conf. p. 260.

AD ORATIONEM AD NICOCLEM.

Pag. 17, v. 3. *πημάτων* o septem Auger. Codd. G., H., I., M., R., S., U. descriptum est. Praetuli autem illud eam maxime ob causam, quod pretium rerum, quas possidentes modo, ut possideamus, non, ut illis utamur, (*πημάτων*), leve est et fere nullum, et contextus postulat, ut rerum, quarum h. l. auctor mentionem facit, pretium quam maxime extenuetur.

Pag. 18, v. 3. *ἀγωνίζεσθαι*. Stob., p. 345, *βουλεύεσθαι*.

— 5. 6. *τοῖς τε φίλοις*. Stob., p. 345, *τοὺς φίλους*.

— 25. *ὅφ' ὦν ἥμισυ εἴρη*. Vide p. 290, v. 11.

Pag. 19, v. 1. *ἀνωμαλίας καὶ τῆς παραχῆς*. Prius ad regum caedes praeternaturales, (p. 18, v. 25,) posterius ad turbulentiam eorum vitam referendum est, neque enim ad aliorum hominum de regum vita ambiguum iudicium, de quo antea sermo est. Wolfius contra *ἀνωμαλίας* utroque modo explicari posse contendit, ut post *ἀνωμαλίας* vel suppleri possit: *τῆς ἐπὶ τολμήσεως παρὰ τοῦ τυραννικοῦ βίου*, vel *ἀνωμαλίαν* accipias pro *διαστρεφῇ*, i. e. perversitate, quae a naturae praescripto et officii regula discedit. „Nam „cognati et coniuges et confines non perdere, sed „matris sese tueri debebant.“ Uter aeternum hoc de re rectius edisseruet, sequentia statim docebant.

Pag. 19, v. 2. ὅτι τῇ βασιλείᾳ, ἥσπερ ἱερωσύνην. In oratione de Antidoti, p. 596, γ. πλ., haec leguntur: παραινῶ τῷ Νικηλεῖ, μὴ ῥέθνεσθαι, μὴδ' ἥσπερ ἱερωσύνην εἰληφῶτα τὴν βασιλείαν, ἀμελῶς οὕτω τὴν γνῶμην ἔχειν, e quo loco apparet, auctorem ipsum docuisse, quo verbum νομίζουσι, (v. 3,) quod Wolf. et ad alios homines de regum viis iudicantes referri posse contendit, pertineat, nempe ad ipsos reges. Quo concessio, etiam ἀνομιὰς illac trahendum erit. Conf. p. 744, v. 9 seqq.

— 8. 9. κατόλου δὲ τῶν ἐπιτηδεύματων. Observeetur constructio. Auger. genitivum ἐπιτηδεύματων a κατόλου regi putat, Wolf. vero, genitivum esse positum pro accusativo. Conf. p. 31, v. 10, (κατόλου τῶν πραγμάτων λέγοντας,) quo posteriore loco non dubium est, quin πράγματων a κατόλου regatur, quum priori loco genitivus a διελεῖν pendere possit, Constructio vero κατόλου cum genitivo ita resolvenda videtur, ut hoc adverbium in suas partes dividatur, κατ' ἅλου ἅλου αὐτοῦ, omnesque illius casus, quum substantivi vim habeat, sequentis substantivi genitivum secum habere quis miretur? Praecipui ergo posse videmus, κατόλου, propter ipsius substantivi naturam, nonnunquam cum genitivo constructi.

— 27. ἐν κεφαλαίῳ. Lectio a me recepta e Cod. Auger. R. de prompta est. Verte: si enim regnandi vim summam comprehendimus, quamquam non nego, et vulgatam ad idem fere redire: si artium regnandi vim et summam etc., modo obscurius paullo dictum videtur.

Pag. 20, v. 26. ἄλλος τε. Wolf. coniecit ἄλλ' αἷς γα vel ἄλλ' ὡς τῆς ες. Idem adiecit: Ordo verborum est: ἄλλ' οὕτω διακρίσει τὴν γνῶμην, ὡς τῆς παιδείας etc. Cui loco simillimus est, qui in epist. v. 6; p. 744, γ. ult., occurrit, item in Xenoph. Anab. 1, 3, 9. εἰς Ζεῦ: τίς ἐμεῦ εἰν ὄντες ὅτι αὐτὸ καὶ ὑμεῖς, οὕτω τὴν γνῶμην ἔχετε, et in Cyrop., 1, 4, 6, 11; ὡς οὖν ἐμεῦ μὲν ποτε ἀμελῶντες, οὕτως ἐπὶ τὴν γνῶμην. Conf. ibid., 3, 4, 27, et 8, 7, etc. Constructio κα, credo, resolvi potest:

sed quae commodum seu ac, si, possit institutio et opera naturae nostrae benefacere, ita existimate. Quocirca Wolfii coniecturam, non recepissemus. Adhuc posnitur. Adhuc Wolf, „δ. νόυς, ὅτι ταῖς μάλι-
 „ταῖς αὐξέσθαι πέφυκεν ἡ ἀρετή. Commodius vi-
 „deretur legi: ἀλλ' ὡς τῆς τε παιδεύσεως καὶ“ etc.
 Fieri etiam potest, ut in archetypo scriptum fuerit:
 ἀλλ' ὡς γὰρ, libratius vero coniunxit, et τε pro γὰρ
 scripsit.

Pag. 21, v. 2. 3. καὶ τῶν ἄλλων οὓς ἂν δύνη μεταπέμ-
 του. Haec verba lucem accipiunt, redduntque his vi-
 cissim, a verbis, quae p. 23, v. 17. 18. 19, leguntur.

— 6. 7. τῶν μὲν ἐλασσόνων — τῶν δὲ μαιζόνων
 Wolf. recte interpretatus est: „minorum“, (scil. τὴν
 Φρόνησιν καὶ τὴν παιδείαν,) „his iudex, maiorum“,
 (i. e. τῶν Φρονιμωτέρων,) „aequalior.“ Auger. ve-
 ro, perperam, ut contextus docet; „in minoribus
 „rebus, — in maioribus“ etc.

— 14. ἀνοσίαν, propter oppositum διάνοιαν vers. seq.,
 lectioni quorundam Codd. ἄγνοσιαν praeferendam ef-
 se, Wolf, iure censet.

Pag. 22, v. 10. καθίστη Wolf. mutare vult in καθίστα
 α καθίσταται. Conf. p. 26, γ. 1.

— 10. ἐργασίας, „non tantum opus et laborem, sed
 „etiam quaestum, sive ex agricultura, sive ex artibus,
 „sive ex mercatura significare, nemini est ignotum.
 „Πραγματεῖαι autem, quum omnia callida aucu-
 „pia et inhonesta, tum vero caussidicorum messem
 „continent, quae ita a Graecis appellantur. Vult
 „agricolas, apifices, mercatores meliori esse con-
 „ditione, et regi gratiores, quam homines callidis
 „aucupias, deditos.“ Wolf.

— 18 — 20. Διοίκαε τὴν πόλιν — διαρκῆς. Sensus ex-
 pedius videtur: Sumtus civitatis tuae sicuti domus
 ne superent reditus; quo regibus. h. l. idem praeci-
 petur, quod supra, p. 8, v. 25, universis hominibus
 praeciptum est. Quocirca κατασκευὴ explicarem:
 apparatus seu res uniuscuique civitati necessarias,
 πράξεις autem: rationes accipere eorum.

Pag. 23, v. 1 — 3. Τίμα ταῖς μὲν ἀρχαῖς τῶν τιμῶν τοῦς
 οἰκιστάς, ταῖς δὲ ἀληθέσταταις τοῦς σύνουστα-

1800. Locus, cui nunc est, inter difficiles numerandus, quum propter singula verba, tum ob eorum structuram lectionisque varietatem. Erasmi tradidit: „Primos honores tribue coniunctissimis, verissimos amicissimis.“ Wolsius pro ἀρχαῖς coniecit ἀρίσταις sive ἀρχικωτάταις. At vero neque haec Wolsii coniectura neque nostra, quam dedimus in Notis, explicatio attento, credo, lectori satisfaciet. Restat igitur, ut locum alio modo curandi periculum faciamus. Quid si pro ἀρχαῖς, levissima mutatione, legamus ἀρραῖς (*inanibus*)? quod τῷ ἀληθεστάταις optime responderet: *inanibus — veris*, praesertim si alteram Cod. Auger. lectionem R. admitteremus: ἀληθεστάταις ἀρραῖς, (vel, si mavis, ἀρῶν,) ut gradus quoque convenirent, quamquam posterius propter crebram graduum diversorum compositionem id postularetur quidem. (Vid. Fischeri Animadv. ad Welleri Gr., spec. 3, part. 1, p. 330.) Quid vero sint ῥήματα ἀληθεστάταις, explicatum invenies p. 25, v. 22 seq.; unde apparet, esse reverentiae signa. Ex hac coniectura locus sic esset vertendus: *Inanibus reverentiae signis honora propinquissimos viros, (qui pluribus de causis raro amicitiam sunt et prudentissimi,) verissimis amicissimos.* Aliis verbis: *amicissimis viris benevolentiam et fiduciam, propinquissimis vero civilitatem tribuas.* Alteram Cod. R. lectionem *φιλοῶν* pro *τιμῶν* negligendam prorsus ideo duxi, quod tantum abest, ut loco subveniat, ut etiam impeditiorem illum reddat. Nam ἀληθεστάταις in sequentibus necessario requirit substantivum; quo nullo modo refecti possit.
- Pag. 23, v. 8. Pro *ἰδιωτῶν* Cod. Auger. V. legit *ἰδιῶν*, et post *αὐτῶν* Codd. Auger. H. et L. inserunt *τῶν ἰδιῶν*, non male: *et crede, illis, qui sua ipsorum consumunt, consumere tua.*
13. Cod. Auger. R. ante *ἡ* habet *μᾶλλον*.
14. 18. *ἀλλὰ τοῦτο κατὰ σοῦ λαμβάνειν ἐξουσίαν.* Tales sunt homines eruditi, philosophi, poetae, oratores, musici etc. Conf. p. 21, v. 2.
24. *δεινός*. Stob., p. 329, καὶ *δεινός* etc.
- Pag. 24, v. 6. *Πολυμήκης γινόν ταις ἐπιστήμας* etc. Conf. p. 298, v. 18 seqq.

Pag. 24, v. 19. εὐδαιμονήσαιν. Cod. Auger. R. εὐδαιμονίσαιν. Vid. ad p. 2, v. 27.

— 27. Ποῖ χρομέναις Codd. Auger. R. et V. addunt εἶναι.

Pag. 25, v. 2. πῶν. Stob., p. 327, ἅπαν.

— 5. στυφαιμάστοντας. Stob., l. c. επιδοκμαζόντας.

— 7. πλέον. Stob., l. c., πλείον.

— 9. 10. ὅποῖοι καὶ τίνες. Stob., l. c., ὅποῖοι τίνες.

— 13. ἐν. Stob., l. c., εἰς περ.

— 20. Cod. Auger. S. post εἰς inferit ἔσο, et μέγα Φρονῶν verbis: ἐπ' ἀρατῇ, anteponit.

— 23. γινομένας. Stob., l. c., γιγναμένας.

— 25. θαυμαζώσιν. Stob., p. 327, θαυμαζουσιν.

Pag. 26, v. 8. Ante δόξ Cod. Auger. legit τῇ, et ante δόξ iterum articulum tnetur ἡ. Sed Stob., p. 328, pro δόξ legit δόξας, melius, credo.

— 9. Post Φαύλαις idem Cod. non male addit ἐνός.

— 11. Verbis: ταῖς ἐσθῆσιν, Codd. Auger. R. et S. praeposunt ἐν.

— 19. τυγχάνειν. Cod. Auger. R. ἐπιτυγχάνειν.

— 20. αἰροῦ, καὶ μὴ. Stob., p. 328, αἰροῦ μᾶλλον ἢ.

— 21. ὑπερβολαῖς. Stob., l. c., ὑπεροχαῖς.

— 26. ἐπιπολύ. Codd. Auger. R. et S., nec non ed. Mediol., ἐπὶ πολὺ, quod receptae praefero.

Pag. 27, v. 1. ἀκριβῶς αἰδέσθαι. Stob., p. 328, ἀκριβῶσαι.

— 4. δαίξει. Cod. Auger. V. διδάξει.

— 5. Pro δύνασθαι Stob., p. 328, ἄρεινον.

— 6. γινόμενα. Stob., p. 328, γιγνόμενα.

— 25. καὶ αὐτὸς τὰς πράξεις. deproptrium est a Cod. Auger. S.

Pag. 28, v. 8. τὰς εὐτυχίας. Cod. Auger. R. τὰς δυστυχίας.

— 12. ὅτι τοσούτων ὄντων τὰ πλήθος etc. Resolve et verte: ὅτι οἱ μὲν καὶ τῶν ἰδιωτῶν καὶ τῶν ἀρχόντων, (τοσούτων αὐτῶν ὄντων τὸ πλήθος,) quod cum privatorum hominum, tum regum tot numero existentium, alii etc., alii etc. Ergo genitivus τοσούτων ὄντων pendet ab οἱ μὲν, αἱ δέ.

— 19. ἀλλ' ἡγήσθαι. Cod. Auger. S. ἀλλὰ καὶ ἡγήσθαι, καὶ ex antecedentibus repetito.

Pag. 28, v. 19. τοῦτον. Cod. Auger. G. supra pos-
tum habet λόγον.

Pag. 29, v. 2. συνδιατρίβειν ταῖς ἀλλήλων ἀνοίαις.
„Τὸ συνδιατρίβειν commodè hic accipi potest ἀντὶ
„τοῦ διαλογεσθᾶι περὶ τῆς τῶν ἀλλήλων ἀνοίας: de
„stultis suis opinionibus et factis colloqui malunt.“
Wolf.

— 15. 16. καὶ δοκοῦντας καρτερικοὺς εἶναι, καὶ φιλο-
πόνους, τοὺς τῶν θεόντων τι μὴ ποιοῦντας. Locum,
ut nunc est, atque ut ipsi deditur illum, dum at-
tentius intueor, me offendit. Et (reperimus) *illos*
videri constantes et industrios, quae eorum, quae
facere debebant, nihil faciunt. At homines dis-
solutos et inertes, de quibus hic sermo est, a
quoquam vel stultissimo *constantes* haberi et *labo-
riosos*, quis non miretur, quatenus contextus
ita comparatus sit, ut absurdissima quaeque huic
perverforum hominum sermoni aptissima esse vide-
antur. Nam haec ipsa perversitas, ostendit, ut vel
οἱ τῶν θεόντων τι μὴ ποιοῦντες oppositi sint con-
stantibus et laboriosis, vel alius ex hoc loco sensus
eliciatur. Deinde molestū nescio quid habet illud
τι μὴ, quod Wolfius ideo disponere cupit. Tum,
quod me maxime movet, est locus huic nostro
simillimus, qui p. 289, v. 20 seqq., legitur sic: ἐπι-
δείξειαν ἂν τις πολλούς, χαίροντας μὲν καὶ τῶν
ἐδαισμάτων καὶ τῶν ἐπιτηδευμάτων τοῖς καὶ τὸ σῶ-
μα καὶ τὴν ψυχὴν βλέπτουσιν, ἐπίκουα δὲ καὶ
χαλεπὰ νομίζοντας (scil. ταῦτα) ἀφ' ὧν ἀμφοτέρω
ταῦτ' (i. e. σῶμα καὶ ψυχὴ) ὠφελοῦντο, καὶ καρ-
τερικὸς εἶναι δοκοῦντας, τοὺς ἐν ταύ-
τοις ἐμμένοντας. Quae postrema verba e con-
textu ita vertenda sunt: eosque, qui in hisce dif-
ficilibus rebus, (quae corpori et animo saluti sunt,) *perdurant, carnifices* (καρτερικοὺς) *sui ipsius esse*
putant. Video vocem καρτερικὸς h. l. non in lau-
dem se vituperium dictum esse, atque hanc signifi-
cationem illud et hic habere poterit, dummodo μὴ
post τι expungas, vertens: *eosque haberi carnifices*
sui duramque vitam agentes, (Φιλοπόνους) qui ex
parte modo officio suo satisfaciunt. Tunc quo-

que, si τῶν δειλῶν inter positum esset pro τὰ δειλῶν, locutionis mutatio, quam antea expeditior. Quam sepe vane: εὖ et μὴ librationum incuria vel appositum, sit vel deletum, ubi non debebat, non est, quod multis demonstrum. Plura in hanc rem exempla in Notis occurrunt. Nunc Interpretes nunc ponere illud, nunc delere pro loci cuiusque natura tentarunt. Vid. e. c. p. 386, v. 18, et quæ statim hic sequuntur.

Pag. 29, v. 19, 20. ἀπλοῦς δὲ ἡγούνται τοὺς νοῦν οὐκ ἔχοντας. Steph. in Thes., T. I, p. 485, vocem ἀπλοῦς h. l., quam ibi expresse laudat, transfert: „qui πρᾶγτε ἀγνοεῖ, i. e. *stultus*,“ sed quid mirum, quaeso, stultos vocari mente carentes? Nunc cum Angerio ἀπλοῦς sensu bono accipio in Notis, vel οὐκ ante τοῦς ἀπλοῦς, quod magis nunc placet, ut sensus exeat: *et prudentes* (νοῦν ἔχοντας) *pro stultis habent*. Alia enim interpretandi ratio, quæ in mentem venit, dura nimis videtur, quam quod eam huic præstetam, nempe τοὺς accipi posse pro τοῖς, ut locus ita constituitur: ἀπλοῦς δὲ ἡγούνται τοὺς, νοῦν οὐκ ἔχοντας: *illosque* (sapientes) *pro simplicibus habent, mente carentes*.

— 24. Pro εὐχομένους sex Angerii Codd. G., M., L., R., S., V. habent εὐωχομένους, (*epulantes*.) At quis non videat, *epulari*, (*ταῖς ἐρημίαις*,) solitudinis minime convenire, *optare* contra optime locum habere?

Pag. 31, v. 9. καὶ τῶν καίρων. Hæc verba propter sequentia: οὐκ ἔστιν γὰρ οἷος δὲ μηδὲν ὧν αὐτῷ χρήσιμος, explicanda videntur sic: *no temporis puncto, quo ipsi consilio indigent*. Nihilominus tamen duo sunt in primis, quæ huic expositioni obstant: primum καὶ τῶν καίρων, deinde etiam καὶ τῶν καίρων, utriusque enim vocabulum ad publicas magis quam ad privatas res, de quibus posterioribus superius aliquis verbis non est sermo, spectant. Accedit, quod res ipsa absurda quid continenti. Quis enim aliorum de rebus domesticis exquirere possit? Quapropter valde dubitandum est, utrum hæc verba, ut supra, genuina sint,

praesertim quam salvo contextu abesse possint, immo ipsum potius turbent, quam ad illum pertineant, et glossae margini adscriptae similita sint, quam, ut in proverbio est, unum ovem alteri ovo. E loco p. 11, v. 15, huc migrasse videntur.

Pag. 31, v. 9. 10. αὶ δὲ μὴ, τοὺς καθόλου τῶν πραγμάτων λέγοντας: „si re consilium praefens flagitante, apthages et pugnas exercuit.“ Wolf. De καθόλου conf., quae in his Addend. dicta sunt ad p. 19, v. 8. 9.

AD ORATIONEM NICOCLES INSCRIPTAM.

Pag. 36, v. 13. δασιῶν apud Stob., p. 246, omittitur.

— 17. ἐκαστοὺς apud eundem, l. α., omittitur.

— 20. ἦν. Stob., p. 322, δαν.

— 23. 24. apud Stob., l. c., corrupti.

— ult. seqq. Καὶ μὴν δὴ διορᾶν etc. Construas: Καὶ ἑπ' αὐτὰς ἂν ὁμολογήσαιεν τὰς τυραννίδας μᾶλλον διορᾶν, καὶ τὰς φύσεις τῶν ἀνθρώπων καὶ τὰς πράξεις: Aliqua quisque facili concedat, a tyrannide hominum mores et vitam melius perspicere posse, quam a reliquis civitatum formis. Ita vero locum esse explicandum, nempe de tyrannidis bonos cives a malis distinguendi facultate, et antecedentia et consequentia docent. Non audiendus igitur videtur Wolf., qui post μᾶλλον addere vult συμφέρειν, quo alius prorsus et a contextu alienissimus sensus egreditur. Stob., p. 322, αὶ δὲ διορᾶν.

Pag. 37, v. 7. Post τερνύτω abiici verba: καὶ δυνάμειν, quae tum contextui repugnant, tum a deo-
bus Auger. Codd. K. et R. et a Stob., p. 322, recte abstant. Nam contextu accuratius considerato invenies, monarchiam alia civitatis formis iustitia praestare, iam esse demonstratum, item civibus illam incandierem esse; quibus periculis restat, aut eam quoque manifestiorum ac leviorum esse de-

monstratur, quae demonstratio a verbis: ἀλλὰ πῶς καὶ προερέσθαι, nunc demum incipit. Quae tres virtutes singulatim antea commemoratae inde a versu 10: "Οὗ μὲν οὖν etc., summatim repetuntur, quod clarum sit, in enumeratione singulatum virtutum antecedente, duas diversas virtutes, quarum altera iam adfuerit, non esse coniungendas. Atque haec causa fuit, quare in Notis scripti, Augerium hunc locum parum perspexisse.

— 22. ἀλλ' οὖν ταῖς γς. Stob., p. 322, ἀλλὰ ταῖς.

— v. ult. Φιλοτιμία. Stob., p. 323, Φιλονομία.

Pag. 33; v. 13. Verba: τοὺς ἐφ' αὐτοῖς, Wolf. transtulit: „eos, qui in ipsorum potestate sunt,“ quamquam non negat, his verbis significari posse quoque *collegas*, qui ipsorum temporibus vivunt, *successores* vero, quod oppositum: τοὺς πρὸ αὐτῶν ἔρχοντας, postulat, non interpretari audet, mavult igitur τοὺς μεθ' αὐτοῦς. At in utroque, quum versione tum in posremo dubio, erravit sane Vir egregius, quum *οἱ ἐφ' αὐτοῖς* non solum esse possit aequales, sed et *successores*, ut plures optimorum auctorum loci, quos Fischerus collegit ad Welleri Grammat., spec. 3, part. 2, p. 236 seq., ubi hic noster locus expresse in auxilium vocatus est, satis declarant.

— 16. Pro αὐτοῖς Wolf. coniecit *ἐννοίας*, ut sententia sit: „eadem perpetuo sentiunt: reipublicae „consultum semper volunt.“

— 17. ἐπὶ τοῖς et πάντων in Stob., p. 323, desunt.

— 21. τοῖς Φρονιμωτέροις. Stob., p. 323, τοὺς Φρονιμωτέροις.

— 24. Ποῦ ἡμέτερον Stob., l. c., additum habet ἀνάσσειν.

Pag. 39; v. 2 seqq. Καὶ οὐκ ἀπαρνεύσασθαι etc. Causa quum huius praestantiae, tum aliarum, quae monarchiae h. d. conceduntur, in eo sine dubio quaerenda, quod voluntate unius, si idoneus est et firmitus hominis omnia civitatis negotia et facilius et celerius, quoniam non eget ille consensu aliorum, perfici possunt. Quod ideo edicio, ne quis hanc eorum difficultatis tamen aut corruptio-

nis infirmaret, ne factum est ab ignota manu in editione Isocratis Wolfiana minoris formae, quam ex auctione librorum Fifeheri entam possideo.

Pag. 40, v. 26. Ad verba: ἄγχι καὶ Φοίνικας, vid. Evagor.; p. 310, v. 14.

Pag. 41, v. 7. 8. εὐχόμεναι καὶ μὴ μεταχέουσας τούτων τῶν ἰδίων etc. τὰς μὲν et in sequentibus τὰς δὲ ad χρήσεις et δυνάμεις nullo modo referri potest, multo minus ad πραγμάτων, quod generis diversitas prohibet. Hinc pro πραγμάτων aut enim Augerius recipiendum erit ex illius coniectura ἀρετῶν, cui tamen verbum γιγνομένης de actione potius, quam de virtutis exercitatione dici solitum ob stare videatur, aut, quod ipse obtuli, πράξεων. Ceterum Augerii ἀρετῶν Isocratis de virtutibus sententiae, alteram nimirum ab altera seimctam exerceri posse, nullo modo repugnat, ut e loco p. 45, v. 9, satis manifestum est.

— 16. παρηναλαίμενα. Conf. ad p. 2, v. 27.

Pag. 45, v. 9. Δεινότης iare mihi explicasse videor *acrimonia mentis*, seu, ut alias vocatur haec virtus, *sapientia*, ut, quod contextus flagitat, primariarum quatuor virtutum nulla omitta videatur.

— 14. τῶν ἄλλων ἀφελόμενος Wolf. explicat: „ab aliis avulsus,“ i. e. selegi ac quasi separavi has duas virtutes a ceteris, has mihi peculiares esse volui et eximie colui. Sed minus bene vel saltem minus dilucide, credo. ἀφελόμενος enim active significat, ut fere semper, *auferens*, seu h. l. *separans*, ubi αὐτὰς supplendum est. Dicitur enim ἀφαιρεῖσθαι τι τινός, secundum quam usitatum huius verbi constructionem proprie dicendum fuisset: μὲν τὰς τῶν ἄλλων ἀφελόμενος: eas a reliquis separans.

— 20. 21. Verba: τοῦ πατρὸς τῆς ἐργοῦς μηδεμίαν τιμὴν ἐχούσας, et cetera summatione interpretatus sum: *non istas, (voluptates,) quas cum labore contumaciae homines canamus, sed quas cum honore concupiscentes veluti vitra prosequimur.* Respondent Eibh. h. v. τῆς ἐργοῦς et ἐν ταῖς δόξαις, μηδεμίαν τιμὴν ἐχούσας et δι' ἀνδραγαθίας γιγνομένης, etiam opprobriosa lectionem habet, quae est vitia natura-

fit, praeferebamur putor. Sententia, vero mihi haec esse videatur: Voluptates, quae e moderationis et iustitiae interno sensu nascuntur, et honorificae sunt, et opera non egent, ultro potius omnia iuste facta comitantur, e puro quippe bonae conscientiae fonte promanantes. Intelligi ergo Noster sapientum voluptates, sive, ut cum Epicuro loquar, voluptates stabiles, quae nihil aliud sunt nisi animi nil mali sibi conscii hilaritas. Aliter Wolfius, qui τὰς ἐπὶ τοῖς ἔργοις μηδελίαν τελευτῇ ἐχούσας exponit: ὅν τὰ ἔργα ἀτιμά ἐστιν, ἢ οὐκ ἐντιμά γε, οἷον αἱ συνουσίαι ταῖς γυναιξίν, οἱ πότοι καὶ κῶμοι etc.; sequentia vero: ἀλλὰ τὰς ἐπὶ ταῖς δόξαις; eas voluptates, quae expetuntur propter gloriam, fortium facinorum comitem. Wolf. igitur ἐπὶ ante τοῖς ἔργοις alio sensu accipit, quem ἐπὶ ἀντιπαῖς δόξαις, in quo falli videtur.

Pag. 48, v. 10. γίνεσθαι. Stob., p. 192, γίγνεσθαι.

Pag. 49, v. 7. Ποσὶ φύσεις apud Stob., p. 323, additum est αὐτὰς.

— 8. Ante τῶν νολίτων apud Stob., l. c., repetitum est τὸν.

— 9. διὰ τὴν τῶν ἀρχομένων καλίαν. Stob., l. c.: διὰ τὴν καλίαν τὴν τῶν ἀρχομένων.

— 10. ἄρχειν in Stob., l. c., vitiose omissum est.

Pag. 50, v. 12. τοιαύτης ψυχῆς ἥδιον. Stob., p. 192: τῆς τοιαύτης τύχης ἥδιον.

— 13 seqq. Stob., p. 4, haec ita legit: Μὴ τὴν καλίαν οἴεσθε, μᾶλλον τῆς ἀρετῆς ὠφελεῖν, τὸ δὲ etc.

— 17. παρ' ἐμοῦ. Stob., p. 224, παρ' ἐμοί.

— 18. 19. Καὶ πειρᾶσθε apud Stob., l. c., deest. — Pro παρέχοντας ἐξισοῦσθαι idem habet παρέχοντας καὶ ἐξισοῦσθε.

AD PANEGYRICUM.

Pag. 59. Ad coniecturam Reibergii ἐργασίας, (in No-
tis allatam,) conf. p. 22, v. 10, et p. 746, v. 15.

Pag. 68, v. 9. ἐπὶ ὁ Med. depromptum est, sed male, indice Fischero ad Welleri Grammat., III, b, 270, quia Cadmea fuit arx.

Pag. 74, v. 2. Repetitio καὶ ἄρα, a me inclusi, pro-

pter plures propositiones, quae interiectae sunt, commendari posse videtur, imo ille nunc assentior, qui prius *ὥς* includere malint, quam posterius.

Pag. 72, v. 16. *ἰδίᾳ δὲ πρὸς ἡμᾶς ἐγκλήματα ποιούμενοι.* Conf. p. 467, v. 5.

Pag. 78, v. 22. *ἅπαντες — τοὺς ἐξ Ἀσίας συναγαγας.* Conf. p. 80, v. 19, et p. 405, v. 11 seqq.

Pag. 81, v. 21. 22. *Ἐν ἐνθυμῳ πρὸς ἐπατέραν τὴν δύναμιν* etc. Aliam prorsus et, ut videtur, veram huius migrationis causam orator dedit p. 405, v. 18 seqq.

Pag. 100, v. 5. *Προ-τροφεύνας*, quod, ut nunc existimo, bene se habet, nolim obtulisse *τεφεύνας*.

Pag. 112, v. 21. Reieci in Notis *πενήσαι*, tamquam ineptum de oratoribus, quod factum nollem, quum idem verbum de oratione elaboranda obvium sit p. 500, v. 12.

Pag. 113, v. 12. *παρακατάδηκην* fortasse referendum ad id depositum, de quo in ultima auctoris nostri oratione sermo est, quod eo vetosimilius sit, quum Diogen. Laert. commemorat, Antisthenem contra Isocratis Anartyron, (i. e. πρὸς παρακατάδηκην) scripsisse.

AD ORATIONEM AD PHILIPPUM.

Pag. 148, v. 18 seqq. *ὥς* *ῥᾶον εἶναι συστήσαι* etc.
Vid. epist. 9, p. 762.

AD ARCHIDAMUM.

Pag. 185, v. 18. *νυνὶ μὲν* explica: *postquam illud exposui.*

Pag. 193, v. 10 seqq. *Τίνα δὲ τῶν περιισταμένων ἡμῶν ἐξ ἀνδρῶν τειχέων ἀπαλῶν — τειφέειν.* Locī huius difficultas maximam partem oritur a genitivorum structura, qui auctoris vitio hic stipantur. Reliquorum editorum expositiones in Notis breviter indicavi; restat, ut, quomodo ipse locum interpretetur, addiciam. Quasiur, utrumque verbum: *τῶν περι-*

ἰσταμένῳ ἡμῖν, ad ἀνδρῶν, ut Auger. accepit, (o
 viris nos circumstantibus,) an ad ἀπειλῶν, ut
 Wolfio placuit, (quae (minae) nobis instant,) re-
 ferenda sint; deinde, utrum τοιούτων ad antecedens
 ἀνδρῶν, an ad consequens ἀπειλῶν pertineat. Au-
 gerii constructio ideo relictenda videtur, quod περι-
 στασθαι significatione circumstare accusativum po-
 stulat ἡμᾶς, non genitivum ἡμῖν, quo concessio
 sequitur, ut τοιούτων cum ἀνδρῶν, non cum ἀπει-
 λῶν copuletur, quum alioquin ἐξ ἀνδρῶν absolute
 positum, supervacaneum prorsus ac praeter morem
 positum esset. Hinc verba e Wolfii potius senten-
 tia ordinanda videntur sic: Τίνα δὲ μνηστῆρα καὶ πο-
 εῖσθαι ἄξιόν ἐστι τῶν ἀπειλῶν τῶν περισταμένων
 ἡμῖν ἐξ ἀνδρῶν τοιούτων οἵτινες, etc. Ex hac
 verborum structura transferendus erit locus, ut in
 Notis factum est. Sed oriuntur aliae quaestiones
 ad res, quarum mentio fit, pertinentes: prima,
 qui sint ἄνδρες τοιοῦτοι; altera, quae minas h. l.
 commemoratae. Verba sequentia: οἵτινες ἅπαξ
 ἠττηθέντες etc., docent, Lacedaemoniorum illos
 intelligendos esse, qui in suadenda Meseaes tradi-
 tione a sociorum partibus stabant, ideo ἅπαξ ἠτ-
 τηθέντες vocati, quoniam ad Leuctra a Thebanis
 una clade fracti erant. Deinde ἀπειλαί eo trahen-
 dae videntur, quae p. 177, v. 19 seqq., commemo-
 rantur, nempe socios per se pacem facturos es-
 se, nisi Lacedaemonii quacunque conditione pa-
 cem cum Thebanis inirent. Cuiusmodi inter mi-
 nas numerare etiam possis timorem, cuius p. 294
 mentio fit: ne Lacedaemoniorum cum sociis iuncta
 civitas hostium viribus in bello periret. Ad postre-
 mum ἐπαρσίην significatione propria accipiendum
 erit: *opem ferre*. Conf. p. 225, v. 12. Quomo-
 do eorum auxilio freti esse possimus, qui una cla-
 de terrefacti nos ultra aliam vix secuturi sint? Plu-
 ra, credo, impedimento erunt, si verba: οἵτινες
 ἅπαξ ἠττηθέντες — ἐπαρσίειαν, pro directis The-
 banorum minis seu oblationibus accipere velis ta-
 li modo: qui una clade accepta, unaque incursione
 ob redacti sunt, ut omnia imperata facere consen-

tiant; quomodo hi, inquam, helle diurno sufficere possint?

Pag. 208, v. 11. Λοκο *τρεῖς* πρὸς, propter Harpocrationis testimonium, *τρεῖς* vocabulum in Archidamo occurrere dicentis, quum in alium locum non conveniat, Segearium, in Act. Traiect., T. I, p. 78, seq., scribere vult *παριστάται*.

Pag. 213, v. 7. ἀμφότεροι. Intellige *καὶ* κατέρας.

AD AREOPAGITICUM.

Pag. 218, v. 18. ἀπὸ ἀνθρώπων. Vid. ad p. 2, v. 21.

Pag. 239, v. 15. ἀνέλασεν. Vid. ad pag. cit.

AD SYMMACHICUM.

Pag. 251, v. 16. Pro γνώμην Dionys. Halic. habet *τέχνην*, (in ed. Auger., T. III, p. LXXX, v. 19; conf. Isocrat. epist. 2, p. 1723, v. 4,) de qua forma loquendi adnotavit Victor. Var. Lect., I, 7, p. 8 seq. Videtur autem *τέχνην* duabus prorsum de causis vulgatae praefendum: primum, quod *κλασεία* melius *τέχνη* vocatur, (conf. p. 25, v. 6,) quam *γνώμη*; deinde, quod citati Isocrat. loci et Dionysii hanc lectionem confirmant.

Pag. 274, v. 3. ἀνελίσσεται. Vid. ad p. 2, v. 21.

Pag. 285, v. 17. Adnotavi, ad *μαγίστην* suppleri posse *μερίδα*, ut conjectura Wolfii, interferentis *ισχὺν*, facile superfedere possimus. Atque eandem ellipsin occurrere vides in Evag., p. 325, v. 13: *τὴν πλείστην τῆς δυναμῆος*.

Pag. 290, v. 18 seqq. *συνέλασι γὰρ*, etc. Conf. p. 18, v. 25.

Pag. 297, v. 3. Pro *καὶ ταῖς ἄλλαις συκοφανταῖς*, *ταῖς δὲ αὐτῇ γιγνομέναις*, aut etiam post haec verba, Segearium, in Act. Traiect. T. I, p. 79, ponere vult verba Harpocrationis in voce *περίσταται*, ex oratione de Anpidoli laudata, quae vero ibi non apparent: *καὶ ταῖς δαυματοποιαῖς*, *ταῖς εὐδαίμονι*.

ἀρχαίαι, ἐπὶ δὲ τῇ ἀρχαίᾳ περιστάσει. γινόμε-
ναις, vocem περιστάσις ipse interpretans: περὶ αὐ-
τῶν ἴστανται οἱ θεώμενοι. Quod vero Harpo-
cratium scribit, haec in oratione de Antidosi legi, id
aut pro errore habet Seggar., aut Isocratem in ora-
tione de Antidosi plura, quam quae nos ibi legimus,
ex oratione de Pace in usum suum transtulisse putat.
„Ceteroquin certum est,“ idem Vin doctus, p. 85,
ait, „γραμματικῶς veterum loca non raro quoque
„memoriter citare, atque ex istis citationibus reco-
„pitam lectionem non temere mutandam esse.“
Pag. 298, v. 18. 19. πολυαμικὸς μὲν ὄντας ταῖς με-
λέταις. Conf. p. 24, v. 6.

AD EVAGORAM.

Pag. 312, v. 17 (in Not.). Pro dativo Εὐαγόρα lego
nominativum Εὐαγόρας. Autamen alteram lectio-
nem Εὐαγέρα recepisse malim, ut ὁ δαίμων subie-
ctum maneat.

Pag. 320, v. 6. πολλὰ μὲν τῶν Stob., p. 319, lo-
cum legit, ut vulgo: πολλὰ μὲν τῶν ὁμιλούντων ἐταί-
ρων χρημένων, et v. seq. pro ἅπαντα habet idem
ἐπαντων.

— 11. τὰς ἐν τοῖς ὄρεσι. Stob., p. 329, τὰ ἐν τοῖς
ἱεροῖς.

— 13. ἀγαθοῖς apud Stob., l. c., deest.

— 14. ὑφ' αὐτῶ. Stob., l. c., ὑφ' αὐτῶν.

— 15. καταδουλεύμενος, Stob., l. c., δουλούμενος.

— 16. πολλοῖς. Stob., l. c., πολὺ.

— 17. τὴν φύσιν apud Stob., l. c., omissum est.

Pag. 321, v. 1. παραλιπών. Stob., l. c., παρα-
λείπων.

— 6. τῷ πᾶσι. Stob., l. c., εἰς πᾶσι.

AD BUSIRIDEM.

Pag. 365, v. 9. νοουθετουμένων. Stob., p. 55, νο-
ουθετημένων.

Pag. 369, v. 1. ἐκείνους Wolf. mutare vult in ἐκείνους,
quod non necesse est. Conf. Herodot. 1, 121;

Thucyd. 2, 71; et Interpretes ad Thōmam Magist.
h. voc.

AD PANATHENAIICUM.

Pag. 387, v. 15. *τῆν μὲν*. Stob., p. 592, *τῶν τε*.
Pag. 397, v. 19. *ἐξω*. Stob., p. 57, *ἐκλῶ*; quod et
Schow in edit. Stobaei, manca Lips. 1797, retinuit,
qui perperam dicit, in edito, (1716, Gessneri edit.,)
legi *ἐξω*.

Pag. 398, v. 1. *ἐπινυχῇ*. Stob., p. 5, *ἐπὶ τῇ*, sed
Schow, p. 12, illud mutavit in *ἐπινυχῇ*, (*ἐκτὸς
bus aptam*,) ut hic legitur.

— 10. *ἀξίως*. Stob., l. c., *ἀξίους*, quod vero Schow
in *ἀξίως* mutavit.

— 11. *τοὺς* apud Stob., l. c., deest.

— 17. *γιννομένοις*. Stob., l. c., *γιννομένων*, quod
vero a Schow mutatum est ibi in *γιννομένοις*.

Pag. 405, v. 18 seq. *διὰ τὸ μὴ ταπεινωθῆναι* etc.
Aliam causam affert auctor p. 81, v. 21 seq.

Pag. 451, v. 21. *τῷ μὲν τέλος τοῦτο*. De hoc singu-
lari loquendi usu vid. Fischeri Animadvv. ad Welleri
Grammat., spec. 1, p. 316 editi alter, ubi hic locus
expressis verbis citatur. Est quidem contra genera-
lem grammatices regulam dictum, sed contra usum
non item. Hic talia observanda potius sunt, quam
corrigenda, ut Auger fecit, qui vulgatam pro men-
do evidente habet.

Pag. 473, v. 12. *πλεῖστον* ideo retinui, quod superla-
tivus haud raro pro comparativo ponitur et vixim,
ut docet Fischer. in Praefat. ad Welleri Grammat.,
p. XI, et in Animadvv., spec. 3, part. 1, p. 328.

Pag. 491, v. 1. Ad *διαλαθῆς* adiciere neglexi loca,
in quibus hoc ipsum verbum apud nostrum occur-
rit, quae hic suppleo. Vide p. 77, v. 11; p. 571,
v. 4; p. 13, v. 246, et p. 741, v. 8.

AD ORATIONEM CONTRA SOPHISTAS.

Pag. 512, v. 15. *ἀρετὴν*. Stob., p. 103, *ἀντὶν*.

— 16. *σωφροσύνην* et apud Stob., l. c., omissa sunt.

AD ORATIONEM DE PERMUTATIONE.

- Pag. 555, v. 16. εὐλογούντων retinuisse me nunc malim, quam ea, quae Wolfi h. J. de discrimine τοῦ εὐ λέγειν et εὐλογεῖν praecipit, falsa videantur, ut docet locus epist. 9, p. 758, v. 8, obuius.
- Pag. 560 ad pag. 577, ubi locus e Panegyrico repetitur in Notis significatus, in varietate lectionis, quam integram dare ibi pollicentis sum, haec supplenda sunt:
- Pag. 560, v. 2. τοῖς προγόνοις. P. ἰ. c. τοὺς προγόνους.
- 5. οὐδ', οὐδ'. P. οὐδέ, οὐδέ.
 - 7. ἐαυτῶν. P. αὐτῶν.
 - 10. ἐπαμύνοντας. P. ἐπαμύνουσαν, ad πόλιν relatum.
 - 17. συμβαίνοντ'. P. συμβαίνοντα.
- Pag. 561, v. 10. τῆς ἐπὶ Θήβας δεδυστοχημας. P. δεδυστοχημας τῆς ἐπὶ Θήβας.
- 11. ὑπὸ. P. ἐπὶ. Vid. Add., p. 75.
 - 13. ἀτυχαίαις. P. τύχαις.
 - 16. Ἡρακλέους παῖδες. P., ordine inverso, παῖδες Ἡρακλέους.
- Pag. 562, v. 8. Ἐπειτ'. P. Ἐπειτα.
- 8. οὐ διαψευθέντες. P. οὐδέ ψευθέντες.
 - 20. ἐκατέρων τὰς τύχας. P. τὰς τύχας ἐκατέρων.
 - 21. Post' εἰχθρῶν P. addit κρατήσας.
 - 23. Ante αἰχμαλώτος P. interfecit αὐτὸς et pro γενομένος habet γεγονώς.
- Pag. 563, v. 2. ἔσχε. P. εἶχε.
- 4. δ'. P. δὲ.
 - 7. ἡμῖν εὐεργεσιῶν. P. εὐεργεσιῶν ὑμῖν.
 - 8. τὴν Λακεδαιμονίων. P. τῶν Λακεδαιμονίων.
 - 9. μοι μόνης. P. ordine inverso.
 - 15. P. αὐτοῖς ante ἀπάντων ἀγαθῶν habet.
 - 17. εἰςβαλεῖν. P. ἐνβαλεῖν.
 - 17. P. ante τοσαύτην ponit εἰς, et v. seq. pro ἐπησαντο, κατέστησαν.
 - 21. γεγυρόσι. P. γενομένοις.
 - 22. αὐτοῖς. P. ἑαυτοῖς.
 - 25. λόγον. P. τῶν λόγων, et pro εὐδέηκου, εὐδέηκου.

Pag. 563, v. 28. συντομώτατον. P. συντομωτέρως.

Pag. 564, v. 8. τῶν Πελοποννησίων. P. Πελοποννησίου.

— 10. τῶν Λακεδαιμονίων. P. τοὺς Λακεδαιμονίους.

— 15. τ. P. τε.

Pag. 565, v. 9. καταδουλοῦσθαι. P. καταδουλαῖσαι σθαι.

— 15. Post Θράκας P. inferit μὲν.

— 15. μετ'. P. μετῃ.

Pag. 566, v. 5. περὶ Ἀμαζόνων. P. περὶ μὲν Ἀμαζόνων.

— 10. καὶ παντοδαπά. P. καὶ γένη παντοδαπά.

— 13. τοιαῦθ'. P. τοιαῦτα.

— 14. γενομένους. P. γεγονότας, et pro οἱ P. αἱ.

— 18. ὄντων. P. οἰομένων εἶναι.

— 19. ἔχειν ἡγουμένων. P. ἡγοσμένων ἔχειν.

— 21. ἐκατέρων προσῆκε. P. ἐκατέρω προσῆκεν.

Pag. 567, v. 2. P. τῆς θαλάττης τὴν ἀρχὴν ordine inverso. — παρέλαβον. P. ἔλαβον.

— 6. περὶ τοὺς αὐτοὺς καιροὺς τούτους. P. περὶ τούτους τοὺς καιροὺς.

— 8. P. ante μᾶλλον habet καὶ.

— 8. Post τὴν πόλιν P. addit τὴν ἡμετέραν.

— 10. μικρῶ. P. ὀλίγω.

— 12. ὑμῖν. P. ἡμῖν.

— 19. μέγιστ' αὐτῶν. P. μέγιστα τούτων.

Pag. 568, v. 1. αὐτῶν in P. deest.

— 9. δ'. P. δὲ.

— 13. τυγχάνοι. P. τυγχάσκει.

— 16. Οὐ γὰρ. P. Οὐδὲ γὰρ.

— 18. μὲν a P. abest.

— 18. P. ante κακῶς habet τὸ.

— 19. ἀποθνήσκειν. P. ἀποθανεῖν.

— 20. δ'. P. δὲ.

Pag. 569, v. 7. γραμμάτων πολλῶν. P. πολλῶν γραμμάτων.

Pag. 570, v. 7. ἐν τοῖς in P. deest.

— 17. μὲν τῶν in P. deest.

Pag. 571, v. 10. P. inverso ordine Φιλοτίμῳ πρὸς ἀλλήλους; et versu seq. εἶχαν pro ἔσχον.

- Pag. 571, v. 13. οὐδ'. P. οὐδέ.
 — 15. ἀλλὰ περὶ μὲν. P. ἀλλὰ ἅμα μὲν περὶ.
 Pag. 572, v. 2. δ'. P. δέ.
 — 5. αὐτῶν. P. ἐαυτῶν.
 — 8. P. ante τῶν repetit τὴν.
 — 11. δ'. P. δέ.
 — 19. βούληθεις. P. προθυμηθεις.
 Pag. 574, v. 10. δ'. P. δέ.
 — 13. αὐτοῖς καὶ καλῶν. P. καὶ καλῶν αὐτοῖς.
 — 18. δ'. P. δέ.
 — 19. συστρατασμένων. P. συστρατευομένων.
 Pag. 575, v. 7. ὀργιζόμενοι. P. ὀργισθέντες.
 Pag. 576, v. 1. τὰς δυνάμεις in P. deest.
 — 7. τὴν in P. deest.
 — 9. P. alio ordine: χιλίας καὶ διακοσίας.
 — 11. γα in P. deest.
 — 18. ἐστὶ. P. εἰσι.
 — 19. δ'. P. δέ.
 Pag. 577, v. 5. Pro γεγενῆσθαι P. γεμέσθαι.
 — 4. μᾶλλον in P. deest.
 — 10. γεγεννημένους. P. γενομένους.
 — 11. καὶ Morus inclusit.
 Pag. 580, v. 14. τοῖς τοιοῦτοῖς. Symmach. τούτοις.
 Pag. 582, v. 2. In Symmach. ante εἶναι legitur
 μὲν.
 — 9. συμβαλοῖ. Symmach. συμβάλλοιτο.
 Pag. 612, in Not. ad v. 3. Exemplo ex Trapezit. al-
 lato adde aliud p. 212, v. 4.
 Pag. 655, in Not. ad v. 2. Vid. p. 702, v. 1.

Ultimum locum occupent pauca quaedam, de
 lacuna in Panathenaico inter c. 73 et 74, p. 462,
 obvia, deque memorabili quodam Codice, in quo
 illa expleta erat, ex Angerii disputatione brevi, cu-
 ius p. 462. mentionem fecimus, excerpta.

Profitetur nimirum Isocrates, (c. 72, p. 458,) se pugnas Spartiarum, (cum Meseniis et Argivis, La-
 cedaemoniorum cognatis, quarum iam mentio facta
 est p. 180 et fiet 494,) ante Atheniensium illas com-
 memoraturum esse, sed praemissis c. 73 quibusdam

Lacedaemoniorum inter se turbis, quod tempore Ob-
rientes Peloponnesum occupabant, nihil sequitur ed-
rum, quae auctor promiserat. Deinde plura voca-
bula, quibus initio c. 74 utitur, (*δικαιότης: affir-
tas, — δια πλειόνων διήλθον, — των ημαρτημένων
εις αυτούς, — τὰς μάχας τὰς πρὸς τούτους γεγενημέ-
νας,*) multa in superioribus deesse declarant. Conf.
c. 99 et 100, p. 493 seqq. Invecius fuerat in sis,
quae desunt, in Lacedaemonios ea vehementia, cu-
ius postea illum poenivit, quamque studuit emen-
dare his, quae Lacedaemonis laudatorem p. 493 lo-
qui facti.

„Codicem,“ inquit Iosephus Scaliger, („enist.
431, ad Gruyerum,). „Nicolaus (etiam Michael cogn-
minatus) Sophianus habebat, qui Panathenaicum tri-
bus foliis auctiorem continebat, quam qui hodie
in manibus nostris versatur. Praesens aderat Henr.
Stephanus. Impressum illi Panathenaicum Sophi-
nus ostendit, locum, a quo absunt illa folia, in-
terpretari iubet. Quem quum diligenter is perpen-
disset, palam se non intelligere professus est, quum
tamen antea suspectus ei non fuisset. Postea expli-
cato Codice Graeco indicavit, quantum in vulge-
tis editionibus deesset. Aliquando ex Stephano au-
divi, propter hanc lacunam se editione Isoeratis
deterritum fuisse. Atque idem narrat Victorinus
in Commentariis in rhetoricos Aristotelis libros, Flo-
rentiae 1579, p. 718; et Hieron. Wolfius in Casti-
gati., p. 806, dicit: „Nam Sophiani quidem Iso-
cratem, et correctiorem et auctiorem, multos iam
annos frustra expectamus, atque adeo verendum,
ne una cum domino suo vetus ille Codex inter-
eciderit.“

OPERUM ISOCRATIS INDEX.

Oratio 1. Ad Dæmonicum.	pag. 1
— 2. Ad Nicodem.	17
— 3. Nicocles.	32
— 4. Panegyricus.	52
— 5. Ad Philippum.	114
— 6. Archidamus.	170
— 7. Areopagiticus.	214
— 8. Symmachicus.	248
— 9. Evagoras.	303
— 10. Helenæ Laudatio.	336
— 11. Bullis.	362
— 12. Panathenæicus.	384
— 13. Contra sophistas.	503
— 14. Plataicus.	514
— 15. De Permutatione.	537
— 16. De Bigis.	603
— 17. Trapeziticus.	623
— 18. Paragraphicus.	647
— 19. Aegineticus.	672
— 20. Contra Lochitem.	692
— 21. Contra Euthynum.	701
Epistolæ.	711

1900

1. The first group of people who are not in the majority are those who are not in the majority of the population. This group is the largest and most diverse. It includes people of different ethnicities, religions, and social classes. They are often the most vulnerable to discrimination and oppression.

... ..

1. The first group of variables, *demographic*, includes age, sex, and marital status. The second group, *education*, includes years of schooling and the highest level of education completed. The third group, *employment*, includes whether the respondent is currently employed, the type of job, and the number of hours worked per week. The fourth group, *income*, includes the respondent's annual income and the number of people in the household. The fifth group, *health*, includes whether the respondent is currently in good health, whether they have any chronic conditions, and whether they have any disabilities. The sixth group, *social capital*, includes whether the respondent is a member of any organizations, whether they have a strong sense of community, and whether they have a strong sense of trust in others. The seventh group, *psychological*, includes whether the respondent is currently depressed, whether they have any anxiety disorders, and whether they have any other mental health conditions. The eighth group, *behavioral*, includes whether the respondent is currently smoking, whether they drink alcohol, and whether they exercise regularly. The ninth group, *environmental*, includes whether the respondent lives in a high-crime area, whether they live in a high-pollution area, and whether they live in a high-risk area. The tenth group, *other*, includes any other variables that may be relevant to the study.

1. *Chlorophyll a* and *Chlorophyll b* were determined by the method of Arar and Collins (1971) using a Shimadzu 1601 UV-Visible Spectrophotometer. The concentration of chlorophyll was expressed in $\mu\text{g mL}^{-1}$.

70

[illegible]

1. The first group of people who are interested in the study of the history of the United States are the people who are interested in the history of the United States.

2000, 2001, 2002, 2003, 2004, 2005, 2006, 2007, 2008, 2009, 2010, 2011, 2012, 2013, 2014, 2015, 2016, 2017, 2018, 2019, 2020, 2021, 2022, 2023, 2024, 2025, 2026, 2027, 2028, 2029, 2030, 2031, 2032, 2033, 2034, 2035, 2036, 2037, 2038, 2039, 2040, 2041, 2042, 2043, 2044, 2045, 2046, 2047, 2048, 2049, 2050, 2051, 2052, 2053, 2054, 2055, 2056, 2057, 2058, 2059, 2060, 2061, 2062, 2063, 2064, 2065, 2066, 2067, 2068, 2069, 2070, 2071, 2072, 2073, 2074, 2075, 2076, 2077, 2078, 2079, 2080, 2081, 2082, 2083, 2084, 2085, 2086, 2087, 2088, 2089, 2090, 2091, 2092, 2093, 2094, 2095, 2096, 2097, 2098, 2099, 2100, 2101, 2102, 2103, 2104, 2105, 2106, 2107, 2108, 2109, 2110, 2111, 2112, 2113, 2114, 2115, 2116, 2117, 2118, 2119, 2120, 2121, 2122, 2123, 2124, 2125, 2126, 2127, 2128, 2129, 2130, 2131, 2132, 2133, 2134, 2135, 2136, 2137, 2138, 2139, 2140, 2141, 2142, 2143, 2144, 2145, 2146, 2147, 2148, 2149, 2150, 2151, 2152, 2153, 2154, 2155, 2156, 2157, 2158, 2159, 2160, 2161, 2162, 2163, 2164, 2165, 2166, 2167, 2168, 2169, 2170, 2171, 2172, 2173, 2174, 2175, 2176, 2177, 2178, 2179, 2180, 2181, 2182, 2183, 2184, 2185, 2186, 2187, 2188, 2189, 2190, 2191, 2192, 2193, 2194, 2195, 2196, 2197, 2198, 2199, 2200, 2201, 2202, 2203, 2204, 2205, 2206, 2207, 2208, 2209, 2210, 2211, 2212, 2213, 2214, 2215, 2216, 2217, 2218, 2219, 2220, 2221, 2222, 2223, 2224, 2225, 2226, 2227, 2228, 2229, 2230, 2231, 2232, 2233, 2234, 2235, 2236, 2237, 2238, 2239, 2240, 2241, 2242, 2243, 2244, 2245, 2246, 2247, 2248, 2249, 2250, 2251, 2252, 2253, 2254, 2255, 2256, 2257, 2258, 2259, 2260, 2261, 2262, 2263, 2264, 2265, 2266, 2267, 2268, 2269, 2270, 2271, 2272, 2273, 2274, 2275, 2276, 2277, 2278, 2279, 2280, 2281, 2282, 2283, 2284, 2285, 2286, 2287, 2288, 2289, 2290, 2291, 2292, 2293, 2294, 2295, 2296, 2297, 2298, 2299, 2300, 2301, 2302, 2303, 2304, 2305, 2306, 2307, 2308, 2309, 2310, 2311, 2312, 2313, 2314, 2315, 2316, 2317, 2318, 2319, 2320, 2321, 2322, 2323, 2324, 2325, 2326, 2327, 2328, 2329, 2330, 2331, 2332, 2333, 2334, 2335, 2336, 2337, 2338, 2339, 2340, 2341, 2342, 2343, 2344, 2345, 2346, 2347, 2348, 2349, 2350, 2351, 2352, 2353, 2354, 2355, 2356, 2357, 2358, 2359, 2360, 2361, 2362, 2363, 2364, 2365, 2366, 2367, 2368, 2369, 2370, 2371, 2372, 2373, 2374, 2375, 2376, 2377, 2378, 2379, 2380, 2381, 2382, 2383, 2384, 2385, 2386, 2387, 2388, 2389, 2390, 2391, 2392, 2393, 2394, 2395, 2396, 2397, 2398, 2399, 2400, 2401, 2402, 2403, 2404, 2405, 2406, 2407, 2408, 2409, 2410, 2411, 2412, 2413, 2414, 2415, 2416, 2417, 2418, 2419, 2420, 2421, 2422, 2423, 2424, 2425, 2426, 2427, 2428, 2429, 2430, 2431, 2432, 2433, 2434, 2435, 2436, 2437, 2438, 2439, 2440, 2441, 2442, 2443, 2444, 2445, 2446, 2447, 2448, 2449, 2450, 2451, 2452, 2453, 2454, 2455, 2456, 2457, 2458, 2459, 2460, 2461, 2462, 2463, 2464, 2465, 2466, 2467, 2468, 2469, 2470, 2471, 2472, 2473, 2474, 2475, 2476, 2477, 2478, 2479, 2480, 2481, 2482, 2483, 2484, 2485, 2486, 2487, 2488, 2489, 2490, 2491, 2492, 2493, 2494, 2495, 2496, 2497, 2498, 2499, 2500, 2501, 2502, 2503, 2504, 2505, 2506, 2507, 2508, 2509, 2510, 2511, 2512, 2513, 2514, 2515, 2516, 2517, 2518, 2519, 2520, 2521, 2522, 2523, 2524, 2525, 2526, 2527, 2528, 2529, 2530, 2531, 2532, 2533, 2534, 2535, 2536, 2537, 2538, 2539, 2540, 2541, 2542, 2543, 2544, 2545, 2546, 2547, 2548, 2549, 2550, 2551, 2552, 2553, 2554, 2555, 2556, 2557, 2558, 2559, 2560, 2561, 2562, 2563, 2564, 2565, 2566, 2567, 2568, 2569, 2570, 2571, 2572, 2573, 2574, 2575, 2576, 2577, 2578, 2579, 2580, 2581, 2582, 2583, 2584, 2585, 2586, 2587, 2588, 2589, 2590, 2591, 2592, 2593, 2594, 2595, 2596, 2597, 2598, 2599, 2600, 2601, 2602, 2603, 2604, 2605, 2606, 2607, 2608, 2609, 2610, 2611, 2612, 2613, 2614, 2615, 2616, 2617, 2618, 2619, 2620, 2621, 2622, 2623, 2624, 2625, 2626, 2627, 2628, 2629, 2630, 2631, 2632, 2633, 2634, 2635, 2636, 2637, 2638, 2639, 2640, 2641, 2642, 2643, 2644, 2645, 2646, 2647, 2648, 2649, 2650, 2651, 2652, 2653, 2654, 2655, 2656, 2657, 2658, 2659, 2660, 2661, 2662, 2663, 2664, 2665, 2666, 2667, 2668, 2669, 2670, 2671, 2672, 2673, 2674, 2675, 2676, 2677, 2678, 2679, 2680, 2681, 26

1. The first group of people who are interested in the study of the history of the United States are the people who are interested in the history of the United States.

[illegible]

10. The Commission has been informed that the Government of the Republic of the Philippines has agreed to accept the findings and recommendations of the Commission.

Digitized by Google

ΙΣΟΚΡΑΤΟΥΣ
ΛΟΓΟΙ.

ALPHABET
I O T O

I.

ΙΣΟΚΡΑΤΟΥΣ
ΠΡΟΣ ΔΗΜΟΝΙΚΟΝ
ΠΑΡΑΙΝΗΣΙΣ.

Εν πολλοῖς μὲν, ὦ Δημόνικε, πολὺ διεστώσας
εὐρήσμεν τὰς τε τῶν σπουδαίων γνώμας, καὶ τὰς
τῶν Φαύλων διανοίας· πολὺ δὲ μεγίστην διαφορὰν
εἰλήφασιν ἐν ταῖς πρὸς ἀλλήλους συνηθείαις. Οἱ μὲν
γὰρ τοὺς Φίλους, παρόντας μόνον, τιμῶσιν· εἰ δὲ
καὶ μακρὰν ἀπόντας ἀγαπῶσι. Καὶ τὰς μὲν τῶν
Φαύλων συνηθείας ὀλίγος χρόνος διέλυσε· τὰς δὲ τῶν
σπουδαίων Φιλίας οὐδ' ἂν ὁ πᾶς αἰὼν ἐξαλείψειεν.
Ἡγούμενος οὖν πρέπει τοὺς δόξης ἐφεγομένους καὶ
παιδείας ἀντιποιομένους, τῶν σπουδαίων, ἀλλὰ μὴ
τῶν Φαύλων εἶναι μιμητάς, ἀπέσταλκ' εἰς τόνδε
τὸν λόγον δῶρον, τεκμήριον μὲν τῆς πρὸς ἡμᾶς Φιλίας,
σημεῖον δὲ τῆς πρὸς Ἰππόνικον συνηθείας. Πρέπει
γὰρ τοὺς παῖδας, ὥσπερ τῆς αὐσίας, οὕτω καὶ τῆς
Φιλίας τῆς πατρικῆς κληρονομεῖν. Ὅρῳ δὲ καὶ τὴν
τύχην ἡμῶν συλλαμβάνουσάν, καὶ τὸν παρόντα καιρὸν

Versu 12. Auger. e Codd. ὑμᾶς; idem habet Cod. August.

SUMMARIUM.

Prooemium. Cauffae, quare hanc orationem ad Demo-

συναγωνιζόμενον· σὺ μὲν γὰρ παιδείας ἐπιθυμεῖς, ἐγὼ δὲ παιδεύειν ἄλλους ἐπιχειρῶ· καὶ σὺ μὲν ἀκμὴν Φιλοσοφεῖς, ἐγὼ δὲ τοὺς Φιλοσοφοῦντας ἐπανορθῶ. "Οσοι μὲν οὖν πρὸς τοὺς ἑαυτῶν Φίλους τοὺς προτρεπτικούς λόγους συγγράφουσι, καλὸν μὲν ἔργον ἐπιχειροῦσιν, οὐ μὴν περὶ γε τὸ κράτιστον τῆς Φιλοσοφίας διατρίβουσιν, ὅσοι δὲ τοῖς νεωτέροις εἰσηγοῦνται, μὴ δὲ ὦν τὴν δεινότητα τὴν ἐν τοῖς λόγοις ἀσκήσουσιν, ἀλλ' ὅπως τὰ τῶν τρόπων ἡδὴ σπουδαῖοι πεφυκέναι δόξουσιν, σοφώτερον μᾶλλον ἐκείνων τῶν ἀκουόντων ὠφελοῦσιν, ὅσον οἱ μὲν ἐπὶ λόγον μόνον παρακαλοῦσιν, εἰ δὲ καὶ τῶν τρόπων αὐτῶν ἐπανορθοῦσι. Διόπερ ἡμεῖς, οὐ παράκλησιν εὐρόντες, ἀλλὰ παραινέσιν γράψαντες, μέλλομεν σοι συμβουλεύειν, ὅτι καὶ τοὺς νεωτέρους ὀρεγέσθαι, καὶ τῶν ἔργων ἀπέχεσθαι, καὶ ποίdis τισὶν ἀνθρώποις ὁμιλεῖν, καὶ πῶς τῶν ἑαυτῶν βίον οἰκονομεῖν. "Οσοι γὰρ τοῦ βίου ταύτην τὴν ὁδὸν ἐπορεύθησαν, οὗτοι μόνοι τῆς ἀρετῆς ἐφικέσθαι γνησίως ἠδυνήθησαν· ἥς οὐδὲν κτήμα σεμνότερον, οὐδὲ βεβαιότερόν ἐστι. Κάλλος μὲν γὰρ ἢ χρόνος ἀνάλωσεν, ἢ νόσος ἐπάρανε, πλοῦτος δὲ κακίας μᾶλλον ἢ καλοκαγαθίας ὑπηρετῆς ἐστίν, ἐξούσιαν μὲν τῇ ῥαθυμῳ παρασκευάζων, ἐπὶ δὲ τὰς ἡδονὰς τοὺς νέους παρακαλῶν. Ρώμη δὲ μετὰ μὲν Φρονήσεως ὠφέλησεν, ἀνευ δὲ ταύτης, πλείω τοὺς ἔχοντας ἐβλάψε· καὶ τὰ μὲν σώματα τῶν ἀσκούντων ἐκίσμησε, ταῖς δὲ τῆς ψυχῆς ἐπιμελείαις ἐπεσκότησεν. Ἡ δὲ

2. Codl. Augerii quatuor: καὶ σοι μὲν ἀκμὴν φιλοσοφεῖν.
6. In uno Cod. Aug. post ἐπιχειροῦσιν legitur ποιεῖν.
21. Cod. Bavaric. cum uno Battigi Harl. ἀνάλωσεν, quod Wolfio placet, alter Harl. ἠμάλωσεν. Vid. Addend., p. 52.

nicum miserit. Multo praestare, adolescentes ad bene vivendum, quam ad bene dicendum informare. Quid sibi in hac oratione propositum sit. Praestantia virtutis, quas Hercu-

τῆς ἀρετῆς κτῆσις, οἷς ἂν ἀκιδόλως ταῖς διανοαῖς
 συνυξηθῇ, μόνῃ μὲν συγγρασκει· πλούτῳ δὲ κρείτ-
 των, χρησιμωτέρα δὲ εὐγενείας ἐστί· τὰ μὲν τοῖς
 ἄλλοις ἀδύνατα, δυνατὰ καθιστῶσα· τὰ δὲ τῷ πλῆ-
 θει φοβερά, θαρσαλέως ὑπομένουσα, καὶ τὸν μὲν
 ὄκνον ψύγον, τὸν δὲ πόνον ἔπαινον ἡγουμένη. Ῥάδιον
 δὲ τοῦτο καταμαθεῖν ἐστὶν ἐκ τε τῶν Ἡρακλέους
 ἔθλων, καὶ τῶν Θησέως ἔργων, οἷς ἡ τῶν τρόπων
 ἀρετὴ τηλικούτων εὐδοξίας χαρακτῆρα [τοῖς ἔργοις] ἐπέ-
 βαλεν, ὥστε μηδὲ τὸν ἅπαντα χρόνον δύνασθαι λήθην
 ἐμπαῖσαι τῶν ἐκείνοις πεπραγμένων. Οὐ μὲν ἀλλὰ καὶ
 τὰς τοῦ πατρὸς προαιρέσεις ἀναμνησθεῖς, οἰκείον καὶ
 καλὸν ἔχεις παράδειγμα τῶν ὑπ' ἐμοῦ σοι λεγομένων.
 Οὐδὲ γὰρ δλιγωρῶν τῆς ἀρετῆς, οὐδὲ ῥαθυμῶν διετέ-
 λεσε τὸν βίον· ἀλλὰ τὸ μὲν σῶμα τοῖς πόνοις ἐγύμνα-
 ξε, τῇ δὲ ψυχῇ τοὺς κινδύνους ὑπέμενε. Οὐδὲ
 τὸν πλούτον παρακαίρως ἡγάπα, ἀλλ' ἀπῆλαυε μὲν
 τῶν παρόντων ἀγαθῶν ὡς θνητός, ἐπεμελεῖτο δὲ
 τῶν ὑπαρχόντων ὡς ἀθάνατος· οὐδὲ ταπεινῶς διώκει
 τὸν ἑαυτοῦ βίον, ἀλλὰ φιλόκαλός τε ἦν, καὶ μεγα-
 λοπρεπής· καὶ τοῖς φίλοις κοινός, καὶ μᾶλλον ἐθαύ-
 μαζε τοὺς περὶ αὐτὸν σπουδάζοντας, ἢ τοὺς τῷ γένει
 προσκίοντας. Ἠγεῖτο γὰρ εἶναι πρὸς ἐταιρίαν πολλῇ
 κρείττω φύσιν νόμου, καὶ τρόπον γένους, καὶ προμί-
 ρεσιν ἀνάγκης. Ἐπιλίποι δ' ἂν ἡμᾶς ὁ πᾶς χρόνος,
 εἰ τὰς αἰτίας ἐκείνου πράξεις καταριθμησάμεθα. Ἀλ-

1. ἐ ταῖς διανοαῖς. 4. Unus Aug. Cod. καθιστᾶσα.
 9. Verba τοῖς ἔργοις tantquam subiecta unis inclusi.
 13. σοι vulgo deest. 17. ἀλλ' ἀπῆλαυε — οἷς ἀθάνατος
 optime explicantur disticho margini Cod. Augerii adscriptio:

Ὡς τεθνηξόμενος μὲν τῶν ἀγαθῶν ἀπόλαυε·

Ὡς δὲ βιωσόμενος φεῖδεο τῶν κτεανῶν.

λὰ τὸ μὲν ἀκριβὲς αὐτῶν ἐν ἑτέροις καιροῖς δηλώ-
 σομεν· δεῖγμα δὲ τῆς Ἰππονίκου Φύσεως νῦν ἐξενή-
 χαμεν, πρὸς ὃ δεῖ ζῆν σέ, ὥσπερ, πρὸς παράδειγμα,
 νόμον μὲν τὸν ἐκείνου τρόπον ἡγησάμενον, μιμητὴν δὲ
 καὶ ζηλωτὴν τῆς πατρῴας ἀρετῆς γενόμενον. Αἰσχροὺν
 γὰρ, τοὺς μὲν γραφεῖς ἀπεικάζειν τὰ καλὰ τῶν ζώων,
 τοὺς δὲ παῖδας μὴ μιμεῖσθαι τοὺς σπουδαίους τῶν γο-
 νέων. Ἦγοῦ δὲ μηδενὶ τῶν ἀθλητῶν οὕτω προσήκειν
 ἐπὶ τοὺς ἀνταγωνιστὰς ἀσκεῖν, ὡς σοὶ σκοπεῖν, ὅπως
 ἐφάμιλλος γενήσῃ τοῖς τοῦ πατρὸς ἐπιτηδεύμασιν.
 Οὕτω δὲ τὴν γνώμην ἀδύνατον διατεθῆναι, τὸν μὴ πολ-
 λῶν καὶ καλῶν ἀκουσμάτων πεπληρωμένον. Τὰ μὲν
 γὰρ σώματα τοῖς συμμέτροις πόνοις, ἡ δὲ ψυχὴ τοῖς
 σπουδαίαις λόγοις αὔξεσθαι πέφυκε. Διόπερ ἐγὼ σοι
 πείρασμαι συντόμως ὑποθέσθαι, δι' ὧν ἂν μοι δο-
 κοῖς ἐπιτηδεύμάτων πλεῖστον πρὸς ἀρετὴν ἐπιδουῖναι,
 καὶ παρὰ τοῖς ἄλλοις ἀπασιν ἀνθρώποις εὐδοκιμῆσαι.

Πρῶτον μὲν οὖν εὐσέβει τὰ πρὸς τοὺς θεοὺς, μὴ
 μόνον θύων, ἀλλὰ καὶ τοῖς ὅρκοις ἐραμένων. Ἐκεῖνο
 μὲν γὰρ τῆς τῶν χρημάτων εὐπορίας σημεῖον, τοῦτο
 δὲ τῆς τῶν τρόπων καλοκαγαθίας τεκμήριον. Τίμα
 τὸ δαιμόνιον αἰεὶ μὲν, μάλιστα δὲ μετὰ τῆς πόλεως.
 Οὕτω γὰρ δόξεις ἅμα τε ταῖς θεοῖς θύειν, καὶ τοῖς νό-
 μοις ἐμμένειν. Τιοῦτος γίνου περὶ τοὺς γονεῖς, οἷους
 ἂν εὖξαιο περὶ σεαυτὸν γενέσθαι τοὺς σεαυτοῦ παῖδας.
 Ἀσκει τῶν περὶ τὸ σῶμα γυμνασίων, μὴ τὰ πρὸς
 τὴν ῥώμην, ἀλλὰ τὰ πρὸς τὴν ὑγίειαν συμφέροντα.
 Τούτου δ' ἂν ἐπιτυχάνοις, εἰ λήγεις τῶν πόνων, ἔτι

24. Aug. ita legendum putat: Τιοῦτος γίνου περὶ τοὺς
 σοὺς γονεῖς, οἷους ἂν εὖξαιο περὶ σεαυτὸν γενέσθαι τοὺς
 σοὺς παῖδας. 28. λήγοις.

ad imitandum proponitur. Transitus ad praecepta. — *Præ-*
cepta. Qua ratione dii sint colendi. Pietas erga parén-
 tes. Quae corporis exercitatio eligenda sit. Modestia.

πνεῖν δυνάμενος. Μῆτε χεῖρατα προπρετῇ στέργε,
μῆτε λόγον μετὰ θράσους ἀπαδέχου· τὸ μὲν γὰρ ἀνέη-
τον, τὸ δὲ μακρὸν. Ἄ ποιεῖν αἰσχρὸν, ταῦτα νό-
μιζε μὴδὲ λέγειν εἶναι καλόν. Ἐθίξε σαυτοῦ εἶναι
μὴ σκυθρωπὸν, ἀλλὰ σύνθου· δι' ἐκεῖνα μὲν γὰρ αὐ-
θάδης, διὰ δὲ τοῦτο φρόνιμος εἶναι δόξεις. Ἠγοῦ
μάλιστα σεαυτῷ πρέπειν, κόσμον, αἰσχρὴν, δικαιο-
σύνην, σωφροσύνην. Τοῦτοις γὰρ ἅπασι δοκεῖ κρα-
τεῖσθαι τὸ τῶν νεωτέρων ἥθος. Μηδέποτε μὴδὲν
αἰσχρὸν ποιήσας ἐλπίζε λήσεν· καὶ γὰρ ἂν τοὺς
ἄλλους λάθης, σαυτῷ γε συνειδῇσεις. Τοὺς μὲν
θεοὺς φοβοῦ, τοὺς δὲ γονεῖς τίμα. Τοὺς δὲ
φίλους αἰσχρῶν. Ταῖς δὲ νόμοις πείθου. Τὰς
ῥωνὰς θύρευε, τὰς μετὰ δόξης. Τέρψις γὰρ σὺν τῷ
καλῷ μὲν ἀριστον, ἄνευ δὲ τούτου κακίστον. Εὐ-
λαβοῦ τὰς διαβολάς, καὶ ψευδεῖς ὦσιν. Οἱ γὰρ πολ-
λοὶ τὴν μὲν ἀληθεῖαν ἀγνοοῦσι, πρὸς δὲ τὴν δόξαν
ἀποβλέπουσιν. Ἀπαντα δέκει ποιεῖν, ὡς μὴδὲνα
λήσων· καὶ γὰρ ἂν παραυτίκα κρύψης, ὕστερον
ὀφθήσῃ. Μάλιστα δ' ἂν εὐδοκιμοῖς, εἰ φαίνοιο
τοιαῦτα μὴ πράττων, ἢ τοῖς ἄλλοις, ἢ μὴ πράττων,
ἐπιτιμῶς. Ἐὰν ᾖς φιλομαθής, ἔσῃ πολυμαθής.
Ἄ μὲν ἐπίστασαι, διαφύλαττε ταῖς μελέταις, ἢ δὲ
μὴ μεμάθηκας, προσλαμβάνε ταῖς ἐπιστήμας. Ομοί-

8. Τούτοις — ἥθος. Locus ob singularem verbi κρατεῖ-
σθαι usum et verborum compositionem difficultis. Etenim
dubium est, an ἅπασι ad τούτοις referendum, an absolute
positum. Utrum rectius sit, Addenda docent, p. 55. Ver-
to: *His enim omnibus iuvenum mores contineri viden-
tur.* Scripti et editi, quos inspicere licuit, silent. 11. Τὸν
πρὸν θεόν. 21. ταῦτα. 21. ἂν πράττουσιν.

Quid iuvenes deceat. Conscientiae visi. Quomodo te
geras erga deos, parentes, amicos, leges. Quae vo-
luptates quaerendae. Famae parcendum esse, criminatio-
nes ab aliis profectas fugiendo. Qua via multa discere possi-

ως γὰρ αἰσχρὸν, ἀκτύσαντα χρήσιμον λόγον μὴ μαν-
θάνειν, καὶ διδόμενόν τι ἀγαθὸν παρὰ τῶν φίλων μὴ
λαμβάνειν. Κατανόησε τὴν ἐν τῷ βίῳ σχολὴν εἰς
τὴν τῶν λόγων φιληκοίαν· οὕτω γὰρ τὰ τοῖς ἄλλοις
χαλεπῶς εὐρημένα, συμβῆσεται σοι ῥαδίως μανθάν-
ειν. Ἦγού τῶν ἀκοῶσμάτων πολλὰ πολλῶν εἶναι
χρημάτων κρείττω· τὰ μὲν γὰρ ταχέως ἀπολείπει,
τὰ δὲ πάντα τὸν χρόνον παραμένει. Σοφία γὰρ μόνη
τῶν κτημάτων ἀθάνατον. Μὴ κατόκει μακρὰν ὁδὸν
πορεύεσθαι πρὸς τοὺς διδάσκειν τι χρήσιμον ἐπαγγελ-
λομένους. Αἰσχρὸν γάρ, τοὺς μὲν ἐμπόρους τηλικού-
τα πελάγη διαπερῆν ἕνεκα τοῦ πλείω ποιῆσαι τὴν
ὑπάρχουσαν οὐσίαν, τοὺς δὲ νεωτέρους μηδὲ τὰς κατὰ
γῆν πορείας ὑπομένειν ἐπὶ τῷ βελτίῳ καταστῆσαι τὴν
ἑαυτῶν διάνοιαν. Τῷ μὲν τρῶπι γίνου φιλοπρος-
ήγορος, τῇ δὲ λόγῳ εὐπροσῆγορος. "Ἐστὶ δὲ φιλοπρος-
ηγορίας μὲν τὸ προσφωνεῖν τοὺς ἀπαντῶντας, εὐπρος-
ηγορίας δὲ τὸ τοῖς λόγοις αὐτοῖς οἰκείως ἐντυγχάνειν.
Ἠδέως μὲν ἔχε πρὸς ἀπαντας, χρῶ δὲ τοῖς βελτί-
στοις· οὕτω γὰρ τοῖς μὲν οὐκ ἀπεχθὴς ἔση, τοῖς δὲ
φίλοις γενήσῃ. Τὰς ἐντεύξεις μὴ πυκνὰς ποιοῦ τοῖς αὐ-
τοῖς, μηδὲ μακρὰς περὶ τῶν αὐτῶν. Πλήσμονη γὰρ
ἀπάντων. Γύμναζε σεαυτὸν πόνοις ἐκουσίοις, ὅπως
ἂν δύναιο καὶ τοὺς ἀκουσίους ὑπομένειν. Τὸ ὦν
κρατεῖσθαι τὴν ψυχὴν αἰσχρὸν, ταύτων ἐγκράτεια
ἄσκει πάντων, κέρδους, ὀργῆς, ἡδονῆς, λήπης. "Ἐση
δὲ τοιοῦτος, ἂν κέρδη μὲν εἶναι νομίζῃς, δι' ὧν εὐ-
δοκιμήσεις, ἀλλὰ μὴ δι' ὧν εὐπορήσεις· τῇ δὲ ὀργῇ
παραπλησίως ἔχῃς πρὸς τοὺς ἀμαρτάνοντας, ὥς περ

3. λαβεῖν. 8. μόνη. Cod. Aug. 8. μόνον. 24. Cod.
Aug. 8. δύνῃ. 26. Augerius ē coniectura: "Ἐση δὲ ἐν τῷ κέρ-
δει τοιοῦτος etc. 28. ἐν δὲ τῇ ὀργῇ, εἰ post ὀργῇ vulgo ἂν.

αὐτὸς πρὸς αὐτὸν ἀμαρτάνοντα καὶ τοὺς ἄλλους ἔχειν ἀξιώσεως· ἐν δὲ τοῖς τερπνοῖς, ἂν αἰσχροὺς ὑπολάβῃς, τῶν μὲν οἰκετῶν ἄρχειν, ταῖς δ' ἡδοναῖς δουλεύειν· ἐν δὲ τοῖς λυπηροῖς, ἂν τὰς τῶν ἄλλων ἀτυχίας ἐπιβλέπῃς, καὶ σεαυτὸν, ὡς ἄνθρωπος ὢν ὑπομνήσκῃς. Μᾶλλον τήρει τὰς τῶν λέγων, ἢ τὰς τῶν χρημάτων παρακαταθήκας. Δεῖ γὰρ τοὺς ἀγαθοὺς ἄνδρας τρόπον ὅρκου πιστότερον φαίνεσθαι παρεχομένους.

Προσέηκειν ἡγοῦ τοῖς πονηροῖς ἀπιστεῖν, ὥσπερ τοῖς χρηστοῖς πιστεῦειν. Περὶ τῶν ἀπορρήτων μηδενὶ λέγε, πλὴν ἐὰν ὁμοίως συμφέρῃ τὰς πράξεις σιωπᾶσθαι σὺ τε τῷ λέγοντι, καὶ κείνους τοῖς ἀκούουσιν. Ὅρκον ἐπακτὸν προσδέχου διὰ δύο προφάσεις, ἢ σεαυτὸν αἰτίας αἰσχροῦς ἀπολύων, ἢ φίλους ἐκ κινδύνων, μεγάλων διασωζών. Ἐνεκα δὲ χρημάτων μηδένα θεῶν ὁμότης, μηδ' ἂν εὐορκεῖν μέλλῃς. Δόξεις γὰρ τοῖς μὲν ἐπιορκεῖν, τοῖς δὲ φιλοχρημάτως ἔχειν. Μηδένα φίλον ποιῶ, πρὶν ἂν ἐξετάσῃς, πῶς κέχρηται τοῖς πρότερον φίλοις. Ἐλπίζω γὰρ αὐτὸν καὶ περὶ σὲ γενέσθαι τοιοῦτον, οἷος καὶ περὶ ἐκείνους γέγονε.

Βραδέως μὲν φίλος γίνου, γινόμενος δὲ πειρῶ διαμένειν. Ὅμοίως γὰρ αἰσχροὺς, μηδένα φίλον ἔχειν, καὶ πολλοὺς ἐταίρους μεταλλάττειν. Μῆτε μετὰ βλάβης πειρῶ τῶν φίλων, μῆτε ἄπειρος εἶναι τῶν ἐταίρων θέλει. Τοῦτο δὲ ποιήσεις, ἂν μὴ δεόμενος, τὸ δεῖσθαι προσποιῇ. Περὶ τῶν ῥητῶν ὡς ἀπορ-

10. Aug. Περὶ δὲ.

15. μεγάλων deest.

16. θεῶν.

19. προτέροις.

20. Stephan. cum Auger. γενήσεσθαι.

21. Wolfius cum Augerio γινόμενος.

26. Auger. ex inge-

nio post προσποιῇ interpunctionem maximam delet et post περὶ interserit δὲ, denique ἀνακοίνου in ἀνακοιῇ abire iubet. Voluit scribere ἀνακοινοῖς vel οἱ. Περὶ τῶν ῥητῶν

continentia. Taciturnitas et in arcanis custodiendis cautio. Quomodo iusiurandum sit praestandum. Qua ratione amici

ῥήτων ἀνακοίνου. Μὴ τυχὼν μὲν γὰρ, οὐδὲν βλαβήσῃ, τυχὼν δέ, μᾶλλον τὸν τρόπον αὐτῶν ἐπιστήσῃ. Δοκίμαζε τοὺς φίλους ἐκ τε τῆς περὶ τὸν βίον αὐτοχρίας, καὶ τῆς ἐν τοῖς κινδύνοις κοινωνίας. Τὸ μὲν γὰρ χρυσίον ἐν τῷ πυρὶ δοκιμάζομεν, τοὺς δὲ φίλους ἐν ταῖς ἀτυχίαις διαγινώσκομεν. Οὕτω δ' ἀρίστα χρῆσιμι τοῖς φίλοις, ἂν μὴ περιμένῃς τὰς παρ' ἐκείνων δεήσεις, ἀλλ' αὐτεπάγγελτος ἐν τοῖς καιροῖς αὐτοῖς βοηθῇς. Ὁμοίως αἰσχροὺς νόμιζε, τῶν ἐχθρῶν νικᾶσθαι ταῖς κακοποιίαις, καὶ τῶν φίλων ἡττάσθαι ταῖς εὐεργεσίαις. Ἀποδέχου τῶν ἐταίρων μὴ μόνον τοὺς ἐπὶ τοῖς κακοῖς διςχεραίνοντας, ἀλλὰ καὶ τοὺς ἐπὶ τοῖς ἀγαθοῖς μὴ φθονοῦντας. Πολλοὶ μὲν γὰρ ἀτυχοῦσι τοῖς φίλοις συνάχθονταί, καλῶς δὲ πράττουσι φθονοῦσι. Τῶν ἀπόντων φίλων μέμνησο πρὸς τοὺς παρόντας, ἵνα δοῦναι μὴδὲ τούτων ἀπόντων ὀλιγωρεῖν. Εἶναι βούλει τὰ περὶ τὴν ἐσθλὴν Φιλοκάλοιο, ἀλλὰ μὴ καλλωπιστήν. Ἔστι δὲ Φιλοκάλοιο μὲν τὸ μεγαλοπρεπές, καλλωπιστοῦ δὲ τὸ περιέργον. Ἀγάπα τῶν ὑπάρχοντων ἀγαθῶν μὴ τὴν ὑπερβάλλουσαν ἡτῆσιν, ἀλλὰ τὴν μετρίαν ἀπίλαυσιν. Καταφρόνει τῶν περὶ τὸν πλοῦτον σπουδαζόντων, χρῆσθαι δὲ τοῖς ὑπάρχουσι μὴ δυναμένων. Παραπλήσιον γὰρ οἱ τῶν τοιοῦτοι πάσχουσιν, ὥςπερ ἂν εἴ τις ἵππον κτήσαστο καλόν, κακῶς ἵππευεῖν ἐπιστάμενος. Πειρᾷ τὸν πλοῦτον

ὡς ἀπορέων ἀνακοίνου ab aliena manu profecta videntur.
6. ὃ ἂν ἀρίστα. 18. Ἔστι γὰρ. 25. Πειρᾷ τὸν πλοῦτον etc. Sensus: Cum divitiarum usu earundem possessionem coniungas, i. e. ne sis avarus nec prodigus, sed parcus, si fueris dives. Auger. voces ἐπισταμένοις et δυναμένοις non satis attendens pro χρῆσθαι, quod bene se habet, ex quatuor Codd. recepit κτᾶσθαι, et a verò huius loci sensu longe aberravit.

sint comparandi, explorandi, conservandi. Vestitus. Quis

χρήματα καὶ κτήματα κατασκευάζειν. Ἔστι δὲ χρήματα μὲν, τοῖς ἀπολαύειν ἐπισταμένοις, κτήματα δὲ, τοῖς χρῆσθαι δυναμένοις. Τίμα τὴν ὑπάρχουσαν οὐσίαν δυοῖν ἕνεκα, τοῦ τε ζημίαν μεγάλην ἐκτίσαι, καὶ τοῦ φίλῳ σπευδαίῳ δυστυχοῦντι βοηθῆσαι. Πρὸς δὲ τὸν ἄλλον βίον, μηδὲν ὑπερβαλλόντως, ἀλλὰ μετρίως αὐτὴν ἀγάπα. Στέργε μὲν τὰ παρόντα, ζῆται δὲ τὰ βελτίω. Μηδενὶ συμφορὰν ὀνειδίσῃς· κοινὴ γὰρ ἡ τύχη, καὶ τὸ μέλλον ἀόρατον. Τοὺς ἀγαθοὺς εὖ ποιεῖ. Καλὸς γὰρ θεσαυρὸς παρ' ἀνδρὶ σπουδαίῳ χάρις ὀφειλομένη. Τοὺς κακοὺς εὖ ποιῶν, ὅμοια πείσῃ τοῖς τὰς ἀλλοτρίας κύνας σιτίζουσιν. Ἐνεῖναι τε γὰρ τοὺς δίδοντας, ὥσπερ τοὺς τυχόντας ὑλακτοῦσιν· οἳ τε κακοὶ τοὺς ὠφελούσας, ὥσπερ τοὺς βλάπτοντας ἀδικοῦσι. Μίσει τοὺς κολακεύοντας, ὥσπερ τοὺς ἐξαπατῶντας. Ἀμφοτέροι γὰρ πιστευθέντες τοὺς πιστεύοντας ἀδικοῦσιν. Ἐὰν ἀποδέχῃ τῶν φίλων τοὺς πρὸς τὸ φαυλότατον σοὶ χαριζομένους, οὐχ ἔξεις ἐν τῷ βίῳ τοὺς πρὸς τὸ βέλτιστον ἀπεχθανομένους. Γίνου πρὸς τοὺς πλησιάζοντας ὁμιλητικὸς, ἀλλὰ μὴ σεμνός. Τὸν μὲν γὰρ τῶν ὑπεροπτικῶν ὄγκον μόλις ἂν οἱ δοῦλοι καρτέρησαιαν· τὸν δὲ τῶν ὁμιλητικῶν τρόπον ἅπαντες ἡδέως ὑποφέ-

7. αὐτὸν. Locum, uti nunc legitur, verte: *Ad reliquos in vita usus ne supra modum, sed mediocriter rem familiarem aestimes.* In lectione vulgata πρὸς est vertendum: *quod attingit ad.* 13. Wölf. egregie conficit τυπτόντας seu τυπόντας. 18. Opponuntur sibi hoc loco πρὸς τὸ φαυλότατον et πρὸς τὸ βέλτιστον, *ad maximum tuum incommodum et ad maximam tuam utilitatem, χαριζομένους et ἀπεχθανομένους, gratificantes et adversantes.* 21. Τῶν τὸν ὑπεροπτικὸν ὄγκον — τῶν δὲ τὸν ὁμιλητικόν.

in divitiarum possessione et usu lex observanda sit. Nemi-
ni calamitatem esse exprobrandam. Quibus benefacien-
dum. Cavendum esse ab assentatoribus. Officia comitatis.

ρουσιν. Ὀμίλητικός δ' ἔσθ'· μὴ δ' ὕστερις ὢν, μηδὲ δυσ-
 ἄρεστος, μηδὲ πρὸς πάντα φιλόκεμος, μηδὲ πρὸς τὰς
 τῶν πλησιαζόντων ὀργὰς τραχέως ἀπαντῶν, μὴ δ' ἂν
 ἀδίκως ὀργίζεσθαι τυγχάνωσιν· ἀλλὰ θυμωμένοις μὲν
 αὐτοῖς εἰκων, πεπαιυμένοις δὲ τῆς ὀργῆς ἐπιπλήτ-
 των· μηδὲ περὶ τὰ γελοῖα σπουδάζων, μηδὲ περὶ τὰ
 σπουδαῖα τοῖς γελοίοις χαίρων· (τὸ γὰρ ἀκαιρὸν παν-
 ταχοῦ λυπηρόν) μηδὲ τὰς χάριτας ἀχαρίστως χαρι-
 ζόμενος, ὅπερ πάσχουσιν οἱ πολλοί, προιοῦντες μὲν,
 αἰδῶς δὲ τοῖς φίλοις ὑπουργοῦντες· μηδὲ φιλαίτιος
 ὢν, βαρὺ γὰρ· μηδὲ φιλεπιτιμητής, παροξυντικὸν γὰρ.
 Μάλιστα μὲν εὐλαβοῦ τὰς ἐν τοῖς πότοις συγκουσίας·
 ἂν δὲ ποτὲ σοι συμπέσῃ καιρὸς, ἐξανίστασο πρὸ μέ-
 θης. Ὅταν γὰρ ὁ νεῦς ὑπὸ οἴνου διαφθαρή, ταῦτα
 πάσχει τοῖς ἄρμασι τοῖς τοῦς ἡνίοχους ἀποβάλλουσι,
 Ἐκεῖνά τε γὰρ ἀτάκτως φέρεται, διαμαρτάνοντα τῶν
 εὐθυνόντων· ἢ τε ψυχὴ πολλὰ σφάλλεται, διαφθαρεί-
 σης τῆς διανοίας. Ἀθάνατα μὲν φρονεῖ τῷ μεγάλῳ
 ψυχος εἶναι· θνητὰ δὲ τῷ συμμέτρως τῶν ὑπαρχόν-
 των ἀπολαύειν. Ἡγοῦ τὴν παιδείαν τασόντῳ μείζον
 ἀγαθὸν εἶναι τῆς ἀπαιδευσίας, ὅσω τὰ μὲν ἄλλα μο-
 χθηρὰ πάντες κερδαίνοντες πράττουσιν, αὕτη δὲ μόνῃ
 καὶ προσεξημίωσε τοὺς ἔχοντας. Πολλὰ μὲν γὰρ, ὃν
 τοῖς λόγοις ἐλύπησαν, τούτῳ τοῖς ἔργοις τὴν τιμωρίαν

7. Pro γελοίοις χαίρων expectamus γελοιάζων vel tale quid.

8. Duo Codd. Aug. ἀχαρίστοις. 9. Post μὲν Wolf. in
 textu recepit εὔ. 18. Ἀθάνατα μὲν φρονεῖ etc. Quae

in Hipponico supra laudavit auctor, ea hic in praecepti for-
 ma repetit, unde apparet μεγάλῳ ψυχον h. l. esse libera-
 lem. 22. Construe haec verba ita, ut κερδαίνοντες ul-

timum locum occupet, vertens: *lucrum inde facientes*.

24. Unus Aug. ἐλύπησε et lin. sequente ἔδωκε, (repeto
 ἀπαιδευσία.)

ἔδοσαν. Οὐς ἂν βούλη ποιήσασθαι φίλους, ἀγαθὸν τι λέγε περὶ αὐτῶν πρὸς τοὺς ἀπαγγέλλοντας. Ἀρχὴ μὲν γὰρ Φιλίας, ἔπαινος, ἔχθρας δὲ ψόγος. Βουλευόμενος, παραδείγματα ποιῶν τὰ παρεληλυθότα τῶν μελλόντων. Τὸ γὰρ ἀφανὲς ἐκ τοῦ φανεροῦ ταχίστην ἔχει τὴν διάγνωσιν. Βουλευοῦ μὲν βραδέως, ἐπιτέλει δὲ ταχέως τὰ δόξαντα. Ἦγοῦ κράτιστον εἶναι παρὰ μὲν τῶν θεῶν εὐτυχίαν, παρὰ δὲ ἡμῶν αὐτῶν εὐβουλίαν. Περὶ ὧν ἂν αἰσχύνη παρρησιασθῆναι, βούλει δὲ τισι τῶν φίλων ἀνακοινώσασθαι, χρῶ τοῖς λόγοις, ὡς περὶ ἀλλοτρίου τοῦ πράγματος. Οὕτω γὰρ τὴν ἐκείνων τε γνώμην αἰσθήσῃ, καὶ σεαυτὸν οὐ καταφανῆ ποιήσεις. "Όταν δὲ ὑπὲρ τῶν σεαυτοῦ μέλλης τινὶ συμβουλευέσθαι, σκόπει πρῶτον, πῶς τὰ ἑαυτοῦ διώκησεν. Ὁ γὰρ πακῶς διανοηθεὶς περὶ τῶν ἰδίων, οὐδέποτε καλῶς βουλευέσεται περὶ τῶν ἀλλοτρίων. Οὕτω δ' ἂν μάλιστα βουλευέσθαι παροξυνθείης, εἰ τὰς συμφορὰς τὰς ἐκ τῆς ἀβουλίας ἐπιβλέψῃς. Καὶ γὰρ τῆς ὑγείας πλείστην ἐπιμέλειαν ἔχμεν, ὅταν τὰς λύπας τὰς ἐκ τῆς ἀρρώστίας ἀναμνησθῶμεν. Μιμοῦ τὰ τῶν βασιλέων ἤθη, καὶ δίδωκε τὰ ἐκείνων ἐπιτηδεύματα· δόξεις γὰρ αὐτοὺς ἀποδέχεσθαι, καὶ ζηλοῦν. Ὡς τε σοι συμβήσεται παρὰ τὴν πλῆθει μᾶλλον εὐδοκιμεῖν, καὶ τὴν παρ' ἐκείνων εὐνοίαν βεβαιωτέραν ἔχειν. Πείθου μὲν καὶ

2. Wolf. mavult ἀπαγγελλοῦντες, uti Rud. Agric. in suo Cod. reperisse videtur, quippe qui vertit: *qui renunciaturū sunt.* 8. παρὰ μὲν θεοῦ. 10. βούλει — ἀνακοινώσασθαι defunt in Cod. Bavar. 14. Pro συμβουλευέσθαι unus Aug. συμβούλω χρῆσθαι. 16. ὑπὲρ τῶν αὐτοῦ. 17. Pro μάλιστα Auger. κάλλιστα recepit, quod sensui obstat.

Antia. Quomodo amicitia concilietur. Optima consultandi ac perficiendi ratio. Reges imitandos esse iisque parendum.

τοῖς νόμοις τοῖς ὑπὸ τῶν βασιλέων κειμένοις· ἰσχυρότατον μέντοι νόμον ἡγοῦ τὸν ἐκείνων τρόπον. Ὡς περ γὰρ τὸν ἐν δημοκρατίᾳ πολιτευόμενον, τὸ πλῆθος δεῖ θεραπεύειν, οὕτω καὶ τὸν ἐν μοναρχίᾳ κατοικοῦντα, τὸν βασιλέα προσήκει θαυμάζειν. Εἰς ἀρχὴν κατασταθεῖς, μηδενὶ χρῶ πονηρῷ πρὸς τὰς διοικήσεις· ὧν γὰρ ἂν ἐκεῖνος ἀμάρτοι, σοὶ τὰς αἰτίας ἀναθήσουσιν. Ἐκ τῶν κοινῶν ἐπιμελειῶν ἀπαλλάττου, μὴ πλουσιώτερος ἀλλ' ἐνδοξότερος. Πολλῶν γὰρ χρημάτων κρείττων ὁ παρὰ τοῦ πλείους ἔπαινος. Μηδενὶ πονηρῷ πράγματι μήτε παρίστασο μήτε συνηγόρει· δόξεις γὰρ καὶ αὐτὸς τοιαῦτα πράττειν, οἷά περ ἂν τοῖς ἄλλοις πράττουσι βοηθῇς. Παρασκεύαζε σεαυτὸν πλεονεκτεῖν μὲν δυνάμενον, ἀνέχου δὲ τὸ ἴσον ἔχειν· ἵνα δοκῇ ἀρέγεσθαι τῆς δικαιοσύνης, μὴ δὲ ἀσθένειαν, ἀλλὰ δι' ἐπιείκειαν. Μᾶλλον ἀποδέχου δικαίαν πενίαν, ἢ πλοῦτον ἄδικον. Τοσούτῳ γὰρ κρείττων δικαιοσύνη χρημάτων, ὅσῳ τὰ μὲν ζῶντας μόνον ὠφελεῖ, ἢ δὲ καὶ τελευτήσασι δόξαν παρασκευάζει, κακείνων μὲν τοῖς Φαύλοις μέτεστι, ταύτης δὲ τοῖς μαχθηροῖς ἀδύνατον μεταλαβεῖν. Μηδένα ζήλου τῶν ἐξ ἀδικίας κερδαινόντων, ἀλλὰ μᾶλλον ἀποδέχου τοὺς μετὰ δικαιοσύνης ζημιωθέντας. Οἱ γὰρ δίκαιοι τῶν ἀδίκων, εἰ μηδὲν ἄλλο πλεονεκτοῦσιν, ἀλλ' οὖν ἐλπίσι γε σπουδαίαις ὑπερέχουσι. Πάντων μὲν ἐπιμελοῦ τῶν περὶ τὸν βίον, μάλιστα δὲ τὴν σεαυτοῦ φρόνησιν ἄσκει. Μέγιστον γὰρ ἐν ἐλαχίστῳ νοῦς ἀγαθὸς ἐν ἀνθρώπου σώματι. Πειρῶ τὸ μὲν σῶμα εἶναι Φιλόπονος, τὴν δὲ ψυχὴν Φιλόσοφος· ἵνα τῷ μὲν ἐπιτελεῖν δύνῃ τὰ δόξαντα, τῇ δὲ προορᾷ ἐπίστη τὰ συμφέροντα. Πᾶν ὅτι ἂν μέλλῃς λέγειν, πρότερον ἐπισκώπει.

Magistratum
se iungenda
ercendur

γνώμη. Πολλοῖς γὰρ ἡ γλῶττα προτρέχει τῆς δια-
νοίας. Δύο ποιοῦ καιροὺς τοῦ λέγειν, ἢ περὶ ὧν
εἶσα σαφῶς, ἢ περὶ ὧν ἀναγκαῖον εἰπεῖν. Ἐν τού-
τοις γὰρ μόνοις ὁ λόγος τῆς σιγῆς κρείττων· ἐν δὲ τοῖς
ἄλλοις ἀμεινον σιγᾶν, ἢ λέγειν. Νόμιζε μὴδὲν εἶναι
τῶν ἀνθρωπίνων βέβαιον. Οὕτω γὰρ οὐτ' εὐτυχῶν
ἔση περιχαρὴς, οὔτε δυστυχῶν περίλυπος. Χαῖρε
μὲν ἐπὶ τοῖς συμβαίνουσι τῶν ἀγαθῶν, καὶ λυποῦ
μετρίως ἐπὶ τοῖς γινομένοις τῶν κακῶν. Γίνου δὲ
τοῖς ἄλλοις ἐν μηδετέροις ὧν κατὰδηλος. Ἀποπον-
γὰρ, τὴν μὲν οὐσίαν ἐν ταῖς οἰκίαις ἀποκρύπτειν, τὴν
δὲ διάνοιαν φανεράν ἔχοντα περιπατεῖν. Μᾶλλον
εὐλαβοῦ ψόγον ἢ κίνδυνον. Δεῖ γὰρ εἶναι φοβεράν
τοῖς μὲν φαύλοις τὴν τοῦ βίου τελευτήν, τοῖς δὲ σπου-
δαίοις τὴν ἐν τῷ ζῆν ἀδοξίαν. Μάλιστα μὲν πειρῶ
ζῆν κατὰ τὴν ἀσφάλειαν· εἰ δὲ ποτὲ σοι συμβῇ κίν-
δυνεύειν, ζῆται τὴν ἐκ τοῦ πολέμου σωτηρίαν μετὰ
καλῆς δόξης, ἀλλὰ μὴ μετ' αἰσχροῦς φήμης. Τὸ μὲν
γὰρ τελευτῆσαι πάντων ἢ πεπρωμένη κατέκρινε· τὸ
δὲ καλῶς ἀποθανεῖν, ἴδιον τοῖς σπουδαίοις ἢ φύσις
ἀπένειμε.

Καὶ μὴ θαυμάσης, εἰ πολλὰ τῶν εἰρημένων
οὐ πρέπει σοι πρὸς τὴν νῦν παρούσαν ἡλικίαν.
Οὐδὲ γὰρ ἐμὲ τοῦτο διέλαθεν· ἀλλὰ προειλόμην διὰ
τῆς αὐτῆς πραγματείας, ἅμα τοῦ τε παρόντος βίου
συμβουλίαν ἐξενεγκεῖν, καὶ τοῦ μέλλοντος χρόνου πα-
ράγγελμα καταλιπεῖν. Τὴν μὲν γὰρ τούτων χρεῖαν

2. Δύο ποιοῦ etc.] In vulgata - - - - - hoc sequenti est
propositum, quam - - - - - us, Wolfii auctori-
tate, recepit. - - - - - ο μὴδ' ἐν ἑτέροις,
Verte: neque - - - - - aliis hominibus
(ἄλλοις) - - - - -

- - - - - a commendatur. Glo-
sus. Quare multa dicta

ῥαδίως εἰδήσεις, τὸν δὲ συμβουλευόντα μετ' εὐνοίας χα-
λεπῶς εὐρήσεις. Ὅπως οὖν τὰ λοιπὰ μὴ παρ' ἐτέρου
ζητῆς, ἀλλ' ἐντεῦθεν, ὥσπερ ἐκ ταμείου προφέρης,
ῥήθην δεῖν μηδὲν παραλιπεῖν, ὧν ἂν ἔχω σοὶ συμβου-
λεύειν. Πολλὴν δ' ἂν τοῖς θεοῖς χάριν σχοίην, εἰ μὴ
διαμάρτοίμι τῆς δόξης, ἣν ἔχων περὶ σοῦ τυγχάνω.
Τῶν μὲν γὰρ ἄλλων τοὺς πλείστους εὐρήσομεν, ὥσπερ
τῶν σιγίων τοῖς ἡδίστοις μᾶλλον, ἢ τοῖς ὑγιεινοτάτοις
χαίροντας, οὕτω καὶ τῶν φίλων τοῖς συνεξαμαρτάνου-
σι πλησιάζοντας, ἀλλ' οὐ τοῖς νοουθετοῦσι. Σὲ δὲ
νομίζω τούναντίον τούτων ἐγνωκέναι, τεκμηρίῳ χρώ-
μενος τῇ περὶ τὴν ἄλλην σου παιδείαν φιλοπονίᾳ. Τὸν
γὰρ αὐτῷ τὰ βέλτιστα πράττειν ἐπιτάττοντα, τοῦ-
τον εἰκός, καὶ τῶν ἄλλων τοὺς ἐπὶ τὴν ἀρετὴν παρα-
καλοῦντας ἀποδέχεσθαι. Μάλιστα δ' ἂν παροξυνθείης
ὀρεχθῆναι τῶν καλῶν ἔργων, εἰ καταμάθοις, ὅτι καὶ
τὰς ἡδονὰς, τὰς ἐκ τούτων, μάλιστα γνησίως ἔχομεν.
Ἐν μὲν γὰρ τῷ ῥαθυμεῖν, καὶ τὰς πλησμονὰς ἀγα-
πᾶν, εὐθύς αἱ λύπαι ταῖς ἡδοναῖς παραπεπήγασι. Τὸ
δὲ περὶ τὴν ἀρετὴν φιλοπονεῖν, καὶ σωφρόνως τὸν
ἑαυτοῦ βίον οἰκονομεῖν, αἰ τὰς τέρψεις εἰλακρνεῖς
καὶ βεβαιωτέρας ἀποδίδωσι. Κακῆς μὲν πρῶτον ἡσθέν-
τες, ὕστερον ἐλυπήθημεν· ἐνταῦθα δὲ, μετὰ τὰς
λύπας, τὰς ἡδονὰς ἔχομεν. Ἐν ἅπασι δὲ τοῖς ἔργοις,
οὐχ οὕτω τῆς ἀρχῆς μνημονεύομεν, ὥς τῆς τελευτῆς
αἰσθησιν λαμβάνομεν. Τὰ γὰρ πλείστα τῶν περὶ
τὸν βίον, οὐ δι' αὐτὰ τὰ πράγματα ποιούμεν, ἀλλὰ
τῶν ἀποβαινόντων ἕνεκα διαπονοῦμεν. Ἐνθυμοῦ δέ,

5. τῷ θεῷ.
Wolff.

17. γνησίως in γνησίας mutandum coniecit

Sint, quae aetati Demonici nondum convenient. Rerum hone-
starum studium in Demonico laudat et quo ille animo has ad-
monitiones recepturus sit inde auguratur. Voluptates, quae

διότι τοῖς μὲν Φαύλοις ἐνδέχεται τὰ τυχόντα πράττειν· (εὐθύς γὰρ τοῦ βίου τοιαύτην πεποιήνται τὴν ἐπόθεσιν) τοῖς δὲ σπουδαίοις οὐχ οἶόντε τῆς ἀρετῆς ἀμελεῖν, ἢ πολλοὺς ἔχειν τοὺς ἐπιπλήττοντας. Πάντες γὰρ μισοῦσιν οὐχ οὕτω τοὺς ἐξαμαρτάνοντας, ὥς τοὺς ἐπιεικεῖς μὲν φάσκοντας εἶναι, μηδὲν δὲ τῶν τυχόντων διαφέροντας· εἰκότως. "Ὅπου γὰρ τοὺς τῷ λόγῳ μόνῳ ψευδομένους ἀποδοκιμάζομεν, ἤπου τοὺς τῷ βίῳ παντὶ ἐλαττωμένους, οὐ Φαύλους εἶναι φήσομεν; δικαίως δ' ἂν τοὺς τοιούτους ὑπολάβοιμεν, μὴ μόνον εἰς ἑαυτοὺς ἀμαρτάνειν, ἀλλὰ καὶ τῆς τύχης εἶναι προδότας. Ἡ μὲν γὰρ αὐτοῖς χρήματα καὶ δόξαν καὶ φίλους ἐνεχείρισεν, οἱ δὲ, σφῶς αὐτοὺς ἀναξίους τῆς ὑπαρχούσης εὐδαιμονίας κατέστησαν. Εἰ δὲ δεῖ, θνητὸν ὄντα, τῆς τῶν θεῶν στοχάσασθαι δικνοίας, ἡγοῦμαι καὶ κείνους ἐπὶ τοῖς εἰκαιοτάτοις μάλιστα δηλῶσαι, πῶς ἔχουσιν πρὸς τοὺς Φαύλους καὶ τοὺς σπουδαίους τῶν ἀνθρώπων. Ζεὺς γὰρ Ἡρακλέα καὶ Τάνταλον γεννήσας (ὥς οἱ μῦθοι λέγουσι, καὶ πάντες πιστεύουσι) τὸν μὲν διὰ τὴν ἀρετὴν ἀθάνατον ἐποίησε, τὸν δὲ διὰ τὴν κακίαν ταῖς μεγίσταις τιμωρίαις ἐκόλασεν. Οἷς χρὴ παραδείγμασι χρωμένους ἐρέεσθαι τῆς καλοκαγαθίας, καὶ μὴ μόνον τοῖς ὑφ' ἡμῶν εἰρημένοις ἐμμένειν, ἀλλὰ καὶ τῶν ποιητῶν τὰ βέλτιστα μαθάνειν, καὶ τῶν ἄλλων σοφιστῶν, εἴ τι χρήσιμον εἴρμασιν, ἀναγινώσκειν. "Ὡς περ γὰρ τὴν μέλιτταν

1. Tres Aug. ὅτι. 4. Post ἔχειν repete ex antecedentibus οἶόντε sine οὐχ. Unus Battiei: ἢ πολλοὺς ἔχει τ. ε. Mibi displicet articulus τοὺς post πολλοὺς. Augenio legendum videtur: ἢ αὐτοὺς μὴ πολλοὺς.

e recte factis oriantur, quaeque praeterea ad virtutem sequendam probos homines impellere possint. Deorum erga probos pavorumque animus, e remunerandis puniendisque liberis ex se

ὁρῶμεν ἐφ' ἅπαντα μὲν τὰ βλαστήματα καθιζάνουσιν,
 ἀφ' ἑκάστου δὲ τὰ χρήσιμα λαμβάνουσιν· οὕτω καὶ
 καὶ τοὺς παιδείας ὀρεγομένους, μηδενὸς μὲν ἀπείρως
 ἔχειν, πανταχόθεν δὲ τὰ χρήσιμα συλλέγειν. Μόλις
 γὰρ ἂν τις ἐκ ταύτης τῆς ἐπιμελείας τὰς τῆς Φύ-
 σεως ἀμαρτίας ἐπικρατήσῃεν.

fusceptis optimè perspicere potest. Præcepta utilia undequaque
 colligenda esse.

Π.

ΙΣΟΚΡΑΤΟΥΣ
ΠΡΟΣ ΝΙΚΟΚΛΕΑ
ΛΟΓΟΣ

ΠΕΡΙ ΤΟΥΤ ΒΑΣΙΛΕΥΕΙΝ, Η ΠΕΡΙ
ΒΑΣΙΛΕΙΑΣ.

Οἱ μὲν εἰωθότες, ὦ Νικόκλεις, ὑμῖν τοῖς βασιλεῦ-
σιν ἐσθλῆτας ἄγειν, ἢ χαλκὸν, ἢ χρυσὸν εἰργασμέ-
τον, ἢ ἄλλο τι τῶν τοιούτων κτημάτων, ὧν αὐτοὶ
μὲν, ἐνδεεῖς εἰσὶν, ὑμεῖς δὲ πλουτεῖτε, λίαν ἔδοξαν
εἶναι μοι καταψανεῖς, οὐ δέσιν, ἀλλ' ἐμπορίαν ποιού-
μενοι, καὶ πολὺ τεχνικώτερον αὐτὰ πωλοῦντες τῶν
ὁμολογούντων καπηλεύειν. Ἐγὼ δ' ἡγήσαίμην ἂν ταύ-
την καλλίστην γενέσθαι δωρεὰν, καὶ χρησιμωτάτην,
καὶ μάλιστα πρέπουσαν, ἐμοίτε δοῦναι, καὶ σοὶ λα-
βεῖν, εἰ δυνηθεῖν ὀρίσαι, ποίων ἐπιτηδευμάτων ὀρεγό-
μενος, καὶ τίνων ἔργων ἀπεχόμενος, ἄριστ' ἂν καὶ
τὴν πόλιν καὶ τὴν βασιλείαν διοικήσῃς. Τοὺς μὲν γὰρ

Linea 3. Vulgo χρημάτων.

ARGUMENTUM.

Prooemium. Muneris huius prae aliis quae regibus offerri
soleant indoles ac praestantia, cuius finis sit de regum officiis
praecipendi. Hominiibus nimirum privatis multam esse officia

ιδιώτας ἔστι πολλά τὰ παιδεύοντα, καὶ μάλιστα μὲν τὸ μὴ τρυφᾶν, ἀλλ' ἀναγκάζεσθαι περὶ τοῦ βίου καθ' ἑκάστην ἀγωνίζεσθαι τὴν ἡμέραν· ἔπειθ' οἱ νόμοι, καθ' οὓς ἕκαστοι πολιτευόμενοι τυγχάνουσιν· ἔτι δ' ἡ παρρησία, καὶ τὸ φανερώς ἐξεῖναι τοῖς τε φίλοις ἐπιπληῆξαι, καὶ τοῖς ἐχθροῖς ἐπιθέσθαι ταῖς ἀλλήλων ἀμαρτίαις· πρὸς δὲ τούτοις, τινὲς καὶ τῶν ποιητῶν τῶν προγεγενημένων ὑποθήκας ὡς χρὴ ζῆν, καταλελοίπασιν· ὥστ' ἐξ ἀπάντων τούτων εἰκὸς αὐτοὺς βελτίους γίνεσθαι. Τοῖς δὲ τυράννοις οὐδὲν ὑπάρχει τοιούτον· ἀλλ' οὓς μᾶλλον ἔδει τῶν ἄλλων παιδεύεσθαι, ἐπειδὴν εἰς τὴν ἀρχὴν κατασταθῶσιν, ἀνουθέτητοι διατελοῦσιν. Οἱ μὲν γὰρ πλείστοι τῶν ἀνθρώπων αὐτοῖς οὐ πλησιάζουσιν· οἱ δὲ συνόντες, πρὸς χάριν ἐμιλοῦσι. Καὶ γὰρ τοὶ κύριοι γένεμενοι καὶ χρημάτων πλείστων, καὶ πραγμάτων μεγίστων, διὰ τὸ μὴ καλῶς χρῆσθαι ταύταις ταῖς ἀφορμαῖς πεποιήκασιν ὥστε πολλοὺς ἀμφισβητεῖν, πότερόν ἐστιν ἄξιον ἐλέσθαι τὸν βίον, τὸν τῶν ιδιωτευόντων μὲν, ἐπιεικῶς δὲ πραττόντων, ἢ τὸν τῶν τυραννευόντων. Ὅταν μὲν γὰρ ἀποβλέψωσιν εἰς τὰς τιμὰς, καὶ τοὺς πλούτους, καὶ τὰς δυναστείας, ἰσοθέους ἅπαντας νομίζουσι τοὺς ἐν ταῖς μοναρχίαις ὄντας· ἐπεὶ δ' ἂν δὲ ἐνθυμηθῶσι τοὺς φόβους, καὶ τοὺς κινδύνους, καὶ διεξιόντες εὖρωσι, τοὺς μὲν ὑφ' ὧν ἥκιστα ἐχρῆν διεφθαρμένους, τοὺς δὲ εἰς τοὺς οἰκειοτάτους ἐξαμαρτεῖν ἠναγκασμένους, τοῖς δὲ ἀμφοτέρω ταῦτα συμβεβηκότα, πάλιν ἐπωροῦν ζῆν ἡγοῦνται λυσιτελεῖν μᾶλλον, ἢ μετὰ τοιούτων συμφορῶν ἀπάσης τῆς Ἀσίας βασι-

6. 7. ταῖς ἀλλήλ. ἀμαρτ. a duob. Augerii ablunt.

sua discendi occasionem, regibus, qui difficillimam artem exerceant, nullam. Hinc tyrannorum, qui beatissimi esse possint, miserabilem vitam, multorumque hominum de conditione illo-

λεύειν. Ταύτης δὲ τῆς ἀνωμαλίας καὶ τῆς παραχῆς αἰτίον ἐστίν, ὅτι τὴν βασιλείαν, ὥσπερ ἱερωσύνην, πάν-
 τος ἀνδρὸς εἶναι νομίζουσιν, ὃ τῶν ἀνθρώπινων πρα-
 γμάτων μέγιστόν ἐστι, καὶ πλείστης προνοίας δεόμενον.
 Καθ' ἑκάστην μὲν οὖν πρᾶξιν, ἐξ ὧν ἂν τις μάλιστα
 δύναιτο κατὰ τρόπον διοικεῖν, καὶ τὰ μὲν ἀγαθὰ δια-
 φυλάττειν, τὰς δὲ συμφορὰς διαφεύγειν, τῶν αἰεὶ
 παρόντων ἔργον ἐστὶ συμβουλευεῖν· καθόλου δὲ τῶν
 ἐπιτηδευμάτων, ὧν χρὴ στοχάζεσθαι, καὶ περὶ αὐ-
 τοῦ διχτρίβειν, ἐγὼ πειράσομαι διελθεῖν. Εἰ μὲν οὖν
 ἐστὶ τὸ δῶρον ἐξεργασθέν, ἄξιον τῆς ὑποθέσεως,
 χαλεπὸν ἀπὸ τῆς ἀρχῆς συνιδεῖν· πολλὰ γὰρ καὶ τῶν
 ἐμμέτρων ποιημάτων, καὶ τῶν καταλογάδην συγγραμ-
 μάτων, ἔτι μὲν ἐν ταῖς διανοαῖς ὄντα τῶν συντιθέν-
 των, μεγάλας τὰς προσδοκίας παρέσχεν· ἐπιτελεσθέν-
 τα δὲ, καὶ τοῖς ἄλλοις ὑποδειχθέντα, πολὺ καταδε-
 εστέραν τὴν δόξαν τῆς ἐλπίδος ἔλαβεν. Οὐ μὲν ἄλ-
 λα καὶ τότε ἐγχείρημα καλῶς ἔχει, τὸ ζητεῖν τὰ
 παραλελειμμένα, καὶ νομοθετεῖν ταῖς μοναρχίαις. Οἱ
 μὲν γὰρ τοὺς ἰδιώτας παιδεύοντες, ἐκείνους μόνους
 ὠφελούσιν· εἰ δὲ τις τοὺς κρατοῦντας τοῦ πλήθους
 ἐπ' ἀρετὴν προτρέψειεν, ἀμφοτέρους ἂν ὠφελήσειε,
 καὶ τοὺς τὰς δυναστείας ἔχοντας, καὶ τοὺς ὑπ' αὐταῖς
 ὄντας· τοῖς μὲν γὰρ ἂν τὰς ἀρχὰς ἀσφαλεστέρας,
 τοῖς δὲ τὰς πολιτείας πραοτέρας ποιήσειεν.

Πρῶτον μὲν οὖν σκεπτέον, τί τῶν βασιλευόντων
 ἔργον ἐστίν· εἰ γὰρ ἐν κεφαλαίοις τὴν δύναμιν
 ὅλου τοῦ πράγματος καλῶς περιλάβωμεν, ἐνταῦθα

3. Unus Auger. ὁ πάντων τῶν. 4. πλείονος. 5. Wolf.
 manulic ταῦτ' ἐξ ὧν. 27. εἰ γὰρ τὸ κεφάλαιον καὶ τὴν
 δύν. — παραλάβωμεν.

num perversum iudicium. Quid regibus sequendum sit, quid
 fugiendum, in universum docere per se laudabile esse, licet ex-
 positio instituto non respondeat. — Praecepta. Primarius re-

ἀποβλέποντες, ἄμεινον καὶ περὶ τῶν ἄλλων μερῶν ἐροῦμεν. Οἶμαι δὴ πάντα ἂν ὁμολογῆσαι, προσήκειν αὐτοῖς, πόλιν τε δυστυχοῦσαν παῦσαι, καὶ καλῶς πράττουσαν διαφυλάττειν, καὶ μεγάλην ἐκ μικρᾶς ποιεῖν· τὰ γὰρ ἄλλα τὰ καθ' ἑκάστην ἡμέραν συμπίπτοντα, τούτων ἕνεκα πρακτέον ἐστί. Καὶ μὴν ἐκεῖνό γε φανερόν, ὅτι δεῖ τοὺς, ταῦτα δυνησομένους, καὶ περὶ τῆλικούτων βουλευσομένους, μὴ ῥαθυμεῖν ἀλλὰ σκοπεῖν, ὅπως Φρονιμώτερον διακείσονται τῶν ἄλλων. Δέδεικται γὰρ, ὅτι τοιαύτας ἔξουσι τὰς βασιλείας, οἷας περ ἂν τὰς αὐτῶν γνώμας παρασκευάσωσιν. Ὡς τε οὐδενὶ τῶν ἀθλητῶν οὕτω προσήκει τὸ σῶμα γυμνάζειν, ὥς τοῖς βασιλεῦσι τὴν ψυχὴν τὴν ἑαυτῶν· ἅπασκί γὰρ αἱ πανηγύρεις, σὺ δὲν μέρος τι θάσσιν τούτων τῶν ἀθλων, ὑπὲρ ὧν ὑμεῖς καθ' ἑκάστην ἀγωνίζεσθε τὴν ἡμέραν. Ὡν ἐνδυμούμενον χρὴ προσέχειν τὸν νοῦν, ὅπως ὅσον περ ταῖς τιμαῖς τῶν ἄλλων πρόεχεις, τοσοῦτον καὶ ταῖς ἀρεταῖς αὐτῶν διοίσεις. Καὶ μὴ νόμιζε, τὴν ἐπιμελείαν ἐν μὲν τοῖς ἄλλοις πράγμασι χρησίμην εἶναι, πρὸς δὲ τὸ βελτίους ἡμᾶς καὶ Φρονιμωτέρους γίνεσθαι μηδεμίαν ἔχειν δύναμιν· μηδὲ καταγνώς τῶν ἀνθρώπων τοσαύτην δυστυχίαν, ὥς περὶ μὲν τὰ θηρία τέχνας εὗρήκαμεν, αἷς αὐτῶν τὰς ψυχὰς ἡμεροῦμεν, καὶ πλείονος ἀξίας ποιοῦμεν, ἡμᾶς δ' αὐτοὺς οὐδὲν ἂν πρὸς ἀρετὴν ὠφελῆσαι μιν· ἄλλως τε καὶ τῆς παιδείσεως, καὶ τῆς ἐπιμελείας δυναμένης τὴν ἡμετέραν φύσιν εὐεργετεῖν.

8. ταύτων. Post ῥαθυμεῖν unus Auger. μηδ' ἀμελεῖν.
9. διακείσονται. 15. Unus Auger. περὶ. 26. Wolf.
ἀλλ' ὡς καὶ etc. et post εὐεργετεῖν comma. Secutus est Auger.

gum finis, ex quo veluti e fonte omnia eorum officia effluant inque quem recurrant. Quem si quis consequi velit, sapientiorum aliis fieri oportere ingenio excolendo et prudentiorum ho-

οὕτω δικάμεισο τὴν γνώμην, καὶ τῶν τε παρόντων τοῖς
φρονιμωτάτοις πλησίαζε, καὶ τῶν ἄλλων οὐς ἂν δύνη
μεταπέμπου· καὶ μήτε τῶν ποιητῶν τῶν εὐδοκιμούν-
των, μήτε τῶν σοφιστῶν, μηδενὸς οἷου δεῖν ἀπειρώς
ἔχειν· ἀλλὰ τῶν μὲν ἀκροατῆς γίνου, τῶν δὲ μαθη-
τῆς· καὶ παρασκεύαζε σαυτὸν, τῶν μὲν ἐλασσόνων κρι-
τὴν, τῶν δὲ μειζόνων ἀνταγωνιστὴν· διὰ γὰρ τούτων
τῶν γυμνασίων, τάχιστ' ἂν γένοιο τοιοῦτος, οἷον ὑπε-
θέμεθα δεῖν εἶναι τὸν ὀρθῶς βασιλεύοντα, καὶ τὴν
πόλιν ὡς χρὴ διοικήσοντα. Μάλιστα δ' ἂν αὐτὸς ὑπὸ
σαυτοῦ παρακληθεῖς, εἰ δεινὸν ἡγήσαιο τοὺς χεῖρους
τῶν βελτίωνων ἄρχειν, καὶ τοὺς ἀνοητοτέρους τοῖς
φρονιμωτέροις προστάττειν· ὅσω γὰρ ἂν ἐρῶμενεστέ-
ρος τὴν τῶν ἄλλων ἀνοιαν ἀτιμάσης, τοσούτῳ μάλ-
λον τὴν σεαυτοῦ διάνοιαν ἀσκήσεις. Ἀρχεσθαι μὲν
ὦν ἐντεῦθεν χρὴ τοὺς μέλλοντάς τι ποιήσῃ τῶν δεόν-
των. Πρὸς δὲ τούτοις φιλάνθρωπον εἶναι δεῖ καὶ φι-
λόπολιν· οὔτε γὰρ ἵππων, οὔτε κυνῶν, οὔτε ἀνδρῶν,
οὔτε ἄλλου πράγματος οὐδενὸς οἶοντε καλῶς ἄρχειν,
ἢ μὴ τις χαίρῃ τούτοις, ὦν αὐτὸν δεῖ ποιεῖσθαι τὴν
ἐπιμέλειαν. Μελέτω σοι τοῦ πλήθους, καὶ περὶ παν-
τὸς ποιοῦ κεχαρισμένως αὐτοῖς ἄρχειν, γινώσκων,
ὅτι καὶ τῶν ὀλιγαρχιῶν, καὶ τῶν ἄλλων πολιτειῶν,
αὗται πλεῖστον χρόνον διαμένουσιν, αἵ τινες ἂν ἄριστα
τὸ πλήθος θεραπεύσωσι. Καλῶς δὲ δημαγωγήσεις,
ἐὰν μήτε τὸν ὄχλον ὑβρίζῃν ἐᾷς, μήτε ὑβριζόμενον
περιορᾷς, ἀλλὰ σκοπῆς, ἔπως οἱ βέλτιστοι μὲν τὰς
τιμὰς ἔξουσιν, οἱ δ' ἄλλοι μηδὲν ἀδικηθήσονται· ταῦτα
γὰρ στοιχεῖα πρῶτα καὶ μέγιστα χρηστῆς πολιτείας

27. Auger. σκοπεῖς, scilicet quoniam ἐᾷς et περιορᾷς pro
indicativis habet.

minum consuetudine. Reges debere populum amore complecti,
multitudinem tueri et continere, optimos honorare, omnes ab

ἐστί. ἸΤῶν προσταγμάτων καὶ τῶν ἐπιτηδευμάτων
κίνει καὶ μετατίθει τὰ μὴ καλῶς καθεστῶτα· καὶ
μάλιστα μὲν εὐρετῆς γίνου τῶν βελτίστων, εἰ δὲ μή,
μιμοῦ τὰ παρὰ τοῖς ἄλλοις καλῶς ἔχοντα. Ζῆτει νό-
μους τὸ μὲν σύμπαν δικαίους καὶ συμφέροντας, καὶ
σφίσιν αὐτοῖς ὁμολογουμένους· πρὸς δὲ τούτοις, οἳ
τινες τὰς μὲν ἀμφισβητήσεις ὡς ἐλαχίστας, τὰς δὲ
διαλύσεις ὡς οἶοντε ταχίστας τοῖς πολίταις ποιήσουσι·
ταῦτα γὰρ ἅπαντα προσεῖναι δεῖ τοῖς καλῶς κειμένοις
νόμοις. Τὰς μὲν ἐργασίας αὐτοῖς καθίστη κερδαλέας,
τὰς δὲ πραγματείας ἐπιζημίους, ἵνα τὰς μὲν φεύγωσι,
πρὸς δὲ τὰς προθύμως ἔχωσι. Τὰς κρίσεις ποιοῦ,
περὶ ὧν ἂν πρὸς ἀλλήλους ἀμφισβητῶσι, μὴ πρὸς
χάριν, μηδὲ ἐναντίας ἀλλήλαις, ἀλλ' αἰεὶ ταῦτα περὶ γε
τῶν αὐτῶν γίνωσκε· καὶ γὰρ πρέπει καὶ συμφέρει
τὴν τῶν βασιλέων γνώμην ἀμετακινήτως ἔχειν περὶ
τῶν δικαίων, ὥς περ τοὺς νόμους τοὺς καλῶς κειμένους.
Διοίκει τὴν πόλιν ὁμοίως ὥς περ τὸν πατρῶον οἶκον,
ταῖς μὲν κατασκευαῖς λαμπρῶς καὶ βασιλικῶς, ταῖς
δὲ πράξεσιν ἀκριβῶς, ἵν' εὐδοκίμῃς ἅμα καὶ διαρκῇς.
Τὴν μεγαλοπρέπειαν ἐνδείκνυσσεν ἐν μηδεμίᾳ τῶν πολυ-
τελειῶν τῶν εὐθὺς ἀφανιζομένων, ἀλλ' ἐν τε τοῖς
προειρημένοις, καὶ τῷ κάλλει τῶν κτημάτων, καὶ
ταῖς τῶν φίλων εὐεργεσίαις· τὰ γὰρ τοιαῦτα τῶν
ἀνκλωμάτων, αὐτῷ τε σοὶ παραμένει, καὶ τοῖς ἐπιγι-
νομένοις πλείονος ἄξιον τῶν δεδαπανημένων καταλείψεις.
Τὰ περὶ τοὺς θεοὺς ποιεῖ μὲν, ὡς οἱ πρόγονοι κατέ-
δειξαν· ἡγοῦ δὲ τοῦτο εἶναι θῦμα κάλλιστον, καὶ
θεραπείαν μεγίστην, ἂν ὡς βέλτιστον καὶ δικαιοτά-
τον σεαυτὸν παρέχῃς· μᾶλλον γὰρ ἑλπίς τοὺς τοιού-
τους, ἢ τοὺς ἱερεῖα πολλὰ καταβάλλοντας πράξειν

iniuria defendere. Edicta, instituta, leges, negotiationes, li-
tes, iudicia. Quomodo civitas administranda sit. In quo
magnificentia sit ostendenda. Qua ratione dii sint colendi.

τί παρὰ τῶν θεῶν ἀγαθόν. Τίμα ταῖς μὲν ἀρχαῖς τῶν τιμῶν τοὺς οἰκειστάτους, ταῖς δὲ ἀληθεστάταις τοὺς εὐνουστάτους. Φυλακὴν ἀσφαλεστάτην ἡγοῦ τοῦ σώματος εἶναι τὴν τε τῶν φίλων ἀρετὴν, καὶ τὴν τῶν πολιτῶν εὐνοίαν, καὶ τὴν σαυτοῦ φρόνησιν· διὰ γὰρ τούτων καὶ κτᾶσθαι καὶ διασώζειν τὰς τυραννίδας μάλιστα ἂν τις δύναίτο. Κήδου τῶν οἰκῶν τῶν ἰδιωτῶν, καὶ νόμιζε τοὺς δαπανωμένους ἀπὸ τῶν σῶν ἀναλίσκειν, καὶ τοὺς ἐργαζομένους τὰ σὰ πλείω ποιεῖν· ἅπαντα γὰρ τὰ τῶν οἰκούντων τὴν πόλιν, οἰκεία τῶν καλῶς βασιλευόντων ἐστί. Διὰ παντός τοῦ χρόνου τὴν ἀλήθειαν οὕτω φαίνου προτιμῶν, ὥστε πιστοτέρους εἶναι τοὺς σοὺς λόγους ἢ τοὺς τῶν ἄλλων ὄρκους. Ἄπασι μὲν τοῖς ξένοις ἀσφαλῆ τὴν πόλιν παρέχε, καὶ πρὸς τὰ συμβόλαια νόμιμον· περὶ πλείστου δὲ ποιοῦ τῶν ἀφικνουμένων, μὴ τοὺς σοὶ δωρεὰς εἰσάγοντας, ἀλλὰ τοὺς παρὰ σοῦ λαμβάνειν ἀξισύντας· τιμῶν γὰρ τοὺς τοιούτους, μᾶλλον παρὰ τοῖς ἄλλοις εὐδοκιμήσεις. Τοὺς φόβους ἐξαιροῦ τῶν πολιτῶν, καὶ μὴ βούλου περιδεῆς εἶναι τοῖς μηδὲν ἀδικούσιν· ὅπως γὰρ ἂν τοὺς ἄλλους πρὸς σεαυτὸν διαθήῃς, οὕτω καὶ σὺ πρὸς ἐκείνους ἔξεις. Ποίει μὲν μηδὲν μετ' ὀργῆς, δόκει δὲ τοῖς ἄλλοις, ὅτάν σι καιρὸς ᾗ. Δεινὸς μὲν φαίνου τῷ μηδὲν σε λανθάνειν.

2. Cod. Auger. R. pro τιμῶν, φίλων, et paullo post ἀληθείας αὐταῖς, malim αὐτῶν. Ἀρχ. τ. τιμὴ captivibus honorum, i. e. primariis honoribus. 7. Cod. Aug. R. Κήδου τῶν πολιτικῶν οἰκῶν ἢ (fortasse ὡς vel μᾶλλον ἢ) τῶν οἰκῶν ἰδίων, καὶ νόμιζε τοὺς δαπανῶντας ἀπὸ τῶν ἰδίων τῶν σῶν ἀναλίσκειν, καὶ τοὺς ἐργαζομένους πλείω ποιεῖν τὰ σὰ. 17. Auger. e con. δῶρα. 24. Cod. Aug. R. post ἢ addit ὀργισθῆναι.

Quibus honores tribuendi. Quae sit tutissima corporis custodia. Privatorum opes tuendae. Veritatis studium. Quamone peregrini habendi sint. Erga cives clementia.

νεῖν τῶν γιγνομένων, πρῶτος δὲ τῷ τὰς τιμωρίας ἐλάττους ποιῆσθαι τῶν ἀμαρτανομένων. Ἀρχικὸς εἶναι βούλου μὴ χαλεπότητι, μηδὲ τῷ σφόδρα κολάζειν, ἀλλὰ τῷ πάντας ἡττᾶσθαι τῆς σῆς διανοίας, καὶ νομίζειν ὑπὲρ τῆς ἐαυτῶν σωτηρίας ἀμεινόν σε βουλευέσθαι. Πολεμικὸς γίνου ταῖς ἐπιστήμαις καὶ ταῖς παρασκευαῖς, εἰρηνικὸς δὲ τῷ μηδὲν παρὰ τὸ δίκαιον πλεονεκτεῖν. Οὕτως ὁμίλει τῶν πόλεων πρὸς τὰς ἡττους, ὥςπερ ἂν τὰς κρείττους πρὸς σεαυτὸν ἀξιώσεις. Φίλονεῖκε μὴ περὶ ἀπάντων, ἀλλὰ περὶ ὧν ἂν κρατήσαντί σοι μέλλῃ συνοίσειν. Φαύλους ἡγοῦ μὴ τοὺς σύμφερόντως ἡττωμένους, ἀλλὰ τοὺς μετὰ βλάβης περιγινομένους. Μεγαλόφρονας εἶναι νόμιζε, μὴ τοὺς μείζω περιβαλλομένους, ὧν οἶοί τε εἰσι κατασχεῖν, ἀλλὰ τοὺς μετρίων μὲν ἐψιεμένους, ἐξεργάζεσθαι δὲ δυναμένους, οἷς ἂν ἐπιχειρῶσι. Ζήλου μὴ τοὺς μεγίστην ἀρχὴν κτησαμένους, ἀλλὰ τοὺς ἄριστα τῇ παρούσῃ χρησαμένους, καὶ νόμιζε τελέως εὐδαιμονήσειν, οὐκ ἔάν ἀπάντων ἀνθρώπων μετὰ φόβων καὶ κινδύνων ἀρχῆς, ἀλλ' ἔάν τοιοῦτος ὧν οἶον χρῆ, καὶ πράττων ὥςπερ ἐν τῷ παρόντι, μετρίων ἐπιθυμῆς, καὶ μηδενὸς τούτων ἀπορῆς. Φίλους κτῶ μὴ πάντας τοὺς βουλομένους, ἀλλὰ τοὺς τῆς σῆς φύσεως ἀξίους ὄντας, μηδὲ μεθ' ὧν ἥδιστα συνδιατρίψεις, ἀλλὰ μεθ' ὧν ἄριστα τὴν πόλιν διοικήσεις. Ἀκριβεῖς ποιοῦ τὰς δοκιμασίας τῶν συνόντων, εἰδὼς ὅτι πάντες οἱ μὴ σοι πλησιάζοντες, ὅμοιον σε τοῖς χρωμένοις νομιοῦσι. Τσιούτους ἐφίστη τοῖς πράγμασι τοῖς μὴ διὰ σοῦ γινομέ-

25. Post διοικήσεις Aug. posuit e coniect. praeceptum sequenti pagina obvium, quod incipit: Μηδεμίαν συνουσίαν εἰκὴ πρὸςδέχου.

Quomodo et quando bellum sit gerendum. Moderatio et abstinentia. De amicis, familiaribus, praefectis, ministris eligendis.

κας, ὡς αὐτὸς τὰς αἰτίας ἔξων, ὧν ἂν ἐκεῖνοι πρά-
ξωσι. Πιστεύς ἡγοῦ μὴ τοὺς πᾶν, ὅτι ἂν λέγῃς ἢ
ποιῇς, ἐπαινοῦντας, ἀλλὰ τοὺς τοῖς ἀμαρτανομένοις
ἐπιτιμῶντας. Δίδου παρρησίαν τοῖς εὖ Φρονοῦσιν, ἵνα
περὶ ὧν ἂν ἀμφίγνοῃς, ἔχῃς τοὺς συνδοκιμάσοντας.
Διορα καὶ τοὺς τέχνη κολακεύοντας, καὶ τοὺς μετ' εὖ-
κίας θεραπεύοντας· ἵνα μὴ πλέσιν οἱ πονηροὶ τῶν χρη-
στῶν ἔχωσιν. Ἀκούε τοὺς λόγους τοὺς περὶ ἀλλήλων,
καὶ πειρῶ γνωρίζειν ἅμα τοὺς λέγοντας, ὅποιοι καὶ
τίνες εἰσίν, καὶ περὶ ὧν ἂν λέγωσι. Ταῖς αὐταῖς
κόλαζε ζημίαις τοὺς ψευδῶς διαβάλλοντας, αἵςπερ ἂν
τοὺς ἐξαμαρτάνοντας. Ἀρχε σεαυτοῦ μηδὲν ἤττον ἢ
καὶ τῶν ἄλλων, καὶ τοῦτο ἡγοῦ βασιλικώτατον, εἰ ἂν
μηδεμίᾳ δουλείῃς τῶν ἡδονῶν, ἀλλὰ κρατῇς τῶν ἐπι-
θυμιῶν μᾶλλον ἢ τῶν πολιτῶν. Μηδεμίαν συνουσίαν
εἰμὶ προσδέχου, μηδ' ἀλογίστως, ἀλλ' ἐπ' ἐκεῖναις
ταῖς διατριβαῖς ἔθιξε σεαυτὸν χαίρειν, ἐξ ὧν αὐτὸς
τε ἐπιδιώσεις, καὶ τοῖς ἄλλοις βελτίων εἶναι δόξεις.
Μὴ φαίνου φιλοτιμούμενος ἐπὶ τοῖς τοιοῦτοις, ἃ καὶ
τοῖς κακοῖς διαπραξασθαι δυνατόν ἐστιν, ἀλλ' ἐπ' ἀρε-
τῇ μέγα Φρονῶν, ἥς οὐδὲν μέρος τοῖς πονηροῖς μέ-
τεστι. Νόμζε τῶν τιμῶν ἀληθεστάτας εἶναι, μὴ τὰς
ἐν τῷ Φανερῷ μετὰ δέους γινομένας, ἀλλ' ὅταν αὐτοὶ
παρ' αὐτοῖς ὄντες, μᾶλλον σου τὴν γνώμην, ἢ τὴν
τύχην θαυμάζωσιν. Λάνθανε μὲν, εἰ ἂν ἐπὶ τῷ σοι
συμβῇ τῶν Φαύλων χαίρειν, ἐνδεέκνυσσά δὲ περὶ τὰ
μέγιστα σπουδάζων. Μὴ τοὺς μὲν ἄλλους ἀξίου κο-
σμίως ζῆν, τοὺς δὲ βασιλέας ἀτάκτως· ἀλλὰ τὴν σεαυ-

25. Unus Aug. θαυμάζουσιν.

Quid alii de aliis dicant, audiendum. Calumniatores punien-
dos. Sibi ipsi imperandum esse. Quibus studiis delectandum
sit, et de quibus rebus certandum. Quales honores ambiendi.
Quae studia occultanda, quae ostendenda. Regum tempore

τοῦ σωφροσύνην παράδειγμα τοῖς ἄλλοις κηθίστη, γινώσκων ὅτι τὸ τῆς πέλειως ὅλης ἡθὸς ὁμοιοῦται τοῖς ἀρχούσι. Σημεῖον ἔστω σοὶ τοῦ καλῶς βασιλεύειν, εἰάν τοὺς ἀρχομένους ὁρᾷς εὐπορωτέρους καὶ σωφρονεστέρους γινομένους διὰ τὴν σὴν ἐπιμέλειαν. Περὶ πλείονος ποιῶν δόξαν καλὴν, ἢ πλουτὸν μέγαν τοῖς παισὶ καταλιπεῖν· ὁ μὲν γὰρ θνητός, ἡ δὲ ἀθάνατος, καὶ δόξῃ μὲν χρήματα κτητᾶ, δόξᾳ δὲ χρημάτων οὐκ ὦνητή· καὶ τὰ μὲν καὶ τοῖς φαύλοις παραγίνεται, τὴν δὲ οὐχ οἷόν τε ἄλλῃ ἢ τοὺς διενεγκόντας κτήσασθαι. Τρύφα μὲν ταῖς ἐσθῆσι, καὶ τοῖς περὶ τὸ σῶμα κόσμοις, καρτέρει δὲ ὡς χρὴ τοὺς βασιλέας ἐν τοῖς ἄλλοις ἐπιτηδεύμασιν· ἵνα οἱ μὲν ὁρῶντες, διὰ τὴν ὄψιν ἄξιόν σε τῆς ἀρχῆς εἶναι νομίζωσιν, οἱ δὲ συνόντες, διὰ τὴν τῆς ψυχῆς ῥώμην τὴν αὐτὴν ἐκείνοις γνώμην ἔχωσιν. Ἐπισκόπει τοὺς λόγους αἰεὶ τοὺς αὐτοῦ, καὶ τὰς πράξεις, ἵν' ὡς ἐλαχίστοις τοῖς ἀμαρτήμασι περιπίπτῃς. Κράτιστον μὲν τῆς ἀκμῆς τῶν καιρῶν τυγχάνειν, ἐπειδὴ δὲ δυσκαταμαθήτως ἔχουσιν, ἐλλείπειν αἰροῦ, καὶ μὴ πλεονάζειν· αἱ γὰρ μετριότῃς μᾶλλον ἐν ταῖς ἐνδεαῖς ἢ ταῖς ὑπερβολαῖς ἰσχύουσιν. Ἀστεῖος εἶναι πειρῶ καὶ σεμνός· τὸ μὲν γὰρ τυραννίδι πρόκειται, τὸ δὲ πρὸς τὰς συνουσίας ἀρμόττει. Χαλεπώτατον δὲ τοῦτο πάντων ἐστὶ πραγμάτων· εὐρήσεις γὰρ ὡς ἐπιπολὺν τοὺς μὲν σεμνυνομένους, ψυχροὺς ὄντας, τοὺς δὲ βουλομένους ἀστεῖους εἶναι, ταπεινοὺς φαινομένους. Δεῖ δὲ χρῆσθαι μὲν ἀμφοτέραις ταῖς ἰδέαις ταύταις, τὴν δὲ συμφορὰν τὴν ἐκατέραις

27. 28. *Utraque autem re, i. e. gravitate et urbanitate.*

rantia exemplum civibus. Optimi regni indicium. Liberis gloria potius quam opes relinquenda. In vestibulis splendor, in vita severitas, in dictis factisque consideratio. Modus in rebus servandus. Urbanitas cum gravitate coniuncta.

προσῴσαν διαφεύγειν. "Οτι ἂν ἀκριβῶς εἰδέναι βού-
λει ὧν ἐπίστασθαι προσήκει τοὺς βασιλέας, ἐμπειρίᾳ
μέτιθι, καὶ φιλοσοφίᾳ· τὸ μὲν γὰρ φιλοσοφεῖν τὰς
ὁδούς σοι δείξει, τὸ δὲ ἐπ' αὐτῶν τῶν ἔργων γυμνά-
ζεσθαι, δύνασθαι σε χρῆσθαι ταῖς πράγμασι ποιήσει.
θεώρει τὰ γινόμενα, καὶ τὰ συμπίπτοντα, καὶ τοῖς
ιδιώταις, καὶ τοῖς τυράννοις· ἐὰν γὰρ τὰ παρεληλυθό-
τα μνημονεύῃς, ἄμεινον καὶ περὶ τῶν μελλόντων βου-
λεύσῃ. Δεινὸν ἡγοῦ τῶν μὲν ιδιωτῶν ἐθέλειν τινὰς
ἀποδύσκειν, ἵνα τελευτήσαντες ἐπαινεθῶσι, τοὺς δὲ
βασιλέας μὴ τολμᾶν χρῆσθαι τοῖς ἐπιτηδεύμασι τού-
ταις, ἐξ ὧν ζῶντες εὐδοκιμήσουσιν. Βούλου τὰς εἰκό-
νας τῆς ἀρετῆς ὑπόμνημα μᾶλλον ἢ τοῦ σώματος κα-
ταλιπεῖν. Μάλιστα μὲν πειρῶ τὴν ἀσφάλειαν σεαυ-
τῇ, καὶ τῇ πόλει διαφυλάττειν· ἣν δὲ ἀναγκασθῇς
κινδυνεύειν, αἰροῦ καλῶς τεθνάναι μᾶλλον, ἢ ζῆν αἰ-
σχρῶς. Ἐν ἅπασιν τοῖς ἔργοις μέμνησο τῆς βασιλείας,
καὶ φρόντιζε, ὅπως μηδὲν ἀνάξιον τῆς τιμῆς ταύτης
ποιήσεις. Μὴ περιῖθης τὴν σαυτοῦ φύσιν ἅμα πᾶσαν
δαλυθεῖσαν· ἀλλ' ἐπεὶ δὴ θνητοῦ μὲν σώματος εὐτυχες,
ἀθάνατου δὲ ψυχῆς, πειρῶ τῆς ψυχῆς ἀθάνατον μνή-
μην καταλιπεῖν. Μελέτα περὶ καλῶν ἐπιτηδευμάτων
λέγειν, ἵνα συνεθισθῇς ὅμοια τοῖς εἰρημένοις φρονεῖν·
ἃ δ' ἂν σοι λογιζομένῳ φαίνηται βέλτιστα, ταῦτα
τοῖς ἔργοις ἐπιτέλει. Ὡν τὰς δόξας ζηλοῖς, μιμοῦ καὶ
τὰς πράξεις. Ἀ τοῖς παισὶ τοῖς ἑαυτοῦ ἂν συμβου-
λεύσειας, τούτοις αὐτὸς ἐμμένειν ἀξίου. Χρῶ τοῖς
εἰρημένοις, ἢ ζητεῖ βελτίω τούτων. Σοφοὺς νόμιζε

20. μὲν deest.
Aug. addit δέ.

25. καὶ deest.

28. Post Σοφούς

Cui studiorum generi prae ceteris opera danda sit regibus.
Qua ratione optime inclarescant. Praestantia animi prae corpo-
ris effigie. Ipsiis faciendum esse quod probent, quod aemulen-
tur, quod liberis praecipiant. Qui sapientes sint habendi. —

μὴ τοὺς ἀκριβῶς περὶ μικρῶν ἔριζοντας, ἀλλὰ τοὺς εὖ περὶ τῶν μεγίστων λέγοντας· μηδὲ τοὺς τοῖς μὲν ἄλλοις εὐδαιμονίαν ὑπισχνουμένους, αὐτοὺς δὲ ἐν πολλαῖς ἀπορίαις ὄντας, ἀλλὰ τοὺς μέτρια μὲν περὶ αὐτῶν λέγοντας, ὁμιλεῖν δὲ καὶ τοῖς πράγμασι καὶ τοῖς ἀνθρώποις δυναμένους. Καὶ μὴ διαταραττομένους ἐν ταῖς τοῦ βίου μεταβολαῖς, ἀλλὰ καλῶς καὶ μετρίως καὶ τὰς συμφορὰς καὶ τὰς εὐτυχίας φέρειν ἐπίσταμένους.

Καὶ μὴ θαύμαζε, εἰ πολλὰ τῶν εἰρημένων ἐστίν, ἃ καὶ σὺ γινώσκεις· οὐδὲ γὰρ ἐμὲ τοῦτο διέλαθεν, ἀλλ' ἠπιστάμην, ὅτι τοσούτων ὄντων τὸ πλῆθος καὶ τῶν ἰδιωτῶν καὶ τῶν ἀρχόντων, οἱ μὲν τι τούτων εἰρήκασιν, οἱ δὲ ἀκηκόασιν, οἱ δὲ ἐτέρους ποιοῦντας ἐωράκασιν, ἕνα δὲ αὐτοὶ τυγχάνουσιν ἐπιτηδεύοντες. Ἀλλὰ γὰρ οὐκ ἐν τοῖς λόγοις χρὴ τοῖς περὶ τῶν ἐπιτηδεύματων ζητεῖν τὰς καινότητας, ἐν οἷς οὔτε παράδοξον, οὔτε ἄπιστον, οὔτ' ἔξω τῶν νομιζομένων οὐδὲν ἐστὶν εὑρεῖν· ἀλλ' ἠγεῖσθαι τούτον εἶναι χαριέστατον, ὅς ἂν τῶν διεσπαρμένων ἐν ταῖς τῶν ἄλλων διανοαῖς ἀθροῖσαι τὰ πλεῖστα δυνηθῇ καὶ φράσαι κάλλιστα περὶ αὐτῶν. Ἐπεὶ καὶ κείνῳ μοι πρόδηλον ἦν, ὅτι τὰ συμβουλευόντα, καὶ τῶν ποιημάτων, καὶ τῶν συγγραμμάτων, χρησιμώτατα μὲν ἅπαντες νομίζουσιν, οὐ μὴν ἠδιστα γὰρ αὐτῶν ἀκούουσιν, ἀλλὰ ταῦτό πεπόνθασιν, ἥπερ πρὸς τοὺς νομθετοῦντας· καὶ γὰρ ἐκείνους ἐπαινοῦσι μὲν ἅπαντες, πλησιάζειν δὲ οὐ βούλονται· ἀλλὰ μᾶλλον αἰροῦνται συνεῖναι τοῖς ἐξαμαρτάνουσιν, ἀλλ' οὐ τοῖς ἀποτρέπουσι. Σημεῖον δ' ἂν τις ποιήσαιτο, τὴν Ἡσιόδου καὶ Θεόγνιδος καὶ Φακυλίδου ποιήσιν· καὶ γὰρ τούτους Φασὶ μὲν ἀρίστους συμβούλους γε-

Epilogus. In eiusmodi praeceptis non id agi ut nova sint, quae doceantur, sed ut quam plurima undique collecta iucunde tradantur. Ea utilia quidem esse, sed lectoribus

γενῆσθαι τῷ βίῳ τῶ τῶν ἀνθρώπων. Ταῦτα δὲ λέ-
γοντες, αἰροῦνται συνδιατρίβειν ταῖς ἀλλήλων ἀνομίαις
μᾶλλον ἢ ταῖς ἐκείνων ὑποθήκαις· ἔτι δ' εἴ τις ἐκλέ-
ξει καὶ τῶν προεχόντων ποιητῶν τὰς καλουμένας
γνώμεις, ἐφ' αἷς ἐκεῖνοι μάλιστα ἐσπούδασαν, ὁμοίως
ὢ καὶ πρὸς ταύτας διακτεθεῖεν· ἡδίων γὰρ ἂν κωμωδίας
τῆς φαυλοτάτης, ἢ τῶν οὕτω τεχνικῶς πεποιημένων
ἐκούσαιεν. Καὶ τί δεῖ καθ' ἕναστον λέγοντα διατρί-
βειν; ὅλως γὰρ εἰ ἐθέλομεν σκοπεῖν τὰς φύσεις τῶν
ἀνθρώπων, εὐρήσομεν τοὺς πολλοὺς αὐτῶν οὔτε τῶν
σπικῶν χείροντας τοῖς ὑγιεινοτάτοις, οὔτε τῶν ἐπιτη-
δευμάτων τοῖς καλλίστοις, οὔτε τῶν πραγμάτων τοῖς
βελτίστοις, οὔτε τῶν μνημάτων τοῖς ὠφελιμωτά-
τοις, ἀλλὰ παντάπασιν ἐναντίας τῷ συμφέροντι τὰς
ῥωνὰς ἔχοντας, καὶ δοκοῦντας καρτερικοὺς εἶναι, καὶ
φιλοπόνους, τοὺς τῶν δεόντων τι μὴ ποιοῦντας· ὥστε
πῶς ἂν τις τοῖς τοιούτοις ἢ παραινῶν, ἢ διδάσκων,
ἢ χρησिमέν τι λέγων ἀρέσειεν; οἱ πρὸς τοῖς εἰρημένοις
λόγικ, Φθονοῦσι μὲν τοῖς εὖ Φρονοῦσιν, ἀπλοῦς δὲ
ἡρῶνται τοὺς νοῦν οὐκ ἔχοντας· οὕτω δὲ τὰς ἀληθείας
τῶν πραγμάτων φεύγουσιν, ὥστε οὐδὲ τὰ σφέτερόν αὐ-
τῶν ἴσασιν, ἀλλὰ λυποῦνται μὲν περὶ τῶν ἰδίων λο-
γῶμενοι, χαίρουσι δὲ περὶ τῶν ἀλλοτρίων διαλεγόμε-
νοι· βούλονται δ' ἂν τῷ σώματι κακοπαθεῖναι μᾶλλον,
ἢ τῇ ψυχῇ πονῆσαις καὶ σκέψασθαι περὶ τίνος τῶν
ἀσχημάτων. Εὐροὶ δ' ἂν τις αὐτοὺς ἐν μὲν ταῖς πρὸς
ἀλλήλους συνουσίαις λοιδοροῦντας, ἢ λοιδορουμένους· ἐν
δὲ ταῖς ἐρημίαις οὐ βουλευομένους, ἀλλ' εὐχομένους.
Λέγω δὲ ταῦτα οὐ κατὰ πάντων, ἀλλὰ κατὰ τῶν

9. Wolf. θέλομεν.

19. ἀπλοῦς significatione bona.

16. Α. τί μὴ, i. e. μηδέν. W. mavult μὴ δεόντων τι ποι-
ῶντας.

ἐνόχων τοῖς εἰρημένοις ὄντων. Ἐκεῖνο δ' οὖν Φανερόν, ὅτι δεῖ τοὺς βουλομένους ἢ ποιεῖν ἢ γράφειν τι κερχρισμένον τοῖς πολλοῖς, μὴ τοὺς ὠφελιμωτάτους τῶν λόγων ζητεῖν, ἀλλὰ τοὺς μυθωδεστάτους· ἀκούοντες μὲν γὰρ τῶν τοιούτων χαίρουσι, θεωροῦντες δὲ τοὺς ἀγῶνας καὶ τὰς ἀμίλλας ἄχθονται. Διὸ καὶ τὴν Ὀμήρου ποιήσιν, καὶ τοὺς πρώτους εὐρύτας τραγωδίαν, ἄξιον θαυμάζειν, ὅτι κατιδόντες τὴν φύσιν τὴν τῶν ἀνθρώπων, ἀμφοτέραις ταῖς ἰδέαις ταύταις κατεχρήσαντο πρὸς τὴν ποιήσιν. Ὁ μὲν γὰρ τοὺς ἀγῶνας καὶ τοὺς πολέμους τῶν ἡμιθέων ἐμυθολόγησεν, οἱ δὲ τοὺς μύθους εἰς ἀγῶνας καὶ πράξεις κατέστησαν· ὥστε μὴ μόνον ἀκουστέους ἡμῖν, ἀλλὰ καὶ θεατοὺς γεγενῆσθαι. Τοιούτων οὖν παραδειγμάτων ὑπαρχόντων, δέδεικται τοῖς ἐπιθυμοῦσι τοὺς ἀκροωμένους ψυχαγωγεῖν, ὅτι τοῦ μὲν νοθετεῖν καὶ συμβουλεύειν ἀφεκτέον, ἐκεῖνα δὲ γραπτέον καὶ λεκτέον οἷς ὁρῶσι τοὺς ὄχλους χαίροντας. Ταῦτα δὲ διηλθον, ἡγούμενός σε δεῖν οὐχ ἓνα τῶν πολλῶν, ἀλλὰ πολλῶν ὄντα τύραννον, μὴ τὴν αὐτὴν γνώμην ἔχειν τοῖς ἄλλοις, μηδὲ τὰ σπουδαῖα τῶν πραγμάτων, μηδὲ τοὺς εὖ φρονούντας τῶν ἀνθρώπων ταῖς ἡδοναῖς ἀνακρίνειν· ἀλλ' ἐπὶ τῶν πράξεων τῶν χρησίμων αὐτοὺς δοκιμάζειν· ἄλλως τε ἐπεὶ διὰ περὶ τῶν γυμνασίων τῶν τῆς ψυχῆς ἀμφισβητοῦσιν οἱ περὶ τὴν φιλοσοφίαν

6. Auger. e coniect. legit ἀγάζονται. Vulgatam varte: *Lac-*
ititia et dolore propter aliena afficiuntur. 13. Ste-
phan. cum Bal. 1. ἀκουστάς. 24. Senlus: *Quocunque*
modo aliquis eruditus sit, omnes tamen, quid profice-
rint, in una re examinari possunt.

peſſima, averſantur optima. Hinc qui vulgo hominum placere velit, eum Homericō more fabulas narrare eaſdemque Tragicorum exemplo in actiones redigere oportere. Regi verō aliter eſſe iudicandum, neque homines factaque voluptate, ſed utilitate

διατρίβοντες, καὶ Φασιν οἱ μὲν, διὰ τῶν ἐριστικῶν λόγων, οἱ δὲ διὰ τῶν πολιτικῶν, οἱ δὲ δι' ἄλλων τινῶν Φρονιμωτέρους ἔσεσθαι τοὺς αὐτοῖς πλησιάζοντας· ἐκεῖνο δὲ πάντες ὁμολογοῦσιν, ὅτι δεῖ τὸν καλῶς πεπαιδευμένον, ἐξ ἐκάστου τούτων γενέσθαι συμβουλευέσθαι δυνάμενον. Χρὴ τοίνυν ἀφ' ἑμένου τῶν ἀμφισβητουμένων, ἐπὶ τὸ ὁμολογούμενον ἐλθόντα, λαμβάνειν αὐτῶν τὸν ἐλεγχον, καὶ μάλιστα μὲν ἐπὶ τῶν καιρῶν θεωρεῖν τοὺς συμβουλευοντας· εἰ δὲ μή, τοὺς καθέλου τῶν πραγμάτων λέγοντας, καὶ τοὺς μηδὲν γινώσκοντας τῶν δεόντων ἀποδοκιμάζειν· ὃν δὴ γὰρ, ὥς ὁ μηδὲν ὦν αὐτῷ χρήσιμος, οὐδ' ἂν ἄλλον φρονιμον ποιήσειεν. Τοὺς δὲ νοῦν ἔχοντας, καὶ δυνάμενους ὁρᾶν πλεόν τι τῶν ἄλλων, περὶ πολλοῦ ποιοῦ, καὶ θεράπευε, γινώσκων, ὅτι σύμβουλος ἀγαθὸς χρησιμώτατον καὶ τυραννικώτατον ἀπάντων κτημάτων ἐστίν. Ἦγοῦ δὲ τούτους σοι μεγίστην ποιήσειεν τὴν βασιλείαν, οἳ τινες ἂν τὴν διάνοιαν τὴν σὴν πλείοντα ὠφελῆσαι δυνηθῶσιν. Ἐγὼ μὲν οὖν ἄτε γινώσκω παρήνεσα, καὶ τιμῶ σε τούτοις, οἷς τυγχάνω δυνάμενος. Βούλου δὲ καὶ τοὺς ἄλλους, ὅπερ εἶπον ἀρχόμενος, μὴ τὰς εἰθισμένας ἄγειν σοι δωρεάς, ἃς ὁμῆς πολὺ πλείονος ἀγοράζετε παρὰ τῶν διδόντων, ἢ τῶν πωλούντων, ἀλλὰ τοιαύτας, αἷς εἰάν σφ' ὁδρα χρῆσθαι, καὶ μηδεμίαν ἡμέραν διαλίπῃς, οὐ κατατρίψεις, ἀλλὰ καὶ πλείονος ἀξίας αὐτὰς ποιήσεις.

3. Duo Auger. αὐτῇ.

8. λαμβ. αὐτ. ἐλεγχον: eos (philosophos) explorare.

9. ἐπὶ τῶν καιρῶν: tempore, i. e. ubi consilio indigent.

26. ἀλλὰ μείζους καὶ πλείονος ἀξίας εὐσας αὐτὰς ποιήσεις.

esse metiendos. Homines autem inprimis e prudentibus et tempestivis consiliis aestimandos esse. Bonum consiliatorem omnibus bonis esse praepernendum. Hoc donum quoque in hac re alius differre, quod usu non deterius, sed pretiosius etiam fiat.

III.

ΙΣΟΚΡΑΤΟΥΣ ΝΙΚΟΚΛΗΣ Η ΣΥΜΒΟΥΛΗΤΙΚΟΣ.

Εἰσὶ τινες οἱ δυσκόλως ἔχουσι πρὸς τοὺς λόγους, καὶ διαμémφονται τοὺς φιλοσοφούντας, καὶ φασιν αὐτοὺς οὐκ ἀρετῆς, ἀλλὰ πλεονεξίας ἕνεκα ποιεῖσθαι τὰς τοιαύτας διατριβάς. Ἡδέως ἂν οὖν πυθοίμην τῶν οὕτω διακειμένων, διὰ τί τοὺς μὲν εὖ λέγειν ἐπιθυμοῦντας ψέγουσι, τοὺς δ' ὀρθῶς πράττειν βουλευομένους ἐπαινοῦσιν. Εἰ γὰρ αἱ πλεονεξίαι λυπεῦσιν αὐτούς, πλείους καὶ μείζους ἐκ τῶν ἔργων, ἢ τῶν λόγων εὐρήσόμεν γιγνομένας. Ἐπειτα καὶ κεῖνο ἄτοπον, εἰ λέληθεν αὐτούς, ὅτι τὰ περὶ τοὺς θεοὺς εὐσεβοῦμεν, καὶ τὴν δικαιοσύνην ἀσκούμεν, καὶ τὰς ἄλλας ἀρετάς ἐπιτηδεύομεν, οὐχ ἵνα τῶν ἄλλων ἑλαττον ἔχωμεν, ἀλλ' ὅπως ἂν ὡς μετὰ πλείστων ἀγαθῶν τὸν βίον διάγωμεν. Ὡς τε οὐ κατηγορητέον τούτων τῶν πραγμάτων ἐστίν, δι' ὧν ἂν

6. φεύγουσι. 6. Aug. cum Wolf. βουλομένους. 14. Cod. R. μεθ' ὧν. Edd. Med. Ald. Bas. 1. omnem praepositionem ante ὧν, negligunt.

ARGUMENTUM.

Prooemium. Eloquentia ob vile lucrum quod illius studiosi inde faciunt, non est vituperanda. Maius enim commendum ex agendo, quam ex loquendo nascitur. Deinde quaevis

τες μετ' ἀρετῆς πλεονεκτήσῃσιν, ἀλλὰ τῶν ἀνθρώπων, τῶν περὶ τὰς πράξεις ἐξαμαρτανόντων, ἢ τοῖς λόγοις ἐξαπατώντων, καὶ μὴ δικαίως χρωμένων αὐτοῖς. Θανμάζω δὲ τῶν ταύτην τὴν γνώμην ἐχόντων, πῶς οὐ καὶ τὸν πλοῦτον, καὶ τὴν ῥώμην, καὶ τὴν ἀνδρίαν κακῶς λέγουσιν. Εἴπερ γὰρ διὰ τοὺς ἐξαπατώντας, καὶ τοὺς ψευδομένους, πρὸς τοὺς λόγους χαλεπῶς ἔχρουσι, προσήκει καὶ τοῖς ἄλλοις ἀγαθοῖς αὐτοὺς ἐπιτιμῆν. Φανήσονται γὰρ τινες καὶ τῶν ταῦτα κεκτημένων ἐξαμαρτανόντες, καὶ πολλοὺς διὰ τούτων κακῶς ποιοῦντες. Ἀλλὰ γὰρ οὐ δίκαιον, οὐδ' εἴ τινες τοὺς ἀπαντώντας τύπτοιεν, τῆς ῥώμης κατηγορεῖν, ὥτε διὰ τοὺς ἀποκτείνοντας οὐς οὐ δεῖ, τὴν ἀνδρίαν λαδορεῖν, αὐτ' ὅλως τὴν τῶν ἀνθρώπων πονηρίαν ἐπὶ τὰ πράγματα μεταφέρειν, ἀλλ' αὐτοὺς ἐκείνους ψεύγειν, ὅσοι τοῖς ἀγαθοῖς κακῶς χρῶνται, καὶ τοῖς ὠφελῆν δυναμένοις, τούτοις βλάπτειν τοὺς συμπολιτευομένους ἐπιχειροῦσι. Νῦν δ' ἀμελήσαντες τοῦτον τὸν τρόπον περὶ ἐκάστου διορίζεσθαι, πρὸς ἅπαντας τοὺς λόγους δυσκόλως διάκεινται, καὶ τοσούτον δημαρτήκασι, ὥστε οὐκ αἰσθάνονται τοιούτῳ πράγματι δυσμενῶς ἔχοντες, ὃ πάντων τῶν ὄντων ἐν τῇ τῶν ἀνθρώπων φύσει πλείστων ἀγαθῶν αἰτίον ἐστί. Τοῖς μὲν γὰρ ἄλλοις, οἷς ἔχομεν, οὐδὲν τῶν ἄλλων ζώων διαφέρμεν, ἀλλὰ πολλῷ καὶ τῷ τάχει, καὶ τῇ ῥώμῃ, καὶ ταῖς ἄλλαις εὐπορίαις καταδεέστεροι τυγχάνομεν ὄντες. Ἐγγενομένου δὲ ἡμῶν τοῦ πείθειν ἀλλή-

4. ὅπως. 11. Cod. R. οὔτε — τύπτουσι, 13. ἀποκτείνοντας omittis verbis οὐς οὐ δεῖ.

humana actio commodum aliquod spectat. Quare hominum vitam, quo rebus utilibus abutuntur, non esse ad res transferendum. Quae distinguendi negligentia fecit, ut bonum, quo natura nobis dederit egregius nullum, odio persequeremur. Quanta vim ratio atque oratio in hominum vitam ha-

λους, καὶ δηλοῦν πρὸς ἡμᾶς αὐτοὺς περὶ ὧν ἂν βου-
ληθῶμεν, οὐ μόνον τοῦ θηριωδῶς ζῆν ἀπηλλάγημεν,
ἀλλὰ καὶ συνελθόντες πόλεις ὤκισαμεν, καὶ νόμους
ἐθέμεθα, καὶ τέχνας εὕρομεν, καὶ σχεδὸν ἅπαντα
τὰ δι' ἡμῶν μεμηχανημένα λόγος ἡμῖν ἐστὶν ὁ συγ-
κατασκευάσας. Οὗτος γὰρ καὶ περὶ τῶν δικαίων,
καὶ περὶ τῶν ἀδίκων, καὶ τῶν εἰσχυρῶν καὶ τῶν κα-
λῶν ἐνομοθέτησεν· ὧν μὴ διαταχθέντων, οὐκ ἂν
οἴοι τε ἡμεν οἰκεῖν μετ' ἀλλήλων. Τούτῳ καὶ τοὺς
κακοὺς ἐξελέγχομεν, καὶ τοὺς ἀγαθοὺς ἐγκωμιά-
ζομεν. Διὰ τούτου τοὺς τε ἀνοήτους παιδεύομεν, καὶ
τοὺς Φρονίμους δοκιμάζομεν. Τὸ γὰρ λέγειν ὡς δεῖ,
τῷ Φρονεῖν εὖ μέγιστον σημεῖον ποιούμεθα. Καὶ
λέγος ἀληθῆς, καὶ νόμιμός, καὶ δίκαιος, ψυχῆς ἀγα-
θῆς καὶ πιστῆς εἰδωλόν ἐστίν. Μετὰ τούτου καὶ
περὶ τῶν ἀμφισβητησίμων ἀγωνίζομεθα, καὶ περὶ τῶν
ἀγνιδυμένων σκοπούμεθα. Ταῖς γὰρ πίστεσιν, αἷς τοὺς
ἄλλους λέγοντες πείθομεν, ταῖς αὐταῖς ταύταις καὶ
περὶ τῶν ἄλλων βουλευόμενοι χρώμεθα. Καὶ ῥητο-
ρικοὺς μὲν καλοῦμεν, τοὺς ἐν τῷ πλήθει λέγειν δυ-
ναμένους, εὐβούλους δὲ νομίζομεν, οἵτινες ἂν αὐτοὶ
πρὸς αὐτοὺς ἄριστα περὶ τῶν πραγμάτων διαλεχθῶ-
σιν. Εἰ δὲ δεῖ συλλήβδην περὶ τῆς δυνάμεως ταύ-
της εἰπεῖν, οὐδὲν τῶν Φρονίμως πραττομένων εὐρή-
σομεν ἀλόγως γιγνόμενον, ἀλλὰ καὶ τῶν ἔργων καὶ
τῶν διανοημάτων ἁπάντων ἡγεμόνα τὸν λόγον ὄντα,
καὶ μάλιστα χρωμένους αὐτῷ τοὺς πλεῖστον νοῦν
ἔχοντας. "Ὡστε τοὺς τελευτῶντας βλασφημεῖν περὶ

18. Aug. πολλούς. 19. Wolf. e coniect. ἰδίῳ. Secuti sunt
Steph. et Aug. Quibus enim argumentis alios dicendo per-
suademus, illisdem etiam aliorum res deliberantes utimur.

bacini, et qui fructus quotidie inde redeant, ita ut omnium,
quae ratione perficiantur, oratio lux et auctor habenda sit.
Qui igitur hanc facultatem laedunt, isti vel nefandissime

τῶν παιδευόντων καὶ φιλοσοφούντων, ὁμοίως ἄξιον
μισεῖν, ὥσπερ τοὺς εἰς τὰ τῶν θεῶν ἔδη ἐξαμαρ-
τάνοντας. Ἐγὼ δ' ἀποδέχομαι μὲν πάντας τοὺς
λόγους, τοὺς καὶ κατὰ μικρὸν ἡμᾶς ὠφελεῖν δυναμέ-
νους· οὐ μὲν ἀλλὰ καὶ καλλίστους ἡγοῦμαι, καὶ βα-
σιλικωτάτους, καὶ μάλιστα πρέποντας ἐμοί, τοὺς
περὶ τῶν ἐπιτηδεύμάτων καὶ τῶν πολιτειῶν παραι-
νοῦντας, καὶ τούτων αὐτῶν ὅσκι διδάσκουσι τοὺς τε
δυναστεύοντας, ὡς δεῖ τῷ πλήθει χρῆσθαι, καὶ τοὺς
ἰδιώτας, ὡς χρὴ πρὸς τοὺς ἄρχοντας διακεῖσθαι.
Καὶ γὰρ διὰ τούτων ὁρῶ τὰς πόλεις εὐδαιμονεστά-
τας καὶ μεγίστας γιγνομένας. Τὸν μὲν οὖν ἕτερον
λόγον, ὡς χρὴ τυραννεῖν, Ἰσοκράτους ἡκούσατε, τὸν
δὲ ἐχόμενον, ὃ δεῖ ποιεῖν τοὺς ἀρχομένους, ἐγὼ περ-
ράσσομαι διελθεῖν· οὐχ ὡς ἐκεῖνον ὑπερβαλούμενος,
ἀλλ' ὡς προσήκον μοι περὶ τούτων μάλιστα διαλεχθῆ-
ναι πρὸς ὑμᾶς. Εἰ μὲν γὰρ ἐμοῦ μὴ δηλώσαντος,
ὃ βούλομαι ποιεῖν ὑμᾶς, διαμάρτανετε τῆς ἐμῆς
γνώμης, οὐκ ἂν εἰκότως ὑμῖν ὀργιζοίμην, εἰ δὲ προ-
ειπόντος ἐμοῦ μηδὲν γίγνοιτο τοιοῦτον, δικαίως ἂν
ἤδη τοῖς μὴ πειθομένοις μεμφοίμην. Ἠγοῦμαι δ' οὐ-
τως ἂν μάλιστα παρακαλέσαι, καὶ προτρέψαι πρὸς
τὸ μνημονεύειν ὑμᾶς τὰ ρηθέντα, καὶ περὶ αὐτῶν
ἐν τοῖς, οὐκ εἰ περὶ τὸ συμβουλευέσθαι μόνον γενοίμην,
καὶ ταῦτ' ἀπαριθμήσας ἀπαλλαγείην, ἀλλ' εἰ πρὸς-

2. Pro ἔδη, quod est in omnibus superioribus edd., W.
recte posuit ἔδη. 1a. τοὺς omittitur. 11. In libris
ante Wolf. editis, Brubach. excepto, praepositio διὰ omit-
titur. 20. Cod. Auger. R. τούτων.

quaeque committere non dedignabuntur. Omnium autem
orationum id genus reliquis palmam praeripere, quod de offi-
ciis regum erga cives et civium erga illos moneat. Cuius
posterioris generis hanc esse, in qua Nicocles primum mo-
narchiae praestantiam, deinde suum regnandi ius evincere,

ἐπιδείξαιμι, πρῶτον μὲν τὴν πολιτείαν τὴν παροῦσαν, ὡς ἀξίον ἔστιν ἀγαπᾶν, οὐ μόνον διὰ τὴν ἀνάγκην, οὐδ' ὅτι πάντα τὸν χρόνον μετὰ ταύτης οἰκοῦμεν, ἀλλ' ὅτι καὶ βελτίστη τῶν ἄλλων πολιτειῶν ἔστιν· ἔπειθ' ὡς ἐγὼ ταύτην ἔχω τὴν ἀρχὴν οὐ παρηνέμως, οὐδ' ἀλλοτρίαν, ἀλλ' ὁσίως, καὶ δικαίως, καὶ διὰ τοὺς ἐξ ἀρχῆς προγόνους, καὶ διὰ τὸν πατέρα, καὶ δι' ἐμαυτόν. Τούτων γὰρ προαποδειχθέντων, οὐκ ἔστιν, ὅστις οὐκ αὐτὸς αὐτοῦ καταγνώσεται τὴν μεγίστην ζηρίαν, ἐὰν μὴ πειθαρχῇ τοῖς ὑπ' ἐμοῦ συμβουλευθεῖσι καὶ προσταχθεῖσι.

Περὶ μὲν οὖν τῶν πολιτειῶν (ἐντεῦθεν γὰρ ὑποτιθέμενος ἡρξάμην) οἶμαι πᾶσι δοκεῖν δεινόπατον μὲν εἶναι τὸ τῶν αὐτῶν ἀξιοῦσθαι τοὺς χρηστοὺς καὶ τοὺς πονηροὺς, δικαιοτάτον δέ, τὸ διορίζεσθαι περὶ τούτων, καὶ μὴ τοὺς ἀνομοίους τῶν ὁμοίων τυγχάνειν, ἀλλὰ καὶ πράττειν καὶ τιμᾶσθαι κατὰ τὴν ἀξίαν ἐκάστους. Αἱ μὲν τοίνυν ὀλιγαρχίαι, καὶ δημοκρατίαι τὰς ἰσότητος τοῖς μετέχουσιν τῶν πολιτειῶν ζητοῦσι, καὶ τούτο εὐδοκίμει παρ' αὐταῖς, ἣν μηδὲν ἕτερος ἑτέρου δύνηται πλεον ἔχειν· ὃ τοῖς πονηροῖς συμφέρον ἔστιν. Αἱ δὲ μοναρχίαι πλείστον μὲν νέμονται τῷ βελτίστῳ, δεύτερον δὲ τῷ μετ' ἐκείνον, τρίτον δὲ καὶ τέταρτον τοῖς ἄλλοις κατὰ τὸν αὐτὸν λόγον. Καὶ ταῦτα, εἰ μὴ πανταχοῦ καθέστηκεν, ἀλλὰ τό γε βούλημα τῆς πολιτείας τοιοῦτόν ἐστιν. Καὶ μὲν δὴ διορᾶν καὶ τὰς

9. Idem Cod. τίς οὐκ αὐτὸς αὐταῦ cum signo interrogationis in fine. 15. διορδῶσασθαι. 20. ἐὰν μὴδ' ἕτερος. 25. Cod. Auger. R. τρίτη δὲ καὶ τέταρτη καὶ τοῖς etc. 26. Καὶ μὲν εἰ θεὶ διορᾶν.

denique praecepta subditorum erga regem exponere conatur. Monarchiam aliis imperii formis praestare iustitia, incunditate, lenitate, quemque ex meritis honorando, utiles ab inutilibus distinguendo, postulando denique, ut uni,

φύσεις τῶν ἀνθρώπων, καὶ τὰς πράξεις, ἅπαντες
 ἂν τὰς τυραννίδας μᾶλλον ὁμολογήσαιεν. Καίτοι τίς
 οὐκ ἂν εὖξαστο τῶν εὐφρονούντων, τοιαύτης πολι-
 τείας μετέχειν, ἐν ᾗ μὴ διαλήσῃ χρηστός ὢν μάλ-
 λεν, ἢ φέρεσθαι μετὰ τοῦ πλήθους, μὴ γιγνοσκέμε-
 νος ὁποῖός τις ἔστιν; Ἀλλὰ μὴν καὶ πραοτέραν
 τοσούτῳ δικαίως ἂν αὐτὴν κρίνωμεν, ὅσῳ περ ῥᾷον
 ἐστὶν ἐνός ἀνδρὸς γνώμῃ προσέχειν τὸν νοῦν μᾶλλον,
 ἢ πολλαῖς διανοίαις καὶ παντοδαπαῖς ζητεῖν ἀρέσκειν.
 Ὅτι μὲν οὖν ἡδίων ἐστὶ, καὶ πραοτέρα, καὶ δικαιο-
 τέρα, διὰ πλειόνων μὲν ἂν τις ἀποδείξειεν, οὐ μὴν
 ἀλλὰ καὶ διὰ τούτων συνιδεῖν ῥᾷδιόν ἐστι. Περὶ δὲ
 τῶν λοιπῶν, ὅσον αἱ μοναρχίαι καὶ πρὸς τὸ βουλευ-
 εσθαι, καὶ πρὸς τὸ πράξαι τι τῶν δεόντων δια-
 φέρουσιν, οὕτως ἂν κάλλιστα θεωρήσαιμεν, εἰ τὰς
 μεγίστας τῶν πράξεων παραλλήλως τιθέμετες, ἐξετά-
 ζειν ἐπεχειρήσοιμεν αὐτάς. Οἱ μὲν τούτων κατ' ἐν-
 αὐτὸν εἰς τὰς ἀρχὰς εἰσίστοντες, πρότερον ἰδιῶται γί-
 γνονται, πρὶν αἰσθέσθαι τι τῶν τῆς πόλεως, καὶ λα-
 βεῖν ἐμπειρίαν αὐτῶν. Οἱ δ' αἰετὸς αὐτοῖς ἐπιστά-
 τουντες, ἥν καὶ τὴν φύσιν καταδεστέρα ἐχουσιν,
 ἀλλ' οὖν ταῖς γε ἐμπειρίαις πολὺ τῶν ἄλλων προέχου-
 σιν. Ἐπειτα οἱ μὲν πολλῶν καταμελοῦσιν, εἰς ἀλλή-
 λους ἀποβλέποντες, οἱ δ' οὐδανὸς ὁλγωροῦσιν, εἰδότες
 εἶναι δεῖ πάντα δι' αὐτῶν γίνεσθαι. Πρὸς δὲ τούτοις,
 εἰ μὲν ἐν ταῖς ὀλιγαρχίαις, καὶ ταῖς δημοκρατίαις, ὅτι
 τὰς πρὸς σφᾶς αὐτοὺς φιλοτιμίας, λυμαινόνται τοῖς

7. Post τοσούτῳ vulgo καὶ δικαιοτέρα legitur, cuius loco Aug. e conject. καὶ ἡδίωνα recepit, quo satis ostendit, se huius loci sensum non attigisse. 21. Cod. Auger. R: εἰ καὶ — ἔχουσιν.

non pluribus pareatur. Excellere etiam in consultando et agendo. Qui annum magistratus gerunt, experientia ca-
 pax, successoribus freti multa negligunt. sibi invident, re-

κοινοῖς· οἱ δ' ἐν ταῖς μοναρχίαις ὄντες, οὐκ ἔχοντες ὅτῳ Φθονήσουσιν, περὶ πάντων, ὥς οἶόντ' ἐστί, τὰ βέλτιστα πράττουσιν. Ἐπειτα, οἱ μὲν ὑστεροῦσι τῶν πραγμάτων· τὸν μὲν γὰρ πλεῖστον χρόνον ἐπὶ τοῖς ἰδίοις διατρίβουσιν, ἐπειδὴν δ' εἰς τὰ συνέδρια συνέλθωσιν, πλεονάκις ἢν τις αὐτοὺς εὖροι διαφερομένους, ἢ κοινῇ βουλευομένους. Οἱ δ' οὔτε συνεδρίων οὔτε χρόνων αὐτοῖς ἀποδεδειγμένων, ἀλλὰ καὶ τὰς ἡμέρας καὶ τὰς νύκτας ἐπὶ ταῖς πράξεσιν ὄντες, οὐκ ἀπολείπονται τῶν καιρῶν, ἀλλ' ἕκαστον ἐν τῷ δέοντι πράττουσιν. Ἐτι δ' οἱ μὲν πρὸς ἀλλήλους δυσμενῶς ἔχουσι, καὶ βούλονται ἂν καὶ τοὺς πρὸ αὐτῶν ἀρχοντας, καὶ τοὺς ἐφ' αὐτοῖς, ὡς κακίστα διοικῆσαι τὴν πόλιν, ἢν ὡς μεγίστην δόξαν αὐτοὶ λαμβάνωσιν· αἱ δὲ διὰ παντός τοῦ βίου κύριοι τῶν πραγμάτων ὄντες, εἰς πάντα τὸν χρόνον καὶ τὰς εὐνοίας ὁμοίως ἔχουσι. Τὸ δὲ μέγιστον πάντων· τοῖς γὰρ κοινοῖς, οἱ μὲν ὡς ἰδίοις, οἱ δὲ ὡς ἀλλοτρίοις προσέχρουσι τὸν τοῦν, καὶ συμβούλοις χρώνται περὶ αὐτῶν, οἱ μὲν τῶν ἀστῶν τοῖς τελευτητάτοις, οἱ δ' ἐξ πάντων ἐκλεξάμενοι, τοῖς Φρονιμωτάτοις· καὶ τιμῶσιν οἱ μὲν τοὺς ἐν τοῖς ὄχλοις εἰπεῖν δυναμένους, οἱ δὲ τοὺς χρῆσθαι τοῖς πράγμασιν ἐπισταμένους. Οὐ μόνον δ' ἐν τοῖς ἐγκυκλίοις καὶ τοῖς καθ' ἡμέραν γνωστομένοις, αἱ μοναρχίαι διαφέρουσιν, ἀλλὰ καὶ

4. Idem Cod. ὅτι τὸν πλεῖστον μὲν χρόνον. 13. Wolf. e coniect. ἐφ' ἑαυτῶν. 16. Cod. Auger. B. εἰς ἅπαντα τὸν χρόνον ἔχουσι καὶ τὰς εὐνοίας. Τὸ δὲ μέγιστον ὅτι τοῖς κοινοῖς. 18. In vulgata malim abesse γὰρ post τοῖς. 21. ἐκλεξάμεναι τῶν Φρονιμωτάτων.

rum gerendarum occasiones praetermittunt, successoribus meliores videri cupiunt, de republica ut re aliena securi sunt. Audacissimorum civium consiliis utuntur. At non tantum domi, verum etiam in bello monarchia ceteris ubique praeferenda

τάς ἐν τῷ πολέμῳ πλεονεξίᾳς ἀπάσας παρειλήφασθαι. Καί, γὰρ παρασκευάσασθαι δυνάμεις, καὶ χρήσασθαι ταύταις, ὥστε καὶ λαθεῖν καὶ ὀφθῆναι, καὶ τοὺς μὲν πείσαι, τοὺς δὲ βιάσασθαι, παρὰ δὲ τῶν ἐκπρίσθαι, τοὺς δὲ ταῖς ἄλλαις θεραπειαῖς προσέγεσθαι, μᾶλλον αἱ τυραννίδες τῶν ἄλλων πολιτειῶν οἰαίτ' εἰσί. Καὶ ταῦτα ἐκ τῶν ἔργων αὖ τις εὖχῆται, ἢ τῶν λόγων πιστεύσειεν. Τοῦτο μὲν γάρ, τὴν τῶν Περσῶν δύναμιν ἅπαντες ἴσμεν τηλικαύτην τὸ μέγεθος γεγεννημένην, οὐ διὰ τὴν τῶν ἀνδρῶν φρόνησιν, ἀλλ' ὅτι μᾶλλον τῶν ἄλλων τὴν βασιλείαν τιμῶσι· τοῦτο δὲ Διονύσιον τὸν τύραννον, ὃς παραλαβὼν τὴν μὲν ἄλλην Σικελίαν μνάστατον γεγεννημένην, τὴν δ' αὐτοῦ πατρίδα πολιορκουμένην, οὐ μόνον αὐτὴν τῶν παρόντων κινδύνων ἀπήλλαξεν, ἀλλὰ καὶ μεγίστην τῶν Ἑλληνίδων πόλεων ἐποίησεν· ἐστὶ δὲ Καρχηδονίους καὶ Λακεδαιμονίους, τοὺς ἀρίστους τῶν Ἑλλήνων πολιτευομένους, οἳ οὐ μὲν ὀλιγαρχομένους, περὶ δὲ τὸν πόλεμον βασιλευμένους. Ἐχρὶ δ' αὖν τις ἐπιδειξάμεναι τὴν πόλιν τῶν Ἀθηναίων, τὴν μάλιστα τὰς τυραννίδας μισοῦσαν, ὅταν μὲν πολλοὺς ἐκτέμῃ στρατηγούς, ἀτυχοῦσαν, ὅτι δὲ δι' ἐνὸς ποῖται τοὺς κινδύνους, κατορθοῦσαν. Καίτοι, πῶς αὖν τις σαφέστερον ἐπιδείξειεν ἢ διὰ τούτων τῶν παραδειγμάτων πλείστου τὰς μοναρχίας ἀξίας οὔσας; φαίνονται γὰρ οἳ τε διὰ τέλους τυραννοῦμενοι, μεγίστας δυνάμεις ἔχοντες· οἳ τε καλῶς ὀλιγαρχοῦμεναι,

2. χρῆσθαι. 7. Cod. Bav. οἰαί τε εἰσί. 13. Post Διονύσιον dictum Auger. Cod. addit ἴσμεν. Pro ὃς Auger. e Cod. R. scripsit ἐστὶ. Anacoluthia est. 19. παρὰ.

est. Illam enim militum facilitatem consistere posse itaque unum melius quam plures praeselle, exempla Persarum, Dionysii, Carthaginiensium, Lacedaemoniorum et Atheniensium

III.

ΙΣΟΚΡΑΤΟΥΣ ΝΙΚΟΚΛΗΣ Η ΣΥΜΒΟΥΛΗΤΙΚΟΣ.

Εἰσὶ τινες οἱ δυσκόλως ἔχουσι πρὸς τοὺς λόγους, καὶ διαμέμφονται τοὺς φιλοσοφούντας, καὶ φασιν αὐτοὺς οὐκ ἀρετῆς, ἀλλὰ πλεονεξίας ἕνεκα ποιεῖσθαι τὰς τοιαύτας διατριβάς. Ἡδέως ἂν οὖν πυθοίμην τῶν οὕτω διακειμένων, διὰ τί τοὺς μὲν εὖ λέγειν ἐπιθυμοῦντας ψέγουσι, τοὺς δ' ὀρθῶς πράττειν βουλευομένους ἐπαινοῦσιν. Εἰ γὰρ αἱ πλεονεξίαι λυπεῦσιν αὐτούς, πλείους καὶ μείζους ἐκ τῶν ἔργων, ἢ τῶν λόγων εὐρίσσομεν γιγνομένας. Ἐπειτα καὶ κείνο ἄτοπον, εἰ λέληθεν αὐτούς, ὅτι τὰ περὶ τοὺς θεοὺς εὐσεβοῦμεν, καὶ τὴν δικαιοσύνην ἀσχοῦμεν, καὶ τὰς ἄλλας ἀρετάς ἐπιτηδεύομεν, οὐχ ἵνα τῶν ἄλλων ἕλαττον ἔχωμεν, ἀλλ' ὅπως ἂν ὡς μετὰ πλείστων ἀγαθῶν τὸν βίον διάγωμεν. Ὡς τε οὐ κατηγορητέον τούτων τῶν πραγμάτων ἐστίν, δι' ὧν ἂν

6. ψεύγουσι. 6. Aug. cum Wolf. βουλομένους. 14. Cod. R. μεθ' ὧν. Edd. Med. Ald. Baf. 1. omnem praepositionem ante ὧν, negligunt.

ARGUMENTUM.

Prooemium. Eloquentia ob vile lucrum quod illius studio inde faciunt, non est vituperanda. Maius enim commodum ex agendo, quam ex loquendo nascitur. Deinde quaevis

τις μετ' ἀρετῆς πλεονεκτῆσειν, ἀλλὰ τῶν ἀνθρώπων, τῶν περὶ τὰς πράξεις ἐξαμαρτανόντων, ἢ τοῖς λόγοις ἐξαπατώντων, καὶ μὴ δικαίως χρωμένων αὐτοῖς. Θαυμάζω δὲ τῶν ταύτην τὴν γνώμην ἐχόντων, πῶς οὐ καὶ τὸν πλοῦτον, καὶ τὴν ῥώμην, καὶ τὴν ἀνδρίαν κακῶς λέγουσιν. Εἶπερ γὰρ διὰ τοὺς ἐξαπατώντας, καὶ τοὺς ψευδομένους, πρὸς τοὺς λόγους χαλεπῶς ἔχρυσι, προσήκει καὶ τοῖς ἄλλοις ἀγαθοῖς αὐτοὺς ἐπιτιμᾶν. Φανήσονται γάρ τινες καὶ τῶν ταῦτα κεκτημένων ἐξαμαρτάνοντες, καὶ πολλοὺς διὰ τούτων κακῶς ποιοῦντες. Ἀλλὰ γὰρ οὐ δίκαιον, οὐδ' εἴ τινες τοὺς ἀπαντῶντας τύπτοιεν, τῆς ῥώμης κατηγορεῖν, ὥτε διὰ τοὺς ἀποκτείνοντας οὓς οὐ δεῖ, τὴν ἀνδρίαν λοιδореῖν, αὐτ' ὅλως τὴν τῶν ἀνθρώπων πονηρίαν ἐπὶ τὰ πράγματα μεταφέρειν, ἀλλ' αὐτοὺς ἐκείνους ψέγειν, ὅσοι τὰς ἀγαθοῖς κακῶς χρῶνται, καὶ τοῖς ὠφελῆν δυνάμενοις, τούτοις βλάπτειν τοὺς συμπολιτευομένους ἐπιχειροῦσι. Νῦν δ' ἀμελήσαντες τοῦτον τὸν τρόπον περὶ ἐκάστου διορίζεσθαι, πρὸς ἀπαντας τοὺς λόγους δυσκόλως διάκεινται, καὶ τοσούτον διημαρτήκαεν, ὥστε οὐκ αἰσθάνονται τοιούτῳ πράγματι δυσμενῶς ἔχοντες, ὃ πάντων τῶν ὄντων ἐν τῇ τῶν ἀνθρώπων φύσει πλείστων ἀγαθῶν αἰτίον ἐστί. Τοῖς μὲν γὰρ ἄλλοις, οἷς ἔχομεν, οὐδὲν τῶν ἄλλων ζώων διαφέρομεν, ἀλλὰ πολλῶ καὶ τῷ τάχει, καὶ τῇ ῥώμῃ, καὶ ταῖς ἄλλαις εὐπορίαις καταδεέστεροι τυγχάνομεν ὄντες. Ἐγγενομένου δὲ ἡμῖν τοῦ πείθειν ἀλλή-

4. ὅπως. 11. Cod. R. οὔτε — τύπτουσι. 13. ἀποκτείνοντας omittis. verbis οὓς οὐ δεῖ.

humana actio commodum aliquod spectat. Quare hominum vitium, quo rebus utilibus abutuntur, non esse ad res transferendum. Quae distinguendi negligentia fecit, ut bonum, quo aucta nobis dederit egregius nullum, odio persequeretur. Quanta vim ratio atque oratio in hominum vitam ha-

λους, καὶ δηλοῦν πρὸς ἡμᾶς αὐτοὺς περὶ ὧν ἂν βου-
ληθῶμεν, οὐ μόνον τοῦ θηριωδῶς ζῆν ἀπηλλάγημεν,
ἀλλὰ καὶ συνελθόντες πόλεις ὤκισαμεν, καὶ νόμους
ἐθέμεθα, καὶ τέχνας εὕρομεν, καὶ σχεδὸν ἅπαντα
τὰ δι' ἡμῶν μεμηχανημένα λόγος ἡμῖν ἐστὶν ὁ συγ-
κατασκευάσας. Οὗτος γὰρ καὶ περὶ τῶν δικαίων,
καὶ περὶ τῶν ἀδίκων, καὶ τῶν αἰσχυρῶν καὶ τῶν κα-
λῶν ἐνομοθέτησεν· ὧν μὴ διαταχθέντων, οὐκ ἂν
οἷόι τε ἦμεν οἰκεῖν μετ' ἀλλήλων. Τούτῳ καὶ τοὺς
κακοὺς ἐξελέγχομεν, καὶ τοὺς ἀγαθοὺς ἐγκωμιά-
ζομεν. Διὰ τούτου τοὺς τε ἀνόητους παιδεύομεν, καὶ
τοὺς φρονίμους δοκιμάζομεν. Τὸ γὰρ λέγειν ὡς δεῖ,
τοῦ φρονεῖν εὖ μέγιστον σημεῖον ποιοῦμεθα. Καὶ
λόγος ἀληθῆς, καὶ νόμιμος, καὶ δίκαιος, ψυχῆς ἀγα-
θῆς καὶ πιστῆς εἰδωλὸν ἐστίν. Μετὰ τούτου καὶ
περὶ τῶν ἀμφισβητησίμων ἀγωνίζομεθα, καὶ περὶ τῶν
ἀγνοουμένων σκοποῦμεθα. Ταῖς γὰρ πίστεσιν, αἷς τοῖς
ἄλλοις λέγοντες πείθομεν, ταῖς αὐταῖς ταύταις καὶ
περὶ τῶν ἄλλων βουλευόμενοι χρώμεθα. Καὶ ῥητο-
ρικοὺς μὲν καλοῦμεν, τοὺς ἐν τῷ πλήθει λέγειν δυ-
ναμένους, εὐβούλους δὲ νομίζομεν, οἵτινες ἂν αὐτοὶ
πρὸς αὐτοὺς ἄριστα περὶ τῶν πραγμάτων διαλεχθῶ-
σιν. Εἰ δὲ δεῖ συλλήβδην περὶ τῆς δυνάμεως ταύ-
της εἰπεῖν, οὐδὲν τῶν φρονίμως πραττομένων εὐρή-
σομεν ἀλόγως γιγνόμενον, ἀλλὰ καὶ τῶν ἔργων καὶ
τῶν δεικνυμάτων ἁπάντων ἡγεμόνα τὸν λόγον ὄντα,
καὶ μάλιστα χρωμένους αὐτῷ τοὺς πλεῖστον νοῦν
ἔχοντας. "Ὡστε τοὺς τελευτώντας βλασφημεῖν περὶ

18. Aug. πολλούς. 19. Wolf. e coniect. ἰδίαν. Secuti sunt
Steph. et Aug. Quibus enim argumentis alios dicendo per-
suademus, hisdem etiam aliorum res deliberantes utimur.

buerint, et qui fructus quotidie inde redeant, ita ut omnium,
quæ ratione percipiuntur, oratio dux et auctor habenda sit.
Qui igitur hæc facultatem laedunt, isti vel nefandissime

τῶν παιδεύοντων καὶ φιλοσοφούντων, ὁμοίως ἄξιον
μισεῖν, ὥς περ τοὺς εἰς τὰ τῶν θεῶν ἔδη ἐξαμαρ-
τάνοντας. Ἐγὼ δ' ἀποδέχομαι μὲν πάντας τοὺς
λόγους, τοὺς καὶ κατὰ μικρὸν ἡμᾶς ὠφελεῖν δυναμέ-
τους· οὐ μὲν ἀλλὰ καὶ καλλίστους ἡγοῦμαι, καὶ βα-
σιλικωτάτους, καὶ μάλιστα πρέποντας ἐμοί, τοὺς
περὶ τῶν ἐπιτηδεύματων καὶ τῶν πολιτειῶν παραι-
νώντας, καὶ τούτων αὐτῶν ὅσοι διδάσκουσι τοὺς τε
δυναστεύοντας, ὥς δεῖ τῷ πλήθει χρῆσθαι, καὶ τοὺς
ιδιώτας, ὥς χρὴ πρὸς τοὺς ἄρχοντας διακεῖσθαι.
Καὶ γὰρ διὰ τούτων ὁρῶ τὰς πόλεις εὐδαιμονεστά-
τας καὶ μεγίστας γιγνομένας. Τὸν μὲν οὖν ἕτερον
λόγον, ὥς χρὴ τυραννεῖν, Ἰσοκράτους ἠκούσατε, τὸν
δὲ ἐχόμενον, ὃ δεῖ ποιεῖν τοὺς ἀρχομένους, ἐγὼ πει-
ράσσομαι διελθεῖν· οὐχ ὥς ἐκεῖνον ὑπερβαλούμενος,
ἀλλ' ὥς προσῆκόν μοι περὶ ταύτων μάλιστα διαλεχθῆ-
ναι πρὸς ὑμᾶς. Εἰ μὲν γὰρ ἐμοῦ μὴ δηλώσαντος,
ὃ βούλομαι ποιεῖν ὑμᾶς, διαμάρτανετε τῆς ἐμῆς
γνώμης, οὐκ ἂν εἰκότως ὑμῖν ὀργιζοίμην, εἰ δὲ προ-
ειπόντος ἐμοῦ μηδὲν γίγνοιτο τοιοῦτον, δικαίως ἂν
ᾔδη τοῖς μὴ πειθομένοις μεμφοίμην. Ἠγοῦμαι δ' οὐ-
τως ἂν μάλιστα παρακαλέσαι, καὶ προτρέψαι πρὸς
τὸ μνημονεύειν ὑμᾶς τὰ ῥηθέντα, καὶ περὶ ταύτων
αὐτοῖς, οὐκ εἰ περὶ τὸ συμβουλευεῖν μόνον γενοίμην,
καὶ ταῦτ' ἀπαριθμήσας ἀπαλλαγείην, ἀλλ' εἰ πρὸς-

2. Pro ἔδη, quod est in omnibus superioribus edd., W.
recte posuit ἔδη. 1a. τοὺς omittitur. 11. In libris
ante Wolf. editis, Brubach. excepto, praepositio διὰ omit-
titur. 20. Cod. Auger. R. τούτων.

quaeque committere non dedignabuntur. Omnium autem
orationum id genus reliquis palmam praeripere, quod de offi-
ciis regum erga cives et civium erga illos moneat. Cuius
posterioris generis hanc esse, in qua Nicocles primum mo-
narchiae praestantiam, deinde suum regnandi ius evincere,

ἐπιδείξαιμι, πρῶτον μὲν τὴν πολιτείαν τὴν παροῦσαν, ὡς ἄξιόν ἐστιν ἀγαπᾶν, οὐ μόνον διὰ τὴν ἀνάγκην, οὐδ' ὅτι πάντα τὸν χρόνον μετὰ ταύτης οἰκοῦμεν, ἀλλ' ὅτι καὶ βελτίστη τῶν ἄλλων πολιτειῶν ἐστίν· ἔπειθ' ὡς ἐγὼ ταύτην ἔχω τὴν ἀρχὴν οὐ παρανέμω, οὐδ' ἀλλοτρίαν, ἀλλ' ὁσίως, καὶ δικαίως, καὶ διὰ τοὺς ἐξ ἀρχῆς προγόνους, καὶ διὰ τὸν πατέρα, καὶ δι' ἑμαυτόν. Τούτων γὰρ προαποδειχθέντων, οὐκ ἔστιν, ὅστις οὐκ αὐτὸς αὐτοῦ καταγνώσεται τὴν μεγίστην ζημίαν, εἰ μὴ πειθαρχῇ τοῖς ὑπ' ἐμοῦ συμβουλευθεῖσι καὶ προσταχθεῖσι.

Περὶ μὲν οὖν τῶν πολιτειῶν (ἐντεῦθεν γὰρ ὑποτιθέμενος ἡρξάμην) οἶμαι πᾶσι δοκεῖν δεινόπατον μὲν εἶναι τὸ τῶν αὐτῶν ἀξιοῦσθαι τοὺς χρηστοὺς καὶ τοὺς πονηροὺς, δικαιοτάτον δέ, τὸ διορίζεσθαι περὶ τούτων, καὶ μὴ τοὺς ἀνομοίους τῶν ὁμοίων τυγχάνειν, ἀλλὰ καὶ πράττειν καὶ τιμᾶσθαι κατὰ τὴν ἀξίαν ἐκάστους. Αἱ μὲν τοίνυν ὀλιγαρχίαι, καὶ δημοκρατίαι τὰς ἰσότητας τοῖς μετέχουσιν τῶν πολιτειῶν ζητοῦσι, καὶ τῷτο εὐδοκιμεῖ παρ' αὐταῖς, ἣν μηδὲν ἕτερος ἑτέρου δύνηται πλέον ἔχειν· ὁ τοῖς πονηροῖς συμφέρον ἐστίν. Αἱ δὲ μοναρχίαι πλεῖστον μὲν νέμονται τῷ βελτίστῳ, δεύτερον δὲ τῷ μετ' ἐκείνον, τρίτον δὲ καὶ τέταρτον τοῖς ἄλλοις κατὰ τὸν αὐτὸν λόγον. Καὶ ταῦτα, εἰ μὴ πανταχοῦ καθέστηκεν, ἀλλὰ τό γε βούλημα τῆς πολιτείας τοιοῦτόν ἐστιν. Καὶ μὲν δὴ διορᾶν καὶ τὰς

9. Idem Cod. τίς οὐκ αὐτὸς αὐτοῦ cum signo interrogationis in fine. 15. διορῶσθαι. 20. εἰ μὴ ἕτερος. 23. Cod. Auger. R. τρίτῳ δὲ καὶ τέταρτῳ καὶ τοῖς etc. 26. Καὶ μὲν εἰ δεῖ διορᾶν.

denique praecepta subditorum erga regem exponere conatur. Monarchiam aliis imperii formis praestare iustitia, incunditate, lenitate, quemque ex meritis honorando, utiles ab inutilibus distinguendo, postulando denique, ut uni,

φύσεις τῶν ἀνθρώπων, καὶ τὰς πράξεις, ἀσφαττας
 ἂν τὰς τυραννίδας μᾶλλον ὁμολογήσαιεν. Καίτοι τίς
 οὐκ ἂν εὖξαιτο τῶν εὐφρονούντων, τοιαύτης πολι-
 τείας μετέχειν, ἐν ᾗ μὴ διαλήσῃ χρηστός ὢν μᾶλ-
 λον, ἢ φέρεσθαι μετὰ τοῦ πλήθους, μὴ γιγνοσκήμε-
 νος ὁποῖός τις ἐστίν; Ἀλλὰ μὴν καὶ πραότεραν
 τοσούτῳ δικαίως ἂν αὐτὴν κρίνομεν, ὅσῳ περ ῥᾶν
 ἐστὶν ἐνός ἀνδρός γνώμη προσέχειν τὸν νοῦν μᾶλλον,
 ἢ πολλαῖς διανοαῖς καὶ παντοδαπαῖς ζητεῖν ἀρέσκειν.
 Ὅτι μὲν οὖν ἡδίων ἐστὶ, καὶ πραότερα, καὶ δικαιο-
 τέρα, διὰ πλείονων μὲν ἂν τις ἀποδείξειεν, οὐ μὴν
 ἀλλὰ καὶ διὰ τούτων συνιδεῖν ῥᾶδιόν ἐστι. Περὶ δὲ
 τῶν λοιπῶν, ὅσον αἱ μοναρχίαι καὶ πρὸς τὸ βουλευ-
 εσθαι, καὶ πρὸς τὸ πράξαι τι τῶν δεόντων δια-
 φέρουσιν, οὕτως ἂν κάλλιστα θεωρήσασκεν, εἰ τὰς
 μεγίστας τῶν πράξεων παραλλήλας πιθέμεντες, ἐξετά-
 ζειν ἐπιχειρήσασκεν αὐτάς. Οἱ μὲν τέρηυν κατ' ἐν-
 αὐτὸν εἰς τὰς ἀρχὰς εἰσιόντες, πρότερον ἰδιῶται γί-
 γνονται, πρὶν αἰσθῆσθαι τι τῶν τῆς πόλεως, καὶ λα-
 βεῖν ἐμπειρίαν αὐτῶν. Οἱ δ' αἰεὶ τοῖς αὐτοῖς ἐπιστὰς
 ταῦντες, ἦν καὶ τὴν φύσιν καταδεστέραν ἔχουσιν,
 ἀλλ' οὖν ταῖς γε ἐμπειρίαις πολὺ τῶν ἄλλων προέχου-
 σιν. Ἐπειτα οἱ μὲν πολλῶν καταμελοῦσιν, εἰς ἀλλή-
 λους ἀποβλέποντες, οἱ δ' οὐδανὸς ὁλγωροῦσιν, εἰδότες
 εἶναι δεῖ πάντα δι' αὐτῶν γίνεσθαι. Πρὸς δὲ τούτοις,
 εἰ μὲν ἐν ταῖς ὀλιγαρχίαις, καὶ ταῖς δημοκρατίαις, διὰ
 τὰς πρὸς σφᾶς αὐτοὺς φιλοτιμίας, λυμαίνονται τοῖς

7. Post τοσούτῳ vulgo καὶ δικαιοτέρα legitur, cuius loco
 Aug. e conject. καὶ ἡδίωνα recepit, quo satis ostendit, se
 huius loci sensum non attigisse. ai. Cod. Auger. R. ei
 καὶ — ἔχουσιν.

non pluribus pareatur. Excellere etiam in consultando et
 agendo. Qui annum magistratum gerunt, experientia ca-
 pant, successoribus freti multa negligunt, sibi invadent, re-

κοινοῖς· οἱ δ' ἐν ταῖς μοναρχίαις ὄντες, οὐκ ἔχοντες ὅτῳ Φθονήσουσιν, περὶ πάντων, ὥς εἶδ' ἔστι, τὰ βέλτιστα πράττουσιν. Ἐπειτα, οἱ μὲν ὑστεροῦσι τῶν πραγμάτων· τὸν μὲν γὰρ πλεῖστον χρόνον ἐπὶ τοῖς ἰδίοις διατρίβουσιν, ἐπειδὴ δ' εἰς τὰ συνεδρία συνέλθωσιν, πλεονέκεις ἂν τις αὐτοὺς εὖροι διαφερομένους, ἢ κοινῇ βουλευομένους. Οἱ δ' οὔτε συνεδρίῳ οὔτε χρόνων αὐτοῖς ἀποδεδειγμένων, ἀλλὰ καὶ τὰς ἡμέρας καὶ τὰς νύκτας ἐπὶ ταῖς πράξεσιν ὄντες, οὐκ ἀπολείπονται τῶν καιρῶν, ἀλλ' ἕκαστον ἐν τῷ δέοντι πράττουσιν. Ἐτι δ' οἱ μὲν πρὸς ἀλλήλους δυσμενῶς ἔχουσι, καὶ βούλονται ἂν καὶ τοὺς πρὸ αὐτῶν ἀρχοντας, καὶ τοὺς ἐφ' ἑαυτοῖς, ὡς κακίστα διοικῆσαι τὴν πόλιν, ἵν' ὡς μεγίστην δόξαν αὐτοὶ λαμβάνωσιν· αἱ δὲ διὰ παντός τοῦ βίου κύριοι τῶν πραγμάτων ὄντες, εἰς πάντα τὸν χρόνον καὶ τὰς εὐνοίας ὁμοίως ἔχουσιν. Τὸ δὲ μέγιστον πάντων· τοῖς γὰρ κοινοῖς, οἱ μὲν ὡς ἰδίοις, οἱ δὲ ὡς ἀλλοτρίοις προσέχρουσι τὸν κοῦν, καὶ συμβούλοις χρώνται παρὶ αὐτῶν, οἱ μὲν τῶν ἀστῶν τοῖς τετραμεροτάτοις, οἱ δ' ἐξ ἀπάντων ἐκλεξάμενοι, τοῖς Φρονιμωτάτοις· καὶ τιμῶσιν οἱ μὲν τοὺς ἐν τοῖς ὄχλοις εἶπεῖν δυναμένους, οἱ δὲ τοὺς χρῆσθαι τοῖς πράγμασιν ἐπισταμένους. Οὐ μόνον δ' ἐν τοῖς ἐγκυκλίοις καὶ τοῖς καθ' ἡμέραν ὄντοισι, αἱ μοναρχίαι διαφέρουσιν, ἀλλὰ καὶ

4. Idem Cod. ὅτι τὸν πλεῖστον μὲν χρόνον. 13. Wolf. e coniect. ἐφ' ἑαυτῶν. 16. Cod. Auger. B. εἰς πάντα τὸν χρόνον ἔχουσι καὶ τὰς εὐνοίας. Τὸ δὲ μέγιστον ὅτι τοῖς κοινοῖς. 18. In vulgata malim abesse γὰρ post τοῖς. 21. ἐκλεξάμενοι τοὺς φρονιμωτάτους.

rum gerendarum occasiones praetermittunt, successoribus meliores videri cupiunt, de republica ut re aliena securi sunt. Audacissimorum civium consiliis utuntur. Ac non tantum domi, verum etiam in bello monarchia ceteris ubique praeforanda

τὰς ἐν τῷ πολέμῳ πλεονεξίας ἀπώσας παρεκλιψάσθαι. Καί, γὰρ παρασκευάσασθαι δυνάμεις, καὶ χρήσασθαι ταύταις, ὥστε καὶ λαθεῖν καὶ ὀφθῆναι, καὶ τοὺς μὲν πείσαι, τοὺς δὲ βιάσασθαι, παρὰ δὲ τῶν ἐκπρίασθαι, τοὺς δὲ ταῖς ἄλλαις θεραπέειαις προσέγεσθαι, μᾶλλον αἱ τυραννίδες τῶν ἄλλων πολιτειῶν οἰαίτ' εἰσὶ. Καὶ ταῦτα ἐκ τῶν ἔργων ἂν τις εὖχῃτο, ἢ τῶν λόγων πιστεύσειεν. Τοῦτο μὲν γὰρ τὴν τῶν Περσῶν δύναμιν ἅπαντες ἴσμεν τηλικαύτην τὸ μέγεθος γεγεννημένην, οὐ διὰ τὴν τῶν ἀνδρῶν φρόνησιν, ἀλλ' ὅτι μᾶλλον τῶν ἄλλων τὴν βασιλείαν τιμῶσι· τοῦτο δὲ Διονύσιον τὸν τύραννον, ὃς παραλαβὼν τὴν μὲν ἄλλην Σικελίαν ἐνάστατον γεγεννημένην, τὴν δ' αὐτοῦ πατρίδα πολιορκουμένην, οὐ μόνον αὐτὴν τῶν παρόντων κινδύνων ἀπήλλαξεν, ἀλλὰ καὶ μεγίστην τῶν Ἑλληνίδων πάλεων ἐποίησεν· ἐπὶ δὲ Καρχηδονίους καὶ Λακεδαιμονίους, τοὺς ἀρίστους τῶν Ἑλλήνων πολιτευομένους, οἵτις μὲν ὀλιγαρχουμένους, περὶ δὲ τὸν πόλεμον βασιλευμένους. Ἐχθροὶ δ' ἂν τις ἐπιδειξάι καὶ τὴν πόλιν τῶν Ἀθηναίων, τὴν μάλιστα τὰς τυραννίδας μισοῦσαν, ὅταν μὲν πολλοὺς ἐκπέμψῃ στρατηγούς, ἀτυχοῦσαν, ὅτι δὲ δι' ἐνὸς ποῦται τοὺς κινδύνους, κατορθοῦσαν. Καίτοι, πῶς ἂν τις σαφέστερον ἐπιδειξείεν ἢ διὰ τούτων τῶν παραδειγμάτων πλείστου τὰς μοναρχίας ἀξίας οὔσας; φαίνονται γὰρ οἱ τε διὰ τέλους τυραννοῦμενοι, μεγίστας δυνάμεις ἔχοντας· οἱ τε καλῶς ὀλιγαρχούμεναι,

2. χρῆσθαι. 7. Cod. Bav. οἱαί τε οἰσί. 12. Post Διονύσιον dictum Auger. Cod. addit ἴσμεν. Pro ὃς Auger. e Cod. R. scripsit ἔτι. Anacolutia est. 19. παρὰ.

est. Nam enim milites facilius consistere posse in armis melius quam plures praesse, exempla Persarum, Dionysii, Carthaginiensium, Lacadaemoniorum et Atheniensium

περὶ αὐτῇ μάλιστα σπουδάζουσιν, οἱ μὲν ἕνα μόνον στρατηγόν, οἱ δὲ βασιλέα τῶν στρατοπέδων κύριον καθιστάντες, οἱ τε μισοῦντες τὰς τυραννίδας, ῥόπταν πολλοὺς ἄρχοντας ἐκπέμψουσιν, οὐδὲν τῶν δεόντων πράττοντες. Εἰ δὲ δεῖ τι καὶ τῶν ἀρχαίων εἰπεῖν, λέγεται καὶ τοὺς θεοὺς ὑπὸ τοῦ Διὸς βασιλεύεσθαι. Περὶ ὧν, εἰ μὲν ὁ λόγος ἀληθὴς ἐστὶ, δῆλον ὅτι καὶ κείνοι ταύτην τὴν κατάστασιν προκρίνουσιν, εἰ δὲ τὸ μὲν σαφὲς μηδεὶς οἶδεν, αὐτοὶ δὲ εἰκάζοντες οὕτω περὶ αὐτῶν ὑπειλήφμεν, σημεῖον, ὅτι πάντες τὴν μοναρχίαν προτιμῶμεν. Οὐ γὰρ ἂν ποτε αὐτῇ χρῆσθαι τοὺς θεοὺς ἔφαμεν, εἰ μὴ πολὺ τῶν ἄλλων προέχειν αὐτὴν ἐνομιζόμεν. Περὶ μὲν οὖν τῶν πολιτείων, ὅσον ἀλλήλων διαφέρουσιν, ἅπαντα μὲν οὐδ' εὖρεῖν οὐδ' εἰπεῖν δυνατόν ἐστιν· οὐ μὴν ἀλλὰ πρὸς γε τὸ παρὸν ἐξαρκούντως καὶ νῦν εἴρηται περὶ αὐτῶν.

Ὡς δὲ προσκινῶντες ἡμεῖς τὴν ἀρχὴν ἔχομεν, πολὺ τούτου συντομωτέρος, καὶ μᾶλλον ὁμολογούμενος ὁ λόγος ἐστίν. Τίς γὰρ οὐκ οἶδεν, ὅτι Τεϋκρὸς μὲν ὁ τοῦ γένους ἡμῶν ἀρχηγός, παραλαβὼν τοὺς τῶν ἄλλων πολιτῶν προγόνους, πλεύσας δεῦρο, καὶ πόλιν αὐτοῖς ἔκτισεν, καὶ τὴν χώραν διένειμεν; ὁ δὲ πατὴρ Εὐαγόρας, ἀπολεσάντων ἑτέρων τὴν ἀρχήν, πάλιν ἀνέλαβεν, ὑποστάς τοὺς μεγίστους κινδύνους, καὶ τοσοῦτον μετέστησεν, ὥστε μηκέτι Φοίνικας Σαλαμινίων τυραννεῖν, ἀλλ' ὥνπερ ἦν τὴν ἀρχήν, τούτους καὶ νῦν ἔχειν τὴν βασιλείαν.

Λοιπὸν αὖτις ἐστὶν ὧν προεθέμην, περὶ ἑμαυτοῦ διελθεῖν, ἵν' ἐπίστησθε ὅτι τοσοῦτός ἐστιν ἡμῶν ὁ βασιλεύς, ὃς οὐ μόνον διὰ τοὺς προγόνους, ἀλλὰ καὶ

fatis ostendunt. Omnes denique homines monarchiam ceteris praeferebant vel inde liquet, quod diis ipsis hanc imperii formam assignamus. — Ille vero iure supra positum esse,

δι' αὐτὸν, δικαίως ἂν καὶ μεζονος τιμῆς ἢ τηλαυγείας ἀρχῆς ἀξιωθείν. Οἶμαι γὰρ ἐγώ γε πάντας ἂν ἐμολογήσαι, πλείστου τῶν ἀρετῶν ἀξίας εἶναι, τὴν τε σωφροσύνην, καὶ τὴν δικαιοσύνην. Οὐ γὰρ μόνον ἡμᾶς τὸ καθ' αὐτάς ὠφελοῦσιν, ἀλλ', εἰ θέλομεν σκοπεῖν καὶ τὰς φύσεις, καὶ τὰς δυνάμεις, καὶ τὰς χρήσεις τῶν πραγμάτων, εὐρήσομεν τὰς μὲν μὴ μετεχούσας τούτων τῶν ἰδεῶν, μεγάλων, κακῶν αἰτίας ὄσας, τὰς δὲ μετὰ δικαιοσύνης καὶ σωφροσύνης γιγνομίνας, πολλὰ τὸν βίον τῶν ἀνθρώπων ὠφελοῦσας. Εἰ δὲ δὴ τινες τῶν προγεγενημένων ἐπὶ ταύταις ταῖς ἀρεταῖς εὐδοκήμησαν, ἡγοῦμαι καί μοι προσήκειν τῆς αὐτῆς δόξης ἐπεινους τυγχάνειν. Τὴν μὲν οὖν δικαιοσύνην, ἐκεῖθεν ἂν μάλιστα κατιδοίτε. Παραλαβὼν γὰρ ὅτ' εἰς τὴν ἀρχὴν καθιστάμην, τὰ μὲν βασιλεία χρημάτων κενά, καὶ πάντα κατηλωμένα, τὰ πράγματα δὲ ταραχῆς μεστὰ, καὶ πολλῆς ἐπιμελείας δεόμενα, καὶ φυλακῆς καὶ δαπάνης· εἰδὼς δ' ἑτέρους, ἐν ταῖς τοιούτοις καιροῖς, ἐν παντός τρόπου τὰ σφέτερά αὐτῶν διορθουμένους, καὶ πολλὰ παρὰ τὴν φύσιν τὴν αὐτῶν πράττειν ἀναγκαζομένους· ὅμως ὡδ' ὑφ' ἐνός τούτων διεφθάρην, ἀλλ' οὕτως ὁσίως καὶ καλῶς ἐπεμελήθην τῶν πραγμάτων, ὥστε μηδὲν ἐλ-

1. δι' ἑμαυτὸν. Wolf. offert. ἑαυτὸν et ἀξιωθείν. 2. ἀρχῆς deest. 7. Auger. ἀρετῶν. e coniect.; Codd. silent. Fortasse legendum est πράξεων, propter sequentia feminina μετεχούσας, αἰτίας etc. 7. τὰς μὲν μετεχούσας μηδαμῶς. 13. ἐπεινους in Wolf. exempl. deest. 16. Ita Med. Sed Basf. 1. Steph. Cod. R. cum Bav. et Ald. καταναλωμένα. Vid. supra p. 2.

ex origine mea facillime demonstrari potest. Restat ut me esse dignum illo probem. Quodsi inter omnes virtutes temperantia et iustitia primum locum occupant, in restituendis rebus et in-
cipis et externis, quas turbarum plenas a patre acceperam, nil

λείπειν, ἐξ ὧν οἶόντ' ἦν αὐξηθῆναι καὶ πρὸς εὐδαιμονίαν ἐπιδόουσι τὴν πόλιν. Πρὸς τε καὶ τοὺς πολίτας, μετὰ τοσαύτης προσιότητος προσηνέχθη, ὥστε μήτε Φυγᾶς, μήτε θανάτους, μήτε χρημάτων ἀποβολάς, μήτ' ἄλλην μηδεμίαν τοιαύτην συμφορὰν ἐπὶ τῆς ἐμῆς γεγενῆσθαι βασιλείας. Ἀβάτου δ' ἡμῶν τῆς Ἑλλάδος οὔσης, διὰ τὸν πόλεμον τὸν γεγενημένον, καὶ πανταχοῦ συλουμενων ἡμῶν, τὰ πλείστα τούτων διέλυσα, τοῖς μὲν ἅπαντα ἀποτίνων, τοῖς δὲ μέρη, τῶν δ' ἀναβάλλεσθαι δέομενος, πρὸς δὲ τοὺς ὅπως ἡδυνάμην περὶ τῶν ἐγκλημάτων διαλλαττόμενος. Ἔτι δὲ καὶ τῶν τὴν νῆσον οἰκούντων δυσκόλως πρὸς ἡμᾶς διακειμένων, καὶ βασιλέως τῷ μὲν λόγῳ διηλλαγμένου, τῇ δ' ἀληθείᾳ τραχέως ἔχοντος, ἀμφοτέρω ταῦτα κατεπραῖνα, τῷ μὲν προθύμως ὑπηρετῶν, πρὸς δὲ τοὺς δίκαιον ἑμαυτὸν παρέχων. Τοσαύτου καὶ δέω τῶν ἀλλοτρίων ἐπιδυμείν, ὥσθ' ἑτεροὶ μὲν, ἦν καὶ μικρῷ μείζω τῶν ὁμῶν δύναμιν ἔχοντες, ἀποτέμνονται τῆς γῆς, καὶ πλεονεκτεῖν ζητοῦσιν· ἐγὼ δ' οὐδὲ τὴν δεδομένην μοι χώραν ἡξίωσα λαβεῖν, ἀλλ' αἰρούμαι, μετὰ δικαιοσύνης τὴν ἑμαυτοῦ μόνην ἔχειν μᾶλλον, ἢ μετὰ κακίας πολλαπλασίαν τῆς ὑπαρχούσης κτήσασθαι. Καὶ τί δεῖ καθ' ἐν ἑκάστον λόγοντα διατρίβειν; ἄλλως τε καὶ συντόμως ἔχοντα δηλοῦσαι περὶ ἑμαυτοῦ; Φανήσομαι γὰρ μηδένα μὲν πώποτ' ἀδικήσας, πλείους δὲ καὶ τῶν πολιτῶν καὶ τῶν

-
8. Cod. Aug. R. πανταχῇ. 13. τοῦ ante βασιλείας addidit e conjectura Wolf., quem secuti sunt Steph. et Aug.
20. δεδομένην: a patre relictam, et reliquis Cypri regibus armis ereptam; cui opponitur ἡ ἑμαυτοῦ linea sequente.
23. καθ' ἑκάστον.
-

nisi incrementa et felicitatem civitatis respiciens iustus repperitus ero. Tantum autem abfuit, ut aliena appeterem, ut etiam redderem, quas mihi hereditate obtulerant, ac multis civibus et

ἄλλων Ἑλλήνων εὖ πεπονηκώς, καὶ μείζους δωρεὰς ἑκα-
τέροις δεδοκώς, ἣ σύμπαντες οἱ πρὸ ἐμοῦ βασιλεύσαν-
τες. Καίτοι χρὴ τοὺς μέγα φρονεῦντας ἐπὶ δικαιο-
σύνῃ, καὶ προσποιουμένους χρημάτων εἶναι κρείττους,
ταύτας ὑπερβολὰς ἔχειν εἰπεῖν περὶ αὐτῶν. Καί
μὲν δὴ καὶ περὶ σωφροσύνης ἔτι μείζω τούτων ἔχω
διελθεῖν. Εἰδὼς καὶ ἅπαντας ἀνθρώπους περὶ πλεί-
στου ποιουμένους τοὺς παῖδας τοὺς ἑαυτῶν, καὶ τὰς
γυναῖκας, καὶ μάλιστα ὀργιζομένους τοῖς εἰς ταῦτα
ἐξημαρτάνουσι, καὶ τὴν ὕβριν τὴν περὶ ταῦτα με-
γίστων κακῶν αἰτίαν γιγνομένην, καὶ πολλοὺς ἤδη
τῶν ἰδιωτῶν καὶ τῶν δυναστευόντων διὰ ταύτην ἀπολ-
υμένους, οὕτως ἔφυγον τὰς αἰτίας ταύτας, ὥστε
ἐξ οὗ τὴν βασιλείαν ἔλαβον, οὐδενὶ φανίσομαι σώ-
ματι πεπλησιακῶς, πλὴν τῆς ἑμαυτοῦ γυναικός, οὐκ
ἐγνωῶν, ὡς κακῆνοι παρὰ τοῖς πολλοῖς εὐδοκίμουσιν,
ὅτι περὶ μὲν τὰ τῶν πολιτῶν δίκαιοι τυγχάνουσιν ὅν-
τες, ἄλλοθεν δὲ ποθεν ἑαυτοῖς ἐπορίσαντο τὰς ἡδονάς·
ἀλλὰ βουλόμενος ἅμα μὲν ἑμαυτὸν ὡς παρρησιώτατα ποιῆ-
ται τῶν τοιούτων ὑποψιῶν, ἅμα δὲ παραδείγμα κατα-
στήσαι τὸν τρόπον τὸν ἑμαυτοῦ τοῖς ἄλλοις πολίταις·
γινώσκων, ὅτι φιλεῖ τὸ πλῆθος ἐν τούτοις τοῖς ἐπι-
τηδεύμασι τὸν βίον διάγειν, ἐν οἷς ἂν τοὺς ἀρχοντας
τοὺς ἑαυτῶν ὁρῶσι διατρίβοντας. Ἐπειτα καὶ προς-
ῆκειν ἡγησάμην, τοσούτω τοὺς βασιλεῖς βελτίους εἶναι
τῶν ἰδιωτῶν, ὅσῳ περ καὶ τὰς τιμὰς μείζους αὐτῶν
ἔχουσι, καὶ δευὰ ποιεῖν, ὅσοι τοὺς μὲν ἄλλους κοσμίως
ᾗ ἀναγκάζουσιν, αὐτοὶ δ' αὐτοὺς μὴ σωφρονεστέρους
τῶν ἀρχομένων παρέχουσι. Πρὸς δὲ ταύταις, τῶν

16. Cod. Bavar. ὅτι pro ὡς.

exteris benefacerem. Temperantiam in eo probavi, quod alienis
uxoribus et pueris semper abstinui. Quo in genere virtutis, civi-
bus partim exemplo, partim in ea re superior esse volui, in qua

κοινοῖς· οἱ δ' ἐν ταῖς μοναρχίαις ὄντες, οὐκ ἔχοντες ὅτῳ Φθονήσουσιν, περὶ πάντων, ὅς οἶντ' ἐστὶ, τὰ βέλτιστα πράττουσιν. Ἐπειτα, οἱ μὲν ὑστεροῦσι τῶν πραγμάτων· τὸν μὲν γὰρ πλεῖστον χρόνον ἐπὶ τοῖς ἰδίῳις διατρίβουσιν, ἐπειδὴν δ' εἰς τὰ συνέδρια συνέλθωσιν, πλεονέκεις ἢ τις αὐτοὺς εὖροι διαφερομένους, ἢ κοινῇ βουλευομένους. Οἱ δ' οὔτε συνεδρίῳ οὔτε χρόνῳ αὐτοῖς ἀποδεδειγμένων, ἀλλὰ καὶ τὰς ἡμέρας καὶ τὰς νύκτας ἐπὶ ταῖς πράξεσιν ὄντες, οὐκ ἀπολείπονται τῶν κερῶν, ἀλλ' ἑκάστον ἐν τῷ δέοντι πράττουσιν. Ἐτι δ' οἱ μὲν πρὸς ἀλλήλους δυσμενῶς ἔχουσι, καὶ βούλονται ἂν καὶ τοὺς πρὸ αὐτῶν ἄρχοντας, καὶ τοὺς ἐφ' ἑαυτοῖς, ὡς κακίστα διοικῆσαι τὴν πόλιν, ἢ ὡς μεγίστην δόξαν αὐτοὶ λαμβάνωσιν· αἱ δὲ διὰ πάντος τοῦ βίου κύριοι τῶν πραγμάτων ὄντες, εἰς πάντα τὸν χρόνον καὶ τὰς εὐνοίας ὁμοίως ἔχουσι. Τὸ δὲ μέγιστον πάντων· τοῖς γὰρ κοινοῖς, οἱ μὲν ὡς ἰδίῳις, οἱ δὲ ὡς ἀλλοτρίοις προσέχρουσι τὸν πόλιν, καὶ συμβούλοις χρῶνται περὶ αὐτῶν, οἱ μὲν τῶν ἀστῶν τοῖς τελευτηροτάτοις, οἱ δ' ἐξ πάντων ἐκλεγμένοι, τοῖς φρονιμωτάτοις· καὶ τιμῶσιν οἱ μὲν τοὺς ἐν τοῖς ὄχλοις εἶπεῖν δυναμένους, οἱ δὲ τοὺς χρῆσθαι τοῖς πρῶγμασιν ἐπισταμένους. Οὐ μόνον δ' ἐν τοῖς ἐγκυκλίοις καὶ τοῖς καθ' ἡμέραν γιγνομένοις, αἱ μοναρχίαι διαφέρουσιν, ἀλλὰ καὶ

-
4. Idem Cod. ὅτι τὸν πλεῖστον μὲν χρόνον. 13. WOLF. e coniect. ἐφ' ἑαυτῶν. 16. Cod. Auger. B. εἰς πάντα τὸν χρόνον ἔχουσι καὶ τὰς εὐνοίας. Τὸ δὲ μέγιστον ὅτι τοῖς κοινοῖς. 18. In vulgata malim abesse γὰρ post τοῖς. 21. ἐκλεγμένοι τῶν φρονιμωτάτων.
-

rum gerendarum occasiones praetermittunt, successoribus meliores videri cupiunt, de republica ut res aliena securi sunt. Audacissimorum civium consiliis utuntur. At non tantum domi, verum etiam in bello monarchia ceteris ubique praeferenda

τάς ἐν τῷ πολέμῳ πλεονεξίας ἀπάσας περιελάβησαν. Καί, γὰρ παρασκευάσασθαι δυνάμεις, καὶ χρήσασθαι ταύταις, ὥστε καὶ λαθεῖν καὶ ὀφθῆναι, καὶ τοὺς μὲν πείσαι, τοὺς δὲ βιάσασθαι, παρὰ δὲ τῶν ἐκπρίσθαι, τοὺς δὲ ταῖς ἄλλαις θεραπαίαις προεργεσθαι, μᾶλλον αἱ τυραννίδες τῶν ἄλλων πολιτειῶν οἰαίτ' εἰσὶ. Καὶ ταῦτα ἐκ τῶν ἔργων αὐ. τις οὐχ ἤπτον, ἢ τῶν λόγων πιστεύσειεν. Τοῦτο μὲν γάρ, τὴν τῶν Περσῶν δύναμιν ἅπαντες ἴσμεν τηλικαύτην τὸ μέγεθος γεγενημένην, οὐ διὰ τὴν τῶν ἀνδρῶν φρόνησιν, ἀλλ' ὅτι μᾶλλον τῶν ἄλλων τὴν βασιλείαν τιμῶσι· τοῦτο δὲ Διονύσιον τὸν τύραννον, ὃς παραλαβὼν τὴν μὲν ἄλλην Σικελίαν ἐνάστατον γεγενημένην, τὴν δ' αὐτοῦ πατρίδα πολιτοκυμένην, οὐ μόνον αὐτὴν τῶν παρόντων κινδύνων ἀπῆλλαξεν, ἀλλὰ καὶ μεγίστην τῶν Ἑλληνίδων πόλεων ἐποίησεν· ἔτι δὲ Καρχηδονίους καὶ Λακεδαιμονίους, τοὺς ἄριστα τῶν Ἑλλήνων πολιτευομένους, οἵτις μὲν ὀλιγαρχομένους, περὶ δὲ τὸν πόλεμον βασιλευσμένους. Ἐχρησάτο δ' αὖ τις ἐπιδειξάμεναι καὶ τὴν πόλιν τῶν Ἀθηναίων, τὴν μάλιστα τὰς τυραννίδας μισοῦσαν, ὅταν μὲν πολλοὺς ἐκπέμψῃ στρατηγούς, ἀτυχοῦσαν, ὅτι δὲ δι' ἐνὰς ποῦται τοὺς κινδύνους, κατορθοῦσαν. Καίτοι, πῶς αὖ τις σαφέστερον ἐπιδειξείεν ἢ διὰ τούτων τῶν παραδειγμάτων πλείστου τὰς μοναρχίας ἀξίας οὐσας; φαίνονται γὰρ οἱ τε διὰ τέλους τυραννοῦμενοι, μεγίστας δυνάμεις ἔχοντας· οἱ τε καλῶς ὀλιγαρχούμενοι,

2. χρῆσθαι. 7. Cod. Bav. οἱαί τε εἰσὶ. 12. Post Διονύσιον dictum Auger. Cod. addit ἴσμεν. Pro ὃς Auger. e Cod. R. scriptum est. Λακεδαιμονία est. 19. παρὰ.

est. Illam enim militiam facilius consistere posse usque unum melius quam plures praeferre, exempla Persarum, Dionysii, Carthaginiensium, Lacedaemoniorum et Atheniensium

περὶ δὲ μάλιστα σπουδάζουσιν, εἰ μὲν ἓνα μόνον στρατηγόν, οἱ δὲ βασιλέα τῶν στρατοπέδων κύριον καθιστάντες, οἳ τε μισοῦντες τὰς τυραννίδας, ῥόπταν πολλοὺς ἄρχοντας ἐκπέμψωσιν, οὐδὲν τῶν δεόντων πράττοντες. Εἰ δὲ δεῖ τι καὶ τῶν ἀρχαίων εἰπεῖν, λέγεται καὶ τοὺς θεοὺς ὑπὸ τοῦ Διὸς βασιλεύεσθαι. Περί ὧν, εἰ μὲν ὁ λόγος ἀληθής ἐστι, δῆλον ὅτι καὶ κειῖνοι ταύτην τὴν κατάστασιν προκρίνωσιν, ἐμὲ δὲ τὸ μὲν σαφὲς μηδεὶς οἶδεν, αὐτοὶ δὲ εἰκάζοντες οὕτω περὶ αὐτῶν ὑπειλίφωμεν, σημειῖον, ὅτι πάντες τὴν μοναρχίαν προτιμῶμεν. Οὐ γὰρ ἂν ποτε αὐτῇ χρῆσθαι τοὺς θεοὺς ἔφαμεν, εἰ μὴ πολὺ τῶν ἄλλων προέχειν αὐτὴν ἐνομίζομεν. Περί μὲν οὖν τῶν πολιτείων, ὅσον ἀλλήλων διαφέρουσιν, ἅπαντα μὲν οὐθ' εὖρεῖν οὐτ' εἰπεῖν δυνατόν ἐστιν· οὐ μὴν ἀλλὰ πρὸς γε τὸ παρὸν ἐξαρκούντως καὶ νῦν εἴρηται περὶ αὐτῶν.

Ὡς δὲ προσκινῶντας ἡμεῖς τὴν ἀρχὴν ἔχομεν, πολλὸν τούτου συντομωτέρος, καὶ μᾶλλον ὁμολογοῦμενος ὁ λόγος ἐστίν. Τίς γὰρ οὐκ οἶδεν, ὅτι Τεῦκρος μὲν ὁ τοῦ γένους ἡμῶν ἀρχηγός, παραλαβὼν τοὺς τῶν ἄλλων πολιτῶν προγόνους, πλεύσας δεῦρο, καὶ πόλιν αὐτοῖς ἔκτισεν, καὶ τὴν χώραν διένειμεν; ὁ δὲ πατὴρ Ἐυαγόρας, ἀπολεσάντων ἑτέρων τὴν ἀρχήν, πάλιν ἀνέλαβεν, ὑποστάς τοὺς μεγίστους κινδύνους, καὶ τοσαῦτον μετέστησεν, ὥστε μηκέτι Φοίνικας Σαλαμινίων τυραννεῖν, ἀλλ' ὥνπερ ἦν τὴν ἀρχήν, τούτους καὶ νῦν ἔχειν τὴν βασιλείαν.

Λοιπὸν οὖν ἐστὶν ὧν προεθέμην, περὶ ἑμαυτοῦ διελθεῖν, ἵν' ἐπίστησθε ὅτι τοσούτος ἐστὶν ἡμῶν ὁ βασιλεὺς, ὃς οὐ μόνον διὰ τοὺς ἡμετέρους, ἀλλὰ καὶ

fatis ostendunt. Omnes denique homines monarchiam ceteris praeferebant vel inde liquet, quod diis ipsis hanc imperii formam assignamus. — Nec vero iure hoc regnum petitiuū esse,

δι' αὐτὸν, δικαίως ἂν καὶ μείζονος τιμῆς ἢ τηλικαύτης ἀρχῆς ἀξιοθεύην. Οἶμαι γὰρ ἔγωγε πάντας ἂν ὁμολογῆσαι, πλείστου τῶν ἀρετῶν ἀξίας εἶναι, τὴν τε σωφροσύνην, καὶ τὴν δικαιοσύνην. Οὐ γὰρ μόνον ἡμᾶς τὸ καθ' αὐτάς ὠφελοῦσιν, ἀλλ', εἰ θέλοιμεν σκοπεῖν καὶ τὰς φύσεις, καὶ τὰς δυνάμεις, καὶ τὰς χρήσεις τῶν πραγμάτων, εὐρήσομεν τὰς μὲν μὴ μετεχούσας τούτων τῶν ἰδεῶν, μεγάλων, κακῶν αἰτίας ὄντας, τὰς δὲ μετὰ δικαιοσύνης καὶ σωφροσύνης γιγνόμενας, πολλὰ τὸν βίον τῶν ἀνθρώπων ὠφελοῦσας. Εἰ δὲ δὴ τινες τῶν πραγματογενημένων ἐπὶ ταύταις ταῖς ἀρεταῖς εὐδοκίμησαν, ἡγοῦμαι καί μοι προσήκειν τῆς αὐτῆς δόξης ἐκείνοις τυγχάνειν. Τὴν μὲν οὖν δικαιοσύνην, ἐκεῖθεν ἂν μάλιστα κατῖδοιτε. Παραλαβὼν γὰρ ὅτ' εἰς τὴν ἀρχὴν καθιστάμην, τὰ μὲν βασιλεία χρημάτων κενά, καὶ πάντα κατηλωμένα, τὰ πράγματα δὲ ταραχῆς μεστὰ, καὶ πολλῆς ἐπιμελείας δεόμενα, καὶ φυλακῆς καὶ δαπάνης· εἰδὼς δ' ἑτέρους, ἐν ταῖς τοιούτοις καιροῖς, ἐν παντός τρόπου τὰ σφέτερά αὐτῶν διορθουμένους, καὶ πολλὰ παρὰ τὴν φύσιν τὴν αὐτῶν πράττειν ἀναγκαζομένους· ὅμως οὐδ' ὑφ' ἐνός τούτων διεφθάρην, ἀλλ' οὕτως ὁσίως καὶ καλῶς ἐπεμελήθην τῶν πραγμάτων, ὥστε μηδὲν ἐλ-

1. δι' ἑαυτὸν. Wolf. offert. καὶ τὸν et ἀξιοθεύην. 2. ἀρχῆς deest. 7. Auger. ἀρετῶν e coniect.; Codd. silent. Fortasse legendum est πράξεων, propter sequentia feminina μετεχούσας, αἰτίας etc. 7. τὰς μὲν μετεχούσας μηδαμῶς. 13. ἐκείνοις in Wolf. exempl. deest. 16. Ita Med. Sed Baf. 1. Steph. Cod. R. cum Bav. et Ald. καταναλωμένα. Vid. supra p. 2.

ex origine mea facillime demonstrari potest. Restat ut me esse dignum illo probem. Quodsi inter omnes virtutes temperantia et iustitia primum locum occupant, in restituendis rebus et in-

λείπειν, ἐξ ὧν οἶοντ' ἦν αὐξηθῆναι καὶ πρὸς εὐδαιμονίαν ἐπιδοῦναι τὴν πόλιν. Πρὸς τε καὶ τοὺς πολίτας, μετὰ τοσαύτης προκίτητος προσηλέχθην, ὥστε μήτε Φυγᾶς, μήτε θανάτους, μήτε χρημάτων ἀποβολάς, μήτ' ἄλλην μηδεμίαν τοιαύτην συμφοράν ἐπὶ τῆς ἐμῆς γεγενῆσθαι βασιλείας. Ἀβάτου δ' ἡμῶν τῆς Ἑλλάδος οὐσης, διὰ τὸν πόλεμον τὸν γεγενημένον, καὶ πανταχοῦ συλουμένων ἡμῶν, τὰ πλείεστα τούτων διέλυσα, τοῖς μὲν ἅπαντα ἀποτίνων, τοῖς δὲ μέρη, τῶν δ' ἀναβάλλεσθαι δέομενος, πρὸς δὲ τοὺς ὅπως ἡδυνάμην περὶ τῶν ἐγκλημάτων διαλλαττόμενος. Ἔτι δὲ καὶ τῶν τὴν νῆσον οἰκούντων δυσκόλως πρὸς ἡμᾶς διακειμένων, καὶ βασιλέως τῷ μὲν λόγῳ διηλλαγμένου, τῇ δ' ἀληθείᾳ τραχέως ἔχοντος, ἀμφοτέρω ταῦτα κατεπραῦνα, τῷ μὲν προθύμως ὑπηρετῶν, πρὸς δὲ τοὺς δίκαιον ἑμαυτὸν παρέχων. Τοσαύτου καὶ δέω τῶν ἀλλοτρίων ἐπαυμεῖν, ὥρθ' ἑτεροὶ μὲν, ἔν καὶ μικρῷ μείζω τῶν ὁμόρων δύναμιν ἔχοντες, ἀποτεμνονται τῆς γῆς, καὶ πλεονεκτεῖν ζητοῦσιν· ἐγὼ δ' οὐδὲ τὴν διδομένην μοι χώραν ἡξίωσα λαβεῖν, ἀλλ' αἰροῦμαι, μετὰ δικαιοσύνης τὴν ἑμαυτοῦ μὲν ἔχειν μᾶλλον, ἢ μετὰ κακίας πολλαπλασίαν τῆς ὑπαρχούσης κτήσασθαι. Καὶ τί δεῖ καθ' ἐν ἑκάστον λεγόμενα διατρίβειν; ἄλλως τε καὶ συντόμως ἔχοντα δηλοῦσαι περὶ ἑμαυτοῦ; Φανήσομαι γὰρ μηδένα μὲν πώποτ' ἀδικήσας, πλείους δὲ καὶ τῶν πολιτῶν καὶ τῶν

8. Cod. Aug. R. πανταχῇ. 13. τοῦ ante βασιλείας addidit e coniectura Wolf., quem secuti sunt Steph. et Aug. 20. διδομένην: a patre relictam, et reliquis Cypri regibus armis eroriam; cui opponitur ἡ ἑμαυτοῦ linea sequente. 23. καθ' ἐκάστον.

nisi incrementa et felicitatem civitatis respiciens iustus repperitus ero. Tantum autem abfuit, ut aliena appetere, ut etiam red-
dorem, quas mihi hereditate obvenisset, ac multis civibus et

ἄλλων Ἑλλήνων εὖ πεπονηκώς, καὶ μείζους δωρεὰς ἑκα-
τέροις δεδωκώς, ἢ σύμπαντες οἱ πρὸ ἐμοῦ βασιλεύσαν-
τες. Καίτοι χρὴ τοὺς μέγα Φρονεῦντας ἐπὶ δικαιο-
σύνῃ, καὶ προσποιουμένους χρημάτων εἶναι κρείττους,
τοιαύτας ὑπερβολὰς ἔχειν εἰπεῖν περὶ αὐτῶν. Καί
μὲν δὴ καὶ περὶ σωφροσύνης ἔτι μείζω τούτων ἔχω
διελθεῖν. Εἰδὼς καὶ ἅπαντας ἀνθρώπους περὶ πλεί-
στου ποιοιμένους τοὺς παῖδας τοὺς ἑαυτῶν, καὶ τὰς
γυναῖκας, καὶ μάλιστα ὀργιζομένους τοῖς εἰς ταῦτα
ἐξημαρτάνουσι, καὶ τὴν ὕβριν τὴν περὶ ταῦτα με-
γίστων κακῶν αἰτίαν γιγνομένην, καὶ πολλοὺς ἤδη
τῶν ἰδιωτῶν καὶ τῶν δυναστευόντων διὰ ταύτην ἀπολ-
λυμένους, οὕτως ἔφυγον τὰς αἰτίας ταύτας, ὥστε
ἐξ οὗ τὴν βασιλείαν ἔλαβον, οὐδενὶ φανήσομαι σώ-
ματι πεπλησιακῶς, πλὴν τῆς ἑμαυτοῦ γυναικός, σὺν
ἀγνοῶν, ὡς καὶ κείνοι παρὰ τοῖς πολλοῖς εὐδοκιμοῦσιν,
ὅσα περὶ μὲν τὰ τῶν πολιτῶν δίκαιοι τυγχάνουσιν ἔν-
τες, ἄλλοθεν δὲ ποθεὶν ἑαυτοῖς ἐπορίσαντο τὰς ἡδονάς·
ἀλλὰ βουλόμενος ἅμα μὲν ἑμαυτὸν ὡς παρρησιώτατον ποιῆ-
σαι τῶν τοιούτων ὑποψιῶν, ἅμα δὲ παράδειγμα κατα-
στῆσαι τὸν τρόπον τὸν ἑμαυτοῦ τοῖς ἄλλοις πολιταῖς·
γινώσκων, ὅτι φιλεῖ τὸ πλῆθος ἐν τούτοις τοῖς ἐπ-
ηδεύμασι τὸν βίον διάγειν, ἐν οἷς ἂν τοὺς ἀρχοντας
ταὺς ἑαυτῶν ὀρῶσι διατρίβοντας. Ἐπεὶ καὶ προς-
ήκειν ἡγησάμην, τοσούτω τοὺς βασιλεῖας βελτίους εἶναι
τῶν ἰδιωτῶν, ὅσωπερ καὶ τὰς τιμὰς μείζους αὐτῶν
ἔχουσι, καὶ δεῖνὰ ποιεῖν, ὅσοι τοὺς μὲν ἄλλους κοσμίως
ζῆν ἀναγκάζουσιν, αὐτοὶ δ' αὐτοὺς μὴ σωφρονεστέρους
τῶν ἀρχομένων παρέχουσι. Πρὸς δὲ ταῦτα, τῶν

16. Cod. Bavar. ὅτι pro ὡς.

exteris benefacerem. Temperantiam in eo probavi, quod alienis
uxoribus et pueris semper abstinui. Quo in genere virtutis, civi-
bus partim exemplo, partim in ea re superior esse volui, in qua

μὲν ἄλλων πράξεων ἑώρων ἐγκρατεῖς καὶ τοὺς πολ-
λοὺς γιγνομένους, τῶν δ' ἐπιθυμιῶν τῶν περὶ τοὺς
παῖδας καὶ τὰς γυναῖκας καὶ τοὺς βελτίστους ἡττω-
μένους. Ἡ βουλήθη οὖν ἐν τούτοις ἑμαυτὸν ἐπιδει-
ξαι καρτερεῖν δυνάμενον, ἐν οἷς ἐμελλον οὐ μόνον τῶν
πολλῶν διοίσειν, ἀλλὰ καὶ τῶν ἐπ' ἀρετῇ μέγα φρο-
νούκων. Ἐτι δὲ καὶ τῶν τοιοῦτων πολλὴν κακίαν
κατεγίνωσκον, ὅσοι γυναῖκας λαβόντες, καὶ κοινω-
τίαν ποιησάμενοι παντὸς τοῦ βίου, μὴ στέργουσιν οἷς
ἔπραξαν, ἀλλὰ ταῖς αὐτῶν ἡδοναῖς λυποῦσι ταύτας,
ὥς ὅταν αὐτοὶ μηδὲν ἀξιώσι λυπεῖσθαι· καὶ περὶ μὲν ἄλ-
λας κοινωνίας τινὰς, ἐπιεικεῖς σφᾶς αὐτοὺς παρέχουσιν,
ἐν δὲ ταῖς πρὸς τὰς γυναῖκας, ἐξαμαρτάνουσιν· ὥς ἔδει
τοσούτῳ μᾶλλον διαφυλάττειν, ὅσῳ περ εἰκειότερας
καὶ μείζους οὔσαι τυγχάνουσι τῶν ἄλλων· εἴτω καὶ
λανθάνουσιν ἔνδον ἐν αὐτοῖς τοῖς βασιλείοις στάσις
καὶ διαφορὰς ἀκούτοις ἐγκαταλείποντες. Καίτοι χρὴ
τοὺς ὀρθῶς βασιλεύοντας, μὴ μόνον τὰς πόλεις ἐν
ὁμονοίᾳ πειρᾶσθαι διαγεῖν, ὧν ἂν ἀρχωσιν, ἀλλὰ
καὶ τοὺς ἰδίους οἴκους καὶ τοὺς τόπους, ἐν οἷς ἂν κατ-
τοικῶσιν. Ἀπαντα γὰρ ταῦτα, σωφροσύνης ἔργα
καὶ δικαιοσύνης ἐστίν. Οὐ τὴν αὐτὴν δὲ γνώμην
ἔσχον αὐδὲ περὶ τῆς παιδοποιίας τοῖς πλείστοις τῶν
βασιλέων· οὐδ' ἤδη δεῖν τοὺς μὲν ἐκ ταπεινότερας
ποιήσασθαι τῶν παίδων, τοὺς δ' ἐκ σεμνοτέρας· αὐδὲ

6. ἄλλων. 9. στέργωσι. 10. λυπῶσι, qui coniuncti-
vus sicuti reliqui sequentes a Wolfio profecti, a Stephan.
Batt. et Auger. propagati sunt. 12. παρέχουσιν. 13. ἐξα-
μαρτάνουσιν.

vel laudatissimi quique subinde labuntur, nihil detestabilius ra-
tus, laesa fide coniugali, sanctissime omnium servanda. Hac
neglecta, discordiae ac seditiones domesticae oriuntur, regibus
aeque ac publicae vitandae. Ideo quoque in procreandis libe-
ris ab aliorum regum consuetudine secessi, genuinam tantum

τοὺς μὲν νόθους αὐτῶν, τοὺς δὲ γνησίους καταλιπεῖν, ἀλλὰ πάντας ἔχειν τὴν αὐτὴν φύσιν, καὶ πρὸς πατρός καὶ πρὸς μητρός ἀνευγεκεῖν, τῶν μὲν θνητῶν εἰς Εὐαγόραν τὸν πατέρα τὸν ἐμοῦ, τῶν δ' ἡμιθέων εἰς Λιάκιδας, τῶν δὲ θεῶν εἰς Δία, καὶ μηδὲνα τῶν ἐξ ἐμοῦ γενομένων ἀποστερηθῆναι ταύτης τῆς εὐγενείας. Πολλῶν δὲ με προτρεπέντων ἐμμένειν τοῖς ἐπιτηδεύμασι τούτοις, οὐχ ἥκιστα με καίκεϊν παρεκάλεσεν, ὅτι τῆς μὲν ἀνδρίας καὶ τῆς δεινότητος καὶ τῶν ἄλλων τῶν εὐδοκιμούντων, ἑώρων καὶ τῶν κακῶν ἀνδρῶν πολλοὺς μετέχοντας, τὴν δὲ σωφροσύνην καὶ τὴν δικαιοσύνην ἴδια κτήματα τῶν καλῶν καγαθῶν ὄντα. Καλλίστον εὖν ὑπέλαβον, εἴ τις δύναιτο ταύταις ταῖς ἀρεταῖς προσέχειν τὸν νοῦν, τῶν ἄλλων ἀφελόμενος, ὃν μηδὲν μέρος τοῖς πονηροῖς μέτεστιν, ἀλλὰ καὶ γνησώταται καὶ βεβαιόταται, καὶ μεγίστων ἐπαίνων ἄξιαι τυγχάνουσιν οὔσαι. [Τούτων ἕνεκα,] ταῦτα διανοηθεὶς, περιττότερον τῶν ἄλλων ἡσκήσα τὴν σωφροσύνην, καὶ τὴν δικαιοσύνην, καὶ ταύτας προεϊλόμην τῶν ἡδονῶν, οὐ τὰς ἐπὶ τοῖς ἔργοις μηδεμίαν τιμὴν ἐχούσας, ἀλλὰ τὰς ἐπὶ ταῖς δόξαις [ταῖς] δι' ἀνδραγαθίαν γινομέναις. Χρὴ δὲ δοκιμάξεν τὰς ἀρετάς,

2. Wolf. mavult τὴν αὐτῶν φύσιν, ita ut ἔχεν significet posse et coniungatur cum sequente ἀνευγεκεῖν. 9. δεινότης, quod latissimae significationis vocabulum est, h. l. propter antecedens ἀνδρία, potius acritoniam mentis, quam eloquentiam, uti Auger. interpretatus est, notare videtur. 16. Post βεβαιόταται additum est vulgo καὶ μέγισται. 17. Augerio post ἕνεκα adiiciendum videtur καὶ, vel τούτων ἕνεκα recidendum. 22. Wolf. γινομέναις in γινομέναις mutans, Stephan. cum Auger. socios habet. Obstat

subolem procreandam esse ratus easque feligendas voluptates, non quae multum laboris et parum laudis haberent, sed gloriae participes e probitate veluti ultro provenirent. Sed quum virtutes tum maxime explorandae sint, quum difficillime exer-

οὐκ ἐν ταῖς αὐταῖς ἰδέαις ἀπάσας, ἀλλὰ τὴν μὲν δικαιοσύνην ἐν ταῖς ἀπορίαις, τὴν δὲ σωφροσύνην ἐν ταῖς δυναστεύαις, τὴν δὲ καρτερίαν ἐν ταῖς τῶν νεωτέρων ἡλικίαις. Ἐγὼ τοίνυν ἐν ἅπασι τοῖς καιροῖς τούτοις φανήσομαι πείραν τῆς ἑαυτοῦ φύσεως δεδοκώς. Ἐνδεὴς μὲν γὰρ χρημάτων καταλειφθεὶς, οὕτω δίκαιον ἑμαυτὸν παρέσχον, ὥστε μηδὲν λυπῆσαι τῶν πολιτῶν λαβὼν δ' ἐξουσίαν, ὥστε ποιεῖν ὅτι ἂν βούλωμαι, σωφρονέστερος τῶν ἰδιωτῶν ἐγενόμην. Τούτων δ' ἀμφοτέρων ἐκράτησα, ταύτην ἔχων τὴν ἡλικίαν, ἐν ἣ πρὸς πλείστους ἂν εὐροίμεν μάλιστα περὶ τὰς πράξεις ἐξαμαρτάνοντας. Καὶ πάντα ταῦτα ἐν ἑτέροις μὲν ἴσως ἂν ὤκνουν εἰπεῖν, οὐχ ὡς σὺ φιλοτιμούμενος ἐπὶ τοῖς πεπραγμένοις, ἀλλ' ὡς οὐκ ἂν πιστευθεὶς ἐκ τῶν λεγομένων. Ὑμεῖς δ' αὐτοὶ μοι μάρτυρες ἔστε πάντων τῶν εἰρημένων. Ἄξιον μὲν οὖν καὶ τοὺς φύσει κόσμίους ὄντας ἐπαινεῖν καὶ θαυμάζειν, ἔτι δὲ μᾶλλον τοὺς καὶ μετὰ λογισμοῦ τοιοῦτους ὄντας. Οἱ μὲν γὰρ τύχη, καὶ μὴ γνώμῃ σωφροσύναντες, τυχὸν ἂν καὶ μεταπεισθεῖεν· οἱ δὲ πρὸς τῷ πεφυκέναι, καὶ διεγνωκότες ὅτι μέγιστόν ἐστι τῶν ἀγαθῶν ἀρετὴ, δῆλον ὅτι πάντα τὸν βίον ἐν ταύτῃ τῇ τάξει διαμένουσι. Διὰ τοῦτο δὲ πλείους ἐποίησάμην τοὺς λόγους καὶ περὶ ἑαυτοῦ, καὶ περὶ τῶν ἄλλων τῶν προειρημένων, ἵνα μηδεμίαν ὑπολίπω πρόφασιν, ὡς οὐ δεῖ ποιεῖν ὑμᾶς ἐκόντας, καὶ προθύμως, ἅπ' ἂν ἐγὼ προστάξω, καὶ συμβουλευσω.

ταῖς post δόξεις, quod, tetenta vulgata, uncis includendum curavi. Accusati/ γινόμενας a quovis sine dubio desideratur.

1. ἰδέαις, i. e. περιστάσεσι, ut W. recte explicat. 12. πάντα in Cod. Bav. deest. Cod. Aug. R. Καὶ τοῦτ' ἐν ἑτέροις. 22. W. e coniect. διαμενοῦσι (futurum).

ceantur, equidem iustitiam in summa penuria, temperantiam in maxima potestate, continentiam in iuvenili aetate, idque

Φημί δὲ πράττειν ἕκαστον ὑμῶν, ἐφ' οἷς ἐφέ-
 ρτηκεν, ἐπιμελῶς καὶ δικαίως. Καθ' ὁποῖτον γὰρ ἂν
 ἐλλίπητέ τι τούτων, ἀνάγκη ταύτῃ κακῶς ἔχειν τὰς
 πράξεις. Μηδενὸς οὖν ὀλιγωρεῖτε, μηδὲ καταφρονεῖ-
 τε τῶν προστεταγμένων, ὑπολαμβάνοντες, ὡς οὐ παρὰ
 ταῦτ' ἐστίν, ἀλλ' ὡς παρ' ἕκαστον τῶν μερῶν ἢ κελ-
 λῶς ἢ κακῶς ἔξον τὸ σύμπαν, οὕτω σπουδάζετε πε-
 ρὶ αὐτῶν· καὶ κήδεσθε μηδὲν ἥττον τῶν ἐμῶν, ἢ τῶν
 ὑμετέρων αὐτῶν, καὶ μὴ νομίζετε μικρὸν ἀγαθὸν εἶναι
 τὰς τιμὰς, ἃς ἔχουσιν οἱ καλῶς τῶν ὑμετέρων ἐπι-
 στατοῦντας. Ἀπέχεσθε τῶν ἀλλοτριῶν, ἐν ἁσφα-
 λέστερον τοὺς οἴκους τοὺς ὑμετέρους αὐτῶν κεκτῆ-
 σθε. Τισιούτους εἶναι χρὴ περὶ τοὺς ἄλλους ὑμᾶς,
 εἴωπερ ἐμὲ περὶ ὑμᾶς ἀξιῶτε γίνεσθαι. Μὴ σπεύ-
 ζετε πλουτεῖν μᾶλλον, ἢ χρηστοὶ δοκεῖν εἶναι, γιγνώ-
 σκοντες, ὅτι καὶ τῶν Ἑλλήνων καὶ τῶν Βαβυλίων οἱ
 μεγίστας ἐπ' ἀρετῇ δόξας ἔχοντες, πλείστων ἀγαθῶν
 δεσπόται καθείστανται. Τοὺς χρηματισμοὺς τοὺς πα-
 ρὰ τὸ δίκαιον γιγνομένους, ἡγεῖσθε μὴ πλοῦτον, ἀλ-
 λά κίνδυνον ποιῆσειν. Μὴ τὸ μὲν λαβεῖν κέρδος εἶ-
 ναι νομίζετε, τὸ δ' ἀναλῶσαι ζημίαν. Οὐδέτερον γὰρ
 τούτων αἰετὴν αὐτὴν ἔχει δύναμιν, ἀλλ' ὁποῖτον ἂν
 ἐν καιρῷ καὶ μετ' ἀρετῆς γίγνηται, τοῦτ' ὠφελήσεται
 τοὺς ποιῶντας. Μηδὲ πρὸς ἓν χαλεπῶς ἔχετε τῶν
 ὑπ' ἐμοῦ προσταττομένων· ὅσοι γὰρ ἂν ὑμῶν περὶ
 πλείοστα τῶν ἐμῶν χρησίμους αὐτοὺς παράσχωσιν.

1. W. post Φημί addendum esse δεῖν suspicatur, sed Φημί
 h. l. idem est quod κελεύω. 5. ὡς οὐ παρὰ ταῦτ' ἐστίν:
 quod in eo res non sita sit. Auger. supplet τὸ κοινόν.
 8. Ante κήδεσθε Auger. deleuit καὶ.

non fortuito, sed consilio colui. — *Praecepta.* De diligenti
 ac iusta rerum administratione. Abstinencia et aliis se prae-
 bendi ratio. Quomodo optime parentur opes. Accipere non
 semper fructuosum esse, dare damnosum. Mandata alacriter

οὔτοι πλεῖστα τοὺς οἴκους τοὺς ἐαυτῶν ὠφελήσουσιν. "Ὅτι ἂν ὑμῶν ἕκαστος αὐτὸς αὐτῷ τύχῃ συνειδώς, ἡγείσθω μὴδὲ ἐμὲ λήσειν· ἀλλ' εἴαν καὶ τὸ σῶμα τοῦμὸν μὴ παρῇ, τὴν γε διάνοιαν τὴν ἐμὴν οἰέσθω τοῖς γιγνομένοις παρεστάναι. Ταύτην γὰρ τὴν γνώμην ἔχοντες, σωφρονέστερον ἂν βουλευσαιοσθε περὶ αὐτῶν. Μὴδὲν ἀποκρύπτεσθε, μὴθ' ὧν κέκτησθε, μὴθ' ὧν ποιεῖτε, μὴθ' ὧν μέλλετε πράττειν, εἰδότες, ὅτι περὶ τὰ κεκρυμμένα τῶν πραγμάτων, ἀναγκαῖόν ἐστι πολλοὺς φόβους γίνεσθαι. Μὴ τεχνικῶς ζητεῖτε πολιτεύεσθαι, μὴδ' ἀφανῶς, ἀλλ' οὕτως ἀπλῶς καὶ φανερώς, ὥστε μὴδ' ἂν τις βούληται, ῥάδιον εἶναι ὑμᾶς διαβάλλειν. Δοκιμάζετε τὰς πράξεις, καὶ νομίζετε πονηρὰς μὲν, ἃς ἂν πράττοντες ἐμὲ βούλησθε λανθάνειν, χρηστὰς δέ, περὶ ὧν ἂν ἐγὼ μέλλω πυθόμενος βελτίους ὑμᾶς νομιεῖν. Μὴ κατασιωπᾶτε, εἴαν τινὰς ὁρᾶτε περὶ τὴν ἀρχὴν τὴν ἐμὴν πονηροὺς ὄντας, ἀλλ' ἐξελέγχετε, καὶ νομίζετε τῆς αὐτῆς εἶναι ζημίας ἀξίους τοὺς συγκρύπτοντας τοῖς ἐξαμαρτάνουσιν. Εὐτυχεῖς δὲ νομίζετε μὴ τοὺς λανθάνοντας, εἴαν τι κακὸν ποιήσωσιν, ἀλλὰ τοὺς μὴδὲν ἐξαμαρτάνοντας. Τοὺς μὲν γὰρ εἰκὸς τοιαῦτα παθεῖν, ὅσ᾽ ἀπερ αὐτοὶ ποιοῦσι, τοὺς δὲ χάριν ἀπολαβεῖν, ἧς ἀξιοὶ τυγχάνουσιν ὄντες. Ἑταιρίας μὴ ποιεῖτε, μήτε συνόδους, ἄνευ τῆς ἐμῆς γνώμης· αἱ γὰρ τοιαῦται συστάσεις, ἐν μὲν ταῖς ἄλλαις πολιτείαις πλεονεκτοῦσιν, ἐν δὲ ταῖς μοναρχίαις κινδυνεύουσιν. Μὴ μόνον ἀπέχεσθε τῶν ἀμαρτημάτων, ἀλλὰ καὶ τῶν ἐπιτηδεύμάτων τῶν τοιούτων, ἐν οἷς ἀναγκαῖόν ἐστιν ὑπο-

facienda esse. Regum, in delictis perspiciendis, sollertia. Aperte esse agendum. Inter cives simpliciter et aperte esse versandum. Quomodo actiones explorandae. Conspirationes contra regem haud relictendae. Qui felices habendi sint. Coetus seditiosos fugiendos peccatorumque, etiam suspicio-

ψιάν γίνεσθαι. Τὴν ἐμὴν Φιλίαν ἀσφαλεστάτην καὶ
βεβαιοτάτην εἶναι νομίζετε, καὶ διαφυλάττετε τὴν
παρεῦσαν κατάστασιν, καὶ μηδεμιᾶς ἐπιθυμεῖτε με-
ταβολῆς, εἰδότες, ὅτι διὰ τὰς τοιαύτας ταραχὰς
ἀναγκαῖόν ἐστι καὶ τὰς πόλεις ἀπόλλυσθαι, καὶ τοὺς
ἄνους τοὺς ἰδίους ἀναστάτους γίνεσθαι. Μὴ μόνον
τὰς φύσεις αἰτίας νομίζετε τοῦ χαλεποῦς ἢ πρᾶους
εἶναι τοὺς τυράννους, ἀλλὰ καὶ τὸν τρόπον τῶν πολι-
τῶν. Πολλοὶ γὰρ ἤδη, διὰ τὴν τῶν ἀρχομένων κα-
κίαν, τραχύτερον ἢ κατὰ τὴν ἑαυτῶν γνώμην, ἄρ-
χειν ἠναγκάσθησαν. Θαρρῆτε μὴ διὰ τὴν ἐμὴν μάλ-
λον πρᾶότητα, ἢ διὰ τὴν ὑμετέραν αὐτῶν ἀρετήν.
Τὴν ἐμὴν ἀσφάλειαν, ἀδειαν ἑαυτοῖς εἶναι νομίζετε,
καλῶς γὰρ τῶν περὶ ἐμὲ καθεστώτων, τὸν αὐτὸν
τρόπον καὶ τὰ περὶ ὑμᾶς αὐτοὺς ἔξει. Ταπεινοὺς
μὲν εἶναι χρὴ πρὸς τὴν ἀρχὴν τὴν ἐμὴν, ἐμμένοντας
ταῖς ἡδέσι, καὶ διαφυλάττοντας τοὺς νόμους τοὺς βα-
σιλικούς, λαμπροὺς δ' ἐν τε ταῖς ὑπὲρ τῆς πόλεως λει-
τουργίαις, καὶ τοῖς ὑπ' ἐμοῦ προσταττομένοις. Προ-
τρέπετε τοὺς νεωτέρους ἐπ' ἀρετήν, μὴ μόνον παραι-
νοῦντες, ἀλλὰ καὶ περὶ τὰς πράξεις ὑποδεικνύντες
αὐτοῖς, ὁποίους εἶναι χρὴ τοὺς ἄνδρας τοὺς ἀγαθοὺς.
Διδάσκετε τοὺς παῖδας τοὺς ὑμετέρους αὐτῶν βασι-
λεύεσθαι, καὶ περὶ τὴν παιδευσιν τὴν τοιαύτην ἐθί-
ζετε αὐτοὺς ὡς μάλιστα διατρίβειν· ἐὰν γὰρ ἄρχεσθαι
μάθωσι, πολλῷ μᾶλλον ἄρχειν δυνήσονται, καὶ πιστοὶ

19. Cod. Auger. R. post τοῖς additum habet ἄλλοις. 24. παί-
δουσιν τῆς τοιαύτης ἀρετῆς, pro quo Wolf. legendum esse
coniciit ταύτης τῆς ἀρετῆς.

nes vitandas esse. Praesenti statui adhaerendum regumque
mores civium moribus temperandos. Regum securitas cives
a metu vacuos reddit. Cives in observantia legum humiles,
in obeundis muneribus publicis splendidos esse oportere.
Quomodo adolescentes ad virtutem ducendi sint, et quare

μὲν ὄντες, καὶ δίκαιοι, μετέξουσιν τῶν ἡμετέρων ἀγαθῶν, κακροὶ δὲ γέγονενοι, κινδυνεύουσιν περὶ τῶν ὑπαρχόντων. Μέγιστον ἡγεῖσθε τοῖς παισὶ καὶ βεβαιότατον πλοῦτον παραδώσειν, ἐὰν αὐτοῖς δύνησθε τὴν ἡμετέραν εὐνοίαν καταλιπεῖν. Ἀθλιωτάτους ἡγεῖσθε καὶ δυστυχιστάτους, ὅσοι περὶ τοὺς πιστεύσαντας ἄπιστοι γεγόνασιν· ἀνάγκη γὰρ τοὺς τοιούτους ἀδύμως ἔχοντας, καὶ φοβουμένους ἅπαντας, καὶ μηδὲν μᾶλλον πιστεύοντας τοῖς φίλοις, ἢ τοῖς ἐχθροῖς, τὸν ἐπίλοιπον χρόνον διάγειν. Ζηλοῦτε μὴ τοὺς πλεῖστα κεκτημένους, ἀλλὰ τοὺς μηδὲν κακὸν σφίσιν αὐτοῖς συνεῖδοντας· μετὰ γὰρ τοιαύτης ψυχῆς ἥδιον ἂν τις τὸν βίον, δύνατο διάγειν. Μὴ τὴν κακίαν δύνασθαι μὲν πλεον τῆς ἀρετῆς ὠφελεῖν νομίζετε, τὸ δ' ὀνομαδυσχερέστερον ἔχειν, ἀλλ' οἷον περ ὀνομάτων ἕκαστα τῶν πραγμάτων τετύχηκε, τοιαύτας ἡγεῖσθε καὶ τὰς δυνάμεις αὐτῶν εἶναι. Μὴ ψθονεῖτε τοῖς παρ' ἐμοῦ πρωτεύουσιν, ἀλλ' ἀμιλλᾶσθε, καὶ πειρᾶσθε, χρηστὸς ὑμᾶς αὐτοὺς παρέχοντας, ἐξισοῦσθαι τοῖς προέχουσιν. Φιλεῖν οἴεσθε δεῖν, καὶ τιμᾶν, οὗς περ ἂν καὶ ὁ βασιλεὺς, ἵνα καὶ παρ' ἐμοῦ τυγχάνητε τῶν αὐτῶν τούτων. Οἷά περ πρῶτος ἐμοῦ λέγετε, τοιαῦτα καὶ ἀπόντος φρονεῖτε. Τὴν εὐνοίαν τὴν πρὸς ἡμᾶς, ἐν τοῖς ἔργοις ἐνδείκνυσθε μᾶλλον, ἢ τοῖς λόγοις. Ἀπάσχοντες ὑφ' ἐτέρων ὀργίζεσθε, ταῦτα

17. Wolf. mavult παρ' ἐμοί.
 19. Wolf. e coniect. πα-
 ρέχοντες.

19. Wolf. e coniect. πα-

parere discere iis expediat. Quae opes filiis relinquenda. Diffidentes miseros esse et infelices, felices autem nihil mali sibi conscios. Flagitium prodesse, virtutem obesse qui opinantur, in errore sunt. Bonis hominibus non esse invidendum, sed illos aemulandos esse. Qui amandi sint a civibus ac honorandi. Quae absente rege cogitanda. Quibus in rebus benevolentiam erga regem ostendere oporteat. Quomodo erga

τοῖς ἄλλοις μὴ ποιεῖτε. Περί τῶν αὖ ἐν τοῖς λόγοις κατηγορήτε, μηδὲν τούτων ἐν τοῖς ἔργοις ἐπιτηδεύετε. Τοιαῦτα προσδοκᾶτε πράξειν, οἷα αὖ περὶ ἡμῶν διαναίσθε. Μὴ μόνον ἐπαινεῖτε τοὺς ἀγαθοὺς, ἀλλὰ καὶ μιμεῖσθε. Τοὺς λόγους τοὺς ἐμούς, νόμους εἶναι νομίζετε καὶ πειρᾶσθε τούτοις ἐμμένειν, εἰδότες, ὅτι σῆς μέλιστα ποιῶσιν ὑμῶν ἡ βούλευμαι, τούτοις ἐξέπται ὅτιν ὡς αὐταὶ βούλονται. Κεφάλαιον δὲ τῶν εἰρημένων, οἷους πὲρ αὖ τὸς ὑφ' ὑμῶν ἀρχομένους οἴεσθε δεῖν περὶ ὑμᾶς εἶναι, τοιούτους χρὴ περὶ τὴν ἀρχὴν τὴν ἐμὴν ὑμᾶς γίνεσθαι. Καὶ ταῦτ' εἰ ποῖτε, τί δεῖ περὶ τῶν συμβησομένων μακρολογεῖν; ἦν γὰρ ἐγὼ τῷ παρέχῳ τοιούτον ἐμχυτόν, οἷον περ ἐν τῷ παρελθόντι χρόνῳ, καὶ τὰ παρ' ὑμῶν ὁμοίως ὑπηρετῆται, ταχέως ὤψεσθε καὶ τὸν βίον τὸν ὑμέτερον αὐτῶν ἐπιδεδωκότα, καὶ τὴν ἀρχὴν τὴν ἐμὴν ἡυξημένην, καὶ τὴν πόλιν εὐδαίμονα γεγεννημένην. Ἄξιον μὲν οὖν, τηλικούτων ἀγαθῶν ἕνεκα μηδὲν ἐλλείπειν, ἀλλὰ καὶ πόρους καὶ κινδύνους οὐστινας οὖν ὅπως κεῖν. Τμῖν δ' ἐξεστὶ μηδὲν τάλαιπωρῆθεϊσιν, ἀλλὰ πιστοῖς μόνον καὶ δικαίοις οὔσιν, ἅπαντα ταῦτα διαπραξασθαι.

1. Wof. manult τοὺς ἄλλους, 2. Cod. Auger. R. κατηγορεῖτε. 3. διανοήσθε.

alios nos geramus, quid evitemus, quid expectemus. Bonos non tantum laudandos, sed etiam imitandos esse. Quibus maxima libertate frui liceat. Adhortatio ad peragenda praecepta a commodis consecuturis desumpta.

IV.

ΙΣΟΚΡΑΤΟΥΣ

ΠΑΝΗΓΥΡΙΚΟΣ.

Πολλάκις ἐθαύμασθ τῶν τὰς πατηγύρεις συναγαγόντων, καὶ τοὺς γυμνικοὺς ἀγῶνας καταστησάντων, ὅτι τὰς μὲν τῶν σωμάτων εὐεξίας οὕτω μεγάλων δωσάντων ἤξιωσαν, τοῖς δὲ ὑπὲρ τῶν κοινῶν ἰδίᾳ ποιήσασι, καὶ τὰς ἑαυτῶν, ψυχῆς οὕτω παρασκευάσασιν, ὥστε καὶ τοὺς ἄλλους ἐφέλξιν δύνασθαι, τούτοις οὐδεμίαν τιμὴν ἀπένειμαν, ὣν εἰκὸς ἦν αὐτοὺς μᾶλλον ποιήσασθαι πρόνοιαν. Τῶν μὲν γὰρ ἀθλητῶν δις τεσαύτην ῥώμην λαβόντων, οὐδὲν ἂν πλέον γένοιτο τοῖς ἄλλοις· ἐνὸς δὲ ἀνδρὸς εὖ φρονήσαντος, ἅπαντες ἂν ἀπολαύσειαν οἱ βουλόμενοι κοινωγεῖν τῆς ἐκείνου διανοίας. Οὐ μὲν ἐπὶ τούταις ἀδυμήσας, εἰλόμην ῥαθυμεῖν, ἀλλ' ἱκανὸν νομίσας ἄθλον ἔσεσθαι μοι τὴν δόξαν, τὴν ἀπ' αὐτοῦ τοῦ λόγου γενησομένην, ἣν συμβουλεύσων περὶ τε τοῦ πολέμου τοῦ πρὸς τοὺς βαρβάρους, καὶ τῆς ὁμονοίας τῆς πρὸς ἡμᾶς αὐτοὺς· οὐκ ἀγνοῶν, ὅτι πολλοὶ τῶν προσποιησμένων εἶναι σοφιστῶν ἐπὶ τοῦτον τὸν λόγον ὥρμησάν· ἀλλ' ἅμα μὲν ἐλπίζων, τοσοῦτον

ARGUMENTUM.

Quamquam ingenii vires exercentibus nulla publice prae-
mia destinata sunt, tamen gloriam ex hac oratione capien-
dam satis mihi magnum fore praemium ratus, consilium
daturus adsum, de bello Barbaris inferendo ac de concor-
dia inter nos ipsos restituenda. Multum quidem, qui oratoris

αὐτῶν διοίσειν, ὥστε τοῖς ἄλλοις μηδὲν πώποτε δοκεῖν εἰρησθαι περὶ αὐτῶν, αἷμα δὲ προσκρίνας τούτους καλίστους εἶναι τῶν λόγων, οἵτινες περὶ-μεγίστων τυγχάνουσιν ὄντες, καὶ τρὺς τε λέγοντας μάλιστα ἐπιδεικνύουσι, καὶ τοὺς ἀκούοντας πλεῖστα ὠφελοῦσιν, ὣν εἷς οὗτός ἐστιν. Ἐπειτα οὐδ' οἱ καιροὶ πω παρεληλύθασιν, ὥστ' ἤδη μάτην εἶναι τὸ μεμνησθαι περὶ αὐτῶν. Τότε γὰρ χρὴ παύεσθαι λέγοντα, ὅταν ἢ τὰ πράγματα λάβῃ τέλος, καὶ μηκέτι δὲ βουλευέσθαι περὶ αὐτῶν, ἢ τὸν λόγον ἴδῃ τις ἔχοντα πέρας, ὥστε μηδεμίαν λελεῖψθαι τοῖς ἄλλοις ὑπερβολήν. Ἔως δ' ἂν τὰ μὲν ὁμοίως ὥσπερ πρότερον φέρεται, τὰ δ' εἰρημένα φασίως ἔχοντα τυγχάνῃ, πῶς οὐ χρὴ σκοπεῖν καὶ φιλοσοφεῖν τοῦτον τὸν λόγον, ὅς, ἦν κατορθωθῇ, καὶ τοῦ πολέμου τοῦ πρὸς ἀλλήλους, καὶ τῆς ταραχῆς τῆς παρούσης, καὶ τῶν μεγίστων κακῶν ἡμᾶς ἀπαλλάξει; Πρὸς δὲ τούτοις, εἰ μὲν μηδαμῶς ἄλλως οἶοντ' ἦν δηλοῦν τὰς αὐτὰς πράξεις, ἀλλ' ἢ διὰ μιᾶς ἰδέας, εἶχεν ἂν τις ὑπολαβεῖν, ὡς περιεργόν ἐστι, τὸν αὐτὸν τρόπον ἐκείνοις λέγοντα πάλιν ἐνοχλεῖν τοῖς ἀκούουσιν· ἐπειδὴ δ' οἱ λόγοι τοιαύτην ἔχουσι τὴν φύσιν, ὥσθ' οἶοντ' εἶναι περὶ τῶν αὐτῶν πολλαχῶς ἐξηγήσασθαι, καὶ τὰ τε μεγάλα ταπεινὰ ποιῆσαι, καὶ τοῖς μικροῖς μέγεθος προσθεῖναι, καὶ τὰ παλαιὰ καινῶς διεξελθεῖν, καὶ περὶ τῶν

Linea 8. Vulgo λέγοντας e coniect. Wolfii. 14. σκοπεῖν καὶ φιλοσοφεῖν τοῦτον τὸν λόγον: de eiusmodi oratione cogitare eamque elaborare. 25. καινῶς: ut anteā nemo, cui oppositum est lin. 1. p. seq. ἀρχαίως: ut ii, qui initium fecerunt.

nomen sibi vindicant, idem argumentum certatim arripuerunt, attamen ego, quum istis male successerit, et eiusmodi materia, quae et auctorem ostendere et multis prodesse possit, inprimis mihi placeat, deinde tempus, quo eam tractare expediat, nondum praeterierit, eademque denique res multam

νεωστὶ γεγεννημένων ἀρχαίως εἰπεῖν, οὐκ ἔτι Φεϋ-
κτέον ταῦτ' ἐστὶ, περὶ ὧν ἕτεροι πρότερον εἰρήκασιν,
ἀλλ' ἄμεινον ἐκείνων εἰπεῖν πειρατέον. Αἱ μὲν γὰρ
πράξεις αἱ προγεγεννημέναι κοιναὶ πᾶσιν ἡμῖν κατελεί-
φθησαν· τὸ δὲ ἐν καιρῷ ταύταις καταχρήσασθαι, καὶ
τὰ προσήκοντα περὶ ἐκάστης ἐνθυμηθῆναι, καὶ τοῖς
ὀνόμασιν εὖ διαθέσθαι, τῶν εὖ φρονούντων ἰδίῳ ἐστιν.
Ἦγοῦμαι δ' οὕτως ἂν μεγίστην ἐπίδοσιν λαμβάνειν,
καὶ τὰς ἄλλας τέχνας, καὶ τὴν περὶ τοὺς λόγους φιλο-
σοφίαν, εἴ τις τιμῇ καὶ θαυμάζοι μὴ τοὺς πρώτους
τῶν λόγων ἀρχομένους, ἀλλὰ τοὺς ἀρίστα αὐτῶν ἕκα-
στον ἐξεργαζομένους· μηδὲ τοὺς περὶ τούτων ζητοῦν-
τάς τι λέγειν, περὶ ὧν μηδεὶς πρότερον εἰρήκεν, ἀλλὰ
τοὺς οὕτως ἐπισταμένους εἰπεῖν, ὡς οὐδεὶς ἂν ἄλλος
δύναιτο. Καίτοι τινὲς ἐπιτιμῶσι τῶν λόγων τοῖς
ὑπὲρ τοὺς ἰδιώτας ἔχρυνσι, καὶ λίαν ἀπήκριβωμένοις·
καὶ τοσοῦτον διημαρτήκασιν, ὥστε τοὺς πρὸς ὑπερβο-
λὴν πεποννημένους πρὸς τοὺς ἀγῶνας τοὺς περὶ τῶν
ἰδίων συμβολαίων σκαποῦσιν, ὥσπερ ὁμοίως ἀμφοτέ-
ρους δέεν ἔχειν, ἀλλ' οὐ τοὺς μὲν ἀσφαλῶς, τοὺς δὲ
ἐπιδεικτικῶς· ἢ σφᾶς μὲν ἀπορῶντας τὰς μετριότητας,
τὸν δὲ ἀκριβῶς ἐπιστάμενον λέγειν, ἀπλῶς οὐκ ἂν
μὴ δυνάμενον εἰπεῖν. Οὗτοι μὲν οὖν οὐ λεγέμενοι.

8. Pro ἂν Mediol. habet αἰεὶ. 17. Eadem edit. post ὥστε
addit οὐ, quod sensum turbat, qui est: Orationes politicas,
summo studio perpolitatas, cum iis, quae de causis priva-
tis coram iudicibus habentur, quarumque maxima virtus
simplicitas est, temere confundunt.

disferendi varietatem admittat, non fugiendum illud, sed me-
lius tractandum esse existimaui. In hac nimirum, sicuti in
alia quavis arte, non tam is laudari meretur, qui primo, quam
qui optime laboravit. Quum vero ii, qui nimiam in oratio-
nibus diligentiam, tanquam vulgi captu superiorem vitupe-
rant, quali vero accuratio simplicitatem excludat, nostris ora-
tionibus iudicandis impares sese ostendant, ego potius eius-

ὅτι τοῦτους ἐπαινοῦσιν, ὧν ἐγγὺς αὐτοὶ τυγχάνουσιν ὄντες· ἐμοὶ δὲ οὐδὲν πρὸς τοὺς τοιοῦτους ἐστίν, ἀλλὰ πρὸς ἐκείνους, τοὺς οὐδὲν ἀποδεχομένους εἰκὴ τῶν λεγομένων, ἀλλὰ δυσχερανοῦντας, καὶ ζητήσοντας ἰδεῖν τι τοιοῦτον ἐν τοῖς ἐμοῖς λόγοις, ὃ παρὰ τοῖς ἄλλοις οὐχ εὐρήσουσιν. Πρὸς οὓς ἔτι μικρὸν ὑπὲρ ἑμαυτοῦ θρασυάμενος, ἤδη περὶ τοῦ πράγματος ποιήσομαι τοὺς λόγους. Τοὺς μὲν γὰρ ἄλλους ἐν τοῖς προοιμίαις ὁρῶ καταπραϋνοντας τοὺς ἀκροατάς, καὶ προφασισζομένους ὑπὲρ τῶν μελλόντων ῥηθῆσεσθαι, καὶ λέγοντας, τοὺς μὲν, ὡς ἐξ ὑπογυίου γέγονεν αὐτοῖς ἡ παρασκευή, τοὺς δέ, ὡς χαλεπὸν ἐστὶν ἴσους τῷ μεγέθει λόγους τῶν ἔργων ἐξευρεῖν. Ἐγὼ δ' ἦν μὴ καὶ τοῦ πράγματος ἀξίως εἶπω, καὶ τῆς δόξης τῆς ἑμαυτοῦ, καὶ τοῦ χρόνου, μὴ μόνον τοῦ περὶ τὸν λόγον ἡμῖν διατριφθέντος, ἀλλὰ καὶ σύμπαντος οὗ βεβίωκα, παρακελεύομαι μηδεμίαν μοι συγγνώμην ἔχειν, ἀλλὰ καταγελαῖν καὶ καταφρονεῖν· οὐδὲν γὰρ ὅτι τῶν τοιούτων οὐκ ἀξίος εἰμι μὴ πάσχειν, εἴπερ μηδὲν τῶν ἄλλων διαφέρων, οὕτω μεγάλας τὰς ὑποσχέσεις ποιοῦμαι. Περὶ μὲν οὖν τῶν ἰδίων, ταῦτά μοι προεῖρήσθω. Περὶ δὲ τῶν κοινῶν, ὅσοι μὲν εὐθύς ἐπελθόντες διδάσκουσιν, ὡς χρηὶ διαλυσαμένους τὰς πρὸς ἡμᾶς αὐτοὺς ἔχθρας, ἐπὶ τὸν βάρβαρον τραπέσθαι, καὶ διεξέρχονται τὰς τε συμφορὰς τὰς ἐν τοῦ πολέμου τοῦ πρὸς ἀλλήλους ἡμῖν γεγενημένας, καὶ τὰς ὠφελείας τὰς ἐν τῇ στρα-

19. μὴ vulgo deest. 21. 22. τὰ κοινά: *quae mihi cum ceteris oratoribus communia sunt.*

modi iudices provocho, qui difficiles ac morosi, nil nisi quod frustra apud alios quaerant, in meis orationibus exspectant. Tantum vero abest, ut auditorum benevolentiam excusando capiem, ut etiam ad irridendum me eos invitem, nisi expectationi talibus promissis excitatae satisfecerō. Deinde alii in hoc praecipue peccant, quod Graecos, missis erga se ipsos

• τείας τῆς ἐπ' ἐκεῖνον ἐσομένης, ἀληθῆ μὲν λέγουσιν, οὐ μὴν ἐντεῦθεν γε ποιοῦνται τὴν ἀρχὴν, ὅθεν ἂν μάλιστα συστήσαι ταῦτα δυνηθεῖεν. Τῶν γὰρ Ἑλλήνων οἱ μὲν ἐφ' ἡμῖν, οἱ δὲ ὑπὸ Λακεδαιμονίοις εἰσὶν· αἱ γὰρ πολιτεαί, δι' ὧν οἰκοῦσι τὰς πόλεις, οὕτω τοὺς πλείστους αὐτῶν διειλήφασιν. Ὅστις οὖν οἶεται, τοὺς ἄλλους κοινῇ τι πράξειν ἀγαθόν, πρὶν ἂν τοὺς προεστώτας αὐτῶν διαλλάξῃ, λίαν ἀπλῶς ἔχει, καὶ πόρρω τῶν πραγμάτων ἐστίν. Ἀλλὰ δεῖ τοὺς μὴ μόνον ἐπιδείξιν ποιομένους, ἀλλὰ καὶ διαπραχῆσθαι τι βουλομένους, ἐκείνους τοὺς λόγους ζητεῖν, οἱ τινες τὰς πόλεις ταύτας πείσουσιν ἰσμοιρῆσαι πρὸς ἀλλήλας, καὶ τὰς θ' ἡγεμονίας διελῆσθαι, καὶ τὰς πλεονεξίας, αἷς νῦν παρὰ τῶν Ἑλλήνων ἐπιθυμοῦσιν αὐταῖς γίνεσθαι, ταύτας παρὰ τῶν βαρβάρων ποιήσασθαι. Τὴν μὲν οὖν ἡμετέραν πόλιν, ῥᾶδιον ἐπὶ ταῦτα προσαγαγεῖν· Λακεδαιμόνιοι δὲ νῦν μὲν ἔτι δυσπείστως ἔχουσι· παρειλήφασιν γὰρ ψευδῆ λόγον, ὥς ἐστὶν αὐτοῖς ἡγεῖσθαι πάτριον· ἣν δ' ἐπιδείξῃ τις αὐτοῖς ταύτην τὴν τιμὴν ἡμετέραν οὔσαν μᾶλλον ἢ ἐκείνων, τάχ' ἂν ἐάσαντες τὸ διακριβοῦσθαι περὶ τούτων, ἐπὶ τὸ συμφέρον ἔλθοιεν. Ἐχρῆν μὲν οὖν καὶ τοὺς ἄλλους ἐντεῦθεν ἀρχεσθαι καὶ μὴ πρότερον περὶ τῶν ἐμολογούμενων συμβουλευεῖν, πρὶν [περὶ] τῶν ἀμφισβητου-

3. συστήσαι: *definire, constituere*, loco cuius Auger. praepoptat συστήναι, quod explicat coagmentari, constari, constare. 4. Auger. pro ἐφ' e coniect. recepit ἐφ' ob sequens ὑπὸ. 6. διειλήφασιν: *diviserunt*. 24. περὶ, quod in omnibus edd. legitur, recte se hinc auferre iubet Car. Se-gaar in Act. litter. Societ. Rheno-Traiectinis, Tom. I, p. 85.

inimicitias, ad bellum contra Persas excitant, antequam principes Graeciae civitates, facta imperii divisione, inter se conciliarunt. Quoniam igitur causa discordiae inter Lacedaemonios Atheniensesque, ante omnia removenda, imperium

μένων ἡμᾶς ἀπαλλάξαι. Ἐμοὶ δ' αὖν ἀμφοτέρων ἕνεκα προσήκει περὶ ταῦτα ποιήσασθαι τὴν πλείστην διατριβήν, μάλιστα μὲν, ἵνα προὔργου τι γένηται, καὶ παυσάμενοι τῆς πρὸς ἡμᾶς αὐτοὺς Φιλονεικίας κοι- νῇ τοῖς βαρβάροις πολεμήσωμεν· εἰ δὲ τοῦτό ἐστιν ἀδύνατον, ἵνα δηλώσω τοὺς ἐμποδῶν ὄντας τῇ τῶν Ἑλλήνων εὐδαιμονίᾳ, καὶ πᾶσι γένηται φανερόν, ὅτι καὶ πρότερον ἢ πόλιν ἡμῶν δικαίως τῆς θαλάττης ἔρξε, καὶ νῦν οὐκ ἀδίκως ἀμφισβητεῖ περὶ τῆς ἡγε- μονίας. Τοῦτο μὲν γάρ, εἰ δεῖ τούτους ἐφ' ἐκά- στῃ τιμᾶσθαι τῶν ἔργων, τοὺς ἐμπειροτάτους ὄν- τας, καὶ μεγίστην δύναμιν ἔχοντας, ἀναμφισβητήτως ἡμῶν προσήκει τὴν ἡγεμονίαν ἀπολαβεῖν, ἣν πρότερον ἐτυγχάνομεν ἔχοντες. Οὐδεὶς γάρ ἂν ἐτέραν πό- λιν ἐπιδείξειε τοσοῦτον ἐν τῷ πολέμῳ τῷ κατὰ γῆν ὑπερέχουσιν, ὅσον τὴν ἡμετέραν ἐν τοῖς κινδύνοις τοῖς κατὰ θάλατταν διαφέρουσιν. Τοῦτο δέ, εἴ τι- νες ταύτην μὲν μὴ νομίζωσι δικαίαν εἶναι τὴν κρί- σιν, ἀλλὰ πολλὰς τὰς μεταβολὰς γίγνεσθαι (τὰς γὰρ δυναστείας οὐδέποτε τοῖς αὐτοῖς παραμένειν) ἀξιοῦσι δὲ τὴν ἡγεμονίαν ἔχειν ὥσπερ ἄλλο τι γέρας, ἢ τοὺς πρώτους τυχόντας ταύτης τῆς τιμῆς, ἢ τοὺς πλείστων ἀγαθῶν αἰτίους τοῖς Ἕλλησιν ὄντας, ἡγοῦ- μαι καὶ τούτους γ' εἶναι μεθ' ἡμῶν· ὅσω γάρ ἂν τις πορρωτέρω σκοπῇ περὶ τούτων ἀμφοτέρων, τοσοῦτω πλεῖον ἀπολείψομεν τοὺς ἀμφισβητοῦντας περὶ αὐτῶν.

1. 2. ἀμφοτέρων ἕνεκα: *duplicem ob causam*, quae sequi- tur. 21. ἀξιοῦσι aut in ἀξίωσι mutandum videtur, quod praefero, aut superius νομίζωσι in νομίζουσι.

terrestre et maritimum est, quod Lacedaemonii totum sibi vindicant, Atheniensibus dimidia parte contentis; Lacedae- monii fortasse obsecundabunt, si demonstratum ivero, im- perium Graeciae multis de causis Atheniensium potius quam

Ὁμολογεῖται μὲν γὰρ τὴν πάλιν ἡμῶν ἀρχαιοτάτην εἶναι, καὶ μεγίστην, καὶ παρὰ πᾶσιν ἀνθρώποις ἐνομαστοτάτην. Οὕτω δὲ καλλίστης ὑποθέσεως οὕσης, ἐπὶ τοῖς ἐχομένοις τούτων, ἔτι μᾶλλον ἡμᾶς προσήκει τιμᾶσθαι. Ταύτην γὰρ οἰκοῦμεν, οὐχ ἐτέρους ἐκβαλόντες, οὐδὲ ἐρήμην καταλαβόντες, οὐδὲ ἐκ πολλῶν ἐθνῶν μιγάδες συλλεγέντες, ἀλλ' οὕτω καλῶς καὶ γνησίως γεγόναμεν, ὥστ' ἐξ ἧς περ ἔφυμεν, ταύτην ἔχοντες ἅπαντα τὸν χρόνον διατελοῦμεν, αὐτόχθονες ἔντες, καὶ τοῖς ὀνόμασι τοῖς αὐτοῖς, ὥς περ τοὺς οἰκειοτάτους, τὴν πόλιν ἔχοντες προσεῖπεν· μόνοις γὰρ ἡμῖν τῶν Ἑλλήνων τὴν αὐτὴν τροφὸν καὶ πατρίδα καὶ μητέρα καλέσαι προσήκει. Καίτοι χρὴ τοὺς εὐλόγως μέγα φρονοῦντας, καὶ περὶ τῆς ἡγεμονίας δικαίως ἀμφισβητοῦντας, καὶ τῶν πατρῴων πολλὰς μεμνημένους, τοιαύτην τὴν ἀρχὴν τοῦ γένους ἔχοντας φαίνεσθαι. Τὰ μὲν οὖν ἐξ ἀρχῆς ὑπάρξαντα, καὶ παρὰ τῆς τύχης δωρηθέντα, τηλικαῦτα ἡμῖν τὸ μέγεθος ἐστίν· ὅσων δὲ τοῖς ἄλλοις ἀγαθῶν αἴτιοι γεγόναμεν, οὕτως ἂν καλλίστα ἐξετάσασθαι, εἰ τὸν τε χρόνον ἀπ' ἀρχῆς, καὶ τὰς πράξεις τὰς τῆς πόλεως ἐφεξῆς διέλθοιμεν· εὐρήσομεν γὰρ αὐτὴν οὐ μόνον τῶν πρὸς τὸν πόλεμον κινδύνων, ἀλλὰ καὶ τῆς ἄλλης κατασκευῆς, ἐν ᾗ κατοικοῦμεν, καὶ μεθ' ἧς πολιτευό-

10. Pro ὥς περ Wolf. e coniect. οἷς περ, quem reliqui prae-
ter Morum secuti sunt. 15. Idem e coniect. πατρίαν,
, quod etiam Morus defendit ac recepit. 22. 23. τῶν πρὸς
τὸν πόλεμον κινδύνων — αἰτίαι: quas bella gerere do-
cui.

Lacedaemoniorum esse. Imperium Graeciae ab initio pe-
nes Athenienses fuisse eosque plurima maximaque beneficia
in Graecos confulisse, quo ius eorum potissimum evinci cu-
piunt, ex antiquitate, magnitudine ac celebritate Athenarum
rebusque ab initio gestis facillime demonstrari potest.

μεθα, καὶ δι' ἣν ζῆν δυνάμεθα, σχεδὸν ἀπάσης αἰτίαν οὖσαν. Ἀνάγκη δὲ προαιρεῖσθαι τῶν εὐεργεσιῶν, μὴ τὰς διὰ μικρότητα διαλαθούσας, καὶ κατασιωπηθείσας, ἀλλὰ τὰς διὰ τὸ μέγεθος ὑπὸ πάντων ἀνθρώπων, καὶ πάλαι καὶ νῦν καὶ πανταχοῦ καὶ λεγόμενας καὶ μνημονευόμενας. Πρῶτον μὲν οὖν, οὐ πρῶτον ἢ φύσις ἡμῶν ἐδεήθη, διὰ τῆς πόλεως τῆς ἡμετέρας ἐπορίσθη· καὶ γὰρ εἰ μυθώδης ὁ λόγος γέγονεν, ὅμως αὐτὸν καὶ νῦν ῥηθῆναι προσήκει. Δήμητρος γὰρ ἀφικνουμένης εἰς τὴν χώραν ἡμῶν, ὅτε ἐπλανήθη, τῆς Κόρης ἀρπασθείσης, καὶ πρὸς τοὺς προγόνους τοὺς ἡμετέρους εὐμενῶς διατεθείσης ἐκ τῶν εὐεργεσιῶν, ὡς οὐχ οἶοντ' ἄλλοις ἢ τοῖς μεμνημένοις ἐκούειν, καὶ δούσης δωρεὰς διττάς, αἵπερ μέγισται τυγχάνουσιν οὖσαι, τοὺς τε καρπούς, οἱ τοῦ μὴ θηριωδῶς ζῆν ἡμᾶς αἴτιοι γεγόνασι, καὶ τὴν τελετήν, ἧς οἱ μετέχοντες περὶ τε τῆς τοῦ βίου τελευτῆς, καὶ τοῦ σύμπαντος αἰῶνος, ἡδίους τὰς ἐλπίδας ἔχουσιν· οὕτως ἢ πόλις ἡμῶν, οὐ μόνον θεοφιλῶς, ἀλλὰ καὶ φιλανθρώπως ἔσχεν, ὥστε κυρία γενομένη τοιούτων ἀγαθῶν, οὐκ ἐφθόνησε τοῖς ἄλλοις, ἀλλ' ὧν ἔλαβεν, ἅπασι μετέδωκε. Καὶ τὰ μὲν ἔτι καὶ νῦν καθ' ἑκα-

1. δι' ἣν ζῆν δυνάμεθα: *per quam (institutionem civitatis) vitalem vitam vivere possumus.* 13. Pro μεμνημένοις edd. aliquot vitiose μεμνημένοις. 22. Καὶ τὰ μὲν usque ad ἐδιδάξαμεν sic vertas: *Et haec quidem (mysteria) nos Athenienses etiam nunc quotannis in magna hominum undique confluentium frequentia celebramus, (δεικνυμεν) harum vero (frugum) culturam.* (ἐργασίας ex egregia Retbergii coniect. pro εὐεργεσίας) artesque, quae ad eas in hominum usum praeparandas necessariae sunt,

Quod ad beneficia attinet, Athenienses primum fruges et mysteria, quae a Cerere ipsis donata maximam in hominum culturam vim habuerunt, cum omnibus, ab invidia alieni,

1. ΜΥΘΩΔΗΣ = μυθολογία.

στόν ἐνιαυτὸν δείκνυμεν· τῶν δὲ συλλήβδην τὰς εὐεργεσίας, καὶ τὰς χρείας, καὶ τὰς ὠφελείας, τὰς δὲ αὐτῶν γιγνομένας ἐδιδάξαμεν. Καὶ τούτοις ἀπιστεῖν, μικρὸν ἔτι ἡμῶν προστιθέντων, οὐδείς ἂν ἀξιώσειεν. Πρῶτον μὲν γάρ, ἐξ ὧν ἂν τις καταφρονήσειε τῶν λεγομένων, ὡς ἀρχαίων ὄντων, ἐκ τῶν αὐτῶν τούτων εἰκότως ἂν καὶ τὰς πράξεις γεγενῆσθαι νομίσειεν. Διὰ γὰρ τὸ πολλοὺς εἰρηνεῖναι, καὶ πάντας ἀκηκοέναι, προσήκει μὴ καινὰ μὲν, πιστὰ δὲ δοκεῖν εἶναι τὰ λεγόμενα περὶ αὐτῶν. Ἐπειτα οὐ μόνον ἐνταῦθα καταφυγεῖν ἔχομεν, ὅτι τὸν λόγον καὶ τὴν φήμην ἐκ πολλοῦ παρεῖλήφαμεν, ἀλλὰ καὶ σημείοις μείζουσιν ἢ τούτοις ἐστὶν ἡμῖν χρῆσασθαι περὶ αὐτῶν. Αἱ μὲν γὰρ πλεῖσται τῶν πόλεων, ὑπομνήματα τῆς παλαιᾶς εὐεργεσίας, ἀπαρχὰς τοῦ σίτου, καθ' ἕναστον ἐνιαυτὸν ὡς ἡμᾶς ἀποπέμπουσι, ταῖς δὲ ἐκλείπουσαις, πολλάκις ἡ Πυθία προσέταξεν ἀποφέρειν τὰ ρέρεθ τῶν καρπῶν, καὶ ποιεῖν πρὸς τὴν πόλιν τὴν ἡμετέραν τὰ πάτρια. Καίτοι περὶ τίνων χρὴ μάλιστα πιστεύειν, ἢ περὶ ὧν ὅτε θεὸς ἀναιρεῖ, καὶ πολλοῖς τῶν Ἑλλήνων συνδοκεῖ, καὶ τὰ τε παλαιὰ ῥηθέντα τοῖς

(χρείας) *psam duntque* (ὠφελείας) συλλήβδην (*Eten für alle Mähl*) *docuimus*. Opponuntur sibi h. l. δείκνυμεν et ἐδιδάξαμεν. καθ' ἕναστον ἐνιαυτὸν et συλλήβδην. Morus, τὰ μὲν ad fruges et τῶν δὲ ad mylleria, deinde δείκνυμεν et ἐδιδάξαμεν ad Isocratem referens, verba: καὶ τὰς ὠφελείας τὰς δὲ αὐτῶν γιγνομένας, quas explicationi eius obstabant, uncis inclusit et locum male intellexit. 16. Morus cum Auger. coniecit ἐκλείπουσαις.

communicarunt. Quae narratio, etsi ob id ipsum, quod antiquissima est, fidem meretur, tamen quum quibusdam suspecta videri possit, argumentis ex historia et ratione petitis confirmabitur. Plurimae Graeciae civitates in veteris beneficii memoriam quotannis frumenti primitias Athenas mitunt, quod

προϋσιν ἔργοις συμμαρτυρεῖ, καὶ τὰ νῦν γιγνόμενα τοῖς ὑπ' ἐκείνων εἰρημένοις ὁμολογεῖ; Χωρὶς δὲ τούτων, εἰάν ἅπαντα ταῦτα ἐλάσαντες, ἀπὸ τῆς ἀρχῆς σκοπῶμεν, εὐρήσομεν, ὅτι τὸν βίον οἱ πρῶτοι Φανέντες ἐπὶ γῆς, οὐκ εὐθὺς οὕτως ὥσπερ νῦν ἔχοντα κατέλαβον, ἀλλὰ κατὰ μικρὸν αὐτοῖς συνεπορίσαντο. Τίνας οὖν χρὴ μᾶλλον νομίζειν, ἢ δωρεὰν παρὰ τῶν θεῶν λαβεῖν, ἢ ζητοῦντας αὐτοὺς ἐντυχεῖν; οὐ τοὺς ὑπὸ πάντων ὁμολογουμένους, καὶ πρῶτους γενομένους, καὶ πρὸς τε τὰς τέχνας εὐφροεστάτους ὄντας, καὶ πρὸς τὰ τῶν θεῶν εὐσεβέστατα διακειμένους; καὶ μὴ ὅσης προσήκει τιμῆς τυγχάνειν τοὺς τηλικούτων ἀγαθῶν αἰτίους, πάρεργον διδάσκειν. Οὐδεὶς γὰρ ἂν δύναιτο δωρεᾶς τοσαύτης τὸ μέγεθος εὐρεῖν, ἢ τις ἴσῃ τοῖς πεπραγμένοις ἐστί. Περὶ μὲν οὖν τοῦ μεγίστου τῶν εὐεργετημάτων, καὶ πρώτου γενομένου, καὶ πᾶσι κοινοτάτου, ταῦτ' ἔχομεν εἰπεῖν. Περὶ δὲ τοὺς αὐτοὺς χρόνους, ὁρῶσα τοὺς μὲν βαρβάρους τὴν πλείστην τῆς χώρας κατέχοντας, τοὺς δὲ Ἕλληνας εἰς μικρὸν τόπον κατακεκλεισμένους, καὶ διὰ σπανιότητα τῆς γῆς ἐπιβουλευόντας τε σφίσιν αὐτοῖς, καὶ στρατείας ἐπ' ἀλλήλους ποιουμένους, καὶ τοὺς μὲν δι' ἔνδειαν τῶν καθ' ἡμέραν, τοὺς δὲ διὰ τὸν πόλεμον ἀπολλυμένους· οὐδὲ ταῦθ' οὕτως ἔχοντα περιεῖδεν, ἀλλ' ἠγεμόνας εἰς τὰς πόλεις ἐξέπεμψεν, οἱ

9. Wolf. praeoptat ὁμολογουμένως. Male. 14. Non displicet Wolfii coniect. δωρεὰν τοσαύτην, quamvis Auger. παρὰ et cum genitivo occurrere affirmet.

qui facere neglexerunt, iis Pythia saepius patria observare impetravit. Praeterea meliorem hanc vivendi rationem paulatim inductam verosimile est, aut primos maximeque pios homines a diis acceperisse, aut quos constat ingeniosissimos, invenisse. Deinde quum Athenienses viderent Graecos ob artum terrae, quum incolerent spatium, fame et assiduus bellis premi, mise-

παραλαβόντες τοὺς μάλιστα βίου δεομένους, στρατη-
γοὶ κτασθέντες αὐτῶν, καὶ πολεμῶ κρατήσαντες
τοὺς βαρβάρους, πολλὰς μὲν ἑφ' ἑκάτερα τῆς ἡπεί-
ρου πόλεις ἔκτισαν, πάσας δὲ τὰς νήσους κατώκισαν,
ἀμφοτέρους δὲ καὶ τοὺς ἀκλουθήσαντας, καὶ τοὺς
ὑπομείναντας ἔσωσαν· τοῖς μὲν γὰρ ἱκανὴν τὴν οἶκος
χώραν κατέλιπον, τοῖς δὲ πλείω τῆς ὑπαρχούσης
ἐπόρισαν· ἅπαντα γὰρ περιεβάλλοντο τὸν τόπον, ὃν νῦν
τυγχάνομεν κατέχοντες. Ὡστε καὶ τοῖς ὕστερον βου-
ληθεῖσιν ἀποικίσαι τινάς, καὶ μιμήσασθαι τὴν πόλιν
τὴν ἡμετέραν, πολλὰν ῥαστώνην ἐποίησαν. Οὐ γὰρ
αὐτοὺς ἔδει κτωμένους χώρων διακινδυνεύειν, ἀλλ' εἰς
τὴν ἀφ' ἡμῶν ἀφορεθεῖσαν εἰς ταύτην οἰκεῖν ἰόν-
τας. Καίτοι τίς ἂν ταύτης ἡγεμονίαν ἐπιδείξειεν ἢ
πατριωτέραν, τῆς πρότερον γενομένης, πρὶν πλείστας
οἰκισθῆναι τῶν Ἑλληνίδων πόλεων, ἢ μᾶλλον συμφέ-
ρουσαν, τῆς τοὺς μὲν βαρβάρους ἀναστάτους ποιησά-
σης, τοὺς δὲ Ἕλληνας ἐπὶ τῷ αὐτῷ εὐπορίαν προαγα-
γούσης;] Οὐ τοίνυν ἐπειδὴ τὰ μέγιστα συνδιέπραξε,
τῶν ἄλλων ὀλιγώρησεν· ἀλλ' ἀρχὴν μὲν ταύτην ἐποι-
ήσατο τῶν εὐεργεσιῶν, τροφὴν τοῖς δεομένοις εὐρεῖν,
ἣν περ χρὴ τοὺς μέλλοντας καὶ περὶ τῶν ἄλλων καλῶς
διοικήσειν. Ἡγούμενη δὲ τὸν βίον τὸν ἐπὶ τούτοις μά-
γον, οὕτω τοῦ ζῆν ἐπιθυμεῖν ἀξίως ἔχειν, οὕτως ἐπε-

5. ἑφ' ἑκάτερα τῆς ἡπείρου: *in utrumque Graeciae latus*.
i. e. versus Ionium et Aegaeum mare, Auger. coniecit
ἑκατέρω; *per utramque continentem, Europam et Asiam*.
Perperam. 10. Cod. Bav. ἀποικίσαι τισί. 13. Edd.
Steph. Wolf. min. Cantabr. Auger. ὑφ' ἡμῶν. 21. Mo-
rus cum Auger. participium εὐρεῖσα infinitivo εὐρεῖν prae-
fert.

runt in urbes, qui egenorum duces facti barbaros fugarunt et
sedibus positis fines Graeciae propagarunt. Reliqua denique
omnia bona, quae a diis non praefecta sunt, Atheniensibus ac-

μελῆθη καὶ τῶν λοιπῶν, ὥστε τῶν παρόντων τοῖς ἀνθρώποις ἀγαθῶν, ὅσα μὴ παρὰ τῶν θεῶν ἔχομεν, ἀλλὰ δι' ἀλλήλους ἡμῖν γέγονε, μὴδὲν μὲν ἄνευ τῆς πύλεως τῆς ἡμετέρας εἶναι, τὰ δὲ πλείστα διὰ ταύτην γεγεῖσθαι. Παραλαβοῦσα γὰρ τοὺς Ἕλληνας ἀνέμους ζῶντας, καὶ σπυράδην αἰκούντας, καὶ τοὺς μὲν ὑπὸ ὀναστειῶν ὑβριζομένους, τοὺς δὲ δι' ἀναρχίαν ἀπολυμένους, καὶ τούτων τῶν κακῶν αὐτοὺς ἀπήλλαξε, τῶν μὲν κυρία γενομένη, τοῖς δ' αὐτὴν παράδειγμα ποιήσασα· πρώτη γὰρ καὶ νόμους ἔθετο, καὶ πολιτεῖαν κατεστήσατο. Δῆλον δὲ ἐκεῖθεν. Οἱ γὰρ ἐν ἀρχῇ περὶ τῶν Φονικῶν ἐγκαλέσαντες, καὶ βουληθέντες μετὰ λόγου, καὶ μὴ μετὰ βίας διαλύσασθαι τὰ πρὸς ἀλλήλους, ἐν τοῖς νόμοις τοῖς ἡμετέροις τὰς κρίσεις ἐποίησαντο περὶ τούτων. Καὶ μὲν δὲ καὶ τῶν τεχνῶν τὰς τε πρὸς τὰ ἀναγκαῖα τοῦ βίου χρησίμιας, καὶ τὰς πρὸς ἡδονὴν μεμηχανημένας, τὰς μὲν εὐροῦσα, τὰς δὲ δοκιμάσασα, χρῆσθαι τοῖς λοιποῖς παρέδωκε. Τὴν τοίνυν ἄλλην διείκησιν οὕτω φιλοξένως κατεσκεύασατο, καὶ πρὸς ἅπαντας οἰκείως, ὥστε καὶ τοῖς χρημάτων δεομένοις, καὶ τοῖς ἀπολαῦσαι τῶν ὑπαρχόντων ἐπιθυμοῦσιν, ἀμφοτέροις ἀρμόττειν, καὶ μῆτε τοῖς εὐδαιμονοῦσι, μῆτε τοῖς δυστυχοῦσιν ἐν ταῖς ἑαυτῶν ἀχρόστως ἔχειν, ἀλλ' ἑκατέροις αὐτῶν εἶναι παρ' ἡμῖν, τοῖς μὲν ἰδίστας διατριβάς, τοῖς δὲ ἀσφαλεστάτην καταφυγὴν. Ἐτι δέ· τὴν χώραν οὐκ αὐτάρκη κεντημένων ἐκάστων, ἀλλὰ τὰ μὲν ἐηλείκουσαν, τὰ δὲ πλείω τῶν ἰκανῶν φέρουσαν, καὶ

3. Edd. Wolfii min. et Cantabr. ἀλλήλων. 24. Cod. Bav. ἐν πατρίσι ταῖς ἑαυτῶν.

cepta referuntur. Prima leges tulit Atheniensium civitas, rempublicam constituit, multis Graecos malis liberavit, artes et ad necessaria vitae et ad iucunditatem utiles invenit, ho-

πολλῆς ἀπορίας οὔσης, τὰ μὲν ὅπου χρὴ διαθένσθαι, τὰ δὲ ὅπόθεν εἰσαγαγέσθαι· καὶ ταύταις ταῖς συμφοραῖς ἐπήμυνεν.) Ἐμπόριον γὰρ ἐν μέσῳ τῆς Ἑλλάδος τὸν Πειραιᾶ κατεστήσατο, τοσαύτην ὑπερβολὴν ἔχον, ὥστε ἂν παρὰ τῶν ἄλλων ἐν παρ' ἐκάστων χαλεπὸν ἐστὶ λαβεῖν, ταῦτ' ἅπαντα παρ' αὐτῆς ῥᾷδιον εἶναι πορίσασθαι. Τῶν τοίνυν τὰς πανηγύρεις καταστησάντων, δικαίως ἐπαινουμένων, ὅτι τοιοῦτον ἔθος ἡμῖν παρέδωκαν, ὥστε σπείσαμένους πρὸς ἀλλήλους, καὶ τὰς ἔχθρας τὰς ἐνεστηκυίας διαλυσαμένους, συνελθεῖν εἰς ταυτόν, μετὰ δὲ τούτῳ εὐχὰς καὶ θυσίας κοινὰς ποιησαμένους, ἀναμνησθῆναι μὲν τῆς συγγενείας, τῆς πρὸς ἀλλήλους ὑπαρχούσης, εὐμενεστέρως δ' εἰς τὸν λοιπὸν χρόνον διατεθῆναι πρὸς ἡμᾶς αὐτούς, καὶ τὰς τε παλαιὰς ξενίας ἀνανεώσασθαι, καὶ καινὰς ἄλλας ποιήσασθαι, καὶ μήτε τοῖς ἰδιώταις, μήτε τοῖς διμενεγκοῦσι τὴν φύσιν ἀργὸν εἶναι τὴν διατριβήν, ἀλλὰ ἀθροισθέντων τῶν Ἑλλήνων εἰς ἓν, γενέσθαι τοῖς μὲν ἐπιδειξάσθαι τὰς ἑαυτῶν εὐτυχίας, τοῖς δὲ θεάσασθαι τούτους πρὸς ἀλλήλους ἀγωνιζομένους, καὶ μὴδ' ἐτέρους ἀθύμως διώγειν, ἀλλ' ἐκατέρους ἔχειν ἐφ' οἷς φιλοτιμηθῶσιν, οἱ μὲν, ὅτ' ἂν ἴδωσι τοὺς ἀθλητὰς ἑαυτῶν, ἐνεκα πονοῦντας, οἱ δέ, ὅτ' ἂν ἐνθυμηθῶσιν, ὅτι πάντες ἐπὶ τὴν σφετέραν θεωρίαν ἤκουσι· τοσούτων τοίνυν ἀγαθῶν διὰ τὰς συνόδους ἡμῖν γιγνομένων, οὐδ' ἐν τούτοις ἡ πόλις ἡμῶν ἀπελείφθη.

5. χαλεπὸν, quippe quum itinera in diversa loca facienda sint. 15. καινὰς e Wolf. coniect.; Cod. Bav. et reliquae edd. κοινὰς. 21. Cod. Auger. H. pro ἀθύμως habet ῥαθύμως.

Ipitalem se omnibus praeber, atque in media Graecia mercatum iussit, ubi universae res facile comparari possunt. Quodsi magni conventus multis de causis laudari merentur, nostra civitas, in qua perpetuus est hominum undequaque

Καὶ γὰρ θεάματα πλεῖστα καὶ κάλλιστα κέντηται, τὰ μὲν ταῖς δαπάναις ὑπερβάλλοντα, τὰ δὲ κατὰ τὰς τέχνας εὐδοκιμοῦντα, τὰ δὲ ἀμφοτέροις τούτοις διαφέροντα. Καὶ τὸ πλῆθος τῶν ἀφικνουμένων ὡς ἡμᾶς τοσοῦτόν ἐστιν, ὥστε, εἴ τι ἐν τῷ πλησιάζειν ἀλλήλους ἀγαθόν ἐστὶ, καὶ τοῦτο ὑπ' αὐτῆς περιελ- λήφθαι. Πρὸς δὲ τούτοις καὶ Φιλίας εὐρεῖν πιστά- τας, καὶ συνουσίαις ἐντυχεῖν παντοδαπαῖς, μά- λιστα παρ' ἡμῖν ἐστίν. Ἐτι δὲ ἀγῶνας ἰδεῖν, καὶ μὴ μόνον τάχους καὶ ῥώμης, ἀλλὰ καὶ λόγων καὶ γνώμης καὶ τῶν ἄλλων ἔργων ἀπάντων, καὶ τούτων ἄθλα μέγιστα. Πρὸς γὰρ οἷς αὕτη τίθῃσι καὶ τοὺς ἄλλους διδόναι συναναπείθει· τὰ γὰρ ὑφ' ἡμῶν κρι- θέντα τοσαύτην λαμβάνει δόξαν, ὥστε παρὰ πᾶσιν ἀνθρώποις ἀγαπᾶσθαι. Χωρὶς δὲ τούτων, αἱ μὲν ἄλλα πανηγύρεις διὰ πολλοῦ χρόνου συλλεγεῖσθαι, τα- χέως διελύθησαν. Ἡ δὲ ἡμετέρα πόλις ἅπαντα τὸν αἰῶνα τοῖς ἀφικνουμένοις πανήγυρίς ἐστιν. Φιλοσο- φίαν τοίνυν, ἣ πάντα ταῦτα συνεξεῦρε καὶ συγκα- τεσκεύασε, καὶ πρὸς τε τὰς πράξεις ἡμᾶς ἐπαίδευσε, καὶ πρὸς ἀλλήλους ἐπράυνε, καὶ τῶν συμφορῶν τὰς τε δι' ἀμαθίαν, καὶ τὰς ἐξ ἀνάγκης γιγνομένας διεῖλε, καὶ τὰς μὲν φυλάξασθαι, τὰς δὲ καλῶς ἐνεγκεῖν ἐδίδαξεν, ἣ πόλις ἡμῶν, καὶ λόγους ἐτίμησεν, ὧν

1. Ita Wolf. lectionem Cod. Bav. et Edd. Med. et Ald. κέντηται e coniect. emendavit. 6. W. e coniect. ἀλλή- λους, quem Auger. et Mor. secuti sunt. 23. Πολλ' ἐνεγκεῖν Auger. e coniect. addidit ἐποίησεν. Cod. eiusd. K. post ἡμῶν legit κατέδειξεν. Praeterea h. l. ita refingere conatur Auger., ut, seivata vulgata, ante ἣ πόλις posere velit ταύτην.

confluentiam conventus quaeque ludos et celebritates maxi- mas apud se instituendas curavit, nec hac quidem in re po- litem tulit. In philosophia vero et eloquentia, quarum al- tera legum inventrix, morumque ac disciplinae magistra fuit.

πάντες μὲν ἐπιθυμοῦσι, τοῖς δὲ ἐπισταμένοις φθονοῦσι· συνειδυῖα μὲν, ὅτι τοῦτο μόνον ἐξ ἀπάντων τῶν ζώων ἴδιον ἔφυσεν ἔχοντες, καὶ ὅτι, τούτῳ πλεονεκτῆσαντες, καὶ τοῖς ἄλλοις ἅπασιν αὐτῶν διηνέγκαμεν· ὁρῶσα δὲ περὶ μὲν τὰς ἄλλας πράξεις οὕτω παραχῶδεις οὔσας τὰς τύχας, ὥστε πολλὰκις ἐν αὐταῖς καὶ τοὺς φρονίμους ἀτυχεῖν, καὶ τοὺς ἀνόητους κατορθοῦν, τῶν δὲ λόγων τῶν καλῶς καὶ τεχνικῶς ἐχόντων, οὐ μετὸν τοῖς φαύλοις, ἀλλὰ ψυχῆς εὖ φρονούσης ἔργον ὄντας, καὶ τοὺς τε σοφοὺς καὶ τοὺς ἀμαθεῖς δοκοῦντας εἶναι, ταύτῃ πλείστον ἀλλήλων δοκῶν φέροντας, ἔτι δὲ τοὺς ἐξ ἀρχῆς ἐλευθέρως τεθραμμένους, ἐκ μὲν ἀνδρίας καὶ πλοῦτου καὶ τῶν τοιούτων ἀγαθῶν οὐ γιγνωσκομένους, ἐκ δὲ τῶν λεγομένων μάλιστα καταφανεῖς γιγνομένους, καὶ τοῦτο σύμβολον τῆς παιδείσεως ἡμῶν ἐκάστου πιστίστατον ἀποδεδειγμένον, καὶ τοὺς τῷ λόγῳ καλῶς χρωμένους, οὐ μόνον ἐν ταῖς αὐτῶν δυναμένους, ἀλλὰ καὶ παρὰ τοῖς ἄλλοις ἐντίμους ὄντας, τοσοῦτον ἀπολέλοιπεν ἡ πόλις ἡμῶν περὶ τοῦ φρονεῖν καὶ λέγειν τοὺς ἄλλους ἀνθρώπους, ὥςθ' οἱ ταύτης μαθηταὶ τῶν ἄλλων διδάσκαλοι γεγόνاسι, καὶ τὸ τῶν Ἑλλήνων ὄνομα πεποίηκε μηκέτι τοῦ γένους, ἀλλὰ τῆς διανοίας δοκεῖν τεκμήριον εἶναι, καὶ μᾶλλον Ἕλληνας καλεῖσθαι τοὺς τῆς παιδείσεως τῆς ἡμετέρας, ἢ τοὺς τῆς κοινῆς φύσεως μετασχόντας.

Equidem cum Mero constituo: ἡ πόλις ἡμῶν φιλοσοφίαν καὶ λόγους ἐτίμησε. 9. In utraque Bal. μετὰ πρό μετόν. 19. Post ὄντας punctum delevi, ita ut prima periodi pars cum συνειδυῖα μὲν, altera cum τοσοῦτον incipiat. Auger. post τοσοῦτον adiecit δέ, quod Morus probat.

altera homines a belluis, sapientes a stolidis, eruditos ab in-eruditis distinguit, in tantum urbs nostra omnes homines superavit, ut eius discipuli aliorum praeceptores facti sint, nomen-

Ἦν δὲ μὴ δοκῶ περὶ τὰ μέρη διατρίβειν, ὑπὲρ ὧν τῶν πραγμάτων ὑποθέμενος ἔρεῖν, μηδὲ ἐκ τούτων ἐγκωμιάζειν τὴν πόλιν, ἀπορῶν τὰ πρὸς τὸν πόλεμον αὐτὴν ἐπαινεῖν· ταῦτα μὲν εἰρήσθω μοι πρὸς τοὺς ἐπὶ τοῖς τοιοῦτοις Φιλοτιμουμένους. Ἡγοῦμαι δὲ τοὺς προγόνους ἡμῶν, οὐχ ἥττον ἐκ τῶν κινδύνων τῶν πρὸς τὸν πόλεμον, τιμᾶσθαι προσήκειν, ἢ τῶν ἄλλων εὐεργεσιῶν. Οὐ γὰρ μικροὺς, οὐδὲ ὀλίγους, ἀλλ' ἀφανεῖς ἀγῶνας ὑπέμειναν, ἀλλὰ πολλοὺς καὶ δεινοὺς καὶ μεγάλους, τοὺς μὲν ὑπὲρ τῆς αὐτῶν χώρας, τοὺς δὲ ὑπὲρ τῆς τῶν ἄλλων ἐλευθερίας· ἅπαντα γὰρ τὸν χρόνον διετέλεσαν κοινῇ τὴν πόλιν παρέχοντες, καὶ τοῖς ἀδικουμένοις αἰετὶ τῶν Ἑλλήνων ἐπαμύνησαν. Διὸ δὴ καὶ κατηγοροῦσίν τινες ἡμῶν, ὡς οὐκ ὀρθῶς βουλευομένων, ὅτι τοὺς ἀσθενεστέρους εἰδίμεθα θεραπεύειν, ὥσπερ οὐ μετὰ τῶν ἐπαινεῖν βουλομένων ἡμᾶς τοὺς λόγους ὄντας τοὺς τοιούτους. Οὐ γὰρ ἀγνοοῦντες, ὅσον διαφέρουσιν αἱ μεῖζους τῶν συμμαχιῶν πρὸς τὴν ἀσφάλειαν, οὕτως ἐβουλευσάμεθα περὶ αὐτῶν, ἀλλὰ, πολὺ τῶν ἄλλων ἀκρηβέστερον εἰδότες τὰ συμβαίνοντα ἐκ τῶν τοιούτων, ὅμως ἡρώμεθα τοῖς ἀσθενεστέροις, καὶ παρὰ τὸ συμφέρον, βοηθεῖν μᾶλλον, ἢ τοῖς κρείττοσι τοῦ λυσιτελοῦντος ἕνεκα συνδικεῖν. Ἦν οὖν δ' ἂν τις καὶ τὸν

54

13. In orat. περὶ ἀντιδόσεως, ubi totus hic locus cum multa varietate repetitus est, pro ἐπαμύνουσαν legitur ἐπαμύνοντας. 16. ὥσπερ οὐ μετὰ etc.: quasi vero huiusmodi verba non adiuvant potius laudatores nostros.

que Graeci et ingeniosi hominis idem proflus significant. At non solum in pace, verum etiam in bello Atheniensium beneficia laudari merentur, quippe qui et pro patria et libertate aliorum multa magna splendidaque pericula subierunt, imbecillioribusque opitulari, quam potentioribus iniuriarum adiutores esse maluerunt. Quem promptum eorum ad opem ferendam

τρόπον καὶ τὴν ῥώμην τῆς πόλεως ἐκ τῶν ἱκετείων, ἃς ἤδη τινὲς ἡμῶν ἐποιήσαντο. Τὰς μὲν οὖν ἢ νεωστὶ γεγενημένας, ἢ περὶ μικρῶν ἐλθούσας, παραλείψω. Πολὺ δὲ πρὸ τῶν Τρωϊκῶν (ἐκεῖθεν γὰρ δίκαιον τὰς πίστεις λαμβάνειν τοὺς περὶ τῶν πατρίων ἀμφισβητούντας) ἦλθον οἱ θ' Ἡρακλέους παῖδες, καὶ μικρὸν πρὸ τούτων Ἀδραστος ὁ Ταλαοῦ, βασιλεὺς ὦν Ἀργούς. Οὗτος μὲν ἐν τῇ στρατείᾳ δεδυστυχηκώς τῆς ἐπὶ Θήβας, καὶ τοὺς ἐπὶ τῇ Καδμείᾳ τελευτήσαντας αὐτὸς μὲν οὐ δυνάμενος ἀνελάσθαι, τῇ δὲ πόλει ἡμῶν ἀξιῶν βοηθεῖν ταῖς κοιναῖς τύχαις, καὶ μὴ παρορᾷ τοὺς ἐν ταῖς πολέμοις ἀποθνήσκοντας ἀτάφους γιγνομένους, μηδὲ παλαιὸν ἔθος κατ' πατριον νόμον καταλυόμενον· οἱ δὲ παῖδες Ἡρακλέους Φεύγοντες τὴν Εὐρυσθέως ἔχθραν, καὶ τὰς μὲν ἄλλας πόλεις ὑπερορῶντες, ὡς οὐκ ἂν δυναμένους βοηθεῖν ταῖς ἐαυτῶν συμφοραῖς, τὴν δ' ἡμετέραν ἱκανὴν νομίζοντες εἶναι μόνην ἀποδοῦναι χάριν, ὑπὲρ ὧν ὁ πατὴρ αὐτῶν ἅπαντας ἀνθρώπους εὐηργέτησεν. Ἐκ δὲ τούτων ῥᾶδιον κατιδεῖν, ὅτι καὶ κατ' ἐκείνον τὸν χρόνον ἡ πόλις ἡμῶν ἡγεμονικῶς εἶχε, καὶ νῦν οὐκ ἀδίκως ἀμφισβητεῖ περὶ τῆς ἡγεμονίας. Τινες γὰρ ἂν ἱκετεύειν τολμήσαιεν, ἢ τοὺς ἥττους αὐτῶν, ἢ τοὺς ὑφ' ἑτέροις ὄντας, παρα-

1. In oratione de Antidosi loco ῥώμην legimus γυμνάν.

2. ἡμῶν ex Auger. sententia iunge cum ἐπρήσαντα: quibus (supplicationibus) nonnulli nostram orrem implorant.

9. Wollii edit. min. cum Steph. et Auger. pro ἐπὶ legit ὑπὸ.

11. De Antid. αὐτοχρίας.

12. Cod. Auger. H. cum de Antid. περιορᾷ.

19. Bav. et Med. δὲ pro δῆ.

22. Si τολμήσαιεν displiceat, Rebergius offert τλήσειεν vel ἐδελήσειεν.

23. Pro αὐτῶν malim αὐτῶν.

dam animum ac potentiam, supplices, antiquissimis iam temporibus Athenas, tamquam ad communem aram misericordiae confugientes, satis declarant. Ut leviora omittam, Adrastus, Argivorum rex, adversus Thebanos, qui corpora ad Cadmeam

λιδόντες τοὺς μείζω δύνάμιν ἔχοντας, ἄλλως τε καὶ περὶ πραγμάτων οὐκ ἰδίῳν, ἀλλὰ κοινῶν, καὶ περὶ ὧν οὐδέ-
 ρας ἄλλους εἰκὸς ἦν ἐπιμεληθῆναί, πλὴν τῶν προστά-
 ραι τῶν Ἑλλήνων ἀξιούντων. Ἐπειτα, οὐδὲ ψευθεύ-
 ντες φαίνονται τῶν ἐλπίδων, δι' ἃς κατέφυγον ἐπὶ τοὺς
 προγόνους ἡμῶν. Ἀνελόμενοι γὰρ τὸν πόλεμον, ὑπὲρ
 μὲν τῶν τελευτησάντων πρὸς Θηβαίους, ὑπὲρ δὲ τῶν
 παίδων τῶν Ἡρακλέους πρὸς τὴν Εὐρυσθέως δύνάμιν,
 τοὺς μὲν ἐπιστρατεύσαντες ἠνάγκασαν ἀποδοῦναι θά-
 ψαι τοὺς νεκροὺς τοῖς προσήκουσι, Πελοποννησίῳν δὲ
 τοὺς μετ' Εὐρυσθέως εἰς τὴν χώραν ἡμῶν εἰσβαλόν-
 τας, ἐπεξελθόντες ἐνίκησαν μαχόμενοι, καὶ κείνῳ τῆς
 ὕβρεως ἔπαυσαν. Θαυμάζοντες δὲ καὶ διὰ τὰς ἄλλας
 πράξεις, ἐκ τούτων τῶν ἔργων ἔτι μᾶλλον εὐδοκίμη-
 σαν. Οὐ γὰρ παρὰ μικρὸν ἐποίησαν, ἀλλὰ τοσούτου
 τὰς τύχας ἐκατέρων μετήλλαξαν, ὥς θ' ὁ μὲν ἱκετεύει
 ἡμᾶς ἀξιώσας, βία τῶν ἐχθρῶν κρατήσας, ἅπανθ' ὅσων
 εἰδεῖται διαπραξάμενος ἀπῆλθεν. Εὐρυσθεὺς δὲ βιά-
 σασθαι προσδοκήσας, αὐτὸς αἰχμάλωτος γεγονὼς
 ἱκέτης ἠναγκάσθη καταστῆναι. Καὶ τῷ μὲν ὑπερ-
 ενεγκόντι τὴν ἀνθρωπίνην φύσιν, ὃς ἐκ Διὸς μὲν ἦν
 γεγονώς, ἔτι δὲ θνητὸς ὢν θεοῦ ῥώμην εἶχε, τρίτῳ
 μὲν ἐπιτάττων καὶ λυμαινόμενος ἅπαντα τὸν χρόνον
 πετέλεσεν· ἐπειδὴ δὲ εἰς ἡμᾶς ἐξήμαρτεν, εἰς τοσαύ-

5. 4. Auger. ex or. de Antid. dat τοὺς — ἀξιούντας. 4. De
 Antid. διαψευθεύντες. 15. παρὰ, si ablit. nemo delide-
 ret, ut Morus indicat. 18. Idem quaerit: an βιάσασθαι?

caesorum sepelienda sibi tradere recusarant, et Heraclidae ad-
 versus Eurystheum opem urbis nostrae implorarunt tanto suc-
 cessu, ut Atheniensium auxilio adiuti alteros cadavera reddere
 cogerent et alterius ferociam prorsus compescerent. Adrastus,
 compos voti factus, a Thebis abiit, et Eurystheus, qui Her-
 culem, Iove natum divinoque robore praeditum, partim impe-
 nis, partim iniuriis, per totam vitam vexaverat, captus ab

την κατέστη μεταβολήν, ὥστε, ἐπὶ τοῖς πᾶσι τοῖς
 ἐκείνου γενομένοις, ἐπονειδίστως τὸν βίον ἐτελεύτησεν.
 Πολλῶν δὲ ὑπαρχουσῶν εὐεργασιῶν ἡμῖν εἰς τὴν
 πόλιν τῶν Λακεδαιμονίων, περὶ ταύτης μόνης μοι
 συμβέβηκεν εἰπεῖν. Ἀφορμὴν γὰρ λαβόντες τῆς
 δι' ἡμῶν αὐτοῖς γενομένης σωτηρίας οἱ πρόγονοι μὲν
 τῶν νῦν ἐν Λακεδαίμονι βασιλευόντων, ἔκγονοι δ' Ἡρα-
 κλέους, κατῆλθον μὲν εἰς Πελοπόννησον, κατέσχον
 δ' Ἄργος καὶ Λακεδαίμονα, καὶ Μεσσηνίαν, οἰκισταὶ
 δὲ Σπάρτης ἐγένοντο, καὶ τῶν παρόντων αὐτοῖς ἀγα-
 θῶν ἀπάντων ἀρχηγοὶ κατέστησαν. Ὡν ἐχρῆν ἐκεί-
 νους μεμνημένους, μηδέποτε εἰς τὴν χώραν ταύτην
 ἐμβαλεῖν, ἐξ ἧς ὀρμηθέντες αὐτῶν οἱ πρόγονοι εἰς
 τῷ αὐτῇ εὐδαιμονίαν κατέστησαν, μηδ' εἰς κινδύνους
 καθιστάναι τὴν πόλιν, τὴν ὑπὲρ τῶν παιδῶν τῶν
 Ἡρακλέους προκινδυνεύσασαν, μηδὲ τοῖς μὲν ἀπ' ἐκεί-
 νου γενομένοις δίδοναι τὴν βασιλείαν, τὴν δὲ τῇ γένει
 τῆς σωτηρίας αἰτίαν οὔσαν, δουλεύειν ἑαυτοῖς ἀξιού-
 ν. Εἰ δὲ δεῖ τὰς χάριτας καὶ τὰς ἐπιεικειὰς ἀνελόντας
 ἐπὶ τὴν ὑπέθεσιν πάλιν ἐπανελθεῖν, καὶ τὸν ἀκρι-
 βέστατον τῶν λόγων εἰπεῖν, οὐδὲν πᾶν τῶν πατέρων ἐστίν,
 ἡγεῖσθαι τοὺς ἐπὶ τῷ αὐτοχθέντων, οὐδὲ τοὺς
 εὖ παθόντας τῶν εὖ ποιησάντων, οὐδὲ τοὺς ἰκέτας
 γενομένους τῶν ὑποδεξαμένων. Ἐτι δὲ συντομωτέ-
 ρως ἔχω δηλώσει περὶ αὐτῶν. Τῶν μὲν γὰρ Ἑλληνί-
 δων πόλεων, χωρὶς τῆς ἡμετέρας, Ἄργος καὶ Θῆ-

-
1. Alterum τοῖς omiserunt Wolf. Steph. Auger. 3. ἡμῶν.
 7. De Antid. ἔκγονοι. 9. W. mavult Μεσσηνίαν. 13.
 14. De Antid. πρόγονοι τῷ αὐτῇ εὐδαιμονίαν ἐκτήσαντα,
 quod Auger. recepit. 19. Alterum τὰς deest.
-

Heraclidis contumeliosa morte periit, qui quum Spartam pos-
 tea conderent eiusque reges fierent, omnis posterioris Lace-
 daemoniorum felicitatis, Atheniensium beneficio, auctores fue-

βαι καὶ Λακεδαιμόνων, καὶ τότε ἦσαν μέγισταί, καὶ
 νῦν ἐτι διατελοῦσι. Φαίνονται δ' ἡμῶν οἱ πρόγονοι το-
 σούτου ἀπάντων διενεγκόντες, ὥςθ', ὑπὲρ μὲν Ἀρ-
 γείων δυστυχησάντων, Θηβαίοις, ὅτε μέγιστον ἐφρό-
 ησαν, ἐπιτάττοντες, ὑπὲρ δὲ τῶν παιδῶν τῶν Ἡρα-
 κλέους, Ἀργεῖους καὶ τοὺς ἄλλους Πελοποννησίους
 μάχῃ νικήσαντες, ἐκ δὲ τοῦ πρὸς Εὐρυσθέα κινδύνου
 τοὺς οἰκιστὰς τῆς Σπάρτης, καὶ τοὺς ἡγεμόνας τοὺς
 Λακεδαιμονίων διασώσαντες, [ὥστε] περὶ μὲν τῆς ἐν
 τοῖς Ἑλλήσι δυναστείας, οὐκ οἶδ' ὅπως αὖ τις σαφέ-
 στερον ἐπιδείξαι δυνηθεῖη. **Δ**οκεῖ δὲ μοι καὶ περὶ τῶν 66
 πρότερον τῶν πρὸς τοὺς βαρβάρους τῇ πόλει πεπρα-
 γμένων προσήκειν εἰπεῖν, ἄλλως τε, ἐπειδὴ καὶ τὸν
 λόγον κατεστησάμην περὶ τῆς ἡγεμονίας τῆς ἐπ' ἐκεί-
 νους. Ἀπαντας μὲν οὖν ἐξαριθμῶ τοὺς κινδύνους,
 λίαν αὖ μακρολογίην ἐπὶ δὲ τῶν μεγίστων τὸν
 αὐτὸν τρόπον, ὅνπερ ὀλίγῳ πρότερον δηλώθην, πειρά-
 σομαι καὶ περὶ τούτων διελθεῖν. Ἔστι γὰρ ἀρχικώ-
 τατα μὲν τῶν ἐθνῶν, καὶ μεγίστας δυναστείας ἔχον-
 τα, Σκύθαι καὶ Θράκες καὶ Πέρσαι. Τυχάνουσι

3. Morus ὥςθ' inclusit, Augerius eliminavit, ego, commate
 posito, ut cohaereat cum οὐκ οἶδ', (versic. 10,) alterum
 potius ὥστε, (versic. 9,) tamquam in margine repeti-
 tum, inclusi. 8. In de Antid. τῆς Σπάρτης desit.
 11. 12. τῶν πρότερον in de Antid. absunt, Mor. inclusit,
 et Auger. defendit, sūmons πρότερον respectu belli, quod
 de quo Graeci barbaris illaturi sunt. 16. Auger. ἐπὶ τῶν
 μεγίστων στας. Mor. vertit: in maximis rebus, aut offert
 ex pro ἐπὶ. Sensus facilis est: quomodo autem res gravif-
 simae narravi, eodem has etiam (i. e. gravissimas) offeram.

παι. Si vero antiquissimis illis temporibus civitas nostra
 Thebanos imperata facere coegit, Lacedaemonios fervavit, Ar-
 gos vicit, atque hi tres populi potentissimi omnium inter
 Graecos fuerunt, nostros maiores omnibus ab initio superio-
 ris fuisse liquet. Atque idem fore de barbaris dicere licet,

δ' οὗτοι μὲν ἅπαντες ἡμῖν ἐπιβουλεύσαντες, ἡ δὲ ἡμετέρα πόλις πρὸς ἅπαντας τούτους διακινδυνεύσασα· Καίτοι τί λοιπὸν ἔσται τοῖς ἀντιλέγουσιν, ἣν ἐπίδειχθῶσι τῶν μὲν Ἑλλήνων, οἳ μὴ δυνάμενοι τυγχάνειν τῶν δικαίων, ἡμᾶς ἱκετεύειν ἀξιοῦντες, τῶν δὲ βαρβάρων οἱ βουλόμενοι καταδουλώσασθαι τοὺς Ἕλληνας, ἐφ' ἡμᾶς πρώτους ἰόντες; Ἐπιφανέστατος μὲν οὖν τῶν πολέμων ὁ Περσικὸς γέγονεν. Οὐ μὴν ἐλάττω τούτων τεκμήρια τὰ παλαιὰ τῶν ἔργων ἐστὶ τοῖς περὶ τῶν πατρίων ἀμφισβητοῦσιν. Ἐτι γὰρ ταπεινῆς οὐσίας τῆς Ἑλλάδος, ἦλθον εἰς τὴν χώραν ἡμῶν Θρᾷκες μὲν μετ' Εὐμόλπου τοῦ Ποσειδῶνος, Σκυθαὶ δὲ μετὰ Ἀμαζόνων τῶν Ἀρεως θυγατέρων, οὐ κατὰ τὸν αὐτὸν χρόνον, ἀλλὰ καθ' ὃν ἑκάτεροι τῆς Εὐρώπης ἐπῆρχον, μισοῦντες μὲν ἅπην τὸ τῶν Ἑλλήνων γένος, ἰδίᾳ δὲ πρὸς ἡμᾶς ἐγκλήματα ποιησάμενοι· νομίζοντες, ἐκ τούτου τοῦ τρόπου πρὸς μίαν μὲν πόλιν κινδυνεύσειν, ἅπασῶν δὲ ἅμα κρατῆσειν. Οὐ μὴν κατώρθωσαν, ἀλλὰ πρὸς μόνους τοὺς προγόνους τοὺς ἡμετέρους συμβαλόντες, ὁμοίως διεφθάρησαν, ὥσπερ ἂν εἰ πρὸς ἅπαντας ἀνθρώπους ἐπολέμησαν. Δῆλον δὲ τὸ μέγεθος τῶν κακῶν τῶν γενομένων ἐκείνοις· οὐ γὰρ ἂν ποθ' οἱ λόγοι περὶ αὐτῶν τοσοῦτον χρόνον διέμειναν, εἰ μὴ καὶ τὰ πράχθέντα πολὺ τῶν ἄλλων διήνεγκε. Λέγεται δ' οὖν περὶ μὲν Ἀμαζόνων, ὡς τῶν μὲν ἐλθουσῶν οὐδεμία πόλιν ἀπῆλθεν, αἱ δ' ὑπολειφθεῖσαι διὰ τὴν ἐνθάδε συμφορὰν ἐκ τῆς ἀρχῆς ἐξεβλήθησαν· περὶ δὲ Θρα-

27. ὑπολειφθεῖσαι: quae in patria remanserant.

quorum antiquissimos et potentissimos civitas nostra vicin. Thracum et Amazonum incursiones, qui, Atheniensibus in potestatem redactis, omnes omnino Graecos subegisse opinabantur, tanto successu a maioribus nostris repulsae sunt, ut

κῶν, ὅτι, τὸν ἄλλον χρόνον ὁμοροὶ πρόσκοινοῦντες ἡμῖν, διὰ τὴν τότε γεγενημένην στρατείαν τοσοῦτον διέλιπον, ὥστε ἐν τῷ μεταξύ τῆς χώρας, ἔθνη πολλὰ, καὶ γένη παντοδαπὰ, καὶ πόλεις μεγάλας κατοικισθῆναι. Καλὰ μὲν οὖν καὶ ταῦτα, καὶ πρεπόντως τὰς περὶ τῆς ἡγεμονίας ἀμφισβητοῦσιν· ἀδελφὰ δὲ τῶν εἰρημένων, καὶ τοιαῦτα, οἷάπερ εἰκὸς ποιεῖν τὰς ἐκ τοιούτων γεγονότας, οἱ πρὸς Δαρεῖον καὶ Ξέρξην πολεμήσαντες ἔπραξαν. Μεγίστου γὰρ ἐκείνου πολέμου συστάντος, καὶ πλείστων κινδύνων κατὰ τὸν αὐτὸν χρόνον συμπεσόντων, καὶ τῶν μὲν πολεμίων ἀνυποστάτων οἰομένων εἶναι, διὰ τὸ πλῆθος, τῶν δὲ συμμάχων ἀνυκέρβλητον ἡγουμένων ἔχειν τὴν ἀρετὴν, ἀμφοτέρων κρατήσαντες, ὡς ἑκατέρων προῆκεν, καὶ πρὸς ἅπαντας τοὺς κινδύνους διενεγκόντες, εὐθύς μὲν τῶν ἀριστείων ἡξιώθησαν· οὐ πολλῷ δ' ὕστερον τῆς θαλάττης τὴν ἀρχὴν ἔλαβον, δόντων μὲν τῶν ἄλλων Ἑλλήνων, οὐδ' ἀμφισβητούντων δὲ τῶν νῦν ἡμᾶς ἀφαιρεῖσθαι ζητούντων. Καὶ μηδεὶς οἰέσθω με ἀγνοεῖν, ὅτι καὶ Λακεδαιμόνιοι περὶ τούτους τοὺς καιροὺς, πολλῶν ἀγαθῶν αἴτιοι τοῖς Ἕλλησι κατέστησαν· ἀλλὰ διὰ τοῦτο καὶ μᾶλλον ἐπαινεῖν ἔχω τὴν πρὸς τὴν ἡμετέραν, ὅτι τοιούτων ἀνταγωνιστῶν τυχεύσας, τοσοῦτον αὐτῶν διήνεγκε. Βούλομαι δὲ ὀλίγω

2. διὰ τὴν τότε γεγεν. στρατ. defunt in de Antid., τοσοῦτον διέλιπον: tantum spatium, a finibus nostris recedentes, intermedium reliquerunt. 7. ποιεῖν post εἰκὸς vulgo deest. 8. οἷ, vulgo α. 12. οἰομένων εἶναι, de Antid. ὄντων. 14. Vulgo ἑκατέρω. 17. ἄλλων in Eav. deest.

alteri sedes suas Graecis relinquere cogerentur, alterarum nulla clade superstes esset. In bello autem contra Darium et Xerxem gesto, et virtus et opes maiorum nostrorum tam insignes fuere, ut praemio fortitudinis statim ab initio honora-

74 μακρότερα περὶ ταῖν πόλεσιν ταύταιν εἰπεῖν, καὶ μὴ
 ταχὺ λίαν παραδραμεῖν, ἵν' ἀμφοτέρων ἡμῖν ὑπομνή-
 ματα γένηται, τῆς τε τῶν προγόνων ἀρετῆς, καὶ τῆς
 πρὸς τοὺς βαρβάρους ἔχθρας. ἸΚαίτοι με οὐδὲ λέ-
 ληθεν, ὅτι χαλεπὸν ἐστίν, ὕστατον ἐπελθόντα λέ-
 γειν περὶ πραγμάτων πάλαι προκατεἰλημμένων, καὶ
 περὶ ὧν οἱ μάλιστα δυνηθέντες τῶν πολιτῶν εἰπεῖν,
 ἐπὶ τοῖς δημοσίοις θάπτομένοις πολλάκις εἰρήκασιν.
 ἀνάγκη γὰρ τὰ μὲν μέγιστα τούτων ἤδη κατακεχρη-
 σθαι, μικρὰ δὲ τίνα παραλελεῖσθαι. "Ομῶς δὲ ἐκ
 τῶν ὑπολοίπων, ἐπεὶδὴ συμφέρει τοῖς πράγμασιν, οὐκ
 ὀκνητέον μνησθῆναι περὶ αὐτῶν. Πλείστων μὲν οὖν
 ἀγαθῶν αἰτίους, καὶ μεγίστων ἐπαίνων ἀξίους ἡγοῦ-
 μαι γεγενῆσθαι τοὺς τοῖς σώμασιν ὑπὲρ τῆς Ἑλλάδος
 προκινδυνεύσαντας. Οὐ μὲν οὐδὲ τῶν πρὸ τοῦ πολέ-
 μου τούτου γεγεννημένων, καὶ δυναστευσάντων ἑκα-
 τέρα ταῖν πόλεσιν, δίκαιον ἀμνημονεῖν. Ἐκείνοι γὰρ
 ἦσαν οἱ προασκήσαντες τοὺς ἐπιγίγνομένους, καὶ τὰ
 πλήθη προτρέψαντες ἐπ' ἀρετῇ, καὶ χαλεποὺς ἀντα-
 γωνιστὰς τοῖς βαρβάροις ποιήσαντες. Οὐ γὰρ ὠλι-
 γώρουν τῶν κοινῶν, οὐδ' ἀπέλαυνον μὲν ὡς ἰδίων,
 ἡμέλουν δὲ ὡς ἀλλοτριῶν, ἀλλ' ἐκῆδοντο μὲν ὡς οἰκεί-
 ων, ἀπείχοντο δὲ ὥσπερ χρητῶν μηδὲν προσηκόντων·
 οὐδὲ πρὸς ἀργύριον τὴν εὐδαιμονίαν ἔκρινον, ἀλλ' οὗτος

4. οὐδὲ, de Antid. οὐ. 5. Ibid. ὕστερον. 10. τινα
 in de Antid. omisum est. 12. περὶ vulgo deest.
 16. Wolf. Auger. et Mor. ἐν ἑκατέρᾳ. 18. προασκήσαν-
 τες, de Antid. προπαιδεύσαντες. 19. ἐπ' ἀρετὴν.

ti paullo post, omnium consensu, maris imperium obtinerent,
 non reculantibus Lacedaemoniis, de quorum et Atheniensium
 civitate paullo prolixius disserere conabor, etsi plures iique
 eloquentissimi cives easdem res iam olim occuparunt. Atque
 hoc loco ii, qui ante hoc bellum in utraque civitate exsisterunt
 ac rem publicam administrarunt, propter egregia instituta mo-

ἐδίδκει πλοῦτον ἀσφαλέστατον κερτῆσθαι, καὶ κάλλιστον, ὅστις τυγχάνει τοιαῦτα πράττων, ἐξ ὧν αὐτός τε μέλλοι μάλιστα εὐδοκιμήσειν, καὶ τοῖς παισὶ μεγίστην δόξαν καταλείψειν. Οὐδὲ γὰρ τὰς θρασυτήτας ἀλλήλων ἐξήλουν, οὐδὲ τὰς τόλμας τὰς καθ' ἑαυτῶν ἤσκειον, ἀλλὰ δεινότερον ἐνόμιζον εἶναι, τὸ κακῶς ὑπὸ τῶν πολιτῶν ἀκούειν, ἢ καλῶς ὑπὲρ τῆς πατρίδος ἀποθανεῖν. Μᾶλλον δὲ ἠσχύοντο ἐπὶ τοῖς κοινοῖς ἁμαρτήμασιν, ἢ νῦν ἐπὶ τοῖς ἰδίοις τοῖς σφετέροις αὐτῶν. Τούτων δ' ἦν αἴτιον, ὅτι τοὺς νόμους ἐσκόπουν, ὅπως ἀκριβῶς καὶ καλῶς ἔξουσιν, οὐχ οὕτω τοὺς περὶ τῶν ἰδίων συμβολαίων, ὡς τοὺς περὶ τῶν καθ' ἑκάστην ἡμέραν ἐπιτηδευμάτων. Ἡπίσταντο γάρ, ὅτι τοῖς καλοῖς καὶγαθοῖς τῶν ἀνθρώπων οὐδὲν δεήσει πολλῶν γραμμάτων, ἀλλὰ ἀπ' ὀλίγων συνθημάτων ῥαδίως καὶ περὶ τῶν ἰδίων καὶ περὶ τῶν κοινῶν ὁμονοήσουσιν. Οὕτω δὲ πολιτικῶς εἶχον, ὥστε καὶ τὰς στάσεις ἐποιοῦντο πρὸς ἀλλήλους, οὐχ ὅποτεροι τοὺς ἐτέρους ἀπολέσαντες, τῶν λοιπῶν ἀρξουσιν, ἀλλ' ὅποτεροι ὀφθήσονται τὴν πόλιν ἀγαθόν τι ποιήσαντες· καὶ τὰς ἐταιρίας συνῆγον, οὐχ ὑπὲρ τῶν ἰδίων συμφερόντων, ἀλλ' ἐπὶ τῇ τοῦ πλήθους ὠφελείᾳ. Τὸν αὐτὸν δὲ τρόπον, καὶ τὰ τῶν ἄλλων διώκουν, θερραπεύοντες, ἀλλ' οὐχ ὑβρίζοντες τοὺς ἑλλήνας· καὶ στρατηγεῖν οἰόμενοι δεῖν, ἀλλὰ μὴ τυραννεῖν αὐτῶν· καὶ μᾶλλον ἐπιθυμοῦντες ἡγεμόνες

2. De Antid. τυγχάνοι. 5. τὰς ἀλλήλ. 6. De Antid. et Dionys. Halic. post δεινότερον adiiciunt μὲν. 12. Med. καὶ pro ὡς. 15. Post ἀλλὰ repetit ὅτι, et ita vertit: sed ore (ἀπ') paucorum paciorum et publicis et privatis de rebus facillime consensuros esse.

resque, quibus populum ad virtutem, in Persico bello probatam, praeepararunt, silentio non sunt praetereundi. Quemadmodum vero erga se, eodem modo et erga reliquas civitates affecti

ἢ δεσπότηι προσαγορεύεσθαι· καὶ σωτῆρες, ἀλλὰ μὴ λυμεῶνες ἀποκαλεῖσθαι· τῷ ποιεῖν εὖ προσαγόμενοι τὰς πόλεις, ἀλλ' οὐ βίᾳ καταστρεφόμενοι· πιστοτέροις μὲν τοῖς λόγοις, ἢ νῦν ταῖς ὅρκοις χρώμενοι· ταῖς δὲ συνθήκαις, ὥς περ ἀνάγκαις ἐμμένειν ἀξιοῦντες· οὐχ οὕτως ἐπὶ ταῖς δυναστείαις μέγα φρονῶντες, ὥς ἐπὶ τῷ σωφρόνως ζῆν φιλοτιμούμενοι· τὴν αὐτὴν ἀξιοῦντες γνώμην ἔχειν πρὸς τοὺς ἥττους, ἢν περ τοὺς κρείττους πρὸς σφᾶς αὐτοὺς· ἴδια μὲν ἄσθι πᾶς ἑαυτῶν πόλεις ἡγοούμενοι, κοινὴν δὲ πατρίδα τὴν Ἑλλάδα νομίζοντες εἶναι. Τοιαύταις δὲ διανομίαις χρώμενοι, καὶ τοὺς νεωτέρους τοιούτοις ἡθασί παιδεύοντες, οὕτως ἀνδρας ἀγαθοὺς ἀπέδειξαν τοὺς πολεμήσαντας πρὸς τοὺς ἐκ τῆς Ἀσίας, ὥστε μηδένα πώποτε δυνηθῆναι περὶ αὐτῶν, μήτε τῶν ποιητῶν, μήτε τῶν σοφιστῶν, ἀξίως τῶν ἐκείνοις πεπραγμένων εἰπεῖν. Καὶ πολλὴν αὐτοῖς ἔχον συγγνώμην· ὁμοίως γάρ ἐστι χαλεπὸν, ἐπαινεῖν τοὺς ὑπερβεβληκότες τὰς τῶν ἄλλων ἀρετάς, ὥς περ τοὺς μηδὲν ἀγαθὸν πεποιηκότας· τοῖς μὲν γὰρ οὐχ ὑπείσι πράξεις, πρὸς δὲ τοὺς οὐκ εἰσὶν ἀρμόττοντες λόγοι. Πῶς γὰρ ἂν γένοιτο σύμμετροι τοιούτοις ἀνδράσιν, οἱ τοσοῦτον τῶν ἐπὶ Τροίαν στρατευσαμένων διήνεγ-

3. Pro καταστρεφόμενοι, imperio suo subicicientes, Dionys. Halic. vitiole προσκαταστρεφόμενοι. 4. ὅρκοις de Antid. ἔργοις. 10. τὰς ἑαυτῶν πόλεις: Athenas et Spariam. 12. Codd. Fugg. et Bav. cum de Antid. ἐν τοιούτοις. 15. Artic. τῶν ante ποιητῶν deess. in Med. Ald. Hag. Basf. 1. Steph. 18. De Antid. ὑπερβεβληκότες. 22. Cod. Fugg. τοῖς τοιούτοις.

erant, quas beneficiis conciliare sibi, quam vi subigere satius duxerunt. His igitur moribus posterius eorum imbuti et aucti, tales sese in bello Persico praestiterunt, ut, viribus totius Asiae perbrevis tempore fractis, omnique laude superiores facti, neque

καὶ, ὅσον οἱ μὲν περὶ μίαν πόλιν στρατεύσαντες ἔτη δέκα διέτριψαν, οἱ δὲ τὴν ἐξ ἀπάσης τῆς Ἀσίας δύναμιν ἐν ὀλίγῳ χρόνῳ κατεπολέμησαν, οὐ μόνον δὲ τὰς ἑαυτῶν πατρίδας διέσωσαν, ἀλλὰ καὶ τὴν Ἑλλάδα σύμπασαν ἡλευθέρωσαν; Ποίων δ' ἂν ἔργων, ἢ πάντων, ἢ κινδύνων ἀπέστησαν, ὥστε ζῶντες εὐδοκιμεῖν, οἱ τι-
 νες ὑπὲρ τῆς δόξης, ἥς ἔμελλον τελευτήσαντες ἔχειν, οὕτως ἐτοίμως ἡθέλον ἀποθνήσκειν; Οἶμαι δὲ καὶ τὸν πόλεμον τοῦτον θεῶν τινὰ συναγαγεῖν, ἀγα-
 σθέντα τὴν ἀρετὴν αὐτῶν, ἵνα μὴ τοιοῦτοι γενόμενοι τὴν φύσιν, δικλάσκειν, μηδ' ἀκλεῶς τὸν βίον τελευ-
 τήσιεν, ἀλλὰ τῶν αὐτῶν τοῖς ἐκ τῶν θεῶν γεγονό-
 σι καὶ καλουμένοις ἡμιθεοῖς ἀξιώθειεν. Καὶ γὰρ ἐκεῖνοι τὰ μὲν σώματα ταῖς τῆς φύσεως ἀνάγκαις ἑπέδωσαν, τῆς δ' ἀρετῆς ἀθάνατον τὴν μνήμην κα-
 τέλιπον. Ἀεὶ μὲν οὖν οἱ θεοὶ ἡμέτεροι πρόγονοι καὶ Λακεδαιμόνιοι, φιλοτίμως πρὸς ἀλλήλους εἶχον· οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ περὶ καλλίστων ἐν ἐκείνοις τοῖς χρό-
 νοις ἐφιλονείκησαν, οὐκ ἐχθροὺς, ἀλλ' ἀνταγωνιστὰς σφᾶς αὐτοὺς εἶναι νομίζοντες, οὐδὲ ἐπὶ δουλείᾳ τῇ τῶν Ἑλλήνων τὸν βάρβαρον θεραπεύοντες, ἀλλὰ ἅμα μὲν περὶ τῆς κοινῆς σωτηρίας ὁμνοῦντες, ὅπο-
 τεροι δὲ ταύτης αἰτίοι γενήσονται, περὶ τούτου ποι-
 ούμενοι τὴν ἀμίλλαν. Ἐπεδείξαντο ἡ γὰρ αὐτῶν ἀρετὰς, πρῶτον μὲν ἐν τοῖς ὑπὸ Δαρείου πεμφθεῖ-
 σιν. Ἀποβάντων γὰρ αὐτῶν εἰς τὴν Ἀττικὴν, οἱ

i. περὶ ex Bav. Med. Ald.; Wolf. ἐπὶ. Reforas περὶ ad διέτριψαν et στρατεύσαντες absolute intelligas. ii. De Antid. τελείσειαν. 25. Pro ἀρεταῖς de Antid. εὐψυχίας.

poetarum neque oratorum quisquam eos digne satis extollere potuerit. Fuit quidem semper inter Athenienses Lacedaemoniosque aemulatio quaedam ac honoris contentio; sed tum de salute Graecorum, non de servitute certarunt, quod utrique in primis celeritate, qua primam Persarum in Graeciam irru-

μὲν οὐ περιέμειναν τοὺς συμμάχους, ἀλλὰ τὸν κοινὸν πόλεμον ἴδιον κίνδυνον ποιησάμενοι, πρὸς τοὺς ἀπάσης τῆς Ἑλλάδος καταφρονήσαντας ἀπῆντων, τὴν οἰκείαν δύναμιν ἔχοντες, ὀλίγοι πρὸς πολλὰς μυριάδας, ὥσπερ ἐν ἀλλοτρίαις ψυχαῖς μέλλοντες κινδυνεύσειν· οἱ δὲ οὐκ ἔφθησαν πυθόμενοι τὸν περὶ τὴν Ἀττικὴν πόλεμον, καὶ πάντων τῶν ἄλλων ἀμελήσαντες ἦκον ἡμῖν ἀμυνοῦντες, τοσαύτην παρησάμενοι σπουδὴν, ὅσην περ ἂν τῆς ἑαυτῶν χώρας πορθουμένης. Σημεῖον δὲ τοῦ τάχους καὶ τῆς αἰμίλλης· τοὺς μὲν γὰρ ἡμετέρους προγόνους Φασι τῆς αὐτῆς ἡμέρας πυθέσθαι τε τὴν ἀπόβασιν τὴν τῶν βαρβάρων, καὶ βοηθήσαντας ἐπὶ τοὺς ὄρους τῆς χώρας, καὶ μάχῃ νικήσαντας, τρόπαιον στήσαι τῶν πολεμίων· τοὺς δὲ ἐν τρισὶν ἡμέραις καὶ τοσαύτας νυξὶ διακόσια καὶ χίλια στάδια διελθεῖν, στρατοπέδῳ πορευομένους. Οὕτω σφόδρα ἠπείχθησαν, εἰ μὲν μετασχεῖν τῶν κινδύνων, οἱ δὲ ἐφθῆναι συμβαλόντες, πρὶν ἐλθεῖν τοὺς βοηθήσαντας. Μετὰ δὲ ταῦτα γενομένης τῆς ὑστερον στρατείας, ἣν αὐτὸς Ξέρξης ἤγαγεν, ἐκλήπων μὲν τὰ βασίλεια, στρατηγὸς δὲ καταστῆναι τολμήσας, ἅπαντας δὲ τοὺς ἐκ τῆς Ἀσίας συναγείρας, περὶ οὗ τίς οὐχ ὑπερβολὰς προθυμηθεῖς εἰπεῖν, ἐλάττω τῶν ὑπαρχόντων εἴρηκεν; ὃς εἰς τοσοῦτον ἦλθεν ὑπερηφανείας, ὥστε μικρὸν μὲν ἡγησάμενος ἔργον εἶναι τὴν Ἑλλάδα χειρώσασθαι, βουλη-

5. ὥσπερ ἐν ἀλλοτρίαις: quasi non suam, sed aliorum vi-
tas periculo obilcerent. 8. Med. ὑμῖν. 9. ἂν deest
in Med. 18. ἐφθῆναι, de Antid. φθῆναι. 23. De An-
tid. βουληθεὶς loco προθυμηθεῖς.

ptionem repellerunt, ubi alteri alteris priores esse volue-
runt, affatim satis manifestarunt. Quae utriusque civitatis
aemulatio etiam ex eo palam sit, quod Athenienses in se-
cunda Persarum in Graeciam expeditione, cui Xerxes ipse

θαῖς δὲ τοιοῦτον μνημεῖον καταλιπεῖν, ὃ μὴ τῆς ἀν-
 θρωπίνης φύσεως ἐστίν, οὐ πρότερον ἐπαύσατο, πρὶν
 ἐξεῦρε καὶ συνηνάγκασεν, ὃ πάντες θρουλοῦσιν, ὥστε
 τῷ στρατοπέδῳ πλεῦσαι μὲν διὰ τῆς ἡπείρου, πε-
 ζεῦσαι δὲ διὰ τῆς θαλάττης, τὸν μὲν Ἑλλήσποντον
 ζεύξας, τὸν δὲ Ἄθω διορύξας, πρὸς δὴ τὸν οὕτω μέ-
 γα φρονήσαντα, καὶ τηλικαῦτα διαπραξάμενον, καὶ
 τοσούτων δεσπότην γενόμενον, ἀπῆντων, διελόμενοι
 τὸν κίνδυνον, Λακεδαιμόνιοι μὲν εἰς Θερμοπύλας,
 πρὸς τὸ πεζόν, χηλίους αὐτῶν ἐπιλέξαντες, καὶ τῶν
 συμμάχων ὀλίγους παραλαβόντες, ὥς ἐν τοῖς στε-
 νοῖς κωλύοντες αὐτοὺς περαιτέρω προελθεῖν· οἱ δὲ
 ἡμέτεροι πατέρες ἐπ' Ἀρτεμίσιον, ἐξήκοντα τριῖρεις
 πληρώσαντες πρὸς ἅπαν τὸ τῶν πολεμίων ναυτικόν.
 Ταῦτα δὲ ποιεῖν ἐτόλμων, οὐχ οὕτω τῶν πολεμίων
 καταφρονούντες, ὥς πρὸς ἀλλήλους ἀγωνιζόμενοι· Λα-
 κεδαιμόνιοι μὲν ζηλοῦντες τὴν πόλιν τῆς ἐν Μαραθῶνι
 μάχης, καὶ ζητοῦντες ἑαυτοὺς ἐξίσου καταστῆσαι,
 καὶ δεδιότες μὴ δις ἐφεξῆς ἡ πόλις ἡμῶν αἰτία γένη-
 ται τοῖς Ἕλλησι τῆς σωτηρίας· οἱ δὲ ἡμέτεροι πρό-
 γηνοι, μάλιστα μὲν βουλόμενοι διαφυλάξαι τὴν πα-
 ρῶσαν δόξαν, καὶ πᾶσι ποιῆσαι φανερόν, ὅτι καὶ
 πρότερον δι' ἀρετὴν, ἀλλ' οὐ διὰ τὴν τύχην ἐνίκησαν·
 ἔπειτα δέ, καὶ προσαγαγέσθαι τοὺς Ἕλληνας ἐπὶ τῷ
 διηκυμαχεῖν, ἐπιδείξαντες αὐτοῖς, ὁμοίως ἐν τοῖς

-
1. Vulgo τοιοῦτο, de Antid. τοσούτων. 2. Post φύσεως
 de Antid. addit ἔργον. 3. De Antid. ἐξεῦρε. 8. Vul-
 go τοσούτων δὲ δεσπότην. γενομ. 16. ἀγωνιζόμενοι, de
 Antid. φιλοτιμούμενοι. 17. Subaudi cum Auger. ἐνσκα.
 24. De Antid. προσαγαγέσθαι. 24. In eadem orat. ἐπὶ
 τῷ διαν., quod Auger. recepit.
-

praefuit, cum paucis navibus suis, veluti soli cum barbaris con-
 figere cuperent, classi illorum ad Artemisium, Lacedaemo-
 ni autem, paucis adiuti sociis, Persarum pedestribus copiis in-

ναυτικοῖς κινδύνοις, ὥσπερ ἐν πεζοῖς, τὴν ἀρετὴν τῶν
πλήθους περιγγυνομένην. Ἴσας δὲ τὰς τόλμας πα-
ρασχόντες, οὐχ ὁμοίως ἐχρήσαντο ταῖς τύχαις,
ἀλλ' οἱ μὲν διεφθάρησαν, καὶ, ταῖς ψυχαῖς νικῶν-
τες, τοῖς σώμασιν ἀπείπον, (οὐ γὰρ δὴ τοῦτό γε
θέμις εἰπεῖν, ὥς ἡττήθησαν, οὐδεὶς γὰρ αὐτῶν φυ-
γεῖν ἠξίωσεν· οἱ δὲ ἡμέτεροι τὰς μὲν πρόπλους ἐνί-
κησαν·) ἐπεὶ δὲ ἤκουσαν τῆς παρόδου τοὺς πολε-
μίους κρατοῦντας, οἵκαδε καταπλεύσαντες, οὕτως
ἐβουλεύσαντα περὶ τῶν λοιπῶν, ὥστε, πολλῶν καὶ
καλῶν αὐτοῖς προειργασμένων, ἐν τοῖς τελευταίοις
τῶν κινδύνων ἐπὶ πλεόν διενεγκεῖν. Ἀθύμως γὰρ
ἀπάντων τῶν συμμάχων διακειμένων, καὶ Πελοπον-
νησίων μὲν διατειχιζόντων τὸν Ἰσθμόν, καὶ ζητούν-
των ἰδίαν αὐτοῖς σωτηρίαν, τῶν δὲ ἄλλων πόλεων
ὑπὸ τοῖς βαρβάροις γεγεννημένων, καὶ συστρατευομέ-
νων ἐκείνοις, πλὴν εἴ τις διὰ σμικρότητα παρημε-
λήθη, προσπλευσῶν δὲ τριηρῶν διακοσίων καὶ χι-
λίων, καὶ τῆς πεζῆς στρατιᾶς ἀναριθμήτου μελλού-
σης εἰς τὴν Ἀττικὴν εἰσβάλλειν, οὐδεμιᾶς σωτηρίας
αὐτοῖς ὑπολειπομένης, ἀλλ' ἔρημοι συμμάχων γεγε-
νημένοι, καὶ τῶν ἐλπίδων ἀπασῶν διημαρτηότες,
ἔξεν αὐτοῖς, μὴ μόνον τοὺς παρόντας κινδύνους δι-

1. Codd. Fugg. et Bav. ἐν τοῖς πεζοῖς. 9. Post κατα-
πλεύσαντες vulgo: καὶ τὰ κατὰ τὴν πόλιν διοικήσαντες,
quod a Wolfio in edd. sequentes transierunt. De Antid.
legitur: κατασκευάσαντες τὰ περὶ τὴν πόλιν. 10. καὶ
vulgo deoff. 12. De Antid. mens: ἔτι πλέον διήνεγ-
καν.

numerabilibus in Thermopylis occurrerunt. Verum enim-
vero varia utrique fortuna usi sunt. Lacedaemonii in Ther-
mopylis ab hostibus circumventi perierunt; Athenienses, vi-
ctis ad Artemisium barbaris, ubi Thermopylas expugnatas
esse audiverunt, domum reversi omnibusque focis delituti.

φυγεῖν, ἀλλὰ καὶ τιμὰς ἐξαίρετους λαβεῖν, ὥς αὐ-
τοῖς ἐδίδου βασιλεὺς, ἡγούμενος, εἰ τὸ τῆς πόλεως
προσλάβοι ναυτικόν, παραχρῆμα καὶ Πελοποννήσου
κρατήσεν, οὐχ ὑπέμειναν τὰς παρ' ἐκείνου δωρεάς,
οὐδὲ ὀργισθέντες τοῖς Ἕλλησιν ὅτι προὔδεδθησαν,
ὡς μέντοι ἐπὶ τὰς διαλλαγὰς τὰς πρὸς τοὺς βαρβάρους
ἔρμησαν, ἀλλ' αὐτοὶ μὲν ὑπὲρ τῆς ἐλευθερίας πο-
λεμεῖν παρεσκευάζοντο, τοῖς δ' ἄλλοις τὴν δουλείαν
αἰρουμένοις συγγνώμην εἶχαν. Ἡγοῦντο γὰρ, ταῖς
μὲν ταπειναῖς τῶν πόλεων, προσήκειν ἐξ ἅπαντος
τρόπου ζητεῖν τὴν σωτηρίαν· ταῖς δὲ προστάναι τῆς
Ἑλλάδος ἀξιούσας, οὐχ οἷόν τ' εἶναι διαφεύγειν τοὺς
κινδύνους, ἀλλ' ὥς περ τῶν ἀνδρῶν τοῖς καλοῖς κα-
γαθοῖς αἰρετώτερον ἔστι καλῶς ἀποθανεῖν, ἢ ζῆν
αἰσχροῦς, οὕτω καὶ τῶν πόλεων ταῖς ὑπερεχούσαις
λυσitteλεῖν, ἐξ ἀνθρώπων ἀφανισθῆναι μᾶλλον, ἢ
δούλαις ὀφθῆναι γενομέναις. Δῆλον δ' ὅτι ταῦτα
διανοήθησαν· ἐπεὶ γὰρ οὐχ οἷοί τ' ἦσαν πρὸς ἀρφα-
τέρας ἅμα παρατάξασθαι τὰς δυνάμεις, παραλαβόν-
τες ἅπαντα τὸν ὄχλον, τὸν ἐν τῆς πόλεως, εἰς τὴν
ἐχομένην νῆσον ἐξέπλευσαν, ἵν' ἐν μέρει πρὸς ἑκα-
τέραν τὴν δύναμιν, ἀλλὰ μὴ πρὸς ἀμφοτέρας ἅμα
κινδυνεύσωσι. Καίτοι πῶς ἂν εὐλείων ἄνδρες ἀμεί-
ψας, ἢ μᾶλλον φιλέλληνες ὄντες ἐπιδειχθεῖεν, αἵ-
τρες ἐτόλμησαν ἐπιδεῖν, ὥστε μὴ τοῖς λοιποῖς αἴτιοι
γενέσθαι τῆς δουλείας, ἐρήμην μὲν τὴν πόλιν γιγνο-

18. Bav. Med. Ald. omittunt γὰρ. 21. ἐν μέρει: *sepa-
ratim.* 25. Pro ἐτόλμησαν Retbergius ἔτλησαν.

proprio Marte immensam hostium multitudinem terra mari-
que repellere conati sunt. Muneribus Persarum, si bello de-
sisterent, generoso animo repudiatis, nec Graecis, a quibus
Iuppiter destituti erant, irati, solos se, tamquam Graeciae prin-
cipes, pro patria mori decere existimaverunt et ipso hostibus

μένην, τὴν δὲ χώραν πορθουμένην, ἱερὰ δὲ συλωμένα, καὶ ναῶς ἐμπιπταμένους, ἅπαντα δὲ τὸν πόλεμον περὶ πατρίδα τὴν ἑαυτῶν γινόμενον; Καὶ οὐδὲ ταῦτα ἀπέχρησεν αὐτοῖς, ἀλλὰ πρὸς χιλίας καὶ διακοσίας τριήρεις μόνοι δικναυμαχεῖν ἐτόλμησαν. Οὐ μὴν εἰάθησαν. Καταποχυνθέντες γὰρ Πελοποννήσιοι τὴν ἀρετὴν αὐτῶν, καὶ νομίσαντες προδιαφθαρέντων μὲν τῶν ἡμετέρων, οὐδ' αὐτοὶ σωθήσεσθαι, κατορθωσάντων δέ, εἰς ἀτιμίαν τὰς αὐτῶν πόλεις καταστήσειν, ἠναγκάσθησαν μετασχεῖν τῶν κινδύνων. Καὶ τοὺς μὲν θορύβους τοὺς ἐν τῷ πράγματι γενομένους, καὶ τὰς κρυγὰς, καὶ τὰς παρακελεύσεις, ἃ κοινὰ πάντων εἰσὶ τῶν ναυμαχούντων, οὐχ ὁρῶ τί δεῖ λέγοντα διατρίβειν· ἃ δὲ ἔστιν ἴδια, καὶ τῆς ἡγεμονίας ἄξια, καὶ τοῖς προειρημένοις ὁμολογούμενα, ταῦτα δ' ἐμὸν ἔργον εἰπεῖν ἐστί. Τσοῦτάκ γὰρ ἡ πόλις ἡμῶν διέφερεν, ὅτ' ἦν ἀκέραιος, ὥστε ἀνάστατος γενομένη, πλείους μὲν συνεβάλετο τριήρεις εἰς τὸν κίνδυνον, τὸν ὑπὲρ τῆς Ἑλλάδος, ἢ σύμπαντες οἱ ναυμαχῆσαντες. Οὐδεὶς δὲ πρὸς ἡμᾶς οὕτως ἔχει θυσιμενῶς, ὅστις σὺν ἂν ὁμολογήσειε, διὰ μὲν τὴν ναυμπαχίαν ἡμᾶς τῷ πολέμῳ κρατῆσαι, ταύτης δὲ τὴν ἡμετέραν πόλιν αἰτίαν γενέσθαι. Καί-

2. Stephan. ἅπαντα δὲ καὶ τ. π., quod Marcland. ad Lysiam p. 438 mutat in: ἅπ. δὲ δεῖν καὶ τ. π. 13. τῶν valgo deell. 16. Pro δ' Morus mavult δὴ aut γε. 18. Post ὥστε Mor. cum Auger. inferere vult καὶ, et post πλείους deleat μὲν. 22. τῷ πολέμῳ, de Antid. τῶν πολέμων.

ad diripiendum et diruendum relicta, soli naves conscenderunt. Victis vero hac classe ad Salaminem barbaris, Atheniensis, qui plurimas ad hoc proelium naves contulerant, salutis Graecorum auctores putandi sunt. Qui igitur in superioribus bellis maximam gloriam depertarunt, qui privata saepius pro

τα μελλούσης στρατείας ἐπὶ τοὺς βαρβάρους ἔσθαι, τίνας χρή τὴν ἡγεμονίαν ἔχειν; οὐ τοὺς ἐν τῷ προτέρῳ πολέμῳ μάλιστα εὐδοκίμησαντας, καὶ πέλλακις μὲν ἰδίᾳ προκινδυνεύσαντας, ἐν δὲ τοῖς κινούσι τῶν ἀγώνων ἀριστείων ἀξιοθέντας; Οὐ τοὺς τῇ ἑαυτῶν ἐκλείποντας ὑπὲρ τῆς τῶν ἄλλων σωτηρίας, καὶ τό τε παλαιὸν οἰκιστὰς τῶν πλείστων πόλεων γενεμένους, [καὶ] πάλιν αὐτὰς ἐκ τῶν μεγίστων συμφορῶν διασώσαντας; Πῶς δὲ οὐκ ἂν δευὰ πάθοιμεν, εἰ, τῶν κακῶν πλείστον μέρος μετσχόντες, ἐν ταῖς τιμαῖς ἔλαττον ἔχειν ἀξιοθείημεν, καὶ τότε προταχθέντες ὑπὲρ ἀπάντων, νῦν ἐτέραις ἀκολουθεῖν ἀναγκασθείημεν; Μέχρι μὲν οὖν τούτων οἶδ' ὅτι πάντες ἂν ὁμολογήσαιεν, πλείστων ἀγαθῶν τὴν πόλιν ἡμῶν αἰτίαν γεγενῆσθαι, καὶ δικαίως αὐτῆς τὴν ἡγεμονίαν εἶναι. Μετὰ δὲ ταῦτα ἤδη τιπες ἡμῶν κατηγοροῦσιν, ὡς, ἐπεὶ τὴν ἀρχὴν τῆς θαλάττης παρελάβομεν, πολλῶν κακῶν αἰτίοι τοῖς Ἕλλησι κατέστημεν, καὶ τὸν τε Μηλίων ἀνδραποδισμόν, καὶ τῶν Σικωναίων ὀλεθρον ἐν τούτοις τοῖς λόγοις ἡμῶν προφέρουσιν. Ἐγὼ δ' ἡγοῦμαι, πρῶτον μὲν οὐδὲν εἶναι τοῦτο σημεῖον, ὡς κακῶς ἤρχομεν, εἴ τινες τῶν πολεμησάντων ἡμῖν, σφόδρα φαίνονται κολα-

7. Dionys. Halic. τό γε παλ., melius. 8. καὶ cum Moro inclusi. 15. Omnes ante Wolf. cum Bav. et Fugg. πάλ. ἡμῶν, et pro αὐτῆς lin. 16. Med. et Ald. αὐτοῖς.

aliis pericula subierunt, qui in compatiēbus proeliis fortitudinis praemia obtinuerunt, qui pro salute aliorum urbem suam reliquerunt, denique qui antiquis temporibus plurimas urbes condiderunt, easque maximis periculis liberarunt, nonne aequum est, eos in bello contra barbaros hegemoniam habere? Sunt quidem, qui nos, suscepto maris imperio, malefactorum in socios accusent, sed animadvertimus tantum in contumaces, quod in regundis tot civitatibus bonus ordo requirit, id-

σθέντες· ἀλλὰ πολὺ τὸδε μείζον τεκμήριον, ὥς καλῶς διωκοῦμεν τὰ τῶν συμμάχων, ὅτι τῶν πόλεων, τῶν ἐφ' ἡμῖν οὐσῶν, οὐδεμία τοιαύταις συμφοραῖς περιέπεσεν. Ἐπειτα, εἰ μὲν ἄλλοι τινὲς τῶν αὐτῶν πραγμάτων प्राότερον ἐπεμελήθησαν, εἰκότως ἂν ἡμῖν ἐπιτιμῶεν· εἰ δὲ μήποτε τοῦτο γέγονε, μήτ' οἷόν τέ ἐστι τοσούτων πόλεων τὸ πλήθος κρατεῖν, ἢν μὴ τις κολάζῃ τοὺς ἐξαμαρτάνοντας, πῶς οὐ δίκαιόν ἐστιν ἡμᾶς ἐπαινεῖν, οἵτινες ἐλαχίστοις χαλεπήναντες, πλείστον χρόνον τὴν ἀρχὴν κατασχεῖν ἡδυνήθημεν; Οἶμαι δὲ πᾶσι δοκεῖν, τούτους κρατίστους προστάτας γεγενῆσθαι τῶν Ἑλλήνων, ἐφ' ὧν οἱ πειθαρχήσαντες ἀριστα τυγχάνουσι πράξαντες. Ἐπὶ τοίνυν τῆς ἡμετέρας ἡγεμονίας, εὐρήσομεν καὶ τοὺς οἴκους τοὺς ἰδίους πρὸς εὐδαιμονίαν πλείστον ἐπιδόντας, καὶ τὰς πόλεις μεγίστας γενομένας. Οὐ γὰρ ἐφθονοῦμεν ταῖς αὐξανομέναις αὐτῶν, αὐδὲ παραχῆς ἐποιοῦμεν, πολιτείας ὑπερπαντίας παρακωστασάντες, ἵν' ἐν ἀλλήλοις μὲν ὀτασιάζοιεν, ἡμᾶς δὲ ἀμφοτέρωι θεραπεύοιεν· ἀλλὰ τὴν τῶν συμμάχων ὁμόνοιαν κοινὴν ὀφέλειαν νομίζοντες, τοῖς αὐτοῖς νόμοις ἀπάσας τὰς πόλεις διωκοῦμεν, συμμαχικῶς, ἀλλ' οὐ δεσποτικῶς βουλευόμενοι περὶ αὐτῶν· ὅλων μὲν τῶν πραγμάτων ἐπίστατοῦντές, ἰδίᾳ δ' ἐκάστους ἐλευθέρους ἔωντες εἶναι· καὶ τῷ μὲν πλήθει βοηθοῦντες, ταῖς δυναστείαις δὲ πολεμοῦντες, δεινὸν ἡγούμενοι, τοὺς πολλοὺς ὑπὸ τοῖς ὀλίγοις εἶναι, καὶ τοὺς ταῖς οὐσίαις ἐνδεεστεροὺς, τὰ δ' ἄλλα μη-

15. Alterum τοὺς a Moro omissum est.

18. Wölfl. e conject. ἐνεποιοῦμεν, Anger. et Steph. sequentibus.

que rarius etiam quam sub Lacedaemoniorum imperio factum est, bonarum autem civitatum concordiae et incrementis, ad eandem normam omnes regundo, sicuti vera societas postulat,

δὲν χεیرهὺς ὄντας, ἀπελαύνεσθαι τῶν ἀρχῶν· ἔτι δέ, κοσῆς τῆς πατρίδος οὐσης, τοὺς μὲν τυραννεῖν, τῶς δὲ μετοικεῖν, καὶ φύσει πολίτας ὄντας, νόμῳ τῆς πολιτείας ἀποστρεῖσθαι. Τοιαῦτ' ἔχοντες ταῖς ἐλθαρχίαις ἐπιτιμᾶν, καὶ πλείω τούτων, τὴν αὐτὴν πολιτείαν, ἤνπερ παρ' ἡμῖν αὐτοῖς, καὶ παρὰ τῶς ἄλλοις κατεστήσαμεν, ἦν οὐκ οἶδ' ὅτι δεῖ διὰ μακροτέρων ἐπαινεῖν, ἄλλως τε καὶ συντόμως ἔχοντα δηλῶσαι περὶ αὐτῆς. Μετὰ γὰρ ταύτης οἰκοῦντες ἐβδομήμοντα ἔτη διετελέσαμεν, ἄπειροι μὲν τυραννίδων, ἐλεύθεροι δὲ πρὸς ταῖς βαρβάρους, ἐστασίαστοι δὲ πρὸς σφᾶς αὐτοὺς, εἰρήνην δὲ ἄγοντες πρὸς ἅπαντας ἀνθρώπους. Ὑπὲρ ὧν προσήκει τοὺς εὖ φρονούντας μεγάλην χάριν ἔχειν πολὺ μᾶλλον, ἢ τὰς κληρουχίας ἡμῖν ὀνειδίζειν, ὥς ἡμεῖς εἰς τὰς ἐρημουμένας τῶν πόλεων, φυλακὰς ἕνεκα τῶν χωρίων, ἀλλ' οὐ διὰ πλεονεξίαν ἐξεπέμπομεν. Σημείον δὲ τούτων· ἔχοντες γὰρ χώραν πρὸς μὲν τὸ πλῆθος τῶν πολιτῶν ἐλαχίστην, ἀρχὴν δὲ μεγίστην, κεκτημένοι δὲ τριῖναις διπλασίας μὲν ἢ σύμπαντες οἱ ἄλλοι, δυναμένας δὲ πρὸς δις τοσαύτας κινδυνεύειν, ὑποκειμένης δὲ τῆς Εὐβοίας ὑπὸ τὴν Ἀττικὴν, ἢ καὶ πρὸς τὴν ἀρχὴν τῆς θαλάττης εὐφυῶς εἶχε, καὶ πρὸς τὴν ἄλλην ἀρετὴν ἀπασῶν τῶν νήσων διέφερε, κρατοῦντες αὐτῆς μᾶλλον, ἢ τῆς ἡμετέρας αὐτῶν, καὶ πρὸς τούτοις εἰδότες, καὶ τῶν ἄλλων Ἑλλήνων, καὶ τῶν βαρβάρων τούτους κάλλιστ' εὐδο-

3. μετοικεῖν h. l. verte: *velut peregrinos vivere*.

consultuimus. Introduximus nempe ubique democratiam, quae iustissima et, ut nostram exemplum docet, saluberrima est reipublicae forma, nec vituperari meremur, quod custodiae locorum causa in desertas urbes colonias deduximus, non per moti, ut illi opinantur, iniusta habendi cupiditate, a qua

κιμοῦντας, οἱ τοὺς ὁμόρους ἀναστάτους ποιήσαντες, ἄφθονον καὶ ῥάθυμον αὐτοῖς κατεστήσαντο τὸν βίον· ὅμως οὐδὲν τούτων ἡμᾶς ἐπῆρε περὶ τοὺς ἔχοντας τὴν νῆσον ἐξαμαρτεῖν, ἀλλὰ μόνοι δὴ τῶν μεγάλῃ δυνάμει ἔχόντων, περιεῖδομεν ἡμᾶς αὐτοὺς ἀπορώτερον ζῶντας, τῶν δουλεύειν αἰτίαν ἔχόντων. Καίτοι βουλόμενοι πλεονεκεῖν, οὐκ ἂν δῆπου τῆς μὲν Σικωνναίων γῆς ἐπεθυμήσαμεν, ἢ Πλαταιέων τοῖς ὡς ἡμᾶς καταφυγοῦσι, Φαινόμεθα παραδόντες· τῷ αὐτῇ δὲ χώραν παρελίπομεν, ἢ πάντας ἂν ἡμᾶς εὐπορωτέρους ἐποίησε. Τοιούτων τοίνυν ἡμῶν γεγενημένων, καὶ τῷ αὐτῇ πίστιν δεδωκότων ὑπὲρ τοῦ μὴ τῶν ἀλλοτρίων ἐπιθυμεῖν, τολμῶσι κατῆγορεῖν οἱ τῶν δεκαδαρχιῶν κοινωνήσαντες, καὶ τὰς ἑαυτῶν πατρίδας λυμηνάμενοι, καὶ μικρὰς μὲν ποιήσαντες δοκεῖν εἶναι τὰς τῶν προγεγενημένων ἀδικίας, οὐδεμίαν δὲ ἀπολιπόντες ὑπερβολὴν τοῖς αὖτις βουλομένοις γεγενῆσθαι πονηραῖς, ἀλλὰ φάσκοντες μὲν λακωνίζειν, τάναντία δ' ἐκείνοις ἐπιτηδεύοντες, καὶ τὰς μὲν Μηλίων ὀδυρόμενοι συμφορὰς, περὶ δὲ τοὺς ἑαυτῶν πολίτας ἀνηκεῖστα τολμήσαντες ἐξαμαρτεῖν. Ποῖον γὰρ αὐτοὺς ἀδίκημα διέφυγεν; ἢ τί τῶν αἰσχυρῶν καὶ δεινῶν οὐ διεξῆλθον; οἱ τοὺς μὲν ἀνομοτάτους, πιστοτάτους ἐνόμισον, τοὺς δὲ προδότας ὥσπερ εὐεργέτας ἐθεράπευσον, ἡραῦντο δὲ τῶν Εἰλωτῶν ἐνίοις δουλεύειν, ὥστε εἰς τὰς ἑαυτῶν πατρίδας ὑβρίζειν, μᾶλλον δὲ ἐτίμων τοὺς αὐτόχειρας

23. Omnes edñi ἀνοητάτους. 25. Omnes ante Wolf consentiunt in ἡγαῦντο pro ἡρεῦντο.

tam longe remoti sumus, ut ne Enboeam quidem, nobis percom-
mode sitam, occupaverimus. Nonne Scionaeorum agrum Pla-
taensibus distribuimus? Qua igitur fronte decemviri, per Grae-
ciae civitates a Lacedaemoniis constituti, qui iniustissima quae-

καὶ φονέας τῶν πολιτῶν, ἢ τοὺς γονέας τοὺς ἑαυτῶν, εἰς τοῦτο δ' ὁμότητος ἅπαντας ἡμᾶς κατέστησαν, ὥστε πρὸ τοῦ μὲν, διὰ τὴν παροῦσαν εὐδαιμονίαν καὶ ταῖς μικραῖς ἀτυχίαις, πολλοὺς ἕκαστος ἡμῶν εἶχε τοὺς συμπαθήσαντας, ἐπὶ δὲ τῆς τούτων ἀρχῆς, διὰ τὸ πλῆθος τῶν οἰκείων κακῶν, ἐπαυσάμεθα ἀλλήλους ἐλεοῦντες. Οὐδενὶ γὰρ τοσαύτην σχολὴν παρελπίεν, ὥστ' ἑτέρῳ συναχθεσθῆναι. Τίνος γὰρ οὐκ ἐψίκοντο; ἢ τίς οὕτω τοσοῦτον πόρρω τῶν πολιτικῶν ἢ πραγμάτων, ὅστις οὐκ ἐγγὺς ἠναγκάσθη γενέσθαι τῶν συμφορῶν, εἰς ἃς αἱ τοικυῦται φύσεις ἡμᾶς κατέστησαν; Εἴτα οὐκ αἰσχύνονται τὰς μὲν ἑαυτῶν πάλαις οὕτως ἀνόμως διαθέντες, τῆς δ' ἡμετέρας ἀδίκως κατηγοροῦντες; ἀλλὰ πρὸς τοῖς ἄλλοις, καὶ περὶ τῶν δικῶν καὶ τῶν γραφῶν τῶν ποτὲ παρ' ἡμῖν γενομένων λέγειν τολμῶσιν, αὐτοὶ πλείους ἐν τρισὶ μνησὶν ἀκρίτους ἀποκτείναντες, ὧν ἡ πόλις ἐπὶ τῆς ἀρχῆς ἀπάσης ἔκρινε. Φυγὰς δὲ καὶ στάσεις καὶ νόμων συγχύσεις, καὶ πολιτειῶν μεταβολάς, ἔτι δὲ παιδῶν ὕβρεις, καὶ γυναικῶν αἰσχύνας, καὶ χρημάτων ἀρπαγὰς, τίς ἂν δύναίτο διεξελθεῖν; Πλὴν τοσοῦτον εἰπεῖν ἔχω κατὰ πάντων, ὅτι τὰ μὲν ἐφ' ἡμῶν δεινὰ ῥαδίως ἂν τις ἐνὶ ψηφίσματι διέλυσθαι τὰς δὲ σφαγὰς καὶ τὰς ἀνομίας τὰς ἐπὶ τούτων γε-

1. καὶ φονέας delendum censet Car. Segaar. 4. Wolf. 1. e coniect. recepit καὶν pro καὶ. 9. Eidem τοσοῦτον redundare videtur. 15. περὶ in omnibus editis ante Wolf., quem Auger. et Morus secuti sunt, desideratur. 22. Pro τὰ Auger. coniecit πάντα.

que nefandissimaque in cives committere non erubuerunt, cupiditatis aliena possidendi accusare nos audent? Quis a communi hac calamitate immunis fuit? Præterea iudicia nostra illo tempore accusant, qui trium mensium spatio plures iudicia causa interfecerunt, quam civitas nostra per totum imperium

νομέναις, οὐδεὶς ἂν ἰάσασθαι δύναίτο. Καὶ μὴν οὐδὲ τὴν παροῦσαν εἰρήνην, οὐδὲ τὴν αὐτονομίαν, τὴν ἐν ταῖς πολιτείαις μὲν οὐκ ἐνοῦσαν, ἐν δὲ ταῖς συνθήκαις ἀναγεγραμμένην, ἄξιον ἐλίσθαι μᾶλλον, ἢ τὴν ἀρχὴν τὴν ἡμετέραν. Τίς γὰρ ἂν τοιαύτης καταστάσεως ἐπιθυμήσειεν, ἐν ἣ καταποντισταὶ μὲν τὴν θάλατταν κατέχουσιν, πελτασταὶ δὲ τὰς πόλεις καταλαμβάνουσιν, ἀντὶ δὲ τοῦ πρὸς ἐτέρους περὶ τῆς χώρας πολεμεῖν, ἐντὸς τείχους πρὸς ἀλλήλους οἱ πολῖται μάχονται, πλείους δὲ πόλεις αἰχμάλωτοι γεγόνασιν, ἢ πρὶν τὴν εἰρήνην ἡμᾶς ποιήσασθαι, διὰ δὲ τὴν πυκνότητα τῶν μεταβολῶν ἀθυμότερον διαγούσιν οἱ τὰς πόλεις οἰκοῦντες, τῶν ταῖς Φυγαῖς ἐξημιωμένων· οἱ μὲν γὰρ τὸ μέλλον δεδίασιν, οἱ δὲ αἰεὶ κατιέναι προσδοκῶσι. Τοσοῦτον δ' ῥέπεχουσι τῆς ἐλευθερίας καὶ τῆς αὐτονομίας, ὥστε αἱ μὲν ὑπὸ τυράννοις εἰσὶ, τὰς δὲ ἀρμοσταὶ κατέχουσιν, ἔναι δὲ ἀνάστατοι γεγόνασιν, τῶν δὲ οἱ βάρβαροι δεσπότηαι κατεστήκασιν· οὓς ἡμεῖς διαβῆναι τολμήσαντας εἰς τὴν Εὐρώπην, καὶ μείζον ἢ προσῆκεν αὐτοῖς φρονήσαντας, οὕτω διέθεμεν, ὥστε μὴ μόνον παύσασθαι στρατείας ἐφ' ἡμᾶς ποιουμένους, ἀλλὰ καὶ τὴν αὐτῶν χώραν ἀνέχεσθαι πορθουμένην, καὶ διακασίαις καὶ χιλίαις ναυσὶ περιπλέοντας εἰς τοσαύτην ταπεινότητα κατεστήσαμεν, ὥστε μακρὸν πλοῖον ἐντὸς Φασήλιδος μὴ καθέλκειν, ἀλλ' ἡσυχίαν ἄγειν, καὶ τοὺς καιροὺς περιμένειν, ἀλλὰ μὴ τῇ παρούσῃ δυνάμει πιστεύειν. Καὶ ταῦθ', ὅτι διὰ τὴν τῶν προγόνων τῶν ἡμετέρων ἀρετὴν οὕτως εἶχον, αἱ τῆς πόλεως συμφοραὶ σαφῶς ἐπέδειξαν. Ἀμα γὰρ ἡμεῖς τε τῆς ἀρχῆς ἀπιστεροῦμεθα, καὶ τοῖς Ἕλλησιν

tempus vix in iudicium adduxit. Neque praeiens status, in quo pax et libertas in scriptis sunt, desiderantur in factis, nostro principatui anteponendus est. Facta quippe haec pace, bellum

ἀρχὴ τῶν κακῶν ἐγένετο. Μετὰ γὰρ τὴν ἐν Ἑλλησπόντῳ γενομένην ἀτυχίαν, ἐτέρων ἡγεμόνων κατὰστάντων, ἐνίκησαν μὲν οἱ βάρβαροι ναυμαχοῦντες, ἤρξαν δὲ τῆς θαλάττης, κατέσχον δὲ τὰς πλείστας τῶν νήσων, ἀπέβησαν δὲ εἰς τὴν Λακωνικὴν, Κύθηρα δὲ κατὰ κράτος εἶλον, ἀπασαν δὲ τὴν Πελοπόννησον κακῶς ποιοῦντες περιέπλευσαν. Μάλιστα δ' αἶν τις συνίδῃ τὸ μέγεθος τῆς μεταβολῆς, εἴπερ ἀπυγνοίῃ τὰς συνθήκας, τὰς τε ἐφ' ἡμῶν γενομένας, καὶ τὰς νῦν ἀναγεγραμμένας. Τότε μὲν γὰρ ἡμεῖς φανησόμεθα τὴν ἀρχὴν τὴν βασιλείας ὀρίζοντες, καὶ τῶν Φόρων ἐνίους ταῖτοντες, καὶ κωλύοντες αὐτὸν τῇ θηλάσῃ χρῆσθαι· νῦν δὲ ἐκεῖνός ἐστιν ὁ διοικῶν τὰ τῶν Ἑλλήνων, καὶ προστάττων, ᾧ χρὴ ποιῶν ἐκάστους, καὶ μόνον οὐκ ἐπιστάθμους ἐν ταῖς πόλεσι καθιστάς. Πλὴν γὰρ τούτου, τί τῶν ἄλλων ὑπόλοιπόν ἐστιν; Οὐ καὶ τοῦ πολέμου κύριος ἐγένετο, καὶ τὴν εἰρήνην ἐπρυτάνευσεν, καὶ τῶν παρόντων πραγμάτων ἐπιστάτης καθέστηκεν; Οὐχ ὡς ἐκεῖνον πλέομεν, ὥςπερ πρὸς δεσπότην, ἀλλήλων κατηγοροῦντες; Οὐ βασιλεῖα τὸν μέγαν αὐτὸν προσαγορευόμεν, ὥςπερ αἰχμάλωτοι γεγονότες; Οὐκ ἐν τοῖς πολέμοις τοῖς πρὸς ἀλλήλους ἐν ἐκείνῳ τὰς ἐλπίδας ἔχομεν τῆς σωτηρίας, ὅς ἀμφοτέρους ἡμᾶς ἡδέως ἂν ἀπολέσειεν; Ὡς ἄξιον ἐνδυμηθέντας, ἀγανᾶκτῆσαι μὲν ἐπὶ τοῖς παροῦσι, ποθῆσαι δὲ τὴν ἡγεμονίαν τὴν

24. Bav. Med. Ald. Hag. οὗς pro ὅς.

civile exortum est, libertas evanuit. Persae autem, simulac imperium Graeciae a nobis ad Lacedaemonios transiit, maris imperium acceperunt, multasque Graeciae civitates expugnaverunt et adorti sunt. Quanta haec fuerit imperii mutatio, e foederibus maxime, nunc et illo tempore ictis apparet; siquidem Persarum rex, sub nostro imperio intra fines ipsos repressus, imo tributa dare coactus, e Lacedaemoniorum pactis re-

ἡμετέραν, μέμψασθαι δὲ Λακεδαιμονίοις, ὅτι τὴν μὲν ἀρχὴν εἰς τὸν πόλεμον κατέστησαν, ὡς ἐλευθερώσοντες τοὺς Ἕλληνας, ἐπὶ τελευτῆς δὲ οὕτω πολλοὺς αὐτῶν ἐκδότους τοῖς βαρβάροις ἐποίησαν, καὶ τῆς μὲν ἡμετέρας πόλεως τοὺς Ἴωνας ἀπέστησαν, ἐξ ἧς ἀπώκησαν, καὶ δι' ἣν πολλάκις ἐσώθησαν, τοῖς δὲ βαρβάροις αὐτοὺς ἐξέδωκαν, ὧν ἀκόντων τὴν χώραν ἔχουσι, καὶ πρὸς οὓς οὐδὲ πώποτε ἐπαύσαντο πολεμοῦντες. Καὶ τότε μὲν ἡγανάκτουν, ὅθ' ἡμεῖς νομίμως ἐπάρχειν τινῶν ἡξιοῦμεν· νῦν δὲ εἰς τῷ αὐτῇ δουλείαν καθεστώτων, οὐδὲν φροντίζουσιν αὐτῶν, οἷς οὐκ ἐξαρκεῖ δασμολογεῖσθαι, καὶ τὰς ἀκροπόλεις ὅρῳ ὑπὸ τῶν ἐχθρῶν κατεχομένας, ἀλλὰ πρὸς ταῖς ποιναῖς συμφοραῖς, καὶ τοῖς σώμασι δεινότερα πάσχουσι τῶν παρ' ἡμῖν ἀργυρωνήτων· οὐδεὶς γὰρ ἡμῶν οὕτως αἰκίζεται τοὺς οἰκέτας, ὡς ἐκεῖνοι τοὺς ἐλευθέρους κολάζουσι. Μέγιστον δὲ τῶν κακῶν, ὅταν ὑπὲρ αὐτῆς τῆς δουλείας ἀναγκάζονται συστρατεύεσθαι, καὶ πολεμεῖν τοῖς ἐλευθεροῦν ἀξιοῦσι, καὶ τοιοῦτους κινδύνους ὑπομένειν, ἐν οἷς ἡττηθέντες μὲν παραχρῆμα διαφθαρήσονται, κατορθώσαντες δὲ μᾶλλον εἰς τὸν ἐπίλοιπον χρόνον δουλεύουσιν. Ὡς τίνας ἄλλους αἰτίους χρὴ νομίζειν, ἢ Λακεδαιμονίους; οἱ τῷ αὐτῇ ἰσχὺν ἔχοντες, περιορῶσι τοὺς μὲν ἑαυτῶν συμμάχους γενομένους οὕτω δεινὰ πάσχοντας, τὸν δὲ βάρβαρον τῇ τῶν Ἑλλήνων ῥώμῃ τὴν ἀρχὴν τὴν

5. ἀπέστησαν: a societate nostra divulserunt, eo, quod Perfico imperio eos subelle passi sunt. 18. Βαλ. utraque ἀναγκάζονται.

rum Graecarum arbiter est, multasque Graeciae civitates in ditionem accepit, quarum conditionem servorum illa miserrabilem esse Lacedaemonii patiuntur. Etenim tanta potentia praediti sunt Lacedaemonii, ut socios facile liberare possent, quod tantum abest ut faciant, ut, etiam servitute sociorum, vi-

αὐτοῦ κατασκευαζόμενον. Καὶ πρότερον μὲν τοὺς
 τυράννους ἐξέβαλλον, τῷ δὲ πλήθει τὰς βοηθείας
 ἐποιούντο, νῦν δὲ εἰς τοσαῦτον μεταβεβλήκασιν,
 ὥστε ταῖς μὲν πολιτείαις πολεμοῦσι, τὰς δὲ μοναρχίας
 συγκαθιστᾶσι, τὴν δὲ Μακτινέων πόλιν εἰρήνης
 ᾗ γεγενημένης ἀνάστατον ἐποίησαν, τὴν δὲ Θηβαίων
 Καδμείαν κατέλαβον, καὶ νῦν Ὀλυνθίαις καὶ Φλια-
 σίας πολεμοῦσιν, Ἀμύντα δὲ τῷ Μακεδόνων βασι-
 λεῖ, καὶ Διονυσίῳ τῷ Σικελίας τυράννῳ, καὶ τῷ
 βαρβάρῳ τῆς Ἀσίας κρατοῦντι συμπρέττουσιν, ὅπως
 μεγίστην ἀρχὴν ἔξουσιν. Καίτοι πῶς οὐκ ἄτοπον,
 τοὺς προστώτας τῶν Ἑλλήνων, ἕνα μὲν ἄνδρα το-
 σούτων ἀνθρώπων καθιστάναι δεσπότην, ὃν οὐδὲ
 τὸν ἀριθμὸν ἐξευρεῖν ῥᾷδίον ἐστὶ· τὰς δὲ μεγίστας
 τῶν πόλεων, μηδὲ αὐτὰς ἑαυτῶν εἶναι κυρίας,
 ἀλλ' ἀναγκάζειν δουλεύειν, ἢ ταῖς μεγίσταις συμφο-
 ραῖς περιβάλλειν. Ὁ δὲ πάντων δεινότατον, ὅτ' ἂν
 τις ἴδῃ τοὺς τὴν ἡγεμονίαν ἔχειν ἀξιοῦντας ἐπὶ μὲν τοὺς
 Ἕλληνας μισονουχί καθ' ἑκάστην ἡμέραν στρατευομέ-
 νους, πρὸς δὲ τοὺς βαρβάρους εἰς ἅπαντα τὸν χρό-
 νον συμμαχίαν πεποιημένους. Καὶ μηδεὶς ὑπολάβῃ
 με δυσκόλως ἔχειν, ὅτι τραχύτερον τούτων ἐμνήσθην,
 προειπὼν ὡς περὶ διαλλαγῶν ποιήσομαι τοὺς λόγους·
 οὐ γὰρ ἔνθα πρὸς τοὺς ἄλλους διαβάλω τὴν πόλιν τὴν
 Λακεδαιμονίαν, οὕτως εἴρηκα περὶ αὐτῶν, ἀλλ' ἵνα
 αὐτοὺς ἐκείνους παύσω, καθ' ὅσον ὁ λόγος δύναται,

4. πολιτείας, i. e. δημοκρατίαις. — 10. 11. ὅπως μεγ.
 ἀρχ. ἔξ., subaudi οἱ βάρβαροι.

res barbarorum augeant, cum Graecis quotidie bella gerant et
 cum barbaris societatem perpetuam ineant. Quae asperius a
 me dicta sunt, non quo Lacedaemonios in odium adducam,
 sed quantum fieri possit, ab isto instituto abducam; quo ani-
 mo illud etiam adiicio, quod finitimos civitati suae servire co-

τοιαύτην γνώμην ἔχοντας. "Εστι δὲ οὐχ οἷόν τε ἀπο-
τρέπειν τῶν ἀμαρτημάτων, οὐδ' ἐτέρων πράξεων
πείθειν ἐπιθυμεῖν, ἢν μὴ τις ἐρῶμένως ἐπιτιμῆσθαι
τοῖς ἀμαρτάνουσι· χρηρὲ δὲ κατηγορεῖν μὲν ἔγχεσθαι
τοὺς ἐπὶ βλάβῃ λοιδοροῦντας, νοουθετεῖν δὲ τοὺς
ἐπ' ἀφελείᾳ τοιαῦτα πράττοντας. Τὸν γὰρ αὐτὸν
λόγον οὐχ ὁμοίως ὑπολαμβάνειν δεῖ, μὴ μετὰ τῆς
αὐτῆς διανοίας λεγόμενον. Ἐπεὶ καὶ τοῦτ' ἔχομεν αὐ-
τοῖς ἐπιτιμῶν, ὅτι τῇ μὲν αὐτῶν πόλει τοὺς ὁμόρους
εἰλωτεύειν ἀναγκάζουσι, τῷ δὲ κοινῷ τῶν συμμάχων
οὐδὲν τοιοῦτον κατασκευάζουσιν, ἐξ ὧν ἔσται αὐτοῖς
τὰ πρὸς ἡμᾶς διαλυσάμενοις, ἀπαντας τοὺς βαρ-
βάρους περιοίκους ὅλης τῆς Ἑλλάδος καταστήσαι.
Καίτοι χρηρὲ τοὺς φύσει, καὶ μὴ διὰ τύχην μέγα
φρονούντας, τοιοῦτοις ἔργοις ἐπιχειρεῖν πολὺ μάλ-
λον, ἢ τοὺς ὑσιώτας δασμολογεῖν, οὓς ἀξίον ἔσται
ἐλεεῖν, ὀρῶντας, τοὺς μὲν διὰ σπανιότητα τῆς γῆς
τὰ ὄρη γεωρῆσαι ἀναγκαζομένους, τοὺς δὲ ὑπειρώτας
δι' ἀφθονίαν χώρας τὴν μὲν πλείστην αὐτῆς ἀργὸν
περιορῶντας, ἐξ ἧς δὲ καρποῦνται, τοσοῦτον πλεον-
τον κεκτημένους.

Ἠγοῦμαι δ', εἴ τινες ἄλλοθεν ποθεν ἐκελθόντες,
θεαταὶ γένοιντο τῶν παρόντων πραγμάτων, πολλὰν
αὖν αὐτοὺς καταγινῶναι μανίαν ἀμφοτέρων ἡμῶν, οἵτι-
νες οὕτω περὶ μικρῶν κινδυνεύομεν, ἐξὲν ἀδεῶς πολ-
λὰ κεκτῆσθαι καὶ τὴν ἡμετέραν αὐτῶν χώραν δεα-
φθείρομεν, ἀμελήσαντες τοῦ τὴν Ἀσίαν καρποῦσθαι·

10. τῷ κοινῷ τῶν συμμ., i. c. Graecis universis. 11. Pro
ἐξ ὧν ἔσται malim ἔξον. 12. περιοίκους: *servos*, sensu
Lacomico. 13. ὑπειρώτας: *Asianos*.

gunt, barbaros totius Graeciae servos non efficiunt, pauperes
insulanos exactionibus vexant, Asianos in abundantia vivere
sunt. — Utrique autem valde clementes sumus in eo, quod

καὶ τῷ μὲν οὐδὲν ἔστι προϋργιαίτερον, ἢ σκοπεῖν, ἐξ ὧν οὐδέποτε παυσόμεθα πολεμοῦντες πρὸς ἄλλους· ἡμεῖς δὲ τοσούτου δέομεν συγκρούειν τί τῶν ἐκείνου προχημάτων, ἢ ποιεῖν στασιάξειν, ὥστε καὶ τὰς διὰ τύχας αὐτῷ γεγενημένας ταραχὰς διαλύειν ἐπχειροῦμεν, οἵτινες καὶ τοῖν στρατοπέδοις τοῖν περὶ Κύπρον ἔωμεν αὐτὸν τῷ μὲν χρῆσθαι, τὸ δὲ πολιορκεῖν, ἀμφοτέροισιν αὐτοῖς ἐν τῇ Ἑλλάδι ὄντων. Οἱ τε γὰρ ἀφιστῶτες, πρὸς ἡμᾶς τε εἰκείως ἔχουσι, καὶ Λακεδαιμονίως σφᾶς αὐτοὺς ἐνδιδόασιν· τῶν τε μετὰ Τριβάζου στρατευομένων, καὶ τοῦ πεζοῦ τὸ χρησιμώτατον ἐκ τῶνδε τῶν τόπων ἡθροισται, καὶ τοῦ ναυτικοῦ τὸ πλεῖστον μέρος ἀπ' Ἰωνίας συμπέπλευκεν, οἱ πολὺν ἂν ἥδιον κοινῇ τὴν Ἀσίαν ἐπόρθουν, ἢ πρὸς ἀλλήλους ἐνεκα μικρῶν ἐκινδύνευον. Ὡν ἡμεῖς οὐδεμίαν ποιούμεθα πρόνοιαν, ἀλλὰ περὶ μὲν τῶν Κυκλαδῶν νήσων ἀμφισβητοῦμεν, τσαύτας δὲ τὸ πλῆθος τριήρεις καὶ τηλικαύτας τὸ μέγεθος δυνάμεις οὕτως εἰκὴ τῷ βαρβάρῳ παραδεδώκαμεν. Τοιγαροῦν τὰ μὲν ἔχει, τὰ δὲ μέλλει, τοῖς δ' ἐπιβουλεύει, δικαίως ἀπάντων ἡμῶν κατὰ

1. τῷ. *Perſarum regi.* 4. ἢ ποιεῖν στασιάξειν ob explanationis speciem *Morus* pro glossemate habet. 12. ἐκ τῶνδε τῶν τόπων de *Graecia Asiatica* accipere durum videtur *Moro*, itaque vel in τῶνδε τῶν nomen proprium latere, vel commata sic transponenda esse suspicatur: τῶν τε μετὰ Τριβάζου στρατευομένων καὶ τοῦ ναυτικοῦ τὸ πλεῖστον μέρος ἀπ' Ἰωνίας συμπέπλευκεν, καὶ τοῦ πεζοῦ τὸ χρησιμώτατον ἐκ τῶνδε (τούτων) τῶν τόπων, i. e. Ἰωνίας, ἡθροισταί.

omissis fructibus, quos ex Asia percipere liceret, agrum nostrum populamur, seditiones in Asia non modo non excitamus, sed etiam tumultus fortuito exortos componere studemus, atque dum de minutis inter nos jixamur, regem Perſarum.

πεφρονήτως. Διαπέπρακται γὰρ ὁ τῶν ἐκείνου προ-
γόνων οὐδείς πώποτε· τῇ τε γὰρ Ἀσίαν διωμολό-
γηται καὶ παρ' ἡμῶν καὶ παρὰ Λακεδαιμονίων βασι-
λέως εἶναι· τὰς τε πόλεις τὰς Ἑλληνίδας αὐτῷ κυ-
ρίως παρεῖληφεν, ὥστε τὰς μὲν αὐτῶν κατασκά-
πτειν, ἐν δὲ ταῖς ἀκροπόλεις τερχίζειν. Καὶ ταῦτα
πάντα γέγονε διὰ τὴν ἡμετέραν ἄνοιαν, ἀλλ' οὐ διὰ
τὴν ἐκείνου δύναμιν.

Καίτοι τινὲς θρυμάζουσιν τὴν μέγεθος τῶν βασι-
λέως πραγμάτων, καὶ φασὶν αὐτὸν εἶναι δυσπολέμη-
τον, διεξίοντες ὡς πολλὰς τὰς μεταβολὰς ἐν τοῖς
Ἕλλησι πεποιήται. Ἐγὼ δ' ἡγοῦμαι μὲν ταῦτα
τοὺς λέγοντας οὐκ ἀποτρέπειν, ἀλλ' ἐπισταύδειν τὴν
στρατείαν. Εἰ γάρ, ἡμῶν ὁμονοησάντων ἀπάντων,
αὐτὸς ἐν παραχαῖς ὢν, χαλεπὸς ἔσται προσπολεμεῖν,
ἥπου σφόδρα χρηρὴ δεδιέναι τὸν καιρὸν ἐκείνον, ὅταν
τὰ μὲν τῶν βαρβάρων καταστῇ, καὶ διὰ μίᾱς γένη-
ται γνώμης, ἡμεῖς δὲ πρὸς ἀλλήλους ὥσπερ νῦν πο-
λεμικῶς ἔχωμεν; οὐ μὴν οὐδ', εἰ συναγορεύουσι τοῖς
ὑπ' ἐμοῦ λεγομένοις, οὐδ' ὡς ὀρθῶς περὶ τῆς ἐκείνου
δυνάμεως γινώσκουσιν. Εἰ μὲν γὰρ ἀπέφαινον αὐτὸν
ἅμα ταῖν πόλεσιν ἀμφοτέρων πρότερόν ποτε περι-
γεγενημένον, εἰκότως ἂν ἡμᾶς καὶ νῦν ἐκφοβεῖν

14. Omnes ante Mor. edd. στεγνίαν. 15. προσπολεμεῖν
e coniect. W., probante Mōfo et d'Orvillio ad Charit. ed.
Lipf. p. 526, quamquam et scripti et editi πρὸς τὸ πολε-
μεῖν tuentur. 16. ὅταν — γνώμης: quando barbari
tranquilli et concordes erant. 18. 19. Wolf. mavult πο-
λεμικῶς ἔχειν: hostilem esse, quum πολεμικῶς ἔχειν sit bel-
licosum esse.

qui nos irridet, viribus nostris ur̄i Asiamque illius esse conce-
dimus; non viribus coacti, sed dementia nostra capti. Qui
regem Persarum hoc tempore, quo turbis agitated est, ob ni-
mis magnam potentiam oppugnatum difficilem opinantur, bel-

ἐπεχείρουν. Εἰ δὲ τοῦτο μὲν μηδέποτε, γέγονεν, ἀντιπάλων δὲ ἔντων ἡμῶν καὶ Λακεδαιμονίων, προσ-
 θέμενος τοῖς ἑτέροις, ἐπικυδέστερα τὰ φράγματα
 τούτων ἐποίησεν; οὐδὲν ἐστὶ τοῦτο σημεῖον τῆς ἐκεί-
 νου ῥώμης. Ἐν γὰρ τοῖς τοιούτοις κηρυαῖς, πολλὰ-
 κς μικραὶ δυνάμεις μεγάλας ῥοπὰς ἐποίησαν· ἐπεὶ
 καὶ περὶ Χίων ἔχοιμι· ἂν τοῦτον τὸν λόγον εἰπεῖν,
 ὡς, ὁπατέροις ἐκεῖνοι πρὸς θῆσθαι βουλευθεῖεν, οὔτοι
 κατὰ θάλατταν κρείττους ἦσαν. Ἀλλὰ γὰρ οὐκ ἐκ
 τούτων δίκαιόν ἐστι σκοπεῖν τὴν βασιλέως δύναμιν,
 ἐξ ὧν μεθ' ἐκτέρων γέγονεν, ἀλλ' ἐξ ὧν αὐτὸς
 ὑπὲρ ἑαυτοῦ πεπολέμηκεν. Καὶ πρῶτον μὲν ἀποστά-
 σης Αἰγύπτου, τί διαπέπρακται πρὸς τοὺς ἔχοντας
 αὐτήν; Οὐκ ἐκείνος μὲν ἐπὶ τὸν πόλεμον τοῦτον κα-
 τέπεμψε τοὺς εὐδοκιματάτους Περσῶν, Ἀκροκόμαν
 καὶ Τιθραύστην, καὶ Φαρνάβαζον; οὔτοι δὲ τρία ἔτη
 μέναντες, καὶ πλείω κακὰ παθύντες ἢ ποιήσαντες,
 τελευτῶντες οὕτως αἰσχρῶς ἀπηλλάγησαν, ὥστε
 τοὺς ἀφεστῶτας μηκέτι τὴν ἐλευθερίαν ἀγαπᾶν,
 ἀλλ' ἤδη καὶ τῶν ἐμόρων ζητεῖν ἐπάρχειν. Μετὰ δὲ
 ταῦτα ἐπ' Εὐαγόραν στρατεύσας, ὃς ἄρχει μὲν μιᾶς
 πόλεως τῶν ἐν Κύπρῳ, ἐν δὲ ταῖς συνθήκαις ἐκδο-
 τὰς ἐστίν, οἰκῶν [δὲ] τὴν νῆσον, κατὰ μὲν θάλασσαν

14. Verba οὐκ ἐκεῖνος — ἐπάρχειν Mor. inclusit. 1 23. οἰ-
 κῶν δὲ τὴν νῆσον — προδευστύχηκεν Morus vertit: „qui
 „et in ipsa insula habitabat, tamen ab initio infelicitate
 „pugnabit cum classe hostili.“ Wolf. ad vocem νῆσον ad-

iam potius suadent quàm dissuadent, et ratione virium illius
 vehementer errant. Istae enim non tam aestimandae sunt ex
 eo, quod cum Atheniensibus vel Lacedaemoniis coniunctus,
 quam quod solus effecit, ubi imbecillimus, ut exempla do-
 cent, reperietur. Aegyptum, quae defecerat, ad obsequium
 reducere per triennium frustra tentavit; Evagoram Salaminis
 in Cyprio regem sexennium obsedit et nondum expugnavit;

προδεδυστύχηκεν, ὑπὲρ δὲ τῆς χώρας τριςχιλίους ἔχει μόνον πελταστάς, ἀλλ' ὅμως οὕτω ταπεινῆς δυνάμεως οὐ δύναται περιγενέσθαι βασιλεὺς πολεμῶν, ἀλλ' ἤδη μὲν ἕξ ἔτη διατέτριφεν· εἰ δὲ δεῖ τὰ μέλλοντα τοῖς γεγενημένοις τεκμαίρεσθαι, πολὺ πλεῖον ἐλπίς ἐστίν, ἕτερον ἀποστήναι, πρὶν ἐκεῖνον ἐκπολιορκηθῆναι. Τοικῦται βραδύτητες ἐν ταῖς πράξεσι ταῖς βασιλέως ἐνεῖσιν. Ἐν δὲ τῷ πολέμῳ τῷ περὶ Κνίδον, ἔχων μὲν τοὺς Λακεδαιμονίων συμμάχους εὖναις διὰ τὴν χαλεπότητα τῶν πολιτειῶν, χρώμενος δὲ ταῖς ὑπηρεσίαις ταῖς παρ' ἡμῶν, στρατηγούντος δὲ αὐτῷ Κόνωνος, ὃς ἦν ἐπιμελέστατος μὲν τῶν στρατηγῶν, πιστότατος δὲ τοῖς Ἕλλησιν, ἐμπειρότατος δὲ τῶν πρὸς τὸν πόλεμον κινδύνων, τοιοῦτον λαβὼν συναγωνιστὴν, τρία μὲν ἔτη περιεῖδε τὸ ναυτικὸν τὸ περὶ τὴν Ἀσίαν ὑπὸ τριηρῶν ἑκατὸν μόνον πολιορκούμενον, πεντεκαίδεκα δὲ μηνῶν τοὺς στρατιώτας τὸν μισθὸν ἀπεστέρησεν. Ὡστε τὸ μὲν

iicit: „quae fugam intercludit.“ Ego vero, quum neutra explicatio satisfaciat, commate post ἔστιν deleo δέque incluso locum, uti nunc est, ita interpretor: *quique in foedere*, (Antalcidae,) *quo tota Cyprus Persarum regi tradita est, ipse quoque, partem eiusdem possidens, deditus est.* Si quia vero verba: οἰκῶν δὲ τὴν κῆσον vel pro glossemate habere vel aliter corrigere velit, libenter accedo. 2. Pro εἶχε, quod in omnibus ante Wolf. exemplaribus est, sine dubio ex praeterito antecedenti ortum, coniecturam Wolf. ἔχει recipere non dubitavi. 9. Quamvis omnes scripti et editi in lectione Ῥόδον pro Κνίδον et lin. 12. Κίμωνος pro Κόνωνος consentiunt, ego tamen, quum omnis historiae fides vulgatae lectioni repugnet, Wolfii coniecturam et a Steph. et Moro receptam admittendam patavi.

Lacedaemoniorum denique ad Cnidum classem, triennium obfessus, vix tandem vicit; quamquam haec in splendidissimis eius facinoribus numerantur, quae de industria selegi, non

ἐκ' ἐκείνῳ, πολλαίς ἂν διελύθησαν, διὰ δὲ τὸν ἐφε-
στῶτα κίνδυνον, καὶ τὴν συμμαχίαν τὴν περὶ Κό-
ρινθον συστάσαν, μόλις ποτὲ ναυμαχοῦντες ἐνίκησαν.
Καὶ ταῦτ' ἐστὶ τὰ βασιλικώτατα καὶ σεμνότατα
τῶν ἐκείνῳ πεπραγμένων, καὶ περὶ ὧν οὐδέποτε
πύονται λέγοντες οἱ βουλόμενοι τὰ τῶν βαρβάρων
μεγάλα ποιεῖν. Ὡςτ' οὐδεὶς ἂν ἔχοι τοῦτ' εἰπεῖν,
ὡς οὐ δικαίοις χρῶμαι τοῖς παραδείγμασιν, οὐδ' ὡς
ἐπὶ μικροῖς διατρίβω, τὰς μεγίστας τῶν πράξεων
παρλιπών. Φεύγων γὰρ ταύτην τὴν αἰτίαν, τὰ κάλ-
ιστα τῶν ἔργων διῆλθον, οὐκ ἀμνημονῶν οὐδὲ ἐκεί-
νῳ, ὅτι Δερκυλλίδας μὲν χικίους ἔχων ὀπλίτας,
τῆς Αἰολίδος ἐπῆρξε· Δράκων δὲ Ἀταρνεά καταλα-
βών, καὶ τριςχιλίους πελταστὰς συλλέξας, τὸ Μύ-
σιον πεδίον ἀνάστατον ἐποίησε· Θίβρων δέ, ὀλίγῳ
πλείους τούτων διαβιβάσας, τὴν Λυδίαν πᾶσαν ἐπόρ-
θησεν· Ἀγησίλαος δὲ τῷ Κυρείῳ στρατεύματι χρώ-
μενος, μικροῦ δεῖν τῆς ἐντὸς Ἄλυσος χώρας ἀπάσης
ἐκράτησε. Καὶ οὐδὲ τὴν στρατιάν, τὴν μετὰ βασι-
λέως περιπολοῦσαν, οὐδὲ τὴν Περσῶν ἀνδρίαν ἄξιον
φοβηθῆναι· καὶ γὰρ ἐκεῖνοι φανερώς ἐπεδείχθησαν
ὑπὸ τῶν Κύρῳ συναναβάντων, οὐδὲν βελτίους ὄντες
τῶν ἐπὶ θαλάττης. Τὰς μὲν γὰρ ἄλλας μάχας,

15. Vulgo Θίβρων.

17. Pro Κύρου στρατοπέδῳ ex Harpocracione in voce Κυρεῖον revocavi Κυρεῖα στρα-
τεύματι, probante Moro, qui insuper στρατοπέδῳ abiice-
re vult, nec dissentiente Segario in Act. Societ. Trai.,
p. 81 199. 20. ἀνδρείαν.

ignarus illorum, quae ignaviam latraparum Persiae clarissime
ostendunt. Nonne Dercyllidas, Lacedaemoniorum dux, cum
mille cetratis Aeoliam occupavit, Draco cum tribus millibus
Mysiam vastavit, Thibro cum totidem fere Lydiam popula-
tus est, Agésilas denique reliquiis virium Cyri minoris usus,
tota paene Asia intra Halyn sita potitus est? Neque meliores

ὅσας ἡττήθησαν ἐϋ, καὶ τίθημι στατιάζειν αὐτούς, καὶ μὴ βούλεσθαι προθύμως πρὸς τὸν ἀδελφὸν τοῦ βασιλέως διακινδυνεύειν· ἀλλ' ἐπειδὴ, Κύρου τελευτήσαντος, συνῆλθοσαν πάντες οἱ τὴν Ἀσίαν κατοικοῦντες, ἐν τούτοις ταῖς καιροῖς οὕτως αἰσχροῦς ἐπολέμησαν, ὥστε μηδένα λόγον ὑπολείπειν τοῖς εἰθισμένοις τὴν τῶν Περσῶν ἀνδρείαν ἐπαινεῖν. Λαβόντες γὰρ ἑξακισχίλους τῶν Ἑλλήνων οὐκ ἀριστίνδην μὲν ἐπιλελεγμένους, ἀλλ' οἱ διὰ φαυλότητα ἐν ταῖς ἑαυτῶν πόλεσιν οὐχ οἷοί τ' ἦσαν ζῆν, ἀπείρους μὲν τῆς χώρας ὄντας, ἐρήμους δὲ συμμάχων γεγεννημένους, προδεδομένους δὲ ὑπὸ τῶν συναναβάντων, ἀπεστερημένους δὲ τοῦ στρατηγοῦ, μεθ' οὗ συνηκολούθησαν· τοσοῦτον ἥττους αὐτῶν ἦσαν, ὥσθ' ὁ βασιλεὺς ἀπορήσας τοῖς περὶ αὐτοῦ πράγμασι, καὶ καταφρονήσας τῆς περὶ αὐτὸν δυνάμεως, τοὺς ἄρχοντας τοὺς τῶν Ἑλλήνων ὑποσπόνδους συλλαβεῖν ἐτόλμησεν, ὡς, εἰ τοῦτο παρανομήσειε, συνταράξων τὸ στρατόπεδον, καὶ μᾶλλον εἴλετο περὶ τοὺς θεοὺς ἑξαμαρτεῖν, ἢ πρὸς ἐκείνους ἐκ τοῦ φανεροῦ διαγωνίσασθαι. Διαμαρτῶν δὲ τῆς ἐπιβουλῆς, καὶ τῶν στρατιωτῶν συμμεινάντων, καὶ καλῶς ἐνεγκάντων τὴν συμφορὰν, ἀπιοῦσιν αὐτοῖς, Τσαφέρην καὶ τοὺς ἱππέας συνέπεμψεν, ὑφ' ὧν ἐκεῖνοι παρὰ πᾶσαν ἐπιβουλευόμενοι τὴν ἰδὸν ὁμοίως διεπορεύθησαν, ὥσπερ ἀνεί προπεμπόμενοι, μάλιστα μὲν φοβούμενοι τὴν ἀοίκητον τῆς χώρας, μέγιστον δὲ τῶν ἀγαθῶν νομίζοντες, εἰ τῶν πολεμίων ὡς πλείστοις ἐντύχοιεν. Κεφάλαιον δὲ

1. τίθημι: pono seu concedo.
obtinent illi.

7. λαβόντες: Quam

le exercitus circa ipsum regem interiorisque Asiae incolae praeflitterunt, qui cum exigua ac deserta Cyri manu dimicare non ausi, insidias frustra struxerunt, eamque, quamvis

τῶν εἰρημένων· ἐκεῖνοι γὰρ οὐκ ἐπὶ μὲν λείαν ἐλθόντες, οὐδὲ κώμην καταλαμβάνοντες, ἀλλ' ἐπ' αὐτὸν τὴν βασιλέα στρατεύσαντες, ἀσφαλέστερον κατέβησαν τῶν περὶ Φιλίας αὐτοῦ πρεσβευόντων. Ὡστε μοι δεκῶσιν ἐν ἅπασι τοῖς τόποις σαφῶς ἐπιδεδείχθαι τὴν αὐτῶν μαλακίαν. Καὶ γὰρ ἐν τῇ παραλίᾳ τῆς Ἀσίας, πολλὰς μάχας ἤττηνται, καὶ διαβάντες εἰς τὴν Εὐρώπην δίκην ἔδοσαν· οἱ μὲν γὰρ αὐτῶν κακῶς ἀπώλοντο, οἱ δὲ αἰσχροῶς ἐσώθησαν, καὶ τελευτῶντες ἐπ' αὐτοῖς τοῖς βασιλείοις καταγελάστοι γεγένηασιν.

Καὶ τούτων οὐδὲν ἀλόγως γέγονεν, ἀλλὰ πάντα εἰκότως ἀποβέβηκεν· οὐδὲ γὰρ οἶόν τε τοὺς οὕτω τρεφόμενους καὶ πολιτευομένους, οὔτε τῆς ἄλλης ἀρετῆς μετέχειν, οὔτε ἐν ταῖς μάχαις τρόπαιον ἵστασθαι τῶν πολεμίων. Πῶς γὰρ ἂν ἐν τοῖς ἐκείνων ἐπιηδύμασιν ἐγγενέσθαι δύναιτ' ἂν ἡ στρατηγὸς δεινός, ἡ στρατιώτης ἀγαθός, ὧν τὸ μὲν πλεῖστον ἐστὶν ὄχλος ἄτακτος, καὶ κινδύνων ἀπειρὸς, πρὸς μὲν τὸν πόλεμον ἐκλελυμένος, πρὸς δὲ τὴν δουλείαν ἄμεινον τῶν παρ' ἡμῖν οἰκετῶν πεπαιδευμένος; Οἱ δὲ ἐν ταῖς μεγίσταις δόξαις ὄντες αὐτῶν, ὁμαλῶς μὲν

1. ἐπὶ μὲν λείαν. Sic W. egregie coniecit. Antiquiores ἐπιμίλειαν sine sensu. Aug. ἐπὶ λείαν, male, credo.
 4. αὐτοῦ: qui de amicitia cum illo (rege) concilianda missi sunt. Ita W. e coniect, omnibus ante eum legentibus αὐτῶν, quod Morus retinuit. 9. τελευτῶντες, nimirum in expeditione Cyri min. 20. Bav. Med. Ald. Hag. ἀμεινον, quod W. recte in adverbium mutavit. 21. ὁμαλῶς: æquabiliter, i. e., ut M. explicat, κοινῶς, πολιτι-

regem ipsum aggressa esset, incolumem redire passi sunt. Ubi-que igitur ignaviam ostenderunt. — Causa vero, quare et duces et milites neque fortitudinis neque alius cuiuspiam virtutis participes sunt, in educatione ac civitatis forma quaerenda est. Procures eorum, in ipsa regia, humilitate ac super-

οὐδὲ κοινῶς οὐδὲ πολιτικῶς οὐδεπώποτ' ἐβίωσαν, ἅπαντα δὲ τὸν χρόνον διάγουσιν, εἰς μὲν τοὺς ὑβρίζοντες, τοῖς δὲ δουλεύοντες, ὥσπερ ἀνθρώποι μάλιστα τὰς φύσεις διεφθαρμένοι· καὶ τὰ μὲν σώματα διὰ τοὺς πλούτους τρυφῶντες, τὰς δὲ ψυχὰς διὰ τὰς μοναρχίας ταπεινάς καὶ περιδεεῖς ἔχοντες, ἐξεταζόμενοι δὲ πρὸς αὐτοῖς τοῖς βασιλείοις, καὶ προκυλινδούμενοι, καὶ πάντα τρόπον μικρὸν φρονεῖν μελετῶντες· θνητὸν μὲν ἄνδρα προσκυνοῦντες, καὶ δαίμονα προσαγορεύοντες, τῶν δὲ θεῶν μᾶλλον ἢ τῶν ἀνθρώπων καταφρονοῦντες. Τοιγαροῦν οἱ καταβαίνοντες αὐτῶν ἐπὶ θάλατταν, οὓς καλοῦσι σατράπας, οὐ καταισχύνουσι τὴν ἐκείνων παιδευσιν, ἀλλ' ἐν τοῖς ἔθρεσι τοῖς αὐτοῖς διαμένουσι, πρὸς μὲν τοὺς φίλους ἀπίστως, πρὸς δὲ τοὺς ἐχθροὺς ἀνάνδρως ἔχοντες· καὶ τὰ μὲν ταπεινῶς, τὰ δ' ὑπερηφάνως ζῶντες· τῶν μὲν συμμάχων καταφρονοῦντες, τοὺς δὲ πολεμίους θεραπεύοντες. Τὴν μὲν γε μετ' Ἀγησιλάου στρατιὰν, ὀκτὼ μῆνας ταῖς ἐαυτῶν δαπάναις διέθρεψαν, τοὺς δὲ ὑπὲρ αὐτῶν κινδυνεύσαντας, ἑτέρου τοσούτου χρόνου τὸν μισθὸν ἀπεστέρησαν· καὶ τοῖς μὲν Κισθίην καταλαβοῦσιν, ἑκατὸν τάλαντα διένειμαν, τοὺς δὲ μεθ' ἐαυτῶν εἰς Κύπρον στράτευσαμένους, μᾶλλον ἢ τοὺς αἰχμαλώτους ὑβρίζον. Ὡς δὲ ἀπλῶς εἰπεῖν, καὶ μὴ καθ' ἕναστον, ἀλλ' ὡς

κῶς. Hinc verba οὐδὲ κοινῶς οὐδὲ πολιτικῶς pro glossemate habet. 5. Quum τρυφῶντες male oppositum sit τῷ ταπεινῷ et περιδεεῖ, legere malim τυφῶντες. 6. 7. ἐξεταζόμενοι πρὸς αὐτ. τοῖς βασιλ. : in regiae foribus ordine dispositi. 15. Articulum τοὺς post δὲ ex Bav. et antiquior. edd. revocavit Morus.

bia imbuti, hos mores in provinciis retinent, erga amicos infidi, adversus hostes effeminati sunt, partim abiecte, partim superbe vivunt, socios contemnunt, hostibus serviunt.

ἐπὶ τὸ πολὺ, τίς ἢ τῶν πολεμησάντων ἀπὸ τοῦ οὐ-
 ρανισμοῦ ἀπῆλθεν, ἢ τῶν ὑπ' ἐκείνοις γενομένων
 οὐκ αἰκισθεὶς τὸν βίον ἐτελεύτησεν; οὐ Κόνωνα μὲν,
 ὃς ὑπὲρ τῆς Ἀσίας στρατηγήσας τὴν Λακεδαιμονίων
 ἀρχὴν κατέλυσεν, ἐπὶ θάνατον συλλαβεῖν ἐτόλμη-
 σαν; Θεμιστοκλέα δέ, ὃς ὑπὲρ τῆς Ἑλλάδος αὐταῖς
 κατεναμάχησε, καὶ μεγίστων δωρεῶν ἠξίωσεν; Καί-
 τι πῶς χρὴ τὴν τούτων Φιλίαν ἀγαπᾶν, αἱ τοὺς
 μὲν εὐεργέτας τιμωροῦνται, τοὺς δὲ κακῶς ποιῶντας
 οὕτως ἐπιφανῶς κολακεύουσι; Περὶ τίνας δ' ἡμῶν οὐκ
 ἐξαμαρτάνουσι; Παιῶν δὲ χρόνον διαλελοίπασιν οὐκ
 ἐπιβουλευόντες τοῖς Ἕλλησι; Τέ δ' οὐκ ἐχθρὸν αὐ-
 τοῖς ἐστὶ τῶν παρ' ἡμῖν; οἱ καὶ τὰ τῶν θεῶν ἔδῃ,
 καὶ τοὺς νεῶς συλᾶν ἐν τῷ προτέρῳ πολέμῳ καὶ
 κατακαίειν ἐτόλμησαν; Διὸ καὶ τοὺς Ἴωνας ἄξιον ἔπαρ-
 κειν, ὅτι τῶν ἐμπρησθέντων ἱερῶν, ἐπήρασαντο, αἱ
 τινες οἰκοδομήσαντες, ἢ πάλιν εἰς τὰ ἀρχαῖα κατα-
 στήσαι βουλευθεῖεν; οὐκ ἀποροῦντες, ὅθεν ἐπισκευά-
 σωσιν, ἀλλ' ἵνα ὑπόμνημα τοῖς ἐπιγυνομένοις ἢ τῆς
 τῶν βαρβάρων ἀσεβείας, καὶ μηδεὶς πιστεύῃ τοῖς
 τοιαῦτα εἰς τὰ τῶν θεῶν ἔδῃ ἐξαμαρτεῖν τολμέσαι.

1. Vulgo ὡς ἐπὶ πολὺ. 5. VV. e. conf. ἐπὶ θανάτῳ.

13. θεῶν ἔδῃ Mor. de *simulacris* intelligit, ego *loca sa-
 cra* interpretari malim, nisi quis verba καὶ τὰς νεῶς e
 margine in textum venisse putet. 15. Ἴωνας, Mor. ob

aliorum, rem aliter narrantium, fidem coniicit Ἕλληνας.

16. 17. εἴ τινες, loco omnino Valkenaer ad Herod. V, 102. εἴ τί

τινες, quod Mor. probat, Auger. recepit. Mea quidem
 sententia τῶν ἐμπρησθ. ἱερ. genitivi sunt absoluti, omisso, ut
 saepius, ad οἰκοδομήσ., αὐτά.

Exemplo sunt Conon, Themistocles, Agésilas etc. Nun-
 quam Graecis insidiari destiterunt; omniaque nostra ita
 iis inimica fuerunt, ut neque deorum sedibus perpercerint.
 Hinc Graeci laudandi, qui templa ab illis diruta non re-

σιν, ἀλλὰ καὶ φυλάττωνται, καὶ δεδίωσιν, ὁρῶντες αὐτοὺς εὐ μόνον τοῖς σώμασιν ἡμῶν, ἀλλὰ καὶ τοῖς ἀναθήμασι πολεμέσοντας. Ἐχὼ δὲ καὶ περὶ τῶν πολιτῶν τῶν ἡμετέρων, πολλὰ ποικίλα διελεῖν. Καὶ γὰρ οὗτοι πρὸς μὲν τοὺς ἄλλους, ὅσοις πεπολεμήκασιν, ἅμα διαλλάττονται καὶ τῆς ἐχθρας τῆς προγεγενημένης ἐπιλανθάνονται, τοῖς δ' ἡπειρωταῖς, οὐδ' ὅταν εὖ πάσχωσι, χάριν ἴσασιν· οὕτως αἰέμνηστον πρὸς αὐτοὺς τὴν ὀργὴν ἔχουσιν. Καὶ πολλῶν μὲν οἱ πατέρες ἡμῶν Μηδισμοῦ θάνατον κατέγνωσαν, ἐν δὲ τοῖς συλλόγοις ἔτι καὶ νῦν ἀράς ποιοῦνται, πρὶν ἄλλο τι χρηματίζειν, εἴ τις ἐπικηρυκεύεται Πέρσας τῶν πολιτῶν. Εὐμολπίδαι δὲ καὶ κήρυκες ἐν τῇ τελετῇ τῶν μυστηρίων διὰ τὸ τούτων μῖστος, καὶ τοῖς ἄλλοις βαρβάρους εἰργεσθαι τῶν ἱερῶν, ὥσπερ τοῖς ἀνδροφόναις, προαγορεύουσι. Οὕτω δὲ φύσει πολεμικῶς πρὸς αὐτοὺς ἔχομεν, ὥστε καὶ τῶν μύθων ἥδιστα συνδιατρίβομεν τοῖς Τρωικοῖς καὶ Περσικοῖς, δι' ὧν ἔστι πυνθάνεσθαι τὰς ἐκείνων συμφοράς. Εὐβοιοὶ δ' αὖ τις ἐκ μὲν τοῦ πολέμου τοῦ πρὸς τοὺς βαρβάρους ἤμους πεποιημένους, ἐκ δὲ τοῦ πρὸς Ἕλληνας θρήνους ἡμῶν γεγενημένους· καὶ τοὺς μὲν ἐν ταῖς θάρταις φδομένους, τῶν δὲ ἐπὶ ταῖς συμφοραῖς ἡμᾶς

6. 7. ἅμα διαλλ. καὶ — ἐπιλανθ.: nostri: sich amföhnen und die vorige Feindschaft vergessen, ist Eins. 7. ἡπειρωταῖς, i. e. Persis. 12. χρηματίζειν: publicam rem tractare. 12. ἐπικηρυκεύεται: quis legatus de pace et amicitia mittendus conseat, 14. τελετῇ τῶν μυστηρ.: in receptione in mysteria.

ficiendo Persasque a mysteriis arcendo, perpetuum veluti odi monumentum posteris relinquere voluerunt. Naturale quasi Graecorum in barbarorum odium e hymnis, qui in bellum cum barbaris compulsi sunt, delectationeque nostra, qua

μεμνημένους. Οἶμαι δὲ καὶ τὴν Ὀμήρου ποιήσιν μείζω λαβεῖν δόξαν, ὅτι καλῶς τοὺς πολεμίσαντας τοῖς βροβάροισι ἐνεκωμίασε, καὶ διὰ τοῦτο βουλευθῆναι τὰς προγόνους ἡμῶν ἐντιμὸν αὐτοῦ ποιῆσαι τὴν τέχνην, ἐν τε τοῖς τῆς μουσικῆς ἄθλοις καὶ τῇ παιδεύσει τῶν νεωτέρων, ἵνα, πολλαῖς ἀκούοντες τῶν ἐπῶν, ἐκμανθάνωμεν τὴν ἐχθρὰν τὴν πρὸς αὐτοὺς ὑπάρχουσαν, καὶ ζηλοῦντες τὰς ἀρετὰς τῶν στρατευσαμένων ἐπὶ Τροίαν, τῶν αὐτῶν ἔργων ἐκείνοις ἐπιθυμῶμεν. Ὡς μοι δοκεῖ πολλὰ λίαν εἶναι τὰ παρακελεύόμενα πολεμεῖν αὐτοῖς, μάλιστα δ' ὁ παρὼν καιρὸς, ὃν οὐκ ἀφετόν· οὐ σαφέστερον οὐδέν. Καὶ γὰρ αἰσχροῖν, παρόντι μὲν μὴ χρῆσθαι, παρελθόντος δὲ αὐτοῦ μεμνῆσθαι. Τί γάρ αἱ καὶ βουλευθεῖμεν ἡμῖν προσγενέσθαι, μέλλοντες βασιλεῖ πολεμεῖν; ἔξω τῶν νῦν ὑπαρχόντων; Οὐκ Αἴγυπτος μὲν αὐτοῦ καὶ Κύπρος ἀφέστηκε; Φοινίκη δὲ καὶ Συρία διὰ τὸν πόλεμον ἀνάστατοι γεγόνασιν; Τύρος δέ, ἐφ' ἣ μέγα ἐφρόνησεν, ὑπὸ τῶν ἐχθρῶν τῶν ἐκείνου κατεῖληπται; Τῶν δὲ ἐν Κιλικίᾳ πόλεων τὰς μὲν πλείστας αἰμεθ' ἡμῶν ὄντες ἔχουσι, τὰς δὲ οὐ χαλεπὸν ἐστὶ κτήσασθαι; Λυκίας δ' οὐδὲ εἰς πώποτε Περσῶν ἐκράτησεν. Ἐκατόμνος δ' ὁ Καρίας ἐπίσταθμος, τῇ μὲν ἀληθείᾳ πολὺν ἤδη χρόνον ἀφέστηκεν· ὁμολογήσει δὲ, ὅταν ἡμεῖς βουλευθῶμεν. Ἀπὸ δὲ Κυίδου μέχρι Σινώ-

5. Mor. articulum τῆς inclusæ. 23. Ἐκατόμνος ex Harpocratiōne in voce Ἐπίσταθμος. V. Ἐκατόμνος. Mss. et Ald. Ἐκατόμνος, cum spiritu leni.

illorum elades audimus, elucet. Hinc etiam honor a maioribus nostris Homeri carminibus tributus, quae in scholis legi et in quibus certari instituerunt, derivandus est. — In his autem, quae bellum adversus illos suscipiendum suadent, tempus maxime praesens est, quo nullum potest inveniri opportunius, ubi plurimae Asiae civitates aut defece-

πῆς, Ἕλληνες τὴν Ἀσίαν παροικῶσιν, οὓς οὐ δεῖ
 πείθειν, ἀλλὰ μὴ κωλύειν πολεμεῖν. Καὶ τοιούτων
 ὀρμητηρίων ὑπαρξάντων, καὶ τοσούτου πολέμου τὴν
 Ἀσίαν περιστάντος, τί δεῖ τὰ συμβησόμενα λίαν
 ἀκριβῶς προαγορεύειν; Ὅπου γὰρ μικρῶν μερῶν ἤτ-
 τους εἰσί, πῶς ἂν διατεθεῖεν, εἰ πᾶσιν ἡμῖν πολε-
 μεῖν ἀναγκασθεῖεν; Ἐχει δὲ οὕτως. Ἐὰν μὲν ὁ
 βάρβαρος ἐρρωμενέστερως κατὰσχη τὰς πόλεις τὰς
 ἐπὶ θαλάττῃ, Φρουράς μείζους ἐν αὐταῖς ἢ τῶν ἐγκα-
 ταστήσας, τάχ' ἂν καὶ τῶν νήσων, αἱ εἰσι περὶ τὴν
 ἡπειρον, οἷον Ῥόδος καὶ Σάμος καὶ Χίος, ἐπὶ τὰς
 ἐκείνου τύχας ἀποκλίναιεν· ἣν δ' ἡμεῖς αὐτὰς πρότε-
 ροι καταλάβωμεν, εἰκός, τοὺς τὴν Λυδίαν καὶ Ἰου-
 γίαν καὶ τὴν ἄλλην τὴν ὑπερκειμένην χώραν οἰκοῦν-
 τας, ἐπὶ τοῖς ἐντεῦθεν ὀρρωμέναις εἶναι. Διὸ δεῖ
 σπεύδειν, καὶ μηδεμίαν ποιεῖσθαι διατρεβὴν, ἵνα μὴ
 πάθωμεν, ὅπερ οἱ πατέρες ἡμῶν. Ἐκεῖνοι γὰρ ὕστε-
 ρήσαντες τῶν βαρβάρων, καὶ προέμενοι τινὰς τῶν
 συμμάχων, ἠναγκάσθησαν ὀλίγοι πρὸς πολλοὺς κιν-
 δυνεύειν, ἐξὸν αὐτοῖς προτέροις διαβᾶσιν εἰς τὴν ἡπει-
 ρον, μετὰ πάσης τῆς πᾶν Ἑλλήνων δυνάμεως, ἐν μέ-
 ρει τῶν ἐθνῶν ἑκάστῃ χειρώσασθαι. Δέδεικται γάρ,
 ὅταν τις πολεμῇ πρὸς ἀνθρώπους ἐκ πολλῶν συλλε-
 γομένους τόπων, ὅτι δεῖ μὴ περιμένειν, ἕως ἂν

3. ὀρμητηρίων: locus, unde in hostes commode erumpi
 potest. 6. διατεθεῖεν: ad quamnam conditionem ad-
 acti fuerint. Aug. διατελεῖεν, cuius correctionis eum poe-
 nitet in Var. Lectt. 18. προέμενοι: quum praemisissent;
 vulgo: quum deferuissent. 21. ἐν μέρει: sensum, paulu-
 latim.

runt ab illo, aut vastatae sunt, aut ab hostibus illius occu-
 patae. Qua opportunitate usi, si maritimas Asiae civitates
 praeeoccupaverimus, reliquae omnes, quae invitae regis im-
 perio parent, in partes nostras transibunt, eoque comuni-

ἀδρουσθῶσιν, ἀλλ' ἔτι διεσπαρμένοις αὐτοῖς ἐπιχειρεῖν. Ἐκεῖνοι μὲν οὖν προεξαιμαρτόντες, ἅπαντα ταῦτα ἐπηνωρθώσαντο, καταστάντες εἰς τοὺς μεγίστους ἀγῶνας. Ἡμεῖς δ', ἂν σωφρονῶμεν, ἐξαρχῆς φελαζόμεθα, καὶ πειρατόμεθα φεθῆναι, περὶ τὴν Ἀσσίαν καὶ περὶ τὴν Ἰωνίαν στρατόπεδον ἐγκαταστήσαντες, εἰδότες, ὅτι καὶ βασιλεὺς οὐχ ἐκόντων ἄρχει τῶν ἡπειρωτῶν, ἀλλὰ μείζω δύναμιν περὶ αὐτὸν, ἐκαστῶν αὐτῶν, ποιησάμενος· ἥς ἡμεῖς ὁπότεαν κρεῖττω διαβιάσωμεν, ὃ βουλευθέντες ῥᾳδίως ἂν ποιήσωμεν, ἀσφαλῶς ἅπασαν τὴν Ἀσίαν καρπωσόμεθα. Πολὺ δὲ κάλλιον, ἐκείνῳ περὶ τῆς βασιλείας πολεμεῖν, ἢ πρὸς ἡμᾶς αὐτοὺς περὶ τῆς ἡγεμονίας ἀμφισβητεῖν. Ἄξιον δὲ ἐπὶ τῆς νῦν ἡλικίας ποιήσασθαι τὴν στρατείαν, ἵν' οἱ τῶν συμφορῶν κοινωνήσαντες, οὗτοι καὶ τῶν ἀγαθῶν ἀπολαύσωσιν, καὶ μὴ πάντα τὸν χρόνον δυστυχοῦντες διαγάγωσιν. Ἰκανὸς γὰρ ὁ παρεληλυθὺς χρόνος· ἐν ᾧ τί τῶν δεινῶν οὐ γέγονε; Πολλῶν γὰρ κακῶν τῇ φύσει τῇ τῶν ἀνθρώπων ὑπαρχόντων, οὗτοι πλείω τῶν ἀναγκαίων προσεξευρήκαμεν, πολέμους καὶ στάσεις ἡμῖν αὐτοῖς ἐμποιήσαντες, ὥστε τοὺς μὲν ἐν ταῖς αὐτῶν ἀνόμως ἀπόλλυσθαι, τοὺς δὲ ἐπὶ ξένης μετὰ παιδῶν καὶ γυναικῶν ἀλᾶσθαι, πολλοὺς δὲ δι' ἔνδειαν τῶν κατ' ἡμέραν ἐπικουρεῖν

10. ὁ e Cod. Fugg. et Bav. Omnes edit. ἦν, quod Auger. in nota vertit: „quem, (exercitum,) modo velimus, facile „comparaverimus.“ 14. Vulgo στρατείαν. 19. τῇ legitur in Bav. Med. Ald. Steph.-Auger. in reliquis deest. 20. πλείω e W. coniect., reliquae edit. πλείον. 24. δι' ἔνδειαν. Mor. offert: τῇ ἔνδειᾳ, quocum coniungit ἐπικουρεῖν: inopiae succurrere, aut ἐπικουρεῖν ὑπὲρ

cis viribus adorti tota facile Asia fruemur. Praeterquam autem, quod, fructuosior est huius expeditionis maturatio, aequies etiam postulat, hac ipsa aetate illam suscipi, ut, qui

ἀναγκασζομένους, ὑπὲρ τῶν ἐχθρῶν τοῖς φίλοις μα-
 χομένους ἀποθνήσκειν. Ὑπὲρ ὧν οὐδεὶς πώποτε ἡγα-
 νάκτησεν, ἀλλ' ἐπὶ ταῖς συμφοραῖς, ταῖς ὑπὸ τῶν
 ποιητῶν συγκειμέναις, δακρύειν ἀξιούσιν, ἀληθινὰ δὲ
 πάθη πολλὰ καὶ δεινὰ γιγνόμενα διὰ τὸν πόλεμον
 ἐφορῶντες, τοσούτου δέουσιν ἐλπεῖν, ὥστε καὶ μάλ-
 λον χαίρουσιν ἐπὶ τοῖς ἀλλήλων κακοῖς, ἢ τοῖς ἰδίους
 καὶ τῶν ἀγαθοῖς. Ἴσως δὲ ἂν καὶ τῆς ἐμῆς εὐθδείας
 πολλοὶ καταγελάσειαν, εἰ δυστυχίαν ἀνδρῶν ἐν τοιού-
 τοις καιροῖς ὀδυροίμην, ἐν οἷς Ἰταλία μὲν ἀνάστατος
 γέγονε, Σικελία δὲ καταδεδούλωται, τοσαῦται δὲ
 πόλεις τοῖς βαρβάροις ἐκδέδονται, τὰ δὲ λοιπὰ μέρη
 τῶν Ἑλλήνων ἐν τοῖς μεγίστοις κινδύνοις ἐστί. Θου-
 μάζῳ δὲ τῶν δυναστευόντων ἐν ταῖς πόλεσιν, εἰ προς-
 ῆκειν αὐτοῖς ἡγοῦνται μέγα φρονεῖν, μηδὲν πώποτε
 ὑπὲρ τηλικούτων πραγμάτων μήτε εἰπεῖν, μήτε ἐν-
 θυμηθῆναι δυνηθέντες. Ἐχρῶν γὰρ αὐτούς, εἴπερ
 ἦσαν ἀξιοὶ τῆς παρούσης δόξης, ἀπάντων ἀφεμένους
 τῶν ἄλλων, περὶ τοῦ πολέμου τοῦ πρὸς τοὺς βαρ-
 βάρους εἰσηγεῖσθαι καὶ συμβουλεύειν. Τυχὸν μὲν γὰρ
 ἂν τι διεπέραναν. Εἰ δὲ καὶ προαπαῖπον, ἀλλ' οὖν
 τοὺς γε λόγους, ὥσπερ χρησμούς, εἰς τὸν ἐπίοντα χρό-
 νον κατέλιπον. Νῦν δέ, οἱ μὲν ἐν ταῖς μεγίσταις

τῶν ἐχθρῶν explicare suadet: *hostes defendere*. Neutrum
 vero ὀpus est. Ἐπικουρεῖν absolute positum est: *stipendia*
facere apud hostes; ὑπὲρ vero significat *pro*. Verte: *Mul-*
ti apud hostes, propter inopiam quotidiani utetus, sti-
pendia facere acacil, pugnantes cum hostibus contra
amicos, cadunt. 9. *δυστυχίαν ἀνδρῶν*: *clades singu-*
lorum; *opposita* *integrarum civitatum ruinae.* 21. *προ-*
απαῖπον: *ante rei exitum animum despondere, rem*
infeciam abitterent.

maximarum calamitatum, quibus Graecia hucusque afflicta
 fuit, participes fuerunt, iidem prosperis eiusdem rebus fruam-

ἄλλας ὄντες, ἐπὶ μικροῖς σπουδάζουσιν, ἡμῶν δὲ τῆς τῶν πολιτικῶν ἐξεστηκόσιν περὶ τηλικούτων πραγμάτων συμβουλευεῖν καταλειπόμεθα. Οὐ μὲν ἂλλ' ὅσω μικροψυχότεροι τυγχάνουσιν ὄντες οἱ προσιώτες ἡμῶν, τοσοῦτον τοὺς ἄλλους ἐρρώμεναι στερῶς δι' σκοπεῖν, ὅπως ἀπαλλαγῶμεθα τῆς παρουσίας ἔχθρας. Νῦν μὲν γὰρ μάτην ποιούμεθα τὰς περὶ τῆς εἰρήνης συνθήκας· οὐ γὰρ διαλυόμεθα τοὺς πολέμους, ἀλλ' ἀναβαλλόμεθα, καὶ περιμένομεν τοὺς καιροὺς, ἐν οἷς ἀνήκεσθόν τι κακὸν ἀλλήλους ἐργάσασθαι δυνησόμεθα. Δεῖ δὲ ταύτας τὰς ἐπιβουλάς ἐκποδῶν ποιησαμένους, θεινοῖς τοῖς ἔργοις ἐπιχειρεῖν, ἵς ἂν τὰς τε πόλεις ἀσφαλέστερον οἰκήσομεν, καὶ κιντότερον διακείσόμεθα πρὸς ἡμᾶς αὐτοὺς. Ἔστι δὲ ἀπλοῦς καὶ ῥᾴδιος ὁ λόγος ὁ περὶ ταύτων. Οὔτε γὰρ εἰρήνην οἷον τέ ἐστι βεβαίαν ἀγαγεῖν, εἰ μὴ κατὰ τοῖς βαρβάραις πολυμήσωμεν· αὐτὰ ὁμονῆσαι τοὺς Ἕλληνας, πρὶν ἂν καὶ τὰς Φιλίας ἐκ τῶν αὐτῶν καὶ τοὺς κινδύνους πρὸς τοὺς αὐτοὺς ποιησώμεθα. Ταύτων δὲ γεγονότων, καὶ τῆς ἀπορίας τῆς πε-

2. τῶν πολιτικῶν ἐξεστηκόσιν: qui, omīssa gerubhica, vitam privatam agunt. 6. ἀπαλλαγῶμεθα, Wolf. Steph. Aug. ἀπαλλαγῶμεθα. 11. Wolf. δυνησώμεθα. 11. ἐπιβουλάς Bav. Med. Ald. Steph. Mor.; Wolf. ἐπιβουλάς, quod Auger. recepit. 18. Φιλίας ἐκ τῶν αὐτῶν etc.: nisi e Græciis tantum, exclusis barbaris, amicos elegerimus. Mor. in indic. ἐκ τῶν αὐτῶν vertit: *isdem argumentis impulsis*; Auger. cum Wolf.: *propter eosdem*. 19. τοὺς ante αὐτοὺς receptum est a Steph. Auger. Mor. e coniect. Wolf.

tur. Quo vero puſillioris animi civitatum principes sunt, qui, quæ ipſos curare in primis deceret, privatis hominibus relinquunt, tanto nos ſimius alacriores, ut hæc noſtræ inimicitiae ſiniantur, quod fiet, ſi communiter barbaris bellum intulerimus, quum ad concordiam et communis hoſtis

ρί τὸν βίον ἡμῶν ἀφαιρεθείσης, ἥ καὶ τὰς ἐταιρίας διαλύει, καὶ τὰς συγγενείας εἰς ἔχθραν προάγει, καὶ πάντας ἀνθρώπους εἰς πολέμους καὶ στάσεις καθίστησιν, οὐκ ἔστιν ὅπως οὐχ ἁμονήσαμεν, καὶ τὰς εὐνοίας ἀληθινὰς πρὸς ἡμᾶς αὐτοὺς ἔχαμεν. Ὡν ἕνεκα περὶ παντὸς ποιητέον, ὅπως ὡς τάχιστα τὸν ἐκθένδε πόλεμον εἰς τὴν ἡπειρον διοριζοῦμεν, ὡς μόνον ὃ ἂν τοῦτο ἀγαθὸν ἀπολαύσαιμεν ἐκ τῶν κινδύνων τῶν πρὸς ἡμᾶς αὐτοὺς, εἰ ταῖς ἐμπειρίαις, ταῖς ἐκ τούτων γεγενημέναις πρὸς τὸν βάρβαρον καταχρήσασθαι δόξειεν ἡμῖν. Ἀλλὰ γὰρ ἴσως διὰ τὰς συνθήκας ἄξιον ἐπισχεῖν, ἀλλ' οὐκ ἐπιχειρῆναι καὶ θάττον ποῦσασθαι τὴν στρατείαν; δι' ἧς αἱ μὲν ἡλευθερωμένοι τῶν πόλεων βασιλεῖ χάριν ἴσασιν, ὡς δι' ἐκεῖνον τυγχῶσασκε τῆς αὐτονομίας ταύτης, αἱ δὲ ἐκδεδομένοι τοῖς βαρβάροις, μάλιστα μὲν Ἀκαδαμονίους ἐγκαλοῦσιν, ἔπειτα δὲ καὶ τοῖς ἄλλοις τοῖς μετέχουσι τῆς εἰρήνης, ὡς ὑπὲρ τούτων δουλεύειν ἠναγκασμένοι. Καίτοι πῶς οὐ χρὴ διαλύειν ταύτας τὰς ὁμολογίας, ἐξ ὧν τοιαύτη δόξα γέγονεν, ὥστε ὁ μὲν βάρβαρος κήδεται τῆς Ἑλλάδος, καὶ φύλαξ τῆς εἰρήνης ἐστί, ἡμῶν δὲ τινὲς εἰσιν οἱ λυμαινόμενοι καὶ κακῶς ποιοῦντες αὐτήν; Ὁ δὲ πάντων καταγελαστότατον, ὅτι τῶν γεγραμμένων ἐν ταῖς ὁμολογίαις τὰ χεῖριστα τυγ-

7. διοριζοῦμεν: *extermineamus*. 7. δ', Wolf. e conl. γ', quod Steph. et Auger. receperunt. At colo post διοριζοῦμεν posito, ordo verborum est: ἀπολαύσ. ὃ ἂν τοῦτο ἀγαθὸν ὡς μόνον, εἰ etc. 8. ἐκ Wolf. eiiciendum putat. 9. ἐμπειρίαις Mor. mutare vult in εἰπορίαις, cui mutationi sensus totius prorsus obstat. 13. στρατείαν.

et communis amicus nec non victus quotidiani copia requiratur. Hanc ob causam festinandum est, ut bellum quam primum e Graecia in Asiam transferamus. Pax enim, facta nuper cum barbaris, nos retardare non potest, quum im-

χάνομεν διαφυλάττοντες· ἃ μὲν ἴαρόν αὐτονόμους
 ἀφίησι τὰς τε νήσους καὶ τὰς πόλεις, τὰς ἐπὶ τῇ
 Εὐρώπῃ, πάλαι λελυται, καὶ μάτην ἐν ταῖς στή-
 लास ἐστί· ἃ δὲ αἰσχύνην φέρει ἡμῖν, καὶ πολλοὺς
 τῶν συμμάχων ἐκδεδωκε, ταῦτά γε κατὰ χώραν μέ-
 νει, καὶ πάντ' αὐτὰ κύρια ποιοῦμεν· ἃ χρὴ ἀναιρεῖν,
 καὶ μηδὲ μίαν εἶν ἡμέραν, νομίζοντας, προστάγματα
 καὶ μὴ συνθήκας εἶναι. Τίς γὰρ οὐκ οἶδεν, ὅτι συν-
 θῆκαι μὲν εἰσὶν, αἵτινες ἂν ἴσως καὶ κοινῶς ἐν ἀμα-
 φοτέροις ἔχωσι· προστάγματα δέ, τὰ τοὺς ἐτέρους
 ἐλαττοῦντα παρὰ τὸ δίκαιον; Διὸ καὶ τῶν πρεσβευ-
 σάντων ταύτην τὴν εἰρήνην, δικαίως ἂν κατηγοροῖμεν,
 ὅτι, πεμφθέντες ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων, ὑπὲρ τῶν βαρ-
 βάρων ἐποίησαντο τὰς συνθήκας. Ἐχρῆν γὰρ αὐτοὺς,
 εἴτ' εἴδοιεν τὴν ἑαυτῶν ἔχειν ἐκάστους, εἴτε καὶ τῶν
 δορυλεύων ἐπάρχειν, εἴτε καὶ τούτων κρατεῖν, ὧν
 ὑπὲρ τὴν εἰρήνην ἐτυγχάνομεν ἔχοντες, ἐν τι τούτων
 ὀρισμένους, καὶ κοινὸν τὸ δίκαιον ποιησαμένους, οὕ-
 τω συγγράφεσθαι περὶ αὐτῶν. Νῦν δὲ τῇ μὲν ἡμε-
 τέρα πόλει, καὶ τῇ Λακεδαιμονίῳ οὐδὲ μίαν τιμὴν
 ἀπέπειμαν, τὸν δὲ βάρβαρον ἀπάσης τῆς Ἀσίας δε-
 σπότην κατέστησαν, ὡς ὑπὲρ ἐκείνου πολεμησάντων
 ἡμῶν, ἢ τῆς μὲν Περσῶν ἀρχῆς πάλαι καθεστηκυίας,
 ἡμῶν δὲ ἄρτι τὰς πόλεις κατεικούντων, ἀλλ' οὐκ ἐκεί-

5. γε e coniect. Mor. 6. Pro αὐτὰ Mor. mavult αὐτοί.
 9. Particulam ἐν nemo desideret, si ablit. Mor. 13. ὑπὲρ:
barbaror. commodo. 14. Verba huius periodi sic or-
 dina: Ἐχρῆν γὰρ αὐτοὺς ἐν τι τούτων ὀρισμένους, εἴτ'
 εἴδοιεν τὴν ἑαυτῶν etc., οὕτω συγγράφεσθαι περὶ αὐτῶν.

missima sit, nec ab illis servetur, iussui denique quam pa-
 co sit similior. Hinc legati, per quos foedus Antalcidae
 factum est, iure accusandi sunt, quod Lacedaemoniis et Athe-
 nensibus, qui bellum ob stabiliendas opes gesserunt, nihil
 minus concesserunt, immo ne definiverunt quidem, an utri-

νων μὲν νεωστὶ τὴν τιμὴν ἐχόντων, ἡμῶν δὲ τὸν
 ἅπαντα χρόνον ἐν τοῖς Ἑλλήσι δυναστευόντων. Οἶμαι
 δ' ἐκείνως εἰπὼν μᾶλλον δηλώσειν τὴν τε περὶ ἡμᾶς
 ἀτιμίαν γεγεννημένην, καὶ τὴν τοῦ βασιλέως πλεο-
 νεξίαν. Τῆς γὰρ γῆς ἀπάσης τῆς ὑπὸ τῷ κόσμῳ
 κειμένης δίχα τετμημένης, καὶ τῆς μὲν Ἀσίας, τῆς
 δὲ Εὐρώπης καλουμένης τὴν ἡμίσειαν ἐκ τῶν συνθη-
 κῶν εἴληφεν, ὥσπερ πρὸς τὴν Δία τὴν χώραν νεμό-
 μενος, ἀλλ' οὐ πρὸς τοὺς ἀνθρώπους τὰς συνθήκας
 ποιούμενος. Καὶ ταύτας συνηνάγκασεν ἡμᾶς, ἐν στή-
 λαις λιθίναις ἀναγράψαντας, ἐν τοῖς κοινοῖς τῶν ἱερῶν
 ἀναθεῖναι, πολὺ κάλλιον τρόπαιον, τῶν ἐν ταῖς μά-
 χαις γυγνομένων. Τὰ μὲν γὰρ ὑπὲρ μικρῶν ἔργων
 καὶ μιᾶς τύχης ἐστὶν αὗται δὲ ὑπὲρ παντὸς τοῦ
 πολέμου, καὶ κατ' ὅλης τῆς Ἑλλάδος ἐστήκασιν.
 Ὑπὲρ ὧν καὶ ἄξιον ὀργίζεσθαι, καὶ σκοπεῖν ὅπως
 τῶν γεγεννημένων δίκην ληψόμεθα, καὶ τὰ μέλλοντα
 διορθώσόμεθα. Καὶ γὰρ αἰσχρὸν, ἰδίᾳ μὲν τοῖς βαρ-
 βάροις οἰκέταις ἀξιούν χρησθαι, δημοσίᾳ δὲ τοσούτους
 τῶν συμμαχῶν περιδράν αὐτοῖς δουλεύοντας· καὶ
 τοὺς μὲν περὶ τὰ Τρωϊκὰ γυγνομένους, μιᾶς γυναικὸς
 ἀρπατθεΐσης, οὕτως ἅπαντας συνοργισθῆναι τοῖς ἀδι-
 κηθεῖσιν, ὥστε μὴ πρότερον παύσασθαι πολεμοῦντας,
 πρὶν τὴν πόλιν ἀνάστατον ἐποίησαν τοῦ τολμήσαντος

6. κειμένης in Wolf. exempl. desideratur. 11. κοινοῖς
 ἱερῶν oppositum est ἰδίᾳς. 17. Post τῶν Wolf. e con-
 iect. textui inferuit τε. 17. ληψόμεθα, Wolf. perpe-
 ram ληψόμεθα, et l. 18. διορθώσόμεθα. 21. γυγνο-
 μένους, Wolf. Steph. Auger. e coniect. Wolf. γενομένους.

que armis capta reddant, an retineant; barbarum vero,
 quasi bellum eius causa gestum sit, ignominiose totius
 Asiae dominum constituerunt. Deinde magno nobis est de-
 decori, iniurias toti Graeciae illatas non ulcisci, quum ma-
 iores nostri, ob mulierem uni ereptam, decem totios annos

ἐξαρτεῖν ἡμᾶς δέ, ὅλης τῆς Ἑλλάδος ὑβριζομένης, μηδεμίαν ποῦσασθαι κερὴν τιμωρίαν, ἐξόν ἡμῖν, εὐχῆς ἅμα διαπραχθῆσθαι. Μόνος γὰρ οὗτος ὁ πόλεμος κρείττων εἰρήνης ἐστὶ, καὶ θεωρία μᾶλλον ἢ στρατιὰ προσερακώς, ἀμφοτέροις δὲ συμφέρων, καὶ τοῖς τῇ ἡνυχίαν ἄγειν βουλομένοις, καὶ τοῖς πολεμεῖν ἐκιδυμοῦσιν. Ἐξέσται γὰρ ἂν τοῖς μὲν ἀδελφεῖς τὰ σφέτερα αὐτῶν καρποῦσθαι, τοῖς δὲ ἐκ τῶν ἀλλοτρίων μεγάλους πλούτους καταστήσασθαι. Πολλαχοῦ δὲ ἂν τις λογιζόμενος εὖροι ταύτας τὰς πράξεις λυσιν τελοῦσας μάλιστα ἡμῖν. Φέρε γάρ, πρὸς τίνας χρὴ πολεμεῖν τοὺς μηδεμιᾶς πλεονεξίας ἐκιδυμοῦντας, ἀλλ' αὐτὸ τὸ δίκαιον σκοποῦντας; Οὐ πρὸς τοὺς καὶ πρότερον τὴν Ἑλλάδα κακῶς ποιήσαντας, καὶ νῦν ἐπιβουλεύοντας, καὶ πάντα τὸν χρόνον σὺν τῷ δικειμένους πρὸς ἡμᾶς; Τίσι δὲ φθονεῖν εἰκὸς ἐστὶ, τοὺς μὴ παντάπασιν ἀνάνδρως διακειμένους, ἀλλὰ μετρίως τούτῳ τῇ πράγματι χρωμένους; Οὐ τοῖς μείζους μὲν τὰς δυναστείας ἢ κατὰ ἀνθρώπους περιβεβλημένοις, ἐλάττωτος δὲ ἀξίοις τῶν παρ' ἡμῖν δυστυχούντων; Ἐπὶ τίνας δὲ μᾶλλον προσήκει στρατεύειν τοὺς ἅμα μὲν εὐσεβεῖν βουλομένους, ἅμα δὲ τοῦ συμφέροντος προπορευομένους; Οὐκ ἐπὶ τοὺς καὶ φύσει πολεμίους, καὶ πατρικούς ἐχθρούς, καὶ πλεῖστα μὲν ἀγαθὰ κεκτη-

4. θεωρία: *legationi solemnī, sacrorum et splendoris causa missae*. Mor. 7. ἂν, Wolf. mavult αὐτῶν. 18. τούτῳ τῷ πράγματι, i. e. τῷ φθονεῖν, *invidia*. Auger. explicat per τῇ ἀνανδρίᾳ. Qui viris bonis non invidet, et malis tamen, μετρίως χρᾶται *invidia*, qui vero ignavos et malos opibus florentes aequo animo adspicere potest, is ἀνάνδρως διακεῖται. 19. περιβεβλημένοις δυναστείας: *qui induerunt potentiam seu potentia cinctis*.

cum barbaris bellaverunt Troiamque diruerunt. Suadent praeterea hanc expeditionem commodum, iustitia, invidia lici-

μένους, ἥμιστά δὲ ὑπὲρ αὐτῶν ἀμύνασθαι δυναμένους; Οὐκοῦν ἐκείνοι πᾶσι τούτοις ἐνοχρεὶ τυγχάνουσιν ὄντες; Καὶ μὴν οὐδὲ τὰς πόλεις λυπήσομεν, στρατιώτας ἐξ αὐτῶν καταλέγοντες, ὃ νῦν ἐν τῷ πολέμῳ τῷ πρὸς ἀλλήλους ἐχληρότατον αὐταῖς ἐστί· πολὺ γὰρ οἶμαι σπανιωτέρους ἔσσεσθαι τοὺς μένειν ἐθέλοντας, τῶν συνακολουθεῖν ἐπιθυμήσόντων. Τίς γὰρ οὕτως, ἢ νέος, ἢ παλαιός, ῥάθυμός ἐστιν, ὅστις οὐ μετασχεῖν βουλήσεται ταύτης τῆς στρατιάς, τῆς ὑπ' Ἀθηναίων μὲν καὶ Λακεδαιμονίων στρατηγουμένης, ὑπὲρ δὲ τῆς τῶν συμμάχων ἐλευθερίας ἀθροισμένης, ὑπὸ δὲ τῆς Ἑλλάδος ἀπάσης ἐκπεμπομένης, ἐπὶ δὲ τὴν τῶν βαρβάρων τιμωρίαν πορευομένης; Φήμην δὲ καὶ μνήμην καὶ δόξαν πόσῃν τινα χρὴ νομίζειν ἢ ζῶντας ἔχειν, ἢ τελευτήσαντας καταλείψειν τοὺς ἐν τούτοις τοῖς ἔργοις ἀριστεύσαντας; Ὅπου γὰρ οἱ πρὸς Ἀλέξανδρον πολεμήσαντες, καὶ μίαν πόλιν ἐλόντες, τοιοῦτων ἐπαίνων ἠξιώθησαν, ποίων τινῶν χρὴ προσδοκᾶν ἐγκωμίων τεύξεσθαι τοὺς ὅλης Ἀσίας κρατήσαντας; Τίς γὰρ ἢ τῶν πρᾶν δυναμένων, ἢ τῶν λέγειν ἐπισταμένων οὐ πονήσει καὶ φιλοσοφήσει, βουλόμενος ἅμα τε τῆς αὐτοῦ διανοίας καὶ τῆς ἐκείνων ἀρετῆς μνήμην εἰς ἅπαντα τὸν χρόνον καταλιπεῖν;

Οὐ τὴν αὐτὴν δὲ τυγχάνω γνώμην ἔχων ἐν τε τῷ παρόντι καιρῷ, καὶ περὶ τὰς ἀρχαίας τοῦ

7. ἐπιθυμησόντων e Bav. Med. Ald., reliquae, praeter Augerianam, ἐπιθυμησάντων. 14. τινὰ, Bav. Med. Ald. aliaeque plures τινὰ; Male. 18. Plures edd. τινων. Perperam. 21. πονήσει, malim ποιήσει, quum de poetis proprium sit, πονεῖν vero de athletarum laboribus occurrat p. 64.

ta, pietas erga maiores, hostium denique imbecillitas. Quoniam autem vindicta e barbaris, Asiae imperium, laus denique aeterna huic expeditioni, tamquam praemia, posita

λόγου. Τότε μὲν γὰρ ἔμην κίβδως δυνήσεσθαι περὶ τῶν πραγμάτων εἰπεῖν· νῦν δὲ οὐκ ἐφικναῦμαι τοῦ μεγέθους αὐτῶν, ἀλλὰ πολλά με διαπέφευγεν ὧν διανοήθην. Αὐτοὺς οὖν χρὴ συνορᾶν, ὅσης ἂν εὐδαιμονίας τύχοιμεν, εἰ τὸν μὲν πόλεμον τὸν νῦν ὄντα περὶ ἡμᾶς, πρὸς τοὺς ὑπειρώτας ποιησαίμεθα, τὴν δὲ εὐδαιμονίαν τὴν ἐκ τῆς Ἀσίας εἰς τὴν Εὐρώπην διχορμίσαιμεν, καὶ μὴ μόνον ἀκρατὰς γενομένους ἀπελθεῖν, ἀλλὰ τοὺς μὲν πράττειν δυναμένους παρακαλοῦντας ἀλλήλους, πειρᾶσθαι διαλλάττειν τὴν τε πόλιν τὴν ἡμετέραν, καὶ τὴν Λακεδαιμονίων· τοὺς δὲ τῶν λόγων ἀμφισβητοῦντας, πρὸς μὲν τὴν παρακαταθήκην, καὶ περὶ τῶν ἄλλων ἀπάντων ὧν νῦν φλυαροῦσι, παύσασθαι γράφοντας, πρὸς δὲ τοῦτον τὸν λόγον ποιεῖσθαι τὴν ἀμίλλαν, καὶ σχοπεῖν, ὅπως ἔμμενον ἐμοῦ περὶ τῶν αὐτῶν πραγμάτων ἐροῦσιν, ἐνθυμουμένους, ὅτι τοῖς μεγάλας τὰς ὑποσχέσεις ποιούμενοις οὐ πρέπει περὶ μικρὰ διατρίβειν, οὔδ' ἐταῦτα λέγειν, ἐξ ὧν ὁ βίος μηδὲν ἐπιδιώσει τῶν πεισθέντων, ἀλλ' ὧν ἐπιτελεσθέντων αὐτοὶ τε ἀπαλλαγῇσονται τῆς τοιαύτης ἀπορίας, καὶ τοῖς ἄλλοις μεγάλων ἀγαθῶν αἴτιοι δέξουσιν εἶναι.

12. ἀμφισβητοῦντας: *certantes in dicendo*. Loco πρὸς Auger. legere vult περὶ.

sunt, non deerunt sane, qui interesse illi velint. — *Epilogus*. Sed nunc demum me huic felicitati, quae inde redundabit, adumbrandae imparem sentio, meosque auditores hortor, ut, qui potentia instructi sunt, Athenienses et Lacedaemonios conciliare inter se studeant, oratores verò in eiusmodi potius argumento quam quovis alio, minus gravi atque utili certare velint.

V.

ΙΣΟΚΡΑΤΟΥΣ
ΠΡΟΣ ΦΙΛΙΠΠΟΝ
ΛΟΓΟΣ.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ
ΤΟΥ ΠΡΟΣ ΦΙΛΙΠΠΟΝ ΛΟΓΟΥ
ΑΔΗΛΟΥ ΤΟΥ ΓΡΑΨΑΝΤΟΣ.

Ἰστίαν, ὅτι τὸν λόγον τοῦτον ἔγραψε τῷ Φιλίππῳ ὁ Ἰσοκράτης, μετὰ τὴν εἰρήνην τὴν γενομένην ὑπὸ τῶν περὶ τὸν Αἰσχίνην καὶ Δημοσθένην. Διὸ καὶ ἔσχε καιρὸν γράψαι αὐτῷ τῷ Φιλίππῳ, ὡς φίλῳ γενομένῳ τῆς Ἀθηναίων πόλεως. Ἐν σχήματι δὲ τοῦ ἐγκωμιάσαι αὐτόν, παραινεῖ αὐτῷ διαλλάξαντα τὰς Ἑλληνικὰς πόλεις τὰς μεγάλας, πρὸς ἑαυτὰς στασιαζούσας, στρατεῦσαι κατὰ Περσῶν. Πρέπει γάρ σοι, φησὶ, τοῦτο ποιῆσαι, Ἡρακλείδῃ ὄντι, καὶ τοιοῦτῳ δυνατῷ. Καὶ ὁ μὲν Φίλιππος λαβὼν τὸν λόγον, καὶ ἀναγνούς, οὐκ ἐπέσθη τοῖς λεγομένοις, ἀλλ' ἀνεβάλετο τίνας. Ὑστερον δὲ ὁ παῖς ὁ τοῦτου Ἀλέξανδρος ἀναγνούς τὸν λόγον, καὶ ἐπεσθεὶς, ἰσχυράτευσεν κατὰ Δαρείου τοῦ ὑστέρου, καὶ λεγομένου Ὀχου. Τὸ μὲν γὰρ κύριον ὄνομα, Ὀχος ἐλέγετο, κολλακύναντες δ' αὐτὸν οἱ Πέρσαι, ἐπικλήν αὐτὸν ὀνόμαζον Δαρσίον, ὡς πρὸς τοὺς πρώτους προγόνους.

2. ὑπὸ. Med. ἐπὶ. 13. Ὀχου. Postremus Persarum rex ab Alexandro victus non Ochus, sed Codomannus dicitur. 14. ἐπικλήν: cognominatim. 15. ὡς πρὸς τοὺς προγ. Subaudi ἐπικλέψαντες aut tale quid.

Ἡ δὲ στάσις τοῦ λόγου πραγματικῇ· συμβουλευεῖ γάρ. Ἐγραψε δὲ ὁ Ἰσοκράτης τὸν λόγον, γέρον ὢν, μικρὸν πρὸ τῆς ἑαυτοῦ καὶ Φιλίππου τελευτῆς, ὡς φησιν ὁ Ἐρμύππος.

ΑΛΛΗ ΤΠΘΕΣΙΣ

ΤΟΥ ΑΤΤΟΥΤ ΛΟΓΟΥ

ΕΚ ΤΩΝ ΔΙΟΝΥΣΙΟΥ ΤΟΥ ΑΔΙΚΑΡΝΑΣΣΕΩΣ.

Τίς οὐκ ἂν ἀγαπήσειε μέγας ἔχων αἰσῆρ, καὶ δυνάμεις τινος ἡγούμενος, ἃ πρὸς Φιλίππου αὐτῷ τὸν Μακεδόνα γέγραπται; ἐν οἷς ἀξιοὶ στρατηγὸν ἄνδρα, καὶ τηλικαύτης ἔκουσας κύριον, διαλλάττειν μὲν τὰς διαφορομένας πόλεις, ἀλλὰ μὴ συγκρούειν πρὸς ἀλλήλας, τὴν δ' Ἑλλάδα μεγάλῃ ἐκ μικρῶς ποιεῖν, καὶ ὑπεριδόντα τῆς περὶ τὰ μικρὰ φιλοτιμίαις, τοῖς τοιούτοις ἐπιχειρεῖν ἔργοις, ἐξ ὧν κατορθώσας τε πάντων ἡγεμόνων ἐπιφανίστατος ἔσται, καὶ ἀποτυχεὴν τὴν γε εὐνοίαν τὴν παρὰ τῶν Ἑλλήνων κτήσεται· ἥς οἱ τυχόντες πολλῷ μᾶλλον εἰσὶ ζηλωτότεροι τῶν μεγάλαις πόλεσι καὶ πολλὰς χώρας καταστρεφόμενων. Ἐτι δὲ παρακλειστέα, μιμνῆσθαι τὴν Ἡρακλείδου προκίρσειν, καὶ τῶν ἄλλων ἡγεμόνων, ὅσοι μετὰ τῶν Ἑλλήνων ἐπὶ τοῖς βαρβάρους ἐστράτευσαν. Καὶ φησι χρῆναι τοὺς ἐτέρων διαφίροντας, προκίρσειν μὲν τὰς μέγας ἐχούσας πράξεις, ἐπιτελεῖν δ' αὐταῖς μετ' ἀρετῆς· ἐνθυμουμένους, ὅτι τὸ μὲν σῶμα θνητὸν ἔχομεν, αἰδάνατοι δὲ γινόμεθα δι' ἀρετὴν, καὶ τοῖς μὲν πρὸς ἄλλο τι τῶν ἀγαθῶν ἀπλήστως διακειμένοις ἐχθόμεθα, τοὺς δὲ τιμὴν μείζω τῆς ὑπαρχούσης αἰεὶ κταμένους ἐπαινοῦμεν· καὶ ὅτι τῶν μὲν ἄλλων ἐφ' οἷς χαίρουσιν οἱ πολλοί, τοῦ τε πλούτου καὶ ἀρχῆς καὶ δυναστείας, πολλάκις τοὺς ἐχθροὺς συμβαίνει γίνεσθαι κυρίους, τῆς δ' ἀρετῆς καὶ τῆς παρὰ τοῖς πλήθεσιν εὐνοίας τοὺς εἰκειοὺς ἐκάστου κληρονομεῖν.

Πολλὴ γάρ ἀνάγκη τοὺς ἀναγινώσκοντας ταῦτα δυνάστας, φρονηματώδεις τε μείζονος ὑποπύμπλασθαι, καὶ μᾶλλον ἐκιδυμῆν τῆς ἀρετῆς.

ΠΡΟΣ ΦΙΛΙΠΠΟΝ

ΛΟΓΟΣ.

Μὴ θαυμάσης, ὦ Φίλιππε, διότι τοῦ λόγου ποιήσομαι τὴν ἀρχήν. αὐτῷ πρὸς σέ, ῥηθησαμένου, καὶ νῦν δειχθήσεσθαι μέλλοντός, ἀλλὰ τοῦ περὶ Ἀμφιπόλεως γραφέντος. Περὶ οὗ μικρὰ βούλαμαι προειπεῖν, ἵνα δηλώσω, καὶ σοὶ καὶ τοῖς ἄλλοις, ὡς οὐδὲ ἄννοιαν, οὐδὲ διαψευσθεῖς ὑπὸ τῆς ἀρρώστιας τῆς νῦν μοι παρούσης, ὑπεθέμην γράφειν τὸν πρὸς σέ λόγον· ἀλλ' εἰκότως, καὶ κατὰ μικρὸν ὑπαχθεῖς.

2. Ὅρων γὰρ τὸν πόλεμον τὸν ἐνστάντα σοὶ τε καὶ τῇ πόλει περὶ Ἀμφιπόλεως, πολλῶν κακῶν αἰτίον γιγνόμενον, ἐπεχείρησα λέγειν περὶ τε τῆς πόλεως ταύτης, καὶ τῆς χώρας, οὐδὲν τῶν αὐτῶν οὔτε τοῖς ὑπὸ τῶν σῶν ἐταίρων λεγομένοις, οὔτε τοῖς ὑπὸ τῶν ῥητόρων τῶν παρ' ἡμῖν, ἀλλ' ὡς οἶόν τε πλεῖστον ἀφεσιῶτα τῆς τούτων διανοίας. Οὗτοι μὲν γὰρ περιώξουν ἐπὶ τὸν πόλεμον, συναγορεύοντες ταῖς ἐπιθυμίαις ὑμῶν· ἐγὼ δὲ περὶ μὲν τῶν ἀμφισβητουμένων οὐδὲν ἀπεφηνάμην, ὃν δ' ὑπελάμβανον τῶν λόγων εἰρημικώτατον εἶναι, περὶ τοῦτον

Verfu 7. τὸν πρὸς σέ λόγον, i. e. hanc praesentem orationem, ab illa de Amphipoli diversam, quae non, sicuti haec, πρὸς Φίλιππον scripta erat. 9. ἐνστάντα, i. e. durare viderem. 15. 16. Οὗτοι μὲν γὰρ. In Med. μὲν deest. 17. 18. περὶ τῶν ἀμφισβητουμένων: de controversis, i. e. de iure possidendi Amphipolin.

ARGUMENTUM.

(Cap. 1.) Neque aetate infirmitate, Philippe, neque delirio aliquo, sed iustis de causis paullatimque ad hanc orationem scribendam adductus sum. (2.) Bello enim Atheniensium de Amphipoli tecum adhuc durante, equidem, quum alii utrosque vos ad bellum instigarent, pacis faciam-

διέτριβον· λέγων, ὡς ἀμφοτέροι διαμαρτάνετε τῶν πραγμάτων, καὶ σὺ μὲν πολεμεῖς ὑπὲρ τῶν ἡμῖν συμφερόντων, ἡ δὲ πόλις ὑπὲρ τῆς σῆς δυναστείας. Λυσitteλεῖν γὰρ σοὶ μὲν μὴ ἔχειν τὴν χώραν ταύτην, τῇ δὲ πόλει, μὴδ' ἐξ ἑνὸς τρόπου λαβεῖν αὐτήν. Καὶ περὶ τούτων οὕτως ἐδόκουν διεξιέναι τοῖς ἀκούουσιν, ὥστε μὴδὲνα τὸν λόγον αὐτὴν, μὴδὲ τὴν λέξιν ἐκαινεῖν, ὡς ἀκριβῶς καὶ καθαρῶς ἔχουσιν, ὥσπερ εἰδῶσιν τινες ποιεῖν· ἀλλὰ τὴν ἀλήθειαν τῶν πραγμάτων θαυμάζειν, καὶ νομίζειν, οὐδαμῶς· ἂν ἄλλως πείσασθαι τῆς φιλονεικίας ὑμᾶς ταύτης, πλὴν εἰ σὺ μὲν πεισθεῖς πλείονος ἀξίαν ἔσεσθαι σοὶ τὴν τῆς πόλεως Φιλίαν, ἢ τὰς προσόδους τὰς ἐξ Ἀμφιπόλεως γιγνομένας· ἡ δὲ πόλις δυνήθεϊ καταμαθεῖν, ὡς χρὴ τὰς μὲν τοιαύτας φεύγειν ἀποικίας, αἵτινες τετρακίς ἢ πεντάκις ἀπολωλέκασι τοὺς ἐμπολιτευθέντας, ζητεῖν δ' ἐκείνους τοὺς τόπους, τοὺς πύρρῳ μὲν κειμένους τῶν ἀρχεῖν δυναμένων, ἐγγυὲς δὲ τῶν δουλεύειν εἰθισμένων· εἰς οἷόν περ Λακεδαιμόνιοι Κυρηναίους ἀπέκισαν· πρὸς δὲ ταύτοις, εἰ σὺ μὲν γνοίης, ὅτι σὺ μὲν λόγῳ παραδούς τὴν χώραν ἡμῖν ταύτην,

-
1. 2. διαμαρτ. τῶν πραγμ.: *aberratis a rebus*, i. e. *erratis*.
 2. 3. ὑπὲρ — συμφερόντων: *pro commodo nostro*, i. e. *ne Amphipolin amplius possideamus*. 3. δυναστείας. *Sensus*: quae (Amph.) est in potestate tua, neque tibi facile eripi potest. 4. μὴ, quod sequentia flagitant, Auger. e margine Cod. X. Battisi iure revocavit, at in versione negligit; vertit enim: „nam agri illius possessionem tibi quidem esse utilem.“ *Sensus* est: nomine esse possessorem huius terrae aequè tibi inutile est propter Atheniensium inimicitiam inde ortam, ac illis vera possessio propter distantiam et incolarum (ἐμπολιτευθέντων) supplementum nocet.
-

dae suctor fui, suadens, ut Amphipolin, cuius possessio ob nimis magnam distantiam neque Atheniensibus neque tibi ob Atheniensium inimicitiam utilis esset, nomine illis tra-

αὐτὰς ἔργῳ κρατήσεις αὐτῆς, καὶ προσέτι τὴν εὐνοίαν τῇ ἡμετέραν κτήσῃ· τοσούτους γὰρ ὁμύρους παρ' ἡμῶν λήψῃ τῆς Φιλίας, ὅσους περ ἂν ἀποίκευς εἰς τὴν σὴν δυναστείαν ἀποστείλωμεν· τὸ δὲ πλῆθος ἡμῶν εἴ τις διδάξειεν, ὥς ἢν λάβωμεν Ἀμφίπολιν, ἀναγκασθυσόμεθα τὴν αὐτὴν εὐνοίαν ἔχειν τοῖς σοῖς πράγμασι, διὰ τοὺς ἐνταῦθα κατοικοῦντας ἡμῶν, οἷαν περ εἴχομεν Μηρόκῃ τῇ παλαιῇ, διὰ τοὺς ἐν Χερρόνῃσιν γεωργοῦντας.

3. Τοιούτων δὲ ὄντων τῇ πόλει τῶν λεγομένων ἡμῖν, ἤλπισαν ὅσοι περ ἤκουσαν, διαδοθέντος τοῦ λόγου, διαλύσεσθαι τὸν πόλεμον ἡμᾶς, καὶ γνωσιμαχίσαντας βουλευέσεσθαι τι κοινὸν ἀγαθὸν περὶ ἡμῶν αὐτῶν. Εἰ μὲν οὖν ἀφρόνως, ἣ καὶ νουνεχόντως ταῦτα ἐδόξαζον, δικαίως ἂν ἐκεῖνοι τὴν αἰτίαν ἔχουσιν. Ὅντος δ' οὖν ἐμοῦ περὶ τὴν πραγματείαν ταύτην, ἐφθῆτε πομπάμενοι τὴν εἰρήνην, πρὶν ἐξεργασθῆναι τὸν λόγον, σωφρονούντες· ὅπως γὰρ οὖν πεπραχθῇαι κρείττον ἢ ἡμῖν, ἣ συνέχεσθαι τοῖς κακοῖς τοῖς διὰ τὸν πόλεμον γεγνομένοις.

4. Συνησθεῖς δὲ τοῖς περὶ τῆς εἰρήνης ψήφισαῖσι, καὶ νομίσας οὐ μόνον ἡμῖν, ἀλλὰ καὶ σοὶ καὶ τοῖς ἄλλοις Ἑλλήσιν ἅπασιν· συνοίσειν, ἀποστῆσαι μὲν τὴν ἐμαυτοῦ διάνοιαν τῶν ἐχομένων οὐχ' οἷός τ' ἦν·

10. τῇ πόλει. Nimirum oratio de Amphipoli ad Athenienses scripta erat. 11. ἡμῖν pro ὑφ' ἡμῶν. 14. καὶ e coniect. W.; Med. Ald. Baf. 1. Hag. οὐ, quod ferri vix potest. 18. πεπραχθῇαι. Supple εἰρήνην. Pacem quocumque modo (ὅπως οὖν) factam esse melius erat, quam belli calamitatibus premi (συνέχεσθαι).

deres, reversa pollideres. (3.) Verum quum ego in hoc argumento versarer, vos prudenti consilio pacem fecistis, priusquam oratio absoluta erat. (4.) Reputans igitur mecum, qua ratione pax facta permaneret, nostram ci-

ἀλλ' οὕτω διεκείμην, ὥστ' εὐθύς σκοπεῖσθαι, πῶς
 αἱ τὰ πεπραγμένα παραμένειεν ἡμῖν, καὶ μὴ χρόνον
 ὀλίγον ἢ πόλιν ἡμῶν διαλιποῦσα, πάλιν ἐτέρων πολέ-
 μων ἐπιθυμήσει. Διεξιὼν δ' ἕκαστα τούτων πρὸς
 ἑμαυτὸν, εὗρισκον οὐδαμῶς ἂν ἄλλως αὐτὴν ἡσυχίαν
 ἔγασαν, πλὴν εἰ δόξεις ταῖς πόλεσι ταῖς μεγίσταις,
 διαλυσαμέναις τὰ πρὸς σφᾶς αὐτάς, εἰς τὴν Ἀσίαν
 τὸν πόλεμον ἐξευγκεῖν, καὶ ταῖς πλεονεξίαις, ἃς νῦν
 ἀξιοῦσι παρὰ τῶν Ἑλλήνων αὐταῖς γίγνεσθαι, ταύ-
 τας εἰ παρὰ τῶν βαρβάρων ποιήσασθαι βουλευθεῖεν·
 ἅπερ ἐν τῇ πανηγυρικῇ λόγῳ τυγχάνω συμβεβου-
 λευκῶς.

5. Ταῦτα δὲ διανοηθεῖς, καὶ νομίσας οὐδέ-
 ποτ' ἂν εὐρεθῆναι καλλίω ταύτης ὑπόθεσιν, οὐδὲ
 κοινωτέραν, οὐδὲ μᾶλλον ἡμῖν συμφέρουσαν, ἐπήρθη
 πάλιν συγγράψαι περὶ αὐτῆς, οὐκ ἀγνοῶν οὐδὲν τῶν
 περὶ ἑμαυτὸν, ἀλλ' εἰδὼς μὲν τὸν λόγον τοῦτον
 οὐ τῆς ἐμῆς ἡλικίας δεόμενον, ἀλλ' ἀνδρὸς ἀνθοῦ-
 σαν τὴν αἰκμὴν ἔχοντος, καὶ τὴν φύσιν πολὺ τῶν
 ἄλλων διαφέροντος· ὁρῶν δέ, ὅτι χαλεπὸν ἐστὶ πε-
 ρὶ τὴν αὐτὴν ὑπόθεσιν δύο λόγους ἀνεκτῶς εἰπεῖν,

6. ἄγουσαν. W. offert ἄξουσιν cum additamento: „sed
 „esto snallage temporis.“ 10. ποιήσασθαι. Stephan. in
 emendat., Diatr. VII. adnexis, coniicit πορίσασθαι. Sed
 nihil mutandum videtur, uti recte iudicat Reberg. l. c.,
 ubi errore typothe. expressum est: ποιήσασθαι. 15. Pro
 κοινωτέραν Sogaarius p. 87 l. c. existimat, Isocratē scri-
 psisse εἰς κοινωτέραν. Perperam. 19. τὴν αἰκμὴν. Wolf.
 coniicit τὴν αὐτὴν, repetito ἡλικίαν.

viam haud quieturam esse reperiēbam, nisi maximae ci-
 vitates, compositis inter se discordiis, bellum in Asiam trans-
 ferrent, et emolumenta, quae nunc a Graecis extorquent, a
 barbaris peterent. (5.) Quam ob causam Panegyricae ora-
 tionis argumentum, quo nullum potest inveniri honestius
 nec cunctis Graecis utilius, denuo tractare conatus sum, hoc

ἄλλως τε καὶ ὁ πρότερος ἐκδοθεὶς οὕτως ἢ γεγραμμέ-
νος, ὥστε καὶ τοὺς βασκαίνοντας ἡμᾶς μιμεῖσθαι, καὶ
θαυμάζειν αὐτὸν μᾶλλον τῶν κατ' ὑπερβολὴν ἐπαινού-
ντων. Ἀλλ' ὅμως ἐγὼ ἀπάσας ταύτας τὰς δυσχερείας
ὑπεριδὼν, οὕτως ἐπὶ γήρῳς γέγονα Φιλότιμος, ὥστε
βουληθῆναι ἅμα τοῖς πρὸς σέ λεγομένοις, καὶ τοῖς
μετ' ἐμοῦ διατρίψασιν ὑποδείξαι, καὶ ποιῆσαι Φανε-
ρόν, ὅτι τὸ μὲν ταῖς πανηγύρεσιν ἐνοχλεῖν, καὶ πρὸς
ἅπαντας λέγειν τοὺς συντρέχοντας ἐν αὐταῖς, πρὸς
οὐδένᾳ λέγειν ἐστίν, ἀλλ' ὁμοίως οἱ τοιοῦτοι τῶν
λόγων ἄκυροι τυγχάνουσιν ὄντες τοῖς νόμοις καὶ ταῖς
πολιτείαις ταῖς ὑπὸ τῶν σοφιστῶν γεγραμμέναις.
Δεῖ δὲ τοὺς βουλομένους μὴ μάτην Φλυαρεῖν, ἀλλὰ
προὔργου τι ποιεῖν, καὶ τοὺς οἰομένους ἀγαθόν τι
κοινὸν εὐρηκέναι, τοὺς μὲν ἄλλους ἑᾶν πανηγυρίζειν,
αὐτοὺς δ' ὧν εἰσηγοῦνται ποιήσασθαι τινὰ πρόστάτην,
τῶν καὶ λέγειν καὶ πράττειν δυναμένων, καὶ δόξαν
μεγάλην ἐχόντων, εἴπερ μέλλουσι προσέξειν αὐτοῖς
τὸν νοῦν.

6. Ἄπερ ἐγὼ γνούς, διαλεχθῆναί σοι προειλό-
μην, οὐ τὰ πρὸς χάριν ἐκλεξάμενος, καίτοι πρὸ
πολλοῦ ποιησαίμην ἂν σοι κεχαρισμένως εἰπεῖν.

1. ἄλλως τε καὶ e Mediol. Vulgo ἄλλως τ' ἂν. 6. λε-
γομένοις πρὸς σέ vertere velim: *collectis circa te*, ita ut re-
spondeat τῷ διατρίψασιν μετ' ἐμοῦ. Ideo Auger. coniecit et
in textum recepit συλλεγομένοις, quod opus non erat. Adi-
ter nec male Wolfius, qui vertit: „ut per ea, quae
„tibi dico, meis etiam discipulis demonstrare planumque
„facere studuerim.“ 10. 11. ὁμοίως — ἄκυροι — τοῖς
νόμοις: *aeque irritae sunt ac leges*. 21. τὰ e Wolf.
coniect.

discrimine, ut consilium, in hac oratione, ad unum virum,
qui huic negotio praeesse possit. illic ad plures dirigam.
(6.) Quoniam vero, Philippe, tu is es, qui talia efficere

ἀλλ' οὐκ ἐπὶ τοῦτο τὴν διάνοιαν ἔσχον. Ἀλλὰ τοὺς μὲν ἄλλους ἐώρων τοὺς ἐνδόξους τῶν ἀνδρῶν ὑπὸ πόλεσι καὶ νόμοις οἰκοῦντας, καὶ οὐδὲν αὐτοῖς ἐξόν ἄλλο πράττειν, ἢ τὸ προσταττόμενον, ἔτι δὲ πολὺ καταδεστέρους ὄντας τῶν πραγμάτων τῶν ῥηθησομένων, σοὶ δὲ μόνῳ πολλὴν ἐξουσίαν ὑπὸ τῆς τύχης δεδομένην, καὶ πρέσβεις πέμπειν πρὸς οὓς ἂν βουλευθείης, καὶ δέχεσθαι παρ' ὧν ἂν σοι δοκῇ, καὶ λέγειν ὅτι ἂν ἡγῇ συμφέρειν· πρὸς δὲ τούτοις, καὶ δύναμιν καὶ πλοῦτον κεκτημένον, ὅσον οὐδεὶς τῶν Ἑλλήνων, ἀ μόνῳ τῶν ὄντων καὶ πείθειν καὶ βιάζεσθαι πέφυκεν· ὧν οἶμαι καὶ τὰ νῦν ῥηθησόμενα προσδεήσεσθαι. Μὲλλω γάρ σοι συμβουλεύειν, προστῆναι τῆς τε τῶν Ἑλλήνων ὁμονοίας, καὶ τῆς ἐπὶ τοὺς βαρβάρους στρατείας. Ἔστι δὲ τὸ μὲν πείθειν στρατεύειν, ἰδίᾳ σοὶ τιμὴν φέρον· τὸ δὲ ἐπὶ τοὺς βαρβάρους, κοινῇ χρήσιμον. Ἡ μὲν οὖν περιβολὴ τοῦ λόγου παντὸς τοιαύτη τίς ἐστίν.

7. Οὐκ ὀκνήσω δὲ πρὸς σὲ κατεπειν, ἐφ' οἷς ἐλύπησάν μέ τινες τῶν πλησιαζόντων· οἶμαι γὰρ ἔσεσθαι τι προὔργου. Δηλώσαντος γάρ μου πρὸς αὐτούς, ὅτι μέλλω σοι λόγον πέμπειν, οὐκ ἐπίδειξιν ποιησόμενον, οὐδ' ἐγκωμιασόμενον τοὺς πολέμους τοὺς

1. τοῦτα. Wolf. praefert τούτω. 15. ἰδίᾳ. Ita Ald. Baf. 1. W. Steph.; Med. cum Secer. ἰδίαν. 20. 21. οἶμαι γὰρ ἔσεσθαι τι προὔργου: nam profuturum esse putat; nempe ut perlegas orationem hanc, priusquam de illa deque auctore eius iudices. V. c. 9. 23. ἐγκωμιασόμενον ex Baf. 1. et Auger., cuius et codd. K. et N. hanc declarationem confirmant. Idem placet Steph. in emendatx. Edd. vet. ἐγκωμιαζόμενον.

possis, tibi suavis sum, ut concordiae inter Graecos stabilendae et expeditioni contra barbaros suscipiendae praefles velis. (7.) Opposuerunt quidam se consilio, mittendi tibi

διὰ σοῦ γεγενημένους (ἕτεροι γὰρ τοῦτο ποιήσουσιν)
 ἀλλὰ πειρασόμενόν σε προτρέπειν ἐπὶ πράξεις οἰκείας
 πείρας καὶ καλλίους, καὶ μᾶλλον συμφερούσας, ὧν
 νῦν τυγχάνεις προηρημένος, οὕτως ἐξεπλάγησαν, μὴ
 διὰ τὸ γῆρας ἐξέστηκα τοῦ Φρονεῖν, ὥστ' ἐτόλμησαν
 ἐπιπλῆξαι μοι, πρότερον οὐκ εἰσθότες τοῦτο ποιεῖν,
 λέγοντες ὡς ἀτόποις καὶ λίαν ἀνοήτοις ἐπιχειρεῖν
 πράγμασιν, ὅστις Φιλίππῳ συμβουλεύοντα λόγον
 μέλλω πέμπειν· ὅς, εἰ καὶ πρότερον ἐνόμιζεν αὐτὸν
 εἶναι τινος πρὸς τὸ Φρονεῖν καταδεέστερον, νῦν διὰ
 τὸ μέγεθος τῶν συμβεβηκότων οὐκ ἔστιν ὅπως οὐκ
 οἶεται βέλτιον δύνασθαι βουλεύεσθαι τῶν ἄλλων.
 Ἐπεὶ καὶ Μακεδόνων ἔχει περὶ αὐτὸν τοὺς σπου-
 δαιοτάτους, οὓς εἰκὸς, εἰ καὶ περὶ τῶν ἄλλων ἀπεί-
 ρως ἔχουσι, τότε συμφέρον ἐκείνῳ μᾶλλον ἢ σὲ γι-
 γνώσκειν. Ἐτι δὲ καὶ τῶν Ἑλλήνων πολλοὺς ἀν' ἰδίαις
 ἐκεῖ κατοικοῦντας, οὐκ ἀδόξους ἀνδρας, οὐδ' ἀνοήτους,
 ἀλλ' οἷς ἐκεῖνος ἀνακονοῦμενος, οὐκ ἐλάττω τὴν βα-
 σιλείαν πεποιήκειν, ἀλλ' εὐχῆς ἄξια διαπέπρακται.
 Τί γὰρ ἐλλέλοιπεν; οὐ Θετταλοὺς μὲν τοὺς πρότε-
 ρον ἐπάρξαντας Μακεδονίας, οὕτως οἰκείως πρὸς
 αὐτὸν διακεῖσθαι πεποιήκειν, ὥςθ' ἐκάστους αὐτῶν
 μᾶλλον ἐκείνῳ πιστεύειν, ἢ τοῖς συμπολιτευομένοις;
 τῶν δὲ πόλεων τῶν περὶ τὸν τόπον ἐκεῖνον, τὰς μὲν
 ταῖς εὐεργεσίαις πρὸς τὴν αὐτοῦ συμμαχίαν προσῆκται,
 τὰς δὲ σφόδρα λυπούσας ἀναστάτους πεποιήκε; Μά-

4. 5. μὴ ἐξέστηκα τοῦ φρ.: *ne a mente alienus seu mentis capius sim.* 20. τοὺς in Wolf. exempl. vitiose omissum est. 21. ἐπάρξαντας: *imperium affectantes*, nisi quis in hoc verbo exaggerationem potentiae Thessalicae quaerere velit.

orationem hanc, familiarium meorum nonnulli, res tuas gestas, prudentiam ac consiliatores in memoriam mihi revocantes, ac Philippum iniuriam sibi factam existimaturum dicem

γητας δὲ καὶ Περρὲβαίους καὶ Παίονας κατέστραπται,
καὶ πάντας ὑπηκέους αὐτοὺς εἴληφε; τοῦ δὲ Ἰλλυ-
ριῶν πλῆθους, πλὴν τῶν περὶ τὸν Ἀδρίαν οἰκούντων,
ἐγκρατὴς καὶ κύριος γέγονεν; ἀπάσης δὲ τῆς Θράκης,
ὅς ἡβουλήθη δεσπότας κατέστησε; τὸν δὲ τοιοῦτον
καὶ τηλικαῦτα διαπεπραγμένον, οὐκ οἶει πολλὴν
μωρίαν καταγνώσεσθαι τοῦ πέμψαντος τὸ βιβλίον,
καὶ πολὺ διεψεῦσθαι νομίσιν, τῆς τε τῶν λόγων
δυνάμεως, καὶ τῆς αὐτοῦ διανοίας;

8. Ταῦτα ἀκούσας, ὡς μὲν τὸ πρῶτον ἐξεπλά-
γην, καὶ πάλιν, ὡς ἀναλαβὼν ἑμαυτὸν, ἀντεῖπον
πρὸς ἕκαστον τῶν ῥηθέντων, παραλείψω, μὴ καὶ
δόξω τισὶν ἀγαπᾶν, εἰ χαριέντως αὐτοὺς ἡμυνάμην.
Λυπήσας δ' οὖν οὐ μετρίως (ὡς ἑμαυτὸν ἔπειθεν)
τοὺς ἐκπληξάί μοι τολμήσαντας, τελευτῶν ὑπεσχό-
μα, μόνοις αὐτοῖς τῶν ἐν τῇ πόλει τὸν λόγον δεῖξειν,
καὶ ποιήσιν οὐδὲν ἄλλο περὶ αὐτοῦ πλὴν ὅτι ἂν
ἐκείνοις δόξῃ. Τούτων ἀκούσαντες ἀπῆλθον, οὐκ
οἶδ' ὅπως τὴν διάνοιαν ἔχοντες. Πλὴν οὐ πολλαῖς
ἡμέραις ὕστερον, ἐπιτελεσθέντος τοῦ λόγου, καὶ
δεχθέντος αὐτοῖς, τοσοῦτο μετέπεσον, ὥστ' ἡσχύ-
νοντο μὲν ἐφ' οἷς ἐθρασύνοντο, μετέμελε δὲ αὐτοῖς
ἐπάντων τῶν εἰρημένων, ὁμολόγουν δὲ μηδενὸς πώ-
ποτε τοσοῦτον πράγματος διαμαρτεῖν· ἔσπευδον δὲ

6. 7. οὐκ οἶει καταγνώσεσθαι etc.: *nonne putas fultum iudicaturum hunc, qui libellum miserit, magnoque illum in errore versari de orationum scriptarum vi, atque minus honorifice sentire de iudicio prudentiaque eius, ad quem scribitur?* Igitur αὐτοῦ, (versic. 9.) ad Philippum referas. 19. Πλὴν: *sed, verum.* 24. τοσοῦτον e coniect. Wolf. recte recepit Aug. pro vulgato τοσοῦτου.

tes. (8.) Sed quum orationem ipsam perlegissent, non solum omnium, quas dixerant, eos poenituit, sed huius etiam orationis, quam primum tibi mittendae auctores fuerunt.

μᾶλλον εἰς τὸ πεμφθῆναι σοὶ τοῦτον τὸν λόγον· ἔλεγον δ', ὡς ἐλπίζουσιν, οὐ μόνον σὲ καὶ τὴν πόλιν ἔξειν μοι χάριν ὑπὲρ τῶν εἰρημένων, ἀλλὰ καὶ τοὺς Ἕλληνας ἅπαντας.

9. Τούτου δ' ἐνεκά σοι ταῦτα διήλθον, ἵν' ἢ τί σοι φαίνεται τῶν ἐν ἀρχῇ λεγομένων, ἢ μὴ πιστόν, ἢ μὴ δυνατόν, ἢ μὴ πρέπον σοὶ πράττειν, μὴ δυσχεράνας ἀποστῆς τῶν λοιπῶν, μηδὲ πάσης τὸ αὐτὸ τοῖς ἐπιτηδείοις ἐμοί, ἀλλ' ἐπιμείνης, ἡσυχάζουσιν ἔχων τὴν διάνοιαν, ἕως ἂν διὰ τέλους ἀκούσης ἀπάντων τῶν λεγομένων. Οἶμαι γὰρ ἐρεῖν τι τῶν δεόντων, καὶ τῶν σοὶ συμφερόντων.

10. Καίτοι μ' οὐ λέληθεν, ὅσον διαφέρουσι τῶν λόγων εἰς τὸ πείθειν, οἱ λεγόμενοι τῶν ἀναγινωσκομένων, οὐδ' ὅτι πάντες ὑπειλήφασιν, τοὺς μὲν περὶ σπουδαίων πραγμάτων καὶ κατεπεργέντων ῥητορεύεσθαι, τοὺς δὲ πρὸς ἐπίδειξιν καὶ πρὸς ἐργολαβίαν γεγράφθαι. Καὶ ταῦτ' οὐ κακῶς ἐγνώκασιν. Ἐπεὶ δ' ἂν γὰρ ὁ λόγος ἀποστερηθῇ τῆς τε δόξης τοῦ λέγοντος, καὶ τῆς Φωνῆς καὶ τῶν μεταβολῶν τῶν ἐν ταῖς ῥητορείαις γιγνομένων, ἔτι δὲ καὶ τῶν καιρῶν, καὶ τῆς σπουδῆς τῆς περὶ τὴν πράξιν, καὶ μηδὲν ἢ τὸ συναγωνιζόμενον καὶ συμπεῖθον, ἀλλὰ τῶν μὲν προειρημένων ἀπάντων ἔρημος γένηται καὶ γυμνός, ἀναγινώσκη δὲ τις αὐτὸν ἀπιθάνως, καὶ μηδὲν ἦθος

6. 7. μὴ πιστόν, (c. 13;) μὴ δυνατόν, (c. 15;) μὴ πρέπον, (c. 29.) 20. 21. τῶν μεταβολῶν — γιγνομένων: *varietate, quae artificii oratorii pars est.* 21. καιρῶν, *si quis de tempore loquitur.* 25. ἦθος h. l. redditur *affectus.* Vid. Quintil. VI, 2.

(9.) Ne igitur idem tibi eveniat quod familiaribus meis, tota tibi perlegenda erit oratio, priusquam iudicium de illa feras.
(10.) Iudicaveris autem optime, an operae pretium quid di-

ἐστημαίνόμενος, ἀλλ' ὥσπερ ἀπαριθμῶν, εἰκότως, αἶμαι, Φαῦλος εἶναι δοκεῖ τοῖς ἀκούουσιν· ἅπερ καὶ τὸν νῦν ἐπιδεικνύμενον μάλιστα ἂν βλάψειεν, καὶ Φυλότερον φαίνεσθαι ποιήσειεν. Οὐδὲ γὰρ ταῖς περὶ τὴν λέξιν εὐρυθμίαις καὶ ποικιλίαις κεκοσμήκαμεν αὐτόν, αἷς αὐτός τε νεώτερος ὢν ἐχρῶμην, καὶ τοῖς ἄλλοις ἐπέδειξα, ὅι' ὢν τοὺς λόγους ἰδίους θ' ἅμα καὶ πιστοτέρους ποιοῖεν. Ὡς οὐδὲν ἔτι δύναμαι διὰ τὴν ἡλικίαν, ἀλλ' ἀπόχρη μοι τοσοῦτον, ἢν αὐτὰς τὰς πράξεις ἀπλῶς δυνηθῶ διελθεῖν. Ἡγοῦμαι δὲ καὶ σοὶ προσήκειν, ἀπάντων τῶν ἄλλων ἀμελίσαντι, τῷτάις μόναις προσέχειν τὸν νοῦν. Οὕτως ἢ ἂν ἀκριβέστατα καὶ κάλλιστα θεωρήσεις, εἴ τι τυγχάνοιμεν λέγοντες, εἰ τὰς μὲν δυσχερείας τὰς περὶ τοὺς σοφιστὰς, καὶ τοὺς ἀναγινώσκομένους τῶν λόγων ἀφέλης, ἀναλαμβάνων δὲ ἕκαστον αὐτῶν εἰς τὴν διάνοιαν ἐξετάξης, μὴ πάρεργον ποιούμενος, μηδὲ μετὰ ῥαθυμίας, ἀλλὰ μετὰ λογισμοῦ καὶ φιλοσοφίας, ἧς καὶ σὲ μετεσχηκέναι Φασίν. Μετὰ γὰρ τούτων σκοπούμενος μᾶλλον, ἢ μετὰ τῆς τῶν πολλῶν δόξης, ἀμεινον ἂν βουλευσαιο περὶ αὐτῶν. Ἄ μὲν οὖν ἡβουλόμην σοὶ προειρῆσθαι, ταῦτά ἐστι.

-
1. ὥσπερ ἀπαριθμῶν: *quasi verba adnumeraret audiret* *et*. Haplographia paullo difficilior explicuit: ἀπαριθμῶν ἀριθμὸν. 2. δοκεῖ. Wolf. e coniect. δοκοῖη, quod opus non est. 3. ἐπιδεικνύμενον ex egregia Wolf. coniect.; reliquae omittunt: ἔτι δεικνύμενον. 14. τὰς μὲν δυσχερείας — τῶν λόγων ἀφέλης: *omissionis difficultatis* (Krickeleyen) *de sophistis* (i. e. *sophistam tibi consilium esse daturum*) *et praelectis orationibus*. Aliter Wolf. 17. Auger. cum Steph. ἐξετάσης. 22. σοὶ in Med. deest.
-

xerim, si nullis omnibus, quae ad rhetoricam atque illam praelegendi artem pertinent, ad res solummodo attentus, ubi orationis potius e rerum tractatarum veritate quam vul-

11. Περὶ δ' αὐτῶν τῶν πραγμάτων ἤδη ποιήσομαι τοὺς λόγους· Φημί γὰρ χρῆναί σε τῶν μὲν ἰδίων μηδενὸς ἀμελεῖσθαι, πειραθῆναι δὲ διαλλάξαι τὴν τε πόλιν τῶν Ἀργείων, καὶ τὴν Λακεδαιμονίων, καὶ τὴν Θηβαίων, καὶ τὴν ἡμετέραν. Ἦν γὰρ ταῦτας συστήσαι δυνηθῆς, οὐ χαλεπῶς, οἶμαι, καὶ τὰς ἄλλας ὁμονοεῖν ποιήσεις. Ἀπασαι γὰρ εἰσιν ὑπὸ ταῖς εἰρημέναις, καὶ καταφεύγουσιν, ὅταν φοβηθῶσιν, ἐφ' ἣν ἂν τούτων τύχωσι, καὶ τὰς βοηθείας ἐντεῦθεν λαμβάνουσιν. Ὡστε ἂν τέτταρας μόνον πόλεις εὖ φρονεῖν πείσης, καὶ τὰς ἄλλας πολλῶν κακῶν ἀπαλλάξεις.

12. Γνοίης δ' ἂν ὡς οὐδεμιᾶς σοι προσήκει τούτων ὀλιγωρεῖν, ἣν ἀνεγένκης αὐτῶν τὰς πράξεις ἐπὶ τοὺς σοὺς προγόνους. Εὐρήσεις γὰρ ἐν ἐκάστη πολλὴν Φιλίαν πρὸς ὑμᾶς, καὶ μεγάλας εὐεργεσίας ὑπαρχούσας. Ἄργος μὲν γὰρ ἔστι σοὶ πατρίς, ἥς δίκαιον τοσαύτην σε ποιεῖσθαι πρόνοιαν, ὅσην περ τῶν γονέων τῶν σαυτοῦ. Θηβαῖοι δὲ τὸν ἀρχηγὸν τοῦ γένους ὑμῶν τιμᾶσι, καὶ ταῖς προσδόδοις καὶ ταῖς θυσίαις μᾶλλον, ἢ τοὺς θεοὺς τοὺς ἄλλους. Λακεδαιμόνιοι δὲ τοῖς ἀπ' ἐκείνου γεγονόσι, καὶ τὴν βασιλείαν καὶ τὴν ἡγεμονίαν εἰς ἅπαντα τὸν χρόνον δεδώκασι. Τὴν δὲ πόλιν τὴν ἡμετέραν Φασίν, οἷς περὶ τῶν παλαιῶν πιστεύομεν, Ἡρακλεῖ μὲν αἰτίαν γενέσθαι τῆς ἀθανασίας (ὃν δὲ τρόπον, σοὶ μὲν αὖθις πυθέσθαι ῥᾷδιον, ἐμοὶ δὲ νῦν εἰπεῖν οὐ καιρός) τοῖς δὲ παισὶ σοῖς ἐκείνου τῆς σωτηρίας. Μόνη γὰρ ὑποστάτω τοὺς

gi opinione mensus fueris. (11.) *Pars prior: de Graecis inter se conciliandis.* Si Graecos inter se conciliare vis, quatuor solummodo, a quibus reliquae omnes pendent, in concordiam reducendae tibi erunt Argivorum, Lacedaemoniorum, Thebanorum, Atheniensiumque civitates. (12.) Nulla autem harum tibi negligenda erit, quam maxima earundem in

μεγίστους κινδύνους πρὸς τὴν Εὐρυσθέως δύναμιν, ἐκεῖνόν τε τῆς ὕβρεως ἔπαυσε, καὶ τοὺς παῖδας τῶν φόβων τῶν αἰεὶ παραγιγνομένων αὐτοῖς, ἀπήλλαξεν. Ὅτι οὐ μόνον τοὺς τότε σωθέντας δίκαιον ἦν ἡμῖν χάριν ἔχειν, ἀλλὰ καὶ τοὺς νῦν ὄντας· διὰ γὰρ ἡμᾶς καὶ ζῶσιν, καὶ τῶν ὑπαρχόντων ἀγαθῶν ἀπολαύουσι. Μὴ γὰρ σωθέντων ἐκείνων, αὐδὲ γενέσθαι τὸ παράπαν ὑπῆρχεν αὐτοῖς.

13. Τοιούτων οὖν ἀπάσῶν τῶν πόλεων γεγενημένων, ἔδει μὲν μηδέποτε σοι μηδὲ πρὸς μίαν αὐτῶν γενέσθαι διαφοράν. Ἀλλὰ γὰρ πάντες πλείω πεφύκαμεν ἐξαμαρτάνειν, ἢ κατορθοῦν. Ὡστε τὰ μὲν πρότερον γεγενημένα, κοινὰ θεῖναι δίκαιόν ἐστιν· εἰς δὲ τὸν ἐπίλοιπον χρόνον φυλακτέον, ὅπως μηδὲν συμβήσεται τοιοῦτο, καὶ σκεπτέον, τί ἂν ἀγαθὸν αὐτὰς ἐργασάμενος, φανείης ἀξία καὶ σεαυτοῦ καὶ τῶν ἐκείνοις πεπραγμένων πέποιηκώς. Ἐχεις δὲ καιρὸν. Ἀποδιδόντα γὰρ σε χάριν ὣν ὀφείλεις, ὑπολαμβάνονται διὰ τὸ πλῆθος τοῦ χρόνου τοῦ μεταξὺ προὔπαρχειν τῶν εὐεργεσιῶν. Καλὸν δ' ἐστὶ δοκεῖν μὲν τὰς μεγίστας τῶν πόλεων εὖ ποιεῖν, μηδὲν δὲ ἦττον σεαυτὸν ἢ ἐκείνας ὀφείλειν. Χωρὶς δὲ τούτων, εἰ πρὸς τινὰς αὐτῶν ἀηδὲς τί σοι συμβέβηκεν, ἅπαντα ταῦτα διαλύσεις. Αἱ γὰρ ἐν τοῖς παροῦσι καιροῖς εὐεργεσίαι, λήθην ἐμποιοῦσιν τῶν πρότερον ἡμῖν εἰς ἀλλήλους πεπλημμελημένων. Ἀλλὰ μὴ καὶ ἐκεῖνο φανερόν, ὅτι πάντες ἄνθρωποι τούτων πλείστην μνείαν ἔχουσιν, ὣν ἂν ἐν ταῖς συμφοραῖς εὖ πάθω-

11. κοινὰ θεῖναι: *communia putare*, i. e. *fragilitati humanae tribuere*.

maiores tuos beneficia existant. (13.) Nunc vero peropportuna adest, et debita illis digno modo solvendi, et omnia, quae

σιν. Ὅρᾳς δέ, ὡς τεταλαιπώρηνται διὰ τὸν πόλε-
 μιν, καὶ ὡς παραπλησίως ἔχουσι τοῖς ἰδίᾳ μαχομέ-
 νοις. Καὶ γὰρ ἐκείνους, αὐξανομένης μὲν τῆς ὀργῆς,
 οὐδεὶς ἂν διαλλάξειεν· ἐπὴν δὲ κακῶς ἀλλήλους δια-
 θῶσιν, οὐδενὸς διαλύοντος αὐτοὶ διέστησαν. Ὅπερ
 οἶμαι καὶ ταύτας ποιήσειν, ἢν μὴ σὺ πρότερον αὐτῶν
 ἐπιμεληθῇς.

14. Τάχ' οὖν ἂν τις ἐνστήναι τοῖς εἰρημένοις
 τολμήσεις, λέγων, ὡς ἐπιχειρῶ σε πείθειν ἀδυνά-
 τοις ἐπιθέσθαι πράγμασιν. Οὔτε γὰρ Ἀργείους Φί-
 λους ἂν ποτε γενέσθαι Λακεδαιμονίαις, οὔτ' ἂν Λα-
 κεδαιμονίους Θηβαίοις, αὐθ' ὅλως τοὺς εἰδικμένους
 ἅπαντα τὸν χρόνον πλεονεκτεῖν, οὐδέ ποτ' ἂν ἰσο-
 μοιρῆσαι πρὸς ἀλλήλους.

15. Ἐγὼ δ', ὅτε μὲν ἡ πόλις ἡμῶν ἐν τοῖς
 Ἑλλήσιν ἐδυνάστευε, καὶ πάλιν ἡ Λακεδαιμονίων,
 οὐδὲν ἂν ἡγούμεν περανθῆναι τούτων· ῥαδίως γὰρ
 ἑκατέραν ἐμποδῶν ἂν γενέσθαι τοῖς πραττομένοις.
 Νῦν δ' οὐχ ὁμοίως ἔγνωκα περὶ αὐτῶν. Οἶδα γὰρ
 ἀπάσας ὠμαλίσμένας ὑπὸ τῶν συμφορῶν. Ὡςθ' ἡγού-
 μαι πολὺ μᾶλλον αὐτὰς αἰρήσεσθαι τὰς ἐκ τῆς ὁμο-
 νοίας ὠφελείας, ἢ τὰς ἐκ τῶν τότε πραττομένων
 πλεονεξίας.

16. Ἐπειτα τῶν μὲν ἄλλων ὁμολογῶ μηδένα ἂν
 δυνηθῆναι διαλλάξαι τὰς πόλεις ταύτας, σοὶ δ' οὐδὲν

1. ὡς τεταλαιπώρηνται. Ald. cum Secer. ὥς τε ταλαιπώ-
 ρηται.

unquam in illos deliqueris, obliterandi occasio. (14.) At
 fortasse obiciunt nonnulli, neque Argivos unquam Lacedae-
 moniis amicos futuros esse, neque Lacedaemonios Thebanis.
 (15.) Quibus respondeo, omnes calamitatibus exaequatos,
 commoda concordiae rerum antehac gestorum iniustae ha-
 bendi cupiditati longe praepositueros esse. (16.) Fieri quidem

τῶν τοιούτων ἔστι χαλεπόν. Ὅρῳ γάρ σε τῶν τοις ἄλλοις δοκούντων ἀνελπίστων εἶναι καὶ παραδόξων, πολλὰ διαπεπραγμένον. Ὡστ' οὐδὲν ἄτοπον, εἰ καὶ ταῦτα μόνος ἂν συστήσαι δυνηθεῖς. Χρὴ δὲ τοὺς μέγα φρονούντας καὶ τοὺς διαφέροντας, μὴ τοιούτως ἐπιχειρεῖν, ἀ καὶ τῶν τυχόντων ἂν τις κατακράξειεν, ἀλλ' ἐκείνοις, οἷς μηδεὶς ἂν ἄλλος ἐπιχειρήσει, πλὴν τῶν ὁμοίαν σοὶ καὶ τὴν φύσιν καὶ τὴν δύναμιν ἐχόντων.

17. Θαυμάζω δὲ τῶν ἡγουμένων ἀδύνατον εἶναι προχθῆναι τι τούτων, εἰ μὴτ' αὐτοὶ τυγχάνουσιν εἰδότες, μὴδ' ἐτέρων ἀκηκόασιν, ὅτι πολλοὶ δὲ καὶ δεινοὶ πόλεμοι γεγῆνασιν, οὓς οἱ διαλυσάμενοι, μεγάλῃ ἀγαθῶν αἵτιοι ἀλλήλοις κατέστησαν. Τίς γὰρ ἂν ὑπερβολὴ γένοιτο τῆς ἐχθρας τῆς πρὸς Πέρσῃν τοῖς Ἕλλησι γενομένης; Οὐ τὴν φιλίαν ἅπαντες ἴσασιν, ἡμᾶς τε καὶ Λακεδαιμονίους μᾶλλον ἀγαπήσαντας, ἢ τῶν συγκατασκευασάντων ἐκατέρους ἡμῶν τὴν ἀρχήν. Καὶ τί δεῖ με λέγειν τὰ παλαιὰ, καὶ τὰ πρὸς τοὺς βαρβάρους; ἀλλ' εἴ τις ἀθρήσειε καὶ σκέψαιτο πᾶς τῶν ἄλλων συμφοράς, οὐδὲν ἂν μέρος αὔσαι φανεῖεν τῶν διὰ Θηβαίους καὶ Λακεδαιμονίους ἡμῖν γεγενημένων. Ἄλλ' οὐδὲν ἥττον Λακεδαιμονίων

11. τυγχάνουσιν. Med. cum Ald. et Secer. τυγχάνωσιν.

17. ἀγαπήσαντας. Suppleas αὐτὴν (φιλίαν), item post ἢ.

21. τῶν ἄλλων. W. legere mavult ὑπὸ τῶν ἄλλων, scilicet γεγενημένας ἡμῖν συμφοράς. Attamen ἄλλων συμφ. explicare etiam possis per: ἄλλοις γεγενημένας διὰ τοὺς Θηβαίους κ. Λ., ita ut ἄλλων oppositum sit ἡμῖν. Utrum sit praeferendum, in dubio est.

potest, ut hoc negotium paullo difficilius sit, sed id ipsum, quod tu solus illi par sis, ad suscipiendum illud te excitare debet. (17.) Qui hanc rem nullo plane modo expediri posse opinantur, isti neque quid antea factum sit, neque

τε στρατευσάντων ἐπὶ Θηβαίους, καὶ βουλομένων
 λυμῆνασθαι τὴν Βοιωτίαν; καὶ διοικῆσαι τὰς πόλεις,
 βοηθήσαντες ἡμεῖς, ἐμποδῶν ἐγεγόμεθα ταῖς ἐκεί-
 νων ἐπιθυμίαις. Καὶ πάλιν, μεταπεσούσης τῆς τύ-
 χης, καὶ Θηβαίων καὶ Πελοποννησίων ἀπάντων ἐπι-
 χειρησάντων ἀνάστατον ποῆσαι τὴν Σπάρτην, ἡμεῖς
 καὶ πρὸς ἐκείνους μόνοι τῶν Ἑλλήνων ποιησάμενοι
 συμμαχίαν, αἵτιοι τῆς σωτηρίας αὐτοῖς κατέστημεν.
 Πολλῆς οὖν ἀνοίας ἂν εἴη μεστός, εἴ τις ὁρῶν τη-
 λικαύτας μεταβολὰς γιγνομένης, καὶ τὰς πόλεις
 μήτ' ἔχθρας, μήτ' ὄρκων, μήτ' ἄλλου μηδενὸς φρον-
 τιζούσας, πλὴν ὅτι ἂν ὑπολάβωσιν ὠφέλιμον αὐταῖς
 εἶναι, τοῦτο δὲ μόνον στεργούσας, καὶ πᾶσιν τὴν
 σπουδὴν περὶ τοῦτο ποιουμένης, μὴ καὶ νῦν νομίζοι
 τὴν αὐτὴν γνώμην ἔχειν αὐτάς, ἄλλως τε καὶ σοῦ
 μὲν ἐπιστατεῦντος ταῖς διαλλαγαῖς, τοῦ δὲ συμφέ-
 ροντος πείθοντος, τῶν δὲ παρόντων κακῶν ἀναγκα-
 ζόντων. Ἐγὼ μὲν γὰρ οἶμαι τούτων συνγωνιζομέ-
 νων, ἅπαντα γενήσεσθαι κατὰ τρόπον.

18. Ἡγεῦμαι δ' οὕτως ἂν σε μάλιστα καταμα-

12. διοικῆσαι. Ita b'ianes ante W., nec non tres Aug. Codd.;
 Wolf. vero e coniecta διοικίσαι, quod Steph. et Auger. re-
 ceperunt. Verum quidem est, uti Wolf. dicit, διοικῆσαι
 significare: suo arbitratu administrare, libertate illis erepta,
 διοικίσαι: dissipare, seu everfis moenibus redigere in pagos;
 sed quum διοικεῖν etiam occurrat notione τούτῳ digerere ac
 utrumque verbum ab ipsis veteribus permutatum videatur,
 omnes denique libri in hac lectione consentiant, revocare
 illud non dubitavi, quamvis διοικίσαι praefero. 7. μό-
 νους. e Wolfii coniectura sensu flagitante; veti. et Steph.
 μόνους.

ingenium Graecorum, utilitatem omnibus rebus anteponen-
 tium, neque miseras, neque denique auctoritatis tuae vim no-
 visse declarant. (18.) Utium vero primariae Graeciae ci-

θῆν, εἴτε εἰρηρικῶς εἴτε πολεμικῶς αἱ πόλεις αὗται πρὸς ἀλλήλας ἔχουσιν, εἰ διεξέλθοιμεν μῆτε παντάπασι ἀπλῶς, μῆτε λίαν ἀκριβῶς, ἀλλὰ τὰ μέγιστα τῶν παρόντων αὐταῖς.

19. Καὶ πρῶτον μὲν σκεψώμεθα τὰ τῶν Λακεδαιμονίων· οὗτοι μὲν γὰρ ἄρχοντες τῶν Ἑλλήνων, οὐ πολὺς χρόνος ἐξ οὗ, καὶ κατὰ γῆν καὶ κατὰ θάλατταν, εἰς τοσαύτην μεταβολὴν ἤλθον, ἐπεὶδὴ τὴν μάχην ἡττήθησαν τὴν ἐν Λεύκτροις, ὥστε ἀπεσπέρηθησαν μὲν τῆς ἐν τοῖς Ἑλλήσι δυναστείας, τοιοῦτους δ' ἄνδρας ἀπώλεσαν σφῶν αὐτῶν, οἱ προηροῦντο τεθνάναι μᾶλλον ἢ ζῆν ἡττηθέντες ὧν πρότερον ἐδέσποντο. Πρὸς δὲ τούτοις, ἐπειδὴ Πελοποννησίους ἅπαντας τοὺς πρότερον μετ' αὐτῶν ἐπὶ τοὺς ἄλλους ἀκολουθοῦντας, τούτους μετὰ Θηβαίων εἰς τὴν αὐτῶν εἰσβάλλοντας, πρὸς οὓς ἠναγκάσθησαν κινδυνεύειν, οὐκ ἐν τῇ χώρᾳ περὶ τῶν καρπῶν, ἀλλ' ἐν μέσῃ τῇ πόλει πρὸς αὐτοῖς τοῖς ἀρχαίοις περὶ παιδῶν καὶ γυναικῶν, τοιοῦτον κίνδυνον, ὃν μὴ κατορθώσαντες μὲν, εὐθύς ἀπόλονται, νικήσαντες δέ, οὐδὲν μᾶλλον ἀπὸ ἀπληξίας τῶν κακῶν εἰσὶν, ἀλλὰ πολε-

2. 3. Locum ita resolvo: εἰ διεξέλθοιμεν μῆτε παντάπασι ἀπλῶς μῆτε λίαν ἀκριβῶς τὰ παρόντα αὐταῖς, ἀλλὰ τὰ μέγιστα αὐτῶν. 5. τὰ τῶν Λ. In Med. Ald. Seccer. Wolf. τῶν desideratur, Steph. et Auger. cum Bas. 1. illud servarunt. 7. οὐ πολὺς χρόνος ἐξ οὗ: non ita pridem. 7. καὶ ante κατὰ e Codd. H. et I. ac Med. cum Auger. renouant. 12. Post ἡττηθέντες Auger. e coniect. addidit ὑπὸ τούτων, quo superledere potuisset. 14. τοὺς πρότερον μετ' αὐτῶν — ἀκολουθοῦντας: qui prius cum ipsis contra alios militabant.

uitates, quas nominavi, ad reconciliationis maturitatem pervenerint nec ne, e rationibus eorundem inter se facillime apparebit. (19.) Lacedaemonii post acceptam ad Leuctras

μοῦνται μὲν ὑπὸ τῶν τὴν χώραν αὐτῶν περιοικούντων, ἀπιστοῦνται δὲ ὑπὸ πάντων Πελοποννησίων, μισοῦνται δὲ ὑπὸ τοῦ πλήθους τῶν Ἑλλήνων, ἄγονται δὲ καὶ φέρονται τῆς νυκτὸς καὶ τῆς ἡμέρας ὑπὸ τῶν οἰκετῶν τῶν σφετέρων αὐτῶν, οὐδένα δὲ χρόνον διαλείπουσιν ἢ στρατεύοντες ἐπὶ τινας, ἢ μαχόμενοι πρὸς τινας, ἢ βοηθοῦντες τοῖς ἀπολλυμένοις αὐτῶν. Τὸ δὲ μέγιστον τῶν κακῶν. Δεδιότες γὰρ διατελοῦσι, μὴ Θηβαῖοι διαλυσάμενοι τὰ πρὸς Φωκίας, πάλιν ἐπανελθόντες, μείζουσιν αὐτοὺς συμφοραῖς περιβάλῃσι τῶν πρότερον αὐτοῖς γεγενημένων. Καίτοι πῶς οὐ χρὴ νομίζειν τοὺς οὕτω διακαιμένους, ἀσμένως ἂν ἰδεῖν ἐπιστατοῦντα τῆς εἰρήνης ἀξίόχρεων ἄνδρα, καὶ δυνάμενον διαλύσαι τοὺς ἐνεστῶτας αὐτοῖς πολέμους;

20. Ἀργεῖους τοίνυν ἴδοις ἂν, τὰ μὲν παρακλησίῳ τοῖς εἰρημένοις πράττοντας, τὰ δὲ χειρόν τούτων ἔχοντας· πολεμοῦσι γὰρ ἐξ ὅσου περ τὴν πόλιν οἰκοῦσι πρὸς τοὺς ὁμόρους, ὥσπερ καὶ Λακεδαιμόνιοι, τοσοῦτον δὲ διαφέρουσιν, ὅσον ἐκεῖνοι μὲν πρὸς ἡττοὺς αὐτῶν, οὗτοι δὲ πρὸς κρείττους· ὁ πάντες ἂν ὁμολογήσειαν μέγιστον εἶναι τῶν κακῶν. Οὕτω δὲ τὰ περὶ τὸν πόλεμον ἀτυχοῦσιν, ὥστε ὀλίγου δεῖν καθ' ἑκάστον ἐνιαυτὸν τεμνομένην καὶ πορθουμένην τὴν χώραν περιορῶσιν. Ὁ δὲ πάντων δεινότατος· ὅταν γὰρ οἱ πόλεμοι διαλίπωσι κακῶς αὐτοὺς ποιοῦντες, αὐτοὶ τοὺς ἐνδόξους καὶ πλουσιωτάτους τῶν

26. Pro πόλεμοι Wolf. non sine veri specie auctorem πολέμοι scripsisse coniecit.

27. ἐνδόξους servari quidem posse Auger. existimat, sed praeferendum esse ἐνδοξοτάτους.

eladem in maximis angustiiis versantur. (20.) His infeliciores etiam Argivi sunt, qui, bello finitimorum, quo indefinenter fere premuntur, nonnunquam vacantes, nobilissimos opu-

παλιτῶν ἀπολλύουσι· καὶ ταῦτα δρῶντες οὕτω χαίρουσιν, ὥς οὐδένες ἄλλοι τοὺς πολεμίους ἀπακτείναντες. Αἵτιον δ' ἐστὶ τοῦ παραχωδῶς αὐτοὺς οὕτω ζῆν, οὐδὲν ἄλλο πλὴν ὁ πόλεμος· ὃν ἦν διαλύσης, οὐ μόνον αὐτοὺς τούτων ἀπαλλάξεις, ἀλλὰ καὶ περὶ τῶν ἄλλων ἀμεινον βουλευέσθαι ποιήσεις.

21. Ἀλλὰ μὴν τὰ περὶ Θηβαίους, οὐδὲ σὲ λέληθεν. Καλλίστην γὰρ μάχην νικήσαντες, καὶ μεγίστην δόξαν ἐξ αὐτῆς λαβόντες, διὰ τὸ μὴ καλῶς χρήσασθαι ταῖς εὐτυχίαις, οὐδὲν βέλτιον πράττουσι τῶν ἡττηθέντων καὶ δυστυχησάντων. Οὐ γὰρ ἔφθασαν τῶν ἐχθρῶν κρατήσαντες, καὶ πάντων ἀμελήσαντες ἠνώχλουν μὲν τὰς πόλεις τὰς ἐν Πελοποννήσῳ, Θετταλίαν δὲ ἐτάλμων καταδουλοῦσθαι· Μεγαρεῦσι δὲ ὁμόροις οὖσιν, ἠπείλουν· τὴν δ' ἡμετέραν πόλιν μέρος τι τῆς χώρας ἀπεστέρουν, Εὐβοίαν δὲ ἐπόρθουν, εἰς Βυζάντιον δὲ τριήρεις ἐξέκεμπον, ὥς καὶ γῆς καὶ θαλάσσης ἄρζοντες. Τελευτῶντες δὲ πρὸς Φωκέας πόλεμον ἐξήνεγκαν, ὥς τῶν τε πόλεων ἐν ὀλίγῳ χρόνῳ κρατήσοντες, τὸν τε τόπον ἀπαντῶ τὸν περιέχοντα κατασκήσοντες, τῶν τε χρημάτων τῶν ἐν Δελφοῖς περιγενησόμενοι ταῖς ἐκ τῶν ἰδίων δαπάναις. Ὡν οὐδὲν ἀποβέβηκεν. Ἀλλὰ ἀντὶ μὲν τοῦ λαβεῖν τὰς Φωκέων πόλεις, τὰς αὐτῶν ἀπολλυλέκασθαι. Εἰσβαλόντες δ' εἰς τὴν τῶν πολεμίων,

11. Οὐ γὰρ ἔφθασαν — κρατήσ., καὶ ἠνώχλουν: nam quum hostes vicissent, nihil ille prius fuit, quam potestus esse. 15. ὁμόροις. Med. μόνοις. 21. τῶν τε χρημάτων — δαπάναις: quasi vero Delphicas opes (a Phocensibus, ut belli sumptibus pares sint, occupatas) superaturi sint sumptibus privatis.

lentissimosque civium trucidant. (21.) Thebani, quamvis splendidissimam in Leuctris e Lacedaemoniis victoriam deportarunt, tamen fortuna male usi, omnem hoc tempore

ἐλάττω κακὰ ποιῶσιν ἐκείνοις ἢ πᾶσχοσι, πρὶν ἀπιέναι εἰς τὴν αἵτῶν. Ἐν μὲν γὰρ τῇ Φωκίδι τῶν μισθοφόρων τινὰς ἀποκτείνουσιν, οἷς λυσitteλεῖ τεθνάναι μᾶλλον ἢ ζῆν, ἀνυχωροῦντες δέ, τοὺς ἐνδοξοτάτους, καὶ μάλιστα τολμῶντας ὑπὲρ τῆς πατρίδος ἀποθνήσκειν, ἀπολλύουσιν. Εἰς τοῦτο δὲ τὰ πράγματ' αὐτῶν περιέστηκεν, ὥστ' ἐλπίσαντες ἅπαντας τοὺς Ἕλληνας ὑφ' αὐτοῖς ἔσεσθαι, νῦν ἐν σοὶ τὰς ἐλπίδας ἔχουσι τῆς αὐτῶν σωτηρίας. Ὡστ' οἶμαι καὶ τούτους ταχέως ποιήσκειν ὅτι ἂν σὺ κελεύῃς.

22. Λοιπὸν δ' ἂν ἦν ἡμῖν ἔτι περὶ τῆς πόλεως διαλεχθῆναι τῆς ἡμετέρας, εἰ μὴ πρότερα τῶν ἄλλων εὖ φρονίσασα, τὴν εἰρήνην ἐποίησατο. Νῦν δ' αὐτὴν οἶμαι καὶ συναγωνιεῖσθαι τοῖς ὑπὸ σοῦ κρατομένοις, ἄλλως τε καὶ ἰδυνηθῆ συνιδεῖν, ὅτι ταῦτα διοικήσεις, πρὸ τῆς ἐπὶ τὸν βάρβαρον στρατείας.

23. Ὡς μὲν οὖν οὐκ ἀδύνατόν ἐστί σοι συστήσαι τὰς πόλεις ταύτας, ἐκ τῶν εἰρημένων ἡγοῦμαι σοὶ γενήσεσθαι φανερόν. Ἐτι τοίνυν ὥς καὶ ῥαδίως ταῦτα πράξεις, ἐκ πολλῶν παραδειγμάτων οἶμαι γινῶναι τε ποιήσκειν. Ἦν γὰρ φανῶειν ἕτεροι τινὲς τῶν προγεγενημένων, μὴ καλλίως μὲν, μηδὲ ὅσιν τέροις ὧν ἡμεῖς συμβεβουλεύκαμεν, ἐπιχειρήσαντες, μείζω δὲ καὶ σχολιώτερα τούτων ἐπιτελέσαντες, τί

1. ἐκείνοις, in quo omnes consentiunt; Wolf.; qui hanc constructionem Latinam magis quam Graecam nominat, mutare cupit in ἐκείνους, quod Auger. praeter necessitatem recepit. 15. 16. ταῦτα διοικήσεις, i. e. εἰς δμόνοιαν αἵεις τὰς στασιαζούσας τῶν πόλεων. Wolf. 19. γενήσεσθαι. Wolf. praeter necessitatem mavult γενέσθαι.

salutis spem in te uno positam habent. (22.) Nostra denique civitas pacem ante ceteras fecit tibi in omnibus, quae a te suscipientur, adiumento erit. (23.) Facilia esse. At vero facillime etiam perfici posse, quae suadeo, ea ex-

λεικὸν εἶσθαι τοῖς ἀντιλέγουσιν, ὥς οὐ θᾶπτον σὺ ταῦτα πράξεις, ἢ ἐκείναι τὰ χαλεπώτερα;

24. Σκέψαι δὲ πρῶτον τὰ περὶ τὸν Ἀλκιβιάδην. Ἐκεῖνος γὰρ ἐκπεσὼν παρ' ἡμῶν, καὶ τοὺς ἄλλους ἐρῶν, τοὺς πρὸ αὐτοῦ ταύτῃ τῇ συμφορᾷ κεχρημένους, ἐπτηχότας διὰ τὸ μέγεθος τῆς πόλεως, οὐ τὴν αὐτὴν γνώμην ἔσχεν ἐκείνοις, ἀλλ' οἷηδεῖς πειρατέον εἶναι βίᾳ καταλθεῖν, προεῖλετο πολεμεῖν πρὸς αὐτήν. Καθ' ἕναστον μὲν οὖν τῶν τότε γενομένων, εὐτε λέγαν ἂν τις ἐπιχειρήσειεν, οὐτ' ἂν διελθεῖν ἀκριβῶς δύναιτο, πρὸς τε τὸ παρὸν ἴσως ἂν ἐνσχλίσσειεν. Εἰς τοσαύτην δὲ ταραχὴν κατέστησεν οὐ μόνον τὴν πόλιν, ἀλλὰ καὶ Λακεδαιμονίους, καὶ τοὺς ἄλλους Ἕλληνας, ὥςθ' ἡμᾶς μὲν παθεῖν ἅ πάντες ἴσασι, τοὺς δ' ἄλλους τηλικούτοις κακοῖς περιπεσεῖν, ὥστε μηδέπω νῦν ἐξιτήλους εἶναι τὰς συμφορὰς τὰς δι' ἐκείνην τὸν πόλεμον ἐν ταῖς πόλεσι γεγενημένας. Λακεδαιμονίους δέ, τοὺς τότε δέξαντας εὐτυχεῖν, εἰς τὰς νῦν ἀτυχίας δι' Ἀλκιβιάδην καθεστάναι· πεισθέντες γὰρ ὑπ' αὐτοῦ σῆς κατὰ θαλάτταν δυνάμεως ἐπισυμῆσαι, καὶ τὴν κατὰ γῆν ἡγεμονίαν ἀπώλεσαν. Ὡςτ' εἴ τις φασὶν τότε τὴν ἀρχὴν αὐτοῖς γενέσθαι τῶν παρόντων κακῶν, ὅτε τὴν ἀρχὴν τῆς θαλάττης ἐλάβαν, οὐκ ἂν ἐξελεγχθεῖν ψευδόμενος. Ἐκεῖνος μὲν οὖν τηλικούτων αἴτιος γενόμενος, κατῆλθεν εἰς τὴν πόλιν, μεγάλης μὲν δόξης τυχών, οὐ μὴν ἐπαινούμενης, ὑφ' ἀπάντων.

3. τὸν abest a Med. 14. ἅ πάντες. Med. perperam ἔπαντες.

empla docebunt, ubi difficiliora etiam ac deteriora confecta videmus. (24.) Alcibiades, quum a nobis ultro abiisset, et tanta vulnera inflixisset non solum urbi nostrae, sed Lacedaemoniis totique etiam Graeciae, in patriam per vim rediit

25. Κόνων δ' οὐ πολλοῖς ἔτεσιν ὕστερον ἀντί-
 στραφα τούτων ἔπραξεν· ἀτυχήσας γὰρ ἐν τῇ ναυ-
 μαχίᾳ τῇ περὶ Ἑλλήσποντον, οὐ δὲ αὐτόν, ἀλλὰ
 διὰ τοὺς συνάρχοντας, εἴκαδε μὲν ἀφικέσθαι κατη-
 σχύνθη, πλεύσας δ' εἰς Κύπρον, χρόνον μὲν τινα
 περὶ τὴν τῶν ἰδίων ἐπιμέλειαν διέτριβεν, αἰσθόμε-
 νος δὲ Ἀγησίλαον εἰς τὴν Ἀσίαν μετὰ πολλῆς δυνά-
 μεως διαβεβηκότα, καὶ πορθοῦντα τὴν χώραν, οὕτω
 μέγα ἐφρόνησεν, ὥστε ἀφορμὴν οὐδεμίαν ἄλλην ἔχων
 πλὴν τὸ σῶμα καὶ τὴν διάνοιαν, ἤλπισε Λακεδαι-
 μονίους καταπολεμήσειν ἄρχοντας τῶν ἄλλων Ἑλλή-
 νων καὶ κατὰ γῆν καὶ κατὰ θάλατταν· καὶ ταῦτα,
 πέμπων ὡς τοὺς βασιλέως στρατηγούς, ὑποσχνεῖται
 ποιήσειν. Καὶ τί δαὶ πλείω λέγειν; Συστάντος γὰρ
 αὐτῷ ναυτικοῦ περὶ Κνίδον, νικήσας τῇ ναυμαχίᾳ,
 Λακεδαιμονίους μὲν ἐξέβαλεν ἐκ τῆς ἀρχῆς, τοὺς
 δ' ἄλλους Ἑλλήνας ἠλευθέρωσεν. Οὐ μόνον δὲ τὰ
 τεύχη τὰ τῆς πατρίδος ἀνέωρθωσεν, ἀλλὰ καὶ τὴν
 πόλιν εἰς τὴν αὐτὴν δόξαν προήγαγεν, ἐξ ἧς περ
 ἐξέπεσεν. Καίτοι τίς ἂν πρὸς δόκησεν ὑπ' ἀνδρὸς
 οὕτω ταπεινῶς πράξαντος, ἀνιστραφῆσεσθαι τὰ τῆς
 Ἑλλάδος πράγματα, καὶ τὰς μὲν ἀτιμωθήσεσθαι,
 τὰς δὲ ἐπιπολάσειν τῶν Ἑλληνίδων πόλεων;

1. ἀντίστροφα Helych. explicat: ἴσα, ὅμοια. Sed h. l.
 potius sunt *opposita*. Alcibiades per vim in urbem rediit,
 Conon voluntate civium. 6. περὶ τὴν τῶν ἰδίων ἐπιμέ-
 λειαν διέτριβεν: *suarum rerum cura occupatus fuit*, i. e.
 privatus degit. 15. νικήσας τῇ ναυμαχίᾳ. Med. καὶ
 ναυμαχία νικήσας.

et a civibus honorificentissime exceptus est. (25.) Item
 Conon, qui, accepta ad Aegospotamon clade, in Cyprum au-
 fugerat ibique privatus degebat, classe ad Cnidum collecta
 Lacedaemonios superavit ac patriae suae imperium Graeciae

26. Διονύσιος τοίνυν (βούλομαι γὰρ ἐκ πολλῶν σε πεισθῆναι, ῥαδίαν εἶναι τὴν πράξιν, ἐφ' ἣν σε τυγχάνω παρακαλῶν) πολλοστός ὢν Συρακουσίων καὶ τῷ γένει καὶ τῇ δόξῃ, καὶ τοῖς ἄλλοις, ἐπιθυμῶν μοναρχίας ἀλόγως καὶ μανικῶς, καὶ τολμῶνς πάντα πράττειν τὰ φέροντα πρὸς τὴν δύναμιν ταύτην, κατέσχε μὲν Συρακούσας, ἀπάσας δὲ τὰς ἐν Σικελίᾳ πόλεις, ὅσαι περ ἦσαν Ἑλληνίδες, κατεστρέψατο, τηλικαύτην δὲ δύναμιν περιεβάλετο καὶ πεζικὴν καὶ ναυτικὴν, ὅσην οὐδαίς ἀνὴρ τῶν πρὸ ἐκείνου γεγενημένων.

27. Ἔτι τοίνυν Κύρος (ἵνα μνησθῶμεν καὶ τῶν βαρβάρων) ἐκτεθείς μὲν ὑπὸ τῆς μητρὸς εἰς τὴν ὁδόν, ἀναιρεθείς δὲ ὑπὸ Περσίδος γυναικός, εἰς τασαύτην ἦλθε μεταβολήν, ὥςθ' ἀπάσης τῆς Ἀσίας γενέσθαι δεσπότης.

28. Ὅπου δὲ Ἀλκιβιάδης μὲν Φυγὰς ὢν, Κόνων δὲ δεδυστυχηκώς, Διονύσιος δὲ οὐκ ἔνδοξος ὢν, Κύρος δ' οὕτως οἰκτρῶς αὐτῷ τῆς ἐξ ἀρχῆς γενέσεως ὑπαρχούσης, εἰς τοσοῦτόν προῆλθον, καὶ τσαυτὰ διεπράξαντο, πῶς οὐ σέ γε χρὴ προσδοκᾶν τὴν ἐκ τοιούτων μὲν γεγονέντα, Μακεδονίας δὲ βασιλεύοντα, τοσούτων δὲ κύριον ὄντα, ῥαδίως τὰ προειρημένα συστήσειν;

14. ἀναιρεθείς. Harpocration: ἀντὶ τοῦ ἀναληφθεὶς καὶ τραφεὶς, (uti Stephan. pro vulgato στραφεὶς h. l. emendavit in Diatr. VII.)

una cum prisco decore rellituit. (26.) Dionysius, unus e multis Syracusanorum, et genere et gloria et ceteris rebus, Syracusas occupavit et univexas Siciliae urbes, quae quidem Graecae essent, cepit, tantasque copias, quum pedestres tum navales, comparavit, quantas nemo ante illum. (27.) Praeterea Cyrus, a matre in viam abiectus, a Persica vero muliere sublatu et nutritus, totius Asiae dominatu potitus est. (28.) Quum igitur hi tantas res gesserint, nonne te, quae

29. Σκέψαι δὲ ὡς ἄξιόν ἐστι τοῖς τοιοῦτοῖς τῶν ἔργων μάλιστα ἐπιχειρεῖν, ἐν οἷς κατορθώσας μὲν, ἐφάμιλλον τὴν σαυτοῦ δόξαν καταστήσεις τοῖς πρωτεύουσι, διχμικρῶν δὲ τῆς προσδοκίας, ἀλλ' οὖν τὴν γε εὐνοίαν κτήσῃ τὴν παρὰ τῶν Ἑλλήνων, ἣν πολλὸν κάλλιον ἐστὶ λαβεῖν, ἢ πολλὰς πόλεις τῶν Ἑλληνίδων κατὰ κράτος ἐλεῖν. Τὰ μὲν γὰρ τοιαῦτα τῶν ἔργων φθόνον ἔχει, καὶ δυσμένειαν, καὶ πολλὰς βλαβερὰς, οἷς δ' ἡμεῖς συμβεβουλεύαμεν, οὐδὲν πρόεστι τούτων. Ἀλλ' εἴ τις θεῶν ἀρεσὴν σοὶ δοῖη μετὰ ποίας ἂν ἐπιμελείας καὶ διατριβῆς εὖξαιο τὰν βίον διαγείν, οὐδεμίαν ἑλοῖο ἂν, εἴπερ ἐμοὶ συμβούλῳ χρεῖο, μᾶλλον ἢ ταύτην. Οὐ γὰρ μόνον ὑπὸ τῶν ἄλλων ἔση ζηλωτός, ἀλλὰ καὶ σὺ σαυτὸν μακαριεῖς. Τίς γὰρ ἂν ὑπερβολὴ γένοιτο τῆς τοιαύτης εὐδαιμονίας, ὅταν πρέσβεις μὲν ἦκωσιν ἐκ τῶν μεγίστων πόλεων, οἱ μάλιστα εὐδοκιμοῦντες, εἰς τὴν σὴν δυναστείαν, μετὰ δὲ τούτων βουλευῇ περὶ τῆς κοινῆς σωτηρίας, περὶ ἧς οὐδεὶς ἄλλος φηνέσται τοιαύτην πρόνοιαν πεποιημένος, αἰσθάνῃ δὲ τὴν Ἑλλάδα πᾶσαν ἐρῶν οὕσαν, ἐφ' οἷς σὺ τυγχάνεις ἡγούμενος, μηδεὶς δ' ὀλιγώρως ἔχη τῶν παρὰ σοὶ βραβευομένων, ἀλλ' οἱ μὲν πυνθάνωνται περὶ αὐτῶν, ἐν οἷς εἰσὶν, οἱ δ' εὐχωνταὶ σε μὴ διαμαρτεῖν ὧν ἐπεθύ-

7. ἐλεῖν e Wolf. conject.; omnes ante eum ἔχειν. 20. αἰσθάνῃ δὲ — ἡγούμενος a Med. abstunt. 22. σοὶ. Wolf. σοῦ. Sed in illa lectione Med. Ald. Bas. 1. Secer. Steph. Auger. consentiunt. Verte: *quae apud te* (in regia tua) *dispensantur seu diriguntur.* 23. ἐν οἷς εἰσιν: *in quibus sint*, i. e. quo loco res sint. Pro εἰσιν Med. ἔστιν, quum ad βραβευόμενα pertineat.

tibi suadeo; facile perfecturum crediderim? (29.) Ceterum talia suscipienti nec gloria splendida, nec Graecorum

μηκας· εἰ δὲ δεδίωσι, μὴ πρότερόν τι πάθης; πρὶν τέλος ἐπιθεῖναι τοῖς πραπτομένοις; ἐφ' οἷς γινομένοις, πῶς οὐκ ἂν εἰκότως μέγα φρονείης; πῶς δὲ οὐχὶ περηχάρης ὢν, τὸν βίον διакτελοίης, τηλικούτων σαυτὸν εἰδώς πραγμάτων ἐπιστάτην γεγενημένον; τίς δὲ οὐκ ἂν τῶν καὶ μετρίως λογίζεσθαι δυναμένων, ταύτας αὖ σοι μάλιστα παρτανέσειε προαιρεῖσθαι τῶν πράξεων, τὰς ἀμφοτέρᾳ σοι φέρειν ἅμα δυναμένας, ὥπερ καρτερός, ἡδονάς τε ὑπερβαλλούσας, καὶ τιμὰς ἀνεξαλείπτους;

30. Ἀπόχρη δ' ἂν μοι τὰ προειρημένα περὶ τούτων, εἰ μὴ παραλελοιπώς ἦν τινὰ λόγον, οὐκ ἀμνημονήσας, ἀλλ' οὐκήσας εἰπεῖν, ὅν ἤδη μοι δοκῶ δηλώσειν. Οἶμαι γάρ σοί τε συμφέρεται ἀκούσαι περὶ αὐτῶν, ἐμοί τε προσήκειν μετὰ παρήρσιαις (ὥς περ εἰδίσμαι) ποιεῖσθαι τοὺς λόγους.

31. Αἰσθάνομαι γάρ σε διαβαλλόμενον ὑπὸ τῶν σοὶ μὲν φθονούντων, τὰς δὲ πόλεως καὶ αὐτῶν εἰδικμένων εἰς ταραχὰς καθιστάναι, καὶ τῆς εἰρήνης οὐσῆς τοῖς ἄλλοις κοινῆς, τὸν πόλεμον αὐτῶν ἴδιον εἶναι νομζόντων, οἱ πάντων τῶν ἄλλων ἀμελήσαντες,

1. Codd. Aug. H. et I. cum Med. δεδίωσι, ne paullo ante evincatur. 1. μὴ τι πάθης: ne quid tibi accidat, i. e. ne egrediaris e vita. 2. ἐφ' οἷς γινομένοις e Wolf. emendatione pro vulgato οἷς γινομένοις. 11. Ἀπόχρη. Wolf. Ἀπέχρη. 19. καθιστάναι Ald. Wolf. Steph. Auger., reliquae καθιστάναι, quorum prius Wolf. pro activo, posterior pro passivo habet. 20. ἴδιον e Wolf. conject., quam Steph. et Auger. receperunt. Cod. Auger. H. et I. cum Med. Ald. Bas. r. Hag. ἡδίω. Hanc ferri posse Wolf. dicit, si legeretur αὐτοῖς ἡδίω. Retbergius ex Aristotel. Rhet. III, 10 locum ita restituere non dubitat:

benevolentia, nec propria felicitas tibi deserit. (30.) Numquam hactenus verecundia retardatus omisi, libere eloquar. (31.) Oratores nostri, tui aequo ac pacis inimici, spargere

περὶ τῆς σῆς δυνάμεως λέγουσιν, ὡς οὐχ ὑπὲρ τῆς Ἑλλάδος, ἀλλ' ἐπὶ ταύτην αὐξάνεται, καὶ συχνὸν ἤδη χρόνον ἅπασιν ἡμῖν ἐπιβουλεύεις, καὶ λόγῳ μὲν μέλλεις Μεσσηνίοις βοηθεῖν, εἰάν τὰ περὶ Φωκίας διαοικήσης, ἔργῳ δ' ὑπὸ σαυτῷ ποιεῖσθαι Πελοπόννησον διανοῇ· ὑπάρχουσι δέ σοι Θετταλοὶ μὲν καὶ Θηβαῖοι, καὶ πάντες οἱ τῆς Ἀμφικτυονίας μετέχοντες, ἑτοιμοὶ συνακολουθεῖν· Ἀργεῖοι δὲ καὶ Μεσσηνιοὶ καὶ Μεγαλοπολίται, καὶ τῶν ἄλλων πολλοὶ συμπόλεμεῖν, καὶ ποιεῖν ἀναστάτους Λακεδαιμονίους· ἦν δὲ ταῦτα πράξης, καὶ τῶν ἄλλων Ἑλλήνων ῥαδίως κρατήσεις. Ταῦτα φλυαροῦντες, καὶ φάσκοντες ἀκριβῶς εἰδέναι, καὶ ταχέως ἅπαντα τῷ λόγῳ καταστρεφόμενοι, πολλοὺς φείδουσι, καὶ μάλιστα τοὺς τῶν αὐτῶν κακῶν ἐπιθυμοῦντας, ὥνπερ οἱ λογοποιοῦντες· ἔπειτα δὲ καὶ τοὺς οὐδενὶ λόγῳ χρωμένους ὑπάρχειν τῶν κοινῶν, ἀλλὰ παντάπασιν ἀνοήτως διακειμένους, καὶ πολλὴν χάριν ἔχοντας τοῖς ὑπὲρ αὐτῶν φοβεῖσθαι καὶ δεδιέναι προσποιουμένους· ἔτι δὲ τοὺς οὐκ ἀποδοκιμάζοντας τὸ δοκεῖν σὲ ἐπιβουλεύειν τοῖς Ἕλλησιν,

καὶ τὴν τοῖς ἄλλοις κοινὴν εἰρήνην νεκρίζοντων τοῖς αὐτῶν ἰδίῳις πόλεμον. Mihi quidem, si αὐτῶν idem sit quod αὐτῶν vel in hoc mutetur, deinde Wolfio auctore ἰδίῳι legatur, omnia sana videntur interpretanti: qui pacem omnibus communem, bellum vero proprium sibi esse existimant, i. e. qui pacem ut noxiam sibi aliis relinquunt, bellum vero, ex quo commoda capiant, sibi solis vindicant. 3. μὲν Wolf. e coniect. recepit. 5. ἔργῳ in vet. edit. locum suum habet ante διοικήσης et δὲ post σαυτῷ; a Wolfio huc transposita sunt. 5. Pro ποιεῖσθαι Med. legit ποιήσιν. 7. Ἀμφικτυονίας, i. e. iuris mittendi legatos ad confessum Amphictyonum, cuius scilicet non omnes Graeciae populi participes erant. Auger.

Student, et olim te Graecis insidiatum esse et nunc nihil agere, quam ut omnem Graeciam, victis Peloponnesiis, in

ἀλλὰ τὴν αἰτίαν ταύτην ἀξίαν ἐπιθυμίας εἶναι νομίζοντας· οἱ τοσοῦτον ἀφεστᾶσι τοῦ νοῦν ἔχειν, ὥστ' οὐκ ἴσασιν, ὅτι τοῖς αὐτοῖς ἂν τις λογισμοῖς χρώμενος, τοὺς μὲν βλάψειεν, τοὺς δ' ὠφελήσειεν. Οἷον καὶ νῦν, εἰ μὲν τις Φαίῃ, τὸν τῆς Ἀσίας βασιλέα τοῖς Ἑλλησιν ἐπιβουλεύειν, καὶ παρασκευάζεσθαι στρατεύειν ἐφ' ἡμᾶς, οὐδὲν ἂν λέγοι περὶ αὐτοῦ φαῦλον, ἀλλ' ἀνδρωδέστερον αὐτὸν καὶ πλείονος ἀξίον δοκῆν εἶναι ποιήσειεν· εἰ δὲ τῶν ἀφ' Ἡρακλείους τῆς πεφυκότων, ὃς ἀπάσης κατέστη τῆς Ἑλλάδος εὐεργέτης, ἐπιφέρῃ τὴν αἰτίαν ταύτην, εἰς τὴν μεγίστην αἰσχύνην ἂν αὐτὸν καταστήσειεν. Τίς γὰρ οὐκ ἂν ἀγανακτήσειε καὶ μισήσειεν, εἰ φαίνοιτο τοῦτοις ἐπιβουλεύων, ὑπὲρ ὧν ὁ πρόγονος αὐτοῦ προέλετο κινδυνεύειν, καὶ τὴν μὲν εὐνοίαν, ἣν ἐκεῖνος κατέλειπε τοῖς ἐξ αὐτοῦ γεγεννημένοις, μὴ πειρῶντο διαφυλάττειν, ἀμελήσας δὲ τούτων, ἐπονειδίστων ἐπιθυμοῖ καὶ πονηρῶν πραγμάτων.

32. Ὡς ἐνθυμούμενόν σε χρή μὴ περιορᾷν τοιαύτην φήμην σαυτῷ περιφρομένην, ἣν οἱ μὲν ἐχθροὶ περιθεῖναι σοὶ ζητοῦσι, τῶν δὲ φίλων οὐδεὶς ὅστις οὐκ ἂν ἀντεπεῖν ὑπὲρ σοῦ τολμήσειεν. Καίτοι περὶ τῇ σοὶ συμφερόντων ἐν ταῖς τούτων ἀμφοτέρων γνώμῃς, μάλιστα ἂν κατίδοις τὴν ἀλήθειαν.

1. αἰτίαν. Med. ἀρχήν. 4. Interpuncti post ὠφελήσ., reliquae post νῦν. 8. φαῦλον. Ald. φλαῦρον, quod Auger. recepit. 12. Τίς γὰρ — μισήσ. a Med. absunt. 19. μὴ in Med. desideratur. 23. ἀμφοτέρων. Med. ἀμφοτέραις. Verre: *quid tibi utile sit, ex utrorumque (et calumniatorum et defensorum) sententiis facile perspicies.*

tam potestatem redigas. (32.) Cui calumniae, etsi quisvis amicorum tuorum contradicit, tamen abs te haud negligendum esse arbitror, nec committendum, ut talia de te fama

33. Ἴσως δ' ὑπολαμβάνεις μικροψυχίαν εἶναι τὸ τῶν θλασφημούντων καὶ φλυαρούντων, καὶ τῶν πειθομένων τούτοις φροντίζειν, ἄλλως τε ὅταν καὶ μηδὲν αὐτῷ συνοῖδης ἐξαμαρτάνων. Χρὴ δὲ μὴ καταφρονεῖν τοῦ πλήθους, μηδὲ παραμικρὸν ἡγεῖσθαι τὸ παρὰ πᾶσιν εὐδοκιμεῖν, ἀλλὰ τότε νομίζειν καλῇ ἔχειν καὶ μεγάλῃ τὴν δόξαν, καὶ πρέπουσαν καὶ σοὶ καὶ τοῖς προγόνοις, καὶ τοῖς ὑφ' ὑμῶν πεπραγμένοις, ὅταν οὕτω διαθῇς τοὺς Ἕλληνας, ὥς περ ὁρᾷς Λακεδαιμονίους τε πρὸς τοὺς ἐαυτῶν βασιλέας ἔχοντας, τοὺς τε ἐταίρους τοὺς σοὺς πρὸς σὲ διακειμένους. Ἔστι δ' οὐ χαλεπὸν τυχεῖν τούτων, ἢ ἐθελήσης κοινὸς ἅπασι γενέσθαι, καὶ παύσῃ ταῖς μὲν τῶν πόλεων οἰκείως ἔχων, πρὸς δὲ τὰς ἄλλοτριῶς διζκείμενος· ἐτι δ' ἢ τὰ τοιαῦτα προμνηστὴς πράττειν, ἐξ ὧν τοῖς μὲν Ἕλλησιν ἔσῃ πιστός, τοῖς δὲ βαρβάροις φαβερός.

34. Καὶ μὴ θυμιάσης, ἅπερ ἐπέστειλα καὶ πρὸς Διονύσιον τὸν τυραννίδα κτησάμενον, εἰ μήτε στρατηγὸς ὢν, μήτε ῥήτωρ, μήτ' ἄλλως δυνάστης, θρασύτερόν σοι διείλεγμαί τῶν ἄλλων. Ἐγὼ γὰρ πρὸς μὲν τὸ πολιτεύεσθαι, πάντων ἀφυστάτος ἐγεθόμην τῶν πολιτῶν· οὔτε γὰρ ψωνίην ἔσχον ἱκανήν, οὔτε τόλμαν δυνάμεν ἄχλιν χρήσασθαι, καὶ μολύ-

4. συνοῖδης. Wolf. pro συνοῖδης. *Ἐννοεῖν, inquit, perspicere, συνοιδέναι, consciunt esse, significat.* 12. Ἄντε τυχεῖν vett. habent εἰπεῖν, quod Wolf. ut retundans delevit. 18. ἐπέστειλα ex Ald.; reliquae vett. ἀπέστειλα.

suboriat. (33.) Statuas modo eundem te praebere erga omnes, aliisque civitatibus bene, aliis male velle desinas, atque insuper ea suspicias, propter quae Graecorum fidem tibi conciliabis et barbaris terrorem incuties. (34.) Ego vero, quamquam neque dux neque orator aut alioqui potens sum, tamen bene sentiendi et cognoscendi in contentionem et

νασθαι, καὶ λαιδορεῖσθαι τοῖς ἐπὶ τοῦ βήματος καλινδομένοις. Τοῦ δὲ φρονεῖν εὖ, καὶ πεπαιδεύσθαι καλῶς (εἰ καὶ τις ἀγροικότερον εἶναι φήσῃ τὸ ῥηθὲν) ἀμφισβητῶ, καὶ θεῖν ἂν ἐμαυτὸν οὐκ ἐν τοῖς ἀπολελειμμένοις, ἀλλ' ἐν τοῖς προέχουσι τῶν ἄλλων. Διόπερ ἐπιχειρῶ συμβουλευεῖν (τοῦτον τὸν τρόπον, ὃν ἐγὼ πέφυκα καὶ δύναμαι, καὶ τῇ πόλει καὶ τοῖς ἄλλοις Ἕλλησι, καὶ τῶν ἀνδρῶν τοῖς ἐνδοξοτάτοις.

35. Περὶ μὲν οὖν τῶν ἐμῶν, καὶ περὶ ᾧ ἡγοῦμαι σοὶ πρακτέον εἶναι πρὸς τοὺς Ἕλληνας, σχεδὸν ἀκέρους· περὶ δὲ τῆς στρατείας τῆς εἰς τὴν Ἀσίαν, ταῖς μὲν πόλεσιν, ἃς ἔφην σε χρῆναι διαλλάττειν, τότε μοι δοκῶ συμβουλεύειν, ὡς χρὴ πολεμεῖν πρὸς τοὺς βαρβάρους, ὅταν ἴδωμεν αὐτὰς ὁμοιοῦσας. Πρὸς σὲ δὲ νῦν ποιήσομαι τοὺς λόγους, οὐ τὴν αὐτὴν ἔχων διάνοισιν νῦν καὶ κατ' ἐκείνην τὴν ἡλικίαν, ὅτε ἔγραψον τὴν αὐτὴν ὑπέθεσιν ταύτην. Τότε μὲν γὰρ παρεκκελευόμην τοῖς ἀκουσομένοις καταγαλᾶν μου καὶ καταφρονεῖν, ἢ μὴ καὶ τῶν πραγμάτων καὶ τῆς δόξης τῆς ἐμαυτοῦ, καὶ τοῦ χρόνου τοῦ περὶ τοὺς λόγους διατριφθέντος, ἀξίως φαίνωμαι διεξῆκόν· νῦν

1. λαιδορεῖσθαι (active, Wolf. passive) τοῖς ἐπὶ τοῦ βήμ. καλινδ.,: *conviciis laceffere eos, qui in subselliis versantur, nisi καλινδ. iidem, qui c. 54 μαινόμενοι, in suggestu insanientes.* 4. ἀμφισβητῶ ex Aldina, siquidem reliquae vet. in ἀμφισβητῶν consentiunt. Wolf.: „ἀμφισβητῶν, for-
„tasse ἀμφισβητῶ, aut καὶ propter emphasin accedit.“ Po-
sterius ab Aug. probatur, repente ἀμφισβητῶν. 15. Malin, scripsisset: νῦν δὲ πρὸς σέ. 21. διεξιών. V. Paneg. p. 55.

descendendum est, in primis me numeraverim, atque quo so-
leo quoque possum modo, consilium dare conor tum patriae,
tum reliquis Graecis et illustribus quibusque viris. (35.) Si
quae forte in hac oratione omiserim aut non eodem modo,
quo in Panegyrico factum est, dicere valeam, equidem, quum
neque nova invenire, neque eadem repetere possim, a te,

δὲ φοβῶμαι, μὴ πάντων τῶν προειρημένων παλὺ καταδεέστερον τύχῳ διαλεχθεῖς. Καὶ γὰρ πρὸς τοῖς ἄλλοις ὁ λόγος ὁ Πανηγυρικός, ὁ τοὺς ἄλλους τοὺς περὶ τὴν φιλοσοφίαν διατρίβοντας, εὐπορώτερας παήσας, ἐμοὶ πολλὴν ἀπορίαν παρέσχηκεν. Οὔτε γὰρ ταῦτα βούλομαι λέγειν τοῖς ἐν ἐκείνῳ γεγραμμένοις, οὔτε δύναμαι καινὰ ζητεῖν. Οὐ μὴν ἀποστατέον γ' ἔστιν, ἀλλὰ λεκτέον περὶ ὧν ὑπεθέμην, ὅτι ἂν ὑποπέσοι καὶ συμφέροι πρὸς τὸ πείσαι σε ταῦτα πράττειν. Καὶ γὰρ ἢ ἐλλίπω τί, καὶ μὴ δυνηθῶ τὸν αὐτὸν τρόπον γράψαι τοῖς πρότερον ἐκδομένοις, ἀλλ' οὖν ὑπογράψειν γ' οἶμαι χαριέντως τοῖς ἐξεργάζεσθαι καὶ διαπνεεῖν δυναμένοις.

36. Τὴν μὲν οὖν ἀρχὴν τοῦ λόγου τοῦ σύμπαντος οἶμαι πεποιῆσθαι ταύτην, ἥνπερ προσήκει τοὺς ἐπὶ τὴν Ἀσίαν πείθοντας στρατεύειν. Δεῖ γὰρ μηδὲν πρότερον πράττειν, πρὶν ἂν λάβῃ τις τοὺς Ἑλλήνας δυοῖν θάτερον, ἢ συναγωνιζομένους, ἢ πολλὴν εὐνοίαν ἔχοντας τοῖς πραττομένοις. Ὡν Ἀγησίλαος, ὁ δόξας εἶναι Λακεδαιμονίων φρονιμώτατος, ὠλέγησεν, οὐ διὰ κακίαν, ἀλλὰ διὰ φιλοτιμίαν. Ἔσχε γὰρ διττὰς ἐπιθυμίας, καλαῖς μὲν ἀμφοτέρας, εὐ συμφωνούσας δὲ ἀλλήλαις, οὐδ' ἅμα πράττεσθαι δυνα-

13. τοῖς ἐξεργάζεσθαι καὶ διαπνεεῖν δυναμένοις: qui ab-solvere et conficere possunt, de opere malim, quale Isocrates suadet, quam de oratione intelligere. Eiusmodi tamen viris satisfacturum arbitror, qui res, non verba spectantes, ad perficiendum, quod agitur, primis lineis contenti sunt. Si quis tamen auctorem h. l. rhetores carpere potius putet, ut locus vulgo intelligitur, me non invito faciet.

qui res, non verba cūras, veniam facile impetraturum esse confido. (36.) Pars orationis posterior. Nihil contra barbaros suscipiendum esse prius, quam Graeci aut una mi-

μένας. Προηρεῖτο γὰρ βασιλεῖ τε πολεμεῖν, καὶ τοὺς ἐταίρους εἰς τὰς πόλεις τὰς αὐτῶν κατὰγειν, καὶ κυρίους ποιῆσαι τῶν πραγμάτων. Συνέβαιεν οὖν, ἐκ μὲν τῆς πραγματείας τῆς ὑπὲρ τῶν ἐταίρων, ἐν κακοῖς καὶ κινδύνοις εἶναι τοὺς Ἕλληνας· διὰ δὲ τὴν ταραχὴν τὴν ἐνθάδε γιγνομένην, μὴ σχολὴν ἄγειν, μὴδὲ δύνασθαι πολεμεῖν τοῖς βαρβάροις. Ὡς' ἐκ τῶν ἀγνοηθέντων κατ' ἐκεῖνον τὸν χρόνον, ῥάδιον καταμαθεῖν, ὅτι δεῖ τὸν ὀρθῶς βουλευόμενον μὴ πρότερον ἐκφέρειν τὸν πρὸς βασιλέα πόλεμον, πρὶν ἂν διαλλάξῃ τοὺς Ἕλληνας, καὶ παύσῃ τῆς ματίας τῆς νῦν αὐτοῖς ἐνεστώσης· ἅπερ καὶ σοὶ συμβεβουλευκότες τύχάνομεν.

37. Περί μὲν οὖν τούτων, οὐδεὶς ἂν ἀντεπαῖν τῶν εὖ φρονούντων τολμήσειεν· οἶμαι δὲ τῶν μὲν ἄλλῶν εἴ τισι δόξαιε περὶ τῆς στρατείας τῆς εἰς τὴν Ἀσίαν συμβουλευεῖν, ἐπὶ ταύτην ἂν ἐπιπτεσεῖν τὴν παράκλησιν, λέγοντας, ὡς ὅσοι περ ἐπεχείρησαν πρὸς τὸν βασιλέα πολεμεῖν, ἅπασι συνέπεσεν ἐξ ἀδόξου μὲν γενέσθαι λαμπροῖς, ἐκ πενήτων δὲ πλουσίοις, ἐκ ταπεινῶν δὲ πολλῆς χώρας καὶ πόλεων δεσπόται. Ἐγὼ δὲ οὐκ ἐν τῶν τοιούτων μέλλω σε παρακαλεῖν, ἀλλ' ἐκ τῶν ἡτυχηκέναι δοξάντων· λέγω δέ, ἐκ τῶν μετὰ Κύρου καὶ Κλεάρχου στρατευσαμένων. Ἐκείνους

6. Ante μὴ Wolf. textui inseruit αὐτὸν, sequente Auger., nempe ad μὴ σχολὴν ἔχειν, supplens Ἀγασθαλον. At ipse nihil obflare dicit, quo minus ad Graecos referatur, quorum ille auxillis usus est. 36. εἴ τι σοι. Ita Codd. Aug. H. et L. et vet. editt., excerpta Mediol., quae pro τις legit τις. Lectionem autem: εἴ τι σοι, quam Auger. pro vulgata vendidat, equidem nusquam reperiri.

litando aut saltem favendo, incoeptis opulentur, Agesilai irrita expeditio exemplo esse potest. (37.) Ut igitur bellum, Graecis libè reconciliatis, in Asiam transferas, ego non sap

γὰρ ἐμολογοῦσι νικῆσαι μὲν μαχομένους ὅπασαν τὴν βασιλείας δύναμιν τοσούτων, ὅσον περὶ αὐτῆς εἰ ταῖς γυναιξὶν αὐτῶν συνέβαλον· ἤδη δ' ἐγκρατεῖς δοκοῦντας εἶναι τῶν πραγμάτων, διὰ τὴν Κύρου προπέτειαν ἀτυχῆσαι· περιχαρῇ γὰρ αὐτὸν ὄντα, καὶ διώκοντα πολὺ πρὸ τῶν ἄλλων, ἐν μέσοις γενόμενον τοῖς περὶ αὐτοῦ ἀποθανεῖν. Ἀλλ' ὅμως τηλικαύτης συμφορᾶς συμπεσοῦσθαι αὐτῷ, οὕτω παρόδρα κατεφρόνησεν ὁ βασιλεὺς τῆς περὶ αὐτὸν δυνάμεως, ὥστε προσκαλεσάμενος Κλέαρχον καὶ τοὺς ἄλλους ἡγεμόνας εἰς λόγον ἐλθεῖν, καὶ τούτοις μὲν ὑποσχόμενος μεγάλας δωρεὰς δώσσειν, τοῖς δὲ ἄλλοις στρατιώταις ἐντελῆ τὸν μισθὸν ἀποδοῦναι ἀσπεόμεναι· τοιαύταις ἐλπίσιν ὑπαγόμενος, καὶ πιστῆς δοῦς τῶν ἐκείνου νομιζομένων πᾶς μεγίστας, συλλαβὼν αὐτοὺς ἀπέκτεινεν, καὶ μᾶλλον εἴλετο περὶ τοὺς θεοὺς ἐξαπαρτεῖν, ἢ τοῖς στρατιώταις οὕτως ἐρήμοις οὔσαι συμβαλεῖν.

38. Καίτοι τίς αὖν γένοιτο παράκλησις ταύτης καλλῶν καὶ πιστοτέραι; Φαίνονται γὰρ κακῆνοι κρατήσαντες αὖ τῶν βασιλείας πραγμάτων, εἰ μὴ διὰ Κύρου. Σοὶ δὲ τὴν ἀτυχίαν τὴν τότε γενομένην οὐ

8. αὐτῷ Wolf. ad Artaxerxem refert, et συμφορᾶς tantu bono accipit. Aliter Auger., quod probō. 14. Pro ἐκείνῳ Wolf. mavult παρ' ἐκείνου, adficiens: „potest tamen ἐκείνου pro ὑπ' ἐκείνου capl.“ Verte: „data illis elusmodi fide, quae apud illum maxima habetur.“ 19. κακῆνοι in Med. dehlatur. 20. εἰ μὴ διὰ Κύρον: nisi Cyrus obstinisset. Wolf, deesse putat ἀπέτυχον vel simile aliquod verbum, quamquam haec ellipsis et alibi legitur.

eorum te excitabo exemplis, qui rem ibi bene, sed male gessisse existimantur, eos dico, qui cum Cyro et Clearcho militabant, quos rex Persarum, quam facillime ab iis superatus esset, tantopere timuit, ut duces eorum per insidias necare mallet, quam cum militibus, Cyro duce privatis, palam decertare auderet. (38.) Si igitur Cyri manus, nisi

χαλεπὸν φυλάσσασθαι, τοῦ τε στρατοπέδου τοῦ κρα-
τίστατος πῆν ἐκείνου δύναμιν, ῥάδιον πολὺ κρεῖττον
παρσκευάσασθαι. Καίτοι τούτων ἀμφοτέρων ὑπαρ-
ξάντων, πῶς οὐ χρὴ θαρρῆεῖν, ποιοῦμενον τὴν στρα-
τείαν ταύτην;

39. Καὶ μηδεὶς ὑπολάβῃ με βούλεσθαι λαθεῖν,
ὅτι τούτων ἓν ἰα πέφρακα τὸν αὐτὸν τρόπον, ὅνπερ
πρότερον. Εἰ γὰρ ἐπὶ τὰς αὐτὰς διανοίας εἰλόμην
ἐλθεῖν, ποιεῖν γλιχόμενος τὰ δεδηλωμένα, καλῶς
εἶχεν εἰπεῖν· καὶ γὰρ εἰ μὲν ἐπίδειξιν ἐποιούμην,
ἐπειρώμην ἂν ἅπαντα τὰ τοιαῦτα διαφυλάττειν, σοὶ
δὲ συμβουλεύων, μωρὸς ἂν εἴην, εἰ περὶ τὴν λέξιν
πλείονα χρόνον διέτριβον, ἢ περὶ τὰς πράξεις· ἐτι
δ' εἰ τοὺς ἄλλους ὁρῶν τοῖς ἐμοῖς χρωμένους, αὐτὸς

4. ἐκείνου, scil. regis Persarum. 9. ποιεῖν Wolf. h. l.
aut idem esse quod *expolire* vel *exornare*, aut pro hoc
legendum esse *ποιχίλλειν*, (*Sententias verbis illustrare*), aut
denique aliquod nomen, cuiusmodi sit λαμπρότερα, deesse
putat. Adiecit: „Utrumque sit, quum sententia non sit
„obscura, non est, quod magnopere de huius loci obscu-
„ritate laboremus. Interpretes enim sumus, non Oedipi,
„qui omnia librariorum aenigmata solvere, i. e. divinan-
„do errata tollere possimus. Praestamus tamen, quod pos-
„sumus.“ 9. δεδηλωμένα, (*dicta*), Auger. praeter ne-
cessitatem ac contra grammaticae leges mutavit in δεδη-
λωτόμενα. 9. καλῶς εἶχεν εἰπεῖν: eiusmodi obiectio
(εἰπεῖν) bene se haberet. Ante εἰπεῖν Wolf. deesse putat.
ἄλλως πως aut tale quid. 13. πλείονα pro vulgato πλείον
emendavit Wolf.

mors ducis intervenisset, totum Persicum regnum subactura
fuisset, tu autem a nimio persequendi studio, quo ille inter-
ix, facile cavere et meliores etiam copias comparare possis,
quae tandem adhortatio pulchrior esse possit et efficacior hoc
exemplo? (39.) Quum hoc loco res potius quam verba
valeant, nihil, credo, avinebit, si quaedam ex Panegyrico

μόνος ἀπεχοίμην τῶν ὑπ' ἐμοῦ πρότερον εἰρημένων. Τοῖς μὲν οὖν αἰκείοις τυχὸν ἂν χρησαίμην, ἣν που σφόδρα κατεπείγῃ καὶ πρέπον ἦ, τῶν δ' ἄλλοτρίων οὐδέν ἂν προσδεξαίμην, ὥς περ οὐδ' ἐν τῷ παραλθόντι χρόνῳ.

40. Ταῦτα μὲν οὕτως ἔξει. Δακεῖ δέ μοι μετὰ ταῦτα περὶ τῆς παρασκευῆς διαλεπτέον εἶναι, τῆς τε σοὶ γενομένης, καὶ τῆς ἐκείνοις ὑπαρξάσης. Τὸ μὲν τοῖνυν μέγιστον, σὺ μὲν τοὺς Ἕλληνας εὐνοὺς ἔξεις, ἥν περ ἐθέλῃς ἐμμεῖναι τοῖς περὶ τούτων εἰρημένοις, ἐκείνοι δὲ διὰ τὰς δεκαδαρχίας τὰς ἐπὶ Λακεδαιμονίων, ὡς οἷόν τε δυσμενεστάτους. Ἡγοῦντο γὰρ Κύρου μὲν καὶ Κλεάρχου ματορθωσάντων, μᾶλλον ἔτι δουλεύσειν, βασιλείῳ δὲ κρατήσαντος, ἀπαλλαγῆσθαι τῶν κακῶν τῶν παρόντων ὅπερ καὶ συνέπεσεν αὐτοῖς. Καὶ μὴν καὶ στρατιώτας σὺ μὲν ἐξ ἐτοίμου λήψῃ τοσοῦτους, ὅσους ἂν βουληθῇς. Οὕτω γὰρ ἔχει τὰ τῆς Ἑλλάδος, ὥστε ῥῆον εἶναι συστήσαι στρατόπεδον μεῖζον καὶ κρείττον ἐκ τῶν πλεονεμένων, ἢ τῶν πολιτευομένων. Ἐν ἐκείνοις δὲ τοῖς χρόνοις οὐκ ἦν ξενικὸν οὐδέν· ὥστε ἀνγκασζόμενοι ξενολογεῖν ἐκ τῶν πόλεων, πλέον ἀνήλυσκον εἰς τὰς διδομένας τοῖς Ἕλλησι δωρεάς, ἢ τὸν εἰς τοὺς στρατιώτας μισθόν. Καὶ μὴν εἰ βουληθεῖμεν ἐξετάσαι καὶ παραβαλεῖν, σέ τε τὸν νῦν ἡγησόμενον τῆς στρα-

i. ἀπεχοίμην. Auger. ἀπέσχομεν, quā ratione aut unde, nescio. 8. ἐκείνοις, Cyro nempe et Clearcho. 9. Ἕλληνας. Intellige Asiam incolentes. 11. Med. δεκαρχίας. 21. ξενικόν: mercenarius miles. 23. Auger. cum Wolf. ἢ εἰς τὸν εἰς, unde, non apparet.

huic transtulerim, praesertim quum mea sint, quas repeto, nec alii meis uti dubitent. (40.) Nunc audi, quibus rebus Cyrum minorem et Clearchum longē superas. Graecorum in Asia erga te benevolentia, milites contribuendi hoc

τείας, καὶ βουλευσόμενον περὶ πάντων, καὶ Κλέαρχον τὸν ἐπιστατήσαντα τῶν τότε πραγμάτων, εὐρύσομεν ἐκεῖνον μὲν οὐδὲ μιᾷς πώποτε δυνάμεως πρότερον, οὔτε ναυτικῆς οὔτε πεζῆς καταστάντα κύριον, ἀλλ' ἐκ τῆς ἀτυχίας τῆς συμβάσης αὐτῷ περὶ τὴν ἡπειρον ὀνομαστόν γεγόμενον· σὲ δὲ τοσαῦτα, καὶ τηλικῶτα τὸ μέγεθος διαπεπρωγμένον, περὶ ὧν εἰ μὲν πρὸς ἑτέρους τὸν λόγον ἐποιούμην, καλῶς εἶχε διελθεῖν, πρὸς σὲ δὲ διαλεγόμενος, εἰ πάσας τὰς πράξεις σοὶ διεξιζήν, δικαίως ἂν ἀνόητος καὶ περιέργος εἶναι δοκοίην.

41. Ἄξιον δὲ μνησθῆναι καὶ τῶν βασιλέων, ἔφ' ὧν σοὶ τε συμβουλευόμεν στρατεύειν, καὶ πρὸς ὃν Κλέαρχος ἐπολέμησεν, ἵν' ἑκατέρου καὶ τὴν γνώμην καὶ τὴν δύναμιν εἰδῆς. Ὁ μὲν τοίνυν τούτου πατὴρ τὴν τε πόλιν τὴν ἡμετέραν, καὶ πάλιν τὴν τῶν Λακεδαιμονίων κατεπολέμησεν, οὗτος δὲ οὐδενὸς πώποτε τῶν στρατευμάτων τῶν τὴν χώραν αὐτοῦ λυμαينوμένων ἐπεκράτησεν. Ἐπειδ' ὁ μὲν τὴν Ἀσίαν πᾶσαν παρὰ τῶν Ἑλλήνων ἐν ταῖς συνθήκαις ἔλαβεν, οὗτος δὲ τοσούτου δεῖ τῶν Ἑλλήνων ἄρχειν, ὥστ' οὐδὲ τῶν ἐκδοθεισῶν αὐτῷ πόλεων κύριός ἐστιν. Ὡστ' οὐκ ἔστιν ὅστις οὐκ ἂν ἀπορήσειε, πότερα χρηνομίξειν, τοῦτον αὐτῶν ἀφεστάναι δι' ἀνανδρίαν, ἢ κείνας ὑπερεωρακέναι, καὶ καταπεφρονηκέναι τῆς βαρβαρικῆς δυναστείας.

4. πεζῆς. Ald. et Hag. πεζικῆς. 22. πόλεων e Wolf. coniect. propter femininum ἐκδοθεισῶν, quod ad Ἑλλήνων refertur nequit.

tempore facilitate, artis denique militaris peritia. (41.) Deinde si regem, quocum tibi certandum erit, comparamus cum illo, cui Cyrus bellum intulit, illum Graecos oppugnassee, hunc ne devastantes quidem regionem suam superassee

42. Τὰ τοίνυν περὶ τὴν χώραν ὡς διάκειται, τίς οὐκ ἂν ἀκούσας προξυνθεῖν πολέμεϊν πρὸς αὐτόν; Αἴγυπτος μὲν γὰρ ἀφειστήκει, καὶ κατ' ἐκείνον τὸν χρόνον· οὐ μὴν ἀλλ' ἐφοβοῦντο, μὴ ποτε βασιλεὺς αὐτὸς πεισάμενος στρατείαν, κρατήσῃς καὶ τῆς διὰ τὸν ποταμὸν δυσχωρίας, καὶ τῆς ἄλλης παρασκευῆς ἀπάσης, νῦν δ' οὗτος ἀπήλλαξεν αὐτοὺς τοῦ δέους τούτου. Συναγαγὼν γὰρ δύναμιν πλείστην, ὅσῃν οἶός τ' ἦν, καὶ στρατεύσας ἐπ' αὐτούς, ἀπῆλθεν ἐκεῖθεν οὐ μόνον ἡττηθεὶς, ἀλλὰ καὶ καταγελασθεὶς, καὶ δόξας οὔτε βασιλεύειν οὔτε στρατηγεῖν ἄξιος εἶναι. Τὰ τοίνυν περὶ Κύπρον, καὶ Φοινίκην, καὶ Κιλικίαν, καὶ τὸν τόπον ἐκείνον, ὅθεν ἐχρῶντο τῷ ναυτικῷ, τότε μὲν ἦν μετὰ βασιλέως, νῦν δὲ τὰ μὲν ἀφέστηκε, τὰ δ' ἐν πολέμῳ καὶ κακοῖς τοσούτοις ἐστίν, ὥστ' ἐκείνῳ μὲν μηδὲν εἶναι τῶν ἐθνῶν τούτων χρήσιμον, σοὶ δέ, ἦν πολέμεϊν πρὸς αὐτὸν βουλευθῆς, συμφόρως ἔξειν.

43. Καὶ μὴν Ἰδριέα γε τὸν εὐπορώτατον τῶν νῦν περὶ τὴν ἡπειρον, προσήκει δυσμενέστερον εἶναι τοῖς βασιλεῦσι πράγμασι τῶν πολεμούντων, ἢ πάντων ἂν εἴη σχετλιώτατος, εἰ μὴ βούλοιτο καταλε-

6. ποταμὸν: *Nilum*, qui in Bufride murus Aegypti nominatur. 6. παρασκευή: *omnia bello gerendo opportuna*.

19. Ἰδριέα Wolf. cum Auger. ex Harpocrat.; edd. vett. cum Codd. Aug. H. et I. vitiose Μηνιδριέα. Harpocraton de illo: *δυναστός ἦν οὗτος ἐν Καρία, υἱὸς Ἐκτόμων, ἀδελφὰς δὲ Μανσώλου καὶ Ἀρτεμισίας*.

invenimus. Ille totius Asiae dominus fuit, hic ne earum quidem urbium Graecarum, quae ipsi traditae sunt. (42.) Quo loco res eius sunt? Aegyptus, Cyprus, Phoenicia, Cilicia finitimaque loca, unde classem Persae instruere solebant, partim defecerunt, partim bello ac tantis malis conflictantur, ut nulla utilitas ex his gentibus ad illum redeat. (43.) Idri-

λῦσθαι ταύτην τὴν ἀρχήν, τὴν αἰκισαμένην μὲν τὸν ἀδελφόν, πολεμήσασαν δὲ πρὸς αὐτόν, ὅπαντα δὲ τὸν χρόνον ἐπιβουλευούσαν, καὶ βουλευομένην τοῦ τε σώματος αὐτοῦ καὶ τῶν χρημάτων ἀπάντων γενέσθαι κυρίαν. Ὅτι περ ὧν δεδιώς, νῦν μὲν ἀναγκάζεται θρασυπεύειν αὐτόν, καὶ χρήματα πολλὰ κατ' ἑκάστων ἐκαστὸν ἀναπέμπευ· εἰ δὲ σὺ διαβαρὺς εἰς τὴν ἡπειραν, ἐκείνας τ' ἂν ἄσμενος ἴδῃ, βοηθὸν ἔκειν αὐτῷ σε νομίζων. Ἐὼν τε ἄλλων πατραπῶν πολλοὺς ἀποστήεις, ἣν ὑπόσχῃ τὴν ἐλευθερίαν αὐτοῖς, καὶ τοῦτο τοῦτο διασπείρης εἰς τὴν Ἀσίαν, ὅπερ εἰς τοὺς Ἕλληνας εἰσπεσόν, καὶ τὴν ἡμετέραν ἀρχὴν καὶ τὴν Λακεδαιμονέων κατέλυσεν.

44. Ἐτι δ' ἂν πλείω λέγειν ἐπεχέιρουν, ὃν τρόπον πολεμῶν, τάχιστ' ἂν περιγένοιο τῆς τοῦ βασιλέως δυνάμεως· νῦν δὲ φοβοῦμαι, μή τινες ἐπιτιμώσωσιν ἡμῖν, εἰ μὴδὲν πώποτε μεταχειρισάμενος τῶν στρατηγικῶν, σοὶ τολμῶμεν παραινεῖν τῷ πλείστα καὶ μέγιστα διαπεπραγμένῳ κατὰ πόλεμον. Ὡς τε περὶ μὲν τούτων οὐδὲν οἶμαι δεῖν πλείω λέγειν.

45. Περὶ δὲ τῶν ἄλλων, ἡγοῦμαι ἀρκεῖν πρὸς παράδειγμα, τὸν τε πατέρα σοί, καὶ τὸν κτησάμενον τὴν βασιλείαν, καὶ τὸν τοῦ γένους ἀρχηγόν. Εἰ τῷ μὲν εἴη βουλομένῳ λέγειν, οἱ δὲ δύναμιν λάβοιεν,

24. βουλομένῳ Wolf. inferuit; (*Si Hercules tecum loqui vellet, id quod posset, quoniam deus est*) in veit. meis deest. Οὐμillo βουλομένῳ, εἴη vertendum esset: *luberet*, quod etiam opponi potest τῷ δύναντι λάβοιεν.

eum, quem iste pessime tractat, aliasque satrapas, spe libertatis ostensa, facillime ad defectionem impuleris. (44.) Plura adiicerem de ratione regem celerrime vincendi, nisi quoniamdam reprehensionem timerem, si ego tibi de ratione belli consilium darem. (45.) Ad exemplum tibi sufficere arbitror Amyntam patrem, Caranum regni Macedonici, et Her-

τῶν αὐτῶν ἂν ταύτων γενέσθαι συμβούλους, ὥνπερ ἐγώ. Χρῶμαι δὲ τεκμηρίοις, ἐξ ὧν διαπεπραγμένοι τυγχάνουσιν· ὅτε γὰρ πατήρ σου πρὸς τὰς πόλεις ταύτας, αἷς σοὶ παρακῶν προσέχευ τὸν νοῦν, πρὸς ἀπάσας οἰκείως εἶχεν· ὅτε κτησάμενος τὴν ἀρχήν, μείζον φρονήσας τῶν αὐτοῦ πολιτῶν, καὶ μοναρχίας ἐπιθυμήσας, οὐχ ὁμοίως ἐβουλεύσατο τοῖς πρὸς τὰς τοιαύτας Φιλοτιμίας ὠρμημένοις. Οἱ μὲν γὰρ ἐν ταῖς ἑαυτῶν πόλεσι, στάσεις καὶ σφαγὰς καὶ ταραχὰς ἐμποιοῦντες, ἐκτῶντο τὴν τιμὴν ταύτην, ὁ δὲ τὸν μὲν τόπον τὸν Ἑλληνικὸν ὅλως εἶασε, τὴν δ' ἐν Μακεδονίᾳ βασιλείαν κατασχεῖν ἐπεθύμησεν· ἡπίστατο γὰρ τοὺς μὲν Ἕλληνας οὐκ εἰθισμένους ὑπομένειν τὰς μοναρχίας· τοὺς δ' ἄλλους, οὐ δυναμένους ἄνευ τῆς τοικυῆς δυναστείας, διοικεῖν τὸν βίον τὸν σφέτερον αὐτῶν. Καὶ γὰρ τοι συνέβη διὰ τὸ γινῶναι περὶ τούτων αὐτὸν ἰδίως, καὶ τὴν βασιλείαν γεγενῆσθαι πολὺ τῶν ἄλλων ἐξηλλαγμένην· μόνος γὰρ τῶν Ἑλλήνων, οὐχ ὁμοφύλου γένους ἀξιώσας ἀρχαίην, μόνος καὶ διαφυγεῖν ἠδυνήθη τοὺς κινδύνους τοὺς περὶ τὰς μοναρχίας γιγνομένους. Τοὺς μὲν γὰρ ἐν τοῖς Ἕλλησι τοιοῦτὴν τι διαπεπραγμένους, εὖροιμεν ἂν οὐ μόνον αὐτοὺς διεφθαρμένους, ἀλλὰ καὶ τὸ γένος αὐτῶν ἐξ ἀνθρώπων ἠφανισμένον, ἐκείνον δὲ αὐτὸν τε ἐν εὐδαιμονίᾳ τὸν βίον διάγοντα, τῷ τε γένει καταλιπόντα τὰς αὐτὰς τιμὰς, ἅςπερ αὐτὸς εἶχε.

1. τούτων habent Med. Ald. Bas. 1. Steph.; deest in Hag. et Wolf. 1. Ad γενέσθαι repete ἡγοῦμαι. 13. τοὺς μὲν absunt a Med. 17. αὐτὸν e. Wolf. conjectura; vet. αὐτῶν.

culem, generis vestri auctorem, quorum primus omnibus iis civitatibus amicus fuit, ad quarum artificiam te excito, secundus, omni regione Graeca omissa, Macedonicum regnum occu-

46. Περὶ τοίνυν Ἡρακλέους, οἱ μὲν ἄλλοι τὴν ἀνδρείαν ὑμνοῦντες αὐτοῦ, καὶ τοὺς ἄθλους ἀπαριθμοῦντες διατελοῦσι, περὶ δὲ τῶν ἄλλων τῶν τῇ ψυχῇ προσόντων ἀγαθῶν, οὐδεὶς οὔτε τῶν ποιητῶν, οὔτε τῶν λογιζομένων οὐδεμίαν φανήσεται μνησίαν πεποιημένος. Ἐγὼ δὲ ὁρῶ μὲν τόπον ἴδιον καὶ παντάπασιν ἀδιέργαστον, οὐ μικρόν, οὐδὲ κενόν, ἀλλὰ πολλῶν μὲν ἐπαίνων καὶ καλῶν πράξεων γέμοντα, ποθοῦντα δὲ τὸν ἀξίως ἂν δυνηθέντα διαλεχθῆναι περὶ αὐτῶν. Ἐφ' ὃν, εἰ μὲν νεώτερος ὢν ἐπέστην, ἐκείνως ἂν ἐπέδειξα τὸν πρόγονον ὑμῶν, καὶ τῇ φρονήσει καὶ τῇ φιλοσοφίᾳ καὶ τῇ δικαιοσύνῃ, πλέον διανεγκόντα πάντων τῶν προγεγενημένων, ἢ τῇ ῥώμῃ τῇ τοῦ σώματος· νῦν δ' ἐπελθὼν ἐπ' αὐτόν, καὶ κατιδὼν τὸ πλῆθος τῶν ἐόντων εἰπεῖν, τὴν τε δύναμιν τὴν παρούσαν μοι κατεμεμψάμην, καὶ τὸν λόγον ἡσθόμην διπλασίῳ ἂν γενόμενον τοῦ νῦν ἀναγνωσκομένου. Τῶν μὲν οὖν ἄλλων ἀφέξομαι πάντων διὰ τὰς αἰτίας ταύτας, μίαν δὲ πράξιν ἐξ αὐτῶν ἔλαβόν, ἥπερ ἦν προσήκουσα μὲν καὶ πρέπουσα τοῖς εἰρημένοις, τὸν δὲ καιρὸν ἔχουσα μάλιστα σύμμετρον τοῖς νῦν λεγομένοις.

2. Wolf. ἀνδρείαν. 5. μνησίαν legunt Hag. et Bas. 1., Mediol. autem μνήμην et Ald. vitiole μνήαν. 7. κενόν pro καιρόν, uti vet. legunt, egregie emendavit Wolf. 10. περὶ αὐτῶν. Repete πράξεων. 17. διπλασίῳ a διπλασίῳ, quod idem est ac διπλάσιος. 18. Pro ἀφίξομαι πάντων Med. ἀπίεστην, quae lectio propter sequens imperfect. ἔλαβον praeferenda videtur. 21. καιρὸν h. l. longitudinem, huic orationi aptum.

pavit; (46.) tertius denique, familiae veltrae auctor, prudentia, sapientia et iustitia, temporis sui hominibus non minus antecelluit, quam robore corporis, ad quod demonstrandum

47. Ἐκεῖνος γὰρ ὁρῶν τὴν Ἑλλάδα, πολέμων καὶ στάσεων καὶ τῶν ἄλλων κακῶν μεστὴν οὖσαν, παύσας ταῦτα, καὶ διαλλάξας τὰς πόλεις πρὸς ἀλλήλας, ὑπέδειξε τοῖς ἐπιγινομένοις, μεθ' ὧν χρὴ καὶ πρὸς οὓς δεῖ τοὺς πολέμους ἐκφέρειν. Μὴ γὰρ ῥαθυμύσας, ποιησάμενος δὲ στρατεῖαν ἐπὶ Τροίαν, ἥπερ εἶχε μεγίστην τότε δύναμιν τῶν περὶ τὴν Ἀσίαν, τοσοῦτον διήνεγκε τῇ στρατηγίᾳ τῶν πρὸς τὴν αὐτὴν ταύτην ὕστερον πολεμησάντων, ὅσον οἱ μὲν μετὰ τῆς τῶν Ἑλλήνων δυνάμεως, ἐν ἔτεσι δέκα μόλις αὐτὴν ἐξεπολιόρκησαν, ὁ δ' ἐν ἡμέραις ἐλάττωσιν ἢ τοσαύταις, καὶ μετ' ὀλίγων στρατεύσας, ῥαδίως αὐτὴν κατὰ κράτος εἶλεν. Καὶ μετὰ ταῦτα τοὺς βασιλέας τῶν ἐθνῶν, τῶν ἐφ' ἑκατέρας τῆς ἡπείρου τὴν παραλίαν κατοικοῦντων, ἅπαντας ἀπέκτεinen· οὓς αὐδέποτ' ἂν διέφθειρεν, εἰ μὴ καὶ τῆς δυνάμεως αὐτῶν ἐκράτησε. Ταῦτα δὲ πράξας, τὰς στήλας τὰς Ἡρακλέους καλουμένας ἐποιήτατο, τρόπαιον μὲν τῶν βαρβάρων, μνημεῖον δὲ τῆς ἀρετῆς αὐτοῦ καὶ τῶν κινδύνων, ὅρους δὲ τῆς τῶν Ἑλλήνων χώρας. Τούτου

11. Pro τοσαύταις Auger. legendum esse existimat τοσαύτοις, (scribere voluit τοσούτοις,) sc. ἔτεσι, quod opus non est. Nostri: *in weniger als so viel Tagen*. 14. ἐφ' ἑκατέρας τῆς ἡπείρου τὴν παραλίαν κατοικοῦντων Pizonius ad Aelian. VI H. V, 3, vertit et explicat: „littus „utriusque continentis, h. e. in utroque maris mediterranei „littore (sic enim verba Isocratis sunt accipienda, male „illuc versa, quasi solam Asiam denotarent,) habitantium.“

unum eius facinus, multis aliis omisissis, sufficiat. (47.) Ille, quum Graeciam bellis ac seditionibus refertam videret, facta inter civitates pace, expeditionem contra Troiam, quae tum in Asia potentissima erat, suscepit, eaque paucos intra dies capta, universis regibus gentium utrumque maris mediterranei littus incolentium, occisis, veluti monumentum virtutis suae,

δ' ἐνεκά σοι περὶ τούτων διήλθον, ἵνα γινῶς, ὅτι σε τυγχάνω τῷ λόγῳ παρακάλων ἐπὶ τοιαύτας πράξεις, αἷ ἐπὶ τῶν ἔργων οἱ πρόγονοί σου φαίνονται κάλλι- στα προκρίναντες.

48. Ἀπαντας μὲν οὖν χρὴ τοὺς νοῦν ἔχοντας, τὸ κράτιστον ὑποστησάμενους πειραῖσθαι γίγνεσθαι τοιαύτους, μάλιστα δὲ σοὶ προσήκει. Τὸ γὰρ μηδὲν ἀλλοτρίοις χρῆσθαι παραδείγμασιν, ἀλλ' οἰκειὸν ὑπάρ- χειν, πῶς οὐκ εἰκὸς ὑπ' αὐτοῦ σε παροξύνεσθαι, καὶ φιλονεικεῖν, ὅπως τῷ προγόνῳ σκυτὸν ὅμοιον παρασκευάσεις; Λέγω δ' οὐχ' ὡς δυνησόμενον ἀπά- σας σε μιμήσασθαι τὰς Ἡρακλέους πράξεις, (οὐδὲ γὰρ τῶν θεῶν ἔνιοι δυνηθεῖεν ἄν,) ἀλλὰ κατὰ γε τὸ τῆς ψυχῆς ἦθος, καὶ τὴν Φιλανθρωπίαν, καὶ τὴν εὐνοίαν, ἣν εἶχεν εἰς τοὺς Ἕλληνας, δύναιο ἄν ὁμοιω- θῆναι τοῖς ἐκείνου βουλευμασιν. Ἔστι δέ σοι πει- σθέντι τοῖς ὑπ' ἐμοῦ λεγομένοις, τυχεῖν δόξης, οἷας ἐν αὐτὸς βουλευθείης· ῥᾶον γάρ ἐστιν ἐκ τῶν παρόν- των κτήσασθαι σε τὴν καλλίστην, ἥπερ ἐξ ὧν παμέ- λαβες, ἐπὶ τὴν ὑπάρχουσαν προελθεῖν. Σκέψαι δέ,

3. ἐπὶ τῶν ἔργων: *re ipsa*. 3. κάλλιστα *h. l.* idem ac καλλίστας. 7. Τὸ revocavi e verr. pro τῷ, quod Wolf. coniecerat, explicans per διὰ τὸ, quodque Steph. et Auger. cum illo receperunt. 11. παρασκευάσεις *ex Ald.*, quam Steph. cum Auger. secutus est. Wolf. cum reliquis verr. παρασκευάσης. Vid. Fr. Aug. Wolf. ὁ πᾶν ad Demosth. Lept., p. 266 et 375; et Findeisf. ad Evagor., p. 4. 14. Pro ἦθος Med. legit πάθος.

columnas, quas vocant Herculeas, constituit. (48.) Qui- bus exemplis, non alienis, sed domesticis excitari te aequum est, ut, nisi in omnibus, in moribus tamen, et humani- tate et benevolentia erga Graecos, progenitoris tui quam simillimus fias, non iis bellum inferens, quos te invadere nefas est, sed cum Graecis adversus eos bellum gerens, quos

ὅτι σε τυγχάνω παρακαλῶν, ἐξ ὧν ποιήσῃ τὰς στρα-
τείας, οὐ μετὰ τῶν βαρβάρων, ἐφ' οὓς οὐ δίκαιον
ἐστίν, ἀλλὰ μετὰ τῶν Ἑλλήνων ἐπὶ τούτους, πρὸς οὓς
προσῆκει τοὺς ἀφ' Ἡρακλέους γεγονότας πολεμεῖν.

49. Καὶ μὴ θαυμάσης, εἰ διὰ παντός σε τοῦ
λόγου πειρῶμαι προτρέπειν ἐπὶ τὰς εὐεργεσίας τῶν
Ἑλλήνων, καὶ πραότητος, καὶ Φιλανθρωπίας· ὁρῶ
γὰρ τὰς μὲν χαλεπότητας λυπηραῖς οὖσας καὶ τοῖς
ἔχουσι, καὶ τοῖς ἐντυγχάνουσι· τὰς δὲ πραότητας
οὐ μόνον ἐπὶ τῶν ζώων, καὶ τῶν ἀνθρώπων, καὶ
τῶν ἄλλων ἀπάντων εὐδοκιμούσας, ἀλλὰ καὶ τῶν
θεῶν τοὺς μὲν τῶν ἀγαθῶν ἡμῖν αἰτίους ὄντας,
Ὀλύμπιους προσαγορευομένους, τοὺς δ' ἐπὶ ταῖς
συμφοραῖς καὶ ταῖς τιμωρίαις τέταγμένους, δυσχερε-
στέρας τὰς ἐπωνυμίας ἔχοντας· καὶ τῶν μὲν καὶ
τοὺς ἰδιώτας, καὶ τὰς πόλεις, καὶ νεῶς καὶ βωμοὺς
ἰδρυμένους, τοὺς δὲ οὗτ' ἐν ταῖς εὐχαῖς οὗτ' ἐν ταῖς

1. ἐξ ὧν h. l. idem ac ἴνα. 9. τοῖς ἐντυγχάνουσι,
sc. αὐτοῖς: qui illis occurrunt, seu, quibus est cum illis
aliqua societas. 10. 11. καὶ τῶν ἄλλων ἀπάντων. Ita
e. c. vini πραότης (lenitas, Milde) in virtutibus eiusdem
numeratur. 17. ἰδρυμένους est omnium vet. editt. ac
Wolfii consentiens lectio, Aldina excepta, quae ἰδρυ-
μένας (ad πόλεις relatum) tuetur. Miror igitur, Au-
ger. ἰδρυμένας vulgatam nominare. Ceterum ἰδρυμένους
est partic. prael. verbi ἰδρυμαι, aedifico, quod Segaar.
in Addendis, p. 102, plerumque adhiberi tamquam prae-
terit. perf. pass. *scitum esse*, multis exemplis confirmat, ideo-
que in Observatt., p. 87, corrigere vult ἰδρυομένους, ab
ἰδρύω, quoniam praesens, ut sequentia docent, non prae-
terit. postulatur. At utrumque puto, et ἰδρυμαι et ἰδρύο-

ab Herculis posteris oppugnari decet. (49.) Te autem ideo
per totam orationem ad praestanda Graecis beneficia, huma-
nitatem ac mansuetudinem adhortor, quod morum acerbita-
tem omnibus molestam esse video, mansuetudinem autem non

θυσίαις τιμωμένους, ἀλλ' ἀποπομπὰς αὐτῶν ἡμᾶς ποιουμένους. Ὡν ἐνθυμούμενον ἐθίζειν σεκυτὸν χρῆ, καὶ μελετᾶν, ὅπως ἔτι μᾶλλον ἢ νῦν τοιαύτην ἀπαντες περὶ σοῦ τὴν γνώμην ἔξουσι. Χρὴ δὲ τοὺς μέγας δόξης τῶν ἄλλων ἐπιθυμοῦντας, περιβαλέσθαι μὲν τῇ διανοίᾳ τὰς πράξεις δυνατὰς μὲν, εὐχῇ δ' ὁμοίας, ἐξεργάζεσθαι δὲ ζητεῖν αὐτάς, ὅπως ἂν οἱ κερεῖ παραδιδῶσιν.

50. Ἐκ πολλῶν δ' ἂν κατανοήσεις, ὅτι δαί τῶτον τὸν τρόπον πράττειν, μάλιστα δ' ἐκ τῶν Ἰάσων συμβάντων. Ἐκεῖνος γὰρ οὐδὲν τοιοῦτον οἶον σὺ κατεργασάμενος, μεγίστης δόξης ἔτυχεν, οὐκ ἐξ ὧν ἔπραξεν, ἀλλ' ἐξ ὧν ἔφησεν. Ἐποίητο γὰρ τοὺς λόγους, ὡς εἰς τὴν ἡπειρον διαβησόμενος, καὶ βασιλεῖ πολεμήσων. Ὅπου δ' Ἰάσων λόγῳ μόνον χρησάμενος, οὕτως αὐτὸν ἠΐξησεν, ποίαν τινὰ χρῆ προσδαῖν περὶ σοῦ γνώμην αὐτοὺς ἔξεν, ἣν ἔργῳ ταῦτα πράξῃ, καὶ μάλιστα μὲν πειραθῆς, ὅλην τὴν βασιλείαν ἐλεῖν; εἰ δὲ μή, χώραν ὅτι πλείστην ἀφορίσασθαι, καὶ διαλαβεῖν τὴν Ἀσίαν, ἣν λέγουσι τινὲς ἀπὸ Κιλικίας μέχρι Σινώπης· πρὸς δὲ τούτοις κτίσαι

μαί in praesenti adhibetur significatione activa. Ceterum pro τῶν μὲν (versu 15, p. 156.) melius, puto, auctor scripsisset τοῖς μὲν· atque illis (Olympiis diis) et privatis homines et civitates et templa et aras ponere (video). 1. ἀποπομπὰς Harpocration explicat ἀποστραπαῖς, ἀνετακτάσεις. 21. Post Κιλικίας Wolfio deesse videtur παρατίθεναι aut simile. Male. Verte! *quam* (partem Asiae) κομπλήτι *Asiam a Cilicia ad Sinopem vocant*. Ipse vero in Panegyrico, p. 97, v. 18, τὴν ἐντὸς Ἄλυσος χώραν, et

In brutis solum et hominibus, sed in diis etiam probari. (50.) Si Iason Phraeus maximam gloriam consecutus est eo, quod in Asiam se transiturum et regi Persarum bellum esse illaturum dicebat, qualem de te opinionem homines

πόλεις ἐν τῷ τόπῳ τούτῳ, καὶ κατοικίσαι τοὺς νῦν
 πλανωμένους δι' ἔνδειαν τῶν καθ' ἡμέραν, καὶ λυμαι-
 νομένους, οἷς ἂν ἐντύχωσιν. Οὐς εἰ μὴ παύσωμεν
 ἀθροιζομένους, βίβν' ἱκανὸν αὐτοῖς εἰσπορίσαντες, λή-
 σουσιν ἡμᾶς τοσοῦτοι γενόμενοι τὸ πλῆθος, ὥστε
 μηδὲν ἥττον αὐτοὺς εἶναι φοβεροὺς τοῖς Ἑλλησιν, ἢ
 τοῖς βαρβάροις· ὧν οὐδεμίαν ποιούμεθα πρόνοιαν,
 ἀλλ' ἀγνοοῦμεν κοινὸν φόβον καὶ κίνδυνον ἅπασιν ἡμῖν
 αὐξάνομενον. Ἔστιν οὖν ἀνδρὸς μέγα φρονούντος,
 καὶ φιλέλληνος, καὶ πορρωτέρω τῶν ἄλλων τῇ δι-
 νοίᾳ καθορῶντος, ἀποχρησάμενον τοῖς τοιούτοις, πρὸς
 τοὺς βαρβάρους, καὶ χώραν ἀπατεμνόμενον τοσαύτην,
 ὅσην ὀλίγω πρότερον εἰρήκαμεν, ἀπαλλάξαι τε τοὺς
 ξενιτευομένους τῶν κακῶν, ὧν αὐτοὶ τ' ἔχουσι, καὶ
 τοῖς ἄλλοις παρέχουσι, καὶ πόλεις ἐξ αὐτῶν συστή-
 σαι, καὶ ταύταις ἐχυρῶσαι τὴν Ἑλλάδα, καὶ
 προβαλέσθαι πρὸ ἀπάντων ἡμῶν. Ταῦτα γὰρ
 πράξας, οὐ μόνον ἐκείνους εὐδαίμονας ποιήσεις, ἀλλὰ
 καὶ πάντας ἡμᾶς εἰς ἀσφάλειαν καταστήσεις. Ἦν
 δ' οὖν τούτων διαμάρτης, ἀλλ' ἐκεῖνό γε ραδίως
 ποιήσεις, τὰς πόλεις τὰς τὴν Ἀσίαν κατοικοῦσας
 ἐλευθερώσεις. Ὅτι δ' ἂν τούτων πράξαι δυνηθῇς,
 ἢ καὶ μόνον ἐπιχειρήσης, οὐκ ἔσθ' ὅπως οὐ μᾶλλον

p. 103. v. extremo, Ἀσίαν ἀπὸ Κνίδου μέχρι Σινώπης.
 quod idem valet, vocavit. 14. ξενιτευομένους Harpocra-
 tion explicat μισθοφοροῦντες. Addit: Ἰσοκράτης Φιλιππικῶν
 καὶν τινι τῶν πρὸς Φίλιππον ἐπιστολῶν. (T. I, p. 452,
 edit. Auger.) Sed hoc in loco, quem tractamus, rectius
 explicari puto: *vitam vagabundam agentes*.

habituos esse putas, si eadem, re ipsa, perfeceris ac nisi to-
 tum regnum, partem tamen illi eripueris, eoque deducas
 eos, qui nunc propter inopiam rerum necessariorum passim
 oberrant obvia quaeque invadentes, aut saltem urbes Asiae

τῶν ἄλλων εὐδοκμήσεις· καὶ δικαίως, ἥνπερ ἐπὶ ταῦτα αὐτοῖς τε ὀρμήσης, καὶ τοὺς Ἕλληνας προτρέψης.

51. Ἐπεὶ νῦν γε τίς οὐκ ἂν εἰκότως τὰ συμβεβηκότα θαυμάσειε, καὶ καταφρονήσειεν ἡμῶν; ἔκου παρὰ μὲν τοῖς βαρβάροις, οὓς ὑπειλύφαμεν μαλακοὺς εἶναι, καὶ πολέμων ἀπείρους, καὶ δεφθαρμένους ὑπὸ τῆς τρυφῆς, ἄνδρες γεγόνασιν, οἱ τῆς Ἑλλάδος ἡξίωσαν ἄρχεν, τῶν δ' Ἑλλήνων οὐδεὶς τοσούτο πεφρόνηκεν, ὥστ' ἐπιχειρῆσαι τῆς Ἀσίας ἡμᾶς ποιῆσαι κυρίους· ἀλλὰ τοσούτον αὐτῶν ἀπολελειμμένοι τυγχάνομεν, ὥστ' ἐκεῖνοι μὲν οὐκ ὤκνησαν οὐδὲ προὔπαρξαι τῆς ἐχθρας τῆς πρὸς τοὺς Ἕλληνας, ἡμεῖς δ' οὐδ' ὑπὲρ ὧν κακῶς ἐπάθομεν, ἀμύνεσθαι τοιμῶμεν αὐτούς· ἀλλ' ὁμολογούντων ἐκείνων ἐν ἅπασι τοῖς πολέμοις μήτε στρατιώτας ἔχειν, μήτε στρατηγούς, μηδὲ ἄλλο μηδὲν τῶν εἰς τοὺς κινδύνους χρησίμων, ἀλλὰ ταῦτα πάντα παρ' ἡμῶν μεταπεμπομένων, εἰς τοῦτο ἤκαμεν ἐπιθυμίας τοῦ κακῶς ἡμᾶς αὐτοὺς ποιεῖν, ὥστε, ἐξὸν ἡμῖν τάχεινων ἀδεῶς ἔχειν, πρὸς ἡμᾶς αὐτοὺς περὶ μικρῶν πολεμοῦμεν, καὶ τοὺς ἀφισταμένους τῆς ἀρχῆς τῆς βασιλέως συγκαταστρεφόμεθα, καὶ λελήθαμεν ἡμᾶς αὐτοὺς ἐνίστε μετὰ τῶν πατρικῶν ἐχθρῶν τοὺς τῆς αὐτῆς συγγενεῖς μετέχοντας ἀπολλύναι ζητοῦντες.

52. Διὸ καὶ σοὶ νομίζω συμφέρειν οὕτως ἀνάνδρως διακειμένων τῶν ἄλλων, προστῆναι τοῦ πολέμου

Graecas in libertatem vindicaveris. (51.) Mirum est, plures Perfas Graeciam subigere voluisse, nostrum vero de expugnanda Asia cogitasse neminem. Illi nos ultro lacerant, nos, ne de vindicanda quidem iniuria cogitamus. De minutis potius inter nos belligeramus, et dum reducendis iis, qui a regis defecerunt, operam navamus, non animadvertimus, nos cum patriis hostibus nostros perdere cognatos. (52.) In

πρὸς ἐκεῖνον. Προσέκει δὲ τοῖς μὲν ἄλλοις τοῦ
ἀφ' Ἑρακλέους πεφυκῶσι, καὶ τοῖς ἐν-πολιτείᾳ καὶ
νόμοις ἐνδεδεμένοις, ἐκείνην τὴν πόλιν στέργειν, ἐν
ἣ τυγχάνουσι κατοικοῦντες, σὲ δ' ὥσπερ ἄφετον γε-
γεννημένον, πᾶσαν τὴν Ἑλλάδα πατρίδα νομίζειν,
ὥσπερ ὁ γεννήσας ὑμᾶς, καὶ κινδυνεύειν ὑπὲρ αὐτῆς
ὁμαίως, ὡς περὶ ὧν μάλιστα σπουδάζεις.

53. Ἴσως δ' ἂν τινες ἐπιτιμῆσαι μοι τολμήσειαν,
τῶν οὐδὲν ἄλλο δυναμένων ἢ τοῦτο ποιεῖν, ὅτι σὲ
προειλόμεν παρακαλεῖν ἐπὶ τε τὴν στρατείαν τὴν ἐπὶ
τοὺς βαρβάρους, καὶ τὴν ἐπιμέλειαν τὴν τῶν Ἑλλή-
νων, παραλιπὼν τὴν ἑαυτοῦ πόλιν.

54. Ἐγὼ δ', εἰ μὲν πρὸς ἄλλους τινὰς πρότε-
ρον ἐπέχειρουν διαλέγεσθαι περὶ τούτων, ἢ πρὸς τὴν
πατρίδα τὴν τρεῖς τοὺς Ἑλληνας ἐλευθέρωσασαν, δις
μὲν ἀπὸ τῶν βαρβάρων, ἅπαξ δὲ ἀπὸ τῆς Ἀσμεδα-
μονίων ἀρχῆς, ὡμολόγουν ἂν πλημμελεῖν· νῦν δ' ἐκεί-
νην φανήσομαι πρῶτον ἐπὶ ταῦτα προτρέπων, ὡς
ἡδυνάμην μετὰ πλείστης σπουδῆς· αἰσθανόμενος δὲ
ἔλαττον αὐτὴν φρογτίζουσαν τῶν ὑπ' ἐμοῦ λεγομένων,
ἢ τῶν ἐπὶ τοῦ βήματος μαινομένων, ἐκείνην μὲν εἶα-
σα, τῆς δὲ πραγματείας οὐκ ἀπέστην. Διὸ δικαίως
ἂν με πάντες ἐπαινοῖεν, ὅτι τῇ δυνάμει ταύτῃ χρώ-

1. Pro ἐκεῖνον, (regem Persarum,) Auger. praeter neces-
sitatem legendum esse opinatur ἐκεῖνους. 21. ἐπὶ τοῦ
βῆμ. μαινομ. Wolt. vertit: „pro suggestu infanientium,“
ego vero in suggestu, ut c. 34, p. 143. 23. δυνάμει,
i. e. λόγῳ.

tanta igitur Graecorum ignavia, te totam Graeciam, in exem-
plum progenitoris tui, patriam exultimare ac belli Persici
ducem evadere decet. (53.) At si qui fortasse me reprehē-
derint, quod, nostra urbe omīssa, te ad expeditionem contra
barbaros et ad curam totius Graeciae suscipiendam hortari
maluerim; (54.) isti eam non praetermissam, sed primum

μενος, ἢν ἔχων τυγχάνω, διατετέλεκα πάντα τὸν χρόνον, πολεμῶν μὲν τοῖς βαρβάροις, κατηγορῶν δὲ τῶν μὴ τὴν αὐτὴν μοι γνώμην ἔχόντων, προτρέπειν δ' ἐπιχειρῶν, οὓς ἂν ἐλπίζω μάλιστα δυνήσεσθαι τοὺς μὲν Ἕλληνας ἀγαθὸν τι ποιῆσαι, τοὺς δὲ βαρβάρους ἀφελέσθαι τὴν ὑπάρχουσαν εὐδαιμονίαν. Διόπερ καὶ νῦν πρὸς σέ ποιῶμαι τοὺς λόγους, οὐκ ἄγνοῶν ὅτι τοῖς μὲν ὑπ' ἐμοῦ λεγομένοις πολλοὶ φθνήσουσι, τοῖς δ' αὐτοῖς τούτοις ὑπὸ σοῦ πραττομένοις ἅπαντες συνησθήσονται. Τῶν μὲν γὰρ εἰρημένων οὐδεὶς κεκοινώνηκε, τῶν δὲ ὠφελειῶν τῶν κατεργασθησομένων, οὐκ ἔστιν ὅστις οὐκ οἴσεται μεθεξείν.

55. Σκέψαι δ' ὡς αἰσχρὸν περιορᾶν τὴν Ἀσίαν ἔμεινον πράττουσαν τῆς Εὐρώπης, καὶ τοὺς βαρβάρους εὐπορωτέρους ὄντας τῶν Ἑλλήνων· ἔτι δὲ τοὺς μὲν ἀπὸ Κύρου τὴν ἀρχὴν ἔχοντας, ὃν ἡ μήτηρ εἰς τὴν ὁδὸν ἐξέβαλε, βασιλεῖς Μεγάλους προσαγορευομένους, τοὺς δ' ἀφ' Ἡρακλέους πεφυκότας, ὃν ὁ γενήσας διὰ τὴν ἀρετὴν εἰς θεοὺς ἀνήγαγε, ταπεινότεροις ὀνόμασεν ἢ κεῖνοι, προσαγορευομένους. Ὡς οὐδὲν ἐκτέον οὕτως ἔχειν, ἀλλὰ μεταναστατέον καὶ ἀναστρεπτέον ἅπαντα ταῦτ' ἔστιν.

9. αὐτοῖς Wolf. cum Bas. t.; reliquae vet. divisim αὐτοῖς. 9. Pro ὑπὸ Ald. vitiole ὑπέρ. 18. τὴν, quod in omnib. vet. legitur, in Wolf. omissum est. 22. μεταναστατέον, aut μεταστατέον, pro μεταναστέον omnium vet. lection., emendavit Wolf. Utrumque in Steph. Thesaurο frustra quaeras.

a me impulsam esse sciant, ac tum semper neglectam, quum, quae a me dicerentur, illam minus curare viderem. (55.) Cogites igitur, quam turpe sit, Asiam florentiorem esse Europa, ac, qui ad Cyrum, a matre abiectum, genus referunt, Magnos reges appellari, Herculis vero, in deorum numerum

56. Εὐ. δ' ἴσθι, μηδὲν ἂν με τούτων ἐπιχειρήσαντα πείθειν σέ, εἰ δυνάστεϊαν μόνον, καὶ πλοῦτον ἐώρων ἐξ αὐτῶν γένησόμενον. Ἠγοῦμαι γὰρ τὰ γε τοιαῦτα καὶ νῦν σοι πλείω τῶν ἱκανῶν ὑπάρχειν, καὶ πολλὴν ἀπληστίαν ἔχειν, ὅστις προαιρεῖται κινδυνεύειν, ὥστ' ἢ ταῦτα λαβεῖν, ἢ στερηθῆναι τῆς ψυχῆς. Ἀλλὰ γὰρ οὐ πρὸς τὰς τούτων κτήσεις ἀποβλέψας ποιῶμαι τοὺς λόγους, ἀλλ' αἰόμενος ἐκ τούτων μεγίστην σοι καὶ καλλίστην γενήσεσθαι δόξαν. Ἐνθυμῶ δ' ὅτι τὸ μὲν σῶμα θνητὸν ἅπαντες ἔχομεν, κατὰ δὲ τὴν εὐδοξίαν καὶ τοὺς ἐπαίνους, καὶ τὴν φήμην τὴν τῷ χρόνῳ συμπαρakoλουθοῦσαν, ἀθανασίας μεταλαμβάνομεν, ἧς ἄξιον ὀρεγομένους, καθ' ὅσον εἰρί τ' ἐσμέν, ἐτιοῦν τάσχειν. Ἴδοις δ' ἂν καὶ τῶν ἰδιωτῶν τοὺς ἐπικεισεστάτους, ὑπὲρ ἄλλου μὲν οὐδενὸς ἂν τὸ ζῆν ἀντιπατάλλαξαμένους, ὑπὲρ δὲ τοῦ τυχεῖν καλῆς δόξης, ἀποθνήσκουσιν ἐν τοῖς πολέμοις ἐθέλοντας· ὅλως δέ, τοὺς μὲν τιμῆς ἐπιθυμοῦντας αἰεὶ μείζονος ἢς ἔχουσιν, ὑπὸ πάντων ἐπαινούμενους, τοὺς δὲ πρὸς ἄλλοις τῶν ἀνοήτως φιλουμένων τοῖς πολλοῖς, ὀλοσχεροῦς διακειμένους, ἀκαταστέρους καὶ φαυλοτέρους εἶναι δοκοῦντας. Τὸ δὲ μέγιστον τῶν εἰρημένων, ὅτι συμβαίνει τοῦ μὲν πλούτου καὶ τῶν δυναστεϊῶν πολλάκις τοὺς ἐχθροὺς κυρίους γίνεσθαι, τῆς δ' εὐνοίας τῆς παρὰ τῶν πολιτῶν, καὶ

πο. ἄλλο τι WOLF. emendavit; Med. Ald. Hag. ἀλλ' ὅτι; Bas. 1. ἀλλ' ὅτι. 21. ὀλοσχεροῦς Hefychio: τελείως, Suidae: ὀλοτελῶς: *peritus, profusus*.

recepti, posteros humittioribus nominibus salutari. (56.) At vero non opes ac potentiam, quarum satis habes, et quas vitae periculo quatuor inexplabilis est, sed amplissimam pulcherrimamque gloriam, cuius adipiscendae causa et privatorum honestissimi mortem oppetere non dubitant, quamque solum liberis certo relinquere possumus, tibi inde com-

τῶν ἄλλων τῶν προειρημένων, μηδένας ἄλλους καταλείπεσθαι κληρονόμους, πλὴν τοὺς ἐξ ἡμῶν γεγονότας. Ὡς τ' ἡσχυρόμην ἂν, εἰ μὴ τούτων ἐνεκα συνεβούλευόν σε, καὶ τὴν στρατείαν ποιεῖσθαι ταύτην, καὶ πολεμεῖν καὶ κινδυνεύειν.

57. Οὕτω δ' ἄριστα βουλεύσῃ περὶ τούτων, ἂν ὑπολάβῃς μὴ μόνον τὸν λόγον σε τοῦτον παρακαλεῖν, ἀλλὰ καὶ τοὺς προγόνους, καὶ τὴν τῶν πατέρων ἀνδρίαν, καὶ τοὺς ὀνομαστοτάτους γενομένους, καὶ δόξαντας ἡμιθέους εἶναι διὰ τὴν στρατείαν τὴν ἐπ' ἐκείνους, μάλιστα δὲ πάντων τὸν καιρὸν, ἐν ᾧ ἰσὺ μὲν συγχάνεις τοσαύτην δύναμιν κεκτημένος, ὅσῃν οὐδεὶς τῶν τὴν Εὐρώπην οἰκισάντων· πρὸς ὃν δὲ πολεμήσεις, οὕτως ἐστὶ σφῆδρα μεμισσημένος, καὶ καταπεφρονημένος ὑφ' ἀπάντων, ὥς οὐδεὶς πώποτε τῶν βασιλευσάντων.

58. Πρὸ πολλοῦ δ' ἂν ἐποιησάμην οἷόν τ' εἶναι, ὅπως ἂν συνερανίσαιμι τοὺς λόγους πάντας, τοὺς ὑπ' ἐμοῦ περὶ τούτων εἰρημένους· μᾶλλον γὰρ ἂν ἀξιοχρεῶς ἔδοξεν οὕτως ἢ πραγματεία εἶναι τῆς ὑποθέσεως. Οὐ μὲν ἀλλὰ σέ τε χρὴ σκοπεῖν ἐξ ἀπάντων τὰ συντείνοντα καὶ προτρέποντα πρὸς τὸν πόλεμον τοῦτον.

-
8. Wolf. ἀνδρείαν. 11. σὺ μὲν. Ald. σὺ καὶ.
 19. Constr.: οὕτως γὰρ ἢ πραγματεία τῆς ὑποθέσεως ἔδοξεν ἂν εἶναι μᾶλλον ἀξιοχρεῶς: ita enim argumenti tractatio magis ampla videretur. 21. τε omnes vet. nec non Codd. H. et L.; Auger. cum Wolf. γε.
-

parandam esse suadeo. (57.) Te autem non solum hac mea oratione, sed maiorum exemplis, eorumque, qui ob susceptam contra barbaros expeditionem pro semideis habentur, nec non temporibus his excitari consideres. (58.) Ego vero, quum omnia, quae de his rebus dixi quaecunque ad bellum hoc hortantur, colligere non valeam, tibi eadem ex omnibus

59. Οὐκ ἄγνοω δ', ὅτι πολλοὶ τῶν Ἑλλήνων τὴν βασιλείῳ δυνάμειν ἄμαχον εἶναι νομίζουσιν, ὧν ἄξιον θαυμάζειν, εἰ τὴν ὑπ' ἀνθρώπου βαρβάρου καὶ κακῶς φεθραμμένου κατασταθεῖσαν καὶ συναχθεῖσαν ἐπὶ δουλείᾳ, ταύτην ὑπ' ἀνδρὸς Ἑλληνος, καὶ περὶ τοὺς πολέμους πολλὴν ἐμπειρίαν ἔχοντος, μὴ νομίζουσιν ἂν ἐπὶ ἑλευθερίᾳ διαλυθῇναι· καὶ ταῦτα εἰδότες, ὅτι συστήσῃαι μὲν ἐστὶν ἅπαντα χαλεπὸν, διαλύσῃαι δὲ ῥᾶδιον.

60. Ἐνθυμοῦν δέ, ὅτι μάλιστα τούτους τιμῶσιν ἅπαντες καὶ θαυμάζουσιν, οἵτινες ἀμφοτέρω ἂν δύνωνται καὶ πολιτεύεσθαι καὶ στρατηγεῖν. Ὅταν οὖν ὁρᾷς τοὺς ἐν μιᾷ πόλει τοιαύτην ἔχοντας τὴν φύσιν, εὐδοκίμοῦντας, παύους τινὰς χρη προσδοκᾶν τοὺς ἐπαίνους ἔσεσθαι, τοὺς περὶ σοῦ ῥηθησομένους, ὅταν φαίνηταις μὲν εὐεργεσίαις ἐν ἅπασιν τοῖς Ἑλλήσι πεπολιτευμένος, ταῖς δὲ στρατηγικαῖς τοὺς βαρβάρους κατεστραμμένος; Ἐγὼ μὲν γὰρ ἡγοῦμαι ταῦτα πέρας ἔχειν· οὐδὲνα γὰρ ἄλλον ποτὲ δυνήσεσθαι μέγῳ πρᾶξαι τούτων· οὔτε γὰρ ἐν τοῖς Ἑλλήσι γεγενῆσθαι τηλικούτον ἔργον, ὅσον ἐστὶ τὸ πάντας ἡμᾶς ἐκ τοσούτων πολέμων ἐπὶ τὴν ὁμόνοιαν προαγαγεῖν, οὔτ' ἐν τοῖς βαρβάροις εἰκὸς ἐστὶ συστήναι τηλικαύτην δυνάμειν, ἣν τὴν νῦν ὑπάρχουσαν καταλύσης. Ὡστε τῶν νῦν μὲν ἐπιγιγνομένων, οὐδ' ἦν τις τῶν

18. 19. ταῦτα πέρας ἔχειν: *haec extrema seu maxima esse futura.* 25. τῶν νῦν μὲν *omnes vett. legunt; Wolf. autem, quem Steph. et Auger. secuti sunt, νῦν delevit, „quoniam“.* inquit, „νῦν praefens tempus denotat, ἐπιγιγνόμενοι fu-

seligenda committo. (59.) Qui imperium Persarum ab homine barbaro constitutum et ad servitutem conflatum, a viro Graeco et bellicis in rebus multum exercitato, spe libertatis proposita dissolvi posse negant, in maximo isti errore versantur. (60.) Si nos ad concordiam reduxeris ac barbaros

ἄλλων διενέγκῃ τὴν φύσιν, αὐδὲν ἔξει ποῖσθαι τοιοῦ-
το. Ἀλλὰ μὴν τῶν προγεγενημένων ἔχομεν παρα-
βαλεῖν τὰς πράξεις τοῖς ἤδη διὰ σοῦ κατειργασμένοις,
οὐκ ἐχθρῶς, ἀλλ' ἀληθινῶς. "Ὅστις γὰρ ἔθνη τυ-
σαῦτα τυγχάνεις κατεστραμμένος, ὅσας οὐδεὶς πώ-
ποτε τῶν ἄλλων Ἑλλήνων πόλεις εἶλε, πῶς οὐκ ἂν
πρὸς ἕκαστον αὐτῶν ἀντιπαραβαλὼν, ῥαδίως ἂν ἐπέ-
δειξῃ μείζω σε καὶ κείνων διαπεπραγμένον; ἀλλὰ γὰρ
εἰλέμην ἀπασχέσθαι τῆς τοιαύτης ἰδέας δι' ἀμφοτέρας,
διὰ τε τοὺς οὐκ εὐκαίρως αὐτῇ χρωμένους, καὶ διὰ
τὸ μὴ βούλεσθαι ταπεινότερους ποιεῖν τῶν νῦν ὄντων,
τοὺς ἡμιθέους εἶναι νομιζομένους.

„turum.“ At quis nescit, νῦν omnibus tribus temporibus
iungi, ut Etymologus exemplis ex Homero petitis ostendit
aque Eustathius ex veterum observatione tradit? quani-
quam posterior alibi scribit, Attice praesenti duntaxat iun-
gi solere. Si praesenti iungitur, ut h. l., idem est quod
ἀπὸ τοῦ νῦν, plane ut nostri: *die nun Folgenden*.
2. 3. Pro ὑπερβαλεῖν et αἰσχυρῶς versu sequenti, in qua
lectione omnes consentiunt, ego e Cod. Fugg. παραβα-
λεῖν et ἐχθρῶς revocavi. Etenim non ἔχομεν solum οἰ-
stat, quominus ὑπερβαλεῖν legamus, (cuius loco fortasse
λόγομεν poni posset, addito σὲ post ὑπερβαλεῖν,) sed ex-
trema capitis verba: διὰ τὸ μὴ βούλεσθαι ταπεινότερους ποι-
εῖν τῶν νῦν ὄντων, τοὺς ἡμιθέους εἶναι νομιζομένους, omne
ὑπερβαλεῖν respuunt. Sensus totius est: *Possumus quidem
te a te gestas cum maiorum illis comparare, iuvo demon-
strare, tuas esse superiores; sed abstinco, tum quod etc.*
Auger. vero cum explicatione vix audiendus est. 5. τυγχά-
νεις e Med. Ald. et Steph.; Hag. et Bal. 1. τυγχάνοις,
quod Wolf. mutare vult in τυγχάνεις, nec tamen muta-
vit. 7. πρὸς ἕκαστον, scil. τῶν προγεγενημένων. 8. μεί-
ζω σε καὶ κείνων pro καὶ μείζω ἐκείνων. 9. τοιαύτης
ἰδέας: (abstineo) hoc genere vel hac re.

debellaveris, quid vetat, quum facta tua maiorum facta iam
aequent, quo minus dicamur, talia neque gesta a quoquam

61. Ἐνθυμοῦ δ', ἵνα τι καὶ τῶν ἀρχαίων εἴπω-
μεν, ὅτι τὸν Ταντάλου πλοῦτον, καὶ τὴν Πέλοπος
ἀρχήν, καὶ τὴν Εὐρυσθέως δύναμιν, οὐδεὶς ἂν οὔτε
λέγων εὐρετῆς, οὔτε ποιητῆς ἐπαινέσειεν· ἀλλὰ γε
μετὰ τὴν Ἡρακλέους ὑπερβολήν, καὶ τὴν Θησέως
ἀρετήν, καὶ τοὺς ἐπὶ Τροίαν στρατευσαμένους, καὶ
τοὺς ἐκείνοις ὁμοίους γενομένους, ἅπαντες ἂν εὐλο-
γήσειαν. Καὶ τοὺς ὀνομαστοτάτους καὶ ἀρίστους
αὐτῶν, ἴσμεν ἐν μικροῖς πολιχνίοις καὶ νησυδρίοις
τάς ἀρχὰς κατασχόντας, ἀλλ' ὅμως ἰσχύειν καὶ
πᾶσιν ὀνομαστὴν τὴν αὐτῶν δόξαν κατέλιπον· ἅπαν-
τες γὰρ Φιλοῦσιν οὐ τοὺς σφίσιν αὐτοῖς μεγίστην
δυναστείαν κερτημένους, ἀλλὰ τοὺς τοῖς Ἑλλησι
πλείστων ἀγαθῶν αἰτίους γεγεννημένους.

62. Οὐ μόνον δ' ἐπὶ τούτων αὐτοὺς ὄψει τὴν
γνώμην ταύτην ἔχοντας, ἀλλ' ἐπὶ πάντων ὁμοίως.
Ἐπεὶ καὶ τὴν πόλιν ἡμῶν οὐδεὶς ἂν ἐπαινέσειεν,
οὔθ' ὅτι τῆς θαλάσσης ἤρξεν, οὔθ' ὅτι τοσοῦτο πλη-
θὺς τῶν χρημάτων εἰσπράξασα τοὺς συμμάχους, εἰς
τὴν ἀκρόπολιν ἀνήνεγκεν, ἀλλὰ μὴν οὐδ' ὅτι πολλῶν
πόλεων ἐξουσίαν ἔλαβε, τὰς μὲν ἀναστάτους ποιῆσαι,
τὰς δὲ αὐξῆσαι, τὰς δὲ ὅπως ἡβουλήθη διοικῆσαι,

6. καὶ ante τοὺς vel pro *cilam* accipiendum est vel ex-
ponendum per *im.* Wolf. Codd. H. et I. καίτοι τοὺς
perperam. 15. ἐπὶ τούτων: *de his*, i. e. ad Troiam
militantibus. αὐτοὺς refertur ad ἅπαντας, (versu 11.)
19. εἰσπράξασα τοὺς συμμάχους: *quam a sociis ex-*
egerat.

esse, neque in posterum gestum iri? (61.) Tantalī opes,
Pelopis imperium atque Eurysthei potentiam a nemine, ne-
que poetarum neque oratorum, laudata invenies, qui vero
ad Troiam militarunt, eorumque similes ab omnibus praedi-
cantur. (62.) Atque eodem modo non tam Atheniensium
imperium pecuniamque a sociis exactam atque potentiam,

(ταῦτα γὰρ ἅπαντα παρῆν αὐτῇ πράττειν·) ἀλλ' ἐκ τούτων μὲν πολλαὶ κατηγορίαι κατ' αὐτῆς γεγόνασιν· ἐκ δὲ τῆς ἐν Μαραθῶνι μάχης, καὶ Σαλαμῖνι ναυμαχίας, καὶ μάλιστα ὅτι τὴν αὐτῶν ἐξέλιπον ὑπὲρ τῆς τῶν Ἑλλήνων σωτηρίας, ἅπαντες αὐτὴν ἐγκωμάζουσιν. Τὴν δ' αὐτὴν γνώμην καὶ περὶ Λακεδαιμονίων ἔχουσι· καὶ γὰρ ἐκείνων ἀγανταὶ μᾶλλον τὴν ἦταν τὴν ἐν Θερμοπύλαις, ἢ τὰς ἄλλας νίκας· καὶ τὸ τρόπαιον τὸ μὲν κατ' ἐκείνων ὑπὸ τῶν βαρβάρων σταθῆν, ἀγαπῶσι καὶ θεωροῦσι, τὰ δὲ ὑπὸ Λακεδαιμονίων κατὰ τῶν ἄλλων, οὐκ ἐπαινοῦσιν, ἀλλ' ἀηδῶς ὀρῶσιν· ἡγοῦνται γὰρ τὸ μὲν ἀρετῆς εἶναι σημεῖον, τὰ δὲ πλεονεξίας.

63. Ταῦτ' οὖν ἐξετάσας πάντα, καὶ διελθὼν πρὸς αὐτόν, ἦν μὲν τί τῶν εἰρημένων εἴη μαλακότερον καὶ καταδεέστερον, ἀποβλέπειν εἰς τὴν ἡλικίαν τὴν ἐμὴν δεῖ, ἢ δικαίως ἂν ἅπαντες συγγνώμην ἔχοιεν· ἦ δ' ὅμοια τοῖς πρότερον διαδεδομένοις, νομίζειν αὐτὰ χρή, μὴ τὸ γῆρας τοῦμὸν εὐρεῖν, ἀλλὰ τὸ δαιμόνιον ὑποβαλεῖν, οὐκ ἐμοῦ φροντίζον, ἀλλὰ τῆς Ἑλλάδος κηδόμενον, καὶ βουλούμενον ταύτην τε τῶν κακῶν ἀπαλλάξαι τῶν παρόντων, καὶ σοὶ δόξαν πολὺ μείζω τηρεῖναι τῆς νῦν ὑπαρχούσης. Οἶμαι δὲ σε οὐκ ἀγνοεῖν, ἐν τρόπῳ οἱ θεοὶ τὰ τῶν ἀνθρώπων διοικοῦ-

14. ἐξετάσας propter sequens δεῖ mutari quiddam deberet in accusativum, sed anacoluthia est. 18. Ad ὅμοια subaudi εἴη. 18. διαδεδομένοις. Alias ἐκδεδομένοις ponit, sed et hoc bene se habet. Wolf.

quae saepius reprehensa etiam sunt, quam Marathoniam pugnam et Salaminiam celebrant, Lacedaemoniorum autem non victorias, sed in Thermopylis cladem admirantur. (63.) At si quae peius ac frigidius in hac oratione dictae sint, senectuti meae, sin familia iis, quae superiore tempore edidi, deorum alicui tribuas, qui non tam mei quam

σιν. Οὐ γὰρ αὐτόχειρες, οὔτε [μετὰ] τῶν ἀγαθῶν, οὔτε τῶν κακῶν γίνονται τῶν συνόντων αὐτοῖς· ἀλλ' ἐκάστοις τοιαύτην ἔννοιαν ἐμποιοῦσιν, ὥστε δι' ἀλλήλων ἡμῖν ἐκάτερα παραγίνεσθαι τούτων. Οἷον ἴσως καὶ νῦν τοὺς μὲν λόγους ἡμῖν ἀπένειμαν, ἐπὶ δὲ τὰς πράξεις σὲ τάττουσι, νομίζοντες τούτων μὲν σε κάλλιστ' ἂν ἐπιστατῆσαι, τὸν δὲ λόγον τὸν ἐμὸν, ἡκιστα ἂν ὀχληρὸν γενέσθαι τοῖς ἀκούουσιν. Ἡγοῦμαι δὲ καὶ τὰ πεπραγμένα πρότερον οὐκ ἂν ποτὲ σοι γενέσθαι τηλικαῦτα τὸ μέγεθος, εἰ μὴ τις θεῶν αὐτὰ συγκατῶρθωσεν, οὐχ ἵνα τοῖς βαρβάροις μόνον τοῖς ἐπὶ τῆς Εὐρώπης κατοικοῦσι πολεμῶν διατελῆς, ἀλλ' ὅπως ἐν τούτοις γυμνασθεῖς, καὶ λαβὼν ἐμπειρίαν, καὶ γνωσθεῖς οἷος εἶ, τούτων ἐπιθυμήσης, ὣν τυγχάνω συμβεβουλευκώς. Αἰσχρὰν οὖν ἐστὶ καλεῖσθαι τῆς τῆς ἡγουμένης ἀπολειφθῆναι, καὶ μὴ παρασχεῖν αὐτῶν, εἰς ἃ βούλεται σε προαγαγεῖν.

64. Νομίζω δὲ χρῆναί σε πάντας μὲν τιμᾶν τοὺς περὶ τῶν σοι πεπραγμένων ἀγαθόν τι λέγοντας, κάλλιστα μὲντοι νομίζειν ἐγνωμιάζειν ἐκείνους, τοὺς

1. 2. Οὐ γὰρ αὐτόχειρες — αὐτοῖς. *Constr.* Οὐ γὰρ αὐτόχειρες γίνονται (οἱ θεοὶ) οὔτε μετὰ τῶν ἀγαθῶν, τῶν συνόντων αὐτοῖς, (ἀνθρώποις,) οὔτε μετὰ τῶν κακῶν: *Neque enim cum bonis neque cum malis, quas hominibus eveniunt, propria manu datores sunt.* Paullò aliter Auger., qui γίνονται cum συνόντων coniungit: „sunt conversantium, „i. e. adsunt conversantibus.“ Woff. recte ita explicat: οἱ θεοὶ οὔτε τ' ἀγαθὰ οὔτε τὰ κακὰ ταῖς ἐκτῶν χειρὶ τοῖς ἀνθρώποις ἐπιφέρουσιν. Steph. in Thesouro locum hunc sine μετὰ affert et ad horum genitivorum usum attentionem nos reddit, at in Ilocratis editione illud μετὰ, sicut in reliquis omnibus, adest. Idem vertit: *Non enim dii manu propria vel bona vel mala dant.* Equidem μετὰ inclusi.

Graeciae curam gerit, et sicuti in alijs, ita etiam in his partes cuique suas distribuit. (64.) At vero scias, verissimis

μειζων ἔργων καὶ τηλικούτων τὴν σὴν φύσιν ἀξιοῦν-
τας, καὶ μὴ μόνον τοὺς ἐν τῷ παρόντι κεχαρισμένως
διειλεγμένους, ἀλλ' οἵτινες τοὺς ἐπιγυγνομένους οὕτω
κοῦρουν τὰς σὰς πράξεις θαυμάζειν, ὡς οὐδενὸς
ἄλλου τῶν προγεγενημένων. Πολλὰ δὲ βουλόμενος
τοιαῦτα λέγειν, οὐ δύναμαι, τὴν δ' αἰτίαν δι' ἣν,
πλεονακίς τοῦ δέοντος εἴρηκα.

65. Λοιπὸν οὖν ἐστὶ τὰ προειρημένα συναγαγεῖν,
ὡς ἐλαχίστοις κατῖδοις τὸ κεφάλαιον τῶν συμ-
βεβουλευμένων. Φημὶ γὰρ χρῆναί σε τοὺς μὲν Ἑλ-
ληνας εὐεργετεῖν, Μακεδόνων δὲ βασιλεύειν, τῶν δὲ
βαρβάρων ὡς πλείστον ἄρχειν. Ἦν γὰρ ταῦτα
πρώτης, ἅπαντές σοι χάριν ἔξουσιν· οἱ μὲν Ἑλλη-
νες, ὑπὲρ ὧν ἂν εὖ πάσχωσι· Μακεδόνες δέ, ἂν
βασιλικῶς, ἀλλὰ μὴ τυραννικῶς αὐτῶν ἐπιστατῆς·
τὸ δὲ τῶν ἄλλων γένος, ἂν διὰ σὲ βαρβαρικῆς δε-
σποτείας ἀπαλλαγέντες, Ἑλληνικῆς ἐπιμελείας τύ-
χωσι. Ταῦθ' ὅπως μὲν γέγραπται τοῖς καιροῖς καὶ
ταῖς ἀκριβεαῖς, παρ' ὑμῶν τῶν ἀκούοντων πυνθά-
νεσθαι δίκαιόν ἐστιν· ὅτι μέντοι βελτίω τούτων,
καὶ μᾶλλον ἀρμόττοντα τοῖς ὑπάρχουσιν οὐδεὶς ἂν
σοι συμβουλευσειεν, σαφῶς εἰδέναι νομίζω.

1. σὴν in omnib. vett. desideratur. Wolf. sine dubio e
coniect. textui inferuit.

9. Pro ἐλαχίστοις Wolf. ma-
vult ἐν ἐλαχίστοις.

18. τοῖς καιροῖς: *tempestive*.

19. ἀκριβεαῖς: *accurate*.

te eorum laudibus celebrari, qui ingenium tuum tantis ne-
gotiis par esse existimant, quique efficiunt, ut universa poste-
ritas te magis, quam omnium temporum reges admiretur.
(65.) *Epilogus*. Haec quam temporibus apte quave dili-
gentia scripta sint, e vobis, qui audieritis, cognoscendum erit,
sed meliora his et ad hunc rerum statum accommodatiora
tibi neminem suasurum esse, satis mihi scire videor.

VI.

ΙΣΟΚΡΑΤΟΥΣ ΑΡΧΙΔΑΜΟΥΣ.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΤΟΥ ΑΡΧΙΔΑΜΟΥ ΑΔΗΛΟΥ ΤΟΥ ΓΡΑΨΑΝΤΟΣ.

Μετὰ τὰ Λευκτρικά κατέτρεχον τὴν Λακεδαιμόνα Θηβαῖοι, καὶ πολλάκις αὐτὴν ἐκάκωσαν, ὥς καὶ τὰς Λακεδαιμονίων γυναῖκας ἀπαντῆσαι Λακεδαιμονίοις συνεχῶς φεύγουσι, καὶ εἰπεῖν, ἥ καὶ δεύτερον ὑμᾶς ἔχομεν ἐν τῇ γαστρὶ δέξασθαι; Καὶ οὕτω συστραφόντες, ἐν Μαντινείᾳ ἐνίκησαν, τῶν Ἀθηναίων ἱππέων καλῶς παραταξαμένων. Μετὰ τὰ ἐν Μαντινείᾳ οὖν ἔπεμψαν Λακεδαιμόνιοι πρὸς Θηβαίους, αἰτοῦντες αὐτοὺς τὴν εἰρήνην· οἱ δὲ ὑπέσχοντο αὐτοῖς ἡσυχάσειν, εἰ Μεσσηνὴν ἀνοικίσωσι, καὶ αὐτόνομον ἔξωσι. Τῶν οὖν ἄλλων συμβουλευόντων Λακε-

Verfu 1. Λευκτρικά. Intell. πράγματα, post res ad Leuctra gestas. 4. ἡ scripli pro μή. 5. ἐν τῇ γαστρὶ pro εἰς τὴν γαστέρα. 6. ἐνίκησαν contra historicorum fidem, quamvis in hoc proelio Epaminondas occisus est. 7. Med. cum Ald. Μαντινείᾳ. 9. Μεσσηνὴν cum simplici σ Med. Ald. Hag. Steph. Aug.; cum duplici vero Bal. 1. et Wolf. 9. ἀνοικίσωσι: *instaurarent*; in quo, argumenti huius misellus auctor, iterum lapsus est. Mesene enim paullo post Leuctricam pugnam ab Epaminonda instaurata erat. Diod. Sic. XV, 66; et Pauf. Mef. c. 27. Rectius dixisset ἀφιστῶσι Μεσσηνῆς.

δαιμονίοις ἀνοικίσαι, Ἀρχίδαμος ὁ νεώτερος συμβουλεύει Λακεδαιμονίοις, μὴ ἀνοικίσαι. Κατάγεται δ' οὕτως ὁ μικρὸς Ἀρχίδαμος· Ζευξίδαμος, οὐ Ἀρχίδαμος, οὐ Ἀγίς, οὐ Ἀγεσίλαος, οὐ Ἀρχίδαμος. Καὶ οἱ μὲν λέγουσιν, ὅτι πέμψας Ἀρχίδαμος ἐν Ἀθήναις, τὸν λόγον παρὰ Ἰσοκράτους ἐδέξατο· ἀλλοὶ δὲ φασί, γυμνασίαν εἶναι τὸν λόγον Ἰσοκράτους, τίκτας ἂν εἴποι λόγους Ἀρχίδαμος, συμβουλευτῶν Λακεδαιμονίοις. Καὶ ἡ μὲν ὑπόθεσις αὕτη· στάσις δὲ τῷ λόγῳ, πραγματικῇ· κεφάλαιον δὲ, τὸ συμφέρον.

ΕΤΕΡΑ ΤΠΟΘΕΣΙΣ

ΑΡΧΙΔΑΜΟΥ

ΕΚ ΤΩΝ ΔΙΟΝΥΣΙΟΥ ΤΟΥ ΑΛΙΚΑΡΝΑΣΣΕΩΣ.

Τίς δ' ἂν μᾶλλον πείθει καὶ πόλιν καὶ ἄνδρας τοῦ ῥήτορος; πολλὰ μὲν καὶ ἄλλη, μάλιστα δ' ἐν τῷ πρὸς Λακεδαιμονίους γραφέντι λόγῳ, ὃς ἐπιγράφεται μὲν Ἀρχίδαμος, ὑπόθεσιν δὲ περιεῖληφε τὴν περὶ τοῦ μὴ προέσθαι Μεσσηνίαν Βοιωτοῖς, μὴδὲ ποιεῖν τὸ προσταττόμενον ὑπὸ τῶν ἐχθρῶν.

Ἡτύχητο γὰρ δὴ τοῖς Λακεδαιμονίοις, ἥτε περὶ Λεῦκτρα μάχῃ, καὶ πολλὰ μετ' ἐκείνην ἑτεραι, καὶ τὰ μὲν Θηβαίων πράγματα ἦνδει τε, καὶ εἰς μέγεθος ἀρχῆς προεληλύθει, τὰ δὲ τῆς Σπάρτης ταπεινὰ, καὶ ἀνάξια τῆς ἀρχαίας ἡγεμονίας ἐγεγόνει. Τελευτῶσα γοῦν ἵνα τύχῃ τῆς εἰρήνης ἡ πόλις, ἐβουλεύετο εἰ χρὴ Μεσσηνίας ἀποστῆναι, ταύτην ἐπιτιθέντων αὐτῇ Βοιωτῶν τὴν ἀνάγκην. Ὅρῳ οὖν αὐτὴν ἀνάξια πράττειν μέλλουσιν τῶν προγόνων, τόνδε τὸν λόγον συνετάξατο Ἀρχιδάμῳ, νέῳ μὲν ὄντι, καὶ οὐπω βασιλεύοντι, ἐλπιδας δὲ πολλὰς ἔχοντι ταύτης τεύξεσθαι τῆς τιμῆς.

Ἐν ᾧ διεξέρχεται πρῶτον μὲν, ὡς δικαίως ἐκτίσαντο Μεσσηνίαν Λακεδαιμόνιοι, παραδόντων τε αὐτὴν τῶν Κρυσφόν-

2. Κατάγεται, i. e. γενεαλογεῖται.

2. μικρὸς idem

valet, quod νεώτερος.

5. ἐν Ἀθήναις pro εἰς Ἀθήνας.

8. στάσις — πραγματικῇ videtur significare: *finis est actio, non sola auscultatio.*

9. κεφάλαιον praecipuum argumentum et firmamentum, ut Wolf. explicat, quo res confirmatur.

26. συνετάξατο. Nempe ὁ Ἰσοκράτης.

του παίδων, ὅτε ἀξίπασον ἐκ τῆς ἀρχῆς, καὶ τοῦ θεοῦ
προστάξαντες δεῖξασθαι καὶ τιμωρεῖν τοῖς ἀδικουμένοις,
πρὸς δὲ τούτοις, ἐπικυρώσαντος μὲν τὴν κτῆσι τοῦ πο-
λέμου, κάτοχον δὲ καὶ βίβαιον πεποιηκότος τοῦ χρόνου.
Διδάσκει δ' ὡς οὐ Μεσσηνίοις, τοῖς οὐκ ἐτ' οὖσιν, ἀλλὰ
δούλοις καὶ Εἰλωσιν ὀρηκτῆριον καὶ καταφυγὴν παρέξουσι
τὴν πόλιν. Διεξέρχεται τε τοὺς κινδύνους τῶν προγόνων,
οὓς ὑπέμεινεν ἔνθα τῆς ἡγεμονίας, καὶ τῆς δόξης ὑπο-
μνήσκει τῆς παρὰ τοῖς Ἕλλησιν ὑπαρχούσης περὶ αὐτῶν.
Παρακινεῖ δέ, μὴ συγκαταπίπτειν ταῖς τύχαις, μηδ' ἀπο-
γινώσκειν τὰς μεταβολάς, ἐνδυμουμένους, ὅτι πολλοὶ μὲν
ἤδη μείζω δύναμιν ἔχοντες ἢ Θηβαῖοι, ὑπὸ τῶν ἀσθενε-
στέρων ἐκρατήθησαν, πολλοὶ δ' εἰς πολιορκίαν κατακλεισθέν-
τες, καὶ δεινότερα ἢ Λακεδαιμόνιοι πάσχοντες, διεφθείραν
τοὺς ἐπιστρατεύσαντας. Καὶ παράδειγμα ποιεῖται τὴν
Ἀθηναίων πόλιν, ἣτις ἐκ παλλῆς εὐδαιμονίας ἀνάστατος γε-
νομένη, τοὺς ἐσχάτους ὑπέστη κινδύνους, ἵνα μὴ τοῖς βαρ-
βάροις ποιῇ τὸ προσταττόμενον. Παρακελεύεται δὲ καὶ καρ-
τερεῖν ἐπὶ τοῖς παροῦσι, καὶ θάρρειν περὶ τῶν μελλόντων·
ἐπισταμένους, ὅτι τὰς τοιαύτας συμφορας αἱ πόλεις ἐπα-
νορθεῦνται πολιτεία χρηστῇ, καὶ πολέμων ἑμπειρίαις, ἐν
οἷς προῖχεν ἡ Σπάρτη τῶν ἄλλων πόλεων. Οἶεται δὲ θεῖν
αὐτοὺς κακῶς πράττοντας, μὴ εἰρήνης ἐπιθυμεῖν, οἷς ἐκ
τῆς καινουργίας ἐπὶ τὸ κρεῖττον μεταβάλλειν τὰ πράγμα-
τα ἑλπίς, ἀλλὰ τοὺς εὐτυχοῦντας· ἐν γὰρ τῇ ἀκινδύνῳ
τὴν τῶν παρόντων ἀγαθῶν εἶναι φυλακὴν.

Πολλὰ δὲ καὶ ἄλλα πρὸς τούτοις διεξελθὼν, ὅσα καὶ
κοινῇ καὶ ἰδίᾳ τοῖς ἐπιφανεστάτοις αὐτῶν ἐπράχθη κατὰ
τοὺς πολέμους λαμπρὰ ἔργα, καὶ ὅσης αἰσχύνης ἄξια δρά-
σουσι, καὶ ὡς διαβληθήσονται παρὰ τοῖς Ἕλλησιν ἐπιλογι-
σάμενος, καὶ ὅτι πάντοθεν αὐτοῖς ἐπικουρία τις ἔσται τὸν
ἀγῶνα ποιουμένοις, καὶ παρὰ θεῶν, καὶ παρὰ συμμάχων,
καὶ παρὰ πάντων ἀνθρώπων, οἷς ἐπιφθονος ἡ Θηβαίων
δύναμις αὐξομένη· καὶ τὴν κατέχουσαν ἀκοσμίαν καὶ τα-
ραχὴν τὰς πόλεις ἐπιτροπυόντων τῆς Ἑλλάδος Βοιωτῶν,
ἐπιδειξάμενος· τελευτῶν, εἰ καὶ μηδὲν τούτων μέλλοι γί-
νεσθαι, μηδ' ὑπολείποιτό τις ἄλλη σωτηρίας ἑλπίς, ἐκλι-

23. Pro αὐτοὺς malim οὐ τοὺς propter sequens ἄλλὰ
τούς, μὴ ante εἰρήνης deleto aut fortius negante. 25. Vul-
gatum κινδύνῳ Auger. recte mutavit in ἀκινδύνῳ.

πῶν κελεύει τὴν πόλιν, διδάσκων αὐτοὺς ὡς χρὴ παῖδας μὲν καὶ γυναῖκας, καὶ τὸν ἄλλον ὄχλον εἰς τὴν Σικελίαν ἐκπέμψαι, καὶ Ἰταλίαν, καὶ τ' ἄλλα χωρία τὰ φίλια, αὐτοὺς δὲ καταλαβομένους τόπον, ὅστις ἂν ὀχυρώτατος ᾖ, καὶ πρὸς τὸν πόλεμον ἐπιτηδείοτατος, ἄγειν καὶ φέρειν τοὺς πολέμιους καὶ κατὰ γῆν καὶ κατὰ θάλατταν. Οὐδεμίαν γὰρ ἀξιώσειν δύναμιν ὁμοσε χωρεῖν, ἀνδράσι κρατίστοις μὲν τὰ πολέμια τῶν Ἑλλήνων, ἀπονειοημένως δὲ πρὸς τὸ ζῆν διακειμένοις, δικαίαν δ' ὀργὴν καὶ πρόφασιν εὐπρεπῆ τῆς ἀνάγκης ἔχουσι.

Ταῦτα γὰρ οὐ Λακεδαιμονίοις μόνον συμβουλευεῖν φαίην ἀλλ' αὐτὸν ἔγωγε, ἀλλὰ καὶ τοῖς ἄλλοις Ἑλλήσι, καὶ πᾶσι ἐνδρώποις, πολλῶ κρείττον ἀπάντων φιλοσόφων, οἳ τέλει ποιοῦνται τοῦ βίου τὴν ἀρετὴν, καὶ τὸ καλόν.

ΑΡΧΙΔΑΜΟΣ.

Ἰσως τινὲς ὑμῶν θαυμάζουσιν, ὅτι τὸν ἄλλον χρόνον ἐμμεμενηκῶς τοῖς τῆς πέλειως νομίμοις, ὡς οὐκ οἶδ' εἴ τις ἄλλος τῶν ἡλικιωτῶν, τοσαύτην πεποίημαι μεταβολήν, ὥστε περὶ ὧν ὀκνοῦσιν οἱ πρεσβύτεροι λέγειν, περὶ τούτων, νεώτερος ὢν, παρελκίλυθα συμβουλευσών. Ἐγὼ δέ, εἰ μὲν τις ἄλλος τῶν εἰθισμένων ἐν ὑμῖν ἀγορεύειν, ἀξίως ἢ τῆς πέλειως εἰρηκῶς, ἡσυχίαν ἂν ἤγον· νῦν δὲ ὁρῶν τοὺς μὲν συναγορεύοντας, οἷς οἱ πολέμοι προστάττουσι, τοὺς δ' οὐκ ἐρῶμένως ἐναντιούμενους, τοὺς δὲ παντάπασιν ἀποσεσιωπηκίτας,

Verſu 22. 23. Pro ἡσυχίαν ἂν ἤγον, quae omnium est constans lectio. Wolf. ut ἐμφατικώτερον recepit: πολλὴν ἂν ἡσυχίαν ἤγον.

ARGUMENTUM.

(Cap. 1.) Quam leniorum, qui quidem apud vos concionari solent, nec quisquam pro reipublicae dignitate dixit, aliique aut prorsus tacent aut non fortiter satis adversantur, ego ado-

ἀνέστην ἀποφανόμενος ἃ γινώσκω περὶ τούτων· αἰσχρὸν νομίσας, εἰ τὴν ἰδίαν τάξιν τοῦ βίου διαφυλάττων, προήσομαι τὴν πύλιν ἀναξίως προφεισάμενῃ ἐαυτῆς.

2. Ἡγοῦμαι δέ, εἰ καὶ περὶ τῶν ἄλλων πρέπει τοὺς τηλικούτους, περὶ γε τοῦ πολεμεῖν, ἢ μὴ, προσήκειν μάλιστα τούτοις συμβουλεύειν, οἵπερ καὶ τῶν κινδύνων πλεῖστον μέρος μεθέξουσιν· ἄλλως τε δὴ καὶ τοῦ ἠγῶναι τι τῶν δεόντων, ἐν κοινῷ καθεστῶτος ἡμῖν. Εἰ μὲν γὰρ ἦν ἀποδεδεγμένον, ὥστε τοὺς μὲν πρεσβυτέρους περὶ ἀπάντων εἰδέναι τὸ βέλτιστον, τοὺς δὲ νεωτέρους περὶ μηδενὸς ὀρθῶς γινώσκειν, καλῶς ἂν εἶχεν ἀπείργειν ἡμᾶς τοῦ συμβουλεύειν· ἐπειδὴ δὲ οὐ τῷ πλήθει τῶν ἐτῶν πρὸς τὸ φρονεῖν εὖ διαφέρομεν ἀλλήλων, ἀλλὰ τῇ φύσει καὶ ταῖς ἐπιμελείαις, πῶς οὐκ ἐπ' ἀμφοτέρων χρὴ τῶν ἡλικιῶν πείραν λαμβάνειν, ἵν' ἐξ ἀπάντων ὑμῖν ἐξῇ τῶν ῥηθέντων ἐλεσθαι τὰ συμφορώτατα. Θαυμάζω δέ, ὅσοι τριηρῶν μὲν ἡγεῖσθαι, καὶ στρατοπέδων

1. ἀποφανόμενος e Wolf. coniect., quam Codd. Aug. H. et N. confirmant; vett. ἀποφηνάμενος. 3. προφεισάμενῃ, quod ahibi baud facile reperietur, aut praepositio-nem augendi causa ante se habet, aut accipiendum est elliptice: πρὸ τῆς ἀνάγκης φεισάμενῃ, ut Wolf. obser-vat. 10. ἡμῖν Med. cum Codd. Aug. K., M., N.; Ald. vero, Baf. 1. et Hag. et Steph. ὑμῖν: quod Wolf. recte cum Auger. mutavit in ἡμῖν: quum recte sentire nemi-ni negatum sit. 14. 15. πρὸς τὸ φρονεῖν εὖ, i. e. sapientiā. 18. Vett. unanimiter συμφερώτατα; συμ-φορώτατα e Wolf. emendatione, quoniam non σύμφερος, ἀσύμφερος, sed utrumque per ο dicitur.

lescens vel praeter civitatis meaeque vitae morem sententiam dicere aggrediar. (2.) Est vero iste iuvenes a dicendo arcendi mos multis de causis vituperandus, et quia recte iudicandi facultas iuvenibus aequae ac senioribus data sit, tum de bello

ἄρχειν ἀξιούειν ἡμᾶς, ὑπὲρ ὧν μὴ καλῶς βουλευσάμενοι, πολλαῖς ἂν συμφοραῖς καὶ μεγάλαις τὴν πόλιν περιβάλομεν· εἰπεῖν δ' ἃ γινώσκουμεν, περὶ ὧν ὑμεῖς μέλλετε κρίνειν, οὐκ οἶονται δεῖν ἡμᾶς, ἐν οἷς κατορθώσαντες μὲν, ἅπαντας ἂν ὠφελίσαιμεν, διαμαρτύντες δὲ τῆς ἡμετέρας γνώμης, αὐτοὶ μὲν ἴσως ἂν φαυλότεροι δόξωμεν εἶναι, τὸ δὲ κοινόν οὐδὲν ἂν ζημιώσαιμεν. Οὐ μὴν ὡς ἐπιθυμῶν τοῦ λέγειν, οὐδ' ὡς ἄλλως πῶς παρεσκευασμένος ζῆν, ἢ τὸν παρελθόντα χρόνον, οὕτως εἴρηκα περὶ τούτων· ἀλλὰ βυλόμενος ὑμᾶς προτρέψαι, μηδὲ μίαν ἀποδοκιμάζειν τῶν ἡλικιῶν, ἀλλ' ἐν ἀπάσαις ζητεῖν, εἴ τις δύναται περὶ τῶν παρόντων πραγμάτων εἰπεῖν ἀγαθόν τι.

3. Ὡς ἐξ οὗ τὴν πόλιν οἰκοῦμεν, οὐδεὶς οὔτε πόλεμος, οὔτε κίνδυνος περὶ τηλικούτων τὸ μέγεθος ἡμῖν γέγονε, περὶ ὅσων νῦν βουλευσόμενος συνελήλυθα. Πρῶτερον μὲν γὰρ ὑπὲρ τοῦ τῶν ἄλλων ἄρχειν ἡγωνιζόμεθα, νυνὶ δὲ ὑπὲρ τοῦ μὴ ποιεῖν αὐτοὶ τὸ προσταττόμενον· ὁ σημεῖον ἐλευθερίας ἐστίν, ὑπὲρ ἧς οὐδὲν ὅτι τῶν δεινῶν οὐχ ὑπομονετέον, οὐ

3. 4. περὶ ὧν ὑμεῖς μέλλετε κρίνειν, i. e. quae facere aut omittere in arbitrio vestro est. 5. 6. διαμαρτύντες τῆς ἡμετέρας γνώμης Auger. vertit: „si non recte senserimus, „ut arbitrabamur,“ cuius loco Wolf. egregie coniicit ἡμετέρας. 14. Ὡς ἐξ οὗ. Aug. Ὡς h. l. significare putat quia, ego vero idem esse, quod sequens ἐξ οὗ, (v. Zeune ad Viger. p. 539.) et prorsus redundare puto. 16. Wolf. offert: βουλευσόμενοι συνεληλύθαμεν. 20. Vulgatum ὑπομονητέον, ab inusitato ὑπομονίῳ, Auger. cum Wolfio recte mutandum esse suspicatur in ὑπομονετέον, quod perperam scribitur ὑπομενητέον.

dicere, cuius maxime participes sunt, iuvenibus plus quam senioribus conveniat, deinde errantes in dicendo non aliis, sed sibi noceant, denique hac ratione e multis optima eligere liceat. (3.) Res autem, de qua deliberatum nunc vobis

μόνον ἡμῖν, ἀλλὰ καὶ τοῖς ἄλλοις ποῖς μηδὲ ἀνάνδρους
 δικκειμένοις, ἀλλὰ καὶ κατὰ μικρὸν ἀρετῆς ἀντιποιοῦ-
 μένοις. Ἐγὼ μὲν οὖν, (εἰ δεῖ με τοῦτο ἴδιον εἰπεῖν,)
 ἐλοίμην ἂν ἀποθανεῖν ἤδη, μὴ ποιήσας τὸ προστατ-
 τόμενον μᾶλλον, ἢ πολὺ πλείονα χρόνον ζῆν τοῦ τε-
 ταγμένου, ποιήσας ἃ Θηβαῖοι κελεύουσιν. Αἰσχυ-
 νοίμην γὰρ ἂν, εἰ γεγονώς μὲν ἅφ' Ἡρακλέους, τοῦ
 δὲ πατρὸς βασιλεύοντος, αὐτὸς δ' ἐπίδοξος ὢν. τυχεῖν
 τῆς τιμῆς ταύτης, περιῖδοιμι, καθ' ὅσον ἐστὶν ἐν ἐμοί,
 τὴν χώραν, ἣν ἡμῖν οἱ πρόγονοι κατέλιπον, ταύτην
 τοὺς οἰκέτας τοὺς ἡμετέρους ἔχοντας· ἀξιώ δὲ καὶ
 ὑμᾶς τὴν αὐτὴν ἐμοὶ γνώμην ἔχειν, ἐνθυμηθέντας,
 ὅτι μέχρι μὲν ταύτης τῆς ἡμέρας δεδυστυχηκέναι δο-
 κοῦμεν ἐν τῇ μάχῃ τῇ πρὸς Θηβαίους, καὶ τοῖς μὲν
 σώμασι κρατηθῆναι διὰ τῶν οὐκ ὀρθῶς ἡγήσαμένων,
 τὰς δὲ ψυχὰς ἔτι καὶ νῦν ἀηττήτους ἴσχειν. Εἰ δὲ
 φοβηθέντες τοὺς ἐπιόντας κινδύνους, προσόμεθ' αὖτις
 τῶν ἡμετέρων, βεβαιώσομεν τὰς Θηβαίων ἀλαζονείας,
 καὶ πολὺ σεμνότερον τρόπαιον τοῦ περὶ Λεῦκτρα, καὶ
 φανερώτερον στήσομεν καθ' ἡμῶν αὐτῶν. Τὸ μὲν
 γὰρ ἀτυχίας, τὸ δὲ τῆς ἡμετέρας διακρίσεως ἐστὶ γε-
 γεννημένον. Μηδεὶς οὖν ὑμᾶς πείσαι τσιαύταις αἰσχύ-
 ναις τὴν πόλιν περιβαλεῖν.

3. με τοῦτο ex Auger. emendat.; vulgo: μετὰ τοῦτο, pro
 quo Wolf. mavult: μετ' αὐτὴ μετὰ τοῦτο ἴδιον τι. Cod.
 Aug. N. εἰ δεῖ μέ τι τῶν ἰδίων. 16. ἴσχειν e vet.
 nec non Aug. Codd. H. et I. revocavi, quum optime re-
 spondeat antecedenti κρατηθῆναι. Verte: quoad animos
 autem invictos, valere seu victores esse. Wolf. Steph.
 et Auger. ἔχειν, unde, nescio. 22. πείσαι (absit, ut quis

cum conveni, gravissimi est momenti, siquidem libertas no-
 stra, pro cuius defensione nullae acerbitates nullaue pericula
 recusanda sunt, in summo periculo versatur, ubi, quae The-
 bani postulant, lociique nobis suadere cupiunt, (nempe
 ἀποστῆναι Μεσσηνίας,) pacis recuperandae causa, fecerimus.

4. Καίτοι λίαν προθύμως οἱ σύμμαχοι συμβουλευέασιν ὑμῖν, ὥς χρη Μεσσήνην ἀφέντας, ποιήσασθαι τὴν εἰρήνην. Οἷς ὑμεῖς δικαίως ἀν' ὀργίζοισθε πολὺ μᾶλλον, ἢ τοῖς ἐξ ἀρχῆς ἀποστᾶσιν ἡμῶν. Ἐκεῖνοι μὲν γὰρ ἀφέμενοι τῆς ἡμετέρας Φιλίας, τὰς αὐτῶν πόλεις ἀπώλεσαν, εἰς στάσεις καὶ σφαγὰς καὶ πολιτείας πονηρὰς ἐμβαλόντες· οὗτοι δέ, ὑμᾶς ἁκῶς ποιήσοντες ἤκουσιν· τὴν γὰρ δόξαν, ἣν ἡμῖν οἱ πρόγονοι μετὰ πολλῶν κινδύνων ἐν ἑπτακοσίοις ἔτεσι κατέλιπον, ταύτην ἐν ὀλίγῳ χρόνῳ περὶθουσιν ἡμᾶς ἀποβαλεῖν, ἥς οὐτ' ἀπρεπεστέραν τῇ Λακεδαιμονίᾳ, οὔτε δεινότεραν οὐδέποτε ἀν' εὐρεῖν ἠδυνήθησαν· εἰς τοῦτο δ' ἤκουσι πλεονεξίας, καὶ τοσαύτην κατεγνώκασιν ἡμῶν ἀνανδρίαν, ὥστε πολλάκις ἡμᾶς ἀξιώσονται ὑπὲρ τῆς αὐτῶν πολεμεῖν, ὑπὲρ Μεσσήνης οὐκ οἶονται δεῖν ἡμᾶς κινδυνεύειν· ἀλλ' ἴν' αὐτοὶ τὴν σφετέραν αὐτῶν ἀσφαλῶς καρπῶνται, πειρῶνται διδάσκειν ἡμᾶς, ὥς χρη τοῖς ἐχθροῖς τῆς ἡμετέρας παραχωρῆσαι, καὶ πρὸς τοῖς ἄλλοις ἐπαπειλοῦσιν, ὥς, εἰ μὴ ταῦτα συγχωρήσομεν, ποιησόμενοι τὴν εἰρήνην κατὰ σφᾶς αὐτούς. Ἐγὼ δὲ οὐ τοσούτῳ χαλε-

etc.) ex Segarii coniect. in Act. Trai. p. 88; vett. *πίσει*, quod Wolf. mutare cupit in *πίση* ab Auger. receptum, cuius insuper Codd. K. et N. in lectione *πίση* consentiunt. Ceterum Wolf. citat lectionem *ἡμᾶς* ante *πίσει*, quam nullibi reperi. 2. *Μεσσήνην* cum simplici σ prae-
ter Bal. 1. omnes vett. V. Heyne ad Apollod. p. 110. 11. ἥς. Subaudi cum Auger. *γνώμης*. 21. *τοσούτῳ* e Wolfii coniect. propter sequens *ὅσω*; vett. *τοσοῦτον*, quod Auger. mendum evidens appellat.

gravius sane ac illustrius tropaeum Leuctrico illo contra nos exigentes. (4.) Quodsi focii vestri tale quid suadent atque minitantur etiam, nisi assentiamur, se pacem per se esse facturos, equidem illos vobis indignos et iniquos esse censeo, sine

πρώτερον ἡγοῦμαι τὸν κίνδυνον ἡμῖν ἔσεσθαι τὸν ἄνευ τούτων, ὅσω καλλίω καὶ λαμπρότερον, καὶ παρὰ πᾶσιν ἀνθρώποις ὀνομαστότερον. Τὸ γὰρ μὴ δι' ἐτέρων, ἀλλὰ δι' ἡμῶν αὐτῶν πειρᾶσθαι σώζεσθαι καὶ περιγενέσθαι τῶν ἐχθρῶν, ὁμολογούμενον τοῖς ἄλλοις τοῖς τῆς πόλεως ἔργοις ἐστίν. Οὐδὲ πώποτε δὲ λόγους ἀγαπήσας, ἀλλ' αἰεὶ νομίζων τρυῖς περὶ ταῦτα διατρίβοντας ἀργότερους εἶναι τὰς πράξεις, ὧν οὐδὲν ἂν περὶ πλείονος ποιησαίμην, ἢ δυηθῆναι περὶ τῶν προκειμένων ὡς βούλεμαι διελθεῖν. Ἐν γὰρ τῷ παρόντι διὰ τούτων ἐλπίζω μεγίστων ἀγαθῶν αἴτιος ἂν γενέσθαι τῇ πόλει.

5. Πρῶτον μὲν οὖν οἶμαι δεῖν ὑμᾶς ὑπομνῆσαι, δι' ὃν τρόπον ἐκτησάμεθα Μεσσήνην, καὶ δι' αἷς αἰτίας ἐν Πελοποννήσῳ κατοικήσατε, Δωριεῖς τὸ παλαιὸν ἄντες. Διὰ τοῦτο δὲ προλήψομαι πέρρωθεν, ἵν' ἐπίστηθε, διότι ταύτην ὑμᾶς τὴν χώραν ἀποστρεῖν ἐπιχειροῦσιν, ἢ ὑμεῖς οὐδὲν ἤττον ἢ τὴν ἄλλην Λακεδαιμόνα κέκτησθε δικαίως.

6. Ἐπεὶ γὰρ Ἡρακλῆς μετέλλαξε τὸν βίον, θεὸς ἐκ θνητοῦ γενόμενος, κατὰ μὲν ἀρχὰς οἱ παῖδες αὐτοῦ διὰ τὴν τῶν ἐχθρῶν δύναμιν ἐν πολλοῖς πλάνοις ἦσαν, τελευτήσαντος δ' Εὐρυσθέως, κατώκησαν ἐν Δωριεῦσιν. Ἐπὶ δὲ τῆς τρίτης γενεᾶς ἀφίκοντο εἰς Δελφοὺς, χρήσασθαι τῷ μαντείῳ περὶ

6. Alterum τοῖς e. Med. revocavi.

Scil. κατὰ.

8. τὰς πράξεις.

11. Pro ἐλπίζω Wolf. offert ἐλπίζοιμ' ἄν.

18. Med. Ald. Bas. 1. vinitiose ἡμεῖς pro ὑμεῖς.

quibus gloriosius etiam quam adiuti ab illis bellum contra Thebanos geremus. (5.) Ac primum quidem vos commonefaciendos esse cenleo, quo pacto Melenē in potestatem vestram venerit, ut inde pateat, Melenen vos eodem iure, quo Lacedaemonem possidere. (6.) Ubi Hercules e mortali deus factus erat, posterius eius aetate tertius, ab oraculo in

τῶν βουλευθέντες. Ὁ δὲ θεὸς περὶ ὧν μὲν ἐπηρώ-
τησαν, οὐκ ἀνείλεν, ἐκέλευσε δ' ἐπὶ τὴν πατρίαν
ἵναι χώραν. Σκοπούμενοι δὲ τὴν μαντείαν, εὐρί-
σκον, Ἄργος μὲν κατὰ ἀγχιस्τεῖαν αὐτῶν γιγνόμενον
Εὐρυσθέως γὰρ ἀποθανόντος, μόνον Περσείδων ἦσαν
καταλελειμμένοι. Λακεδαίμονα δὲ καταδουλωθεῖσαν
ἐκβληθεῖς γὰρ Τυνδάρεως ἐκ τῆς ἀρχῆς, ἐπειδὴ Κά-
στωρ καὶ Πολυδεύκης ἐξ ἀνθρώπων ἠΨανίσθησαν,
καταγαγόντος αὐτὸν Ἡρακλέους, δίδωσι τὴν χώραν,
διὰ τε τὴν εὐεργεσίαν ταύτην, καὶ διὰ τὴν συγγέ-
νειαν τὴν πρὸς τοὺς παῖδας. Μεσσηνὴν δὲ δοριάλωτον
ληφθεῖσαν· συληθεῖς γὰρ Ἡρακλῆς τὰς βοῦς, ἃς
ἐκ τῆς Ἐρυθείας ἐξήλασεν, ὑπὸ Νηλέως καὶ τῶν
παίδων, πλὴν Νέστορος, λαβὼν αὐτὴν αἰχμάλωτον,
τοὺς μὲν ἀδικήσαντας ἀπέκτεινεν, Νέστορι δὲ παρα-
κατατίθεται τὴν πόλιν, νομίσας αὐτὸν εὖ φρονεῖν,
ὅτι νεώτατος ὢν, οὐ συνεξήμαρτε τοῖς ἀδελφοῖς.

7. Ὑπολαβόντες δὲ οὕτως ἔχειν τὴν μαντείαν,
καὶ τοὺς προγόνους τοὺς ὑμετέρους παραλαβόντες,
καὶ τὸ στρατόπεδον συστησάμενοι, τὴν μὲν ἰδίαν χῶ-
ραν εἰς τὸ κοινὸν τοῖς συνακολουθήσασιν ἔδωκαν, τὴν

5. Περσείδων ο Wolfii emendat. propter analogiam; vett.
omnes Περσείδων. 6. καταδουλωθεῖσαν Wolf. recte ex-
plicat per: αὐτῶν γιγνομένην. 7. Τυνδάρεως casus
primus est. 10. συγγίνειαν. Subaudi Ἡρακλέους.
11. παῖδας. Tyndarei, Castorem ac Pollucem. 11. 12. δο-
ριάλωτον ληφθεῖσαν, bello captam ab Hercule; repetit
ἐν μισκον.

patriam terram abire iussi, considerata oraculi sententia, Ar-
gos hereditatis iure ad se pertinere, Lacedaemonem tamquam
servam sibi traditam, Melenen denique ut expugnatam ab
Hercule et Nestoris fidei commissam sibi deberi, depre-
henderunt. (7.) Assumis igitur maioribus vestris Dorien-
sibus, in quibus Heraclidae, (Temenus, Cresphontes et Ari-

δὲ βασιλείαν ἐξαίρετον αὐτοὶ παρ' ἐκείνων ἔλαβον· ἐπὶ δὲ τούτοις πίστιν ἀλλήλοις δόντες, ἐποιοῦντο τὴν στρατείαν. Τοὺς μὲν οὖν κινδύνους τοὺς ἐν τῇ πορείᾳ γενομένους, καὶ τὰς ἄλλας πράξεις τὰς οὐδὲν πρὸς τὸ παρὸν φερούσας, τί δεῖ λέγοντα διατρίβειν; πολέμῳ δὲ κρατήσαντες τοὺς ἐν ταῖς τόποις τοῖς εἰρημένοις κατοικοῦντας, τριχῇ διεῖλοντο τὰς βασιλείας. Ἵμεῖς μὲν οὖν μέχρι ταύτης τῆς ἡμέρας, ἐμμένετε ταῖς συνθήκαις καὶ τοῖς ὅροις, οὓς ἐποιήσασθε πρὸς τοὺς προγόνους τοὺς ἡμετέρους. Διὸ καὶ τὸν παρελθόντα χρόνον ἄμεινον τῶν ἄλλων ἐφέρεσθε, καὶ τὸν ἐπὶόντα προσδοκᾶν χρὴ, τοιούτους ὄντας, βέλτιον ἢ νῦν πράξειν. Μεσσηνιοὶ δ' εἰς ταῦτ' ἀσεβείας ἦλθον, ὥστ' ἐπιβουλεύσαντες ἀπέκτειναν Κρεσφόντην, τὸν οἰκιστὴν μὲν τῆς πόλεως, κύριον δὲ τῆς χώρας, ἐκγονον δ' Ἡρακλέους, αὐτὸν δὲ γεγενημένον ἡγεμόνα. Διαφύγοντες δὲ οἱ παῖδες αὐτοῦ τοὺς κινδύνους, ἰκέται κατέστησαν ταύτης τῆς πόλεως, ἀξιοῦντες τιμωρεῖν τῷ τεθνεῶτι, καὶ τὴν χώραν διδόντες ἡμῖν. Ἐπερόμενοι δὲ τὸν θεόν, καὶ κείνου προσταξάντος δέ-

10. Loco προγόνους Auger. Codd. H. et I. legunt γονεῖς, quod interpretamenti speciem prae se ferre videtur. 10. Pro ἡμετέρους vett. ὑμετέρους, vitiose, siquidem h. l. maiores Archidami necessario intelligendi sunt, et Codd. Aug. antea citati ἡμετέρους tuentur. 16. αὐτὸν vett. Steph. et Auger., pro quo Wolf. αὐτῶν in textu posuit, quatenus et vulgata. ἐμφατικῶς accipi posse putat. 18. τιμωρεῖν, (quod, sicuti τιμωρεῖσθαι, cum dativo non raro po-

stodemus,) tunc habitabant, expeditionis sociis, inter quos regionem dividendam pacti sunt et a quibus regnum peculiari iure possidendum acceperunt, incolas illorum trium locorum vicerunt ac regna in totidem partes diviserunt. Sed quum Melenii Cresphontem ducem ac regem suum interfecissent, filii eius Melenen in praemium vindictae patris, quam petierant,

χεσθαι ταῦτα, καὶ βοηθεῖν τοῖς ἡδικομένοις, ἐκπολιορκήσαντες Μεσσηνίους, οὕτως ἐκτίσασθε τὴν χώραν.

8. Περὶ μὲν οὖν τῶν ἐξ ἀρχῆς ἡμῖν ὑπαρξάντων, ἀκριβῶς μὲν οὐ διηλθον, (ὁ γὰρ παρὼν καιρὸς οὐκ ἔχ' μυθολογεῖν, ἀλλ' ἀνγκαιὸν ἦν συντομώτερον ἢ σαφέστερον διαλεχθῆναι περὶ αὐτῶν) εὐ μὲν ἀλλὰ καὶ διὰ τούτων οἶμαι πᾶσιν εἶναι φανερόν, δίστι τὴν ὁμολογουμένην ἡμετέραν εἶναι χώραν, εὐδὲν διαφερόντως κεκτημένοι τυγχάνομεν, ἢ τὴν ἀμφισβητούμενην. Ταύτην μὲν γὰρ οἰκοῦμεν, δόντων μὲν Ἡρακλειδῶν, ἀνελόντος δὲ τοῦ Θεοῦ, πολέμῳ δὲ κρατήσαντες τοὺς ἔχοντας· ἐκείνην δὲ ἐλάβομεν παρὰ τῶν αὐτῶν κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον, καὶ ταῖς μαντείαις χρησάμενοι ταῖς αὐταῖς. Εἰ μὲν οὖν οὕτως ἔχομεν, ὥστε μηδὲ περὶ ἐνὸς ἀντιλέγειν, μηδ' ἂν αὐτὴν τὴν Σπάρτην ἐκλείπειν ἡμῖν προστάττωσι, περιεργόν ἐστι περὶ Μεσσηνίας σπουδάζειν. Εἰ δὲ μηδεὶς ἂν ὑμῶν ἐξιώσειε ζῆν, ἀποστερούμενος τῆς πατρίδος, προς-

nitur pro ἐνδικεῖν, vindicare, ulcisci,) ex egregia Segae-rii coniect., propter loquendi usum, loco βοηθεῖν huc translatum est, et postterius in locum τοῦ τιμωρεῖν, (versu 1,) successit, quamquam ipse inter *opem ferre* et *ulcisci* affinitatem esse fatetur, ut Livius ait XXXI, 24: *proxima auxilio est ultio*. Sed c. 11, ubi idem repetitur, legitur: βοηθεῖν τοῖς ἀδικουμένοις. 4. ἡμῖν propter ἡμετέραν, (vers. 9,) vulgato ὑμῖν praeferendum videtur, quamquam h. l. parum attinet, quoniam orator et auditores eiusdem civitatis sunt. Hinc etiam frequens utriusque commutatio. 11. μὲν in Med. deest. 17. Ad πρὸς-τάττωσι subaudi Θεβαῖοι.

Lacedaemoniis tradiderunt. (8.) Quodsi autem Mesenem eodem iure, ut ex his breviter dictis apparet, quo Lacedaemonem possidemus, neque quisquam vestrum Lacedaemonem, si postularetur, relinqueret, non aliter quoque de

ἡμεῖ καὶ περὶ ἐκείνης ὑμᾶς τὴν αὐτὴν γνώμην ἔχουσιν. Τὰ γὰρ αὐτὰ δικαιώματα καὶ τοὺς αὐτοὺς λόγους περὶ ἀμφοτέρων αὐτῶν εἰπεῖν ἔχοιμεν.

9. Ἀλλὰ μὴν οὐδ' ἐκεῖνο ὑμᾶς λέληθεν, ὅτι τὰς κτήσεις καὶ τὰς ἰδίας καὶ τὰς κοινὰς, ἣν ἐπιγένηται πολὺς χρόνος, κυρίας καὶ πατριῶας ἅπαντες εἶναι νομίζουσιν. Ἡμεῖς τοίνυν Μεσσηνὴν εἴλομεν, πρὶν ἢ Πέρσας λαβεῖν τὴν βασιλείαν, καὶ κρατῆσαι τῆς ἡπείρου, καὶ πρὶν οἰκισθῆναι τινὰς τῶν πόλεων τῶν Ἑλληνίδων. Καὶ τούτων ὑπαρχόντων ἡμῖν, τῷ μὲν βαρβάρῳ τὴν Ἀσίαν, ὥσπερ πατριῶν οὖσαν, ἀπεδίδουσαν, ὃς οὐπω διακόσια ἔτη κατέσχε τὴν ἀρχήν, ἡμᾶς δὲ Μεσσηνὴς ἀποστεραῶσιν, οἱ πλεῖον ἢ διπλάσιον χρόνον ἢ τοσούτου τυγχάνομεν ἔχοντες αὐτήν· καὶ Πλάταιαν μὲν καὶ Θεσπιάς, ἐχθρὰ καὶ πρώην πεποιήκασιν ἀναστάτους, ταύτην δὲ διὰ τριακοσίων ἐτῶν καταικίζουσιν· ἀμφοτέρα παρὰ τοὺς ὅρκους καὶ τὰς συνθήκας πράττοντες. Καὶ εἰ μὲν τοὺς ὡς ἀληθῶς Μεσσηνίους κατήγον, ἡδίκουν μὲν αὖν, ὅμως δ' εὐλογώτερον αὖν εἰς ἡμᾶς ἐξήμαρτον· νῦν δὲ τοὺς Εἰλωτας, ὁμόρους ἡμῖν παρακατομιζουσιν. Ὡστε μὴ τοῦτ' εἶναι χαλεπώτατον, εἰ τῆς χώρας στερηθησόμεθα παρὰ τὸ δίκαιον, ἀλλ' εἰ τοὺς δούλους ταῦς ἡμετέρους ἐποψόμεθα κυρίου αὐτῆς ὄντας.

-
15. ἐχθρὰ καὶ πρώην: *super admodum*. 16. Pro τριακοσίων Wolf., contra omnem temporis rationem, uti in Animadversionibus demonstrabimus, offert πεντακοσίων. 20. ἡμᾶς sine dubio ex Wolfii correctione; vet. ὑμᾶς. Sed talia in politerum praeteribimus.
-

Mesene animati esse debetis. (9.) Accedit, quod Mesen prius possedimus, quam pleraeque urbes Graeciae conditae sunt Persaeque Asiam subegerunt, et quod Thebani illam non Meseniis reddiderunt, sed Helotis, servis suis, tradi-

10. Ἔτι τοῖνυν ἐκ τῶν ἐχομένων γνῶσεσθε σαφέστερον, ὅτι καὶ νῦν δεινὰ πάσχομεν, καὶ τότε δικαίως Μεσσηνὴν εἵχομεν. Πολλῶν γὰρ κινδύνων γεγενημένων ἡμῖν, ἤδη ποτὲ ποιεῖσθαι τὴν εἰρήνην ἠναγκάσθημεν, πολὺ χεῖρον πράττοντες τῶν πολεμίων. Ἀλλ' ὅμως ἐν τοιούτοις καιροῖς γενομένων τῶν συνθηκῶν, ἐν οἷς οὐχ οἷόν τ' ἦν πλεονεκτεῖν, περὶ μὲν ἄλλων τινῶν ἀμφισβήτησις ἐγένετο, περὶ δὲ τῆς Μεσσηνίας, οὐθ' ὁ βασιλεὺς, οὐθ' ἡ τῶν Θηβαίων πόλις οὐδὲ πώποθ' ἡμῖν ἐνεκάλεσαν, ὡς ἀδίκως κεκτημένοις αὐτήν. Καίτοι πῶς ἂν περὶ τοῦ δικαίου κρίσιν ἀκριβεστέραν ταύτης εὐροιμεν, τῆς ὑπὸ μὲν τῶν ἐχθρῶν ἐγνωσμένης, ἐν δὲ ταῖς ἡμετέραις δυσπραξίαις γεγενημένης;

11. Τὸ τοῖνυν μαντεῖον, ὃ πάντες ἂν ὁμολογήσαιεν ἀρχαιότατον εἶναι, καὶ κοινότατον, καὶ πιστότατον, οὐ μόνον ἔγνω τότε ἡμετέραν εἶναι Μεσσηνὴν, ὅτε διδόντων ἡμῖν τῶν Κρεσφόντου παίδων, προσέταξε δέχεσθαι τὴν πόλιν, καὶ βοηθεῖν τοῖς ἀδικουμένοις, ἀλλὰ καὶ τοῦ πολέμου μακροῦ γιγνομένου, πεμφάντων ἡμῶν ἀμφοτέρων εἰς Δελφοὺς, ἐκείνων μὲν σωτηρίᾳ αἰτούντων, ἡμῶν δὲ ἐπερωτώντων ὅτῳ τρόπῳ τάχιστα ἂν κρατήσαιμεν τῆς πόλεως, τοῖς μὲν οὐδὲν ἀνείλεν, ὡς οὐ δικαίαν ποιουμένοις τὴν αἴτησιν, ἡμῖν δὲ ἐδήλωσε καὶ θυσίας οἷας ἔδει ποιήσασθαι, καὶ βοήθειαν παρ' ὧν μεταπέμπεσθαι.

10. ὡς ante ἀδίκως Wolf. e coniect., sensu postulante, textui inferuit, quod et Steph. et Auger. lecti sunt.

derunt. (10.) Melenen nos iure obtinere et nos iniqua pati inde etiam patet, quod nunquam antea, ubi inferiores etiam hostibus, quam nunc, pacem facere coacti sumus, neque Persarum rex neque Thebanorum civitas ins illud in dubium vocarunt. (11.) Quod etiam vetustissimum et fide dignissimum oraculorum denuo agnovit, ubi nobis viam ex-

12. Καίτοι πῶς ἂν μαρτυρίαν μείζω καὶ σαφέστεραν παράσχοι τις τούτων; Φαινόμεθα γὰρ πρῶτον μὲν παρὰ τῶν κυρίων λαβόντες τὴν χώραν, (οὐδὲν γὰρ κωλύει διὰ βραχέων πάλιν περὶ αὐτῶν ἔτι διελθεῖν,) ἔπειτα κατὰ πόλεμον αὐτὴν ἔχοντες, ὅνπερ τρόπου αἱ πλεῖσται τῶν πύλεων περὶ ἐκείνους τοὺς χρόνους ὤκισθησαν· ἔτι δὲ τοὺς ἡσεβηκότας εἰς τοὺς παῖδας τοῦ Ἡρακλέους ἐκβεβληκότας, οἱ δικαίως ἂν ἐξ ἀπάσης τῆς οἰκουμένης ὑπερωρίσθησαν· πρὸς δὲ τούτοις, καὶ τῷ πλήθει τοῦ χρόνου, καὶ τῇ τῶν ἐχθρῶν κρίσει, καὶ ταῖς τοῦ θεοῦ μαντείαις, προσηκόντως ἔχοντες αὐτήν. Ὡν ἕκαστόν ἐστιν ἱκανὸν διαλυῖσαι τοὺς λόγους τῶν κατηγορεῖν τολμώντων, ὥς ἢ νῦν διὰ πλεονεξίαν οὐ ποιούμεθα τὴν εἰρήνην, ἢ τότε τῶν ἀλλοτριῶν ἐπιθυμοῦντες ἐπολεμήσαμεν πρὸς Μεσσηνίους. Περὶ μὲν οὖν τῆς κτήσεως ἐνεστί μὲν εἰπεῖν ἴσως πλείω τούτων· οὐ μὲν ἀλλὰ καὶ ταῦθ' ἱκανῶς εἰρῆσθαι νομίζω.

13. Λέγουσι δὲ οἱ συμβουλευόντες ἡμῖν, πρᾶεσθαι τὴν εἰρήνην, ὥς χρὴ τοὺς εὖ φρονοῦντας μὴ τὴν αὐτὴν γνώμην ἔχειν περὶ τῶν πραγμάτων, εὖτυχοῦντας τε καὶ δυστυχοῦντας, ἀλλὰ πρὸς τὸ παρὸν εὖ βουλευέσθαι, καὶ ταῖς τύχαις ἐπακολουθεῖν, καὶ

14. οὐ ante ποιούμεθα o Wolfii coniect., sententia, ut putat, postulante, uti quis ποιούμεθα de conatu intelligere velit.

pugnandi Melenen accuratissime monltravit. (12.) Quam igitur acceptam a Cresphontis filiis, oraculo consentiente, per tot annos atque ipsorum hostium iudicio illam possideamus, quid est, quod nos, hoc tempore commodi studio pacem recusare et tunc rerum alienarum desiderio cum Meseniis bellum gessisse dicant? (13.) At vero dicunt, qui nobis pacis faciendae auctores sunt, temporibus esse cedendum, neque in talibus rerum circumstantiis, quid iustum sit, sed

μη μείζονα φρονεῖν τῆς δυνάμεως, μηδὲ τὸ δίκαιον ἐν τοῖς τοιοῦτοις καιροῖς, ἀλλὰ τὸ συμφέρον ζητεῖν.

14. Ἐγὼ δὲ περὶ μὲν τῶν ἄλλων ὁμολογῶ τού-
τας, ὅπως δὲ τοῦ δικαίου χρὴ ποιεῖσθαι τι προῦρ-
γαίτερον τὸ συμφέρον, οὐδεὶς ἂν με λέγων πείσειεν.
Ὅρῳ γὰρ καὶ τοὺς νόμους ἔνεκα τούτου κειμένους,
καὶ τοὺς ἀνδρας τοὺς καλοὺς τε καὶ ἀγαθοὺς ἐπὶ τούτῳ
φιλοτιμουμένους, καὶ τὰς πόλεις τὰς εὖ καὶ φιλοτί-
μως πολιτευομένας, περὶ τοῦτο μάλιστα σπουδαζού-
σας, καὶ τοὺς πολέμους τοὺς προγεγενημένους οὐ κα-
τὰ τὰς δυνάμεις, ἀλλὰ καὶ κατὰ τὸ δίκαιον, τέλος
ἅπαντας εἰληφύστας· ὅλως δὲ τὸν βίον τὸν τῶν ἀν-
θρώπων διὰ μὲν κακίαν ἀπολλύμενον, δι' ἀρετὴν δὲ
σωζόμενον. "Ὡστ' οὐκ ἀθυμεῖν δεῖ τοὺς ὑπὲρ τῶν
δικαίων κινδυνεύειν μέλλοντας, ἀλλὰ πολὺ μᾶλλον
τοὺς ὑβρίζοντας, καὶ τοὺς τὰς εὐτυχίας μὴ μετριῶς
φέρειν ἐπισταμένους. "Ἐπειτα καὶ κεῖνο χρὴ σκοπεῖν·
νυνὶ μὲν γὰρ περὶ τοῦ δικαίου πάντες τὴν αὐτὴν γνώ-
μην ἔχομεν, περὶ δὲ τοῦ συμφέροντος ἀντιλέγομεν.
Δυσκοῖν δὲ προκειμένοις ἀγαθοῖν, καὶ τοῦ μὲν ὄντος

4. τι *supervacaneum* est. 5. με λέγων *egregie* con-
iecit Valkenaer pro vulgato μελετῶν. Retbergius, qui Au-
gerii editionem non inspexisse videtur, legendum suspica-
tur με θέλων. 7. Codd. Auger. H. et I. ἐπὶ τοῦτο.
11. καὶ ante κατὰ Wolf. aut delendum censet aut legen-
dum: οὐ μόνον κατὰ τὰς δυνάμεις ἀλλὰ καὶ, quorum
equidem prius praefero, siquidem non de omnibus omni-
no bellis orator id affirmat, sed tantum de antea gestis,
deinde exaggerationi aliquid dandum est, eadem denique
sententia in hoc capite recurrit. Hinc quoque ἀπαντας,
quod Wolf. reiicit, locum tenere potest. 14. Mel.
ἐκθυμεῖν.

quid expediat, quaerendum. (14.) Ego vero utile nun-
quam honesto praeferendum esse dico, praesertim quum ho-
nellum ubique vincere et in hoc nostro casu ius, (*prossiden-*

προδήλου, τοῦ δὲ ἀγνοουμένου, πῶς οὐκ ἂν ποιήσατε καταγέλαστον, εἰ τὸ μὲν ὁμολογούμενον ἀποδοκιμάσατε, τὸ δὲ ἀμφισβητούμενον ἐλέσθαι δέξειεν ὑμῖν, ἄλλως τε καὶ τῆς αἰρίσεως τοσοῦτον διαφερούσης; Ἐν μὲν γὰρ τοῖς ἡμετέροις λόγοις ἔνεστι, μηδὲν προέσθαι τῶν ἡμετέρων αὐτῶν, μηδ' αἰσχύνῃ μηδεμιᾶ τὴν πόλιν περιβαλεῖν, ὑπὲρ δὲ τῶν δικαίων κενδυνεύοντας ἐλπίζειν ἄμεινον ἀγωνιεῖσθαι τῶν ἐχθρῶν, ἐν δὲ τοῖς τούτων, ἀφεστάναι μὲν ἤδη Μεσσηνίας, προεξαμαρτάνοντας δὲ τοῦτ' εἰς ὑμᾶς αὐτοὺς, τυχὸν καὶ τοῦ συμφέροντος καὶ τοῦ δικαίου καὶ τῶν ἄλλων ἀπάντων ὧν προσδοκᾶτε, διαμαρτάνειν. Καὶ γὰρ οὐδὲ τοῦτο φανερόν ἐστιν, ὥς ἐὰν ποιήσωμεν τὰ κελεύόμενα, βεβαίως ἤδη τὴν εἰρήνην ἔχομεν. Οἶμαι γὰρ οὐκ ἀγνοεῖν ὑμᾶς, ὅτι πάντες εἰώθασι πρὸς μὲν τοὺς ἀμυνομένους, περὶ τῶν δικαίων διαλέγεσθαι, τοῖς δὲ λίαν ἐτοίμως ποιοῦσι τὸ προσταττόμενον, αἰεὶ πλέον προσεπιτάττειν, ὧν ἂν ἐξ ἀρχῆς ἐπινοηθῶσιν. Ὡς τε συμβαίνει βελτίονος εἰρήνης τυγχάνειν τοὺς πολεμικῶς διακειμένους, τῶν ῥαδίως τὰς ὁμολογίας ποιομένων.

15. Ἰνα δὲ μὴ δοκῶ περὶ ταῦτα πολὺν χρόνον διατρίβειν, πάντων τῶν τοιούτων ἀφήμενος, ἐπὶ τὸν

1. 2. ποιήσατε — ἀποδοκιμάσατε Baf. 1. et Wolf. e coniect.; ποιήσατε — ἀποδοκιμάσατε Ald.; ποιήσατε — ἀποδοκιμάσατε Med. cum Hag. 5. ἡμετέροις, mea (oratione), oppositum est ἐν δὲ τοῖς τούτων. (v. 9.) orationi eorum Lacedaemoniorum, qui pacem quocunque modo faciendam suadent. 7. τὴν πόλιν in Med. desideratur. 7. δικαίων ex egregia Wolf. coniect.; vett. θειῶν. 10. Wolf. mavult προεξαμαρτάντας, quod opus non est.

di Mesenen,) certum, utilitatem, (pacem cum Thebans,) vero valde dubiam esse videam. (15.) Deinde quoque magna nobis spes est, rem bene gerendi, quum saepius usu

ἐπλυστάτον ἤδη τρέφομαι τῶν λόγων. Εἰ μὲν γὰρ μηδένες πώποτε τῶν δυστυχισάντων ἀνέλαβον ἑαυτούς, μηδ' ἐπεκράτησαν τῶν ἐχθρῶν, οὐδ' ἡμᾶς εἰκὸς ἐλπίζειν περγενήσεσθαι πολεμοῦντας· εἰ δὲ πολλάκις γέγινεν, ὥστε καὶ τοὺς μείζω δύναμιν ἔχοντας ὑπὸ τῶν ἀσθενεστέρων κρατηθῆναι, καὶ τοὺς πολιορκοῦντας ὑπὸ τῶν κατακεκλεισμένων διαφθαρεῖναι, τί θαυμαστόν, εἰ καὶ τὰ νῦν κηδεστῶτα λήψεται τῶνα μετὰστάσιν;

16. Ἐπὶ μὲν οὖν τῆς ἡμετέρας πόλεως, οὐδὲν ἔχω τοιοῦτον εἰπεῖν. Ἐν γὰρ τοῖς ἐπέκεινα χρόνοις, οὐδένες πώποτε κρεῖττονες ἡμῖν, εἰς ταύτην τὴν χώραν εἰσέβαλλον· ἐπὶ δὲ τῶν ἄλλων, πολλοῖς ἂν τις παραδείγμασι χρήσαιτο, καὶ μάλιστα ἐπὶ τῆς πόλεως τῆς Ἀθηναίων. Τούτους γὰρ εὐρήσομεν, ἐξ ὧν τοῖς ἄλλοις προσέταττον, πρὸς τοὺς Ἕλληνας διαβληθέντας, ἐξ ὧν δὲ τοὺς ὑβρίζοντας ἡμάνοντο, πρὸς πᾶσιν ἀνθρώποις εὐδοκίμησαντας. Τοὺς μὲν οὖν παλαιούς, εἰ διεξέλθοιμι κινδύνους, οὓς ἐποίησαντο πρὸς Ἀμαζόνες, ἢ Θρᾷκας, ἢ Πελοποννησίους τοὺς μετ' Εὐρουσθέως εἰς τὴν χώραν αὐτῶν εἰσβαλόντας,

2. πώποτε in Mqd. deest. 2. ἀνέλαβον ἑαυτούς: *recollegissent se, seu in pristinum statum restituisse*. 7. κατακεκλεισμένων Ald. Bas. 1. Steph.; *κεκλεισμένων* Med. Hag. Wolf. et Auger. 10. Ἐπὶ omnes mei vett.; Wolf. cum Auger., *nescio unde*, Περὶ. 12. ἡμῖν, (dat. commod.) Med. Bas. 1. Hag.; Ald. cum Wolf. et Auger. ἡμῶν. 20. 21. Omnes vett. τοῦ μὲν — *εἰσβαλλόντος*, quod, etsi bonum sensum praebeat, tamen a Wollio, quem Steph. et Auger. secuti sunt, recte mutatum est in τοὺς μετ' — *εἰσβαλόντας*, ut legitur in Panegyrico, p. 69, vl. 11.

venit, ut victi superiores fierent victoribus et obsidentes oblessis. (16.) Exemplo sunt potissimum Athenienses, qui, ut antiquiora omittam, in Persico bello urbe ac regione re-

ἴσως ἀρχαῖα καὶ πορρώτερον τῶν νῦν παρόντων λέγεσθαι
 ἂν δοκοῖν· ἐν δὲ τῷ Περσικῷ πολέμῳ, τίς οὐκ
 οἶδεν, ἐξ οἷων συμφερόντων εἰς ἑσπέρην εὐδαιμονίαν κατέ-
 στησαν; Μόνοι γὰρ τῶν ἔξω Πελοποννήσου κατοικούν-
 των, ὁρῶντες τὴν τῶν βαρβάρων δύναμιν ἀνυπόστα-
 τον οὔσαν, οὐκ ἠξίωσαν βουλευσασθαι περὶ τῶν
 προσταττομένων αὐτοῖς, ἀλλ' εὐθύς εἵλοντο περι-
 ἰδεῖν τὴν πόλιν ἀνάστατον γιγνομένην μῆλιν, ἣ
 δουλεύουσαν. Ἐκλιπόντες δὲ τὴν χώραν καὶ τὴν
 πόλιν, καὶ πατρίδα μὲν τὴν ἐλευθερίαν νομίσαντες,
 κοινωρήσαντες δὲ τῶν κινδύνων ἡμῶν, τοσαύτης μετα-
 βολῆς ἔτυχον, ὥστε ἐλίγας ἡμέρας στερηθέντες τῶν
 ἑαυτῶν, πολὺν χρόνον δεσπόται τῶν ἄλλων κατέ-
 στησαν.

17. Οὐ μόνον δ' ἂν τις ἐπὶ ταύτης τῆς πόλεως
 ἐπιδείξειε τὸ τολμᾶν ἀμύνεσθαι τοὺς ἐχθρούς, ὡς
 πολλῶν ἀγαθῶν αἰτίον ἐστίν, ἀλλὰ καὶ Διονύσιος ὁ
 τύραννος, καταστάς εἰς πελοποννησίαν ὑπὸ Καρχηδονίων,
 οὐδεμιᾶς αὐτῷ σωτηρίας ὑπολειπομένης, ἀλλὰ καὶ
 τῷ πολέμῳ κατεχόμενος, καὶ τῶν πολιτῶν πρὸς
 αὐτὸν δυσχερῶς διακειμένων, αὐτὸς μὲν ἐμέλλησεν
 ἐκπλεῖν· τῶν δὲ χρωμένων τινὸς τολμήσαντος εἰπεῖν,
 ὡς καλὸν ἐστίν ἐντάφιον ἢ τυραννίς, αἰσχυνθεὶς

21. Vett. ἐμέλλησεν cum simplici λ. 25. ὡς καλὸν
 ἐστίν ἐντάφιον ἢ τυραννίς: *quam pulchrum ac decorum
 est iamquam tyrannum mori*. Ἐντάφιον vettis est, qua
 mortuorum corpora honeste ad sepulturam involvebantur.
 Plures huiusmodi locutiones collegit Wesseling. ad Diod.
 XI, 11, p. 412. Ceterum hausit ex hoc loco Aelian. V. H,
 IV, 8.

dicta ex summis calamitatibus in maximam felicitatem eve-
 citi sunt. (17.) Item Dionysius, quum a Carthaginiensibus
 obsidione premeretur et iam in eo esset, ut salutem fuga quaere-
 ret, bello reperto non solum multa millia hostium occidit

ἐφ' οἷς δαυνήθη, καὶ πάλιν ἐπιχειρήσας πολεμεῖν, πολλὰς μὲν μυριάδας Καρχηδονίων διέφθειρεν, ἐγκρατεστέραν δὲ τὴν ἀρχὴν τῶν πολιτῶν κατεστήσατο, πολὺ δὲ μείζω τὴν δύναμιν τὴν ἑαυτοῦ τῆς πρότερον ὑπαρχούσης ἐκτίσατο, τυραννῶν δὲ τὸν βίον διετέλεσε, καὶ τὸν υἱὸν ἐν ταῖς αὐταῖς τιμαῖς καὶ δυναστείαις, ἐν αἷσπερ αὐτὸς ἦν, κατέλειπε.

18. Παραπλήσια δὲ τούτοις Ἀμύντας ὁ τῶν Μακεδόνων βασιλεὺς ἔπραξεν. Ἡττηθεὶς γὰρ ὑπὸ τῶν βαρβάρων τῶν προσοικούντων μάχῃ, καὶ πάσης Μακεδονίας ἀποστερηθεὶς, τὸ μὲν πρῶτον ἐκλιπεῖν τὴν χώραν διενεήθη, καὶ τὸ σῶμα διασώζειν, ἀκούσας δὲ τινος ἐπαινοῦντος τὸ πρὸς Διονύσιον ῥηθέν, καὶ μεταγνοὺς ὥσπερ ἐκεῖνος, χωρίον μικρὸν καταλαβὼν, καὶ βοήθειαν ἐνθένδε μεταπεμψάμενός, ἐντὸς τριῶν μηνῶν ἅπασαν κατέσχε Μακεδονίαν, τὸν δὲ ἐπιλοιπον χρόνον βασιλεύων, γῆρα τὸν βίον ἐτελεύτησεν.

19. Ἀπείποιμεν δ' ἂν ἀκούοντές τε καὶ λέγοντες, εἰ πάσας τὰς τοιαύτας πράξεις ἐξετάζοιμεν. Ἐπεὶ καὶ τῶν περὶ Θήβας πραχθέντων εἰ μνησθείημεν, ἐπὶ μὲν τοῖς γεγενημένοις ἂν λυπηθείημεν, περὶ δὲ τῶν μελλόντων βελτίους ἂν ἐλπίδας λάβοι-

15. ἐνθένδε Wolf. explicat per: παρ' ἡμῶν τῶν Λακεδαιμονίων. Sed obstat historia. (V. Morus ad Paneg. XXXV, n. f, ed. sec. p. 72.) Hinc ἐνθένδε malim esse: e Graecia in universum.

sed etiam dominationem in cives, qui erga ipsum inique animo erant, confirmavit. (18.) His similia effecit etiam Amyntas, Macedonum rex, qui, a vicinis barbaris proelio victus, totaque Macedonia privatus, parvum quoddam castellum occupavit ac trium mensium spatio totam Macedoniam recepit. (19.) Thebanorum quoque, incurtus et minas nostras olim sustinere audentium, in tantum mutata

μεν. Τολμησάντων γὰρ αὐτῶν ὑπομεῖναι τὰς εἰςβολὰς καὶ τὰς ἀπειλὰς τὰς ἡμετέρας, εἰς τοῦθ' ἡ τύχη τὰ πράγματα περιέστησεν αὐτῶν, ὥστε τὸν ἄλλον χρόνον ὑφ' ἡμᾶς ὄντες, νῦν ἡμῖν προστάττειν ἀξιοῦσιν.

20. Ὅστις οὖν ὁρῶν τοιαύτας μεταβολὰς γεγενημένας, ἐφ' ἡμῶν οἶεται παύεσθαι λίαν ἀνήτὸς ἐστίν· ἀλλὰ δεῖ καρτερεῖν ἐπὶ τοῖς παροῦσι, καὶ θαρσύνεῖν περὶ τῶν μελλόντων, ἐπισταμένους ὅτι τὰς τοιαύτας συμφορὰς αἱ πόλεις ἐπανορθοῦνται πολιτεία χρηστῇ, καὶ ταῖς περὶ τὸν πόλεμον ἐμπειρίαις. Περὶ ὧν οὐδεὶς τολμήσειεν ἀντειπεῖν, ὡς ρὺ τὴν μὲν ἐμπειρίαν μᾶλλον τῶν ἄλλων ἔχομεν, πολιτεία δὲ οἷαν χρῆ, παρὰ μόνοις ἡμῖν ἐστίν. Ὡν ὑπαρξάντων, οὐκ ἔσθ' ὅπως οὐκ ἄμεινον πράξομεν τῶν μηδ' ἐτέρου τούτων πολλὴν ἐπιμέλειαν πεποιημένων.

21. Κατηγοροῦσι δὲ τινες τοῦ πολέμου, καὶ διεξέρχονται τὴν ἀπιστίαν αὐτοῦ, τεκμηρίοις ἄλλοις τε πολλοῖς χρώμενοι, καὶ μάλιστα τοῖς περὶ ἡμᾶς γεγενημένοις, καὶ θαυμάζουσιν, εἴ τινες οὕτω χαλεπῶ καὶ παραβόλῳ πράγματι πιστεύειν ἀξιοῦσιν.

22. Ἐγὼ δὲ πολλοὺς μὲν οἶδα διὰ τὸν πόλεμον μεγάλην εὐδαιμογίαν κτησαμένους, πολλοὺς δὲ τῆς

6. Pro παύεσθαι Wolf. *thavult* παύσεσθαι. 12. Med. Ald. Hag. πολιτείαν; Baf. 1. Wolf. et Steph. nec non Auger. πολιτεία. 14. Baf. 1. μηδετέρου. 17. ἀπιστίαν, (passive:) *fidem incertam*, live etiam *perfidiam*, (active.)

est fortuna, ut iam nobis imperandi ius sibi arrogant. (20.) Igitur praesentia forti animo tolerare ac de futuris bene sperare oportet, praesertim quum eiusmodi calamitates et recta rerum administratione et rei militaris peritia, qua utraque gaudemus, emendantur. (21.) At quidam belli perfidiam accusant ac mirantur, quemquam esse, qui rei tam saevae et temerariae fidem habendam censeat. 22.) Ego vero felicibus pacem expetendam esse pu-

ὑπαρχούσης στερηθέντας διὰ τὴν εἰρήνην· οὐδὲν γὰρ τῶν ὄντων ἐστὶν ἀποτόμως οὔτε κακὸν οὔτ' ἀγαθόν, ἀλλ' ὅπως ἂν χρήσῃται τις καὶ τοῖς πράγμασι καὶ τοῖς καιροῖς, οὕτως ἀνάγκη καὶ τὸ τέλος ἐμβαίνειν ἐξ αὐτῶν. Χρὴ δὲ τοὺς μὲν εὖ πράττοντας, εἰρήνης ἐπιθυμεῖν· ἐν γὰρ τῇ καταστάσει ταύτῃ πλεῖστον ἂν τις χρόνον τὰ παρόντα διαφυλάξειεν· τοὺς δὲ δυστυχοῦντας, τῷ πολέμῳ προσέχειν τὸν νοῦν· ἐκ γὰρ τῆς ταραχῆς καὶ τῆς πανουργίας, θάπτον ἂν μεταβολῆς τύχοιεν. Ὡς ἡμεῖς δέδοικα μὴ τάναντία πράττοντες φανῶμεν. - Ὅτε γὰρ ἐξῆν ἡμῖν τρυφᾶν, πλείους τοὺς πολέμους ἐποιούμεθα τοῦ δέοντος, ἐπειδὴ δ' εἰς ἀνάγκην κατήστημεν, ὥστε κινδυνεύειν, ἡσυχίας ἐπιθυμοῦμεν, καὶ περὶ ἀσφαλείας βουλευόμεθα. Καίτοι χρὴ τοὺς βουλομένους ἐλευθέρους εἶναι, τὰς μὲν ἐκ τῶν ἐπιταγμάτων συνθήκας φεύγειν, ὡς ἐγγὺς δουλείας οὐσας, ποιεῖσθαι δὲ τὰς διαλλαγάς, ὅταν ἢ περιγένηνται τῶν ἐχθρῶν, ἢ τὴν αὐτῶν δύναμιν ἐξισώσωσιν τῇ τῶν πολεμίων· ὥστε τοιαύτην ἕκαστοι τὴν εἰρήνην ἔξουσιν, οἷαν περ ἂν τοῦ πολέμου ποιήσωνται τὴν διάλυσιν.

2. ἀποτόμως: *absolute, per se*. Sensus: nulla res per se aut bona est aut mala, sed sit utrumque tractatione.
8. In Ald. et Hag. comma positum est post πολέμῳ, deletum post δυστυχοῦντας, quod alium prorsus eumque falsum sensum praebet.
9. πανουργίας h. l. sensu bono: *omnium rerum tentatio*. Halicarnasseus habet καινουργίας.
10. δέδοικα e Wolf. coniect.; vet. δεδοίκαμεν, quod ferri tamen potest pro δέδοικα positum, et si Auger. mendum appellat. Unde vero Wolf. sumserit ἡμᾶς ante δεδοίκαμεν, quod mutare vult in ἡμεῖς, uti omnes legunt, prorsus ignoro.
13. κατίστημεν Wolf. coniecit pro κατίσταμεν, uti vet. legunt.
19. Pro ὥστε Auger. vitioso εἰς.

10. calamitosis vero bellum gerendum, ac tunc demum pacificationes faciendas, quum aut suos hostes superarint aut ipse-

23. Ὡν ἐνθυμούμενους, χρηὴ μὴ προπετῶς ὑμᾶς αὐτοὺς ἐμβάλλειν εἰς αἰσχρὰν ὁμολογίαν, μηδὲ ῥαθυμότερον ὑπὲρ τῆς πατρίδος, ἢ περὶ τῶν ἄλλων φανῆναι βουλευομένους. Ἀναμνήσθητε δὲ πρὸς ὑμᾶς αὐτοὺς, ὅτι τὸν παρελθόντα χρόνον εἰ πολιορκουμένη τινὶ τῶν πόλεων τῶν συμμαχίδων, εἰς μόνος Λακεδαιμόνιος βοηθήσειεν, ὑπὸ πάντων ὁμολογεῖτο παρὰ τοῦτον γεγενῆσθαι τὴν σωτηρίαν αὐτοῖς. Καὶ τοὺς μὲν πλείστους τῶν τοιούτων ἀνδρῶν, παραπτόων πρεσβυτέρων ἂν τις ἀκούσειεν, τοὺς δ' ὀνομαστότάτους, ἔχω καὶ γὰρ διελθεῖν. Πεδάριτος μὲν γὰρ εἰς Χίον πλεύσας, τὴν πόλιν αὐτῶν διέσωσε. Βρασιδας δὲ εἰς Ἀμφίπολιν εἰσελθὼν, ὀλίγους περὶ αὐτὴν τῶν πολιορκουμένων συνταξάμενος, πολλοὺς ὄντας τοὺς πολιορκοῦντας ἐνίκησε μαχόμενος. Γύλιππος δὲ Συρακούσιοις βοηθήσας, οὐ μόνον ἐκείνους διέσωσεν, ἀλλὰ καὶ τὴν δύναμιν τὴν κρατοῦσαν αὐτῶν καὶ κατὰ γῆν καὶ κατὰ θάλατταν, ἅπασαν αἰχμάλωτον ἔλαβε. Καίτοι πῶς οὐκ αἰσχρὸν, τότε μὲν ἕκαστον ἡμῶν ἱκανὸν εἶναι τὰς ἀλλοτρίας πόλεις διαφυλάττειν, νυνὶ δὲ πάντας μηδὲ πειραῖσθαι τὴν ἡμετέραν αὐτῶν διασώζειν; καὶ τὴν μὲν Ἀσίαν καὶ τὴν Εὐρώπην μεστήν πεπιοικῆναι τροπαίων, ὑπὲρ τῶν ἄλλων πολεμοῦντας, ὑπὲρ δὲ τῆς πατρίδος οὕτω φανερώς ὑβριζομένης, μηδεμίαν μάχην ἀξίαν λόγου φαίνεσθαι μεμαχημένους; ἀλλ' ἐτέρας μὲν πόλεις ὑπὲρ τῆς ἡμετέρας ἀρχῆς,

11. Πεδάριτος ex Harpocrat. et vett., excepta Med., quae pro Πεδάριτος legit: Τοιοῦτος, et. πλεύσας pro πλεύσας. Wolf. cum sequentibus Παιδάρετος. 12. αὐτῶν, sc. τῶν Χίων.

rum robur illorum robori aequaverint. (23.) Recordemini autem, quam turpe sit, quod quum superioribus temporibus locia aliqua civitas vel unius Lacedaemonii ope servata

τὰς ἐσχάτας ὑπομεῖναι πολιορκίας, αὐτοὺς δὲ ἡμᾶς, ὑπὲρ τοῦ μηδὲν παρὰ τὸ δίκαιον ἀναγκασθῆναι ποιεῖν, μηδὲ μικρὰν οἶεσθαι δεῖν ὑπομεῖναι κακοπάθειαν; ἀλλὰ ζεύγη μὲν ἵππων ἀδικοφάγωντων ἔτι καὶ νῦν ἰσθῆναι τρέφοντας, ὥσπερ δὲ τοὺς εἰς τὰς δεινοτάτας ἀνάγκας ἀφικμένους, καὶ τῶν κατ' ἡμέραν ἐνδεῖς ὄντας, οὕτω ποιεῖσθαι τὴν εἰρήνην;

24. Ὁ δὲ πάντων σχέτλιώτατον, εἰ φιλοπονῶνται δοκοῦντες εἶναι τῶν Ἑλλήνων, ῥαθυμότερον βουλευσόμεθα περὶ τούτων. Τίνα δὲ τῶν περιισταμένων ἡμῖν ἐξ ἀνδρῶν τοιούτων ἀπειλῶν καὶ ποιεῖσθαι μνηστῆρ ἄξιόν ἐστι, οἵτινες ἀπαξ ἡττηθέντες, καὶ μᾶς εἰςβολῆς γενομένης, οὕτως ἀνάνδρως ὡμολόγησαν ἅπαντα τὰ προσταττόμενα ποιήσειν, ἢ πῶς ἂν οἱ τοιοῦτοι δυστυχοῦντες πολὺν χρόνον ἐπαρκέσειεν; τίς δ' οὐκ ἂν ἐπιτιμῶσειεν ἡμῖν, εἰ Μεση-

10. Τίνα, quod Wolf. coniecit, reperitur in Ald., reliquis vet. legentibus Τίνας. Segaar. suspicatur Τινὰ. Mahe, credo. Reliqua Wolf. ita ordinat: Τίνα δὲ μνηστῆρ καὶ ποιεῖσθαι ἄξιόν ἐστι τῶν ἀπειλῶν τῶν περιισταμένων ἡμῖν ἐξ ἀνδρῶν τοιούτων, (addit:) i. e. Θηβαίων: „quae porro minarum, quae nobis ab istis hominibus, „(Thebanis,) obiciuntur, vel mentio facienda est?“ - Anger. τοιούτων, (i. e. quales sequuntur,) refert ad ἀπειλῶν et περιισταμένων ἡμῖν ad ἀνδρῶν, vertens: „quae vero „vel mentio facienda est talium increpationum (ἀπειλῶν, „i. e. ψόγων,) a viris nos circumstantibus, i. e. a populis „vicinis.“ Quomodo ipse locum intelligo, in praefatione exposui. 15. ἐπαρκέσειαν, sc. ἐαυτούς, (defenderent,) Wolf. explicat per καρτερήσειαν, aut ἐξαρκέσειαν legendum esse putat. Segaar. καρτερήσειαν certissimo scribendum dicit, (ex p. 198, v. 14.)

lit, nos ne universi quidem patriam nostram servare conamur. (24.) Quis nos non reprehenderet, si Melenios, pro hac regione per viginti annos obsessos et a maioribus nostris

νίων ἐπὶ τῆς χώρας ταύτης ἔκτισιν ἔτη πολιορκηθέντων, ἡμεῖς οὕτω ταχέως κατὰ συνθήκας αὐτῆς ἀποσταίημεν, καὶ μηδὲ τῶν προγόνων μνησθῆϊμεν, ἀλλ' ἦν ἐκεῖνοι μετὰ πολλῶν πόνων καὶ κινδύνων ἐκτῆσαντο, ταύτην ἡμεῖς ὑπὸ λόγων πεισθέντες ἀποβάλοιμεν;

25. Ὡν οὐδὲν ἔνιοι φροντίσαντες, ἀλλὰ πάσας τὰς αἰσχύνas ὑπεριδόντες, συμβουλευούσι ταῦτα, ἐξ ὧν εἰς, ὀνειδὴ τὴν πόλιν καταστήσουσιν. Οὕτω δὲ προθύμως παρακαλοῦσιν ἡμᾶς πρὸς τὸ παραδοῦναι τὴν Μεσσηνίαν, ὥστε καὶ διεξελθεῖν ἐτόλμησαν, τὴν τε τῆς πόλεως ἀσφένειαν, καὶ τὴν τῶν πολεμίων δύναμιν, καὶ κελεύουσιν ἀποκρίνασθαι τοὺς ἐναντιουμένους αὐτοῖς, πόθεν βοήθειαν προσδοκῶντες ἔξειν, διακελεύόμεθα πολεμεῖν ὑμῖν.

26. Ἐγὼ δὲ μεγίστην ἡγοῦμαι συμμαχίαν εἶναι καὶ βεβαιωτάτην, τὸ τὰ δίκαια πράττειν· εἰκὸς γὰρ καὶ τὴν τῶν θεῶν εὐνοίαν ἔσσεσθαι μετὰ τούτων, εἴπερ χρὴ περὶ τῶν μελλόντων τεκμαίρεσθαι τοῖς ἤδη γεγεννημένοις. Πρὸς δὲ ταύτῃ, τὸ καλῶς πολιτεύεσθαι, καὶ σωφρόνως, καὶ μέχρι θανάτου μάχεσθαι τοῖς πολεμίοις θέλειν, καὶ μηδὲν οὕτω δεινὸν

1. ἐπὶ: pro. . . 11. διεξελθεῖν e Med. Ald. Baf. 1. et Steph. cum Auger. revocavi, Wolf. et Hag. διελθεῖν legentibus. 18. μετὰ τούτων, scil. τὰ δίκαια πραττόντων. 20. ταύτῃ. Supple: συμμαχία, μεγίστην εἶναι συμμαχίαν ἡγοῦμαι.

multis laboribus et periculis paratos, verbis persuasi abice-remus? (25.) Atque his omnibus neglectis, nonnulli tam cupide nobis Mesenem tradere suadent, ut urbis nostrae imbecillitatem hostiumque potentiam commemorantes, nos sibi respondere iubeant, quibus auxiliis freti, suscipiendi vobis belli auctores simus. (26.) Ego vero et iustitiam et deorum benevolentiam et bonam reipublicae administrationem,

νομίξεν, εἰς τὸ κακῶς ἀκούειν ὑπὸ τῶν πολιτῶν·
ὁ μᾶλλον ἡμῖν ἢ τοῖς ἄλλοις ἀνθρώποις ὑπάρχει.
Μεθ' ὧν ἂν ἐγὼ πολὺ ἥδιον πολεμοίην, ἢ μετὰ πολ-
λῶν μυριάδων· οἶδα γὰρ καὶ τοὺς πρεσβυτέρους ἡμῶν
εἰς ταύτην τὴν χώραν ἀφικνουμένους, οὐ τῷ πλῆθει
τῶν ἄλλων περιγυνομένους, ἀλλὰ ταῖς ἀρεταῖς ταῖς
ὑπ' ἐμοῦ προσειρημέναις. Ὡστε οὐκ ἄξιον διὰ τοῦτο
φροεῖσθαι τοὺς πολεμίους, ὅτι πολλοὶ τυγχάνουσιν
ὄντες, ἀλλὰ πολὺ μᾶλλον ἐπ' ἐκείνοις θαρρύνειν, ὅταν
ὀρῶμεν ἡμᾶς μὲν αὐτοὺς οὕτως ἐννηνοχότας τὰς συμ-
φοράς, ὥς οὐδένες ἄλλοι πώποτε, καὶ τοῖς νομιζο-
μένοις, καὶ τοῖς ἐπιτηδεύμασιν ἐμμένοντας, οἷς ἐξ
ἀρχῆς κατεστησάμεθα, τοὺς δὲ τὰς εὐτυχίας φέρειν
μὴ δυναμένους, ἀλλὰ διατεταραγμένους· καὶ τοὺς
μὲν ἔχοντας συμμαχίας, πόλεις καταλαμβάνοντας,
τοὺς δὲ τὰναντία τούτοις πράττοντας· ἄλλους δὲ
περὶ χώρας τοῖς ὁμόροις ἀμφισβητοῦντας μᾶλλον, ἢ
πρὸς ἡμᾶς πολεμοῦντας. Ὡστε θαυμάζειν τῶν μείζω
συμμαχίαν ζητούντων, ὧν οἱ πολέμιοι τυγχάνουσιν
ἐξαμαρτάνοντες. Ταῦθ' ἡμῖν βοηθήσει.

27. Εἰ δὲ δεῖ καὶ περὶ τῶν ἔξωθεν βοηθειῶν
εἰπεῖν, πολλοὺς εἶσεσθαι τοὺς βουλομένους ἡμῖν ἐπα-

11. 12. Med. καὶ τοῖς ἐπιτηδευομένοις καὶ τοῖς γενομένοις
ἐμμένοντες. 17. μᾶλλον e Wolf. coniectura, quod ad-
ditum sensum prorsus mutat, et utrum vera sit lectio nec
ne, e contextu diiudicari vix potest. Vett. μᾶλλον omittunt.
18. Ad θαυμάζειν subaudi ἐμέ. 19. ὧν, i. e. ταύ-
των, α. 22. Post εἰπεῖν Wolf. e coniectura in textu
posuit ὑπολαμβάνω, quod, etsi ferri potest et quodam-
modo desideratur, ego tamen, quum omnes vet., nec
non Codd. Augerii H. et L., in omissione eiusdem conspi-

cum civium pudore ac virtute coniunctam, delicta denique
hostium maxima nobis eaque optima auxilia futura esse arbi-
tror. (27.) Tum et externi multi, opinor, Athenienses,

μύνειν. Ἐπίσταμαι γὰρ πρῶτον μὲν Ἀθηναίους, εἰ καὶ μὴ πάντα μεθ' ἡμῶν εἰσὶν, ἀλλὰ οὖν ὑπὲρ γε τῆς ἐαυτῶν σωτηρίας πάντα ποιήσαντας· ἔπειτα τῶν ἄλλων ἑλέων τινὰς ὁμοίως ἂν ὑπὲρ τῶν νῦν ἡμῖν συμφερόντων, ὡς περὶ τῶν ἐαυταῖς βουλευσομένων· ἔτι δὲ Διονύσιον τὸν τύραννον, καὶ τῶν Αἰγυπτίων βασιλέα, καὶ τοὺς ἄλλους τοὺς κατὰ τὴν Ἀσίαν δυνάστας, καθ' ὅσον ἂν ἕκαστοι δύνωνται, προθύμως ἂν ἡμῖν ἐπικουρήσοντας. Πρὸς δὲ τούτοις, καὶ τῶν Ἑλλήνων τοὺς ταῖς οὐσίας προέχοντας, καὶ ταῖς δόξαις πρωτεύοντας, καὶ τῶν βελτίστων πραγμάτων ἐπιθυμοῦντας, εἰ καὶ μήπω συνεστήκασιν, ἀλλὰ ταῖς γε εὐνοίαις μεθ' ἡμῶν ὄντας, ἐν οἷς περὶ τῶν μελλόντων εἰκότως ἂν μεγάλας τὰς ἐλπίδας ἔχοιμεν.

28. Οἶμαι δὲ καὶ τὸν ὄχλον τὸν ἐν Πελοποννήσῳ, καὶ τὸν δῆμον ἐν οἴομεθα, καὶν-ὡ-πρότερον;

rent, omittere satius duxi, praeferim quum ἡγοῦμαι, quod ex initio c. 26 repetendum est, in eodem capite semel iam omissum sit, et oratio uno tenore procedat, infinitivus denique, ut Wolf. ipse annotat, pro futuro positus esse possit. 7. κατὰ τὴν Ἀσίαν, quae apud veteres Africam, tamquam partem, complectebatur. 16. οἴομεθα ex sententia Reibergii non inane solum est, sed et propter viciniam verbi οἶμαι plane alienum. Illud vero reddere: *suspectum habemus*, ut Battieus fecit, ideo non esse admittendum, quod de populo agatur, qui iam defecerat. Hinc aut aliud verbum substituendum putat, v. c. *δειδιτόμεθα*, aut inter *ὄν* et *οἴομεθα* excidisse: *δυσχεταλλάκτως* ἔχειν πρὸς ἡμᾶς, aut tale quid. Ego vero locum sanum esse arbitror interpretans: *illas Peloponnesi civitates, quas (ratione Lacedaemoniorum) plebem et populum, i. e. inferiores et infimas, putamus seu nominamus.* Aliter Auger., sed quomodo, et verbis eius vix liquet.

inquam, et reliquarum urbium nonnullae, nec non Dionysius tyrannus Aegyptique rex ceterique Asiae principes suis aequae ac nostris commedias consulant. (28.) Reliquae.

ἀλλὰ νῦν γε πολλὴν ποιήσεσθαι τὴν ἐπιμέλειαν. Οὐδὲν γὰρ αὐτοῖς ἀποστάσι γέγονεν, ὧν προσεδόκησαν· ἀλλ' ἀντὶ μὲν τῆς ἐλευθερίας, τούναντίον αὐτοῖς ἀποβέβηκεν. Ἀπολέσαντες γὰρ αὐτῶν τοὺς βελτίστους, ἐπὶ τοῖς χειρίστοις τῶν πολιτῶν γενέσθαι, ἀντὶ δὲ τῆς αὐτονομίας, εἰς πολλὰς καὶ δεινὰς ἀνομίας ἐμπεπτώκασιν. Εἰδισμένοι δὲ τὸν ἄλλον χρόνον μεθ' ἡμῶν ἐφ' ἑτέροισι ἵεναι, νῦν τοὺς ἄλλους ἐπ' αὐτοὺς ὁρῶσι στρατευομένους· καὶ τὰς στάσεις, ἃς ἐκυνθάνοντο πρότερον παρ' ἑτέροις οὖσας, νῦν παρ' αὐτοῖς ἀλίγου δεῖν καθ' ἑκάστην ἡμέραν γιγνομένας ὁρῶσιν. Οὕτω δὲ δεδαμασμένοι ταῖς συμφοραῖς εἰσὶν, ὥστε μὴδὲ διαγινῶναι δύνασθαι τοὺς κάκιστα πράττοντας αὐτῶν. Οὐδὲ μία γὰρ ἐστὶ τῶν πόλεων ἀκέφαλος, ἢ τις οὐχ ὁμόρους ἔχει τοὺς κακῶς ποιήσοντας· ὥς τετμηθῆναι μὲν τὰς χώρας, πεκορθῆσθαι δὲ τὰς πόλεις, ἀναστᾶτους δὲ γεγενῆσθαι τοὺς οἶκους τοὺς ἰδίους, ἀνεστράφθαι δὲ τὰς πολιτείας, καὶ καταλελύσθαι τοὺς νόμους, μεθ' ὧν βίκοῦντες εὐδαιμονέστατοι τῶν Ἑλλήνων ἐτύγχανον. Οὕτω δ' ἀπίστως πρὸς σφᾶς αὐτοὺς καὶ δυσμενῶς ἔχουσιν, ὥστε μᾶλλον τοὺς πολίτας ἢ τοὺς πολεμίους δεδίασιν· ἀντὶ δὲ τῆς ἐφ' ἡμῶν εὐπορίας, καὶ τῆς παρ' ἡμῶν εὐνοίας, εἰς ἵτοσαύτην ἀμιξίαν ἐληλύθασιν, ὥςθ' οἱ μὲν κεκτημένοι τὰς οὐσίας, ἥδιον ἂν εἰς τὴν θάλατταν τὰ σφᾶς αὐτῶν βάλοιεν, ἢ

20. Med. εὐδαιμονίστατοι ἦσαν τῶν Ἑλλήνων. Deinde verba sequentia a Οὕτω usque ἔχουσιν, errore, credo, typographico, in eadem editione desiderantur. 24. Pro καὶ τῆς παρ' ἡμῶν εὐνοίας Auger. legere vult: καὶ τῆς ὁμοιότητος.

ποπο Peloponnesi civitates, quum insigniores, cum ignobiliores, maximis hoc tempore calamitatibus afflictæ, etiam non

τοῖς δεομένοις ἐπαρκέσειαν· οἱ δὲ καταδεέστερον πράττοντες, οὐδ' ἂν εὐρεῖν δέξαιντο μᾶλλον ἢ τὰ τῶν ἐχόντων ἀφελῆσθαι· καταλύσαντες δὲ τὰς θυσίας, ἐπὶ τῶν βωμῶν σφάττουσιν ἀλλήλους· πλείους δὲ Φεύγουσι νῦν ἐκ μιᾶς πόλεως, ἢ πρότερον ἐξ ἀπάσης τῆς Πελοποννήσου. Καὶ τοσούτων ἀπρηριθμημένων κακῶν, πολὺ πλείω τὰ παραλελειμμένα τῶν εἰρημένων ἐστίν. Οὐδὲν γὰρ ὅτι τῶν δεσνῶν ἢ χαλεπῶν, ὃ οὐκ ἐνταῦθα συνδεδράμηνεν, ὧν οἱ μὲν ἤδη μεστοὶ τυγχάνουσιν ὄντες, οἱ δὲ ταχέως ἐμπλησθήσονται, καὶ ζητήσουσιν τινα τῶν παρόντων πραγμάτων εὐρεῖν ἀπαλλαγὴν. Μὴ γὰρ οἴεσθε αὐτοὺς μένειν ἐπὶ τούτοις· οἷτινες γὰρ εὖ πράττοντες ἀπειποῦν, πῶς ἂν οὗτοι κακοπαθοῦντες πολὺν χρόνον καρτερήσων; ὥστ' οὐ μόνον ἂν μαχόμενοι νικῶμεν, ἀλλὰ καὶ ἡσυχίαν ἔχοντες περιμενῶμεν, ὅψασθε μεταβαλλομένους αὐτούς, καὶ τὴν ἡμετέραν συμπερίεχον σωτηρίαν αὐτοῖς εἶναι νομίζοντας. Τὰς μὲν οὖν ἐλπιδας ἔχω τοιαύτας.

29. Τοσούτον δὲ ἀπέχω τοῦ ποιεῖν τι τῶν προσταττομένων, ὥστ' εἰ μὴδὲν γίγνοιτο τούτων, μὴδὲ βοηθείας μὴδ' αὖτις τυγχάνοιμεν, ἀλλὰ τῶν Ἑλλήνων οἱ μὲν ἀδικοῖεν ἡμᾶς, οἱ δὲ ὑπερορῶεν, οὐδ' ἂν οὕτω μεταγνοίην, ἀλλὰ πάντας ἂν τοὺς ἐκ τοῦ πόλεμου κινδύνους ὑπομείναιμι, πρὶν ποιήσασθαι τὰς ὁμολογίας ταύτας. Αἰσχυνθεῖην γὰρ ἂν ὑπ' ἀμφοτέρων, εἴτε καταγνοίην τῶν προγόνων, ὥς ἀδίκως

6. Pro τοσαύτων Med. vitiole τοσαῦτον, est h. l. quod ἐστί.

8. ὅτι idem

prius, nunc saltem rerum maximarum curam habebunt. (29.) Licet autem nihil horum eveniret, ego tamen, et maiorum et iuris nostri reverentia ductus, de sententia haud decederem et omnia belli pericula potius sustinerem, quam

Μεσσηνίων ἀφαιλόντο τὴν χώραν· εἴτε ἐκείνων ὀρθῶς κτησικέων, ἡμεῖς παρὰ τὸ δίκαιον συγχωρήσαιμὲν τι περὶ αὐτῆς. Τούτων μὲν οὖν οὐδ' ἕτερον ποιητέον, σκεπτέον δ' ὅπως ἀξίως ἡμῶν αὐτῶν πολεμήσομεν, καὶ μὴ τοὺς εἰδισμένους ἐγκωμιάζειν ἡμῶν τὴν πόλιν, ἐλέγξωμεν ψευδεῖς ὄντας· ἀλλὰ τοιούτους παρασχήσομεν, ὥστ' ἐκείνους ἐλάττω τι τῶν ὑπαρχόντων δοκεῖν εἰρηκέναι περὶ ἡμῶν.

30. Οἶμαι μὲν οὖν μηδὲν δεινότερον συμβῆσθαι τῶν νῦν παρόντων· ἀλλὰ τοὺς ἐχθροὺς τοιαῦτα βουλευέσθαι καὶ πράξειν, ἐξ ὧν ἐπανορθώσουσιν ἡμᾶς. Ἄν δ' ἄρα ψευσθῶμεν τῶν ἐλπίδων, καὶ πανταχόθεν ἐξειργώμεθα, καὶ μηδὲ τὴν πόλιν ἔτι δυναμέμεθα φυλάττειν, χαλεπὰ μὲν ἐστὶν ἃ μέλλω λέγειν, ὅμως δ' οὐκ ἀκήσω παρρησιάσασθαι περὶ αὐτῶν. Καὶ γὰρ ἐξαγγελθῆναι τοῖς Ἕλλησι καλλίως ταῦτ' ἐστὶ, καὶ μᾶλλον ἀρμόττοντα τοῖς ἡμετέροις φρονήμασιν, ἢ ὧν ἐνιοὶ τινες ἡμῖν συμβουλευούσι.

31. Φημί γὰρ χρῆναι τοὺς μὲν γονέας τοὺς ἡμετέρους αὐτῶν, καὶ τοὺς παῖδας, καὶ τὰς γυναῖ-

3. Ald. οὐδέτερον; Bal. 1. cum Steph. et Auger. οὐδέτερον; Med. cum Hag. οὐδ' ἕτερον. 4. πολεμήσομεν e Med. Ald. Hag.; Bal. 1. cum Steph. et Auger. παλεμήσομεν. Vid. p. 155. 6. παρασχήσομεν vet. omnes; Wolf. cum Steph. et Auger. παρασχήσωμεν. 18. In verbis: ἢ ὧν ἐνιοὶ τινες ἡμῖν, Wolf. delere mavult ἢ et ἐνιοί et prius re vera delevit. At ἢ ὧν positum est pro: ἢ τούτων, α. Hinc nihil mutandum.

pactiones tam turpes inirem, eosque, qui civitatem nostram laudare solent, mendacii arguerem. (30.) Miserandam hanc nostram conditionem hostes vitij emendabunt, quod nisi fit, dura quidem sunt, quae suadebo, sed animis nostris digniora, quam qualia ceteri suadent. (31.) Paren- tes nostros cum uxoribus ac liberis reliquamque inutilem

κας, καὶ τὸν ὄχλον τὸν ἄλλον, ἐκ τῆς πόλεως ἐκπέμψαι, τοὺς μὲν ἐς Σικελίαν καὶ Ἰταλίαν, τοὺς δ' εἰς Κυρήνην, τοὺς δ' εἰς τὴν ἡπειρον. Ἀσμένως δ' αὐτοὺς ἅπαντες οὗτοι δέχονται καὶ χώρα πολλῇ, καὶ ταῖς ἄλλαις περὶ τὸν βίον εὐπορίαις· οἱ μὲν χάριν ἀποδιδόντες ὧν εὖ πεπόνθασι ὑφ' ἡμῶν· οἱ δὲ κομίσασθαι προσδοκῶντες, ὥς ἂν προὔπάρχωσιν. Ὑπολειφθέντας δὲ τοὺς βουλομένους καὶ δυναμένους κινδυνεύειν, τῆς μὲν πόλεως ἀφίστασθαι, καὶ τῶν ἄλλων κτημάτων, πλὴν ὅσα ἂν δυνώμεθα ἀπενέγκασθαι μεθ' ἡμῶν αὐτῶν. Καταλαβόντας δὲ χωρίον, ὅτι ἂν ὀχυρώτατον ᾖ, καὶ πρὸς τὸν πόλεμον συμφερώτατον, ἄγειν καὶ φέρειν τοὺς πολεμίους καὶ κατὰ γῆν καὶ κατὰ θάλατταν, ἕως ἂν πύσσωνται τῶν ἡμετέρων ἀμφισβητοῦντες. Καὶ ταῦτα ἐὰν τολμήσωμεν, καὶ μὴ κατοκνήσωμεν, ὄψεσθε τοὺς νῦν ἐπιτάττοντας, ἱκετεύοντας καὶ δεομένους ἡμῶν, Μεσσηνὴν ἀπολαβεῖν, καὶ ποιήσασθαι τὴν εἰρήνην.

32. Ποία γὰρ ἂν τῶν πόλεων τῶν ἐν Πελοποννήσῳ, τοιοῦτον πόλεμον ὑπομείνειεν, οἷον εἰκὸς ἦ γενέσθαι βουλευθέντων ἡμῶν; Τίνας δ' οὐκ ἂν ἐκπλαγείην, καὶ δαΐσαιεν στρατόπεδον συνιστάμενον, τοιαῦτα μὲν συμπεπραγμένον, δικαίως δὲ τοῖς αἰτίοις

2. καὶ Ἰταλίαν Wolf. ex Dionysio Halic., (in argumento huius orationis,) in textu posuit. 3. τὴν ante ἡπειρον in omnib. vet., legitur; Wolf. omisit. 6. 7. οἱ δὲ κομίσασθαι — προὔπάρχωσιν verte: *alii sperantes redditum accipere pro illis, in quibus anteciverunt.* 22. δαΐσαιεν omnes mei vet. Hinc nescio, ubi Wolf. lectionem δεῖσαιεν invenerit, quam in hanc nostram mutare suadet.

bello turbam in loca tuta transportandam esse arbitror, reliquis autem visis castrum erit occupandum, ex quo hostes terra marique tamdiu diripiant ac investent, quoad nosira sibi vindicasse eos poeniteat et ultro pacem petant. (32.) Talon

πάντων ὠρηγισμένον, ἀπονενεχμένως δὲ πρὸς τὸ ζῆν διακείμενον, καὶ τῷ μὲν σχολὴν πρῶτον ἄγειν, καὶ μηκέτι ἐν ἄλλῳ διατρίβειν, ἣ περὶ τὸν πόλεμον, τῆς ξεινοῖς στρατεύμασιν ὠμειωμένον· ταῖς δὲ ἀρεταῖς καὶ τοῖς ἐπιτηδεύμασι τοιοῦτον, εἶν ἐξ ἀπάντων ἀνθρώπων οὐδεὶς ἂν συντάξειεν· ἔτι δὲ ἐν μηδεμῷ πύλει τεταγμένον, ἀλλὰ θυραυλεῖν, καὶ πλανᾶσθαι κατὰ τὴν χώραν δυνάμενον, καὶ ῥαδίως μὲν ὅμαρον οἷς ἂν βούληται γιγνόμενον· τοὺς δὲ τόπους ἅπαντας τοὺς πρὸς τὸν πόλεμον συμφέροντας, πετρίδας εἶναι νομῶν; Ἐγὼ μὲν γὰρ οἶμαι τῶν λόγων μόνον ῥηθέντων εἰς τοὺς Ἕλληνας, εἰς πολλὴν ταραχὴν καταστήσεσθαι τῶς ἐχθρούς· ἔτι δὲ μᾶλλον, εἰ καὶ τέλος ἐπιθεῖναι τούτοις ἀναγκασθῶμεν. Τίνα γὰρ οἰηθῶμεν αὐτοὺς γνώμην ἔχειν, ὅταν αὐτοὶ μὲν κακῶς πάσχωσιν, ἡμᾶς δὲ ποιεῖν μὴ δύονται; καὶ τὰς μὲν πόλεις αὐτῶν ἴδωσιν εἰς πολλορκίαν καθεστηκυίας, τὴν δ' ἡμετέραν οὕτω παρεσκευασμένην, ὥστε μηκέτι τῇ συμφορᾷ ταύτῃ περιπεσεῖν; ἔτι δὲ τὴν τῶν σωμάτων τροφὴν ἡμῖν μὲν ῥαδίαν ἐκ τε τῆς τῶν ὑπαρχόντων κτήσεως, καὶ τῶν ἐκ τοῦ πολέμου γιγνομένων, αὐτοῖς δὲ χαλεπὴν εἶναι, διὰ τὸ μὴ ταυτόν εἶναι, στρατόπεδόν τε τοιοῦτο διοικεῖν, καὶ τὸν ὄχλον τὸν ἐν ταῖς πόλεσι

2. πρῶτον Auger. explicat per *hic aut praecipue*; ego vero arbitror, confluentiam habere significationem, (*primum*), et respondere τῷ ἔτι δὲ, (*deinde*), (v. 6.) 6. ἐν, quod in omnibus vet. desideratur, a Wolf. recte e conjectura receptum est. 21. Pro κτήσεως Reiberg. mavult πράξεως vel ἀποκτήσεως. 24. διοικεῖν h. l. *curare* seu *alere*. Sensus: talis exercitus pluribus eget alimentis, quam urbis alicuius incolae.

autem vagantem exercitum, qui omnia loca, bello opportuna, patriam habet, maxime terribilem fore puto, quia

διατρέφειν; ὃ δὲ παντὸς ἐκείνοις ἀλγεινότατον, ὅταν τοὺς μὲν ἡμετέρους εἰκείους ἐν πολλαῖς ἐμπειρίαις καὶ εὐπορίαις πυνθάνωνται γεγεννημένους, τοὺς δ' αὐτῶν ὀρώσιν καθ' ἐκάστην ἡμέραν ἐνδεεῖς ὄντας τῶν ἀναγκαίων, καὶ μὴδ' ἐπικουρῆσαι δύνωνται τοῖς κακοῖς, ἀλλ' ἐργαζόμενοι μὲν τὴν χώραν, τὰ σπέρματα προσαπολλύουσιν· ἀργὸν δὲ περιορῶντες, μηδένα χρόνον αὐταρκεῖν οἷοί τε ὄσιν.

33. Ἀλλὰ γὰρ ἴσως ἀθροισθέντες, καὶ κοινὸν ποιησάμενοι στρατόπεδον, παρακολουθήσουσιν ἡμῖν, καὶ κωλύσουσιν ἡμᾶς κακῶς ποιεῖν αὐτούς. Καὶ τί ἂν εὐξαίμεθα μᾶλλον, ἢ λαβεῖν πλησιάζοντας καὶ παρατεταγμένους, καὶ περὶ τὰς αὐτὰς δυσχερείας ἡμῖν ἀντιστρατοπεδεύοντας, ἀνθρώπους ἀτάκτους καὶ μισῶδας, καὶ πολλοῖς ἀρχούσι χρωμένους; οὐδὲ γὰρ ἂν πολλῆς πραγματείας δεηθεῖμεν, ἀλλὰ ταχέως μὲν αὐτοὺς ἀναγκάσαιμεν ἐν τοῖς ἡμετέροις, ἀλλὰ μὴ ἐν τοῖς ἑαυτῶν ποιήσασθαι τοὺς κινδύνους.

1. παντὸς in πάντως aut πάντων mutandi Wolfio animus est; Auger. in πάντων mutavit, sed ratio, quam affert, falsa est. 2. ἐμπειρίαις h. l., ubi de cognatis Spartanorum sermo est, quos, (c. 31,) in Siciliam etc. ad hospites devehendos censuerat, proflus absonum est. Hinc Reiberg. acute conjecit ἐπικουρίαις, ex verbo ἐπικουρῆσαι, quo in oppositione, (v. 5,) usus est auctor, recte desumptum. 13. δυσχερείας. Hag. δυσχερίας. Constr.: περὶ τὰς αὐτὰς ἡμῖν δυσχερείας; *iisdem, quibus nos, circumventi difficultatibus.* 17. ἐν τοῖς ἡμετέροις. Si deest καιροῖς, (*opportunitatibus,*) locus sensum quidem praebet, sed vix tolerabilem: si χωρίοις, Wolfio au-

damna, quibus afficientur hostes, reddere non poterunt. (33.) At si fortasse in unum collecti hostes nos adoriantur, nihil, puto, optabilius eveniet, quam ut cominus in aciem descendant incompoliti homines, et ex colluvie quadam com-

34. Ἐπιλείποι δ' ἂν τὸ λοιπὸν μέρος τῆς ἡμέρας, εἰ τὰς πλεονεξίας τὰς ἡμετέρας λέγειν ἐπιχειροῦσιν. Ἐκεῖνο δ' αὖ φανερόν, ὅτι τῶν Ἑλλήνων διηνόχουμεν οὐ τῷ μεγέθει τῆς πόλεως, αὐδὲ τῷ πλήθει τῶν ἀνδρῶν, ἀλλ' ὅτι τὴν πολιτείαν ὁμοίαν κατεστησάμεθα στρατοπέδῳ καλῶς διοικουμένῳ, καὶ περὶ αὐτὴν θέλοντι τοῖς ἀρχούσιν. Ἦν οὖν εἰλικρινὲς τοῦτο ποιησώμεθα, ὃ μιμησαμένοις ἡμῖν συνήνεγκεν, οὐκ ἄδηλον ὅτι τῶν πολεμίων ἐπικρατήσομεν.

35. Ἴσμεν δὲ καὶ τοὺς ἐπικρατεῖς ταύτης τῆς πόλεως γενομένους, ὅτι μικρὸν μὲν στρατόπεδον εἰς τὴν Πελοπόννησον εἰσῆλθον ἔχοντες, πολλῶν δὲ καὶ μεγάλων ἐκράτησαν. Καλὸν οὖν μιμήσασθαι τοὺς προγόνους, καὶ πάλιν ἐπὶ τὴν ἀρχὴν ἐπανελθόντας, ἐπειδὴ προσεπταίκαμεν, πειραθῆναι τὰς τιμὰς ἀναλαβεῖν, ἃς πρότερον ἐτυγχάνομεν ἔχοντες. Πάντων δ' ἂν δεινότατον ποιήσασιν, εἰ συνειδότες Ἀθηναίοις ἐκλιποῦσι τὴν χώραν ὑπὲρ τῆς τῶν ἄλλων Ἑλλήνων ἐλευθερίας, ἡμεῖς μὴδὲ ὑπὲρ τῆς ἡμετέρας αὐτῶν σωτηρίας ἀφ' ἑσθαι τῆς πόλεως τολμήσασιν· ἀλλὰ δεόν ἡμᾶς παραδείγματα τοιούτων ἔργων καὶ ἄλλοις παρέχειν, μὴδὲ μιμεῖσθαι τὰς ἐκείνων πράξεις ἐθε-

ciose negatio transponenda erit sic: μὴ ἐν τοῖς ἡμετέροις ἀλλ' ἐν τοῖς ἑαυτῶν. 17. 18. συνειδότες Ἀθηναίοις ἐκλιποῦσι, i. e. εἰδότες ὅτι Ἀθηναῖοι ἐξέλιπον. Auger.

flati, et a multis ducti imperatoribus. (34.) Verum quidem est, nos neque urbis magnitudine neque multitudine virorum reliquis antecellere, tamen illud constat, quod nostra respublica exercitui similis est bene instituto ac ducibus parere volenti. (35.) Parva manu maiores nostri hanc regionem expugnaverunt. Athenienses pro aliorum libertate regionem suam deseruerunt, atque Phocaei, ut Persarum regis dominationem effugerent, Asia relictā, Massiliam condidērunt. Indignissimum igitur et maxime ridiculum es-

λήσαιμιν. Ἐτι δὲ τοῦτο καταγελαστότερον, εἰ Φωκαεῖς μὲν Φεύγοντες τὴν βασιλείᾳ τοῦ μεγάλου δεσποτεῖαν, ἐκλιπόντες τὴν Ἀσίαν, εἰς Μασσαλίαν ἐπώκησαν, ἡμεῖς δ' εἰς τοῦτο μικροψυχίας ἐλθοιμεν, ὥστε τὰ προστάγματα τούτων ὑπομεῖναι, ὧν ἄρχοντες ἅπαντα τὸν χρόνον διετελέσαμεν.

36. Κρὴ δὲ μηδὲ περὶ τὴν ἡμέραν ταύτην ταῖς ψυχαῖς διατρίβειν, ἐν ἣ δεήσει χωρίζεν τοὺς οἰκειοτάτους εὐθὺς ἀφ' ἡμῶν αὐτῶν, ἀλλ' ἐκείνους τοὺς χρόνους ἀφορᾶν, ἐν οἷς περιγενόμενοι τῶν ἐχθρῶν, ἐπανορθώσομεν τὴν πόλιν, κομιοῦμεθα δὲ τοὺς ἡμετέρους αὐτῶν οἰκείους, ἐπιδειξόμεθα δὲ πᾶσιν, ὅτι νῦν μὲν ἀδίκως δεδυστυχίκαμεν, τὸν δὲ παρεληλυθότα χρόνον δικαίως τῶν ἄλλων πλεον ἔχειν ἡξιούμεν. Ἐχει δὲ οὕτως. Ἐγὼ γὰρ τούτους εἶρηκα τοὺς λόγους, οὐχ ὥς δέον ἡμᾶς ἤδη ταῦτα πράττειν, οὐδ' ὥς οὐδὲ μᾶς ἄλλης ἐνούσης ἐν τοῖς πράγμασι σωτηρίας, ἀλλὰ βουλόμενος ὑμῶν προπαρασκευάσαι τὰς γνώμας, ὥς καὶ ταύτας, καὶ πολὺ τούτων δεινότερας συμφορὰς ὑπομενέτεον ἡμῖν, πρὶν περὶ Μεσσηνίας ποιήσασθαι συνθήκας, οἷας κελεύουσιν ἡμεῖς.

37. Οὐχ οὕτω δ' ἂν προθύμως ἐπὶ τὸν πόλεμον ὑμᾶς παρεκάλουν, εἰ μὴ τὴν εἰρήνην ἐώρων, ἐξ

3. Mod. vitiose Φωκαεῖς. 4. ἀπώκησαν, (*in coloni-
am migraverunt*;) Baf. 1. Wolf. et Auger.; ἀπώκησαν
Ald. et Hag. 9. εὐθὺς: *temere*. 11. ἐπανορθώσομεν
τὴν πόλιν. Sic vett. et Steph.; Wolf. cum Auger., (*ad-
dito μὲν*): τὴν μὲν πόλιν ἐπανορθώσομεν.

let, nisi nos, ne pro nostra quidem ipsorum salute urbem
relinquere auderemus et iis ipsis parere sustineremus, quibus
antea semper imperavimus. (36.) Atqui haec non ideo
dixi, quasi nulla alia ad salutem via superesset, sed ut acer-
biores etiam calamitates perferatis, priusquam has de Me-
sene conditiones ineatis. (37.) Neque vero tam cu-

ἢ μὲν ἐγὼ λέγω καλὴν καὶ βεβαίαν γενησομένην, ἢ ὣν δ' ἔποι συμβουλεύουσιν, αἰσχρὰν ἐσομένην, ἀλλ' οὐδὲ χρόνον οὐδένᾳ παραμενοῦσιν. Ἐὰν γὰρ παρακατοικήσωμεν ταύτην ἀνέκτεισαν, τίς οὐκ οἶδεν, ἢ τὸν πάντα χρόνον ἐν ταραχαῖς καὶ κινδύνοις διατελέσωμεν ὄντες; ὥστε οἱ περὶ ἀσφαλείας διαλεγόμενοι, λελήθασιν αὐτοὺς τὴν μὲν εἰρήνην ὀλίγας ἡμέρας ἡμῖν ποιοῦντες, τὸν δὲ πόλεμον εἰς πάντα τὸν χρόνον κατασκευάζοντες.

38. Ἡδέως δ' ἂν αὐτῶν πυθοίμην, ὑπὲρ τίνων οἶσται χρῆναι μαχομένους ἡμᾶς ἀποθνήσκειν· οὐχ ὅτι οἱ πολέμοι προστάττωσι παρὰ τὸ δίκαιον; καὶ τῆς χώρας ἀποτέμνονται; καὶ τοὺς αἰκίας ἐλευθερώσι; καὶ τοὺς μὲν εἰς ταύτην κατὰγασιν, ἢ ἡμῖν οἱ πατέρες κατέλιπον, ἡμᾶς δὲ μὴ μόνον τῶν ὄντων ἀποστερῶσιν, ἀλλὰ πρὸς τοῖς ἄλλοις καὶ εἰς ὀνειδὴ καθιστῶσιν; Ἐγὼ μὲν γὰρ ὑπὲρ τούτων τοῦ μόνον πόλεμον, ἀλλὰ καὶ φυγὰς καὶ θανάτους οἶμαι προσέχειν ἡμῖν ὑπομένειν. Πολὺ γὰρ κρεῖττον, ἐν ταῖς

4. παρακατοικήσωμεν, (*in vicinia habitamus.*) Segaar. mutare vult contra contextum et historicorum fidem in παρακατοικήσωμεν. Non enim *instaurare* Melenen, sed cedere illa, quam ipsi restauraverant, postulabant Thebani. 6. ὥστε ex Ald. Bas. 1. Wolf. et Auger.; ὥστε Med. et Hag., quod contemnendum non est, quum τῷ τίς οὐκ οἶδεν optime respondeat. 8. ἡμῖν, quod in omnibus vett. legitur, Auger. cum Wolf. omisit.

pide vos ad bellum excitatem, nisi firmam ac pulchram inde pacem emerfuram viderem, quae nulla prorsus esse potest, si urbem potentem factam vicinam habemus, in qua hostes servos nostros collocarunt. (38.) Quae autem causa est, quae nos magis ad bellum infliget, quam quod Thebani praeter ius nobis imperant, agrum eripiunt, servos manumittunt, eosque in agro nostro collocant etc., pro

δόξαις αἷς ἔχομεν, τελευτῆσαι τὸν βίον μᾶλλον, ἢ ζῆν ἐν πᾶσαις ἀτιμίαις, ποιήσαντας ἃ προστάττουσιν ἡμῖν. Εἰ δὲ δεῖ μηδὲν ὑποστειλάμενον εἰπεῖν τὸ φαινόμενον, αἰρετώτερον ἡμῖν ἀναστᾶτους γενέσθαι μᾶλλον, ἢ καταγελάστους ὑπὸ τῶν ἐχθρῶν. Τοὺς γὰρ ἐν ἀξιώμασι καὶ φρονήμασι τοιούτοις βεβιωκότας, δυοῖν δεῖ θάτερον, ἢ πρωτεύειν ἐν τοῖς Ἑλλησιν, ἢ παντάπασιν ἀναιρεῖσθαι μηδὲν ταπεινὴ διαπραξαμένους.

39. Ἄ χρὴ λογιζομένους μὴ φιλοψυχεῖν, μὴδ' ἐπακολουθεῖν ταῖς τῶν συμμάχων γνώμας, ὧν ἡγεῖσθαι πρότερον ἡξιούμεν· ἀλλ' αὐτοὺς σινησμένους, ἐλέσθαι μὴ ὁ τούτοις ῥᾶστον, ἀλλ' ὁ πρέπον ἔσται τῇ Λακεδαιμόνι, καὶ τοῖς πεπραγμένοις ἡμῖν. Περί γὰρ τῶν αὐτῶν οὐχ ὁμοίως ἅπασι βουλευτέον, ἀλλ' ὡς ἂν ἐξ ἀρχῆς ἕκαστοι ποιήσωνται τούτου τὴν ὑπόθεσιν. Ἐπιδευρίοις μὲν οὖν καὶ Φλασίοις καὶ Κορινθίοις οὐδεὶς ἂν ἐπιπλήξειεν, εἰ μηδενὸς ἄλλου φροντίζοιεν, ἢ τοῦ διαγενέσθαι καὶ περιποιῆσαι σφᾶς αὐτούς· Λακεδαιμονίους δ' οὐχ οἷόν τ' ἔστιν ἐκ πικρῆς τρόπου ζητεῖν τὴν σωτηρίαν, ἀλλ' ἂν μὴ προσῇ τὸ καλῶς σῶζεσθαι, θάνατον ἡμῖν αἰρετέον

8. Post διαπραξαμένους Codd. Auger. H. et I. addunt: ἀλλὰ καλὴν τοῦ βίου τελευτὴν διαπραξαμένους. Perperam. 17. τούτου, i. e. deliberationum et consiliorum. Senfus: βουλευτέον κατὰ τὴν ἑκάστου ἀξίαν. 22. προσῇ τὸ καλῶς Codd. Fugg.; ἢ πρὸς τὸ καλῶς vet. cum quatuor Codd. Auger. H., I., K., N., pro quo Wolf. ἢ πρὸς τῷ καλῷ, i. e. καλῶς, ut ipse explicat. Auger. mavult μετὰ τῷ καλῷ. 22. αἰρετέον h. l. adverbium: eligere oportet.

quibus non bella solum, sed exilia, sed mortem perpetiendam esse arbitror. (39.) Non autem, quid sociis expediat, faciendum est, sed quid nos nostraque facinora deceat, repugnandum, ita ut, nisi cum honestate servari liceat,

επί. Τοῖς γὰρ περὶ ἀρετῆς ἀμφισβητοῦσιν, ὑπὲρ οὐδενὸς οὕτω σπουδαστέον, ὡς ὑπὲρ τοῦ μηδὲν αἰσχρὸν πράττοντας φανῆναι. Εἰσὶ δὲ τῶν πόλεων κακίαι καταφανεῖς, οὐχ ἥττον ἐν τοῖς ταιούτοις βουλεύμασιν, ἢ τοῖς ἐν τῷ πολέμῳ κινδύνοις. Τῶν μὲν γὰρ ἐκεῖ γιγνομένων τὸ πλεῖστον μέρος τῇ τύχῃ μέτεστι, τῶν δὲ ἐνθάδε γνωσθέντων αὐτῆς τῆς διανοίας σημεῖον ἐστίν. "Ὡς δ' ὁμοίως ἡμῖν φιλονεικητέον ἐστὶν ὑπὲρ τῶν ἐνθάδε ψηφισομένων, ὡς ὑπὲρ τῶν ἐν τοῖς πολέμοις ἀγώνων.

40. Θαυμάζω δὲ τῶν ὑπὲρ τῆς ἰδίας χώρας ἀποδνήσκειν ἐθελόντων, ὑπὲρ δὲ τῆς κοινῆς μὴ τὴν αὐτὴν γνώμην ἐχόντων· ὑπὲρ ἧς ὁτιοῦν πάσχειν ἀξίον, καὶ μὴ καταισχύνεειν τὴν πόλιν, μηδὲ περιιδεῖν αὐτὴν ἐκλείπουσαν τὴν τάξιν, εἰς ἣν οἱ πατέρες κατέστησαν αὐτήν. Πολλῶν δὲ πραγμάτων καὶ δεινῶν ἡμῖν ἐφεστώτων, ἃ δεῖ διαφυγεῖν, ἐκεῖνο μάλιστα φυλακτέον, ὅπως μηδὲν ἀνάνδρως φανησόμεθα διαπραττόμενοι, μηδὲ συγχωροῦντες τοῖς πολεμίοις παρατὸ δίκαιον. Αἰσχρὸν γὰρ τοὺς ἄρξαι τῶν Ἑλλήνων

7. τῶν δὲ ἐνθάδε γνωσθέντων. (scil. πλεῖστον μέρος,) cum vet. retinere satius duxi, ut magis Isocrateum, quam cum Wolf. e coniect. recipere τὸ δ' ἐνθάδε γνωσθέν, ut Steph. et Auger. fecerunt; praesertim quum et ἀντίπτωσις esse possit pro: τὰ δὲ ἐνθάδε γνωσθέντα, ut idem Wolf. animadvertit. 11. Ἰδία χώρα sunt agri privati, κοινὴ est respublica. 15. αὐτὴν a Med. abest, hoc ordine: τὴν τάξιν ἐκλείπουσαν.

inors nobis salutis anteposenda sit, quippe quum ignavia non minus in consiliis quam in proeliis appareat. (40.) Atque in primis cavendum est, ne quid respublica dedecoris traxerit, neque, quum imperium nobis vindicaverimus, imperata aliorum faciamus tantumque degenerasse videamur a maioribus nostris, ut, dum illi mortem oppetere non recusa-

ἀξιοφθέντας, ὀφθῆναι τὸ προσταττόμενον ποιῶντας, καὶ τοποῦτον ἀπολειφθῆναι τῶν προγόνων, ὥστε τοὺς μὲν ὑπὲρ τοῦ τοῖς ἄλλοις ἐπιτάττειν, ἐθέλειν ἀποθνήσκειν, ἡμᾶς δὲ ὑπὲρ τοῦ μὴ ποιεῖν τὸ προσταττόμενον, μὴ τολμᾶν κινδυνεύειν.

41. Ἀξιον δὲ καὶ τὴν Ὀλυμπίαν καὶ τὰς ἄλλας αἰσχυνθῆναι πανηγύρεις, ἐν αἷς ἕκαστος ἡμῶν ζηλωτότερος ἦν, καὶ θαυμαστότερος, τῶν ἀθλητῶν τῶν ἐν τοῖς ἀγῶσι τὰς νίκας ἀναιρουμένων. Εἰς ἃς, τίνας ἂν τολμήσειν ἡμῶν οἴεσθε ἐλθεῖν; ἀντὶ μὲν τοῦ τιμᾶσθαι καταφρονηθησομένους, ἀντὶ δὲ τοῦ περιόπτους ὑπὸ πάντων δι' ἀρετὴν εἶναι, περιβλέπτους ὑπὸ τῶν αὐτῶν ἐπὶ κακίᾳ γενησομένους· ἐτι δὲ πρὸς τούτοις, ὀφόμενους μὲν τοὺς οἰκέτας ἐκ τῆς χώρας, ἣν οἱ πατέρες ἡμῖν κατέλιπον, ἀπαρχὰς καὶ θυσίας μείζους ἡμῶν ποιουμένους, ἀκουσομένους δ' αὐτῶν τοιαύταις βλασφημίαις χρωμένων, οἷαις περ εἰκὸς τοὺς χαλεπώτερον μὲν τῶν ἄλλων δεδουλεύκτας, ἐξ ἴσου δὲ νῦν τὰς συνθήκας τοῖς δεσπόταις πεποιημένους· ἐφ' αἷς ἕκαστον ἡμῶν οὕτως ἀναγκάσειαν, ὥς οὐδεὶς ἂν τῶν ζώντων διὰ λόγων δηλώσαι. Ὑπὲρ ὧν χρὲ

20. ἐφ' αἷς — ἀναγκάσειαν: *quibus (pactis) vercor, ne quemque nostrum ita vexent.* Pro ἀναγκάσειαν Retberg. ἂν ἀνιέσειαν, (*moerore afficiant,*) ideo coniectavit, quod ista τοῦ ἀναγκάζειν significatio, quam nos cum Budaeo illi tribuimus, Retbergio ignota fuisse videtur, ut ex verbis eiusdem apparet. 21. Wolfii conjecturam δηλώσαι, (*optat,*) quam et Auger. cum Steph. admisit, confirmat Med.; reliquae vett. δηλῶσαι, (*infinit.*)

runt, quo aliis imperent, nos ne pro libertate quidem pericula adire non audeamus. (41.) Deinde, quis nostrum ad Olympiam aliosque celebres conventus accedere suscipiet, ita tunc ob ignaviam conspicuus, ut antea virtute illustis, acerbissima convicia e servis nostris audijurus, qui sa-

βουλεύεσθαι, καὶ μὴ τότε ἄγανακτεῖν, ὅτ' οὐδὲν ἡμῖν ἔσται πλέον, ἀλλὰ νῦν σκοπεῖν, ὅπως μὴδὲν συμβήσεται τοιοῦτο. Ὡς ἔστιν ἐν τῶν αἰσχυρῶν, πρότερον μὲν μὴδὲ τὰς τῶν ἐλευθέρων ἰσηγορίας ἀνασχέσθαι, νῦν δὲ καὶ τὴν τῶν δούλων παρρησίαν ὑπομένοντας φαίνεσθαι. Δόξομεν γὰρ τὸν παρελθόντα χρόνον ἀλαζονεύεσθαι, καὶ τὴν μὲν φύσιν ὅμοιοι τοῖς ἄλλοις εἶναι, ταῖς δὲ αὐθαδεῖαις καὶ ταῖς σεμνότησιν οὐκ ἀληθιναῖς, ἀλλὰ πεπλασμέναις κεχρησθαι. Μὴδὲν οὖν ἐνδῶμεν τοῖς εἰθισμένοις ἡμᾶς κακολογεῖν, ἀλλὰ τοὺς μὲν λόγους ἐξελέγξαι πειραθῶμεν, ὅμοιοι γεγόμενοι τοῖς τῶν προγόνων ἔργοις.

42. Ἀναμνήσθητε δὲ τῶν προγόνων τῶν πρὸς τοὺς Ἀρκάδας ἡγωνισμένων, οὓς Φασιν ἐπὶ μιᾷ ἀσπίδος παραταξαμένους, τρόπαιον στήσαι πολλῶν μυριάδων καὶ τῶν τριακοσίων τῶν ἐν Θυρεαῖς ἅπαντας Ἀργεῖους μάχῃ νικησάντων, καὶ τῶν χιλίων τῶν εἰς Θερμοπύλας ἀπαντησάντων, οἱ πρὸς ἐβδομήκοντα μυριάδας τῶν βαρβάρων συμβαλόντες, οὐκ ἔφυγον, οὐδ' ἠττήθησαν, ἀλλ' ἐνταῦθα τὸν βίον ἐτελεύτησαν, οὐ ἐτάχθησαν· τοιοῦτους αἴψας αὐτοὺς παρασχόντες,

8. Pro εἶναι Cod. Brubach., quo in Castigatt. Wolf. usus est, cum Hag. habet μὲν. Vitiose. 10. ἐνδῶμεν, (cedamus,) Auger. h. l. idem esse ait, quod ἀφ' ἑρμῆν θεῶναι, quod haud necesse est. 14. ἐπὶ μιᾷ ἀσπίδος; acte simplici. Nostri: Einen Mann hoch; Graeci: Einen Schild hoch. Vid. Xenoph. Hell. I, 6, 22; VI, 5, 19; VI, 4, 12. Auger.: ut sub una aspidē, si ita loqui fas est, occultari potuissent. Male. 16. Θυρεαῖς omnes veit. praeter Med., quae Θυραιαῖς habet. Vid. Duker. ad Thucyd. IV, p. 270.

Itum nobis et arrogantiam obliuiscunt, ingenium vero ac gravitatem abiudicabunt? (42.) Initemini igitur maiores vestros, quorum virtutes nemo verbis exaequare possit, neque expectetis, dum alii malis vestris medicinam adhibeant,

ὥστε τοὺς μετὰ τέχνης ἐγκωμιάζοντας, μὴ δύνασθαι τοὺς ἐπαίνους ἐξισῶσαι ταῖς ἐκείνων ἀρεταῖς. Ἀπάντων οὖν τούτων μνησθέντες, ἐρῶμένως ἀντιλαβόμεθα τοῦ πολεμεῖν, καὶ μὴ περιμείνωμεν, ὡς ἄλλων τινῶν τὰς παρούσας ἀτυχίας ἰσσομένων, ἀλλ' ἐπειδήπερ ἐφ' ἡμῶν γεγόνασιν, ἡμεῖς αὐτὰς διαλύσαι πειραθῶμεν. Χρὴ γὰρ τοὺς ἀνδρας τοὺς ἀγαθοὺς ἐν τοῖς τοιοῦτοις καιροῖς φαίνεσθαι διαφέροντας· αἱ μὲν γὰρ εὐτυχίαι, καὶ τοῖς φαύλοις τῶν ἀνθρώπων τὰς κακίας συγκρούπτουσιν, αἱ δὲ δυσπραξίαι, τεχνίως καταφανεῖς ποιοῦσιν, οἷοί περ ἕκαστοι τυγχάνουσιν ὄντες· ἐν αἷς ἡμῖν ἐπιδεικτέον ἐστίν, ὅτι τῶν ἄλλων ἄμενον τεθράμμεθα, καὶ πεπαιδευμένα πρὸς ἀρετὴν.

43. Ἔστι δ' οὐδὲν ἀνέλπιστον, ἐκ τῶν νυνὶ παρόντων συμβῆναί τι τῶν μὴ παρόντων ἡμῖν. Οἶμαι γὰρ ὑμᾶς οὐκ ἀγνοεῖν, ὅτι πολλὰί πράξεις ἤδη τοιαῦται γεγόνασιν, ὥς ἐν ἀρχῇ μὲν ἅπαντες ὑπέλαβον εἶναι συμφοράς, καὶ τοῖς παθοῦσι συνεχθῆσθαι, ὕστερον δὲ τὰς αὐτὰς ταύτας ἐγνώσαν μεγίστων ἀγαθῶν αἰτίας γεγενημένας. Καὶ τί δεῖ τὰ πῶρρόν λέγειν; ἀλλὰ νῦν τὰς πόλεις τὰς πρωτεύουσας, λέγω δὴ τὴν Ἀθηναίων καὶ Θηβαίων, εὖροιμεν ἂν οὐκ ἐκ τῆς εἰρήνης μεγάλην ἐπίδοσιν λαμβανούσας, ἀλλ' ἐξ ὧν τῷ πολέμῳ δυστυχίσασαι πάλιν ἀνέλαβον αὐτάς, ἐκ δὲ τούτων τὴν μὲν ἡγεμόνα καταστᾶ-

16. συμβῆναι. Aor. pro fut. συμβήσεσθαι. 16. Post παρόντων in Hag. et Wolf. vitiole deest ἡμῖν. 25. ἐξ ὧν h. l. interpretor: ex quo tempore, ita ut, puncto post αὐτάς deleto, respondeat verbi sequenti ἐκ δὲ τούτων. Verte: ex quo calamitatibus belli se roborarant. δέ: inquam.

sed quae vobis evenere, eadem ipsi propulsare studeatis. (43.) Principes hoc tempore Graeciae civitates non pace ad hanc magnitudinem pervenerunt, sed pristinam dignita-

σαν, τὴν δὲ ἐν τῷ παρόντι τηλικαύτην γεγεννημένην, ὅσῃ οὐδεὶς ἔσεσθαι πώποτε προσεδόκησεν. Αἱ γὰρ ἐπιφάνειαι καὶ λαμπρότητες οὐκ ἐκ τῆς ἡσυχίας, ἀλλ' ἐκ τῶν ἀγώνων γίνεσθαι φιλοῦσιν. Ὡς ἡμᾶς ὀρέγεσθαι προσήκει, μήτε τῶν σωμάτων, μήτε τῆς ψυχῆς, μήτε τῶν ἄλλων, ὧν ἔχομεν, μηδενὸς φειδομένους. Ἐὰν γὰρ κατορθώσωμεν, καὶ τὴν πύλιν εἰς ταῦτό καταστῆσαι δυνηθῶμεν, ἐξ ὧνπερ ἐκπέπτωκε, καὶ τῶν προσγεγεννημένων μᾶλλον ἐγκωμιασθσόμεθα, καὶ τοῖς ἐπ' ἐγγιγνομένοις οὐδὲ μίαν ὑπερβελὴν ἀνδραγαθίας ὑπολείψομεν· ἀλλὰ καὶ τοὺς βουλομένους ἡμᾶς εὐλογεῖν, ἀπορεῖν ποιήσομεν, τί τῶν πεπραγμένων ἡμῖν ἀξίως ἐροῦσιν. Δεῖ δὲ μὴ τοῦτο λανθάνειν ὑμᾶς, ὅτι πάντες τῷ συλλόγῳ τούτῳ καὶ τοῖς γνωσθισομένοις ὑφ' ἡμῶν προσέξουσιν τὸν νοῦν. Ὡςπερ οὖν ἐν κοινῷ θεάτρῳ τῶν Ἑλλήνων, διδούς ἑλεγχον ἕκαστος ὑμῶν τῆς αὐτοῦ φύσεως, οὕτως διακείσθω τὴν γνώμην.

44. Ἔστι δ' ἀπλοῦν τὸ καλῶς βουλευσασθαι περὶ τούτων. Ἐὰν μὲν γὰρ ἐθέλωμεν ἀποθνήσκειν ὑπὲρ τῶν δικαίων, οὐ μόνον εὐδοκιμήσομεν, ἀλλὰ καὶ τὸν ἐπίλοιπον χρόνον ἀσφαλῶς ἡμῖν ἐξέσται ζῆν. Εἰ δὲ φοβηθσόμεθα τοὺς κινδύνους, εἰς πολλὰς ταραχὰς κατὰσθῆσομεν ἡμᾶς αὐτούς. Παρακαλέσαντες οὖν ἀλλήλους, ἀποδῶμεν τὰ τροφεῖα τῇ πατρίδι, καὶ μὴ περιδῶμεν ὑβρισθεῖσαν τὴν Λακεδαιμόνα,

8. ταῦτό fortasse aliquis in ταῦτ' mutare cupiat propter sequentem pluralem ὧνπερ, sed haud necesse est. 15. τὸν. Med. et Ald. vitiose τὸ.

tem belli calamitatibus recuperarunt. Illarum ut splendorem assequamur, neque vitae neque aliarum rerum ulli parcere debemus, cogitantes praeterea, omnes huic concilio attendere et quid statuatur cupide exspectare. (44.) Quodsi ob nostrum ius tuendum mortem oppetere non recusaveri-

καὶ καταφρονηθεῖσαν, μηδὲ ψευσθῆναι πόρῃσωμεν
τῶν ἐλπίδων τοὺς εὖνους ἡμῖν ὄντας, μηδὲ περὶ
πλείνους ποιούμενοι τὸ ζῆν, προδότηι φανῶμεν τοῦ
παρὰ πᾶσιν ἀνθρώποις εὐδοκίμειν· ἐνθυμηθέντες,
ὅτι κάλλιον ἐστὶν ἀντὶ θνητοῦ σώματος ἀθάνατον
δέξαν ἀντικαταλλάξασθαι, καὶ ψυχῆς, ἧς οὐκ εὐπο-
ρήσομεν ἐλίγων ἐτῶν, πρίασθαι τοιαύτην εὐκλειαν,
ἢ πάντα τὸν αἰῶνα τοῖς ἐξ ἡμῶν γιγνομένοις παρα-
μενεῖ. Πολὺ γὰρ μᾶλλον κρεῖττον, μεγάλου καιροῦ
τιμὴν ἀνταλλάξασθαι, ἢ μικροῦ χρόνου μεγάλαις
αἰσχύναις ἡμᾶς αὐτοὺς περιβαλεῖν. Ἡγοῦμαι δ' ἂν
ὑμᾶς οὕτω μάλιστα παροξυνθῆναι πρὸς τὸν πόλεμον,
εἰ ταῖς διανοαῖς ὥσπερ παρεστῶτας ἴδοιτε τοὺς γο-
νέας καὶ τοὺς παῖδας τοὺς ὑμετέρους, τοὺς μὲν πα-

6. Pro ἀνταλλάξασθαι Hag. habet ἀνταλλάξεσθαι, quod Wolf. recte in illud mutavit, quod reliquae vett. tuentur.

6. Pro οὐκ, quod Wolf. an debeat, in dubio est, equidem malim ἐτ', (ἐτι,) propter futurum εὐπορήσομεν et quoniam οὐκ sensum quidem, sed παντοῖο contortum fundit. Si εὐπορεῖν cum genitivo significat habere, οὐκ necessario delendum est, sin frui cum delectatione, locum habere potest. Verte, sine οὐκ: *et vitā, quam paucos annos (ἐλίγων ἐτῶν, i. e. δι' ἐλίγων ἐτῶν,) (ad-huc) agemus, cum emere celebritatem, quae in omni aevum posteris nostris perstabit. Cum οὐκ: et vitā, qua paucos annos (in nostra conditione) non gaudebimus, cum emere etc.* Posterior expositio minus placet. Aliter et perperam construxit Auger. in versione: *et paucis duntaxat annis, qui vitae defuerint, cum emere etc.*: ita enim ὦν οὐκ εὐπορήσομεν ad ἐτῶν relatum, non ἧς scribere debuisset auctor. Fortasse legendum: *ἐπανεήσομεν.*
10. μικροῦ χρόνου, quod optime respondet antecedenti μεγάλου καιροῦ, Wolf. mutare vult in μικρῷ χρόνῳ. Cod. Fugg. ἀντὶ μικροῦ χρόνου, sed utrumque opus non

mus, non tantum laude, sed securitate etiam in posterum fruemur, sin pericula metuerimus, multis turbis nos impli-

ρακελευομένους μὴ καταισχυῖναι τὸ τῆς Σπάρτης ὄνομα, μηδὲ τοὺς νόμους, ἐν οἷς ἐπαιδεύθημεν, μηδὲ τὰς μάχας τὰς ἐφ' ἑαυτῶν γενόμενας, τοὺς δὲ ἀπαιτοῦντας τὴν χώραν, ἣν οἱ πρόγονοι κατέλιπον, καὶ δυναστείαν τῶν ἐν τοῖς Ἑλλήσι, καὶ τὴν ἡγεμονίαν ἥπερ αὐτοὶ παρὰ τῶν πατέρων παρελάβομεν· πρὸς οὓς οὐκ ἂν ἔχοιμεν εἰπεῖν, ὥς οὐκ ἀμφοτέροι δίκαια τυγχάνουσι λέγοντες.

45. Οὐκ οἶδ' ὅτι δεῖ μακρολογεῖν, πλὴν τοσούτον, ὥς πολλῶν τῇ πύλει πολέμων καὶ κινδύνων γεγενημένων, οὐδεπώποθ' οἱ πολέμιοι τρόπαιον ἡμῶν ἔστησαν, ἡγουμένου βασιλέως ἐκ τῆς οἰκίας τῆς ἡμετέρας. Ἔστι δὲ νοῦν ἐχόντων ἀνδρῶν, οἷς περ ἐν ταῖς μάχαις ἡγεμόσι χρώμενοι κατορθοῦσι, τούτοις καὶ περὶ τῶν μελλόντων κινδύνων συμβουλευοῦσι μᾶλλον, ἢ τοῖς ἄλλοις πείθεσθαι.

est. Auger. vero, qui antecedens: μεγάλου καιροῦ τιμὴν, (quod idem est ac: εὐκλειαν ἀθάνατον; ἀνταλλάξασθαι, absolute accēpto, *comparare*,) interpretatus est: „honorem, „qui ex magna occasione venit,“ et ad ἀνταλλάξασθαι subaudit ψυχῆς, totus alienus est. Verba quidem obscuriora sunt, sed sententia satis perspicua. Verte: *Quippe melius multo est, longi temporis honorem sibi comparare, quam brevis vitæ magno dedecore affici.* 5. Ad τῶν aut intellige πραγμάτων, aut cum Wolfio lege: καὶ τὴν δυναστείαν τὴν etc., quod Auger. recepit. 6. παρελάβομεν e Wolf. coniect.; vet. παρείλαβον, scil. οἱ πρόγονοι, quod ferri vix potest, quum παρὰ τῶν πατέρων antecedar.

cabimus. (45.) Nunquam hostes de nobis tropaeum erexerunt, duce e familia nostra rege. Hinc quibus ducibus in proelio semper vicistis, iisdem etiam, quum de bello deliberatur, obtemperare velitis.

VII.

ΙΣΟΚΡΑΤΟΥΣ ΑΡΕΙΟΠΑΓΙΤΙΚΟΣ ΛΟΓΟΣ.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΤΟΥ ΑΡΕΙΟΠΑΓΙΤΙΚΟΥ Ἐκ τῶν Διονυσίου τοῦ Λαϊκαρνασσεως.

Τίς τῶν Ἀρειοπαγιτικῶν ἀναγνοῦς λόγον, οὐκ ἂν γένοιτο κοσμιώτερος; ἢ τίς οὐκ ἂν θρυμάσειε τὴν ἐπιβολὴν τοῦ ῥήτορος; ὅς ἐτόλμησε διαλεχθῆναι περὶ πολιτείας Ἀθηναίους, ἀξίων μεταθέσθαι μὲν τὴν τότε καθεστῶσαν δημοκρατίαν, ὡς μεγάλα βλάπτουσαν τὴν πόλιν, ὑπὲρ ἧς τῶν δημαγωγῶν οὐδεὶς ἐπεχειρεῖ λέγειν. θεωρῶν εἰς τοσαύτην αὐτὴν προεληλυθυῖαν ἀκοσμίαν, ὥστε μὴδὲ τοὺς ἄρχοντας ἐτι τῶν ἰδιωτῶν κρατεῖν, ἀλλ' ἕκαστον ὅτι καθ' ἡδονὴν αὐτῷ γίγνοιτο καὶ ποιοῦντα καὶ λέγοντα, καὶ τὴν ἄκαιρον παρρησίαν δημοτικὴν ἐξουσίαν ὑπὸ πάντων νομιζομένην ἀνασώσασθαι δὲ τὴν ὑπὸ Σόλωνος καὶ Κλεισθέλους κατασταθεῖσαν πολιτείαν. Ἦς τὴν προαίρεσιν καὶ τὰ ἔδη διεξιῶν, θεινότερον μὲν ἡγεῖσθαι φησι τοὺς τότε ἀνθρώπους τὸ τοῖς πρεσβυτέροις ἀντειπεῖν, ἢ τὴν τάξιν λύειν· δημοκρατίαν δὲ αὐτοὺς νομίζειν, οὐ τὴν ἀκολασίαν, ἀλλὰ τὴν σωφροσύνην· τὸ δὲ ἐλεύθερον οὐκ ἐν τῷ καταφρονεῖν τῶν ἀρχόντων, ἀλλ' ἐν τῷ τὰ κελευόμενα ποιεῖν τιθεσθαι· ἐξουσίαν τε οὐδενὶ τῶν ἀκολάστων ἐπιτρέπειν, ἀλλὰ τοῖς βελτίστοις ἀνατιθέναι

Versu 14. Pro λύειν Auger. legendum esse censet λιπεῖν. Non male. Etsi enim utrumque eundem sensum reddit, posterius tamen in hac phrasi ulitatus est.

τὰς ἀρχάς, τοιοῦτους ἔασθαι τοὺς ἄλλους ὑπολαμβάνοντας, οἷοι περ ἂν ὦσιν οἱ τὴν πόλιν διοικοῦντες· ἀντὶ δὲ τοῦ τὰς ἰδίας οὐσίας ἐκ τῶν δημοσίων ἐπανορθοῦν, τοὺς ἰδίους πλούτους εἰς τὰ κοινὰ καταχορηγῆσαι, χωρὶς δὲ τούτων, πλείω τὴν ἐπιμέλειαν ποιεῖσθαι τοὺς πατέρας τῶν υἱῶν ἀνδρῶν γενομένων, ἢ παιδων ὄντων ἐποιοῦντο, ἐνδυομένους, ὥς οὐκ ἐξ ἐκείνης τῆς παιδείας, ἀλλ' ἐκ ταύτης τῆς σωφροσύνης μᾶλλον ὠφελεῖται τὸ κοινόν· κρεῖττονά τε ὑπολαμβάνειν τὰ χρηστά ἐπιτηδεύματα τῆς ἀκριβοῦς νομοθεσίας, σκοποῦντας, οὐχ ὅπως ταῖς τιμωρίαις τοὺς ἀμαρτάνοντας ἀνείρευσιν, ἀλλ' ὥς μηδὲν ἄξιον ζημίας ἐκρυστον ἐπιτηδεύειν· καὶ τὴν μὲν πατρίδα θεῖν οἰομένους ἐν ἐξουσίᾳ διαγίνειν μεγάλη, τοῖς δ' ἰδιώταις μηδὲν ἐξείναι ποιεῖν ὅτι ἂν οἱ νόμοι κωλύσι, καρτερεῖν δὲ τὰ θεινὰ, καὶ μὴ εκπλήττεσθαι ταῖς συμφοραῖς.

ΑΡΕΙΟΠΑΓΙΤΙΚΟΣ ΛΟΓΟΣ.

Πολλοὺς ὑμῶν οἶμαι θαυμάζειν, ἥντινά ποτε γνώμην ἔχων, περὶ σωτηρίας τὴν πρόσοδον ἐποίησάμην, ὥσπερ τῆς πόλεως ἐν κινδύνοις οὔσης, ἢ σφραλερῶς αὐτῇ τῶν πραγμάτων καθεστηκότων, ἀλλ' οὐ πλείους μὲν τριῖρεις ἢ διακοσίας κεκτημένης· εἰρήνην δὲ καὶ τὰ περὶ τὴν χώραν ἀγούσης, καὶ τῶν κατὰ θάλατταν ἀρχούσης· ἔτι δὲ συμμάχους ἐχούσης, πολλοὺς

7. παιδείας, (*puerili aetate*,) *correx*i ex orationis c. 14, unde Dionys. haec hausit, ubi e voce ἀκμαῖς et sequentibus παῖδες ὄντες vera lectio progreditur. 11. Auger. mavult ἐκάστοτ' ἐπιτηδεύσει.

Verbu 18. τὴν πρόσοδον ποιεῖσθαι Wolf. recte explicat: surgere aut prodire ad dicendum. Auger. ex eiusdem versione: concionem indicere. Perperam. 19. Fort. καὶ.

ARGUMENTUM.

(Cap. 1.) Quamquam Atheniensium reipublicae hoc tempore conditio ob pacem et potentiam prosperrima videatur,

μὲν τοὺς ἐτοιμοὺς ἡμῖν, ἣν τι δέη, βοηθήσοντας, πολὺ δὲ πλείους τοὺς τὰς συντάξεις ὑποτελοῦντας, καὶ τὸ προσταττόμενον ποιοῦντας. Ὡν ὑπαρχόντων, ὑμᾶς μὲν ἂν τις φήσειεν εἰκὸς εἶναι θαρρῆν, ὡς πόρρω τῶν κινδύνων ὄντας, τοῖς δὲ ἐχθροῖς τοῖς ἡμετέροις προσήκειν δεδιέναι καὶ βουλευέσθαι περὶ σωτηρίας.

2. Ὑμεῖς μὲν οὖν οἶδ' ὅτι τούτῳ χρώμενοι τῇ λογισμῷ, καὶ τῆς ἐμῆς προσόδου καταφρονεῖτε, καὶ πᾶσαν ἐλπίζετε τὴν Ἑλλάδα ταύτῃ τῇ δυνάμει κατασχῆσιν· ἐγὼ δὲ δι' αὐτὰ ταῦτα τυγχάνω δεδιώς. Ὅρῳ γὰρ τῶν πόλεων τὰς ἄριστα πράττειν οἰομένας, τὰ κάκιστα συμβουλευομένας, καὶ τὰς μάλιστα θαρρῶσας, εἰς πλείστους κινδύνους καθισταμένας. Αἴτιον δὲ τούτων ἐστίν, ὅτι τῶν ἀγαθῶν καὶ τῶν κακῶν οὐδὲν αὐτὸ καθ' αὐτὸ παραγίγνεται τοῖς ἀνθρώποις, ἀλλὰ συντέτανται καὶ συνακολουθεῖ τοῖς

1. ἐτοιμοὺς vett., Steph. et Auger.; Wolf. e conjectura ἐτοιμῶς, quod Bav. confirmare videtur. Verum quidem est, ἐτοιμοὺς requirere infinitivum βοηθεῖν, sed, quum ἐτοιμος etiam apud alios cum dativo occurrat, et βοηθήσοντας, nisi καὶ praemittere velis, per appositionem explicari possit, equidem plurimorum voto cedendum esse existimaui. 2. Pro συντάξεις Bav. habet συνάξεις. Sed alibi Isocrates συντάξεις et φόρους coniungit. 3. χρώμενοι. Wolfii maior vitiose χρώμενον. 13. συμβουλευομένας Wolf. passivè accipit, subaudiens: ὑπὸ τῶν ἐητόρων. Auger. cum Cod. K. in βουλευομένας mutat. Quorum neutrum opus est, siquidem συμβουλευέσθαι quoque significat: de re agenda commentari seu deliberare, ita ut h. l. supplere possis ἀλλήλοις.

tamen, quod multi mirabuntur, salus civitatis nostrae huius orationis argumentum erit. (2.) Ipsa enim haec vestra virium fiducia in causa est, quare vobis timeo, quum, uti Lacedaemoniorum et nostra ipsorum exempla maxime do-

μὲν πλούτοις καὶ ταῖς δυναστείαις ἄνοια, καὶ μετὰ ταύτης ἀκολασία· ταῖς δὲ ἐνδείαις, καὶ ταῖς ταπεινότησι, σωφροσύνη καὶ μετριοτήτης. Ὡστε χαλεπὸν εἶναι διαγινῶναι, ποτέραν ἂν τις δέξαιτο τῶν μερίδων τούτων τοῖς παισὶ τοῖς αὐτοῦ καταλιπεῖν. Ἰδοίμεν γὰρ ἂν, ἐκ μὲν τῆς φαυλοτέρας εἶναι δοκούσης, ἐπὶ τὸ βέλτιον ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ τὰς πράξεις ἐπιδιδούσας, ἐκ δὲ τῆς κρείττονος φαινομένης, ἐπὶ τὸ χεῖρον εἰδισμένης μεταπίπτειν. Καὶ τούτων ἐνεργεῖν ἔχει παραδείγματα, πλεῖστα μὲν ἐκ τῶν ἰδιωτικῶν πραγμάτων, (πυκνοτάτας γὰρ ταῦτα λαμβάνει τὰς μεταβολάς,) μείζω δὲ καὶ φανερώτερα τοῖς ἀκούουσιν, ἐκ τῶν ἡμῖν καὶ Λακεδαιμονίοις συμβάντων.

3. Ἡμεῖς τε γὰρ, ἀναστάτῃ μὲν τῆς πόλεως ὑπὸ τῶν βαρβάρων γενομένης, διὰ τὸ δεδιέναι καὶ προσέχειν τὸν νοῦν τοῖς πράγμασιν, ἐπρωτεύσαμεν τῶν Ἑλλήνων. Ἐπειδὴ δ' ἀνυπέρβλητον ὥθημεν ἔχειν τὴν δύναμιν, παρὰ μικρὸν ἤλθομεν ἐξανδραποδισθῆναι. Λακεδαιμόνιοί τε τὸ μὲν πηλαῖον ἐκ Φαύλων τε καὶ μικρῶν πόλεων ὀρμηθέντες, διὰ τὸ σωφρόνως ζῆν, καὶ στρατιωτικῶς, κατέσχον Πελοπόννησον. Μετὰ δὲ ταῦτα μείζω φρονήσαντες τοῦ δέον-

1. πλούτοις e Wolfii coniectura, quam Steph. et Auger. secuti sunt; vet. cum Codd. H. et I. πλουσίοις. An pluralia πλούτοις alibi occurrat, nescio. Confirmat tamen hanc lectionem Bav., et reliqua huius loci substantiva necessario tale quid postulant. 4. Pro δέξαιτο, quod idem est ac ἔλοιτο, Wolf. offert εὐξαιτο. 9. ἔχει e Cod. Bav.; veti. ἔχειν; Wolf. ἐστὶ, quod Steph. et Auger. secuti sunt. Offert insuper Wolf. ἔχοιμι.

cent, opes ac potentiam dementia ac licentia comitari solent, inopiam vero et humilitatem prudentia ac moderatio. (3.) Nos certe tanta et diligenti rerum administratione Graeciae principes facti, nimis magna virium fiducia servi-

τος, καὶ λαβόντες καὶ τὴν κατὰ γῆν καὶ τὴν κατὰ θάλασσαν ἀρχὴν, εἰς τοὺς αὐτοὺς ἡμῖν κινδύνους κατέστησαν. Ὅστις οὖν εἰδὼς τοσαύτας μεταβολὰς γεγενημένας, καὶ τηλικαύτας δυνάμεις οὕτω ταχέως ἀναιμεθείσας, πιστεύει τοῖς παροῦσιν, ἀνόητός ἐστιν, ἄλλως τε καὶ τῆς μὲν πόλεως ἡμῶν πολὺ καταδεέστερον νῦν πραττούσης, ἢ κατ' ἐκεῖνον τὸν χρόνον, τοῦ δὲ μίσους τοῦ τῶν Ἑλλήνων, καὶ τῆς ἔχθρας τῆς πρὸς τὸν βασιλέα, πάλιν ἀνακεκαινισμένης, ἢ τότε κατεπολέμησεν ἡμᾶς.

4. Ἀπορῶ δέ, πότερον ὑπολάβω μὴδὲν μέλειν ὑμῖν τῶν κοινῶν πραγμάτων, ἢ φροντίζειν μὲν αὐτῶν, εἰς τοῦτο δ' ἀναισθησίας ἡκεῖν, ὥστε λανθάνειν ὑμᾶς, εἰς ὅσῃν ταραχὴν ἢ πόλιν ἡμῶν καθέστηκεν. Ἐοίκατε γὰρ οὕτω διακειμένοις ἀνθρώποις, οἵτινες ἀπάσας μὲν τὰς πόλεις τὰς ἐπὶ Θράκης ἀπολωλεκότες, πλείω δ' ἢ χιλία τάλαντα μάτην εἰς τοὺς ξένους ἀπανηλωκότες, πρὸς δὲ τοὺς Ἕλληνας διαβεβλημένοι, καὶ τῷ βαρβάρῳ πολέμιοι γεγονότες, ἔτι δὲ τοὺς μὲν Θηβαίων φίλους σώζειν ἠναγκασμένοι, τοὺς δὲ ἡμετέρους αὐτῶν συμμάχους ἀπολωλεκότες, ἐπὶ τοσαύταις πράξεσιν εὐαγγέλια μὲν δις

11. μέλειν. Rav. et Med. μέλλειν. 15. Ἐοίκατε propter frequentes primas personas τεθύκαμεν et ἐκκλησιάζομεν videtur quidem mutandum in Ἐοίκαμεν, sed in sequentibus transitio est a secunda ad primam personam. 22. τοσαύταις Rav., vet., Steph. et Auger.; Wolf. τοιαύταις. Sed τοσοῦτος non solum significat tot, sed etiam tantus. Hinc nihil mutandum.

intem vix effugimus, idemque fere Lacedaemoniis evenit. Nunc insipientis est, rebus praesentibus considerare. (4.) Quum amissis Thraciae urbibus et ultra mille talentis in stipendia militum profusis, Graecis insuper suspecti, barbaro hostes facti sociisque vestris destituti, bis iam, quasi re prospera

ἤδη τεθύκαμεν, ῥαθυμότερον δὲ περὶ αὐτῶν ἐκκλη-
σιάζομεν, τῶν πάντα τὰ δέοντα πραττέντων. Καὶ
ταῦτ' εἰκότως καὶ ποιοῦμεν, καὶ πᾶσχομεν· οὐδὲν
γὰρ οἶόν τε γίγνεσθαι κατὰ τρόπον, τοῖς μὴ καλῶς
περὶ τῆς διοικήσεως ὅλης βεβουλευμένοις, ἀλλ' ἐὰν
καὶ κατορθώσωσι περὶ τινὰς πράξεις, ἢ διὰ τύ-
χην, ἢ δι' ἀνδρὸς ἀρετὴν, μικρὸν διαλιπόντες, πά-
λιν εἰς τὰς αὐτὰς ἀπορίας κατέστησαν. Καὶ ταῦτα
ἡγοίη τις ἂν ἐκ τῶν περὶ ἡμᾶς γενομένων.

5. Ἀπάσης γὰρ τῆς Ἑλλάδος ὑπὸ τὴν πόλιν
ἡμῶν ὑποπεσούσης, καὶ μετὰ τὴν Κόνωνος ναυμα-
χίαν, καὶ μετὰ τὴν Τιμοθέου στρατηγίαν, οὐδένα
χρόνον τὰς εὐτυχίας κατασχεῖν ἡδυνήθημεν, ἀλλὰ
ταχέως διεσκαριφθῆμεθα, καὶ διελύσαμεν αὐτάς.
Πολιτείαν γὰρ τὴν ὀρθῶς ἂν τοῖς πράγμασι χρησο-
μήνῃ, οὐτ' ἔχομεν, οὔτε λαβεῖν ζητοῦμεν. Καίτοι
τὰς εὐπραγίας ἅπαντες ἴσμεν καὶ παραγινομένας, καὶ
παραμενούσας, οὐ τοῖς τείχῃ μέγιστα καὶ κάλλιστα
περιβεβλημένοις, οὐδὲ τοῖς μετὰ πλείστων ἀνθρώπων
εἰς τὸν αὐτὸν τόπον ἡθροισμένοις, ἀλλὰ τοῖς ἄριστα
καὶ σωφρονέστατα τὴν αὐτῶν διοικοῦσιν. Ἔστι γὰρ
ψυχὴ πόλεως οὐδὲν ἄλλο, ἢ πολιτεία, τοσαύτην
ἔχουσα δύναμιν, ὅσην περ ἐν σώματι φρόνησις. Αὕτη

-
1. τεθύκαμεν. Wolfi coniecturam confirmat Bav., quam
et Auger. cum Steph. admiserunt; vett. τεθείκαμεν. Est
autem θύειν εὐαγγέλια: immolare propter nuntios rei be-
ne gestae acceptos. 16. ζητοῦμεν, quod Wolf. offert,
confirmat Bav. Hinc recepi. Reliquae omnes αἰτοῦμεν.
22. τοσαύτην. Bav. τοιαύτην.
-

gesta, supplicationes decreveritis, aut, quantis in turbis ci-
vitas verletur, non animadvertere, aut nullam prorsus eius
curam habere videmini. (5.) Atque harum rerum causa est
reipublicae forma, quae in civitate idem valet, ac in corpore
intelligentiae vis, quaeque de omnibus rebus deliberans se-

γάρ ἐστιν ἡ βουλευομένη περὶ πάντων, καὶ τὰ μὲν ἀγαθὰ διαφυλάττουσα, τὰς δὲ συμφορὰς διαφεύγουσα. Ταύτη καὶ τοὺς νόμους, καὶ τοὺς ῥήτορας, καὶ τοὺς ἰδιώτας ἀναγκάζον ἐστὶν ὁμοιοῦσθαι, καὶ πράττειν οὕτως ἑκάστους, οἷαν περ ἂν αὐτὴν ἔχωσιν. Ἦς ἡμεῖς διεφθαρμένης οὐδὲν φροντίζομεν, οὐδὲ σκοποῦμεν ὅπως ἐπανορθώσωμεν αὐτήν· ἀλλ' ἐπὶ μὲν τῶν δικαστηρίων, τῶν καθεστυχότων κατηγοροῦμεν, καὶ λέγομεν, ὥς οὐδέποτε ἐν δημοκρατίᾳ κάκιον ἐπολιτεύθημεν· ἐν δὲ τοῖς πράγμασι, καὶ ταῖς διανοίαις αἷς ἔχομεν, μᾶλλον αὐτὴν ἀγαπῶμεν, τῆς ὑπὸ τῶν προγόνων καταλειφθείσης. Ὑπὲρ ἧς ἐγὼ καὶ τὸν λόγον μέλλω ποιεῖσθαι, καὶ τὴν πρόσδοον ἀπεγραψάμην.

6. Εὐρίσκω γὰρ ταύτην ἂν μόνην γενομένην, καὶ τῶν μελλόντων κινδύνων ἀποτροπὴν, καὶ τῶν παρόντων κακῶν ἀπαλλαγὴν, ἣν ἐθελήσωμεν ἐκείνην τὴν δημοκρατίην ἀναλαβεῖν, ἣν Σόλων μὲν, ὁ δημοτικώτατος γενόμενος, ἐνομοθέτησε, Κλεισθένης δέ, ὁ τοὺς τυράννους ἐμβαλὼν, καὶ τὸν δῆμον καταγάγων, πάλιν ἐξ ἀρχῆς κατέστησεν. Ἦς οὐκ ἂν εὖροῖμεν οὔτε δημοτικωτέραν, οὔτε μᾶλλον τῇ πόλει

7. Bav. et Med. ἐπανορθώσωμεν. Vid. not. ad p. 155.

7. 8. ἀλλ' ἐπὶ — κατηγοροῦμεν. Sic distingue et verte: in iudiciis hunc rerum statum (τῶν καθεστυχότων) accusamus; dicentes: licentiam nimium crevisse. Wolf.

13. 14. τὴν πρόσδοον ἀπεγραψάμην Wolf. explicat: „scripto affixo aut in senatum misso, denunciavi, me verba facturum esse.“

cundas res servat, adversas vitat, quamque nos, quum depravata sit, dictis quidem reprehendimus, revera illi a maioribus acceptae praeferimus. (6.) Una vero ratio est, qua et imminencia pericula declinentur et praesentia removeantur, si reiecta nostra, eam democratiam revocare volueri-

συμφέρουσιν. Τεκμήριον δὲ μέγιστον· οἱ μὲν γὰρ ἐκεῖνη χρώμενοι, τολλὰ καὶ καλὰ διαπραξάμενοι, καὶ παρὰ πᾶσιν ἀνθρώποις εὐδοκισθέντες, παρ' ἐκόντων τῶν Ἑλλήνων τὴν ἡγεμονίαν ἔλαβον· οἱ δὲ τῆς νῦν παρούσης ἐπιθυμήσαντες, ὑπὸ πάντων μισηθέντες, καὶ πολλάκις δεινὰ παθόντες, μικρὸν ἀπέλιπον τοῦ μὴ ταῖς ἐσχάταις συμφοραῖς περιπεσεῖν. Καίτοι πῶς χρὴ ταύτην τὴν πολιτείαν ἐπαινεῖν ἢ στέργειν, τὴν τοσούτων μὲν κακῶν πρότερον αἰτίαν γενομένην, νῦν δὲ καθ' ἕκαστον ἐνιαυτὸν ἐπὶ τὸ χειρόν αἰεὶ φερόμενην; πῶς δ' οὐ δεῖ δεδιέναι, μὴ τοσαύτης ἐπιπόσεως γιγνομένης, τελευτῶντες εἰς τραχύτερα πράγματα τῶν τότε γενομένων ἐξοκειλωμεν;

7. Ἵνα δὲ μὴ συλλήβδην μόνον ἀκηκοότες, ἀλλ' ἀκριβῶς εἰδότες, ποιῇσθε καὶ τὴν αἴρεσιν καὶ τὴν κρίσιν περὶ αὐτῶν, ὑμέτερον μὲν ἔργον ἐστί, παρασχεῖν ὑμᾶς αὐτοὺς προσέχοντας τὸν νοῦν τοῖς ὑπ' ἐμοῦ λεγομένοις· ἐγὼ δὲ ὡς ἂν δύνωμαι συντομώτατα, πειράσομαι περὶ ἀμφοτέρων τούτων διελθεῖν πρὸς ὑμᾶς.

8. Οἱ γὰρ κατ' ἐκεῖνον τὸν χρόνον τὴν πόλιν δικικοῦντες, κατεστήσαντο πολιτείαν, οὐκ ὀνόματι μὲν τῷ κοινωτάτῳ καὶ πραοτάτῳ προσαγορευομένην, ἐπὶ δὲ τῶν πράξεων οὐ τριαύτην τοῖς ἐχτυγχάνουσι φαινομένην· οὐδὲ τὸν τρόπον τοῦτον ἐπαίδευον τοὺς

17. Pro προσέχοντας Bav. παρέχοντας. 19. ἀμφοτέρων τούτων. Supple πολιτειῶν. 22. 23. ὀνόματι — πραοτάτῳ, Icil. τῆς δημοκρατίας.

mus, quam Solon constituit, Clisthenesque revocavit, quaque nec populariorem nec reipublicae utiliozem reperiemus. (7.) Utramque vero, et praesentem et veterem illa, quam brevissimis potero, adumbrare conabor. (8.) Vetus illud administrationis genus cives non sic erudiebat, ut in protervia democratiam, in legum neglectu libertatem, in audacia

πολίτας, ὥςθ' ἡγεῖσθαι τὴν μὲν ἀκολασίαν δημοκρατίαν, τὴν δὲ παρανομίαν ἐλευθερίαν, τὴν δὲ παρρησίαν ἰσονομίαν, τὴν δὲ ἐξουσίαν τοῦ ταῦτα ποιεῖν εὐδαιμονίαν· ἀλλὰ καὶ μισοῦσθαι καὶ κολάζουσα τοὺς τοιοῦτους, βελτίους μὲν καὶ σωφρονεστέρους ἅπαντας τοὺς πολίτας ἐποίησε. Μέγιστον δὲ αὐτοῖς συνεβάλετο πρὸς τὸ καλῶς οἰκεῖν τὴν πόλιν, ὅτι δυοῖν ἰσοτήτεσιν νομιζομέναν εἶναι, καὶ τῆς μὲν ταύτῃς ἅπασιν ἀπονεμούσης, τῆς δὲ πρὸς τὸ προσῆκον ἐκάστοις, οὐκ ἡγνοῦν τούτων τὴν χρησιμωτέραν· ἀλλὰ τὴν μὲν τῶν αὐτῶν ἀξιοῦσαν τοὺς χρηστοὺς καὶ πονηροὺς, ἀπεδοκίμαζον, ὥς οὐ δικαίαν οὔσαν· τὴν δὲ κατ' ἀξίαν ἕκαστον τιμῶσαν, καὶ κολάζουσαν προηροῦντο, καὶ διὰ ταύτης ὥκουσιν τὴν πόλιν, οὐκ ἐξ ἁπάντων τὰς ἀρχὰς κληροῦντες, ἀλλὰ τοὺς βελτίστους, καὶ τοὺς ἱκανωτάτους, ἐφ' ἕκαστον τῶν ἔργων προκρίνοντες. Τοιοῦτους γὰρ ἤλπιζον ἔσεσθαι καὶ τοὺς ἄλλους, οἳ περ ἂν ὣσιν οἱ τῶν πραγμάτων ἐπιστατοῦντες. Ἐπεὶ καὶ δημοτικωτέραν ἐνόμιζον ταύτην εἶναι τὴν κατάστασιν, τῆς διὰ τοῦ λαγχάνειν γινομένης. Ἐν μὲν γὰρ τῇ κληρώσει τὴν

3. ταῦτα. Malim πάντα. Idem coniecit, ut nunc demum video, Augerius, qui ταῦτα vertit: ea, quae nunc fiunt.

4. μισοῦσα καὶ κολάζουσα, nempe ἡ πολιτεία, ad quam orator abrupte transit.

5. μὲν in Bav. deest.

15. βελτίστους e Wolfii coniectura, quam Cod. Auger. K. confirmat; vet. et Steph. βελτίους.

17. προκρίνοντες e Bav. recepi, propter praesens κληροῦντες; reliquae προκρίναντες.

quidvis dicendi, aequalitatem, et in faciendi quidvis licentia felicitatem positam esse existimarent, sed cives meliores et modestiores effecit, ea aequalitate introducta, quae pro suo quemque merito remunerat et punit, nec omnes promiscue ad sortitionem magistratuum vocando, sed optimum quemque

τύγῃ βραβεύειν, καὶ πολλάκις λήψεσθαι τὰς ἀρχάς, τοὺς ὀλιγαρχίας ἐπιθύμουντας· ἐν δὲ τῷ προκρίνειν τοὺς ἐπιεικεστάτους, τὸν δῆμον ἔσεσθαι κύριον ἐλέσθαι πρὸς ἀγαπῶντας μάλιστα τὴν καθεστῶσαν πολιτείαν.

9. Αἴτιον δ' ἦν τοῦ ταῦτα τοῖς πολλοῖς ἀρέσκειν, καὶ μὴ περιμαχήτους εἶναι τὰς ἀρχάς, ὅτι μεμεληκηότες ἦσαν ἐργάζεσθαι καὶ φείδεσθαι, καὶ μὴ τῶν μὲν οἰκείων ἀμελεῖν, τοῖς δ' ἄλλοτριῖς ἐπιβουλεύειν· μὴδ' ἐκ τῶν δημοσίων τὰ σφέτερ' αὐτῶν διοικεῖν, ἀλλ' ἐκ τῶν ἐκάστοις ὑπαρχόντων, ὅποτε δέησειε, καὶ τοῖς κοινῇς ἐπαρκεῖν, μὴδ' ἀκριβέστερον εἶδέναι τὰς ἐκ τῶν ἀρχείων προσόδους, ἢ τὰς ἐκ τῶν ἰδίων γινόμενας αὐτοῖς. Οὕτω δὲ ἀπείχοντο τῶν τῆς πόλεως, ὥστε χαλεπώτερον ἦν ἐν ἐκείνοις τοῖς χρόνοις εὐρεῖν τοὺς βουλομένους ἄρχειν, ἢ νῦν τοὺς μηδὲν δεομένους· οὐ γὰρ ἐμπορίαν, ἀλλὰ λειτουργίαν ἐνόμιζον εἶναι τὴν τῶν κοινῶν ἐπιμέλειαν· οὐδ' ἀπὸ τῆς πρώτης ἡμέρας ἐσκόπουν, εἴ τι λῆμμα παραλελοίπασιν οἱ πρότερον ἄρχοντες, ἀλλὰ πολὺ μᾶλλον, εἴ τις πράγματι κατημελήνασι τῶν τέλος ἔχειν κατεπειγόντων. Ὡς δὲ συντόμῳς εἰπεῖν, ἐκείνοι διεγνωκότες ἦσαν, ὅτι δεῖ τὸν μὲν δῆμον ὥσπερ τύραννον καθιστάναι τὰς ἀρχάς, καὶ κολάζειν τοὺς ἑξαμαρτάνοντας, καὶ κρίνειν περὶ τῶν ἀμφιβητου-

3. ἔσεσθαι κύριον a Bav. absunt, nec magnopere desiderantur. 11. Pro ὅποτε Bav. ἐνίοτε, quod ferri posset, si deήσειε abesset. 12. ἐπαρκεῖν: *subvenire, iuvare*. 16. 17. τοὺς μηδὲν δεομένους: *qui (magistratibus) carere possint*. 25. περὶ in Ald. deest.

et singulis muneribus maxime parem eligendo. (9.) Penes populum summum erat imperium, opulentiores vero rempublicam ut res suas administrabant, si bene rem gessissent, sola laude contenti, sin male, poena affecti. Hinc nul-

μένων· τοὺς δὲ σχολὴν ἄγειν δυναμένους, καὶ βίον ἱκανὸν κερτημένους, ἐπιμελεῖσθαι τῶν κοινῶν, ὥς περ ρίκειοτάτων· καὶ δικαίους μὲν γενομένους ἐπαινεῖσθαι, καὶ στέργειν ταύτην τὴν τιμὴν, κακῶς δὲ διακίσαντας, μηδὲ μιᾶς συγγνώμης τυγχάνειν, ἀλλὰ ταῖς μεγίσταις ζημίαις περιπίπτειν. Καίτοι πῶς ἂν τις ταύτης ἢ βεβαιοτέραν, ἢ δικαιότεραν δημοκρατίαν εὔροι, τῆς τοὺς μὲν δυνατωτάτους ἐπὶ τὰς πράξεις καθιστάσης, αὐτῶν δὲ τούτων τὸν δῆμον κύριον ποιούσης;

10. Τὸ μὲν οὖν σύνταγμα τῆς πολιτείας τοιοῦτον ἦν αὐτοῖς. Ῥάδιον δ' ἐκ τούτων καταμανθάνειν, ὥς καὶ τὰ καθ' ἡμέραν ἐκάστην ὀρθῶς καὶ νομίμως πράττοντες διετέλεσαν. Ἀνάγκη γὰρ τοῖς περὶ ὅλων τῶν πραγμάτων καλὰς τὰς ὑποθέσεις πεποιημένοις, καὶ τὰ κατὰ μέρος τὸν αὐτὸν τρόπον ἔχειν ἐκείνοις.

11. Καὶ πρῶτον μὲν τὰ περὶ τοὺς θεοὺς, (ἐντεῦθεν γὰρ ἄρξασθαι δίκαιον μοι δοκεῖ,) οὐκ ἀνωμάλως οὐδ' ἀτάκτως, οὐτ' ἐθεράπευον οὐτ' ἐωργίζον· οὐδ', εἴποτε μὲν δόξειεν αὐτοῖς, τριχασίους βουῖς ἐπεμπόν· ἐπότε δὲ τύχοιεν, τὰς πατρίους θυσίας ἐξέλιπον· οὐδὲ τὰς μὲν ἐπιθέτους ἑορτάς, αἷς ἐστίαις τις προσεΐη, μεγαλοπρεπῶς ἤγον, ἐν δὲ

16. Vett. alio ordine: καὶ κατὰ τὰ μέρη. 19. Med. cum Cod. I. δίκαιον ἦν μοι; Cod. H. δίκαιον ἡμῖν δοκεῖ.

19. ἀνωμάλως ad sumptus, ἀτάκτως, (v. 20.), ad tempus referri videtur. 23. ἐπιθέτους ἑορτάς. Harpocratio ait: „τὰς μὴ πατρίους, ἄλλως δὲ ἐπιψηφισθείσας ἐκάλουν.“

lae, ut nunc, de magistratibus contentiones, hinc populi comprobatio. (10.) Uri vero respublica in universum ordinata erat, ita quoque in negotiis quotidianis summus ordo apparuit. (11.) Deos nec temere nec perturbate colebant, atque ut ipsi deos curabant, ita quoque a diis ex-

τοῖς ἀγνοτάτοις τῶν ἱερῶν ἀπὸ μισθωμάτων ἔθυσον· ἀλλ' ἐκεῖνο μόνον ἐτήρουν, ὅπως μὴδὲν μήτε τῶν πατριῶν καταλύσουσι, μήτ' ἔξω τῶν νομιζομένων προσθήσουσιν. Οὐ γὰρ ἐν ταῖς πολυτελείαις ἐνόμιζον εἶναι τὴν εὐσέβειαν, ἀλλ' ἐν τῷ μὴδὲν κινεῖν ὧν αὐτοῖς οἱ πρόγονοι παρέδωκαν. Τοιγάρτοι καὶ τὰ παρὰ τῶν θεῶν οὐκ ἐμπλήκτως, οὐδὲ ταραχωδῶς αὐτοῖς συνέβαινε, ἀλλ' εὐκαίρως, καὶ πρὸς τὴν ἐργασίαν τῆς χώρας, καὶ πρὸς τὴν συγκομιδὴν τῶν καρπῶν.

12. Παρὰ πλεονεξίᾳ δὲ τοῖς προειρημένοις, καὶ τὰ πρὸς σφᾶς αὐτοὺς διώκουν. Οὐ γὰρ μόνον περὶ τῶν καινῶν ὁμιλοῦσιν, ἀλλὰ καὶ περὶ τὸν ἴδιον βίον τοσαύτην ἐποιοῦντο πρόνοιαν ἀλλήλων, ὅσην περ χρὴ τοὺς εὖ φρονοῦντας, καὶ πατρίδος κοινωνοῦντας. Οἷ τε γὰρ πενέστεροι τῶν πολιτῶν, τοσούτον ἀπειχόν τοῦ φθονεῖν τοῖς πλείω κεκτημένοις, ὥστε ὁμοίως ἐκίδοντο τῶν οἰκῶν τῶν μεγάλων, ὥς περ τῶν σφετέρων αὐτῶν, ἡγούμενοι, τὴν ἐκεῖνων εὐδαιμονίαν αὐτοῖς εὐπορίαν ὑπάρχειν· οἷ τε τὰς οὐσίας ἔχοντες, οὐχ ὅπως ὑπερεώρων τοὺς καταδεέστερον πράττοντας, ἀλλ' ὑπολαμβάνοντες αἰσχύνῃν αὐτοῖς εἶναι τὴν τῶν πολιτῶν ἀπορίαν, ἐπήμυνον ταῖς ἐνδεαίαις, τοῖς μὲν γεωργίας ἐπὶ μετρίαις μισθώσεσι παραδίδόντες, τοὺς δὲ κατ' ἐμπορίαν ἐκπέμποντες, τοῖς δὲ

1. ἀπὸ μισθωμάτων Harpocratio sub littera α secundum Didymum grammaticum explicat: „ἀντὶ τοῦ: ἐκ τῶν „τιμικῶν προσόδων. Ἐκάστῳ γὰρ θεῷ πλεῖστα ἡγῆς „ἀκίνετον, ἐξ ὧν μισθουμένων, αἱ εἰς τὰς θυσίας ἐγί- „νοντο θανάται.“ 3. 4. Med. recte καταλύσουσι — προσθήσουσι; reliquae vet. καταλύσουσι — προσθήσουσι. Wolf. utrumque cum ω.

cupiebantur. (12.) Quemadmodum vero deos colebant, sic etiam erga se ipsos animati erant. Pauperiores opulen-

εἰς τὰς ἄλλας ἐργασίας ἀφορμὴν παρέχοντες. Οὐδὲ γὰρ ἐδεδίεσαν, μὴ δυοῖν θάτερον πάθαιεν, ἢ πάντων στερηθεῖεν, ἢ πολλὰ πράγματα σχόντες, μέρος τι κομίσαντο τῶν πρόσθεν ὄντων· ἀλλ' ὁμοίως ἐθάρρουν περὶ τῶν ἐξω διδομένων, ὥςπερ περὶ τῶν ἔνδον ἀποκειμένων. Ἐώρων γὰρ τοὺς περὶ τῶν τοιούτων κρίνοντας, οὐ ταῖς ἐπεικείαις καταχρωμένους, ἀλλὰ τοῖς νόμοις πειθόμενους· οὐδ' ἐν τοῖς τῶν ἄλλων ἀγῶσιν αὐτοῖς ἀδικεῖν ἐξουσίαν παρασκευάζοντας, ἀλλὰ μᾶλλον ὀργιζομένους τοῖς ἀποστεροῦσιν, αὐτῶν τῶν ἀδικουμένων, καὶ νομίζοντας, διὰ τοὺς ἄπιστά τ' ἀ συμβόλαια ποιοῦντας, μείζω βλάπτεσθαι τοὺς σπένητας τῶν πολλὰ κεντημένων· τοὺς μὲν γὰρ, ἢ παύσωνται προσποιούμενοι, μικρῶν προσόδων ἀποστερησέσθαι· τοὺς δέ, ἂν ἀπορήσωσι τῶν ἐπαρκούντων, εἰς τὴν ἐσχάτην ἔνδειαν κατασταθήσεσθαι. Καὶ γὰρ τοι διὰ ταύτην τὴν γνώμην οὔτε ἀπεκρύπτετο τὴν οὐσίαν, οὔτε ὥκνει συμβάλλειν οὐδεὶς, ἀλλ' ἡδὴ οὖν ἐώρων τοὺς δανειζομένους, ἢ τοὺς ἀποδιδόντας. Ἀμφοτέρω γὰρ αὐτοῖς συνέβαινεν, ἅπερ ἂν βουλευθεῖεν ἄνθρωποι νοῦν ἔχοντες· ἅμα γὰρ τοὺς τε πολίτας ὠφέλουν, καὶ τὰ σφέτερόν αὐτῶν ἐνεργὰ καθίστασαν. Κεφάλαιον δὲ τοῦ καλῶς ἀλλήλοις ὁμιλεῖν· αἱ μὲν γὰρ κτήσεις ἀσφαλεῖς ἦσαν, οἷςπερ κατὰ τὸ δίκαιον ὑπῆρχον, αἱ δὲ χρήσεις ἐπίσης κοιναὶ πᾶσι τοῖς δεομένοις τῶν πολιτῶν.

1. ἀφορμὴν: nostri: *Vorschafts*. 2. Ποτὶ πάθαιεν Wolf. *inferere vult* καὶ, quo *superfedere possumus*. 9. Wolf. *offerit*: αὐτοῖς τοῦ ἀδικεῖν. 14. *προσποιούμενοι* h. l. *lucrantes*, *leu*, ut *Auger. vertit*, *pecuniam foenori dantes*. 25. ὑπῆρχον, αἱ δὲ χρήσεις. Sic Wolf. e *coniectura locum optime constituit*, *consentiente Bav.*

tiorum familias non minus curabant quam suas, locupletiores necessitatibus pauperum subveniebant, iuti nempe ob iu-

13. Ἴσως ἂν οὖν τινες ἐπιτιμήσειαν τοῖς εἰρη-
μένοις, ὅτι τὰς μὲν πράξεις ἐπαινῶ τὰς ἐν ἐκείνοις
τοῖς χρόνοις γεγενημένας, τὰς δὲ αἰτίας οὐ φράζω,
δι' αἷς οὕτω καλῶς καὶ πρὸς σφᾶς αὐτοὺς εἶχον, καὶ
τὴν πόλιν διώκουν. Ἐγὼ δὲ οἶμαι μὲν εἰρηκέναι τι
καὶ τοιοῦτον· οὐ μὴν ἄλλ' ἔτι πλείω καὶ σαφέστε-
ρον πειράσομαι διαλεχθῆναι περὶ αὐτῶν.

14. Ἐκεῖνοι γὰρ οὐκ ἐν μὲν ταῖς παιδίαις πολ-
λοὺς τοὺς ἐπιστατοῦντας εἶχον, ἐπειδὴ δ' εἰς ἄνδρας
δοκιμασθεῖεν, ἐξῆν αὐτοῖς ποιεῖν ὅτι βουλευθεῖεν,
ἀλλ' ἐν αὐταῖς ταῖς ἀκμαῖς πλείονος ἐπιμελείας ἐτύγ-
χανον, ἢ παῖδες ὄντες. Οὕτω γὰρ οἱ πρόγονοι
ἡμῶν περὶ τὴν σωφροσύνην ἐσπουδαζον, ὥστε τὴν ἐξ
Ἀρείου πάγου βουλὴν ἐπέστησαν ἐπιμελεῖσθαι τῆς
εὐκοσμίας, ἧς οὐχ οἷόν τ' ἦν μετασχεῖν, πλὴν τοῖς
καλῶς γεγονόσι, καὶ πολλὴν ἀρετὴν καὶ σωφροσύνην
ἐν τῷ βίῳ ἐνδεδειγμένοις, ὥστε πάντων αὐτὴν εἰκό-
τως διενεγκεῖν τῶν ἐν τοῖς Ἑλλήσι συνεδρίων.

vett.; nec non Codd. H. et I., vitioso legentibus: ὑπῆρ-
χον, αἱ δὲ ἐπίσης κοιναὶ, omisso χρήσεις. Κτῆσις et
χερῆσις coniuncta quoque leguntur in Epist. Cic. ad Div.
VII, 29. Cf. p. 9. Ceterum ἐπίσης a Bav. abest. 5. 6. εἰ-
ρηκέναι τι καὶ τοιοῦτον. Vid. c. 6. 8. παιδίαις, (i. e.
ἐν τῇ παιδικῇ ἡλικίᾳ,) e Wolfii coniectura, quam confir-
mat Bav., vett. legentibus: παιδείαις. Vid. nota ad argu-
mentum Dionysii.

dicum iustitiam, possessionumque securitatem. (13.) Cu-
ius tam pacatae inter se vitae tamque praeclarae guberna-
tionis causam etsi iam innuerim, tamen, ne quis de omis-
sione eiusdem queratur, pluribus iam ac dilucidius expo-
nere conabor. (14.) Illi nempe maiorem etiam virorum,
quam puerorum curam gerentes, Areopagiticum senatum mo-
ram censurae praefecerunt, qui, quum praeter virtute ac
modestia spectatissimos, nullus in eum reciperetur, univer-

15. Σημείοις δ' ἂν τις χρήσαιο περὶ τῶν τότε καθεστώτων, καὶ τοῖς ἐν τῷ παρόντι γιγνομένοις· ἔτι γὰρ καὶ νῦν πάντων τῶν περὶ τὴν αἵρεσιν καὶ τὴν δοκιμασίαν ταύτην καθεμένων, ἴδοιμεν ἂν τοὺς ἐν τοῖς ἄλλοις πράγμασιν οὐκ ἀνεκτοὺς ὄντας, ἐπειδὴν εἰς Ἀρειον πάγον ἀναβῶσιν, ὀκνοῦντας τῇ φύσει χρῆσθαι, καὶ μᾶλλον τοῖς ἐκεῖ νομίμοις ἢ ταῖς αὐτῶν κακίαις ἐμμένοντας. Τοσοῦτον ἐκεῖνοι φόβον τοῖς πονηροῖς ἐναπειργάσαντο, καὶ τοσαῦτον μνημεῖον ἐν τῷ τόπῳ τῆς ἑαυτῶν ἀρετῆς καὶ σωφροσύνης ἐγκατέλιπον.

16. Τὴν δὲ τοιαύτην, ὥςπερ εἶπεν, κυρίαν ἐποίησαν ἐπιμελεῖσθαι τῆς εὐταξίας, οἱ τοὺς μὲν νοιόμενους, ἐνταῦθα βελτίστους ἄνδρας γίνεσθαι, παρ' οἷς οἱ νόμοι μετὰ πλείστης ἀκριβείας κείμενοι

3. 4. περὶ τὴν αἵρεσιν καὶ τὴν δοκιμασίαν ταύτην καθεμένων Wolf. obscurum et fortasse corruptum vocat. Varto: *quamdiu examinantur et eliguntur, seu circa examen et electionem versantur, cui oppositum est ἀναβῶσιν, electi sunt.* Metaphora est a colle pepita, unde collegium illud nomen traxit, quem qui nondum ascenderant, i. e. in Senatum Areopagiticum nondum recepti sunt, vocantur καθεμένοι, (veluti circa collis radices sedentes,) περὶ τὴν δοκιμασίαν etc., recepti vero ἀναβάντες. Hinc perperam vertitur καθεμένοι: *designati et delecti.* Auger. falso explicat: „αἵρεσις, ordo, collegium; δοκιμασία, tribunal, „quod de moribus iudicat.“ 5. ἐν τοῖς ἄλλ. πράγμασιν subaudi: *quam, quae necessario in eiusmodi senatore requiruntur.* 8. ἐκεῖνοι, nempe πρόγονοι.

sis Graeciae conciliis longe antecelluit. (15.) Cuius rei testimonium vel ex iis, quae hodieque sunt, peti potest. Quicunque enim ad hoc concilium evecti sunt, etsi in ceteris rebus minus tolerabiles sunt, tamen naturae suae indulgere non audentes, illius loci institutis utuntur. (16.) Maiores scilicet nostri, morum probitatem non e multitudine et ac-

τυγχάνουσιν, ἀγνοεῖν ἐνόμιζον. Οὐδέν γὰρ κωλύειν, ὁμοίους ἅπαντας εἶναι τοὺς Ἕλληνας, ἐνεκά γε τοῦ ῥαδίου εἶναι τὰ γράμματα λαβεῖν παρ' ἀλλήλων. Ἀλλὰ γὰρ οὐκ ἐκ τοιούτων τὴν ἐπίδοσιν εἶναι τῆς ἀρετῆς, ἀλλ' ἐκ τῶν καθ' ἑκάστην ἡμέραν ἐπιτηδεύματων. Τοὺς γὰρ πολλοὺς ταῖς ἡθέσιν ἀποβαίνειν ὁμοίους ἀνάγκη, ἐν οἷς ἂν ἕκαστοι παιδευθῶσιν· ἐπεὶ τὰ γε πλῆθη καὶ τὰς ἀκριβεῖας τῶν νόμων, σημεῖον εἶναι τοῦ κακῶς οἰκεῖσθαι τὴν πόλιν αὐτήν. Ἐμφράγματα γὰρ αὐτοὺς ποιουμένους τῶν ἀμαρτημάτων, πολλοὺς τίθεσθαι τοὺς νόμους ἀναγκάζεσθαι. Δεῖν δὲ τοὺς εὖ πολιτευομένους οὐ τὰς στοὰς ἐμπιπλάναι γραμμῶν, ἀλλ' ἐν ταῖς ψυχαῖς ἔχειν τὸ δίκαιον. Οὐ γὰρ τοῖς ψηφίσμασιν, ἀλλὰ τοῖς ἡθέσι καλῶς οἰκεῖσθαι τὰς πόλεις. Καὶ τοὺς μὲν κακῶς τετραμμένους, καὶ τοὺς ἀκηρβῶς τῶν νόμων ἀναγεγραμμένους τολμήσειν παραβαίνειν, τοὺς δ' ἀσφαλῶς πεπαυμένους, καὶ τοῖς κακῶς κειμένοις θελήσειν ἐμμένειν. Ταῦτα δὲ διανοηθέντες, οὐ τοῦτο

1. ἀγνοεῖν absolute sumitur: in errore versari. Auger.

11. τίθεσθαι e Cod. K. pro vulgato γίγνεσθαι cum Auger recepi. Wolf. quidem γίγνεσθαι offendit, sed nihil aliud substituit. 12. Δεῖν pro Δεῖ propter antecedentes infinitivos, qui ab omisso ἐνόμιζον pendent, non male coniecit Wolf. Idem sentit Auger. 18. κακῶς e coniectura recepti loco καλῶς, ut constet oppositio et insignis obedientia designetur, qualem Sophocles postulat, quum inquit in Antigone, vs. 666, (edit. Brunckii T. II, p. 34.) ὃν πόλις στήσεις τούδε χρηὴ κλύειν — καὶ σμικρὰ καὶ δίκαια καὶ τάναντία. Atque idem Wolf. coniecisse video.

curatione legum pendere existimantes, non porticus legibus, sed animos iustitia ornandos censabant, nec quomodo immodestos punirent, spectabant, sed ne poena digni essent, cavebant, siquidem male educati vel optimas leges transgrederentur, bene instituti ne malos quidem negligerent.

πρῶτον ἐσκόπουν, δι' ὧν κολάσουσι τοὺς ἀκοσμοῦν-
τας, ἀλλ' ἐξ ὧν αὖ κατασκευάσωσι, μηδὲν αὐτοὺς
ἄξιον ζημίας βουλήσεσθαι ἁμαρτάνειν. Ἡγοῦντο γὰρ,
τοῦτο μὲν αὐτῶν ἔργον εἶναι, τὸ δὲ περὶ τὰς τιμω-
ρίας σπουδάζειν, ταῖς ἐχθροῖς προσήκειν.

17. Ἀπάντων μὲν οὖν ἐφρόντιζον τῶν πολιτῶν,
μάλιστα δὲ τῶν νεωτέρων. Ἐώρων γὰρ τοὺς τηλι-
κούτους ταραχωδέστατα διακειμένους, καὶ πλείστων
γέμοντας ἐπιθυμιῶν καὶ τὰς ψυχὰς αὐτῶν παιδεύ-
ειναι μάλιστα δεομένας ἐν ἐπιθυμίαις καλῶν ἐπι-
τηδευμάτων, καὶ πόνοις ἡδονὰς ἔχουσιν ἐν μένοις
γὰρ αὖ τούτοις ἐμμένειν τοὺς ἐλευθέρως τεθραμμέ-
νους, καὶ μεγαλοφρανεῖν εἰθισμένους. Ἀπαντας μὲν
οὖν ἐπὶ τὰς αὐτὰς ἄγειν διατριβάς, οὐχ οἷόν τ' ἦν,
ἀνωμάλως τὰ περὶ τὸν βίον ἔχοντας. Ὡς δὲ πρὸς
τὴν οὐσίαν ἡρμότηεν, οὕτως ἐκάστῳ προσέταττον.
Τοὺς μὲν γὰρ ὑποδεέστερον πράττοντας, ἐπὶ τὰς
γεωργίας καὶ τὰς ἐμπορίας ἔτρεπον, εἰδότες, τὰς
μὲν ἀπορίας διὰ τὰς ἀργίας γιγνομένας, τὰς δὲ κα-
κουργίας διὰ τὰς ἀπορίας. Ἀναιροῦντες οὖν τὴν ἀρ-
χήν τῶν κακῶν, ἀπαλλάξειν ὦντο καὶ τῶν ἄλλων

4. Pro μὲν Wolfii maior habet καὶ; unde, nescio.
11. 12. ἐν μένοις γὰρ αὖ τούτοις ἐμμένειν τοὺς, quorum
τοὺς e Stephani coniectura est in Emendat., reliqua vulgo.
Auger. perperam: μόνους γὰρ αὖ ἐν τούτοις etc. 12. Pro
ἐλευθέρως Bav. ἐλευθέρους, quod ferri nequit. 15. τὰ
περὶ τὸν βίον idem est ac βίον simpliciter. Verte: *quam
ratione opum et facultatum diversi essent.* 20. 21. τὴν
ἀρχὴν τῶν κακῶν: *fontem malorum*, qui est ἀργία. Ad
ἀπαλλάττειν, (*amovere*,) subaudi τοὺς νεωτέρους.

(17.) Quamquam autem nullam civium aetatem negligebant,
adolescentes tamen utpote turbulentissimis affectibus et plu-
ribus cupiditatibus agitados praecipue inspiciebant, quemque
pro facultate ad honesta studia ac iucundos labores assuesca-

ἁμαρτημάτων, τῶν μετ' ἐκείνων γιγνομένων. Τοὺς δὲ βίον ἱκανὸν κεκτημένους, περί τε ἵππικὴν καὶ τὰ γυμνάσια, καὶ τὰ κυνηγέσια, καὶ τὴν φιλοσοφίαν, ἤναγκασαν διατρίβειν· ὁρῶντες, ἐκ τούτων, τοὺς μὲν διαφέροντας γιγνομένους, τοὺς δὲ τῶν πλείστων κακῶν ἀποσχομένους.

18. Καὶ ταῦτα νομοθετήσαντες, οὐ τὸν λαμπρὸν χρόνον ἀλεγώρου· ἀλλὰ διελόμενοι τὴν μὲν πόλιν κατὰ κώμας, τὴν δὲ χώραν κατὰ δήμους, ἐθεώρου τὸν βίον τὸν ἐκάστου, καὶ τοὺς ἀκοσμοῦντας εἰς τὴν βουλὴν ἔγγον. Ἡ δὲ, τοὺς μὲν ἐνουθέτει, τοῖς δὲ ἠπειλεί, τοὺς δὲ ὡς προσῆκεν ἐκόλαζεν· ἐπίσταντο γάρ, ὅτι δύο τρόποι τυγχάνουσιν ὄντες, οἱ καὶ προτρέποντες ἐπὶ τὰς ἀδικίας, καὶ παύοντες τῶν πονηριῶν. Παρ' οἷς μὲν γὰρ μήτε φυλακὴ, μήτε ζημία τῶν τοιούτων κατέστηκε, μήθ' αἱ κρίσεις ἀκριβεῖς εἰσι, παρὰ τούτοις μὲν διαφθείρεσθαι καὶ τὰς ἐπικεικὲς τῶν φύσεων· ὅπου δὲ μήτε λαθεῖν τοῖς ἀδικούσιν ῥαδιόν ἐστι, μήτε φανεροῖς γενομένοις συγγνώμης τυχεῖν, ἐνταῦθα δ' ἐξιτήλους γίνεσθαι τὰς κακοηθείας· ἅπερ ἐκεῖναι γινώσκοντες, ἀμφοτέρως κατεῖ-

7. οὐ, quod vulgo locum suum ante νομοθετήσαντες habet, ab Augerio recte huc transpositum est. 9. κώμας. Suidas in voce κωμῶδόν: ἐνιοὶ τοὺς ἐν τῇ πόλει δήμους κώμας φασὶ προαγορεύεσθαι. Malim tamen, ut κώμας cum δήμους, quod sequitur, locum commutet, ita ut alterum in alterius locum succedat. 13. δύο τρόποι: duo genera, quae sequuntur: φυλακὴ καὶ ζημία, horumque contrarium. 21. ἀμφοτέρως e Bav. revocavi; vet. ἀμφοτέρους, quod

cientes, dum pigritiam inopiae matrem et inopiam omnium flagitiorum praeceptricem existimabant. (18.) Denique, ut nullam aetatem negligerent, urbe in tribus divisa, agroque in pagos, uniuscuiusque vitam notabant et parum modeste

χον τοὺς πολίτας, καὶ ταῖς τιμωρίας καὶ ταῖς ἐπιμελείαις. Τοσούτου γὰρ ἐδέοντο αὐτοὺς λανθάνειν οἱ ἁπλῶν τι δεδρακότες, ὥστε καὶ τοὺς ἐπιδόξους ἁμαρτήσεσθαι προησθάνοντο. Τοιγαροῦν οὐκ ἐν τοῖς σκιραφίοις οἱ νεώτεροι διέτριβον, οὐδ' ἐν ταῖς κῦλη-τρίσιν, οὐδ' ἐν τοῖς τοιούτοις συκλόγοις, ἐν οἷς νῦν διημερεύουσιν· ἀλλ' ἐν τοῖς ἐπιτηδεύμασιν ἔμενον, ἐν οἷς ἐτάχθησαν, ὁμιλοῦντες καὶ θαυμάζοντες τοὺς ἐν τούτοις πρωτεύοντας. Οὕτω δὲ ἔφευγον τὴν ἀγοράν, ὥστε εἰ καὶ ποτὲ διελθεῖν ἀναγκασθεῖεν, μετὰ πολλῆς αἰδοῦς καὶ πωφροσύνης ἐφαίνοντο τοῦτο ποιοῦντες. Ἀντεῖπεῖν δὲ τοῖς πρεσβυτέροις, ἢ λοιπὸν δορήσασθαι, δεινότερον ἐνόμζον εἶναι, ἢ νῦν περὶ τοὺς γονέας ἐξαμαρτάνειν. Ἐν καπηλείῳ δὲ φαγεῖν ἢ πιεῖν, οὐδεὶς οὐδ' ἂν οἰκέτης ἐπισηκὴς ἐτόλμησε· σεμνύνεσθαι δὲ ἐμελέτων, καὶ οὐ βωμολοχεύεσθαι·

Wolf. e coniectura non male mutavit in ἀφωτέρους, a Steph. et Auger. receptum. 3. Pro ὥστε, quod recte se habet, Bav. ὥπερ. 5. σκιραφίοις: *labornis hysforiis*, quod quidam ex σκίρος, (*scrupus*,) derivant. 8. ὁμιλοῦντες καὶ θαυμάζοντες e Wolfii coniectura; vulgo: θαυμάζοντες καὶ ὁμιλοῦντες. Ruhkenio pro ὁμιλοῦντες placuit ὑμνοῦντες, Valkenaerio ζηλοῦντες, (vid. Valken. Annotatt. in Euripid. Hippol., p. 177, D.) Segario, l. c., p. 93, τιμῶντες, quoniam θαυμάζειν et τιμᾶν Isocrates saepius coniungit, quod, si quid omnino mutandum est, probō. 15. οὐδεὶς. Vett. οὐδεὶς. 16. βωμολοχεύεσθαι: *scurrat agerē*. Harpocratio in hac voce: βωμολοχεύεσθαι κυρίως ἐλέγοντο βωμολόχοι, οἱ ἐπὶ τῶν θυσιῶν ὑπὸ τοὺς βωμοὺς καθίζοντες καὶ μετὰ κολακείας προσαιτοῦντες.

se gerentes in Senatum abducebant. Is alios monere, aliis minitari, aliosque, ut par erat, punire. Nam non vigilantia solum, sed poena quoque opus esse credebant. Hinc alia prorsus eaque vera tunc iuvenum vivendi ratio.

καὶ τοὺς εὐτραπέλους δέ, καὶ σκώπτειν δυναμένους, οὓς νῦν εὐφρεῖς, προσαγορεύουσιν, ἐκεῖνοι δυστυχεῖς ἐνόμισον.

19. Καὶ μηδεὶς οἰέσθω με δυσκόλως διακειῖσθαι πρὸς τοὺς ταύτην ἔχοντας τὴν ἡλικίαν. Οὐτε γὰρ ἡγοῦμαι τούτους αἰτίους εἶναι τῶν γιγνομένων· σύννοδά τε τοῖς πλείστοις αὐτῶν ἡκιστα χαίρουσι ταύτῃ τῇ καταστάσει, δι' ἣν ἔξεστίν αὐτοῖς, ἐν ταῖς ἀκολασίαις ταύταις διατρίβειν· ὥστε οὐκ ἂν εἰκότως τούτοις ἐπιτιμώμεν· ἀλλὰ πολὺ ἂν δικαιότερον τοῖς ὀλίγω πρὸ ἡμῶν τὴν πύλιν διοικήσασιν· ἐκεῖνοι γὰρ ἦσαν, οἱ τὴν ἀρχὴν προτρέψαντες ἐπὶ ταύτας τὰς ὀλιγωρίας, καὶ καταλύσαντες τὴν τῆς βουλῆς δύναμιν.

20. Ἦς ἐπιστατούσης, οὐ δικῶν, οὐδ' ἐγκλημάτων, οὐδὲ εἰσφορῶν, οὐδὲ πενίας, οὐδὲ πολέμων ἢ πόλιν ἔγεμεν· ἀλλὰ καὶ πρὸς ἀλλήλους ἡσυχίαν εἶχον, καὶ πρὸς τοὺς ἄλλους ἅπαντας εἰρήνην ἦγον. Παρεῖχον γὰρ σφᾶς αὐτοὺς τοῖς μὲν Ἑλλησι πιστούς, τοῖς δὲ βαρβάροις φοβερούς· τοὺς μὲν γὰρ σεσω-

1. εὐτραπέλους. Stephanus in Thel., III, p. 1641: „*Sci-
lus, facetus*; fortasse ita dictus, quasi qui dicta sua
„*norit* τρέπειν scite ad ea, quae se offerunt.“ Equidem
potius: cuius ingenium facile τρέπεται. Nostris: *ge-
wandt, witzig, Witzling*. 2. δυστυχεῖς ex opposito
εὐφρεῖς h. l. explicari debet: cui *natura pius favit,
simplex, stolidus*. 5. ταύτην ἔχοντας τὴν ἡλικίαν.
ἔχοντας propter oppositum: τοῖς ὀλίγω πρὸ ἡμῶν etc., (verf.
11,) dubium videri possit, utrum ad iuvenes, an ad praesen-
tis aetatis homines referendum sit. Posterius praefero.

(19.) Quodsi hodiernam vitupero, me non iuvenibus iratum esse sciant, sed iis, qui paullo ante nos rempublicam administrantes Areopagi auctoritatem disolverunt. (20.) Huius sub imperio respublica, interna externaque quiete gavisā, Graecis fidelis, barbaris formidabilis fuit. In agro cives securi et

κότες ἦσαν, παρὰ δὲ τῶν, δίκην τηλικαύτην εἰλη-
 Φότες, ὥστε ἀγαπᾶν ἐκείνους, εἰ μὴδὲν ἔτι κακὸν
 πάσχειεν. Τοιγάρτοι διὰ ταῦτα μετὰ τοσαύτης
 ἀσφαλείας διῆγον, ὥστε καλλιῦς εἶναι καὶ πολυτε-
 λεστέρας τὰς οἰκήσεις, καὶ τὰς ἐπισκευάς, τὰς ἐπὶ
 τῶν ἀγρῶν, ἢ τὰς ἐντὸς τείχους, καὶ πολλοὺς τῶν
 πολιτῶν μὴδ' εἰς τὰς ἐορτάς εἰς ἄστὺ καταβαίνειν,
 ἀλλὰ αἰρεῖσθαι μένειν ἐπὶ τοῖς ἰδίοις ἀγαθοῖς μάλ-
 λον, ἢ τῶν κοινῶν ἀπολαύειν. Οὐδὲ γὰρ τὰ πε-
 ρὶ τὰς θεωρίας, ὧν ἕνεκά τις ἦλθεν, ἀσελγῶς,
 οὐδ' ὑπερφάνως, ἀλλὰ νουνεχόντως ἐποιοῦν. Οὐ
 γὰρ ἐκ τῶν πομπῶν, οὐδ' ἐκ τῶν περὶ τὰς χορη-
 γίας φιλανεικιῶν, οὐδ' ἐκ τῶν τοιούτων ἀλαζονειῶν
 τὴν εὐδαιμονίαν ἐδοκίμαζον, ἀλλ' ἐκ τοῦ σωφρόνως
 οἰκεῖν, καὶ τοῦ βίου τοῦ κατ' ἡμέραν, καὶ τοῦ
 μηδένα τῶν πολιτῶν ἀπορεῖν τῶν ἐπιτηδείων. Ἐξ
 ὧν περ χρὴ κρίνειν τοὺς ὡς ἀληθῶς εὖ πράττοντας,
 καὶ μὴ φορτικῶς πολιτευομένους. Ἐπεὶ νῦν γε τίς
 οὐκ ἂν ἐπὶ τοῖς γιγνομένοις τῶν εὖ φρονούντων ἀλγή-
 σειεν; ὅταν ἴδῃ τινὰς τῶν πολιτῶν, αὐτοὺς μὲν περὶ

2. ἔτι. Bav. ἄλλον. 5. ἐπισκευάς Auger. vertit:
fecta; significat potius *refectio*, *instauratio*, sed et hoc
 parum quadrat. Hinc aut aliter hoc loco erit vertendum,
 e. c. *supellex*, aut prorsus mutandum. 10. Ante
 τις Auger. textui inseruit ἂν. 12. χορηγίας. (Vid. Fr.
 Aug. Wolf. in Prolegg. ad Demosth. Lept., p. 89.) Bav.
 χωρίας. 18. φορτικῶς πολιτευομένους Auger. vertit:
importune se gerentes. Bav. φροντικῶς, quod, etsi rarum
 est, tamen, μὴ delete, melius quadrat.

felices, in urbe modesti vitam transigebant, felicitatem non
 fastus insolentia, sed tali rerum necessariorum copia metien-
 tes, ne quis civium egeret. Nunc multa in hoc administratio-
 nis statu secum pugnant et magno reipublicae dedecori sunt.

τῶν ἀναγκαίων εἶθ' ἔξουσιν εἴτε μή, πρὸ τῶν δικαστηρίων κληρουμένους, τῶν δ' Ἑλλήνων τοὺς ἐλαύνειν τὰς ναῦς βουλομένους, τρέφειν ἀξιούντας, καὶ χορεύοντας μὲν ἐν χρυσαῖς ἱματίοις, χειμαζοντας δ' ἐν τούτοις, ἐν οἷς οὐ βούλομαι λέγειν· καὶ τοιαύτας ἄλλας ἐναντιώσεις περὶ τὴν τοιαύτην διοίκησιν γιγνομένας, αἱ μεγάλην αἰσχύνην περιποιούσι τῇ πόλει.

21. Ὡν οὐδὲν ἦν ἐπ' ἐκείνης τῆς βουλῆς. Ἀπῆλλαξε γὰρ τοὺς μὲν πένητας τῶν ἀποριῶν ταῖς εὐεργεσίαις, καὶ ταῖς παρὰ τῶν ἐχόντων ὠφελείαις, τοὺς δὲ νεωτέρους τῶν ἀκολασίων, τοῖς ἐπιτηδεύμασι καὶ ταῖς αὐτῶν ἐπιμελείαις· τοὺς δὲ πολιτευομένους τῶν πλεονεξίων, ταῖς τιμωρίαις, καὶ τῷ μὴ λανθάνειν τοὺς ἀδικοῦντας· τοὺς δὲ πρεσβυτέρους τῶν ῥαθυμιῶν, ταῖς τιμαῖς ταῖς πολιτικαῖς, καὶ ταῖς παρὰ τῶν νεωτέρων θραπείαις. Καίτοι πῶς ἂν γένοιτο ταύτης πλείονος ἀξία πολιτεία, τῆς οὕτω καλῶς ἀπάντων τῶν πραγμάτων ἐπιμεληθείσης;

22. Καὶ περὶ μὲν οὖν τῶν τότε καθεστώτων, τὰ μὲν πλείσκα διεληλύθαμεν· ὅσα δὲ παραλελοίπαμεν, ἐκ τῶν εἰρημένων, ὅτι κἄνκεινα τὸν αὐτὸν τρόπον εἶχε τούτοις, ῥαδίον ἐστὶ καταμαθεῖν.

1. 2. πρὸ τῶν δικαστηρίων κληρουμένους Wolf. in notis de indicibus explicat, qui Athenis sorte legebantur et certam pecuniam, quae πρυτανεῖον καὶ δικαστικὸν dicebatur, accipiebant, cuiusmodi lucellis plebecula inhiabat.
2. ἐλαύνειν. Conf. orat. de pace, c. 16. 16. νεωτέρων. Med. νέων. 19. οὖν revocavi e Med., Bas. 1, Hag.; in reliquis deest.

(21.) Quorum nihil sub illo Senatu fuit, qui tenuiorum inopiam levabat; magistratuum avaritiae frenos iniiciebat, iuventutis intemperantiam coercerat, cives a cupiditate habendi retinebat, senibus torporem excutiebat, omniumque rerum diligentem curam suscipiebat. (22.) Atque eorum, quae fortasse a me praetermissa sunt, similem rationem fuisset.

23. Ἦδη δὲ τινες ἀκούσαντές μου ταῦτα ἐπεξιόντος, ἐπῆνεσάν με ὡς οἶόν τε μάλιστα, καὶ τοὺς προγόνους ἐμακάρισαν, ὅτι τὸν τρόπον τοῦτον τὴν πόλιν διώκουν· οὐ μὲν ὑμᾶς ὦντο πεισθήσεσθαι χρῆσθαι τούτοις, ἀλλ' αἰρήσεσθαι διὰ τὴν συνήθειαν, ἐν τοῖς καθεστηκόσι πράγμασι κακοπαθεῖν μᾶλλον, ἢ μετὰ πολιτείας ἀκριβεστέρας ἄμεινον τὸν βίον διαγεῖν. Εἶναι δ' ἔφασάν μοι καὶ κίνδυνον, μὴ τὰ βέλτιστα συμβουλευόντων, μισόδημος εἶναι δόξω, καὶ τὴν πόλιν ζητεῖν εἰς ὀλιγαρχίαν ἐμβαλεῖν.

24. Ἐγὼ δ' εἰ μὲν πραγμάτων περὶ ἀγνοουμένων, καὶ καινῶν τοὺς λόγους ἐποιοῦμην, καὶ περὶ τούτων ἐκέλευον ὑμᾶς ἐλέσθαι συνέδρους ἢ συγγραφέας, δι' ὧν ὁ δῆμος κατελύθη τὸ πρότερον, εἰκότως ἂν ἔσχον τὴν αἰτίαν ταύτην· ὧν δὲ οὐδὲν εἰρηκα τοιοῦτο, ἀλλὰ διείλεσθαι περὶ διοικήσεως, οὐκ ἐποκεκρυμμένης, ἀλλὰ φανεράς, ἣν ἅπαντες ἴστε καὶ πάτριον ἡμῖν οὔσαν, καὶ πλείστων ἀγαθῶν καὶ τῇ πόλει καὶ τοῖς ἄλλοις Ἑλλήσιν αἰτίαν γεγενημένην, πρὸς δὲ τούτοις, ὑπὸ τοιούτων ἀνδρῶν νομοθετηθεῖσαν, καὶ κατασταθεῖσαν, οὓς οὐδεὶς ὅστις οὐκ ἂν ὁμολογήσειε δημοτικωτάτους γεγενῆσθαι τῶν πολιτῶν. Ὡς τε πάντων ἂν μοι συμβαίῃ δεινότατον,

3. ὅτι, quod Wolf. coniicit, in Med. et Ald. adest; reliquae vett. ὅτε. 4. Pro διώκουν Ald. vitiose διώκοι. 12. περὶ. Bav. παρὰ. 13. Pro ἢ Wolf. mavult καὶ. 16. τοιοῦτο e vett.; reliquae τοιοῦτον.

Id, e dictis facile intelligitur. (23.) Obiecerunt quidem nonnulli, vos mihi nunquam in hac re obtemperaturos atque hunc rerum statum propter consuetudinem emendatiori et feliciori reipublicae vix praepositueros, ita ut, perdita opera, nihil efficerem, quam ut populo insensus et oligarchiae instituendae cupidus viderer. (24.) Ego vero haud novam et occultam administrationem, sed manifestam

εἰ, τοιαύτην πολιτείαν εἰσηγούμενος, νεωτέρων δόξαιμι προγμάτων ἐπιθυμεῖν. Ἐπειτα κοίκεῖται ῥᾶδιον τὴν διάνοιαν διαγνῶναι τὴν ἐμὴν· ἐν γὰρ τοῖς πλείστοις τῶν λόγων τῶν εἰρημένων ὑπ' ἐμοῦ, Φανήσομαι ταῖς μὲν ὀλιγαρχίαις καὶ πλεονεξίαις ἐπιτιμῶν, τὰς δὲ ἰσότητας καὶ τὰς δημοκρατίας ἐπαινῶν, οὐ πάσας, ἀλλὰ τὰς καλῶς καθεστηκυίας, οὐδ' ὡς ἐτύγχανον, ἀλλὰ δικαίως, καὶ νουνεχόντως. Οἶδα γάρ, τοὺς τε προγόνους τοὺς ἡμετέρους ταύτῃ τῇ καταστάσει πολὺ τῶν ἄλλων διενεγκόντας, καὶ Λακεδαιμονίους διὰ τοῦτο κάλλιστα πολιτευομένους, ὅτι μάλιστα δημοκρατούμενοι τυγχάνουσιν. Ἐν γὰρ τῇ τῶν ἀρχῶν αἵρεσι, καὶ τῷ βίῳ τῷ κατ' ἡμέραν, καὶ τοῖς ἄλλοις τοῖς ἐπιτηδεύμασιν, ἴδοιμεν ἂν παρ' αὐτοῖς τὰς ἰσότητας καὶ τὰς ὁμοιότητας μᾶλλον, ἢ παρὰ τοῖς ἄλλοις ἰσχυρούσας· αἷς αἱ μὲν ὀλιγαρχίαι πολεμοῦσιν, οἱ δὲ καλῶς δημοκρατούμενοι, χρώμενοι διατελοῦσι.

25. Τῶν τοίνυν ἄλλων πόλεων ταῖς ἐπιφανεστάταις καὶ μεγάλαις, ἣν ἐξετάζειν βουληθῶμεν, εὐρήσομεν τὰς δημοκρατίας μᾶλλον, ἢ τὰς ὀλιγαρχίας συμφερούσας. Ἐπεὶ καὶ τὴν ἡμετέραν πολιτείαν, ἣ πάντες ἐπιτιμῶσιν, ἣν παραβάλωμεν αὐτὴν, μὴ

14. τοῖς post ἄλλοις vett. cum Steph. et Auger., nec non Bav. tuentur; Wolf. omisit. 16. αἷς e Wolfii coniectura, quia refertur ad ἰσότητας. Sed neutrum quoque, (verte: *quibus*, scil. rebus,) locum habere potest. Hinc vett. οἷς.

et patriam commendo, quae et reipublicae nostrae, et reliquis Graecis plurimas utilitates peperit, vituperans ubique iniustam dominationem, aequalitatem vero et democratiam recte ordinatam laudans, qua qui utuntur, felicissimi semper fuerunt. (25.) Oligarchiae nempe vel mala democratia, qualis haec nostra est, longe anteposenda erit.

πρὸς τὴν ὑπ' ἐμοῦ ῥηθεῖσαν, ἀλλὰ πρὸς τὴν ἐπὶ τῶν τριάκοντα καταστᾶσαν, οὐθεὶς ὅστις οὐκ ἂν θεοποίητον εἶναι νομίσκειεν.

26. Βούλομαι δ' εἰ καὶ τί με φήσουσιν ἔξω τῆς ὑποθέσεως λέγειν, δηλῶσαι καὶ διελθεῖν, ὅσον αὕτη τῆς τότε διέστηκεν· ἵνα μηδεὶς οἴηταί με, τὰ μὲν ἀμαρτήματα τοῦ δήμου λίαν ἀκριβῶς ἐξετάζειν, εἰ δέ τι καλὸν ἢ σεμνὸν διαπέπρακται, ταῦτα παραλιπεῖν. Ἔσται δ' ὁ λόγος οὔτε μακρὸς, οὔτ' ἀνωφελὲς τοῖς ἀκούουσιν.

27. Ἐπειδὴ γὰρ τὰς ναῦς τὰς περὶ τὸν Ἑλλήσποντον ἀπώλεσαμεν, καὶ ταῖς ἀτυχίαις ἐκείναις ἢ πόλιν περιέπεσε, τίς οὐκ οἶδε τῶν πρεσβυτέρων, τοὺς μὲν δημοτικούς καλουμένους, ἐτοίμους ὄντας ὅτιοῦν πάσχειν, ὑπὲρ τοῦ μὴ ποιεῖν τὸ προσταττόμενον, καὶ δεινὸν ἡγουμένους, εἴ τις ὄψεται τὴν πόλιν, τὴν τῶν Ἑλλήνων ἄρξασαν, ὑφ' ἑτέροις οὖσαν, καὶ τούτους μὲν ἐκσπόνδους γενομένους· τοὺς δὲ τῆς ὀλιγαρχίας ἐπιθυμήσαντας, ἐτοίμως καὶ τὰ τείχη καθαιροῦντας, καὶ τὴν δουλείαν ὑπομενόντας; καὶ τότε μὲν, ὅτε τὸ πλῆθος κύριον ἦν τῶν πραγμάτων, ἡμᾶς τὰς τῶν ἄλλων ἀκροπύλεις φρουροῦντας· ἐπειδὴ δὲ οἱ τριάκοντα παρέλαβον τὴν πολι-

4. Pro ti Wolf. mavult *τινες*. 17. τὴν ante τῶν, quod Wolf. coniicit, in Med., Ald., Baf. i adest, desideratur in Hag. 18. καὶ τούτους — γενομένους: *et hos quidam e foederibus, (cum Lacedaemoniis,) exclusos, i. e. in hostium numero habitos fuisse.* 19. τῆς in Bav. vitiose deest.

(26.) Cuius utriusque discrimen, etsi ab instituto alienum videatur, tamen, ne delicta democratiae nostrae perstringere, bona praeterire videar, breviter exponam. (27.) Post cladem ad Aegospotamon acceptam democratiae faventes quidquid pro libertate pati parati erant, oligarchiae vero cupidi, servi-

τείειν, τοὺς πολεμίους τὴν ἡμετέραν ἔχοντας; καὶ κατὰ μὲν ἐκεῖνον τὸν χρόνον δεσπότας ἡμῶν ὄντας Λακεδαιμονίους· ἐπειδὴ δὲ οἱ Φεύγοντες κατελθόντες, πολεμεῖν ὑπὲρ τῆς ἐλευθερίας ἐτόλμησαν, καὶ Κόνων ναυμαχῶν ἐνίκησέ, πρέσβεις ἐλθόντας παρ' αὐτῶν, καὶ δίδοντας τῇ πόλει τὴν ἄρχὴν τῆς θαλάσσης; Καὶ μὲν δὴ, καὶ τὰδε τίς οὐ μνημονεύει τῶν ἡλικιωτῶν τῶν ἐμῶν· τὴν μὲν γὰρ δῆμοκρατίαν, οὕτω κοσμήσασαν τὴν πόλιν καὶ τοῖς ἱεροῖς, καὶ τοῖς ὁσίοις, ὥστε ἔτι καὶ νῦν τοὺς ἀφικνουμένους νομίζειν, αὐτὴν ἀξίαν εἶναι μὴ μόνον τῶν Ἑλλήνων ἀρχεῖν, ἀλλὰ καὶ τῶν ἄλλων ἀπάντων· τοὺς δὲ τριάκοντα τῶν μὲν ἀμελήσαντας, τὰ δὲ συλήσαντας, τοὺς δὲ νεωροίκους ἐπὶ κα-θαιρέσει, τριῶν ταλάντων ἀποδοδομένους, εἰς οὓς ἡ πόλις ἀνήλωσεν οὐκ ἐλάττω χιλίων ταλάντων; Ἀλλὰ μὴν οὐδὲ τὴν πραότητα δικαίως ἂν τις ἐπαινεύσειε τὴν ἐκεῖνων μᾶλλον, ἢ τὴν τῆς δημοκρατίας.

8. γὰρ in Bav. deest. Melius, puto. 9. ὁσίοις e Harpocratiōne, (qui: Ἰσοκράτης, inquit, Ἀρειοπαγιτικῶν: καὶ τοῖς ἱεροῖς τοῖς ὁσίοις, (ὅτι δὲ τὰ ὅσια τὰ θεμῶσια (profana) δηλοῖ,) cum Augerio recepi, omnibus reliquis legentibus: ταῖς θυσίαις. Receptum probat quoque Segarius l. c., p. 83, qui iure miratur, Stephanum θυσίαις retinuisse, quamvis Harpocratiōnis locum in Diatriba VII. afferat. 13. τὰ ex Augerii coniectura recepi, quum vulgatum τοὺς ad ἱερά, (nisi δόμους supplere velis,) referri nequeat. Pertinet nempe τῶν μὲν ad ὅσια, τὰ δὲ ad ἱερά. Quam mutationem probat quoque Segar. l. c., p. 94. 13. Pro νεωροίκους Bav. et Fugg. νεωσάρχους.

tutem subire haud recusabant. Quamdiu democratia floruit, nos aliorum arcibus praesidia imposuimus, triginta vero regnantibus, nostra ab hostibus occupata fuit. Oligarchia nobis imperium eripuit, democratia reddidit. Haec urbem aedificiis et sacris et profanis ornavit; illa neglexit, expi-

Οἱ μὲν γὰρ ψηφίσματι παραλαβόντες τὴν πόλιν, πεντακοσίους μὲν καὶ χιλίους τῶν πολιτῶν ἀκρίτους ἀπέκτεινεν, εἰς δὲ τὸν Πειραιᾶ φεύγεν πλείονας ἢ πεντακισχιλίους ἠνάγκασαν· οἱ δὲ κρατήσαντες, καὶ μεθ' ὅπλων μετιόντες, αὐτοὺς τοὺς αἰτιωτάτους τῶν κακῶν ἀνελόντες, οὕτω τὰ πρὸς ἀλλήλους καλῶς καὶ νομίμως διώκησαν, ὥστε μηδὲν ἔλαττον ἔχειν τοὺς ἐκβαλόντας τῶν κατελθόντων.

28. Ὁ δὲ πάντων κάλλιστον τεκμήριον, καὶ μέγιστον τῆς ἐπεικειᾶς τοῦ δήμου· δανεισαμένων γὰρ τῶν ἐν ᾧσται μείναντων ἑκατὸν τάλαντα παρὰ Λακεδαιμονίων, εἰς τὴν πολιορκίαν τῶν τὸν Πειραιᾶ κατεχόντων, ἐκκλησίας γενομένης περὶ ἀποδόσεως τῶν χρημάτων, καὶ λεγόντων πολλῶν, ὡς δίκαιόν ἐστι διαλύειν τὰ πρὸς τοὺς Λακεδαιμονίους, μὴ τοὺς

5. μετιόντες revocavi e Bav. et vett.; Wolf. e coniectura κατιόντες, quam sequentes editores Iecuti sunt. Μετιόντες enim, (h. l. absolute: ulciscentes,) accommodatius est quam κατιόντες, (revertentes.) 6. Pro ἀλλήλους Auger. e Codd. K. et M. recepit ἄλλους. Iure, credebam: nam primum ἄλλους oppositum est τοῖς αἰτιωτάτοις; ἀλλήλους, ut vulgo legitur, non item: deinde distinguuntur etiam h. l. οἱ κατελθόντες, (cum Thraſybulo redeuntes,) ab ἐκβαλόντες, (a quibus expulsi erant.) Ad hoc posterius ἄλλους pertinet, ἀλλήλους vero ad utrosque pertineret. Hinc ἀλλήλους nullo modo ferri potest. Porro Bav. legit: τοὺς ἀλλήλους, e quo, quum aperte vitiosum sit, veram huius loci lectionem esse conicio: τοὺς ἄλλους. At vid. Wolf. ad Demosth. Lept., p. 227. 11. ἐν ᾧσται μείναντες iidem sunt, qui paullo superius οἱ ἐκβαλόντες vocantur. 13. κατεχόντων e Bav. et vett. revocavi; Wolf. e coniectura κατασχόντων, quod Steph. et Auger. receperunt.

lavit, destruxit: oligarchia innumeros cives occidit et in exilium misit; democratia mansuete et civiliter erga cives egit. (28.) Mansuetudinis vero et aequitatis signum democratia dedit maximum et pulcherrimum eo, quod pecu-

πολιορκουμένους, ἀλλὰ τοὺς δανεισαμένους, ἔδοξε τῷ δήμῳ κοινὴν ποιήσασθαι τὴν ἀπόδοσιν. Καὶ γάρ τσι διὰ ταύτην τὴν γνώμην εἰς τοιαύτην ἡμᾶς ὁμόνοισιν κατέστησαν, καὶ τοσοῦτον ἐπιδούναι τὴν πόλιν ἐποίησαν, ὥστε Λακεδαιμονίους, τοὺς ἐπὶ τῆς ὀλιγαρχίας, ὀλίγου δεῖν καθ' ἑκάστην ἡμέραν ἡμῖν προστάττοντας, ἐλθεῖν ἐπὶ τῆς δημοκρατίας, ἰκετεύοντας, καὶ δεησομένους, μὴ περιῖδεῖν σφᾶς αὐτοὺς ἀναστάτους ὑπὸ Θηβαίων γενομένους. Τὸ δ' οὖν κεφάλαιον τῆς ἐκατέρων διανοίας, τοιοῦτον ἦν· οἱ μὲν γὰρ ἔξουσιν, τῶν μὲν πολιτῶν ἄρχειν, τοῖς δὲ πολεμίοις δουλεύειν, οἱ δὲ τῶν μὲν ἄλλων ἄρχειν, τοῖς δὲ πολίταις ἴσον ἔχειν.

29. Ταῦτα δὲ διήλθον δυεῖν ἕνεκεν· πρῶτον μὲν ἑαυτὸν ἐπιδείξαι βουλόμενος, οὐκ ὀλιγαρχιῶν, οὐδὲ πλεονεξιῶν, ἀλλὰ δικαίας καὶ κοσμίας ἐπιθυμοῦντα πολιτείας. Ἐπειτα, τὰς δημοκρατίας τὰς τε κακῶς καθεστηκυίας, ἐλαττόνων συμφορῶν αἰτίας γινομένας, τὰς τε καλῶς πολιτευομένας, προσεχούσας, τῷ δικαιότερας εἶναι, καὶ κοινοτέρας, καὶ τοῖς χρωμένοις ἡδίστους.

30. Τάχ' οὖν ἂν τινες θαυμάσειαν, τί βουλόμενος, ἀντὶ τῆς πολιτείας, τῆς οὕτω πολλὰ καὶ

10. ἐκατέρων: i. e. tum democratiae tum oligarchiae festatorum. 20. καὶ κοινοτέρας, quae absunt a vet., Wolf. e Fugg. recepit. Secuti sunt Steph. et Auger.

niam ad democraticos expugnandos a Lacedaemoniis mutuo sumptam; rebus restitutis communiter esse solvendam censuit, quo tanta inter cives concordia orta est, ut Lacedaemonii, qui sub oligarchia nobis imperitabant, sub democratia a nobis auxilium contra Thebanos peterent. (29.) Quae omnia eo spectant, primum, ut me oligarchiae haud suavissem esse, ostendam, deinde, ut appareat, democratiam vel male constitutam oligarchiae longe praeferendam esse. (30.) Si

καλὰ διαπεπραγμένης, ἑτέραν ὑμᾶς πείθω μεταλαβείν, καὶ τίνος ἕνεκα νῦν μὲν οὕτω καλῶς ἐγκεκωμιάκα τὴν δημοκρατίαν, ὅτ' ἂν δὲ τύχω, πάλιν μεταβελὼν ἐπιτιμῶ, καὶ κατηγορῶ τῶν καθεστηκότων;

31. Ἐγὼ δὲ καὶ τῶν ἰδιωτῶν τοὺς ὀλίγους μὲν κατορθοῦντας, πολλὰ δὲ ἐξαμαρτάνοντας, μέμφομαι, καὶ νομίζω φαυλοτέρους εἶναι τοῦ δέοντος· καὶ πρὸς τε τούτοις, τοὺς γεγενότας ἐκ καλῶν ἀγαθῶν ἀνδρῶν, καὶ μικρῶ μὲν ὄντας ἐπιεικεστέρους τῶν ὑπερβαλλόντων ταῖς πονηρίαις, πολὺ δὲ χεῖρους τῶν πατρῶων, λοιδορῶ, καὶ συμβουλεύσαιμ' ἂν αὐτοῖς παύσασθαι τοιοῦτοις εὔσι. Τὴν αὐτὴν οὖν γνώμην ἔχων καὶ περὶ τῶν κοινῶν, ἡγοῦμαι δεῖν ἡμᾶς μὴ μεγαλοφρονεῖν, μὴ δ' ἀγαπᾶν, εἰ κακοδαιμονησάντων καὶ μανέντων ἀνθρώπων νομιμώτεροι γεγόναμεν, ἀλλὰ πολὺ μᾶλλον ἀγανακτεῖν, καὶ βαρέως φέρειν, εἰ χεῖρους τῶν προγόνων τυγχάνομεν ὄντες· πρὸς γὰρ τὴν ἐκείνων ἀρετὴν, ἀλλ' οὐ πρὸς τὴν τῶν τριάκοντα πονηρίαν, ἀμιλλητέον ἡμῖν ἐστίν, ἄλλως τε καὶ πρὸς ἡμῖν βελτίστοις ἀπάντων ἀνθρώπων εἶναι.

6. Med. et Hag. μέμφομαι.

habet πατρῶν, quod praetere.

15. μανέντων: insipientium, quales triginta fuerunt.

20. Post ἄλλως τε ex Bav. addidi καὶ, quod Auger. e coniectura recepit.

20. Post ἡμῖν Bav. et Augerii Cpdd. H. et I. habent ἐστίν.

quis fortasse miretur, quare pro hoc civitatis statu, qui tanta tamque multa effecerit, alium substitui velim, atque nunc probem, quae quavis alia occasione vituperem; (31.) is sciat, hanc reipublicae formam, quae nunc est, aliis quidem praefereendam esse, sed ratione nostrum, qui ex optimis maioribus orti sumus, magnopere vituperandam, meque etiam singulos homines, qui ex integerimis viris nati, paullo probiores sunt nequissimis, non tam laudare

32. Καὶ τοῦτον εἶρηκα τὸν λόγον, οὐ νῦν πρῶτον, ἀλλὰ πολλάκις ἤδη, καὶ πρὸς πολλούς. Ἐπίσταμαι γὰρ ἐν μὲν τοῖς ἄλλοις τόποις, Φύσεις ἐγ-γινόμενας καρπῶν καὶ δένδρων καὶ ζώων ἰδίας ἐν ἐκάστοις, καὶ πολὺ τῶν ἄλλων διαφερούσας· τὴν δ' ἡμετέραν χώραν ἄνδρας καὶ τρέφειν καὶ φέρειν δυναμένην, οὐ μόνον πρὸς τὰς τέχνας καὶ τὰς πράξεις εὐφροσύναν, ἀλλὰ καὶ πρὸς ἀνδρίαν καὶ πρὸς ἀρετὴν διαφέροντας. Τεκμαίρεσθαι δὲ δίκαιόν ἐστι τοῖς τε παλαιοῖς ἀγῶσιν, οὓς ἐποίησαντο πρὸς Ἀμαζόνες, καὶ Θρᾷκας, καὶ Πελοποννησίους πάντας, καὶ τοῖς κινδύνοις τοῖς περὶ τὰ Περσικὰ γενομένοις, ἐν οἷς καὶ μόνοι καὶ μετὰ Πελοποννησίων, καὶ περ-μαχοῦντες, καὶ ναυμαχοῦντες, νικήσαντες τοὺς βαρ-βάρους, ἀριστείων ἡξιώθησαν. Ὡν οὐδὲν ἂν ἐπραξαν, εἰ μὴ πολὺ τὴν φύσιν δῆνεγκαν.

33. Καὶ μηδεὶς οἰέσθω τὴν εὐλογίαν ταύτην προσήκειν ἡμῖν τοῖς νῦν προλιτευομένοις, ἀλλὰ πολὺ τούναντίον. Εἰσὶ γὰρ οἱ τοιοῦτοι τῶν λόγων, ἔπαινοι μὲν τῶν ἀξίους σφᾶς αὐτοὺς τῆς τῶν προγόνων ἀρετῆς παρεχόντων· κατηγορία δὲ τῶν τᾶς εὐγενείας ταῖς αὐτῶν ῥαθυμίαις καὶ κακίαις καταισχυ-νόντων· ὅπερ ἡμεῖς ποιοῦμεν· εἰρήσεται γὰρ τᾶλ-θές. Τοιαύτης φύσεως ὑπαρχούσης, οὐ διεφυλάξα-

4. ἰδίας e coniect. recepi; vulgo ἰδέας. 5. Ad ἐκάστας repete τόποις. 8. ἀνδρίαν e vet., quam lectionem etiam Auger. praetulit; Wolf. ἀνδρείαν. 20. ἀξίους e Wolfii coniectura, quam Bav. confirmat; vulgo, ἀξίων.

quam vituperare. (32.) Huc accedit, quod nostra quoque terra viros gignit et alit, quum ad artes et negotia solertissimos; tum fortitudine reliquisque virtutibus praestantes, uti e proeliis, quae priscis temporibus commiserunt, satis apparet. (33.) Atque haec observatio non tam laudi nobis quam dedecori est, quippe qui ignavia et flagitiis no-

μεν αὐτήν, ἀλλ' ἐμπεπτώκαμεν εἰς ἄγνοιαν καὶ τα-
ραχήν, καὶ πονηρῶν πραγμάτων ἐπιθυμίαν. Ἀλλὰ
γὰρ, ἣν ἐπακολουθῶν τοῖς ἐνοῦσιν, ἐπιτιμῶ καὶ
κατηγορήσω τῶν ἐνεστώτων πραγμάτων, δέδοικα μὴ
πόρρω λίαν τῆς ὑποθέσεως ἀποπλανῶ.

34. Περί μὲν οὖν τούτων καὶ πρότερον εἰρήκα-
μεν, καὶ πάλιν ἐροῦμεν, ἣν μὴ πείσωμεν ὑμᾶς παύ-
σασθαι τοιαῦτα ἐξαμαρτάνοντας. Περί δέ ὧν ἐξ
ἀρχῆς τὸν λόγον κατεστησάμεν, βραχέα διαλεχθεῖς,
παραχωρήσομαι ταῖς βουλομένοις ἐτι συμβουλεύειν
περί τούτων.

35. Ἡμεῖς γὰρ, ἣν μὲν οὕτως οἰκῶμεν τὴν
πόλιν, ὥςπερ νῦν οἰκοῦμεν, οὐκ ἔστιν ὅπως οὐκ ἂν

3. ἐνοῦσιν' e Wolfii coniectura, quam confirmat Cod. Aug.
K. Sunt autem τὰ ἐνόντα: quae in re sunt, seu ea, quae
dici possunt, i. e. dicendi materia. Ita de Antidosi, (edit.
Auger., T. III, p. 128.) τὰ ἐνόντα εἰπεῖν occurrit. Vett. cum
Bav. αἰνοῦσιν. Steph. αἰνοῦσιν retinuit, et ἐνοῦσιν vertit.

4. Pro ἐνεστώτων, i. e. quae durant adhuc et vigent, (vid.
p. 116. c. 2.) Auger. praeter necessitatem e coniectura in tex-
tu posuit κατεστώτων, (quae constituta seu recepta sunt.)

In ἐνεστώτων consentit quoque Bav. 5. ἀποπλανῶ vett.
cum Bav. uno ore; quod quidem in significatione τοῦ aberrare,
quae h. l. requiritur, non occurrit, sed subaudiri aut
incuria librariorum deesse etiam potest ὑμᾶς, vel τὸν λόγον,
quod et apud alios cum πλανᾶν invenitur, aut denique
novo profus modo pro ἀποπλανηθῶ accipiendum erit,
ut Steph. in Thes., III, p. 343, recte observat. Wolf.
ἀποπλανηθῶ, quem reliqui secuti sunt. Annotat Auger.,
ἀποπλανῶ servari potuisse.

7. πείσωμεν omnes vett.
praeter Hag., quae habet πείσω μὲν, quod Wolf. in πεί-
σωμεν mutandum esse recte iudicavit. Idem offert: ἣν μὴ
πείσω νῦν ὑμᾶς, ut πάλιν et νῦν opponantur. Non male.

bilitatem nostram maculam. Sed satis de his, ne longius
ab instituto aberremus. (34.) Paucis modo de iis, quae
ab initio infirmi, adiectis locum aliis cedam. (35.) Quodh

βουλευσόμεθα, καὶ πολεμήσομεν, καὶ βιωσόμεθα, καὶ σχεδὸν ἅπαντα κακὰ πεισόμεθα καὶ πράξομεν, ἅπερ ἐν τῷ παρόντι καὶ τοῖς παρελθούσι χρόνοις· ἣν δὲ μεταβάλλωμεν τὴν πολιτείαν, δηλοῦντι κατὰ τὸν αὐτὸν λόγον, οἷάπερ ἦν τοῖς προγόνους τὰ πράγματα, τοιαῦτα ἔσται καὶ περὶ ἡμῶς· ἀνάγκη γὰρ ἐκ τῶν αὐτῶν πολιτευμάτων, καὶ τὰς πράξεις ὁμοίας αἰεὶ, καὶ παραπλησίας ἀποβαίνειν.

36. Δεῖ δὲ τὰς μεγίστας αὐτῶν παραλλήλας τιθέντας, βουλεύσασθαι, ποτέρας ἡμῖν αἰρετέον ἐστί. Καὶ πρῶτον σκεψόμεθα τοὺς Ἕλληνας, καὶ τοὺς βαρβάρους, πῶς πρὸς ἐκείνην τὴν πολιτείαν διέκειντο, καὶ πῶς νῦν ἔχουσι πρὸς ἡμᾶς· οὐ γὰρ ἐλάχιστον μέρος τὰ γένη ταῦτα συμβάλλεται πρὸς εὐδαιμονίαν, ὅτ' ἂν ἔχη κατὰ τρόπον ἡμῖν.

37. Οἱ μὲν τοίνυν Ἕλληνες, οὕτως ἐπίστευον τοῖς κατ' ἐκείνον τὸν χρόνον πολιτευομένοις, ὥστε τοὺς πλείστους αὐτῶν ἐκόντας ἐγχειρίσαι τῇ πόλει σφᾶς αὐτούς· οἱ δὲ βάρβαροι τοσοῦτον ἀπείχον τοῦ πολυπραγμονεῖν περὶ τῶν Ἑλληνικῶν πραγμάτων,

9. μεγίστας αὐτῶν. Prius ad πράξεις in antecedentibus, posterius ad πολιτευμάτων referendum est. 10. ἡμῖν in Bav. deest. 15. ὅτ' ἂν ἔχη κατὰ τρόπον ἡμῖν: quando nobis bene voluerint. Auger. perperam: prout de nobis senserint.

republicam, ut nunc, in posterum etiam administrabimus, fieri vix potest, — ut felicitatis participes simus, sin vero eandem emendaverimus, contentaneum est, tales res nostras fore, quales maiorum nostrorum fuerunt. (36.) Quod ut

palam fiat, utriusque administrationis effectus, tum maiorum, tum nostrae, inter se comparandi sunt. Ac primum quidem videamus, quomodo Graeci ac barbari erga veterem rempublicam affecti fuerint, et quomodo nunc erga nos animati sint. (37.) Graeci igitur tantum tunc in nobis fidu-

ὥστε οὔτε μακροῖς πλοίοις ἔγγιστα Φασήλιδος ἔπλεον, οὔτε στρατοπέδοις ἐντὸς Ἄλυσ ποταμοῦ κατέβαινον, ἀλλὰ πολλὴν ἡσυχίαν ἤγον. Νῦν δὲ εἰς τοῦτο τὰ πράγματα κατέστηκεν, ὥστε οἱ μὲν μισοῦσι τὴν πόλιν, οἱ δὲ καταφρονοῦσιν ἡμῶν. Καὶ περὶ μὲν τοῦ μίσους τῶν Ἑλλήνων, αὐτῶν ἀκηκόατε τῶν στρατηγῶν· ὡς δὲ βασιλεὺς ἔχει τὰ πρὸς ἡμᾶς, ἐκ τῶν ἐπιστολῶν, ὧν ἔπεμψεν, ἐδήλωσεν.

38. Ἐτι δὲ πρὸς τούτοις, ὑπὸ μὲν ἐκείνης τῆς εὐταξίας οὕτως ἐπαιδεύθησαν οἱ πολῖται πρὸς ἀρετὴν, ὥστε σφᾶς μὲν αὐτοὺς μὴ κινεῖν, τοὺς δὲ εἰς τὴν χώραν εἰσβάλλοντας ἅπαντας μαχόμενοι νικᾷν. Ἡμεῖς δὲ τούναντίον· ἀλλήλοις μὲν γὰρ κακὰ παρέχουν οὐδὲ μίαν ἡμέραν παραλείπομεν· τῶν δὲ περὶ τὸν πόλεμον οὕτω κατημελήσαμεν, ὥστε οὐδ' εἰς ἐξετάσεις ἰέναι τολμῶμεν, ἢ μὴ λαμβάνωμεν ἀργύριον. Τὸ δὲ μέγιστον· τότε μὲν οὐδεὶς ἦν τῶν πολιτῶν ἐνδεὴς τῶν ἀναγκαίων, οὐδὲ προσαιτῶν τοὺς ἐντυγχάνοντας, τὴν πόλιν κατήσχυεν· νῦν δὲ πλείους εἰσὶν οἱ σπικνιζόμενοι τῶν ἐχόντων· οἷς ἄξιόν ἐστι πολλὴν συγγνώμην ἔχειν, εἰ μηδὲν τῶν κοινῶν φροντίζουσιν, ἀλλὰ τοῦτο σκοποῦσιν, ὅπως αἰεὶ τὴν παροῦσαν ἡμέραν δυνήσονται διαγαγεῖν.

1. ἔγγιστα Med., Ald., Baf. 1, Steph.; Hag., Wolf. ἔγγυστα. Perperam. 11. κινεῖν: turbare. 20. ἐχόντων, scil. χρήματα. Conf. Bo. Ellips., p. 307.

ciam posuerunt, ut plurimi ultro civitati nostrae se committerent, barbari vero eandem timerent. Nunc alteri nos oderunt, aliteri contemnunt. (38.) Huc accedit, quod illi, pacati inter se atque quieti, omnes pugnando superarunt, qui quidem in Atticam impetum facerent, nos contra, quotidie nosmetipsos lacescimus, rem militarem prorsus negligimus, mendicando ab obviis civitatem probro afficimus, ege-

39. Ἐγούμενος μὲν οὖν ἐγώ, ἣν μιμησώμεθα τοὺς προγόνους, καὶ τῶν κακῶν ἡμᾶς τούτων ἀπαλλαγέσθαι, καὶ σωτῆρας οὐ μόνον τῆς πόλεως, ἀλλὰ καὶ τῶν Ἑλλήνων ἀπάντων γενήσεσθαι, τὴν τε πρόσδον ἐποιησάμεν, καὶ τοὺς λόγους εἶρηκα τούτους· ὑμεῖς δὲ ταῦτα πάντα λογισάμενοι, χειροτονεῖτε, ὅτι ἂν ὑμῖν δοκῇ μάλιστα συμφέρειν τῇ πόλει.

pus, rempublicam missam facimus. (39.) Ego vero sperans fore, ut ab his malis liberemur, nec tantum civitati positrae, sed universis etiam Graecis saluti futuri simus, huc accessi dicturus, vobisque, ut reipublicae consultum velitis, permitto.

VIII.
 ΙΣΟΚΡΑΤΟΥΣ
 ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΕΙΡΗΝΗΣ
 ΛΟΓΟΣ
 Η
 ΣΥΜΜΑΧΙΚΟΣ.

ΤΠΟΘΕΣΙΣ
 ΤΟΥ ΣΥΜΜΑΧΙΚΟΥ
 ΛΟΓΟΥ ΤΟΥ ΓΡΑΨΑΝΤΟΣ.

Περμφθεις ὁ Χάρης καταδουλώσασθαι τὴν Ἀμφίπολιν, αὐτονομουμένην κατ' ἐκείνον τὸν χρόνον, καὶ κατ' ἐαυτὴν γενομένην, ὡς τῶν Λακεδαιμονίων μὲν κακῶς διακειμένων μετὰ τὰ Λευκτρικά, καὶ τῶν Ἀθηναίων δ' ἀσθενῶν ὄντων, οὗτος νομίζων ευχερῶς αὐτὴν ὅτε δὴ ποτε λαβεῖν, καὶ μᾶλλον βουλόμενος τὴν ἀρχαίαν δύναμιν περιπριῆσαι τοῖς Ἀθηναίοις, ἐπεχείρητε Χίοις καὶ Ροδίοις καὶ τοῖς λοιποῖς συμμάχοις. Εἴτα ἐκεῖνοι ἀντέστησαν, καὶ ἡττήθη ὁ Χάρης οὕτως, ὥστε λοιπὸν αὐτὸν ἀπορεῖν, τί δεῖ ποιῆσαι. Καὶ γὰρ, εἰ ἀνεχώρησεν ἐξ αὐτῶν, καὶ ἦλθεν εἰς Ἀμφίπολιν, αὐτοὶ ἂν ἀμυνόμενοι ἤρχοντο εἰς τὴν Ἀττικὴν. Ταῦτα δὲ

Verſu 4. τὰ ante Λευκτρικά in Med. deest. 4. καὶ τῶν Ἀθηναίων δὲ. Καὶ δὲ, (iungendae,) ſignificant atquo etiam. 5. ὅτε δὴ ποτε: quovis tempore, ſeu quando vellet. Auger. 9 λοιπὸν: iam, deinceps. 11. ἂν a Med. aſeſt. 11. Ταῦτα. Med. Εἴτα.

αἱ Ἀθηναῖοι ἀκούσαντες, ἤτησαν σπονδάς, καὶ εὐθύς οἱ Χίαι καὶ Ῥόδιοι σὺν ἄλλοις συνέθεντο. Καὶ οὗτός ἐστιν ὁ συμμαχικός πόλεμος. Νῦν οὖν πρόκειται ἐκκλησία περὶ τοῦ καταθῆσθαι τὸν πόλεμον, καὶ ἀνίσταται ὁ Ἰσοκράτης, συμβουλευσάν, ὡς δεῖ μὴ πολυπραγμονεῖν, ἀλλ' ἡσυχάζειν.

Καὶ μερίζει τὸν λόγον εἰς δύο· ἐν μὲν, τὸ καὶ τοὺς Χίους καὶ τοὺς ἄλλους εἶσαι αὐτονόμους· ἐν δέ, τὸ εἶσαι τὴν ἡγεμονίαν τὴν κατὰ θάλατταν. Κατὰ τοῦτο δὲ τὸ μέρος λέγεται Ἀριστείδης ἐπαφεῖναι τὸν ἀντιρρήτικόν τῆς εἰρήνης. Καὶ ἡ μὲν ὑπόθεσις αὕτη· κεφάλαιον δὲ τοῦ λόγου, τὸ συμφέρον. Ἡ δὲ στάσις, πραγματική· συμβουλή γὰρ περὶ τῆς εἰρήνης.

Ἐὰν δέ ποτε ἀναγκασθῇς κοινὸν προοίμιον εἰπεῖν, τὴν κατασκευὴν αὐτῷ ἰδίαν πρόσαγε, ὡς ἐν τῷδε τῷ περὶ εἰρήνης Ἰσοκράτους ἡ κατασκευὴ ἰδίᾳ προσετίθη, ὅπου φησὶ· περὶ μεγάλων ἤκομεν· περὶ γὰρ πολέμου καὶ εἰρήνης. Κάλλιστον δὲ ἐν τούτοις καὶ τὸ τῆς μεθόδου, εἰ μεθοδεύοιμεν αὐτὰ, ἐπισημαινόμενοι, εἰ καὶ πᾶσιν εἰωθῶς ὁ λόγος εἴη.

Α Λ Λ Η Τ Π Ο Θ Ε Σ Ι Σ

Τ Ο Υ Α Τ Τ Ο Υ Λ Ο Γ Ο Υ

Β Κ Τ Ω Ν Δ Ι Ο Ν Υ Σ Ι Ο Υ Τ Ο Υ Λ Α Ι Κ Α Ρ Ν Α Σ Σ Ε Ω Σ.

Τίς ἂν μᾶλλον ἐπὶ τὴν δικαιοσύνην καὶ τὴν εὐσέβειαν προτρέψαιτο, καὶ ἑκαστὸν τε ἄνδρα ἰδίᾳ καὶ κοινῇ τὰς πόλεις ὅλας, τοῦ περὶ τῆς εἰρήνης λόγου; ἐν γὰρ δὴ ταύ-

2. σὺν ἄλλοις, scil. συμμαχοῖς. 6. ἐν μὲν, τὸ καὶ ταῦς. Med. εἰ οἷόν τε καὶ τούτους ταῦς. 7. ἐν δέ, τὸ. Med. εἴτα τὸ ἄλλοι. 9. ἔτι ἀφεῖναι Med., Bas. 1, Hag.; ἐπαφεῖναι Ald., Auger., Wolf., cui nec ἐπαφεῖναι pro ἐκδεδωκέναι satis placet. 13. κοινόν: *vulgare*, quibus plurimi utuntur. 14. κατασκευὴν ἰδίαν: *conformatio-nem*, (*Wendung*.) Vult nempe, ut, exemplo Ilocratis, methodice apponatur: *tametsi omnes hoc modo exordiri solent*. 14 — 16. ὡς ἐν τῷδε — ἤκομεν in Med. sic leguntur: ἡ οὐ περὶ μεγάλων ἤκομεν, καὶ ἡ κατασκευὴ ἰδίᾳ προσετίθη ἐν τῷ περὶ εἰρήνης Ἰσοκράτους.

τῷ πείθει τοὺς Ἀθηναίους, τῶν μὲν ἀλλατρίων μὴ ἐπιθυμεῖν, ἐπὶ δὲ τοῖς παροῦσι στέργειν· καὶ τῶν μὲν μικρῶν πόλεων ὡς περὶ κτημάτων φείδεσθαι, τοὺς δὲ συμμάχους εὖ νοῖα τε καὶ εὐεργεσίαις πειρᾶσθαι κατέχειν, ἀλλὰ μὴ ταῖς ἀνάγκαις, μηδὲ ταῖς βίαις· τῶν δὲ προγόνων μιμεῖσθαι μὴ τοὺς πρὸ τῶν Δεκελεικῶν γενομένους, οἱ μικροῦ ἐδέχσαν ἀπολέσαι τὴν πόλιν, ἀλλὰ τοὺς πρὸ τῶν Περσικῶν, οἱ καλοκαγαθίαν ἀσκούντες διέτελεσαν. Ἐπιδείκνυται τε ὡς εὐχαὶ πολλαὶ τριήρεις, οὐδ' οἱ μετὰ βίας ἀρχόμενοι Ἕλληνες μεγάλην ποιοῦσι τὴν πόλιν, ἀλλ' αἱ δίκαιαι τε προαιρέσεις, καὶ τὸ τοῖς ἀδικουμένοις βοηθεῖν. Παρακαλεῖ τε τὴν τῶν Ἑλλήνων εὖ νοίαν, οἵκειαν ποιεῖν τῇ πόλει· μεγίστην ἡγούμενος πρὸς εὐδαιμονίαν, καὶ πολεμικοὺς μὲν εἶναι ταῖς παρασκευαῖς καὶ ταῖς μελέταις, εἰρηνικοὺς δὲ τῷ μηδένᾳ μηδὲν ἀδικεῖν· διδάσκων, ὥς οὔτε πρὸς πλοῦτον, οὔτε πρὸς θόξαν, οὐδ' ὅλως πρὸς εὐδαιμονίαν, οὐδὲν ἂν συμβάλοιτο τηλικαύτῃ δυνάμει, ὅσην ἀρετὴ καὶ τὰ μέρη ταύτης· καὶ τοῖς μὴ ταῦτα ὑπειληφῶσιν ἐπιτιμῶν, οἱ τὴν μὲν ἀδικίαν κερδαλέαν ἡγούνται, καὶ πρὸς τὴν βίον τὸν κατ' ἡμέραν συμφέρουσιν, τὴν δὲ δικαιοσύνην ἀλυσιτελῆ, καὶ μᾶλλον ἑτέροις ἢ τοῖς ἔχουσιν ὀφείλουν. Τούτων γὰρ οὐκ οἶδ' εἰ τις ἂν βελτίους, ἢ ἀληθεστέρους, ἢ μᾶλλον πρέποντας φιλοσοφία δύναίτο λόγους εἰπεῖν.

Σ Τ Μ Μ Α Χ Ι Κ Ο Σ.

Ἄπαντες μὲν εἰώθασιν, οἱ παριόντες ἐνθάδε, ταῦτα μέγιστα φάσκειν εἶναι, καὶ μάλιστα σπουδῆς ἄξια τῇ πόλει, περὶ ὧν ἂν αὐτοὶ μέλλωσι συμβουλεύειν. Οὐ μὴν ἀλλ' εἰ καὶ περὶ ἄλλων τινῶν πραγμάτων ἤρμοζε τοιαῦτα προειπεῖν, δοκεῖ μοι πρέπειν καὶ περὶ τῶν νυνὶ παρόντων πραγμάτων ἐντεῦθεν

Verfu 27. Cod. Bav. συμβουλεύειν.

ARGUMENTUM.

(Cap. 1.) Si unquam oratori licet eiusmodi exordio uti: „De maximis rebus atque summo studio dignis ad concionandum accedam,“ certe de ea re licet, de qua nunc deli-

ποιήσασθαι τὴν ἀρχήν. Ἦκομεν γὰρ ἐκκλησιάσονται περὶ τε πολέμου καὶ εἰρήνης, ἃ μεγίστην ἔχει δύναμιν ἐν τῷ βίῳ τῶν ἀνθρώπων, καὶ περὶ ὧν ἀνάγκη τοὺς ὀρθῶς βουλευομένους, ἄμεινον τῶν ἄλλων πράττειν. Τὸ μὲν οὖν μέγεθος, ὑπὲρ ὧν συνεληλύθαμεν, τηλικούτον ἐστίν.

2. Ὅρῳ δ' ὑμᾶς οὐκ ἐξίσου τῶν λεγόντων τὴν ἀκρόασιν ποιουμένους, ἀλλὰ τοῖς μὲν προσέχοντας τὸν νοῦν, τῶν δὲ οὐδὲ τὴν φωνὴν ἀνεχομένους. Καὶ θαυμαστόν οὐδὲν ποιεῖτε. Καὶ γὰρ τὸν ἄλλον χρόνον εἰώθατε πάντας τοὺς ἄλλους ἐκβάλλειν, πλὴν τοὺς συναγροεύοντας ταῖς ὑμετέραις ἐπιθυμίαις. Ὁ καὶ δικαίως ἂν τις ὑμῖν ἐπιτιμήσειεν, ὅτι συνειδότες, πολλοὺς καὶ μεγάλους οἴκους ὑπὸ τῶν κολακευόντων ἀναστάτους γεγεννημένους, καὶ μισοῦντες ἐπὶ τῶν ἰδίων τοὺς ταύτην ἔχοντας τὴν γνώμην, ἐπὶ τῶν καινῶν οὐχ ὁμοίως διάκεισθε πρὸς αὐτούς, ἀλλὰ κατηγοροῦντες τῶν προσιεμένων, καὶ χαίρόντων τοῖς τοιοῦτοις, αὐτοὶ φαίνεσθε μᾶλλον τούτοις πιστεύοντες, ἢ τοῖς ἄλλοις πολίταις. Καὶ γὰρ αὐτοὶ πέποιήκατε τοὺς ῥήτορας μελετᾶν καὶ φιλοσοφεῖν, οὐ τὰ μέλλοντα τῇ πόλει συνοίσειν, ἀλλ' ὅπως ἀρέσκοντας ὑμῖν λόγους ἐροῦσιν, ἐφ' οὓς καὶ νῦν τὸ πλῆθος αὐτῶν συνεῤῥύηκεν. Ἀπασι γὰρ ἐστὶ φανερόν, ὅτι μᾶλλον ἴδεσθε τοῖς παρακαλοῦσιν ὑμᾶς ἐπὶ τὸν πό-

17 — 19. ἀλλὰ κατηγοροῦντες — τοιοῦτοις: *quum reprehendatis istos. qui tales viros (adulatores) admittant, eorumque consuetudine delectentur.* 21. μελετᾶν καὶ φιλοσοφεῖν. Vid. Paneg., p. 53. 25. ὑμᾶς. Med. et Bav. ἡμᾶς. Sed parum interest.

beraturi convenimus, de bello, inquam, ac pace. (2.) Scio quidem, vos nemini attentam praebere aurem praeterquam iis, qui vestrae plus habendi cupiditati blandientes ad bellum vos adhortantur; sed ipsam hanc vestram cupiditatem,

λεμον, ἢ τοῖς περὶ τῆς εἰρήνης συμβουλευέουσιν. Οἱ μὲν γὰρ προσδοκίαν ἐμποιοῦσιν, ὡς καὶ τὰς κτήσεις τὰς ἐν ταῖς πόλεσι κοιμούμεθα, καὶ τὴν δύναμιν ἀναληψόμεθα πάλιν, ἣν καὶ πρότερον ἐτυγχάνομεν ἔχοντες· οἱ δ' οὐδὲν τοιοῦτο προτείνουσιν, ἀλλ' ὡς ἡσυχίαν ἔχειν δεῖ, καὶ μὴ μεγάλων ἐπιθυμεῖν παρὰ τὸ δίκαιον, ἀλλὰ στέργειν τοῖς παροῦσιν, ὃ χαλεπώτατον πάντων τοῖς πλείστοις τῶν ἀνθρώπων ἐστίν. Οὕτω γὰρ ἐξηρτήμεθα τῶν ἐλπίδων, καὶ πρὸς τὰς δοκούσας εἶναι πλεονεξίας ἀπλῆστως ἔχομεν, ὥστ' οὐδ' οἱ κεκτημένοι τοὺς μεγίστους πλούτους, μένειν ἐπὶ τούτοις ἐθέλουσιν, ἀλλ' αἰετὸ τοῦ πλείονος ὀρεγόμενοι, καὶ περὶ τῶν ὑπαρχόντων κινδυνεύουσιν. Ὅπερ ἄξιόν ἐστι δεδιέναι, μὴ καὶ νῦν ἡμεῖς ἐνόχοι γενώμεθα ταύταις ταῖς ἀνοίαις. Λίαν γὰρ τινές μοι δοκοῦσιν ὠρμηθῆναι πρὸς τὸν πόλεμον, ὥσπερ οὐ τῶν τυχόντων συμβεβουλευκόντων, ἀλλ' ὡς τῶν θεῶν ἀκηκόες, ὅτι καὶ κατερθώσομεν ἅπαντα, καὶ ῥαδίως τῶν ἐχθρῶν ἐπικρατήσομεν.

3. Χρὴ δὲ τοὺς νοῦν ἔχοντας περὶ μὲν ὧν ἴσασι, μὴ βουλευέσθαι, (περίεργον γάρ,) ἀλλὰ πράττειν ὡς ἐγνώκασι, περὶ ὧν δ' ἂν βουλευώνται, μὴ νομίζειν εἰδέναι τὸ συμβησόμενον, ἀλλ' ὡς δέξῃ μὲν

9. Wollfii maior vitioſe Οὕτω. 10. πλεονεξίας e Wollfii coniectura, quam Bav. et Auger. K. confirman; vulgo πλημμελείας. 14. Med. Διόπερ. 22. ὡς. Bav., Ald., Basf. 1, Hag., Wolf., Steph. ὧν; Med. et Auger. Codd. K. et N. ὡς, quod Auger. recepit, vertens: quide decreverint. Pro ὧν, alibi quidē posuit pro εἰ, quod vero contextus h. l. refuit, etiam Wollf. in notis mavult ὡς.

quae facit, ut oratores non quid reipublicae expediat, sed quid vobis placeat, meditentur, sedendam esse arbitrator. (3.) Atqui vobis, qui quod deliberaturi estis, nondum certo scitis, sed ob id ipsum deliberatis, quod quid faciendum

χρωμένους, ὅτι ἂν τύχη δὲ γενησόμενον, οὕτω δια-
νοεῖσθαι περὶ αὐτῶν. Ὡν ὑμεῖς οὐδέτερον τυγχά-
νετε ποιοῦντες, ἀλλ' ὡς οἶόν τε ταραχωδέστατα
διάκεισθε. Συνεληλύθατε μὲν γὰρ, ὡς δεῶν ὑμᾶς,
ἐξ ἀπάντων τῶν ῥηθέντων, ἐκλέξασθαι τὸ βέλτι-
στον, ὥς περ δ' ἤδη σαφῶς εἰδότες ὁ πρακτέον ἐστίν,
οὐκ ἐθέλετε ἀκοῦειν, πλὴν τῶν πρὸς ἡδονὴν δημηγό-
ρούντων. Καίτοι προσῆκεν ὑμᾶς, εἴπερ ἠβούλεσθε
ζητεῖν τὸ τῇ πόλει συμφέρον, μᾶλλον τοῖς ἐναντιου-
μένοις ταῖς ὑμετέραις γνώμαις προσέχειν τὸν νοῦν,
ἢ ταῖς καταχαριζομένοις· εἰδότες, ὅτι τῶν ἐνθάδε
παριόντων, οἱ μὲν ἂ βούλεσθε λέγοντες, ῥαδίως
ἐξαπατᾶν δύνανται· τὸ γὰρ πρὸς χάριν ῥηθέν, ἐπι-
σκοτεῖ τῷ καθορᾶν ὑμᾶς τὸ βέλτιστον· ὑπὸ δὲ τῶν
μὴ πρὸς ἡδονὴν συμβουλευόντων, οὐδὲν ἂν πάθοιτε
τοιοῦτον. Οὐ γάρ ἐστιν, ὅπως ἂν μεταπεισῶναι δυνη-
θεῖεν ὑμᾶς, μὴ φανερόν τὸ συμφέρον ποιήσαντες.
Χωρὶς δὲ τούτων πῶς ἂν ἄνθρωποι καλῶς δυνηθεῖεν,
ἢ κρίναι περὶ τῶν γεγεννημένων, ἢ βουλευσασθαι περὶ
τῶν μελλόντων, εἰ μὴ τοὺς μὲν λόγους τοὺς τῶν
ἐναντιουμένων παραλλήλους ἐξετάζουσιν, αὐτοὶ δὲ
αὐτοὺς κοινὰς ἀμφοτέροις ἀκροατὰς παρέχουσιν;

1. δὲ respondet τῷ μὲν ante χρωμένους. Ordo verborum
est: Κρῆ οὕτω διανοεῖσθαι περὶ αὐτῶν, ὡς δόξῃ μὲν χρω-
μένους, γενησόμενον δὲ, ὅτι ἂν τύχη. 10. ὑμετέραις.
Med., Ald., Baf. 1 ἡμετέραις; Hag., Wolf., Aug. ὑμε-
τέραις, quam lectionem Bav. confirmat. 20. τοὺς
ante τῶν tuentur vet. et Steph.; Auger. cum Wolfio omi-
lit. Auger. legendum putat: εἰ μὴ τῶν μὲν λόγων τοὺς
ἐναντιουμένους παραλλήλους ἐξετάζουσιν, quod opus non est.
22. ἀμφοτέροις e Wolfii coniectura; vet. cum Bav. ἀμ-

lit, nescitis, non tam ii audiendi sunt, qui cupiditati vo-
luntariae gratificantur, quam ii, qui adversantur eidem, quum
ab his verum audire ab illis facillime decipi possitis.

4. Θαυμάζω δὲ τῶν πρεσβυτέρων, εἰ μηκέτι μνημονεύουσι, καὶ τῶν νεωτέρων, εἰ μηδενὸς ἀκηκίασιν, ὅτι διὰ μὲν τοὺς παραινοῦντας ἀντέχεσθαι τῆς εἰρήνης, οὐδὲν πώποτε κακὸν ἐπάθομεν, διὰ δὲ τοὺς ῥαδίως τὸν πόλεμον ἀναιρουμένους, πολλαῖς ἤδη καὶ μεγάλαις συμφοραῖς περιεπέσομεν. Ὡν ἡμεῖς οὐδεμίαν ποιούμεθα μνηΐαν, ἀλλ' ἐτοίμως ἔχομεν, μηδὲν εἰς τοῦμπροσθεν ἡμῖν αὐτοῖς πράττοντες, τριήρεις πληροῦν, καὶ χρημάτων εἰςφορὰς ποιεῖσθαι, καὶ βοηθεῖν καὶ πολεμεῖν οἷς ἂν τύχωμεν, ὥσπερ ἐν ἀλλοτρίᾳ τῇ πόλει κινδυνεύοντες. Τούτων δ' αἰτίον ἐστίν, ὅτι προσῆκον ὑμᾶς ὁμοίως ὑπὲρ τῶν κοινῶν, ὥσπερ ὑπὲρ τῶν ἰδίων σπουδάζειν, ὑμεῖς δὲ οὐ τὴν αὐτὴν γνώμην ἔχετε περὶ αὐτῶν· ἀλλ' ὅταν μὲν ὑπὲρ τῶν ἰδίων βουλευσθε, ζητεῖτε συμβούλους τοὺς ἄμεινον φρονοῦντας ὑμῶν αὐτῶν, ὅταν δὲ ὑπὲρ τῶν τῆς πόλεως ἐκκλησιάζητε, τοῖς μὲν τοιοῦτοις ἀπιστεῖτε, καὶ φθονεῖτε, τοὺς δὲ πονηροὺς τῶν ἐπὶ τὸ βῆμα παριόντων ἐπαινεῖτε καὶ νομίζετε δημοτικωτέρους εἶναι τοὺς μεθύοντας τῶν νηφόντων, καὶ τοὺς νῦν οὐκ ἔχοντας τῶν εὖ φρονούντων, καὶ τοὺς τὰ

φοιτέρους, quod ad marginem Med. vir doctus mutavit in ἀμφοτέρων. 8. μηδὲν εἰς τοῦμπροσθεν ἡμῖν αὐτοῖς πράττοντες. Alii aliter interpretantur. Onophrius Bartholinus, cuius Wolf. in notis mentionem facit: *nullam ex ea re utilitatem nobis comparantes.*, Recte, credo.

Auger.: „*nihil facientes nobismetipsis in anteriora*, i. e. „de futuro securi.“ 12. προσῆκον e Bav. et Cod. Auger. I. revocavi; vulgo προσηκον. 18. πονηροὺς e vett. et Bav. revocavi; Wolf. e coniectura πονηροτάτους, quod Steph. et Auger. receperunt.

(4.) Quum vero in rebus privatis prudentiores in consilium adhibeatis, in publicis contra insipientiores, quid mirum est, vos ad bellum tam paratos esse et calamitatum immemores,

τῆς πόλεως διανεμομένους, τῶν ἐκ τῆς ἰδίας οὐσίας ὑμῖν λειτουργούντων. "Ὡς τ' ἄξιον θαυμάζειν, εἴ τις ἐλπίζει τὴν πόλιν, τοιούτοις συμβούλοις χρωμένην, ἐπὶ τὸ βέλτιον ἐπιδώσειν.

5. Ἐγὼ δ' οἶδα μὲν, ὅτι πρὸς κινεῖς ἐστὶν ἐναντιοῦσθαι ταῖς ὑμετέραις διανοαῖς, καὶ ὅτι, δημοκρατίας οὐσης, οὐκ ἐστὶ παρρησία, πλὴν ἐνθάδε μὲν τοῖς ἀφρονεστάτοις, καὶ μηδὲν ὑμῶν φροντίζουσιν, ἐν δὲ τῷ θεάτρῳ, τοῖς κωμωδοδιδασκάλοις. "Ὁ καὶ πάντων ἐστὶ δεινότατον, ὅτι τοῖς μὲν ἐκφέρουσιν εἰς τοὺς ἄλλους Ἕλληνας τὰ τῆς πόλεως ἀμαρτήματα, τοσούτην ἔχετε χάριν, ὅσῃν οὐδὲ τοῖς εὖ ποιοῦσι, πρὸς δὲ τοὺς ἐπιπλήττοντας καὶ νοουθετοῦντας ὑμᾶς οὕτω διατίθεσθε δυσκόλως, ὥς περ τοὺς κακὸν τι τὴν πόλιν ἐργαζομένους. "Ομοῦς δὲ καὶ τούτων ὑπαρχόντων, οὐκ ἂν ἀποσταίην ὧν διενερόμεθα. Παρελήλυθα γὰρ, οὐ χαριούμενος ὑμῖν, οὐδὲ χειροτονίαν μνηστεύσων, ἀλλ' ἀποφανεόμενος ἅ τυχάνω γινώσκων, πρῶτον μὲν, περὶ ὧν οἱ Πρυτάνεις προτιθέασιν, ἔπειτα καὶ περὶ τῶν ἄλλων, τῶν τῆς πόλεως πραγμάτων. Οὐδὲν γὰρ ὄφελός ἐστι τῶν νῦν περὶ τῆς εἰρήνης γνωσθέντων, ἢ μὴ καὶ περὶ τῶν λοιπῶν ὀρθῶς βουλευσώμεθα.

7. ἐνθάδε: *in suggestu*. 14. Pro ὥς περ Retbergius mavult ὡς πρὸς. 18. χειροτονίαν, i. e. magistratus, qui dabantur per suffragia populi. Auger. 22. ἐστὶ e Bav. et vet., nec non Steph. revocavi, loco ἔσται, quod Wolf. coniecit et Auger. recepit.

quibus bello oppressi fuistis, iis, qui pacem suadent, maxime adversari? (5.) Quamquam vero scio, quam arduum sit, vestris adversari sententiis, libertatemque loquendi iis tantum in hac democratia concessam esse, qui vestra delicta efferant, non, qui emendare velint, tamen primum de iis, quae Prytanes retulerunt, deinde et de ceteris reipublicae

6. Φημί δ' οὖν χρῆναι ποιεῖσθαι τὴν εἰρήνην, μὴ μόνον πρὸς Χίους, καὶ Ῥοδίους, καὶ Βυζαντίους, ἀλλὰ καὶ πρὸς ἅπαντας ἀνθρώπους· καὶ χρῆσθαι ταῖς συνθήκαις, μὴ ταύταις αἷς νῦν τινὲς γεγράφασιν, ἀλλὰ ταῖς γενομέναις μὲν πρὸς βασιλεία καὶ Λακεδαιμονίους, προσταττούταις δέ, τοὺς Ἕλληνας αὐτονόμους εἶναι, καὶ τὰς φρουρὰς ἐκ τῶν ἀλλοτρίων πόλεων ἐξίεναι, καὶ τὴν αὐτῶν ἔχειν ἐκάστους. Τούτων γὰρ οὔτε δικαιοτέρας εὐρήσομεν, οὔτε μᾶλλον τῇ πόλει συμφερούσας.

7. Ἦν μὲν οὖν ἐνταῦθα καταλίπω τὸν λόγον, οἷδ' ὅτι δόξω τὴν πόλιν ἐλαττοῦν, εἰ Θηβαῖοι μὲν ἔξουσι Θεσπιάς καὶ Πλαταιάς, καὶ τὰς ἄλλας πόλεις, ἃς παρὰ τοὺς ὅρκους κατειλήφασιν, ἡμεῖς δὲ ἔξιμεν μηδὲ μιᾶς ἀνάγκης οὐσης, ἐξ ὧν τυγχάνομεν ἔχοντες. Ἦν δὲ διὰ τέλους ἀκούσῃτέ μου πρὸςέχοντες τὸν νοῦν, οἶμαι πάντας ἂν ὑμᾶς καταγνώσεσθαι πολλὴν ἄνοιαν καὶ μανίαν τῶν τὴν ἀδικίαν πλεονεξίαν εἶναι νομίζοντων, καὶ τῶν τὰς ἀλλοτρίας πόλεις κατεχόντων βίᾳ, καὶ μὴ λογιζομένων τὰς συμφορὰς, τὰς ἐκ τῶν τοιούτων ἔργων γιγνομένας. Ταῦτα μὲν οὖν διὰ παντὸς τοῦ λόγου πειράσσομαι διδάσκειν ὑμᾶς.

2. Post Βυζαντίους Wolf. e Diode. Sic. XVI. 7. 21. addit καὶ Κώους, inquit omnibus libris et in ipsa oratione de Permutatione, ubi huius orationis argumentum legitur. Steph. et Auger. receperunt καὶ Κώους.

negotiiis, sententiam libere aperiam. (6.) *Pars prima.* Pacem igitur cum omnibus faciendam esse cenleo, et quidem his conditionibus, quae Graecos sui inris esse ac suam quemque regionem tenere iubeant. (7.) Etsi autem ab initio iniustum videbitur, si, nobis alienas possessiones relinquentibus, reliqui nostrum exemplum non sequuntur, tamen, si orationem ad finem attente audiveritis, dementiae atque insaniae condemnabitis eos, qui alienas urbes vi tenent, nec, quae ex

8. Περὶ δὲ τῆς εἰρήνης πρῶτον δικλεχθῶμεν, καὶ σκεψώμεθα τί ἂν ἐν τῷ παρόντι γενέσθαι βουληθῇμεν ἡμῖν. Ἦν γὰρ καλῶς ταῦτα ὀρισώμεθα, καὶ νουνεχόντως, πρὸς ταύτην τὴν ὑπόθεσιν ἀποβλέποντες, ἄμεινον βουλευσόμεθα καὶ περὶ τῶν ἄλλων.

9. Ἄρ' οὖν ἂν ἐξαρκέσειεν ἡμῖν, εἰ τὴν τε πᾶσιν ἀσφαλῶς εἰκοῖμεν, καὶ τὰ πρὸς τὸν βίον εὐπαρώτεροι γιγνοίμεθα, καὶ τὰ τε πρὸς ἡμᾶς αὐτοὺς ὁμονοοῖμεν, καὶ παρὰ τοῖς ἄλλοις Ἕλλησιν εὐδοκμοῖμεν; Ἐγὼ μὲν γὰρ ἡγοῦμαι τούτων ὑπαρξάντων, τελέως τὴν πᾶσιν πάλιν εὐδαιμονήσειν. Ὁ μὲν τοίνυν πόλεμος ἀπάντων ἡμᾶς τῶν εἰρημένων ἀπεστέρηκε· καὶ γὰρ τοι πενεστέρους πεποίηκε, καὶ πολλοὺς κινδύνους ὑπομένειν ἠνάγκασε, καὶ πρὸς τρῆς Ἕλληνας διαβέβληκε, καὶ πάντα τρόπον τεταλαιπώρηκεν ἡμᾶς. Ἦν δὲ τὴν εἰρήνην ποτησώμεθα, καὶ τοιοῦτους ἡμᾶς αὐτοὺς παράσχωμεν, οἷους αἱ κριναὶ συνθῆκαι προστάττουσι, μετὰ πολλῆς μὲν ἀσφαλείας τὴν πόλιν οἰκήσομεν, ἀπαλλαγέντες πολέμων καὶ κινδύνων καὶ ταραχῆς, εἰς ἣν νῦν πρὸς ἀλλήλους κατέστημεν· καθ' ἑκάστην δὲ τὴν ἡμέραν εἰς εὐπορίαν ἐπιδώσομεν, ἀναπεκαυμένοι μὲν τῶν εἰσφορῶν, καὶ τῶν τριηραρχιῶν, καὶ τῶν ἄλλων τῶν περὶ τὸν πόλεμον λειτουργιῶν, ἀδεῶς δὲ γεωργοῦντες, καὶ

4. νουνεχόντως in Ald., operarum errore, deest. 21. κατέστημεν e Wolfii coniectura, vet. et Bav. tuentibus κατέσταμεν. Vulgatam verte: *in quam (turbam) erga nos ipso incidimus.*

eiusmodi factis calamitates oriantur, animadvertunt. (8.) Ac primum quidem de pace et quid in praesentia optemus, deinde de aliis rebus sermo erit. (9.) Quodsi in praesentia securitatem, necessitates, concordiam ac bonam apud

τὴν θάλατταν πλέοντες, καὶ ταῖς ἄλλαις ἐργασίαις ἐπιχειροῦντες, αἱ νῦν διὰ τὸν πόλεμον ἐκλελοίπασιν. Ὀψόμεθα δὲ τὴν πόλιν διπλασίας μὲν ἢ νῦν τὰς προσόδους λαμβάνουσιν, μεστήν δὲ γενομένην ἐμπόρων καὶ ξένων καὶ μετοίκων, ὧν νῦν ἔρημος κατέστηκε. Τὸ δὲ μέγιστον, συμμάχους ἔχομεν ἅπαντας ἀνθρώπους, οὐ βεβιασμένους, ἀλλὰ πεπεισμένους· οὐδ' ἐν μὲν ταῖς ἀσφαλείαις διὰ τὴν δύναμιν ἡμῶν ὑποδεχομένους, ἐν δὲ τοῖς κινδύνοις ἀποστήσασμένους, ἀλλ' οὕτω διακειμένους, ὥσπερ χρη τοὺς ἀληθῶς συμμάχους καὶ φίλους ὄντας. Πρὸς δὲ τοῦτοις, ἃ νῦν ἀπολαβεῖν οὐ δυνάμεθα διὰ πολέμου καὶ πολλῆς δαπάνης, τὰῦτα διὰ πρεσβείας ῥαδίως κοιμούμεθα. Μὴ γὰρ οἴεσθε, μήτε Κερσοβλέπτην ὑπὲρ Κερρήνησου, μήτε Φίλιππον ὑπὲρ Ἀμφιπόλεως ἡμῖν πολεμήσειν, ὅταν ἴδωσιν ἡμᾶς μηδενὸς τῶν ἀλλοτρίων ἐφιεμένους. Νῦν μὲν γὰρ εἰκότως φοβοῦνται γείτονα ποιήσασθαι τὴν πόλιν ταῖς αὐτῶν δυναστείαις· ὁρῶσι γὰρ ἡμᾶς οὐ στέργοντας οἷς ἂν ἔχομεν, ἀλλ' αἰ τοῦ πλείονος ὀρεγομένους. Ἦν δὲ μεταβαλόμεθα τὸν τρόπον, καὶ δεῖξαν βελτίω λάβωμεν, οὐ μόνον ἀποστήσονται τῆς ἡμετέρας, ἀλλὰ καὶ τῆς αὐτῶν προσδώσουσι. Αὐσιτελήσει γὰρ αὐτοῖς θεραπεύουσι τὴν δύναμιν τὴν τῆς πόλεως, ἀσφαλῶς ἔχειν τὰς αὐτῶν βασιλείας. Καὶ μὲν δὴ καὶ τῆς Θράκης ἡμῖν ἐξέσται τοσαύτην ἀποτεμέσθαι χώραν, ὥστε μὴ

-
1. καὶ ante ταῖς a Brubach. et Hag. abest. 4. μεστήν. Med. et Hag. μεγίστην. 5. μετοίκων. Suidas: οἱ ἐξ ἐτέρας πόλεως μεταικοῦντες ἐν ἐτέρᾳ, καὶ μὴ πρὸς ὀλίγον ἐπιδημοῦντες, ὡς ξένοι. 14. Βαν. Κερσοκλέπτην. 19. Pro ἔχομεν Βαν. et Ald. ἔχομεν; Auger. ἔχομεν. 26. Βαλ. 1. et Auger. ἀποτέμεσθαι.
-

alios existimationem desideramus, bellum certe haec bona nobis eripuit, pax restituet, et insuper ab externis hostibus

μόνον αὐτοὺς ἄφθονον ἔχειν, ἀλλὰ καὶ τοῖς δεομέ-
νοις τῶν Ἑλλήνων, καὶ δι' ἀπορίαν πλανωμένοις,
ικανὸν δύνασθαι βίον παρασχεῖν. "Οπου γὰρ ἸΑθηνό-
δωρος καὶ Καλλίστρατος, ὁ μὲν ἰδιώτης ὢν, ὁ δὲ
Φυγᾶς, οἰκίσαι πέλεις οἷσί τε γεγονάσιν, ἤπου βου-
ληθέντες ἡμεῖς, πολλοὺς ἂν τόπους τοιούτους δυνη-
θεῖμεν κατὰσχεῖν. Χρὴ δὲ τοὺς πρωτεύειν ἐν τοῖς
Ἑλλήσιν ἀξιοῦντας, τοιούτων ἔργων ἡγεμόνας γήνε-
σθαι πολὺ μᾶλλον, ἢ πολέμου καὶ στρατοπέδου ξε-
νικοῦ, ὧν νῦν ἡμεῖς ἐπιθυμοῦντες τυγχάνομεν.

10. Περὶ μὲν οὖν ὧν οἱ πρέσβεις ἐπαγγέλλον-
ται, καὶ ταῦθ' ἱκανὰ, καὶ πολλὰ ἂν ἴσως τις προσ-
θεῖη τούτοις. Ἡγοῦμαι δὲ δεῖν ἡμᾶς οὐ μόνον ψη-
φισαμένους τὴν εἰρήνην, ἐκ τῆς ἐκκλησίας ἀπελθεῖν,
ἀλλὰ καὶ βουλευσαμένους, ὅπως ἄξομεν αὐτὴν, καὶ
μὴ ποιήσομεν ὅπερ εἰώθαμεν, ὅλγον χρόνον διαλι-
πόντες πάλιν εἰς τὰς αὐτὰς καταστησόμεθα ταρα-
χάς, μὴδ' ἀναβολὴν ἀλλ' ἀπαλλαγὴν εὐρήσομεν τι-
να τῶν κακῶν τῶν παρόντων. Οὐδὲν δὲ τούτων
οἷόν τ' ἐστὶ γενέσθαι πρότερον, πρὶν ἂν πεισθῇτε,
τὴν μὲν ἡσυχίαν ὠφελιμωτέραν καὶ κερδαλειωτέραν

6. οἰκίσαι. Ven., nec non Bav., οἰκῆσαι. 15. βου-
λευσαμένους e Wolfii coniectura propter ψηφισαμένους.
probante Segasario, p. 94, quemadmodum et legitur in ora-
tione de Antidoli, edit. Steph., p. 333, D, ubi eadem ite-
rantur; Bav. et vet. βουλευσομένους. 16. ἄξομεν cum
reliquis indicativis: ποιήσομεν, (v. 16,) καταστησόμεθα,
(v. 17,) εὐρήσομεν, (v. 18,) e vet. et Auger. Codd. H. et
I. revocavi, praeceunte Augerio. Wolf. ubique coniunctivos
habet.

liberabit. (10.) At vero non solum pax facienda est, sed
deliberandum etiam, qua ratione illam conservemus, nec
tantum dilationem, sed praesentium malorum liberationem
inventiamus; quod fieri non potest, nisi vobis pluribus de-
monstravero, quietem esse sollicitudini praefarendam, impro-

εἶναι τῆς πολυπραγμοσύνης, τὴν δὲ δικαιοσύνην τῆς ἀδικίας, τὴν δὲ τῶν ἰδίων ἐπιμέλειαν τῆς τῶν ἄλλοτριῶν ἐπιθυμίας. Περὶ ὧν οὐδεὶς πώποτε τῶν ῥητόρων εἶπεῖν ὑμῖν ἐτόλμησεν· ἐγὼ δὲ περὶ αὐτῶν τούτων τοὺς πλείστους τῶν λόγων μέλλω ποιεῖσθαι πρὸς ὑμᾶς· ὁρῶ γὰρ τὴν εὐδαιμονίαν ἐν τούτοις ἐνοῦσαν, ἀλλ' οὐκ ἐν οἷς ἐτυγχάνομεν πράττοντες. Ἀνάγκη δὲ τὸν ἔξω τῶν εἰθισμένων ἐπιχειροῦντα δημηγορεῖν, καὶ τὰς ὑμετέρας γνώμας μεταστῆσαι βουλούμενον, πολλῶν πραγμάτων ἄψασθαι, καὶ διὰ μακροτέρων τοὺς λόγους ποιήσασθαι· καὶ τὰ μὲν ἀναμνησάιναι, τῶν δὲ κατηγορεῖν, τὰ δ' ἐπαινέσαι, περὶ δὲ τῶν συμβουλευσάιναι· μάλιστα γὰρ ἂν τις ὑμᾶς ἐξ ἀπάντων τούτων ἐπὶ τὸ βέλτιον φρονῆσαι δυνήσκειν προαγαγεῖν.

11. Ἐχει γὰρ οὕτως. Ἐμοὶ δοκοῦσιν ἅπαντες μὲν ἐπιθυμεῖν τοῦ συμφέροντος, καὶ τοῦ πλεόν ἔχειν τῶν ἄλλων, οὐκ εἰδέναι δὲ τὰς πράξεις τὰς ἐπὶ ταῦτα φερούσας, ἀλλὰ ταῖς δόξαις διαφέρειν ἀλλήλων. Οἱ μὲν γὰρ ἔχουσιν ἐπιεικεῖς, καὶ στοχάζεσθαι τοῦ δέοντος δυναμένας, οἱ δ' ὥς οἷόν τε πλεῖστον τοῦ συμφέροντος διμαρτανούσας. Ὅπερ καὶ τῇ πόλει συμβέβηκεν. Ἡμεῖς γὰρ οἰόμεθα μὲν, ἣν τὴν θάλασσαν πλέωμεν πολλαῖς τριήρεσι, καὶ

7. Pro εὐτυγχάνομεν Wolf. mavult τυγχάνομεν, quoniam Athenienses adhuc in eo erant. Sed ferri potest: quod adhuc fecimus. 8. δὲ ex oratione de Antidosi, flagitante contextu, Auger. cum Wolf. revocavit, quam lectionem Bav. confirmat; vett. γὰρ. 18. τὰς post πράξεις in Bav. deest.

bitati iusticiam, suarum rerum curam cupiditati alienarum, eisi de his rebus nemo oratorum apud vos verba facere conatus est. (11.) Omnes quidem homines commodum suum spectant, sed viam nescientes, diversas rationes ineunt.

βιαζώμεθα τὰς πόλεις συντάξεις δίδόναι, καὶ συν-
 ἔδρους ἐνθάδε πέμπειν, διαπράξασθαι τι τῶν δεόντων·
 πλείστον δὲ διεψεύσαμεθα τῆς ἀληθείας. Ὡν μὲν
 γὰρ ἠλπίζομεν, οὐδὲν ἀποβέβηκεν, ἔχθραι δ' ἡμῶν
 ἐξ αὐτῶν καὶ πόλεμοι καὶ δαπάναι πολλὰ καὶ γέγονα-
 σιν. Εἰκότως· καὶ γὰρ τὸ πρότερον ἐκ μὲν τῆς
 τοιαύτης πολυπραγμοσύνης εἰς τοὺς ἐσχάτους κινδύ-
 νους κατέστημεν· ἐκ δὲ τοῦ δικαίαν τὴν πᾶσιν
 παρέχειν, καὶ βοηθεῖν τοῖς ἀδικουμένοις, καὶ μὴ
 τῶν ἀλλοτρίων ἐπιθυμεῖν, παρ' ἐκόντων τῶν Ἑλλή-
 νων τὴν ἡγεμονίαν ἐλάβομεν· ὣν νῦν ἀλογίστως;
 καὶ λίαν εἰκὴ πολὺν ἤδη χρόνον καταφρονοῦμεν.

12. Εἰς τοῦτο γὰρ τινες ἀνοίας ἐληλύθασιν;
 ὥςθ' ὑπειλήφασι τὴν μὲν ἀδικίαν ἐπονειδιστον μὲν εἶ-
 ναι, κερδαλέαν δὲ, καὶ πρὸς τὸν βίον τὸν καθ' ἡμέ-
 ραν συμφέρουσαν, τὴν δὲ δικαιοσύνην εὐδόκιμον μὲν,
 ἀλυσιτελῆ δὲ, καὶ μᾶλλον δυναμένην τοὺς ἄλλους
 ὠφελεῖν, ἢ τοὺς ἔχοντας αὐτήν· κακῶς εἰδότες,
 οἷς οὔτε πρὸς χρηματισμὸν, οὔτε πρὸς δόξαν, οὔτε
 πρὸς ἃ δεῖ πράττειν, οὔθ' ὅλως πρὸς εὐδαιμονίαν
 οὐδὲν ἂν συμβάλοιτο τηλικαύτην δύναμιν, ὅσῃν περ

19. οὔτε πρὸς δόξαν in Bav. et vett. defunt, Wolf. ex
 orat. de Antidosi, ubi eadem repetuntur, tacite huc transmi-
 sit, eumque posteriores editiones secutae sunt. 20. πρὸς
 ἃ δεῖ πράττειν: ad ea, quae necessaria sunt gerenda
 seu ad rem bene gerendam. 21. τηλικαύτην δύναμιν,
 ὅσῃν περ e Wolfii coniectura, qui maximam huius loci
 partem ex oratione de Antidosi correxit. Bav., Anger. Codd.
 H. et I., Ald., BaI. 1, Hag. τηλικαύτη δύναμις ὅσον περ;

Ita nos quoque Graecorum imperium expetentes, dum a re-
 cta via aberramus, nil nisi inimicitias, bella et sumptus no-
 bis paramus. (12.) Qui iustitiam probatam quidem, sed
 inutilem, vel iustos etiam miseros habent iniustus, in ma-
 ximo isti errore versantur. Sola virtus eiusque para iustitia

ἀρετῇ, καὶ τὰ μέρη ταύτης. Τοῖς γὰρ ἀγαθοῖς οἷς ἔχομεν ἐν τῇ ψυχῇ, τούτοις κτώμεθα καὶ τὰς ὠφελείας, ὧν δεόμενοι τυγχάνομεν· ὥςθ' οἱ τῆς ἑαυτῶν διανοίας ὀλιγωροῦντες, λελήθασι σφᾶς αὐτοὺς ἅμα τοῦ τε φρονεῖν ἄμεινον, καὶ τοῦ βέλτιον τῶν ἄλλων πράττειν ὀλιγωροῦντες. Θαυμάζω δ' εἴ τις οἶεται τοὺς τὴν εὐσέβειαν καὶ τὴν δικαιοσύνην ἀσχοῦντας, καὶ καρτερεῖν καὶ μένειν ἐπὶ τούτοις ἐθέλοντας, ἔλαττον ἔχειν τῶν πονηρῶν, ἀλλ' οὐχ ἡγουμένους, καὶ παρὰ θεοῖς, καὶ παρὰ ἀνθρώποις πλεον οἶσσεσθαι τῶν ἄλλων. Ἐγὼ μὲν γὰρ πέπεισμαι τούτους μόνους, ὧν δεῖ πλεονεκτεῖν, τοὺς δ' ἄλλους, ὧν οὐ βέλτιόν ἐστιν. Ὅρῳ μὲν γὰρ τοὺς μὲν τὴν ἀδικίαν προτιμῶντας, καὶ τὸ λαβεῖν τι τῶν ἀλλοτρίων μέγιστον ἀγαθὸν εἶναι νομίζοντας, ὅμοια πάσχοντας τοῖς δελεαζομένοις τῶν ζώων, καὶ κατ' ἀρχὰς μὲν ἀπολαύοντας ὧν ἂν λάβωσιν, ἐλγῶ δ' ὕστερον ἐν τοῖς μεγίστοις κακοῖς ὄντας· ταῦς δὲ μετ' εὐσεβείας καὶ δικαιοσύνης ζῶντας, ἐν τε τοῖς παροῦσι χρόνοις ἀσφαλῶς διάγοντας, καὶ περὶ

Med. τηλικαύτη δύναμις, quod vir doctus mutavit in τηλικαύτη δυνάμει. In oratione de Antidosi legitur: οὐδὲν ἂν συμβάλοι τηλικαύτην δύνάμιν ὅσην. Hinc notum locum ita potius legendum esse statuo: συμβάλοι τοσοῦτον ὅσον περ. Super τοσοῦτον alienam manum ex oratione de Antidosi notasse τηλικαύτη δύναμις, aliam vero τοσοῦτον praeter primam syllabam, (τὸ,) delevit, atque ita lectionem: συμβάλοιτο τηλικαύτη δύναμις, ortam esse, mihi verosimile est. 12. 13. τοὺς δ' ἄλλους, ὧν οὐ βέλτιόν ἐστι. Repete πλεονεκτεῖν. Oratio de Antidosi habet: τοὺς δ' ἄλλους οὐδὲ γινώσκειν οὐδὲν ὧν βέλτιόν ἐστι. 20. παροῦσι e Bav. et quatuor Auger. Codd. H., I., M. et N.,

est, quae, etsi non semper, plerumque tamen, non in praesentia tantum, sed etiam in omne aevum felices nos reddat.

τοῦ σύμπαντος αἰῶνος ἰδίους τὰς ἐλπίδας ἔχοντας. Καὶ ταῦτ' εἰ μὴ κατὰ πάντων οὕτως εἴθισται συμβαίνειν, ἀλλὰ τό γε ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ τοῦτον γίνεται τὸν τρόπον. Χρὴ δὲ τοὺς εὖ φρονοῦντας, ἐπεὶδὴ τὸ μέλλον αἰεὶ συνοίσειν οὐ καθορίζμεν, τὸ πᾶσις ὠφελοῦν, τοῦτο φαίνεσθαι προαιρουμένους. Πάντων δὲ ἀλογώτατον πεπόνθασιν, ὅσοι κάλλιον μὲν ἐπιτήδευμα νομίζουσιν εἶναι καὶ θεοφιλέστερον, τὴν δικαιοσύνην τῆς ἀδικίας, χειρὸν δ' οἴομαι βιώσεσθαι τοὺς ταύτῃ χρωμένους τῶν τὴν πονηρίαν προαρουμένων.

13. Ἡβουλόμην δ' αὖν, ὥςπερ πρόχειρόν ἐστιν ἐπαίνεσαι τὴν ἀρετὴν, οὕτω καὶ ῥάδιον εἶναι πείσαι τοὺς ἀκούοντας ἀσκεῖν αὐτήν· νῦν δὲ δέδοικα μὴ μήτην τὰ τοιαῦτα λέγων. Διεφθάρμεθα γὰρ πολὺν ἤδη χρόνον ὑπὸ ἀνθρώπων, οὐδὲν ἄλλ' ἢ φενακίζειν δυναμένων, οἱ τρῶντον τοῦ πλῆθους καταπεφρονήκασιν, ὥςθι, ὅταν βουληθῶσι πόλεμον πρὸς τινὰς ἐξενεγκεῖν, αὐτοὶ χρήματα λαμβάνοντες, λέγειν ταλμῶσιν, ὡς χρὴ τοὺς προγόνους μιμεῖσθαι, καὶ μὴ περιορᾶν ἡμᾶς αὐτοὺς καταγελωμένους, μηδὲ τὴν θάλατταν πλέοντας τοὺς μὴ τὰς συντάξεις ἐθέλοντας ἡμῖν ὑποτελεῖν.

nec non oratione de Antidosi cum Augerio recepi; reliquas omnes πᾶσι. 3. Bav. ἀλλ' αὐτό γε ἐπὶ τὸ πολὺ. 5. τὸ μέλλον αἰεὶ συνοίσειν: *quid semper utile futurum sit.* 6. τοῦτο Augerio vel reiiciendum videtur, vel legendum: ὁ πᾶσις ὠφελεῖ, τοῦτο. 8. Pro θεοφιλέστερον Bav. male θεοφιλέστατον.

(13.) Utinam vero aequae facile sit, virtutem extollere atque auditores ad eam colendam deducere, corruptos nempe ab hominibus, qui nihil aliud quam decipere possunt, quique quando largitionibus corrupti bellum aliquibus inferre volunt, maiores esse imitandos dicere audent, etc.

14. Ἡδέως ἂν οὖν αὐτῶν πυθοίμην, τίσιν ἡμᾶς τῶν προγεγενημένων ὁμοίους κελεύουσι γεγενησθαι, πότερον τοῖς περὶ τὰ Περσικὰ γενομένοις, ἢ τοῖς πρὸ τοῦ πολέμου τοῦ Δεκελειακοῦ τὴν πόλιν διοικήσασιν; Εἰ μὲν γὰρ τούτοις, οὐδὲν ἄλλ' ἢ συμβουλεύουσιν ἡμῖν πάλιν περὶ ἀνδραποδισμοῦ κινδυνεύειν, εἰ δὲ τοῖς ἐν Μακραθῶνι νικήσασι, καὶ τοῖς πρὸ αὐτῶν γεγενημένοις, πῶς οὐχ ἀπάντων ἀναισχυντότατοι τυγχάνουσιν ὄντες, εἰ τοὺς τότε πεπολιτευμένους ἐπαινοῦντες, τὰναντία πράττειν ἐκείνοις πείθουσιν ἡμᾶς, καὶ τοιαῦτ' ἐξαμαρτάνειν, περὶ ὧν καὶ ἀπορῶ τί ποιήσω· πότερα χρήσομαι ταῖς ἀληθείαις, ὥσπερ καὶ περὶ τῶν ἄλλων, ἢ κατασιωπήσω, δέισας τὴν πρὸς ὑμᾶς ἀπέχθειαν;

15. Δοκεῖ μὲν γάρ μοι βέλτιον εἶναι διαλεχθῆναι περὶ αὐτῶν, ὁρῶ δὲ ὑμᾶς χαλεπώτερον διατιθεμένους πρὸς τοὺς ἐπιτιμῶντας, ἢ πρὸς τοὺς αἰτίους τῶν κακῶν γεγενημένους. Οὐ μὲν ἄλλ' αἰσχυνθεῖν ἂν, εἰ Φανείην μᾶλλον Φροντίζων τῆς ἐμαυτοῦ δόξης, ἢ τῆς κοινῆς σωτηρίας. Ἐμὸν οὖν ἔργον ἐστὶ, καὶ τῶν ἄλλων τῶν κηδομένων τῆς πόλεως, προαιρεῖσθαι τῶν λόγων μὴ τοὺς ἡδίστους, ἀλλὰ τοὺς ὠφελιμωτάτους· ὑμᾶς δὲ χρὴ πρῶτον μὲν τοῦτο γινώσκειν, ὅτι τῶν περὶ τὸ σῶμα νοσημάτων πολλὰι θεραπεῖαι καὶ παντοδαπαὶ τοῖς ἰατροῖς εὐρηνται, ταῖς δὲ ψυχαῖς ταῖς νοσοῦσαις καὶ γεμούσαις πονηρῶν ἐπιθυ-

12. καὶ a Med. abest; reliquae illud tuentur.

(14.) Quos lubenter interrogarem, utros maiorum nobis ad imitandum commendent, an eos, qui tempore belli Persici fuerunt, an qui ante bellum Decelicum rempublicam gesserunt. Loquar an taceam, dubito. (15.) Quamquam autem gravius irascimini iis, qui delicta vestra reprehendunt, quam malorum vestrorum auctoribus, tamen, quia

μιῶν, οὐδέν ἐστιν ἄλλο Φάρμακον πλὴν λόγος ὁ τολ-
μῶν τοῖς ἀμαρτανομένοις ἀπιπλήττειν· ἔπειθ' ὅτι
καταγελαστόν ἐστι, τὰς μὲν καύσεις καὶ τὰς το-
μὰς τῶν ἰατρῶν ὑπρμένειν, ἵνα πλείονων ἀλγηδόνων
ἀπαλλαγῶμεν, τοὺς δὲ λόγους ἀποδοκιμάζειν, πρὶν
εἰδέναι σαφῶς, εἰ τοιαύτην ἔχουσι τὴν δύναμιν,
ὥστ' ὠφελῆσαι τοὺς ἀκούοντας.

16. Τούτου δ' ἕνεκα ταῦτα προεῖπον, ὅτι περὶ
τῶν λοιπῶν οὐδέν ὑποστείλλεμενος, ἀλλὰ παντάπασιν
ἐνειμένως μέλλω ποιεῖσθαι τοὺς λόγους πρὸς ὑμᾶς.
Τίς γὰρ ἄλλοθεν ἐπελθὼν, καὶ μήπω συνδιεφθαρ-
μένος ἡμῖν, ἀλλ' ἐξαίφνης ἐπιστὰς τοῖς γιγνομένοις,
οὐκ ἂν μαίνεσθαι καὶ παραφρονεῖν ἡμᾶς νομίσσειεν;
οἱ Φιλοτιμούμεθα μὲν ἐπὶ τοῖς τῶν προγόνων ἔργοις,
καὶ τὴν πόλιν ἐκ τῶν τότε πραχθέντων ἐγκωμιάζειν
ἔχομεν, οὐδέν δὲ τῶν αὐτῶν ἐκείνοις πράττομεν,
ἀλλὰ πᾶν τούναντίον. Οἱ μὲν γὰρ ὑπὲρ τῶν Ἑλλή-
νων τοῖς βαρβάροις πολεμοῦντες διετέλεσαν, ἡμεῖς
δὲ τοὺς ἐκ τῆς Ἀσίας τὸν βίον πορίζομένους, ἐκεῖθεν
ἀναστήσαντες, ἐπὶ τοὺς Ἕλληνας ἡγάγομεν. Καί-
κεῖνοι μὲν ἐλευθεροῦντες τὰς πόλεις τὰς Ἑλληνίδας,
καὶ βοηθοῦντες αὐταῖς, τῆς ἡγεμονίας ἡξιώθησαν,

5. Pro ἀποδοκιμάζειν Bav. vitiose ὑποδοκιμάζειν. 6. τὴν
ante δύναμιν in Bav. deest. 11. γὰρ. Bav. γὰρ ἂν.

12. ἡμῖν. Vett. et Bav. ὑμῖν. 14. τῶν ante προγόνων
in Wolfii maiore editione deest. 17. πᾶν a Bav. abest.

19. Ἀσίας. Med., fortasse typorum errore, οὐσίας. In-
telliguntur ceterum Graeci mercenarii milites, qui inopia
coacti regi Persarum aut Satrapis in Asia operam nava-
bant.

aegrotis animis nullum aliud remedium est, quam libere
reprehendens sermo, meus patriae amor postulat, ut loquar
ac vituperem. (16.) Laudamus maiores, illisque contra-
ria facimus. Illi enim contra barbaros pugnavunt, Graecis

ἡμεῖς δὲ καταδουλούμενοι, καὶ τάναντία τοῖς τότε πράττοντες, ἀγαναντοῦμεν, εἰ μὴ τὴν αὐτὴν ἐκείνοις τιμὴν ἔχομεν, οἱ τοσοῦτον ἀπολελείμεθα καὶ τοῖς ἔργοις καὶ ταῖς διανοαίαις τῶν κατ' ἐκείνον τὸν χρόνον γενομένων, ὅσον οἱ μὲν ὑπὲρ τῆς τῶν Ἑλλήνων σωτηρίας, τὴν τε πατρίδα τὴν αὐτῶν ἐκλιπεῖν ἐτέλμησαν, καὶ μαχόμενοι καὶ ναυμαχοῦντες τοὺς βαρβάρους ἐνίκησαν, ἡμεῖς δ' οὐδ' ὑπὲρ τῆς ἡμετέρας αὐτῶν πλεονεξίας κινδυνεύειν ἀξιοῦμεν, ἀλλ' ἄρχειν μὲν ἀπάντων ζητοῦμεν, στρατεύεσθαι δ' οὐκ ἐθέλωμεν· καὶ πόλεμον μὲν μικροῦ δεῖν πρὸς ἅπαντας ἀνθρώπους ἀναιρούμεθα, πρὸς δὲ τοῦτον οὐχ ἡμᾶς αὐτοὺς ἀσκοῦμεν, ἀλλὰ ἀνθρώπους τοὺς μὲν ἀπόλιδας, τοὺς δ' αὐτομόλους, τοὺς δὲ ἐκ τῶν ἄλλων κακουργῶν συνερρήκηότας, οἷς ὁπόταν τις πλείονα μισθὸν δίδῃ, μετ' ἐκείνου ἐφ' ἡμᾶς ἀκολουθήσουσιν. Ἀλλ' ὅμως οὕτως αὐτοὺς ἀγαπῶμεν, ὥςθ' ὑπὲρ μὲν τῶν παιδῶν τῶν ἡμετέρων, ἣν περὶ τινὰς ἐξαμάρτοιεν, οὐκ ἂν ἐθέλῃσαιμεν δίκας ὑποσχεῖν, ὑπὲρ δὲ

3. ἔχομεν. Auger., unde, nescio, ἔχομεν. 7. 8. Verba: τοὺς βαρβάρους ἐνίκησαν, a Med. errore typorum absunt.
 13. Poll ἀνθρώπους Wolf. offert μισθοῦμεθα vel τρέφομεν, etsi non negat, ἀσκοῦμεν πρὸς πόλεμον repeti posse. Certe in oratione de Antidoli, (ed. Steph., p. 337.) insertum est αἰρούμεθα.
 17 — 19. ὥςθ' ὑπὲρ μὲν τῶν παιδῶν — ὑποσχεῖν. Verte: ut propter liberos nostros, si quem laeserint, poenam suscipere nolumus, ideoque illis talia facere interdiciamus, illorum vero rapina etc., licet poenam ipsi subibimus, gaudeamus. Augerius cum Wolfio locum male intellexit, dum vertit: „ut, si liberi „nostri iniuriam fecerint, (isti homines.)“

libertatem donarunt, pro Graecorum salute urbem suam reliquerunt, nos vero adversus Graecos cum Graecis militibus pugnamus, Graecos servitute opprimimus, ne pro amplificando quidem dominio nostro dimicare volumus, ipsi indigen-

τῆς ἐκεῖνων ἀρπαγῆς καὶ βίας καὶ πλονεξίας, μελλόντων τῶν ἐγκλημάτων ἐφ' ἡμῶς ἔξειν, οὐχ ὅπως ἀγανακτοῦμεν, ἀλλὰ καὶ χαίρομεν, ὅταν ἀκούσωμεν αὐτοὺς τοιοῦτό τι διαπραττομένους. Εἰς τοῦτο δὲ μωρίας ἐληλύθαμεν, ὥστ' αὐτοὶ μὲν ἐνδεεῖς ἐσμέν τῶν καθ' ἡμέραν, ξενотροφεῖν δὲ ἐπικεχειρήκαμεν, καὶ τοὺς συμμάχους τοὺς ἡμετέρους αὐτῶν λυμαινόμεθα, καὶ δασμολογοῦμεν, ἵνα τοῖς ἀπάντων κοίνοις ἐχθροῖς τὸν μισθὸν ἐκπορίζωμεν. Τοσούτῳ δὲ χείρους ἐσμέν τῶν προγόνων, οὐ μόνον τῶν εὐδοκιμησάντων, ἀλλὰ καὶ τῶν μισηθέντων, ὅσον ἐκεῖνοι μὲν, εἰ πολεμεῖν πρὸς τινὰς ψηφίσαιντο, μεστῆς οὖσης ἀργυρίου καὶ χρυσίου τῆς ἀκροπόλεως, ὅμως ὑπὲρ τῶν δοξάντων τοῖς αὐτῶν σώμασιν ὦντο δεῖν κινδυνεύειν· ἡμεῖς δ' εἰς τοσαύτην ἀπορίαν ἐληλυθότες, καὶ τοσοῦται τὸ πλῆθος ὄντες, ὥσπερ βασιλεὺς ὁ Μέγας, μισθωτοῖς χρώμεθα τοῖς στρατοπέδοις. Καὶ τότε μὲν εἰ τριήρεις πληροῖεν, τοὺς μὲν ξένους καὶ τοὺς δούλους ναύτας εἰσεβίβαζον, τοὺς δὲ πολίτας μεθ' ὅπλων ἐξέπεμπον, νῦν δὲ τοῖς μὲν ξένοις ὀπλίταις χρώμεθα, τοὺς δὲ πολίτας ἐλαύνειν ἀναγκάζομεν· ὥστ' ὁπόταν ἀποβαίνωσιν εἰς τὴν τῶν πολεμίων, οἱ μὲν ἄρχειν τῶν Ἑλλήνων ἀξιούν-

-
1. 2. μελλόντων τῶν ἐγκλημάτων — ἔξειν Wolf. recte explicat: ὅτι Ἀθηναῖοι τὰς αἰτίας ἔχουσιν, ὧν ἂν οἱ στρατιῶται ἐξαμαρτάνωσι. Quidam perperam interpretantur: „quum crimina seu querelae de illorum rapinis „etc. ad nos deferenda sint.“ 2. οὐχ ὅπως: non solum non. 12. 13. μεστῆς — ἀκροπόλεως: quamvis tanta pecuniae vis parata erat, ut mercenarios alere possent. 21. ἐλαύνειν: remigare. Vide Areopagit., c. 20, p. 235.
-

tes rebus ad victum necessariis, peregrinum militem eumque omni flagitiorum genere corruptissimum alere conamur, conductitios milites gravi armatura dignamur, et cives remiga-

τες, ὑπηρεσίον ἔχοντες ἐκβαίνουσιν, οἱ δὲ τοιοῦτοι τὰς φύσεις ὄντες, οἷους ὀλίγῳ πρότερον δηλῶν, μεθ' ὅπλων κινδυνεύουσιν.

17. Ἀλλὰ γὰρ τὰ κατὰ τὴν πόλιν ἂν τις ἰδὼν καλῶς διοικούμενα, καὶ περὶ τῶν ἄλλων θαρρόσειεν. Ἀλλ' οὐκ ἂν ἐπ' αὐτοῖς τούτοις μάλιστ' ἀγανακτήσειεν; Οἵτινες αὐτόχθονες μὲν εἶναι φαμεν, καὶ τὴν πόλιν ταύτην προτέραν οἰκισθῆναι τῶν ἄλλων, προσῆκον δὲ ἡμῶς ἅπασιν εἶναι παράδειγμα τοῦ καλῶς καὶ τεταγμένως πολιτεύεσθαι, χειρόν καὶ παραχωδέστερον τὴν ἡμετέραν αὐτῶν διοικοῦμεν, τῶν ἄρτι τὰς πόλεις οἰκίζοντων, καὶ σεμνύνομεθα μὲν καὶ μέγα φρονοῦμεν ἐπὶ τῷ βέλτιον γεγονέναι τῶν ἄλλων, ῥᾶρον δὲ μεταδίδομεν τοῖς βουλομένοις ταύτης τῆς εὐγενείας, ἣ Τριβαλλοὶ καὶ Λευκανοὶ τῆς αὐτῶν δυσγενείας· πλείστους δὲ τιθέμενα νόμους, οὕτως ὀλίγον αὐτῶν φροντίζομεν, (ἐν γὰρ ἀκούσαντες, γνώσεσθε καὶ περὶ τῶν ἄλλων,) ὥστε θανάτου τῆς ζημίας ἐπικειμένης, ἣν τις ἀλῶ δικάζων, τοὺς τοῦτο

1. ὑπηρεσίον „interpretantur pulvinum, sive cui insideant „remiges, sive quem sub axillis gestarent, ne eae exul- „cerarentur. Alii interpretantur remum, sed nescio, quam „recte.“ *Wolf*. Suidas: ὑπηρετήσιον. *Auger*. vertit: *ro- „mum*. 6. μάλιστ' in *Med*. vitiiose deest. 7. αὐτόχθονες *Iustinus* II, 6. vertit: *eodem solo, quod incolunt in- „patri*. Vide *Paneg.*, p. 58. 9. ἡμῶς. *Med.*, *Ald.*, *Hag*. perperam ὑμᾶς. 13. βέλτιον. *Med*. βελτίους. 19. δε- „κάζων: *largitione corrumpens*. *Harpocratio*: „Δεκά- „ζων, Ἰσοκράτης περὶ εἰρήνης. Ὅτι ποτὲ ταῦτ' ἔστι, δη- „λον ἅπασιν.“ *Quod Steph.* perperam mutaro vult in οὐ δῆλον ἅπασιν.

re cogimus. (17.) Verum non militiae solum, sed etiam domi deterre ac perturbatissime res nostras administramus, civitatem, qua gloriamur, cuius impertientes, leges, quarum plurimas ferimus, ubivis negligentes, belli concitatores tam-

Φανερώτατα ποιοῦντας στρατηγούς χειροτονοῦμεν, καὶ τὸν πλείστους διαφθεῖραι τῶν πολιτῶν δυνηθέντα, τοῦτον ἐπὶ τὰ μέγιστα τῶν πραγμάτων καθίσταμεν· σπουδάζοντες δὲ περὶ τὴν πολιτείαν οὐχ ἦττον, ἢ περὶ τὴν σωτηρίαν ὅλης τῆς πόλεως, καὶ τὴν δημοκρατίαν εἰδότες ἐν μὲν ταῖς ἡσυχίαις καὶ ταῖς ἀσφαλείαις αὐξανομένην καὶ διαμένουσαν, ἐν δὲ τοῖς πολέμοις δις ἤδη καταλυθεῖσαν, πρὸς μὲν τοὺς τῆς εἰρήνης ἐπιθυμοῦντας, ὡς πρὸς ἐλιγαρχικούς ὄντας, δυσκίλως ἔχομεν, τοὺς δὲ τὸν πόλεμον ἐμποιοῦντας, ὡς τῆς δημοκρατίας κηδομένους, εὖνους εἶναι νομίζομεν· ἐμπειρότατοι δὲ λόγων καὶ πραγμάτων ὄντες, οὕτως ἀλογίστως ἔχομεν, ὥστε περὶ τῶν αὐτῶν τῆς αὐτῆς ἡμέρας οὐ ταῦτα γινώσκομεν, ἀλλ' ὣν μὲν, πρὶν εἰς τὴν ἐκκλησίαν ἀναβῆναι, κατηγοροῦμεν, ταῦτα συνελθόντες χειροτονοῦμεν, οὐ πολὺν δὲ χρόνον διαλείποντες, τοῖς ἐνταῦθα ψηφισθεῖσιν, ἐπεὶδ' ἂν ἀπίωμεν, πάλιν ἐπιτιμῶμεν· προσποιούμενοι δὲ σοφώτατοι τῶν Ἑλλήνων εἶναι, τοιούτοις συμβούλοις χρώμεθα, ὧν οὐκ ἔστιν ὅστις οὐκ ἂν καταφρονήσειεν, καὶ τοὺς αὐτοὺς τούτους κυρίους τῶν κοινῶν ἀπάντων καθίσταμεν, οἷς οὐδεὶς ἂν τῶν ἰδίων οὐδὲν ἐπιτρέψειεν· τὸ δὲ πάντων σχετλιώτατον· οὓς γὰρ ὁμολογῆσαιμεν ἂν πονηροτάτους εἶναι τῶν πολιτῶν, τούτους πιστοτάτους φύλακας ἡγοῦμεθα τῆς πολιτείας εἶναι· καὶ τοὺς μὲν μετοίκους τοιούτους εἶναι νομίζομεν, οἷους περ ἂν τοὺς

14. ταῦτα· Orat. de Antid. τὰ αὐτά. 23. Med. hoc ordine: οὐδὲν τῶν ἰδίων.

quam democratiae fautores aestimantes, sententias in concione semper mutantes, pessimos consultores adhibentes, improbißimos civium fidelissimos reipublicae custodes existi-

προστάτας νέμωσιν, αὐτοὶ δ' οὐκ οἴομεθα τὴν αὐτὴν λήψεσθαι δόξαν τοῖς προεστῶσιν ἡμῶν· τοσοῦτον δὲ διαφέρομεν τῶν προγόνων, ὅσον ἐκεῖνοι μὲν τοὺς αὐτοὺς προστάτας τῆς πύλειος ἐποιούντο, καὶ στρατηγούς ἡρῶντο, νομίζοντες, τὸν ἐπὶ τοῦ βήματος τὰ βέλτιστα συμβουλευσάαι δυνάμενον, τὸν αὐτὸν τοῦτον ἄριστ' ἂν βουλευσασθαι καὶ καθ' αὐτὸν δυνάμενον. Ἡμεῖς δὲ τούναντίον τούτων ποιοῦμεν· οἷς μὲν γὰρ περὶ τῶν μεγίστων συμβούλοις χρῶμεθα, τούτους μὲν οὐκ ἀξιοῦμεν στρατηγούς χειροτονεῖν, ὡς νῦν οὐκ ἔχοντας, οἷς δ' οὐδεὶς ἂν οὔτε περὶ τῶν ἰδίων, οὔτε περὶ τῶν κοινῶν συμβουλευσάιτο, τούτους δ' αὐτοκράτορας ἐκπέμπομεν, ὡς ἐκεῖ σοφωτέρους ἐσόμενους, καὶ ῥᾶν βουλευσομένους περὶ τῶν Ἑλληνικῶν πραγμάτων καὶ πολεμικῶν, ἢ περὶ τῶν ἐνθάδε προτιθεμένων. Λέγω δὲ πᾶντα οὐ κατὰ πάντων,

1. νέμωσιν consuetam habet significationem: quos paternos colunt. Wolf. νέμειν pro αἰρεῖσθαι poni observandum esse dicit. Auger. νέμωσιν idem esse dicit; ac αἰρῶσιν. Voluit scribere αἰρῶνται. 6. τοῦτον in Bav. desideratur. 7. δυνάμενον, Bav. et vet. omnium lectionem, Wolf. e coniectura mutavit in γενόμενον, ab Auger. et Steph. receptum. Sed haec mutatio proflus supervacanea est, et quodammodo ridicula. Nam si admiseris illam, tamen ad βουλευσασθαι repetendum erit δυνάμενον, et καὶ καθ' αὐτὸν, quod h. l. opponitur τῷ ἐπὶ τοῦ βήματος, (in conclone,) iam per se significat: quum solus fuerit, licet γενόμενον non addideris. 15. πολεμικῶν o. Wolphi coniectura, quam ipse et sequentes editiones receperunt. Bav. et vet. πολιτικῶν, quod, si una cum καὶ abesset, nemo desideraret, si autem conditio proponatur, utrum eligere velimus, prius sine dubio praeferendum erit, ut ex opposito: τὰ ἐνθάδε προτιθέμενα, (i. e. πολιτικά,) apparet.

manentes, eos denique, a quibus nemo vel de privatis vel de publicis rebus consilium peteret, summa potestate instru-

ἀλλὰ κατὰ τῶν ἐνόχων τοῖς λεγομένοις ὄντων. Ἐπιλείποι δ' ἂν μετὸ λοιπὸν μέρος τῆς ἡμέρας, εἰ πάσας τὰς πλημμελείας, τὰς ἐν τοῖς πράγμασι γεγενημένας, ἐξετάζειν ἐπιχειροῖν.

18. Τάχ' οὖν ἂν τις τῶν σφόδρα τοῖς λεγομένοις ἐνόχων ὄντων, ἀγανακτήσας ἐρωτήσῃ· πῶς οὖν, εἴπερ οὕτω κακῶς βουλευόμεθα, σωζόμεθα, καὶ δύναμιν οὐδὲ μιᾶς πόλεως ἐλάττω κекτημένοι τυγχάνομεν; Ἐγὼ δὲ πρὸς ταῦτα ἂν ἀποκριναίμην, ὅτι τοὺς ἀντιπάλους ἔχομεν οὐδὲν βέλτιον ἡμῶν φρονούντας. Εἰ γὰρ μετὰ τὴν μάχην, ἣν ἐνίκησαν Θηβαῖοι Λακεδαιμονίους, ἐκεῖνοι μὲν ἐλευθερώσαντες τὴν Πελοπόννησον, καὶ τοὺς ἄλλους Ἑλλήνας αὐτόνομους ποίησαντες, ἡσυχίαν εἶχον, ἡμεῖς δὲ ταῦτα ἐξημαρτάνομεν, οὐτ' ἂν οὗτος εἶχε ποιήσασθαι ταύτην τὴν ἐρώτησιν, ἡμεῖς τ' ἂν ἔγνωμεν, ὅσω κρείττον ἐστὶ τὸ σωφρονεῖν τοῦ πολυπράγμονεϊν. Νῦν δ' ἐνταῦθα περίεστηκε τὰ πράγματα, ὥστε Θηβαῖοι μὲν ἡμᾶς σώζουσιν, ἡμεῖς δὲ Θηβαίους, καὶ συμμάχους ἐκεῖνοι μὲν ἡμᾶς ποιοῦσιν, ἡμεῖς δ' ἐκείνους. Ὡς τ', εἰ νῦν εἶχομεν, ἀλλήλοισι ἂν εἰς τὰς ἐκκλησίας ἀργύριον παρείχομεν· ὁπότεροι γὰρ ἂν πλεονακίς συλλεγῶσιν, οὗτοι τοὺς ἐναντίους ἄμεινον πράττειν ποιοῦσι. Χρὴ δὲ τοὺς καὶ μικρὰ λογίζεσθαι δυναμένους, οὐκ ἐν τοῖς τῶν ἐχθρῶν ἀμαρτήμασι τὰς ἐλπίδας ἔχειν τῆς σωτηρίας, ἀλλ' ἐν τοῖς αὐτῶν

14. ταῦτα. Bav. τοιαῦτα; Wolfii ed. min. ταῦτα.

19. 20. συμμάχους ἐκεῖνοι μὲν ἡμᾶς ποιοῦσιν, ἡμεῖς δ' ἐκείνους Wolf. recte explicat: ὠφελοῦσιν ἡμᾶς ὥς περ σύμμαχοι, διὰ τῆς ἐαυτῶν ἀβουλίας.

ctos emittentes. (18.) Causa vero, quare tam male nobis consulentes non incolumes tantum, sed etiam nulla civitate opibus ac potentia inferiores simus, in hostium nobis periculis quaerenda est, in quibus salutis spes nullo

πράγμασι καὶ ταῖς αὐτῶν διανοαίαις· τὸ μὲν γὰρ διὰ τὴν ἐκεῖνων ἀμαθίαν συμβαῖνον ἡμῖν ἀγαθόν, τυχὸν ἂν παύσαιτο, καὶ λάβοι μεταβολήν, τὸ δὲ δι' ἡμᾶς αὐτοὺς γιγνόμενον, βεβαίως ἂν ἔχοι, καὶ μᾶλλον παραμείνειεν ἡμῖν.

19. Πρὸς μὲν οὖν τοὺς εἰκῇ τὰς ὑπολήψεις ποιοιμένους, οὐ χαλεπὸν ἀντεπεῖν. Εἰ δὲ δὴ τίς μοι παραστὰς τῶν ἐπεικέστερον διακειμένων, ἀληθῆ μὲν λέγειν με προσομοιογήσειεν, καὶ πρόσκειντως ἐπιτιμᾶν τοῖς γιγνόμενοις, δίκαιον δ' εἶναι Φαίη, τοὺς ἐπ' εὐνοίᾳ νοθετοῦντας μὴ μένον κατηγορεῖν τῶν πεπραγμένων, ἀλλὰ καὶ συμβουλευεῖν, ποίῳ ἀπεχόμενοι, καὶ τίνων ὀρεγόμενοι, παυσαίμεθ' ἂν ταύτην ἔχοντες τὴν γνώμην, καὶ τοιαῦτα ἐξαμαρτάνοντες, οὗτος ὁ λόγος ἀπορεῖν ἂν με ποιήσειεν ἀποκρίσεως οὐκ ἀληθοῦς, οὐδὲ συμφερούσης, ἀλλὰ ἀρεσκούσης ὑμῖν. Οὐ μὲν ἄλλ' ἐπεὶ δὴ περ ἀποκεκαλυμμένως ὥρμημαι λέγειν, οὐκ ἀποκνητέον ἀποφῆνασθαι καὶ περὶ τούτων.

20. Ἄ μὲν οὖν ὑπάρχειν δεῖ τοῖς μέλλουσι εὐδαιμονήσῃν, τὴν τ' εὐσέβειαν καὶ τὴν σωφροσύνην, καὶ τὴν δικαιοσύνην, καὶ τὴν ἄλλην ἀρετὴν ὀλίγω

6. 7. ὑπολήψεις ποιεῖσθαι Wollfio h. l. idem esse videtur quod ἐναντιοῦσθαι καὶ ἀντιλέγειν, Reiberg. vero ὑπολήψεις mutare vult in ἐπιλήψεις, et ἐπιλήψεις ποιεῖσθαι circumscriptiōnem esse putat pro ἐπιλαμβάνεσθαι, *reprehendere*. At vulgata significare etiam potest: *praeoccupatas optiōnes sibi fingere*, quod melius etiam huc quadrare puto.
22. ὀλίγα e Wollfii coniectura, quam Bav. confirmat. Se-

modo in posterum collocanda erit. (19.) Ne quis vero eorum, qui saniori mente sunt, mihi obiiciat, vituperare facilius esse quam emendare, equidem, quum libere dicere aggressus sim, pari modo de mali nostri curatione loqui pergam. (20.) Vera quidem erit oratio nostra, sed haud

πρότερον εἰρήναμεν. Ὡς δ' ἂν τάχιστα πρὸς τὸ τοιοῦτοι γενέσθαι παιδευθῆμεν, ἀληθές μὲν ἐστὶ τὸ ρηθῆσόμενον, ἴσως δ' ἂν ἀκούσασιν ὑμῖν δεινὸν εἶναι δέξειεν, καὶ παρὰ πολὺ τῆς τῶν ἄλλων ἐξηλλαγμένον διανοίας.

21. Ἐγὼ γὰρ ἡγοῦμαι καὶ τὴν πόλιν ἡμᾶς ἄμεινον οἰκήσειν, καὶ βελτίους αὐτοὺς ἔσσεσθαι, καὶ πρὸς ἀπάσας τὰς πράξεις ἐπιδώσειν, ἣν παυσώμεθα τῆς ἀρχῆς τῆς κατὰ θάλασσαν ἐπιθυμοῦντες. Αὕτη γὰρ ἐστίν, ἥ καὶ νῦν εἰς ταραχὴν ἡμᾶς καθίστασα, καὶ τὴν δημοκρατίαν ἐκείνην καταλύσασα, μεθ' ἧς οἱ πρόγονοι ζῶντες, εὐδαιμονέστατοι τῶν Ἑλλήνων ἦσαν, καὶ σχεδὸν ἀπάντων τῶν κακῶν αἰτία, ὧν αὐτοὶ τε ἔχομεν, καὶ τοῖς ἄλλοις παρέχομεν. Οἶδα μὲν οὖν, ὅτι χαλεπὸν ἐστὶ δυναστείας, ὑπὸ πάντων ἐρωμένης, καὶ περιμαχίτου γεγεννημένης, κατηγοροῦντα, δοκεῖν ἀνεκτὸν τι λέγειν· ὅμως δὲ ἐπειδὴ περ ὑπεμείνατε καὶ τοὺς ἄλλους λόγους, ἀληθεῖς μὲν ὄντας, φιλαπεχθήμονας δέ, καὶ τούτων ὑμᾶς ἀνέχεσθαι δεόμεναι, καὶ μὴ καταγινῶναι μου τοσαύτην μανίαν, ὡς ἄρα ἐγὼ προειλόμην διαλεχθῆναι πρὸς ὑμᾶς περὶ πραγμάτων οὕτω παραδέξων, εἰ μὴ τι λέγειν ἀληθές εἶχον περὶ αὐτῶν. Νῦν δ' οἶμαι φανερόν ποιήσειν ἅπασιν, ὡς οὔτε δικαίας ἀρχῆς ἐπιθυμοῦμεν, οὔτε γενέσθαι δυνατῆς, οὔτε συμφερούσης ἡμῖν.

cuti sunt Steph. et Auger.; vett. ὀλίγον. Rem ipsam le-
gisti c. 12, p. 261. 19. φιλαπεχθήμονας: invidiosos,
odiofos.

iucunda vobis, qua ostendam, quomodo ad pietatem, moderationem et iustitiam, tamquam felicitatis fundamenta, pervenire possimus. (21.) Pars altera. Censeo igitur, et feliciores et meliores nos fore, si maris imperium, quod omnium malorum causa fuit, concupiscere destiterimus, demonstraturus,

22. "Οτι μὲν οὖν οὐ δίκαιας, παρ' ὑμῶν μα-
θῶν, ὑμῶς ἔχω διδάσκειν. "Οτε γὰρ Λακεδαιμόνιοι
ταύτην εἶχον τὴν δύναμιν, ποίους λόγους οὐκ ἀνη-
λώσαμεν, κατηγοροῦντες μὲν τῆς ἐκείνων ἀρχῆς,
διεξιόντες δέ, ὡς δίκαιόν ἐστιν, αὐτονόμους εἶναι
τοὺς Ἕλληνας. Τίνας δὲ τῶν πόλεων τῶν Ἑλληνί-
δων οὐ παρεκαλέσαμεν ἐπὶ τὴν συμμαχίαν, τὴν
ὑπὲρ τούτων συστάσαν; πόσας δὲ πρεσβείας ὡς βα-
σιλέα τὸν Μέγαν ἀπεστείλαμεν, διδασκούσας αὐτόν,
ὡς οὔτε δίκαιόν ἐστιν, οὔτε συμφέρον, μίαν πόλιν
κυρίαν εἶναι τῶν Ἑλλήνων; Οὐ πρότερον δὲ πολε-
μοῦντες ἐπαυσάμεθα, καὶ κινδυνεύοντες καὶ κατὰ
γῆν καὶ κατὰ θάλατταν, πρὶν ἡθέλησαν Λακεδαί-
μόνιοι ποιήσασθαι τὰς συνθήκας τὰς περὶ τῆς αὐτο-
νομίας. "Οτι μὲν οὖν οὐ δίκαιόν ἐστι τοὺς κρεῖττους
τῶν ἡττόνων ἀρχεῖν, ἐν ἐκείνῳ τε τοῖς χρόνοις
ἐτυγχάνομεν ἐγνωκότες, καὶ νῦν ἐπὶ τῆς πολιτείας
τῆς παρ' ἡμῖν καθεστῶσης.

23. "Ὡς δ' οὐδ' ἂν δυνηθῆμεν τὴν ἀρχὴν ταύ-
την καταστήσασθαι, ταχέως οἶμαι δηλώσειν. "Ἦν
γὰρ μετὰ μυρίων ταλάντων οὐχ οἷός τ' ἦμεν διαφυ-
λάξαι, πῶς ἂν ταύτην ἐκ τῆς παρούσης ἀπορίας

17. „Πολιτείας,“ inquit Wolf., „i. e. τῆς δημοκρατίας.
„καθ' ἣν οἱ πένητες καὶ ἄποροι ἐξ ἴσου ζῆν καὶ πολι-
„τεῦσθαι τοῖς πλουσιωτάτοις καὶ δυνατωτάτοις ἀξιοῦ-
„σιν.“

illud neque iustum esse neque utile, neque denique acquiri posse.
(22.) Ac primum iniustum esse, a vobis ipsis didici, quippe qui,
quum Lacedaemonii istam potentiam tenerent, nunquam eorum
principatum accusare cessavistis, neque prius destitistis, tera
marique pugnare, quam Lacedaemonii de libertate Graecorum
foedera facere voluerunt. (23.) Deinde qui possumus in praesenti
penuria rem comparare, quam in praeterita abundan-
tia amissimus, iis praesertim institutis usi, quibus non acqui-

κτῆσασθαι δυνηθεῖμεν; ἄλλως τε καὶ χρώμενοι τοῖς ἡθεσιν, οὐχ οἷς ἐλάβομεν, ἀλλ' οἷς ἀπώλεσαμεν αὐτήν.

24. Ὡς τοίνυν οὐδὲ δεδομένην δέξασθαι τῇ πόλει συμφέρει, δοκεῖτέ μοι τάχιστ' ἂν ἐκεῖθεν καταμαθεῖν. Μᾶλλον δὲ καὶ περὶ τούτων βούλομαι μικρὰ προσιπεῖν· δέδοικα γάρ, μὴ διὰ τὸ πολλάκις ἐπιτιμῶν, δέξω τισὶ προαιρεῖσθαι τῆς πόλεως κατηγορεῖν.

25. Ἐγὼ δὲ εἰ μὲν πρὸς ἄλλους τινὰς οὕτως ἐπεχειροῦν διεξιέναι περὶ τῶν πραγμάτων, εἰκότως ἂν εἶχον τὴν αἰτίαν ταύτην, νῦν δὲ πρὸς ὑμᾶς ποιῶμαι τοὺς λόγους, οὐ διαβάλλειν πρὸς ἑτέρους ἐπισυμῶν, ἀλλ' αὐταῖς ὑμᾶς βουλόμενος παῦσαι τῶν τοιούτων ἔργων, καὶ τὴν εἰρήνην, περὶ ἧς ἅπας ὁ λόγος ἐστὶ, βεβαίως καὶ τὴν πόλιν καὶ τοὺς Ἕλληνας τοὺς ἄλλους ἀγαγεῖν. Ἀνάγκη δὲ τοὺς νουθετοῦντας καὶ τοὺς κατηγοροῦντας, τοῖς μὲν λόγοις χρῆσθαι παραπλησίως, τὰς δὲ δυνάμεις ἔχειν ἀλλήλαις ὡς οἷόν τ' ἐναντιωτάτας. Ὡς τε περὶ τῶν ταυ-

5. ἐκεῖθεν. Hic interruptit se orator et pergit deum c. 26.

14. ὑμᾶς vett. et Bav.; Cod. Brubach. ἡμᾶς, quod Wolf. mutandum esse coniecit in ὑμᾶς, a sequentibus editionibus iure receptum. 16. βεβαίως Wolf. recte coniecit, eiusque coniecturam confirmat Bav.; vett. locum ita legunt: περὶ ἧς ἅπας ὁ λόγος ἐστὶ βέβαιος, nullo sensu.

18. κατηγοροῦντας Segar., l. c., p. 95, mutare suadet in κακηγοροῦντας, quoniam mox pariter opponit: λοιδοροῦντας et νουθετοῦντας.

19. δυνάμεις. Auger. e Cod. O. διατολας, quod sine dubio interpretamentum est.

livimus eam, sed amissimus? (24.) Antequam vero ad tertium progrediar, vobisque hanc potestatem inutilem esse demonstrarem, iterum quaedam praefari cogor, ne urbem inprimis accusare instituisse videar. (25.) Nolo autem vos apud alios criminari, sed a praesentibus studiis abducere. Hinc,

τὰ λεγόντων, οὐ προσήκει τὴν αὐτὴν ὑμᾶς γνώμην ἔχειν· ἀλλὰ τοὺς μὲν ἐπὶ βλάβῃ λοιδοροῦντας, μισεῖν ὡς κακόνους ὄντας τῇ πόλει, τοὺς δὲ ἐπ' ὠφελείᾳ νοουθετοῦντας, ἐπαίνειν, καὶ βελτίους τῶν πολλῶν νομίζειν, καὶ τούτων αὐτῶν μάλιστα τὸν ἐναργέστατα δυνάμενον δηλωῶσαι τὰς τε πονηρὰς τῶν πράξεων, καὶ τὰς συμφορὰς τὰς ἀπ' αὐτῶν γιγνομένας. Οὕτω γὰρ ἂν τάχιστα ποίσειεν ὑμᾶς, μισήσαντας ἃ δεῖ, βελτίονων ἐπιθυμῆσαι πραγμάτων. Ὑπερ μὲν οὖν τῆς τῶν λόγων τραχύτητος, καὶ τῶν εἰρημένων καὶ τῶν ῥηθήσεσθαι μελλόντων, ταῦτ' ἔχω λέγειν πρὸς ὑμᾶς. Ὅθεν δ' ἀπέλιπον, πάλιν ποιήσομαι τὴν ἀρχήν.

26. Ἐφασκον γὰρ ἐκεῖθεν κάλλιστ' ἂν ὑμᾶς καταμαθεῖν, ὡς οὐ συμφέροι λαβεῖν τὴν κατὰ θάλατταν ἀρχήν, εἰ σκέψαισθε, τίνα τρόπον ἡ πόλις διακείτο, πρὶν τὴν δύναμιν ταύτην κτήσασθαι, καὶ πῶς ἐπειδὴ κατέσχευεν αὐτήν· ἦν γὰρ ταῦτα παράλληλα τῇ διανοίᾳ θεωρήσητε; γνώσεσθε πόσων κακῶν αἰτία τῇ πόλει γέγονεν.

27. Ἡ μὲν τοίνυν πολιτεία, τοσοῦτον βελτίον ἦν καὶ κρείττων ἢ τότε τῆς ὕστερον καταστάσεως, ὅσω περ Ἀριστείδης καὶ Θεμιστοκλῆς καὶ Μιλτιάδης, ἄνδρες ἀμείνους, ἦσαν Ὑπερβόλου καὶ Κλεοφῶντος,

4. βελτίους. Wolf. mavult βελτίστους vel βελτίους τῶν πολλῶν, quorum prius Auger. recepit. 15. συμφέροι Bav., Hag. et Wolf.; συμφέροι Med., Ald., Bas. 1, Steph., Auger. 16. σκέψαισθε. Bav. σκέψασθε.

quamvis verba criminationis speciem habeant, mente tamen diffemunt, ideoque non malevolus, sed optimus, civis vocari mereor. (26.) Optime, inquam, perficietis, maris imperium nobis inutile esse, si reipublicae statum ante acceptam istam potentiam cum praelenti forma contuleritis. (27.) Ante maris imperium populus Atheniensis, ab optimis oratoribus

καὶ τῶν νῦν δημηγορούντων. Τὸν δὲ δῆμον εὐρήσετε
τὸν τότε πολιτευόμενον, οὐκ ἀργίας, οὐδ' ἀπορίας,
οὐδ' ἐλπίδων κενῶν ὄντα μεστόν, ἀλλὰ νικᾶν μὲν
δυνάμενον ἐν ταῖς μάχαις πάντας τοὺς εἰς τὴν χώραν
εἰσβάλλοντας, ἀριστείων δ' ἀξιούμενον ἐν τοῖς ὑπὲρ
τῆς Ἑλλάδος κινδύνοις, οὕτω δὲ πιστευόμενον, ὥστε
τὰς πλείστας αὐτοῖς τῶν πόλεων ἐκρούσας ἐγχειρίζειν.
σφᾶς αὐτάς. Τούτων δ' ὑπαρχόντων, ἀντὶ μὲν τῆς
πολιτείας τῆς παρὰ πᾶσιν εὐδοκιμούσης, ἐπὶ τοιαύ-
την ἀκολασίαν ἡ δύναμις ἡμᾶς αὕτη προήγαγεν, ἣν
οὐδεὶς ἂν τῶν ἀνθρώπων ἐπαινέσειεν· ἀντὶ δὲ τοῦ
νικᾶν τοὺς ἐπιστρατεύοντας, οὕτω τοὺς πολίτας
ἐπαίδευσεν, ὥστε μηδὲ πρὸ τῶν τειχῶν τολμᾶν
ἐπεξίεναι τοῖς πολεμίοις· ἀντὶ δὲ τῆς εὐνοίας τῆς
παρὰ τῶν συμμάχων αὐτοῖς ὑπαρχούσης, καὶ τῆς
δόξης τῆς παρὰ τῶν ἄλλων Ἑλλήνων, εἰς τοσοῦτα
μίσους κατέστησεν, ὥστε παρὰ μικρὸν ἐλθεῖν ἔξαν-
δραποδισθῆναι τὴν πόλιν, εἰ μὴ Λακεδαιμονίων, τῶν
ἐξ ἀρχῆς πολεμούντων, εὐνουστέρων ἐτύχομεν, ἢ
τῶν πρότερον ἡμῖν συμμάχων ὄντων. Οἷς οὐκ ἂν
δικαίως ἐγκαλοῖμεν, ὅτι χαλεπῶς πρὸς ἡμᾶς διέτέ-
θησαν· οὐ γὰρ ὑπάρχοντες, ἀλλ' ἀμυνόμενοι, καὶ
πολλὰ καὶ δεινὰ παθόντες, τοιαύτην γνώμην ἔσχον
περὶ ἡμᾶς.

28. Τίς γὰρ ἂν ὑπέμεινε τὴν ἀσέλγειαν τῶν
πατέρων τῶν ἡμετέρων, οἱ συνάγοντες ἐξ ἀπάσης
τῆς Ἑλλάδος τοὺς ἀργοτάτους, καὶ τοὺς ἀπασῶν

27. καὶ τοὺς. Bav. vitiose καὶ τῶν.

ductus, fortis et laboriosus et temperans fuit, tantaque apud
omnes fide gaudebat, ut se ultro traderent, idem vero maris
imperio et malignis demagogis pigritiae, ignaviae vanaeque
spei plenus redditus est, tantumque odium sibi peperit, ut
parum abesset, quin lociorum consensu urbs nostra excin-
deretur. (28.) Ne vero patrum nostrorum, imperii tem-

τῶν πονηριῶν μετέχοντας, πληροῦντες τούτων τὰς
 τριήρεις, ἀπηχθάνοντο τοῖς Ἕλλησι· καὶ τοὺς μὲν
 βελτίστους τῶν ἐν ταῖς ἄλλαις πόλεσιν ἐξέβαλλον,
 τοῖς δὲ πονηροτάτοις τῶν Ἑλλήνων τὰ κείνων διένεμον;
 Ἄλλὰ γὰρ εἰ τολμήσαιμι περὶ τῶν ἐν ἐκείνοις τοῖς
 χρόνοις γενομένων ἀκριβῶς διελθεῖν, ὑμᾶς μὲν ἴσως
 ἂν ποιήσαιμι βέλτιον βουλευσασθαι περὶ τῶν ἄλλων,
 αὐτὸς δὲ ἂν διαβληθεῖην. Εἰώθατε γὰρ μισεῖν,
 οὐχ οὕτω τοὺς αἰτίους τῶν ἀμαρτημάτων, ὥς τοὺς
 κατηγοροῦντας αὐτῶν. Τοιαύτην οὖν ὑμῶν γνώμην
 ἐχόντων, δέδοικα μὴ πειρώμενος ὑμᾶς εὐεργετεῖν,
 αὐτὸς ἀπολαύσω τι Φλαῦρον. Οὐ μὴν ἀποστήσομαι
 παντάπασιν ὧν διανοήθην, ἀλλὰ τὰ μὲν πικρότατα,
 καὶ μάλιστα ἂν ὑμᾶς λυπήσονται, παραλείψω, μνη-
 σθήσομαι δὲ τούτων μόνον, ἐξ ὧν γνώσεσθε τὴν
 ἄνοιαν τῶν τότε πολιτευομένων.

29. Οὕτω γὰρ ἀκριβῶς εὐρίσκον ἐξ ὧν ἀνθρω-
 ποι μάλιστα ἂν μισηθεῖεν, ὥς τ' ἐψηφίσαντο, τὸ
 περὶ γυγνόμενον ἐκ τῶν Φόρων ἀργύριον, διελόντες
 κατὰ τάλαντον, εἰς τὴν ὀρχήστραν τοῖς Διονυσίοις
 ἐκφέρειν. Ἐπεὶ δ' ἂν πλήρες ἦ τὸ θέατρον, καὶ

7. Pro ποιήσαιμι Wolf. offert πείσαιμι. Attamen vulga-
 tam nihil incommodi habere, dicit. 7. βουλευσασθαι
 in Bav. perperam omisum est. 12. ἀπολαύσω τι φλαῦ-
 ρον: (ne ipse) *quid mali patiar*. Vir doctus in Mod.
 correxit φαῦλον. Confl. p. 141, v. 8. Vid. Perizon. ad Ael. V.
 H. I, 28. 15. μόνον. Bav. μόνων. Perperam. 19. Pro
 διελόντες Bav. habet διελόντας. 21. Ad ἐκφέρειν Wolf.
 supplet: ἐκ τῆς ἀκροπόλεως, vel legere suadet εἰςφέρειν,
 quam coniecturam Bav. confirmat. Vulgatam tamen ut

pore rempublicam administrantium, delicta percensendo in-
 dignationem vestram inipsum moveam, sepelitis iis, quae
 vobis odiosissima esse possint, ea solummodo commemora-
 bo, e quibus amentiam illosum optime cognoscere possitis.
 (29.) Pecuniam, quae ex tribus supererat, populo in

τεῦτ' ἐποίουν, καὶ παρεισῆγον τοὺς παῖδας τῶν ἐν τῷ πολέμῳ τετελευτηκότων· ἀμφοτέροισι ἐπιδεικνύ-
 τες, τοῖς μὲν συμμαχοῖς τὰς τιμὰς τῆς αὐσίας αὐ-
 τῶν, ὑπὸ μισθωτῶν εἰσφερομένας, τοῖς δ' ἄλλοις
 Ἑλλῆσι τὰ πλῆθος τῶν ὀρφανῶν, καὶ τὰς συμφο-
 ρὰς, τὰς διὰ τὴν πλεονεξίαν ταύτην γεγνημένας.
 Καὶ ταῦτα δρῶντες, αὐτοὶ τε τὴν πόλιν εὐδαιμόνι-
 ζον, καὶ πολλοὶ τῶν νοῦν οὐκ ἐχόντων ἐμακαρίζον
 αὐτήν· τῶν μὲν συμβήσεσθαι διὰ ταῦτα μελλόντων,
 οὐδὲ μίαν παύσασθαι πρόνοιαν, τὸν δὲ πλοῦτον θαυ-
 μαζόντες καὶ ἠλοῦντες, ὅς ἀδίκως εἰς τὴν πόλιν
 εἰσελθὼν, καὶ τὸν δικαίως ὑπάρξαντα, διὰ ταχέως
 ἐμελλε προκαπολεῖν. Εἰς τοῦτο γὰρ κατέστησαν
 τῶν μὲν οἰκείων ἀμελείας, τῶν δ' ἄλλοτρίων ἐπιθυ-
 μίας, ὥστε Λακεδαιμονίων ἐμβεβληκότων εἰς τὴν
 χώραν, καὶ τοῦ τείχους ἤδη τοῦ Δεκελεικοῦ συν-
 εστηκός, εἰς Σικελίαν τριῆρεις ἐπλήρουν, καὶ οὐκ
 ἡσχύνοντο τὴν πατρίδα τεμνομένην καὶ πορθουμένην
 περιεργῶντες, ἐπὶ δὲ τοὺς οὐδὲν πώποτε εἰς ἡμᾶς

rariorem praefero, quippe qui observasse mihi videor,
 eiusmodi verba, quae locum, ad quem et ex quo requi-
 rant, praepositionem potius ex quam eis sibi prae-
 fixas habere. 1. τοῦτ' ἐποίουν, i. e. pecuniam divise-
 runt. 3. τιμὰς τῆς αὐσίας αὐτῶν: *aestimationem fa-
 cultatum sociorum*. Auger., cuius versio hoc toto loco
 inunca est, vertit: *pecunias*. 4. Malim nempe εἰσφε-
 ρομένης. 7. αὐτοὶ τε. Bav. αὐτοὶ, sine τε. 8. τῶν
 νοῦν. Vett. et Bav. τὸν νοῦν. Ego cum Steph. et Auger.
 e Wolfii coniectura receptum praetuli. 18. Post πα-
 τρίδα Auger. adiicere vult μὲν propter δὲ versu sequenti.

theatro distribuerunt, atque occisorum in bello pupillos intro-
 duxerunt, scilicet quo sociis facultatum suarum aestimationem
 et aliis clades ipsorum demonstrarent. Usque adeo sua negle-
 xerunt et aliena appetiverunt, ut, dum in conspectu suo
 patria a Lacedaemoniis vastabatur, in Siciliam triremes im-

ἐξαμαρτόντας, στρατιάς ἐκπέμποντες. Ἄλλ' ἐς
 τοῦτο ἀφροσύνης ἤλθον, ὥστε τῶν προστασιῶν τῶν
 οἰκείων οὐ κρατοῦντες, Ἰταλίας καὶ Σικελίας καὶ
 Καρχηδόνας ἀφῆλθον προσεδόκησαν. Τοσούτον δὲ διή-
 νεγκαν ἀνοίᾳ πάντων ἀνθρώπων, ὥστε τοὺς μὲν ἄλ-
 λους αἰ. συμφοραὶ συστέλλουσι, καὶ ποιοῦσι σωφρο-
 νεστέρους, ἐκεῖνοι δ' οὐδὲν ὑπὸ τούτων ἐκπαιδεύθησαν,
 καίτοι πλείοσι καὶ μείζοσι κακοῖς περιέπεσον ἐπὶ
 τῆς ἀρχῆς ταύτης, τῶν ἐν ἅπαντι τῷ χρόνῳ τῇ
 πόλει γεγεννημένων. Εἰς Αἴγυπτον μὲν γὰρ διακρίσιναι
 πλεύσασαι τριήρεις, αὐτοῖς πληρώμασι διεφθάρησαν·
 περὶ δὲ Κύπρον, πεντήκοντα καὶ ἑκατόν· ἐν δὲ τῷ
 Πόντῳ, μυρίους ὀπλίτας αὐτῶν καὶ τῶν συμμάχων
 ἀπώλεσαν· ἐν Σικελίᾳ δέ, τέτταρας μυριάδας,
 καὶ τριήρεις τετταράκοντα καὶ διακοσίας· τὸ δὲ τε-
 λευταῖον, ἐν Ἑλληςπόντῳ διακοσίας. Ταῖς δὲ κατὰ
 δέκα καὶ πέντε καὶ πλείους τούτων ἀπολλυμένας,
 καὶ τοὺς κατὰ χιλίους καὶ διςχιλίους ἀποθνήσκοντας,
 τίς ἂν ἐξαριθμήσειε; πλὴν ἐνῇ, τούτων ἐγκυκλίων
 ὄντων, ταφὰς ποιεῖσθαι καθ' ἕκαστον ἐπαυτόν, εἰς

-
1. ἐξαμαρτόντας e Wolfii coniectura, quam Bav. confir-
 mat; vett. ἐξαμαρτάνοντας. 7. ὑπὸ coniecit Wolf.
 eiusque lectio confirmatur Bav.; vett. ὑπέρ. 10. γὰρ
 e Wolfii coniectura recepi, Wolfio ipso et reliquis legen-
 tibus: γε. 15. τετταράκοντα. Med. τεσσαράκοντα.
 17. δέκα καὶ πέντε. Auger. mavult δέκα καὶ δεκα-
 πέντε. Recte, credo. 20. ὄντων, quod in vett. deest,
 Wolf. e coniectura in textu posuit; reliqui secuti sunt.
-

plerent, Italiamque cum Carthagine expugnare sperarent.
 Neque tamen calamitatibus correcti sunt. In Aegypto du-
 centas triremes cum ipsis hominibus; ad Cyprum quinquā-
 ginta et centum; in Ponto decem millia armatorum, partim
 civium, partim lociorum, amiserunt; in Sicilia quadraginta
 millia virorum cum ducentis et quadraginta trirēmibus; in
 Hellesponto denique ducentas perierunt. Sepulcra publica

ὡς πολλοὶ καὶ τῶν ἀστυγείτων καὶ τῶν ἄλλων Ἑλλήνων ἐφαίτων, οὐ συμπενήθοντες τοὺς τεθνεώτας, ἀλλ' ἐψησθησόμενοι ταῖς ἡμετέραις συμφοραῖς. Τελευτήσαντες δ' ἔλαθον σφᾶς αὐτοὺς, τοὺς μὲν τάφους τοὺς δημοσίους, τῶν πολιτῶν ἐμπλήσαντες, τὰς δὲ Φρατρίας καὶ τὰ γραμματεῖα τὰ ληξιαρχικά, τῶν οὐδὲν τῇ πόλει προσηκόντων. Γνοίῃ δ' ἂν τις ἐκεῖθεν μάλιστα τὸ πλῆθος τῶν ἀπολλυμένων. Τὰ γὰρ γένη τῶν ἀνδρῶν τῶν ὀνομαστοτάτων, καὶ τοὺς οἴκους τοὺς μεγίστους, οἳ καὶ τὰς τυραννικὰς στάσεις καὶ τὸν Περσικὸν πόλεμον διέφυγον, εὐρήτομεν ἐπὶ τῆς ἀρχῆς, ἧς ἐπιθυμοῦμεν, ἀναστάτους γεγενημένους. Ὡςτ' εἴ τις σκεπεῖσθαι βούλοιτο περὶ τῶν ἄλλων, ὥσπερ πρὸς παράδειγμα τοῦτ' ἀναφέρων, φανείμην ἂν μικροῦ δεῖν ἀντηλλαγμένοι.

30. Καίτοι χρηὴ πόλιν μὲν εὐδαιμονίζειν, μὴ τὴν ἐξ ἑπάντων ἀνδρώπων εἰκὴ πολλοὺς πολίτας ἀδραΐζουσαν, ἀλλὰ τὴν τὸ γένος τῶν ἐξ ἀρχῆς τὴν πόλιν οἰκησάντων μᾶλλον τῶν ἄλλων διασώζουσαν. ἄνδρας δὲ ζηλοῦν, μὴ τοὺς τὰς τυραννίδας κατέχοντας, μηδὲ τοὺς μείζω δυναστείας τοῦ δικαίου κεκτημένους, ἀλλὰ τοὺς ἀξίους μὲν ὄντας τῆς μεγίστης τιμῆς, στέργοντας δὲ ἐπὶ ταῖς ὑπὸ τοῦ πλῆθους

3. ἡμετέραις Baf. 1. Wolf., Steph., Auger.; ὑμετέραις Med., Ald., Hag. 6. Φρατρία: curia, tertia pars tribus. 6. γραμματεῖα ληξιαρχικά: tabulae, in quas civium nomina referebantur. τὰ ante ληξιαρχικά in Hag. deest. 21. Auger. μείζους. 22. 23. μεγίστης τιμῆς, i. e. ἡγεμονίας.

civibus et civium tabulas exteris implebant, ita ut nobilissimorum virorum generibus amplissimisque familiis sub hoc imperio everfis, permutati et paene alii facti videamur. (30.) Quodsi ea civitas laudanda est, quae antiquissimas familias studiosius conservat, iique viri aemulandi sunt,

διδομέναις δωρεαῖς. Ταύτης γὰρ ἐξουσίαν οὐδεὶς, οὐτ' ἀνὴρ, οὔτε πόλις λαβεῖν ἂν δύναίτο σπουδαιότεραν, οὐδὲ ἀσφαλεστέραν, οὐδὲ πλείονος ἀξίαν· ἤνπερ οἱ περὶ τὰ Περσικὰ γενόμενοισχόντες, οὐχ ὁμοίως τοῖς λησταῖς ἐβίωσαν, τότε μὲν πλείω τῶν ἰκνῶν ἔχοντες, τότε δὲ ἐν σιτοδείαις καὶ πολιορκίαις καὶ τοῖς μεγίστοις κακοῖς καθεστῶτες· ἀλλὰ περὶ μὲν τὴν τροφὴν τὴν καθ' ἡμέραν, οὐτ' ἐν ἐνδείαις, οὐτ' ἐν ὑπερβολαῖς ὄντες· ἐπὶ δὲ τῇ τῆς πολιτείας δικαιοσύνῃ, καὶ ταῖς ἀρεταῖς ταῖς ἑαυτῶν φιλοτιμούμενοι, καὶ τὸν βίον ἥδιον τῶν ἄλλων διαγόντες. Ὡν ἀμελήσαντες οἱ γενόμενοι μετ' ἐκείνους, οὐκ ἄρχειν, ἀλλὰ τυραννεῖν ἐπεχείρησαν· ἃ δοκεῖ μὲν τὴν αὐτὴν ἔχειν δύναμιν, πλείστον δ' ἀλλήλων κεχώρισται. Τῶν μὲν γὰρ ἀρχόντων ἔργον ἐστὶ, τοὺς ἀρχομένους ταῖς ἑαυτῶν ἐπιμελείαις ποιεῖν εὐδαιμονεστέρους· τοῖς δὲ τυράννοις ἔθος κατέστηκε, τοῖς τῶν ἄλλων πόνοις καὶ κακοῖς, αὐτοῖς ἡδονὰς παρασκευάζειν. Ἀνάγκη δὲ τοὺς τοιούτοις ἔργοις ἐπιχειροῦντας, τυραννικαῖς καὶ ταῖς συμφοραῖς περιπίπτειν, καὶ τοιαῦτα πάσχειν, οἷά περ ἂν καὶ τοὺς ἄλλους δράσωσιν. Ἄ καὶ τῇ πόλει συνέπεσεν· ἀντί μὲν γὰρ τοῦ Φρουρεῖν τὰς τῶν ἄλλων ἀκροπόλεις,

2. οὐτ' ἀνὴρ, οὔτε πόλις in Bav. defunt. 3. 4. ἤνπερ e Bav. et vett. revocavi; Wolf. e coniectura οἷαν περ, quam sequentes receperunt. 6. ἐν ο Wolfii coniectura, quam Bav. confirmat; in vett. deest.

qui imperio, quod iis a populo deferretur, digni sunt, imitari ac laudari merentur circa Persica bella viventes, qui victu quotidiano non egentes nec abundantes, aequitatem reipublicae gerendae suasque virtutes laudi sibi ducentes suavissimam vitam transigebant. Hos autem proxime secuti, non principatum obtinere, sed tyrannidem exercere maluerunt, quorum alterum ab altero longissime distat. Quo factum est.

τῆς αὐτῶν ἐπεῖδον τοὺς πολεμίους κυρίους γενομένους· αὐτὶ δὲ τοῦ παίδας ὀνέρους λαμβάνειν, ἀποσπῶν-
τας ἀπὸ πατέρων καὶ μητέρων, πολλοὶ τῶν πολιτῶν
ἠναγκάσθησαν τοὺς αὐτῶν ἐν πολιορκίᾳ χεῖρον παι-
δεύειν καὶ τρέφειν, ἢ προσῆκεν αὐτοῖς· ἀντὶ δὲ τοῦ
γεωργεῖν τὰς χώρας τὰς ἀλλοτρίας, πολλῶν ἐτῶν
οὐδ' ἰδεῖν αὐτοῖς ἐξεγένετο τὴν αὐτῶν.

31. "Ὡςτ' εἴ τις ἡμᾶς ἐρωτήσῃ, εἰ δεξαί-
μεθ' ἂν τοσοῦτον χρόνον ἀρχάντες, ταπεινὰ πάσχου-
σαν τὴν πόλιν ἐπιδεῖν, τίς ἂν ὁμολογήσειεν,· πλήν
εἰ μὴ τις παντάπασιν ἀπονενομημένος ἔστί, καὶ
μήθ' ἱερῶν, μήτε γυναικῶν, μήτε παιδῶν, μήτ' ἄλ-
λου μὴδ' ἐνὸς φροντίζοι,· πλήν τοῦ χρόνου μόνου τοῦ
καθ' ἑαυτόν; Ὡς οὐκ ἄξιον τὴν διάνοιαν ζηλοῦν,
ἀλλὰ παλὺ μᾶλλον τῶν πολλὴν πρόνοιαν ἀπάντων
τῶν τοιούτων πεπονημένων, καὶ μηδὲν ἥττον ὑπὲρ
τῆς κοινῆς δόξης ἢ τῆς ἰδίας φιλοτιμουμένον, καὶ
προαιρουμένον μέτρον βίον μετὰ δικαιοσύνης μᾶλλον,
ἢ πλοῦτον μέγαν μετὰ ἀδικίας. Καί, γὰρ οἱ πρόγα-
νοι τοιούτους αὐτοὺς παρασχόντες, τὴν τε πόλιν

2. ἀποσπῶντας c. Wolfii coniectura, quam Bav. confu-
mat et Auger. recepit; vet. et Steph. ἀποσπῶντες. Verte:
quos. (liberos) *avellebant*, seu *avellentes*, ex parentum
amplexibus. 9. τοσοῦτον χρόνον, scil. ὅσον περ πρό-
τερον. 13. μόνου in Bav. deest. τοῦ χρόνου μόνου
τοῦ καθ' ἑαυτὸν verte: *suas vitae tempus*, de gloria
post mortem securus. 16. τῶν τοιούτων, scil. ἱερῶν,
γυναικῶν etc.

ut, tyrannorum fortuna ipsi, suas arces suosque liberos ha-
bitum potestati permittere cogerentur. (31.) Quis vero
nostrum est, nisi sit mente captus, omniumque, quae ho-
mini sancta et cara esse solent, prorsus negligens, qui impe-
rii eiusmodi calamitates, mediocris vitae prosperitati, opesque
iustitiae anteponeare possit? Ex quibus omnibus apparet, et no-

εὐδαιμονεστάτην τοῖς ἐπιγενομένοις παρέδωκαν, καὶ τῆς αὐτῶν ἀρετῆς ἀθάνατον τὴν μνήμην κατέλειπον. Ἐξ ὧν ἀμφοτέρω ῥαδίον ἐστὶ καταμαθεῖν, καὶ τὴν χώραν ἡμῶν, ὅτι δύναται τρέφειν ἄνδρας ἀμείνους τῶν ἄλλων, καὶ τὴν καλουμένην μὲν ἀρχήν, οὕσαν δὲ συμφορᾷ, ὅτι πέφυκε χεῖρους ἅπαντας ποιεῖν τοὺς χρωμένους αὐτῇ.

32. Μέγιστον δὲ τεκμήριον· σὺ γὰρ μόνον ἡμᾶς, ἀλλὰ καὶ τὴν Λακεδαιμονίαν πόλιν διέφθειρεν οὕτως, ὥστε τοῖς εἰθισμένοις ἐπαυεῖν τὰς ἐκείνων ἀρετάς, οὐχ οἷόν τ' ἐστὶν εἰπεῖν τοῦτον τὸν λόγον, ὡς ἡμεῖς μὲν διὰ τὸ δημοκρατεῖσθαι, κακῶς ἐχρησάμεθα τοῖς πράγμασιν, οἱ δὲ Λακεδαιμόνιοι ταύτην τὴν δύναμιν εἰ παρέλαβον, εὐδαίμονας ἂν καὶ τοὺς ἄλλους καὶ σφᾶς αὐτοὺς ἐποίησαν· πολὺ γὰρ θῆτον ἐν ἐκείνοις ἐπεδείξατο τὴν φύσιν τὴν αὐτῆς. Τὴν γὰρ πολιτείαν, ἣν ἐπτακοσίοις ἔτεσιν οὐδεὶς οἶδεν οὐθ' ὑπὸ κινδύνων, οὐθ' ὑπὸ συμφορῶν κινήθεισαν, ταύτην ἐν ἐλίγῳ χρόνῳ σαλευθῆναι, καὶ λυθῆναι παρὰ μικρὸν ἐποίησεν· ἀντὶ γὰρ τῶν καθεστώτων παρ' αὐτοῖς ἐπιτηδεύματων, τοὺς μὲν ἰδιώ-

3 — 6: καὶ τὴν χώραν ἡμῶν, ὅτι δύναται pro: καὶ ὅτι δύναται ἡ χώρα ἡμῶν. — καὶ ὅτι πέφυκε ἡ καλουμένη μὲν ἀρχὴ οὕσα δὲ συμφορὰ etc. 4: δύναται Med. et Bav.; reliquae vett. δύνατο. 14: εἰ παρέλαβον: si suscepissent. 15: ἐποίησαν: reddituros fuisse. 16: ἐπεδείξατο. Bav. vitiose ἐπεδείξαντο, pertinet enim ad omissum ἀρχή.

stram terram viros aliis praestantiores alere, et imperium maris omnes, qui illo utuntur, deteriores efficere. (32.) Atque hanc sui ipsius naturam citius etiam in Lacedaemoniis patefecit, quorum constitutionem, per septingentos annos intactam, ita concussit, ut parum abesset, quin funditus interiret. Reddidit enim illos iniustos, socordes, iniquos,

τας ἐνέπλησεν ἀδικίας, ῥαθυμίας, ἀνομίας, Φιλάρ-
 γυρίας· τὸ δὲ κοινὸν τῆς πόλεως, ὑπεροψίας μὲν
 τῶν συμμάχων, ἐπιθυμίας δὲ τῶν ἀλλοτρίων, φι-
 λωρίας δὲ τῶν ὄρκων καὶ τῶν συνθηκῶν. Τοσοῦτον
 γὰρ ὑπερεβάλοντο τοὺς ἡμετέρους τοῖς εἰς τοὺς
 Ἕλληνας ἀμαρτήμασιν, ὅσον πρὸς τοῖς πρότερον
 ὑπάρχουσι, σφαγὰς καὶ στάσεις ἐν ταῖς πόλεσιν
 ἐποιήσαντο· ἐξ ὧν ἀειμνήστους τὰς ἔχθρας πρὸς ἀλ-
 λήλους ἔχουσιν. Οὕτω δὲ φιλοπολέμως καὶ φιλο-
 κινδύνως διετέθησαν, τὸν ἄλλον χρόνον πρὸς τὰ
 τοιαῦτα πεφυλαγμένως μᾶλλον τῶν ἄλλων ἔχοντες,
 ὥστε οὐδὲ τῶν συμμάχων, οὐδὲ τῶν εὐεργετῶν
 ἀπέσχοντο τῶν σφατέρων αὐτῶν· ἀλλὰ βασιλέως
 μὲν αὐταῖς εἰς τὸν πρὸς ἡμᾶς πόλεμον πλέον ἢ πεν-
 τακισχίλια τάλαντα παρασχόντος· Χίων δὲ προθύ-
 μιάτατα πάντων τῶν συμμάχων συγκινδυνεύσαντων
 τῷ ναυτικῷ· Θηβαίων δὲ μεγίστην εἰς τὸ πεζὸν
 ἰσχὺν συμβαλομένων, οὐκ ἔφθησαν τὴν ἀρχὴν κατα-
 σχόντες, καὶ Θηβαίους μὲν εὐδύς ἐπεβούλευσαν,
 ἐπὶ δὲ τὸν βασιλέα Κλέαρχον καὶ στρατιὴν ἐξέπεμψαν

1. ἐνέπλησεν. Bav., falsum subiectum, ut antea, respiciens,
 ἐνέπλησαν. 6. 7. πρὸς τοῖς πρότερον ὑπάρχουσι:
 praeter ea peccata, quae adsuerunt. Wolf. putat deef-
 se aut saltem subintelligi κακοῖς. 12. εὐεργετῶν in
 Bav. omissum est. 14. πεντακισχίλια, Bav. et Ald. πεν-
 τακόσια. 18. ἰσχύν, quod a Bav. et vet. abest, Wolf.
 textui inferuit. Supplere tamen possis δύναμιν aut μερίδα
 puto, ita ut μεγίστην elliptice positum sit. 18. 19. οὐκ
 ἐφθησαν — καί: vix tamen principatum occupaverunt,
 quum etc.

avaros, lociorum contemptores, alienarum rerum appetentes,
 iurisiurandi ac foederum negligentes, bellorumque ita studio-
 sos, ut neque lociis neque maxima sibi tribuentibus par-
 cerent. Exemplo sunt Chii, Thebani rexque Persarum.

ψαν· Χίῳ δὲ τοὺς πρῶτους μὲν τῶν πολιτῶν ἐφωγάδευσαν, τὰς δὲ τριήρεις ἐκ τῶν νεωρίων ἐξελκύσαντες ἀπάσας ὄχοντο λαβόντες.

33. Οὐκ ἤρκεσεν δ' αὐτοῖς ταῦτα ἐξαμαρτεῖν, ἀλλὰ περὶ τοὺς αὐτοὺς χρόνους ἐπόρθουν μὲν τὴν ἡπειρον, ὕβριζον δὲ τὰς νήσους, ἀνῆρουν δὲ τὰς ἐν Ἰταλίᾳ καὶ Σικελίᾳ πολιτείας, καὶ τυραννίδας καθίστασαν, ἐλυμαίνοντο δὲ τὴν Πελοπόννησον, καὶ μεστὴν πολέμων καὶ στάσεων ἐποίησαν. Ἐπὶ ποίᾳ γὰρ τῶν πόλεων οὐκ ἐστράτευσαν; ἢ περὶ τίνας αὐτῶν οὐκ ἐξήμαρτον; οὐκ Ἡλείων μὲν μέρος τι τῆς χώρας ἀφείλουτο; τὴν δὲ γῆν τῶν Κορινθίων ἔτεμον; Μαντινίας δὲ διώκισαν; Φλιασίους δὲ ἐξεπολιόρκησαν; εἰς δὲ τὴν Ἀργεῖαν ἐνέβαλον; οὐδὲν δὲ ἐπαύοντο, τοὺς μὲν ἄλλους κακῶς ποιοῦντες, αὐτοῖς δὲ τὴν ἥτταν τὴν ἐν Λεύκτραις παρασκευάζοντες; ἦν Φασί τινες αἰτίαν γενέσθαι τῇ Σπάρτῃ τῶν κακῶν, οὐκ ἀληθῆ λέγοντες· οὐ γὰρ διὰ ταύτην ὑπὸ τῶν συμμάχων ἐμισθήθησαν, ἀλλὰ διὰ τὰς ὕβρεις τὰς ἐν τοῖς ἐμπροσθεν χρόνοις, καὶ ταύτην ἠττήθησαν, καὶ περὶ τῆς αὐτῶν ἐκινδύνευσαν. Χρὴ δὲ τὰς αἰτίας ἐπιφέρειν, οὐ τοῖς κακοῖς τοῖς ἐπὶ τῇ τελευτῇ γυγνομένοις, ἀλλὰ τοῖς πρῶτοις τῶν ἀμαρτημάτων, ἐξ ὧν ἐπὶ τὴν τελευτὴν ταύτην κα-

1. Pro μὲν Med. καὶ.

7. τυραννίδας. Med. τυράν-

νοὺς. 21. περὶ τῆς αὐτῶν: *de sua ipsorum urbe leu-
patria.*

(33.) Hinc caussa malorum Spartaе non in Leuctrica clade, sed, in iis quaerenda est, quae istam cladem anteiverunt, quum Lacedaemonii alios vastabant, alios vexabant, respublicas aliorum abrogabant, alios denique bellis ac seditionibus implebant. Hac demum principatus licentia factum est, ut etiam terrestre imperium, cuius bona gubernationis maris illud facile acceperant, celeriter amitterent, neglectis

τηνέχθησαν. Ὡς τε πολὺ ἂν τις πῶς οὐκ ἂν ἀληθέστερα τυγχάνοι λέγων, εἰ φαίη τότε τὴν ἀρχὴν αὐτοῖς γεγενῆσθαι τῶν συμφορῶν, ὅτε τὴν ἀρχὴν τῆς θαλάττης παρελάμβανον ἐκτῶντο δὲ δύναμιν οὐδὲν ὁμοίαν τῇ πρότερον ὑπάρχουσῃ; Διὰ μὲν γὰρ τῆς κατὰ γῆν ἡγεμονίας εὐταξίαν, καὶ τὴν καρτερίαν τὴν ἐν αὐτῇ μελετωμένην, ῥαδίως τῆς κατὰ θάλατταν ἀρχῆς ἐπεκράτησαν· διὰ δὲ τὴν ἀκολασίαν τὴν ὑπὸ ταύτης τῆς ἀρχῆς αὐτοῖς γεγενημένην, ταχέως κακείνης τῆς ἡγεμονίας ἐστερήθησαν. Οὐ γὰρ ἔτι τοὺς νόμους ἐφύλαττον, οὓς παρὰ τῶν προγόνων παρελάβον, οὐδ' ἐν τοῖς ἡθεσιν ἐνέμενον, οἷς πρότερον εἶχον, ἀλλ' ὑπολαμβάνοντες ἐξεῖναι ποιεῖν αὐτοῖς, ὅτι ἂν βούληθῶσιν, εἰς πολλὴν ταραχὴν κατέστησαν. Οὐ γὰρ ἤδεσαν τὴν ἐξουσίαν, ἥς πάντες εὐχονται τυχεῖν, ὡς δύσχρηστὸς ἐστίν, οὐδ' ὡς παραφρονεῖν ποιεῖ τοὺς ἀγαπῶντας αὐτήν, οὐδ' ὅτι τὴν φύσιν ὁμοίαν ἔχει ταῖς ἐταίραις, ταῖς ἐρᾶν μὲν ἐαυτῶν ποιούσαις, τοὺς δὲ χρωμένους ἀπολλυούσαις.

-
1. 2. Ὡς τε πολὺ — λέγων. Ordo verborum est: Ὡς τε, πῶς οὐκ ἂν τις πολὺ ἀληθέστερα τυγχάνοι λέγων.
 4. ἐκτῶντο δὲ ex egregia Wolfii coniectura, quam sequentes arripuerunt; Bav. et vett. ἐκ τῶν τότε, divisim. Hinc δὲ fortasse melius in τε abiret. 5. 6. Διὰ μὲν γὰρ τῆς — ἡγεμονίας εὐταξίαν. Sic Wolf. hunc locum optime e coniectura sanavit, Bav. et vett. legentibus: Διὰ μὲν γὰρ τὴν κατὰ τὴν ἡγεμονίαν εὐταξίαν; reliqui edd. Wolf. locuti sunt. 9. ταύτης in Bav. et vett. desideratur. 12. ἐνέμενον Wolf. e coniectura recepit, quam Auger. Codd. H., K. et N. confirmant, probantibus reliquis; vett. et Bav. ἀνέμενον, praeter Bas. 1 et Steph., quae habent ἂν ἔμενον.
-

nempe patrum legibus et institutis, nec cogitantes, istam potestatem meretricibus esse similem, quae amatores, alli-

34. Καίτοι Φανερώς ἐπιδεδεικται ταύτην ἔχουσα τὴν δύναμιν. Τοὺς γὰρ ἐν πλείσταις ἐξουσίαις γεγενημένους, ἴδοι τις ἂν ταῖς μεγίσταις συμφοραῖς περιπεπτωκότας, ἀρξάμενος ἀφ' ἡμῶν καὶ Λακεδαιμονίων. Αὗται γὰρ αἱ πόλεις καὶ πολιτευόμεναι πρότερον σωφρονέσταται, καὶ δέξαν ἔχουσαι κηλλίστην, ἐπειδὴ ταύτης ἔτυχον, καὶ τὴν ἀρχὴν ἔλαβον, οὐδὲν ἀλλήλων διήνεγκαν, ἀλλ' ὥσπερ προσήκει τοῖς ὑπὸ τῶν αὐτῶν ἐπιθυμιῶν καὶ τῆς αὐτῆς νόσου διεφθαρμένοις, καὶ ταῖς πράξεσι ταῖς αὐταῖς ἐπεχειρήσαν, καὶ τοῖς αὐτοῖς ἁμαρτήμασι παραπλησίως ἐχρήσαντο, καὶ τὸ τελευταῖον ὁμοίως ταῖς συμφοραῖς περιέπεσον. Ἡμεῖς τε γὰρ μισηθέντες ὑπὸ τῶν συμμάχων, καὶ περὶ ἀνδραποδισμοῦ κινδυνεύσαντες, ὑπὸ Λακεδαιμονίων ἐσώθημεν, ἐκεῖνοί τε πάντων αὐτοὺς ἀπολέσαι βουλευθέντων, ἐφ' ἡμᾶς καταφυγόντες, δι' ἡμῶν τῆς σωτηρίας ἔτυχον. Καίτοι πῶς χρὴ τὴν τοιαύτην ἀρχὴν ἐπαινεῖν, τὴν τὰς τελευτὰς οὕτω πονηρὰς ἔχουσιν; πῶς δ' οὐ μισεῖν καὶ φεύγειν τὴν οὕτω δεινὰ καὶ πολλὰ ποιεῖν ἁμφοτέρως τὰς πόλεις ἐπάρασιν, καὶ παθεῖν ἀναγκάσασιν;

35. Οὐκ ἄξιον δὲ θαυμάζειν, εἰ τὸν ἄλλον χρόνον ἐλάνθανεν ἅπαντας, τσούτων οὔσα κακῶν αἰτία τοῖς ἔχουσιν αὐτήν, οὐδ' εἰ περιμάχῃτος ἦν ὑφ' ἡμῶν καὶ Λακεδαιμονίων· εὐρήσετε γὰρ τοὺς

12. ὁμοίως. Wolfii minor ὁμοίαις. 17. ἡμῶν Hag.; reliquae vett. ὑμῶν, quod Steph. retinuit.

ciunt ac perdunt. (34.) Hanc vero esse nimiae potentiae naturam et indolem, et Lacedaemoniorum et nostra simillima exempla docent. Utrique enim simulatque hanc potestatem adepti sumus, omni flagitiorum genere maculati et lociis invisi reddit, alteri alios ab interitu vindicavimus. (35.) Neque vero mirum est, Lacedaemonios et Athenien-

πλείστους τῶν ἀνθρώπων περὶ τὰς αἵρέσεις τῶν πραγμάτων ἀμαρτάνοντας, καὶ πλειῖς μὲν ἐπιθυμίας ἔχοντας τῶν κακῶν ἢ τῶν ἀγαθῶν, ἄμεινον δὲ βουλευομένους ὑπὲρ τῶν ἐχθρῶν ἢ σφῶν αὐτῶν. Καὶ ταῦτ' ἴδοι τις ἂν ἐπὶ τῶν μεγίστων· τί γὰρ οὐχ οὕτω γέγονεν; οὐχ ἡμεῖς μὲν ταῦτα προηγήμεθα πράττειν, ἐξ ὧν Λακεδαιμόνιοι τῶν Ἑλλήνων δεσπότες κατέστησαν, ἐκεῖνοι δ' οὕτω κακῶς προὔστησαν τῶν πραγμάτων, ὥςθ' ἡμᾶς οὐ πολλοῖς ἔτεσιν ὕστερον, πάλιν ἐπιπολάσαι, καὶ κυρίου γενέσθαι τῆς ἐκείνων σωτηρίας; οὐχ ἡ μὲν τῶν Ἀττικιζόντων πολυπραγμοσύνη, λακωνίζειν τὰς πόλεις ἐποίησεν, ἡ δὲ τῶν λακωνιζόντων ὕβρις, Ἀττικίζειν τὰς αὐτὰς ταύτας ἠνάγκασεν; οὐ διὰ μὲν τὴν τῶν δημογυροῦντων πονηρίαν, αὐτὸς ὁ δῆμος ἐπεθύμησε τῆς ὀλιγαρχίας, τῆς ἐπὶ τῶν τετρακοσίων καταστάσης; διὰ δὲ τὴν ἐπὶ τῶν τριάκοντα μανίαν, πάντες δημοτικώτεροι γεγονάμεν τῶν Φυλὴν καταλαβόντων; Ἀλλὰ γὰρ ἐπὶ τῶν ἐλαττόνων, καὶ τοῦ βίου τοῦ καθ' ἡμέραν, ἐπιδείξειεν ἂν τις πολλούς, χαίροντας μὲν καὶ τῶν ἐδεσμάτων, καὶ τῶν ἐπιτηδεύματων, τοῖς καὶ τὸ σῶμα καὶ τὴν ψυχὴν βλάπτουσιν, ἐπίπονα δὲ καὶ χαλεπὰ νομίζοντας, ἀφ' ὧν ἀμφότερα ταῦτ' ἂν ὠφελοῖντο, καὶ καρτερικοὺς εἶναι δοκοῦντας, τοὺς ἐν τούτοις ἐμμένοντας. | Εἴ τινες οὖν ἐν οἷς ἀεὶ ζῶσι, καὶ περὶ ὧν αὐτοῖς μᾶλλον μέλει, τὰ χεῖρω φαίνονται προαιρούμενοι, τί θαυμαστόν εἰ περὶ τῆς ἀρ-

11. Ἀττικιζόντων: *Atticis partibus faventium.* 18. Φυλὴν ex *Harporatione* Ald., Wolf. et eum secuti receperunt; Bav., Med., Bas. 1 et Hag. *perperam* Φυλακὴν.

les de maxima malorum causa armis contendisse, quum plurimorum hominum natura ferat, ut vel in iis rebus, quas illis praecipue curae sunt, noxia utilibus antepo-
nant, et ho-

χῆς τῆς κατὰ θάλατταν ἀγροῦσι, καὶ μάχονται πρὸς ἀλλήλους, περὶ ἧς μηδεὶς πώποτε λογισμὸς αὐτοῖς εἰσῆλθεν;

36. Ὁρᾶτε δὲ καὶ τὰς μοναρχίας τὰς ἐν ταῖς πόλεσι καθισταμένας, ὅσους ἔχουσι τοὺς ἐπιθυμητάς, καὶ τοὺς ἐτοίμους ὄντας ὁτιοῦν πάσχειν, ὥστε κατασχεῖν αὐτάς· αἷς τί τῶν δεινῶν, τί τῶν χαλεπῶν οὐ πρόσκειται; Οὐκ εὐθύς ἐπειδὴν λάβωσι τὰς δυνάστεϊας, ἐν τοσούτοις κακοῖς εἰσὶν ἐμπεπλεγμένοι, ὥστ' ἀναγκάζεσθαι πολεμεῖν μὲν ἅπασι τοῖς πολίταις, μισεῖν δὲ τοὺτους ὑψ' ὧν οὐδὲν κακὸν πεπόνθασιν, ἀπιστεῖν δὲ καὶ τοῖς φίλοις, καὶ τοῖς ἐταίροις τοῖς ἐκωτῶν, παρκατατίθεσθαι δὲ τὴν τῶν σωμάτων σωτηρίαν μισθοφόροις ἀνθρώποις, οὓς οὐδὲ πώποτε εἶδον, καὶ μηδὲν ἦττον φοβεῖσθαι τοὺς φυλάττοντας, ἢ τοὺς ἐπιβουλευόντας, οὕτω δ' ὑπόπτως πρὸς ἅπαντας ἔχειν, ὥστε μηδὲ τοῖς οἰκειοτάτοις θαρρῆν πλησιάζοντας; Εἰκότως· συνίσασι γάρ, τοὺς πρὸ αὐτῶν τετρανανηκότας, τοὺς μὲν ὑπὸ γονέων ἀνηρημένους, τοὺς δὲ ὑπὸ παιδίων, τοὺς δ' ὑπ' ἀδελφῶν, τοὺς δ' ὑπὸ γυναικῶν, ἔτι δέ, τὸ γένος αὐτῶν ἐξ ἀνθρώπων ἠφανισμένον· ἀλλ' ὅμως ὑπὸ τοσαύτας τὸ πλῆθος συλφορᾶς ἐκόντες σφᾶς αὐτοὺς ὑποβάλλουσιν. Ὅπου δ' οἱ πρωτεύοντες, καὶ δόξας μεγίστας ἔχον-

3. αὐτοῖς e Bav. et vett. cum Steph. et Auger. revocavi;

Wolf. praeter necessitatem αὐτοῦς. 13. τοῖς ante ἐκω-

τῶν a Bav. male abest. 22. 23. ὑπὸ τοσαύτας συμφο-

ρᾶς σφᾶς αὐτοὺς ὑποβάλλουσιν; se ipsos tantis calamitatibus subiiciunt.

sibus melius quam sibi metipsis consulant. (36.) Idemque evenire videmus iis, qui in libera civitate potestatem summam, rem et odii et periculi plenissimam, summis viis appetunt, aliosque sua ipsorum cupiditate veluti excu-

τες, τοσούτων κακῶν ἐρωῶσι, τί δεῖ τοὺς ἄλλους θαυμάζειν, εἰ τοιούτων ἔργων ἐπιθυμοῦσιν;

37. Οὐκ ἀγνοῶ δέ, ὅτι τὸν μὲν περὶ τῶν τυραννικῶν λόγον ἀποδέχεσθε, τὸν δὲ περὶ τῆς ἀρχῆς δυσκόλως ἀκούετε· πεπόνθατε γὰρ ἅπαν αἰσχιστον· ἃ γὰρ ἐπὶ τῶν ἄλλων ὁράτε, ταῦτ' ἐν ὑμῶν ἀγνοεῖτε αὐτῶν. Καίτοι τῶν Φρονίμως διακειμένων οὐκ ἔλαττον τοῦτο σημεῖον ἐστίν, ἣν τὰς αὐτὰς πράξεις ἐπὶ πάντων ὁμοίως φαίνονται γνωρίζοντες· ὃν ὑμῖν οὐδὲν πῶποτ' ἐμέλησεν· ἀλλὰ τὰς μὲν τυραννίδας ἡγεῖσθε χαλεπὰς εἶναι καὶ βλαβεράς, οὐ μόνον τοῖς ἄλλοις, ἀλλὰ καὶ τοῖς ἔχουσιν αὐτάς, τὴν δ' ἀρχὴν τὴν κατὰ θάλατταν, μεγίστων ἀγαθῶν αἰτίαν, τὴν οὐδὲν οὐτ' ἐν τοῖς πάθεσιν, οὐτ' ἐν ταῖς πράξεσι τῶν μοναρχικῶν διαφέρουσιν. Καὶ τὰ μὲν τῶν Θεβαίων πράγματα νομίζετε πονηρῶς ἔχειν, ὅτι τοὺς περιοίκους ἀδικοῦσιν, αὐτοὶ δ' οὐδὲν βέλτιον τοὺς συμμάχους διοικοῦντες, ἢ ἐκεῖνοι τὴν Βοιωτίαν, ἡγεῖσθε πάντα τὰ δέοντα πράττειν.

38. Ἦν οὖν ἐμοὶ πεῖθησθε, παυσάμενοι τοῦ παντάπασιν εἰκῇ βουλευέσθαι, προσέξετε τὸν νοῦν

8. Pro ἔλαττον Wolf. offert ἐλάχιστον. 8. Post τὰς αὐτάς Bav. et vett. legunt ταύτας, quod Auger., cuius vero ad h. l. nota falsa est, cum Wolfio deleuit; Steph., operarum errore, τὰς πράξεις, sine αὐτάς. 9. φαίνονται e Bas. i cum Auger. admisi; reliquae vett. cum Bav. φαίνονται. 19. πάντα, quod Wolf. coniecit, Bav. confirmat; vett. πάντας.

factos reddunt. (37.) Quod de monarchia probatis, idem de maris imperio negatis, etsi monarchia a maris imperio nihil prorsus differt, atque prudentiae non levissimum lignum est, de iisdem rebus eadem ubique iudicare. Thebanos quidem iniuste agere creditis, quoniam finitimos laedunt, vos autem ipsi, qui in socios non aequiores estis, quam illi in Boeotos, iustitiam exercere putatis. (38.) Quod,

ὑμῖν αὐτοῖς καὶ τῇ πόλει, καὶ φιλοσοφῆσετε καὶ σκέψεσθε, τί τὸ ποιῆσαν ἐστὶ τὰ πόλεε ταῦτα, λέγω δὲ τὴν ἡμετέραν καὶ τὴν Λακεδαιμονίων, ἐκ ταπεινῶν μὲν πραγμάτων ἐκατέραν ὀρμηθεῖσαν, ἀρξαι τῶν Ἑλλήνων, ἐπεὶ δὲ ἀνυπέρβλητον τὴν δύναμιν ἔλαβον, περὶ ἀνδραποδισμοῦ κινδυνεύσαι· καὶ διὰ τίνας αἰτίας Θετταλοὶ μὲν, μεγίστους πλούτους παραλαβόντες, καὶ δύναμιν μεγίστην καὶ πλείστην ἔχοντες, εἰς ἀπορίαν καθεστῆκασιν· Μεγαρεῖς δέ, μικρῶν αὐτοῖς, καὶ Φαύλων τῶν ἐξ ἀρχῆς ὑπαρχόντων, καὶ γῆν μὲν οὐκ ἔχοντες, οὐδὲ λιμένας, οὐδ' ἀργυρεῖα, πέτρας δὲ γεωργοῦντες, μεγίστους τῶν Ἑλλήνων οἴκους κέκτηνται· καὶ κείνων μὲν τὰς ἀκροπόλεις ἄλλοι τινὲς βεῖ κατέχουσιν, ὄντων αὐτοῖς πλέον ἢ τριςχιλίων ἱππέων, καὶ πελταστῶν ἀταριθμήτων, οὗτοι δὲ μικρὰν δύναμιν ἔχοντες, τὴν αὐτῶν ἔπως βούλονται διοικοῦσιν· καὶ πρὸς τούτοις, οἱ μὲν σφίσιν αὐτοῖς ἀεὶ πολεμοῦσιν, οὗτοι δὲ μεταξὺ Πελοποννησίων καὶ Θηβαίων καὶ τῆς ἡμετέρας πόλεως οἰκοῦντες, τὴν εἰρήνην ἄγοντες διατελοῦσιν. Ἦν γὰρ ταῦτα καὶ τὰ τοιαῦτα διεξίητε πρὸς ὑμᾶς

4. μὲν a Bav. abest. 14. ἀεὶ a Med. abest. 21. Ἦν ubique legitur. Hinc nescio, unde Auger. dicat, vulgatam esse εἰ. 21. διεξίητε Bav., Ald., Bal. 1, Wolf. et sequentes; Med. διεξήετε; Hag. διεξίειτε; Brub. διεξίετε.

Si inquirere velitis, quae causa sit, quare nostra et Laedæmoniorum civitas ab exiguis initiis profecta Graecis imperariut, ac deinde, aucta in inmensum potentia, de excidio dimicant, quareque Thessali, a maioribus maxima potentia instructi, in maximas angustias adducti sint, Megarenses autem, quibus ab initio res parvae ac tenues essent, maximas inter Graecos facultates nunc possideant, illi bello premantur, hi pace fruuntur; omnium malorum causam esse, invenietis, intemperantiam et superbiam, bonorum vero

αὐτοὺς, εὐρήσετε, τὴν μὲν ἀκολασίαν καὶ τὴν ὕβριν τῶν κακῶν αἰτίαν γιγνομένην, τὴν δὲ σωφροσύνην τῶν ἀγαθῶν· ἣν ὑμεῖς ἐπὶ μὲν τῶν ἰδίων ἐπαινεῖτε, καὶ νομίζετε τοὺς τυχῆτι χρωμένους ἀσφαλέστατα ζῆν, καὶ βελτίους εἶναι τῶν πολιτῶν· τὸ δὲ κοινὸν ὑμῶν οὐκ οἴεσθε δεῖν τοιοῦτο παρασκευάζειν. Καίτοι προσήκει τὰς ἀρετὰς ἀσκεῖν, καὶ τὰς κακίας Φεύγειν, καὶ πολὺ μᾶλλον ταῖς πόλεσιν, ἢ τοῖς ἰδιώταις. Ἄνθρωπος μὲν γὰρ ἀσεβὴς καὶ πονηρὸς, τυχὸν ἂν φθάσειε τελευτήσας πρὶν δοῦναι δίκην τῶν ἡμαρτημένων· αἱ δὲ πόλεις διὰ τὴν ἀθανασίαν, ὑπομένουσι καὶ τὰς παρὰ τῶν ἀνθρώπων, καὶ τὰς παρὰ τῶν θεῶν τιμωρίας.

39. Ὡν ἐνθυμουμένους, χρὴ μὴ προσέχειν τὸν νοῦν τοῖς ἐν τῷ παρόντι μὲν χαριζομένοις, τοῦ δὲ μέλλοντος χρόνου μηδεμίαν ἐπιμέλειαν ποιουμένοις, μηδὲ τοῖς φιλεῖν μὲν τὸν δῆμον φάσκουσιν, ὅλην δὲ τὴν πόλιν λυμαινομένοις· ὥς καὶ πρότερον, ἐπεὶ δὴ παρέλαβον οἱ τοιοῦτοι τὴν ἐπὶ τοῦ βήματος δυναστείαν, εἰς τοσαύτην ἄνοιαν προήγαγον τὴν πόλιν, ὥστε παθεῖν αὐτήν, οἷά περ ὀλίγω πρότερον ὑμῖν

5. βελτίους e Bav., vet. et Steph. *revocavi*; Wolf. et Auger. βελτίστους. Quis enim est, quem offendere possit: *meliores civium?* 10. τελευτήσας e Wolfii coniectura, quata Auger. recepit; reliquae omnes cum Bav. τελευτῆσαι. 11. ὑπομένουσι Auger. male interpretatus est: *expectant*. 18. ὥς h. l. significare *quia*, docet nos Auger., sed quare, nescio.

modestiam, quae a civitatibus multo magis colenda est, quam a privatis hominibus, quum civitas, ob immortalitatem, humanam ac divinam poenam vix effugiat, privatus vero fortasse prius obierit, quam scelerum poenas dare possit. (39.) Cuius rei memores non iis auscultare debetis, qui in praesentia grata dicentes futuri temporis nullam ra-

διηγησάμην. Ὁ καὶ πάντων μάλιστ' ἂν τις θαυμάσειεν, ὅτι προχειρίζεσθε δημαγωγούς, οὐ τοὺς τὴν αὐτὴν γνώμην ἔχοντας τοῖς μεγάλην τὴν πόλιν ποιήσασιν, ἀλλὰ τοὺς ὅμοια καὶ λέγοντας καὶ πράττοντας τοῖς ἀπολέσασιν αὐτήν· καὶ τὰῦτα εἰδότες, οὐ μόνον τῷ ποιῆσαι τὴν πόλιν εὐδαίμονα τοὺς χρηστοὺς τῶν πονηρῶν διαφέροντας, ἀλλὰ καὶ τὴν δημοκρατίαν ἐπὶ μὲν ἐκείνων πολλοῖς ἄτεσιν οὔτε κινηθεῖσαν, οὔτε μεταστᾶσαν, ἐπὶ δὲ τούτων, ἐν ὀλίγῳ χρόνῳ δις ἤδη καταλυθεῖσαν· καὶ τὰς φυγὰς τὰς ἐπὶ τῶν τυράννων, καὶ τὰς ἐπὶ τῶν τριάκοντα γεγενημένας, οὐ διὰ τοὺς συκοφάντας κατελθούσας, ἀλλὰ διὰ τοὺς μισοῦντας τοὺς τοιοῦτους, καὶ μεγίστην ἐπ' ἀρετῇ δόξαν ἔχοντας.

40. Ἄλλ' ὅμως τηλικούτων ἡμῖν ὑπομνημάτων κατὰλελειμμένων, ἐξ ὧν ἀφ' ἑκατέρων αὐτῶν ἡ πόλις ἔπραττεν, οὕτω χαίρομεν ταῖς τῶν ῥητόρων πονηρίαις, ὥςθ' ὀρῶντες διὰ τὸν πόλεμον καὶ τὰς ταραχάς, ὥς αὐτοὶ πεποιήκησι, τῶν μὲν ἄλλων πολιτῶν πολλοὺς ἐκ τῶν πατρώων ἐκπεπτωκότας, τούτους δὲ ἐκ πενήτων πλουσίους γεγενημένους· οὐκ

10. 12. τὰς φυγὰς κατελθούσας pro τοὺς φυγάδας κατελθόντας *positum esse, recte observat Wolf.* 13. τοὺς ante τοιοῦτους a Bav. abest. 16. 17. ἐξ ὧν — ἔπραττεν: *quomodo ab utrisque (bonis ac malis demagogis) ciuitas affecta sit.* Augerio post ἐξ ὧν supplendum videtur: *φαίνεται τι.* Perperam. Singularem tamen hunc modum loquendi recte vocat Wolf. Fort. legendum est: ἐφ' ἑκατέρων.

tionem habent, quique, dum populo studere simulant, totam rempublicam evertunt, sed iis, qui rempublicam amplificaverunt, et quorum consiliis democratia multos per annos neque mota neque mutata est, quique viros in exilium per Triginta actos revocarunt, et ob virtutem maxime celebrantur. (40.) Licet vero tam multa monumenta existent, e quibus, qualis sub utrorumque administratione urbis con-

ἀγανακτοῦμεν, οὐδὲ φθονοῦμεν ταῖς εὐπραγίαις αὐ-
τῶν, ἀλλ' ὑπομένομεν τὴν πόλιν διαβολὰς ἔχουσαν,
ὡς λυμαίνεται καὶ δασμολογεῖ τοὺς Ἕλληνας, τού-
τους δὲ τὰς ἐπιμαρπκίας λαμβάνοντας· καὶ τὰν μὲν
δόξον, ὃν φασιν οὗτοι δεῖν τῶν ἄλλων ἄρχειν, χεῖ-
ρω πράττοντα τῶν ταῖς ὀλιγαρχίαις δουλευόντων,
οἷς δ' οὐδὲν ὑπῆρχεν ἀγαθόν, ταύτους διὰ τὴν ἀνείαν
τὴν ἡμετέραν ἐκ ταπεινῶν εὐδαίμονας γεγεννημένους.
Καίτοι Περικλῆς, ὁ πρὸ τῶν τοιούτων δημαγωγὸς
καταστάς, παραλαβὼν τὴν πόλιν, χεῖρω μὲν Φρα-
νοῦσαν ἢ πρὶν κατασχεῖν τὴν ἀρχήν, ἐτι δὲ ἀνεκτῶς
πολιτευομένην, οὐκ ἐπὶ τὸν ἴδιον χρηματισμὸν ὥρμη-
σεν, ἀλλὰ τὸν μὲν οἶκον ἐλάττω τῶν ἑαυτοῦ κατέ-
λιπεν, ἢ παρὰ τοῦ πατρὸς παρέλαβεν, εἰς δὲ τὴν
ἀκρόπολιν ἀνήνεγκεν ἀτακισχρῆλα τάλαντα, χωρὶς
τῶν ἱερῶν. Οὗτοι δὲ τοσοῦτον ἐκείνου διεκνήσχασιν,
ὥστε λέγειν μὲν τολμῶσιν, ὡς διὰ τὴν τῶν καινῶν
ἐπιμέλειαν οὐ δύνανται τοῖς αὐτῶν ἰδίους προσέχειν
τὸν νοῦν, φαίνεται δὲ τὰ μὲν ἀμελούμενα, τοσαύ-
την εἰληφῶτα τὴν ἐπίδοσιν, ὅσην οὐδ' ἂν εὐῆχσθαι
τοῖς θεοῖς πρότερον ἤξιώσαν· τὸ δὲ πλῆθος ἡμῶν,
οὐ κήδεσθαι φασίν, οὕτω διακείμενον, ὥστε μηδὲν
τῶν πολιτῶν ζῆν ἠδέως, μήτε ῥαθύμως, ἀλλ' ὀδυρ-

14. εἰς e Bas. 1; reliquae vett. ex, quod vero in Med. et
Ald. a viris doctis correctum est; Wolf. eumque secuti
es, quod a recepta non differt. 16. τῶν ἱερῶν Wolf.
explicat: τῶν τοῖς θεοῖς καθιερισθέντων χρημάτων.
20. 21. ὅσην — ἤξιώσαν: quanta (incrementa) olim no-
a diis. quidem precari ausi fuissent.

ditio fuerit, appareat, ita tamen oratorum improbitate dele-
ctamur, ut hosce divites ac beatos, cives vero, ob bella et
excitatas ab iis turbas, inopes ac infelices factos esse, aequis
animis feramus. Qui quidem a Pericle tantum differunt,
ut hic octo millibus talentorum in arcem relatis minorem

μῶν μεστὴν εἶναι τὴν πόλιν. Οἱ μὲν γὰρ τὰς πενίας καὶ τὰς ἐνδεΐας ἀναγκάζονται διεξιέναι, καὶ θρηνεῖν πρὸς σφᾶς αὐτούς· οἱ δὲ τὸ πλῆθος τῶν προσταγμάτων, καὶ λειτουργιῶν, καὶ τὰ περὶ τὰς εἰσφορὰς, καὶ τὰς ἀντιδόσεις· ἃ τοιαῦτας ἐμποιεῖ λύπας, ὥστ' ἄλγιον ζῆν τοὺς τὰς οὐσίας κεκτημένους, ἢ τοὺς συνεχῶς πενυμένους.

41. Θαυμάζω δ' εἰ μὴ δύνασθε συνιδεῖν, ὅτι γένος οὐδέν ἐστι κακονούστερον τῷ πλήθει, πονηρῶν ῥητόρων καὶ δημαγωγῶν· πρὸς γὰρ τοῖς ἄλλοις κακοῖς, καὶ τῶν κατ' ἡμέραν ἐκάστην ἀναγκαίων, οὗτοι μάλιστα βούλονται σπανίζειν ὑμᾶς· ὁρῶσι γὰρ τοὺς μὲν ἐκ τῶν ἰδίων δυναμένους τὰ σφέτερόν αὐτῶν διοικεῖν, τῆς πόλεως ὄντας, καὶ τῶν τὰ βέλτιστα λεγόντων, τοὺς δ' ἀπὸ τῶν δικαστηρίων ζῶντας, καὶ τῶν ἐκκλησιῶν καὶ τῶν ἐντεῦθεν λημμάτων ὑφ' αὐ-

2. καὶ. Auger. ἢ e coniectura. 3. πρὸς σφᾶς αὐτούς: *intra privatos parietes*, oppositum est τῷ διεξιέναι: *alibi narrare*. 4. τὰ περὶ τὰς εἰσφορὰς *omnes praeter Med., quae cum Cod. Auger. H. legit: τὰς συνεισφορὰς*, omisso τὰ περὶ. 5. ἀντιδόσεις. Vid. Fr. Aug. Wolf. Prolegom. ad Demosth. Lept., p. CXXIII lqq. 11. κατ' ἡμέραν e Wollii correctione, quam Bav. confirmat et posteriores probarunt; vet. / τὴν ἡμέραν, . omisso κατὰ. 13. 14. ἐκ τῶν ἰδίων — διοικεῖν: *qui de suo habent, unde vivunt. Wolf.* 14. 15. τῆς πόλεως ὄντας — λεγόντων: *reipublicae addictos esse, et cum iis facere, qui optima vobis suadent.* 15. τοὺς δ' ἀπὸ τῶν δικαστηρίων ζῶντας. Vide Areopagit., c. 20, p. 235.

censum relinqueret, quam a patre acceperat, hi contra e pauperibus ditissimi facti sint, populumque pauperiem pati cogant. (41.) Miror equidem, si non perspicere possitis, nullum genus hominum populo inimicius et malevolentius esse, quam oratores improbos et plebis concitatores, qui, dum ipsi regnare cupiunt, nihil magis optant, quam ut ci-

τοῖς, διὰ τὴν ἔνδειαν ἡναγματομένους εἶναι, καὶ πολλὴν χάριν ἔχοντας ταῖς εἰσαγγελίαις, καὶ ταῖς γραφαῖς, καὶ ταῖς ἄλλαις συκοφαντίαις, ταῖς δὲ αὐτῶν γιγνομένης. Ἐν οὖν ταῖς ἀπορίαις, ἐν αἷς αὐτοὶ δυναστεύουσιν, ἐν ταύταις ἡδιστ' ἂν ἴδοιεν ἅπαντας ὄντας τοὺς πολίτας. Τεκμήριον δὲ μέγιστον: οὐ γὰρ τῷτο σκοποῦσιν, ἐξ ὅτου τρόπου τοῖς δεομένοις τὸν βίον ἐκποριοῦσιν, ἀλλ' ὅπως καὶ τοὺς ἔχειν τι δοκοῦντας; τοῖς ἀπόροις ἐξισώσουσι.

42. Τίς οὖν ἀπαλλαγὴ γένοιτ' ἂν τῶν παρόντων κακῶν; διείλεγμαί μὲν τὰ πλεῖστα περὶ αὐτῶν τοῦτων, οὐκ ἐφεξῆς, ἀλλ' ὡς ἕκαστον τῷ καιρῷ συνέπιπτε· μᾶλλον δ' ἂν ὑμῖν ἐγγένοιτο μνημονεύειν, εἰ συναγαγὼν τὰ μάλιστα κατεπείγοντα, πάλιν ἐπανελθεῖν αὐτὰ πειραθεῖην.

43. Ἔστι δ' ἐξ ὧν ἐπανορθώσαιμεν τὰ τῆς πόλεως, καὶ βελτίᾳ ποιήσαιμεν, πρῶτον μὲν, ἣν συμβούλους ποιῶμεθα τοιούτους περὶ τῶν κοινῶν, οἷους περ ἂν περὶ τῶν ἰδίων ἡμῖν εἶχαι βουλευθεῖν, καὶ παυσώμεθα δημοτικούς μὲν νομίζοντες εἶναι τοὺς συκοφάντας, ὀλιγαρχικούς δὲ τοὺς καλοὺς κατὰ τοὺς

5. ἴδοιεν. Bav. εἶδοιεν. 12. 13. ὡς ἕκαστον τῷ καιρῷ συνέπιπτε: ut *singula pro tempore in mentem veniebant*. 15. ὑμῖν Wolf. emendavit; vet. ἡμῖν. 15. ἐγγένοιτο μνημονεύειν: *memoria tenere possetis*.

ves etiam iis indigeant, quae ad victum necessaria sunt, liquidem opulentiores civitati bene volunt, pauperes vero ipsi servire coguntur. (42.) *Peroratio.* Quae his malis medela adhiberi possit, antea quidem iam dixi, sed uti in mentem incurreret. Hinc repetere ea, quae gravioris momenti sunt, non inutile erit. (43.) Res igitur civitatis emendabimus felicioresque reddemus, primum, si tales consiliarios in publicis negotiis adhibuerimus, quales in privatis nobis contingere optamus, neque calumniatores pro

τῶν ἀνδρῶν· γινόντες, ὅτι φύσει μὲν οὐδεὶς εὐδότερον τούτων ἐστίν, ἐν ᾗ δ' ἂν ἑκάστοι τιμῶνται, ταύτην βούλονται καθεστάναι τὴν πολιτείαν.

44. Δεύτερον, - ἣν ἐθελήσωμεν χρῆσθαι τοῖς συμμάχοις ὁμοίως ὥςπερ τοῖς φίλοις, καὶ μὴ λόγῳ μὲν αὐτοὺς αὐτονόμους ἀφιῶμεν, ἔργῳ δὲ τοῖς στρατηγοῖς αὐτούς, ὅτι ἂν βούλωνται ποιεῖν ἐνδιδῶμεν, μὴ δὲ δεσποτικῶς, ἀλλὰ συμμαχικῶς αὐτῶν ἐπιστατῶμεν· ἐκείνο καταμαθόντες, ὅτι μᾶς μὲν ἐκάστης τῶν πόλεων κρείττους ἐσμέν, ἀπασῶν δ' ἥττους.

45. Τρίτον δέ, ἣν μηδὲν περὶ πλείονος ἡγήσθε μετὰ γε τὴν περὶ τοὺς θεοὺς εὐσέβειαν, τοῦ παρὰ τοῖς Ἕλλησιν εὐδοκιμεῖν· τοῖς γὰρ οὕτω διακειμένοις, ἐκόντες καὶ τὰς ἡγεμονίας, καὶ σφᾶς αὐτοὺς ἐνδοξάσιν.

46. Ἦν οὖν ἐμμείνητε τοῖς εἰρημένοις, καὶ πρὸς τούτοις ὑμᾶς αὐτοὺς παράσχητε, πολεμικοὺς μὲν ὄντας ταῖς μελέταις καὶ ταῖς παρασκευαῖς, εἰρηνικοὺς δὲ τῷ μηδὲν παρὰ τὸ δίκαιον πράττειν, οὐ

1 — 3. ὅτι φύσει — πολιτείαν. Sensus: Improbæ reipublicæ administratio improbos fingit populi ductores, et improbi populi ductores improbam efficiunt cupiuntque reipublicæ administrationem. Boni contra semper bonam cupiunt. Conf. orat. de Antid.; (ed. Steph., p. 340, B.) 12. ἡγήσθε omnes vet.; Steph. ἡγείσθε, quod Auger. male vulgatam appellat. 17. εἰρημένοις: tribus illis, quæ dicta sunt.

popularibus, honestos vero pro oligarchicis habuerimus. (44.) Deinde socii eodem loco habendi sunt, quo amici, neque iis dominorum more, sed amicorum praeesse debemus. (45.) Denique praeter pietatem iu deos nihil nobis potius esse debet, quam apud Graecos bene audire. (46.) Quod si his accesserit, ut exercitatione et apparatu bellicosi, re vera pacis studiosi simus, non tantum civitatem nostram,

μόνον εὐδαίμονα ποιήσετε ταύτην τὴν πόλιν, ἀλλὰ καὶ τοὺς Ἕλληνας ἅπαντας. Οὐδὲ γὰρ ἄλλη τῶν πόλεων οὐδὲ μία τολμήσει περὶ αὐτοὺς ἐξαμαρτάνειν, ἀλλ' ὀκνήσουσι, καὶ πολλὴν ἡσυχίαν ἔξουσιν, ὅταν ἴδωσιν ἐφεδρεύουσιν τὴν ἡμετέραν πόλιν, καὶ παρεσκευασμένην τοῖς ἀδικουμένοις βοηθεῖν. Οὐ μὴν ἀλλ' ὁπότερον ἂν ποιῶσιν, τόγ' ἡμέτερον καλῶς ἔξει, καὶ συμφερόντως. Ἦν τε γὰρ δόξη τῶν πόλεων ταῖς προεχούσαις ἀπέχεσθαι τούτων τῶν ἀδικημάτων, ἡμεῖς τούτων τῶν ἀγαθῶν τὴν αἰτίαν ἔχομεν· ἦν τε ἐπιχειρῶσιν ἀδικεῖν, ἐφ' ἡμᾶς ἅπαντες οἱ δεδιότες καὶ κακῶς πάσχοντες καταφεύξονται, πολλὰς ἱκετηρίας καὶ δεήσεις ποιούμενοι, καὶ δίδόντες οὐ μόνον τὴν ἡγεμονίαν, ἀλλὰ καὶ σφᾶς αὐτοὺς. Ὡστ' οὐκ ἀπαρήσομεν μεθ' ὧν κωλύσομεν τοὺς ἐξαμαρτάναντας, ἀλλὰ πολλοὺς ἔχομεν τοὺς ἐτοίμως συναγωνιζομένους ἡμῖν. Ποία γὰρ ἡ πόλις, ἢ τίς ἀνθρώπων οὐκ ἐπιθυμήσει μετασχεῖν τῆς Φιλίας, καὶ τῆς συμμαχίας τῆς ἡμετέρας, ὅταν ὀρῶσι τοὺς αὐτοὺς ἀμφοτέρα, καὶ δικαιοτάτους ὄντας, καὶ μεγίστην δύναμιν κερκτημένους, καὶ τοὺς μὲν ἄλλους σώζειν καὶ βουλομένους

4. Pro ὀκνήσουσι in orat. de Antidosi legitur ὁμονοήσουσι, quod Wolf. huc transferri posse putat. 5. ἐφεδρεύουσιν: *velut e specula vigilantem*. 7. τόγ' Ald. et Bal. 1, quod Wolf. et posteriores receperunt; Med. et Hag. τόθ'. 16. ἐτοίμως Bav. et omnes editi; Wolfii maior, sine dubio errore typographico, ἐτοίμως.

Sed omnes omnino Graecos felices reddemus. Potentiores enim Graeciae civitates, quibus inferiorem aliquam laedendi animus erit, ubi paratum viderint nostram laesis opitulari, aut abstinebunt, aut omnes, qui in angustiis et metu erunt, ad nos confugient seque nobis tradent, Hinc neque amici nobis, neque opes et potentia, neque denique gloria deerunt, si, in aliorum iniuriis et insania, primi nos

καὶ δυναμένους, αὐτοὺς δὲ μὴδὲ μιᾷς βοηθείας δεο-
μένους; Πόσῃ δὲ χρη̃ προσδοκᾷν ἐπίδοσιν τὰ τῆς πό-
λεως λήψεσθαι, τῆς τοιαύτης εὐνοίας παρὰ τῶν ἄλ-
λων ὑπαρξάσης; πόσον δὲ πλοῦτον εἰσρυσέσθαι καὶ
εἰς τὴν πόλιν, δι' ἡμῶν ἀπάσης τῆς Ἑλλάδος σωζο-
μένης; τίνας δ' οὐκ ἐπαινέσεσθαι τοὺς τοσούτων καὶ
τηλικούτων ἀγαθῶν αἰτίους γεγεννημένους; Ἀλλὰ γὰρ
οὐ δύναμαι διὰ τὴν ἡλικίαν ἅπαντα τῷ λόγῳ περι-
λαβεῖν, ἀ τυγχάνω τῇ διανοίᾳ καθορῶν· πλὴν ὅτι
καλὸν ἐστίν, ἐν ταῖς τῶν ἄλλων ἀδικίαις καὶ μω-
νίαις, πρώτους εὖ φρονήσαντας προστῆναι τῆς τῶν
Ἑλλήνων ἐλευθερίας, καὶ σωτῆρας ἀλλὰ μὴ λυμεῖ-
νας αὐτῶν κληθῆναι, καὶ περιβλέπτους ἐπ' ἀρετῇ
γενομένους, τὴν δόξαν τῶν προγόνων ἀναλαβεῖν.

47. Κεφάλαιον δὲ πάντων ἐκεῖνο ἔχω λέγειν,
εἰς ὃ πάντα τὰ προειρημένα συντείνει, καὶ πρὸς ὃ
χρη̃ βλέποντας τὰς πράξεις τὰς τῆς πόλεως δοκιμά-
ζειν. Δεῖ γὰρ ἡμᾶς, εἴπερ βουλόμεθα διαλύσασθαι
μὲν τὰς διαβολάς, ἃς ἔχομεν ἐν τῷ παρόντι, παύ-
σασθαι δὲ τῶν πολέμων τῶν μάτην ὀργνομένων, κτῆ-

6. ἐπαινέσεσθαι active. Hinc Wolf. offert ἐπαινέσαι.
Repete προσδοκᾷν χρη̃. Med. et Hag. ἐπαινέσεσθαι.
12. σωτῆρας dedi ex egregia Retbergii coniectura, l. c.,
p. 31, desumpta e Panegy., p. 76, v. 1; vulgo σωτηρίας.
13. περιβλέπτους. Vett. περιπλέτους, quod vir doctus
in Med. correxit. 13. ἐπ' ἀρετῇ. Bav. et vett. ἐν ἀρε-
τῇ. Unde Wolf., quem posteriores secuti sunt, ἐπ' de-
sumpserit, non dixit. 15. πάντων. Orat. de Antid.
τούτων.

ad sanam mentem reversi, recuperata maiorem laude, liber-
tatis potius vindices quam Gracciae pestis fuerimus appellá-
ti. (47.) Totius autem rei caput est, si maledicta, qui-
bus nunc petimur, extinguere et a bellis temere susceptis
cellare principatumque in otium tempus transferre cupimus, ut

σασθαι δὲ τὴν ἡγεμονίαν εἰς τὸν ἅπαντα χρόνον, μισῆσαι μὲν ἀπάσας τὰς τυραννικὰς ἀρχὰς, καὶ τὰς δυναστείας, ἀναλογιζομένους τὰς συμφορὰς τὰς ἀπ' αὐτῶν γενησομένας, ζηλῶσαι δὲ καὶ μιμῆσασθαι τὴν Λακεδαιμονίων βασιλείαν. Ἐκείνοις γὰρ ἀδικεῖν μὲν ἦττον ἔξεστιν, ἢ τοῖς ἰδιώταις· τοσοῦτω δὲ μακαριώτεροι τυγχάνουσιν ὄντες, τῶν βίᾳ τὰς τυραννίδας κατεχόντων, ὅσον οἱ μὲν τοὺς τοιοῦτους ἀποκτείναντες, τὰς μεγίστας δωρεὰς παρὰ τῶν συμπολιτευομένων λαμβάνουσιν· ὑπὲρ ἐκείνων δὲ οἱ μὴ τολμῶντες ἐν ταῖς μάχαις ἀποθνήσκειν, ἀτιμότεροι γίνονται τῶν τὰς τάξεις λειπόντων, καὶ τὰς ἀσπίδας ἀποβαλλόντων. Ἀξίον οὖν ὀρέγεσθαι τῆς τοιαύτης ἡγεμονίας. Ἐνεστί δ' ἐν τοῖς τοιούτοις πράγμασιν ἡμᾶς τυχεῖν παρὰ τῶν Ἑλλήνων τῆς τοιαύτης τιμῆς, ἣν περ ἐκεῖνοι παρὰ τῶν πολιτῶν ἔχουσιν, ἣν ὑπολάβωσι, τὴν δύναμιν τὴν ἡμετέραν, μὴ δουλείας, ἀλλὰ σωτηρίας αὐτοῖς αἰτίαν γενέσθαι.

2. μισῆσαι ἀπάσας τὰς τυραννικὰς ἀρχὰς. h. l. est: μὴ ἐπιθυμεῖν τυραννικῆς δυναστείας, ἀλλὰ προστῆναι τῆς ἐλευθερίας αὐτῶν. 4. μιμῆσασθαι. Bav. et Med. μιμῆσθαι. 5. βασιλείαν hic idem est ac τοὺς βασιλεῖς, adde: in imperio Graecorum. 6. τοσοῦτω δὲ μακαριώτεροι Wolf.; Bal. 1, quam Steph. et Auger. secuti sunt, τοσοῦτον δὲ μακαριώτεροι. Orat. de Antid. τοσοῦτω δὲ μακαριώτατοι. 9. συμπολιτευομένων. Orat. de Antid. πολιτευομένων. 10. ἐκείνων. Subintellige βασιλέων τῶν Λακεδαιμονίων. 12. τὰς ante ἀσπίδας a vet. abest, nec desideratur. 14. 15. ἐν τοῖς τοιούτοις πράγμασιν ἡμᾶς. Orat. de Antid. ἐν τοῖς πράγμασιν ἡμῶν.

principatus noster non tyrannico imperio, sed Lacedaemoniorum regum illi similis sit, qui suos servare, non opprimere solent, indeque apud cives suos in maximo honore et

48. Πολλῶν δὲ καὶ παντοδαπῶν λόγων ἐνόντων περὶ τὴν ὑπόθεσιν ταύτην, ἐμοὶ μὲν ἀμφοτέρα συμβουλεύει παύσασθαι λέγοντι, καὶ τὸ μῆκος τοῦ λόγου, καὶ τὸ πλῆθος τῶν ἐμῶν ἐτῶν. Τεῖς δὲ νεωτέροις, καὶ μᾶλλον ἀκημάζουσιν ἢ ἐγώ, παραινῶ καὶ παρακελεύομαι τοιαῦτα λέγειν καὶ γράφειν, ἐξ ὧν τὰς μεγίστας τῶν πόλεων, καὶ τὰς εἰδισμένας ταῖς ἄλλαις κακὰ παρέχειν, προτρέψουσιν ἐπ' ἀρετὴν καὶ δικαιοσύνην, ὡς ἐν ταῖς τῆς Ἑλλάδος εὐπραγίαις συμβαίνει καὶ τὰ τῶν Φιλοσόφων πράγματα πολλὰ βελτίω γίγνεσθαι.

-
1. παντοδαπῶν. Orat. de Antid. καλῶν. 3. 4. μῆκος — πλῆθος. Bav. et Med., inverso ordine, πλῆθος — μῆκος. Vitiole. 10. πολλῶ. Orat. de Antid. πολὺ.
-

amore sunt. (48.) Iuniores vero et per aetatem robustiores in fine moneo, ut ea dicant et scribant, quibus maximas civitates, aliisque mala inferre solitas ad virtutem et iustitiam adhortentur, cogitantes, a Graeciae salute suam quoque ipsorum prosperam fortunam pendere.

IX.

ΙΣΟΚΡΑΤΟΥΣ
ΕΥΑΓΟΡΟΥ ΕΓΚΩΜΙΟΝ
Η
ΕΥΑΓΟΡΑΣ.

Ὅρων, ὦ Νικόκλεις, τιμῶντά σε τὸν τάφον τοῦ πατρὸς, σὺ μόνον τῷ πλήθει καὶ τῷ κάλλει τῶν ἐπιφερομένων, ἀλλὰ καὶ χοροῖς καὶ μουσικῇ καὶ γυμνικοῖς ἀγῶσιν, ἔτα δὲ πρὸς τούτοις ἵππων τε καὶ τριηρῶν ἀμίλλαις, καὶ λείποντα οὐδεμίαν τῶν τοιούτων ὑπερβολήν, ἡγησάμην Εὐαγόραν, εἴ τις ἐστὶν αἰσθησις τοῖς τετελευτηκόσι περὶ τῶν ἐνθάδε γιγνομένων, εὐμενῶς μὲν ἀποδέχεσθαι καὶ ταῦτα,

Versu 3., ἐπιφερομένων verte: *inferiarum*; ἐπιφέρεισθαι enim idem est ac Lat. *inferre*. 3. μουσικῇ, quod omnes editti cum Bav. tuentur, Morus ad Panegy. c. 42, p. 93, mutare cupit in μουσικῆς, ut ἀγῶσι μουσικῆς καὶ γυμνικοῖς cohaereat. Sed praeter vet. librorum fidem, huic mutationi loquendi usum auriumque iudicium ob stare vere iudicat Findeisenus. 5. Pro οὐδεμίαν Wolf., ut concursus vocalium vitetur, edidit μηδεμίαν. 5. 6. τῶν τοιούτων in Hag. et Brubach. male desunt.

ARGUMENTUM.

(Cap. 1.) *Exordium*. Si quis est in mortuis sensus eorum, quae in terra fiunt, Evagoram quidem tantam sui curam tuamque in funeris apparatu magnificentiam benigne

καὶ χαίρειν ὁρῶντα τὴν τε περὶ αὐτὸν ἐπιμέλειαν, καὶ τὴν σὴν μεγαλοπρέπειαν, πολὺ δ' ἂν ἔτι πλείω χάριν ἔχειν, ἢ τοῖς ἄλλοις ἅπασιν, εἴ τις δυνηθεῖη περὶ τῶν ἐπιτηδευμάτων αὐτοῦ καὶ τῶν κινδύνων ἀξίως διελθεῖν τῶν ἐκείνῳ πεπραγμένων· εὐρήσομεν γάρ, τοὺς φιλοτίμους καὶ μεγαλοψύχους τῶν ἀνδρῶν, οὐ μόνον ἀντὶ τῶν τοιούτων ἐπαινέσθαι βουλομένους, ἀλλ' ἀντὶ τοῦ ζῆν ἀπὸ θνήσκειν εὐκλεῶς αἰρούμενους, καὶ μᾶλλον περὶ τῆς δόξης ἢ τοῦ βίου σπουδάζοντας, καὶ πάντα ποιοῦντας, ὅπως ἀθάνατον τὴν περὶ αὐτῶν μνήμην καταλείψουσιν. Αἱ μὲν οὖν δαπάναι τῶν μὲν τοιούτων οὐδὲν ἐξεργάζονται, τοῦ δὲ πλούτου σημεῖον εἰσὶν· οἱ δὲ περὶ τὴν μουσικὴν καὶ τὰς ἄλλας ἀγωνίας ὄντες, οἱ μὲν τὰς δυνάμεις αὐτῶν, οἱ δὲ τὰς τέχνας ἐπιδειξάμενοι, σφᾶς αὐτοὺς ἐντιμωτέρους κατέστησαν· ὁ δὲ λόγος, εἰ καλῶς διελθοὶ τὰς ἐκείνου πράξεις, ἀείμνηστον ἂν τὴν ἀρετὴν τὴν Εὐαγόρου παρὰ πᾶσιν ἀνθρώποις ποιήσειεν.

2. Ἐχρῆν μὲν οὖν καὶ τοὺς ἄλλους ἐπαινέειν

3. Pro ἔχειν Wolf. mavult ἔξειν, praeter necessitatem, quum duo praesentia antecedant et praesens apud optimos et Isocrat. pro futuro ponatur. 3. εἴ τις idem est h. l. ac τούτῳ, ὅς. 7. ἀντὶ τῶν τοιούτων refer ad ἐπιφερομένων etc., init. v. 3 seq. 11. καταλείψουσιν e Find. conj. ; reliqui omnes καταλείψουσιν. 13. 14. οἱ — ὄντες nominat. absolut. pro τῶν — ἀντῶν. 15. αὐτῶν. Bas., repetito articulo, τὰς αὐτῶν. 16. ἐντιμωτέρους. Bas., Steph. et Auger. perperam ἐντιμωτέρους. 16. κατέστησαν. Ald. 1 κατίστησαν; Ald. 2 καθίστησαν; Bas. καθίστησαν. 19. οὖν in Med. deest.

excipere et libenter spectare existimabam, at multo tamen maiorem gratiam illi habiturum arbitrabar, qui oratione, studiis et rebus gestis Evagorae digna, laudem eiusdem, quam quisque homo magnanimus omnibus rebus anteposit, ad posteros propagare possit. (2.) Hucusque quidem non

τοὺς ἐφ' ἑαυτῶν ἄνδρας ἀγαθοὺς γεγενημένους, ἵνα αἱ τε δυνάμενοι τὰ τῶν παλαιῶν ἔργα κοσμεῖν, ἐν εἰδόσι ποιούμενοι τοὺς λόγους, ταῖς ἀληθείαις ἐχρῶντο περὶ αὐτῶν· οἱ τε νεώτεροι φιλοτιμοτέρως διέκειντο πρὸς τὴν ἀρετὴν, εἰδότες, ὅτι τούτων εὐλκρηθήσονται μᾶλλον, ὢν ἂν ἀμείνους σφᾶς αὐτοὺς παράσχῃσι. Νῦν δὲ τίς οὐκ ἂν ἀθυμήσειεν, ὅταν ὁρᾷ τοὺς μὲν περὶ τὰ Τρωϊκὰ, τοὺς τ' ἐπέκεινα γενομένους, ὕμνουμένους, καὶ τραγωδομένους, ἑαυτὸν δὲ προειδῇ, μὴδ' ἂν ὑπερβάλῃται τὰς ἐκείνων ἀρετάς, μηδέποτε τοιούτων ἐπαίνων ἀξιωθησόμενον; Τούτων δ' αἴτιος ὁ Φθόνος, ὃ τοῦτο μόνον πρὸς ἐστὶν ἀγαθόν,

2. παλαιῶν e Wolfii coniectura; quam Bav. confirmat; vet. et Steph. παλλῶν, quod cum articulo τῶν idem esse ac πλείστων Findeisenus contendit, παλαιῶν nihilo minus in textis relinquens. Sed quid, quaeso, sibi vult τῶν πλείστων ἔργα? Hinc aut ἄλλων reducendum est; ut Guarinus, legisse videtur, vertens: „*aliorum facta*,” aut παλαιῶν cum Wolf. recipiendum et interpretandum erit. Wolf. nempe τὰ τῶν παλαιῶν ἔργα et τοὺς ἐφ' ἑαυτῶν, (γ. 1.) ἀντίθετα putat, etsi quis παλαιούς opponere τοῖς νεωτέροις, et ita verba construere seu transponere malit: ἵνα οἱ τε τῶν παλαιῶν δυνάμενοι τὰ ἔργα κοσμεῖν: ut et seniores, qui facta ornare possunt, veritate utantur et iuniores etc. De hac vero παλαιός significatione vid. Paneg., p. 112, v. 7: Τίς γάρ — ἢ νέος ἢ παλαιός, 2. 3. ἐν εἰδόσι Wolf. recte intellexit et explicuit: παρὰ τοῖς εἰδόσι. Verte: qui rerum, quae sua aetate gestae sunt, notitiam habent. 8. τοὺς τ' e Brubach., quam Wolf. et reliqui secuti sunt; Bav. καὶ τοὺς. Guarinus: „qui tempore belli Troiani atque antea fuerunt.”

fuit in more positum, ut aequales nostros post mortem laudaremus, sed quum nil nisi invidia prohibuerit eiusmodi laudationes, ad excitandam iuvenum virtutem propter veritatem, qua oratorem uti oportet, multo aliis efficaciores,

ὅτι μέγιστον κακὸν τοῖς ἔχουσιν ἐστίν. Οὕτω γὰρ
 τινες δυσκόλως πεφύκασιν, ὥςθ' ἥδιον εὐλογουμένων
 ἀκούειν οὐς οὐκ ἴσασιν εἰ γεγύνασιν, ἢ τι τούτων,
 ὑφ' ὧν εὖ πεπονθότες αὐτοὶ τυγχάνουσιν, ἀποδέ-
 χεσθαι. Οὐ μὲν δουλευταίαν τοὺς γε νοῦν ἔχοντας
 τοῖς οὕτω κακῶς φρονούσιν, ἀλλὰ τῶν μὲν τοιούτων
 ἐμμελητέον, τοὺς δὲ ἄλλους ἐθιστέον ἀκούειν, περὶ
 ὧν καὶ λέγειν δικαιότερόν ἐστιν, ἄλλως τ' ἐπειδὴ
 καὶ τὰς ἐπιδόσεις ἐρώμεν γινομένας, καὶ τῶν τεχνῶν
 καὶ τῶν ἄλλων ἀπάντων, οὐ διὰ τοὺς ἐμμένοντας
 τοῖς καθεστῶσιν, ἀλλὰ διὰ τοὺς ἐπανορθοῦντας, καὶ
 τολμῶντας αἰεὶ τι κινεῖν τῶν μὴ καλῶς ἐχόντων.

3. Οἶδα μὲν οὖν, ὅτι χαλεπὸν ἐστὶν ὃ μέλλω
 ποιεῖν, ἀνδρὸς ἀρετὴν διὰ λόγων ἐγκωμιάζειν. Ση-
 μεῖον δὲ μέγιστον· περὶ μὲν γὰρ ἄλλων πολλῶν καὶ
 παντοδαπῶν λέγειν τολμῶσιν οἱ περὶ τὴν φιλοσο-
 φίαν ὄντες· περὶ δὲ τῶν τοιούτων οὐδεὶς πώποτε
 αὐτῶν συγγράφειν ἐπεχείρησε. Καὶ πολλὴν αὐτοῖς
 ἔχω συγγνώμην· τοῖς μὲν γὰρ ποιηταῖς πολλοὶ δέ-
 δονται κόσμοι· καὶ γὰρ πλησιάζοντας τοῖς ἀνθρώποις
 τοὺς θεοὺς οἷόν τ' αὐτοῖς ἐστὶ ποιῆσαι, καὶ διαλεγο-
 μένους, καὶ συναγωνιζομένους, οἷς ἂν βουληθῶσι,

4. ἀποδέχεσθαι. Bav. et Auger. H. et I. ἀπαναίονται.

5. τοὺς — νοῦν ἔχοντας, quae verba in Guarini versio-
 ne non leguntur nec magnopere deliderantur, pendent a
 θεῖ, latente in δουλευτέον. 7. Post ἀκούειν supple περὶ
 τούτων. 16. 17. οἱ περὶ τὴν φιλοσοφίαν ὄντες: orato-
 res seu homines eruditi. 22. συναγωνιζομένους: orem
 ferantes. 22. βουληθῶσι, scil. οἱ ποιηταί.

hanc pravam consuetudinem emendandam et quemvis pro me-
 rito laudandum esse arbitror. (3.) Sentio quidem, difficile
 esse, viros praestantes oratione profa praedicare, ideoque ora-
 toribus, qui his rebus abstinnerunt, lubenter ignosco, liquidam
 poetis per multa ornamenta concessa sunt, quae oratoribus de-

καὶ περὶ τούτων δηλῶσαι, μὴ μόνον τοῖς τετραγμένοις ὀνόμασιν, ἀλλὰ τὰ μὲν ξένοις, τὰ δὲ καινοῖς, τὰ δὲ μεταφοραῖς, καὶ μηδὲν παραλιπεῖν, ἀλλὰ πᾶσι τοῖς εἶδεσι διαποικίλαι τὴν ποιήσιν· τοῖς δὲ περὶ τοὺς λόγους οὐδὲν ἔξεστι τῶν τοιούτων· ἀλλ' ἀποτόμως καὶ τῶν ὀνομάτων τοῖς πολιτικοῖς, καὶ τῶν ἐνθυμημάτων τοῖς περὶ αὐτὰς τὰς πράξεις ἀναγκαῖον ἐστὶ χρῆσθαι. Πρὸς δὲ τούτοις οἱ μὲν μετὰ μέτρων καὶ ῥυθμῶν ἅπαντα ποιοῦσιν· οἱ δὲ οὐδενὸς τούτων κρινωνῶσιν, ἃ τοσαύτην ἔχει χάριν, ὥστ', ἂν καὶ τῇ λέξει, καὶ τοῖς ἐνθυμήμασιν ἔχη κακῶς, ὅμως ταῖς γε εὐρυθμίαις καὶ ταῖς συμμετρίαις ψυχαγωγῶσι τοὺς ἀκούοντας. Καταμάθοι δ' ἂν τις ἐκεῖθεν τὴν δύναμιν αὐτῶν· ἦν γὰρ τις τῶν ποιημάτων τῶν εὐδοκιμούντων τὰ μὲν ὀνόματα καὶ τὰς διανοίας καταλίπη, τὸ δὲ μέτρον διαλύσῃ, Φανήσεται πολὺ καταδεέστερα τῆς δόξης, ἥς νῦν ἔχομεν περὶ αὐτῶν. Ὅμως δέ, καίπερ τοσοῦτον πλεονεκτούσης τῆς ποιήσεως, οὐκ ὀκνητέον, ἀλλ' ἀποπειρατέον ἐστὶ τῶν λόγων, εἰ καὶ οὗτοι δυνήσονται τοὺς ἀγαθοὺς ἀνδρας εὖ λέγειν, μηδὲν χειρόν τῶν ἐν ταῖς ᾠδαῖς καὶ τοῖς μέτροις ἐγκωμιαζόντων.

4. Πρῶτον μὲν οὖν περὶ τῆς φύσεως τῆς Εὐα-

1. 2. τετραγμένοις ὀνόμασιν: *verbis receptis seu usitatis*.
 3. 4. πᾶσι — εἶδεσι: *omni modo*. 5. Post λόγους suppl. οὖσιν. Conf. v. 1. 6. πολιτικοῖς: *ad sensum populi accommodatis seu usitatis*. 7. τοῖς περὶ αὐτὰς τὰς πράξεις: *quas (sententias) res ipsae suppediunt*. 10. 11. ἂν καὶ τῇ λέξει — ἔχη κακῶς, i. e. εἰ καὶ ἡ λέξις καὶ τὰ ἐνθυμήματα τῶν ποιημάτων κακὰ ἐστί. *Wolf*. 23. φύσεως: *de natalibus, quas sequun-*

lunt; at nihilo minus tamen non cessandum est, sed periculum faciendum, an viri praestantes ab oratore non minus ornari possint quam a poetis. (4.) *Confirmatio.* Us

γόρου, καὶ τίνων ἦν ἀπόγονος, εἰ καὶ πολλοὶ προ-
επίστανται, δοκεῖ μοι πρέπει καὶ ἐμὲ τῶν ἄλλων
ἐνεκα διελθεῖν περὶ αὐτῶν, ἵνα πάντες εἰδῶσιν, ὅτι
καλλίστων αὐτῶ καὶ μεγίστων παραδειγμάτων κατὰ-
λειφθέντων, οὐδὲν καταδεέστερον ἑαυτὸν ἐκείνων
παρέσχεν. Ὁμολογεῖται μὲν γάρ, τοὺς ἀπὸ Διὸς
εὐγενεστάτους τῶν ἡμετέρων εἶναι· τούτων δὲ αὐτῶν
οὐκ ἔστιν, ὅστις οὐκ ἂν Αἰακίδας προκρίνειεν· ἐν
μὲν γὰρ ταῖς ἄλλοις γένεσιν εὐρήσομεν τοὺς μὲν ὑπερ-
βάλλοντας, τοὺς δὲ καταδεεστέρους ὄντας· οὗτοι δὲ
ἅπαντες ὀνομαστότατοι τῶν καθ' ἑαυτοὺς γεγέννησι.

5. Τοῦτο μὲν γὰρ Αἰακὸς ὁ Διὸς μὲν ἐκγονος,
τοῦ δὲ γένους τοῦ Τευκρινῶν πρόγονος, τοσοῦτον
διήνεγκεν, ὥστε, γενομένων αὐχμῶν ἐν τοῖς Ἑλλήσι,
καὶ πολλῶν ἀνθρώπων διαφθαρέντων, ἐπεὶ δὲ τὸ μέ-
γεθος τῆς συμφορᾶς ὑπερέβαλεν, ἦλθον οἱ προστώ-
τες τῶν πόλεων, ἱκετεύοντες αὐτόν, νομίζοντες διὰ
τῆς εὐγενείας καὶ τῆς εὐσεβείας τῆς ἐκείνου, τά-
χιςτ' ἂν εὐρέσθαι παρὰ τῶν θεῶν τῶν παρόντων
κακῶν ἀπαλλαγὴν. Σωθέντες δὲ καὶ τυχόντες πάν-
των ὧν ἐδεήθησαν, ἱερὸν ἐν Αἰγίνῃ κατεστήσαντο

tur c. 8. Wolf. de corporis et animi virtutibus hoc vo-
cabulum intelligi mavult. 3. εἰδῶσιν. Bav. εἰδῶσιν.

6. Post Διὸς supple γενομένους. 11. καθ' ἑαυτοὺς

idem est quod supra p. 305, v. 1, ἐφ' ἑαυτῶν. Ceterum re-
pete γενομένων. 12. Τοῦτο μὲν non habet post se

τοῦτο δέ, sed sequitur, mutata constructione, c. 6 init.

Τούτου δέ. 20. πάντων. Ald. 2, Bal. 1 et Steph.

ἀπάντων.

omnes igitur sciant, Evagoram a pulcherrimis maximisque
exemplis nihil degenerasse, de ortu primum ac natalibus
illius dicendum erit. (5.) Teuclidarum, a quibus Eva-
goras ortum ducit, Aeacus auctor, tantum inter semi-
deos a Iove oriundos excelluit, ut Graeci ope illius fame

καὶ τῶν Ἑλλήνων, οὗ περ ἐκεῖνος ἐποιήσατο τὴν εὐχὴν. Καὶ κατ' ἐκεῖνον μὲν τὸν χρόνον, ἕως ἦν μετ' ἀνθρώπων, μετὰ καλλίστης δόξης ὧν διετέλεσεν· ἐπεὶ δὲ μετήλλαξε τὸν βίον, λέγεται παρὰ Πλούτωνι καὶ Κόρῃ τιμὰς μεγίστας ἔχων παρεδρεῦεν ἐκείνοις.

6. Τούτου δὲ παῖδες ἦσαν Τελαμὼν καὶ Πηλεὺς, ὧν ὁ μὲν ἕτερος μετ' Ἡρακλέους ἐπὶ Λαομεδόντα στρατευσάμενος, τῶν ἀριστείων ἔτυχεν· Πηλεὺς δὲ ἐν τῇ μάχῃ τῇ πρὸς Κενταύρους ἀριστεύσας, καὶ κατὰ πολλοὺς ἄλλους κινδύνους εὐδακίμῃσας, Θέτιδι τῇ Νηρέως, θνητὸς ὧν ἀθανάτῳ συνώκησε, καὶ μόνου τούτου Φασὶ τῶν προγεγενημένων, ὑπὸ Θεῶν ἐν τοῖς γάμοις ὑμέναιον ἁσθῆναι.

7. Τούτοις δ' ἑκατέροις, Τελαμῶνος μὲν Αἴας καὶ Τεῦκρος ἐγενήθη, Πηλέως δὲ Ἀχιλλεύς, οἳ μέγιστον καὶ σαφέστατον ἔλεγχον ἔδωκαν τῆς αὐτῶν ἀρετῆς· οὐ γὰρ ἐν ταῖς αὐτῶν πόλεσιν ἐπρώτευσαν μόνον, οὐδὲ ἐν ταῖς τόποις, ἐν οἷς κατώκουν, ἀλλὰ στρατείας τοῖς Ἕλλησιν ἐπὶ τοὺς Βαρβάρους γινομένης,

2. μὲν ex Ald. 2, Bal. 1, Steph. et Auger. revocāvi pro vulgato τε; sequitur enim ἐπεὶ δὲ. 9. στρατευσάμενος. Bay. στρατεύμενος. 13. μόνου τούτου pendet a sequenti γάμοις. 20. γινομένης. Wolf. γενομένης, quod Auger. recepit, Findeif., ut solet, retinuit.

liberati, commune illi in Aegina templum aedificarent, et post mortem illum Plutoni ac Proserpinae asfidere perhiberent.

(6.) Huius filii Telamon et Peleus fuerunt, quorum alter expeditionis Herculanae contra Laomedontem socius praemio virtutis ornatus est, alter vero, Peleus, ubi in pugna contra Centauros se fortiter gesserat, Thetidem, Nerei filiam, mortalis immortalem in matrimonium accepit.

(7.) A Peleo Achilles, a Telamone Aias et Teucer procreati sunt: quorum Achilles in bello Troiano clarissimus

καὶ πολλῶν μὲν ἐκατέρωθεν ἀθροισθέντων, οὐδενὸς δὲ τῶν ὀνομαστῶν ἀπολειφθέντος, ἐν τούτοις τοῖς κινδύνοις Ἀχιλλεὺς μὲν ἀπάντων διήνεγκεν, Αἴας δὲ μετ' ἐκεῖνον ἤρριστευσε· Τεῦκρος δὲ τῆς τε τούτων συγγενείας ἄξιος καὶ τῶν ἄλλων οὐδενὸς χείρων γενόμενος, ἐπειδὴ Τροίαν συνεξείλεν, ἀφικόμενος εἰς Κύπρον, Σαλαμῖνά τε κατήκισεν, ὁμώνυμον ποιήσας τῆς πρότερον αὐτῷ πατρίδος οὔσης, καὶ τὸ γένος τὸ νῦν βασιλεῦον κατέλιπε.

8. Τὰ μὲν οὖν ἐξ ἀρχῆς Εὐαγόρα παρὰ τῶν προγόνων ὑπάρξαντα, τηλικαῦτα τὸ μέγεθός ἐστι. Τοῦτον δὲ τὸν τρόπον τῆς πόλεως οἰκισθεῖσι, κατὰ μὲν ἀρχαῖς οἱ γεγονότες ἀπὸ Τεύκρου τὴν βασιλείαν εἶχον· χρόνῳ δὲ ὕστερον ἀφικόμενος ἐκ Φοινίκης ἀνὴρ Φυγαῖς, καὶ πιστευθεὶς ὑπὸ τοῦ βασιλευόντος τότε, καὶ δυναστείας μεγάλας λαβὼν, οὐ χάριν ἔσχε τούτων, ἀλλὰ κακὸς μὲν γινόμενος περὶ τὸν ὑποδεξάμενον, δεινὸς δὲ πρὸς τὸ πλεονεκτῆσαι, τὸν μὲν εὐεργέτην ἐξέβαλεν, αὐτὸς δὲ τὴν βασιλείαν κατέσχεν. Ἀπιστῶν δὲ τοῖς πεπραγμένοις, καὶ βουλόμενος ἀσφαλῶς καταθῆσθαι τὰ περὶ αὐτόν, τὴν τε πόλιν

1. ἐκατέρωθεν: *ab utraque parte*, et Graecorum et Barbarorum. 7. κατήκισεν ο Wolfii coniectura Steph. et Auger. receperunt; Bav. et velt. κατήκησεν. 17. γινόμενος ο velt., Brubach. et Steph. revocavi; Wolf. ex eoque Auger. γενόμενος. 21. αὐτόν Wolf. et Findeif.; reliquae editt. αὐτόν.

fuit; Ajax secundum ab eo virtutis locum obtinuit; Teucer denique, quum in Troia expugnanda strenuam operam navasset, Cyprum advectus Salaminem condidit, eamque, quae nunc regnat, familiam reliquit. (8.) Sic condita urbe initio quidem Teucri progenies regnum tenuerunt, sed insecutis temporibus e Phoenicia exul a rege in fidem receptus magnamque potentiam nactus, pulso rege et hospitii in-

ἔξεβαρβάρωσε, καὶ τὴν νῆσον ὅλην βασιλεῖ τῷ Μεγάλῳ κατεδούλωσεν.

9. Οὕτω δὲ τῶν πραγμάτων καθεστῶτων, Εὐαγόρας γίγεται· περὶ αὐτὰς μὲν φήμας καὶ τὰς μαρτυρίας καὶ τὰς ᾠφεις, τὰς ἐν τοῖς ὕπνοις γενομένας, ἐξ ὧν μένων ἂν φανεῖη γεγονώς ἢ κατὰ ἀνδρωπόν, αἰροῦμαι καταλιπεῖν· εὖν ἀπιστῶν τοῖς λεγομένοις, ἀλλ' ἵνα πᾶσι ποιήσω φανερόν, ὅτι τοσούτου δέω πλασάμενος εἶπειν τι περὶ τῶν ἐκεῖθεν πεπραγμένων, ὥστε καὶ τῶν ὑπαρχόντων ἀφίημι τὰ τοιαῦτα, περὶ ὧν ὀλίγοι τινὲς ἐπίστανται, καὶ μὴ πάντες οἱ πολῖται συνίστασιν. Ἀρξομαι δὲ ἐν τῶν ὁμολογουμένων λέγειν περὶ αὐτῶν.

10. Παιὶς μὲν γὰρ ὧν ἔσχε καλὸς καὶ ῥώμην καὶ σωφροσύνην, ὥπερ τῶν ἀγαθῶν προπεπόδωκται τοῖς τηλικούτοις ἐστί. Καὶ τούτων ἅπτις μάρτυρας ποιήσαντο, τῆς μὲν σωφροσύνης τοὺς συμπαθευθέντας τῶν πολιτῶν· τοῦ δὲ καλλοῦς, ἅπαντας τοὺς ἰδόντας· τῆς δὲ ῥώμης τοὺς ἀγῶνας, ἐν οἷς ἐκεῖνος τῶν ἡλικιωτῶν ἐκρατίστευσεν. Ἄνδρὶ δὲ γενομένῳ, ταῦτά τε πάντα συνηξήθη, καὶ πρὸς ταῦτοίς ἀνδρεία προσεγένετο, καὶ σοφία, καὶ δικαιοσύνη· καὶ ταῦτα οὐ μέσως, οὐδὲ ὥσπερ ἐν ἑτέροις τισίν, ἀλλ' ἔξα-

1. ἔξεβαρβάρωσε Woll. explicat: εἴτε βαρβαροὺς ἀνδράποους καταικίσας ἐν αὐτῇ, εἴτε βαρβαρικὰ ἔδη εἰσαγών.
 2. τοσούτου. Bav. τοσούτω. 9. εἶπειν. Ald. 1. εἶπειν.
 16. τοῖς τηλικούτοις, i. e. ταῖς παιδαί. 21. ἀνδρεία
 vet., Steph. et Auger.; Woll. ἀνδρεία.

re violato, regno potitus est. (9.) Tali rerum statu Evgoras nascitur, de quo, omnibus iis neglectis, quae in paucorum tantum notitiam venerunt, ab his, quae omnes fatentur, initium faciam. (10.) Puer igitur et forma et viribus et modestia excoelluit, viro autem facto et haec omnia una creverunt, et his accessit fortitudo, sapientia, iustitia, quae

στον αὐτῶν πρὸς ὑπερβολήν· τοσαῦτον γὰρ καὶ ταῖς τοῦ σώματος καὶ ταῖς τῆς ψυχῆς ἀρεταῖς δῆνεγεν, ὥστε ὁπότε μὲν αὐτὸν ὀρῶεν οἱ τότε βασιλεύοντες, ἐκπλήττεσθαι καὶ φοβεῖσθαι περὶ τῆς ἀρχῆς, ἡγουμένους, οὐχ οἶόν τ' εἶναι τὸν τοιοῦτον τὴν φύσιν ἐν ἰδιώτῳ· μέρει διαγαγεῖν· ὁπότε δὲ εἰς τοὺς τρόπους ἀποβλέψαιεν οὕτω σφόδρα πιστεύειν, ὥστε, καὶ εἴ τις ἄλλος τολμῇ περὶ αὐτοὺς ἐξαμαρτάνειν, νομίζειν Εὐαγόραν αὐτοῖς ἔσσεσθαι βοηθόν.

11. Καὶ τοσαῦτον τῆς δόξης παραλλοττούσης, οὐδετέρου τούτων ἐψεύσθησαν· οὔτε γὰρ ἰδιώτης ὢν διετέλεσεν, οὔτε περὶ ἐκείνου ἐξήμαρτεν, ἀλλὰ τοσαύτην ὁ δαίμων ἔσχεν αὐτοῦ πρόνοιαν, ὥπως καλῶς λήψεται τὴν βασιλείαν, ὥσθ' ὅσα μὲν ἀναγκαῖον ἦν παρωσκευασθῆναι δι' ἀσεβείας, ταῦτα μὲν ἕτερος ἐπραξεν, ἐξ ὧν δὲ οἶόν τ' ἦν ὁσίως καὶ δικαίως λαβεῖν τὴν ἀρχήν, Εὐαγόρας διεφύλαξεν. Εἰς γὰρ τῶν δυναστευόντων ἐπιβουλεύσας, τὸν τε τύραννον ἀπέ-

3. οἱ τότε βασιλεύοντες aut positum est pro singulari; aut rex cum filiis et proceribus intelliguntur. 9. αὐτοῖς e vet., Steph. et Auger.; Findeis. cum Wolf. non male αὐτοῖς, βοηθόν enim h. l. verte: *ultorem*. 14. λήψεται. Wolf. *perperam. mavult. λήψεται*. 16. δὲ in Ald. 1 et 2, Hag., Bas. 1 et Brubach. *desit*. 17. Εὐαγόρας e Bav., sicuti et Guarinus legisse videtur, vertens: *ea vero, quibus sancto ac iuste imperium assequi poterat, Evagoras servavit, ita ut suppleret ea quae*. Codd. Auger. K. et M. Εὐαγόρα. Vulgo Εὐαγόραν, ad quod Auger. cum Wolf. supplet εἰς ταῦτα, sed difficilior, puto, εἰς ταῦτα omittitur quam repetitur ταῦτα. Hinc dativus Εὐαγόρα omnibus praeposendus videbatur.

quidem virtutes non mediocres in illo fuerunt, sed singulae excellentes, ita ut tum Salamine regnantes neque cum privata sorte contentum fore, neque sibi insidias structurum existimarent. (11.) Ac licet duae haec de Evagora opiniones maxi-

κτεινε, καὶ συλλαβεῖν Εὐαγόραν ἐπεχείρησεν, ἡγούμενος, οὐ δυνήσεσθαι κατασχεῖν τὴν ἀρχήν, εἰ μὴ καὶ κείνον ἐκ ποδῶν ποιήσῃε. Διαφυγὼν δὲ τὴν κίνδυνον, καὶ σωθεὶς εἰς Σόλους τῆς Κιλικίας, οὐ τὴν αὐτὴν γνώμην ἔσχε τοῖς ταῖς τοιαύταις συμφοραῖς περιπίπτουσιν· οἱ μὲν γὰρ ἄλλοι, καὶ ἐν τυραννίδος ἐκπέσωσι, διὰ τὰς παρούσας τύχας ταπεινοτέρως τὰς ψυχὰς ἔχουσιν· ἐκαῖνος δὲ εἰς τοσοῦτο μεγαλοφροσύνης ἦλθεν, ὥστε τὸν ἄλλον χρόνον ἰδιώτης εἶναι, ἐπειδὴ φυγεῖν ἠναγκάσθη, τυραννεῖν ὠήθη δεῖν. Καὶ τοὺς μὲν πλάνους τοὺς Φρυγᾶδικούς, καὶ τὰ δι' ἐτέρων ζητεῖν τῇ κἀδόδον, καὶ θεραπεύειν τοὺς αὐτοῦ χεῖρους, ὑπερεῖδε· λαβὼν δὲ ταύτην τὴν ἀφορμήν, ἥνπερ χρὴ τοὺς εὐσεβεῖς, βουλομένους ἀμύνεσθαι καὶ μὴ προτέρους ὑπάρχειν, καὶ προελόγιμος, ἢ κατορθώσας τυραννεῖν, ἢ διαμαρτῶν ἀποθανεῖν, παρακαλέσας ἀνθρώπους, ὡς οἱ πλείστοι λέγουσι, περὶ πεντήκοντα, μετὰ τούτων παρεσκευά-

3. ἐκ ποδῶν Bah 1, Wolf. et Findeif.; reliquæ ἐκποδῶν.
6. 7. καὶ ἐν τυραννίδος ἐκπέσωσι: etiam si regno exciderint, supple: ideoque maioribus animis res adversas ferre deberent. 14. εὐσεβεῖς dedi ex egregia Augerii coniectura, dum reliqui legunt εὐσεβεῖν, et βουλομένους ad εὐσεβεῖν, commate post illud posito, referunt. εὐσεβεῖς legisse etiam videtur Quærius, dum vertit: „sed eam „occasionem lumen, quam omnibus, qui pietatem colunt, sumi oportet.“ Post χρὴ Bav. habet λαβεῖν.
14. 15. βουλομένους — ὑπάρχειν verto: qui iniurias ulcisci, non ipsi facere volunt. 17. πλείστοι. Wolf. mavult πλείστον: „ut qui plurimum dicunt.“ Non male.

næ inter se discrepant, neutra tamen eos infellit, liquidem unus e proceribus tyrannum occidit, Evagoras vero, quem ille simul e medio tollere tutius putavit, incolumis Solos Ciliciæ urbem perfugit. Despectis inde fugitivis erroneis, adhibitisque, ut plerique dicunt, quinquaginta tantum homini-

ζετο πειεῖσθαι τὴν κάθοδον. Ὅθεν καὶ μάλιστα ἂν τις τὴν φύσιν τὴν ἐκείνου καὶ τὴν δόξαν, ἣν εἶχε παρὰ τοῖς ἄλλοις, θεωρήσεις· μέλλον τε γὰρ πλεῖν μετὰ τούτων ἐπὶ τηλικαύτην πράξιν τὸ μέγεθος, καὶ πάντων τῶν δεινῶν πλησίον ὄντων, οὐτ' ἐκεῖνος ἠθύμῃσεν, οὔτε τῶν παρακληθέντων οὐδείς ἀποστήναι τῶν κινδύνων ἠξίωσεν· ἀλλ' οἱ μὲν, ὥςπερ θεῶ σὺν ακολουθήσαντες, ἅπαντες ἐνέμειναν τοῖς ὁμιλογημένοις· ὁ δέ, ὥςπερ εἰ στρατόπεδον ἔχων κρεῖττον τῶν ἀντιπάλων, ἢ προειδώς τὸ συμβησόμενον, οὕτω διέκειτο τὴν γνώμην.

12. Ἄλλον δὲ ἐκ τῶν ἔργων· ἀποβαὶς γὰρ εἰς τὴν νῆσον, οὐχ ἡγήσατο δεῖν χωρῖς ἐχυρὸν καταλαβὼν, καὶ τὸ σῶμα ἐπ' ἀσφαλείᾳ καταστήσας, περιιδεῖν, εἴ τινες αὐτῷ πῶν πολιτῶν βοηθήσαν· ἀλλ' εὐθύς, ὥςπερ εἶχε, ταύτης τῆς κυκτός, διελὼν τοῦ τείχους πυλῖδα, καὶ ταύτη τοὺς μεθ' ἑαυτοῦ διαγαγὼν, προσέβαλε πρὸς τὸ βασίλειον. Καὶ τοὺς μὲν θορύβους τοὺς ἐν τοῖς τοιαύτοις καιροῖς συμβαίνοντας, καὶ τοὺς φόβους πῶν ἄλλων, καὶ τὰς παρακελεύσεις τὰς ἐκείνου, τί δεῖ λέγοντα διατρίβειν; Γενομένων δ' αὐτῷ τῶν μὲν περὶ τὸν τύραν-

2. τὴν ante φύσιν in Brubach. et Hag. doest. 3. πλεῖν, nempe εἰς τὴν νῆσον, Κύπρον. 8. Bav. ὁμιλογημένοις. 20. Pro ἄλλων Wolf mavult πολιτῶν aut πολλῶν. Ad quos autem ἄλλων pertineat, auctor ipse definire noluit. In antecedentibus suppl. τεύτων: horum — aliorum. Ceterum post φόβους Bav. habet τοὺς. 21. λέγοντα. Med. λέγοντας.

hus, unde animus eiusdem et apud socios auctoritas apparet, reditum in patriam sibi patefacere aggressus est. (12.) Atquo cum his paucis non castellum aliquod firmum occupavit, sed ea ipse nocte, qua e navi descenderat, porta muri perfracta impetum in regiam fecit, neque prius

ὅν ἀνταγωνιστῶν, τῶν δὲ ἄλλων πολιτῶν θεατῶν, (δεδιότες γὰρ τοῦ μὲν τὴν ἀρχὴν, τοῦ δὲ τὴν ἀρετὴν, ἡσυχίαν ἦγον,) οὐ πρότερον ἐπαύσατο μαχόμενος καὶ μόνος πρὸς πολλούς, καὶ μετ' ὀλίγων πρὸς ἅπαντας τοὺς ἐχθρούς, πρὶν ἔλῶν τὸ βασίλειον, καὶ τοὺς ἐχθρούς ἐτιμωρήσατο, καὶ τοῖς φίλοις ἐβοήθησεν, ἔτι δὲ τῷ γένει τὰς τιμὰς τὰς πατρίους ἐκομίσατο, καὶ τύραννον αὐτὸν τῆς πόλεως κατέστησεν.

13. Ἦγοῦμαι μὲν οὖν, εἰ καὶ μηδενὸς ἄλλου μνησθεῖν, ἀλλ' ἐνταῦθα καταλίπομαι τὸν λόγον, ῥᾶϊον ἐκ τούτων εἶναι γινῶναι τὴν τε ἀρετὴν τὴν Εὐαγόρου, καὶ τὸ μέγεθος τῶν ἐκείνῳ πεπραγμένων. Οὐ μὴν ἀλλ' ἔτι γε σαφέστερον περὶ ἀμφοτέρων τούτων ἐκ τῶν ἐχομένων οἶμαι δηλώσειν.

14. Τοσούτων γὰρ τυράννων ἐν ἅπαντι τῷ χρόνῳ γεγεννημένων, οὐδεὶς φανήσεται τὴν τιμὴν ταύτην, κάλλιον ἐκείνου κτησάμενός. Εἰ μὲν οὖν πρὸς ἕκαστον αὐτῶν τὰς πράξεις τὰς Εὐαγόρου παραβάλοιμεν, οὐτ' ἂν ὁ λόγος ἴσως τοῖς ἀκούουσιν

4. Post μόνος repetitur καὶ in Med., Ald. n, Hag. et Bruchbach.; a reliquis et Bav. recte abest. 5. ἐλῶν e Wolfii coniectura, quam Steph. et Auger. receperunt; vet. cum Bav. ελεῖν. Suspicatur Wolf. etiam: ελεῖν τε; vulgata tamen ferri potest. 18. Post κάλλιον Guarin. legisse videtur καὶ δικαιότερον, vertens: nec honestius nec iustius. 19. παραβάλοιμεν. Bav. παραβάλλομεν.

pugnare adversus regis satellites desist, quam capta regia et patrios honores suae familiae restituisset et dominum civitatis se ipse constituisset. (13.) Quamquam vero Evagorae virtus rerumque ab eo gestarum magnitudo ex his iam satis appareat, utramque tamen sequentibus dilucidius etiam declarati arbitror. (14.) Nemo enim inter omnes omnium temporum reges reperietur, qui honorem regium

ἀρέσειεν, αὐτ' ἂν ὁ χρόνος ταῖς λεγόμενοις ἀρκέσειεν· ἔαν δὲ προελόμενοι τοὺς εὐδοκίμωτάτους, ἐπὶ τούτων σκοπῶμεν, οὐδὲν μὲν χεῖρον ἔχομεν, πολὺ δὲ συντομώτερον διαλεχθῆσόμεθα περὶ αὐτῶν.

15. Τῶν μὲν οὖν τὰς πατρικὰς βασιλείας παραλαβόντων, τίς οὐκ ἂν ταῖς Εὐαγόρου κινδύνους προκρίνειεν; Οὐδεὶς γάρ ἐστιν οὕτω ῥάθυμος, ὅς τις ἂν δέξαιτο παρὰ τῶν προγόνων τὴν ἀρχὴν ταύτην παραλαβεῖν μᾶλλον, ἢ κτησάμενος ὁσίως, ὥσπερ ἐκεῖνος, τοῖς παισὶ τοῖς ἑαυτοῦ καταλιπεῖν.

16. Καὶ μὴ τῶν παλαιῶν καθόδων αὐταὶ μάλιστα εὐδοκίμοῦσιν, ἅς παρὰ τῶν πρηνιτῶν ἀκούομεν· οὗτοι γὰρ οὐ μόνον τῶν προγεγενημένων τὰς καλλίστας ἡμῖν ἀπαγγέλλουσιν, ἀλλὰ καὶ παρ' αὐτῶν καινὰς συντιθέασιν. Ἀλλ' ὅμως οὐδεὶς αὐτῶν μεμυθολόγηκεν, ὅστις οὕτω δεικνύς καὶ φοβεροὺς ποιησάμενος κινδύνους, εἰς τὴν ἑαυτοῦ κατῆλθεν· ἀλλ' οἱ μὲν πλεῖστοι πεποιήνται διὰ τύχην λαβόντες τὰς βασιλείας, οἱ δὲ μετὰ δόλου καὶ τέχνης περιγενόμενοι τῶν ἐχθρῶν.

8. ταύτην αὐτὴ τοιαύτην imputandum esse, aut illud post
ἐκεῖνος v. 10 collocandum, Findeisenus putat. 12. αἷ.
Ald. 2 et Steph. αἷ. 15. καινὰς. Ald. 2 et Steph.
καινὰ. Vitiose. 15. Ad μεμυθολόγηκεν subaudi περὶ
τινος. 18. πεποιήνται: *inducti sunt a poetis.*

pulchrius quam ille acquisiverit, praestantissimis illorum brevitatis causa cum illo comparatis. (15.) Quis vero tam socors atque ignavus est, qui imperium a parentibus accipere, quam tam sancte partum, ut ille fecit, liberis suis relinquere maluerit? (16.) Ad inter veteres quidem patrii regni recuperationes eae maxime celebrantur, quas a poetis accepimus, nec quisquam tamen eorum de ullo fabulatus est, qui per tam atrociam et horrenda pericula in regnum redierit, sed partim fortuna, partim dolo fraude-

17. Ἀλλὰ μὲν τῶν γε ἔπειτα γεγενημένων ἴσως δὲ καὶ τῶν ἀπάντων, Κῦρον τὸν Μήδων μὲν ἀφελόμενον τὴν ἀρχὴν, Πέρσαις δὲ κτησάμενον, οἱ πλείστοι καὶ μάλιστα θαυμάζουσιν· ἀλλ' ὁ μὲν τῷ Περσῶν στρατοπέδῳ τὸ Μήδων ἐνίκησεν, ὁ πολλοὶ καὶ τῶν Ἑλλήνων καὶ τῶν Βαρβάρων ῥαδίως ἂν ποιήσειαν· ὁ δὲ διὰ τῆς ψυχῆς τῆς ἑαυτοῦ καὶ τοῦ σώματος τὰ πλείστα φαίνεται τῶν προειρημένων διαπραξάμενος. Ἐπειτα ἐκ μὲν τῆς Κύρου στρατείας οὕτω δῆλον, ὅτι καὶ τοὺς Εὐαγόρου κινδύνους ἂν ὑπέμεινεν· ἐκ δὲ τῶν τούτῳ πεπραγμένων ἅπασι Φανερὸν, ὅτι ῥαδίως ἂν καὶ κείνοις τοῖς ἔργοις ἐπεχείρησε. Πρὸς δὲ τούτοις, τῷ μὲν ὁτίως καὶ δικαίως πέπρακται ἅπαντα· τῷ δὲ οὐκ εὐσεβῶς ἔνια συμβέβηκεν. Ὁ μὲν γὰρ τοὺς ἐχθροὺς ἀπώλεσε, Κῦρος δὲ τὸν πατέρα τῆς μητρὸς ἀπέκτεινεν. "Ὡς", εἴ τινες βούλονται μὴ τὸ μέγεθος τῶν συμβάντων, ἀλλὰ τὴν ἀρετὴν ἐκατέρου κρίνειν, δικαίως ἂν Εὐαγόραν καὶ τούτου μᾶλλον ἐπαινέσειαν. Εἰ δὲ δεῖ συντόμως, καὶ μηδὲν ὑποστειλάμενον, μηδὲ δεισάντα τὸν Φθόνον, ἀλλὰ παρρησίᾳ χρησάμενον εἰπεῖν· οὐδεὶς οὔτε θνητός, οὔτε ἡμίθεος, οὔτε ἀθάνατος εὐρεθήσεται κάλλιον, οὐδὲ λαμπρότερον, οὐδὲ εὐσεβέστερον λαβὼν ἐκείνου τὴν βασιλείαν. Καὶ τούτοις ἐκείνως μάλιστα ἂν τις πιστεύσειεν, εἰ μὴ σφόδρα.

2. Μήδων. Med. Μήδων. Vitiolē. 3. 4. οἱ πλείστοι.

Bav. ὅν οἱ πλείστοι. 24. ἐκείνου: quam Evagoras.

que reduces factos esse canunt. (17.) Cyrus, quem ex posterioribus maxime admirantur, utpotē regno Persarum potitum, Medorum copias exercitu vicit, Evagoram autem animo tantum suo et corpore pleraque perfecisse constat. Evagoras hostes occidit, Cyrus contra matris suae patrem interemit, ita ut, si breviter libereque dicendum sit, nec

τοῖς νῦν λεγομένοις ἀπιστήσας, ἐξετάζειν ἐπιχειρήσειεν, ὅπως ἕκαστος ἐτυράννησε. Φανήσομαι γάρ, οὐκ ἐκ παντὸς τρόπου μεγάλα λέγειν προθυμούμενος, ἀλλὰ διὰ τὴν τοῦ πράγματος ἀλήθειαν, οὕτω περὶ αὐτοῦ θρασέως εἰρηκώς.

18. Εἰ μὲν οὖν ἐπὶ μικροῖς διήνέγκε, τοιούτων ἂν καὶ τῶν λόγων αὐτὸν προσῆκον ἦν ἀξιούσθαι· νῦν δὲ πάντες ἂν ἐμολογήσειαν, τυραννίδα καὶ τῶν θείων ἀγαθῶν, καὶ τῶν ἀνθρωπίνων, μέγιστον καὶ σεμνότατον καὶ περιμαχητότατον εἶναι. Τὸν δὲ τὸ κάλλιστον τῶν ὄντων κάλλιστα κτησάμενον, τίς ἂν [ἢ ῥήτωρ,] ἢ ποιητής, ἢ λόγων εὐρετής, ἀξίως τῶν πεπραγμένων ἐπαινέσειεν;

19. Οὐ τοίνυν ἐν τούτοις ὑπερβαλόμενος, ἐν τοῖς ἄλλοις εὐρεθήσεται κατὰδεέστερης γεγωνώς, ἀλλὰ πρῶτον μὲν εὐφυστάτος ὢν τὴν γνώμην, καὶ πλεῖστα κατορθοῦν δυνάμενος, ὅμως οὐκ ᾤηθη δεῖν ὀλιγωρεῖν, οὐδ' αὐτοσχεδιάζειν περὶ τῶν πραγμάτων, ἀλλ' ἐν τῷ ζητεῖν καὶ φροντίζειν καὶ βουλευέσθαι, τὸν πλεῖστον χρόνον διέτριβεν· ἡγούμενος μὲν, εἰ καλῶς τὴν ἑαυτοῦ φρόνησιν παρασκευάσεις, καλῶς αὐτῷ καὶ τὴν βασιλείαν ἔξειν· θαυμάζων δέ, ὅσοι

12. Verba: ἢ ῥήτωρ, tanquam e glossmate ortum inclusi- nam in orat. ad Philipp., p. 153, v. 4 et 5. ποιη- τῆς copulatur cum λογοποιός, et in eadem orat., p. 166, v. 4, λόγων εὐρετής iunctum legitur vocabulo ποιητής.

14. Bav., Med. et Steph. ὑπερβαλλόμενος. 22. καὶ ante τὴν in Bav. desit.

quisquam mortalium, immortalium et semidecorum pulchrius et splendidius et iustius regnum acquisiverit. (18.) At si quis omnium rerum longe pulcherrimam pulcherrime sit adeptus, quomodo is pro factorum dignitate collaudari possit? (19.) Neque vero, quum in his excelluisset, in ceteris inferior fuisse reperietur. Quamvis enim ingenio felicissimo

τῆς μὲν ψυχῆς ἕνεκα τῶν ἄλλων ποιοῦνται τὴν ἐπι-
μελειαν, αὐτῆς δὲ μηδὲν τυγχάνουσι φροντίζοντες.
Ἐπειτα καὶ περὶ τῶν πραγμάτων τὴν αὐτὴν διάνοιαν
εἶχεν· ὁρῶν γὰρ τοὺς ἀρίστα τῶν ὄντων ἐπιμελου-
μένους, ἐλάχιστα λυπούμενους, καὶ τὰς ἀληθινὰς
τῶν ῥαθυμιῶν οὐκ ἐν ταῖς ἀργίαις, ἀλλ' ἐν ταῖς
εὐπραγίαις καὶ ταῖς καρτερίαις ἐνούσας, οὐδὲν ἀνεξέ-
ταστον παρέλιπεν, ἀλλ' οὕτως ἀκριβῶς καὶ τὰς
πράξεις ἤδει, καὶ τῶν πολιτῶν ἕκαστον ἐγίνωσκεν,
ὥστε μήτε τοὺς ἐπιβουλευόντας αὐτῷ φθάνειν, μήτε
τοὺς ἐπεικεῖς ὄντας λανθάνειν, ἀλλὰ πάντα τυγχά-
νειν τῶν προσηκόντων· οὐ γὰρ ἐξ ὧν ἐτέρων ἤκουεν,
οὔτε ἐκόλαζεν, οὔτε ἐπετίμα τοῖς πολίταις, ἀλλ' ἐξ
ὧν αὐτὸς συνῆδει, τὰς κρίσεις ἐποιεῖτο περὶ αὐτῶν.
Ἐν ταῖς τοιαύταις δὲ ἐπιμελείαις ἑαυτὸν καταστήσας,
οὐδὲ περὶ τῶν κατὰ τὴν ἡμέραν ἐκάστην προσπιπτόν-
των, οὐδὲ περὶ ἐν πεπλανημένῳ εἶχεν, ἀλλ' οὕτω
θεοφιλῶς καὶ φιλανθρώπως διώκει τὴν πόλιν, ὥστε
τοὺς ἀφικνουμένους μὴ μᾶλλον Εὐαγόραν τῆς ἀρχῆς

3. Ἐπειτα: deinde, respondet τῷ πρώτῳ in antecedentibus. 5. 6. τὰς ἀληθινὰς τῶν ῥαθυμιῶν: veras animi remissiones. 7. εὐπραγίαις: rerum gerendarum diligentia. 7. ἀνεξέταστον. Bav. vitiose ἀνεξέταστον. 13. Pro ἐπετίμα τοῖς πολίταις Wolf. offert: ἐτίμα τοὺς πολίτας, ut ἐκόλαζεν habeat, cui oppositum sit. 16. κατὰ τὴν ἡμέραν ἐκάστην propter insolentem articuli collocationem mutare suadet in κατ' ἐκάστην ἡμέραν. 19. τῆς ἀρχῆς. Subaudi ἕνεκα.

esset, non tamen quidquam negligenter ac temere egit, sed in inquirendo et cogitando plurimum temporis consumpsit, existimans, qualis mens sit, tale et regnum futurum esse. Eodem igitur praeclaro modo, quo regno potitus est, illud etiam administravit. In negotiis certe diligens, laboriosus, circumspiciens, neminem iniuria affecit, bonos honoravit, malos punivit, atque tanta pietate et humanitate civi-

ζηλοῦν, ἣ τοὺς ἀρχομένους τῆς ὑπ' ἐκείνου βασιλείας· ἅπαντα γὰρ τὸν χρόνον διετετέλεσεν οὐδένα μὲν ἀδικῶν, τοὺς δὲ χρηστοὺς τιμῶν, καὶ σφόδρα μὲν ἀπάντων ἀρχῶν, νομίμως δὲ τοὺς ἐξαμαρτάνοντάς κολάζων· οὐδὲν μὲν συμβούλων δεόμενος, ὅμως δὲ τοῖς φίλοις συμβουλευόμενος· πολλὰ μὲν τῶν χρωμένων ἠττώμενος, ἅπαντα δὲ τῶν ἐχθρῶν περιγενόμενος· σεμνὸς ὢν οὐ ταῖς τοῦ προσώπου συναγωγαῖς, ἀλλὰ ταῖς τοῦ βίου κατασκευαῖς· οὐδὲ πρὸς ἓν ἀτάκτως, οὐδὲ ἀνωμάλως διακείμενος, ἀλλ' ὁμοίως τὰς ἐν τοῖς λόγοις ὁμολογίας, ὥσπερ τὰς ἐν τοῖς ὅρκοις διαφυλάττων· μέγα φρονῶν οὐκ ἐπὶ τοῖς διὰ τύχην, ἀλλ' ἐπὶ τοῖς δι' αὐτὸν γιγνομένοις ἀγαθοῖς· τοὺς μὲν φίλους ταῖς εὐεργεσίαις ὑφ' αὐτῷ ποιούμενος, τοὺς δ' ἄλλους τῇ μεγαλοψυχίᾳ καταδουλούμενος· φοβερὸς ὢν οὐ τῷ πολλοῖς χαλεπαίνειν, ἀλλὰ τῷ πολὺ τὴν φύσιν τῶν ἄλλων ὑπερβάλλειν· ἡγούμενος τῶν ἡδονῶν, ἀλλ' οὐκ ἀγόμενος ὑπ' αὐτῶν· ὀλίγοις πόνοις πολλὰς ῥαστώνας κτώμενος, ἀλλ' οὐ διὰ μικρὰς ῥαθυμίας μεγάλους πόνους ὑπολείπόμενος· ὅλως

1. ὑπ' ἐκείνου. Bav. ὑπ' ἐκείνω. 6. χρωμένων e Cod. Auger. K. revocavi; Bav. et vet. legunt: πολλὰ μὲν τῶν ὁμιλούντων ἐταίρων (Bav. vitiose ἐτέρων) χρωμένων, o quibus tribus, idem prorsus significantibus, Wolf. retinuit ἐταίρων, quamvis ὁμιλούντων in Calligatt. praefert, Findeisenus vero χρωμένων, quo Isocrates saepius utitur, genuinum esse iudicat et reliqua duo pro interpretamentis habet. Recte quidem, uti Cod. K. docet. 13. αὐτὸν. Ita Auger.; vet. et Steph. αὐτόν.

tatem rexit, ut rex non minus quam cives fortunati iudicarentur. Quamvis nihil consiliariis indigeret, cum amicis tamen consilium capiebat. Amicis saepe de iure cedebat, hostes semper superabat. Nulla in re ordinis et constantiae negligens fuit, et quidquid verbis promiserat, non minus servabat, quam si iusiurandum dedisset. Animosus fuit, alius

δὲ οὐδὲν παραλιπὼν, ὧν προσεῖναι τοῖς βασιλεῦσι πρέπει, ἀλλ' ἐξ ἐκάστης πολιτείας ἐκλεγόμενος τὸ βέλτιστον· καὶ δημοτικός μὲν ὧν, τῇ τοῦ πλήθους θεραπείᾳ, πολιτικός δέ, τῇ τῆς πόλεως διοικήσει, στρατηγικός δέ, τῇ πρὸς κινδύνους εὐβουλία, τυραννικός δέ, τῇ πᾶσι τούτοις διαφέρειν. Καὶ ταῦθ' ὅτι προσῆν Εὐαγόρα, καὶ πλείω τούτων, ἐξ αὐτῶν τῶν ἔργων ῥᾶδιον καταμαθεῖν.

20. Παραλαβὼν γὰρ τὴν πόλιν ἐκβεβαρβαρμένην, καὶ διὰ τὴν τῶν Φοινίκων ἀρχὴν οὔτε τοὺς Ἑλληνας προσδεχομένην, οὔτε τέχνας ἐπισταμένην, οὔτε ἐμπορίῳ χρωμένην, οὔτε λιμένας κεκτημένην, ταῦτά τε πάντα διώρθωσε, καὶ πρὸς τούτοις καὶ χώραν πολλὴν προσεκλήσατο, καὶ τεῖχη προσπεριέβαλετο, καὶ τριήρεις ἐναυπηγίσσατο, καὶ ταῖς ἄλλαις παρασκευαῖς οὕτως ἠύξησε τὴν πόλιν, ὥστε μηδεμίας τῶν Ἑλληνίδων πόλεων ἀπολελεῖσθαι· καὶ δύναμιν τοσαύτην ἐνεποίησεν, ὥστε φοβεῖσθαι πολλοὺς τῶν πρότερον καταφρονούντων αὐτῆς. Καίτοι τηλικαύτας ἐπιδόσεις τὰς πόλεις λαμβάνειν, οὐχ οἷόν τ' ἐστίν, ἂν μὴ σις αὐτὰς διακτῇ ταυτοῖς ἡθεςιν, οἷσις Εὐαγόρας μὲν εἶχεν, ἐγὼ δὲ ὀλίγῳ πρότερον ἐπειράθην διελθεῖν. "Ωςτ' σὺ δέδοικα, μὴ Φανῶ μείζω λέγων

6. διαφέρειν. Bav. perperam διαφέρει. 9. Παραλαβὼν γὰρ. Bav. Παραλαβὼν δέ. 10. τῶν ἀπὲ Φοινίκων ποταμί ο Bav. 11. οὔτε τέχνας ἐπισταμένην in Bav. deest.

sibi devinciens, ingenia aliorum longe superando terribilis, voluptatibus imperans non serviens, multumque sibi oīis faciens paucis laboribus, non parvis oblectationibus multos labores sibi praeparans. Atque plura etiam in illo fuisse, facta eius declarant. (20.) Urbis suae florem, qui sub Phoenicum imperiis marcuerat, restituit et auxit, eamque ita potentem reddidit, ut, qui illam antea contemnerant, nunc ve-

τῶν ἐκείνῳ προξόντων, ἀλλὰ μὴ πολὺ λίαν ἀπο-
 λείψῃ τῶν πεπραγμένων αὐτοῦ. Τίς γὰρ ἂν ἐφί-
 κριτο τοιαύτης φύσεως, ὅς οὐ μένεν τὴν αὐτοῦ πόλιν
 πλείονος ἀξίαν ἐποίησεν, ἀλλὰ καὶ τὸν περιέχοντα
 τόπον, τὴν νῆσον, ἐπὶ πραύτητα καὶ μετριότητα
 προήγαγε; Ἰπρίν μὲν γὰρ λαβεῖν Εὐαγόραν τὴν ἀρ-
 χήν, οὕτως ἀπροσάιτως καὶ χαλεπῶς εἶχον, ὥστε
 καὶ τῶν ἀρχόντων τούτους ἐνόμιζον εἶναι βελτίστους;
 αἱ τινες ἂν ὁμότηα πρὸς τοὺς Ἕλληνας διακείμενοι
 τυγχάνοιεν. Νῦν δὲ τοσοῦτον μεταπεπτώκασιν,
 ὥς θ' ἀμιλλᾶσθαι μὲν, οἵτινες αὐτῶν δόξουσι φι-
 λήλωνες μᾶλλον εἶναι, παιδοποιεῖσθαι δὲ τοὺς πλεί-
 ονους αὐτῶν, γυναῖκας λαμβάνοντας παρ' ἡμῶν,
 χαίρειν δὲ καὶ τοῖς κτήμασι καὶ τοῖς ἐπιτηδεύμασι
 τοῖς Ἑλληνικοῖς μᾶλλον, ἢ τοῖς παρὰ σφίσιν αὐτοῖς;
 πλείους δὲ καὶ τῶν περὶ τὴν μουσικὴν, καὶ τῶν περὶ
 τὴν ἄλλην παιδευσιν ἐν τούτοις τοῖς τόποις διατρέβειν,
 ἢ παρ' οἷς πρότερον εἰσθότες ἦσαν. Καὶ τούτων
 πάντων οὐδεὶς, ὅστις οὐκ ἂν Εὐαγόραν αἴτιον εἶναι
 ὁμολογήσειεν.

2. 3. ἐφίκριτο τοιαύτης φύσεως: *dicendo feno verbis ex-*
aequat tale ingenium. 6. προήγαγε. *Bal. 1 et Ald. 2*
προήγαγε. *Utrumque significat: ad aliquid perducere, ita*
tamen, ut προάγειν, (praeire,) exemplo fiat. 7. ἀπροσ-
οίτως: omnem cōgressionem respuens, inhumaniter.
Huic similia sunt: ἀπροσίτως: inaccessē, et ἀπροσσί-
τως: immaniter. 12. 13. παιδοποιεῖσθαι — γυναῖκας
 λαμβάνοντας παρ' ἡμῶν, i. e. *liberos procreantes e Grae-*
cis conjugibus. 19. ἂν a *Bav. abest.* 20. ὁμολογή-
σειεν. Bav. προομολογήσειεν.

hementer timerent. Nec solum urbem, sed totam etiam in-
 sulam mansuetam et moderatam effecit. Nam incolae ante
 Evagoram inaccessibiles et in Graecos crudeles ita nunc mu-
 tati sunt, ut in amore Graecorum certent, Graecas mulie-
 res in matrimonium ducant, Graecisque et operibus et stu-

21. Μέγιστον δὲ τεκμήριον καὶ τοῦ τρόπου, καὶ τῆς ἐσιότητος τῆς ἐκείνου· τῶν γὰρ Ἑλλήνων πολλοὶ καὶ καλοὶ καὶ ἀγαθοί, τὰς ἑαυτῶν πατρίδας ἀπολιπόντες, ἤλθον εἰς Κύπρον οἰκήσαντες, ἡγούμενοι κεινοτέρην εἶναι καὶ νομιμωτέραν τὴν Εὐαγόρου βασιλείαν τῶν οἴκοι πολιτειῶν. Ὡν τοὺς μὲν ἄλλους ὀνομαστὶ διελθεῖν, πολὺ ἂν ἔργον εἴη. Κόνωνα δὲ τὸν διὰ πλείστας ἀρετὰς πρωτεύσαντα τῶν Ἑλλήνων τίς οὐκ οἶδεν, ὅτι δυστυχισμένης τῆς πόλεως, ἐξ ἀπάντων ἐκλεξάμενος, ὡς Εὐαγόρην ἤλθε; νομίσας καὶ τῷ σώματι βεβαιωτάτην εἶναι τὴν παρ' ἐκείνου καταφυγὴν, καὶ τῇ πόλει τάχιστα ἂν αὐτὸν γενέσθαι βοηθόν. Πολλὰ δὲ πρότερον ἤδη κατωρθωκώς, οὐδὲ περὶ ἐνὸς πώποτε πράγματος ἔδοξεν ἄμεινον ἢ περὶ τούτων βεβουλευσθαι· συνέβη γὰρ αὐτῷ διὰ τὴν ἄφιξιν τὴν εἰς Κύπρον, καὶ ποιῆσαι καὶ παθεῖν πλείστα ἀγαθὰ. Πρῶτον μὲν γὰρ οὐκ ἔφθησαν ἀλλήλοις πλησιάσαντες, καὶ περὶ πλείονος ἐποίησαντο σφῶς αὐτούς, ἢ πρότερον οἰκειούς ὄντας. Ἐπειτα

4. οἰκήσαντες. Bav. perperam οἰκήσαντας. 9. Post τῆς in Bav. insertum legitur Ἀθηναίων, quod e margine irrepsisse videtur. 11. παρ' ἐκείνου vett., Steph. et Auger. pro παρ' ἐκείνω, quod Wolf. e conjectura praeter necessitatem recepit. Est enim casus praepositionum mutatio omnibus Graecis scriptoribus perquam familiaris, ut docet Fischerus ad Welleri Grammat., p. 395. (edit. pr.) Bav. παρ' ἐκείνον. 14. ἔδοξεν Hag. ἔδοξεν, quod admittere nequit. 17. γὰρ a Wolfio profectum omnes posteriores inveniuntur; a vett. et Bav. abest. Wolf. quoque οὐν offert. 19. ἢ πρότερον οἰκειούς ὄντας: quam se olim amicitia et familiaritas inter eos fuisset. Sed hanc

diis delectentur. (21.) Itaque multi, iique Graecorum probi viri in Cyprum habitatum concesserunt, e quibus Cononem tantum nominò, qui post acceptam ad Aegaeos potamos cladem hunc locum et tutissimum sibi et patriae utilissimum

περί τε τῶν ἄλλων ὁμονοοῦντες, ἅπαντα τὸν χρόνον διετέλεσαν; καὶ περὶ τῆς ἡμετέρας πύλως τὴν αὐτὴν γνώμην ἔσχον. Ὀρῶντες γὰρ αὐτὴν ὑπὸ Λακεδαιμονίοις οὔσαν, καὶ μεγάλη μεταβολῇ καχρημένην, λυπηρῶς καὶ βαρέως ἔφερον, ἀμφοτέρωι προσήκοντα ποιοῦντες· τῷ μὲν γὰρ ἦν φύσει πατρίς, τὸν δὲ καὶ διὰ πολλὰς καὶ μεγάλας εὐεργεσίας νόμῳ πολίτην ἐπεποιήντο. Σκοπούμενοις δὲ αὐτοῖς, ὅπως τῶν συμφορῶν αὐτὴν ἀπαλλάξουσιν, ταχὺ τὸν καιρὸν Λακεδαιμόνιοι παρεσκευάσαν· ἄρχοντες γὰρ τῶν Ἑλλήνων καὶ κατὰ γῆν καὶ κατὰ θάλασσαν, εἰς τοῦτ' ἀπληστίας ἦλθον, ὥστε καὶ τὴν Ἀσίαν κακῶς ποιεῖν ἐπεχείρησαν. Λαβόντες δὲ ἐκεῖνοι τοῦτον τὸν καιρὸν, καὶ τῶν στρατηγῶν τῶν βασιλέως ἀπορούντων, ὅτι χρήσονται τοῖς παροῦσιν, ἐδίδασκον αὐτοὺς μὴ κατὰ γῆν ἀλλὰ κατὰ θάλατταν τὸν πό-

admodum naturalem explicationem Wolf. non probans post ἢ textui intrusit τοὺς, quod post illum omnes male receperunt. Guarinus legisse videtur οὐ πρότερον, vertit enim: „*quum nunquam alter cum altero versatus esset.*“

6. καὶ inter δὲ et διὰ e vet. et Bav. revocavi, significat enim *quidam*, quod sententiam roborat. 9. ἀπαλλάξουσιν scribendam esse existimaui, etsi omnes ἀπαλλάξωσι tuentur, quia post ὅπως alibi semper, auctoritate vet., indicativus legitur. 15. ὅτι Wolf. et sequentes; vet. perperam ὅτι. Verte: *quid in praesentia faciendum sit.*

fore ratus, spe sua non excidit. Nam simulac Evagoram convenisset, se invicem plurimi fecerunt et de urbe nostra restituenda consenserunt. Videntes nempe patriam suam Lacedaemoniorum imperio subiectam esse, gravissime tulerunt et deliberantibus; quomodo eam infortuniis eriperent, mox opportunitatem Lacedaemonii prae buerunt. Quum enim Lacedaemonii, insatiabili cupiditate incensi, totius Asiae imperium affectarent, illi duces regios docuerunt, non terra, sed mari cum Lacedaemoniis decertandum esse, ut non

λεμον τὸν πρὸς Λακεδαιμόνιους ποιεῖσθαι· νομίζοντες, εἰ μὲν περὶ στρατόπεδον καταστήσαντο, καὶ τοῦτ' αὖ περιγέεντο, τὰ περὶ τὴν ἡπειρον μόνην καλῶς ἔξειν· εἰ δὲ κατὰ θάλατταν κρατήσκειαν, πᾶσαν τὴν Ἑλλάδα τῆς νίκης ταύτης μεθέξειν. Ὅπερ συνέβη. Πεισθέντων γὰρ ταῦτα τῶν στρατηγῶν, καὶ ναυτικοῦ συλλεγέντος, Λακεδαιμόνιοι μὲν κατεναυμαχῆθησαν, καὶ τῆς ἀρχῆς ἀπεστερήθησαν, οἱ δὲ Ἕλληνες ἡλευθερώθησαν, ἡ δὲ πόλις ἡμῶν τῆς τε παλαιᾶς δόξης μέρος τι πάλιν ἀπέλαβε, καὶ τῶν συμμάχων ἡγεμὴν κατέστη. Καὶ ταῦτ' ἐπράχθη Κόνωνος μὲν στρατηγοῦντος; Εὐαγόρου δὲ αὐτὸν τε παρασχόντος, καὶ τῆς δυνάμεως τὴν πλείστην παρασκευάσαντος. Ἐπεὶ ὦν ἡμεῖς μὲν αὐτοὺς ἐτιμάσαμεν ταῖς μεγίσταις τιμαῖς, καὶ τὰς εἰκόνας αὐτῶν ἐστήσαμεν, ὕπερ τὸ τοῦ Διὸς ἄγαλμα τοῦ σωτῆρος, πλησίον ἐκείνου τε καὶ σφῶν αὐτῶν, ἀμφοτέρων ὑπόμνημα, καὶ τοῦ μεγέθους τῆς εὐεργεσίας, καὶ τῆς Φιλίας τῆς πρὸς ἀλλήλους.

22. Βασιλεὺς δὲ οὐ τὴν αὐτὴν γνώμην εἶχε περὶ αὐτῶν· ἀλλ' ὅσω μείζω καὶ πλείονος ἀξία

15. τὴν πλείστην, sc. μερίδα, unde vera lectio in Symmachico, p. 285, v. 17. (μεγίστην sine ισχύν,) elucet.

16. οὐπερ. Errat Findeif., quum dicit, Steph. legere ἡπερ.

16. 17. πλησίον ἐκείνου τε καὶ σφῶν αὐτῶν: cum Iovi cum sibi ipsis vicinas.

solum Asia, sed tota Graecia victoriae fructus perciperet, Quod reipsa evenit. Nam victis duce Conone et adiutore Evagora (ad Cnidum) Lacedaemoniis imperioque privatis, et Graeci libertatem et nostra civitas antiquae gloriae partem recuperaverunt; pro quibus meritis statuas illis iuxta Iovis servatoris simulacrum posuimus, tum maximi in Graecos beneficii tum arctissimae inter ipsos amicitiae monumentum. (22.) Aliter autem erga illos affectus fuit

κατειργάσαντο, τοσούτω μᾶλλον ἔδειξεν αὐτούς. Πε-
 ρὶ μὲν οὖν Κόνωνος ἄλλος ἡμῖν ἔσται λόγος. "Οτι δὲ
 πρὸς Εὐαγόραν οὕτως ἔσχεν, οὐδ' αὐτὸς λαθεῖν ἐζή-
 τησε. Φαίνεται γὰρ μᾶλλον μὲν σπουδάσας περὶ τὸν
 ἐν Κύπρῳ πόλεμον, ἢ περὶ τοὺς ἄλλους ἅπαντας,
 μείζω δὲ καὶ χαλεπώτερον ἐκείνον ἀνταγωνιστὴν νο-
 μίσας, ἢ Κῦρον τὸν περὶ τῆς βασιλείας ἀμφισβητή-
 σαντα. Καὶ τούτου μέγιστον τεκμήριον· τοῦ μὲν
 γὰρ ἀκούων τὰς παρασκευάς, τοσοῦτον κατεφρόνησεν,
 ὥστε διὰ τὸ μὴ φροντίζειν, μικροῦ δεῖν ἔλαθεν αὐ-
 τὸν ἐπὶ τὸ βασιλεῖον ἐπιστάς· πρὸς δὲ τούτου οὐ-
 τως ἐκ πολλοῦ περιδεῶς ἔσχεν, ὥστε μεταξὺ πά-
 σχων εὖ, πολεμεῖν πρὸς αὐτὸν ἐπεχείρησε· δίκαια
 μὲν οὐ ποιοῦν, οὐ μὴν παντάπασιν ἀλόγως βουλευ-
 σάμενος. Ἠπίστατο μὲν γὰρ πολλοὺς καὶ τῶν Ἑλ-
 λήνων, καὶ τῶν Βαρβάρων, ἐκ ταπεινῶν καὶ Φαύ-
 λων πραγμάτων, μεγάλας δυνάστείας κατεργασα-
 μένους. Ἠσθάνετο δὲ τὴν Εὐαγόρου μεγαλοψυχίαν,
 καὶ τὰς ἐπιδόσεις αὐτῷ καὶ τὰς δόξας τῶν πραγμά-
 των, οὐ κατὰ μικρὸν γιγνομένης, ἀλλὰ καὶ τὴν φύσιν

1. κατειργάσαντο. Bav. male κατειργάσατο. 2. ἄλ-
 λος. Wolfii minor, fortasse errore typorum, ἄλλως. Ἄλ-
 λος autem h. l. idem valet ac ἄλλως: *alio loco*. 9. γὰρ
 in Bav. deest. 10. ἔλαθεν, sc. Κῦρος. Conf. Paneg.,
 p. 99, v. 10. 12. 13. μεταξὺ πάσχω· *interim pa-
 tiens bene*, i. e. interea dum beneficia ab illo afficiebatur.
 17. Ποτὶ πραγμάτων Wolf. omissum esse putat, vel omis-
 sum videri posse dicit ὀρμηθέντας, non negat tamen, Iso-
 cratem et alibi ita locutum esse. 19. τὰς δόξας:
gloriam.

Perfarum rex; quippe qui Evagoram adeo reformidavit,
 ut dum beneficia illius experiebatur, bellum adversus il-
 lum moliretur, timens nimirum, ne, quae erat illius ma-
 gnanimitas et rerum gestarum gloria et successus, non

ἀνυπερβλήτων ἔχοντα, καὶ τὴν τύχην αὐτῇ συναγωνιζομένην· ὥστε ὡχ' ὑπὲρ τῶν γεγεννημένων ὀργιζόμενος, ἀλλὰ περὶ τῶν μελλόντων φοβούμενος, εὐδὲ περὶ Κύπρου μόνον δεδιώς, ἀλλὰ πολὺ περὶ μείζονος, ἐποίησατο τὸν πόλεμον πρὸς αὐτόν· οὕτω δ' εὖν ὤρμησεν, ὥστε εἰς τὴν στρατιὰν ταύτην πλεόν ἢ πεντάκις μύριας τάλαυτα κατηνάλωσεν.

23. Ἀλλ' ὅμως Εὐαγόρας, πάσαις ἀπολελειμμένος ταῖς δυνάμεσιν, ἀντιτάξας τὴν ἑαυτοῦ γνώμην πρὸς τὰς οὕτως ὑπερμεγέθεις παρασκευάς, ἐπέδειξεν αὐτὸν ἐν τούτοις πολὺ θαυμαστότερον, ἢ τοῖς ἄλλοις τοῖς προειρημένοις. Ὅτε μὲν γὰρ αὐτὸν εἶων εἰρήνην ἄγειν, τὴν ἑαυτοῦ μόνην πόλιν εἶχεν· ἐπεὶ δὲ ἠναγκάσθη πολεμεῖν, τοιοῦτος ἦν, καὶ τοιοῦτον εἶχε Πρωταγόραν τὸν υἱὸν τὸν ἑαυτοῦ συναγωνιστήν, ὥστε μικροῦ μὲν ἐδέησε Κύπρον ἅπασαν κατασχεῖν, Φοινίκην δὲ ἐπόρθησε, Τύρον δὲ κατὰ κράτος εἴλε, Κιλικίαν δὲ βασιλέως ἀπέστησε, τοσούτους δὲ τῶν πολεμίων ἀπώλεσεν, ὥστε πολλοὺς τῶν Περσῶν, πενθαῶντας τὰς ἑαυτῶν συμφοράς, μεμνησθαι τῆς ἀρετῆς τῆς ἐκείνου· τελευτῶν δ' οὕτως ἐνέπλησεν αὐτοὺς τοῦ πολεμεῖν, ὥστε, εἰθισμένων τὸν ἄλλον χρόνον τῶν βασιλέων μὴ διαλλάττεσθαι τοῖς ἀποστάσι, πρὶν κύριοι γένοιντο τῶν σωμάτων, ἄσμενοι τὴν εἰρήνην ἐποίησαντο, λύσαντες μὲν τὸν νόμον τοῦ-

1. ἔχοντα h. l. idem est ac ὄντα. Verte: *se habentem*.

42. αὐτόν. Wolf. vitiose αὐτόν; *Inspectat enim ad Evagoram.* 21. ἐνέπλησεν. Hag. ἀνέπλησεν.

Cypri tantum, sed totum Persarum regnum everteret. (23.). Quo facto Evagoras, quamquam omnibus copiis inferior, ita tamen praeclare se gessit, ut sua ipsius virtute filioque Protagora sociis, tota paene Cypri possetur, Phoeniciam vastaret, Tyrum vi caperet, Ciliciam ad defectio-

τον, οὐδὲν δὲ κινήσαντες τῆς Εὐαγόρου τυραννίδος. Καὶ Λακεδαιμονίων μὲν τῶν καὶ δόξαν καὶ δύναμιν μεγίστην ἔχόντων κατ' ἐκείνον τὸν καιρὸν, ἐντὸς τριῶν ἐτῶν ἀφείλετο τὴν ἀρχήν. Εὐαγόρου δὲ πολέμιας ἔτη δέκα, τῶν αὐτῶν κύριον κατέλιπεν, ὧν περ ἦν καὶ πρὶν εἰς τὸν πόλεμον εἰσελθεῖν. Ὁ δὲ πάντων θαυμαστότατον· τὴν γὰρ πόλιν, ἣν Εὐαγόρας, ἐτέρου τυραννεύοντος, μετὰ πεντήκοντα ἀνδρῶν εἴλε, ταύτην βασιλεὺς ὁ Μέγας, τοσαύτην δύναμιν ἔχων, οὐκ οἶός τ' ἐγένετο χειρώσασθαι.

24. Καίτοι πῶς ἂν τις τὴν ἀνδρίαν ἢ τὴν Φρόνησιν, ἢ σύμπασαν τὴν ἀρετὴν τὴν Εὐαγόρου Φανερώτερον ἐπιδείξειεν, ἢ διὰ τοιούτων ἔργων καὶ κινδύνων; Οὐ γὰρ μόνον Φανεῖται τοὺς ἄλλους πολέμους, ἀλλὰ καὶ τὸν τῶν ἡρώων ὑπερβαλόμενος, τὸν ὑπὸ πάντων ἀνθρώπων ὑμνούμενον. Οἱ μὲν γὰρ μετὰ πάσης Ἑλλάδος Τροίαν μόνην εἶλον, ὁ δὲ, μίαν πόλιν ἔχων, πρὸς ἅπασαν τὴν Ἀσίαν ἐπολέμησεν· ὥστ' εἰ τοσοῦτοι τὸ πλῆθος ἐγκωμιάζειν αὐτὸν ἐβουλήθησαν, ὅσοι περ ἐκείνους, πολὺ μείζον' ἂν καὶ τὴν δόξαν αὐτῶν ἔλαβε.

25. Τίνα γὰρ ἂν εὐρήσομεν τῶν τότε γενομέ-

11. ἀνδρίαν e vett., Steph. et Auger.; Wolf. ἀνδρείαν.

20. μείζον'. Bav. μείζω. Melius.

22. εὐρήσομεν. Bav. εὐρήσωμεν.

22. τότε, i. e. tempore Troiani belli. Au-

nem a rege impelleret, atque ita hostes bello fatiaret, ut, bello per decem annos frustra gesto, cupide pacem facerent. (24.) Quapropter Evagoras non tantum reliqua bella, sed illud etiam Troianum ab Heroibus gestum superasse videtur, siquidem unius urbis dominus, vires totius Asiae sustinuit, dum illi coniunctis universae Graeciae viribus solam Troiam expugnaverunt. Hinc maiorem etiam quam illi gloriam adeptus esset, si tot laudis suae praecones habuisset, quot illi. (25.) Quis enim illorum tanta per-

νων, εἰ τοὺς μύθους νῦν ἀφέντες, τὴν ἀλήθειαν σκοπεῖμεν, τοιαῦτα διαπεπραγμένον, ἢ τίνα τῶν μεταβολῶν ἐν τοῖς πράγμασιν αἴτιον γεγεννημένον; ὃς ἐκυτὸν μὲν ἐξ ἰδιώτου τύραννον κατέστησε, τὸ δὲ γένος ἀπεληλαμένον ἅπαν τῆς πολιτείας, εἰς τὰς προσηκούσας τιμὰς πάλιν ἐπανήγαγε, τοὺς δὲ πολίτας ἐκ βαρβάρων μὲν Ἕλληνας ἐποίησεν ἐξ ἀνάνδρων δὲ πολεμικούς, ἐξ ἀδόξων δὲ ὀνομαστούς, τὸν δὲ τόπον ἄμικτον ὅλον παραλαβὼν, καὶ παντάπασι ἐξηγριωμένον, ἡμερώτερον καὶ πρῶτερον κατέστησεν· ἔτι δὲ πρὸς τούτοις, εἰς ἔχθραν μὲν Βασιλεῖ καταστάς, οὕτως αὐτὸν ἡμύνατο καλῶς, ὥστε αἰείμηστον γενέσθαι τὸν πόλεμον τὸν περὶ Κύπρον· ὅτε δ' ἦν αὐτῷ σύμμαχος, τοσούτῳ χρησιμώτερον ἑαυτὸν παρέσχε τῶν ἄλλων, ὥστε ὁμολογουμένως μεγίστην αὐτῷ συμβαλέσθαι δύναμιν εἰς τὴν ναυμαχίαν τὴν περὶ Κνίδον· ἥς γενομένης, βασιλεὺς μὲν ἀπάσης τῆς Ἀσίας κύριος κατέστη· Λακεδαιμόνιοι δ', ἀντὶ τοῦ τὴν ἡπειρον περθεῖν, περὶ τῆς ἑαυτῶν κινδυνεύειν ἠναγκάσθησαν· οἱ δ' Ἕλληνες ἀντὶ δουλείας αὐτονομίαν ἔσχον· Ἀθηναῖοι δὲ τοσοῦτον ἐπέ-

ger. male: „tunc quum Evagoras viveret.“ Est enim expresse adiectum: *missis, de Heroibus temporis Troiani, fabulis, quae poetis, non veritati debentur.* 5. ἀπεληλαμένον τῆς πολιτείας (βασιλείας): *regno pulsum.* 9. ἄμικτον: *purum*, i. e. cuius incolae cum aliis hominibus non misceantur. H. l. idem est ac ἄξενον, uti Wolf. explicuit. Alias ἀπρόεμικτος et δυσπρόεμικτος.

fecit, quanta Evagoras? Ex privato regem se constituit; gentem suam regno pulsam restituit; cives e Barbaris Graecos, ex mollibus bellicosos reddidit; urbem inhospitabilem mansuetiorem et mitiorem fecit; regis locius ad navale proelium circa Cnidum maximas vires contulit; sed hostis factus eiusdem, tam praeclare ultus est, ut bellum in Cypro gestum si-

δοσαν, ὥστε τοὺς πρότερον αὐτῶν ἄρχοντας, ἐλθεῖν ὡς αὐτοὺς, τὴν ἀρχὴν παραδίδοντα.

26. "Ὡς τ' εἴ τις ἐροῖτό με, τί νομίζω μέγιστον εἶναι τῶν Εὐαγόρα πεπραγμένων, πότερον τὰς ἐπιμελείας καὶ τὰς παρασκευὰς τὰς πρὸς Λακεδαιμονίους, δι' ὧν τὰ προδιηκμένα γέγονεν, ἢ τὸν τελευταῖον πόλεμον, ἢ τὴν κατάληψιν τῆς βασιλείας, ἢ τὴν ὅλην τῶν πραγμάτων διοίκησιν, εἰς πολλὴν ἀπορίαν ἂν κατασταίην. Τοῦτο γὰρ μοι δοκεῖ μέγιστον εἶναι, καὶ θαυμαστότατον, καθ' ὅτι ἂν αὐτῶν ἐπιστήσω τὴν γνώμην.

27. "Ὡς τ' εἴ τις τῶν προγεγενημένων δι' ἀρετὴν ἀθάνατοι γεγوناσιν, οἶμαι καὶ κείνους ἠξιῶσθαι ταύτης τῆς δωρεᾶς, σημεῖοις χρώμενος, ὅτι καὶ τὸν ἐνθάδε βίον εὐτυχέστερον καὶ θεοφιλέστερον ἐκείνων διαβεβίωκε. Τῶν μὲν γὰρ ἡμιθέων τοὺς πλείστους καὶ ὀνομαστοτάτους, εὐρήσομεν, ταῖς μεγίσταις συμφοραῖς περιπεσόντας· Εὐαγόρας δὲ οὐ μόνον θαυμαστότατος ἐξ ἀρχῆς ὧν διετέλεσεν, ἀλλὰ καὶ μακαριστότατος.

10. 11. καθ' ὅτι αὐτῶν ἐπιστήσω τὴν γνώμην: *ad quodcunque eorum animum intendam. Pro ὅτι Hag. et Brub. perperam legunt ὅτι.* 15. Θεοφιλέστερον. Med. et Hag. Θεοφιλέστατον, quam lectionem Wölf. recepit, etsi in Annotationibus comparativum scripsit; reliquae vet., Steph. et Auger., nec non Dav., comparativum tuentur. 19. μακαριστότατος. Ald. 2, Bas. 1 et Steph. μακαριώτατος.

ta mente regis maneat repositum. (26.) Hinc quid maximum sit inter Evagorae facinora, dicere nequeo, quocunque enim me convertero, omnia mihi maxima et admiratione dignissima videntur. (27.) Quapropter illum immortalitate dignatum esse iudico, siquidem perpetua fe-

28. Τί γὰρ ἀπέλιπεν εὐδαιμονίας, ὅς τοιούτων μὲν προσγόνων ἔτυχεν, οἷων οὐδεὶς ἄλλος, πλὴν εἴ τις ἀπὸ τῶν αὐτῶν ἐκείνῳ γέγονε; τοσοῦτον δὲ καὶ τῷ σώματι τῶν ἄλλων καὶ τῇ γνώμῃ διήνεγκεν, ὥστε μὴ μόνον Σαλαμῖνες, ἀλλὰ καὶ τῆς Ἀσίας ἀπάσης ἄξιος εἶναι τυραννεῖν· κάλλιστα δὲ κτησάμενος τὴν βασιλείαν, ἐν ταύτῃ τὸν βίον διετέλεσε· θνητὸς δὲ γενόμενος, ἀθάνατον τὴν περὶ αὐτοῦ μνήμην κατέλιπε· τοσοῦτον δὲ ἐβίω χρόνον, ὥστε μήτε τοῦ γήρως ἄμοιρος γενέσθαι, μήτε τῶν νοσημάτων μετασχεῖν τῶν διὰ ταύτην τὴν ἡλικίαν γινόμενων· πρὸς δὲ τούτοις, ὃ δεκεῖ σπανιώτατον εἶναι καὶ χαλεπώτατον, εὐπαιδίας τυχεῖν ἅμα καὶ πολυπαιδίας, οὐδὲ τούτου διήμαρτεν, ἀλλὰ καὶ τοῦτ' αὐτῷ συνέπεσε· καὶ τὸ μέγιστον, ὅτι τῶν ἐξ αὐτοῦ γενομένων οὐδένα κατέλιπεν ἰδιωτικοῖς ὀνόμασι προσαγορευόμενον, ἀλλὰ τὸν μὲν βασιλέα καλούμενον,

1. ἀπέλιπεν, i. e. οὐ προσῆν αὐτῷ. *Wolf.* 1. εὐδαιμονίας, scil. μέρος. *Wolf.* 4. γνώμη conieci pro γνώμῃ, nec recipere dubitavi, quum mutationis huius veritas ex opposito σώματι luce clarius appareat. Huc accedit, quod Guarinus vertit: „tantum vero corporis ἀντιπότεν virtutibus ceteris praeferit.“ Deinde p. 312, v. 1, 2, legitur: Τοσοῦτον γὰρ καὶ ταῖς τοῦ σώματος καὶ ταῖς τῆς ψυχῆς ἀρεταῖς διήνεγκεν. Findeisen. legendum suspicatur ψυχῇ seu διανοίᾳ. 9. ἐβίω. *Bav.* ἐβίωσε. 15. Ad μέγιστον supple ἐστὶ. 17. Verba: ἀλλὰ τὸν μὲν — καλούμενον, a *Bav.* absunt. Male, credo. Nam βασιλέα ad Nicoclem, ἄνακτας, (uti filii et fratres regum vocantur,) ad fratres eiusdem refertur.

licitate ad obitum usque gavisus est. (28.) *Epilogus.* Nulla nempe felicitatis pars illi defuit. Tales enim habuit maiores, quales praeter illum nemo alius; corpore et animo ceteris longe praeferit; immortalem nominis sui memoriam reliquit; senex factus, morborum senectutis expertus decessit;

τοὺς δὲ ἀνακτας, τὰς δὲ ἀνάσσης· ὥςτ' εἴ τι-
νες τῶν ποιητῶν περὶ τινος τῶν προγεγενημένων
ὑπερβολαῖς κέχρηται, λέγοντες, ὡς ἦν θεὸς ἐν ἀν-
θρώποις, ἢ δαίμων, ἀλλ' οὐ θνητός, ἅπαντα τὰ
τοιαῦτα περὶ τὴν ἐκείνου ῥηθῆναι φύσει μάλιστα ἀν-
εῤῃόσειε.

29. Τῶν μὲν οὖν εἰς Εὐαγόραν πολλὰ μὲν οἶσ-
μαι παραλιπεῖν· ὑστερίζω γὰρ τῆς ἀκμῆς τῆς ἐμαυ-
τοῦ, μεθ' ἧς ἀκριβέστερον καὶ φιλοπονώτερον ἐξειρ-
γασάμην ἂν τὸν ἔπαινον τοῦτον· οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ
νῦν, ὅσον ἦν κατὰ τὴν ἐμὴν δύναμιν, οὐκ ἀνεγκω-
μιάστος ἔστιν.

30. Ἐγὼ δ', ὃ Νικόκλεις, ἡγοῦμαι καλὰ μὲν
εἶναι μνημεῖα, καὶ τὰς τῶν σωμάτων εἰκόνας· πολὺ
μέντοι πλείονος ἀξίας τὰς τῶν πράξεων καὶ τῆς δια-
νοίας, ἃς ἐν τοῖς λόγοις ἂν τις μόνον, τοῖς τεχνι-
κῶς ἔχουσι θεωρήσειε· προκρίνω δὲ ταύτας, πρῶ-
τον μὲν εἰδώς, τοὺς καλοὺς καὶ ἀγαθοὺς τῶν ἀνδρῶν,
οὐχ οὕτως ἐπὶ τῷ κάλλει τοῦ σώματος σεμνυνομέ-
νους, ὡς ἐπὶ τοῖς ἔργοις καὶ τῇ μνήμῃ φιλοτιμου-
μένους· ἔπειθ' ὅτι τοὺς μὲν τύπους ἀναγκαῖον πα-
ρὰ τούτοις εἶναι μόνον, παρ' οἷς ἂν σταθῶσι τοὺς

9. Πρὸ ἐξεργασάμην Bav. legit ληργασάμην. 20. τῇ
μνήμῃ. Wolf. aut τῆς ἀρετῆς supplere vult aut legere:
τῇ φήμῃ.

multos, eosque pulchros, liberos suscepit, quorum alius rex,
alius princeps vocatus est, ita ut nomen dei aut numinis
aut immortalis in eum perquam commode conveniat.
(29.) Sentio quidem, multa, quae de Evagora dici pote-
rant, ob senectutis infirmitatem praetermissa esse, verumta-
men pro viribus non illaudatus fuit. (30.) Pulchra
sunt corporum imagines monumenta, attamen mentis re-
rumque gestarum illa, quae in artificiosis orationibus con-
spiciuntur, multis de causis anteponenda videntur. Nam

δὲ λόγους ἐξενεχθῆναι οἷόν τι ἔστιν εἰς τὴν Ἑλλάδα, καὶ διαδοθέντας, ἐν ταῖς τῶν εὖ φρονούντων διατριβαῖς ἀγαπᾶσθαι, παρ' οἷς κρεῖττόν ἐστιν, ἢ παρὰ τοῖς ἄλλοις ἀπασιν εὐδοκίμεῖν· πρὸς δὲ τούτοις, ὅτι τοῖς μὲν πεπλασμένοις καὶ τοῖς γεγραμμένοις οὐδεὶς ἂν τὴν τοῦ σώματος φύσιν ὁμαλώσειε, τοὺς δὲ τρέπουσιν τοὺς ἀλλήλων, καὶ τὰς διανοίας, τὰς ἐν τοῖς λεγομένοις ἐνούσας, ἐκ τούτων βιάδιον ἐστὶ μίμεισθαι, τοῖς μὴ βιάδυμειν αἰρουμένοις, ἀλλὰ χρηστοῖς εἶναι βουλομένοις.

31. Ὡν ἕνεκα καὶ μᾶλλον ἐπεχείρησα γράφειν τοῦτον τὸν λόγον, ἡγούμενος καὶ σοὶ καὶ τοῖς σοῖς παισὶ καὶ τοῖς ἄλλοις τοῖς ἀπ' Εὐαγόρου γεγονόσι πολὺ καλλίστην ἂν γενέσθαι ταύτην τὴν παράκλησιν, εἴ τις ἀθροίσας τὰς ἀρετὰς τὰς ἐκεῖνου, καὶ τῷ λόγῳ κοσμήσας, παραδοῖ· θεωρεῖν ὑμῖν, καὶ συνδιατρίβειν αὐταῖς. Τοὺς μὲν γὰρ ἄλλους προτρέπομεν ἐπὶ τὴν φιλοσοφίαν, ἑτέρους ἐπαμωῶντες, ἵνα

5 — 9. ὅτι τοῖς μὲν πεπλασμένοις — βιάδιον ἐστὶ μιμείσθαι. Sensus: Picta aut ficta corpora imitari corpore non possumus, mores autem et mentem oratione descripiam mente imitari possumus. Locum transtulisse videtur Cicero in orat. pro Archia, c. 12. Ad πεπλασμένοις et γεγραμμένοις supple σώμασι. 7. Pro ἀλλήλων Auger. legendum esse coniicit ἄλλων. Attamen ferri potest ἀλλήλων. 8. ἐκ τούτων. Subaudi λεγομένων. 18. ἑτέροις opponitur οἰκείοις p. seq., v. 4.

primum viri praestantes rerum gestarum gloria magis quam corporis forma superbiunt; deinde expressae corporum formae eodem loco manent; orationes vero evulgantur et eruditos delectant; porro fictis et pictis imaginibus nec quisquam corpus assimilare potest, mentem vero ac mores oratione depictos mente imitari valet. (31.) Atque haec praecipua causa est, quare hanc orationem scripserim, quia eiusmodi pictura, non aliena praesertim, sed domestica, te

ζηλοῦντες ἐκ τούτων τοὺς εὐλογούμενους, τῶν αὐτῶν ἐκείνους ἐπιτηδεύματων ἐπιθυμῶσιν· ἐγὼ δὲ σὲ καὶ τοὺς σούς, οὐκ ἄλλοτρίοις παραδείγμασι χρώμενος, ἀλλ' οἰκείοις, παρακαλῶ, καὶ συμβουλεύω προσέχειν τὸν νοῦν, ὅπως καὶ λέγειν καὶ πράττειν μηδενὸς ἥττον δυνήσῃ τῶν Ἑλλήνων.

32. Καὶ μὴ νόμιξέ με καταγινώσκειν, ὡς νῦν ἀμελεῖς, ὅτι πολλάκις σοι διακελεύομαι περὶ τῶν αὐτῶν. Οὐ γὰρ οὔτε ἐμὲ λέληθεν, οὔτε τοὺς ἄλλους ὅτι καὶ μένος καὶ πρῶτος τῶν ἐν τυραννίδι καὶ πλούτῳ καὶ τρυφαῖς ὄντων, φιλοσοφεῖν καὶ φιλοπνεεῖν ἐπεχειρήσας· οὐδ' ὅτι πολλοὺς τῶν βασιλέων ποίησείς, ζηλώσαντας τὴν σὴν παιδευσιν, τούτων τῶν διατριβῶν ἐπιθυμεῖν, ἀφεμένους ἐφ' οἷς νῦν λίαν χαίρουσιν. Ἀλλ' ὅμως ἐγὼ ταῦτα εἰδώς, οὐδὲν ἥττον καὶ ποιῶ καὶ ποιήσω ταῦτόν, ὅπερ ἐν τοῖς γυμνικοῖς ἀγῶσιν οἱ θεαταί· καὶ γὰρ ἐκεῖνοι παρακελεύονται τῶν δρομέων, οὐ τοῖς ἀπολελειμμένοις, ἀλλὰ τοῖς περὶ τῆς νίκης ἀγωνιζομένοις.

33. Ἐμὸν μὲν οὖν ἐστὶ καὶ τῶν ἄλλων φίλων, τοιαῦτα καὶ λέγειν καὶ γράφειν, ἐξ ὧν μέλλομέν σε παροξύνειν ὀρέγεσθαι τούτων, ὥνπερ καὶ νῦν

2. ἐκείνοις. Ald. 2 vitioso ἐκείνους. 8. σοι a Bav. abest. 9. λέληθεν. Bav. λέληθας, sed obstat ὅτι, quod dupliciter positum sequitur. 14. ἀφεμένους. Supple cum Auger. ἀπὸ τούτων. 19. ταῖς περὶ τῆς νίκης ἀγωνιζομένοις, i. e. acmulos in currendo longe post se relinquentibus ideoque victoriae proximos.

tuosque tum in agendo tum in dicendo omnibus superiores reddere potest. (32.) Ne vero putes, me segniorem te credere et stimulo agentem, quum tam saepe te hortor, scias, me spectatoribus certaminum esse similem, qui non ultimos cursorum, sed primos metaque proximos intelligere solent. (33.) Meum igitur est aliorumque, qui tibi be-

τυγχάνεις ἐπιθυμῶν· τοὶ δὲ προσήκει μὴδὲν ἐλλείπειν, ἀλλ' ὥσπερ ἐν τῷ παρόντι καὶ τὸν αἶλλον χρόνον ἐπιμελεῖσθαι, καὶ τὴν ψυχὴν ἀσθεῖν, ὅπως ἄξιός ᾖ καὶ τοῦ πατρὸς καὶ τῶν ἄλλων προγόνων, ὧν ἅπασι μὲν προσήκει περὶ πολλοῦ ποιεῖσθαι τὴν Φρόνησιν, μάλιστα δὲ ὑμῖν, τοῖς πλείστον κυρίοις οὖσι. Χρὴ δ' οὐκ ἀγαπᾶν, εἰ τῶν παρόντων τυγχάνεις ὧν ἤδη κρείττων, ἀλλ' ἀγανακτεῖν, εἰ τοιοῦτος μὲν αὐτὸς ὧν τὴν φύσιν, γεγονώς δὲ τὸ μὲν παλαιὸν ἀπὸ Διός, τὸ δ' ὑπογυιώτατον, ἐξ ἀνδρὸς τοιοῦτου τὴν ἀρετὴν, εἰ μὴ πολὺ διαίσεις καὶ τῶν ἄλλων, καὶ τῶν ἐν ταῖς αὐκαῖς σοὶ τιμαῖς ὄντων. Ἔστι δ' ἐπὶ σοί, μὴ διαμαρτεῖν τούτων· ἐὰν γὰρ ἐμμένῃς τῇ φιλοσοφίᾳ, καὶ τοσούτον ἐπιδιδῶς, ὅσον περ νῦν, ταχέως γενήσῃ τοιοῦτος, οἷόν σε προσήκει.

-
5. ὧν e Bav. γενοεάνι et punctum post: προγόνων delevi, ita ut veritandus sit locus: quorum, (maiorum vel fratrum,) sapientiam magni facere omnibus quidem convenit, praesertim vero vobis, qui multos regitis. Atque ita quoque legisse et construxisse videtur Guarinus, vertens: „quorum prudentiam.“ Reliquae omnes ὧν legunt et post προγόνων punctum habent. 9. τὸ. Hag. vitiose τῷ. 10. Ald. 1, Bas. 1 et Hag. perperam ὑπογυιώτατον, quod Wolf. et posteriores iure mutaverunt. 14. ἐπιδιδῶς Wolf. et Findeif. recte; reliquae omnes ἐπιτιδῶς.
-

ne volunt, te hortari, ut eadem, qua incepisti via, pergas, tuum contra eviti, ut maioribus tuis quam simillimus fias, non contentus, nisi non tantum aliis, sed etiam iis, qui in iisdem tecum honoribus versantur, antecellueris. Atque hoc facile perfeceris, dummodo in sapientiae studio perseveraveris, tantosque quantos hucusque, feceris progressus.

ΙΣΟΚΡΑΤΟΥΣ

ΕΛΕΝΗΣ ΕΓΚΩΜΙΟΝ.

Εἰσὶ τινες, οἱ μέγα φρονοῦσιν, ἣν ὑπόθεσιν ἄτοπον καὶ παράδοξον ποιησάμενοι, περὶ ταύτης ἀνεκτῶς εἰπεῖν διασθῆσι καὶ καταγεγραμάσιν, οἱ μὲν οὐ φάσκοντες οἷόν τ' εἶναι ψευδῇ λέγειν, οὐδ' ἀντιλέγειν, οὐδὲ δύο λόγοι περὶ τῶν αὐτῶν πραγμάτων ἀντιπεῖν· οἱ δὲ διεξιόντες, ὡς ἀνδρία καὶ σοφία καὶ δυνασιὺν ταῦτόν ἐστι· καὶ φύσει μὲν οὐδὲν αὐτῶν ἔχομεν, μία δ' ἐπιστήμη κατὰ πάντων ἐστίν· ἄλλοι δὲ περὶ τὰς ἔριδας διατρίβουσι, τὰς οὐδὲν μὲν ὠφελούσας, πράγματα δὲ παρέχειν τοῖς πλησιάζουσι δυναμένας.

2. Ἐγὼ δέ, εἰ μὲν ἑώραν νεωστὶ τὴν περὶ ἐργίαν ταύτην ἐν τοῖς λόγοις γεγεννημένην, καὶ

Versu 3. 4. καταγεγραμάσιν — φάσκοντες, i. e. διατελοῦσι λέγοντες πάντα τὸν χρόνον τῆς ἡλικίας. Wolf. 6. ἀνδρία Bav., vett., Steph. et Auger.; Wölfl. ἀνδρεία. 8. μία δ' ἐπιστήμη κατὰ πάντων ἐστίν: sola doctrina omnes virtutes comparari. Κατὰ h. l. pro ἐπὶ.

ARGUMENTUM.

(Cap. 1.) *Prologus.* Sunt, qui valde sibi placeant, si de argumento absurdo et mirabili tolerabiliter dicere queant, rixisque tempus terant, quae plus difficultatis quam utilitatis habent. (2.) Quod si ineptiae istae ab istis in-

τούτους ἐπὶ καινότητι τῶν εὐρημένων Φιλοτιμουμένους, οὐκ ἂν ὁμοίως ἐθαύμαζον αὐτούς· νῦν δὲ τίς οὕτως ὀψιμαθής ἐστίν, ὅστις οὐκ οἶδε, Πρωταγόραν, καὶ τοὺς κατ' ἐκείνον τὸν χρόνον γενομένους σοφιστάς, ὅτι καὶ τοιαῦτα, καὶ πολὺ τούτων ἐτι πραγματωδέστερα συγγράμματα κατέλιπον ἡμῖν; Πῶς γὰρ ἂν τίς ὑπερβάλοιτο Γοργίαν, τὸν τολμήσαντα λέγειν, ὡς οὐδέν τῶν ὄντων ἐστίν; ἢ Ζήνωνα τὸν ταῦτα δυνατὰ καὶ πάλιν ἀδύνατα πειρώμενον ἀποφαίνειν; ἢ Μέλισσον, ὃς, ἀπείρων τὸ πλῆθος πεφυκότων τῶν πραγμάτων, ὡς ἐνὸς ὄντος τοῦ παντός, ἐπεχείρησεν ἀποδείξει εὐρίσκειν;

3. Ἄλλ' ὅμως οὕτω φανερώς ἐκείνων ἀποδείξαντων, ὅτι ῥαδίον ἐστι, περὶ ὧν ἂν τις πρέθεται ψευδῇ μηχανήσασθαι λόγον, ἐτι περὶ τὸν τόπον τοῦτον διατρίβουσιν· οὓς ἐχρῆν, ἀφεμένους ταύτης τῆς τερθρείας, τῆς ἰὲν μὲν τοῖς λόγοις ἐξελέγχειν προσποιουμένης, ἐν δὲ τοῖς ἔργοις πολὺν ἤδη χρόνον ἐξεληλεγμένης, τὴν ἀλήθειαν διώκειν, καὶ περὶ τὰς πράξεις ἐν αἷς πολιτευόμεθα, τοὺς συνόντας παι-

1. τούτους, i. e. sophistas nostri temporis. 17. τερθρείας, (*praeftigiarum*,) Ald. i et Hag.; Med. τερθρίας; Cod. H. et I. et Bal. i τερατσίας. 17 — 19. τοῖς λόγοις ἐξελέγχειν προσποιουμένης, ἐν δὲ τοῖς ἔργοις — ἐξεληλεγμένης: *quae verbis convincere profitentur, dum reipsa convictae sunt.*

ventas essent, equidem non perinde mirarer de inventionis honore gloriantes, sed quis est, qui nesciat, Protagoram aliosque temporis illius sophistas, Gorgiam, Zenonem et Melissum, non solum talia, sed operosiora etiam scripta nobis reliquisse? (3.) Qui licet evidenter ostenderint, haud difficile esse, falsam de quacunque re orationem comminisci, tamen rhetores nostri his nugis iam diu expositis immorantur, quos veritatem persequi potius decebat, auditoresque suos erudire et exercere in iis rebus, quae ad vitam civilem

δεύειν, καὶ περὶ τὴν ἐμπειρίαν τὴν τούτων γυμνάζειν ἐνθυμουμένους, ὅτι πολὺ κρεῖττόν ἐστι περὶ τῶν χρησίμων ἐπικεικῶς δοξάζειν, ἢ περὶ τῶν ἀχρήστων ἀκριβῶς ἐπίστασθαι; καὶ μικρὸν προέχειν ἐν τοῖς μεγάλοις, ἢ πολὺ διαφέρειν ἐν τοῖς μικροῖς, καὶ τοῖς μὴδὲν πρὸς τὸν βίον ὠφελούσιν.

4. Ἀλλὰ γὰρ οὐδενὸς αὐτοῖς ἄλλου-μέλει, πλὴν τοῦ χρηματίζεσθαι παρὰ τῶν νεωτέρων. Ἔστι δὲ ἡ περὶ τῆς ἐριδας φιλονεικία, δυναμένη τοῦτο ποιεῖν. Οἱ γὰρ μήτε τῶν ἰδίων, μήτε τῶν κοινῶν φροντίζοντες, τούτοις μάλιστα χαίρουσι τῶν λόγων, οἱ μὴ δὲ πρὸς ἐν χρήσιμοι τυγχάνουσιν ὄντες.

5. Τοῖς μὲν οὖν τηλικούτοις πολλὴ συγγνώμη, ταύτην ἔχειν τὴν διάνοιαν· ἐπὶ γὰρ πάντων τῶν πραγμάτων πρὸς τὰς περιττότητας καὶ θαυματοποιίας οὕτω διακείμενοι διατελοῦσι· τοῖς δὲ παιδεύειν προσκειομένοις, ἄξιον ἐπιτιμᾶν, ὅτι κατηγοροῦσι μὲν τῶν ἐπὶ τοῖς συμβολαίοις ἐξαπατώντων, καὶ μὴ δικαίως τοῖς λόγοις χρωμένων, αὐτοὶ δὲ ἐκείνων δεινότερα ποιοῦσιν. Οἱ μὲν γὰρ ἄλλους τινὰς ἐξημίωσαν, οὗτοι δὲ τοὺς συνέντας μάλιστα βλάπτουσι.

6. Τοσοῦτον δὲ ἐπιδεδωκέναι πεποιήμασι τὸ ψευδολογεῖν, ὥστ' ἤδη τινὲς, ὁρῶντες τούτους ἐκ τῶν ταιούτων ὠφελουμένους, τολμῶσι γράφειν·

7. μέλει. Bav. et Med. vitiose μέλλει. 13. τηλικούτοις, i. e. νεωτέροις. 18. ἐπὶ τοῖς συμβολαίοις ἐξαπατώντων: in contractibus decipientium.

pertinent, quatum vel mediocriis notitia supervacaneorum rerum cognitioni longe praeferenda est. (4.) Verum illis nihil curae est, quam ut adolescentes bene nummatos de rebusque futilibus blaterare solentes, pecunia emungant. (5.) Quae res non tam adolescentibus quam doctoribus, discipulos decipientibus, vitio est vertenda, (6.) qui arti inveniendi iam tum favorem conciliarunt, ut nonnulli iam

ὥς ἔστιν ὁ τῶν πτωχεύοντων καὶ φευγόντων βίος ζηλωτότερος, ἢ ὁ τῶν ἄλλων ἀνθρώπων· καὶ ποιοῦνται τεκμήριον, ὥς, εἰ περὶ πονηρῶν πραγμάτων ἔχουσιν τὴν λέγειν, περὶ τῶν καλῶν καὶ ἀγαθῶν ῥηδίως εὐπορήσουσιν. Ἐμοὶ δὲ δοκεῖ πάντων εἶναι καταγελαστότατον, τὸ διὰ τούτων τῶν λόγων ζητεῖν πείθειν, ὥς περὶ τῶν πολιτικῶν ἐπιστήμην ἔχουσιν, ἔξόν, ἐν αὐτοῖς οἷς ἐπαγγέλλονται τὴν ἀπόδειξιν ποιεῖσθαι· τοὺς γὰρ ἀμφισβητοῦντας τοῦ φρονεῖν, καὶ φάσκοντας εἶναι σοφιστάς, οὐκ ἐν τοῖς ἡμελημένοις ὑπὸ τῶν ἄλλων Ἑλλήνων, ἀλλ' ἐν οἷς ἅπαντές εἰσιν ἀνταγωνιστὰι προσήκει διαφέρειν, καὶ κρείττους εἶναι τῶν ἰδιωτῶν. Νῦν δὲ παραπλήσιον ποιοῦσιν, ὥς περ ἂν εἴ τις προσποιοῖτο κράτιστος εἶναι τῶν ἀθλητῶν, ἐνταῦθα κταβαίνων, οὐ μηδεὶς ἂν ἄλλος ἀξιώσει· τίς γὰρ ἂν τῶν εὖ φρονούντων, συμφορὰς ἐπαινεῖν ἐπιχειρήσειεν; ἀλλὰ δῆλον, ὅτι δι' ἀσθένειαν ἐνταῦθα καταφεύγουσιν. Ἔστι γὰρ τῶν μὲν ταιούτων συγγραμμάτων μία τις ὁδός, ἣν οὐδ' εὐρεῖν, οὔτε μαθεῖν, οὔτε μιμήσασθαι δύσκολόν ἐστιν· οἱ δὲ κοινοὶ καὶ πιστοὶ καὶ τούτοις ὅμοιοι τῶν λόγων,

2. 3. καὶ ποιοῦνται τεκμήριον: *ei* (eiusmodi futile argumentum) *tamquam exemplum exhibent.* 16. συμφορὰς: *ut vitam exulum et mendicorum, quam quidem praedicant.* 19. μία τις ὁδός. *Adhibetur nempe nil nisi occupationes, exaggerationes, insinuationes, extenuationes, comparationes etc.* 21. πιστοὶ, i. e., *ut Wolf, explicat: οἱ ἀληθεῖς εἶναι δοκοῦντες τοῖς πλείστοις τῶν ἀνθρώπων.*

scribere audeant: exulum egenorumque vitam quacunque alia optabiliorem esse, quo scilicet demonstrent, se de rebus civilibus facilius etiam dicere posse. At sophistas sapientiam sibi vindicantibus decet excellere indoctosque superare, non in iis rebus, quas Graeci negligunt, sed in iis, quas universi aemulantur. Verum manifestum est, eos ob

διὰ πολλῶν ἰδεῶν καὶ καιρῶν δυσκαταμαθῆτων εὐρίσκονται τε καὶ λέγονται, καὶ τοσοῦτῳ χαλεπωτέραν ἔχουσι τὴν σύνθεσιν, ὅσω περ τὸ σεμνύνεσθαι τοῦ σκώπτειν, καὶ τὸ σπουδάζειν τοῦ παίζειν ἐπιπονώτερόν ἐστι. Σημεῖον δὲ μέγιστον τῶν μὲν γὰρ τοὺς βομβυλιούς, καὶ τοὺς ἄλας, καὶ τὰ τοιαῦτα βουληθέντων ἐπαινεῖν, οὐδεὶς πώποτε λόγων ἠπόρησεν· οἱ δὲ περὶ τῶν ὁμολογούμενων ἀγαθῶν ἢ καλῶν, ἢ τῶν διαφερόντων ἐπ' ἀρετῇ τι λέγειν ἐπιχειρήσαντες, πολὺ κατὰδεέστερον τῶν ὑπαρχόντων ἀπάντες εἰρήκασιν. Οὐ γὰρ τῆς αὐτῆς γνώμης ἐστίν, ἀξίως εἰπεῖν περὶ ἐκατέρων αὐτῶν· ἀλλὰ, τὰ μὲν μικρὰ ῥᾶδιον τοῖς λόγοις ὑπερβαλέσθαι, τῶν δὲ χαλεπὸν τοῦ μεγέθους ἐφικέσθαι· καὶ περὶ μὲν τῶν δόξαν ἔχόντων σπάνιον εὐρεῖν, ὃ μηδεὶς πρότερον εἴρηκε· περὶ δὲ τῶν φαύλων καὶ ταπεινῶν, ὅτι ἂν τις τύχη ψευδεγζάμενος, ἅπαν ἴδιόν ἐστι.

1. διὰ πολλῶν ἰδεῶν καὶ καιρῶν δυσκαταμαθῆτων verte: per multas formas ei decentias cognita difficiles.

2. Wolf. χαλεπωτέραν, vitiose. 6. βομβυλιούς. Harpocratio: βομβυλιός· ζῶον παραπλήσιον μελίττη, ὠνομασμένον ἀπὸ τοῦ βόμβου. Ἰσοκράτης ἐν Ἑλένης ἐγκομίῃ. Idem videtur, quod nostri nomine persimili vocant Hummel. Bav. pro βομβυλιούς habet συμβουλιούς, quod correctum ibi est in συμβουλίαις.

8. Pro ἢ ante καλῶν Auger. posuit καὶ.

9. Ad διαφερόντων Iubaudi ἀνδρῶν.

9. τι λέγειν in Bas. 1 vitiose omittitur. Pro τι Steph. perperam τὸ.

13. χαλεπὸν Bav. et vett.; Wolf., errore typorum, χαλεπῶν. nui ex annotatione eiusdem videre licet, verba enim sic ordinanda dicit: ἐφικέσθαι δὲ τοῦ μεγέθους τῶν, scil. μεγάλων, χαλεπὸν ἐστι.

ingenii infirmitatem huc confugere, siquidem orationes ad omnium utilitatem spectantes inventionis et compositionis difficilioris sunt, quam istae inutiles; nam parva facillime verbis superantur, et quidquid de illis dixerit aliquis.

7. Διὸ καὶ τὸν γράψαντα περὶ τῆς Ἑλένης, ἐπαινῶ μάλιστα τῶν εὖ λέγειν τι βουληθέντων, ὅτι περὶ τοιαύτης ἐμνήσθη γυναικὸς, ἥ καὶ τῷ γένει, καὶ τῷ κάλλει, καὶ τῇ δόξῃ πολὺ διήνεγκεν. Οὐ μὲν ἀλλὰ καὶ τοῦτον μικρὸν τι παρέλαθε· Φησὶ γὰρ ἐγκώμιον γράφειν περὶ αὐτῆς, τυγχάνει δ' ἀπολογίαν εἰρηκῶς ὑπὲρ τῶν ἐκείνῃ πεπραγμένων. Ἔστι δὲ οὐκ ἐκ τῶν αὐτῶν ἰδεῶν, οὐδὲ περὶ τῶν αὐτῶν ἔργων ὁ λόγος, ἀλλ' ἅπαν τούναντίον. Ἀπολογεῖσθαι μὲν γὰρ προσήκει περὶ τῶν ἀδικεῖν αἰτίαν ἔχόντων, ἐπαιεῖν δὲ τοὺς ἐπ' ἀγαθῷ τινὶ διαφέροντας.

8. Ἴνα δὲ μὴ δοκῶ τὸ ῥᾶστον ποιεῖν, ἐπιτιμῶ τοῖς ἄλλοις, μηδὲν ἐπιδεικνύς τῶν ἐμαυτοῦ, πειράσομαι περὶ αὐτῆς ταύτης εἰπεῖν, παραλιπὼν ἅπαντα τὰ τοῖς ἄλλοις εἰρημένα.

9. Τὴν μὲν οὖν ἀρχὴν τοῦ λόγου, ποιήσομαι τὴν ἀρχὴν τοῦ γένους αὐτῆς. Πλείστων γὰρ ἡμιθέων γενηθέντων ὑπὸ Διός, μόνῃς ταύτης τῆς γυναικὸς πατὴρ ἡξιώτε κληθῆναι. Σπουδάσας δὲ μάλιστα

2. εὖ λέγειν: *laudare*. Construe: Διὸ τῶν (i. e. ἐν τοῖς) εὖ λέγειν τι βουληθέντων ἐπαινῶ μάλιστα τὸν γράψαντα περὶ τῆς Ἑλένης. 5. Φησὶ. Bav. φησὶ. 6. γράφειν. Bav. γεγραφεῖν. 7. 8. οὐκ ἐκ τῶν αὐτῶν ἰδεῶν: *non eiusdem generis*. Ἀπολογία enim ad genus iudiciale, λόγος, (*laudatio*), contra ad genus demonstrativum pertinet.

proprium ipsius est, de magnis vero secus est. (7.) Hinc laudatorem Helenae laudo, quod sibi feminam elegerit et venustate et genere et gloria praestantem. Attamen in eo erravit, quod laudationem scripturus defensionem scripsit, ideoque rem diversissimam commiscuit. (8.) Ne vero reprehendere tantum videar, de propriis nihil ostendens, omnibus iis, quae a ceteris dicta sunt, relictis, de Helena verba facere conabor. (9.) *Confirmatio*. Omnium semineorum a se ortorum Iupiter solius Helenae pater vocari

περὶ τὸν ἐξ Ἀλκμήνης, τοσούτῳ μᾶλλον Ἑλένην Ἡρακλέους προὔτιμήσεν, ὥστε τῷ μὲν ἰσχὺν ἔδωκεν, ἢ βίᾳ τῶν ἄλλων ἀπάντων κρατεῖν δύναται, τῇ δὲ κάλλος ἀπένειμεν, ὃ καὶ τῆς ῥώμης αὐτῆς ἄρχειν πέφυκεν. Εἰδὼς δὲ τὰς λαμπρότητας καὶ τὰς ἐπιφανείας, οὐκ ἐκ τῆς ἡσυχίας, ἀλλ' ἐκ τῶν πολέμων καὶ τῶν ἀγώνων γιγνομένηας, καὶ βουλόμενος αὐτῶν μὴ μόνον τὰ σώματα εἰς θεοὺς ἀναγαγεῖν, ἀλλὰ καὶ τὰς δόξας ἀειμνήστους καταλιπεῖν, τοῦ μὲν ἐπίπονον, καὶ Φιλοκίνδυνον τὸν βίον κατέστησε, τῆς δὲ περιβλεπτον καὶ περιμάχητον τὴν φύσιν ἐποίησε.

10. Καὶ πρῶτον μὲν Θησεὺς, ὁ λεγόμενος μὲν Αἰγέως, γενόμενος δὲ ἐκ Ποσειδῶνος, ἰδὼν αὐτὴν οὐπω μὲν ἀκμάζουσαν, εἶδει δὲ τῶν ἄλλων διαφέρουσαν, τοσούτον ἠττήθη τοῦ κάλλους, κρατεῖν τῶν ἄλλων εἰθισμένος, ὥστε, ὑπαρχούσης αὐτῷ καὶ πατρίδος μεγίστης, καὶ βασιλείας ἀσφαλεστάτης, ἡγησάμενος οὐκ ἄξιον εἶναι ζῆν ἐπὶ τοῖς παρούσιν ἀγχοῖς, ἄνευ τῆς πρὸς ἐκείνην οἰκειότητος, ἐπεὶδὴ παρὰ τῶν κυρίων οὐχ οἷός τ' ἦν αὐτὴν λαβεῖν, ἀλλ' ἀνέμενον τὴν

1. περὶ τὸν Steph. et Auger.; Bav., vett. et Wolf. περὶ τε τὸν. Wolf. enim aut τε delere aut in γε mutare suadet.

1. Post Ἀλκμήνης Bav. addit καὶ τοὺς ἐκ Δήδας. Bene.

7. αὐτῶν ο Wolfii conjectura, quam Bav. confirmat; vulgo αὐτοῖς.

20. ἄνευ τῆς πρὸς ἐκείνην οἰκειότητος: sine consuetudine illius.

20. 21. παρὰ τῶν κυρίων. Scil. τῆς Ἑλένης, i. e. τῶν αὐτῆς γονέων καὶ δελφῶν. Auger.

voluit, eamque prae Hercule ita honoravit, ut huic robur, illi pulchritudinem dederit, eiusque formam ubique et conspicuam et viris effecerit expetendam. (10.) Ac primum Theseus pulchritudine eius victus, quum illam a parentibus fratribusque nondum adultam accipere non posset, pe-

τε τῆς παιδὸς ἡλικίαν, καὶ τὸν χρησμὸν τὴν παρὰ
τῆς Πυθίας, ὑπεριδὼν τὴν ἀρχὴν τὴν Τυνδάρεω, καὶ
καταφρονήσας τῆς ῥώμης τῆς Κάστορος καὶ Πολυδεύ-
κους καὶ πάντων τῶν ἐν Λακεδαιμόνι δεινῶν ὀλιγω-
ρήσας, βία λαβὼν αὐτὴν, εἰς Ἀφιδναὺς τῆς Ἀττι-
κῆς ἐκόμισε, καὶ τοσαύτην χάριν ἔσχε Πειρίθου,
τῷ μετασχόντι τῆς ἀρπαγῆς, ὥστε, βουλῆθέντος
αὐτοῦ μνηστεῦσθαι κόρην τὴν Διὸς καὶ Δῆμητρος, καὶ
παρακαλοῦντος αὐτὸν ἐπὶ τὴν αἶδου κατὰβασιν, ἐπει-
δὴ συμβουλευὼν οὐχ οἷός τ' ἦν ἀποτρέπειν, προδῆλου
τῆς συμφορᾶς οὐσης, ὅμως αὐτῷ συνηκολούθησε, νο-
μίζων, ὅφειλιν τοῦτον τὸν ἔρανον, μηδενὸς ἀποστῆ-
ναι τῶν ὑπὸ Πειρίθου προσταττομένων, ὧν δ' ὢν
ἐκεῖνος αὐτῷ συνεκινδύνευσεν.

11. Εἰ μὲν οὖν ὁ ταῦτα πράξας, εἰς ἣν τῶν
τυχόντων, ἀλλὰ μὴ τῶν πολὺ διενεγκόντων, οὐκ
ἂν πω ὄηλος ἦν ὁ λόγος, πότερον Ἑλένης ἔπαινος, ἢ
κατηγορία Θησέως ἐστί· νῦν δέ, τῶν μὲν ἄλλων
τῶν εὐδοκιμησάντων εὐρήσομεν, τὸν μὲν ἀνδρίας,
τὸν δὲ σοφίας, τὸν δ' ἄλλου τινὸς τῶν τοιούτων με-

2. Τυνδάρεω, patris Helenae et Lacedaemoniorum re-
gis. 3. Κάστορος καὶ Πολυδεύκους, fratrum Helenae.
9. αἶδου e Bav. et vet. cum Steph. et Auger retinui, Wolfio
legente e coniectura εἰς αἶδου, quamquam vulgatam in
Castigationibus defendit exemplo Virgilii: „facilis descen-
sus Averni.“ 19. ἀνδρίας e vet.; Wolf. et sequen-
tes ἀνδρείας.

nicdis omnibús, quae a Lacedaemone impendebant, negle-
ctis, patria relicta Aphidnam Atticae oppidum transtulit,
ac tantam habuit gratiam Perithoo, qui coeptorum socius
fuerat, ut illum ad inferos comitaretur Phloxoni Proserpi-
nam, Iovis et Cereris filiam, cuius Perithous nuptias pe-
git, erepturus. (11.) Quodsi Theseus vir vulgaris fuisset,
nonnumquam constaret, utrum haec narratio laus Helenae an

ρῶν ἀπαστερημένον, τοῦτον δὲ μόνον οὐθενὸς ἐνδεᾶ γενόμενον, ἀλλὰ παντελῶς τὴν ἀρετὴν κτησάμενον. Δοκεῖ δέ μοι περὶ αὐτοῦ καὶ διὰ μακροτέρων εἰπεῖν. Ἦγούμαι γὰρ ταύτην μεγίστην εἶναι πίστιν τοῖς βουλομένοις Ἑλένην ἐπαινεῖν, ἣν ἐπιδειξώμεν, τοὺς ἀγαπήσαντας καὶ θαυμάσαντας ἐκείνην, αὐτοὺς τῶν ἄλλων θαυμαστοτέρους ὄντας.

12. Ὅσα μὲν γὰρ ἐφ' ἡμῶν γέγονε, εἰκότως ἂν ταῖς δόξαις ταῖς ἡμετέραις αὐτῶν διακρίνομεν, περὶ δὲ τῶν οὕτω παλαιῶν, προσήκει τοῖς κατ' ἐκείνου τὸν χρόνον εὖ φρονήσασιν ὁμονοοῦντας ἡμᾶς φαίνεσθαι. Κάλλιστον μὲν οὖν περὶ Θησέως τοῦτ' εἰπεῖν ἔχω, ὅτι κατὰ τὸν αὐτὸν χρόνον Ἡρακλεῖ γενόμενος, ἐψάμλλον τὴν ἑαυτοῦ δόξαν πρὸς τὴν ἐκείνου κατέστησεν. Οὐ γὰρ μόνον τοῖς ἔπλοις ἐκοσμήσαντο παραπλησίως, ἀλλὰ καὶ τοῖς ἐπιτηδεύμασιν ἐχρήσαντο τοῖς αὐτοῖς, πρέποντα τῇ συγγενείᾳ παοῦντες. Ἐξ ἀδελφῶν δὲ γεγονότες, ὁ μὲν ἐκ Διός, ὁ δὲ ἐκ Ποσειδῶνος, ἀδελφὰς καὶ τὰς ἐπιθυμίας ἔσχον. Μῆνοι γὰρ οὗτοι τῶν προγεγενημένων ὑπὲρ τοῦ βίου τῶν ἀνθρώπων ἀθληταὶ κατέστησαν.

1. οὐθενὸς e vet.; reliquae οὐθενός. 4. Post ταύτην Bav. habet τὴν. Non male. 9. διακρίνομεν. Bav. διακρίνομεν.

Thesei accusatio esset, at huic nullam virtutem defuisse reperiatur. Quo autem laudationi Helenae maiorem etiam fidem conciliemus, de Thesei, qui illam amabat, laudibus plura adiciere lubet; (12.) in quibus viros illius aetatis fide dignissimos sequemur. (*Digressio in laudes Thesei.*) Theseus eodem tempore, quo Hercules naus, eandem quam ille gloriam aemulatus est. Uterque a fratribus, alter a Iove, a Neptuno alter, geniti, fraterna quoque studia habuerunt generisque humani quasi pugiles exstiterunt;

13. Συνέβη δὲ τὸν μὲν ὀνοματτοτέρους καὶ μεί-
ζους, τὸν δὲ ὠφελιμωτέρους, καὶ τοῖς Ἑλλήσιν οἰ-
κειοτέρους ποίησασθαι τοὺς κινδύνους· τῷ μὲν γὰρ
Ἑρυσθεὺς προσέταττε, τὰς τε βούς τὰς ἐξ Ἑρυ-
θείας ἀγαγεῖν, καὶ τὰ μῆλα τῶν Ἑσπερίδων ἐνσυ-
κεῖν, καὶ τὸν Κέρβερον ἀνχαγεῖν, καὶ τοιοῦτους
πένους ἄλλους, ἐξ ὧν ἤμελλεν οὐ τοὺς ἄλλους ὠφε-
λεῖν, ἀλλ' αὐτὸς κινδυνεύσειν· ὁ δ' αὐτὸς αὐτοῦ
κύριος ὢν, τούτους προήρητο τῶν ἀγώνων, ἐξ ὧν
ἔμελλαν, ἢ τῶν Ἑλλήνων, ἢ τῆς ἑαυτοῦ πατρίδος
εὐεργέτης νομισθῆσθαι. Καὶ τὸν τε ταῦρον, τὸν
ἀνεθέντα μὲν ὑπὸ Ποσειδῶνος, τὴν δὲ χώραν λυ-
μανόμενον, ὃν πάντες οὐκ ἐτόλμων ὑπομένειν, μόνος
χειρῶσάμενος, μεγάλου φόβου καὶ μεγάλης ἀπορίας
πάντας τοὺς οἰκοῦντας τὴν πόλιν ἀπήλλαξε. Καὶ με-
τὰ ταῦτα Λαπίθαις σύμμαχος γεγόμενος, καὶ στρα-
τευσάμενος ἐπὶ Κενταύρους, τοὺς διφυεῖς, οἱ καὶ τάχει,
καὶ ῥώμῃ, καὶ τόλμῃ διενεγκόντες, τὰς μὲν ἐπόρ-

1. 2. τὸν μὲν — τὸν δὲ ex Hag., quam Wolf. et Au-
ger. secuti sunt; Med. et Ald. 1 τῶν μὲν — τὸν δὲ;
Baf. 1. et Steph. τῶν μὲν — τῶν δὲ, perperam, nam al-
terum ad Theseum, alterum ad Herculem spectat. 2. καὶ
τοῖς Ἑλλήσιν οἰκειοτέρους in Bav. deest. 5. Ἑσπερί-
δων e Wolfii coniectura, a Bav. confirmata, quam Steph.
et Auger. receperunt; vet. Ἑσπερίων. 8. κινδυνεύ-
σειν. Wolf. mavult κινδυνεύειν, ut τῷ ὠφελεῖν respondeat.
At paria tempora, ut ipse concedit, a scriptoribus saepe
negliguntur. 12. ἀνεθέντα. Bav. ἀναθέντα.

(13.) hoc tamen discrimine, quod Hercules, laboribus ab
Euryftheo sibi impositis, non tam aliis quam sibi periclitatus
sit, Theseus vero, quum sui iuris esset, eiusmodi certami-
na delegit, per quae aut Graecorum aut suae ipsius patriae
benefactor haberetur. Taurum nempe a Neptuno immissum,
qui Atticam vastaret, quem universi aggredi non audebant, so-
lus ille domuit magnaue trepidatione incolas urbis liberavit.

θουν, τὰς δὲ ἑμελλον, ταῖς δὲ ἠπειλουν τῶν πό-
λεων, τούτους μάχη νικήσας, εὐθύς μὲν αὐτῶν τὴν
ἄβρην ἔπαυεν, οὐ πολλῷ δ' ὕστερον τὸ γένος ἐξ
ἀνθρώπων ἠφάνισε. Περὶ δὲ τοὺς αὐτοὺς χρόνους,
τὸ τέρας τὸ τραφέν μὲν ἐν Κρήτῃ, γενόμενον δὲ ἐκ
Πασιφάας, τῆς Ἥλιου θυγατρὸς, ᾧ κατὰ μαντείαν
δασμόν τῆς πόλεως δις ἑπτὰ παῖδας ἀποστελλούσης,
ιδὼν αὐτοὺς ἀγομένους, καὶ πάνδημον προπεμ-
πομένους ἐπὶ θάνατον ἄνομον καὶ προὔπτον, καὶ
πενθουμένους ἔτι ζῶντας, οὕτως ἠγανάκτησεν,
ὥςθ' ἠγήσατο, κρεῖττον εἶναι τεθῆναι μᾶλλον, ἢ
ζῆν αἰσχροῶς, ἄρχων τῆς πόλεως, τῆς οὕτως αἰ-
κτρὸν τοῖς ἐχθροῖς φόρον ὑποτελεῖν ἠναγκασμένης.
Σύμπλους δὲ γενόμενος, καὶ κρατήσας φύσεως ἐξ
ἀνδρὸς μὲν καὶ ταύρου μεμιγμένης, τὴν δ' ἰσχὺν
ἐχούσης οἷαν προσήκει τὴν ἐκ σωμάτων τοιούτων
συγκειμένην, τοὺς μὲν παῖδας διασώσας ταῖς γο-
νεῦσιν ἀπέδωκεν, τὴν δὲ πόλιν, οὕτως ἀνόμῳ καὶ
δεινοῦ καὶ δυσapaλλάκτου πρεστάγματος ἡλευθέ-
ρωσεν.

14. Ἀπορῶ δέ, ὅτι χρήσομαι τοῖς ἐπιλοίοις·

4. δὲ post Περὶ a Bav. abest. 6. Post Θυγατρὸς re-
pete ἠφάνισε vel. adde ἀνέλε, nisi major oratorem obli-
visci praepositum accusativum, quae artificiosa oblivio
saepè occurrit. Auger. 8. πάνδημον, (quod idem est
ac πανδημεῖ,) revocavi ex Bav., Auger. Codd. H. et I. et
vett.; Wolf. eiusque sectatores πανδημεῖ. 21. χρήσο-
μαι e Med. Conf. p. 324, v. 15. Reliquae χρήσσομαι.

Postea Lapitharum auxilio bimembres Centauros, alias ur-
bes vastantes, aliis minitantes, proelio vicit nec multo post
funditus delevit. Circa eadem tempora monstrum illud ex
Pasiphaë natum, cui Atheniensium civitas bis septenos pue-
ros ex oraculo mittebat, superavit, et liberos non solum in-
columes parentibus restituit, sed civitatem etiam a tam in-
iusto acerbisque tributo liberavit. (14.) Thesei facinora

ἐπιστάς γὰρ ἐπὶ τὰ Θησείως ἔργα, καὶ λέγειν ἀρ-
ξάμενος περὶ αὐτῶν, ὁκνῶ μὲν μεταξύ παύσασθαι,
καὶ παραλιπεῖν τὴν Σκαιρώνος καὶ Κερκύονος, καὶ
τῶν ἄλλων τῶν τοιούτων παρανομίαν· πρὸς οὓς ἀνπα-
γωνιστὴς γενόμενος ἐκείνος, πολλῶν καὶ μεγάλων
συμφορῶν τοὺς Ἕλληνας ἀπῆλλαξεν. Αἰσθάνομαι
δ' ἐμαυτὸν ἔξω φερόμενον τῶν καιρῶν, καὶ δέδοι-
κα, μὴ τισὶ δόξω περὶ τούτου μᾶλλον σπουδάζειν,
ἢ περὶ ἧς τὴν ἀρχὴν ὑπεθέμην· Ἐξ ἀμφοτέρων οὖν
τούτων αἰροῦμαι, τὰ μὲν πλεῖστα παραλιπεῖν, διὰ
τοὺς δυσκόλως ἀκροωμένους· περὶ δὲ τῶν ἄλλων, ὥς
ἂν δύνωμαι συντομώτατα διελθεῖν, ἵνα τὰ μὲν ἐπεί-
νοις, τὰ δ' ἐμαυτῷ χαρίσωμαι καὶ μὴ παντάπασιν
ἡττηθῶ τῶν εἰδισμένων φθονεῖν καὶ τοῖς λεγομένοις
ἅπασιν ἐπιτιμῶν.

15. Τὴν μὲν οὖν ἀνδρίαν ἐν τούτοις ἐπεδείξατο
τοῖς ἔργοις, ἐν οἷς αὐτὸς καθ' αὐτὸν ἐκινδύνευσε·
τὴν δ' ἐπιστήμην, ἣν εἶχε πρὸς τὸν πόλεμον, ἐν
ταῖς μάχαις, ἐν αἷς μεθ' ὅλης τῆς πόλεως ἡγωνί-
σατο· τὴν δ' εὐσέβειαν τὴν πρὸς τοὺς θεοὺς, ἐν τῷ

7. ἔξω φερόμενον τῶν καιρῶν: *excedere modum*. 9. τὴν
ἀρχὴν ὑπεθέμην. *Repeto σπουδάζειν et verte: (de qua)
ab initio dicere proposui*. Auger. hanc quoque offert in-
terpretationem: „(de qua) fundamentum ieci.“ 16. ἀν-
δρίαν *vett.*, Steph. et Auger.; Wolf. ἀνδρείαν, ut
lolet, quod vix annotari meretur.

semel ingressus non facile inducor, ut Scironis Cercyonis-
que immunitatem praetermittam, quibus ille superatis
a multis magnisque calamitatibus Graecos liberavit. Ne
vero morosis quibusdam auditoribus a proposito aberrare
iisque nimium tamen concedere videar, plurimis de The-
leo omissis, reliqua, quam brevissimis potero, absolvam.
(15.) Fortitudinem ille ostendit in iis certaminibus, ubi so-
lus pugnavit; rei militaris peritiam in proeliis, quae uni-
versa civitas se dūce commisit; pietatem erga deos in Adra-

ταῖς Ἀδράστου καὶ ταῖς τῶν παίδων τῶν Ἡρακλέους. ἱκετείαις· τοὺς μὲν γὰρ, μάχη νικήσας Πελοποννησίους, διέσωσε· τῷ δὲ τοὺς ὑπὸ τὴν Καδμείαν τελευτήσαντας, βία Θηβαίων θάψαι παρέδωκε· τὴν δὲ ἄλλην ἀρετὴν καὶ τὴν σωφροσύνην ἐν τε τοῖς προαιρημένοις καὶ μάλιστα ἐν οἷς τὴν πόλιν διώκησεν.

16. Ὅρῳ γὰρ τῆς βίας τῶν πολιτῶν ἀρχεῖν ζητοῦντας, ἐτέροις δουλεύοντας καὶ τοὺς ἐπικίνδυνον τὸν βίον τοῖς ἄλλοις καθιστάοντας, αὐτοὺς περιδεῶς ζῶντας καὶ πολεμεῖν ἀναγκαζομένους, μετὰ μὲν τῆς πόλεως πρὸς τοὺς ἐπιστρατευομένους, μετ' ἄλλων δὲ τινῶν πρὸς τοὺς συμπολιτευομένους· ἔτι δὲ σολῶντας μὲν τὰ τῶν θεῶν, ἀποκτινύντας δὲ τοὺς βελτίστους τῶν πολιτῶν, ἀπιστοῦντας δὲ τοῖς οἰκειοτάτοις, οὐδὲν δὲ εὐθυμότερον ζῶντας τῶν ἐπὶ θανάτῳ συνειλημμένων· ἀλλὰ τὰ μὲν ἔξω ζήλουμένους, αὐτοὺς δὲ παρ' αὐτοῖς μᾶλλον τῶν ἄλλων λυπουμενούς, (τί γὰρ ἐστὶν ἄλγιον, ἢ ζῆν ἀεὶ δεδιότα, μὴ τις αὐτὸν τῶν παρεστώτων ἀποκτείνῃ, καὶ μηδὲν ἥττον φοβούμενον τοὺς φυλάττοντας, ἢ τοὺς ἐπιβαλεῖντας;) τούτων ἀπάντων καταφρονήσας καὶ νομίσας, οὐκ ἀρχόντας, ἀλλὰ νοσήματα τῶν πόλεων εἶναι τοὺς τοιοῦτούς, ἀπέδειξεν, ὅτι ῥᾶόν ἐστιν, ἅμα τυραννεῖν καὶ μηδὲν χεῖρον διακεῖσθαι τῶν ἐξ ἴσου πολιτευομένων.

4. θάψαι παρέδωκε. Vid. Paneg., p. 68, v. 4 14q.

13. ἀποκτινύντας. Med. et Hag. ἀποκτείνοντας.

15. εὐθυμότερον, quod sententia postulat, e Wolfii conjectura Steph. et Auger. recte receperunt.

16. μὲν ante ἔξω Wolf. e conjectura et posteriores admiserunt.

si liberorumque Herculis supplicationibus; reliquas denique virtutes in administrandae civitatis ratione. (16.) Quam enim tyrannorum vitam multis de causis omnium miseriam esse existimaret, eosque non principes, sed civitatum pestes iudicaret, inter liberam civitatem et tyrannidem me-

17. Καὶ πρῶτον μὲν τὴν πόλιν σποράδην καὶ κατὰ κώμας οἰκοῦσαν, εἰς ταῦτόν συναγαγὼν, τηλικαύτην ἐποίησεν, ὥστ' ἔτι καὶ νῦν, ἀπ' ἐκείνου τοῦ χρόνου, μεγίστην τῶν Ἑλληνίδων εἶναι. Μετὰ δὲ ταῦτα, κοινὴν τὴν πατριδα καταστήσας, καὶ τὰς ψυχὰς τῶν πολιτευομένων ἐλευθερώσας, ἐξ ἴσου τὴν ἀμύλλαν αὐτοῖς περὶ τὴν ἀρχὴν ἐποίησε πιστεύων μὲν, ὁμοίως αὐτῶν προεῖν ἀσκούντων, ὥσπερ ἀμελούντων· εἰδὼς δέ, τὰς τιμὰς ἡδίους οὐσας, τὰς παρὰ τῶν μέγα φρονούντων, ἢ τὰς παρὰ τῶν δουλεύοντων, τοσοῦτον ἐδέσσειν ἀκόντων τί ποιεῖν τῶν πολιτῶν, ὥσθ' ὁ μὲν τὸν δῆμον καθίστη κύριον τῆς πολιτείας, οἱ δὲ μόνον αὐτὸν ἀρχεῖν ἡξίουν, ἡγούμενοι πιστοτέραν καὶ κοινοτέραν εἶναι τὴν ἐκείνου μοναρχίαν, τῆς αὐτῶν δημοκρατίας. Οὐ γὰρ, ὥσπερ ἑτέροι, τοῦφ' μὲν πένους ἄλλοις προσέταττε, τῶν δ' ἡδονῶν αὐτὸς μόνος ἀπέλαυνεν, ἀλλὰ τοὺς μὲν κινδύνους ἰδίους ἐποιεῖτο, τὰς δ' ὠφελείας ἅπασιν εἰς τὸ κοινὸν ἀπέδδου. Καὶ γὰρ τοι διετέλεσε τὸν βίον οὐκ ἐπιβουλευόμενος, ἀλλ' ἀγαπώμενος· οὐδ' ἐπεισάμω

-
4. μεγίστην. Couf. Paneg., p. 58, v. 2. 6. τῶν πολιτευομένων. Bav., (si recte lego,) τῶν Ἑλληνίδων ἱεβομένων. 7. ἀρχὴν. Bav. et Med. perperam ἀρετὴν. 8. αὐτῶν προεῖν ἀσκούντων, ὥσπερ ἀμελούντων. Bav. αὐτῶν προεῖν ἀσκούοντας ὥσπερ ἀμελούντας. Male. Ad ἀσκούοντων sicut ad ἀμελούντων subaudi εαυτούς. 9. τὰς τιμὰς: honores, quibus afficimur. 17. ἀπέλαυνεν. Bav. ἀπείλαβεν.
-

dium quoddam interesse ostendit. (17.) Ac primum qui, dem cives sparsim prius ac vicatim habitantes, in unam civitatem, quae etiam nunc inter Graecas amplissima est, congregavit; deinde omnibus civibus aditum ad magistratus patefecit; populum summam rerum administrare iussit; pericula sui privatim vindicavit; utilitates in commune contulit; po-

δυνάμει τὴν ἀρχὴν διαφυλάττων, ἀλλὰ τῇ τῶν πολι-
τῶν εὐνοίᾳ δορυφορούμενος, τῇ μὲν ἐξουσίᾳ τυραν-
νῶν, ταῖς δ' εὐεργεσίαις δημαγωγῶν. Οὕτω γὰρ νο-
μίμως καὶ καλῶς διώπει τὴν πόλιν, ὥστ' ἔτι καὶ νῦν
ἵχνος τῆς ἐκείνου πραότητος ἐν τοῖς ἥθεσιν ἡμῶν κε-
ταλελεῖσθαι.

18. Τὴν δὲ γεννηθεῖσαν μὲν ὑπὸ Διός, κρατήσα-
σαν δὲ τοιαύτης ἀρετῆς καὶ σωφροσύνης πῶς οὐκ ἐπαι-
νεῖν χρὴ καὶ τιμᾶν καὶ νομίζειν, πολὺ τῶν πώποτε
γενομένων διενεγκεῖν; οὐ γὰρ δὴ μάρτυρά γε πιστό-
τερον, οὐδὲ κριτὴν ἰκανώτερον ἔχομεν ἐπαγαγέσθαι,
περὶ τῶν Ἑλένη προσόντων ἀγαθῶν, τῆς Θησέως
διανοίας. Ἵνα δὲ μὴ δεκῶ περὶ τὸν αὐτὸν τόπον,
δι' ἀπορίαν, διατρίβειν, μηδ' ἀνδρὸς ἐνὸς δόξῃ καταχρώ-
μενος ἐπαινεῖν αὐτήν, βούλομαι καὶ περὶ τῶν ἔχον-
των διελθεῖν.

19. Μετὰ γὰρ τὴν Θησέως εἰς αἶδου κατάβα-
σιν, ἐπανελθούσης αὐτῆς εἰς Λακεδαιμόνα, καὶ πρὸς
τὸ μνηστεύσασθαι λαβούσης ἡλικίαν, ἅπαντες οἱ τότε
βασιλεύοντες καὶ δυναστεύοντες ἐν ταῖς πόλεσι, τὴν
αὐτὴν γνώμην ἔσχον περὶ αὐτῆς. Ἐξὼν γὰρ αὐτοῖς
λαμβάνειν ἐν ταῖς αὐτῶν πόλεσι γυναῖκα, τὰς πρω-
τεύουσας, ὑπεριδόντες τοὺς οἴκοι γάμους, ἤλθον ὡς
ἐκείνην μνηστεύσοντες. Οὐπὼ δὲ κεκριμένου τοῦ
μέλλοντος αὐτῇ συνοικεῖν, ἀλλ' ἔτι κοινῆς τῆς τύχης

11. ἰκανώτερον Wolf., Steph., Auger.; vet. ἰκανότερον.

testate rex, beneficiis popularis vitam sine ullis insidiis sum-
maque omnium caritate peregit. (18.) Quamquam vero
virtutum, quibus Helena praedita fuit, testem nec fide di-
gnioreni nec iudicem magis idoneum habemus quam The-
leum; tamen, ne unius viri gloria ad laudandam illam aequi
videamur, ad reliqua transire placet. (19.) Post Thebi
descensum ad inferos praestantissimi illius temporis rege,
spretis domesticis nuptiis, Helenuae Lacedaemonem reverſae,

οὔσης, οὕτω πρόδηλος ἦν ἅπασιν ἀνθρώποις ἐσομένη περιμάχητος, ὥστε συνελθόντες πίστεις ἔδοσαν ἀλλήλοις, ἢ μὴν βοηθήσειν, εἴ τις ἀποστεροίη τὸν ἀξιοθάντα λαβεῖν αὐτήν, νομίζων ἕκαστος, ταύτην τὴν ἐπικουρίαν ἑαυτῷ παρασκευάζειν. Τῆς μὲν οὖν ἰδίας ἐλπίδος, πλὴν ἐνὸς ἀνδρός, ἅπαντες ἐψεύσθησαν· τῆς δὲ κοινῆς δόξης, ἣν ἔσχον περὶ ἐκείνης, οὐδεὶς αὐτῶν δόμηχρτεν.

20. Οὐ πολλοῦ γὰρ χρόνου διελθόντος, καὶ γενομένης ἐν θεαῖς περὶ κἀλλους ἔριδος, ἧς Ἀλέξανδρος, ὁ Πριάμου, κατέστη κριτῆς, καὶ διδούσης Ἥρας μὲν ἀπάσης αὐτῷ βασιλείαν τῆς Ἀσίας, Ἀθηναῖς δέ, κρατεῖν ἐν πολέμοις, Ἀφροδίτης δὲ τὸν γάμον τὸν Ἑλένης· τῶν μὲν σωμάτων οὐ δυνηθεὶς λαβεῖν διάγνωσιν, ἀλλ' ἤττηθεὶς τῆς τῶν θεῶν ὀψέως, τῶν δὲ δωρεῶν ἀναγκασθεὶς γενέσθαι κριτῆς, εἴλετο τὴν οἰκεώτητα τῆς Ἑλένης ἀντὶ τῶν ἄλλων ἀπάντων· οὐ πρὸς τὰς ἡδονὰς ἀποβλέψας, (καίτοι τοῦτο τοῖς εὖ φρονοῦσι πολλῶν αἰρετώτερόν ἐστιν, ἀλλ' ὅμως οὐκ ἐπὶ τοῦθ' ὤρμησεν,) ἀλλ' ἐπεθύμησε Διὸς γενέσθαι καὶ κληθῆναι κηδεστής· νομίζων, πολὺ μείζω καὶ καλλίω ταύτην εἶναι τὴν τιμὴν, ἢ τὴν τῆς Ἀσίας βασιλείαν· καὶ μεγάλας μὲν ἀρχὰς καὶ δυναστείας

1. 2. πρόδηλος et περιμάχητος ad Helenam referas.
 7. κοινῆς δόξης. nempe αὐτήν ἔσεσθαι περιμάχητον.
 11. διδούσης: promittente. 15. ἤττηθεὶς — ὀψέως: adspectu dearum stupefactus. Hag. vitioso ὀψεων.
 21. κηδεστής. Bav. male δικαστής.

nuptias petierunt, congressique fidem sibi mutuo dederunt, se eum adiuturos, qui connubio illius dignus haberetur; (20.) manifestum enim fuit, de ea armis dimicatum iri. Brevis post omnia inter deas de formae praestantia contentione, Alexander, Priami filius, iudex delectus, prae omnibus aliis, quae illi offerebantur, Helenam ideo elegit, quod Iovis ge-

καὶ φαύλους ἀνθρώποις ποτὲ παραγενέσθαι, τοιαύτης δὲ γυναικὸς οὐδένα τῶν ἐπὶ γινωμένων ἀξιοθῆσθαι· πρὸς δὲ τούτοις, οὐδὲν ἂν κἄλλιον κτήμα καταλιπεῖν τοῖς παισίν, ἢ παρασκευάσας αὐτοῖς, ὅπως καὶ πρὸς πατρός καὶ πρὸς μητρός, ἀπὸ Διὸς ἔσονται γεγονότες. Ἠπίστατο γάρ, τὰς μὲν ἄλλας εὐτυχίας ταχέως μεταπλήπτουσας· τὴν δὲ εὐγένειαν, αἰεὶ τοῖς αὐτοῖς παραμένουσαν· ὥστε τυχὴν μὲν τὴν αἴρεσιν ὑπὲρ πάντος τοῦ γένους ἔσεσθαι, τὰς δ' ἑτέρας ὀφρεάς, ὑπὲρ τοῦ χρόνου μόνον τοῦ κατ' ἑαυτὸν.

21. Τῶν μὲν οὖν εὖ φρονούντων οὐδεὶς ἂν τοῖς λογισμῶς τούτοις ἐπιτιμήσειεν, τῶν δὲ μηδὲν πρὸ τοῦ πράγματος ἐκθυμουμένων, ἀλλὰ τὸ συμβαίνειν μόνον σκοπούντων ἤδη τινὲς ἐλοιδόρησαν αὐτόν, ὃν τὴν αἰνοίαν, ἐξ ᾧν ἐβλασφήμησαν περὶ ἐκείνου, ῥᾷδιον ἅπασιν καταμαθεῖν. Πῶς γὰρ οὐ καταγελαστότατον πεπόνθασιν, εἰ τὴν ἑαυτῶν φύσιν ἱκανωτέραν εἶναι νομίζουσι, τῆς ὑπὸ τῶν θεῶν προκριθείσης; Οὐ γὰρ ὅτι, περὶ ᾧν εἰς τοσαύτην φιλονεικίαν κατέστησαν, τὸν τυχόντα διαγινῶναι κύριον ἐποίησαν, ἀλλὰ δῆλον, ὅτι τοσαύτην ἐσχόν σπουδὴν, κριτὴν ἐκλέξασθαι τὸν βέλτιστον, ἔσσην περὶ αὐτοῦ τοῦ πράγματος ἐπιμέλειαν ἐποιήσαντο. Χρὴ δὲ σκοπεῖν, ὅποιός τις ἦν, καὶ δεκμιμάζειν αὐτόν, οὐκ ἐν τῇ ὀργῇ τῶν ἀποτυχουσῶν, ἀλλ' ἐξ ᾧν ἅπασιν βουλευσάμεναι προείλοντο τὴν

12. 13. τῶν δὲ μηδὲν πρὸ τοῦ — ἐκθυμουμένων: qui ea, quae actionibus antecedunt, seu actionum fines non reputant. 24. ἀποτυχουσῶν: dearum victarum.

ner vocari, liberisque suis talem originem, quae ad Iovem referri posset, honorificentissimum sibi et nobilitatem subolis quasi possessionem perpetuam esse existimavit. (21.) Sunt quidem, qui eventum huius optionis spectantes convicia eum incesseunt, sed isti rem maxime ridiculam faciunt, si sua ipsorum ingenia illius ingenio antecellere arbitrantur.

ἐκείνου διάνοιαν. Κακῶς μὲν γὰρ παθεῖν ὑπὸ τῶν κρειττόνων, οὐδὲν κωλύει καὶ τοὺς μηδὲν ἐξημαρτηκότας· τοιαύτης δὲ τιμῆς τυχεῖν, ὥστε θνητὸν ὄντα, θεῶν γενέσθαι κριτὴν, οὐχ οἷόν τε μὴ αὐτὸν πολὺ τῇ γνώμῃ διαφέροντα.

22. Θαυμάζω δ' εἴ τις οἶεται κακῶς βεβουλεύσθαι τὸν μετὰ ταύτης ζῆν ἐλόμενον, ἧς ἕνεκα πολλοὶ τῶν ἡμιθέων ἀποθνήσκουσιν ἡθέλησαν. Πῶς δ' οὐκ ἂν εἴη ἀνόητος, εἰ, τὰς θεὰς εἰδὼς περὶ κάλλους φιλονεικούσας, αὐτὰς κάλλους κατεφρόνησε, καὶ μὴ ταύτην ἐνέμισε μεγίστην εἶναι τῶν δωρεῶν, περὶ ἧς καὶ κείνας ἑώρα μάλιστα σπουδαζούσας;

23. Τίς δ' ἂν τὸν γάμον τὸν Ἑλένης ὑπερεῖδεν, ἧς ἀρπασθείσης, οἱ μὲν Ἕλληνες οὕτως ἠγάπηκῃσαν, ὥσπερ ὅλης τῆς Ἑλλάδος πεποροθιμένης, οἱ δὲ Βάρβαροι τοσοῦτον ἐφρόνησαν, ὅσον περ ἂν, εἰ πάντων ἡμῶν ἐκράτησαν. Δῆλον δ' ὡς ἐκάτεροι διέτεθησαν. Πολλῶν γὰρ αὐτοῖς πρότερον ἐγκλημάτων γενομένων, περὶ μὲν τῶν ἄλλων ἡσυχίαν ἠγάγον· ὑπὲρ δὲ ταύτης τοσοῦτον συνεστήσαντο πόλεμον, οὐ μόνον τῷ μεγέθει τῆς ὀργῆς, ἀλλὰ καὶ τῷ μήκει τοῦ χρόνου, καὶ τῷ πλήθει τῶν παρασκευῶν, ὅσος οὐδεὶς πώποτε γέγονεν. Ἐξὸν δέ, τοῖς μὲν ἀποδοῦσιν Ἑλένην, ἀπὸ πηλὸν χῆμα τῶν παρόντων κακῶν, τοῖς δ' ἀμε-

1. 2. Κακῶς — παθεῖν ὑπὸ τῶν κρειττόνων: *male audire a potentioribus*, i. e. deabus.

cui deae de re gravissima primas detulerunt. (22.) Non igitur mirum, Alexandrum cum illa vivere decrevisse, propter quam multi semidei mori non recusarunt, eamque rem omnibus anteposuisse, de qua deas contendere viderat. (23.) Quis Helenae coniugium neglexisset, qua rapta tantum inter Graecos Barbarosque bellum exortum est, quantum nunquam antea fuerat. Illi peregre senescere, quam

λίσσασθαι ἐκείνης, ἀδελῶς οἰκεῖν τὸν ἐπιλαίπτον χρόνον, οὐδέτεροι ταῦτ' ἠθέλησαν, ἀλλ' οἱ μὲν περιεώρων, καὶ πόλεις ἀναστάτους γινομένας, καὶ τὴν χώραν πορθουμένην, ὥστε μὴ προέσθαι αὐτὴν τοῖς Ἕλλησιν· οἱ δ' ἠροῦντο μένοντες ἐπὶ τῆς ἀλλοτρίας καταγερᾶσκειν, καὶ μηδέποτε τοὺς ἑαυτῶν ἰδεῖν μᾶλλον, ἢ ἐκείνην καταλιπόντες, εἰς τὰς ἑαυτῶν πατρίδας ἐπαγελθεῖν. Καὶ ταῦτ' ἐποίουν, οὐχ ὑπὲρ Ἀλεξάνδρου καὶ Μεγαλάου Φίλονεικοῦντες, ἀλλ' οἱ μὲν ὑπὲρ τῆς Ἀσίας, οἱ δὲ ὑπὲρ τῆς Εὐρώπης, νομιζόντες, ἐν ὁποτέρᾳ τὸ σῶμα τὸ ἐκείνης κατοικήσειε, ταύτην τὴν χώραν εὐδαιμονεστέραν ἔσεσθαι.

24. Τοσοῦτος δ' ἔρως ἐνέπεσε τῶν πόνων καὶ τῆς στρατιᾶς ἐκείνης, οὐ μόνον τοῖς Ἕλλησι καὶ ταῖς Βαρβάροις, ἀλλὰ καὶ τοῖς Θεοῖς, ὥστε οὐδὲ τοὺς ἄξ' αὐτῶν γεγενότας ἀπέτρεψαν τῶν ἀγώνων, τῶν περὶ Τροίαν· ἀλλὰ Ζεὺς μὲν προεΐδως τὴν Σαρπηδόνος-εἰμαρμένην, Ἡὼς δὲ τὴν Μένωνος, Ποσειδῶν δὲ τὴν Κύκνου, Θέτις δὲ τὴν Ἀχιλλέως, ὅμως αὐτοὺς συνεξώρισαν, καὶ συνεξέπεμψαν ἡγούμενοι, κἄλλισον αὐτοῖς εἶναι τεθνάναι μάχομένους περὶ τῆς Διὸς θυγατρὸς μᾶλλον ἢ ζῆν ἀπολειφθεῖσι τῶν περὶ ἐκείνης κινδύνων. Καὶ τί δεῖ θαυμάζειν, ἃ περὶ τῶν παιδῶν ἔγνωσαν; αὐτοὶ γὰρ πολὺ μείζω καὶ

14. στρατιᾶς οὐκ ἔστιν ἐδδ. Sed si verum est, στρατιᾶν exercitum, στρατεῖαν exercitionem denotare, h. l. legendum est στρατείας. 20. συνεξώρισαν: una erumpere faciebant.

hæc relicta domum reverti maluerunt, his urbes excindi ægrosque vastari siverunt, ne illam Graecis redderent, uniusque exultimantes, in uiracumque illa semina habitaret, eam regionem felicem fore.' (24.) Cuius belli tanta omnes incessit cupiditas, ut non Graeci solum Barbarique, sed dii etiam inter se dimicaret, ne dum filios suos, et si fatum illo-

δεικνύοντες ἀπαρτίζοντες τὴν παρατάξιν, τῆς πρὸς τοὺς
Γίγαντας αὐτοῖς γενομένης· πρὸς μὲν γὰρ ἐκείνους
μετ' ἀλλήλων ἐμάχοντο, περὶ δὲ ταύτης πρὸς αὐτὰς
αὐτοὺς ἐπολέησαν.

25. Εὐλόγως δὲ καλεῖναι ταῦτ' ἔγνωσαν, καὶ γὰρ
πληκαύταις ὑπερβολαῖς ἔχω χρήσασθαι περὶ αὐτῶν.
Κάλλους γὰρ πλείστον μέρος μετέσχηνεν, ὃ σεμνό-
τατον, καὶ τιμιώτατον, καὶ θειότατον τῶν ὄντων,
ἐστί· Ῥαδίον δὲ διαγινῶναι τὴν δύναμιν αὐτοῦ· τῶν
μὲν γὰρ ἀνδρίας ἢ σοφίας ἢ δικαιοσύνης μετεχόντων,
πολλὰ φαίνεται τιμώμενα μᾶλλον [ἢ τούτων ἕκα-
στον]· τῶν δὲ κάλλους ἀπεστερημένων, οὐδὲν εὐρήσο-

·6. αὐτῶν. Bav. αὐτῆς, scil. Ἑλένης; melius puo-
propter sequens μετέσχηνεν, quod, ad. αὐτῆς tamquam
ad subiectum refertur. 10. ἀδρίας. Ita vell. Steph.

Aug. et Solan. ad Luciani Charid.; Wolf. ἀνδρείας.
9 — 11. τῶν μὲν γὰρ ἀνδρίας — μετεχόντων· πολλὰ
φαίνεται τιμώμενα μᾶλλον [ἢ τούτων ἕκαστον.] Ut
locus vulgo legitur, omni fere sensu caret. Hinc inclusis
includendis colloque post μᾶλλον posito construe. φαίνεται
μὲν γὰρ πολλὰ (πράγματα) μᾶλλον τιμώμενα τῶν
ἀνδρίας etc. μετεχόντων: constiat enim, multas res,
(e. c. divitias,) antequam his rebus, quae virtutis parti-
cipes sunt. Sensus totius: Multa sine virtute magni ae-
stimantur, sine pulchritudine nihil. Virtus ipsa vocatur
τὸ καλὸν eiusque contrarium αἰσχρόν. Coniecturae in-
terpretationisque huius veritatem confirmat Charidemus,
qui Luciano adscribitur, (edit. Schmiederi. Tom. II. p.
658. §. 26,) ubi hic locus iisdem paene verbis ita legitur.
Τοσοῦτον δὲ τὸ κάλλος τῶν ἄλλων πάντων ὑπερέχειν
δοκεῖ, ὥστε πᾶν μὲν ἢ δικαιοσύνης ἢ σοφίας ἢ ἀνδρίας
μετεχόντων· πολλὰ τις εὖροι τιμώμενα μᾶλλον· τῶν δὲ

rum praevidebant, a certamine prohiberent. (25.) Atque
hoc illi recte, quum omne certamen injretur de pulchritu-
dine, cui mortalium rerum quaevis ita postponitur, ut vir-
tus ipsa idcirco praecipue celebretur, quod omnium studiosiorum

μεν ἀγαπώμενον, ἀλλὰ πάντα καταφρονούμενα, πλὴν
 ὅσα τῆς ιδέας ταύτης κεκοινωνήκε, καὶ τὴν ἀρετὴν
 οὐδὲ τοῦτο μάλιστα εὐδοκίμουσαν, διότι καλλίστον
 τῶν ἐπιτηδευμάτων ἐστίν. Γνοίῃ δ' ἂν τις καίκεσθαι,
 ὅσον διαφέρει τῶν ὄντων, ἐξ. ὧν αὐτοὶ διατιθέμεθα
 πρὸς ἕκαστον αὐτῶν. Τῶν μὲν γὰρ ἄλλα, ὧν ἂν
 ἐν χρεία γινώμεθα, τυχεῖν μόνον βουλόμεθα, πε-
 ραιτέρω δὲ περὶ αὐτῶν οὐδὲν τῇ ψυχῇ προσπεπόν-
 θαμεν· τῶν δὲ καλῶν ἔρως ἡμῖν ἐγγίνεται, τοσούτω
 μέζω τοῦ βουλευσασθαι ρώμην ἔχων, ὅσω περ καὶ τὸ
 πρᾶγμα κρεῖττον ἐστίν. Καὶ ταῖς μὲν κατὰ σύνεσιν
 ἢ κατ' ἄλλο τι προσέχουσι φθονοῦμεν, ἢ μὴ τῷ ποι-
 εῖν ἡμᾶς εὖ καθ' ἑκάστην ἡμέραν, προσάγωνται,
 καὶ στέργειν σφᾶς αὐτοὺς ἀναγκάσωσι· τοῖς δὲ κα-
 λοῖς εὐθύς ἰδόντες εὖνοι γινώμεθα, καὶ μόνους αὐτοὺς

ταύτης τῆς ιδέας κεκοινωνησάντων βέλτιόν ἐστιν εὐρεῖν οὐ-
 θίν, ὥσπερ δὴ καὶ τῶν μὴ μετεσχηκότων ἀτιμότερον
 οὐδέν. Verbis autem: ἢ τούτων ἕκαστον, quae inclu-
 denda curavi, sine dubio aliquis in margine breviter in-
 dicare voluit, τῶν — μετεχόντων positum esse pro: ἢ
 τὰ μετέχοντα τῆς etc. Wolf. locum quidem recte e con-
 textu transtulit, sed verba neglexit; Auger. vero, πολλὰ
 τῶν μετεχόντων coniungens, prorsus a verō aberravit. Cete-
 rum pro ἢ, ἢ Bav. habet καὶ, καὶ, et pro τιμώμενα
 idem τιμιώτερον. 7. γινώμεθα Wolf. eiusque asce-
 tae; Bav. et vett. γινώμεθα; Ald. i vitiose γινώμεθα.
 7. 8. περαιτέρω — προσπεπόνθαμεν: ulterius erga
 haec, propensione animi non progredimur. 12. τῷ
 ποιεῖν. Wolf. recte e coniectura, ut docet Luciani Char-
 idemus, §. 23, p. 657; Bav., vett. et Steph. τοῦ ποιεῖν.
 Retberg. igitur errat, dum τοῦ in Stephaniana pro errore
 typosetae habet. 15. ἰδόντες e Wolfii coniectura,

est pulcherrimum. Pulchritudinis amor, omni deliberatio-
 ne superior, a natura nobis tributus est: Formolis bene-
 volumus, eosdem tamquam deos collimus, illis libentius
 infervimus quam aliis imperamus, servosque pulchritudi-

ὥςπερ τοὺς θεοὺς, οὐκ ἀπαγορεύομεν θεραπεύοντες, ἀλλ' ἥδιον δουλεύομεν τοῖς τοιούτοις, ἢ τῶν ἄλλων ἀρχομεν, πλείω χάριν ἔχοντες τοῖς πολλὰ προστάττουσιν, ἢ τοῖς μηδὲν ἐπαγγέλλουσι. Καὶ τοὺς μὲν ὑπ' ἄλλῃ τινὶ δυνάμει γιγνομένους, λοιδοροῦμεν, καὶ κώλικας ἀποκαλοῦμεν· τοὺς δὲ τῷ κάλλει λατρεύοντας, Φιλονάλους καὶ Φιλοπόνους νομίζομεν εἶναι. Τοσαύτη δ' εὐσεβεία καὶ προνοία χρώμεθα περὶ τὴν ἰδέαν τὴν τοσαύτην, ὥστε καὶ αὐτῶν τῶν κεκτημένων τῷ κάλλος, τοὺς μὲν μισθαυρήσαντας, καὶ κακῶς βουλευσαμένους περὶ τῆς αὐτῶν ἡλικίας, μᾶλλον ἀτιμάζομεν, ἢ τοὺς εἰς τὰ τῶν ἄλλων σώματα ἐξαμαρτάνοντας· ὅσοι δ' ἂν τὴν αὐτῶν ὥραν διαφυλάξωσιν, ἄβατον τοῖς πονηροῖς, ὥςπερ ἱερὸν, ποιήσαντες, τούτους εἰς τὸν ἐπίλοιπον χρόνον τιμῶμεν, ὥςπερ τοὺς ἄλλῃ τὴν πόλιν ἀγαθόν τι δρᾶσαντας.

26. Καὶ τί δεῖ τὰς ἀνθρωπίνας δόξας λέγοντα διατρίβειν; ἀλλὰ Ζεὺς, ὁ κρᾶτῶν ἀπάντων, ἐν μὲν τοῖς ἄλλαις τὴν αὐτοῦ δύναμιν ἐνδείκνυται, πρὸς δὲ τὸ κάλλος ταπεινὸς γενόμενος ἀξιοῖ πλησιάζειν. Ἀμ-

quam Bav. confirmat. Secuti sunt Steph. et Auger.; vett. εἰδέτες. 5. ὑπ' ἄλλῃ e Charidemo, §. 27, correxi; Bav. et vett. ἄλλῃ sine ὑπ'; Wolf., qui γίγνεσθαι τινὲ pro δοῦλον γεγονέναι accipi credere nequit, ut ait, coniecit δοῦλους ante γιγνομένους vel uno verbo: δουλουμένους. Idem suspicatur Steph. in Emendatt. Diatr. VII annexis, p. 31. Auger. e Cod. K. recepit ἐπ' ἄλλῃ. 10. μισθαυρήσαντας: *quaestum occipientes*. Bav. vitiole μισθαυρήσαντες. 20. ταπεινὸς γενόμενος: *sive alta terrestri specie humana assumpta*.

nis strenuos elegantesque ducimus. Qui aetatis florem proficiunt, infamia notamus, formam vero suam ipsorum custodientes honoramus. (26.) At non tantum homines a pulchritudine superantur, sed ipse Iupiter omnibus rebus maiorem pulchritudini est obnoxius, quod eiusdem cum Alcmena,

Φιτρίωνι μὲν γὰρ εἰκασθεῖς, ὡς Ἀλκιμήνην ἦλθε χρυσὸς δὲ ῥυεῖς, Δανάη συνεγένετο· κύκνος δὲ γενόμενος, εἰς τοὺς Νεμέσεως κήλους κατέφυγε· τούτῳ δὲ πάλιν ὁμοιωθεῖς, Λήδαν ἐνύμφευσεν· αἰεὶ δὲ μετὰ τέχνης, ἀλλ' οὐ μετὰ βίας θηρώμενος φαίνεται τὰς φύσεις τὰς τοιαύτας. Τοσούτῳ δὲ μᾶλλον προτετίμηται τὸ κάλλος παρ' ἐκείνοις ἢ παρ' ἡμῖν, ὥστε καὶ ταῖς γυναιξὶ ταῖς ἑαυτῶν ὑπὸ τούτου κρατουμέναις συγγνώμην ἔχουσι. Καὶ πολλὰς ἂν τις ἀπιδείξει τῶν ἀθανάτων, αἱ θνητοῦ κάλλους ἡγήθησαν, ὧν οὐδὲ μία λαθεῖν τὸ γεγενημένον, ὡς αἰσχύνην ἔχον, ἐξήτησεν, ἀλλ' ὡς καλῶν ὄντων τῶν πεπραγμένων, ὑμνεῖσθαι μᾶλλον ἢ σιωπᾶσθαι περὶ αὐτῶν ἡβουλήθησαν. Μέγιστον δὲ τῶν εἰρημένων τεκμήριον· πλείους γὰρ ἂν εὖροιμεν διὰ τὸ κάλλος ἀθανάτους γεγενημένους, ἢ διὰ ἄλλας ἀρετὰς ἀπάσας.

27. Ὡν Ἑλένη τοσούτῳ πλέον ἔσχεν, ὥς περ καὶ τὴν ὄψιν αὐτῶν διήνεγκεν. Οὐ γὰρ μόνον ἀθανασίας ἔτυχεν, ἀλλὰ καὶ τὴν δύναμιν ἰσόθεον λαβούσα, πρῶτον μὲν τοὺς ἀδελφοὺς ἤδη κατεχομένους ὑπὸ τῆς πεπρωμένης, εἰς θεοὺς ἀνέγαγε. Βουλομένη δὲ πιστὴν ποιῆσαι τὴν μεταβολήν, οὕτως αὐτοῖς τὰς τιμὰς ἐναργεῖς ἔδωκεν, ὥς θ' ὀρωμένους ὑπὸ τῶν

7. προτετίμηται. Βαν. et veil. προτετίμητο. 21. 22. ἤδη κατεχομένους ὑπὸ τῆς πεπρωμένης: qui facti iam con-cesserant, pro ἀποθανόντας.

Danaë, Nemefi, Ledaque amores manifestant. Quin tantus apud deos pulchritudini honos tribuitur, ut uxoribus suis, quum ab illa vincuntur, ignoscant, eaeque non tam filii suos cum mortalibus amores quam celebrari cupiant, pluresque ob pulchritudinem, quam ob alias virtutes in deorum numerum recipiantur. (27.) Quos quum Helena forma superaret omnes, non tantum immortalitate, sed di-

ἐν τῇ θαλάττῃ κινδυνεύοντων, σώζειν, εἴ τινες ἂν εὐσεβῶς αὐτοὺς ἐπικαλέσωνται. Μετὰ δὲ ταῦτα Μενελάω τοσαύτην χάριν ἀπέδωκεν ὑπὲρ τῶν πόνων καὶ τῶν κινδύνων, οὓς δι' ἐκείνην ὑπέμεινε, ὥστε τοῦ γένους ἅπαντος τοῦ Πελοπιδῶν διαφθαρέντος, καὶ κακοῖς ἀνηκέστοις περιπεσόντος, οὐ μόνον αὐτὸν τῶν συμφορῶν τούτων ἀπῆλλαξεν, ἀλλὰ καὶ θεῶν ἂντι θνητοῦ παύσασα, σύνοικον αὐτῇ καὶ πάρεδρον εἰς ἅπαντα τὸν αἰῶνα κατεστήσατο. Καὶ τούτοις ἔχω τὴν πόλιν τῶν Σπαρτιατῶν, τὴν μάλιστα τὰ παλαιὰ διασιώζουσαν, ἔργῳ παρασχέσθαι μαρτυροῦσαν. Ἔτι γὰρ καὶ νῦν ἐν Θεραπναῖς τῆς Λακωνικῆς, θυσίας αὐτοῖς ἀγίους καὶ πατρίους ἐπιτελοῦσιν, οὐχ ὡς ἥρωσιν, ἀλλ' ὡς θεοῖς ἀμφοτέρους οὖσιν.

28. Ἐπεδείξατο δὲ καὶ Στησιχόρῳ τῷ ποιητῇ τὴν ἐκωτῆς δύναμιν· ὅτε μὲν γὰρ ἀρχόμενος τῆς ᾠδῆς, ἐβλασφήμησέ τι περὶ αὐτῆς, ἀνέστη τῶν ὀφθαλμῶν ἀπεστερημένος, ἐπειδὴ δὲ γινούς τὴν αἰτίαν τῆς συμφορᾶς, τὴν καλομένην παλινωδίαν ἐποίησε, πάλιν αὐτὸν εἰς τὴν αὐτὴν φύσιν κατέστησε. Λέγουσι δὲ τινες καὶ τῶν Ὀμηριδῶν, ὡς ἐπιστᾶσα νυκτὸς Ὀμήρῳ, προστάξει ποιεῖν περὶ τῶν στρατευσαμένων ἐπὶ

23. προστάξει Auger. aut in προστάξει mutandum aut tertiam optauit esse censet, quod ego haud necessarium esse putaverim. 23. ποιεῖν: canere, de poetis proprium.

vina etiam potentia donata est, ita ut et fratres suos immortales reddiderit et Agamemnonem, a communi Pelopidarum calamitate liberatum deumque pro mortali factum, assefforem sibi constituerit. Hinc in hunc usque diem Spartanatae Therapnis in Laconia utrique ut diis sacra faciunt. (28.) Stesichoro, qui initio carminis maledictis eam incelesterat, illa potentiam suam eo ostendit, quod coecus surrexit factaque palinodia visum recepit. Quin et Homerum ad

Τροίαν, βουλομένη τὸν ἐκείνων θάνατον ζηλωτότερον, ἢ τὸν βίον τῶν ἄλλων καταστήσαι· καὶ μέρος μὲν τι καὶ διὰ τὴν Ὀμήρου τέχνην, μάλιστα δὲ διὰ ταύτην, οὕτως ἐπαφρόδιτον καὶ παρὰ πᾶσιν ὀνομαστήν αὐτοῦ γενέσθαι τὴν ποιήσιν.

29. Ὡς οὖν καὶ δέξην λαμβάνειν, καὶ χάριν ἀποδοῦναι δυναμένην, τοὺς μὲν τοῖς χρήμασι προέχοντας, ἀναθήμασι καὶ θυσίαις· καὶ ταῖς ἄλλαις προσόδοις ἰλάσκεσθαι καὶ τιμῇν αὐτὴν χρη· τοὺς δὲ φιλοσόφους, πειρᾶσθαι τι λέγειν περὶ αὐτῆς ἄξιον τῶν ὑπαρχόντων ἐκείνῃ· τοῖς γὰρ πεπαιδευμένοις πρέπει τοιαύτας ποιεῖσθαι τὰς ἀπαρχάς.

30. Πολὺ δὲ πλείω τὰ παραλελειμμένα τῶν εἰρημένων ἐστί. Καὶ χωρὶς γὰρ τεχνῶν καὶ φιλοσοφιῶν καὶ τῶν ἄλλων ὠφελειῶν, ἃς ἔχοι τις ἂν εἰς ἐκείνην καὶ τὸν πόλεμον τὸν Τρωϊκὸν ἀνενεγκεῖν, δικαίως ἂν καὶ τοῦ μὴ δουλεύειν ἡμᾶς τοῖς Βαρβάροις, Ἑλένην αἰτίαν εἶναι νομίζοιμεν. Εὐρήσομεν γάρ, τοὺς Ἕλληνας διὰ ταύτην ὀμινοῦσαντας, καὶ κοινὴν στρατείαν ἐπὶ τοὺς Βαρβάρους ποιησαμένους, καὶ τότε

1. τὸν ἐκείνων dedi ex Augeriana, pro τῶν ἐκείνων, uti praeter Batticum omnes nec non Bav. vitiose legunt.
 8. ταῖς ἄλλαις Auger. tamquam inutile et sensum impediens abesse mavult. quod verum est, si ἀναθήματα et θυσίαι non vocari possunt προσόδοι: accessus cultusque generis.
 9. φιλοσόφους: viros eruditos, litteratos. Auger.
 14. φιλοσοφιῶν: (praeter) disciplinas.
 18. νομίζοιμεν. Bav. νομίζομεν.

carmina sua componenda ab ea impulsam Homeridae quidam narrant, eaque re praecipue factum esse dictitant, ut poesis illius tam venusta tamque celebris reddita sit. (29.) Divites igitur sacrificiis illam honorare, doctos scriptis virtutes illius praedicare docet. (30.) Epilogus. Ad ea, quae praetermissa sunt, hoc imprimis pertinet, quod Helena in causa fuit, quod nos Barbaris non servimus. Constat

πρῶτον τὴν Εὐρώπην κατὰ τῆς Ἀσίας τρόπαιον
στήσασαν· ἐξ ὧν τοσαύτης μεταβολῆς ἐτύχουμεν,
ὥστε τὸν μὲν ἐπέκεινα χρόνον, οἱ δυστυχοῦντες ἐν
τοῖς Βαρβάροις, τῶν Ἑλληνίδων πόλεων ἤξιον ἄρ-
χειν· καὶ Δαναὸς μὲν ἐξ Αἰγύπτου φυγών, Ἄργος
κατέσχε· Κάδμος δὲ ὁ Σιδώνιος Θηβῶν ἐβασίλευσε·
Κάρες δὲ τὰς νήσους κατέκουν· Πελοποννήσου δὲ
συμπάσης ὁ Ταντάλου Πέλοψ ἐκράτησε· μετ' ἐκεῖ-
νον δὲ τὸν πόλεμον, τοσαύτην ἐπίδοσιν τὸ γένος ἡμῶν
ἔλαβεν, ὥστε καὶ πόλεις μεγάλας καὶ χώραν πολλὴν
ἀφελέσθαι τῶν Βαρβάρων. Ἦν οὖν τινὲς βούλωνται
ταῦτα ἐπεξεργάζεσθαι καὶ μηκύνειν, οὐκ ἀπορήσουσιν
ἀφορμῆς, ὅθεν Ἑλένην, ἔξω τῶν εἰρημένων, ἔξου-
σιν ἐπαινεῖν, ἀλλὰ πολλοῖς καὶ καλοῖς καὶ καινοῖς
λόγοις ἐντεύξονται περὶ αὐτῆς.

enim, Graecos propter eam communem contra Barbaros
expeditionem suscepisse atque tunc primum Europam de Aetha
triumphasse. Nam ante hoc bellum multi Barbari, calami-
tibus in patria oppressi, in Graeciam migrarunt ibique
regnarunt, sed post idem bellum nos multas provincias
Barbaris eripuimus; atque hic de Helenae meritis locus
longiori eiusdem laudationi materiam praebere potest.

XI.

ΙΣΟΚΡΑΤΟΥΣ

Β Ο Υ Σ Ι Ρ Ι Σ.

ΤΠΟΘΕΣΙΣ

Τ Ο Υ Β Ο Υ Σ Ι Ρ Ι Δ Ο Σ

ΑΔΗΛΟΥ ΤΟΥ ΓΡΑΨΑΝΤΟΣ.

Τούτον τὸν λόγον γράφει πρὸς Πολυκράτη τινα σοφιστήν, ἐξ ἀνάγκης ἐλθόντα ἐπὶ τὸ σοφιστεῦναι διὰ πένιαν. Ἀθηναῖον μὲν τῷ γένει, σοφιατεύοντα δὲ νῦν ἐν Κύπρῳ. Γράφει δὲ αὐτῷ ὡς φίλος, ἐπανορθωμένος αὐτὸν δῆδαι, ὡς σφαλέντα ἐν τούτοις τοῖς λόγοις, οἷς ἔγραψεν, ἐν τε τῷ ἐγκωμίῳ τοῦ Βουσίριδος, καὶ ἐν τῇ κατηγορίᾳ τοῦ Σωκράτους. Αἰτίας γὰρ ἔστιν, ὁ παραχρᾶν τὸν λόγον τῆς κατηγορίας Σωκράτους τοῖς περὶ Ἀνυτον καὶ Μέλιτον, ἵνα κατηγορηθεῖς ἀποθάνῃ. Κατηγόρου δὲ αὐτοῦ, ὡς ὅτι κινὰ δαιμόνια εἰσφέρει τοῖς Ἀθηναίοις, λέγων δὴ, σίβειν ὄρνεα καὶ κύνας καὶ τὰ τοιαῦτα, καὶ διὰ τοῦτο διαφθείρειν τοὺς νέους τοὺς μανθάνοντας. Ἐζητήσαν δὲ τινες.

Totum hoc argumentum a Med. abest. Versu 2. ἐπὶ ο Wolfii coniectura, quam Steph. et Auger. receperunt; vett. περὶ. 7. Αὐτὸς γὰρ ἔστιν, etc. Huic contradicit Phavorinus apud Diogenem Laertium, ostenditque, accusationem Socratis a Polycrate tantum exercendi causa scriptam esse. Auger. 8. Μέλιτον. Ita Wolf. emendavit; vett. Μέλητον. 9. ὡς ὅτι, quod in sequentibus repetitur, peculiaris recentium sophistarum idiotismus esse videtur. Alterutrum enim redundat, ut Wolf. annotat.

διὰ ποίαν αἰτίαν μὴ φανερώς τὸν κατ' αὐτοῦ λόγον εἰρήλ-
 θεν; εἶγε φεῖδεται τοῦ διδασκάλου; καὶ λέγομεν, ἵνα μὴ
 ἐργισθῶσιν οἱ Ἀθηναῖοι, ἀρτίως Σωκράτους καταψηφισά-
 μνοι. Δοκεῖ οὖν διχ' αὐτοῦ ὡς περ ἐλέγχειν αὐτούς, ὡς
 κακῶς καταψηφισαμένους. Καὶ γὰρ καὶ αὐτοὶ μετέγνω-
 σαν ὕστερον, ὅτι ἀσεβῶς ἔπραξαν, καταψηφισάμενοι Σω-
 κράτους. Εἶτα καὶ σωφρονοῦντες διὰ τοῦ λειμοῦ τοῦ
 ἐγκατασκήψαντος αὐτοῖς, διὰ τὸν Σωκράτους θάνατον. Ἀπὶ-
 θανε δὲ ἐπὶ Λαχίτης ἀρχοντος. Ὅθεν λοιπὸν ἐκέλευσαν
 μηδὲνα δημοσίῃ, εἴην ἐν κοινῷ θεάτρῳ, λέγειν περὶ Σω-
 κράτους. Ἀμίλει λέγεται τι τοιοῦτον, ὡς ὅτι, Εὐριπίδου
 βουλευμένου εἰπεῖν περὶ αὐτοῦ, καὶ δεδιότος, ἀναπλάσασ-
 θαι Παλαμήδην, ἵνα διὰ τούτου σχοίη καιρὸν τοῦ αἰνι-
 ξασθαι εἰς τὸν Σωκράτη, καὶ εἰς τοὺς Ἀθηναίους. Ἐκάνε-
 τε, ἐκάνετε τῶν Ἑλλήνων τὸν ἀριστατον. ὃ ἔστιν,
 ἐφονεύσατε. Καὶ νοῆσαν τὸ θιάτρον ἅπαν ἐδάκρυσε, διότι
 περὶ Σωκράτους ἤνιττετο. Γράφει οὖν αὐτῷ τὸν λόγον ταῦ-
 τον, ὡς περ εἶπόμεν, ἐπιλαμβανόμενος αὐτοῦ. Εἰ δέ τις

1. κατ' αὐτοῦ ad Polycratem; εἰρήλθεν, ad Isocratem spe-
 ctat. 2. Pro εἶγε Wolf. mavult ἢ, cum interrogatione,
 quod non opus est. Nostri: ὅλ τινα. 3. τοῦ διδα-
 σκάλου: *magistri*, non suo, sed aliorum. Wolf. 4. „διχ'
 „αὐτοῦ, intellige λόγον, vel Πολυκράτους: sub persona Po-
 „lycratis.“ Wolf. Idem mutato ordine ita locum legerat vulg:
 ἐλέγχειν αὐτούς ὡς περ κακῶς καταψηφισαμένους. 5. Ante
 μετέγνωσαν vet. habent ὡς περ, quod Wolf. per incuriam e
 superiori versu huc irrepsisse recte putat. Hinc a Steph.
 etiam et Auger. omissum est. 7. Εἶτα Wolf. per *prae-*
fertim interpretaretur, si exemplum adesset. Interea acci-
 pit pro *sane* aut eiusmodi aliquo. 11. Ἀμίλει: *deinceps*,
profecto. 11. ὡς ὅτι iungendum est cum ἀναπλάσασθαι,
 quod sequitur, est Auger. hoc fieri vetat. Vld. Viger. p. 530.
 13. αἰνιξασθαι: *obscure alludendi*. 14. 15. Ἐκάνετε,
 ἐκάνετε. Diog. Laert. versiculos hos sic citat:

Ἐκάνετε, ἐκάνετε τὰν πάνσοφον

τὰν οὐδὲνα ἀγγύνουσαν ἀηδῶνα μουσᾶν.

Philostratus vero in Ulyssē sic: Ἐκάνετε, etc., ut loco nostro.

16. νοῆσαν: *intelligens, animadvertens, quid sibi velint*
haec verba. 17. αὐτῷ, i. e. Polycrati. 18. ἐπιλαμ-
 βανόμενος; *comprehensurus*.

ζητήσει τὴν αἰτίαν, διὰ τί μὴ καὶ τὸν ἄλλον λόγον εἶπεν αἰς τὸν Σωκράτην· λέγομεν, ὡς ἤδη περὶ τούτου προειρήμεν, ἵνα μὴ ὀργισθῶσιν αὐτῶ οἱ Ἀθηναῖοι, ἐναγχος κακῶς ταψήφισάμενοι.

Ἡ δ' ὑπόθεσις τοῦ Βουσίριδος τοιαύτη· Βούσιρις τῆς Λιβύης καὶ Ποσειδῶνος ἐγένετο παῖς· οὗτος τεχνεὶς ἐν Λιβύῃ τῇ χώρᾳ, ὑπεριδὼν τῆς ἐκεῖ οἰκῆσεως, εἰλετο τὴν ἐν Αἰγύπτῳ, καὶ κτίζει πόλιν ὀμνήνυμεν αὐτῷ Βούσιριν, ἣ τις καὶ νῦν οὕτω κέκληται. Αἰτίαν δ' ἔσχεν ὡς ξενηλάτης, καὶ ὡς θύων τοὺς ξένους. Ὁ οὖν Πολύκρατης, αὐτῷ δὴ καὶ σοφιστῆς καὶ λογογράφος, ἠθέλησε καὶ ἀπολογία γράψαι ὑπὲρ τοῦ Βουσίριδος, καὶ ὑπὲρ τούτων ὧν ἐκαλεῖτο· εἰς ἣν αὐτοῦ ὁ Ἰσσοκράτης ἐπιλαμβάνεται, καὶ ὑποτίθεται αὐτός, πῶς ἴδαι αὐτὸν γράψαι τὸ ἐγκώμιον. Διὸ καὶ ὁ λόγος οὗτος τῶν τεσσάρων ἐρισμῶν ἐστὶ.

Β Ο Τ Σ Ι Ρ ' Ι Σ.

Τὴν μὲν ἐπιείκειαν τὴν σὴν, ὦ Πολύκρατες, καὶ τὴν τοῦ βίου μεταβολὴν, παρ' ἄλλων πυνθανόμενος οἶδα· τῶν δὲ λόγων τινάς, ὧν γέγραφας, αὐτὸς ἀνεγνωκώς, ἥδιστα μὲν ἂν σοι περὶ ὅλης ἐπαρρησιασάμην τῆς παιδεύσεως, περὶ ἣν ἠνάγκασαι διατρίβειν. Ἡγοῦμαι γὰρ τοῖς μὲν ἀναξίως δυστυχούσιν, ἐκ δὲ φιλοσοφίας χρηματίζεσθαι ζητοῦσιν, ἅπαντας τοὺς πλείω πεπραγματευμένους, καὶ μᾶλ-

7. οἰκῆσεως Wolf. coniecit, eumque secuti sunt Steph. et Auger.; vet. οἰκνωσεως: familiaritatis.

Versu 17. Ἡπεικειαν: aequitatem, qua admonitionem hanc tibi salutarem, aequi bonique facies. Wolf. coniecit ἀποικησιν vel ἀποικίαν, quod Auger. in texta recepit.

ARGUMENTUM.

(Cap. 1.) Oratorum tuarum, o Polycrates, quibusdam lectis, equidem lubentissime de omni rhetorica arte tecum libere disceui, sed haec in tempus opportunius differre et in praesentia de iis, quae tibi utilis esse possint, per litteras agere decrevi. Vereor quidem, ne in offensionem tuam

λον ἀπηκριβομένους, προσηύκει ἐθέλοντάς τούτους εἰσφέρειν τὸν ἔρανον. Ἐπειδὴ δ' οὐκ ἐπεριτετυχάρκαμεν ἀλλήλοις, περὶ μὲν τῶν ἄλλων, ὅποτεν εἰς ταυτό συνέλθωμεν, τόθ' ἡμῖν ἐξέσται διὰ πλείονων ποιήσασθαι τὴν συνουσίαν· ἃ δ' ἐν τῷ παρόντι δυνάμην ἂν εὐεργετήσῃ σε, ταῦτα δ' ὥρῃην δεῖν σοὶ μὲν ἐπιστεῖλαι, πρὸς δὲ τοὺς ἄλλους, ὡς οἶόν τε μάλιστα ἀποκρύψασθαι. Γινώσκω μὲν οὖν, ὅτι τοῖς πλείστοις πᾶν νουθετουμένων ἔμφυτόν ἐστι, μὴ πρὸς τὰς ὠφελείας ἀποβλέπειν, ἀλλὰ τοσούτῳ χαλεπώτερον ἀκούειν τῶν λεγομένων, ὅσω περ ἂν τις ἀκριβέστερον αὐτῶν ἐξετάξῃ τὰς ἀμαρτίας· ὅμως δ' οὐκ ὀκνητέον ὑπομένειν τὴν ἀπέχθειαν ταύτην, τοῖς ἐν νῶϊκάς πρὸς τινὰς ἔχουσιν, ἀλλὰ πειρατέον μεθιστάναι τὴν δόξαν τῶν οὕτω πρὸς τοὺς συμβουλευόντας διακειμένων.

2. Αἰσθανόμενος οὖν οὐχ ἡμιστά σε μεγαλαυχούμενον, ἐπὶ τε τῇ Βουσίριδος ἀπολογίᾳ, καὶ τῇ Σωκράτους κατηγορίᾳ, πειρασομαι σοὶ ποῆσαι καταφανές, ὅτι τοῦ δέοντος πολὺ ἐν ἀμφοτέροις τοῖς λόγοις διήμαρτες. Ἀπάντων γὰρ εἰδόντων, ὅτι δεῖ τοὺς μὲν εὐλογεῖν τινὰς βουλομένους, πλείω τῶν ὑπαρ-

1. ἀπηκριβομένους: exercitantes. Bav. vitiose ἀποκριβομένους. 1. ἐθέλοντάς ab ἐθέλοντῆς; Hag. ἐθέλοντας ab ἐθέλων. 5. ἐν in Bav. deest. 7. δὲ in Wolf. vitiose omittitur. 8. ἀποκρύψασθαι. Bav. ἀποκρύψισθαι. 9. νουθετουμένων. Bav. νουθετημένων. 15. οὕτω Wolf., Steph., Auger.; vett. οὕτως, quod et ante consonantem ponitur. 16. τοὺς a vett. omittitur. Prosciscitur a Wolfio.

incurram, quod omnibus, qui admonent, accidere solet; attamen operam dabo, ut te ab hac animi affectione abducam meque tibi ex animo bene velle demonstrum. (2.) Animadvertens igitur, te et defensionē Bufiridis et Socratis accu-

χάντων αγαθῶν αὐτοῖς [τῶν] προσόντων ἀποφαίνειν, τοὺς δὲ κατηγοροῦντας πάναντία τούτων ποιεῖν. τρῶν δέεις αὐτῶ κεχρησθαι τοῖς λόγοις, ὥστε ὑπὲρ μὲν Βουσίριδος ἀπολογέσθαι Φάσκων, εὐχὴ ὅπως τῆς ὑπαρχούσης αὐτῶν διαβολῆς ἀπ᾽ ἀλλήλας, ἀλλὰ καὶ κτηλικαύτην αὐτῶ τὸ μέγεθος παρανομίαν προσῆψας, ἥ οὐκ ἔσθ' ὅπως ἂν τις δειωτέραν ἐξευρεῖν δυνηθεῖη. Τῶν γὰρ ἄλλων τῶν ἐπιχειρησάντων ἐκείνων λαιδορεῖν, τοσοῦτο μόνον περὶ αὐτοῦ βλαβεροῦντων, ὡς ἔθυσεν τῶν ξένων τοὺς ἀφικνουμένους, σὺ καὶ κατεσθίειν αὐτὸν τοὺς ἀνθρώπους ἡγιάσω. Σωκράτους δὲ κατηγορεῖν ἐγκειρήσας, ὥσπερ ἐγκωμιάσαι βουλόμενος, Ἀλκιβιάδην ἔδωκας αὐτῶ μαθητήν, ὃν ὑπ' ἐκείνου μὲν εὐδείς ἤσθετο παιδευόμενον, ὅτι δὲ πολὺ διψέγκει τῶν ἄλλων, ἅπαντες ἂν δυσλογήσκειν. Τοιγαροῦν, εἰ γένοίτο ἐξουσία τοῖς τεταλευτηκόσι, βουλευσασθαι περὶ τῶν εἰρημένων, ὁ μὲν χάριν ἂν εἰδείη σοί, ὁ δὲ, εἰ καὶ περὶ τούτων

-ε. τὰ πάντα προσόντα iamquam valde suspectum inclusi. Continuè: τοὺς μὲν εὐλογεῖν τινας βουλομένους δεῖ ἀποφαίνειν, προσόντα αὐτοῖς ἀγαθὰ πλείω τῶν ὑπαρχόντων (αὐτοῖς) ἀγαθῶν: *plura illis inesse bona, quam quas infant; monstrare oportet.* Quotidam igitur προσόντα pro infinitivo προεῖναι positum vel cum πλείω iungendum est, articulus τὰ, nullo modo ferri potest. 2. πάναντία τούτων ποιεῖν, i. e. *plura inesse illis mala demonstrare.* 4. 5. οὐκ ὅπως, non modo non. 18. Verba: ὁ μὲν χάριν ἂν εἰδείη σοί, ὁ δὲ, Wolf. e coniectura textis inferuit, et recte quidem, quum locus, sicuti vulgo legitur, subiecto careat nec sequentibus, (p. seq., v. 4 etc.) τὰν παρὰ τοῖς λαιδορουμένοις ὑπ' αὐτοῦ, μάλλον ἀγαπώμενου, ἢ παρὰ τοῖς ἐγκωμιαζομένοις, respondeat. Steph. et Auger. Wolf. sunt secuti. 18. Pro εἰ καὶ Bay., qui in huius

satione, quas edidisti, vel inprimis plerique, ego tibi manifestum reddere, conabor, Husiridem non tam defensum

λους πρότερος ἦν, ἀλλ' αὖν ἐπίγε τοῖς ὑπὸ σοῦ λεγομένοις οὕτως ἀγανακτήσειεν, ὥστε μηδεμίαν ἀν' ἀποσχέσθαι τιμωρίας. Καίτοι πῶς οὐκ αἰσχύνεσθαι μᾶλλον, ἢ σεμνύνεσθαι προσήκει, τὸν παρὰ τοῖς λοιδορουμένοις ὑπ' αὐτοῦ, μᾶλλον ἀγαπώμενον, ἢ παρὰ τοῖς ἐγκωμιαζομένοις;

3. Οὐτίο δὲ ἠμέλησας, εἰ μηδὲν ὁμολογούμενον ἔρεις, ὥστ' ἔφης μὲν αὐτὸν τὴν Αἰόλου δὲ τὴν Ὀρφέως ζηλωσαι δόξαν, ἀποφαίνεις δ' αὐτὸν οὐδὲν τῶν αὐτῶν ἐκείνοις ἐπιτηδεύσαντα. Πότερον γὰρ τοῖς περὶ Αἰόλου λεγομένοις αὐτὸν παραβλάωμεν; ἀλλ' ἐκείνος μὲν τῶν ξένων τοὺς ἐπὶ τὴν χώραν ἐκπίπτοντας, εἰς τὰς αὐτῶν πατρίδας ἀπέστελλεν· ὁ δ', εἰ χρὴ τοῖς ὑπὸ σοῦ λεγομένοις πιστεύειν, τοὺς ξένους θύσας κατήσθιεν. Ἀλλὰ καὶ τοῖς Ὀρφέως ἔργοις ὁμοπόσομεν; ἀλλ' ὁ μὲν ἐξ ἄδου τοὺς τεθνεώτας ἀνῆγεν, ὁ δὲ πρὸ μαίρας τοὺς ζῶντας ἀπώλλυεν. Ὡςθ' ἡδέως αὖν εἰδείην, ὅτι κατ' αὐτὸν ἐποίησεν, εἰ κατὰ φρονῶν αὐτῶν ἐτύγχανεν, ὅς, θαυμάζων τὴν ἀρετὴν τὴν ἐκείνων, ἅπαντα φάινεσθαι τάναντία διαπραττῶ-

loci lectione cum vet. conveniunt, perperam οὐδ' εἰ καὶ. 1. σοῦ e vet.; Wolf. vitiose σου, est enim oppositum τοῖς ἄλλοις. 5. ὑπ' αὐτοῦ e Wolfii coniectura; Bav. et Med. ὑπ' αὐτῶν; reliquæ vet. et Steph. ὑπ' αὐτὸν. Auger. mavult ὑφ' αὐτοῦ. 12. ἐκπίπτοντας: *deldpsos*, *eiectos*.

quam accusatum, Socratem contra, quem accusare instituis, a te magis esse laudatum. (3.) Aeoli Orpheique gloriam illum aemulatum esse dicis eique contraria prorsus instituta tribuis. Aeolus hospites in regionem ipsius eiectos in patriam quemque suam reducendos curavit; hic vero, si tibi credendum est, hospites inopiam devoravit. Orpheus mortuos ab inferis reduxit; hic viventes ante fatum Orco tradidit. Absurdissimum est, quod contra genealogiam hunc illos aemulatum esse scribis, quorum ne patres quidem illis

μενος. Ὁ δὲ πάντων ἀτοκώτατον, ὅτι, περὶ τὰς γενεαλογίας ἐσπουδακώς, ἐτόλμησας εἰπεῖν, ὡς τούτους ἐξήλωσεν, ὧν οὐδ' οἱ πατέρες πῶ κατ' ἐκείνον τὸν χρόνον γεγονότες ἦσαν.

4. Ἴνα δὲ μὴ δοκῶ τὸ προχειρότατον ποιεῖν, ἐπιλαμβάνεσθαι τῶν εἰρημένων, μηδὲν ἐπιδεικνύς τῶν ἑμαυτοῦ, πειράτομαί σοι διὰ βραχέων δηλῶσαι τὰ περὶ τὴν αὐτὴν ὑπόθεσιν, καίπερ οὐ σπουδαίαν οὔσαν, οὐδὲ σεμνοῦς λόγους ἔχουσιν, ὡς δεῖ καὶ τὸν ἔπαινον καὶ τὴν ἀπολογίαν ποιήσασθαι.

5. Περὶ μὲν οὖν τῆς Βουσίριδος εὐγενείας, τίς οὐκ ἂν δυνηθεῖη ῥαδίως εἰπεῖν; ὃς πατὴρ μὲν ἦν Ποσειδῶνος, μητὴρ δὲ Λιβύης τῆς Ἐπάρφου τοῦ Διός. Ἦν Φασι πρώτην γυναῖκα βασιλεύσασαν, ὁμῶνυμον αὐτῇ τὴν χώραν καταστήσασαι. Τυχὼν δὲ ταιούτων προγόνων, οὐκ ἐπὶ τούτοις μέγα ἐφρόνησεν, ἀλλ' ᾤθη δεῖν καὶ τῆς ἀρετῆς τῆς αὐτοῦ μνημεῖον εἰς ᾧ πάντῃ τὸν χρόνον καταλιπεῖν.

6. Τὴν μὲν οὖν μητρῴαν ἀρχὴν ὑπερεῖδεν, ἐλάττω νομίσας ἢ κατὰ τὴν αὐτοῦ φύσιν εἶναι. Πλείστους δὲ καταστρεψάμενος, καὶ μεγίστην δύναμιν κτησάμενος, ἐν Αἰγύπτῳ κατεστήσατο τὴν βασιλείαν, οὐκ ἐκ τῶν παρόντων μόνον, ἀλλ' ἐξ ἀπάν-

1. 2. περὶ τὰς γενεαλογίας ἐσπουδακώς: in genealogiarum studio versatus. 7. ἑμαυτοῦ. Med. ἑαυτοῦ.

temporibus nati erant. (4.) Ne vero a te dicta tantum reprehendam, in hoc ipso argumento tibi paucis ostendere conabor, quae sit tum laudandi tum defendendi ratio. (5.) (Confirmatio.) Neptunus illi pater, mater Libya fuit, quam primam regno potitam regioni nomen dedisse ferunt. Sed tales parentes nactus non splendore natalium superbiit, sed suae virtutis perpetuum monumentum reliquendum esse putavit. (6.) Relicto imperio materno regnum armorum vi in Aegypto constituit, quam propter situm coelique

τῶν προκρίνας τὴν ἐκεῖσε πολὺ διαφέρειν οἴκησιν. Ἐώρα γὰρ τοὺς μὲν ἄλλους τόπους οὐκ εὐκαιρως, οὐδ' εὐαρμόστως πρὸς τὴν τοῦ σύμπαντος κόσμου φύσιν ἔχοντας, ἀλλὰ τοὺς μὲν ὑπ' ὄμβρων κατακλυζομένους, τοὺς δὲ ὑπὸ καυμάτων διαφθειρομένους, ταύτην δὲ τὴν χώραν, ἐν καλλίστῳ μὲν τοῦ κόσμου κειμένην, πλεῖστα δὲ καὶ παντοδαπὰ τὰγαθα φέρειν δυναμένην, ἀθανάτῳ δὲ τείχει τῷ Νείλῳ τετειχισμένην, ὅς οὐ μόνον φυλακὴν, ἀλλὰ καὶ τροφὴν ἱκανὴν αὐτῇ παρέχειν πέφυκεν· ἀνάλωτος μὲν ὢν καὶ δυσμάχητος τοῖς ἐπιβουλεύουσιν, εὐαγωγὸς δὲ καὶ πρὸς πολλὰ χρήσιμος τοῖς ἐντὸς αὐτοῦ κατοικοῦσι. Πρὸς γὰρ τοῖς εἰρημένοις, καὶ τὴν δύναμιν αὐτῶν πρὸς τὴν τῆς γῆς ἐργασίαν ἰσόθεον πεποίηκε. Τῶν γὰρ ὄμβρων καὶ τῶν αὐχμῶν, [ὢν] τοῖς μὲν ἄλλοις ὁ Ζεὺς ταμίας ἐστίν, ἐκείνων δ' ἕκαστος ἀμφοτέρων τούτων αὐτὸς αὐτῷ κύριος κατέστηκεν. Εἰς τοσαύτην δ' ὑπερβολὴν εὐδαιμονίας ἤκουσιν, ὥστε τῇ μὲν ἀρετῇ καὶ τῇ φύσει τῆς χώρας, καὶ τῷ πλήθει τῶν πεδίων, ἥπειρον καρποῦνται, τῇ

1. προκρίνας aut pro simplici κρίνας positum est, ut Auger. explicuit, aut πολὺ διαφέρειν supervacaneum est.

1. ἐκεῖσε e Wolfii sententia mutandum est in ἐκεῖ, aut legendum: τὴν ἐκεῖσε οἴκησιν: „migrationem illuc.“ 6. ἐν καλλίστῳ, scil. μέρει.

11. εὐαγωγός: ad derivationes utilis. „Intelligendae sunt derivationes Nili et fossae, tum ad irrigandos agros, tum ad commoditatem navigationis et delectationem factae.“ Wolf.

15. ὢν, ab Auger. recte deletum, inclusi. Repetitum est sine dubio ex ultima syllaba vocabuli praecedentis αὐχμῶν.

16. ἐκείνων: Aegyptiorum.

17. αὐτὸς αὐτῷ: per se.

temperiem ac fertilitatem, Nili denique praesidium, Aegypto foecunditatem continentis commoditatemque insulae praebentis, qua quae desunt importari et quae supersunt exportari possunt, omnibus omnino terris anteposuit, locum

δὲ τῶν ὄντων διαθέσει, καὶ τῇ τῶν ἐλλειπόντων κο-
μίδῃ, διὰ τὴν τοῦ ποταμοῦ δύναμιν, νῆσον οἰκοῦσιν.
Κύκλω γὰρ αὐτὴν περιέχων, καὶ πᾶσαν διαρρέων,
πολλὴν αὐτοῖς εὐπορίαν ἀμφοτέρων τούτων πεποιήκεν.
Ἦρξατο μὲν οὖν ἐντεῦθεν, ἔθενπερ χρὴ τοὺς εὖ
φρονούντας, ἅμα τόπον ὡς κάλλιστον καταλαβεῖν,
καὶ τὴν τροφὴν ἱκανὴν τοῖς περὶ αὐτὸν ἐξευρεῖν.

7. Μετὰ δὲ ταῦτα διελόμενος χωρὶς ἐκάστους,
τοὺς μὲν ἐπὶ ταῖς ἱεροσύναις κατέστησε, τοὺς δὲ ἐπὶ
τὰς τέχνας ἔτρεψε, τοὺς δὲ τὰ περὶ τὸν πόλεμον
μελετᾶν ἠνάγκασεν· ἡγούμενος, τὰ μὲν ἀναγκαῖα καὶ
τὰς περιουσίας, ἐκ τε τῆς χώρας καὶ τῶν τεχνῶν
δεῖν ὑπάρχειν, τούτων δ' εἶναι. Φυλακὴν ἀσφαλε-
στάτην, τὴν τε περὶ τὸν πόλεμον ἐπιμέλειαν, καὶ
τὴν περὶ τοὺς θεοὺς εὐσέβειαν.

8. Ἀπαντας δὲ τοὺς ἀριθμοὺς περιλαβὼν, ἐξ
ᾧν ἄριστ' ἂν τις τὰ κοινὰ διοικήσειεν, αἰὶ τοῖς αὐ-
τοῖς τὰς αὐτὰς πράξεις μεταχειρίζεσθαι προσέταξεν,
εἰδώς, τοὺς μὲν μεταβαλλομένους τὰς ἐργασίας,

1. Pro ὄντων Wolf. mavult περιόντων, quod Auger. tacite
recepit.

1. διαθέσει. Harpocratio: διάθεσις ἀντὶ τοῦ
πράσις, Ἰσοκράτης Βουσίριδι. Conf. Paneg., p. 64. v. 1.
et Dorvill. ad Charit., ed. Lipf., p. 362.

3. Κύκλω
— περιέχων. Conf. c. 13, p. 376, v. 14. Bav. vitiose
Κύκλα.

6. τόπον. Bav. habet τὸν δὲ τόπον.

7. Loco
καταλαβεῖν et versu seq. ἐξευρεῖν Wolf. mavult καταλα-
βὼν et ἐξευρών.

16. Ἀπαντας — ἀριθμοὺς: omnes
numeros, i. e. omnia.

amoenissimum et eum, qui incolis omnia ad victum neces-
saria praeberere possit, recte is eligens. (7.) Civium in

ordines distributorum alios sacris praefecit, aliis artes de-
signavit, alios rei militari vacare iussit, existimans, neces-
sitates vitaeque commoditates e terrae artiumque cultura pro-
fectas, tum rei militaris exercitatione tum erga deos pietate
optime custodiri. (8.) Quum observasset, qui rebus

πρὸς οὐδὲν τῶν ἔργων ἀκριβῶς ἔχοντας, τοὺς δὲ ἐπὶ ταῖς αὐταῖς πράξεσι συνεχῶς ἐπιμένοντας, εἰς ὑπερβολὴν ἕκαστον ἀποτελοῦντας. Τοιγαροῦν καὶ πρὸς τὰς τέχνας εὐρήσομεν αὐτοὺς πλεῖον διαφέροντας τῶν περὶ τὰς αὐτὰς ἐπιστήμας, ἢ τοὺς ἄλλους δημιουργοὺς τῶν ἰδιωτῶν· καὶ περὶ τὴν σύνταξιν, δι' ἧς τὴν τε βασιλείαν, καὶ τὴν ἄλλην πολιτείαν διαφυλάττουσιν, οὕτω καλῶς ἔχοντας, ὥστε καὶ τῶν φιλοσόφων τοὺς ὑπὲρ τῶν τοιούτων λέγειν ἐπιχειροῦντας, καὶ μάλιστα εὐδοκιμοῦντας, τὴν ἐν Αἰγύπτῳ προαιρεῖσθαι πολιτείαν· καὶ Λακεδαιμονίους, μέρος τι τῶν ἐκεῖθεν μιμουμένους, ἄριστα διοικεῖν τὴν αὐτῶν πόλιν. Καὶ γὰρ τὸ μηδὲνα τῶν μαχίμων ἀνευ τῆς τῶν ἀρχόντων γνώμης ἀποδημεῖν, καὶ τὰ συσσίτια, καὶ τὴν τῶν σωμάτων ἄσκησιν, εἶτι δὲ τὸ μηδενὸς τῶν ἀναγκαίων ἀποροῦντας, τῶν κοινῶν προσταγμάτων οὐκ ἀμελεῖν, μὴ δ' ἐπὶ ταῖς ἄλλαις τέχναις διατρίβειν, ἀλλὰ τοῖς ὅπλοις καὶ ταῖς στρατείαις προσέχειν τὸν νοῦν, ἐκεῖθεν ἅπαντα ταῦτα εἰλήφασιν. Τοσοῦτον δὲ χεῖρον τούτοις κέχρη-

2. ταῖς αὐταῖς πράξεσι e Wolfii mutatione, quam Steph. et Auger. admiserunt; Bav. et vet. ταῖς αὐτῶν. 4. πλεῖον e Bav. revocavi; reliquae πλείστον. Sententia: Aegyptiorum artifices alios longius superant quam artifices in universum praestant illis, qui artis ignari sunt. 5. περὶ Bas. 1, uti Wolf. e coniectura recepit; reliquae vet. ἐπὶ. Ceterum supple ὄντων. 17. οὐκ e Wolfii coniectura, quod Steph. et Auger. quoque receperunt; a Bav. et vet. abest.

iisdem perpetuo essent occupati, eos in suo genere plurimum excellere, singulos easdem semper artes tractare iussit. Hinc Aegyptiorum artificum praestantia, hinc praeclara illorum reipublicae administrandae ratio. Hinc Lacedaemonii, qui quandam illius partem ad se transtulerunt, optime civitatem administrant; hoc tamen discrimine, quod Aegyptii non

ται τοῖς ἐπιτηδεύμασιν, ὅσον οὗτοι μὲν ἅπαντες στρατιῶται καταστάντες, βίᾳ τὰ τῶν ἄλλων λαμβάνειν ἀξιοῦσιν· ἐκείνοι δ' οὕτως οἰκοῦσιν, ὥςπερ χρὴ τοὺς μῆτε τῶν ἰδίων ἀμελοῦντας, μῆτε τοῖς ἀλλοτρίοις ἐπιβουλευόντας. Γνωίῃ δ' ἂν τις ἐνθένδε τὸ διάφορον ἐκατέρᾳ τῆς πολιτείας. Εἰ μὲν γὰρ ἅπαντες μιμησαίμεθα τὴν Λακεδαιμονίων ἀργίαν καὶ πλεονεξίαν, εὐθύς ἂν ἀπολοίμεθα, καὶ διὰ τὴν ἐνδειαν τῶν κατ' ἡμέραν, καὶ διὰ τὸν πόλεμον τὸν πρὸς ἡμᾶς αὐτοῦς. Εἰ δὲ τοῖς Αἰγυπτίων χρῆσθαι νομίμοις βουλευθεῖμεν, καὶ τοῖς μὲν ἐργάζεσθαι, τοῖς δὲ τὰ τούτων σώζειν δόξειεν, ἕκαστοι τὴν αὐτῶν ἔχοντες, εὐδαιμόνως ἂν τὸν βίον διατελοῖμεν.

9. Καὶ μὲν δὴ, καὶ τῆς περὶ τὴν Φρόνησιν ἐπιμελείας, εἰκότως ἂν τις ἐκεῖνόν αἴτιον εἶναι νομίσειεν. Τοῖς γὰρ ἱερεῦσι παρεσκεύασεν, εὐπορίαν μὲν ταῖς ἐκ τῶν ἱερῶν προσέδοις, σωφροσύνην δὲ ταῖς ἀγνείαις ταῖς ὑπὸ τῶν νόμων προσταγμέναις, σχολὴν δὲ ταῖς τῶν κινδύνων καὶ τῶν ἄλλων ἔργων ἀτελείαις· μεθ' ὧν ἐκεῖνοι βιοτεύοντες, τοῖς μὲν σώμασιν

1. 2. ἅπαντες στρατιῶται καταστάντες. Sensus: Aegyptii quidem uni quoque rei operam dant, sed non omnino omnes eidem; Lacedaemonii contra omnes eidem student, ita ut militiae defuit victu quotidiano careant. 8. ἀπολοίμεθα. Bav. ἀπαλλοίμεθα. 12. τὴν αὐτῶν. Bav. τὴν πατρίδα αὐτῶν. In vulgata supple μερίδα. 16. ταῖς ante ἐκ τῶν ἱερῶν in Bav. desideratur.

omnes militiae operam dant nec ob victus penuriam aliis sua eripere coguntur. Lacedaemoniorum enim pigritia atque rapacitas penuriam et, si omnibus communes essent, bella parerent, Aegyptiorum contra labor dominiique tutela securam beatamque vitam efficerent. (9.) Quin etiam ingenii cultura Busiridi accepta refertur: nam sacerdotibus, opes, moderationem et otium ut haberent: prospexit, per quas illi commoditates artem medicam reppererunt; phī-

ἰατρικὴν ἐξεῦρον ἐπικουρίαν, οὐ διακεκινδυνευμένοις
 Φαρμάκοις χρωμένῃ, ἀλλὰ τοιούτοις, ἃ τὴν μὲν
 ἀσφάλειαν ἔχει ὁμοίαν. τῇ τροφῇ τῇ καθ' ἡμέραν, τὰς
 δὲ ὠφελείας τηλικαύτας, ὥστε ἐκείνους ὁμολογουμέ-
 νως ὑγιεινοτάτους καὶ μακροβιωτάτους εἶναι. Ταῖς
 δὲ ψυχαῖς Φιλοσοφίας ἀσκησιν κατέδειξεν, ἥ καὶ νο-
 μοθετῆσαι, καὶ τὴν φύσιν τῶν ἄντων δύναται ζητῆσαι.
 Καὶ τοὺς μὲν πρεσβυτέρους ἐπὶ τὰ βέλτιστα ἔταξε
 τοὺς δὲ νεωτέρους, ἀμελήσαντας τῶν ἡδονῶν, ἐν
 ἀστρονομίᾳ καὶ λογισμοῖς καὶ γεωμετρίᾳ διατρίβειν
 ἔπεισεν· ὧν τὰς δυνάμεις, οἱ μὲν, ὡς πρὸς ἕτερα
 χρησίμους ἐπαينوῦσιν, οἱ δὲ, ὡς πλεῖστον πρὸς ἀρε-
 τὴν συλλαμβανομένας ἀποφαίναιν ἐπιχειροῦσι.

10. Μάλιστα δ' ἐπανεῖν καὶ θαυμάζειν τὴν
 εὐσέβειαν αὐτῶν ἄξιον, καὶ τὴν περὶ τοὺς θεοὺς θε-
 ραπείαν. Ὅσοι μὲν γὰρ σφᾶς αὐτοὺς αὐτῶ κατε-
 σχημάτισαν, ὡς τ' ἡ κατὰ Φιλοσοφίαν, ἡ κατ' ἄλλην
 τινὰ ἀρετὴν ὑπολαμβάνεσθαι μεζόνως, ἡ κατὰ τὴν

ἀρετὴν.

6. κατέδειξεν e vet. et Steph. revocavi propter contextum.

Intellige Βούσιρις. Auger. cum Wolf. et Cod. N. κατέ-
 δειξαν, scil. οἱ ἱερεῖς, quam tamen lectionem et Bav.
 confirmare videtur. 10. ἀστρονομία. Bav., ἀστρολογία.

11. ὡς, sicuti Wolf. coniecit et Auger. cum Steph. rece-
 pit, Bav. Med. et Ald. habent; in reliquis vero deest.

13. συλλαμβανομένας. Bav. συμβαλλομένας. 16. κα-

τεσχημάτισαν: conformarunt, i. e. qui severitate cultus,
 promissa barba, vestitu singulari, magnificentia bo-

rum se plus scire et posse quam alios profitentur. Wolf.

18. ὑπολαμβάνεσθαι μεζόνως: (ut) pluris aestimantur;

losoφiam introduxit; senibus gravissima quaeque munia
 mandavit, adolescentibus perluaſit, ut in astronomia,
 arithmetica et geometria verſarentur, quae studia non tan-
 tum ad alias res, verum etiam ad virtutem fructuosissima
 sunt. (10.) Maxime vero admiranda est illorum pietas
 cultusque deorum a Buſſride inſtitutus. In quacunque alia

ἀξίαν, οὗτοι βλάπτουσι τοὺς ἐξαπατηθέντας· ὅσοι δὲ τῶν θεῶν πραγμάτων οὕτω πρὸς ἑστήσαν, ὥστε καὶ τὰς ἐπιμελείας, καὶ τὰς τιμωρίας εἶναι δοκεῖν ἀκριβεστέρας τῶν συμβαινόντων, οἱ δὲ τοιοῦτοι πλείστα τὸν τῶν ἀνθρώπων βίον ὠφελοῦσιν. Καὶ γὰρ τὴν ἀρχὴν οἱ τὸν φόβον ἡμῖν ἐργασάμενοι τούτων, αἴτιοι γεγένησι, τοῦ μὴ παντάπασι θηριωδῶς διακείσθαι πρὸς ἀλλήλους. Ἐμεῖνοι τρὶνν οὕτως ἀγίως καὶ σεμνῶς περὶ ταῦτα ἔχουσιν, ὥστε καὶ τοὺς ὄρκους πιστοτέρους εἶναι τοὺς ἐν τοῖς ἐκείνων ἱεροῖς, ἢ τοὺς παρ' ἄλλοις καθεστηκότας· καὶ τῶν ἀμαρτημάτων ἕκαστον οἶσθαι παραχρῆμα δώσειν δίκην, ἀλλ' οὐ διαλήσειν τὸν παρόντα χρόνον, οὐδὲ εἰς τοὺς παῖδας ἐναβληθήσεσθαι τὰς τιμωρίας. Καὶ ταῦτ' εἰκύτως δοξάζουσι· πολλὰς γὰρ αὐτοῖς καὶ παντόδαπας ἀσκήσεις τῆς θεϊότητος ἐκεῖνος κατέστησεν, ὅστις καὶ τῶν ζώων τῶν παρ' ἡμῖν καταφρονουμένων ἔστιν ἃ σέβεσθαι καὶ τιμᾶν ἐνομοθέτησεν, οὐκ ἀγνοῶν τὴν δύναμιν αὐτῶν, ἀλλ' ἅμα μὲν ἐθίζειν οἰόμενος δεῖν τὸν ὄχλον, ἅπασιν ἐμμένειν τοῖς ὑπὸ τῶν ἀρχόντων παραγγελλομένοις, ἅμα δὲ βουλόμενος πείραν λαμβάνειν

nisi meizonws cuipiam suspectum videatur. 3. ἐπιμελείας, scil. τὰς τῶν θεῶν περὶ τοὺς ἀνθρώπους. Wolf. 5. τὸν in Bav. deest. 6. τούτων, αἴτιοι ex altera Wolfii coniectura Steph. et Auger. legunt; Wolf. ipse τοῦτον, αἴτιοι; Bav. et vet. inverso ordine et distinctione post ἐργασάμενοι posita: αἴτιοι τούτων, quod Wolf. pro τούτου accipiendum dicit. Referas autem τούτων lectionis receptae ad θεῶν πραγμάτων. 16. ἐκεῖνος. Bav. vitiose ἐκεῖνο.

arte vel disciplina decipientes deceptis nocent; qui autem deos ad praemia poenasque paratiores docent, in caussa fuerunt ab initio. ne homines more ferarum inter se viverent. Hinc iuramenti sanctitas apud Aegyptios, qui poenas non differri, sed extemplo exigi opinantur. Deinde ut plebem

ἐν τοῖς φανεροῖς, ἣν τινα περὶ τῶν ἀφανῶν διάνοιαν ἔχουσιν. Ἐνόμιζε γάρ, τοὺς μὲν τούτων ἐλιγυροῦντας, τυχόν ἂν καὶ τῶν μειζόνων καταφρονήσῃν, τοὺς δ' ἐπὶ πάντων ὁμοίως ἐμμένοντας τῇ τάξει, βεβαίως ἔσεσθαι τὴν αὐτῶν εὐσέβειαν ἐπιδεδειγμένους.

11. Ἐχοι δ' ἂν τις μὴ σπεύδειν ἰσχυράενος, πολλὰ καὶ μεγάλα περὶ τῆς ὁσιότητος αὐτῶν διελθεῖν, ἣν οὔτε μόνος, οὔτε πρῶτος ἐγὼ τυγχάνω καταθεωρακώς, ἀλλὰ πολλοὶ καὶ τῶν ὄντων καὶ τῶν προγεγενημένων, ὧν καὶ Πυθαγόρας ὁ Σάμιος εἰς ἔστιν· ὃς ἀφαιόμενος εἰς Αἴγυπτον, καὶ μυχθητῆς ἐκείνων γένομενος, τὴν τε ἄλλην φιλοσοφίαν πρῶτος εἰς τοὺς Ἕλληνας ἐκόμισε, καὶ περὶ τὰς θυσίας τε καὶ τὰς ἀγιστείας τὰς ἐν τοῖς ἱεροῖς ἐπιφανέστερον τῶν ἄλλων ἐσπούδασεν· ἡγούμενος, εἰ καὶ μηδὲν αὐτῷ διὰ ταῦτα πλεῖον γίγνεται παρὰ τῶν θεῶν, ἀλλὰ παρὰ γε τοῖς ἀνθρώποις ἐκ τούτων μάλιστα ἂν εὐδοκίμῃσιν. Ὅπερ αὐτῷ καὶ συνέβη· τοσοῦτον γὰρ εὐδοκίαν τοὺς ἄλλους ὑπερέβαλεν, ὥστε καὶ τοὺς νεωτέρους ἅπαντας ἐπιθυμεῖν αὐτοῦ μαθητὰς εἶναι, καὶ τοὺς πρεσβυτέρους ἥδιον ὀρεῖν τοὺς παῖδας τοὺς αὐτῶν, ἐκείνῳ συγγιγνομένους, ἢ τῶν οἰκείων ἐπιμε-

1. ἐν τοῖς φανεροῖς e Bav. et Med. recepi; reliquae ἐν omittunt. 4. 5. βεβχίως ἔσεσθαι WOLF. et Auger. e Wolfii coniectura; vett. et Steph. βεβχιώσεσθαι; Bav. βεβχιώσασθαι. 13. τοὺς a Bav. abest. 13. καὶ περὶ τὰς θυσίας Steph. et Auger.; vett. et WOLF. καὶ τὰς περὶ τὰς θυσίας; Bav. καὶ τὰ περὶ τὰς θυσίας. 22. τῶν οἰκείων: rei familiaris.

ad omnia principum edicta observanda assuefaceret et in manifestis rebus tentaret, quid illa de occultis sentiret, ille quoque multa contenta apud nos animalia coli iussit. (11.) Sanctitatem Aegyptiorum, de qua plura adhicere possem, imprimis perspexit Pythagoras, qui tum reliquam philosophiam ex Aegypto huc transtulit, tum consecrationibus

λουμένους. Καὶ τοῦτοις οὐχ οἷόν τε ἀπιστεῖν· ἔτι γὰρ καὶ νῦν τοὺς προσπείουμένους ἐκείνου μαθητὰς εἶναι, μᾶλλον σιγῶντας θαυμάζομεν, ἢ τοὺς ἐπὶ τῇ λέγειν μεγίστην δόξαν ἔχοντας.

12. Ἴσως ἂν οὖν τοῖς εἰρημένοις ἀπαντήσεται, ὅτι τὴν μὲν χώραν καὶ τοὺς νόμους, καὶ τὴν εὐσέβειαν, ἔτι δὲ καὶ τὴν φιλοσοφίαν ἐπαινῶ τῶν Λίγυπτιῶν· ὡς δὲ θούτων αἴτιος ἦν, ὃν ὑπέθεμην, οὐδὲ μίαν ἔχω λέγειν ἀπόδειξιν.

13. Ἐγὼ δ' εἰ μὲν ἄλλος τίς μοι τὸν τρόπον τοῦτον ἐπέπληττεν, ἡγούμην ἂν αὐτὸν πεπαιδευμένως ἐπιτιμᾶν· σοὶ δ' οὐ προσήκει ταύτην ποιεῖσθαι τὴν ὑπόληψιν. Βουληθεὶς γὰρ Βούσιριν εὐλογεῖν, προεῖλου λέγειν, ὡς τὸν τε Νεῖλον περὶ τὴν χώραν περιέρρηξε, καὶ τῶν ξένων τοὺς εἰσαφικνουμένους κατήσθιεν· ὡς δὲ ταῦτ' ἐποίησεν, οὐδὲ μίαν πίστιν εἴρηκας. Καίτοι πῶς οὐ καταγέλαστόν ἐστι, ταῦτα παρὰ τῶν ἄλλων ἀπαιτεῖν, οἷς αὐτὸς μὴδὲ κατὰ μικρὸν κεχρημένος τυγχάνεις; ἀλλὰ τοσούτῳ πλεόν ἡμῶν ἀπέχεις τοῦ πιστὰ λέγειν, ὅσον ἐγὼ μὲν οὐδενὸς αὐτὸν αἰτιῶμαι τῶν ἀδυνάτων, ἀλλὰ νόμων καὶ

10. 11. τὸν τρόπον τοῦτον: *hoc modo*. 19. τοσούτῳ πλεόν *Wolf*. *introduxit Augeriusque secutus est*. *Lectio-nem confirmat Bav.; vett. et Steph. τοσούτον πλέον.*
20. ὅσον. *Bav. ὅσω.* 21. αἰτιῶμαι, *i. e. αἴτιον εἶ-ναι λέγω. Wolf.*

in templis et sacrificiis illorum tantopere studuit, ut omnes Graecos nominis celebritate antecelleret et ut eius discipulos magis admiremur tacentes quam eloquentiae gloria praestantissimos. (12.) Quodsi vero omnium harum re-rum, quas laudavi, Busiridem esse auctorem, demonstrari posse negas, (13.) ego tibi haec non licere contendo, quum et ipse tuas de illo narrationes non probes, et talia illi tribuas, quae neque in hominum imbecillitatem neque mansuetudinem cadant. Deinde etiam si mea tuaque falsa

πολιτείας, αἱ περ εἰσὶ πράξεις τῶν ἀνδρῶν τῶν καλῶν καὶ ἀγαθῶν· σὺ δὲ τοιούτων δημιουργὸν ἀποφαίνεις, ὧν οὐδέτερον οὐδεὶς ἐν ἀνθρώπων ποιήσειεν, ἀλλὰ τὸ μὲν τῆς τῶν θηρίων ὁμότητος, τὸ δὲ τῆς τῶν θεῶν δυνάμεως ἔργον ἐστίν. Ἐπειτ' εἰ καὶ τυγχάνομεν ἀμφοτέρωι τὰ ψευδῆ λέγοντες, ἀλλ' οὖν ἐγὼ μὲν τούτοις κέχρημαι τοῖς λόγοις, οἷς περ χρὴ τοὺς ἐπαινοῦντας, σὺ δ' οἷς προσήκει τοὺς λοιδοροῦντας· ὥστ' οὐ μόνον τῆς ἀληθείας αὐτῶν, ἀλλὰ καὶ τῆς ἰδέας ὅλης, δι' ἧς εὐλογεῖν δεῖ, φαίνειν διημαρτηκώς.

14. Χωρὶς δὲ τούτων, εἰ δεῖ τῶν σῶν ἀπαλλαγέντα, τὸν ἑρᾶν λόγον ἐξετάζειν, οὐδεὶς ἂν αὐτῷ δικαίως ἀπιστήσειεν. Εἰ μὲν γὰρ ἄλλος τις ἦν φανερός ὁ ταῦτα πράξας, ἃ ἐγὼ φημί γεγενῆσθαι δι' ἐκεῖνον, ὁμολογῶ λίαν εἶναι, τολμηρός, εἰ περὶ ὧν ἅπαντες ἐπίστανται, περὶ τούτων μεταπείθειν ἐπιχειρῶ. Νῦν δ' ἐν κοινῷ τῶν πραγμάτων ὄντων, καὶ δοξάσαι δεόν περὶ αὐτῶν, τίνα ἂν τις τῶν ἐκεί καθαρτώτων, ἐκ τῶν εἰκότων σιοπούμενος, αἰτιώτερον εἶναι νομίσσειεν, ἢ τὸν ἐκ Ποσειδῶνος μὲν γεγόνота, πρὸς δὲ μητρὸς ἀπὸ Διὸς ὄντα, μεγίστην δὲ δύναμιν τῶν κατ' αὐτὸν κτησάμενον, καὶ παρὰ τοῖς ἄλλοις ὀνομαστότατον γεγεννημένον; οὐ γὰρ δὴ

4. τὸ μὲν ad τὸ κατεσθλεῖν τοὺς ξένους, 4. τὸ δὲ ad τὸ περιεῖναι τῇ χώρᾳ τὸν Νεῖλον spectat. 14. ἀπιστήσκειν. Bav. perperam ἀποστήσειεν. 18. ἐν κοινῷ τῶν πραγμάτων ὄντων: *quum res in communi sint*, i. e. *quum nihil certi hisce de rebus constet, quam alius alia de iis suspicari possit.* 19. δέον pro θέοντες. Wolf.

sint, ego tamen illum laudo, tu contra vituperas, ideoque dupliciter peccas. (14.) Quae ego profero, verosimilia sunt; siquidem receptorum illic institutorum praeter Bufiridem, Neptuneo et Lybia ortum, nemo auctor esse possit.

που τοὺς ἅπασι τούτοις ἀποκλεισμένοις προσφέρει μᾶλλον, ἢ ἐκεῖνον, τηλικούτων ἀγαθῶν εὐεργέτην γεγενησθαι.

15. Καὶ μὲν δὴ καὶ τοῖς χυρτοῖς ῥαδίως ἂν τὰς τοὺς λόγους τοὺς τῶν λοιδορούντων ἐκεῖνον, ψευδεῖς ὄντας ἐπιδείξειεν· οἱ γὰρ αὐτοὶ τῆς Βουσίριδος ξενικτονίας κατηγοροῦσι, καὶ φασὶν αὐτὸν ὑφ' Ἡρακλέους ἀποθανεῖν· ὁμολογεῖται δὲ παρὰ πάντων τῶν λογοποιῶν, Περσέως τοῦ Διὸς καὶ Δανάης Ἡρακλέα μὲν εἶναι τέτρασι γενεαῖς νεώτερον, Βούσιριν δὲ πλεον ἢ διακοσίοις ἔτεσι πρεσβύτερον. Καίτοι τὸν βουλούμενον διαλύσασθαι τὰς ὑπὲρ ἐκείνου διαβολάς, πῶς οὐκ ἄτοπὸν ἔστι ταύτην τὴν πίστιν παραλιπεῖν, τὴν οὕτως ἐναργῆ, καὶ τηλικαύτην δύναμιν ἔχουσαν;

16. Ἀλλὰ γὰρ οὐδὲν σοι τῆς ἀληθείας ἐμέλησεν, ἀλλὰ ταῖς τῶν ποιητῶν βλασφημίαις ἐπηκολούθησας, οἱ δεινότερα μὲν πεποιηκότας καὶ πεπονθότας ἀποφαίνουσι τοὺς ἐκ τῶν ἀθανάτων γεγονότας, ἢ τοὺς ἐκ τῶν ἀνθρώπων τῶν ἀνοσιωτάτων, τοιούτους δὲ λόγους περὶ αὐτῶν τῶν θεῶν εἰρήκασιν, οὓς οὐδεὶς ἂν περὶ τῶν ἐχθρῶν τολμήσειεν εἰπεῖν· οὐ γὰρ μόνον κλοπὰς καὶ μοιχείας, καὶ παρὰ ἀνθρώποις

2. Pro εὐεργέτην Retberg. l. c. legit εὐρετήν. At quum quivis εὐρετῆς soleat quoque esse εὐεργέτης, nihil mutandum cenleo. 10. τέτρασι. Bav. τέταρσι. 13. πίστιν: argumentum.

(15.) Denique rationi temporum non congruunt, quæ Buisiridi obiciuntur. Ab Hercule illum propter caecos hospites occisum esse dicunt, etsi constat, Herculem quatuor aetatibus illo iuniorem fuisse, quod a te neglectum esse valde miror. (16.) Sed nulla tu veritatis ratione habita poetarum maledicta secutus es, qui de diis immortalibus eorumque filiis tales fabulas commenti sunt, quales nemo

θητείας αὐτοῖς ὠνείδισαν, ἀλλὰ καὶ παιδῶν βρώσεις, καὶ πατέρων ἐκτομᾶς, καὶ μητέρων συνουσίας, καὶ πολλὰς ἄλλας ἀνομίας ἐλκοποιήσαν κατὰ τούτων ὑπὲρ ὧν τὴν μὲν ἀξίαν δίκην οὐκ ἔδοσαν, οὐ μὴν ἀτιμότεροί γε διέφυγον, ἀλλ' οἱ μὲν αὐτῶν πλανῆται, καὶ τῶν καθ' ἡμέραν ἐνδεεῖς κατέστησαν, οἱ δ' ἐτυφλώθησαν, ἄλλοι δέ· φεύγοντες τὴν πατρίδα, καὶ τοῖς οἰκείοις πολεμοῦντες, ἅπαντα τὸν χρόνον διετέλεσαν, Ὀρφεὺς δέ, ὁ μάλιστα τῶν τοιούτων λόγων ἀψάμενος, διασπασθεὶς τὸν βίον ἐτελεύτησεν· ὥστ', ἂν σωφρονῶμεν, οὐ μιμησόμεθα τοὺς λόγους τοὺς ἐκείνων, οὐδὲ περὶ μὲν τῆς ἀλλήλων κακηγορίας νομοθετήσομεν, τῆς δ' εἰς τοὺς θεοὺς παρρησίας ὀλιγωρήσομεν, ἀλλὰ φυλαξόμεθα, καὶ νομιζόμεν ὁμοίως τοὺς τε λέγοντας τὰ τοιαῦτα πλημμελεῖν, καὶ τοὺς πιστεύοντας αὐτοῖς.

17. Ἐγὼ μὲν οὖν, οὐχ ὅπως τοὺς θεοὺς, ἀλλ' οὐδὲ τοὺς ἐξ ἐκείνων γεγονότας, οὐδὲ μιᾶς ἡγῶμαι κακίας μετασχεῖν, ἀλλ' αὐτούς τε τὰς πάσας ἔχοντας ἀρετὰς φῦναι, καὶ τοῖς ἄλλοις τῶν καλλίστων ἐπιτηδευμάτων ἡγεμόνας καὶ διδασκάλους γενέσθαι. Καὶ γὰρ ἄλογον, εἰ τῆς μὲν ἡμετέρας εὐπαιδίας εἰς τοὺς θεοὺς τὴν αἰτίαν ἀναφέρομεν, τῆς δὲ σφετέ-

11. σωφρονῶμεν. Bav. vitioso φρονῶμεν. 12. κακηγορίας e Wolfii coniectura recepit Auger. cum Battieo; Bav., vet., Wolf. et Steph. κατηγορίας. Utrumque inter se esse permutatum docet Segaar. l. c., p. 95.

in suos inimicos dicere audeat. Pro quibus, quum poenae, etsi non meritas, dederint, istorum deliramenta, si sapimus, non imitamus, cogitantes; eos, qui talia credunt et dicunt, eadem delinquere. (17.) Ego igitur non tantum deos, sed et illorum filios a quovis scelere alienos esse puto, aliisque ad optima quaeque duces et magistros esse. Quoniam

ρας αὐτῶν μηδὲν αὐτοὺς φροντίζειν νομίζομεν. Ἄλλ' εἰ μὲν ἡμῶν τις τῆς τῶν ἀνθρώπων φύσεως καταστῇ κύριος, οὐ δ' ἂν τοὺς οἰκέτας ἔασειεν εἶναι πονηροὺς· ἐκείνων δὲ οὐ καταγινώσκοιμεν, εἰ τοὺς ἐξ αὐτῶν γεγονότας περιῖδοιεν, οὕτως ἀσεβεῖς καὶ παρανόμους ὄντας; καὶ σὺ μὲν οἶει καὶ τοὺς μηδὲν προσήκοντες, ἂν σοι πλησιάσωσι, βελτίστους ποιῇσιν, τοὺς δὲ θεοὺς οὐδὲ μίαν ἡγῇ τῆς τῶν παιδῶν ἀρετῆς ἔχειν ἐπιμέλειαν; Καί τοι κατὰ τὸν σὸν λόγον, δυοῖν τοῖν αἰσχίστοιν οὐ διαμαρτάνουσιν· εἰ μὲν γὰρ μηδὲ βούλονται χρηστοὺς αὐτοὺς εἶναι, χείρους εἰσὶ τῶν ἀνθρώπων τὴν διάνοιαν, εἰ δὲ βούλονται μὲν, ἀποροῦσι δὲ ὅπως ποιήσωσιν, ἐλάττω τῶν σοφιστῶν τὴν δύναμιν ἔχουσιν.

18. Πολλῶν δ' ἐνότων εἶπεῖν, ἐξ ὧν ἂν τις καὶ τὸν ἔπαινον καὶ τὴν ἀπολογίαν μηκύνειεν, οὐχ ἡγοῦμαι δεῖν μακρολόγεῖν· οὐ γὰρ ἐπίδειξεν τοῖς ἀλλοῖς ποιούμενος, ἀλλ' ὑποδείξαι σοι βουλόμενος, ὡς χρὴ τούτων ἐμᾶτερον ποιεῖν, διείλεγμαί περὶ αὐτῶν, ἐπεὶ τὸν τε λόγον ὃν συνέγραψας, οὐκ ἀπολογίαν ὑπὲρ Βουσίριδος, ἀλλ' ὁμολογίαν τῶν ἐγκαλουμένων

2. τῆς in Steph. desideratur. Sed ita legendum esse, Steph. in Annotatt. annotat. 10. οὐ διαμαρτάνουσι: non ab-
σηπ, vel ἐνοχοὶ εἰσι, ut Wolf. explicat.

vero homines nos sobolis prosperitatem diis acceptam re-
ferimus, nostrosque liberos probos esse optamus eosque ta-
les reddere possumus, absurdum esset, credere, deos nullam
prorsus suorum liberorum curam gerere, eosque ex sese ge-
nitos adeo pravos et impios esse sinere. Quod si eosdem bo-
nos esse nolunt, deteriore sunt quam homines ingenio, si
nequeunt, minore sunt quam sophistae, qui discipulos emen-
dant, potentia instructi. (18.) Equidem laudationem et
defensionem Busridis facile dilatare possem, sed haec suf-

δικαίως ἂν τις εἶναι νομίσειεν. Οὐ γὰρ ἀπολύεις αὐτὸν τῶν ἁμαρτιῶν, ἀλλὰ ἀποφαίνεις, ὡς καὶ τῶν ἄλλων τινὲς ταῦτα πεποιήκασι, ῥαθυμοτάτην τοῖς ἁμαρτάνουσιν εὐρίσκων καταφυγὴν. Εἰ γὰρ τῶν μὲν ἀδικημάτων οὐ ῥάδιον εὑρεῖν, ὃ μήπω τυγχάνει γεγενῆμενον, τοὺς δὲ ἐφ' ἐκάστοις αὐτῶν ἀλισκομένους, μηδὲν ἡγοίμεθα δεινὸν ποιεῖν, ὅτ' ἂν ἕτεροι ταῦτα φαίνωνται διαπεπραγμένοι· πῶς οὐκ ἂν καὶ τὰς ἀπολογίας ἔπασι ῥαδίας ποιήσαιμεν, καὶ τοῖς βουλομένοις εἶναι πονηροῖς πολλὴν ἐξουσίαν κατασκευάσαιμεν;

19. Μάλιστα δ' ἂν κατιδοῖς τὴν εὐήθειαν τῶν εἰρημένων, ἐπὶ σαυτοῦ θεωρήσας· ἐνθυμήθητι γάρ, εἰ, μεγάλων καὶ δεινῶν αἰτιῶν περὶ σέ γεγονυῶν, τοῦτον τίς σοι τὸν τρόπον συνείποι, πῶς ἂν διαθεῖης; ἐγὼ μὲν αἰδ' ὅτι πολὺ μᾶλλον αὐτὸν μισήσεις, ἢ τοὺς κατηγοροῦντας. Καίτοι πῶς οὐκ αἰσχρὸν, τοιαύτας ὑπὲρ τῶν ἄλλων ποιῆσθαι τὰς ἀπολογίας, ἐφ' αἷς ὑπὲρ σαυτοῦ λεγομέναι· μάλιστ' ἂν ἐργισθεῖης;

20. Σκέψαι δὲ καὶ κείνο, καὶ διέλθε πρὸς αὐτόν. Ἐπὶ τῇ τῶν σοι συνόντων ἐπαρθείῃ παιδῷ, ἃ σὺ τυγχάνεις εὐλογῶν, πῶς οὐκ ἂν ἀθλιώτατος εἴῃ, καὶ τῶν ὄντων καὶ τῶν πώποτε γεγεννημένων; Ἄρ' οὖν

6. ἀλισκομένους: convictos, condemnatos.

7. θεινόν

ποιεῖν, i. e. ἀδικεῖν et παρνομεῖν.

22. ἐπαρθείῃ

e Bavi. recepi; editi omnes ἐπαρθείῃ.

ficiant, quum non ostendendi mei, sed erudiendi tui causa, quomodo laudatio et apologia conficiendae sint, haec scripserim; nam tua oratio non defensio, sed criminum confessio rectius nominanda est. (19.) Tecum velim reputes, si ipse ad istum modum defendere, quem tu animam erga defenforem habiturus sis! (20.) Deinde con-

χρὴ τοιούτους λόγους συγγράφειν, οἷς τοῦτο προσ-
έσται μέγιστον ἀγαθόν, ἢ μηδένα πείσαι τῶν ἀκου-
σάντων δυνήθῶσιν.

21. Ἀλλὰ γὰρ ἴσως ἂν εἴποις, ὥς οὐδὲ σὲ τοῦ-
το παρέλαθεν, ἀλλ' ἐβουλήθης τοῖς φιλοσόφοις πα-
ράδειγμα καταλιπεῖν, ὥς χρὴ περὶ τῶν αἰσχυρῶν
αἰτιῶν καὶ δυσχερῶν πραγμάτων ποιεῖσθαι τὰς ἀπο-
λογίας. Ἀλλ' εἰ καὶ πρότερον ἠγνόεις, οἶμά σοι
πῦν γεγενῆσθαι φανερόν, ὅτι πολὺ θάττον ἂν τις
σωθεῖη, μηδὲν φθνεγξάμενος, ἢ τοῦτον τὸν τρόπον
ἀπολογησάμενος. Καὶ μὲν δὴ καὶ τοῦτο δῆλον, ὅτι
τῆς φιλοσοφίας ἐπικήρως διακειμένης, καὶ φθονομέ-
νης, διὰ τοὺς τοιούτους τῶν λόγων ἐτι μᾶλλον αὐτὴν
μισήσουσιν.

22. Ἦν οὖν μοι πείθῃ, μάλιστα μὲν οὐ ποιή-
σεις τοῦ λοιποῦ πονηρὰς ὑποθέσεις, εἰ δὲ μή, τοιαῦ-
τα ζητήσεις λέγειν, ἐξ ὧν μὴτ' αὐτὸς χεῖρων εἶναι
δόξεις, μῆτε τοὺς μιμουμένους λυμανῇ, μῆτε σὴν
περὶ τοὺς λόγους παῖδουσιν διαβαλεῖς.

23. Καὶ μὴ θαύμαζε, εἰ, νεώτερος ὢν, καὶ μη-
δὲν σοι προσήκων, οὕτω προχειρῶς ἐπιχειρῶ σε νου-

9. γεγενῆσθαι. Βαν. γενῆσθαι. 10. σωθεῖη: *faceret*,
ut *absolveretur*. 12. ἐπικήρως: *calamitose*, *fataliter*.

14. μισήσουσιν. Βαν. μίσουσιν. 16. πονηρὰς. Βαν.

τὰς πονηρὰς. 19. διαβαλεῖς *editi omnes*; Βαν. δια-
βάλης.

lides, quam noxia eiusmodi sit oratio, quae auditorum
quempiam infelicem reddere possit! (21.) At si te hac

oratione demonstrare voluisse ais, quomodo oporteat foeda
crimina purgare, intelliges nunc, melius esse tacere, quam
hac ratione quemquam defendere, praesertim quum eiusmodi
orationibus arti oratoriae maxima invidia contrahatur.

(22.) In posterum igitur talia improba argumenta ne tra-
ctes te rogo, (23.) neque mireris, si ego te iunior,

θεταιν· ἡγοῦμαι γάρ, οὐ τῶν πρεσβυτάτων, οὐδὲ
τῶν οἰκειοτάτων, ἀλλὰ τῶν πλείστα εἰδότην καὶ
βουλομένων ὠφελεῖν, ἔργον εἶναι περὶ τῶν τοιούτων
συμβουλεύειν.

nec ulla' necessitudine tecum coniunctus monere instituerim,
quum de eiusmodi rebus consilia dare eorum sit, qui et
plurima sciant et prodesse velint.

XII.

ΙΣΟΚΡΑΤΟΥΣ ΠΑΝΑΘΗΝΑΙΚΟΣ.

Νεώτερος μὲν ὢν, προηρούμην γράφειν τῶν λόγων οὐ τοὺς μυθώδεις, οὐδὲ τοὺς τερατείαις καὶ ψευδολογίας μεστούς, (οἷς οἱ πολλοὶ μᾶλλον χαίρουσιν, ἢ τοῖς περὶ τῆς αὐτῶν σωτηρίας λεγομένοις,) οὐδὲ τοὺς τὰς παλαιᾶς πράξεις, καὶ τοὺς πολέμους τοὺς Ἑλληνικοὺς ἐξηγουμένους, (καίπερ εἰδὼς δικαίως αὐτοὺς ἐπαινούμενους,) οὐδ' αὖ τοὺς ἀπλῶς εἰρῆσθαι δοκοῦντας, καὶ μηδὲ μιᾶς κοσμιότητος μετέχοντας, (οὓς οἱ δεινοὶ περὶ τοὺς ἀγῶνας παραινοῦσι τοῖς νεωτέροις μελετᾶν, εἰπερ βούλονται πλεόν ἔχειν τῶν ἀντιδίκων,) ἀλλὰ πάντας τούτους ἑάσας, περὶ ἑκείνους ἐπραγματεύομην, τοὺς περὶ τῶν συμφερόντων τῇ τε πόλει, καὶ τοῖς ἄλλοις Ἑλλήσι συμβουλευόντας, καὶ πολλῶν μὲν ἐνθυμημάτων γέμοντας, οὐκ ὀλίγων δ' ἀντιθέσεων καὶ παρισώσεων, καὶ τῶν ἄλλων ἰδεῶν τῶν ἐν

Verfu 1. τῶν λόγων. Bav. vitioſe τὸν λόγον. 2. τερατείας. Conf. Helenae Enc., p. 337, v. 17. 15. παρισώσεων: *membrorum in oratione aequalium vel parium*. Bav. perperam παρισώσεων.

ARGUMENTUM.

(Cap. 1.) (*Prooemium.*) Quum iunior essem, orationes meas, praecipue de iis, quae tum Atheniensium civitati tum Graecis in universum salutaria essent, scriptas, multis

ταῖς ῥητορείαις διαλαμπουσῶν, καὶ τοὺς ἀκούοντας ἐπισημαίνεσθαι καὶ θορυβεῖν ἀναγκαζουσῶν· νῦν δ' οὐδ' ὅπως οὖν τοὺς τοιοῦτους. Ἡγοῦμαι γάρ, οὐχ ἀρμόττειν, ὥτε τοῖς ἔτεσι τοῖς ἐννεήκοντα καὶ τέσσαρσιν, ὧν ἐγὼ τυγχάνω γεγονώς, οὐδ' ὅλως τοῖς ἤδη πολιὰς ἔχουσιν, ἐκεῖνον τὸν τρόπον ἔτι λέγειν, ἀλλ' ὡς ἅπαντες μὲν ἂν ἐλπίσειαν ἢ βουλευθεῖεν, οὐδεὶς δ' ἂν δυνηθεῖν ῥαδίως, πλὴν τῶν πονεῖν ἐθελόντων, καὶ σφόδρα προσεχόντων τὸν νοῦν. Τούτου δ' ἕνεκα ταῦτα προεῖπον, ἵν' ἦν τισιν ὁ μέλλων λόγος λεχθήσεσθαι, μαλακώτερος ὢν φαίνεται τῶν πρότερον ἐκδεδομένων, μὴ παραβάλλωσι πρὸς τὴν ἐκείνων ποικιλίαν, ἀλλὰ πρὸς τὴν ὑπόθεσιν αὐτὸν κρίνωσι τὴν ἐν τῷ παρόντι δεδοκίμασμένην.

2. Διαλέξομαι δὲ περὶ τῶν τῇ πόλει πεπραγμένων, καὶ περὶ τῆς τῶν προγόνων ἀρετῆς, οὐκ ἀπὸ τούτων ἀρχάμενος, ἀλλὰ ἀπὸ τῶν ἐμοὶ συμβεβηκότων· ἐντεῦθεν γὰρ οἶμαι μᾶλλον κατεπεῖγεῖν.

2. ἐπισημαίνεσθαι, i. e., ut Wolf. explicat, ἐπαινεῖν, ἐπιφωνεῖν. 3. οὐδ' ὅπως οὖν: *neutiquam*. Post τοιοῦτους supple μελετῶ seu προκίροῦμαι. 7. Pro ἡ coniicio εἰ: *si modo velint*. 12. ἐκδεδομένων Wolf. e coniectura in textu posuit eumque Steph. et Auger. secuti sunt; Bav. et vet. δεδομένων, quod in significatione consueta: *tradere, offerre*, non reiiciendum videtur, quamvis exemplis careat. 13. ποικιλίαν: *varietatem, ornamenta elocutionis*. 14. δεδοκίμασμένην: *electum, exquisitam* (argumentum.) 18. ἐντεῦθεν γὰρ οἶμαι μᾶλλον κατεπεῖγεῖν. Ad ἐντεῦθεν supple ἀρχασθαι ei verte: *hinc enim ordiri magis necessarium puto*.

rhetoricis figuris ornavi; sed eiusmodi ornamenta nonagenario mihi non conveniunt, simplicitas potius, quae imitatu facillima videatur, huic aetati apta est, ideoque lectores rogo, ne quem in superioribus ornatum, eundem in hac oratione quaerant, sed potius rem ipsam, quam mihi proposui, considerent. (2.) Disseram vero de Atheniensium

3. Πειρώμενος γὰρ ἀναμαρτήτως ζῆν καὶ τοῖς ἄλλοις ἀλύπως, οὐδένα διαλέλοιπα χρόνον, ὑπὸ μὲν τῶν σοφιστῶν τῶν ἀδοκίμων καὶ πονηρῶν διαβαλλόμενος, ὑπ' ἄλλων δὲ τινῶν οὐχ οἷός εἰμι γιγνωσκόμενος, ἀλλὰ τοιοῦτος ὑπολαμβάνόμενος, αἶον ἂν παρ' ἐτέρων ἀκύνωσιν. Βούλομαι οὖν προδιαλεχθῆναι περὶ τε ἐμαυτοῦ, καὶ περὶ τῶν οὕτω πρὸς με διακειμένων, ἵν', ἥν πῶς οἷός τε γίνωμαι, τοὺς μὲν παύσω βλασφημοῦντας, τοὺς δὲ εἰδέναι προήσω, περὶ ᾧ προαιρούμενος τυγχάνω διατρίβειν· ἥν γὰρ ταῦτα τῷ λόγῳ δυνήθω διοικῆσαι κατὰ τρόπον, ἐλπίζω τὸν ἐπίλοιπον χρόνον αὐτὶς τε ἀλύπως διάξειν, καὶ τῷ λόγῳ τῷ μέλλοντι ῥηθήσεσθαι, τοὺς παρόντας μᾶλλον προσέξειν τὸν νοῦν.

4. Οὐκ ἐκνήσω δὲ κατειπεῖν, οὔτε νῦν τὴν γενομένην ἐν τῇ διανοίᾳ μου ταραχὴν, οὔτε τὴν ἀτοπίαν, ἥν ἐν τῷ παρόντι τυγχάνω γιγνώσκων, οὔτε εἴ τι πράττω τῶν δεόντων. Ἐγὼ γὰρ μετεσχηκὼς τῶν

4. οὐχ οἷός εἰμι γιγνωσκόμενος. Bav. οὐχ οἷός τ' εἰμι γιγνωσκόμενος. 8. γίνωμαι. Bav. γένωμαι. 11. διοικῆσαι: *exponere*.

15. νῦν ante γενομένην Wolf. tamquam supervacaneum delendum censet. 16. ταραχῇ — ἀτοπίαν: *perturbationem — absurditatem* in eo sitam,

quod in tantis bonis a natura sibi donatis, fortunam propter pauca quaedam vitia culpet. 18. τῶν δεόντων Wolf. legendum suspicatur: τῶν οὐ δεόντων, quod Auger. mutat tantum οὐ in μή, recepit; at male, credo. Sen-

sus: neque mala, neque bona tacebo. Πράττειν autem

rebus gestis nostrorumque maiorum virtutibus. (3.) Sed ut improborum quorundam et obscurorum sophistarum, quos minime laesi, maledicta reprimam, ceterisque, qui me ex fama tantum noverunt, ostendam, quibus in studiis versari decreverim, et de me ipso et de calumniatoribus meis pauca praefari necessarium puto. (4.) Mala non minus quam bona candide profitebor. Maximis quamvis ho-

μεγίστων ἀγαθῶν, ὧν ἅπαντες ἂν εὐζαίνοτο μεταλαβεῖν, πρῶτον μὲν τῆς περὶ τὸ σῶμα καὶ τὴν ψυχὴν ὑγείας, οὐχ ὡς ἐτυχεν, ἀλλ' ἐναμίλλως τοῖς μάλιστα περὶ ἑκάτερον τούτων ἡτύχηκίσιν· ἔπειτα τῆς περὶ τὸν βίον εὐπορίας οὕτως, ὥστε μηδεὶς πώποτε ἀπορῆσαι τῶν μετρίων, μηδ' ὧν ἄνθρωπος ἂν, νοῦν ἔχων, ἐπιθυμήσειεν· ἔτι δὲ τοῦ μὴ τῶν καταβεβλημένων εἰς εἶναι, μηδὲ τῶν κατημελημένων, ἀλλ' ἐκείνων, περὶ ὧν οἱ χαριέστατοι τῶν Ἑλλήνων καὶ μνησθεῖεν ἂν, καὶ διαλεχθεῖεν ὡς σπουδαίων ὄντων. Τούτων ἀπάντων μοι συμβεβηκότων, τῶν μὲν ὑπερβαλλόντως, τῶν δ' ἐξαρκούντως, οὐκ ἀγαπῶ ζῶν ἐπὶ τούτοις, ἀλλ' οὕτω μοι τὸ γῆρας ἐστὶ δυσάρεστον, καὶ μικρολόγον, καὶ μεμψίμοιρον, ὥστε πολλάκις ἤδη τὴν μὲν φύσιν τὴν ἐμαυτοῦ κατεμεμψάμην, ἥς οὐδεὶς ἄλλος καταπεφρόνηκε, καὶ τὴν τύχην ὠδυράμην, ταύτῃ μὲν οὐδὲν ἔχων ἐγκαλεῖν ἄλλο, πλὴν ὅτι περὶ τὴν φιλοσοφίαν, ἣν προειλόμην, ἀτυχίαι τινές μοι καὶ συκοφαντίαι γεγόνασι, τὴν δὲ

τὰ δίδοντα h. l. significat: *felicem esse*. Laudat scilicet corporis animique sanitatem, vituperat morositatem et insanietatem. 5. τῆς περὶ. Med. vitiose τῆς περὶ. 5. οὕτως ante ὥστε Wolf. pro supplemento scholiastae habet. 7. 8. τοῦ μὴ — εἰς εἶναι. Repete μετεσχηκώς. 9. οἱ χαριέστατοι: *elegantissimi, gratiosissimi*. 11. 12. τῶν μὲν ὑπερβαλλόντως, τῶν δ' ἐξαρκούντως. Prius ad sanitatem, posterius ad rem familiarem spectat. 18. 19. πλὴν ὅτι περὶ τὴν φιλοσοφίαν. — ἀτυχίαι τινές μοι καὶ συκοφαντίαι γεγόνασι: *nisi quod meum philosophiae studium casus quidam adversi et malitiae (fortune) interpellarunt*.

minum bonis, i. e. animi et corporis sanitate haud vulgari, donatus sum, nec re familiari, quae sufficiat, careo, nec gloria quaedam mihi deest; senectus tamen mea morosa, pusilla, querula, ingenio ad res gerendas infirmiori et ad

Φύσιν εἰδώς, πρὸς μὲν τὰς πράξεις ἀρρώστειαν, καὶ μαλακωτέραν οὖσαν τοῦ δένοντος, πρὸς δὲ τοὺς λόγους οὐ τελείαν, οὔτε πανταχῇ χρησίμην, ἀλλὰ δοξάζεται μὲν περὶ ἐκάστου τὴν ἀλήθειαν μᾶλλον δυναμένην τῶν εἰδέναι φασικόντων, εἰπεῖν δὲ περὶ τῶν αὐτῶν τούτων ἐν συλλόγῳ πολλῶν ἀνθρώπων, ἀπασῶν, ὡς ἔπος εἰπεῖν, ἀπολελειμμένην. Οὕτω γὰρ ἐνδεὲς ἀμφοτέρων ἐγενόμην τῶν μεγίστην δύναμιν ἔχόντων παρ' ἡμῖν, Φωνῆς ἱκανῆς, καὶ τόλμης, ὡς οὐκ οἶδ' εἴ τις ἄλλος τῶν πολιτῶν· ὧν οἱ μὴ τυγχόντες ἀτιμότεροι γίνονται πρὸς τὸ μὴ δοκεῖν ἀξιότιμος εἶναι, τῶν ὀφειλόντων τῷ δημοσίῳ· τοῖς μὲν γὰρ ἐκτίσειν τὸ καταγνώσθην, ἐλπίδες ὑπείσιν, οἱ δ' οὐδὲ ποτ' ἂν τὴν φύσιν μεταβάλοιεν.

5. Οὐ μὲν ἐπὶ τούτοις ἀθυμήσας περιεῖδον ἑμαυτὸν ἄδοξον, οὐδ' ἄφανῃ παντάπασι γεγόμενον,

1. Pro εἰδώς Wolf. egregie coniecit εἰληφώς, quod contextus postulat. 3. οὐ τελείαν Wolf. pro vet. lectione: οὔτε τελείαν, e. coniectura recepit, eumque Steph. et Auger., ut solent, sunt secuti. 6. Post συλλόγῳ in Bav. legitur παρέχουσιν; in vet. idem post πολλῶν; Auger. illud posuit post εἰπεῖν δέ; Wolf. tamquam suppositivum reiecit. 6. ἀπασῶν. Bav. ἀπασῶν τῶν φύσεων, quod posterius in vulgata suppleri debet. 9. παρ' ἡμῖν: apud nos Athenienses, uti sequentia docent. 11. Pro ἀτιμότεροι Retberg. legere vult ἀθυμότεροι et paullo post πρὸς τῷ retinendum putat ac vertendum: praeterquam quod. 11. πρὸς τὸ, uti Wolf. coniecit in Castigatt., e Bav. revocavi, quod et fecit Auger. e Cod. N.: vulgo πρὸς τῷ; Wolf. mavult tamen in Annotatt. πρὸς τὸ δοκεῖν, quod vix intelligo, quamvis explicat.

eloquentiam imperfectiori, audaciaeque et vocis vehementioris inopia, quae duae res apud Athenienses plurimum possunt, minime est contenta. (5.) Non tamen propterea abiecto animo commisi, ut prorsus inglorius et obscurius vi-

ἀλλ' ἐπεὶ τοῦ πεπολιτεῦσθαι διήμαρταν, ἐπὶ τὸ φιλοσοφεῖν καὶ πονεῖν καὶ γράφειν, ἃ διανοηθεῖν κατέφυγον, οὐ περὶ μικρῶν τὴν προαίρεσιν αἰρούμενος, οὐδὲ περὶ τῶν ἰδίων συμβολαίων, οὐδὲ περὶ ὧν ἄλλοι τινὲς ληροῦσιν, ἀλλὰ περὶ τῶν Ἑλληνικῶν καὶ βασιλικῶν καὶ πολιτικῶν πραγμάτων· δι' ἃ προσήκειν ὥμην μοι τοσοῦτον μᾶλλον τιμᾶσθαι τῶν, ἐπὶ τὸ βῆμα παριόντων, ὅσῳ περὶ μείζονων καὶ καλλίστων ἢ κεῖνοι, τοὺς λόγους ἐπιοῦμην. Ὡν οὐδὲν ἡμῖν ἀποβέβηκε· καίτοι πάντες ἴσασι, τῶν μὲν ῥητόρων πολλούς, οὐχ ὑπὲρ τῶν τῇ πόλει συμφερόντων, ἀλλ' ὑπὲρ ὧν αὐτοὶ λυψέσθαι προσδοκῶσι, δημηγορεῖν τολμῶντας, ἐμὲ δὲ, καὶ τοὺς ἐμούς, οὐ μόνον τῶν κοινῶν ἀπεχόμενους μᾶλλον τῶν ἄλλων, ἀλλὰ καὶ τῶν ἰδίων εἰς τὰς τῆς πόλεως χρείας, ὑπὲρ τὴν δύναμιν τὴν ἡμετέραν δαπανωμένους· ἔτι δὲ τοὺς μὲν ἢ λαιδοραμένους ἐν ταῖς ἐκκλησίαις περὶ μεσεγγυημάτων σφίσιν αὐτοῖς, ἢ λυμαινομένους τοὺς συμμάχους, ἢ τῶν ἄλλων ὧν ἂν τύχωσι συ-

1. τοῦ ante πεπολιτεῦσθαι Wolf. e coniectura et Auger. receperunt. 3. αἰρούμενος Rav. et vett.; Wolf. e coniectura ποιούμενος in textu posuit, etsi vulgatam ferri posse non neget; Auger. illum secutus est. 18. μεσεγγυημάτων. Haplogratio: Μεσεγγύημα· τὸ ὁμολογηθὲν ἀρτύριον παρ' ἀνδρὶ μέσῳ γινόμενῳ ἐγγυητῇ τῆς ἀπαδόσεως. Wolf. explicat: περὶ μεσεγγυημάτων, τούτῳσι δωροδοκίῳν, (corruptionum per dona,) ἐργολαβίῳν. Auger. intelligit lucra, de quibus faciundia oratores inter se contendebant. 19. ἢ τῶν ἄλλων Wolf. aut pro ἢ τοὺς ἄλλους positum aut τινὰς ἢ τούτους supplendum esse putat.

verem, sed ad sapientiae studium et ad ea scribenda, quae de rebus Graecorum, regum et publicis negotiis cogitando eruerissem, scribenda confugi. At. quamquam a commodō privato, cui alii, quætores inhiant, ita fuerim alienus, ut ad

κοφαντούντας, ἡμὲ δὲ τῶν λόγων τούτων ἡγεμόνα γεγενημένον τῶν παρακαλούντων τοὺς Ἕλληνας, ἐπὶ τε τὴν οὐκίαν τὴν πρὸς ἄλλήλους, καὶ τὴν στρατείαν τὴν ἐπὶ τοῖς Βαρβάροις, καὶ τῶν συμβουλευόντων ἀποκίαν ἐκπεύπειν κοινῇ πάντας ἐπὶ τοιαύτῃ χώρῃ, καὶ τοσαύτῃ, περὶ ἧς ὅσοι περ ἀκηκόασι, ἐμολογοῦσιν, ἡμᾶς τε, εἰ σωφρονήσαιμεν, καὶ παύσαιμεθα τῆς πρὸς ἄλλήλους μενίας, ταχέως ἀνευ πόνων καὶ κινδύνων, κατὰσχεῖν αὐτήν, ἐκείνην τε ῥαδίως ἂν ἅπαντας δέξασθαι τοὺς ἐνδεεῖς ἡμῶν ὄντας τῶν ἐπιτηδείων· ὧν πράξεις εἰ πάντες συνελθόντες ζητοῖεν, οὐδέ ποτ' ἂν εὕροιεν καλλίους, οὐδὲ μείζους, οὐδὲ μᾶλλον ἅπασιν ἡμῖν συμφερούσας.

6. Ἀλλ' ὅμως οὕτω πολὺ τῇ διανοίᾳ διεστῶτων ἡμῶν, καὶ τοσούτῳ σπουδαιότεράν ἐμοῦ πεποιημένου τὴν αἵρεσιν, οὐ δικαίως οἱ πολλοὶ περὶ ἡμῶν ὑπειλήφασιν, ἀλλὰ ταραχώδη, καὶ παντάπασιν ἀλογιστον. Τῶν μὲν γὰρ ἄλλων ῥητόρων τὸν τρόπον ψέγοντες, προστάτας αὐτοὺς τῆς πόλεως ποιοῦνται, καὶ κυρίους αὐτῶν καθιστᾶσιν, ἐμοῦ δὲ τοὺς λόγους ἐπαινοῦντες, αὐτῷ μοι φθονοῦσι, δι' οὐδὲν ἕτερον ἢ διὰ τούτους οὓς ἀποδεχόμενοι τυγχάνουσιν. Οὕτως ἀτυχῶς φέρομαι παρ' αὐτοῖς.

11. ἐπιτηδείων. Vide orat. ad Philipp., p. 157, v. 18 sqq.

18. Τῶν μὲν e Bav. dedi, reliquis omnibus Τῶν τε legendis.

20. αὐτῶν Wolf. e coniectura cumque eo Auger., Bav., vett. et Steph. legendis αὐτοῦς.

22. ἢ διὰ τούτους. Repete λόγους.

sublevandas reipublicae necessitates maiores etiam quam pro opibus meis sumtus fecerim, Graecorumque utilitati semper consuluerim in orationibus, spes tamen, ut maiori etiam honore afficerer, semper fefellit. (6.) Iniqua sunt de nobis populi iudicia, perturbata, plane inconsiderata. Aliorum orationum morem vituperantes illos ipsoe reipu-

7. Καὶ τί δεῖ θαυμάζειν τῶν οὕτω διζηεῖσθαι πεφυκέτων πρὸς ἀπάσας τὰς ὑπεροχάς, ὅπου καὶ τῶν αἰομένων διαφέρειν; καὶ ζηλούντων ἐμὲ, καὶ μνυμείσθαι γληγομένων τινές, ἔτι δυσμενέστεραν ἔχουσι τῶν ἰδιωτῶν· ὧν τίνας ἂν τις εὖροι πονηροτέρους; (εἰρήσεται γάρ, εἰ καὶ τι δοῶ νεώτερα καὶ βεβηωτέρα λέγειν τῆς ἡλικίας,) οὔτινες οὔτε φράζειν οὐδὲν μέρος ἔχοντες τοῖς μαθηταῖς τῶν εἰρημένων ὑπ' ἐμοῦ, τοῖς τε λόγοις παραδείγμασι χρώμενοι τοῖς ἐμοῖς, καὶ ζῶντες ἐντεῦθεν, τοσοῦτου δέουσι χάριν ἔχειν, ὥστ' οὐδ' ἀμελεῖν ἡμῶν ἐθέλουσιν; ἀλλ' αἰεὶ τι Φλαῦρον περὶ ἐμοῦ λέγουσιν.

8. Ἔως μὲν οὖν τοὺς λόγους ἡμῶν ἐλυμαίνοντο, παραγινώσκοντες ὡς δυνατὸν κάκιστα τοῖς ἑαυτῶν,

3. ὑπεροχάς: *exsuperantiam*. 6. νεώτερα: *quae iunior*
mihi magis aetati conveniant, effuguentiora. . . 7—9. οὔτε
φράζιν οὐδὲν μέρος ἔχοντες — τῶν εἰρημένων ὑπ' ἐμοῦ:
qui ne minimam quidem partem docum, quae a me
dicta sunt, auditoribus suis tradere valent. Ita Bav. et
ven.; Wolfio autem ante τῶν εἰρημένων videtur deesse
ἄνευ, quod Steph. et Auger. cum ipso perperam in tex-
tum intrōduserunt, nam οὐδὲν μέρος, absolute positum,
vix tolerabile est. Hinc Wolf. recepto ἄνευ, vertit: „qui
„quum nullam artis rhetoricae partem sine his, quae a
„me dicta sunt, suis discipulis explicare queant,“ quam-
quam vulgatam non, prorsus reiiciat. 14. παραγινώ-
σκοντες e Budaei coniectura, quam Bav. confirmare vide-
tur, Wolf. et reliqui receperunt; verte: *perperam prae-*
legentes et recitantes. Wolf. aliter: „παραγινώσκοντες:
ἡτὸ ἐν μέρει τοὺς δ' ἑαυτῶν καὶ τοὺς ἐμοῦ ἀναγινώσκοντες,“

blicae praeficiunt, meas autem orationes laudantes mihi ipsi
ob easdem orationes invident. (7.) Sed quid mirum est,
populum ita erga me affectum esse, quum hi, qui se egre-
gios putant, mihi etiam sint insensiores indoctis. Sine me vi-
vere vix queunt, orationibus meis pro exemplis utuntur et ta-
men obtreectare mihi semper student. (8.) Attamen orationes

καὶ διακροῦντες οὐκ ὀρθῶς, καὶ κατακνίζοντες, καὶ πάντα τρόπον διαφθείροντες, οὐδὲν ἐφρόντιζον τῶν ἐπαγγελλομένων, ἀλλὰ ῥαθυμῶς εἶχον· μικρὸν δὲ πρὸ τῶν Παναθηναίων τῶν μεγάλων, ἤχθεσθην δι' αὐτούς. Ἀπαντήσαντες γάρ μοι τινες τῶν ἐπιτηδείων, ἔλεγον, ὡς ἐν τῷ Λυκεῖῳ συγκαθεζόμενοι τρεῖς ἢ τέτταρες τῶν ἀγελαίων σοφιστῶν, καὶ πάντα φασκόντων εἰδέναι, καὶ ταχέως πανταχοῦ γιγνομένων, διαλέγοντο περὶ τε τῶν ἄλλων ποιετῶν, καὶ τῶν Ἡσιόδου καὶ Ὀμήρου ποιήσεων, οὐδὲν μὲν παρ' αὐτῶν λέγοντες, τὰ δ' ἐκείνων ῥαψώδουντες, καὶ τῶν πρότερον ἄλλοις τισὶν εἰρημένων τὰ χαρίεστατα μνημονεύοντες. Ἀποδεξαμένων δὲ τῶν περιστώτων τὴν διατριβὴν αὐτῶν, ἕνα τὸν τολμηρότατον ἐκείνων ἐπιχειρήσαι με διαβάλλειν, λέγονθ', ὡς ἐγὼ πάντων καταφρονῶ τῶν τοιούτων, καὶ τὰς τε

ita ut τοῖς ἐαυτῶν non ad discipulos, sed ad orationes spectet, quod mihi valde contortum videtur. Vett. παρὰ γινώσκοντες, quod Budaeus cum Steph. in Thesaurο explicat per: „perperam praelegentes.“ Wolf. autem: „perperam interpretantes.“ 1. διακροῦντες: *distinguentes*, in recitatione. 1. κατακνίζοντες: *vellicantes*. 8. καὶ ταχέως πανταχοῦ γιγνομένων Wolf. vertit: „et celeriter in quovis loco sunt.“ Auger.: „et ad quasvis litterarum partes celeriter transvolant.“ Utra sit vera interpretatio, vix definiri potest. 12. καὶ τῶν πρότερον ἄλλοις τισὶν εἰρημένων: „et elegantissima quaeque, quae ab aliis ante nostra tempora, (πρότερον,) dicta sunt, referentes.“ 13. 14. Ἀποδεξαμένων — τὴν διατριβὴν αὐτῶν: *quum disputationem seu recitationem suavitissimorum e veteribus poetis locorum approbassent.*

nostras ab iis male tractari aequo animo ferrem, nisi quoque maledictis aggredierentur, neque nihili habere doctrinam aliorumque omnium institutionem prae mea contemnere dicerent, ut nuper factum esse accipio. Quae, etsi de me nec

Φιλοσοφίας τὰς τῶν ἄλλων, καὶ τὰς παιδείας ἀπά-
σας ἀναιρῶ, καὶ Φημί πάντα ληρεῖν, πλὴν τοὺς
μετεσχηκότας τῆς ἐμῆς διατριβῆς. Τούτων δὲ ῥη-
θέντων, ἀηδῶς τινὰς τῶν παρόντων διατεθῆναι πρὸς
ἡμᾶς. Ὡς μὲν οὖν ἐλυπήθην, καὶ συνετραχθήν,
ἀκούσας ἀποδέξασθαι τινὰς, τοὺς λόγους τούτους
εἶναι ἐμούς, ὥν ἂν δυναίμην εἰπεῖν, ὥμην γὰρ, οὐ-
τως ἐπιφανῆς εἶναι τοῖς ἀλαζονευομένοις πολεμῶν,
καὶ περὶ ἑμαυτοῦ μετριῶς διελεγμένος, μᾶλλον δὲ
ταπεινῶς, ὥστε μηδένα, ποτὲ γενέσθαι πιστὸν τῶν
λεγόντων, ὡς ἐγὼ τοιαύταις ἀλαζονείαις ἐχρησάμην·
ἀλλὰ γὰρ οὐκ ἄλόγως ὠδυσάμην ἐν ἀρχῇ τὴν ἀτυ-
χίαν, τὴν παρακολουθήσασάν μοι πάντα τὸν χρόνον
τοῖς τοιοῦτοις· αὕτη γὰρ ἐστὶν αἰτία καὶ τῆς ψευ-
δολογίας τῆς περὶ ἐμὲ γιγνομένης, καὶ τῶν δικβολῶν,
καὶ τοῦ φθόγου, καὶ τοῦ μὴ δύνασθαι με τυχεῖν

1. φιλοσοφίας: orationes, seu artis rhetoricae cognitio-
nem. 4. Post διατεθῆναι e superioribus repete: ἐλεγόν

τινὲς τῶν ἐπιτηδείων. 5—7. Ὡς μὲν οὖν ἐλυπήθην —

οὐκ ἂν δυναίμην εἰπεῖν, puncto post εἰπεῖν deleto, verte:
*Me (his calumniis) graviter esse commotum, audiens
illas ab auditoribus quibusdam pro veris habitas, non
utique dixisti. Se igitur perturbatum esse negat, uti se-
quentia docent. Auger. cum Wolf. falso interpretatus
est: „Quantum igitur doluerim ac sim perturbatus, dicen-
do consequi non possum.“* 9. 10. καὶ περὶ ἑμαυτοῦ —

ταπεινῶς: *ei de me. ipso modice vel potius submisso lo-
qui.* 13. παρακολουθήσασάν. Bav. παρακολουθούσαν.

14. τοῖς τοιοῦτοις Wolf. explicat: ὑπὸ τῶν τοιούτων, du-
bitat tamen, an non vitium inhaereat. Auger. e consue-
tura recepit διὰ τοῦς τοιοῦτους.

quisquam credat, liquidem contrarium ubique prae me fe-
ram, tamen pungit me infelicitas mea, quae, ab isto homi-
num genere profecta, perpetuo me persecuta est, calumnia-

τῆς δόξης, ἧς ἀξίός εἰμι, μηδὲ τῆς ὁμολογουμένης, μηδ' ἣν ἔχουσιν τινες τῶν πεπλησιακότων ἐμοί, καὶ πανταχῇ τεθεωρηκότων ἡμᾶς. Ταῦτα μὲν οὖν οὐχ οἶόν τ' ἄλλως ἔχειν, ἀλλ' ἀνάγκη στέργειν τοῖς ἤδη συμβεβηκόσι.

9. Πολλῶν δέ μοι λόγων ἐφεστώτων, ἀπορῶ πότερον ἀντικατηγοῦν τῶν εἰθισμένων αἰεὶ τι ψεύδεσθαι περὶ ἐμοῦ γενήσμαι, καὶ λέγειν ἀνεπιτήδειόν τι τολμώντων. Ἄλλ' εἰ φανείην σπουδάζων, καὶ πολλοὺς λόγους ποιούμενος περὶ ἀνθρώπων, οὐς οὐδεὶς ὑπείληφεν ἀξίους εἶναι λόγου, δικαίως ἂν μωρὸς εἶναι δοκοίην· ἀλλὰ τούτους ὑπεριδὼν ὡς φθονοῦντας, πειρῶμαι διδάσκειν τοὺς ἄλλους, ὥς οὐδὲ καίως, οὐδὲ προσηκόντως περὶ ἐμοῦ ταύτην ἔχουσι τὴν γνώμην. Καὶ τίς οὐκ ἂν καταγνοίη μού πολλήν

1. δόξης Wolf. recte explicat non εὐκλειαν, sed τὴν ὑπὸ λήψιν νοῆ: *opinionem de me*. 7. 8. ἀντικατηγοῦν — γενήσμαι. Ita Bav., vett., Steph. et Auger. Κατηγοῦν γενήσμαι autem idem est ac ἀντικατηγοῦσθαι, ut Wolf. recte annotat. Sed idem e coniectura κατηγοῦν mutavit in κατηγοῦν et γενήσμαι deleuit, ob duriores, ut ait, constructionem, quae illius temeritas vix excusanda est. 8. ἀνεπιτήδειον: *alienum a me*. 9. τι post ἀνεπιτήδειον a Bav. et vett. abest.; Wolf., Steph. et Auger. illud habent. 13. πειρῶμαι. Auger. offert πειρήσμαι. Perperam. 13. τοὺς ἄλλους Wolf. e coniectura, quam reliqui quoque admiserunt. In Castigatt. tamen Wolf. vulgatam retinere malle videtur, explicans τοὺς ἄλλους, et addens: Isocratem pronominebus οὗτος et αὐτός uti alias pleonasticè, alias improprie, alias obscurè. Vett. αὐτούς.

rum et invidiae mei unica causa. (9.) At quamquam vera criminando mendaces istos facile refellere possem, tamen, quia nulla eorum ratio habenda est, iis tanquam invidis neglectis reliquos docere conabor, eos immerito et iniuria mea de me sentire. Sed et hoc reiiciendum est, liqui-

ἄνοιαν, εἰ τοὺς μηδὲν δι' ἕτερον δυσκόλως πρὸς με διακειμένους, ἢ τὸ δοκεῖν χαριέντως εἰρηκέναι περί τινων, τούτους οἴηθῃν ἐμοίως διαλεχθεῖς ὡς περ' ἄλλοτε, πρῶτον, παύσειν ἐπὶ τοῖς λεγομένοις λυπουμένους, ἢ οὐ μᾶλλον ἀλγήσειν; ἄλλως τε ἂν καὶ Φανῶ μηδὲ νῦν πω τηλικούτος ὢν, μὴ παραληρῶν. Ἀλλὰ μὴν οὐδ' ἐκεῖνο ποιεῖν, οὐδεὶς ἂν μοι συμβουλευσειεν; ἀμελήσαντι τούτων καὶ καταβάλλοντι, περαίνειν τὸν λόγον, ὃν προήρημαι, βουλόμενος ἐπιδείξαι τὴν πύλιν ἡμῶν πλειόνων ἀγαθῶν αἰτίαν γεγεννημένην τοῖς Ἑλλησιν, ἢ τὴν Λακεδαιμονίων· εἰ γὰρ τοῦτο ἤδη ποιούμεν, μήτε τέλος ἐπιθεῖς τοῖς γεγραμμένοις, μήτε συγκλείσας τὴν ἀρχὴν τῶν ῥηθῆσεσθαι μελλόντων τῇ τελευτῇ τῶν ἤδη προειρημένων, ὁμοιος ἂν εἶναι δοῖμαι τοῖς εἰκῇ, καὶ Φορτικῶς, καὶ χύδαν, ὅτι ἂν ἐπέλθῃ, λέγουσιν· ἃ φυλακτέον ἡμῖν ἐστὶ. Κράτιστον οὖν ἐξ πάντων τούτων, περὶ ὧν ἐξ ἀρχῆς διανοήθην εἰπεῖν· σίμαι γάρ, ἢ ἐξενέγκω γράψας, καὶ ποιήσω Φανεράν ἢν ἔχω γνώμην, περὶ τε τῆς

2. ἢ τὸ δοκεῖν. „Si dix non deest, repetendum tamen „est: ἢ διὰ τὸ δοκεῖν.“ *Wolf*. 6. μὴ παραληρῶν. Μηδὲ μὴ vehementius negat, et παραληρῶν idem est ac παραφρανῶν. *Wolf*. 8. καταβάλλοντι pro ἵνα καταβάλλων, i. e. παρορῶν, ἀφίεις, sicuti ἀμελήσαντι pro ἵνα ἀμελήσας. 16 — 18. Κράτιστον οὖν — εἰπεῖν: „Quae „quum ita sint. Sed si quis electionem, (ex omnibus gra- „vissimum,) significari putat, non impedio.“ *Wolf*. Posterius propter contextum vix probarem.

dem illos hoc ipso, quo eos lenire studerem, i. e. oratione non inveniusta fortasse, magis etiam irritarem. At tacite prorsus praeterire illos et ad orationem ipsam accedere, ideo non licet, quoniam et prooemium sine et oratio secutura exordio tunc careret. Optimum igitur fuerit, pergere, quae incoepi, et quid de doctrina deque poetis sentiam, proferte, quo desinant, falsa de me comminisci et quidquid

παιδείας, καὶ τῶν παιητῶν, παύσειν αὐτοὺς ψευδεῖς
πλάττοντας αἰτίας, καὶ λέγοντας ὅτι ἂν τύχω-
σιν.

10. Ἄλλ' ὅμως ἐγὼ τοῖς ὠρμημένοις ἐπὶ ταῦτα,
παρακελεύω μὴ πονεῖν, καὶ μὴ προσέχειν τὸν νοῦν
ἅπασι τούτοις, λέγων, ὡς εἰ καὶ μηδὲν ἄλλα δυνά-
σεται τὰ μεθήματα ταῦτα ποιεῖν ἀγαθόν, ἀλλ' οὖν
ἀποτρέψει γε τοὺς νεωτέρους πολλῶν ἄλλων ἀμαρ-
τημάτων. Τοῖς μὲν οὖν τηλικούταις, οὐδέποτε ἂν
εὐρεθῆναι νομίζω διατριβὰς ὠφελιμωτέρας τούτων,
οὐδὲ μᾶλλον προεπούσας· τοῖς δὲ πρεσβυτέροις, καὶ
τοῖς εἰς ἄνδρας δεδοκιμασμένοις, οὐκέτι φημί τὰς
μελέτας ταύτας ἀρμόττειν. Ὅρῳ γὰρ ἐνίους τῶν

4 — 6. Ἄλλ' ὅμως ἐγὼ — ἅπασι τούτοις. Haec verba,
quae Wolf. iure obscura et ambigua vocat, ita vertenda
puto: *Licet autem sophistae mihi succenseant, tamen
non omnibus, (ἅπασι,) qui sophisticorum studiorum
amore tenentur, animum ad ista, (τούτοις,) intendere
suadeo, sed tantum iuvenibus et quibusdam modo viris.*
παρακελεύω μὴ πονεῖν idem est quod οὐ παρακελεύω
πνεῖν, Wolf. ita: „Quamquam non prorsus contemno
„sophistarum doctrinam et poetarum enarrationem; tamen,
„si qui impetu quodam animi ad id doctrinae genus se
„contulerunt, illis suadeo, ne nimium se defatigent in
„re parvi momenti, neque sophistis quibusvis sine dele-
„ctu se adiungant, neque omnes eorum nugae pro oracu-
„lis amplectantur.“ 7. ποιεῖν ἀγαθόν a Med. absunt.
8. ἄλλων a Bav. abest. 15. μελέτας. Τῆς ἐριστικῆς
nempe et ποιητικῆς, ut Wolf. explicat.

in buccam venerit, garrere. (10.) Licet igitur sophistae
mihi succenseant, tamen adolescentibus modo, non item iis,
qui ad virilem aetatem pervenerunt, ista studia convenire
dico. His aliae potius res, et quidem utiliores, curae sunt,
ne in ceteris vitae negotiis imperitiores sint quam servi et

ἐπὶ τοῖς μαθήμασι τούτοις οὕτως ἀπηκριβωμένων, ὥστε καὶ τοὺς ἄλλους διδάσκειν, οὐτ' εὐκαίρως ταῖς ἐπιστήμας αἷς ἔχουσι χρωμένους, ἐκ τε ταῖς ἄλλαις πραγματείαις ταῖς περὶ τὸν βίον ἀφρονεστέρους ὄντας τῶν μαθητῶν· ὁκνῶ γὰρ εἰπεῖν τῶν οἰκετῶν. Τὴν αὐτὴν δὲ γνώμην ἔχω καὶ περὶ τῶν δημηγορεῖν δυναμένων, καὶ τῶν περὶ τὴν γραφὴν τὴν τῶν λόγων εὐδοκιμούντων, ὅλως δὲ καὶ περὶ πάντων τῶν τὰς ἐπιστήμας καὶ τὰς δυνάμεις διαφερόντων. Οἶδα γὰρ καὶ τούτων τοὺς πολλούς, οὕτε τὰ περὶ σφᾶς αὐτοὺς καλῶς διδιδάσκοντας, οὐτ' ἐν ταῖς ἰδίαις συνουσίαις ἀνεκτοὺς ὄντας, τῆς τε δόξης τῆς τῶν συμπολιτευομένων ὀλιγορεῦντας, ἄλλων τε πολλῶν καὶ μεγάλων ἀμαρτημάτων γέμοντας· ὥστ' οὐδὲ τούτους ἡγοῦμαι μετασχεῖν τῆς ἕξεως, περὶ ἧς ἐγὼ τυγχάνω διαλεγόμενος.

11. Τίνας οὖν ἔχω πεπαιδευμένους, ἐπεὶ δὴ τὰς τέχνας καὶ τὰς ἐπιστήμας καὶ τὰς δυνάμεις ἀποδοκιμάζω; πρῶτον μὲν τοὺς καλῶς χρωμένους τοῖς πράγμασι ταῖς κατὰ τὴν ἡμέραν ἐκάστην προσπί-

1. ἐπὶ τοῖς μαθήμασι τούτοις οὕτως ἀπηκριβωμένων: *istas disciplinas*, (παιδεῖαι, c. 9, p. 596, v. 1,) (*de rebus futilibus disputandi et poemata aliorum recitandi*,) *ita cognitae habentium*.

2. ὥστε καὶ τοὺς ἄλλους διδάσκειν a Bav. *perperam absunt*. 2. οὐτ' εὐκαίρως: *quavis occasione etsi maxime inopportuna*.

9. τὰς ἐπιστήμας. Ita Codd. Auger. H. et I., nec non vett. omnes; Wolf. eiusque successores e coniectura praeterque necessitatem. κατὰ τὰς ἐπιστήμας. Ceterum ἐπιστήμας verte: *disciplinas*, δυνάμεις: *artes*. Infra, (v. 18,) accedit τέχνας.

12. δόξης: *existimationis*.

in privatis congressibus inepti et vix tolerabiles. (11.) Contemno igitur omnem artem, doctrinam facultatemque eorum, qui negotiorum in vita communi ignari sunt; secundo, qui

πτοῦσι, καὶ τὴν δόξαν ἐπιτυχῇ τῶν καρῶν ἔχοντας, καὶ δυναμένην ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ στοχάζεσθαι τοῦ συμφέροντος· ἔπειτα τοὺς πρεπόντως καὶ δικαίως ὁμιλοῦντας τοῖς αἰεὶ πλησιάζουσι, καὶ τὰς μὲν τῶν ἄλλων ἀηδίας καὶ βαρύτητας εὐκόλως καὶ ῥαδίως φέροντας, σφᾶς δ' αὐτοὺς ὡς δυνατόν εὐαφροτάτους, καὶ μετριωτάτους τοῖς συνοῦσι παρέχοντας· ἔτι δὲ τοὺς τῶν μὲν ἡδονῶν αἰεὶ κρατοῦντας, τῶν δὲ συμφορῶν μὴ λίαν ἡττωμένους, ἀλλ' ἀνδρωδῶς ἐν αὐταῖς διακειμένους, καὶ τῆς φύσεως ἀξίως ἥς μετέχοντες τυγχάνομεν· τέταρτον, ὅπερ μέγιστον, τοὺς μὴ διαφθειρομένους ὑπὸ τῶν εὐπραγιῶν, μηδ' ἐξανισταμένους αὐτῶν, μηδ' ὑπερηφάνους γιγνομένους, ἀλλ' ἐμμένοντας τῇ ἰτάξει τῶν εὖ φρονούντων, καὶ μὴ μᾶλλον χαίροντας τοῖς διὰ τύχην ὑπάρξασιν ἀγαθοῖς, ἢ τοῖς διὰ τὴν αὐτῶν φύσιν καὶ φρόνησιν ἐξ ἀρχῆς γιγνομένοις. Τοὺς δὲ μὴ μόνον πρὸς ἐν τούτων, ἀλλὰ πρὸς ἅπαντα ταῦτα τὴν ἔξιν τῆς ψυχῆς εὐάρμοστον ἔχοντας, τούτους φημί, καὶ φρονίμους εἶναι, καὶ τελείους ἄνδρας, καὶ πάσας ἔχειν τὰς

1. δόξαν Auger. recte, credo, verlit: *iudicium*; ἐπιτυχῇ autem est, ut Wolf. explicat: οὐ διαμαρτάνουσαν. Noli: *Eine Urtheilskraft, die immer den rechten Punct, (καρῶν,) trifft.* 6. εὐαφροτάτους ex Harpocrate, qui hunc locum ita citat, explicans: „πρεστώτατους, καὶ τὸ „ἐναντίον βαρυτάτους καὶ φορτικωτάτους.“ Auger. recte recepit. Idem coniicit Retberg., coniecturam suam e Clemente Alex., Strom. VI, confirmans; Bav., vett., Wolf. et Steph. εὐαφροτέρους. 12. ἐξανισταμένους: *discedentes a se ipsis.* Retberg. rescribendum putat ἐξισταμένους. 20. τελείους Bas. 1, Wolf., Steph. et Auger.; reliquae vett. τελίους.

cum hominibus versandi artem non callent; tertio, qui sibi ipsis imperare nequeunt; quarto denique, qui moderatione ac

ἀρετάς. Περὶ μὲν οὖν τῶν πεπαιδευμένων, ταῦτα γινώσκων τυγχάνω.

12. Περὶ δὲ τῆς Ὀμήρου καὶ τῶν ἄλλων ποιήσεως, ἐπιθυμῶ μὲν εἰπεῖν· οἶμαι γὰρ ἂν παῦσαι τοὺς ἐν τῷ Λυκείῳ ῥαψωδοῦντας τὰ ἐκείνων, καὶ ληροῦντας τὰ περὶ αὐτῶν, αἰσθάνομαι δὲ ἑμαυτὸν ἔξω Φερόμενον τῆς συμμετρίας τῆς, συντεταχμένης τοῖς προοιμίοις. Ἔστι δ' ἀνδρὸς νοῦν ἔχοντος, μὴ τὴν εὐπορίαν ἀγαπᾶν, ἣν ἔχει τις περὶ τῶν αὐτῶν πλείω τῶν ἄλλων εἰπεῖν, ἀλλὰ τὴν εὐκαιρίαν διαφυλάττειν, περὶ ᾧ ἂν αἰεὶ τυγχάνῃ διαλεγόμενος· ὅπερ ἐμοὶ ποιητὴς ἐστί. Περὶ μὲν οὖν τῶν ποιητῶν αὐτίς ἐροῦμεν, ἣν μὴ με προανέλῃ τὸ γῆρας. Περὶ γὰρ σπουδαιοτέρων πραγμάτων ἔχομεν λέγειν ἢ τούτων.

13. Περὶ δὲ τῶν τῆς πόλεως εὐεργεσιῶν τῶν εἰς τοὺς Ἕλληνας, ἤδη ποιήσομαι τοὺς λόγους, οὐχ ὥς οὐ πλείους ἐπαίνους πεποίημένος περὶ αὐτῆς, ἢ σύμπαντες οἱ περὶ τὴν ποίησιν καὶ τοὺς λόγους ὄντες· οὐ μὴν ὁμοίως καὶ νῦν. Τότε μὲν γὰρ ἐν τοῖς λόγοις περὶ ἐτέρων πραγμάτων ἐμεμνήμην αὐτῆς,

10. τὴν εὐκαιρίαν διαφυλάττειν: *modum servare.*

14. σπουδαιοτέρων. Bav. τῶν σπουδαιοτέρων. 17. ποιή-

σομαι. Bav. ποιήσωμεν. 19. ἢ σύμπαντες. Quod in

Panegyrici praefatione de se gloriatus est. Vid. p. 53. v. 1.

20. Τότε. In Panegyri. nempe.

prudentia carent. (12.) De Homeri reliquorumque poematibus, quorum contemptus mihi obiectus est, dicere quidem velim, sed praefationis fines iam a me praetergressos esse video, Ideoque haec in aliud tempus differenda, et gravius de rebus iam dicendum erit. (13.) De beneficiis igitur Athenarum, sed alia ratione, quam in Panegyrico factum est, disseram; nam ibi obiter tantum, hoc loco consulto de iisdem loquar. Quamquam vero probe scio, quam prove-

νῦν δὲ περὶ ταύτης τὴν ὑπόθεσιν ποιησάμενος. Οὐκ ἄγνοω δ' ἡλικίος ὢν, ὅσον ἔργον ἐνίσταμαι τὸ μέγεθος, ἀλλ' ἀκριβῶς εἰδὼς, καὶ πολλάκις εἰρηκώς, ὅτι τὰ μὲν μικρὰ τῶν πραγμάτων ῥαδίον τοῖς λόγοις αὐξῆσαι, τοῖς δ' ὑπερβάλλουσι τῶν ἔργων, καὶ τῷ μεγέθει καὶ τῷ κάλλει, χαλεπὸν ἐξισῶσαι τοὺς ἐπαίνους. Ἀλλ' οὐδὲν μᾶλλον ἀπὸστατέρον ἐστὶν αὐτῶν, ἀλλ' ἐπιτελεστέον, ἣν περ ἔτι ζῆν δυνηθῶμεν, ἄλλως τε καὶ πολλῶν παροξυνόντων γράφειν αὐτόν, πρῶτον μὲν τῶν εἰθισμένων ἀσελγῶς κατηγορεῖν τῆς πόλεως ἡμῶν, ἔπειτα τῶν χαριέντως μὲν, ἀπείρως δὲ, καὶ καταδεεστέρας ἐπαινούντων αὐτήν, ὅτι δὲ τῶν ἐτέρων μᾶλλον εὖ λέγειν τολμώντων, οὐκ ἀνθρωπίνως, ἀλλ' οὕτως ὥστε πολλοὺς ἀντιτάττεσθαι πρὸς αὐτούς, πάντων δὲ μάλιστα τῆς ἡλικίας τῆς παρούσης, ἢ τοὺς ἄλλους πέφυκεν ἀποτρέπειν· ἐλπίζω γάρ, ἣν μὲν κατορθώσω, μείζω λήψεσθαι δέξαν τῆς υπαρχούσης, ἣν δὲ ἐνδιέστερον τύχῃ διαλεχθεῖς, πολλῆς συγγνώμης τεύξεσθαι παρὰ τῶν ἀκουόντων.

2. ὅσον — τὸ μέγεθος, i. e. ὡς μέγα. 11. χαριέντως

Wolf. recte explicat: „εὐνοϊκῶς μᾶλλον ἢ περπόντως.“

11. ἀπείρως: *imperite*. Bav. vitiole ἀπείρους. 13. ἐτέρων μᾶλλον: (qui nostram civitatem) *magis quam alias*

civitates laudate audent. 13. 14. οὐκ ἀνθρωπίνως: *non humaniter*, i. e. *divinis laudibus*. 14. 15. ὥστε πολλοὺς ἀντιτάττεσθαι πρὸς αὐτούς: *sic, ut multi sese iis oppo-*

nant.

cta sim aetate, et quanta de re dicere coner, quamque difficile sit, facili et magnitudine et pulchritudine excellentibus laudes aequare; tamen partim ob accusatores urbis, partim ob inertes laudatores eiusdem, inprimis autem ob aetatem meam, quae, si res successerit, gloriam, si minus contigerit, veniam sperare facit, ab incoepto non desisten-

14. Ἄ μὲν οὖν ἡβουλῆθην, καὶ περὶ ἑμαυτοῦ, καὶ περὶ τῶν ἄλλων ὥσπερ χορὸς πρὸ τοῦ ἀγῶνος προαναβαλέσθαι, ταῦτά ἐστιν. Ἠγοῦμαι δὲ χρῆναι τοὺς βουλομένους ἐγκωμιάσαι τινὰ τῶν πέλεων ἀκριβῶς καὶ δικαίως, μὴ μόνον ποιεῖσθαι περὶ αὐτῆς τοὺς λόγους, ἧς προηρημένοι τυγχάνουσιν, ἀλλ' ὥσπερ τὴν πορφύραν καὶ τὸν χρυσοῦν θεωροῦμεν, καὶ δοκιμάζομεν, ἕτερα παραδεικνύοντες τῶν καὶ τὴν ὄψιν ὁμοίαν ἐχόντων, καὶ τῆς τιμῆς τῆς αὐτῆς ἀξιουμένων, οὕτω καὶ ταῖς πόλεσι παριστάναι, μὴ τὰς μικρὰς ταῖς μεγάλαις, μηδὲ ταῖς πάντα τὸν χρόνον ὑφ' ἐτέραις οὐσαις, τὰς πάντα τὸν χρόνον ἄρχειν εἰδισμένας, μηδὲ τὰς σώζεσθαι δεομένας πρὸς τὰς σώζειν δυναμένας, ἀλλὰ τὰς παραπλησίαν καὶ τὴν δύναμιν ἐχούσας, καὶ περὶ τὰς αὐτὰς πράξεις γεγενημένας, καὶ ταῖς ἐξουσίαις ὁμοίαις κεχρημένας· οὕτω γὰρ ἂν μάλιστα τῆς ἀληθείας τύχοιεν. Ἦν δὲ τις ἡμᾶς τὸν τρόπον τοῦτον σκοπῇται, καὶ παραβάλλῃ μὴ πρὸς τὴν τυχοῦσαν πόλιν, ἀλλὰ πρὸς τὴν Σπαρτιατῶν, ἣν οἱ μὲν πολλοὶ μετρίως ἐπαινοῦσιν, ἔνιοι δὲ τινες, ὥσπερ τῶν ἡμιθέων ἐκεῖ πεπολιτευ-

2. ὥσπερ χορὸς πρὸ τοῦ ἀγῶνος: „*tamquam coetus musicorum, antequam in certaminibus seu ludis canere incipiant, praeludere.*“ Wolf. 6. ἧς. Auger. praeter necessitatem περὶ ἧς. 11 — 13. μηδὲ ταῖς πάντα τὸν χρόνον ὑφ' ἐτέραις οὐσαις, τὰς πάντα τὸν χρόνον ἄρχειν εἰδισμένας. Cod. Fugg., quem Wolf. inspexit, ordine inverso: μηδὲ τὰς — οὐσας ταῖς — εἰδισμέναις, consentit Bav.

dam esse iudico. (14.) Qui civitatem aliquam rite laudaturus est, eum oportet aliam eamque similem comparare, quo excellentia illius eo magis appareat; quodsi quis fecerit nostramque civitatem cum Lacedaemoniorum civitate comparaverit, is nostram et potentia et rebus gestis beneficiisque in

μένων, μέμνηται περὶ αὐτῶν, Φανησόμεθα καὶ τῇ δυνάμει, καὶ ταῖς πράξεσι, καὶ ταῖς εὐπραγίαις ταῖς περὶ τοὺς Ἑλληνας, πλέον ἀπολελοιπότες αὐτούς, ἢ ἐκεῖνοι τοὺς ἄλλους.

15. Τοὺς μὲν οὖν παλαιούς' ἀγῶνας, τοὺς ὑπὲρ τῶν Ἑλλήνων γενομένους, ὕστερον ἐρῶμεν. Νῦν δὲ ποιήσομαι περὶ ἐκείνων τοὺς λόγους, ἀρχάμενος, ἐπειδὴ κατέσχον τὰς πόλεις τὰς Ἀχαΐδας, καὶ πρὸς Ἀργεῖους καὶ Μεσσηνίους διεῖλοντο τὴν χώραν. Ἐντεῦθεν γὰρ προσήκει διαλέγεσθαι περὶ αὐτῶν. Οἱ μὲν τοίνυν ἡμέτεροι πρόγονοι Φανήσονται τὴν τε πρὸς τοὺς Ἑλλήνας ὁμόνοιαν, καὶ τὴν πρὸς τοὺς Βαρβάρους ἔχθραν, ἣν παρελάβον ἐκ τῶν Τρωϊκῶν, διαφυλάττοντες, καὶ μένοντες ἐν τοῖς αὐτοῖς.

16. Καὶ πρῶτον μὲν τὰς Κυκλάδας νήσους, περὶ αἷς ἐγένοντο πολλαὶ πραγματεῖαι, κατὰ τὴν Μίνω τοῦ Κρητὸς δυναστείαν, ταύτας τὸ τελευταῖον ὑπὸ Καρῶν κατεχομένας, ἐκβαλόντες ἐκείνους, οὐκ

1. Pro αὐτῶν Wolf. mavult αὐτῆς, quia ἐκεῖ praecedit.
 4. ἐκεῖνοι, i. e. Lacedaemonii. 6. παλαιούς ἀγῶνας, scil. ἡμῶν, Atheniensium. Conf. Paneg., p. 68, v. 4 lqq.
 7. περὶ ἐκείνων: de Lacedaemoniis, nisi ad ἀγῶνας referas. Ad κατέσχον intelligendum est Λακεδαιμόνιοι. 8. Post ἀρχάμενος Wolf. punctum, quod in vet. est, recte delet. 9. καὶ ante πρὸς Wolf. e conjectura, Steph. et Auger. sequentibus; καὶ enim aut addendum est, aut κατέσχον in κατασχόντες mutandum. Vett. cum Bav. istud καὶ omittunt.

Graecos inveniet longe superiorem. (15.) *Confirmatio.* Votera certamina nittens, ab eo tempore initium faciam, quo Lacedaemonii illas regiones occuparunt, in quibus postea habitarunt. ut appareat, Atheniensium maiores istas contra Barbaros inimicitias retinuisse, quas a Troiano bello conserperant. (16.) A quæ primo Cycladas insulas Caribus

ἐξιδιώσασθαι τὰς χώρας ἐτόλμησαν, ἀλλὰ τοὺς μάλιστα βίου τῶν Ἑλλήνων δερμένους κατώκισαν εἰς αὐτάς. Καὶ μετὰ ταῦτα πολλὰς πόλεις ἐφ' ἐκάτερα τῆς ἡπείρου καὶ μεγάλας ἔκτισαν· καὶ τοὺς μὲν Βαρβάρους ἀνέστησαν ἀπὸ τῆς θαλάσσης, τοὺς δ' Ἕλληνας ἐδίδαξαν, ὃν τρόπον διοικοῦντες τὰς αὐτῶν πατρίδας, καὶ πρὸς οὓς πολεμοῦντες, μεγάλην τὴν Ἑλλάδα ποιήσειαν. Λακεδαιμόνιοι δέ, περὶ τὸν αὐτὸν χρόνον τοσοῦτον ἀπέσχον τοῦ πράττειν τι τῶν αὐτῶν τοῖς ἡμετέροις, καὶ τοῦ τοῖς μὲν Βαρβάροις πολεμεῖν, τοὺς δὲ Ἕλληνας εὐεργετεῖν, ὥστ' αὐδ' ἡσυχίαν ἄγειν ἠθέλησαν, ἀλλ' ἔχοντες πόλιν ἀλλοτρίαν, καὶ χώραν οὐ μόνον ἱκανήν, ἀλλ' ὅσῃ οὐδὲ μία πόλις τῶν Ἑλληνίδων, οὐκ ἔστερξαν ἐπὶ τοῖς αὐτοῖς, ἀλλὰ μαθόντες ἐξ αὐτῶν τῶν συμβεβηκότων, κατὰ

1. ἐξιδιώσασθαι τὰς χώρας: *proprias sibi facere terras*. Conf. Paneg., p. 62, v. 4. 3. ἐφ' ἐκάτερα, (scil. μέρη,) versùs Ionium et Aegaeum mare. Vid. Morus ad Paneg.

c. 9, p. 21. 7. 8. μεγάλην τὴν Ἑλλάδα ποιήσειαν. Vid. Paneg., p. 61, v. 17 sqq. 10. τοῖς μὲν Βαρβάροις.

Bav. τοὺς μὲν Βαρβάρους. 12. πόλιν ἀλλοτρίαν. Erant enim primitus Doræ, quorum quidem duces Heraclidæ Lacedaemonem, Messeniam et Argon iure possidebant; horum vero loci et subiecti, tamquam Doræ, non item. Vid.

Archidam., c. 6, p. 178 sqq. 13. ὅσῃ Wolf. e conjectura, quem Auger. secutus est; Bav. consentit; vet. et Steph. ὅσον, ad quod Wolf., si locum obtineat, intelligit

χώρας. 15. ἐξ αὐτῶν τῶν συμβεβηκότων: ex ipso eventu, i. e. propria experientia edocui, siquidem ipsi armorum vi sua aliis eripuerant.

eripuerunt Graecorumque egentissimis colendas tradiderunt. Deinde Graeciam versùs Ionium et Aegaeum mare Barbaris eiectis dilatarunt, in utraque ora multas magnasque urbes condentes; Lacedaemonii contra, tantum abfuit, ut Barbaros invaderent Graecisque benefacerent, ut etiam,

μὲν τοὺς νόμους, τὰς τε πόλεις καὶ τὰς χώρας τούτων εἶναι δοκούσας, τῶν ὀρθῶς καὶ νομίμως κτησαμένων, κατὰ δὲ τὴν ἀλήθειαν, τούτων γιγνομένων τῶν τὰ περὶ τὸν πόλεμον κάλλιστα ἀσκούντων, καὶ νικᾶν τοὺς πολεμίους ἐν ταῖς μάχαις δυναμένους· ταῦτα διανοηθέντες, ἀμελήσαντες γεωργίῳ, καὶ τεχνῶν, καὶ τῶν ἄλλων ἀπάντων, οὐδὲν ἐπαύοντο κατὰ μίαν ἐκάστην τῶν πόλεων τῶν ἐν Πελοποννήσῳ πολιορκοῦντες, καὶ κακῶς ποιοῦντες, καὶ καταστρέψαντες, πλὴν τῆς Ἀργείων. Συνέβαινε οὖν ἐξ ὧν μὲν ἡμεῖς ἐπράττομεν, αὐξάνεσθαι τὴν Ἑλλάδα καὶ τὴν Εὐρώπην κρείττω γίνεσθαι τῆς Ἀσίας, καὶ πρὸς τούτοις τῶν μὲν Ἑλλήνων τοὺς ἀποροῦντας πόλεις λαμβάνειν καὶ χώρας, τῶν δὲ Βαρβάρων τοὺς εἰθισμένους ὑβρίζειν, ἐκπίπτειν τῆς αὐτῶν, καὶ φρονεῖν ἑλαττον ἢ πρότερον· ἐξ ὧν δὲ Σπαρτιάται, τὴν ἐκείνων μόνην μεγάλην γίνεσθαι, καὶ πασῶν μὲν τῶν ἐν Πελοποννήσῳ πόλεων ἄρχειν ταῖς ἄλλαις φανεράν εἶναι, καὶ πολλῆς θεραπείας τυγχάνειν παρ' αὐτῶν. Ἐπαινεῖν μὲν οὖν δίκαιόν ἐστι, τὴν τοῖς

4. περὶ τὸν Bav., Bas. 1, Wolf. et Auger.; Med., Ald., Hag. et Steph. περὶ τῶν, perperam. 9. καὶ ante καταστρέψαντες Wolf., Steph. et Auger. habent; a vet. vero abest. 10. πλὴν τῆς Ἀργείων, Mesene enim a Lacedaemoniis quoque capta est. Vid. Archid., c. 7, p. 181, v. 1. 16. ἐξ ὧν δὲ Σπαρτιάται. Subaudi ἐπράττων. 18. ἄρχειν ταῖς ἄλλαις. Cod. Fugg., quem Wolf. inspicit: ἀρχουσαν τοῖς ἄλλοις, quod praeferrem, nisi sequeretur τυγχάνειν.

agricultura, opificiis ceterisque omnibus neglectis, omnes Peloponnesii civitates singulatim oppugnare, vexare, evertereque non desisterent, una Argivorum urbe excepta. Athenienses igitur Graeciam, Lacedaemonii suam tantum civitatem auxerunt: illi inopibus Graecis urbes agrosque Bar-

ἄλλαις πολλῶν ἀγαθῶν αἰτίαν γενομένην, δεινὴν δὲ νομίζειν τὴν αὐτῇ τὰ συμφέροντα διαπραττεμένην, καὶ φίλους μὲν ποιεῖσθαι τοὺς ὁμοίως αὐτοῖς τε καὶ τοῖς ἄλλοις χρημένους, φοβεῖσθαι δὲ καὶ δεδιέναι τοὺς πρὸς σφᾶς μὲν αὐτοὺς ὡς δυνατόν οἰκειότατα διακειμένους, πρὸς δὲ τοὺς ἄλλους ἄλλοτρίως καὶ πολεμικῶς τὴν αὐτῶν διοικοῦντας. Τὴν μὲν οὖν ἀρχὴν ταῖν πόλεσιν ἐκατέρω τοιαύτην ἐποίησατο.

17. Χρόνῳ δ' ὕστερον γενομένου τοῦ Περσικοῦ πολέμου, καὶ Ξέρξου τοῦ τότε βασιλεύοντος, τριήρεις μὲν συναγαγόντος διακοσίας καὶ χιλίας, τῆς δὲ περὶ στρατιᾶς πεντακοσίας μυριάδας τῶν πάντων, ἐβδομήκοντα δὲ τῶν μαχίμων, τηλικαύτῃ δὲ δυνάμει στρατεύσαντος ἐπὶ τοὺς Ἕλληνας, Σπαρτιᾶται μὲν ἀρχόντες Πελοποννησίῳ, εἰς τὴν ναυμαχίαν, τὴν ποιήσανσαν ῥοπὴν ἅπαντος τοῦ πολέμου, δέκα μόνον συνέβαλοντο τριήρεις· οἱ δὲ πατέρες ἡμῶν ἀνάστατοι γινόμενοι, καὶ τὴν πόλιν ἐκλελοιπότες, διὰ τὸ μὴ τετερχίσθαι κατ' ἐκείνον τὸν χρόνον, πλείους ναῦς πᾶρσχον, καὶ μείζω δύναμιν ἐχούσας ἢ σύμπαντας

5. Ad παεῖσθαι repetere δικαῖόν ἐστι, aut subaudi δεῖ.

9. Χρόνῳ. Bav. vitiose Χρόνου.

11. διακοσίας καὶ χιλίας. Conf. Paneg., p. 82, v. 4.

17. 18. ἀνάστατοι γινόμενοι: exortos facit. Conf. Paneg., p. 81, v. 26 199.

19. πλείους e Paneg., p. 82, v. 18, ubi eadem fore verba leguntur, revocavi. Ita quoque legere mavult Auger. Scripti

et editi omnes legunt χρεῖττους, quod intolerabile est.

barorum tradiderunt; hi Graecis sua eripere non eribuerunt. (17.) Exorto deinde Persico bello, in quo Xerxes mille et ducentas triremes et septies centena millia peditum coegerat, Spartiatae, omnibus Peloponnesiis imperantes, ad navale proelium decem tantum triremes contulerunt; patres vero nostri, urbe relicta, plures naves easque pluribus copiis instructas praebuerunt, quam universi reliqui una proe-

οἱ κινδυνεύσαντες. Καὶ στρατηγὸν οἱ μὲν Εὐρυβιάδην, ὅς, εἰ τέλος ἐπέθηκεν οἷς διενόηθη πράττειν, οὐδὲν ἂν ἐκώλυσεν ἀποκωλῆναι τοὺς Ἕλληνας· οἱ δὲ ἡμέτεροι Θεμιστοκλέα, τὸν ὁμολογουμένως ἅπασιν αἴτιον εἶναι δόξαντα καὶ τοῦ τὴν ναυμαχίαν γενέσθαι κατὰ τρόπον, καὶ τῶν ἄλλων ἀπάντων τῶν ἐν ἐκείνῳ τῷ χρόνῳ κατορθωθέντων. Τεκμήριον δὲ μέγιστον· ἀφελόμενοι γὰρ Λακεδαιμονίους τὴν ἡγεμονίαν οἱ συγκινδυνεύσαντες, τοῖς ἡμετέροις παρέδωκαν. Καίτοι τίνας ἂν τις κριτὰς ἱκανωτέρους ποιήσαιτο, καὶ πιστοτέρους τῶν τότε πραχθέντων, ἢ τοὺς ἐν αὐτοῖς τοῖς κινδύνοις παραγενομένους; τίνα δ' ἂν τις εὐεργεσίαν εἰπεῖν ἔχοι ταύτης μείζω, τῇς ἅπασαν τὴν Ἑλλάδα σῶσαι δυνηθείσης;

18. Μετὰ ταῦτα τοίνυν συνέβη κυρίαν ἑκατέραν γενέσθαι τῆς ἀρχῆς τῇ κατὰ θάλατταν, ἣν ὀπίτροποι ἂν κἀτάσχουσιν, ὑπηκόους ἔχουσι τὰς πλείστας τῶν πόλεων. Ὅλως μὲν οὖν οὐδ' ἐτέραν ἐπαινώ· πολλὰ γὰρ ἂν τις αὐταῖς ἐπιτιμήσειεν. Οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ περὶ τὴν ἐπιμέλειαν ταύτην οὐκ ἔλατ-

1. κινδυνεύσαντες. Fugg. συγκινδυνεύσαντες, quod ex Wolfii sententia rectius est. At in Paneg., p. 82, v. 20, simplex quoque verbum ναυμαχῆσαντες locum habet.
 7. ἐν ante ἐκείνῳ in Bav. omittitur. 10. ἱκανωτέρους Wolf., Steph. in Annotati., et Iensius in Lectt. Lucian., p. 120; vett. et Auger. ἱκανοτέρους. 15. ἑκατέραν: utramque, i. e., et Lacedaemoniorum civitatem, non uno, sed diverso tempore. 20. ταύτην. Bav. τὴν τοιαύτην.

liantes. Ibi Eurybiadem ducem, nostri Themistoclem miserunt, cuius imperio omnia ita prospere successerunt, ut ii, qui periculorum focii fuerant, adeptum Lacedaemoniis imperium nostris ultro traderent. (18.) Postea contigit, ut Lacedaemoniorum quoque civitas maris imperio potiretur, in quo administrando Lacedaemonii maioribus nostris, etiam et

τον αὐτῶν διηγέσθαι, ἢ περὶ τὰς πράξεις τὰς
ὀλίγῳ πρότερον εἰρημένας. Οἱ μὲν γὰρ ἡμέτεροι
πατέρες, ἐπειθον τοὺς συμμάχους ποιεῖσθαι πολι-
τείαν τοιαύτην, ἣν περ αὐτοὶ διετέλουν ἀγαπῶντες·
ὃ σημεῖον ἐστὶν εὐνείας καὶ Φιλίας, ὅτ' ἂν τινες πα-
ραινῶσι τοῖς ἄλλοις χρῆσθαι τούτοις, ἅπερ ἂν σφί-
σιν αὐτοῖς συμφέρειν ὑπολάβωσιν. Λακεδαιμόνιοι δὲ
κατέστησαν, οὐδ' ὁμοίαν τῇ παρ' αὐτοῖς, οὔτε ταῖς
ἄλλοθι που γενομέναις, ἀλλὰ δέκα μόνους ἄνδρας κυ-
ρίους ἐκάστης πόλεως ἐποίησαν, ὧν ἐπιχειρήσας ἂν
τις κατηγορεῖν τρεῖς ἢ τέτταρας ἡμέρας συνεχῶς,
οὐδὲν ἂν μέρος εἰρηκέναι δόξειε τῶν ἐκείνοις ἡμαρτη-
μένων. Καθ' ἑκάστον μὲν οὖν διεξιέναι περὶ τῶν
τοιούτων καὶ τοσούτων τὸ πλῆθος, ἀνόητόν ἐστιν,
ὀλίγα δὲ κατὰ πάντων εἰπεῖν, ἃ τοῖς ἀκρότασιν
ὀργὴν ἀξίαν ἐμποιήσουσι τῶν πεπραγμένων, νεώτε-
ρος μὲν ὧν ἴσως ἐξεύρογ, νῦν δ' οὐδὲν ὑπέρχεται
μοι τοιοῦτο, ἀλλὰ παρὰ πᾶσιν ὁμολογεῖται, ὅτι
τοσούτον ἐκείνοι διήμεγαν, ἀνομία καὶ πλεονεξία

9. 10. δέκα μόνους ἄνδρας κυρίους. Postremam vocem, quam omnes editi omittunt, e Bav. et Harpocrat., qui in voce: Δέκα, hunc Isocrat. locum citat, adieci, iubentibus insuper linguae legibus. Consentit in hanc mutationem Stephan. in Diatriba VII. p. 25, cum eoque Retbergius facit. 17. ὑπέρχεται. Bav. et Med. ἐπέρχεται. 18. ὁμολογεῖται in Bav. et vet. desideratur; Wolf. e coniectura cumque eo Steph. et Auger. recte receperunt. 19. ἐκείνοι, i. e. οἱ δέκα ἄνδρες.

hos non omnino laudo, non minus inferiores sunt, quam in antea commemoratis: nostri enim patres locis suaserunt, ut eandem reipublicae formam, qua ipsi perpetuo usi fuerant, amplecterentur; Lacedaemonii contra novam prorsus iis obtulerunt, decem viros singulis urbibus praeficientes, qui, quod inter omnes constet, iniquitatis rapacitateque non tantum se suosque amicos suasque patrias perdidissent,

τῶν προγεγενημένων, ὥς τ' οὐ μόνον αὐτοὺς ἀπώλεσαν, καὶ τοὺς φίλους, καὶ τὰς πατριδας τὰς ἑαυτῶν, ἀλλὰ καὶ Λακεδαιμονίους πρὸς τοὺς συμμάχους διαβάλλοντες, εἰς τοιαύτας καὶ τοσαύτας συμφορὰς ἐνέβαλον, ὅσας οὐδεὶς πώποτε αὐτοῖς γενήσεσθαι προσεδόκησε.

19. Μάλιστα μὲν οὖν ἐντεῦθεν ἂν τις δυηθεῖη κατιδεῖν, ὅσῳ μετριώτερον καὶ πραότερον ἡμεῖς τῶν πραγμάτων ἐπεμελήθημεν· δεύτερον δ' ἐκ τῶ ῥηθήσεσθαι μέλλοντος. Σπάρτιάται μὲν γὰρ ἔτη δέκα μόλις ἐπεστάτησαν αὐτῶν, ἡμεῖς δὲ πέντε καὶ ἐξήκοντα συνεχῶς κατέσχομεν τὴν ἀρχήν. Καίτοι πάντες ἴσασι, τὰς πόλεις τὰς ὑφ' ἑτέροις γιγνομένας, ὅτι πλεῖστον χρόνον τούτοις παραμένουσιν, ὑφ' ὧν ἂν ἐλάχιστα κακὰ πάσχουσαι τυγχάνωσιν. Ἐκ τούτων τοίνυν ἀμφοτέραι μισηθεῖσαι, κατέστησαν εἰς πόλεμον καὶ ταραχήν, ἐν ᾗ τὴν μὲν ἡμετέραν εὖροι τις ἂν, ἀπάντων αὐτῇ καὶ τῶν Ἑλλήνων καὶ

1. τῶν προγεγενημένων, i. e. triginta tyrannorum, qui Decemviri tempore anteiverunt. Vid. Harpocrat. in voce: Δέκα. Eadem voce utitur noster in Paneg., p. 86, v. 16, edit. Mor. c. 32 init. 11. 12. πέντε καὶ ἐξήκοντα. Paneg., p. 84, v. 10, indefinite: πλεῖστον χρόνον. 12. κατέσχομεν. Wolf. μανύλτ κατείχομεν. 15. 16. Ἐκ τούτων: his rebus, i. e. imperii administratione. Auger. vertit: „his de causis,” et in nota ad τούτων supplet κακῶν.

sed Lacedaemonios etiam in maximas misérias coniecerunt. (19.) Hinc Athenienses imperium illud quinque et sexaginta continuos annos, Spartiatae vero idem vix decem annos tenuerunt. Deinde quum utrique imperio hoc inuisi facti in bella atque tumultus incidissent, nostra civitas coniunctas Graecorum Barbarumque vires per decem annos sustinuit, Lacedaemonii autem uno tantum a solis Thebanis proelio fusi, iisdem fere quam nos calamitatibus circumven-

τῶν Βαρβάρων ἐπιθεμένων, ἔτη δέκα ποῦταις ἀντισχεῖν δυνηθεῖσαν, Λακεδαιμονίου δὲ κρατεῦντας ἔτι, κατὰ γῆν πρὸς Θηβαίους μόνους πολεμήσαντας, καὶ μίαν μάχην ἡττηθέντας, ἀπάντων ἀποστερηθέντας ὧν εἶχον, καὶ παραπλησίαις ἀτυχίαις χρησάμενους, καὶ συμφοραῖς, αἷς περ ἡμεῖς. Καὶ πρὸς ταῦταις τὴν μὲν ἡμετέραν πόλιν ἐλάττωσιν ἔτεσιν ἀνυλαβοῦσαν αὐτήν, ἣ κτεπολεμήθη. Σπαρτιάτας δὲ μετὰ τὴν ἡτταν μὴδ' ἐν πολλαπλάσιον χρόνῳ δυνηθέντας καταστῆσαι σφᾶς αὐτοὺς εἰς τὴν αὐτῶν ἑξιν, ἐξ ἧς περ ἐξέπεσον, ἀλλ' ὁμοίως ἔτι καὶ νῦν ἔχοντας.

20. Τὰ τοίνυν πρὸς τοὺς Βαρβάρους ὡς ἐκάτεροι προσηνέχθημεν, δηλωτέον. Ἐτι γὰρ τοῦτο λοιπὸν ἔστιν. Ἐπὶ μὲν γὰρ τῆς ἡμετέρας δυνάστεως οὐκ ἔβην αὐτοῖς οὔτε ἐντὸς Ἄλυσος ποταμοῦ περὶ καταβαίνειν, οὔτε μακροῖς πλοίοις ἐπὶ τὰνδον πλεῖν Φασήλιδος· ἐπὶ δὲ τῆς Λακεδαιμονίων, οὐ μόνον τοῦ πορεύεσθαι καὶ πλεῖν, ὅπου βουληθεῖεν, ἐξουσίαν ἔλαβον, ἀλλὰ καὶ δεσπόται πολλῶν Ἑλληνίδων πέλεων κατέστησαν.

3. γῆς WOLF. egregie e coniectura, quam reliqui ambabus manibus arripuerunt. Confirmat hanc palmariam Bav.; vett. uno ore τὴν pro γῆν. 4. μίαν μάχην. Vid. orat. ad Philipp., c. 19, p. 131, v. 9. 10. ἑξιν, ἐξ ἧς περ. Perizon. ad Aelian. V. H. v. 9: „se restituere in fortunam, qua ceciderant.“ 16. τὰνδον, i. e. τὰ ἐνδον, vett. Sed vir doctus in margine Aldin. i corrigit τ' ἐνδον. Noster in Paneg., p. 88, v. 20: ἐντὸς Φασήλιδος. 18. ὅπου. Bav. ὅπη. 20. κατέστησαν. Conf. Paneg., p. 89, v. 9.

ti sunt. Praeterea nos breviori temporis spatio ad pristinum dignitatis gradum revertimus, quam debellati sumus; sed Lacedaemonii in iisdem adhuc malis verlanur. (20.) Sub nostro imperio Barbari terra marique angulis limitibus coercerantur, Lacedaemoniis contra imperantibus

21. Τὴν δὲ καὶ τὰς συνθήκας, τὰς πρὸς βασιλέα γενναϊότερας καὶ μεγαλοφρονεστέρας ποιησάμενην, καὶ τῶν πλείστων καὶ μεγίστων τοῖς μὲν Βαρβάροις κακῶν, τοῖς δ' Ἑλλήσιν ἀγαθῶν, αἰτίαν γεγενημένην, ἔτι δὲ τῆς μὲν Ἀσίας τὴν παραλίαν, καὶ πολλὴν ἄλλην χώραν τοῖς μὲν πολεμίοις ἀφελομένην, τοῖς δὲ συμμάχοις κτησαμένην, καὶ τοὺς μὲν ὑβρίζοντας, τοὺς δὲ ἀποροῦντας πύσασαν, πρὸς δὲ τοῦτοις ὑπὲρ αὐτῆς τε πολεμήσασαν ἄμεινον τῆς εὐδοκίμουσῃς περὶ τὰ τοιαῦτα, καὶ τὰς συμφόρας θῆττον διαλυσσάμενην τῶν αὐτῶν τούτων, πῶς οὐ δίκαιόν ἐστιν ἐπαινεῖν, καὶ τιμᾶν μᾶλλον, ἢ τὴν ἐν ἅπασι τούτοις ἀπολελειμμένην; Περὶ μὲν οὖν τῶν πραχθέντων παράλληλα, καὶ τῶν κινδύνων ἅμα καὶ πρὸς τοὺς αὐτοὺς γενομένων, ἐν τῷ παρόντι ταῦτ' εἰχομεν εἰπεῖν.

22. Οἶμαι δὲ τοὺς ἀνδρῶς ἀκούοντας τῶν λόγων τούτων, τοῖς μὲν εἰρημένοισι οὐδὲν ἂν ἀντερεῖν, ὥς οὐκ ἀληθέσιν οὔσιν, οὐδ' αὖ πράξεις ἑτέρας ἔχειν εἰπεῖν, περὶ ἃς Λακεδαιμόνιοι γιγνόμενοι, πολλῶν ἀγαθῶν αἴτιοι τοῖς Ἑλλήσι κατέστησαν· κατηγορεῖν δὲ

10. περὶ τὰ τοιαῦτα: quae ad rem militarem pertinent.

11. τῶν αὐτῶν τούτων: quam Lacedaemonios.

14. παράλληλα. Auger. recte: separatim; est enim oppositum sequenti ἅμα.

quacunque libertate fruebantur, multasque etiam Graecas civitates in ditionem acceperunt. (21.) Nonne igitur

aequum est, eam civitatem, quae Barbarorum insolentiam foedere cladibusque fregerit, Graecos beneficiis affecerit, pro sua ipsius salute fortius dimicaverit, quam illa, quae ob rem militarem maximo celebratur, calamitatesque celerius quam illa propulsaverit, magis etiam laudari atque honorari, quam illam, quae in omnibus his fuerit inferior? (22.) At quamquam Lacedaemoniorum fautores haec refu-

τῆς πόλεως ἡμῶν ἐπιχειροῦσιν, ὅπερ αἰεὶ ποιεῖν εἰώ-
θασι, καὶ διεξιέναι τὰς δυσχερεστάτας τῶν πράξεων,
τῶν ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τῆς κατὰ θάλατταν γεγενημένων
καὶ τὰς τε δίκας, καὶ τὰς κρίσεις τὰς ἐνθάδε γι-
γνομένας τοῖς συμμέχοις, καὶ τὴν τῶν Φόρων
εἰσπραξίν διαβαλοῦσι, καὶ μάλιστα διατρίψουσι περὶ
τὰ Μηλίων πάθη, καὶ Σκιωναίων, οἰόμενοι ταῖς κη-
τηγορίαις ταύταις καταρυσταίνειν τὰς τῆς πόλεως εὐ-
εργεσίας, τὰς ὀλίγῃ πρότερον εἰρημένας.

23. Ἐγὼ δὲ πρὸς ἅπαντα μὲν τὰ δικαίως ἂν
ἐρθέντα κατὰ τῆς πόλεως, οὐτ' ἂν δυναίμην ἀντει-
πεῖν, οὐτ' ἂν ἐπιχειρήσαιμι τοῦτο ποιεῖν. Καὶ γὰρ
ἂν αἰσχυνοίμην, ὅπερ εἶπον ἤδη καὶ πρότερον, εἰ
τῶν ἄλλων μηδὲ τοὺς θεοὺς ἀναμαρτήτους εἶναι
νομίζοντων, ἐγὼ γλιχοίμην, καὶ πειρώμην πείθεσθαι
ὥς περὶ αὐδὲν πώποτε τὸ κοινὸν ἡμῶν πεπλημ-

1. ἐπιχειροῦσιν *sup.* est, quod vocant, secundum, *ut* v. 6
διαβαλοῦσι. Hinc reiicienda Auger., illud non attendentis,

coniectura, pro ἐπιχειροῦσιν offerentis ἐπιχειρήτουσιν.

4. καὶ τὰς τε δίκας, καὶ τὰς κρίσεις. Fugg. τὰς κρί-
σεις τὰς ἐνθάδε γενομένας. Papag., p. 87: v. 15: περὶ

τῶν δικῶν καὶ τῶν γραφῶν λέγειν τολμῶσιν. 6. εἰς-
πραξίν διαβαλοῦσι. Vid. Symmach., p. 271, v. 4. 7. τὰ

Μηλίων πάθη, καὶ Σκιωναίων. Conf. Papag., p. 83,
v. 19. 20. 10. δὲ post. Ἐγὼ in Bav. omittitur.

12. τοῦτο. Bav. vitiose ταὐτό. 13. ὅπερ εἶπον ἤδη

καὶ πρότερον: nempe in Epistola ad Philipp. secunda,
p. 605 edit. Wolf. mai. 16. τὸ κοινὸν ἡμῶν: *respu-*

blica nostra. Auger.

tare non possunt, accusant tamen civitatem nostram, iu-
diciaque criminantur, quae sub imperio nostro focii subie-
runt, maximeque Meliorum Scionaeorumque infortuniis im-
morantur. (23.) Ego vero, etli omnia haec refellere ne-
que possem neque velim, ostendere tamen conabor. Lace-

daemonios in rebus modo dictis acerbiores saevioresque
etiam nostra civitate fuisse, eosque, qui in illorum gratiam

μέληκεν. Οὐ μὲν ἄλλ' ἐκεῖνό γ' οἶομαι ποθέσειν, τὴν τε πόλιν τὴν Σπαρτιατῶν ἐπιδείξεν περὶ τὰς πράξεις τὰς προειρημένας, πολὺ παρρωτέραν καὶ χαλεπωτέραν τῆς ἡμετέρας γεγενημένην, τοὺς τ' ὑπὲρ ἐκείνων βλασφημοῦντας καθ' ἡμῶν, ὡς δυνατόν ἀφρονέστατα διακειμένους, καὶ τοὺς κακῶς ἀκούεν ὑφ' ἡμῶν τοὺς φίλους αὐτῶν, αἰτίους ὄντας. Ἐπειδ' ἂν γὰρ τοιαῦτα κατηγορῶσιν, οἷς ἐνοχοὶ Λακεδαιμόνιοι μᾶλλον τυγχάνουσιν ὄντες, οὐκ ἀποροῦμεν τῶν περὶ ἡμῶν ῥηθέντων μείζον ἀμάρτημα κατ' ἐκείνων εἰπεῖν.

24. Οἷον καὶ νῦν, ἣν μνησθῶσι τῶν ἀγώνων τῶν τοῖς συμμάχοις ἐνθάδε γενομένων, τίς ἐστιν οὕτως ἀφυῆς, ὅστις οὐχ εὐρήσει πρὸς τοῦτ' ἀνταπεῖν, ὅτι πλείους Λακεδαιμόνιοι τῶν Ἑλλήνων ἀκρίτους ἀπεκτόνασι, τῶν παρ' ἡμῖν, ἐξ' οὗ τὴν πόλιν δίκουμέν, εἰς ἀγῶνα καὶ κρίσιν καταστάντων;

25. Τοιαῦτα δὲ καὶ περὶ τῆς εἰσπράξεως τῶν φόρων, ἣν τι λέγωσιν, ἔχομεν εἰπεῖν· πολὺ γὰρ ἐπιδείχομεν συμφορώτερα πράξαντας τοὺς ἡμετέρους, ἢ Λακεδαιμονίους ταῖς πόλεσι ταῖς τὸν φόρον ἐνεγ-

1. Οὐ μὲν Fugg. omittit.

2. τὴν. Bav. vitiole τῶν.

9. μᾶλλον in Bav. deest.

12. τῶν τοῖς συμμάχοις.

Omnes editi: τῶν ἐν τοῖς συμμάχοις. Hoc ἐν auctoritate Bav. delevi.

12. γενομένων Baf. 1; Wolf. in mai.

edit., Steph. et Auger. cum reliquis vet. γινομένων.

14. 15. ἀκρίτους ἀπεκτόνασι. Vid. Pancg., p. 87, v. 16

sqq.

19. συμφορώτερα. Bav. συμφερώτερα.

nobis maledicunt, perquam stolidos esse, accusantes quippe eorum, quibus Lacedaemonii potius obnoxii sunt nobisque maiora etiam in illos crimina regerendi occasionem praebentes. (24.) Veluti nunc, quis adeo stupidus sit, qui

respondeat, plures Graecos a Lacedaemoniis indicta causa interfectos esse, quam a nobis, ex quo urbem incolimus. in ius vocatos. (25.) Atque eadem est tributorum ex-

κούσαις. Πρῶτον μὲν γάρ, οὐ προσταχθέν ὑφ' ἡμῶν τοῦτ' ἐποίουν, ἀλλὰ καὶ αὐτοὶ γνόντες, ὅτε τὴν ἡγεμονίαν ἡμῖν τὴν κατὰ θάλασσαν ἔδοσαν· ἔπειτ' οὐχ ὑπὲρ τῆς σωτηρίας τῆς ἡμετέρας ἔφερον, ἀλλ' ὑπὲρ τῆς δημοκρατίας καὶ τῆς ἐλευθερίας τῆς αὐτῶν, καὶ τοῦ μὴ περιπεσεῖν, ὀλιγαρχίας γενομένης, τηλικούτοις κακοῖς τὸ μέγεθος, ἡλίκοις ἐπὶ τῶν δεκαδαρχῶν, καὶ τῆς δυναστείας τῆς Λακεδαιμονίων. Ἐτι δ' οὐκ ἐκ τούτων ἔφερον, ἐξ ὧν αὐτοὶ διέσωσαν, ἀλλ' ἀφ' ὧν δι' ἡμᾶς εἶχον· ὑπὲρ ὧν, εἰ καὶ μικρὸς λογισμὸς ἐνῆν αὐτοῖς, δικαίως ἂν χάριν εἶχον ἡμῖν. Παραλαβόντες γὰρ τὰς πόλεις αὐτῶν, τὰς μὲν παντάπασιν ἀναστάτους γεγενημένας ὑπὸ τῶν βαρβάρων, τὰς δὲ πεπορθημένας, εἰς τοῦτο προηγούμεν, ὥστε μικρὸν μέρος τῶν γιγνομένων ἡμῖν δίδοντας, μηδὲν ἑλάττον ἔχειν τοὺς οἰκείους Πελοποννησίων, τῶν οὐδένα φόρον ὑποτελούντων.

26. Περὶ τοίνυν τῶν ἀναστάτων γεγενημένων ὑφ' ἑκατέρας τῶν πόλεων, ὃ μόνους τινὲς ἡμῖν ὀνει-

5. τῆς αὐτῶν. Bav. prosperam τῶν αὐτῶν. 6. ὀλιγαρχίας γενομένης Wolf. recte explicat hypothetice: εἰ δὴ γενησοίτο ὀλιγαρχία.

7. δεκαδαρχῶν e Bav. Conf. Paneg., p. 86, v. 14, et Harpocrat. sub h. v. Reliquae omnes δεκαρχῶν.

16. μηδὲν ἑλάττον ἔχειν τοὺς οἰκείους. Ita vet. et Bav., (posterior tamen pro ἑλάττον habet ἐλάττους.) Verte: (ut) *socii nostri*, (τοὺς οἰκείους, scil. ἡμῶν,) *nihil minus haberent Peloponnesiis etc.* Wolf. e coniectura praeter necessitatem: μηδὲν ἐλάττους ἔχειν τοὺς οἰκείους, quod ipse et reliqui receperunt.

igendorum ratio: nam tributariarum civitatum commodis melius quam Lacedaemonii consulimus, quae ex arbitrio suaeque potius quam nostrae causae, et paucae tantum ex iis, quae nostris beneficiis possidebant, contulerunt. (26.) Quod porro ad everfiones attinet, quas quidam nobis solis obiciunt, sciendum est, nos in tantillas insulas deliquisse.

δίζουσιν, ἐπιδείξομεν πολὺ δεινότερα πεπονηκότας, οὓς ἐπαινοῦντες διατελεῦσιν· ἡμῖν μὲν γὰρ συνέπεσε περὶ νησὺδρια τοιαῦτα, καὶ τηλικαῦτα τὸ μέγεθος ἐξαμαρτάνειν, ἃ πολλοὶ τῶν Ἑλλήνων οὐδ' ἴσασιν, ἐκεῖνοι δὲ τὰς μεγίστας πόλεις τὰς ἐν Πελοποννήσῳ, καὶ τὰς πανταχῇ προεχούσας τῶν Ἑλλήνων, ἀναστάτους ποιήσαντες, αὐτοὶ τὰ κείνων ἔχουσιν, ἃς ἄξιον ἦν, εἰ καὶ μηδὲν πρότερον αὐταῖς ὑπῆρξεν ἀγαθόν, τῆς μεγίστης δωρεᾶς παρὰ τῶν Ἑλλήνων τυχεῖν, διὰ τὴν στρατείαν τὴν ἐπὶ Τροίαν, ἐν ἣ σφᾶς αὐτὰς παρεῖχον πρώτευούσας, τοὺς δ' ἡγεμόνας ἀρετὰς ἔχοντας οὐ μόνον τὰς τοιαύτας, ὧν πολλοὶ καὶ Φαῦλοι κοινωνοῦσιν, ἀλλὰ καὶ κείνας, ὧν οὐδεὶς ἀνπονηρὸς ὧν δυνηθῇ μετασχεῖν. Μεσσηνί μὲν γὰρ Νέστορα παρέσχε, τὸν φρονιμώτατον ἀπάντων τῶν κατ' ἐκεῖνον τὸν χρόνον γενομένων, Λακεδαιμόνιοι δὲ Μενέλαον, τὸν διὰ σωφροσύνην μόνον ἀξιωθέντα Διὸς γενέσθαι καὶ κληθῆναι κηδεστήν, ἡ δὲ Ἀργείων πόλις, Ἀγαμέμνονα, τὸν οὐ μίαν οὐδὲ δύο μόνον

2. μὲν ante γὰρ, quod in omnibus reliquis legitur, in Med. deest. 3. νησὺδρια. Scione nempe et Melus, quarum vero primam urbem Macedoniae esse scribunt. Wolf. 3. τηλικαῦτα et τοιαῦτα accipe diminutive, nisi ironice tibi melius placeat. 6. προεχούσας. Conf. orat. ad Philipp., c. 11, p. 126, ubi eadem fere inter principes nominantur. - Quomodo autem intelligendum sit, eas esse a Lacedaemoniis diruta, vid. in nota p. 403, ad v. 12. 17. 18. Διὸς γενέσθαι καὶ κληθῆναι κηδεστήν. Iisdem verbis de Paride, altero Helenae coniuge, utitur noster in Hel. Euc., p. 351, v. 20 seqq.

quas plerique Graecorum ignorant; Lacedaemonios contra maximas nobilissimasque Peloponnesi civitates evernisse, Melenen, Lacedaemonem et Argon, quarum duces, Nestor, Menelaus atque Agamemnon, in bello Troiano maximis viribus conspicui fuerunt, ut ex sequentibus clarius etiam

ἔχοντα ἀρετὰς, ἀλλὰ πάσας ὅσας ἔχοι τις ἂν εἰ-
πεῖν, καὶ ταύτας οὐ μετρίως, ἀλλ' ὑπερβαλλόντως,
οὐδένα γὰρ εὐρήσομεν τῶν ἀπάντων, οὔτε ἰδιωτέρας
πράξεις μεταχειρισάμενον, οὔτε καλλίους, οὔτε μεί-
ζους, οὔτε τοῖς Ἕλλησιν ὠφελίμωτέρας, οὔτε πλει-
όνων ἐπείνων ἀξίας. Καὶ τούτοις οὕτω μὲν ἀπηρι-
θμημένοις εἰκότως ἂν ἀπιστήσειαν πολλοί, μικρῶν
δὲ περὶ ἐκάστου ῥηθέντων, ἅπαντες ἂν ἀληθῆ με-
λέγειν ὁμολογήσειαν.

27. Οὐ δύναμαι δὲ κατιδεῖν, ἀλλ' ἀπορῶ ποίοις
λόγῳ μετὰ ταῦτα χρησόμενος, ὁρθῶς ἂν εἴην
βεβουλευμένος· αἰσχύνομαι γάρ, εἰ τοσαῦτα περὶ
τῆς Ἀγαμέμνονος ἀρετῆς προειρηκώς, μηδενὶς μνη-
σθήσομαι τῶν ὑπ' ἐκείνου πεπραγμένων, ἀλλὰ δόξω
τοῖς ἀκούουσιν ὅμοιος εἶναι τοῖς ἀλαζονευομένοις, καὶ
λέγουσιν ὅτι ἂν τύχωσιν. Ὅρῶ δὲ τὰς πράξεις
τὰς ἔξω λεγομένας τῶν ὑποθέσεων, οὐκ ἐπαινουμέ-
νας, ἀλλὰ παραχῶδεις εἶναι δοκούσας, καὶ πολλοὺς
μὲν ὄντας τοὺς κακῶς χρωμένους αὐταῖς, πολὺ δὲ
πλείους τοὺς ἐπιτιμῶντας. Διὸ δέδοικα μὴ καὶ περὶ
ἐμῆ συμβῇ τι τοιοῦτο. Οὐ μὴν ἀλλ' αἰρούμαι
βοηθῆσαι τῷ ταῦτόν ἐμοί τε καὶ πολλοῖς ἄλλοις πε-
πονθότι, καὶ διημαρτηκότι τῆς δόξης, ἧς προσήκε
τυχεῖν αὐτόν, καὶ μεγίστων ἀγαθῶν αἰτίῳ γεγενη-

-
1. ἔχοι. Bav. vitiose ἔχει. 6. ἀπηριθμημένοις Wolf. recte
explicat: ἀνευ ἐλέγχων καὶ μὴ μετ' ἀποδείξεως εἰρημένοις.
8. περὶ ἐκάστου. Fugg. et Bav. ἐκατέρου. Male, credo.
17. ἔξω — τῶν ὑποθέσεων, i. e. per digressionem.
18. παραχῶδεις εἶναι, i. e. lectorem a via seducere et
confusum reddere. 18. καὶ ante πολλοὺς in Bav. deest.
-

apparebit. (27.) Vereor quidem, ne in Agamemnonis
laudes digressio vitio vertatur, sed illi opem ferre decrevi,
cui idem, quod mihi aliisque multis accidit, ut ea fraudat-

μένω παρὶ ἐκεῖνον τὸν χρόνον, ἦπτον δὲ ἐπαινουμένῳ τῶν οὐδὲν ἄξιον λόγου διαπεπραγμένων.

28. Τί γὰρ ἐκεῖνος ἐνέλιπεν; ὃς τηλικαύτην μὲν ἔσχε τιμὴν, ἥς εἰ πάντες συνελθόντες μείζω ζητοῖεν, οὐδέ ποτ' ἂν εὐρεῖν δυνηθεῖεν; μόνος γὰρ ἀπάσης τῆς Ἑλλάδος ἡξιώθη γενέσθαι στρατηγός. Ὅποτερον δέ, εἴθ' ὑπὸ πάντων αἰρεθεῖς, εἴτ' αὐτὸς κτησάμενος, οὐκ ἔχω λέγειν, ὁποτέρως δ' οὖν συμβέβηκεν, οὐδὲ μίαν ὑπερβολὴν λέλοιπε τῆς περὶ αὐτὸν δόξης τοῖς ἄλλως πῶς τιμηθεῖσι. Ταύτην δὲ λαβὼν τὴν δύναμιν, οὐκ ἔστιν ἢν τινα τῶν Ἑλληνίδων πόλεων ἐλύπησεν· ἀλλ' οὕτως ἦν πόρρω τούτου, ὡς καὶ τινὰς ἐν πολέμῳ καὶ ταραχαῖς, καὶ πολλοῖς ἄλλοις κακοῖς ὄντας, τούτων μὲν αὐτοὺς ἀπῆλλαξεν, εἰς ὁμόνοιαν δὲ καταστήσας, τὰ μὲν περιττὰ τῶν ἔργων καὶ τετρατώδη, καὶ μηδὲν ὠφελούντα τοὺς ἄλλους, ὑπερεῖδε, στρατόπεδον δὲ συστήσας ἐπὶ τοὺς Βαρβάρους ἤγαγεν. Τούτου δὲ κάλλιον στρατήγημα, καὶ τοῖς Ἑλλήσιν ὠφελιμώτερον, οὐδεὶς φανήσεται πράξας, οὔτε τῶν κατ' ἐκεῖνον τὸν χρόνον εὐδοκίμησάντων, οὐδὲ τῶν ὕστερον ἐπιγενομένων. Ἄ ἐκεῖνος πράξας, καὶ

8. ὁποτέρως δ' οὖν c Fugg. recepi; Bav. ἀποτέρως οὖν; vet. ὁποτέρως δέ. 10. δὲ ante λαβὼν in Bav. desideratur.

15. 16. τὰ περιττὰ τῶν ἔργων καὶ τετρατώδη.

Wolf. explicationis causa adiecit: οἷα τὰ πολλὰ τῶν Ἡρακλείους καὶ τὰ Πέρσων. 20. τῶν post οὔτε in Bav. vitiose omittitur.

21. ἐκεῖνος. Fugg. κείνος; Bav. κείνο.

retur gloria, quae meritis eius debebatur. (28.) Tantum ille honorem adeptus est, ut solus totius Graeciae dux latus sit. Hanc vero potentiam nactus nulli Graecarum urbium molestus fuit, sed adeo fuit ab hac re alienus, ut etiam nonnullas bello et turbis liberaverit et reconciliatas inter se contra Barbaros duxerit. Qua illius expeditione ni-

τοῖς ἄλλοις ὑποδείξας, οὐχ οὕτως εὐδοκίμησεν, ὥς προσῆκεν αὐτόν, διὰ τοὺς μᾶλλον ἀγαπῶντας τὰς θαυμαστοποιίας τῶν εὐεργεσιῶν, καὶ τὰς ψευδολογίας τῆς ἀληθείας, ἀλλὰ τοιοῦτος γενόμενος, ἐλάττω δόξαν ἔχει τῶν οὐδὲ μιμήσασθαι τολμησάντων αὐτόν.

29. Οὐ μόνον δ' ἐπὶ τούτοις ἂν τις αὐτὸν ἐπαινέσειεν, ἀλλὰ καὶ ἐφ' οἷς περὶ τὸν αὐτὸν χρόνον ἔπραξεν. Εἰς τοῦτο γὰρ μεγαλοφροσύνης ἦλθεν, ὥστ' οὐκ ἀπέχρησεν αὐτῷ λαβεῖν στρατιώτας τῶν ἰδιωτῶν, ὁπόσους ἐξ ἐκάστης ἡβουλήθη τῶν πόλεων, ἀλλὰ τοὺς βασιλεῖς, τοὺς ποιοῦντας ἐν ταῖς αὐτῶν ἀβούλωνται, καὶ τοῖς ἄλλοις προστάττοντας, τούτους ἔπεισεν ὑφ' αὐτῷ γενέσθαι, καὶ συνακολουθεῖν, ἐφ' οὓς ἂν ἡγήσεται, καὶ ποιεῖν τὸ προσταττόμενον, καὶ βασιλικὸν βίον στρατιωτικῶς ζῆν, ἔτι δὲ κινδυνεύειν καὶ πολεμεῖν, οὐχ ὑπὲρ τῆς σφετέρας αὐτῶν πατριδος καὶ βασιλείας, ἀλλὰ λόγῳ μὲν ὑπὲρ Ἑλένης τῆς Μενέλεω γυναικός, ἔργῳ δ' ὑπὲρ τοῦ μὴ τὴν Ἑλλάδα πάσχειν ὑπὸ τῶν Βαρβάρων, μήτε τοιαῦτα, μήθ' οἷα πρότερον αὐτῇ συνέπεσε περὶ τὴν Πέλοπος μὲν ἀπάσης Πελοποννήσου κατάληψιν, Δαναοῦ δέ, τῆς πύλεως τῆς Ἀργείων, Κάδμου δέ, Θηβῶν.

13. βούλωνται vett., Steph. et Auger.; Wolf. βούλονται, quam lectionem et Bav. habet. 15. Post προσταττό-

μενον additum legitur in Cod. Auger. I. et Med.: διότι ὑπετάσσοντο τῷ Ἀγαμέμνονι. Ad marginem Cod. H. eadem voces leguntur, quoq. ablegandae sunt. 22. μὲν

a Bav. abest, et ante ἀπάσης idem habet τῆς. 23. Θη-

βῶν. Conf. Heleq. Enc., c. 30, p. 361.

hil praestantius nihilque Graecis fuit, utilius, etsi minorem assecutus est gloriam, quam ii, qui nec imitari illum ausi sunt. (29.) Nec illi satis fuit, milites privatae conditionis adlegisse, verum etiam regibus persuasit, ut se duce, verbo qui-

Ὡν τίς ἄλλος Φανήσεται προνηθεὶς ἢ τίς ἐμποδῆν καταστάς, τοῦ μηδὲν ἔτι γενέσθαι τοιοῦτο, πλὴν τῆς ἐκείνου Φύσεως, καὶ δυνάμεως;

30. Τὸ ταῖνυν ἐχόμενον, ὃ τῶν μὲν προειρημένων ἐλαττώ ἐστι, τῶν δὲ πολλάκις ἐγνεκωμασμένων μείζον, καὶ λόγου μᾶλλον ἄξιον· στρατῆπεδον γὰρ συνεληλυθὸς ἐξ ἀπασῶν τῶν πόλεων, τοσαῦτο πλῆθος, ὅσον εἰκὸς πολλοὺς ἔχειν, τοὺς μὲν ἀπὸ θεῶν, τοὺς δὲ ἐξ αὐτῶν τῶν θεῶν γεγενῆτας, οὐχ ὁμοίῳ δίκαιον τοῖς πολλοῖς, οὐδ' ἴσον φρονούντας τοῖς ἄλλοις, ἀλλ' ὀργῆς καὶ θυμοῦ, καὶ φθόνου καὶ φιλοτιμίας μεστούς, ἀλλ' ὅμως τοὺς τοιούτους ἔτη δέκα κατέσχευεν, οὐ μισθοφοραῖς μεγάλαις, οὐδὲ χρημάτων δαπάναις, αἷς νῦν πάντες δυναστεύουσιν, ἀλλὰ τῷ, πολλῷ καὶ τῇ φρονήσει διαφέρειν, καὶ δύνασθαι τροφὴν ἐκ τῶν πλεμίων ταῖς στρατιώταις πορίζειν, καὶ μάλιστα τῷ δοκεῖν ἐκείνου ἄμεινον ὑπὲρ τῆς τῶν ἄλλων βουλευέσθαι σωτηρίας, ἢ τοὺς ἄλλους περὶ σφῶν αὐτῶν. Τὸ τοῖνυν τέλος, ὃ πᾶσι τούτοις προσέθηκεν, οὐδενὸς ἦττον προσήκει θανατάζειν· οὐ γὰρ ἀπρεπές, οὐδ' ἀνάξιον

9. ἀπὸ θεῶν, i. e. viribus divinis praediti. 15. τῷ, πολλῷ. Ita veti. et Wolf. cum sequentibus; Fugg., τῷ ἐλάττω addito, in margine: σοφῷ φαρμάκῳ, (τῇ ταπεινώσει;) Bav. τῷ τῷ ἐλάττω. 17. τῷ δοκεῖν: Bav. τὸ δοκεῖν.

dem pro Helena, re autem veta pro Graeciae salute contra Barbaros bellum gererent. (30.) Ac tantam multitudinem, cui et deorum geniti impetuosii, invidi gloriaeque cupidi heredes inerat, per decem totos annos continuit, non magnis expensis, sed quod et prudentia ceteros praestaret, et commensatur ex hostium agris milibus suppeditaret. rectiusque confuleret illorum salutem, quam illi sibi metipsis; non prius discedens, quam et eius urbem excidisset, qui

τῶν προσιρημένων φανήσεται παρησάμενος, ἀλλὰ λό-
γῳ μὲν πρὸς μίαν πόλιν πολεμήσας, ἔργῳ δ' οὐ
μόνον πρὸς ἅπαντας τοὺς τὴν Ἀσίαν καταικοῦντας,
ἀλλὰ καὶ πρὸς ἄλλα γένη πολλὰ τῶν Βαρβάρων
κινδυνεύων, οὐκ ἀπέειπεν, οὐκ ἀπῆλθε, πρὶν τὴν τε
πόλιν τοῦ τολμήσαντος ἐξαμαρτεῖν ἐξηνδραποδίσασθε,
καὶ τοὺς Βαρβάρους ἐπαυσε νύβριζοντας.

31. Οὐκ ἀγνοῶ δὲ τὸ πλῆθος τῶν εἰρημένων
περὶ τῆς Ἀγαμέμνονος ἀρετῆς, οὐδ' ὅτι, τούτων το-
σούτων ὄντων, καθ' ἓν μὲν ἕκαστον, εἴ τις σε σκο-
ποῖντο, τί ἂν ἀποδοκιμάσειαν οὐδεὶς ἂν οὐδὲν ἀφε-
λεῖν αὐτῶν τολμήσειεν· ἐφεξῆς δὲ ἀναγινωσκομένων,
ἅπαντες ἂν ἐπιτιμήσειαν, ὥς πολὺ πλείεσιν εἰρημέ-
καις τοῦ δέοντος.

32. Ἐγὼ δ' εἰ μὲν ἔλαθον ἑμαυτὸν πλεονάζων,
ἡσυχνόμην ἂν, εἰ γράφειν ἐπιχειρῶν, περὶ ὧν μηδεὶς
ἂν ἄλλος ἐτόλμησεν, οὕτως ἀναισθήτως διεκείμην,
νῦν δ' ἀκριβέστερον ἤδειν τῶν ἐπιπλήττει μοι τολ-
μησάτων, ὅτι πολλοὶ τούτοις ἐπιτιμήσουσιν· ἀλλὰ
γὰρ ἡγησάμην, οὐχ οὕτως ἔσεσθαι δεῖνόν, ἢ ἐπὶ τοῦ
μέρους τούτου δέξω τισὶ τῶν καιρῶν ἀμελεῖν, ὥς,
ἐὰν περὶ ἀνδρὸς τοιούτου διαλεγόμενος παραλείπω τι
τῶν ἐκείνῳ τε προσόντων ἀγαθῶν, καὶ μοὶ προσήκον-
των εἰπεῖν. Ὡρίμην δὲ καὶ παρὰ τοῖς χριστάτοις

16. ἐπιχειρῶν. Bav. vitiole ἐπιχειρῶ. 17. οὕτως ἀναι-
σθήτως διεκείμην: usque adeo stupidus essem, i. e. non
sentirem, me modum excedere. 20. ἔσεσθαι, Bav.
ἔσθαι.

in Graecos delinquere ausus esset, et Barbarorum insolentiam coercuisset, (31.) Aique non ignoro, haec de Agamemnonis virtute dicta, etsi nec quidquam eorum sit improbandum, tamen ab omnibus, ut impleto prelixiora, reprehensum iri. (32.) Sed existimavi, minus grave fore,

τῶν ἀκροατῶν εὐδοκίμῃσαι, εἰς τὸ φαίνωμαι περὶ ἀρετῆς μὲν τοὺς λόγους ποιούμενος, ὅπως δὲ ταύτης ἀξίως ἐρῶ μᾶλλον σπουδάζων, ἢ περὶ τὴν τοῦ λόγου συμμετρίαν. Καὶ ταῦτα σαφῶς εἰδώς, τὴν μὲν περὶ τὸν λόγον ἀκαιρίαν, ἀδοξότερον ἐμὲ ποιήσουσαν, τὴν δὲ περὶ τὰς πράξεις εὐβουλίαν, αὐτοὺς τοὺς ἐπαινουμένους ὠφελήσουσαν. Ἄλλ' ὅμως ἐγὼ τὸ λυσιτελὲς ἐάσας, τὸ δίκαιον προειλόμην· οὐ μόνον δ' ἂν εὐρεθείην ἐπὶ τοῖς νῦν λεγομένοις ταύτην ἔχων τὴν διάνοιαν, ἀλλ' ὅλως ἐπὶ πάντων. Ἐπεὶ καὶ τῶν πεπλησιακότων μοι Φανείην ἂν μᾶλλον χαίρων τοῖς ἐπὶ τῷ βίῳ καὶ ταῖς πράξεσιν εὐδοκιμοῦσιν, ἢ τοῖς περὶ τοὺς λόγους δεινοῖς εἶναι δοκοῦσιν. Καὶ τὰ τῶν μὲν ρηθέντων, εἰ καὶ μηδὲν ἕτερον συμβαλοίμην, ἅπαντες ἂν ἐμοὶ τὴν αἰτίαν ἐπιθεῖεν, τῶν δ' ἄρθῳς πραττομένων, εἰ καὶ πάντες εἶδειεν ἐμὲ σύμβουλον γεγεννημένον, οὐδεὶς ὅστις οὐκ ἂν αὐτὸν τὸν μεταχειριζόμενον τὰς πράξεις ἐπαινέσειεν.

5. ποιήσουσαν. Wolf. mai. edit., typorum errore, ποιήσαν. 6. 7. τὴν δὲ περὶ τὰς πράξεις εὐβουλίαν — ὠφελήσουσαν: *Illorum, quos celebros, prudentiam in rebus gerendis laudem sibi parturam, mihi prolixitatem orationis ignominiam. Videtur enim ἢ Ἀγαμέμνονος potius εὐβουλία quam Isocratis intelligenda.* 13 — 18. Καὶ τοῖς τῶν μὲν ρηθέντων — τὰς πράξεις ἐπαινέσειεν. Sensus: Praeclaras discipulorum meorum orationes mihi, tamquam auctori, acceptae referuntur, etiam si praeter illud, quod ipsorum magister sim, contulerim nihil, praeclara eorundem facta non item. 16. 17. εἰ καὶ πάντες εἶδειεν ἐμὲ σύμβουλον γεγεννημένον. Ita dedi e Cod. Auger. N. pro vulgato — ἐμὲ σύμβουλόν τε γεγεννημένον, cui Wolf. et Stephan. in margine, Auger. in textu, interseruerunt ante ἐμὲ: αἰτίαν, quod illud τε postulare videtur.

si quibus in hac parte videar temporis et modi rationem non habere, quam si de tali viro disferens, aliquas laudes praeteream; etsi nocitura mihi, laudatis profutura esse

33. Ἀλλὰ γὰρ οὐκ οἶδ' ὅπῃ τυγχάνω φερόμενος, δεῖν προστιθέναι τὸ τῶν προειρημένων ἔχόμενον, παντάπασιν πόρρω γεγονότα τῆς ὑποθέσεως. Λοιπὸν οὖν ἐστὶν οὐδέν ἄλλο, πλὴν αἰτησάμενον τῇ γῆρα συγγνώμην ὑπὲρ τῆς λήθης καὶ τῆς μακρολογίας, τῶν εἰδισμένων παραγίνεσθαι τοῖς τηλικούτοις, ἐκπελθεῖν εἰς τὸν τόπον ἐκεῖνον, ἐξ οὗπερ ἐξέπεσον εἰς τὴν περιττολογίαν ταύτην. Οἶμαι δὲ δεῖν καθορᾶν, ὅθεν ἐπλανήθην.

34. Τοῖς γὰρ ὀνειδίζουσιν ἡμῶν τῇ πόλει τὰς Μηλίων καὶ τὰς τῶν τοιούτων πολυχνίων συμφοράς, ἀντέλεγον, οὐχ ὥς οὐχ ἡμαρτημένων τούτων, ἀλλ' ἐπι-

1. ὅπῃ. Bav. ὅπως. 2. δεῖν Wolf. recte politum esse ait pro δέον, quod Brubach. et Wolf. ipse habet cum eoque Steph. et Auger. Sed δεῖν, quod ego dedi, Bav. Augerique Cod. H. et I. omnesque vett. tuentur. Verte: *quum me ad iam dicta, reliqua addicere, (de Athenien- sium et Lacedaemoniorum imperio,) oporteret.* 2. Πρὸ τὸ Bav. et Brubach. habent τὸν, ad quod supplere possis λόγον. Stephanus in praefat. edit. suae huic loco aliquot verba deesse putat ideoque ita eum explet: *δέον γὰρ προστιθέναι τὸ τῶν προειρημένων ἔχόμενον, αἰσθάνομαι με παντάπασιν etc.,* vel hoc ordine: *αἰσθάνομαι γὰρ με, δέον προστιθέναι τὸ τῶν προειρημένων ἔχομενον, παντάπασιν etc.* 7. τὸν ante τόπον a Bav. est omissum. 10. ἡμῶν e Wolfii coniectura, quam reliqui recte receperunt; Bav. et vett. *ἡμῶν*. 12. οὐχ ὥς οὐχ ἡμαρτημένων τούτων: non quod in illis eversionibus Atheniensium nullum peccatum inesset. Ita Wolf. recte e Brubach. restituit; Bav. et vett. prius οὐχ perperam omittunt. Conf. p. 411. v. 10 sqq.

sciam; utilitate enim neglecta iustitiam ubique praepolui. (33.) Sed nescio, quo abripiar, ab instituto longissime digressus. Restat, ut, petita senectuti oblivionis et loquacitatis venia, ad illum locum redeam, ex quo in hanc garrulitatem incidi. (34.) Illis igitur, qui nostrae civitati Meliorum taliumque oppidorum calamitates expro-

δεικνύων τοὺς ἀγαπωμένους ὑπ' αὐτῶν, πολὺ μείζους καὶ πλείους πόλεις ἡμῶν ἀναστάντους πεποικίотας, ἐν οἷς καὶ περὶ τῆς Ἀγαμέμνονος καὶ Μενελάου καὶ Νέστορος διελέχθην, ψεύδας μὲν οὐδὲν λέγων, πλείω δ' ἴσως τῶν μετρίων. Τοῦτο δ' ἐκίνουν, ὑπολαβὼν οὐδενὸς ἑλαττον ἀμάρτημα τοῦτο, δείξεν εἶναι τῶν τολμησάντων ἀναστάντους ποικίλτας πόλεις, τὰς γεννησάσας καὶ θρεψάσας τοκύντους ἀνδρας, περὶ ὧν καὶ νῦν ἔχοι τις ἂν πολλαῖς καὶ καλαῖς χρήσασθαι λόγοις. Ἀλλὰ γὰρ ἴσως ἀνιήτόν ἐστι περὶ μίαν προῆξιν διατρίβειν, ὥς περ ἀπορίας οὔσης, τί ἂν ἔχοι τις εἰπεῖν περὶ τῆς ἀμότητος καὶ χαλεπότητος τῆς Λακεδαιμονίων, ἀλλ' οὐ πολλῶς ἀφθονίας ὑπαρχούσης.

35. Οἷς οὐκ ἐξήρκεσε περὶ τὰς πόλεις ταύτας καὶ τοὺς ἀνδρας τούτους ἐξαμαρτάνειν, ἀλλὰ καὶ περὶ τοὺς ἐκ τῶν αὐτῶν ὀρμηθέντας, καὶ κοινῶς

1. τοὺς ἀγαπωμένους ὑπ' αὐτῶν, i. e. Lacedaemonios a quibusdam defensos. 3. ἐν οἷς: in quo loco, ubi. Vid. p. 416, v. 3. 6. 7. ὑπολαβὼν οὐδενὸς — δείξεν εἶναι τῶν τολμησάντων. Constat: ὑπολαβὼν δείξεν, τοῦτο ἀμάρτημα τῶν τολμησάντων eic., οὐδενὸς εἶναι ἑλαττον. 15. περὶ τὰς πόλεις ταύτας, i. e. in Lacedaemonem, Melenem et Argon tempore occupationis Peloponnesi, ducibus Heraclidis. Vid. p. 414, not. ad v. 6. 17. ἐκ τῶν αὐτῶν. Supple τόπων, nempe ex Doride.

brant, respondi, Athenienses deliquisse quidem, sed Lacedaemonios urbes maiores pluresque quam nos evasisse, eademque, quas tales viros genuissent et educassent, de quibus plura etiam atque praeclariora, quam a me factum sit, dici possent. Ne vero de Lacedaemoniorum crudelitate disferenti mihi unus hic locus relictus videatur, haec sufficiant; (35.) quippe qui non tantum in his urbes virosque deliquerint, verum etiam Melenios, populares suos

τὴν στρατείαν ποιησαμένους, καὶ τῶν αὐτῶν κινδύνων μετασχόντας, λέγω δὲ περὶ Ἀργείων καὶ Μεσηνίων καὶ γὰρ τούτους ἐπεθύμησαν ταῖς αὐταῖς συμφοραῖς περιβαλεῖν, αἷσπερ ἐκείνους. Καὶ Μεσηνίους μὲν οὐ πρότερον ἐπκύσαντο, πρὶν ἐξίβαλιν ἐκ τῆς χώρας, Ἀργεῖοι δ' ὑπὲρ τῶν αὐτῶν τούτων ἔτι καὶ νῦν πολεμοῦσιν. Ἄ τοίνυν περὶ Πλαταιέας ἐπραξαν, ἄτοπος ἂν εἴην, εἰ ταῦτ' εἰρηκώς, ἐκείνων μὴ μνησθεῖν, ὧν ἐν τῇ χώρᾳ στρατοπεδευσάμενοι μεθ' ἡμῶν καὶ τῶν ἄλλων συμμάχων, καὶ παραταξάμενοι τοῖς πολεμίοις, καὶ θυσάμενοι τοῖς θεοῖς τοῖς ὑπ' ἐκείνων ἰδρυμένοις, οὐ μόνον ἠλευθερώσαμεν τῶν Ἑλλήνων τοὺς μεθ' ἡμῶν ὄντας, ἀλλὰ καὶ τὰς ἀναγκασθέντας γενέσθαι μετ' ἐκείνων. Καὶ ταῦτα ἐπράξαμεν Πλαταιέας μόνους λαβόντες Βοιωτῶν συναγωνιστάς, οὓς οὐ πολὺν χρόνον διαλα-

5. τούτους ad Melenios tempore belli Melenici; 4. ἐκεί-
 νους ad primos Melenae incolas tempore occupationis per
 Bores spectat. 7 — 9. Ἄ τοίνυν περὶ Πλαταιέας — μὴ
 μνησθεῖν. Construe: Ταῦτ' εἰρηκώς, (haec de Melenae
 everfione,) τοίνυν ἄτοπος ἂν εἴην, εἰ ἐκείνων μὴ μνη-
 σθεῖν, ἃ περὶ Πλαταιέας ἐπραξαν, (οἱ Ἀλκεδαιμόνιοι.)
 11. τοῖς πολεμίοις, i. e. Persis. 12. ὑπ' ἐκείνων, i. e.
 a Plataeensibus. 13. ἠλευθερώσαμεν pro ἠλευθέρω-
 σαν μεθ' ἡμῶν. 14. μεθ' ἡμῶν, i. e. cum Graecis
 nobis, libertatis Graecorum defensoribus. 15. μετ'
 ἐκείνων, i. e. cum Persis. 16. οὐ πολὺν e Wolfii con-
 iectura ab ipso et reliquis recepta, quam Bav. confirmat;
 vett. πολὺν sine οὐ.

occupandaeque Peloponnesi omniumque periculatorum socios,
 regione expulerint cumque Argivis etiam nunc bellum ge-
 rant. Plataeenses quoque, in quorum agro quorumque so-
 lo, ex omnibus Boeotiis, auxilio, nobiscum et cum aliis
 sociis, omnibus Graecis libertatem in bello Persico restitue-
 runt, iidem Lacedaemonii. capta urbe, in Thebanorum gra-

πόντες Λακεδαιμόνιοι, χαρίζμενοι Θηβαίαις, ἐκπολιορκίσαντες ἅπαντας ἀπέκτειναν, πλὴν τῶν ἀποδράναι δυσηθέτων· περὶ οὓς ἡ πόλις ἡμῶν οὐδὲν ὁμοία γέγονεν ἐκείνοις. Οἱ μὲν γὰρ περὶ τε τοὺς εὐεργέτας τῆς Ἑλλάδος, καὶ τοὺς συγγενεῖς τοὺς αὐτῶν, τὰ ταιᾶτα ἐξαμαρτάνειν ἐτόλμησαν· οἱ δ' ἡμέτεροι, Μεσσηνίων μὲν τοὺς διασωθέντας εἰς Ναύπακτον κατώκισαν, Πλαταιέων δὲ τοὺς περιγενομένους πολίτας ἐποίησαντο, καὶ τῶν ὑπαρχόντων αὐτοῖς ἀπάντων μετέδωκαν, ὥστ' εἰ μηδὲν ἔχοιμεν ἄλλο περὶ ταῖν πολέων εἰπεῖν, ἐκ τούτων ῥᾶδιον εἶναι καταμαθεῖν τὸν τρόπον ἑκατέρας αὐτῶν, καὶ ποτέρα πλείους πόλεις καὶ μείζους ἀναστάτους πεποίηκεν.

36. Αἰσθάνομαι δὲ πάθος μοι συμβαῖνον ἐναντίον τοῖς ὀλίγῳ πρότερον εἰρημένοις· τότε μὲν γὰρ εἰς ἄγνοιαν καὶ λήθην ἐνέπεσον· νῦν δ' οἶδα σαφέως, ἐμπαυτὸν οὐκ ἐμμένοντα τῇ πραότητι τῇ περὶ τὸν λόγον, ἣν εἶχον ὅτ' ἠρχόμεν γράφειν αὐτόν, ἀλλὰ λέγειν ἐπιχειροῦντα ταῦτα, περὶ ὧν οὐκ ὥμοιον εἶρεῖν, θρασύτερόν τε διακείμενον ἢ κατ' ἐμαυτόν,

2. τῶν ante ἀποδράναι a Bav. abest.

4. 5. τοὺς εὐεργέτας ad Plataenses.

τοὺς συγγενεῖς ad Melenios spectat.

8. περιγενομένους, ut Wolf. coniecit et Auger. mavult, e Bav. dedi; editi omnes παραγενομένους, quod Wolf. explicat: ἀφικομένους. Scil. ὡς ἡμᾶς. Vid. Segaar., p. 95.

15. ἐκνότην, nimiam nempe peccatorum Lacedaemoniorum recordationem.

18. ἐμαυτόν a Med. abest.

tiam paucis exceptis omnes interfecerunt; nostra vero civitas Meleniorum reliquiis Naupactum habitatum dedit, et Plataenses, quicunque Athenas confugerant, civitate donavit.

(36.) Sed sicuti antea in oblivionem incidi, ita nunc in asperitatem me esse delapsum sentio, omniaque quae dicere noluerim, propter copiam rerum mihi affluen-

ἀκρατῇ τε γινόμενον ἐνίων· λέγω δέ, διὰ τὸ πλῆθος τῶν εἰπεῖν ἐπιρρᾶέντων. Ἐπειδὴ περ οὖν ἐπελύλυθέ μοι τὸ παρρησιάζεσθαι, καὶ λέλυκα τὸ στόμα, καὶ τοιαύτην τὴν ὑπόθεσιν ἐποίησάμην, ὥστε μήτε καλὸν εἶναι, μήτε δυνατόν παραλιπεῖν τὰς τοιαύτας πράξεις, ἐξ ὧν οἶόν τ' ἐστὶν ἐπιδεικνύναι πλείονος ἀξίαν τὴν πόλιν γεγενημένην ἡμῶν περὶ τοὺς Ἕλληνας τῆς Λακεδαιμονίων, οὐ κατασιωπητέον, οὐδὲ περὶ τῶν ἄλλων κακῶν τῶν οὐπω μὲν εἰρημένων, ἐν δὲ τοῖς Ἕλλησι γεγενημένων, ἀλλ' ἐπιδεικτέον, τοὺς μὲν ἡμετέρους ὀψιμαθῆς αὐτῶν γεγενημένους, Λακεδαιμονίους δὲ τὰ μὲν πρώτους, τὰ δὲ ῥένους ἐξημνητότας.

37. Πλείστοι μὲν οὖν κατηγοροῦσιν ἀμφοῖν ταῖν πόλεσιν, ὅτι προσποιούμεναι κινδυνεῦσαι πρὸς τοὺς Βαρβάρους ὑπὲρ τῶν Ἑλλήνων, οὐκ εἶσαν τὰς πόλεις αὐτονόμους εἶναι, καὶ διοικῆσαι τὰ σφέτερόν αὐτῶν, ὅπως ἐκάστη συνέφερεν, ἀλλ' ὥσπερ αἰχμαλώτους εἰληφυῖαι, διελόμεναι, κατεδουλώσαντο πάσας αὐτάς, καὶ παραπλήσιον ἐποίησαν, τοῖς παρὰ μὲν τῶν ἄλλων τοὺς οἰκέτας εἰς ἐλευθερίαν ἀφαιρουμένοις, σφίσι δ' αὐτοῖς δουλεύειν ἀναγκάζουσι.

1. λέγω δέ: *dico vero*. Wolfio, *planior esset, ut ait, sententia, si λέγω δέ abesset*. Idem resonat Auger. 5. παραλιπεῖν. Bav. καταλιπεῖν. 14. ἀμφοῖν ταῖν. Bav. vitiole ἀμφοῖσιν τοῖν. 15. προσποιούμεναι Wolf. e coniectura, quam Bav. confirmat; reliqui omnes eddii προσποιούμενοι. 19. διελόμεναι. Vid. Paneg., p. 56. v. 3. 4.

nium, manifestasse. Quod quum semel factum sit, de ceteris etiam Graecorum malis, quorum Lacedaemonii quaedam primi, quaedam soli admiserunt, non est silendum. (37.) Plurimi utramque civitatem accusant, quod praetextens, se pro Graecis contra Barbaros dimicasse, Graecas civitates

38. Τοῦ δὲ λέγεσθαι ταῦτα, καὶ πάλιν πλείων, καὶ πικρότερα τούτων, οὐχ ἡμεῖς αἴτιοι γαγῶμεν, ἀλλ' οἱ νῦν μὲν ἐν τοῖς λεγομένοις ἡμῶν ἀντιτεταγμένοι, τὸν δ' ἄλλου χρόνον ἐν τοῖς πράττομένοις ἔπαισι. Τοὺς μὲν γὰρ ἡμετέρους προσόνους, οὐδεὶς ἂν ἐπιδειξείεν, ἐν τοῖς ἐπέκεινα χρόνους τοῖς ἀναριθμήτοις, οὐδὲ μιᾶς πόλεως, οὔτε μείζονος, οὐτ' ἐλάττονος ἀρχειν ἐπιχειρήσαντας. Λακεδαιμονίους δὲ πάντες ἴπασιν, ἀφ' οὐπὲρ εἰς Πελοπόννησον εἰσῆλθον, οὐδὲν ἄλλο πράττοντας, οὐδὲ βουλευμένους, πλὴν ὅπως μάλιστα μὲν ἀπάντων ἀρξουσιν· εἰ δὲ μή, Πελοποννησίων, Ἄλλα μὲν καὶ τὰς στάσεις, καὶ τὰς σφαγὰς, καὶ τὰς τῶν πολιτειῶν μεταβολὰς, ἐκεῖνοι μὲν ἂν φανείεν ἀπάσας τὰς πόλεις, πλὴν ὁλῶν, μεστὰς πεποιηκότες τῶν τειούτων συμφερῶν, καὶ νοσημάτων· τὴν δ' ἡμετέραν πόλιν, οὐ

5. 4. οἱ νῦν μὲν — ἡμῶν ἀντιτεταγμένοι: nobis hac in accusatōne contradicentes, nempe Lacedaemonii. 7. ἀναριθμήτοις. Per totum imperii tempus a Salaminia victoria usque ad cladem in Hollesponto. Conf. p. 408, v. 11. 12. 11. ἀπάντων ἀρξουσιν. Conf. p. 404, v. 17. 18. 14. ἐκεῖνοι. Ita Bav., Cod. Auger. N., vet. et Auger.; Wolf. vero, nescio unde, ὡν ἐκεῖνοι, quod Steph. retinuit, quamquam propter sequentes genitivos: τῶν τειούτων συμφερῶν, admittere nequit. Anacoluthon est. Ad praecedentes nempe accusativos: στάσεις, σφαγὰς, μεταβολὰς, subaudi cum Auger. κατὰ.

tamquam bello captas servitute opprēsserit. (38.) Cuius accusationis non nos in causa fuimus, sed nostri in quacunque re adversarii. Nostri enim maiores nunquam civitatis alicuius imperium affectarunt; Lacedaemonii contra, ex quo in Peloponnesum venerunt, nihil aliud egerunt, nisi ut omnibus, vel, si id fieri nequeat, Peloponnesiis saltem, imperarent, et totae omnes civitates seditionibus, cae-

δαις ἂν εἰπεῖν τολμήσειε πρὸ τῆς ἀτυχίας τῆς ἐν Ἑλ-
 λησπόντῳ γενομένης, ὡς τοιοῦτο ἐν τοῖς συμμάχοις
 τι διαπεπραγμένην. Ἄλλ' ἐπεὶ δὴ Λακεδαιμόνιοι κύ-
 ρια καταστάντες τῶν Ἑλλήνων, πάλιν ἐξέπιπτον
 ἐκ τῶν πραγμάτων, ἐν τούτοις τοῖς καιροῖς, στασια-
 ζουσῶν τῶν ἄλλων πόλεων, δύο ἢ τρεῖς τῶν στρατη-
 γῶν τῶν ἡμετέρων, (οὐ γὰρ ἀπεκρύψαμι τ' ἀληθές,) ἐξήμαρτον περὶ τινος αὐτῶν, ἐλπίζοντες, ἢν μιμή-
 σονται τὰς Σπαρτιατῶν πράξεις, μᾶλλον αὐτὰς
 δυνήσασθαι κατασχεῖν. Ὡς τε δικαίως ἐκείνοις μὲν
 ἅπαντες ἐγκαλέσκαμεν, ὡς ἀρχηγεῖς γεγενημένοις,
 καὶ διδασκάλους τῶν τοιούτων ἔργων, τοῖς μέντοι
 ἡμετέροις, ὥς περ τῶν μαθητῶν τοῖς ὑπὸ τῶν ὑπε-
 σχοιμένων ἐξηπατημένοις, καὶ δημαγωγόσι τῶν
 ἐλπίδων, εἰκότως ἂν συγγνώμην ἔχοιμεν.

39. Τὸ τοίνυν τελευταῖον, ὃ μόνον καθ' αὐτοὺς

1. 2. πρὸ τῆς ἀτυχίας — γενομένης, i. e. per totum im-
 perii Atheniensium primum tempus usque ad cladem ad Ae-
 gosportamon. 2. τοιοῦτο e vett.; Wolf. 'et reliqui τοι-
 οῦτον. 3. διαπεπραγμένην Wolf. e Brubach., quod
 Bav. confirmat et post Wolf. reliqui, secuti sunt; vett.
 διαπεπραγμένη, quam lect. Wolf. admitteret, si post ὡς
 adliceretur εἴη. 8. περὶ. Bav. vitiose παρὰ. 12. μέν-
 ται. Bav. μὲν δὲ, pro quo mallet scriptum δὲ propter
 antecedens μὲν. Verte: ita, ut Lacedaemonios tam-
 quam harum rerum magistros accusare, Atheniensibus
 tamquam discipulis illorum deceptis, veniam dare pos-
 simus.

dibus administrationumque mutationibus implerent; quod
 nostram civitatem sub primo suo imperio commisisse in so-
 cios nemo dicere audeat. Verum quidem est, recuperato
 post Cononis ad Cnidam victoriam impetio, duos vel tres
 Atheniensium duces in quasdam seditiosas civitates acerbius
 consuluisse, sed Lacedaemoniorum in hac re exemplo sedu-
 cti facile excusari possunt. (39.) Illud vero est Lace-

ἔπραξαν, τίς αὖ οἶδεν, ὅτι πρῶτης ἡμῖν τῆς ἔχθρας ὑπαρχούσης τῆς πρὸς τοὺς Βαβυλῶνας, καὶ τοὺς βασιλέας αὐτῶν, ἡμεῖς μὲν ἐν πολέμοις πολλοὺς γιγνόμενοι, καὶ μετ' αὐταῖς συμφοραῖς ἐνίοτε περιπίπτοντες, καὶ τῆς χώρας ἡμῖν θαμνὴ πορθουμένης, οὐδεπώποτε ἀπεβλέψαμεν πρὸς τὴν ἐκείνων Φιλίαν καὶ συμμαχίαν, ἀλλ' ὑπὲρ ὧν ταῖς Ἑλλήσιν ἐπεβούλευσαν, μισοῦντες αὐτοὺς διστελέσαμεν μᾶλλον, ἢ τοὺς ἐν τῇ παρόντι κακῶς ἡμᾶς ποιῶντας; Λακεδαιμόνιοι δέ, οὔτε πάσχοντες κακὸν οὐδέν, οὔτε μέλλοντες, οὔτε δεδιώτες, εἰς τοῦτο ἀπληστίας ἦλθεν, ὥστ' οὐκ ἐξήρκεσεν αὐτοῖς ἔχειν τὴν κατὰ γῆν ἀρχήν, ἀλλὰ καὶ τὴν κατὰ θάλατταν δύναμιν αὐτῶς ἐπεθύμησαν λαβεῖν, ὥστε κατὰ τοὺς αὐτοὺς χρόνους τοὺς τε συμμαχοὺς τοὺς ἡμετέρους ἀφίστασαν, ἐλευθερώσειν αὐτοὺς ὑποσχόμενοι, καὶ βασιλεῖ περὶ Φιλίας διελέγοντο, καὶ συμμαχίας, παραδῶσειν αὐτῷ Φάσκοντες ἅπαντας τοὺς ἐπὶ τῆς Ἀσίας οἰκοῦντας· πίστεις δὲ δόντες τούτων ἀμφοτέρω, καὶ καταπολεμήσαντες ἡμᾶς, οὓς μὲν ἐλευθερώσειν ὡμολόγησαν, κατεδουλώσαντο μᾶλλον, ἢ τοὺς Ἑλλήνας, βασιλεῖ δὲ ταιαύτην χάριν ἀπέδοσαν, ὥστ' ἐπεισαν τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ Κύρον, ὄντα νεώτερον, ἀμφισβητεῖν τῆς βασιλείας, καὶ στρατόπεδον αὐτῷ συναγαγόντες, καὶ Κλέαρχον στρατηγὸν ἐπιστήσαντες, ἀνέπεμψαν ἐπ' ἐκείνον. Ἀτυχήσαντες

1. τῆς a Bav. abest.

daemonis proprium, quod nulla alia re, quam insatiabili regnandi cupiditate impulli, socios nostros ad defectionem spe libertatis impellentes, et cum Persarum rege de amicitia et societate agentes, illos servitute oppresserint, regis autem fratri, Cyro minori, persuaserint, ut de regno armis contenderet, collectoque exercitu Clearchum ducem contra illum

δ' ἐν τούτοις, καὶ γνωσθέντες ὧν ἐπεθύμουν; καὶ
μισηθέντες ὑπὸ πάντων, εἰς πόλεμον καὶ ταραχὰς
τοσαύτας κατέστησαν, ὅσαν εἰκὸς τοὺς περὶ τοὺς
Ἕλληνας καὶ τοὺς Βαρβάρους ἐξημαρτηκίας. Περὶ
ὧν οὐκ αἶδ' ὅτι δεῖ πλείω λέγοντα διατρίβειν, πλὴν
ὅτι καταναυμαχηθέντες ὑπὸ τῇ βασιλείᾳ δυνά-
μεως, καὶ τῇ Κόνωνος στρατηγίας, τοιαύτην ἐποίη-
σαντο τὴν εἰρήνην, ἥς οὐδεὶς ἂν ἐπιδειξείεν, οὐτ' αἰ-
σχίῳ ποτὲ γενομένην, οὐτ' ἐκονειδιστότεραν, οὐτ' ὀλι-
γωροτέραν τῶν Ἑλλήνων, οὐτ' ἐναντιωτέραν τρις
λεγόμενοις ὑπὸ τινων περὶ τῆς ἀρετῆς τῆς Λακεδαι-
μονίων οἴτινες, ὅτε μὲν ὁ βασιλεὺς δεσπότης τῶν
Ἑλλήνων κατέστησεν, ἀφελέσθαι τὴν βασιλείαν αὐ-
τοῦ, καὶ τὴν εὐδαιμονίαν ἅπασαν ἐπεχείρησαν, ἐπειδὴ
δὲ καταναυμαχίσας ταπεινούς ἐποίησεν, οὐ μικρὸν μέ-
ρος αὐτῷ παρέδωκαν, ἀλλὰ πάντας τοὺς τὴν Ἀσίαν
οἰκοῦντας, διαρρήδην γράψαντες, χρῆσθαι τοῦθ' ὅτι
ἂν αὐτὸς βούληται. Καὶ οὐκ ἔσχύνθησαν τοιαύτας

1. ὧν ἐπεθύμουν: *quarum rerum cupidi essent*. Vid.
Evag., p. 324, v. 10 lqq.

2. 3. εἰς πόλεμον — κατέ-
στησαν. Vid. orat. ad Philippum, p. 146, v. 9 lqq.

7. καὶ τῆς Κόνωνος στρατηγίας. Vid. Evag., p. 325,
v. 7 lqq.

8. ἦε. Bay. ἦν. 12. Ad δεσπότης Wolf.
addere vel subintelligere vult αὐτοῦς.

14. 15. ἐπειδὴ δὲ
e Fugg.; vulgo ἐπεὶ δὲ.

16. 17. πάντας τοὺς τὴν
Ἀσίαν οἰκοῦντας. Xenoph. Hell. V, 1, 25: Ἀρταξέρξης

νομίζει δίκαιον, τὰς ἐν τῇ Ἀσίᾳ πόλεις αὐτοῦ εἶναι.

Conf. Paneg., p. 90, v. 7. 17. τοῦθ' ὅτι Wolf. recte ex-
plicat: οὕτως ὥς περ.

miserint; sed spe sua frustrati qualesque essent cogniti, in
maximas turbas inciderunt. Ad postremum navali certamine
a Conone et Persis superati pacem Antalcidicam sibi tur-
pissimam inierunt, qua Persis omnes Asiam incolentes Grae-
cos tradiderunt, quorum auxilio et nos subegerant et Grae-
cos in suam redegerant potestatem; atque hoc foedus in suis

ποιούμενοι τὰς ἐμολογίας περὶ ἀνδρῶν, οἷς χρώμενοι συμμάχοις ἡμῶν τε περιεγέγοντο, καὶ τῶν Ἑλλήνων κύριοι κατέστησαν, καὶ τὴν Ἀσίαν ἅπασαν ἔλπισαν κατασχεῖν. Ἀλλὰ τὰς τοιαύτας συνθήκας αὐτοί τ' ἐν τοῖς ἱεροῖς τοῖς σφετέροις αὐτῶν ἀνέγραψαν, καὶ τοὺς συμμάχους ἠνάγκασαν.

40. Τοὺς μὲν οὖν ἄλλους οὐκ οἶμαι πράξεων ἑτέρων ἐπιθυμήσειν ἀκούειν, ἀλλ' ἐκ τῶν προειρημένων ἱκανῶς μεμαθηκέναι νομίζειν, ὅποιά τις ταῖν πόλεσιν ἐκατέρω περὶ τοὺς Ἕλληνας γέγνηεν. Ἐγὼ δὲ οὐχ οὕτω τυγχάνω διακείμενος, ἀλλ' ἡγοῦμαι τὴν ὑπόθεσιν, ἣν ἐπατηράμην, ἄλλων τε πολλῶν προσδεῖσθαι λόγων, καὶ μάλιστα τῶν ἐπιδειξόντων τὴν ἀνοιχὴν τῶν ἀντιλέγειν τοῖς εἰρημένοις ἐπιχειρησάντων, οὓς οἶμαι ῥαδίως εὐρήσειν.

41. Τῶν γὰρ ἀποδεχομένων ἀπάσας τὰς Λακεδαιμονίων πράξεις, τοὺς μὲν βελτίστους αὐτῶν ἡγοῦμαι, καὶ πλείστον νοῦν ἔχοντας, τὴν μὲν Σπαρτιατῶν πολιτείαν ἐπαινέσεσθαι, καὶ τὴν αὐτὴν γνώμην ἔχειν περὶ αὐτῆς ἥνπερ πρότερον, περὶ δὲ τῶν εἰς τοὺς Ἕλληνας πεπραγμένων, ἐμολογήσειν τοῖς ὑπ' ἐμοῦ λεγόμενοις, τοὺς δὲ Φαυλοτέρους οὐ μόνον τούτων ὄντας, ἀλλὰ καὶ τῶν πολλῶν, καὶ περὶ

4. τὰς ante τοιαύτας in Fugg. omissum est. 13. ἐπιδειξόντων. Bav. perperam ἐπιδεικόντων. 20. ἥνπερ πρότερον, i. e. cui (opinion) antea semper adhaeserunt. 25. τῶν πολλῶν: plebe.

ipsorum templis inscripserunt sociosque inscribere coegerunt. (40.) Ac ceteris quidem haec argumenta satisfacere arbitror, mihi vero ipsi deesse videntur, quae amentiam illorum ostendant, qui his dictis adversari susceperint. (41.) Illorum enim, qui omnia Lacedaemoniorum facta probant, prudentiores credo, de rebus eorundem contra Graecos gestis mihi assensientes; insipientiores vero, qui, quum de nulla re tolerabiliter

μὲν ἄλλου πρᾶγματός, οὐδενὸς ἂν οἴους τε γενομένους ἀνεκτῶς εἶπειν, περὶ δὲ Λακεδαιμονίων, οὐ δυναμέ-
τους σιωπᾶν, ἀλλὰ προσδεκῶντας, ἢν ὑπερβάλλοντας
τοῦς ἐπαίνους περὶ ἐκείνων ποιεῖνται, τὴν αὐτὴν
λήψεσθαι δόξαν τοῖς ἀδυστέροις αὐτῶν, καὶ πολὺ
βελτίους εἶναι δοκοῦσι, τοὺς δὲ τοιοῦτους, ἐπεὶ δὲ ἂν
αἰσθωνται τοὺς τόπους ἅπαντας προκατελημμένους,
καὶ μηδὲ πρὸς ἓν ἀντειπεῖν ἔχωσι τῶν εἰρημένων,
ἐπὶ τὸν λόγον οἶμαι τρέψεσθαι τὸν περὶ τῶν πολι-
τειῶν, καὶ παραθέντας τᾶκεῖ καθεστῶτα τοῖς ἐν-
θάδε, καὶ μάλιστα τὴν σωφροσύνην, καὶ τὴν περ-
θαρχίαν πρὸς τὰς παρ' ἡμῖν ὀλιγωρίας, ἐκ τούτων
ἐγκωμιάσειν τὴν Σπάρτην.

42. Ἦν δὲ τοιοῦτο ἐπιχειρῶσι πειεῖν, προσήκει
τοῦς εὖ φρονούντας ληρεῖν νομίζειν αὐτούς. Ἐγὼ
γὰρ ὑπεθέμην οὐχ ὡς περὶ τῶν πολιτειῶν διαλε-
ξόμενος, ἀλλ' ὡς ἐπιδείξων τὴν πόλιν ἡμῶν, πολὺ
πλείονος ἀξίαν, ἢ τὴν Λακεδαιμονίων περὶ τοὺς Ἑλ-
ληνας γεγενημένην. Ἦν μὲν οὖν ἀναιρῶσί τι τού-
των, ἢ πράξεις ἐτέρας κοινὰς λέγωσι, περὶ ἃς ἐκαῖ-
νοι βελτίους ἡμῶν γεγόνασιν, εἰκότως ἂν ἐπαίνου
τυγχάνοιεν. Ἦν δὲ λέγειν ἐπιχειρῶσι, περὶ ὧν
ἐγὼ μηδεμίαν μείαν ἐποίησάμην, δικαίως ἂν ἄψαι
ἀναισθήτως ἔχειν δοκοῖεν.

5. ἀδυστέροις: iis, qui longe ipsis copiosiores sunt. Bav.
male ἀνδυστέροις. 6. τοὺς δὲ. Wolf. vitiose τοὺς δὲ.
10. τᾶκεῖ, i. e. apud Lacedaemonios.

dicere queant, Lacedaemonios extollunt, ubi nihil eorum,
quae a me dicta sunt, refutari posse viderint, ad disputatio-
nem de rebuspublicis se convertent et Spartanos praecipue
ob temperantiam et obedientiam, quae illis vigent, lauda-
bunt. (42.) Quam isti, quaeso, ridiculi! Ego enim non
disputationem de rebuspublicis institui, sed illud probare vo-
lui, nostram civitatem de Graecia melius esse meritam, quam

43. Οὐ μὲν ἄλλ' ἐπειδὴ περ αὐτοὺς οἶμαι τὸν λόγον τὸν περὶ τῶν πολιτειῶν εἰς τὸ μέσον ἐμβαλεῖν, οὐκ ὀνήσω διαλεχθῆναι περὶ αὐτῶν· οἶμαι γὰρ ἐν αὐτοῖς τούτοις τὴν πόλιν ἡμῶν ἐπιδείξεν πλέον διενεγκυῖσαν, ἢ τοῖς ἤδη προειρημέναις.

44. Καὶ μηδεὶς ὑπολάβῃ, μὲ ταῦτ' εἰρηκέναι περὶ ταύτης, ἣν ἀναγκασθέντες μετελάβομεν, ἀλλὰ περὶ τῆς τῶν προγόνων, ἧς οὐ καταφρονήσαντες οἱ πατέρες ἡμῶν, ἐπὶ τὴν νῦν καθεστῶσαν ὥρμησαν, ἀλλὰ περὶ μὲν τὰς ἄλλας πράξεις, πολὺ σπουδαιοτέραν προκρίναντες, περὶ δὲ τὴν δύναμιν τὴν κατὰ θάλατταν, ταύτην χρησιμωτέραν εἶναι νομίζοντες, ἣν λαβόντες καὶ ἐπιμεληθέντες, οἷοί τ' ἐγένοντο καὶ τὰς ἐπιβουλὰς τὰς Σπαρτιατῶν ἀμύνασθαι, καὶ τὴν Πελοποννησίων ἀπάντων ῥώμην, ἣ κατήπειγε τὴν πόλιν περὶ ἐκεῖνον τὸν χρόνον μάλιστα, περιγενέσθαι

6. ὑπολάβῃ Ald. 1. Bal. 1. Hag.; Bav. et Med. ὑπολάβει.

8. 9. ἧς οὐ καταφρονήσαντες — ἐπὶ τὴν νῦν καθεστῶσαν ὥρμησαν: *quam*, (maiorum reipublicae formam,) non propter contemptum in hanc praesentem mutarunt.

12. ταύτην e Wolf. coniect. pro vulg. αὐτὴν cum Auger. recepi; i. e. hanc praesentem et perturbatione plenam, non veterem illam bene constitutam democratiam. 13. οἷοί τ'. Bav. οἷόν τ'.

14. ἐπιβουλὰς: *insidias*. Conf. Paneg., p. 107, v. 11. 15. τὴν — ῥώμην Ita Bav. et vet.; Wolf.

nescio unde, cum reliquis τῆς — ῥώμης. 15. 16. ἣ κατήπειγε τὴν πόλιν — περιγενέσθαι: *quod robor, vel quae potentia Peloponnesium nostram urbem illis temporibus maxime urgebat, ut bello superior esset.*

Lacedaemonios. (43.) Verum quum eos de reipublicae forma locuturos esse putem, de hac quoque disserere non gravabor, sperans, nostram civitatem hac in re plus etiam excellere, quam breviter ante dictis. (44.) Haec autem dico de illa forma, quae apud maiores nostros fuit, non de hac, quam tamquam ad imperium maritimum utilio rem

πολεμοῦσαν. "Ωςτ' οὐδεὶς ἂν δικαίως ἐπιτιμήσειε τοῖς ἐλομένοις αὐτήν· οὐ γὰρ, δίκημαρτον τῶν ἐλπίδων, οὐδ' ἡγνῶσαν οὔτε τῶν κακῶν, οὔτε τῶν ἀγαθῶν τῶν προσόντων ἑκατέρω τῶν δυνάμεων, ἀλλ' ἀκριβῶς ἤδεσαν, τὴν μὲν κατὰ γῆν ἡγεμονίαν ἐπ' εὐταξίας καὶ σφραγισμένης καὶ πειθαρχίας, καὶ τῶν ἄλλων τῶν τοιούτων μελετωμένην, τὴν δὲ κατὰ θάλατταν δύναμιν, οὐκ ἐκ τούτων αὐξανομένην, ἀλλ' ἐκ τῶν τεχνῶν τῶν περὶ τὰς ναῦς, καὶ τῶν ἐλαύνειν αὐτὰς δυναμένων, καὶ τῶν τὰ σφέτερα μὲν αὐτῶν ἀπολωλεκότων, ἐκ δὲ τῶν ἀλλοτρίων πορίζεσθαι τὸν βίον εἰθισμένων· ὧν εἰςπεσόντων εἰς τὴν πόλιν, οὐκ ἄδηλος ἦν, ὅτε κόσμος ὁ τῆς πρότερον ὑπαρχούσης πολιτείας λυθισόμενος, ἥτε τῶν συμμαχῶν εὐνοία ταχέως ληψομένη μεταβολήν, ὅτ' ἂν οἷς πρότερον χώρας ἐδίδωσαν καὶ πόλεις, τούτους ἀναγκάζωσι συντάξεις καὶ φόρους ὑποτελεῖν, ἵν' ἔχωσι μισθὸν διδόναι τοῖς τοιούτοις, οἷους ὀλίγω πρότερον

Bav. ὧν κατήπειγε — παραγενέσθαι: quibus, (ἐπιβουλαῖς καὶ ῥώμῃ,) urbem esse parem, maxime necesse erat.

1. παλεμοῦσαν Wolf. explicat: τῷ πολεμεῖν vel τῷ πολέμῳ.

3. Post ἡγνῶσαν in Wolfiana et sequentibus sequitur, nescio unde, οὐδέν, quod a vet. abest.

8. οὐκ ἐκ τούτων αὐξανομένην, ἀλλ' a Bav. vitiose absunt.

12. εἰςπεσόντων: (quod genus hominum) quum in urbem confluxisset.

18. τοῖς τοιούτοις, i. e. τοῖς ἐλαύνειν τὰς ναῦς δυναμένοις, quorum paullo ante mentionem fecit.

patres nostri, temporibus coacti, assumserunt, quaque ordo rerum paullo immutatus est. Quamquam enim apperebat, nautis aliisque huius generis hominibus in urbem confluentibus et veteris reipublicae disciplinam dissolutum iri et sociorum benevolentiam alienatam; tamen patres nostri satius ducebunt, quaslibet potius difficultates, quam Lacedaemoniorum imperium perpeti, et

εἶπον. Ἀλλ' ὅμως οὐδὲν ἀγνοοῦντες τῶν προειρημέ-
νων, ἐνόμισον τῇ πόλει τηλικαύτῃ μὲν τὸ μέγεθος,
τοιωτὴν δ' ἐχούσῃ δέξασθαι, λυσιστελεῖν καὶ κρέπειν,
ἐπάσας ὑπομεῖναι τὰς δυσχερείας μᾶλλον, ἢ τὴν
Λακεδαιμονίων ἀρχὴν· καὶ δυοῖν πραγμάτων προτει-
νομένων, καὶ μὴ σπουδαίων, κρεῖττω τὴν αἵρεσιν
εἶναι τοῦ δεινὰ ποιεῖν ἑτέρους, ἢ πάσχειν αὐτοὺς
ἐνόμισαν, καὶ τοῦ μὴ δικαίως τῶν ἄλλων ἀρχεῖν
μᾶλλον, ἢ φεύγοντας τὴν αἰτίαν ταύτην, ἀδίκως
Λακεδαιμονίοις δουλεύειν· ἅπερ ἅπαντες μὲν ἂν οἱ
νοῦν ἔχοντες ἔλοιντο καὶ βουληθεῖεν, ὀλίγοι δέ
τινες τῶν προσποιουμένων εἶναι σοφῶν ἐρωτηθέντες,
οὐκ ἂν φήσαιεν. Αἱ μὲν οὖν αἰτίαι, δι' ἃς μετέλα-
βον τὴν πολιτείαν, τὴν ὑπὸ τῶν ψευδομένην, ἀντὶ
τῆς ὑπὸ πάντων ἐκκινουμένης, διὰ μακροτέρων μὲν
αὐτὰς διήλθον, αὐταὶ δ' ὅν ἦσαν.

45. Ἦδη δ' ὑπὲρ ὧν τε ὑπεθέαμην, καὶ τῶν
προγόνων, ποιήσομαι τοὺς λόγους, ἐκείνων τῶν χρό-
νων ἐπιμνησόμενος, ὅτ' οὐκ ἦν οὔτε δημοκρατίας,

6. καὶ μὴ σπουδαίων: *quamquam neutra bona esset.*
In Bav. μὴ male omisium est. 8. καὶ τοῦ enim Auger.
recepit, constructione id flagitante; reliquae omnes καὶ
τὸ. 13. οὐκ ἂν φήσαιεν. Wolf.: „ὅ γὰρ Πλάτων
ἀποδείκνυσιν ὅτι κρεῖττον τὸ ἀδικεῖσθαι τοῦ ἀδικεῖν.“
17. 18. ὑπὲρ ὧν τε ὑπεθέαμην, καὶ τῶν προγόνων. Conf.
p. 385, v. 15. 20. ὅτ'. Bav. οὐτ', (*quo tempore.*)

quum duae res ad eligendum proponerentur, quarum neu-
tra bona esset, id potius eligendum putabant, ut aliis
contra ius imperarent, quam ut Lacedaemoniis iniuste ser-
virent. (45.) Nunc vero de rebus Atheniensium gestis
et maiorum virtute verba faciam, ab illis temporibus exor-
sus, in quibus et barbaricae gentes et omnes Graeciae ci-
vitates regibus parebant, ut, qui de laude virtutis conten-
dunt, eos a primo statim ortu aliis longe antecelluisse ap-

οὗτ' ὀλιγαρχίας ὄνομά πω λεγόμενον, ἀλλὰ μοναρχίαι, καὶ τὰ γένη τῶν Βαρβάρων, καὶ τὰς πόλεις τὰς Ἑλληνίδας ἀπάσας διώκουν. Διὰ τοῦτο δὲ προειλέμην ποιήσασθαι πόρρωθεν τὴν ἀρχήν· πρῶτον μὲν ἰσχυόμενος προσήκειν τοῖς ἀμφισβητοῦσιν ἀρετῆς, εὐθὺς ἀπὸ γενεᾶς διαφέροντας εἶναι τῶν ἄλλων· ἔπειτ' αἰσχυνόμενος εἰ περὶ ἀνδρῶν ἀγαθῶν μὲν, οὐδὲν δέ μοι προσηιόντων, πλείω διαλεχθεῖς τῶν μετρίων, περὶ τῶν προγόνων τῶν τὴν πόλιν κάλλιστα διοικήσαντων μηδὲ μικρὰν ποιήσομαι μνησίαν, οἱ τοσούτον βελτίους ἐγένοντο τῶν τὰς δυναστείας ἐχόντων, ὅσον περ ἄνδρες οἱ πρόκοτατοι καὶ φρονιμώτατοι διενέγκαιεν ἂν θηρίων τῶν ἀγριωτάτων, καὶ πλείστης ὁμότητος μεστῶν.

46. Τί γὰρ οὐχ εὐροιμεν τῶν ὑπερβαλλόντων ἀνοσιότητι, καὶ δεινότητι τῶν πεπραγμένων, ἐν τε ταῖς ἑλλαις πόλεσι, μάλιστα δ' ἐν ταῖς μεγίσταις, καὶ τότε νομιζόμεναις, καὶ νῦν εἶναι δοκούσαις; οὐ φόνους ἀδελφῶν, καὶ πατέρων, καὶ ξένων παμπληθεῖς γεγενημένους; οὐ σφαγὰς μητέρων, καὶ μίξεις, καὶ παδοποιΐας, ἐξ ὧν ἐτύγχανον αὐτοὶ πεφυκότες; οὐ παίδων βρῶσιν ὑπὸ τῶν οἰκιστῶν ἐπιβουλευομένην; οὐκ ἐκβλαῖς ὧν ἐγέννησαν, καὶ καταποντισμούς, καὶ τυφλώσεις, καὶ τοσαύτας τὸ πλῆθος κακοποιίας, ὥστε μηδένα πώποτε ἀπορῆσαι τῶν εἰδισμένων καθ' ἑκάστον

3. Διὰ τοῦτο: ob causas sequentes.
corum, quos genuerant.

23. ὧν ἐγέννησαν:

pareat, et ne alienorum mentione facta, de maioribus nostris taceam, qui alios potentia praeditos tanto superarunt, quanto mansuetissimi viri immanissimas bestias post se relinquant. (46.) Nam tum in aliis civitatibus, tum vero in his potissimum, quae maximae sunt et habentur, caedes fratrum, et patrum, et hospitum, matrumque mactationes incestosque concubitus aliaque id generis quae plurima per-

ἐνικυτὸν εἰσφέρειν εἰς τὸ θέατρον τὰς τότε γενομένας συμφοράς;

47. Ταῦτα δὲ διηλθόν, οὐκ ἐκείνους λοιδορεῖται βουλίμενος, ἀλλ' ἐπιδείξει, περὶ τοῖς ἡμετέροις οὐ μόνον οὐδὲν τοιοῦτο γεγεννημένον· τούτο μὲν γὰρ ἂν σημεῖον ἦν εὐκ ἀρετῆς, ἀλλ' ὥς οὐχ ὅμοιοι τὰς φύσεις ἦσαν τοῖς ἀνυσίωτάτοις γεγεννημένοις· δεῖ δὲ τοὺς ἐπιχειροῦντας καὶ ὑπερβολὴν τινὰς ἐπανεῖν, μὴ τοῦτο μόνον ἐπιδεικνύναι, μὴ πονητοὺς ὄντας αὐτούς, ἀλλ' ὥς ἀπάσαις ταῖς ἀρεταῖς καὶ τῶν τότε καὶ τῶν νῦν διήνεγκαν· ἅπερ ἔχοι τις ἂν καὶ περὶ τῶν προγόνων, τῶν ἡμετέρων εἰπεῖν.

48. Οὕτω γὰρ ὁσίως καὶ καλῶς, καὶ τὰ περὶ τὴν πόλιν, καὶ τὰ περὶ τῶν αὐτῶν διώκησαν, ὥςπερ προσῆκον ἦν τοὺς ἀπὸ θεῶν μὲν γεγονότας, πρώτως δὲ καὶ πόλιν οἰκίσαντας, καὶ νόμοις χρησαμένους, πάντα δὲ τὸν χρόνον ἡσυχίᾳ εὐσέβειαν μὲν περὶ τοὺς θεοὺς, δικαιοσύνην δὲ περὶ τοὺς ἀν-

5. τοιοῦτο. Bav. τοιοῦτον. 6. ὥς οὐχ. Ita Bas. 1 et Wolf. cum sequentibus; reliquae, inverso ordine: οὐχ ὥς.
 7. δεῖ δὲ etc. anacoluthon est, nisi verba a τοῦτο μὲν γὰρ usque ad πονητοὺς ὄντας αὐτοὺς parenthesi includere malis. 8. καὶ. Bav. vitiose ἐπικαὶ. 15. ἀπὸ θεῶν γεγονότας, quoniam ex terra procreati videbantur.
 16. πρώτως πόλιν οἰκίσαντας. Conf. Paneg., p. 58, v. 1. 16. νόμοις χρησαμένους. Paneg., p. 63, v. 10. 17. εὐσέβειαν. Paneg., p. 59, v. 9 sqq. 18. δικαιοσύνην. Paneg., p. 59, v. 21.

petrata inveniemus; (47.) quorum non ideo mentionem feci, quo nec quidquam tale apud maiores factum esse ostendam, sed illos etiam et superioris et huius nostrae aetatis hominibus omni virtutis genere antecelluisse, demonstrare. (48.) Ita sancte et praeclare tum res civitatis, tum suas administrarunt. A diis geniti, primi ur-

θρώπους, ὄντας δὲ μήτε μιγάδας, μήτ' ἐπὶ γλῦδας, ἀλλὰ μόνους αὐτόχθονας τῶν Ἑλλήνων, καὶ ταύτην ἔχοντας τὴν χώραν τροφόν, ἐξ ἧς περ ἔβυσαν, καὶ στέργοντας αὐτὴν ἰμοίως, ὥς περ οἱ βέλτισται τοὺς πατέρας καὶ τὰς μητέρας τὰς αὐτῶν, πρὸς δὲ τούτοις εὖ τω θεοφιλεῖς ὄντας, ὥστε, ὃ δοκεῖ χαλεπώτατον εἶναι καὶ σπανιώτατον, εὐρεῖν τινὰς τῶν οἰκῶν τῶν τυραννικῶν καὶ βασιλικῶν, ἐπὶ τέτταρας ἢ πέντε γενεὰς διαμείναντας, καὶ τοῦτο συμβαίνειν μόνοις ἐκείνοις. Ἐριχθόνιος μὲν γὰρ ὁ Φῦς ἐξ Ἡφαίστου καὶ γῆς, παρὰ Κένροπος ἄπαῖδος ὄντος ἀρρένων παιδῶν, τὸν οἶκον, καὶ τὴν βασιλείαν παρέλαβεν· ἐντεῦθεν δραξάμενοι πάντες οἱ γενόμενοι μετ' ἐκείνων, ὄντες οὐκ ὀλίγοι, τὰς κτήσεις τὰς αὐτῶν, καὶ τὰς δυναστείας, τοῖς αὐτῶν παισὶ παρέδωκαν μέχρι Θησέως.

2. αὐτόχθονας. Paneg., p. 58, v. 9. 8. τυραννικῶν καὶ βασιλικῶν idem significare videntur; nisi Cecropem, tamquam advenam, τύραννον, successores autem illius βασιλεῖς vocare velis.

8. 9. ἐπὶ τέτταρας ἢ πέντε. Si Cecropem recipis, πέντε, si numero excludis, τέτταρες sunt a primo ad Theseum reges. Vid. Perizon. ad Aelian. V. H. V, 13.

9. συμβαίνειν Wolf. e coniect. legit, propter antecedens ὥστε. Praefens autem pro imperfecto h. l. positum esse, ait. Confirmat mutationem Bav. Reliquae omnes, ne Augerio quidem excepto, συμβαίνει.

13. δραξάμενοι: apprehendentes, accipientes, pro quo Wolf. mavult διαδεξάμενοι: „per successionem adepti.“

bem condiderant, legibus usi erant, deos iustitiamque coluerant; neque permixti cum aliis neque aliunde venerant, sed soli Graecorum indigenae regionem natalem parentis loco diligebant, diis adeo cari, ut quaedam regiae familiae quatuor aut quinque totas aetates permanferint, ut Erechthonii gens, quae ad Theseum usque regnavit, satis docet.

49. Περὶ οὗ, πρὸ πολλοῦ ἂν ἐπὶ δὴσάμην μὴ διειλέχθαι πρότερον, καὶ τῆς ἀρετῆς, καὶ τῶν πεπραγμένων αὐτῷ. Πολὺ γὰρ ἂν μᾶλλον ἤρμοσεν ἐν τῷ λόγῳ τῷ περὶ τῆς πόλεως διελθεῖν περὶ αὐτῶν. Ἀλλὰ γὰρ χαλεπὸν ἦν, μᾶλλον δ' ἀδύνατον, τὰ κατ' ἐκεῖνον ἐπελθόντα τὸν χρόνον, εἰς τοῦτον ἀποθεσθαι τὸν καιρὸν, οὐδὰ προῖδεῖν ἐσόμενον· ἐκεῖνα μὲν οὖν ἐξόμενα, ἐπεὶ δὴ πρὸς τὸ παρὸν αὐτοῖς κατεχρησάμην, μῖζα δὲ μόνον μνησθήσομαι πράξεως, ἣ συμβέβηκε μὴτ' εἰρησθαι πρότερον, μῖτε πεπράχθαι, μὴδ' ὑφ' ἑνὸς ἄλλου, πλὴν ὑπὸ Θησέως, σημειῶν τ' εἶναι μέγιστον τῆς ἀρετῆς τῆς ἐκεῖνου, καὶ φρονήσεως.

50. Ἐχων γὰρ τὴν βασιλείαν ἀσφαλεστάτην καὶ μεγίστην, ἐν ἣ πολλὰ καὶ καλὰ διαπεπραγμένος ἦν, καὶ κατὰ πόλεμον, καὶ κατὰ διοίκησιν τῆς πόλεως, ἅπαντα ταῦθ' ὑπερεῖδεν, καὶ μᾶλλον εἴλετο τὴν δόξαν τὴν ἀπὸ τῶν πόνων, καὶ τῶν ἀγώνων εἰς ἅπαντα τὸν χρόνον μνημονευθησομένην, ἢ τὴν ῥαθυμίαν καὶ τὴν εὐδαιμονίαν τὴν διὰ τὴν βασιλείαν

1. διειλέχθαι. Bav. διηλέχθαι. Cf. Hel. Enc., p. 344, v. 12 sq.
 2. καὶ τῆς ἀρετῆς. Wolfii coniectura, quam Bav. confirmat, Augerius cum Steph. recepit; vet. ἢ τῆς ἀρετῆς. — 7. οὐδὲ προῖδεῖν, (scil. ἦν δυνατόν.) Ita vet.; Wolf., errore typorum, ἢ οὐδὲ, quod Steph. feliciter repetiit, Wolf. enim vel οὐδὲ vel ἢ legere vult, ut ex nota eiusdem apparet; Auger. e coniectura ἢ τόνδε, non male. — 10. 17, καὶ κατὰ διοίκησιν τῆς πόλεως. Conf. Helen. Enc., p. 345. c. 13.

(49.) Cuius Thesei etli iam antea mentionem feci, quod nunc factum nollem, unum tamen restat et virtutis et prudentiae illius insigne documentum. (50.) Etli regnum habebat tutissimum et maximum, in quo multas easque praeclaras res gesserat, ille tamen gloriam, laboribus certaminibusque partam, ignaviae beataeque vitae in ipso aeta-

ἐν τῷ παρόντι γιγνομένῳ. Καὶ ταῦτ' ἐπραξεν, οὐκ ἐπειδὴ πρεσβύτερος γενόμενος, ἀπολελαυκῶς ἦν τῶν παρόντων ἀγαθῶν, ἀλλ' ἀκμάζων, ὡς λέγεται, τὴν μὲν πόλιν διοικεῖν τῷ πλήθει παρέδωκεν, αὐτὸς δ' ὑπὲρ ταύτης τε καὶ τῶν ἄλλων Ἑλλήνων διετέλει κοσμονέων.

51. Περὶ μὲν οὖν τῆς Θησέως ἀρετῆς, νῦν μὲν ὡς οἶόν τ' ἦν ἀνεμνήσαμεν, πρότερον δὲ ἀπάσας αὐτοῦ τὰς πράξεις, οὐκ ἀμελῶς διήλθομεν· περὶ δὲ τῶν παραλαβόντων τὴν τῆς πόλεως διοίκησιν, ἣν ἐκεῖνος παρέδωκεν, οὐκ ἔχω τίνας ἐπαίνους εἰπὼν, ἀξίους ἂν εἶην εἰρηκῶς τῆς ἐκείνων διανοίας. Οἵτινες ἄπειροι πολιτειῶν ὄντες, οὐ διήμαρτον αἰρούμενοι, τῆς ὑπὸ πάντων ἀνομολογηθείσης, οὐ μόνον εἶναι κοινοτάτης καὶ δικαιοτάτης, ἀλλὰ καὶ συμφωρτάτης ἅπασι τοῖς χρωμένοις, καὶ ἡδίστης. Κατεστήσαντο γὰρ δημοκρατίαν, οὐ τὴν εἰκὴ πολιτευομένην, καὶ νομίζουσιν τὴν μὲν ἀκολασίαν, ἐλευθερίαν, τὴν δ' ἐξουσίαν ὅτι βούλεται τις ποιεῖν, εὐδαιμονίαν, ἀλλὰ τὴν τοῖς τοιούτοις μὲν ἐπιτιμῶσαν, ἀριστοκρατίαν δὲ χρωμένην· ἣν οἱ μὲν πολλοὶ χρη-

9. διήλθομεν. Vid. Hellen. Enc., l. c. 12. ἀξίους. Wolf. mavult ἀξίως. 19. ὅτι. Bav. τοῦ ὅτου, quod posterius sine dubio vitiose scriptum est pro ὅτι. 20. τοῖς τοιούτοις Bav., Ald. 1, Bas. 1, Steph. et Auger.; Med., Hag., Wolf. τοιούταις sine τοῖς.

his flore anteposuit, civitateque multitudini ad administrandum permitta, tum pro ea, tum pro aliis Graecis pericula adire, perrexit. (51.) Illi autem, qui civitatis regundas curas ab illo susceperant, quamquam varias rerum publicarum formas ignorabant, democratiam tamen cum aristocratia coniunctam, quam omnes utilissimam et incunabilissimam confiteantur, elegerunt. Nostra quidem plebs illam

σίμην οὔσαν, ὥσπερ τὴν ἀπὸ τιμημάτων ἐν ταῖς πολιτείαις ἀριθμοῦσιν, οὐ δὲ ἀμαθίαν ἀγνοοῦντες, ἀλλὰ διὰ τὸ μηδὲν πώποτ' αὐτοῖς μελῆσαι τῶν τοιούτων.

52. Ἐγὼ δὲ Φημί, τὰς μὲν ἰδέας τῶν πολιτειῶν τρεῖς εἶναι μόνας, ὀλιγαρχίαν, δημοκρατίαν, μοναρχίαν· τῶν δ' ἐν ταύταις οἰκούντων, ὅσοι μὲν εἰώθασιν ἐπὶ τὰς ἀρχὰς καθιστάναι, καὶ τὰς ἄλλας πράξεις, τοὺς ἱκανωτάτους τῶν πολιτῶν, καὶ τοὺς μέλλοντας ἄριστα καὶ δικαιοτάτα τῶν πραγμάτων ἐπιστατήσιν, τούτους μὲν ἐν ἀπάσαις ταῖς πολιτείαις καλῶς οἰκήσιν, καὶ πρὸς σφᾶς αὐτοὺς, καὶ πρὸς τοὺς ἄλλους· τοὺς δὲ τοῖς πονηροτάτοις καὶ θρασυτάτοις ἐπὶ ταῦτα χρωμένους, καὶ τῶν μὲν τῇ πόλει συμφερόντων μηδὲν φροντίζουσιν, ὑπὲρ δὲ τῆς αὐτῶν πλεονεξίας ἐτοίμοις οὖσιν ἑστῶν πάσχειν, τὰς δὲ τούτων πόλεις ὁμοίως οἰκήσεσθαι ταῖς τῶν προσεστώτων πονηρίαις, θέλοντας, τούτους αὖ τοῦναντίον κακίστους ἑαυτοῖς τε καὶ τοῖς πολίταις εἶναι νομίζω· τούτους δὲ μὴδ' οὕτως, μὴδ' ὡς πρότε-

1. τὴν ἀπὸ τιμημάτων, quae timocratica uno vocabulo dicitur, ubi census et opum ratio habetur, non admodum ab oligarchia abhorrens. Wolf. 7. μοναρχίαν. Eadem divisione utitur in Nicocle, p. 36, v. 12 sqq.

14. ἐπὶ ταῦτα, i. e. ἐπὶ τὰς ἀρχὰς καὶ τὰς ἄλλας πράξεις. Auger. 17. τούτων Wolf. pro αὐτῶν accipere vult, quod Auger. recepit. 17. οἰκήσεσθαι. Steph. mavult οἰκεῖσθαι, quod arripuit Auger. 18. θέλοντας Auger. e coniectura θελοῦσι. 19. τοῖς ante πολίταις a vett. abest. 17 — 20. τὰς δὲ τούτων — νομίζω.

timocratiā appellat; (52.) ego vero tres duntaxat esse dico rerum publicarum formas: monarchiam, oligarchiam, democratiā: quarum in quavis bene vivitur, si optimis civium magistratus et cetera munia mandata sunt;

ρον εἶπόν, ἀλλ' ὅταν μὲν θαρρῶσι, τούτους μάλιστα τιμῶντας, τῶς πρὸς χάριν λέγοντας, ὅταν δὲ δεισῶσιν, ἐπὶ τοῦς βελτίστους καὶ Φρονιμωτάτους καταφεύγοντας, τοὺς δὴ τριεύτερους ἐναλλάξ τότε μὲν χεῖρον, τότε δὲ βέλτιον πράττειν.

53. Αἱ μὲν οὖν φύσεις καὶ δυνάμεις τῶν πολιτειῶν, οὕτως ἔχουσιν. Ἡγοῦμαι δὲ ταῦτα μὲν ἑτέροις πολὺ πλείους λόγους παρέξειν τῶν νῦν εἰρημένων, ἐμοὶ δ' οὐκ ἔτι περὶ πασῶν αὐτῶν εἶναι διαλεκτέον, ἀλλὰ περὶ μόνης τῆς τῶν προγόνων ταύτην γὰρ ὑπεσχόμην ἐπιδείξειν σπουδαιότεραν, καὶ πλείονων ἀγαθῶν αἰτίαν οὔσαν, ἢ τὴν ἐν τῇ Σπάρτῃ καθεστηκυῖαν.

54. Ἔσται δ' ὁ λόγος τοῖς μὲν ἡδέως ἂν ἀκούσας πολιτείαν χρηστὴν ἐμοῦ διεξιόντος, οὗτ' ὀχληρὸς, οὗτ' ἀκαιρὸς, ἀλλὰ σύμμετρος, καὶ προσήκων τοῖς ἔμπροσθεν εἰρημένοις, τοῖς δὲ μὴ χαίρουσι τοῖς μετὰ πολλῆς σπουδῆς εἰρημένοις, ἀλλὰ

Haec verba, quae ubique, excepto Augerio, sic leguntur, propter contextum ita ordinanda vel potius transponenda esse cenleo: πᾶσχειν, θέλοντας τούτους αὐ τοῦναντίον κακίστους ἑαυτοῖς τε καὶ τοῖς πολιταῖς εἶναι, τὰς δὲ τούτων πόλεις ὁμοίως οἰκῆσθαι ταῖς τῶν προεστώτων πονηρίαις νομίζω. Sensus enim totius capitis, quem in argumento exposui, postulat, ut verba, quae ultimo loco posui, quum sententiam primariam contineant, ultimum locum occupent. 6. φύσεις καὶ δυνάμεις: naturam et indolem.

pestime autem, si pessimis; denique nunc bene, nunc male, si alias boni, alias mali in consilium adhibentur. (53.) At haec aliis plura de imperii formis disserendi materiam praebeant, mihi in praesentia tantum de maiorum nostrorum republica, tamquam optima et Lacedaemoniorum formae praeferenda, disserendum est. (54.) Erit autem haec oratio neque molesta neque intempestiva iis, qui de rebus

τοῖς ἐν ταῖς πανηγύρεσι μάλιστα μὲν λοιδوروμένοις, ἣν δ' ἀπόσχονται τῆς μαχίας ταύτης, ἐγκωμιάζουσι τὰ φαυλότατα τῶν ὄντων, ἢ τοὺς παρὰ νομωτάτους τῶν γεγενημένων, τούτοις δ' αὐτὸν οἶμαι δέξιν πολὺ μακρότερον εἶναι τοῦ δέοντος. Ἐμοὶ δὲ τῶν μὲν τοιούτων ἀκροατῶν, οὐδὲν πώποτ' ἐμέλησεν, οὐδὲ τῶν ἄλλων τοῖς εὖ φρονεῦσιν· ἐκείνων δέ, τῶν, ἅτε προεῖπον, πρὸ παντός λόγου μνημονεύσόντων, τῷ τε πλήθει τῶν λεγομένων οὐκ ἐπιτιμησόντων, οὐδ' ἂν μυρίων ἐπῶν ἢ τὸ μῆκος, ἀλλ' ἐφ' αὐτοῖς εἶναι νομιζόντων, τοσοῦτον ἀνγνῶναι μέρος καὶ διελθεῖν, ὅσον ἂν αὐτοὶ βούλωνται· πάντων δὲ μάλιστα τῶν οὐδενὸς ἂν ἥδιον ἀκούοντων, ἢ λόγου διεξιόντος ἀνδρῶν ἀρετὰς, καὶ πόλεως τρόπον καλῶς οἰκουμένης· ἅπερ εἰ μιμήσασθαι τινες βουλευθεῖεν καὶ δυνηθεῖεν, αὐτοὶ τ' ἂν ἐν μεγάλῃ δόξῃ τὸν βίον διαγάγοιεν, καὶ τὰς πόλεις τὰς αὐτῶν εὐδαίμονας ποιήσαιεν. Οἷους μὲν οὖν εὐχαίμην ἂν εἶναι τοὺς ἀκουσομένους τῶν ἐμῶν, εἴρηκα, δέδοικα δέ, μὴ

2. ἐγκωμιάζουσι participium est. 5. τὰ φαυλότατα τῶν ὄντων. Vid. Helen. Enc., p. 340, v. 5 sqq. 5. παρὰ νομωτάτους. Lacedaemonios respicit. Cf. p. 435, v. 15 sqq. 5. Ἐμοὶ δὲ vel Ἐμοὶ οὖν e Wolfii coniectura, quam Ban. confirmat et Auger. cum Steph. recepit; vet. cum Codd. Auger. H. et I. Ἐμοὶ γὰρ. 7. τῶν ἄλλων τοῖς idem est ac τοῖς ἄλλοις τοῖς. 8. ἅτε προεῖπον. Cf. p. 436, v. 11 sqq. 13. 14. λόγου — ἀνδρῶν. Med. λέγουσ — ἀνδρῶν, quod eodem redit.

gravissimis libenter audiunt; prolixior vero iis, qui tum convitiis oratorum, tum, rerum vilissimarum laudationibus delectantur. Verum ego eiusmodi auditores nunquam curavi, sed eos habere praeoptavi, qui, prolixitatis plane securi, tantam huius orationis partem perlegant, quantum ipsi voluerint; maxime vero eos, qui praestantium virorum laudibus delectentur, quorum virtutes imitantes, quum ipsi

τοιούτων γεγομένων, πολὺ καταδεέστερον εἶπω τῶν πραγμάτων, περὶ ὧν μέλλω παιεῖσθαι τοὺς λόγους. Ὅμως δ' οὕτως ἐποίησ' ἂν οἷός τ' ᾧ, πειράσομαι διαλεχθῆναι περὶ αὐτῶν.

55. Τοῦ μὲν οὖν διαφερόντως τῶν ἄλλων οἰκεῖσθαι τὴν πόλιν ἡμῶν κατ' ἐκείνον τὸν χρόνον, δικαίως ἂν ἐπενέγκαιμεν τὴν αἰτίαν τοῖς βασιλεύσασιν αὐτῆς, περὶ ὧν εὐλόγῳ πρότερον διελέχθην. Ἐκεῖνοι γὰρ ἦσαν οἱ παιδεύσαντες τὸ πλῆθος ἐν ἀρετῇ, καὶ δικαιοσύνῃ, καὶ πολλῇ σωφροσύνῃ, καὶ διδάξαντες ἐξ ὧν διώκουν, ἅπερ ἐγὼ φανεῖν ὕστερον εἰρηκώς, ἢ κείνοι πράξαντες· ὅτι, πᾶσα πολιτεία ψυχὴ πόλεώς ἐστι, τοσαύτην ἔχουσα δύναμιν, ὅσην περ ἐν σώματι φρόνησις. Αὕτη γάρ ἐστιν ἡ βουλευομένη περὶ πάντων, καὶ τὰ μὲν ἀγαθὰ διαφυλάττουσα, τὰς δὲ συμφορὰς διαφεύγουσα, καὶ πάντων αἰτία τῶν κατὰ πόλιν συμβαινόντων ἀγαθῶν.

3. ὁποῖως Bal. 1; quod Wolf. cum ascleclis secutus est; Bav. et reliquae vett. ὁποῖος. 7. ἐπενέγκαιμεν. Wolf. sine dubio typorum vitio, ἐπενέγκαιμεν, quod Batticus feliciter repetiit. 8. αὐτῆς, scil. πόλεως, e Wolfii conjectura, a Bav. confirmata et a Steph. Augerioque recepta; Ald. 1 αὐταῖς; reliquae vett. αὐτῶν, scil. τῶν Ἀθηναίων. 8. διελέχθην praeter Wolf. omnes, qui διελέχθην habet, quoniam de ei in aristot. dubitat. Ceterum cfr. p. 459, v. 7 sqq. 11. 12. ἐξ ὧν διώκουν — πράξαντες: „sua gubernatione id docuerunt, et quod ego nunc demum dico, id iam olim re ipsa praefecerunt.“ Wolf. 15. ψυχὴ πόλεως. Conf. p. 219, v. 21. sqq. 17. συμβαινόντων. Bav. συμφαινόντων.

splendidam gloriam assequi, tum civitates suas feliciores reddere possint. (55.) Melior igitur civitatis nostrae illis temporibus administratio regibus, quos paullo ante commemoravi, acceptum referri debet, quippe qui populum in omni virtutis genere erudirent exemploque suo doco-

56. Ἦς ὁ δῆμος οὐκ ἐπελάθετο διὰ τὴν μεταβολήν, ἀλλὰ μᾶλλον τούτῳ προσεῖχεν, ἢ τοῖς ἄλλοις, ὅπως λήψεται τοὺς ἡγεμόνας, δημοκρατίας μὲν ἐπιθυμοῦντας, τὸ δ' ἦθος τοιοῦτον ἔχοντας, οἷον περ οἱ πρότερον ἐπιστατοῦντες αὐτῶν, καὶ μὴ λήσουσι σφᾶς αὐτοὺς κυρίους πάντων τῶν κοινῶν καταστήσαντες, οἷς οὐδεὶς οὐδὲ τῶν ἰδίων τι ἐπιτρέψειεν, μηδὲ περιόψονται πρὸς τὰ τῆς πόλεως προσίοντας, τοὺς ὁμολογουμένως ὄντας πονηροὺς, μηδ' ἀνέξονται φωνήν, τῶν τὰ μὲν σώματα τὰ σφέτερ' αὐτῶν ἐπανειδίστως διατιθεμένων, συμβουλευέειν δὲ τοῖς ἄλλοις ἀξιούντων, ὃν τρόπον τὴν πόλιν διοικήσουσι, καὶ ὅπως σωφρονοῖεν ἂν καὶ βέλτιον πράττοιεν, μηδὲ τῶν, ἃ μὲν παρὰ τῶν πατέρων παρέλαβον, εἰς αἰσχρὰς ἡδονὰς ἀνηλωκῶν, ἐκ δὲ τῶν κοινῶν ταῖς ἰδίαις ἀπορίαις βοηθεῖν ζητούντων, μηδὲ τῶν πρὸς χάριν μὲν αἰεὶ λέγειν γλιχομένων, εἰς πολλὰς δ' ἀηδίας καὶ λύπας τοὺς πειθομένους ἐμβαλλόντων, ἀλλὰ τοὺς γε τοιοῦτους ἅπαντας ἀπείργειν ἀπὸ τοῦ συμβουλευέειν, ἕκαστος οἴησεται δεῖν,

5. αὐτῶν. A numero singulari ad pluralem abrupte abit orator. Hinc nulla mutatione opus. 6. ἀπάντων. Bav. male ἀπόντων. 9. ὁμολογουμένως, Wolfii coniecturam, et propter Bav. et Illocratis ipsius consensum, vulgatae omnium lectioni: ὁμολογουμένους, praetuli. Vid. Symmach., p. 369, v. 24, qui totus locus cum hocce nostro est conferendus. 10. 11. τὰ σώματα αὐτῶν h. l. τῷ σώματι πόλεως opponi, observes. 20. οἴησεται Auger. praeter necessitatem mutare vult in ᾔετο vel ᾔηται, nec hoc quidem ex propriis.

rent, animam civitatis esse reipublicae formam, a qua omnis civium felicitas pendeat. (56.) Neque vero priscum administrandi modum propter factam imperii mutationem populus oblitus est, sed malos eiusmodi reipublicae duces, qui sibi potius quam civitati bene volunt, respuit,

καὶ πρὸς τούτοις ἐκείνους, τοὺς τὰ μὲν τῶν ἄλλων κτήματα τῆς πόλεως εἶναι φάσκοντας, τὰ δὲ ταύτης ἴδια κλέπτειν καὶ διαρπάζειν τολμῶντας, καὶ φιλεῖν μὲν τὸν δῆμον προσποιουμένους, ὑπὸ δὲ τῶν ἄλλων ἀπάντων αὐτὸν μισεῖσθαι ποιοῦντας· καὶ λόγῳ μὲν δεδιότας ὑπὲρ τῶν Ἑλλήνων, ἔργῳ δὲ λυμανομένους, καὶ σὺκοφαντοῦντας, καὶ διατιθέντας οὕτω πρὸς ἡμᾶς, ὥστε τῶν πόλεων τὰς εἰς τὸν πόλεμον καθισταμένας, ἥδιον ἂν, καὶ θῦττον ἐνίας εἰσδέξασθαι τοὺς πολιορκοῦντας, ἢ τὴν παρ' ἡμῶν βοήθειαν. Ἀπείποι δ' ἂν τις γράφων, εἰ πάσας τὰς κακοθεσίας, καὶ πονηρίας ἐξαριθμεῖν ἐπιχειρήσειεν.

57. Ὅς ἐκεῖνοι μισήσαντες, καὶ τοὺς ἔχοντας αὐτάς, ἐποιοῦντο συμβούλους καὶ προστάτας οὐ τοὺς τυχόντας, ἀλλὰ τοὺς φρονιμωτάτους καὶ βελτίστους, καὶ κάλλιστα βεβιωκότας, καὶ τοὺς αὐτοὺς τούτους στρατηγούς ἡροῦντο, καὶ πρᾶξις, εἶπτε δεήσειεν, ἔπεμπον, καὶ πάσας τὰς ἡγεμονίας τὰς τῆς πόλεως αὐτοῖς παρεδίδασαν, νομίζοντες τοὺς ἐπὶ τοῦ βήματος βουλομένους καὶ δυναμένους τὰ βέλτιστα συμβουλευεῖν, τούτους δὲ καὶ καθ' ἑαυτοὺς γενομένους, ἐν πᾶσι τοῖς τόποις, καὶ περὶ ἀπᾶσας τὰς πράξεις, τὴν αὐτὴν γνώμην ἔχειν· ἅπερ αὐτοῖς καὶ συνέβαινε.

21. βουλομένους e Wolfii coniectura, quam Bav. confirmat et Auger. cum Steph. recepit; vet. βουλευομένους. Conf. p. 270, v. 5.

quorum si quis omnia scelera et improbitates recensere voluerit, scribendo deficiat. (57.) Quas improbitates quorum maiores nostri odissent, non temere quoslibet confiliarios et magistratus fecerunt, sed optimos quosque et prudentissimos ac vitae integritate spectatissimos elegerunt, omnia illis civitatis munia mandantes, sperantesque, eos.

58. Διὰ γὰρ τὸ ταῦτα γινώσκειν, ἐν ὀλίγαις
 ἡμέραις ἑώρων τοὺς τε νόμους ἀναγεγραμμένους,
 οὐχ ὁμοίως τοῖς νῦν κείμενοις, οὐδὲ τοσαύτης τα-
 ραχῆς, καὶ τοσούτων ἐναντιώσεων μεστούς, ὥστε
 μηδὲν ἂν δυνηθῆναι μήτε τοὺς χρήσίμους, μήτε τοὺς
 ἀχρήστους αὐτῶν· ἀλλὰ πρῶτον μὲν ὀλίγους, ἱκα-
 νούς δὲ τοῖς χρῆσθαι μέλλουσι, καὶ ῥαδίως συνιδεῖν
 ἔπειτα δικαίους καὶ συμφέροντας, καὶ σφίσιν αὐτοῖς
 ὁμολογουμένους, καὶ μᾶλλον ἐσπουδασμένους τοὺς
 περὶ τῶν κοινῶν ἐπιτηδευμάτων, ἢ τοὺς περὶ τῶν
 ἰδίων συμβολαίων, οἷους περ εἶναι χρὴ παρὰ τοῖς κα-
 λῶς πολιτευομένοις. Περὶ δὲ τοὺς αὐτοὺς χρόνους
 κηδίστασαν ἐπὶ τὰς ἀρχάς, τοὺς προκριθέντας ὑπὸ
 τῶν συμφυλετῶν, καὶ τῶν δημοτῶν, οὐ περιμαχί-
 τους αὐτὰς ποιήσαντες, οὐδ' ἐπιθυμίας ἀξίας, ἀλλὰ
 πολὺ μᾶλλον λειτουργίαις ὁμοίαις ταῖς ἐνοχλεύσαις
 μὲν, ὅς ἂν προσταχθῶσι, τιμὴν δὲ τινα προστι-
 θεῖσαις αὐτοῖς· ἔδει γὰρ τοὺς ἀρχεῖν αἰρηθέντας,
 τῶν τε κτημάτων τῶν ἰδίων ἀμελεῖν, καὶ τῶν

4—6. ὥστε μηδὲν ἂν — αὐτῶν: ita, ut iam valde quoniam antiquitatis nihil valerent. At Wolf. coniecit: ὥστε μη-
 δὲνα ἂν δυνηθῆναι μήτε τοὺς — αὐτῶν διαγινώσκειν.
 7. ῥαδίως, sicuti coniecit Wolf., dedi ex Ald. 1; reliquae
 ἐχδίους. 14. 15. περιμαχήτους — ποιήσαντες. Coni.
 p. 223, v. 7.

qui pro concione optima suadere et vellent et possent, omni-
 bus quoque in locis et negotiis eodem animo futuros.
 (58.) Neque illi hac spe frustrati sunt: nam per hos vide-
 runt paucis diebus leges conscriptas paucas quidem, sed
 cognitu faciles, sed sibi consentientes, sed iustas et utiles.
 Eodem tempore ad magistratus sunt evecti, qui a tribulibus
 et popularibus delecti erant: quibus, si bene rem gesserint,
 praeter honorem et molestiam; si male, praeter poenam et
 ignominiam nihil a populo expectandum erat. Hinc nul-

λημμάτων τῶν εἰθισμένων δίδοσθαι ταῖς ἀρχαῖς, ἀπέχεσθαι μηδὲν ἔττον, ἢ τῶν ἱερῶν· ἃ τίς ἂν ἐν τοῖς νῦν καθεστώσιν ὑπομείνῃ; Καὶ τοὺς μὲν ἀκριβεῖς περὶ ταύτας γινομένους μετρίως ἐπαινεθέντας, ἐφ' ἑτέραν ἐπιμέλειαν τάττεσθαι τοιαύτην, τοὺς δὲ καὶ μικρὸν παραβάντας, ταῖς ἐσχάταις αἰσχύναις καὶ μεγίσταις ζημίαις περιπίπτειν· ὥστε μηδὲνα τῶν πολιτῶν, ὥσπερ νῦν διακεῖσθαι πρὸς τὰς ἀρχάς, ἀλλὰ μᾶλλον τὸ ταύτας Φεύγειν ἢ οὐκ ἔχειν, καὶ πάντας νομίζειν, μηδέποτε ἂν γενέσθαι δημοκρατίαν ἀληθεστέραν, μηδὲ μᾶλλον τῷ πλήθει συμφέρουσιν, τῆς τῶν μὲν τοιούτων πραγμάτων ἀτέλειαν τῷ δήμῳ διδούσης, τοῦ δὲ τὰς ἀρχάς καταστῆσαι, καὶ δίκην λαβεῖν παρὰ τῶν ἐξαμαρτανόντων κύριον ποιούσης· ἅπερ ὑπάρχει καὶ τῶν τυράννων ταῖς εὐδαιμονεστάταις.

59. Σημεῖον δὲ μέγιστον, ὅτι ταῦτ' ἡγάπων μᾶλλον, ἢ ἐγὼ λέγω· Φαίνεται γὰρ ὁ δῆμος, ταῖς μὲν

1. λημμάτων: *muneribus, quibus corrumpi solent*. Praeter Auger. omnes *πλημμελημάτων*; Auger. *πλεονεκτημάτων* e Wolfii coniectura, quam et Steph. in praefat. et Reiberg. l. c. probat, recepit, addens, etiam λημμάτων, quod Wolf. quoque offert, legi posse, quod posterius ob Fuggerani auctoritatem praetuli. Eadem voce utitur noster in Areopag., p. 223, v. 19. 4. ταύτας. Bav. ταῦτα. 5. ἐφ' e Wolfii coniectura; reliquas omnes ὑφ'. 9. ἢ οὐ Wolf. elliptice positum esse, aut νομίζειν vel ἢν vel simile quippiam deesse putat. Auger. supplet εἶναι vel δοκεῖν. Conf. Areopag., p. 223, v. 15.

lae tunc de magistratibus contentiones, quos effugiendos potius quam ambiendos credebant; omniumque comprobatio democratiae, quae populo talium munerum immunitatem daret, eundemque quum delegendi tum delinquentes puniendi arbitrum faceret. (59.) Argumento est, quod populus, qui formas imperii, quae sibi displicent, destruere solet,

ἄλλαις πολιτείαις ταῖς σὺν ἀρεσκουσαῖς μαχόμεναι, καὶ καταλύων, καὶ τοὺς προσεστώτας αὐτῶν ἀπεκτείνων, ταύτῃ δὲ χρώμενος οὐκ ἔλαττον χίλιον ἔτων, ἀλλ' ἐμμεΐνας ἀφ' οὗ παρέλαβε, μέχρι τῆς Σίσλωνος μὲν ἡλικίας, Περικιστράτου δὲ δυναστείας, ὃς δημωγὸς γενόμενος, καὶ πολλὰ τὴν πόλιν λυμηνάμενος, καὶ τοὺς βελτίστους τῶν πολιτῶν, αἷς ὀλιγαρχικοὺς ὄντας ἐμβαλὼν, τελευτῶν τὸν τε δῆμον κατέλυσε, καὶ τύραννον ἑαυτὸν κατέστησε.

60. Τάχ' οὖν ἂν τινες ἀτοπον εἶναι με φήσιν, (οὐδὲν γὰρ κωλύει διαβαλεῖν τὸν λόγον,) ὅτι τολμῶ λέγειν, ὡς ἀκριβοῦς εἰδὼς περὶ πραγμάτων, οἷς οὐ παρὴν πραττομένοις. Ἐγὼ δὲ οὐδὲν τούτων ἄλογον οἶμαι ποιεῖν. Εἰ γὰρ μόνος ἐπίστευον τοῖς τε λεγομένοις περὶ τῶν παλαιῶν, καὶ τοῖς γραμμασι τοῖς ἐξ ἐκείνου τοῦ χρόνου παραδεδομένοις ἡμῖν, εἰκότως ἂν ἐπιτιμώμην· νῦν δὲ πολλοὶ καὶ νοῦν ἔχοντες, ταῦτόν ἐμοὶ φανεῖεν ἂν πάσχοντες. Χωρὶς δὲ τούτων, εἰ κατασταίην εἰς ἔλεγχον, δυνατὸν ἂν ἐπιδεῖξαι, πάντας ἀνθρώπους πλείους ἐπιστήμας ἔχοντας διὰ τῆς ἀκῆς ἢ τῆς ὀψευς, καὶ μείζους πράξεις καὶ καλλίους εἰδότας, ἢ παρ' ἐτέρων ἀκηκῶσιν, ἢ κείνας, αἷς αὐτοὶ παραγινόμενοι τυγχάνουσιν. Ἀλλὰ γὰρ οὐτ' ἀμελεῖν καλῶς ἔχει τῶν τοιούτων ὑπολήψεων, (τυχὸν γὰρ μηδενὸς ἀντειπὺν-

14. ἄλογον. Wolf. mavult ἀλόγως. 23. ἢ κείνας, αἷς. Ita Wolf. e coniectura; vett. ἢ κείνας, οἷς. Auger. cum Steph. ἢ κείναις, αἷς. 25. ὑπολήψεων: ὀρίνιονες, seu ut Wolf. mavult, obiectiōnes.

in hac plusquam mille annos perfiterit, ab illo tempore, quo accepit, usque ad Pylistrati tyrannidem. (60.) Quibus si qui fortasse fidem negaverint, scriptorum me de veterum institutis nobis relictorum auctoritate utum esse sciant; hominesque plura auditu cognoscere quam visu; ma-

τες, λυμήνακτ' ἂν τὴν ἀλήθειαν,) οὐτ' αὖ-πολὺν χρόνον ἀντιλέγοντας διατρίβειν ἐν αὐταῖς, ἀλλ' ὅσον ὑποδείξαντας μόνον τοῖς ἄλλοις; ἐξ ὧν ληρσύντας αὐτοὺς ἂν ἐπιδείξαιεν, πάλιν ἐπανελθόντας λέγειν, καὶ περαίνειν ὅθεν ἀπέλιπον· ὅπερ ἐγὼ ποιήσω.

61. Τὸ μὲν οὖν σύνταγμα τῆς τότε πολιτείας, καὶ τὸν χρόνον ὅσον αὐτῇ χρῶμενοι διετελέσαμεν, ἐξαρκούντως δεδήλωται. Λοιπὸν δὲ ἡμῖν, τὰς πράξεις τὰς ἐκ τοῦ πολιτεύεσθαι καλῶς γεγενημένας, διελθεῖν. Ἐκ τούτων γὰρ μᾶλλον ἔσται κατακαταῖν, ὅτι καὶ τὴν πολιτείαν εἶχον ἡμῶν οἱ πρόγονοι βελτίω τῶν ἄλλων, καὶ σωφρονεστέραν, καὶ προστάταις καὶ συμβούλοις ἐχρῶντο τοιούτοις, οἷους χρὴ τοὺς εὖ φρονοῦντας.

62. Οὐ μὲν οὐδὲ ταῦτά μοι πρότερον λεκτέον ἔστί, πρὶν ἂν μικρὰ προσέπω περὶ αὐτῶν. Ἦν γὰρ ὑπερίδων τὰς ἐπιτιμήσεις τὰς τῶν οὐδὲν ἄλλο ποι-

2. ὅσον Wolf. explicat per ὀλίγον. Malim: *veluti*. 3. ὑποδείξαντας μόνον τοῖς ἄλλοις in Bav. delumt. 3. 4. ἐξ ὧν ληρσύντας αὐτοὺς ἂν ἐπιδείξαιεν: e quo *adversarius pugari ostendere queant*. 5. περαίνειν, (*dicendo exsequi*.) Wolf. e coniectura, quam Bav. confirmat et reliqui receperunt; vett. παραινεῖν. 7. 8. τὸν χρόνον — δεδήλωται. Nota passivum cum accusativo, ut saepius. 12. προστάταις — Wolf. facilissima mutatione, quam reliqui sunt secuti, Bavaricusque confirmat; vett. πρὸς ταῦταις. 13. οἷους. In Wolfii edit. minore vitiose οἰοίς.

que, non negligendas quidem eiusmodi obiectiones existimare, neque tamen refutandis iis diutius immorandum. (61.) Exposita igitur reipublicae forma restat, ut civitatis commoda inde secuta enarrem, quo reipublicae eiusque consiliariorum praestantia magis etiam intelligatur. (62.) Sed ne haec quidem sine praefatione; ne quis dicat, me, dum res a maioribus gestas eorumque disciplinam militarem ex-

εἰν' ἢ τοῦτο δυναμένους, ἐφεξῆς διαγῶμαι, περὶ τῶν ἄλλων τῶν πεπραγμένων, καὶ τῶν ἐπιτηδεύματων τῶν περὶ τὸν πόλεμον, οἷς οἱ πρόγονοι χρώμενοι, τῶν τε βαρβάρων περιεγένοντο, καὶ παρὰ τὰς Ἑλλήσιν ἐδόξαζον, οὐκ ἔστιν ὅπως οὐ φήσουσι πυνέει με διεξέτιναι τοὺς νόμους, οὓς Λυκούργος μὲν ἔθηκεν, Σπαρτιάται δ' αὐτοῖς χρώμενοι τυγχάνουσιν.

63. Ἐγὼ δ' ἐυλόγῳ μὲν, ἐρεῖν πολλά τῶν καθεστώτων ἡκεῖ, οὐχ ὡς Λυκούργου τι τούτων εὐρόντος καὶ διανοηθέντος, ἀλλ' ὡς μιμησαμένου τὴν οἰκίαν ὡς δυνατὸν ἀρῶναι τὴν τῶν προγόνων τῶν ἡμετέρων, καὶ πᾶν τε δημοκρατικὴν καταστήσας παρ' αὐτοῖς, τὴν ἀριστοκρατικὴν μεμυγμένην, ἥπερ ἦν παρ' ἡμῖν καὶ τὰς ἀρχὰς οὐ κληρώσας, ἀλλ' αἰρετώσας ποιήσας καὶ τὴν τῶν γεράντων αἵρεσιν, τῶν ἐπίστατόντων ἅπασιν τοῖς πράγμασι, μετὰ τοσαύτης σπουδῆς κατεῖσθαι νομοθετήσας, μεθ' ὧν περ φασὶ καὶ τοὺς ἡμετέρους περὶ τῶν εἰς ἄρεσιν πᾶγον ἀναβήσεσθαι μελλόντων· ἔτι δὲ καὶ τὴν δύναμιν αὐτοῖς περιθέντες τὴν αὐτὴν, ἥνπερ ἡδεὶ καὶ τὴν βουλὴν ἔχουσιν τὴν παρ' ἡμῖν.

64. Ὅτι μὲν οὖν τὸν αὐτὸν τρόπον τάκει ἀναστήκει, ὥσπερ εἶχε τὸ παλαιὸν καὶ τὰ παρ' ἡμῖν,

.. να. ἀναβήσεσθαι. Coni. Arcop., p. 228, v. 6, ibique notum.

pono, leges Lycurgi a Spartanis hodieque observatas recitare. (63.) Verum quidem me multum esse dicturum, quoniam et illic recepta sunt; sed Lycurgus hostiorum maiorum administrationem tantum imitatus, democratiam aristocratia temperavit, qualis apud nos fuit, domi instituit, magistratus per suffragia creando, Senatuique eandem quam Arcopago potestatem auctoritatem tribuendo. (64.) Iam rei militaris peritiam nos prius excoluisse Spartanos, quam nostros, ita

παρὰ πολλῶν ἐστὶ πύθεσθαι τοῖς εἰδέναι βουλομέ-
ναις· ὡς δὲ καὶ τὴν ἐμπειρίαν τὴν περὶ τὸν πόλε-
μον, οὐ πρότερον ἥσκησαν, οὐδ' ἄμεινον ἐχρήσαντο.
Σπαρτιᾶται τῶν ἡμετέρων, ἐκ τῶν ἀγώνων, καὶ τῶν
πλεμῶν, καὶ τῶν ὁμολογημένων γενέσθαι κατ' ἐκεί-
νον τὸν χρόνον, οὕτως οἶμαι σαφῶς ἐπιδείξειν, ὥστε
μηδὲ τοὺς ἀνσῆτως λακωνίζοντας ἀντειπεῖν δυνήσε-
σθαι τοῖς ῥηθεῖσι, μῆτε τοὺς ἅμα τε θαυμάζοντας,
καὶ βασκαίνοντας, καὶ μιμεῖσθαι γλιχομένους.

65. Ποῖσμαι δὲ τὴν ἀρχὴν τῶν λεχθησόμε-
νων, ἀκούσαι μὲν ἴσως τισὶν ἀηδῇ, ῥηθῆναι δ' οὐκ
ἀσύμφορον. Εἰ γάρ τις Φαίη τὰ πόλεε ταῦτα πλεί-
στων ἀγαθῶν αἰτίας γεγενῆσθαι τοῖς Ἕλλησι, καὶ
μεγίστων κακῶν, μετὰ τὴν Ξέρξου στρατείαν, οὐκ
ἐστὶν ὅπως οὐκ ἀληθῇ δόξειεν ἂν λέγειν τοῖς εἰδόσι
τι περὶ τῶν τότε γεγενημένων. Ἡγωνίσαντό τε
γάρ, ὡς δυνατόν, ἄριστα πρὸς τὴν ἐκείνου δύναμιν,
ταῦτά τε πράξασαι, προσῆκον αὐταῖς περὶ τῶν
ἐχθρῶν βουλευσασθαι καλῶς, εἰς τοῦτ' ἦλθον
οὐκ ἀνοίας, ἀλλὰ μανίας, ὥστε πρὸς μὲν τὸν ἐπι-
στρατεύσαντα καὶ βουλευθέντα τῷ μὲν πόλεε τούτῳ

8. θαυμάζοντας, scil. ἀμεί. 13. αἰτίας. Wolf. manite
dual. αἰτία, quod Auger. repetit. 16. τι Wolf. cum
sequentibus; vet. τισί. 21. τῷ μὲν πόλεε τούτῳ,
ut praeterea Auger. omnes legunt, e recta Wolf. sententia,
Antica est. generis epallage. Auger., vulgatam pro mendo
evidente habens, e coniectura: τὰ μὲν πόλεε ταῦτα, quo
superfedere potuisset.

me perspicue ostensurum arbitror, ut nemo contradicere
audeat. (65.) At si quis dicat, civitates Atheniensium et

Lacedaemoniorum plurima beneficia in Graecos contulisse,
eosdemque maximis malis, post Xerxis expeditionem, affe-
cisse, is verum cuique dicit, qui res illorum temporum cogni-
tas habet: nam postquam contra Xerxem fortissime pugna-

παντάπασιν ἀνελεῖν, τοὺς δὲ ἄλλους Ἕλληνας καταδουλώσασθαι, πρὸς μὲν τοιοῦτον, κρατήσασαι ῥαδίως ἂν αὐτοῦ, καὶ κατὰ γῆν καὶ κατὰ θάλατταν, εἰρήνην εἰς ἅπαντα τὸν χρόνον συνεγράψαντο, ὥσπερ πρὸς εὐεργέτην γεγενημένον· Φθονήσασαι δὲ ταῖς ἀρεταῖς ταῖς ἑαυτῶν, εἰς πόλεμον κατασταῖσαι πρὸς ἀλλήλας, καὶ Φιλονεικίαν, οὐ πρότερον ἐπαύσαντο σφᾶς αὐτοὺς ἀπολλύουσαι, καὶ τοὺς ἄλλους Ἕλληνας, πρὶν κύριον ἐποιήσαντο τὸν κοινὸν ἐχθρὸν τοῦ τῆν τε πόλιν τὴν ἡμετέραν εἰς τοὺς ἐσχάτους καταστῆσαι κινδύνους, διὰ τῆς δυνάμεως τῆς Λακεδαιμονίων, καὶ πάλιν τὴν ἐκείνων διὰ τῆς πόλεως τῆς ἡμετέρας· καὶ τοσοῦτον ἀπολειφθέντες τῆς τοῦ Βαρβαρίου Φρονήσεως, οὐτ' ἐν ἐκείνοις τοῖς χρόνοις ἤλγησαν ἀξίως ὧν ἔπαθον, οὐδ' ὡς προσῆκεν αὐτοὺς, οὔτε νῦν αἱ μέγισται τῶν Ἑλληνίδων πόλεων, αἰσχύνονται διακολακεύομεναι πρὸς τὸν ἐκείνου πλοῦτον, ἀλλ' ἡ μὲν Ἀργείων καὶ Θηβαίων, Αἴγυπτος αὐτῷ συγκατεπολέμησεν, ἣν ὡς μεγίστην ἔχων δύναμιν ἐπιβουλεύοι τοῖς Ἕλλησιν, ἡμεῖς δὲ καὶ

8. σφᾶς αὐτοὺς, uti vet. habent, quodque bene se habet, quamquam πόλεε praecessit, Wolf. cum sequentibus mutavit in σφᾶς αὐτάς. 9. τοῦ ante τῆν, sine dubio e Wolfii coniectura vel Brubach., quam ipse et reliqui receperunt, in vet. desideratur. Hinc perverfa in iisdem verborum distinctio. Construe: κύριον τοῦ καταστῆσαι.

verant, eo insaniae sunt progressi, ut cum eodem, qui utramque urbem funditus delere animo conceperat, quaeque facillime fregerant, pacem in omne aevum fecerint, pravaeque aemulatione incensae se ipsae ceterosque Graecos perdere non prius destiterint, quam communi hosti eam potentiam dedissent, ut Lacedaemoniorum ope Athenienses et horum ope illos in summum discrimen adduceret; neque nunc pudeat eas, opibus illius cum contentione quadam

Σπαρτιατάς, συμμαχίας ἡμῖν ὑπαρχούσας, ἄλλοτριώ-
τερον ἔχομεν πρὸς ἡμᾶς αὐτούς, ἢ πρὸς οὓς ἐκάτε-
ροι πολεμοῦντες τυγχάνομεν. Σημεῖον δὲ οὐ μικρόν·
κοινῇ γάρ, οὐδὲ περὶ ἐνὸς πράγματος βουλευόμεθα,
χωρὶς δ' ἐκάτεροι πρέσβεις πέμπομεν ὡς ἐκεῖνον,
ἐλπίζοντες, ὅποτεροις ἂν οἰκειώταρον διατεθεῖη, κηρύ-
σους τούτους γαλήσεσθαι τῆς ἐν τοῖς Ἑλλήσι πλεο-
νεξίας· κακῶς εἰδότες, ὡς τοὺς μὲν θεραπεύοντας
αὐτόν, ὑβρίζειν εἴθισται, πρὸς δὲ τοὺς ἀντιπραττα-
μένους, καὶ καταφρονοῦντας τῆς ἐκείνου δυνάμεως,
ἐκ παντός τρόπου διαλύεσθαι πειρᾶται τὰς διαφο-
ράς.

66. Ταῦτα δὲ διήλθον, οὐκ ἀγνοῶν, ὅτι λέ-
γειν τινὲς τολμήσουσιν, ὡς ἔξω τῆς ὑποθέσεως τοῖς
λόγοις τούτοις ἐχρησάμην. Ἐγὼ δὲ οὐδέ ποτ' ἂν
οἶμαι τοῖς προσιρρημένοις οἰκειότερους ἂν λόγους ῥη-
θῆναι τούτων, οὐδ' ἐξ ὧν ἂν τις σαφέστερον ἐπι-
δείξειε τοὺς προγόνους ἡμῶν φρονημωτέρους ὄντας
περὶ τὰ μέγιστα, τῶν, τὴν τε πόλιν τὴν ἡμετέραν,
καὶ τὴν Σπαρτιατῶν μετὰ τὸν πόλεμον τὸν πρὸς
Ἑέρξην διαίκησάντων· αὗται μὲν γὰρ ἂν φασίεν, ἐν
ἐκείνοις τε τοῖς χρόνοις, πρὸς μὲν τοὺς Βαρβάρους

7. τούτους Wolf. ex Ald. et Bas. recte admisit, uti Bav.
docet; reliquae vett. τότε. 8. ὡς Wolf. recte cum re-
liquis; vett., nec non Bav., ὅς. 19. 21. τῶν διοικησάν-
των pendet a φρονημωτέρους; quam qui etc. 21. 22. ἐν
ἐκείνοις, Wolfii conjecturam, quam ipse eiusque ascleclae
receperunt, Bav. confirmat; vett. ἐν omittunt.

adulari, seorsum ad illum legatos mittentes, quamvis inter
utramque civitatem societas facta sit, sperantes scilicet,
utri ille fuerit propitior, eius in potestate Graeciam fore.
(66.) His plane contraria fecerunt ii, qui nostram urbem
olim administrarunt. A Graecis urbibus, tamquam a do-
nariis templorum abstinentes, primum iustissimum, et pa-

εἰρήνην ποιησάμεναι, σφᾶς δ' αὐτάς καὶ τὰς ἄλλας πόλεις ἀποκλύουσai, νῦν τε τῶν Ἑλλήνων ἀρχὴν ἀξιοῦσαι, πρὸς δὲ τὸν βασιλέα πρέσβεις πέμπουσai περὶ Φιλίας καὶ συμμαχίας· οἱ δὲ τότε τὴν πῆλιν εἰκνύντες οὐδὲν τούτων ἔπραττον, ἀλλὰ τὸναντίον· τῶν μὲν γὰρ Ἑλληνίδων πόλεων οὕτως αὐτοῖς ἀπέχεσθαι σφῶδρα δεδογμένον ἦν, ὥςπερ τῆς εὐσεβείᾳ τῶν ἐν τοῖς ἱεροῖς ἀνακειμένων· τῶν δὲ πόλεμων ὑπελάμβανον ἀναγκαιότατον μὲν καὶ δικαιοτάτον τὸν μετὰ πάντων ἀνθρώπων, πρὸς τὴν ἀγριότητά τὴν τῶν θηρίων γενόμενον, δεύτερον δέ, τὸν μετὰ τῶν Ἑλλήνων πρὸς τοὺς Βαρβάρους, τοὺς καὶ φύσει πολεμίους ὄντας, καὶ πάντα τὸν χρόνον ἐπιβουλεύοντας ἡμῖν. Τούτων δ' εἰρηκα τὸν λόγον οὐκ αὐτὸς εὐρών, ἀλλ' ἐκ τῶν ἐκείνοις πεπραγμένων συλλογισάμενος.

67. Ὁρῶντες γὰρ τὰς μὲν ἄλλας πόλεις ἐν πολλοῖς κακοῖς καὶ πόλεμοις καὶ ταραχαῖς οὖσας, τὴν δ' αὐτῶν μένην καλῶς εἰκνυμένην, οὐχ ἡγήσαντο δεῖν, τοὺς ἄμεινον τῶν ἄλλων φρονούντας καὶ πράττοντας, ἀμελεῖν οὐδὲ περιορᾶν τὰς τῆς αὐτῆς συγγενείας

1. σφᾶς δ' αὐτάς Βαλ. 1 et Wolf. cum reliquis; reliquas vett. σφᾶς δ' αὐτοῦς. 8. τῶν δὲ πόλεμων e Bav. re-
nóavi; reliquas τὸν δὲ πόλεμον. 10. τὸν ante μετὰ
in Bav. deest. 11. γενόμενον. Steph. mavult γενεσόμε-
νον; idem Auger. vel γιγνόμενον, quorum neutrum opus
est. 20. τοὺς ante ἄμεινον in Med., Hag. et Wolf.
deest.

xime necessarium bellum habuerunt illud, quod contra bel-
linas gereretur; proximum, quod Graeci contra Barbaros.
ei parata hostes ei nobis omni tempore insidiantes. susci-
perent. (Cf. 7) Aliarum civitatum dissidia legationibus
et disceptationibus tollere studuerunt, mittentes iuniores
apud se auctoritatis viros, qui cum civitatum illarum ego-

μετεχοῦσας ἀπολλυμένας, ἀλλὰ σκεπτόντων ἔντων
καὶ πρακτόντων, ὅπως ἀπαύσας ἀπαλλάξουσιν τὰς κα-
κῶν τῶν παρόντων. Ταῦτα δὲ διακηρύξαντες, τῶν
μὲν ἡττόν νοσούσων, πρὸς βεβαίαν καὶ λόγῳ ἐξαιρέ-
την ἐπειρῶντο τὰς διαφοράς, εἰς δὲ τὰς μᾶλλον στασι-
ζούσας, ἐξέπεμπον τῶν πολιτῶν τοὺς μεγίστην
παρ' αὐτοῖς δόξαν ἔχοντας, οἱ περὶ τὰ τῶν παρόντων
παρ' αὐταῖς πραγμάτων συνεβούλευον, καὶ συγγε-
μένοι τοῖς τε μὴ δυναμένοις ἐν ταῖς αὐτῶν ζῆν πα-
τρίσι, καὶ τοῖς χεῖραν γεγονόσιν, ὧν οἱ νόμοι προσ-
τάττουσιν, (οἵπερ ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ λυμαίνονται
τὰς πόλεις,) ἐπειθὸν μεθ' αὐτῶν στρατεύεσθαι, καὶ
βίον ζητεῖν βελτίω τοῦ νῦν παρόντος. Πολλῶν δὲ
γινομένων τῶν ταῦτα βουλομένων καὶ περθεμένων,
στρατόπεδα συνίστάντες ἐξ αὐτῶν, τοὺς τε τὰς ἡπ-
σοὺς κατέχοντας τῶν Βαρβάρων, καὶ τοὺς ἐφ' ἑκα-
τέρας τῆς ἡπείρου τὴν παράλιαν κατοικοῦντας κατα-
στρεφόμενοι, καὶ πάντας ἐμβάλλοντες, τοὺς μάλ-
ιστα βίου δεομένους τῶν Ἑλλήνων κατώκιζον. Καὶ

4. ἦττον νοσούσων: *supra* *augustiniana*, *egregiam* *Wolffii*
conjecturam *levissima* *mutatione* *factam*, et a *Stephano*
Angerioque *receptam*, propter oppositum τὰς μᾶλλον στα-
σιαζούσας *scilicet* *non* *subitari*, *quamquam* *Bav.* et *Aug.*
Codd. *H.* et *I.*, nec non *vett.* in *lectione*: *ἡττόνων*
ούσων, *conspirant*. 6. ἐξέπεμπον. *Conf.* *Paneg.*, p. 61,
v. 25. 9. Ἀπὸ μὴ δυναμένοις *Wolff.* ex *ingenio* in
texu *posuit* *de* *ἀπορίᾳ*, a *reliquis* *receptum*, quod *ego*,
propter *Bav.* et *vett.* in *vulgata* *consensum*, tamquam in-
utile *delevi*. 10. γεγονόσιν. *Bav.* *γεγονόσιν*. 16. 17. ἐφ'
ἐκατέρας *τῆς* *ἡπείρου*. *Conf.* *Paneg.*, p. 62, v. 3 *ἡπείρου*

nis & *ferocibus*, quibus *persuaserant*, ut *se* in *miliciam*
sequerentur, *Barbaros*, partim ex *insula*, partim ex *utraque*
ora, *expulerunt*, *ibique* *egentissimos* *Graecorum* *collocarunt*.
Atque hoc nostri maiores *tandem* *fecerunt*, quod *Spartani*
omnes *Præponnesii* *civitates* *subigere* *inciperent*, ubi *in*

ταῦτα πράττοντες, καὶ τοῖς ἄλλοις ὑποδείκνυντες
διετέλουν, ἕως ἡραυσάν, Σπαρτιάτας τὰς πόλεις τὰς
ἐν Πελοποννήσῳ κατεκμισμένας, ὥσπερ εἶπεν, ὑφ' αὐ-
τοὺς πεπονημένους· μετὰ δὲ ταῦτα, τοῖς ἰδίαις ἡγε-
κάζοντο προσέχειν τὸν πόλιν.

68. Τί οὖν ἐστὶ τὸ συμβεβηκὸς ἀγαθόν, ἐκ
ταῦ πολέμου τοῦ περὶ τὰς ἀποικίας καὶ πραγμα-
τείας; τοῦτο γὰρ οἶμαι μάλιστα ποθεῖν ἀκοῦσαι
τοὺς πολλούς· τοῖς μὲν Ἕλλησιν εὐποροτέρους γε-
κασθαι τὰ περὶ τὸν βίον, καὶ μᾶλλον ὁμοναεῖν, το-
σούτων τὸ πλῆθος καὶ τοιούτων ἀνθρώπων ἀπαλλα-
γεῖσι· τοῖς δὲ Βαρβάροις ἐκπίπτειν ἐκ τῆς αὐτῶν,
καὶ φρονεῖν ἐλαττὸν ἢ πρότερον· τοῖς δὲ αἰτίας
τούτων γεγενημένοις, εὐδοκμεῖν, καὶ διπλασίῳ πε-
πεικέναι τὴν Ἑλλάδα, τῆς ἐξ ἀρχῆς συστάσης.

69. Μαῖζον μὲν οὖν εὐεργέτημα καὶ κοινότερον
τοῖς Ἕλλησι γεγενημένον παρὰ τῶν πραγμάτων τῶν
ἡμετέρων, οὐκ ἂν δυνάμην ἐξυρεῖν· οἰκείωτερον δὲ
τῇ περὶ τὸν πόλεμον ἐκμελεία, καὶ δόξης οὐκ ἐλάτ-
τους ἀξίον, καὶ πᾶσι φανερόν, ἴσως ἐξομεν εἰπεῖν.

70. Τίς γὰρ οὐκ οἶδεν, ἢ τίς οὐκ ἀνέκτος τῷ
τραγωδοδιδασκάλῳ ἐν Διονυσίοις, τὰς Ἀδράστει γε-

2. τὰς πόλεις in Hag. mendole deest; item in Brubach.
ut e Wolfii notis conilicō. 7. καὶ πραγματείας Auger.

abesse mavult, tamquam sensum turbantia, in quo erat
22. τραγωδοδιδασκάλων e Bav.; vulgo τραγωδιδασκάλων.

tueri coacti sunt. (68.) Bellis autem de coloniis con-
stituendis hoc effectum est, ut Graeci rebus ad vitam ne-
cessariis instructiores fierent, Barbari expellerentur, Grae-
cia denique fieret duplo maior. (69.) Quo bene-

ficio etli nihil possit reperiri maius, tamen aliud afferri
potest, haud minore praedicatione dignum, idemque cum
petitis rei militaris magis coniunctum. (70.) Quum

νομένης ἐν Θηβαίοις συμφαρὰς, ὅτι κατὰγειν βου-
ληθεὶς τὸν Οἰδίπου μὲν υἱόν, αὐτοῦ δὲ κηδεστὴν,
παμπληθεῖς μὲν Ἀργείων ἀπώλεσεν, ἅπαντας δὲ
τοὺς λοχαγοὺς ἐπεῖθε διαφθαρέντας, αὐτὸς δ' ἐπο-
νειδίστως σωθεὶς, ἐπειδὴ σπανδῶν οὐχ οἷός τ' ἦν
τυχῆν, οὐδ' ἀνελέσθαι τοὺς τετελευτηκότας, ἰκέ-
της γενόμενος τῆς πόλεως, ἔτι Θησέως αὐτὴν διοι-
κοῦντος, ἐδεῖτο μὴ παριδεῖν τοιοῦτους ἀνδρας ἀτά-
φους γενομένους, μηδὲ παλαιὸν ἔθος καὶ πάτριον
νόμον καταλυόμενον, ᾧ πάντες ἄνθρωποι χρώμενται
διατελοῦσιν, οὐχ ὥς ὑπ' ἀνθρωπίνης κειμένῳ φύ-
σεως, ἀλλ' ὥς ὑπὸ δαιμονίας προσταγμένῃ δυνά-
μεως. Ὡν ἀκούσας οὐδένα χρόνον ἐπισχών, ἐπεμψε
πρεσβείαν εἰς Θήβας, περὶ τε τῆς ἀναιρέσεως συμ-
βουλευόντας αὐτοῖς, ἥσιώτερον βουλευσασθαι, καὶ
τὴν ἀπόκρισιν νομιμωτέραν ποιήσασθαι τῆς πρότερον
γεγενημένης, καὶ κεῖνο ὑποδείξοντας, ὥς ἡ πόλις αὐ-
τοῖς οὐκ ἐπιτρέψει παραβαίνουσι τὸν νόμον τὸν κοι-
νὸν ἀπάντων Ἑλλήνων. Ἀκούσαντες δ' οἱ τότε κύ-
ριοι Θηβαίων ὄντες, οὐχ ὁμοῖως ἔγνωσαν, οὔτε ταῖς
δόξαις, αἷς ἔχουσι τινες περὶ αὐτῶν, οὔθ' οἷς ἐβου-
λεύσαντο πρότερον, ἀλλὰ μετρίως περὶ αὐτῶν τε
διαλεχθέντες, καὶ τῶν ἐπιστρατευσάντων κατηγο-
ρήσαντες, ἔδωκαν τῇ πόλει τὴν ἀναίρεσιν.

71. Καὶ μηδεὶς οἴεσθω με ἀγνοεῖν, ὅτε τάναν-
τία λέγων τυγχάνω, οἷς ἐν τῷ Πανηγυρικῷ λόγῳ

17. ὑποδείξοντας. Med. mendose ἀποδείξοντας. 18. ἐπι-
τρέψει. Bav. ἐπιτρέπει. 18. κοινόν. Med. καλόν.
Conf. Paneg., p. 68, v. 13. 25. 26. τάναντια λέγων

ad Thebas Adrastus non posset inducias impetrare, nec
occisos ad sepulturam auferre, nostra civitas, cui ille
supplex factus erat, legatos Thebas misit, et cadavera sepe-
lienda accepit. (71.) Scio quidem, me in oratione Pa-

Φανείην ἂν περὶ τῶν αὐτῶν τούτων γέγραφέας· ἀλλὰ γὰρ εὐδένα νομίζω τῶν ταῦτα συνιδεῖν ἂν δυναθέντων, τοσαύτης ἀμαθίας εἶναι καὶ φθόνου μεστόν, ὥστις οὐκ ἂν ἐπαγγέσειεν ἐμὲ καὶ σωφρονεῖν ἠγήσασθαι, τότε μὲν ἐκείνως, νῦν δ' οὕτως διαλεχθέντα περὶ αὐτῶν. Περὶ μὲν οὖν τούτων, οἷός ἐστι καλῶς γέγραψα, καὶ συμφερόντως· ἔσον δ' ἡμῶν ἢ πόλεως διέφερε τὰ περὶ τὸν πόλεμον κατ' ἐκείνων τὸν χρόνον, (τούτο γὰρ ἀποδείξαι βουλούμενος, δηλοῦν τὰ γινόμενα Θήβῃν,) ἠγοῦμαι τὴν πρῆξιν ἐκείνην ἅπασιν σαφέως δηλοῦν, τὴν τὸν μὲν βασιλέα τῶν Ἀργείων ἀναγκάσασαν ἰκέτην γενέσθαι τῆς πόλεως τῆς ἡμετέρας, τοὺς δὲ κυρίους ὄντας Θηβῶν οὕτω διαθεῖσθαι, ὥστε ἐλῆσθαι μᾶλλον αὐτοὺς ἐμμεῖναι τοῖς λόχοις τοῖς ὑπὸ τῆς πόλεως ἐκπεμψθεῖσιν, ἢ τοῖς νόμοις τοῖς ὑπὸ τοῦ δαίμονιός τε κατασταθεῖσιν· ὧν οὐδὲν ἂν οἶά τε ἐγένετο δαίμονιαι κατὰ τρόπον ἢ πόλεως ἡμῶν, εἰ μὴ καὶ τῇ δόξῃ, καὶ τῇ δυνάμει, πολὺ διήνεγκε τῶν ἄλλων.

72. Ἐχων δὲ πολλὰς καὶ καλὰς πράξεις καὶ περὶ τῶν προγόνων εἰπεῖν, σκοποῦμαι, τίνα τρόπον

τυγχάνω. Diversitas in eo est, quod in Panegyrico, (p. 69, v. 6 lqq.,) Athenienses bello oppugnasse Thebas narratum in hoc loco, missa legatione, Thebanos perimovisse, ut occisorum corpora humana redderent. 1. τούτων in Bav. male deest. 4. 5. σωφρονεῖν ἠγήσασθαι. In causa fuisse, Wolf. ait, opinor, societatem cum Thebanis vel initam vel ineundam sub Chaeronense bellum.

negyrica contraria his scripsisse, sed tempora ita facere suaserunt. Nihilo minus tamen id, opinor, omnibus hinc manifestum erit, quantum civitas nostra illo tempore bellica fortitudine praeslitterit; si quidem Thebanorum principes nostris legatis obtemperare maluerint, quam legibus a deo latis. (72.) Quamquam autem multa et praeclara ma-

διαλεχθῶ περὶ αὐτῶν· μέλει γάρ μοι τούτων μᾶλλον, ἢ τῶν ἄλλων· τυγχάνω γὰρ ὧν περὶ τὴν ὑπόθεσιν, ἣν ἐποίησάμην τὸ τελευταῖον, ἐν ἣ προεῖπον, ὡς ἐπίδειξω τοὺς προγόνους ἡμῶν ἐν τοῖς πολέμοις καὶ ταῖς μάχαῖς πλεον διενεγκόντας Σπαρτιατῶν, ἢ τοῖς ἄλλοις ἅπασιν. Ἔσται δ' ὁ λόγος παράδοξος μὲν τοῖς πολλοῖς, ὁμοίως δ' ἀληθὴς τοῖς ἄλλοις. Ἄρτι μὲν οὖν ἠπόρουσι, πότερον διεξίω πρότερον τοὺς κινδύνους, καὶ τὰς μάχας τὰς τῶν Σπαρτιατῶν, ἢ τὰς τῶν ἡμετέρων· νῦν δὲ προαιρούμαι λέγειν τὰς ἐκείνων, ἵν' ἐν ταῖς καλλίστοις καὶ δικαιοτέραῖς καταλύω τὸν λόγον τὸν περὶ τούτων.

73. Ἐπειδὴ γὰρ Δωριέων οἱ στρατεύσαντες εἰς Πελοπόννησον, τριχᾶ διεΐλαντο τὰς πόλεις, καὶ τὰς χώρας ἀφείλοντο τοὺς δικαίως κεντημένους, οἱ μὲν Ἄργος λαχόντες καὶ Μεσσήνην, παραπλησίως δῶκαν τὰ σφέτερ' αὐτῶν τοῖς ἄλλοις Ἕλλησι· τὸ δὲ τρίτον μέρος αὐτῶν, οὗς καλοῦμεν νῦν Λακεδαιμόνιους, στασιάσαι μὲν Φασιν αὐτοὺς οἱ τὰ ἐκείνων ἀκριβοῦντες, ὡς οὐδένας ἄλλους τῶν Ἑλλήνων. Περιγενομένους δὲ τοὺς μείζον τοῦ πλήθους Φρονοῦν-

1. μέλει. Buv. et Med. vitiose μέλλει. 7. ὁμοίως. Baf. 1, Steph. et Auger. ὁμῶς; reliquae cum Buv. receptam tenentur. 8. Ἄρτι: *primum*. „Non in ipsa oratione, „sed in mente oratoris.“ Auger. 14. 15. καὶ τὰς χώρας ἀφείλοντο etc. Vid. Archid., c. 5 et 6; p. 178 19. 17. 18. τὸ δὲ τρίτον μέρος. Supple παρὰ. 19. 20. οἱ τὰ ἐκείνων ἀκριβοῦντες *corum Laconicarum studiose*. 21. μείζον τοῦ πλήθους Φρονοῦντας: *multitudinem praese contemptentes, vel maiore quam plebs animo*.

iorum facinora dicenda habeam, Spartanorum tamen dimissiones et pugnas nostris praemittam, ut Atheniensium facinora clariora et aequiora ad finem disputationis referrentur. (75.) Dorienſium, qui expugnata Perſopolim urbem eiusdem trifiariam diviſerant, tertia pars, quos nunc

τας, οὐδὲν τῶν αὐτῶν βουλευσασθαι περὶ τῶν συμβεβηκότων τοῖς τοιαῦτα διαπεπραγμένοις· τοὺς μὲν γὰρ ἄλλους, συνοίκους ἔχειν τῇ πόλει τοὺς στασιάζαντας, καὶ κοινωνοὺς, ὡς δ' ἀπάντων, πλὴν τῶν ἀρχῶν, καὶ τῶν τιμῶν, μετέχειν αὐτούς· οὓς οὐκ ἂν φρονεῖν ἡγεῖσθαι Σπαρτιατῶν τοὺς νοῦν ἔχοντας, εἰ νομίζουσιν ἀσφαλῶς πολιτεύεσθαι μετὰ τούτοις εἰκοῦντες, περὶ οὓς τὰ μέγιστα τυγχάνουσιν ἐξη-

1. Post οὐδὲν delevi cum Auger. περὶ, quod in vulgata legitur, quum a Codd. Auger. H., I. et N., nec ἢδὲ Bav. ablit. 2—6. τοὺς μὲν γὰρ ἄλλους — Σπαρτιατῶν τοὺς νοῦν ἔχοντας, etc. Ita hunc locum, in vulgata foede corruptum, Wolf. legit in Annotationibus; paullo aliter in Castigationibus. Sed faciliorem ego immutationem prae-tuli. Wolf. tamen ipse, (cum eoque Steph.,) propter morosiores, ut ait, lectores conjecturasque minus evidentes, vulgatam in textu retinuit. Recepta lectio saltem praebet sensum, quem contextus postulat. Verte: *Nam ceteros, adversam factionem eadem civitate vivere, omnibusque commodis, tamquam socios; (magistratibus duptaxat et honoribus exceptis,) una frui, finire, quos dementes haberi, (scil. dicunt Laconicae historiae studiosi,) a Spartanorum sapientioribus.* Addidi modo οὓς. Vulgo: Τοὺς μὲν γὰρ ἄλλους, συνοίκους ἔχειν τῇ πόλει τοὺς στασιάζαντας, καὶ κοινωνοὺς ἀπάντων πλὴν τῶν ἀρχόντων καὶ τῶν τιμῶν μετέχειν αὐτούς, οὐκ ἂν φρονεῖν ἡγεῖσθαι εἰ μὴ (Med. et Hag. εἰς) ἐκρίθη Σπαρτιατῶν τοὺς νοῦν ἔχοντας, etc. Auger. o coniect. post ἄλλους inseruit ὁμολογοῦντας, et pro ἀρχόντων cum Wolf. legit ἀρχῶν, denique verba: εἰ μὴ ἐκρίθη, cum eodem delevit. 7. πολιτεύεσθαι vet. ; Wolf. cum reliquis πολιτεύασθαι.

Lacedaemonios dicimus, quum seditionibus laboraret, iique, qui altiora quam vulgus cogitabant, superiores evasisent, adversam factionem non, ut alii, in eadem secum urbe vivere passi sunt, sed plebem servitute oppressam in vicinia collocarunt, eique tam parum deterimi agri impertierunt,

μαρτηκότες· αὐτοὺς δ' οὐδὲν τούτων ποιεῖν, ἀλλὰ παρὰ σφίσι μὲν αὐτοῖς ἰσονομίαν καταστήσαι, καὶ δημοκρατίαν τοιαύτην, οἷαν περὶ χρὴ τοὺς μέλλοντας ἅπαντα τὸν χρόνον ὁμονήσῃ· τὸν δὲ δῆμον περιόικους ποιήσασθαι, καταδουλωσαμένους αὐτῶν τὰς ψυχὰς οὐδὲν ἦττον ἢ τὰς τῶν οἰκετῶν· ταῦτα δὲ πράξαντας, τῆς χώρας, ἧς προσῆκεν ἴσον ἔχειν ἕναστον, αὐτοὺς μὲν λαβεῖν, ὀλίγους ὄντας, οὐ μόνον τὴν ἀρίστην, ἀλλὰ καὶ τοσαύτην, ὅσην οὐδένας τῶν Ἑλλήνων ἔχουσι, τῷ δὲ πλήθει, τηλικούτον ἀπονεῖμαι μέρος τῆς χειρίστης, ὥστ' ἐπιπόνως ἐργαζομένους, μόλις ἔχειν τὸ καθ' ἡμέραν. Μετὰ δὲ ταῦτα διελόντας τὸ πλῆθος αὐτῶν, ὡς οἷόν τ' ἦν εἰς ἐλάχιστον τόπον κατοικίσαι, μικροὺς καὶ πολλοὺς, ὀνόμασι μὲν προσαγορευομένους, ὡς πόλεις οἰκοῦντας, τὴν δὲ δύναμιν ἔχοντας ἐλάττω τῶν δῆμων πᾶν περ' ἡμῖν. Ἀπάντων δ' ἀποστερήσαντας αὐτούς, ὧν προσῆκε μετέχειν τοὺς ἐλευθέρους, τοὺς πλείστους ἐπιθεῖναι τῶν κινδύνων. αὐτοῖς· ἐν γὰρ ταῖς στρατείαις, αἷς ἡγεῖτο βασιλεὺς, κατ' ἄνδρα ἡνάγκαζον συμπαρατάττεσθαι σφίσιν αὐτοῖς· ἐνίοις δὲ καὶ τῆς πρώτης Φάλαγγος ἡροῦντο προτάττειν.

5. καταδουλωσαμένους Wolf. cum eoque reliqui, quamquam vulgatam in Annotatt. explicat, nec mutationis mentionem facit; vett. cum Bav. καταδουλωσαμένων. 14. κατοικεῖσθαι Bav. et vett., pro quo Wolf. coniicit κατοικίσαι, et recepit κατοικίσαι, quod et rell. receperunt. 21. συμπαρατάττεσθαι σφίσιν αὐτοῖς: voluit armigeri aut satellites esse.

ut maximo labore victum vix extruderent. Cuius multitudinis humilem ac infimam partem postea angustissimo loco concluderunt, ut nomine quidem cives, re vera autem municipia essent. Hos insuper maximis periculis et laboribus oblicere moris erat, et, quod maximum est, Ephoris licet,

Ἐάν τε που δεῖσαν αὐτοὺς ἐκπέμψαι βοηθῶσαν, ἢ βοηθῶσιν, ἢ τοὺς πόρους, ἢ τοὺς κινδύνους, ἢ τὸ πλῆθος τοῦ χρόνου, τούτους ἀποστέλλειν ἤθελον, προκινδυνεύσαντας τῶν ἄλλων. Καὶ τί δεῖ μακρολογεῖν, πῶσας διεξιόντας τὰς ὕβρεις, τὰς περὶ τὸ πλῆθος ἡγνομένας, ἀλλὰ μὴ τὸ μέγιστον εἰπόντας τῶν κακῶν, ἀπαλλαγῆναι τῶν ἄλλων; τῶν γὰρ αὐτῶν μὲν ἐξ ἀρχῆς δεινὰ πεπονθότων, ἐν δὲ τοῖς παρούσι καιροῖς χρησίμων ὄντων, ἔξῃστι τοῖς Ἐφοραῖς ἀκρίτως ἀποκτεῖναι τασαύτους, ὅσους ἂν βουλευθῶσιν· ἢ τοῖς Ἑλλησι τοῖς ἄλλοις, οὐδὲ τοὺς πονηροτάτους τῶν οἰκετῶν, ὅσιν ἔστι μιαιφονεῖν.

74. Τούτου δ' ἐνεκα περὶ τῆς οἰκειότητος, καὶ τῶν ἡμαρτημένων εἰς αὐτοὺς, διὰ πλείονων ὑπῆλθον, ἵν' ἐρωμαι τοὺς ἀποδεχομένους ἀπάσας τὰς Σπαρτιατῶν πράξεις, εἰ καὶ ταύτας ἀποδέχονται, καὶ

1. δεῖσαν particip. pro εἰδήσαν Wolf. positum esse ait Auger. vero εἰδήσαν in textu posuit. 2. βοηθῶσιν. (scil. οἱ ἐκπεμπόμενοι,) — ἢ τοὺς πόρους, — ἢ τὸ πλῆθος τοῦ χρόνου: „ut succurrant sufferendo labores, pericula, diuturnasque delationes.“ Auger. Sed pro βοηθῶσιν coniectio βοηθῶσι. ἵνα: ubi. 3. 9. παρούσι καιροῖς: *oppotuno tempore*. 11. ἢ Wolf. explicat: καθ' ὃν τινὰ τρόπον. 12. μιαιφονεῖν: *trucidare*. Post μιαιφονεῖν Auger. plura de bellis Lacedaemoniorum cum Meleniis et Argivis deesse putat iussis de caussis, quas ille in disputatione brevi, secundo volumini adiectae, p. 618, fusius exposuit. 13. Pro οἰκειότητος, scil. τῶν Σπαρτιατῶν πρὸς τοὺς περιεῖκους αὐτῶν, Wolf. mavult ὁμότητος, quod Auger. hīleo non recepit, quod οἰκειότητος optime videtur iungi posse cum iis, quae delint.

indicta caussa tot eorum occidere, quot libitum fuerit. (74.) Quae ideo fusius exposui, ut Lacedaemoniorum acres defensores interrogare possim, an haec aliaque eiusmodi facta prohent, nullius rei nisi involumentii caussa commissa, ne-

τὰς μάχας εἶναι τρέμειν καλὰς, τὰς πρὸς τούτους γεγενημένας; ἐγὼ μὲν γὰρ ἠγοῦμαι μεγάλας μὲν αὐτὰς γεγενῆσθαι, καὶ δεινὰς, καὶ πολλῶν αἰτίας, τοῖς μὲν ἡττηθεῖσι κακῶν, τοῖς δὲ κατορθώσασι λημμάτων, (ὧν περ ἔνεκα πληρουμένους ἅπαντα τὸν χρόνον διατελοῦσιν,) καὶ μὴ ὅσας, οὐδὲ κατὰς, οὐδὲ προεπούσας τοῖς ἀρετῆς ἀντιπαισχυμένοις, μὴ τῆς ἐπὶ τῶν τεχνῶν ὀνομαζομένης, καὶ πολλῶν ἄλλων, καὶ τῆς τοῖς καλοῖς καὶ γαροῖς τῶν ἀνδρῶν, ἐν ταῖς ψυχαῖς μετ' εὐσεβείας καὶ δικαιοσύνης γυγνομένης, περὶ ἧς ἅπας ὁ λόγος ἐστίν· ἧς ὀλιγωροῦντες τινες ἐγνωμιάζουσι τοὺς πλείω τῶν ἄλλων ἡμαρτηκότας, καὶ οὐκ αἰσθάνονται τὰς διανοίας ἐπιδεικνύντες τὰς σφετέραις αὐτῶν, ὅτι κακείνους ἂν ἐπαίνεσαιαν, τοὺς πλείω μὲν κερτημένους τῶν ἱκανῶν, ἀποκτεῖναι δ' ἂν πολμήσαντας τοὺς ἀδελφοὺς τοὺς αὐτῶν, καὶ τοὺς ἐταίρους, καὶ τοὺς κοινωνοὺς, ὥστε καὶ τὰ κείνων λαβεῖν· ὅμοια γὰρ τὰ τοιαῦτα τῶν ἔργων ἐστί. τοῖς ὑπὸ Σπαρτιατῶν πεπραγμένοις, ἃ τοὺς ἀποδεχομένους ἀναγκαῖον ἐστὶ περὶ τῶν εἰρημένων ἄρτι, τὴν αὐτὴν γνώμην ἔχειν.

γ. 8. ἐπὶ τῶν τεχνῶν: ex artibus, i. e., ut Wolf. explicat: ex fortitudine, dexteritate in certaminibus. etc.
 γγ—στ. ἃ τοὺς ἀποδεχομένους ἀναγκαῖον ἐστὶ τὴν αὐτὴν γνώμην ἔχειν. Construe: ἀναγκαῖον ἐστὶ τοὺς ἀποδεχομένους, ἃ (i. e. ταῦτα) τὴν αὐτὴν γνώμην ἔχειν περὶ τῶν ἄρτι εἰρημένων, nempe laudandos esse illos etiam, qui lucri causa fratres occidere non dubitent.

que decora iis, qui veram virtutem sibi vindicant, bonis viris ac honestis cum pietate et iustitia innam. Quā neglecta quidam eos laudant, qui maxima scelera perpetrarunt, non animadvertentes, se mentem suam aperire, praedicando illos, qui alienarum rerum cupiditate etiam amicissimos

75. Θαυμάζω δ' εἴ τινες τὰς μάχας, καὶ τὰς νίκας τὰς πᾶρά τὸ δίκαιον γενομένας, μὴ νομίζουσιν αἰσχίους εἶναι, καὶ πλείονων ἐνείδων μεστάς, ἢ τὰς ἥττας τὰς ἄνευ κακίας συμβαινούσας, καὶ ταῦτ' εἰδότες, ὅτι μεγάλαι δυνάμεις, πονηραὶ δέ, πολλάκις γήγνονται κρείττους ἀνδρῶν σπουδαίων, καὶ κινδυνεύειν ὑπὲρ τῆς πατρίδος προαιρουμένων· οὓς πολλὸν δικαιότερον ἂν ἐκακηγήμεν, ἢ τοὺς περὶ τῶν ἀλλοτρίων ἀποδνήσκειν ἐτοίμως ἐθέλοντας, καὶ τοῖς ξενικοῖς στρατεύμασιν ὁμοίους ὄντας· ταῦτα μὲν γάρ ἐστιν ἔργα πονηρῶν ἀνθρώπων· τὸ δὲ τοὺς χρηστοὺς ἐνίοτε χεῖρον ἀγωνίζεσθαι τῶν ἀδικεῖν βουλομένων, θεῶν ἂν τις ἀμέλειαν εἶναι φήσαιεν. Ἐχοίμι δ' ἂν τῷ λόγῳ τούτῳ χρῆσθαι, καὶ περὶ τῆς συμφορᾶς τῆς Σπαρτιατάις ἐν Θερμοπύλαις γεγενημένης, ἣν ἅπαντες ὅσοι περ ἀκηκόασιν, ἐπαινῶσι καὶ θαυμάζουσι μᾶλλον, ἢ τὰς μάχας καὶ τὰς νίκας τὰς κρατησάσας μὲν τῶν ἐναντίων, πρὸς αὐτὰς δ' οὐκ ἔχρην γεγενημένας· ὥς εὐλογεῖν τινες τολμήουσι, κακῶς εἰδότες, ὥς οὐδὲν οὐδ' ὅσιον οὔτε καλὸν ἐστὶ, τὸ μὴ μετὰ δικαιοσύνης καὶ λεγόμενον καὶ πραττόμενον, ὧν Σπαρτιατάις μὲν οὐδὲν πώποτε ἐμέλησε· βλέπουσι γὰρ εἰς οὐδὲν ἄλλο, πλὴν ὅπως πλεῖστα τῶν ἀλλοτρίων κατασχίσουσιν.

9. ἐτοίμως. Βαν. ἐτοιμούς. 10. ὁμοίους. Βαν. ὁμοίως.

17. Pro καὶ ante τὰς νίκας vet. habent ἢ. 22. ἐμέ-

λησε. Βαν. μετεμέλησε.

libi occidere non dubitent. (75.) Miror autem, si qui sunt, qui partas praeter ius victorias cladibus sine ignavia acceptis non turpiores putent, quamquam sciant, sceleratos, qui rerum alienarum cupidi pugnant, multitudine et incuria deorum superiores saepius fieri viris honestis, qui, ut Spartani illi ad Thermopylas, pro patria mori non recusant. Ignorant scilicet, nihil sanctum, nihil honestum esse, nisi quod cum

76. Οἱ δ' ἡμέτεροι περὶ οὐδέν οὕτω τῶν ὄντων ἐσπουδάζον, ὥς τὸ παρὰ τοῖς Ἑλλήσιν εὐδοκίμεῖν· ἡγούντο γὰρ οὐδεμίαν ἐν γενέσθαι κρίσιν ἀληθεστέραν, οὐδὲ δικαιοτέραν τῆς ὑπὸ παντὸς τοῦ γένους γνωσθείσης. Δῆλοι δ' ἦσαν οὕτως ἔχοντες, ἐν τε τοῖς ἄλλοις, οἷς διώκουσιν τὴν πόλιν, καὶ τοῖς περὶ τῶν κοινῶν πραγμάτων· τριῶν γὰρ πολέμων γενομένων, ἄνευ τοῦ Τρωικοῦ, τοῖς Ἑλλήσι πρὸς τοὺς Βαρβάρους, ἐν ἅπασι τούτοις πρωτεύουσαν αὐτὴν παρέσχον, ὧν εἷς μὲν ἦν ὁ πρὸς Εἰρῆην, ἐν ᾧ πλεόν δαίεγκαν Λακεδαιμονίων ἐν ἅπασι τοῖς κινδύνοις, ἢ κεῖνοι τῶν ἄλλων. Δεύτερος δέ, ὁ περὶ τὴν κτίσιν τῶν ἀποικιῶν, εἰς ὃν Δωριέων μὲν οὐδεὶς ἦλθε συμπλεμήσων, ἢ δὲ πόλις ἡμῶν ἡγεμὼν καταστάσα τῶν οὐκ εὐπορούντων, καὶ τῶν ἄλλων τῶν βουλομένων, τοσοῦτον τὰ πράγματα μετέστησεν, ὥςτ' εἰδισμέτων τῶν Βαρβάρων τὰς μεγίστας πόλεις τῶν Ἑλληνίδων καταλαμβάνειν, ἐποίησε τοὺς Ἑλληνας, ἃ πρότερον ἔπασχον, ταῦτα δύνασθαι ποιεῖν.

4. ὑπὸ παντὸς τοῦ γένους Wplf. recte explicat: „ab „omnibus Graecis.“ 6. 7. καὶ τοῖς περὶ τῶν κοινῶν πραγμάτων. Ita Steph. in praefat. locum hunc, in vulgata truncatum, explet. quam emendationem Auger. tacite recepit. Vulgo: καὶ τοῖς τῶν πραγμάτων, sine sensu. 12. ἢ κεῖνοι τῶν ἄλλων: quanto Lacedaemoni aliis praefiterunt. 15. τῶν ante βουλομένων a Wolfio, in textu positum est, quod Auger. retinuit.

iustitia dicatur et fiat, cuius Spartani nunquam curam habuerunt. (76.) Nostri vero maioribus nihil magis curae fuit, quam ut apud Graecos bene audirent, quod tam in administranda republica quam in rebus Graecorum curandis manifestarunt; nam in tribus bellis praeter Troianum cum Barbaris gestis omnibus aliis praestantiores fuisse.

77. Περὶ μὲν οὖν τοῖν δυοῖν πολέμοις, ἐν τοῖς ἔμπροσθεν ἱκανῶς ἡμῖν εἶρηται. Περὶ δὲ τοῦ τρίτου ποιήσομαι τοὺς λόγους, ὃς ἐγένετο, τῶν μὲν Ἑλληνίδων πόλεων ἄρτι κατωκισμένων, τῆς δὲ ἡμέτερας ἔτι βασιλευομένης· ἐφ' ὧν καὶ πόλεμει πλείστοι, καὶ κίνδυνος μέγιστος συνέβηεν, οὓς ἅπαντας μὲν οὐτ' ἂν εὖρεῖν οὐτ' ἂν εἰπεῖν δυνηθεῖν. Πρασιπὼν δὲ τὸν πλείστον ὄχλον, τῶν ἐν ἐκείνῳ μὲν τῷ χρόνῳ παρχθέντων, ῥηθῆναι δὲ νῦν οὐ κατεπεύγοντων, ὡς ἂν δύνωμαι συντομώτατα πειράσασθαι δηλώσαι τοὺς τ' ἐπιστραφεύσαντας τῇ πύλει, καὶ τὰς μάχας τὰς ἀξίας μνημονευθῆναι, καὶ τοὺς ἡγεμόνας αὐτῶν τοὺς ῥηθῆναι ἀξιούς, ἔτι δὲ τὰς προφάσεις, ἃς ἔλεγεν, καὶ τὴν δύναμιν τῶν γενῶν τῶν συνακαλουθησάντων αὐτοῖς. Ἰκανὰ γὰρ ἔσται ταῦτ' εἰπεῖν, πρὸς ἃ περὶ τῶν ἐναντίων εἰρήκαμεν.

78. Θράκες μὲν γὰρ μετ' Εὐμόλπου τοῦ Πο-

1. Περὶ μὲν — τοῖν δυοῖν πολέμοις. Nimirum de illis contra Xerxem et barbaricas gentes; Graeciam antea incolentes, gelis. Vid. c. 16 et 17, p. 402 sqq. 2. ἡμῖν. Hag. et Brubach. ἡμῶν. 5. βασιλευομένης. Bav. mendose βουλευομένης. 5. ἐφ' ὧν. Subaudi χρόνον. Auger. 8. ὄχλον Wolf. e coniect., quam reliqui recte receperunt; vett. et Bav. χρόνον, pro quo Wolf. etiam coniecit λόγον. 12. 13. καὶ τοὺς — ἀξιούς dedi ex Auger., quum vulgatam: καὶ ῥηθῆναι τοὺς ἡγεμόνας ἡμῶν, quam Wolf. explicat: ἰσὶ. ἀξιούς ῥηθῆναι, contextus vix patitur. 16. πρὸς ἃ περὶ — εἰρήκαμεν, i. e. πρὸς ταῦτα, ἃ etc., contra ea, quae de Lacedaemoniis, Atheniensium aemulis, diximus. 17. Θράκες μὲν etc. Conf. Paneg., p. 72, v. 11.

(77.) Iam vero de bellis cum Xerxe et de coloniis condendis cum barbaricis gentibus gelis antea satis dictum est; de eo igitur, quam brevissime potero, loquar, quod eo tempore confilatum est, quo Graecae urbes vix conditae essent, civitatesque nostra regibus adhuc pareret; omnis pluribus, quae illo tempore contigerunt. (78.) Quum Eumolpus, ius ur-

σειδῶνος, ἐνέβαλον εἰς τὴν χώραν ἡμῶν, ὃς ἡμφισβήτησεν Ἐρεχθεὶ τῆς πόλεως, Φάσικων, Ποσειδῶνα πρότερον Ἀθῆνας καταλαβεῖν αὐτήν. Σκῦθαι δέ, μετ' Ἀμαζόνων τῶν ἐξ Ἀρεως γενέσθαι λεγομένων, εἰ τὴν στρατείαν ἐπ' Ἀντιώπην τὴν Ἰππολύτης ἐποίησαν, τὴν τοὺς τε νόμους παραβᾶσαν τοὺς παρ' αὐταῖς κειμένους, ἐρασθεῖσάν τε Θησέως, καὶ συνακολουθήσασαν ἐκεῖθεν, καὶ συνοικήσασαν αὐτῷ. Πελοποννήσιοι δέ, μετ' Εὐρυσθέως, ὃς Ἡρακλεῖ μὲν οὐκ ἔδωκε δίκην, ὧν ἡμαρτεν εἰς αὐτόν, στρατεύσας δ' ἐπὶ τοὺς ἡμετέρους προγόνους, ὡς ἐκληψόμενος τοὺς ἐκείνου παῖδας, (παρ' ἡμῖν γὰρ ἦσαν καταπεφεγγότες,) ἔπαθεν ἃ προσῆκεν αὐτόν· τοσούτου γὰρ ἔειπε γράψας κύριος γενέσθαι τῶν ἱκετῶν, ὥστε ἡττηθεῖς μάχῃ, καὶ ζωγρηθεῖς ὑπὸ τῶν ἡμετέρων, αὐτὸς ἱκέτης γενόμενος τούτων, οὓς ἐξαιτήσων ἦλθε, τὸν βίον ἐτελεύτησε· μετὰ δὲ τούτων οἱ πεμφθέντες ὑπὸ Δαρείου, τὴν Ἑλλάδα περδύσοντες, ἀποβάντες ἐπὶ Μαρχαδῶνι, πλείοσι κακοῖς καὶ μείζοσι

3. Σκῦθαι δέ. Conf. Paneg. l. c. v. 12. 5. Ἀντιώπην τὴν Ἰππολύτης. Id. ἀδελφὴν. Huic narrationi favet Pausan., p. 5 et 100 ed. Kuhnii. Aliter Iustinus II. 4. secundum cuius relationem ordo verborum invertendus esset sic: Ἰππολύτην τὴν Ἀντιώπης, uti Wolf. recte annotat. 8. 9. Πελοποννήσιοι δέ etc. Conf. Paneg., p. 69, v. 10 sqq. 14. γράψας Wolfio aut redundare aut positum esse videtur pro καὶ ὡς ἔγραψε. 17. τούτων. Vett. τοῦτον. 18. ὑπὸ Δαρείου. Conf. Paneg., p. 73, v. 8.

bis possidendae sibi arrogans, Amazonesque, ob Antiopeῖν a Theseo captam et in matrimonium ductam, maioribus nostris bellum intulissent, victi atque deleti sunt. Idem accidit Erechtheo, Herculis liberos, qui supplices ad nos confugerant, in potestatem accipere postulanti, qui tantum abstulit, ut voti compos factus sit, ut etiam proelio superatus et captus occubuerit. Post haec illi a Dario ad vastan-

συμφοραῖς περιπεσόντες, ὅν' ἔλπισαν τὴν πόλιν ἡμῶν ποιήσιν, ὥχοντο Φεύγοντες ἐξ ἀπάσης τῆς Ἑλλάδος.

79. Τούτους δ' ἅπαντας, οὓς διήλθον, οὐ μετ' ἀλλήλων εἰσβαλόντας, οὐδὲ κατὰ τοὺς αὐτοὺς χρόνους, ἀλλ' ὥς αἷ τε καυροί, καὶ τὸ συμφέρον ἐκάστης, καὶ τὸ συμβουλευσασθαι συνέπιπτε, μάχη νικήσαντες, καὶ τῆς ὕβρεως παύσαντες, οὐκ ἐξέστησαν αὐτῶν, τηλικαῦτα διαπραχῆμεναι τὸ μέγεθος, οὐδ' ἐπαθον ταῦτό τοις διὰ μὲν τὸ καλῶς καὶ φρονίμως βουλευσασθαι, καὶ πλούτους μεγάλους καὶ δόξας καλὰς κτησαμένοις, διὰ δὲ τὰς ὑπερβολὰς τὰς τούτων ὑπερηφάνοις γενομένοις, καὶ τὴν Φρόνησιν διαφθαρεῖσι, καὶ κατενεχθεῖσιν εἰς χεῖρω πρῆγματα καὶ ταπεινότερα τῶν πρότερον αὐτοῖς ὑπαρχόντων· ἀλλὰ ταῦτα πάντα διαφυγόντες, ἐνέμειναν τοῖς ἡθέσιν, οἷς εἶχον, διὰ τὸ πολιτεύεσθαι καλῶς, μείζω φρονούντες ἐπὶ τῇ τῆς ψυχῆς ἔξει, καὶ ταῖς διανοαῖς ταῖς ἑαυτῶν, ἢ ταῖς μάχαις ταῖς γεγενημέναις, καὶ μᾶλλον ὑπὸ τῶν ἄλλων θαυμάζεσθαι διὰ τὴν καρτερίαν ταύτην καὶ σωφροσύνην, ἢ διὰ τὴν ἀνδρίαν, τὴν ἐν τοῖς πόνοις καὶ κινδύνοις αὐτοῖς παραγεγομένην· ἐώρων γάρ, ἅπαντες τὴν μὲν εὐ-

5. 6. οὐδὲ — τοὺς αὐτοὺς χρόνους. Conf. Paneg., p. 72.

v. 13. 20. καὶ μᾶλλον — θαυμάζεσθαι. Wolf. praemittere vult ὥστε, alioquin enim θαυμάζεσθαι exponendum erit pro ἐθαυμάζοντο. Auger. non male e coniectura recepit: καὶ μᾶλλον θαυμαζόμενοι.

22. τοῖς πόνοις καὶ a Bav. absunt.

dam Graeciam missi, tantis ad Marathonem cladibus sunt accepti, ut fuga se ex universa Graecia proriperent. (79.) Omnibus his, qui diversis temporibus urbem nostram invaserant, superatis, minime tamen superbia elati sunt, magis confidentes animi sui virtute suaque prudentia, quam

ψυχίαν τὴν πολεμικὴν πολλοὺς ἔχοντας, καὶ τῶν ταῖς κακίαις ὑπερβαλλόντων, τῆς δὲ χρησίμης ἐπὶ πᾶσι, καὶ πάντας δυναμένης ὠφελεῖν, οὐ κοινωνοῦντας τοὺς πονηροὺς, ἀλλὰ μόνοις ἐγγινομένην τοῖς καλῶς γεγονόσι καὶ τεθραμμέναις, καὶ πεπαιδευμένοις, ἅπερ προσῆν τοῖς τότε τὴν πόλιν διοικοῦσι, καὶ τῶν προειρημένων ἀγαθῶν ἀπάντων αἰτίοις κατασταῖσι.

80. Τοὺς μὲν οὖν ἄλλους ὁρῶ περὶ τὰ μέγιστα τῶν ἔργων, καὶ μάλιστα μνημονευθησόμενα τοὺς λόγους καταλύοντας, ἐγὼ δὲ σφῶρονεῖν μὲν νομίζω τοὺς ταῦτα γινώσκοντας καὶ πράττοντας, οὐ μὴν συμβαίνει μοι ταῦτ' οὖτοι ποιεῖν ἐκείνοις, ἀλλ' ἔτι λέγειν ἀναγκάζομαι. Τὴν δ' αἰτίαν δι' ἣν ποιοῶ, ὕστερον ἐρῶ, μικρὰ πάνυ περὶ αὐτῶν διαλεχθεῖς.

81. Ἐπὶ νῶρθουν μὲν γὰρ τὸν λόγον, τὸν μέγιστον τῶν ἀναγνωσθέντων γεγραμμένον, μετὰ μεираκίων τριῶν ἢ τεττάρων τῶν εἰδισμένων μοι συνδιατρίβειν. Ἐπειδὴ δὲ διζιοῦσιν ἡμῖν ἐδόκει καλῶς ἔχειν, καὶ προσδεῖσθαι τελευτῆς μόνον, ἔδοξέ μοι μεταπέμψασθαι τινα τῶν ἐμοὶ μὲν πεπλησιακότων,

1. τῶν ante ταῖς in Med. deest. 2. τῆς δὲ χρησίμης, scil. εὐψυχίας, i. e. prudentiae. Auger. cum Wolf. subaudire vel addere mavult σωφροσύνης. 4. ἐγγινομένην Wolf., Auger., Steph.; Bav. et vett. ἐγγινομένης. 18. συνδιατρίβειν Wolf. e conjectura, quam Steph. et Auger. receperunt; Bav. et vett. διατρίβειν.

proeliis commissis; quippe non ignorantes, multos, etiam flagitiis coopertos, fortitudine bellica praeditos esse, sapientia autem ubique utiliter destitutos. (80.) *Epilogus.*

Alii quidem maximis facinoribus, et inprimis memorabilibus, orationem concludunt; sed cum ego ulterius dicere cogar, nunc ostendam. (81.) Quum perscriptam hactenus orationem cum aliquot discipulis meis corrigerem, et nil

ἐν ἀλγαρχίᾳ δὲ πεπολιτευμένων, προηρημένων δὲ Λακεδαιμονίους ἐπαγεῖν, ἵν' εἴ τι παρέλαθεν ἡμᾶς ψευδῶς εἰρημένον, ἐκεῖνος κατιδὼν δηλώσειεν ἡμῖν. Ἐλθὼν δὲ ὁ κληθεὶς, καὶ διαναγνοὺς τὸν λόγον, (τὰ γὰρ μεταξὺ τί δεῖ λέγοντα διατρίβειν;) ἔδυς χέρωνε μὲν οὐδενὶ τῶν γεγραμμένων, ἐπήνεσε δ' ὡς δυνατόν μάλιστα, καὶ διελέχθη περὶ ἐκάστου τῶν μερῶν παράπλησίως, οἷς ἡμεῖς ἐγινώσκομεν. Οὐ μὴν ἀλλὰ Φανερός ἦν, οὐχ ἡδέως ἔχων ἐπὶ ταῖς περὶ Λακεδαιμονίων εἰρημένοις. Ἐδήλωσε δὲ διὰ τυχέων ἐτόλμησε γὰρ εἰπεῖν, ὡς εἰ καὶ μηδὲν ἄλλο πεποιήκασιν τοὺς Ἕλληνας ἀγαθόν, ἀλλ' οὖν ἐκεῖνό γε δεκαίως ἂν αὐτοῖς ἅπαντες χάριν ἔχοισιν, ὅτι τὰ κάλλιστα τῶν ἐπιτηδευμάτων εὐρόντες, αὐταὶ τ' ἐχρῶντο, καὶ τοῖς ἄλλοις κατέδειξαν.

82. Τοῦτο δὲ ῥηθὲν οὕτω βραχὺ καὶ μικρόν, αἴτιον ἐγένετο, τοῦ μήτε καταλύσαι με τὸν λόγον ἐφ' ᾧ ἔβουλήθη, ὑπολαβεῖν τε, ὡς αἰσχρὸν ποιήσω,

1. προηρημένων. Bav. et Med. προειρημένων, quod bonam sententiam praebet. 4. Ἐλθὼν δὲ. Bav. Ἐλθὼν δὴ. 4. διαναγνοὺς Wolf. e coniectura, quam reliqui sunt secuti et Bav. confirmat; vet. διαγνοὺς. 9. περὶ a Bav. abest. 12. ἐκεῖνό γε. Steph. mavult ἐκεῖνό γε, οὐ, quod Auger. recepit. Reiberg., p. 35, coniecit δὲ ἐκεῖνό γε, ut p. 476. v. 5, legitur; ego vero ἐκεῖνου γε. 18. ἐφ' ᾧ Wolf. e coniectura, quam Bav. confirmat; vet. ἐφ' ᾧ; Auger. e coniectura recepit ἐφ' οἷς. 18. αἰσχρὸν omnes. at Wolfii editio maior vitiole αἰσχροῦν, unde minor fecit αἰσχροῦς; Bav. ἐχθρόν.

nisi conclusione opus esse videretur, eorum quidam, qui Lacedaemonios impense praedicant, laudata ceterum oratione, dicere audebat, Lacedaemoniis, etiam si nullum in Graecos beneficium contulissent, illud tamen acceptum referri, quod inventa a se pulcherrima instituta et ipsi usurpassent et aliis demonstrassent. (82.) Quod dictum in causa

καὶ δεινόν, εἰ παρὼν περιόψομαι τίνα τῶν ἐμοὶ πε-
 πλησιακότων, πονηροῖς λόγοις χρώμενον. Ταῦτα δὲ
 διακονηθεῖς, ἡρόμην αὐτόν, εἰ μηδὲν φροντίζει τῶν πα-
 ρόντων, μηδ' αἰσχύνεται λόγον εἰρηκῶς ἀσεβῆ, καὶ
 ψευδῇ, καὶ πολλῶν ἐναντιώσεων μεστόν; γνώση
 δ', ὡς ἔστι τοιοῦτος, ἣν ἐρωτήσης τινὰς τῶν εὖ
 φρονούντων, ὅποια τῶν ἐπιτηδευμάτων κάλλιστ' ἂν
 νομιζῶσιν εἶναι; καὶ μετὰ ταῦτα, πότος χρόνος ἐστίν,
 ἐξ οὗ Σπαρτιάται τυγχάνουσιν ἐν Πελοποννήσῳ κα-
 τοικοῦντες· οὐδεὶς γάρ, ὅστις οὐχὶ τῶν ἐπιτηδευ-
 μάτων προκρίνει τὴν εὐσέβειαν τὴν περὶ τοὺς θεοὺς,
 καὶ τὴν δικαιοσύνην τὴν περὶ τοὺς ἀνθρώπους, καὶ
 τὴν φρόνησιν τὴν περὶ τὰς ἄλλας πράξεις· Σπαρ-
 τιάτας δὲ ἐνταῦθα κατοικεῖν οὐ πλείω φήσουσιν
 ἑτῶν ἑπτακοσίων. Ταύτων δὲ οὕτως ἔχόντων, εἰ
 μὲν σὺ τυγχάνεις ἀληθῆ λέγων, τούτους φάσκων
 εὐρεταῖς γεγενῆσθαι τῶν καλλίστων ἐπιτηδευμάτων,
 ἀναγκαῖόν ἐστι τοὺς πολλαῖς γενεαῖς πρότερον γεγο-
 νότας, πρὶν Σπαρτιάτας ἐνταῦθα κατοικῆσαι, μὴ
 μετέχειν αὐτῶν, μήτε τοὺς ἐπὶ Τροίαν στρατευσα-
 μένους, μήτε τοὺς περὶ Ἡρακλέα καὶ Θησέα γεγο-

3. ἡρόμην. Bav. εἰρόμην. 6. ἐρωτήσης. Bav. ἐρωτήσεις.

9. τυγχάνουσιν. Bav. τυγχάνωσιν. 15. ἑτῶν ἑπτακο-

σίων. Numerus rotundus, pro definito 764, incipiens a
 reditu Heraclidarum, ad annum 339 ante Chr., quo tem-
 pore haec oratio scripta est, quum Isocrates, 436 ante Chr.
 natus, nonaginta et septem annos habebat. Vid. p. 385,
 v. 4, collat. cum c. 104.

fuit, ne orationem finirem, ubi decreveram, sed illum edo-
 cerem primum, Spartanos ideo non posse esse inventores
 neque pietatis erga deos, neque iustitiae erga homines,
 neque denique in aliis rebus prudentiae, quod multi his
 virtutibus conspicui fuerint, antequam Spartani istas sedes
 occuparint; deinde, par esse potius, ut diis geniti hasce vir-

νότας, μήτε Μένω τὸν Διός, μήτε Ῥαδάμανθυν, μήτ' Αἰακόν, μήτε τῶν ἄλλων μεθένα τῶν νῦν ὑμνουμένων ἐπὶ ταῖς ἀρεταῖς ταύταις, ἀλλὰ ψευδῇ τὴν δόξαν ταύτην ἅπαντας ἔχειν. Εἰ δὲ σὺ μὲν Φλωαῶν τυγχάνεις, προσήκει δὲ καὶ τοὺς ἀπὸ θεῶν γεγονότας, καὶ κεχρῆσθαι ταύταις μᾶλλον τῶν ἄλλων, καὶ καταδείξαι τοῖς ἐπιγινομένοις, οὐκ ἔστιν ὅπως οὐ μαινέσθαι δόξεις ἅπασι τοῖς ἀκούουσιν, οὕτως εἰκὴ καὶ παρὰ νόμους, οὓς ἂν τύχης, ἐπαινῶν, οἷς δὲ ἐπιτιμᾶν δέον, εὐλογῶν αὐτούς, ὥς μηδὲν ἀκηχοῦς τῶν ἐμῶν. Ἐλθέεις μὲν γὰρ καὶ πρὶν αἶ, οὐ μὲν ἐναντία γε λέγων ἐφαίνου σαυτῷ. Νῦν δ' ἐπὶ ηὐκρίτοι μοι τὸν ἐμὸν λόγον, τὸν ἐπιδεικνύντα, πολλὰ καὶ δευὰ Λακεδαιμονίους περὶ τε τοὺς συγγενεῖς τοὺς ἐαυτῶν,

1. τὸν Διός. Bav. mendole τοῦ Διός. 7. ἐπιγινωμένοις. Med. ἐπιγινωμένοις. 9. οἷς Steph. et Auger.; Bav. et vett., nec non Wolfii editio maiori, οὗς. 10. ἀλλοῦ ex Augerio recepi, propter antecedens ἐπαινῶν, pro vulgata omnium lectioni εὐλογεῖς. 10. ὥς Wolf. e coniectura, quam Auger. quoque recepit; in Bav. et vett. ὥς deest, neo male, credo, quum μηδὲν ἀκηχοῦς explicari possit pro καὶ μηδὲν ἀκηχοῦς: *enimpe nihil* etc. 12. σαυτῷ Wolf. e coniectura, quam Steph. et Auger. probarunt; Bav. et vett. σαυτοῦ. 12. ἐπὶ ηὐκρίτοι, egregiam Augerii coniecturam, contextu tale quid flagitante et consentiente p. 470, v. 6, recipere non dubitavi, retinens tamen vulgatum μοι, emphaseos causa positum, quod Auger. abiecit; vulgo ἐπενεγκόντι, cui et sensus totius et constructio repugnat; Bav. ἐπενεγκότι. Coniici quoque possit: ἐπεγνωκόντι: *agnoscenti*, i. e. *probandi*. In hac enim sola approbatione absurditas istius adversarii est quaerenda.

tutes invenerint aliisque imitandas proposuerint; tertio denique, sibi ipsi contradicere eum, qui, laudans orationem, in qua Lacedaemonios reprehenderim, diceret tamen, illos pulcher-

καὶ περὶ τοὺς ἄλλους Ἕλληνας διαπεπραγμένους, πῶς οἶόν τ' ἦν ἔτι σοὶ λέγειν, τοὺς εὐόχους ὄντας τούτοις, ὡς τῶν καλλίστων ἐπιτηδευμάτων ἡγεμόνες γεγόνاسι;

83. Πρὸς δὲ τούτοις καὶ κεῖνο ἐθαύμαζον, εἰ λήληθεν αὐτόν, ὅτι τὰ παρακλειμμένα τῶν ἐπιτηδευμάτων, καὶ τῶν τεχνῶν, καὶ τῶν ἄλλων ἀπάντων, οὐχ οἱ τυχόντες εὐρίσκουσιν, ἀλλ' οἱ τὰς τε φύσεις διαφέροντες, καὶ μαθεῖν πλεῖστα τῶν πρότερον εὐρημένων δυνήσcentes, καὶ προσέχειν τὸν νοῦν τῷ ζητεῖν μᾶλλον τῶν ἄλλων ἐθέλησαντες· ὧν Λακεδαιμόνιοι πλεῖστον ἀπέχουσι τῶν Βαρβάρων· οἱ μὲν γὰρ ἂν φανείεν πολλῶν εὐρημάτων καὶ μαθηταὶ καὶ διδάσκαλοι γεγονότες, αὐτοὶ δὲ τοσούτον ἀπολελειμμένοι τῆς κοινῆς παιδείας καὶ φιλοσοφίας εἰσίν, ὥστ' οὐδὲ γράμματα μανθάνουσιν, ἃ τηλικαύτην ἔχει δύναμιν, ὥστε τοὺς ἐπίσταμένους αὐτὰ, καὶ χρωμένους ὀρθῶς αὐτοῖς, μὴ μόνον ἐμπείρους γίγνεσθαι τῶν ἐπὶ τῆς ἡλικίας τῆς αὐτῶν πραχθέντων, ἀλλὰ καὶ τῶν πώποτε γενομένων. Ἄλλ' ὁμῶς σὺ καὶ τοὺς τῶν τοιούτων ἀμαθεῖς ὄντας, ἐτόλμης εἰπεῖν, ὡς εὐρεταὶ τῶν καλλίστων παιδευμάτων γεγόνاسι· καὶ ταῦτ' εἰδώς, ὅτι τοὺς παῖδας τοὺς ἑαυτῶν ἐθίζουσιν περὶ τοιαύτας πραγματείας

2. ἔτι Wolf. cum reliquis dedit e Brübach., consentiente Bav. et Cod. Auger. N.; veit. ἐπὶ. 12. πλεῖστον Wolf. explicat: πολλῶν πλεῖον ἢ περὶ οἱ Βάρβαροι; Auger. πλεῖον offert.

riarum institutorum participes fuisse. (83.) Praeterea illud etiam mirabar, si nesciret, artes aut quaslibet res inveniri ab illis, qui ingeniis excellant aut e veteribus inventis plurima discere potuerint et ad nova investiganda animum prae aliis applicare voluerint; a quibus rebus Lacedaemonii tam remoti essent, ut ne elementa quidem litte-

διατρέβειν, ἐξ ὧν ἐλπίζουσιν αὐτοὺς οὐκ εὐεργέτας γενῆσθαι τῶν ἄλλων, ἀλλὰ κακῶς ποιεῖν μάλιστα δυνήσεσθαι τοὺς Ἕλληνας.

84. Καὶ ἀπάσας μὲν διεξιὼν, πάλιν ὄχλον ἑμαυτῷ τ' ἂν παράσχοιμι, καὶ τοῖς ἀκούουσι· μίαν δὲ μόνον εἰπών, ἣν ἀγαπῶσι, καὶ περὶ ἣν μάλιστα σπουδάζουσιν, αἵμαι δηλώσειν ἅπαντα τὸν τρόπον αὐτῶν. Ἐκεῖνοι γὰρ κατ' ἐκάστην ἡμέραν, εὐθὺς ἐξ εὐνῆς προπέμπουσι τοὺς παῖδας, μεθ' ὧν αὖ ἐκαστοὶ βουλευθῶσι, λέγω μὲν ἐπὶ θήραν, ἔργῳ δ' ἐπὶ κλοπίαν τῶν ἐν τοῖς ἀγροῖς κατοικούντων· ἐν ἧ συμβαίνει τοὺς μὲν ληφθέντας ἀργύριον ἀποτίνειν, καὶ πληγὰς λαμβάνειν, τοὺς δὲ πλεῖστα κακουργήσαντας, καὶ λαβεῖν δυνηθέντας, ἐν' τε τοῖς παισὶν εὐδοκιμεῖν μᾶλλον τῶν ἄλλων, ἐπεὶδ' ἂν δ' εἰς ἀνδρας συντελῶσιν, ἣν ἐμμείνωσι τοῖς ἡθεσιν, οἷς παῖδες ὄντες ἐμελέτησαν, ἐγγὺς εἶναι τῶν ἀρχῶν τῶν μεγίστων. Καὶ ταύτης ἣν τις ἐπιδείξῃ παιδείᾳ μᾶλλον ἀγαπωμένην, ἢ σπουδαιοτέραν παρ' αὐτοῖς εἶναι νομιζομένην, ὁμολογῶ μηδὲν εἰρηκέναι, μηδὲ περὶ ἐνός πώποτε πράγματος. Καίτοι τί τῶν τοιούτων ἔργων καλὸν ἐστίν, ἢ σεμνόν, ἀλλ' οὐκ αἰ-

2. γενῆσθαι dedi q Bav.; Steph. coniecit γενήσεσθαι, quod Auger. recepit; Wolf. et veit. γεγενῆσθαι. 4. Καὶ ἀπάσας, scil. τὰς πραγματείας. Bav. non male ἀς ἀπάσας. 15. 14. κακουργήσαντας, καὶ λαβεῖν a Bav. male absunt.

ratum discant suosque liberos in eiusmodi rebus erudiant, quibus aliis malefacere possint. (84.) Quarum exercitationum hanc tantum commemorabo, quod quotidie liberos a lecto statim, nomine ad venationem, re vera ad furtum emittunt, quorum deprehensi nummis plagisque puniuntur, latentes vero et inter pueros sunt celebriores et viam sibi ad maximos honores hac solertia muniant. Nonne erubo-

εχένης αξιον; πῶς δ' οὐκ ἀνοήτους χρη νομίζεῖν τοὺς ἐπαυνοῦντας, τοὺς τοσοῦτον τῶν νόμων τῶν κοινῶν ἐξεστηκότας, καὶ μηδὲν τῶν αὐτῶν μήτε τῶς Ἑλλήσι, μήτε τοῖς Βαρβάροις γιγνώσκοντας; οἱ μὲν γὰρ τοὺς κακουργοῦντας, καὶ κλέπτοντας, πονηροτέρους τῶν οἰκετῶν νομίζουσιν, ἐκείνοι δὲ τοὺς τοιοῦτων τῶν ἔργων πρωτεύοντας, βελτίστους εἶναι τῶν παιδων ὑπολαμβάνουσι, καὶ μέλιστα τιμῶσι. Καίτοι τίς ἂν τῶν εὖ φρονούντων, οὐκ ἂν ἀποθακεῖν ἔλοιτο μάλλον, ἢ διὰ τοιοῦτων ἐπιτηδευμάτων γνωσθῆναι τὴν ἀσκησιν τῆς ἀρετῆς ποιοῦμενος;

85. Ταῦτ' ἀκούσας, θρασέως μὲν οὐδὲ πρὸς ἐν ἀντεῖπε τῶν εἰρημένων, οὐδ' αὖ παντάπασιν ἀπεσιώπησεν, ἀλλ' ἔλεγεν, ὅτι σὺ μὲν πεποίησαι τοὺς λόγους, ἐμὲ λέγων, ὡς ἂν ἅπαντ' ἀποδεχομένου μου τὰ κείνῳ, καὶ καλῶς ἔχειν νομίζοντος· ἐμοὶ δὲ δοκεῖς ὑπὲρ τῆς τῶν παιδων μὲν αὐτονομίας, καὶ περὶ ἄλλων πολλῶν εἰκότως ἐπιτιμᾶν ἐκείνῳ; ἐμοῦ δ' οὐ δικαίως κατηγορεῖν. Ἐγὼ γὰρ ἐλυπήθην μὲν τὸν λόγον ἀναγινώσκων, ἐπὶ τοῖς περὶ Λακεδαιμονίων

6. τοὺς τοιοῦτων Wolf. ē coniectura, quam Bav. confirmat Augeriusque probavit; veit. et Steph. τοὺς τοιοῦτους.

9. τῶν ante εὖ in Brubach. et Hag. deest. 10. τοιοῦτων. Bav. τῶν τοιοῦτων. 15. ἐμὲ λέγων: me alloquens, ideo addidit, qui σὺ in versu antecedenti in oratione μιμητικῇ ambiguum est. Wolf. 16. δοκεῖς. Bav. male δοκεῖν. 18. ἐπιτιμᾶν. Bav. ἐπιτιμῶν, quod admitti posset, nisi sequeretur infinitivus κατηγορεῖν.

scendum est illis, qui tam longe a communibus legibus recedunt, ut Graeci Barbarique maleficiis ac furto deditos ferris nequiores iudicent, ipsi vero eiusmodi nebulones honorandos existiment? (85.) Haec ille audiens, non quidem omnia illorum probare se dixit, sed doluisse, se, lecta mea oratione, nihil habuisse, quod respondere po-

εἰρημένοις, οὐ μὴν οὕτως, ὥς ἐπὶ τῷ μηδὲν ἀντι-
 παῖν ὑπὲρ αὐτῶν δύνασθαι τοῖς γεγραμμένοις, εἰ-
 θισμένος τὸν ἄλλον χρόνον αὐτοὺς ἐπαινεῖν. Εἰς
 τοιαύτην δ' ἀπορίαν καταστάς, εἶπον ὅτι ἦν λοιπόν,
 ὥς εἰ καὶ μηδὲν δι' ἄλλο, διὰ γ' ἐκεῖνο δικαίως ἂν
 αὐτοῖς ἅπαντες χάριν ἔχομεν, ὅτι τοῖς καλλίστοις
 τῶν ἐπιτηδευμάτων χρώμενοι τυγχάνοιεν. Ταῦτα
 δ' εἶπον, οὐ πρὸς τὴν εὐσέβειαν, οὐδὲ πρὸς τὴν δι-
 καιοσύνην, οὐδὲ πρὸς τὴν φρόνησιν ἀποβλέψας, ἀ-
 σὺ διήλθες, ἀλλὰ πρὸς τὰ γυμνάσια τάκει καθε-
 στῶτα, καὶ πρὸς τὴν ἀσκήσιν τῆς ἀνδρίας, καὶ πρὸς
 τὴν ὁμίνοιαν, καὶ τὸ σύνολον, τὴν περὶ τὸν πόλεμον
 ἐπιμέλειαν, ἅπερ ἅπαντες ἂν εἴποιεν, καὶ μάλι-
 στα ἂν αὐτοῖς ἐκείνους χρῆσθαι φήσαιεν.

86. Ταῦτα δ' αὐτοῦ μοι διαλεχθέντος, ἀπεδε-
 ξάμην μὲν, οὐχ ὥς ἀπολυόμενόν τι τῶν κατηγορη-
 μένων, ἀλλ' ὥς ἀποκρυπτόμενον τὸ πικρότατον τῶν

1. Pro τῷ Bav. το, quae antiqua est scriptura. 8. οὐδὲ
 πρὸς τὴν δικαιοσύνην a Bav. male omittuntur. 12. 13. τὴν
 — ἐπιμέλειαν Wolf. et reliqui; Bav., Auger. Codd. H.
 et I., nec non vett., τῇ ἐπιμελείας, in qua lectione
 repetendum est ἀσκήσιν, sed duriuscule. 13. ἂν εἴ-
 ποιεν, Wolf. aut supplendum esse, ait, καλλίστα εἶναι,
 aut, quod ego probo, legendum ἐπαινοῖεν, quod trans-
 positione litterarum facile in vulgatam abire potuit. In
 Bav. ἂν omissum est. Auger. e conjectura satis temere
 in textu posuit: ἅπαντες εἶναι μέγιστα ἂν εἴποιεν.
 14. ἐκείνους. Bav. vitiole ἐκείνους.

tuiſſet, Lacedaemonios hactenus laudare ſolitus; nec, quum
 de inſtitutis eorum pulcherrimis locutus eſſet, pietatem,
 inſtitutiam prudentiamque reſpexiſſe, ſed hoc de gymnaſiis
 ibi receptis, fortitudinis exercitatione et de rei militaris
 ſtudio in univerſum intellexiſſe, quae, ſicuti per ſe ipſa
 praeclara, ita apud illos uſitatiffima eſſe, quivis fateatur.
 (86.) Hoc illius reſponſo acquieſci, non, quod ullum accu-
 ſationis meae caput diluiſſet, ſed quod ſapientius ſe deſen-

τότε ῥηθέντων, οὐκ ἀπαιδευτῶς, ἀλλὰ νουνεχόντως, καὶ περὶ τῶν ἄλλων ἀπολελογημένον σωφρονέστερον, ἢ τότε παρρησιασάμενον.

87. Οὐ μὲν ἀλλ' ἐκεῖνο ἔασας, περὶ αὐτῶν τούτων ἔφασκον κατηγορίαν ἔχειν πολὺ δεινότεραν, ἢ περὶ τῆς τῶν παιδῶν κλοπίας. Ἐκεῖνοίς μὲν γὰρ τοῖς ἐπιτηδεύμασιν ἐλυμαίνοντο τοὺς αὐτῶν παῖδας, οἷς δ' ὀλίγῳ πρότερον σὺ διῆλθες, τοὺς Ἕλληνας ἀπώλεσαν. Ῥάδιον δ', ὥς οὕτως εἶχε ταῦτα, συνιδεῖν. Οἶμαι γὰρ ἅπαντας ὁμολογῆσαι, κακίστους ἀνδρας εἶναι, καὶ μεγίστης ζημίας ἀξίους, ὅσοι τοῖς πράγμασι τοῖς εὐρημένοις ἐπ' ὠφελείᾳ, τούτοις ἐπὶ βλάβῃ χρωμένοι τυγχάνουσι, μὴδὲ πρὸς τοὺς Βαρβάρους, μὴδὲ πρὸς τοὺς ἀμαρτάνοντας, μὴδὲ πρὸς τοὺς εἰς τὴν αὐτῶν χώραν εἰσβάλλοντας, ἀλλὰ πρὸς τοὺς οἰκειοτάτους, καὶ τῆς αὐτῆς συγγενείας μετέχοντας· ἅπερ ἐποιοῦν Σπαρτιάται. Καίτοι πῶς ὅσῳ ἐστὶ, τούτους φάσκειν, καλῶς χρῆσθαι τοῖς περὶ τὸν πόλεμον ἐπιτηδεύμασιν, οἵτινες οὐς προσῆκε σῶζειν, τούτους ἀπολλύντες, ἅπαντα τὸν χρόνον διετέλεσαν;

88. Ἀλλὰ γὰρ οὐ σὺ μόνος ἀγνοεῖς τοὺς καλῶς χρωμένους τοῖς πράγμασιν, ἀλλὰ σχεδὸν οἱ πλεῖστοι τῶν Ἑλλήνων. Ἐπειδὴν γὰρ τινες ἰδῶσιν ἢ πύθωνται παρὰ τινῶν, ἐπιμελῶς διατρίβοντας περὶ τι

5. τούτων in Bav. deest.
et Bav. abest.

25. περὶ τι. τι a vet.

differt, quam antea iactasset. (87.) At habere me, in-
quiebam, quare istas res, quas modo laudasset, gravius
etiam quam puerorum furacitatem accussem. Hæc enim li-
beri duptaxat eorum corrumpuntur, his vero institutis Græ-
cos perdiderunt; quippe qui rei militaris peritia non con-
tra hostes, sed contra coniunctissimos et cognatos utantur.
(88.) Verum tu non solus ignotas, quinam rebus bene utantur.

τῶν δοκούντων εἶναι καλῶν ἐπιτηδευμάτων, ἐπαι-
 κοῦσι, καὶ πολλοὺς λόγους ποιοῦνται περὶ αὐτῶν,
 οὐκ εἰδότες τὸ συμβησόμενον· χρηρὲ δὲ τοὺς ὀρθῶς
 δοκιμάζειν προαιρουμένους καὶ περὶ τῶν τριεῦτων, ἐν
 ἀρχῇ μὲν ἰσχυρίαν ἄγειν, καὶ μηδεμίαν δόξαν ἔχειν
 περὶ αὐτῶν, ἐπεὶδ' ἂν ὁ εἰς τὸν χρόνον ἐκεῖνον ἔλ-
 θωσιν, ἐν ᾧ καὶ λέγοντας καὶ πράττοντας αὐτοὺς
 ὄψονται, καὶ περὶ τῶν ἰδίων, καὶ περὶ τῶν κοινῶν,
 τότε θεωρεῖν ἀκριβῶς ἕκαστον αὐτῶν, καὶ τοὺς μὲν
 νομίμως καὶ καλῶς χρωμένους, οἷς ἂν ἐμελέτησαν,
 ἐπαιεῖν καὶ τιμᾶν, τοὺς δὲ πλημμελοῦντας, καὶ κα-
 κουργοῦντας ψέγειν καὶ μισεῖν, καὶ φυλάττεσθαι
 τὴν τρόπον αὐτῶν, ἐνδυμουμένους, ὥς οὐχ αἱ φύ-
 σεῖς αἱ τῶν πραγμάτων οὐτ' ὠφελούσιν, οὔτε βλά-
 πτουσιν ἡμᾶς, ἀλλ' αἱ τῶν ἀνθρώπων χρήσεις καὶ
 πράξεις ἀπάντων ἡμῖν αἴτιαι τῶν συμβαινόντων εἰ-
 σίν. Γινεῖθ δ' ἂν τις ἐκεῖθεν· τὰ γὰρ αὐτὰ παντα-
 χῇ, καὶ μηδαμῇ διαφέροντα, τοῖς μὲν ὠφέλιμα,
 τοῖς δὲ βλαβερὰ γίνεται, καίτοι [οὐ] τὸ τὴν μὲν

4. Ego comma posui post τοιούτων, ut et per etiam ex-
 ponatur, uti Wolf. suadet. Reliquae post προαιρουμένους
 distinxerunt. Tunc noni necesse est, ut cum Auger. illud
 καὶ deleamus. 14. αἱ ante τῶν Bav. et vet. tuentur;
 e quibus revocavi. 19. οὐ post καίτοι inclusi, quo
 omnis loci difficultas evenuisse videtur. Construe et verte:
 Καίτοι τὸ μὲν ἔχειν ἕκαστον τῶν ὄντων τὴν φύσιν ὁμο-
 τίαν αὐτῇ, etc., οὐκ εὐλογόν ἐστιν etc.: *Aliqui singulas*
res naturam sibi ipsis contrariam, nec eandem habere
absurdum est; non eadem vero usu venire his, qui
recte et iuste agunt, et iis, qui libidineque vivant ac
*curpiter, quis homo prudens absurdum esse existimave-
 rit?*

Sed maxima fore pars Græcorum. Nulla enim res per se
 est laudanda, sed usus eiusdem est ubique expectandus,
 qui si bonus est, bona haec res est habenda, si malus,

φύσιν ἔχειν ἕκαστον τῶν ὄντων ἐναντίαν αὐτῇ, καὶ μὴ τὴν αὐτήν, οὐκ εὐλογόν ἐστι, τὸ δὲ μηδὲν τῶν αὐτῶν συμβαίνειν τοῖς ὀρθῶς καὶ δικαίως πράττουσιν, καὶ τοῖς ἀσελγῶς καὶ κακῶς, τίσι τῶν ὀρθῶς λογιζομένων, [οὐκ] ἀπεικότως ταῦτα γίνεσθαι δέξειεν;

89. Ὁ δ' αὐτὸς οὗτος λόγος, καὶ περὶ τὰς ὁμοιοίας ἂν ἀρμόσειε· καὶ γὰρ ἐκείναι τὴν φύσιν οὐκ ἀνόμοιαι τοῖς εἰρημένοις, ἀλλὰ τὰς μὲν αὐτῶν εὖροιμεν ἂν πλείστων ἀγαθῶν αἰτίας γιγνομένας, τὰς δὲ τῶν μεγίστων κακῶν καὶ συμφορῶν, ὧν μίαν εἶναι φημι καὶ τὴν Σπαρτιατῶν· εἰρήσεται γὰρ τὰ ληθές, εἰ καὶ τίσι δόξω λίαν παραδόξα λέγειν· οὗτοι γὰρ ἀφορμῇ τοῦ ταῦτα γιγνίσκειν, εἰδότες παρὰ τῶν ἔξω παραγενομένων, ἀλλήλοις στασιάζειν τοὺς Ἕλληνας, ὥσπερ τέχνην ἔχοντες τὸ ἀρπάζειν, οὕτως ἐπυρίουν, καὶ τὸ χαλεπώτατον ταῖς ἄλλαις

4. τίσι lego pro vulgato τίσι, et in fine signum interrogationis pono; deinde οὐκ ex Wolfii sententia inclusi, qui superius οὐ, (p. 478, v. 19,) abundare, et οὐκ ante ἀπεικότως aut delendum, aut οὐκ ἂν εἰκότως legendum verò iudicat. Auger. et Steph. vulgatam retinuerunt. 14. ταῦτα Wolf. è coniect., quam reliqui quoque secuti sunt; vet. ταῦτα. Ταῦτα γιγνίσκειν autem est: *consentire, concordem esse*, post quod Wolf. χρησάμενοι omissum esse recte perspexit. 15. παρὰ — παραγενομένων, i. e. e profugis seu exulibus. Ita Wolf. cum sequentibus; Bav. et Codd. Auger. H. et I. περὶ — πραγμάτων. 16. ὥσπερ τέχνην ἔχοντας τὸ ἀρπάζειν in Bav. omissa sunt. Verte: οὕτως ἐποιοῦν: *ita se gesserunt, ὥσπερ τέχνην ἔχοντας τὸ ἀρπάζειν: quasi rapiendi studium ipsorum artificium esse videretur.*

malis; quod inde perspicitur, quod eadem res aliis profunt, aliis obfunt. (89.) Atqui hoc de concordia quoque valet, quam in Spartanis multorum malorum causam fuisse

πόλεσι τῶν κακῶν γιγνόμενον, τοῦτ' αὐτοῖς συμφε-
ρώτατον ἀπάντων ἐνόμιζον εἶναι. Τὰς αὖν οὕτω
διακειμένας, ἔξην αὐτοῖς, ὅπως βούλοιντο, διοικεῖν·
ὥστ' οὐδεὶς ἂν αὐτοὺς διὰ γε τὴν ὁμόνοιαν δικαίως
ἂν ἐπαινέσειεν, οὐδὲν μᾶλλον ἢ τοὺς καταποντιστάς,
καὶ τοὺς περὶ τὰς ἄλλας ἀδικίας ὄντας· καὶ γὰρ
ἐκείνοι σφίσιν αὐτοῖς ὁμονοοῦντες, τοὺς ἄλλους ἀπολ-
λύουσιν· εἰ δέ τις δεικῶ τὴν παραβολὴν ἀπρεπῇ
πεποικῆσθαι πρὸς τὴν ἐκείνων δόξαν, ταύτην μὲν εἰ-
λέγω δέ, Τριβαλλούς, οὓς πάντες Φασὶν ὁμονοεῖν
μὲν ὡς οὐδένας ἄλλους ἀνθρώπους, ἀπολλύναι δ' οὐ
μόνον ταὺς ὁμέρους, καὶ τοὺς πλησίον οἰκοῦντας, ἀλ-
λὰ καὶ τοὺς ἄλλους ὅσων ἂν ἐφικέσθαι δυνηθῶσιν·
οὓς οὐ χρεὶ μμεῖσθαι τοὺς ἀρετῆς ἀντιποιοιμένους,
ἀλλὰ πολὺ μᾶλλον τῆς σοφίας, καὶ τῆς δικαιοσύνης
καὶ τῶν ἄλλων ἀρετῶν τὴν δύναμιν· αὗται μὲν γὰρ
οὐ τὰς σφετέρας αὐτῶν φύσεις εὐεργετοῦσιν, ἀλλ' οἷα
ἂν παραγενόμεναι παραμείνωσιν, εὐδαίμονας καὶ μα-
καρίους ποιοῦσι· Λακεδαιμόνιοι δὲ τρὺναντίον, οἷς μὲν
ἂν πλησιάσωσιν, ἀπολλύουσι, τὰ δὲ τῶν ἄλλων
ἀγαθὰ πάντα περὶ σφᾶς αὐτοὺς ποιοῦνται.

4. πρὸς τὴν ἐκείνων δόξαν: *ratione seu respectu illorum
famæ.* 10. Τριβαλλούς. Med., line dubio *typorum
mendo*, Τριβαλλούς. 11. οὐδένας. Bav. *vitiōse οὐδέν.*

16. δύναμιν: *vim insitam.* Wolf. 21. περὶ σφᾶς
αὐτοὺς ποιοῦνται: *sibi met ipsis vindicant.*

reperimus. Illi enim, concordia sua freti, ubi Graecos inter
se discedere cognoverant, ita se gesserunt; ut rapiendi stu-
dium eorum artificium esse videretur, civitatesque factioni-
bus distractas ex arbitrio tractarent, ut concordia illorum
piratarum illi aut Triballorum sit similis, qua hi non tan-
tum finitimos, sed omnes etiam, ad quos peruenire possent,
perimunt. At vero non hos, qui sibi met ipsis tantum bene-
volunt, sed virtutem imitandam esse cenleo, quae non ipsa

90. Ταῦτ' εἰπὼν, κατέσχον πρὸς ὃν τοὺς λόγους ἐποιούμην, ἄνδρα δεινὸν, καὶ πολλῶν ἔμπειρον, καὶ περὶ τὸ λέγειν γεγυμνασμένον, οὐδενὸς ἥττον τῶν ἐμοὶ πεπλησιακότων. Οὐ μὴν τὰ μεираκία, τὰ πᾶσι τούτοις παραγγενημένα, τὴν αὐτὴν ἐμοὶ γνῶμην ἔσχον, ἀλλ' ἐμὲ μὲν ἐπήνεσαν, ὡς διειλεγμένον τε νεαρώτερον ἢ προσεδόκησαν, ἡγωνισμένον τε καλῶς, ἐκείνου δὲ κατεφρόνησαν, οὐκ ὀρθῶς γιγνώσκοντες, ἀλλὰ διημαρτηκότες ἀμφοτέρων ἡμῶν· ὁ μὲν γὰρ ἀπῆει Φροнимώτερος γεγενημένος, καὶ συνεσταλμένην ἔχων τὴν διάνοιαν, ὥσπερ χρὴ τοὺς εὖ Φρονοῦντας, καὶ πεπονθῶς τὸ γεγραμμένον ἐν Δελφοῖς, ἑαυτὸν τ' ἐγνωκῶς, καὶ τὴν τῶν Λακεδαιμονίων φύσιν μᾶλλον ἢ πρότερον, ἐγὼ δ' ὑπελειπόμην, ἐπιτυχῶς μὲν ἴσως διειλεγμένος, ἀνοητέτερος δὲ δι' αὐτὸ τοῦτο γεγενημένος, καὶ Φρονῶν μείζον ἢ προσήκει τοὺς τηλικούτους, καὶ ταραχῆς μεираκειώδους μεστός ὢν.

91. Δῆλος δ' ἦν οὕτω διακείμενος· ἐπεὶ δὲ γὰρ ἰσυχίας ἐπελαβόμην, οὐ πρότερον ἐπαυσάμην, πρὶν ὑπέβαλον τῷ παιδὶ τὸν λόγον, ὃν ὀλίγω μὲν πρό-

1. κατέσχον, i. e. ἔπαυσα τοῦ ἀντιλέγειν ἐμοὶ, καὶ τοῦ ἀπολογεῖσθαι ὑπὲρ τῶν Σπαρτιατῶν. *Wolf.* 10. συνεσταλμένην: *contractam*, i. e. *modestam*, *nec se effentem.* *Wolf.* 16. τηλικούτους, *scil.* *nonagenarios.* 20. ὑπέβαλον: *subieci*, i. e. *dictavi.* *Wolf.* *Bav., mendosa litterarum commutatione, ὑπέλαβον.*

se, sed alios, quorum animis infederit, felices reddat. (90.) *Quibus dictis, adolescentuli quidem, qui omnibus his interfuerant, me laudarunt, illumque contemserunt; sed de utroque nostrum in errore versabantur. Ille enim prudentior factus discesserat, Lacedaemoniosque melius noverat; ego vero amentior relictus eram et animosior, quam nostram aetatem decet.* (91.) *quod statim apparebat: nam simulatque respiravi paullulum, non prius conquievi, quam*

τερον μεθ' ἡδονῆς διήλθον, μικρῷ δ' ὕστερον ἐμελλέ
 με λυπήσειν· τριῶν γὰρ ἢ τεττάρων ἡμερῶν διαλει-
 πουσῶν, ἀναγινώσκων αὐτὰ καὶ διεξιῶν, ἐπὶ μὲν
 οἷς περὶ τῆς πόλεως ἦν εἰρημῶς, οὐκ ἤχθόμην,
 καλῶς γὰρ καὶ δικαίως ἦν ἅπαντα περὶ ταύτης γε-
 γραφώς, ἐπὶ δὲ τοῖς περὶ Λακεδαιμονίων ἐλυπήθην,
 καὶ βαρέως ἔφερον· οὐ γὰρ μετρίως ἐδόκουν μοι
 διειλέχθαι περὶ αὐτῶν, οὐδὲ ἐμείως τοῖς ἄλλοις,
 ἀλλ' ὀλιγώρως, καὶ λίαν πικρῶς, καὶ παντάπασιν
 ἀνοήτως· ὥστε πολλάκις ἐξορμήσας ἐχλείφειν αὐτὸν
 ἢ κατακαίειν, μετεγίνωσκον, ἔλεων τὸ γῆρας τὸ
 ἑμαυτοῦ, καὶ τὸν πόνον τὸν περὶ τὸν λόγον γεγενη-
 μένον.

92. Ἐν τοιαύτῃ δέ μοι ταραχῇ καθεστῶτι,
 καὶ μεταμελείας ποιουμένῳ πολλάς, ἐδῶξέ μοι κρά-
 τιστον εἶναι παρακαλέσαντι τῶν πεπλησιακότων τοὺς
 ἐπιδημοῦντας, βουλευσασθαι μετ' αὐτῶν, πότερον
 ἀφανιστέος παντάπασιν ἔσται, ἢ διαδοτέος τοῖς
 βουλευμένοις μεταλαμβάνειν, ὅποτέρως δ' ἂν ἐκείνοις
 δόξη, ταῦτα ποιεῖν. Τούτων δὲ γνωσθέντων, οὐ
 δεμίαν διατριβὴν ἐποίησάμην, ἀλλ' εὐθύς παρακέ-
 κληντο μὲν οὗς εἶπον. Προειρηκῶς δ' ἦν αὐτοῖς,
 ἔφ' ᾧ ἂ συνεληλυθότες ᾗσαν, ἀνέγνωστο δ' ὁ λόγος.

92. οὗς Wolf.; Bav. et vett., nec non Steph. et Auger.,
 ὧς, quamquam postremus in Var. Lectt., Tomo III an-
 nexis; vulgatam reiiicit ac Wolfii illam probat.

puero orationem hanc dictassem. Sed, ubi paucis post
 diebus eam attentius perlegeram, ob ea, quae de Lacedae-
 moniis temere ac nimis acerbe dicta erant, graviter dolui,
 eamque totam delere iam certum, piguit tamen me fene-
 stratis laborisque, quam illi conficiendae impenderam.
 (92.) His curis aestuanti saepiusque consilia mutanti con-
 sultissimum visum est, ut cum discipulis aliquot, qui in
 urbe essent, deliberarem, utrum oratio haec prorsus deleu-

ἐπνηυμένος δ' ἦν, καὶ τεθορυβημένος, καὶ τετυχη-
κώς ἦν, ὥνπερ οἱ κατορθοῦντες ἐν ταῖς ἐπιδείξεσιν.

93. Ἀπάντων δὲ τούτων ἐπιτετελεσμένων, οἱ
μὲν ἄλλοι διελέγοντο πρὸς σφᾶς αὐτούς, δηλοῦντι
περὶ τῶν ἀναγνωσθέντων· ὃν δ' ἐξ ἀρχῆς μετεπεμ-
ψαμεθα σύμβουλον, τὸν τῶν Λακεδαιμονίων ἐπαι-
νέτην, πρὸς ὃν πλείω διεiléχθην τοῦ δέοντος, σιωπὴν
ποιησάμενος καὶ προσεμβλέψας, ἀπορεῖν ἔφασκεν,
ὅτι χρήσται τοῖς παρῶσιν· οὔτε γὰρ ἀπίστεῖν
βούλεσθαι τοῖς ὑπ' ἐμοῦ λεγομένοις, οὔτε πιστεύ-
ειν δύνασθαι παντάπασιν αὐτοῖς· θαυμάζω γάρ, εἰ
οὕτως ἐλυπήθης, καὶ βαρέως ἔσχες, ὥςπερ Φῆς ἐπὶ
τοῖς περὶ Λακεδαιμονίων εἰρημένοις, οὐδὲν γὰρ ἐν
αὐτοῖς ὁρῶ τοιοῦτο γεγραμμένον, εἴτε συμβούλοις
περὶ τοῦ λόγου χρήσασθαι βουλόμενος, ἡμᾶς συν-
ήγαγες, οὓς οἶσθα ἀκριβῶς ἅπαν ὅτι ἂν σὺ λέγῃς
ἢ πράττης, ἐπαινοῦντας. Εἰδυσμένοι δ' εἰσὶν οἱ

1. τεθορυβημένος: *plausu excepta*. Conf. p. 385, v. 2.

2. ὥνπερ et ἐπιδείξουσιν Wolf. o coniectura, quam reliqui
sunt secuti; Bav. et vett. ὥςπερ et ἀποδείξουσιν.

5. ὃν
δ' ἐξ ἀρχῆς μετεπεμψαμεθα. Vid. p. 469, v. 21.

7. δι-
λέχθην, praeter Wolf., qui διελέχθην habet, omnes.

7.8. σιωπὴν ποιησάμενος, vel: *quum ipse aliquamdiu si-*

luisse, vel: *quum reliquos tacere iussisset*, Wolf., quo-

rum posterius Auger. probat.

10. τοῖς ὑπ' ἐμοῦ λεγο-
μένοις. Vid. p. 482, v. 6, collat. c. 92, p. ead., v. 17.

13. 14. οὐδὲν γὰρ — ὁρῶ τοιοῦτο γεγραμμένον. Vid. p.

485, v. 23.

15. βουλόμενος, ἡμᾶς Wolf. et aslectae;

vett., inverſo ordine, ἡμᾶς βουλόμενος.

16. 17. λέγῃς
ἢ πράττης. Bav. male λέγεις ἢ πράττεις.

da an edenda effet; a quibus, statim vocatis, lecta est illa ac
magno plausu excepta. (93.) Deinde, dum reliqui de
iis, quae lecta fuerant, inter se disputabant, is, quem ab
initio in consilium adhibueram, videris mihi, inquit, ne-
que de abolenda oratione cogitasse, neque, quo dicis con-

νοῦν ἔχοντες, ἀνακοινοῦσθαι, περὶ ὧν ἂν σπουδάσωσι, μάλιστα μὲν τοῖς ἁμείνον αὐτῶν φρονοῦσιν, εἰ δὲ μή, τοῖς μέλλουσιν ἀποφαίνεσθαι τὴν αὐτῶν γνώμην, ὧν τὰναντία σὺ πεποίηκας. Τούτων μὲν αὖτ' αὐδ' ἕτερον ἀπαδέχομαι τῶν λόγων. Δοκεῖς δέ μοι ποιήσασθαι τὴν τε παράκλησιν τὴν ἡμετέραν, καὶ τὸν ἔπαινον τὸν τῆς πόλεως οὐχ ἀπλῶς, οὐδ' ὡς διείλεξαι πρὸς ἡμᾶς, ἀλλ' ἡμῶν μὲν πεῖραν λαβεῖν βουλόμενος, εἰ φιλοσοφοῦμεν, καὶ μεμνήμεθα τῶν ἐν ταῖς διατριβαῖς λεγομένων, καὶ συνιδεῖν δυνηθεῖσμεν ἂν, ὃν τρόπον ὁ λόγος τυγχάνει γεγραμμένος.

94. Τὴν δὲ πόλιν ἐπαινεῖν προελέσθαι τὴν σεαυτοῦ, σωφρονῶν, ἵνα τῷ τε πλήθει τῶν πολιτῶν χάρισις, καὶ παρὰ τοῖς εὐνοικῶς πρὸς ἡμᾶς διακειμένοις εὐδοκίμησης, ταῦτα δὴ γινούς, ὑπέλαβες, ὡς εἰ μὲν περὶ μόνῃς αὐτῆς ποιήσῃ τοὺς λόγους, καὶ τὰ μυθώδη περὶ αὐτῆς ἐρεῖς, ἃ πάντες θρυλλοῦσιν,

6. παράκλησιν Wolf. e coniectura, quam reliqui, sunt lecti; Bav. et Auger. H. et I., nec non vet., παρὰδοσιν, quod Phavorinus apud Wolf. interpretatur: „doctrinam non scriptam,“ ego verò: *iudicium nostrum non litterarum, sed verbis prolatum*, seu *traditum*, vulgatam, utpote difficiliorem, omniumque consensu firmatam, praeferebat. 12. προελέσθαι. Repete δοκεῖς. 14. ἡμᾶς

vet., quorum lect. revocavi; Wolf. e coniectura et sequentes ὑμᾶς, quoniam, qui loquitur, civis Atheniensis illi non fuisse videtur. Vid. p. 490. not. ad v. 8. 16. ποιήσῃ. Bav. ποιήσῃ. 17. θρυλλοῦσιν. Med. et Hag. θρυλλοῦσιν, λ non duplicato.

filio; nos advocasse, neque denique hac mente hanc orationem scripsisse, quam quis te habuisse putet. Tentaturus nos potius videris, an veram orationis mentem et solertiam perspicere queamus. (94.) Propositum tibi erat ab initio, Atheniensium laudes conscribere ita, ut, rebus fabulosis, quae in vulgus notae sunt, praetermissis, earum tantum men-

ὅμοια φανεῖται τὰ λεγόμενα τοῖς ὑπὸ τῶν ἄλλων γεγραμμένοις, ἐφ' ᾧ σὺ μάλιστα ἂν αἰσχυνηθείης καὶ λυπηθείης· ἐὰν δ' ἐάσας ἐκεῖνα, λέγῃς τὰς πράξεις τὰς ὁμολογουμένας, καὶ πολλῶν ἀγαθῶν αἰτίας τοῖς Ἕλλησι γεγενημένας, καὶ παραβάλης πρὸς τὰς Λακεδαιμονίων, καὶ τὰς μὲν τῶν προγόνων ἐπαινῇς, τῶν δ' ἐκείνοις πεπραγμένων κατηγορῇς, ὅτε λόγος ἐνεργέστερος εἶναι δόξει τοῖς ἀκούουσι, καὶ σὺ μενεῖς ἐν τοῖς αὐτοῖς, ὃ μᾶλλον ἂν τινες θαυμάσβιαν τῶν ἐν τοῖς ἄλλοις γεγραμμένων. Ἐν ἀρχῇ μὲν οὖν μοι δοκεῖς σὺ τῷ τάξαι, καὶ βουλευσασθαι περὶ αὐτῶν.

95. Εἰδὼς δὲ σαυτὸν ἐπηνεχότα τὴν Σπαρτιατῶν πόλιν, ὡς οὐδεὶς ἄλλος, φοβεῖσθαι τοὺς ἀνηκούστας, μὴ δόξης ὅμοιος εἶναι τοῖς λέγουσιν ὅτι ἂν τύχωσι, καὶ τούτους νῦν ψέγειν, οὓς πρότερον ἐπήνεις μᾶλλον τῶν ἄλλων. Ταῦτ' ἐνθυμηθεῖς, σκοπεῖσθαι, ποίους τινὰς ἂν ἐκατέρους φήσας, ἀληθῆ τε λέγειν δόξιας ἂν περὶ ἀμφοτέρων, ἔχοις τ' ἂν τοὺς μὲν σοὺς προγόνους ἐπαινέειν, οὓς περ βούλει, Σπαρτιατῶν δὲ δοκεῖν μὲν κατηγορεῖν τοῖς ἀηδῶς πρὸς αὐτοὺς διακειμένοις, μηδὲν δὲ ποιεῖν τοιοῦτο, ἀλλὰ λανθάνειν ἐπαινῶν αὐτούς· ζητῶν δὲ τὰ τοιαῦτα, ῥαδίως εὔρειν λόγους ἀμφιβόλους, καὶ

3. λέγῃς. Bav. λέγεις.

8. δόξει. Repete: ὑπέλαβες, ὡς, ex antecedentibus.

13. 14. ἐπηνεχότα τὴν Σπαρτιατῶν πόλιν. In aliis orationibus, passim. Vid. Index.

14. Ad φοβεῖσθαι repete δοκεῖς.

tionem faceres, quas veras esse omnes confiteantur, neque has simpliciter narrares, sed laudes maiorum cum vituperatione Lacedaemoniorum coniungeres, quo maiorem tibi haec oratio conciliaret apud nonnullos admirationem et tute tibi ipse constares. (95.) Ac ne tibi contradicere videreris in hoc, quod Lacedaemonios antea laudibus ex-

μηδὲν μᾶλλον μετὰ τῶν ἐπακούοντων ἢ ψυγόντων ὄντας, ἀλλ' ἐπαμφοτερίζειν δυναμένους, καὶ πλάττας ἀμφοτεροτήσεις ἔχοντας· οἷς χρῆσθαι, περὶ μὲν συμβολαίων καὶ πλεονεξίας ἀγωνιζόμενον, αἰσχρὸν, καὶ ποτηρίας οὐ μικρὸν σημεῖον, περὶ δὲ φύσεως ἀνθρώπων διαλεγόμενον καὶ πρᾶγμα τῶν καλῶν καὶ φιλοσόφων· οἷς περ ὁ λόγος ὁ διαναγνωσθεὶς ἐστίν· ἐν ᾧ σὺ πεποιήκας τοὺς μὲν σοὺς προγόνους εἰρηνικοὺς, καὶ φιλέλληκας, καὶ τῆς ἰσότητος, τῆς ἐν ταῖς πολιταίαις, ἡγεμόνας, Σπαρτιατάς δ' ὑπεροπτικούς, καὶ πολεμικοὺς, καὶ πλεονεκτικούς, οἷους περ αὐτοὺς πάντες ὑπειλήφασιν εἶναι. Τοιούτην δ' ἔχοντες

1. 3. μετὰ τῶν ἐπακούοντων — ὄντας; a partibus laudantium stantes, seu cum iisdem facientes. 4. Pro αἰσχρὸν, καὶ Wolf. margini: αἰσχρὸν τε καὶ. 6. διαλεγόμενον e Brubach., Wollio et Rethergio auctoribus, recepi. 6. καὶ πρᾶγμα τῶν καλῶν καὶ φιλοσόφων. Scil. ἐστὶ, quod ἐστὶ et ad αἰσχρὸν et ad σημεῖον omissem est. Verte: adeo bonorum et philosophorum (res) est. Ita, levi tantum mutatione adhibita, ex ingenio scripti pro vulgata: καὶ πραγμάτων καλῶν καὶ φιλοσόφων, quae sensu est adiectione quadam indigent. Wollio igitur post φιλοσόφων deesse videtur εὐφραίας τεκμήριον, Augerio: ταῦτοις λόγοις χρῆσθαι τις δύναται, aut simile quid. Retherg. non male locum sic constituit: „περὶ δὲ φύσεως ἀνθρώπων διαλεγόμενον καὶ πραγμάτων (nisi forte malis „πολιταίων“) καλῶν καὶ φιλοσόφων.“ 7. διαναγνωσθεὶς, (perfecta oratio,) Wolf. e coniectura, quam reliqui sunt secuti; Med. διαγνωσθεὶς, bene, credo; Hag. διαγνωσθῆς; Ald. 1 et Bal. 1 διαγνωστής, quod Wolf. frustra explicare conatur, falsa totius loci explicatione seductus.

tollens, nunc opprobriis obrueres, ecce tibi reperta est callidissima via; usus es ambiguus verbis, quae intelligentibus laudem, tardis vero convicia continerent, quibus in tali negotio absque reprehensione uti licet. Laudatis nimirum Atheniensium maioribus, Lacedaemoniis contra vituperatis;

ἐκατέρωθεν τὴν φύσιν, τοὺς μὲν ὑπὸ πάντων ἐπαινεῖσθαι, καὶ δοκεῖν εὖνους εἶναι τῷ πλῆθει, τοῖς δὲ τοὺς μὲν πολλοὺς φθονεῖν, καὶ δυσμενεῶς ἔχειν.

96. Ἔστι δ' οὗς καὶ ἐπαινεῖν αὐτοὺς, καὶ θαυμάζειν, καὶ τολμᾶν λέγειν, ὡς ἀγαθὰ μείζω τυγχάνουσιν ἔχοντες, τῶν τοῖς προγόνοις τρεῖς σοῖς, προζόντων· τῇ τε γὰρ ὑπεροψίαν σεμνότητος μετέχειν, εὐδοκίμου πράγματος, καὶ δοκεῖν ἅπασι μεγαλοπρεπεστέρους εἶναι τοὺς τοιούτους, ἢ τοὺς τῆς ἰσότητος προσεστώτας, τούς τε πολεμικοὺς πολὺ διαφέρειν τῶν εἰρηνικῶν· τοὺς μὲν γὰρ οὔτε κτητικούς εἶναι τῶν οὐκ ὄντων, οὔτε φύλακας δεινούς τῶν ὑπαρχόντων, τοὺς δ' ἀμφοτέρωθεν δύνασθαι, καὶ λαμβάνειν, ὧν ἂν ἐπιθυμῶσι, καὶ σώζειν, ἅπερ ἂν ἅπαξ κατὰσχῶσιν· ἃ ποιῶσιν οἱ τέλειοι δοκοῦντες εἶναι τῶν ἀνδρῶν. Ἀλλὰ μὴν περὶ τῆς πλεονεξίας, καλλίους ἔχειν οἶονταὶ λόγους τῶν εἰρημένων· τοὺς μὲν γὰρ ἀποστεροῦντας τὰ συμβόλαια, καὶ παρακρουομένους, καὶ παραλογιζομένους, οὐχ ἡγοῦνται δικαίους, ἀλλὰ πλεονεκτικούς· διὰ γὰρ τὸ πονηρὰν ἔχειν τὴν δόξαν,

1. Ad τοὺς μὲν *repete* πεποίηκας. 4. Ἔστι δ' οὗς, i. e. nonnullos; *repete iterum* πεποίηκας vel εἶπας, vid. p. 410, v. 20; Auger. pro Ἔστι οἱ ἐπαινοῦσι *duriuscule* dictum putat. 16. Ἀλλὰ μὴν. Bav. Ἀλλὰ μὴν καὶ. 19. 20. οὐχ ἡγοῦνται δικαίους, ἀλλὰ πλεονεκτικούς. Wolf, *inverso ordine*, mavult: οὐχ ἡγοῦνται πλεονεκτικούς, ἀλλ' οὐ δικαίους: „non inter eos numerant, qui alius „præstare studeant, sed inter iniustos;“ quam transpositionem propter contextum valde probarem, nisi πλεονεκτεῖν duplicem habere significationem putarem: quarum

(96.) esse tamen nonnullos, sis, qui Lacedaemonios praedicarent, omniaque eorum opprobria in laudes converterent, dicentes, superbiam, quam tute ipsis obiiceret, cum magnanimitate coniunctam esse, studium belli, pacis ampli

ἐν ἅπασιν αὐτοὺς ἐλαττοῦσθαι τοῖς πράγμασι, τὰς δὲ Σπαρτιατῶν πλεονεξίας, καὶ τὰς τῶν βασιλέων, καὶ τὰς τῶν τυράννων, εὐκτὰς μὲν εἶναι, καὶ πάντας αὐτῶν ἐπιθυμεῖν· οὐ μὴν λοιδορεῖσθαι, καὶ καταρᾶσθαι τοῖς τὰς τηλικαύτας ἔχουσι δυναστείας· οὐδένα δὲ τὴν φύσιν εἶναι, ὅστις οὐκ ἂν εὖξαιτο τοῖς θεοῖς, μάλιστα μὲν αὐτὸς τυγχάνειν τῆς ἐξουσίας ταύτης, εἰ δὲ μή, τοὺς οἰκειοτάτους. Ὁ καὶ Φανερόν ἐστιν, ὅτι μέγιστον τῶν ἀγαθῶν ἅπαντες εἶναι νομιζομεν πλέον ἔχειν τῶν ἄλλων. Τὴν μὲν οὖν περιβολὴν τοῦ λόγου δοκεῖς μοι ποιήσασθαι μετὰ τοιαύτης διανοίας.

97. Εἰ μὲν οὖν ἡγούμην ἀφ᾽ ἐξέσθαι σε τῶν εἰρημένων, καὶ παράλείψειν ἀνεπιτίμητον τὸν λόγον τοῦτον, οὐδ' ἂν αὐτὸς ἔτι λέγειν ἐπεχειροῦν, νῦν δ' ὅτι μὲν οὐκ ἀπεφηνάμην, περὶ ὧν παρεκλήθην σύμβουλος, οὐδὲν οἷμά σοι μελήσει· οὐδὲ γὰρ ὅτε συνήγαγες ἡμᾶς, ἐδόκεις μοι σπουδάζειν περὶ αὐτῶν· ὅτι δέ, προσελόμενος συνθεῖναι λόγον μηδὲν ὅμοιον τοῖς ἄλλοις,

altera est: *alienarum rerum cupidum esse*; altera: *aliis*, (in rebus bonis, quale est imperium,) *praeferre cupere*, ut sequentia docent. 1. ἐλαττοῦσθαι: *minoris fieri, contemptios et abiectos esse*. 6. οὐδένα δὲ τὴν φύσιν εἶναι. Auger. e coniectura οὐδένα δὲ τοιοῦτον τὴν φύσιν εἶναι; non male. 8. Ὁ, i. e. Δι' ὃ. Auger. coniecit ex Stephani coniectura ὦ, quo superfedere potuisset. 11. περιβολὴν: *primas lineas*, (don't Entwurf.) 13. τῶν εἰρημένων, i. e. a me hactenus dictorum; quod neque de Isocratis, neque de *habenda* (?) mox Philolaconis oratione, ut Wolf. opinatur, accipi potest. 18. 19. ὅτι δέ, προσελό-

multis de causis anteponendum, excellendi denique cupiditatem nemini unquam vitio, sed laudi ductam, utpote quod ab omnibus omnino hominibus tanquam maxime optabile semper expeteretur. (97.) Nunc, praetermissis iis, quare nos in consilium vocasse simulas, restat, ut ob-

ἀλλὰ τοῖς μὲν ῥαθύμως ἀναγινώσκουσιν, ἀπλοῦν εἶ-
ναι δόξαντα, καὶ ῥαδίον καταμαθεῖν, τοῖς δ' ἀκρι-
βῶς διεξιούσιν αὐτόν, καὶ πειρωμένοις κατιδεῖν, ὁ
τοὺς ἄλλους λέληθεν, χαλεπὸν φαινόμενον καὶ δυσ-
καταμάθητον, καὶ πολλῆς μὲν ἱστορίας γέμοντα,
καὶ φιλοσοφίας, παντοδαπῆς δὲ μεστὸν ποικιλίας
καὶ ψευδολογίας, οὐ τῆς εἰθισμένης μετὰ κακίας
βλάπτειν τοὺς συμπολιτευομένους, ἀλλὰ τῆς δυνα-
μένης μετὰ παιδείας ὠφελεῖν ἢ τέρπειν τοὺς ἀκούον-
τας· ὧν οὐδὲν ἐξετάσαντά με, Φήσεις τοῦτον τὸν
τρόπον ἔχειν, ὡς ἐβουλεύσω σὺ περὶ αὐτῶν, ἀλλὰ
τὴν τε δύναμιν τῶν λεγομένων διδάσκοντα, καὶ τὴν
σὴν διάνοιαν ἐξηγούμενον, οὐκ αἰσθάνεσθαι τοσούτῳ
τὸν λόγον ἐνδοξότερον δι' ἐμὲ γεγόμενόν, ὅσω περ
αὐτὸν φανερώτερον ἐποίουν, καὶ γνωριμώτατον τοῖς

μενος usque ad οὐκ αἰσθάνεσθαι, (v. 13,) anacoluthia est
pro: τοῦτο δέ σοι μελήσει, ὅτι, προελομένου σοῦ etc.
τὴν δύναμιν τῶν λεγομένων ἐδίδαξα καὶ τὴν σὴν διάνοιαν
ἐξηγησάμην, Φήσεις οὐκ αἰσθάνεσθαι etc. Aliter Auger.,
qui quaedam deesse putat et supplet. 9. μετὰ παι-
δείας, (cum loco coniuncta,) (sequitur enim τέρπειν et
antecedit μετὰ κακίας,) omnes recte tuentur. Auger.
vero e coniectura posuit perperam παιδείας: nam sunt libi
h. l. opposita βλάπτειν et ὠφελεῖν, μετὰ κακίας et παι-
δείας. 13. οὐκ αἰσθάνεσθαι, scil. σὲ Φήσεις: te non
intelligere dices. Reliqui, perperam: me non ani-
madvertere dices, ita ut supplerent ἐμέ. 14. γεγόμενον
Wolf. e coniectura, quam reliqui sunt secuti; Bav. et vett.
λεγόμενον. 15. Pro γνωριμώτατον Auger. cum Steph.
mavult γνωριμώτερον, quod opus non est.

lectionibus tuis, quas futuras praevidere, occurrere. Dices
nimirum, hac mea veri consilii tui explicatione orationi
tuae, quam de industria intellectu difficilem reddideris,
lectores quidem me conciliaturum, sed sagacitatis laudem
iis lectoribus ademturum, qui sibi met ipsis negotium fa-

ἀναγινώσκουσιν· ἐπιστήμην γὰρ τοῖς σὺν εἰδόσιν ἐργαζόμενον, ἔρημον τὸν λόγον ἐμὲ μὴ ποιεῖν, καὶ τῆς τιμῆς ἀποστερεῖν, τῆς γυγνομένης αὐτῶν, τοὺς πονοῦντας, καὶ πρᾶγματα σφίσειν αὐτοῖς παρέχοντας.

98. Ἐγὼ δὲ ὁμολογῶ μὲν ἀπολελεῖσθαι τὴν ἐμὴν φρόνησιν τῆς σῆς, ὡς δυνατόν πλείστον, σὺ μὴ ἀλλ' ὥσπερ τοῦτ' οἶδα, καὶ κείνο τυγχάνω γινώσκων, ὅτι τῆς πόλεως τῆς ἡμετέρας βουλευομένης περὶ τῶν μεγίστων, οἱ μὲν ἄριστα φρονοῦντες, ἐνίοτε διαμαρτάνουσιν τοῦ συμφέροντος, τῶν δὲ φαύλων νομιζομένων εἶναι καὶ καταφρονουμένων, ἔστιν ὅτε κατάρθωσεν ὁ τυχὼν, καὶ βέλτιστα λέγειν ἔδοξεν· ὥστ' οὐδὲν θαυμαστόν, εἰ καὶ περὶ τοῦ νῦν ἐνεστῶτος τοιοῦτό τι συμβέβηκεν, ὅπου σὺ μὲν οἶει μά-

1. ἐργαζόμενον. Bav. non male ἐνεργάζόμενον. 2. ἔρημον τὸν λόγον ἐμὲ μὴ ποιεῖν, scil. φήσεις: *me quidem orationem non desertam facere*, i. e. lectoribus privare, dices. 2. 3. καὶ τῆς τιμῆς. Auger. melius, puto, introduxit: τῆς τιμῆς δὲ, quoniam μὴ antecedit; sed et constructio anacoluthos esse possit, ut Wolf. opinatur; hinc nihil muto. 3. τῆς γυγνομένης αὐτῶν, scil. πονοῦντων: *qui (honor) his esse solet vel est*. Αὐτῶν autem pro αὐτοῖς positum est; totumque additamentum hoc, melius post πονοῦντας locum habuisset, nisi suppositivum est. 8. ἡμετέρας Bav. et vet., Steph. et Auger.; Wolf. perperam ἡμετέρας. Vid. supra c. 94 init. 11. 12. κατάρθωσεν ὁ τυχὼν. Postremam vocem referas ad τῶν δὲ φαύλων, et veritas: *primus optimus rem tetigit*. 13. περὶ τοῦ νῦν ἐνεστῶτος: *de causa, quae nunc diludicatur*: an melius sit, orationis huius veram mentem explicare seu lectoribus investigandam relinquere.

cessere amant. (98.) At pace tua dictum sit, equidem aliter prorsus hac de re sentio. Quamquam enim intelligentia mea longissime distat a tua, tamen, quod subinde fieri solet, ut imperitior melius perspiciat, quid faciendum sit, quam exercitatus, ego quoque hac in re expedire tibi po-

λιστα μὲν εὐδοκίμησεν, ἣν ὡς πλεῖστον χρόνον δια-
λαθῆς, ἣν ἔχων γνώμην τὰ περὶ τὸν λόγον ἐπρα-
γματεύθης, ἐγὼ δ' ἡγοῦμαι βέλτιστά σε πράξειν,
ἣν δυναθῆς τὴν διάνοιαν, ἢ χρώμενος αὐτὸν συνέθη-
κας, ὡς τάχιστ' ἂν Φανεράν ποιῆσαι τοῖς ἄλλοις
ἅπασι, καὶ Λακεδαιμονίοις, περὶ ὧν πεποήσαι πολ-
λοὺς λόγους, τοὺς μὲν δικαίους καὶ σεμνούς, τοὺς δὲ
ἀτελεγεῖς καὶ λίαν φιλαπεχθήμονας· οὓς εἴ τις ἐπι-
δείξειεν αὐτοῖς, πρὶν ἐμὲ διαλεχθῆναι περὶ αὐτῶν,
οὐκ ἔστιν ὅπως οὐκ ἂν ἐμίσησαν, καὶ δυσκόλως πρὸς
σε διτέθησαν, ὡς κατηγορίαν γεγραφότα περὶ αὐ-
τῶν. Νῦν δ' οἶμαι τοὺς μὲν πλείστους Σπαρτια-

-
1. διαλαθῆς e conjectura scribere ausus sum pro vulgata omnium lectione, sed sensu prorsus carente: διαλεχθῆς, quod Auger. frustra in διαλεχθῶσι mutavit. Consideres enim tria h. l. sibi opponi, quorum primum: σὺ μὲν, habet in sequentibus: ἐγὼ δέ, cui opponatur; alterum: ὡς πλεῖστον χρόνον, habet: ὡς τάχιστ'; restat igitur tertium in sequentibus: Φανεράν ποιῆσαι, cui in antecedentibus optime oppositum, si vulgatam retineas, deest. Quid vero τῷ Φανεράν ποιῆσαι rectius opponi possit et debeat quam διαλαθῆς, praesertim quum a vulgata duabus tantum litteris recedat, idque contextus flagitet et supra, (p. 485, v. 23,) iam eadem de re affuerit? Verte: *si lateas, qualem in componenda oratione mentem habueris*. 4. αὐτὸν Woll. e conjectura; Rav. et vett., nec non Steph. et Auger., αὐτός, quod quidem ferri potest, sed peius est. 6. καὶ Λακεδαιμονίοις verte: *et praesertim Lacedaemoniis*, utpote qui in explicando parum sunt exercitati, quosque maxime laesisti. 9. πρὶν ἐμὲ διαλεχθῆναι περὶ αὐτῶν, i. e. priusquam adiecta fuerit mea explicatio. 12. ὁρῶν τοὺς μὲν πλείστους et v. 4 p. seq. τοὺς δὲ φρονιμωτάτους.
-

tius duco, si eam sententiam, quae vere in hac oratione latet, quam citissime manifestam reddere possis, quam tibi honori futurum, si lectores de vera orationis mente diutissi-

τῶν ἐμμένειν τοῖς ἡθεσιν, οἷς περ καὶ τὸν ἄλλον χρόνον, τοῖς δὲ λόγοις τοῖς ἐνθάδε γεγραμμένοις, οὐδὲν μᾶλλον προσέξειν τὸν νοῦν, ἢ τοῖς ἔξω τῶν Ἡρακλέους στήλων λεγομένοις, τοὺς δὲ Φρονιμωτάτους αὐτῶν, καὶ τῶν λόγῶν τινὰς ἔχοντας τῶν σῶν, θαυμάσοντας τούτους, ἣν λάβωσι τὸν ἀναγνωσόμενον καὶ χρόνον, ὥστε συνδιατρίψαι σφίσιν αὐτοῖς, οὐδὲν ἀγνοήσκειν τῶν λεγομένων, ἀλλὰ καὶ τῶν ἐπαίνων αἰσθήσεσθαι τῶν μετ' ἀποδείξεως εἰρημένων περὶ τῆς πόλεως αὐτῶν, καὶ τῶν λοιδοριῶν καταφρονήσεων τῶν εἰκῇ μὲν τοῖς πράγμασι λεγομένων, πικρῶς δὲ τοῖς ὀνόμασι κεχρημένων, καὶ νομιεῖν τὰς μὲν βλασφημίας τὰς ἐνούσας ἐν τῇ βίβλῳ τὸν φθόρον ὑποβάλλειν, τὰς δὲ πράξεις καὶ τὰς μάχας, ἐφ' αἷς αὐτοί τε μέγα Φρονούσι, καὶ παρὰ τοῖς ἄλλοις εὐδοκίμοῦσιν, σὲ γεγραφέναι, καὶ μνημονεύεσθαι πεπονηκέναι, συναγαγόντα ἀπάσας αὐτὰς καθ' αὐτάς, καὶ

5. θαυμάσοντας (e Steph. coniectura, vulgo θαυμάζοντας) τούτους, repete οἶμαι: hos, inquam, mirari me esse credo. 6. 7. τὸν ἀναγνωσόμενον (scil. λόγον) καὶ χρόνον, ὥστε συνδιατρίψαι σφίσιν αὐτοῖς: „Si hanc „orationem legendam accipient et tempus, ut apud semet „iplos immorentur.“ Wolf. dubitat, utrum ἀναγνωσόμενον vertat: praelectorem, an λόγον suppleat, uti nos fecimus. Auger. praeter necessitatem correxit ἀναγνωσόμενον. 9. μετ' ἀποδείξεως: cum demonstratione. Recte. Steph. coniicit ἐπιδείξεως. 11. 12. τῶν εἰκῇ μὲν — κεχρημένων: quae, quod ad res, temere, quod ad verba, acerbè dicta sunt. 13. τὸν φθόρον oppositum est τῷ σὲ in sequentibus.

me ambigui fuerint, atque hoc imprimis Lacedaemoniorum causa, qui, hisce, quae a me dicta sunt, lectis, quum in legendo parum sint exercitati, statim animadvertent laudes, quae in civitatem suam a te collatae sunt, neglectisque conviciis acceptum tibi referent, quod hac ratione clari-

θέντα παραλλήλας, αἴτιον δ' εἶναι καὶ τοῦ τοὺς πολ-
λοὺς ποθεῖν ἀναγνῶναι, καὶ διεξελθεῖν αὐτάς, οὐ τὰς
ἐκεῖνων ἐπιθυμοῦντας ἀκοῦσαι πράξεις, ἀλλ' ὅπως
σὺ διείλεξαι περὶ αὐτῶν, μαθεῖν βουλομένους.

99. Ταῦτ' ἐνθυμουμένους, καὶ διεξίοντας, οὐδὲ
τῶν παλαιῶν ἔργων ἀμνημονήσειν, δι' ὧν ἐγκεκωμία-
κας τοὺς προγόνους αὐτῶν, ἀλλὰ καὶ πολλάκις δια-
λέξασθαι πρὸς σφᾶς αὐτοὺς, πρῶτον μὲν, ὅτι Δω-
ριεῖς ὄντες, ἐπεὶ κατεῖδον τὰς πόλεις τὰς ἑαυτῶν
ἀδελφούς καὶ μικράς, καὶ πολλῶν ἐνδεεῖς οὔσας, ὑπερ-
ιδόντες ταύτας, ἐστράτευον ἐπὶ τὰς ἐν Πελοποννή-
σῳ πρωτεύουσας, ἐπ' Ἄργος καὶ Λακεδαίμονα καὶ
Μεσσηνίαν· μάχῃ δὲ νικήσαντες, τοὺς μὲν ἡττηθέν-
τας ἐκ τε τῶν πόλεων, καὶ τῆς χώρας ἐξέβαλον,
αὐτοὶ τε τὰς κτήσεις ἀπάσας τὰς ἐκεῖνων κατασχόν-
τες, ἔτι καὶ νῦν ἔχουσιν, οὐ μείζον ἔργον καὶ θαυ-
μαστότερον οὐδεὶς ἐπιδείξει κατ' ἐκεῖνον τὸν χρόνον
γεγόμενον, οὐδὲ πρᾶξιν εὐτυχεστέραν καὶ θεοφιλε-
στέραν, τῆς τοὺς χρησαμένους τῆς μεν οἰκείας ἀπο-

1. εἶναι. Auger. mavult εἶσεσθαι, quod neque necessarium,
neque rectius est. Ceterum hic et reliqui infinitivi ab
οἶμαι pendunt, quod praecessit. 1. τοῦ post καὶ Wolf.
et Auger. habent; a Bav. et reliquis edd. dmittitur.
6. ἐγκεκωμίακας Wolf. e coniectura, a serioribus recepta
et a Bav. firmata; vet. ἐγκεκωμίακε, ad quod λόγος sup-
pleri possit, aut, cum Wolfio, ὁ ἔχτωρ. 19. τοὺς χρη-
σαμένους; oraculum consulentes. Vid. Archid., p. 178,
v. 25. Hinc πρᾶξις haec vocatur θεοφιλής. Auger. cum re-
liquis; vertens: „quam id, (gestum,) per quod et suae
„inopiae et consuluerunt et alienam felicitatem obtinue-

ores etiam fient. (99.) Haec cogitantes, vetera faci-
nora, ob quae maiores eorum laudasti, saepe, te duce, in
memoriam revocabunt: primum, se, quam Dorienles essent,
miltarumque rerum egentes, primarias Peloponnesi civitates

ρίας ἀπαλλαξάσης, τῆς δ' ἀλλοτρίας εὐδαιμονίας κυρίου καὶ πατρίδος. Καὶ ταῦτα μὲν μετὰ πάντων τῶν συστρατευσαμένων ἔπραξαν.

100. Ἐπεὶ δὲ πρὸς Ἀργεῖους καὶ Μεσσηνίους τὴν χώραν διείλοντο, καὶ καθ' αὐτοὺς ἐν Σπάρτῃ κατώκησαν, ἐν τούτοις τοῖς καιροῖς τοσαῦτον φρονῆσαι φῆς αὐτοὺς, ὥστε ὄντας οὐ πλείους τότε διὰ χιλίων, οὐχ ἠγγίσασθαι σφᾶς αὐτοὺς ἀξίους εἶναι ζῆν, εἰ μὴ δεσπόται πασῶν τῶν ἐν Πελοποννήσῳ πόλεων γενέσθαι δυναθεῖεν. Ταῦτα δὲ διανοηθέντες, καὶ πολεμῶν ἐπιχειρήσαντες, οὐκ ἀπέειπον, ἐν πολλοῖς καὶ κινδύνους γενόμενοι, πρὶν ἀπάσας ταύτας ὑφ' αὐτοῖς ἐποιήσαντο, πλὴν τῆς Ἀργείων πόλεως ἔχοντας δ' ἤδη καὶ χώραν πλείστην, καὶ δύναμιν μεγίστην, καὶ δέξαν τοσαύτην, ὅσῃ προσήκει τοὺς τηλικαῦτα διαπεπραγμένους, οὐχ ἦττον δικαιοῦσθαι φιλοτίμως, ὅτι λόγος ὑπῆρχεν αὐτοῖς ἴδιος καὶ καλὸς μόναις τῶν Ἑλλήνων· ἐξεῖναι γὰρ εἰπεῖν αὐτοῖς,

„runt,“ locum non intellexisse videtur. Verre: quam id, quod eos, oraculo consulto, et inopia propria liberaret et alienae felicitatis dominos redderet. 5. διείλοντο. Vid. Archid., p. 180, v. 7. 6. κατώκησαν Wolf. e coniectura, quam Bav. firmat; reliquae omnes κατέκτισαν, ad quod Auger. subaudit αὐτοῖς. 7. φῆς de numero quidem, quod bis mille fuerint, Isocratem dicere, non memini. Vid. p. 462, ad v. 12. 12. γενόμενοι. Wolf., mendo typorum, γενόμενον. 13. πλὴν τῆς Ἀργείων πόλεως. Vid. p. 423. v. 6. 18. μόναις. Bav. μόνος.

expugnasse, occupatasque hodieque tenere; (100.) deinde, regione cui Meleniis et Argiris partita, tibi seorsim in Sparta confedissent, tanta se animi magnitudine fuisse, ut omnibus, quamvis numero paucissimi essent, Peloponnesi civitatibus, urbe Argivorum excepta, potirentur. Quae tanta gloria potentiaque auctos atque cumulatos, non minus laudē libi

ὅτι σφεῖς μὲν ὄντες οὕτως ὀλίγοι τὸν ἀριθμὸν, οὐδε-
 μιᾷ πώποτε τῶν μυριάδων πόλεων ἠκολούθησαν,
 οὐδ' ἐποίησαν τὸ προσταττόμενον, ἀλλ' αὐτόνομοι
 διετέλεσαν ὄντες, αὐτοὶ δ' ἐν τῷ πολέμῳ τῷ πρὸς
 τοὺς Βαρβάρους, ἀπάντων τῶν Ἑλλήνων ἡγεμόνες
 κατέστησαν, καὶ τῆς τιμῆς ταύτης ἔτυχον οὐκ ἀλό-
 γως, ἀλλὰ διὰ τό, μάχας ποιησάμενοι πλείστας τῶν
 ἀνδρῶπων κατ' ἐκείνον τὸν χρόνον, μηδεμίαν ἡττη-
 θῆναι τούτων, ἡγουμένου βασιλέως, ἀλλὰ νενικηκέ-
 ναι πάσας, οὗ τεκμήριον οὐδεὶς ἂν δύναίτο μείζον
 εἰπεῖν ἀνδρίας καὶ καρτερίας, καὶ τῆς πρὸς ἀλλήλους
 ὁμοιοίας, πλὴν εἰ τὸ ῥηθήσεσθαι μέλλον· τοσούτων
 γὰρ τὸ πλῆθος πόλεων τῶν Ἑλληνίδων οὐσῶν, τῶν
 μὲν ἄλλων οὐδεμίαν ἐστὶν εἰπεῖν, οὐδ' εὔρειν, ἡ-
 τις οὐ περιέπεσε ταῖς συμφοραῖς ταῖς εἰδισμέναις
 γίνεσθαι ταῖς πόλεσιν, ἐν δὲ τῇ Σπαρτιατῶν, οὐ-
 δεὶς ἂν ἐπιδείξειεν, οὔτε σφαγὰς ἀνόμους γεγενημέ-
 νας, οὐδ' ἀρπαγὰς χρημάτων, οὐδ' αἰσχύνας γυναι-
 κῶν καὶ παίδων, ἀλλ' οὐδὲ πολιτείας μεταβολήν,
 οὐδὲ χρεῶν ἀποκοπὰς, οὐδὲ γῆς ἀνταδασμόν, οὐδ' ἄλ-
 λο οὐδὲν τῶν ἀνηκέστων κακῶν. Περὶ ὧν διεξίόν-

2. μυριάδων. Bav. μυριάδων. 1. ἠκολούθησαν. Bav.
 et Auger. H. et I. ἠκολουθήσαμεν et in seqq. ἐποίησαμεν,
 διετελήσαμεν. 4. τῷ ante πρὸς in Volf. et Hag. omif-
 sum. 12. τοσούτων. Steph. τοσούτον, quam Auger.
 falso vulgatam appellat. 14. ἐστὶν Volf. e coniectura;
 Brubach.: οὐδεμίαν εἰπεῖν οὐδ' εὔρειν ἔξεστιν ἥ τις.
 17. Post σφαγὰς Bav. addit οὔτε φονγὰς.

duxisse Spartanos, se nullius unquam civitatis ductum secutos
 esse, sed perpetuo sui iuris, bello Persico omnium Graecorum
 duces constitutos fuisse, in nullo unquam proelio, rege suo
 duce, succubuisse, ac nunquam in tales calamitates, quales
 sunt caedes iniustae, diruptiones pecuniarum etc., inci-
 disse, aliis urbibus accidere solitas. Quae quum omnia in

τας, οὐκ ἔστιν ἔπως οὐ καὶ σοῦ, τοῦτ' ἀθροίσαν-
τος, καὶ διαλεχθέντος οὕτω καλῶς περὶ αὐτῶν, με-
μνήσεσθαι καὶ πολλὴν χάριν ἔχειν.

101. Οὐ τὴν αὐτὴν δὲ γνώμην ἔχω περὶ σοῦ,
νῦν τε καὶ πρότερον. Ἐν μὲν γὰρ τοῖς παρελθού-
σι χρόνοις, ἐθαύμαζόν σου τὴν τε φύσιν, καὶ τὴν
σοῦ βίου τάξιν, καὶ τὴν φιλοπονίαν, καὶ μάλιστα
τὴν ἀληθείαν τῆς φιλοσοφίας, νῦν δὲ ζηλῶ σου καὶ
μικαρίζω τὴν εὐδαιμονίαν· δοκεῖς γάρ μοι ζῶν μὲν
λήψεσθαι δόξαν, οὐ μείζω δέ, ἣς ἄξιος εἶ· (χαλεπὸν
γάρ,) παραπλήσιον δέ, καὶ μᾶλλον ὁμολογουμένην
τῆς νῦν ὑπαρχούσης· τελευτήσαντα δὲ τὸν βίον, με-
θέξειν ἀθανασίας, οὐ τῆς τοῖς θεοῖς παρούσης, ἀλλὰ
τῆς παρὰ τοῖς ἐπιγιγνομένοις περὶ τῶν διενεγκόντων
ἐπὶ τινι τῶν καλῶν ἔργων, μνήμην ἐμποιοῦσης. Καὶ
δικαίως τεύξῃ τούτῳ· ἐπῆνεσας γὰρ ἀμφοτέρως κα-
λῶς καὶ προσηκόντως, τὴν μὲν κατὰ δόξαν τῶν πολ-
λῶν, ἣς εὐδαίμων τῶν ὀνομαστῶν ἀνδρῶν καταπεφρο-
νήκεν, ἀλλ' ἐπιθυμοῦντες τυχεῖν αὐτῆς, οὐκ ἔστι
ὄντινα κίνδυνον οὐχ ὑπομένουσι, τὴν δὲ κατὰ τὸν
λογισμὸν τῶν πειρωμένων στοχάζεσθαι τῆς ἀληθείας,

1. τοῦτ'. Auger. ταῦτ'.

8. ζηλῶ σου. Med. et Hag.

ζηλώσας, perperam.

11. παραπλήσιον. Auger. e coniect.

παραπλήσιον.

12. τελευτήσαντα. Auger. e coniect.

τελευτήσας; Wolf. supplet δοκῶ.

14. παρὰ Wolf. e

coniectura; vett. ἐπὶ, quod in Bav. deest.

16. ἀμ-

φοτέρως. Bav. addit πόλεις.

17. τὴν μὲν, scil. Athe-

nienlium civitatem.

in hac oratione collegeris, maximam illi tibi gratiam habebunt. (101.)

Atque nunc aliam quam antea de te opinionem habeo. Quamdiu enim vives, maiori etiam, credo, gloria gaudebis, quam qua nunc flores: defunctus vero immortalitatem nominis assequeris; nam pulchre laudasti utramque civitatem: alteram ex multitudinis opinionem,

παρ' οἷς εὐδοκίμειν ἂν τινες ἔλοντο μᾶλλον, ἢ παρὰ τοῖς ἄλλοις διπλάσιοις γενομένοις, ἢ νῦν εἰσίν.

102. Ἀπλήστως δὲ διακείμενος ἐν τῷ καιρῷ τῷ πρὸς τοὺς ἄλλους, καὶ πολλὰ ἂν εἶπεῖν ἔχων, καὶ περὶ σοῦ καὶ περὶ τῶν πόλεων, καὶ περὶ τοῦ λόγου, ταῦτα μὲν ἔασω, περὶ ὧν δὲ παρακληθῆναι με σὺ φῆς, περὶ τούτων ἀποφανοῦμαι. Συμβουλευσώ γάρ σοι, μήτε καίειν τὸν λόγον, μήτ' ἀφανίζειν, ἀλλ' εἴ τινος ἐνδεής ἐστι, διορθώσαντα καὶ προσγράψαντα πάσας τὰς διατριβάς τὰς περὶ αὐτὸν γενομένας, δίδουσι τοῖς βουλομένοις λαμβάνειν, εἴπερ βούλει χαρίσασθαι μὲν τοῖς ἐπικεικαστάτοις τῶν Ἑλλήνων, καὶ τοῖς ἀληθῶς φιλοσοφοῦσιν, ἀλλὰ μὴ προσποιουμένοις, λυπῆσαι δὲ τοὺς θαυμάζοντάς σε μᾶλλον τῶν ἄλλων, λοιδορουμένους δὲ τοῖς λόγοις τοῖς σοῖς ἐν τοῖς ὄχλοις τοῖς πανηγυρικοῖς, ἐν οἷς πλείους εἶναι συμβαίνει τοὺς καθεύδοντας τῶν ἀκρωμένων, καὶ προσδοκῶντας, ἣν παρακρούσονται τοὺς τοιούτους, ἐναμίλλους τοὺς αὐτῶν γενήσεσθαι τοῖς

3. 4. ἐν τῷ καιρῷ τῷ πρὸς τοὺς ἄλλους. Wolf. nullum sensum horum verborum assequitur; iure. Hinc Auger. e coniectura non male posuit: ἐν τῷ καιρῷ τῷδε πρὸς τοὺς λόγους. 8. καίειν. Bas. i et Hag. καθεῖν, pro quo Wolf. recte καίειν posuit, quod Bav. et reliquae vett. fir-

mant; meliorem etiam Steph. et Auger. receperunt.

10. γενομένας, scil. a nobis, quos in consilium adhibuisti.

17. συμβαίνει Wolf. e coniectura, quam posteriores receperunt.

19. γενήσεσθαι Steph. coniecit et Auger.

recepit; Bav. et vett. γεγενῆσθαι.

quae magni est aestimanda; alteram iuxta iudicium eorum, qui veritatem coniectura assequi valent, quod certe maximū est momenti. (102.) Iam, omissis reliquis, quae addere possum, de eo sententiam declarabo, cuius causa me accessitum esse dicis. Auctor tibi sum, ut hanc orationem neque flammis tradas, neque aliter deleas, sed additis, quae

ὑπὸ σοῦ γεγραμμένους· κακῶς εἰδότες, ὅτι πλείον ἀπολελειμμένοι τῶν σῶν εἰσίν, ἢ τῆς Ὀϊαέρου δόξης, οἱ περὶ τὴν αὐτὴν ἐκείνῳ ποιήσιν γεγονότες.

103. Ταῦτ' εἰπόντος αὐτοῦ, καὶ τοὺς παρόντας ἀξιώσαντος ἀποφῆναι, περὶ ὧν παρεκλήθησαν, οὐκ ἐθορύβησαν, ὁ ποιεῖν εἰῶθαι πᾶσι τοῖς χαριέντως διειλεγμένοις, ἀλλ' ἀνεβόησαν, ὡς ὑπερβαλλόντως εἰρηκότος, καὶ περιστάντες αὐτὸν ἐπήκου, ἔβηλουν, ἐμακάριζον, καὶ πρὸςθεῖναι μὲν οὐδὲν εἶχον τοῖς εἰρημένοις, οὐδ' ἀφελεῖν· συναπτεφαίνοντο δὲ καὶ συνεβούλευον ποιεῖν, ἅπερ ἐκεῖτος παρήνευσεν. Οὐ μὴν οὐδ' ἐγὼ παρεστὼς ἐσιώπων, ἀλλ' ἐπήκουον τῇ τε φύσει αὐτοῦ, καὶ τὴν ἐπιμέλειαν, περὶ δὲ τῶν ἄλλων οὐδὲν ἐφθεγγάμην ὧν εἶπεν, οὐθ' ὡς ἔτυχεν ταῖς ὑπονοίαις τῆς ἐμῆς διανοίας, οὐθ' ὡς δύνάμειν, ἀλλ' εἶων αὐτὸν οὕτως ἔχειν, ὥςπερ αὐτὸς αὐτὸν διέθηκε.

104. Περί μὲν οὖν ὧν ὑπεθέμην, ἱκανῶς εἰρησθαι νομίζω· τὸ γὰρ ἀναμιμνήσκειν καθ' ἕκαστον τῶν εἰρημένων, οὐ πρόκειται τοῖς λόγοις τοῖς τοιούτοις· βούλομαι δὲ διαλεχθῆναι περὶ τῶν ἰδία μοι περὶ

3. τὴν ante αὐτὴν a Bav. male abest. 10. τοῖς εἰρη-
 μέναις, scil. a Philolacone. 11. ἅπερ ἐκεῖνος παρήνε-
 υσεν. Vid. supra p. 491, v. 3 seqq. 19. καθ' ἕκαστον: sin-
 gularum, i. e. ἑκάστα. Wolf.

omissa fuerint visa, omnes has de ea disputationes illi adiungas, et si optimis Graecorum gratum, obtrektoribus vero aegre facere volueris, illam cuiusvis legendi cupido impertias. (103.) Quibus dictis magnoque a praesentibus non planctu, sed clamore exceptis, hi praeter haec, quae modo dicta essent, nihil reliquum esse censuerunt, egoque praeterquam, quod ingenium eius et voluntatem erga me laudabam, de vera orationis meae mente nihil adieci. (104.) Hinc pauca tantum de iis, quae in conficienda hac oratione mi-

τὸν λόγον συμβεβηκότων. Ἐγὼ γὰρ ἐνεστησάμην
μὲν αὐτόν, ἔτη γεγινώς, ἅπερ ἐν ἀρχῇ προεῖπον.
Ἦδη δὲ τῶν ἡμισέων γεγραμμένων, ἐπιγενομένου
μοι νοσήματος, ῥηθῆναι μὲν οὐκ εὐπρεποῦς, δυνα-
μένου δ' ἀναιρεῖν, οὐ μόνον τοὺς πρεσβυτέρους ἐν
τρὶσὶν ἢ τέτταρσιν ἡμέραις, ἀλλὰ καὶ τῶν ἀκμαζόν-
των πολλούς, ταύτῃ διετέλουν τριετῇ μαχόμενος,
οὕτω φιλοπόνως ἐκάστην τὴν ἡμέραν διάγων, ὥστε
καὶ τοὺς εἰδότες, καὶ τοὺς παρὰ τῶν εἰδόντων κυν-
θανομένους, μᾶλλον θαυμάζειν διὰ τὴν καρτερίαν
ταύτην, ἢ δι' ἃ πρότερον ἐπηνόουμην. Ἦδη δ' ἀπει-
ρηκός, καὶ διὰ τὴν νόσον, καὶ διὰ τὸ γῆρας, τῶν
ἐπισκοποῦντων τινὲς με, καὶ πολλὰκις ἀνεγνωκότων
τὸ μέρος τοῦ λόγου τὸ γεγραμμένον, ἐδρόντό μου καὶ
συνεβούλευον μὴ καταλιπεῖν αὐτὸν ἡμιτελῇ, μηδ' ἀδι-
έργαστον, ἀλλὰ πονῆσαι μικρὸν χρόνον, καὶ πρὸς
ἔχειν τοῖς λοιποῖς τὸν νοῦν. Οὐχ ὁμοίως δὲ διελέ-
γοντο περὶ τούτων τοῖς ἀφοσιουμένοις, ἀλλ' ὑπερ-

2. ἐν ἀρχῇ προεῖπον. Vid. p. 385. v. 4. 7. τριετῇ
aut pro τρία ἔτη positum, aut χρόνον supplendum, aut
denique, (quod apud Herodotum occurrit,) τριετες legen-
dum est. 10. θαυμάζειν, scil. ἐμέ. 14. τὸ ante γε-
γραμμένον in Bav. et vett. deest. 15. ἀδιέργαστον:
inelaboratam. 18. ἀφοσιουμένοις. Ἀφοσιῦσθαι
Wolf. recte explicat: τῆς ὁσίας ἐνεκά τι ποιεῖν, i. e.
aliquid agere non tam ex animo, quam ut ne officium
neglexisse videaris. Harpocration: τὸ μὴ ἄντελῶς τι ποιῆ-
σαι, ἄλλ' ὥσπερ ὁσίας ἐνεκεν, citans Isaacum; quod mi-
nor.

hi acciderunt, adiungere liceat. Incipiens illam nonaginta
quatuor annos natus, eam demum hoc nonagesimo septimo
aetatis anno profligavi, aliorum magis hortatu quam pro-
prio animo commotus; siquidem morbus, quaecum triennium
fortiter conflictatus eram, et animum et vires mihi eripue-
rat. Sed tanta fuit illorum, qui absolutam partem perle-

επαινοῦντες μὲν τὰ γεγραμμένα, τοιαῦτα δὲ λέγοντες, ὧν εἴ τινες ἤκουον, μήτε συνήθεις ἡμῖν ὄντες, μήτ' εὐνοίαν μὴδεμίαν ἔχοντες, οὐκ ἔστιν ὥπως οὐκ ἂν ὑπέλαβον, τοὺς μὲν φενακίζειν, ἐμὲ δὲ διεφθάρθαι, καὶ παντάπασιν εἶναι μωρόν, εἰ πείσομαι τοῖς λεγόμενοις. Οὕτω δ' ἔχων, ὡς ἴσως ἂν εἴπειν τινὲς ἐτόλμησαν, ἐπέισθην, (τί γὰρ δεῖ μικρὸν λόγον γεένεσθαι περὶ τὴν τῶν λοιπῶν πραγματείαν;) γεγονώς μὲν ἔτη τρία μόνον ἀπκλείποντα τῶν ἐκατὸν, οὕτω δὲ διακείμενος, ὡς ἕτερος ἔχων, οὐχ ὅπως γράφειν ἂν λόγον ἐπεχείρησεν, ἀλλ' οὐδ' ἄλλου δεικνύοντος, καὶ πονήσαντος, ἠθέλησεν ἀκροατῆς γενέσθαι.

105. Τίνος οὖν ἕνεκα ταῦτα δηλῶθον; οὐ συγγνώμης τυχεῖν ἀξιῶν ὑπὲρ τῶν εἰρημένων· οὐ γὰρ οὕτως οἶομαι διειλέχθαι περὶ αὐτῶν, ἀλλὰ δηλῶσαι βουλόμενος τὰ τε περὶ ἐμὰ γινόμενα, καὶ τῶν ἀκροατῶν ἐπαινέσαι μὲν τοὺς τὸν τε λόγον ἀποδεχομένους

6. Οὕτω δ' ἔχων, i. e. διεφθαρμένος καὶ παντάπασιν μωρὸς ὢν. 8. περὶ τὴν τῶν λοιπῶν πραγματείαν: *de alterius partis orationis huius*, (quae nondum confecta erat,) *elaboratione*. Reliqui Interpretes male: „de his, „quae restant.“ 10. οὕτω δὲ διακείμενος, i. e. quod ad valetudinem et animum laborandi. 15. ὑπὲρ τῶν εἰρημένων, i. e. postremae orationis parti. Reliqui parum accurate: „orationi meae.“ 16. περὶ αὐτῶν. Num εἰρημένων? num πραγμάτων, i. e. de rebus, quas in altera orationis parte tractavi? Aut posterius verum, aut περὶ αὐτῶν suspectum est. 17. γινόμενα Bav. et vet.; Wolf., ut solet, γενόμενα. 17. 18. καὶ τῶν ἀκροατῶν ἐπαινέσαι pro καὶ βουλόμενος ἐπαινέσαι τούτους ἀκροατὰς τοὺς μὲν etc.

gerant, praedicatio; ut resistere nullo modo poterim. (105.) Atque haec non ideo narraui, quo veniam huic orationi peterem, sed imprimis, ut eiusmodi auditores laudem,

τῷτον, καὶ τῶν ἄλλων σπουδαιοτέρους· καὶ φιλοσοφωτέρους εἶναι νομίζοντας, τοὺς τε διδασκαλικούς καὶ τεχνικούς, τῶν πρὸς τὰς ἐπιδείξεις καὶ τοὺς ἀγῶνας γεγραμμένων, καὶ τοὺς τῆς ἀληθείας στοχάζμένους, τῶν τὰς δόξας τῶν ἀκρωμένων παρακρούεσθαι ζητούντων, καὶ τοὺς ἐπιπλήττοντας τοῖς ἀμαρτανομένοις, καὶ νοθετοῦντας, τῶν πρὸς ἡδονὴν καὶ χάριν λεγομένων· συμβουλευσαι δὲ τοῖς τάναντία τούτων γινώσκουσι, πρῶτον μὲν μὴ πιστεύειν ταῖς αὐτῶν γνώμας, μηδὲ νομίζειν ἀληθεῖς εἶναι τὰς κρίσεις τὰς ὑπὸ τῶν ῥαθυμούντων γινομένας, ἔπειτα μὴ προπετῶς ἀποφαίνεσθαι, περὶ ὧν οὐκ ἴσασιν, ἀλλὰ περιμένειν, ἕως ἂν ὁμονοῇσαι δυνηθῶσι τοῖς τῶν ἐπιδεικνυμένων πολλὴν ἐμπειρίαν ἔχουσι·

1. καὶ τῶν ἄλλων, scil. λόγων: *et ex aliis orationibus vel quod ad alias orationes attinet*; ἄλλων enim oppositum est τῷ τούτῳ. Constat: καὶ νομίζοντας, τοὺς διδασκαλικούς (λόγους) καὶ τεχνικούς, σπουδαιοτέρους καὶ φιλοσοφωτέρους εἶναι, τῶν etc. 8. συμβουλευσαι

δέ, (*repete βουλόμενος*), respondet τῷ ἐπαίνῳ μὲν in antecedentibus. 9. γινώσκουσι. Vett. γινώσκουσι.

14. τῶν ἐπιδεικνυμένων πολλὴν ἐμπειρίαν ἔχουσι: *iis, qui harum rerum experientiam se habere ostenderunt*; est enim oppositum τῷ τῶν ῥαθυμούντων, quod praecessit. Positum est pro: τοῖς, οἱ ἐπιδεικνύμενοί εἰσι αὐτοὺς ἔχειν πολλὴν ἐμπειρίαν. Reliqui perperam: „qui de iis, „quae ostenduntur orationibus, peritissime iudicant.“

qui orationes, doctrinam et artem commonstrantes, praeponunt iis, quae ad ostentationem et ad certamina publica compositae sunt, veras, decipientibus, admonentes, ad gratiam et voluptatem dictis. Istos vero, qui aliter sentiunt, rogo, ut in iudicando neque sibi neque aliis plus aequo fidant, sed iudicium modeste inhibeant, donec peritis harum rerum iudicibus assentiri possint; a quibus non stolidi, sed modesti habebuntur.

τῶν γὰρ οὕτω διηκόντων διανοίας, οὐκ ἔστιν ὅπως
 ἂν τις τοὺς τοιούτους ἀνοήτους εἶναι νομίσειεν.

1. οὕτω διηκόντων διανοίας: eorum enim, qui ad cum-
 mensis gradum penetrarunt, nemo etc. Οὕτω idem est
 quod εἰς τοῦτο. In Evagora similis forma occurrit, p. 313,
 v. 8: εἰς τοσοῦτο μεγαλοφροσύνης ἦλθεν; et in Panath.,
 p. 451, v. 19: εἰς τοῦτ' ἦλθεν — μανίας; et sic sexcenties.

XIII.

ΙΣΟΚΡΑΤΟΥΣ ΚΑΤΑ ΤΩΝ ΣΟΦΙΣΤΩΝ ΛΟΓΟΣ.

Εἰ πάντες ἤθελον, οἱ παιδεύειν ἐπιχειροῦντες, ἀληθῆ λέγειν, καὶ μὴ μείζους ποιεῖσθαι τὰς ὑποσχέσεις, ὧν ἐμελλον ἐπιτελεῖν, οὐκ ἂν κακῶς ἤκουον ὑπὸ τῶν ἰδιωτῶν. Νῦν δ' αἱ τολμῶντες λίαν ἀπερισκέπτως ἀλαζονεύεσθαι, πεποιήκασιν, ὥστε δοκεῖν ἄμεινον βουλευέσθαι τοὺς ῥαθυμεῖν αἰρουμένους, τῶν περὶ τὴν φιλοσοφίαν διατριβόντων.

2. Τίς γὰρ οὐκ ἂν μισήσειεν ἅμα, καὶ καταφρονήσειε, πρῶτον μὲν τῶν περὶ τὰς ἐριδας-διατριβόντων, οἱ προσποιοῦνται μὲν τὴν ἀλήθειαν ζητεῖν, εὐθὺς δ' ἐν ἀρχῇ τῶν ἐπαγγελμάτων ψευδῆ λέγειν

Versu 7. τὴν φιλοσοφίαν: *liberalem cognitionem*, quae significatio ex tota hac oratione egreditur. 9. Huic primum respondet c. 5 initio: Οὐ μόνον δὲ τούτοις etc. *Auger.* 9. διατριβόντων Wolf., tamquam ex antecedentibus huc translatum, aut delere aut ὄντων legere suadet.

ARGUMENTUM.

(Cap. 1.) Si omnes litterarum magistri non plura pollicerentur, quam quae praestare possent, et sibi et litteris melius consultum esset. (2.) Faciant initium Dialectici, qui, dum veritatis indagationem prae se ferunt, in eo statim mentiuntur, quod discipulis suis tradere pollicentur.

ἐπιχειροῦσιν. Οἶμαι γὰρ ἅπασιν εἶναι φανερόν, ὅτι τὰ μέλλοντα προγινώσκειν, οὐ τῆς ἡμετέρας φύσεως ἐστίν, ἀλλὰ τοσοῦτον ἀπέχομεν ταύτης τῆς φρονήσεως, ὥςθ' Ὅμηρος, ὁ μεγίστην δόξαν ἐπὶ σοφισχῶν, καὶ τοὺς θεοὺς πεποιήκειν ἔστιν ὅτε βουλευομένους περὶ αὐτῶν, δὴ τὴν ἐκείνων γνώμην εἰδώς, ἀλλ' ἡμῖν ἐνδείξασθαι βουλόμενος, ὅτι τοῖς ἀνθρώποις ἐν τι τοῦτο τῶν ἀδυνάτων ἐστίν.

3. Οὗτοι τοίνυν εἰς τοῦτο τόλμης ἐληλύθασιν, ὥστε πειρῶνται πείθειν τοὺς νεωτέρους, ὡς, ἢ αὐτοῖς πλησιάσωσιν, ἅτε πρακτέον ἐστὶν εἶσονται, καὶ διὰ ταύτης τῆς ἐπιστήμης εὐδαίμονες γενήσονται. Καὶ τηλικούτων ἀγαθῶν διδασκάλους καὶ κυρίακ σφᾶς αὐτοὺς καταστήσαντες, οὐκ αἰσχύνονται τέταρτος ἢ πέντε μναῖς ὑπὲρ τούτων αἰτοῦντες. Ἄλλ' εἰ μὲν τι τῶν ἄλλων κτημάτων πολλοστοῦ μέρους τῆς ἀξίας ἐπώλουν, οὐκ ἂν ἡμῶς βήτησαν, ὡς οὐκ εὖ φρονοῦντες τυγχάνουσι, σύμπασαν δὲ τὴν ἀρετὴν καὶ εὐδαιμονίαν οὕτως ὀλέγου πωλοῦντες, ὡς νῦν ἔχοντες, διδάσκαλοι τῶν ἄλλων ἀξιοῦσι γενέσθαι. Καὶ λέγουσι μὲν, ὡς οὐδὲν δέονται χρημάτων, ἀργυρίδιον καὶ χρυσιδίον τὸν πλοῦτον ἀποκαλοῦντες, μικροῦ δὲ κέρδους ὀρεγόμενοι, μόνον οὐκ ἀθανάτους

1. 2. ὅτι τὰ μέλλοντα etc. vet. et Steph.; Wolf. et reliqui ὅτι τὸ τὰ μέλλοντα. 6. περὶ αὐτῶν, i. e. τῶν μελλόντων. 16. 17. πολλοστοῦ μέρους τῆς ἀξίας ἐπώλουν: *minutissima parte pretii venderent*. 19. εὐδαιμονίαν. Bav., *repetito articulo*, τὴν εὐδαιμονίαν.

quid faciendum sit, quamquam cuique notum est, tantum abesse, ut mortales rerum futurarum scientiam habeant, ut Homerus, sapientiae laude clarissimus, etiam deos interdum introduxerit de rebus futuris deliberantes. (3.) Universam porro virtutem felicitatemque, rem pretiosissimam, quatuor aut quinque minis illi offerunt sapientesque haberi

υπισχνῶνται ποιήσειν τοὺς αὐτοῖς συνόντας. Ὁ δὲ πάντων καταγελαστότατον, ὅτι, παρ' ὧν δεῖ λαμβάνειν αὐτούς, τούτοις μὲν ἀπιστοῦσιν, οἷς μέλλουσι τὴν δικαιοσύνην παραδῶσειν, ὧν δ' οὐδεπώποτε διδάσκαλοι γεγένησι, παρὰ τούτοις τὰ παρὰ τῶν μαθητῶν μεσεγγυῶνται· πρὸς μὲν τὴν ἀσφάλειαν εὐβουλευόμενοι, τῷ δ' ἐπαγγέλματι τάναντία πράττοντες. Τοὺς μὲν γὰρ ἄλλο τι παιδεύοντας, προσήκει διακριβῶσθαι περὶ τῶν διαφερόντων, (οὐδὲν γὰρ κωλύει τοὺς περὶ ἕτερα δεινούς γενομένους, μὴ χρηστοὺς εἶναι περὶ τὰ συμβόλαια·) τοὺς δὲ τὴν ἀρετὴν καὶ τὴν σωφροσύνην ἐργαζομένους, πῶς οὐκ ἄλογόν ἐστι μὴ οὐ τοῖς μαθηταῖς μᾶλλον πιστεύειν; οὐ γὰρ δήπου περὶ τοὺς ἄλλους ὄντες καλοὶ καγαθοὶ καὶ δίκαιοι, περὶ τούτους ἐξαμαρτήσονται, δι' οὓς τοιοῦτοι γεγένησιν.

4. Ἐπειδὴν οὖν τῶν ἰδιωτῶν τινές, ἅπαντα ταῦτα συλλογισάμενοι, κατιδῶσι τοὺς τὴν σοφίαν διδάσκοντας, καὶ τὴν εὐδαιμονίαν παραδιδόντας, αὐτούς τε πολλῶν δεομένους, καὶ τοὺς μαθητὰς μικρὸν πραττομένους· καὶ τὰς ἐναντιώσεις ἐπὶ μὲν

2. λαμβάνειν, scil. ἀργύριον. 5. τὰ παρὰ τῶν μαθητῶν, scil. λαμβάνειν δέοντα, μεσεγγυῶνται: *cavert sibi volunt*. 9. περὶ τῶν διαφερόντων: *de rebus magni momenti*, i. e. de mercede. 12. ἐργαζομένους, i. e. „ex sapientia docenda quaestum facientes.“ *Auger*. 13. μὴ οὐ pro οὐ aut μὴ simpliciter. 20. 21. τοὺς μαθητὰς μικρὸν πραττομένους: „et a discipulis mercedulam „exigentes.“ *Wolf*. Recte.

cupiunt. Auro argentoque indigere se negant et parva tamen mercede discipulis tantum non immortalitatem promittunt, iisque, quos iustitiam docere perhibent, minus quam ignotis confidunt; quod aliis quidem licet, virtutis ac temperantiae magistris non licet. (14.) Has aliasque id genus inconstantias si indoctorum nonnulli considerant,

τῶν λογιδίων τηροῦντας, ἐπὶ δὲ τῶν ἔργων μὴ καθορῶντας· ἔτι δὲ περὶ τῶν μελλόντων μὲν εἰδέναι προσποιοιμένους, περὶ δὲ τῶν παρόντων μηδὲν τῶν δεόντων μήτ' εἰπεῖν, μήτε συμβουλευσαι δυναμένους, ἀλλὰ μᾶλλον ὁμονοοῦντας καὶ πλείω καθορῶντας τοὺς ταῖς δόξαις χρωμένους, ἢ τοὺς τὴν ἐπιστήμην ἔχεν ἐπαγγελλομένους· εἰκότως οἶμαι καταφρονοῦσι, καὶ νομίζουσιν ἀδολεσχίαν καὶ μικρολογίαν, ἀλλ' οὐ τῆς ψυχῆς ἐπιμέλειαν εἶναι τὰς διατριβὰς τὰς τοιαύτας.

5. Οὐ μόνον δὲ ταύτοις, ἀλλὰ καὶ τοῖς τοὺς πολιτικούς λόγους ὑπισχνουμένοις, ἄξιον ἐπιτιμᾶσαι· καὶ γὰρ ἐκεῖνοι τῆς μὲν ἀληθείας οὐδὲν φροντίζουσιν, ἡγοῦνται δὲ τοῦτ' εἶναι τὴν τέχνην, ἣν ὡς πλείστους τῇ σμικρότητι τοῦ μισθοῦ, καὶ τῷ μεγέθει τῶν ἐπαγγελμάτων προαγάγωνται, καὶ λαβεῖν τι παρ' αὐτῶν δυνήθωσιν· οὕτω δ' ἀναισθήτως αὐτοὶ τε δικάκονται, καὶ τοὺς ἄλλους ἔχειν ὑπειλίφασιν, ὥστε χεῖρον γράφοντες τοὺς λόγους, ἢ τῶν ἰδιωτῶν τινὲς αὐτοσχεδιάζουσιν, ὅμως ὑπισχυοῦνται τοιούτους ῥήτορας τοὺς συνόντας ποιῆσιν, ὥστε μηδὲν τῶν ἐνόντων ἐν τοῖς πράγμασι παραλιπεῖν· καὶ ταύτης τῆς δυνάμεως οὐδὲν οὔτε ταῖς ἐμπειρίαις, οὔτε τῇ φύσει τοῦ μαθητοῦ μεταδιδόασιν· ἀλλὰ φασιν ὁμοίως τὴν τῶν λόγων ἐπιστήμην, ὥσπερ τὴν τῶν

5. ὁμονοοῦντας. Bav. ὁμολογοῦντας. 23. ταῖς ἐμπειρίαις: *usui*, vel *exercitationi*. Vid. c. 8.

quid mirum est, si istos contemnunt, atque eiusmodi disputationes loquacitatem nugasque existimant? (5.) Sequantur civilis eloquentiae magistri, non minus isti reprehendendi; siquidem adeo stupidi sunt et alios habent, ut, quum deteriores orationes scribant, quam indoctorum nonnulli ex tempore habent, discipulos tamen suos, sicut ingenium ei ulus defint, ad artem oratoriam, tamquam ad

γραμμαμάτων παραδώσειν· ὥς μὲν ἔχει τούτων ἐκά-
τερον, οὐκ ἐξετάσαντες, κρίμενοι δὲ διὰ τὰς ὑπερ-
βολὰς τῶν ἐπαγγελμάτων, αὐτοὶ τε θαυμασθήσε-
σθαι, καὶ τὴν παιδευσιν τὴν τῶν λόγων πλείονος
αἰτῶν δέξιν εἶναι· κακῶς εἰδότες, ὅτι μεγάλας ποι-
οῦσι τὰς τέχνας, οὐχ οἱ τολμῶντες ἀλαζνεύεσθαι
περὶ αὐτῶν, ἀλλ' οἵτινες ἂν, ὅσον ἔνεστιν ἐν ἐκά-
στη, τοῦτο ἐξυρεῖν δυνήθωσιν.

6. Ἐγὼ δὲ πρὸ πολλῶν ἂν χρημάτων ἐτιμη-
σάμην τηλικούτον δύνασθαι τὴν φιλοσοφίαν, ὅσον
οὔτοι λέγουσιν, (ἴσως γὰρ οὐτ' ἂν ἡμεῖς πλείστον
ἀπελείφθῃμεν, οὐδ' ἂν ἐλάχιστον μέρος ἀπελαύσα-
μεν αὐτῆς) ἐπειδὴ δ' οὐχ οὕτως ἔχει, βουλοίμην
ἂν παύσασθαι τοὺς φλυαροῦντας· ὁρῶ γὰρ οὐ μόνον
περὶ τοὺς ἐξαμαρτάνοντας τὰς βλαβερὰς γινόμε-
νας, ἀλλὰ καὶ τοὺς ἄλλους ἅπαντας συνδιαβαλλομέ-
νους, τοὺς περὶ ταύτην τὴν διατριβὴν ὄντας.

7. Θαυμάζω δ' ὅταν ἴδω τούτους τῶν μαθητῶν
αἰχουμένους, οἱ ποιητικοῦ πράγματος τεταγμένην
τέχνην παράδειγμα φέροντες λελήθασι σφᾶς αὐτοὺς.

10. τὴν φιλοσοφίαν h. l. sensu strictiori: rhetoricam.

11. 12. πλείστον ἀπελείφθῃμεν: *postremi essetis*, si nempe
rhetorica ingenium, i. e. facultatem oratoriam in univer-
sum, efficere posset. Deerat Isocrati vox et audacia.

12. 13. ἀπελαύσαμεν αὐτῆς: *neque fructus inde minimos
caperemus*.

18. μαθητῶν in Med. vitiose scriptum est.

19. 20. οἱ ποιητικοῦ πράγματος τεταγμένην τέχνην
παράδειγμα φέροντες λελήθασι σφᾶς αὐτοὺς: *qui non
animadvertunt, se comparata artem regulis penitus de-*

elementa litterarum cognoscenda, informaturos se polliceantur,
non cogitantes, quantum inter utrumque intersit, nec vanis
artes pollicitationibus, sed studio augeri. (6.) Quae

quum optanda magis quam rata sint, illos tandem conti-
nere velim, ne universi, huic studiorum generi dediti,
inde aliquid labis trahant. (7.) Mirum autem est, eis

Τίς γὰρ οὐκ οἶδε πλὴν τούτων, ὅτι τὸ μὲν τῶν γραμμάτων ἀκινήτως ἔχει, καὶ μένει κατὰ ταύτην, ὥστε τοῖς αὐτοῖς αἰεὶ περὶ τῶν αὐτῶν χρώμενοι διατελοῦμεν· τὸ δὲ τῶν λόγων πᾶν τούναντίον πέπονθε· τὸ γὰρ ὑφ' ἑτέρου ῥηθέν, τῷ λέγοντι μετ' ἐκείνον οὐχ ὁμοίως χρήσιμόν ἐστιν, ἀλλ' οὗτος εἶναι δοκεῖ τεχνικώτατος, ὃς ἂν ἀξίως μὲν λέγῃ τῶν πραγμάτων, μηδὲν δὲ τῶν αὐτῶν τοῖς ἄλλοις εὐρίσκειν δύνηται· μέγιστον δὲ σημεῖον τῆς ἀνόμοιότητος αὐτῶν· τοὺς μὲν γὰρ λόγους οὐχ' οἷόν τε καλῶς ἔχειν, ἢ μὴ τῶν καιρῶν καὶ τοῦ πρέποντος ἱκανῶς μετασχωσιν, τοῖς δὲ γράμμασιν οὐδενὸς τούτων πρὸςδεδήσεν. "Ὡςθ' οἱ χρώμενοι τοῖς τοιούτοις παραδείγμασι, πολὺ ἂν δικαιότερον ἀποτίνοισιν, ἢ λαμ-

finitum cum opere ingenii, quod regulis non totum comprehendere potest, sed praeterea alia quaedam requirit, quae, quum ignota nobis sint, doceri non possunt, quaeque ingenium appellamus. Πρᾶγμα ποιητικὸν ἐστὶν ὅπρ, quod ποίησιν, i. e. inventium seu ingenium, requirit, quod regulis comprehendere ideoque doceri nequit; τέχνη autem τεταγμένη, (h. l. elementarum litterarum cognitio,) ars penitus definita regulis est, quae ideo quoque penitus doceri potest. Reliqui Interpretes male hunc locum intellexerunt. Vid. Wolfii ad h. l. annotationem, o qua Augeriana fluxit. Ceterum, aliquid in exemplum alterius rei afferre, seu aliquid cum alia re comparare, ut nos vertimus, idem esse, vix est commemorandum. 8. μηδὲν δὲ τῶν αὐτῶν τοῖς ἄλλοις: quod sit ab aliorum inventione diversum. 10. αὐτῶν, i. e. λόγων καὶ γραμμάτων.

discipulos committi, qui artem mechanicam cum ingenii opere comparant: nam litterae, ut ita dicam, immutabiles sunt, oratio non item; artisque dicendi is habetur peritissimus, qui, pro rerum dignitate, prorsus nova invenerit dixeritque, ei, quod maximum est discrimen, orationem suam

βάνοιεν ἀργύριον, ὅτι, πολλῆς ἐπιμελείας οὗτοι δεόμενοι, τοὺς ἄλλους παιδεύειν ἐπιχειροῦσιν.

8. Εἰ δὲ δεῖ μὴ μόνον κατηγορῆσαι τῶν ἄλλων, ἀλλὰ καὶ τὴν ἑαυτοῦ δηλῶσαι διάνοιαν, ἡγοῦμαι πάντας ἂν μοι τοὺς εὖ φρονοῦντας συνειπεῖν, ὅτι πολλοὶ μὲν τῶν φιλοσοφησάντων ἰδιῶται διετέλεσαν ὄντες, ἄλλοι δὲ τινες οὐδενὶ πώποτε συγγενόμενοι τῶν σοφιστῶν, καὶ λέγειν καὶ πολιτεύεσθαι δεινοὶ γέγονασιν. Αἱ μὲν γὰρ δυνάμεις καὶ τῶν λόγων καὶ τῶν ἄλλων ἔργων ἀπάντων, ἐν τοῖς εὐφύεσιν ἐγγίγνονται καὶ τοῖς περὶ τὰς ἐμπειρίας γεγυμνασμένοις· ἡ δὲ παιδείσις τοὺς μὲν τσιούτους τεχνικωτέρους, καὶ πρὸς τὸ ζῆν εὐπρωτέρους ἐποίησεν· οἷς γὰρ καὶ νῦν ἐντυγχάνουσι πλανώμενοι, ταῦτα ἐξ ἐτοιμοτέρου λαμβάνειν ἐδίδαξε· τοὺς δὲ καταδεεστέρην τὴν φύσιν ἔχοντας, ἀγωνιστὰς μὲν ἀγαθοὺς ἢ λόγων ποιητὰς, οὐκ ἂν ἀποτελέσειεν, αὐτοὺς δὲ ἂν αὐτῶν προαγάγοιτο, καὶ πρὸς πολλὰ φρονιμώτερον διακείσθαι ποιήσειεν.

1. οὗτοι Bav. et vett.; Wolf. αὐτοὶ οὗτοι; Steph. et Auger. αὐτοὶ sine οὗτοι. Ceterum illud αὐτοὶ in Wolfiana maiori mendum esse videtur, quod ex eius nota liquet; explicat enim οὗτοι per αὐτοί. 13. καὶ

πρὸς τὸ ζῆν εὐπρωτέρους Wolf. explicat: „ad vivendum „paratiores;“ Auger.: „expeditiores (ad loquendum et scribendum) in variis vitae circumstantiis.“ Posterior perperam, credo. Verte: *ad usum in vita expeditiores.* 13. 14. οἷς — ἐντυγχάνουσι πλανώμενοι: *quae forte fortuna errantes inveniunt.* 18. αὐτῶν προαγάγοιτο: „effecerit, ut semet ipsis superiores sint.“ Wolf.

temporibus et decoro accommodare possit. (8.) Quae, inde, puto, clariora etiam fiunt, quod multi nullis eloquentiae praeceptis instructi, tam in dicendo quam in re publica gerenda solertes exstiterunt. Eloquentiae ceterarumque facultatum vis sola ab ingenio et usu pendet, quam

9. Βούλεμαι δ', ἐπειδὴ περ ἐνταῦθα προήλθοι, ἔτι σαφέστερον εἰπεῖν περὶ αὐτῶν. Φημί γὰρ ἐγώ, τῶν μὲν ἰδεῶν, ἐξ ὧν τοὺς λόγους ἅπαντας καὶ λέγομεν καὶ συντίθεμεν λαβεῖν ἐπιστήμην, οὐκ εἶναι τῶν πάνυ χάλεπών, ἣν τις αὐτὸν παραδιδῶ μὴ τοῖς ῥαδίως ὑπισχνουμένοις, ἀλλὰ τοῖς εἰδῶσι περὶ αὐτῶν. Τὸ δὲ τούτων, ἐφ' ἑκάστῳ τῶν πραγμάτων, ἃς δεῖ προδιελῆσθαι, καὶ μίξασθαι πρὸς ἀλλήλας, καὶ τάξαι κατὰ τρόπον, ἔτι δὲ καὶ τῶν καιρῶν μὴ διαμαρτεῖν, ἀλλὰ καὶ τοῖς ἐνθυμήμασι πρεπόντως ὅλον τὸν λόγον καταποικίλαι, καὶ τοῖς ὀνόμασιν εὐρύθμως καὶ μουσικῶς εἰπεῖν, ταῦτα δὲ πολλῆς ἐπιμελείας δεῖται, καὶ ψυχῆς ἀνδρικῆς καὶ δοξαστικῆς ἔργον ἐστὶ. Καὶ δεῖ τὸν μὲν μαθητὴν πρὸς τῷ τὴν φύσιν ἔχειν οἶον χρῆ, τὰ μὲν εἶδη τῶν λόγων μαθεῖν, περὶ δὲ τὰς χρήσεις αὐτῶν γυμνασθῆναι, τὸν δὲ διδάσκαλον, τὰ μὲν οὕτως ἀκριβῶς οἶδν τ' εἶναι διελθεῖν, ὥστε μηδὲν τῶν διδασκῶν παραλιπεῖν, περὶ δὲ τῶν λοιπῶν, τοιοῦτον αὐτὸν παράδειγμα παρα-

3. τῶν μὲν ἰδεῶν. „Per ιδέας, opinor, non tantum genera caussarum, sed τέχνας, i. e. omnium rhetorum praecepta et circumstantias, intelligendas esse.“ Wolf.

6. Ποῖα εἰδῶσι Bay. addit τι. 7. Pro ἃς, scil. ιδέας, Wolf. coniecit ὡς. 13. δοξαστικῆς, „i. e. acuti, sagaciae, „qui mox intelligit, quid rebus, personis, locis, temporibus conveniat.“ Wolf.

17. Ante οἶδν τ' deleui ὡς, quod Wolfio redundare videtur et a Bay. abest. 18. 19. περὶ δὲ τῶν λοιπῶν: *in reliquis*. Wolf. exercitationem et imitationem intelligit, quod probō.

institutio, quodammodo quidem reparare, nunquam tamen effingere potest. (α.) Atque facile quidem adducor, ut credam, regulas eloquentiae, si quis bono magistro usus fuerit, addisci posse; sed usus earundem ingentem curam, animum generosum atque sagacem requirit. Sic igitur huius artis magister non tantum ingenio, verum etiam omnibus

σχεῖν, ὥστε τοὺς ἐκτυπώθεντας καὶ μίμεισθαι δύ-
νηθέντας, εὐθύς ἀνθηρότερον καὶ χαριέστερον τῶν
ἄλλων φαίνεσθαι λέγοντας. Καὶ τούτων μὲν πάν-
των συμπεσόντων, τὸ τέλειον ἔξουσίη οἱ φιλοσο-
φούντες. Καθ' ὃ δ' ἔν ἐλλείπη τι τῶν εἰρημένων,
ἀνάγκη ταύτῃ χείρους εἶναι τοὺς πλησιάζοντας.

10. Οἱ μὲν σὺν ἄρτι τῶν σοφιστῶν ἀναφύομε-
νοι, καὶ νεωστὶ προσπεπιτωκότες ταῖς ἀλαζονείαις,
εἰ καὶ νῦν πλεονάζουσιν, οἷδ' ὅτι πάντες ἐπὶ ταύτην
κατενεχθήσονται τὴν ὑπόθεσιν.

11. Λοιποὶ δὲ εἰσὶν ἡμῖν οἱ πρὸ ἡμῶν γεγόμενοι,
καὶ τὰς καλουμένας τέχνας γράψαι τολμήσαντες,
οὓς οὐκ ἀφετέον ἀνεπιτιμήτους· οἵτινες ὑπέσχοντο
δικάζεσθαι διδάξειν, ἐκλεξάμενοι τὸ δυσχερέστατον
τῶν ὀνομάτων, ὃ τῶν φθονούντων ἔργον ἦν λέγειν,
ἀλλ' οὐ τῶν προσεστώτων τῆς τοιαύτης παιδεύσεως·
καὶ ταῦτα, τοῦ πράγματος, καθ' ὅσον ἐστὶ διδα-
κτόν, οὐδὲν μᾶλλον πρὸς ταὺς δικανικοὺς λόγους, ἢ

1. τοὺς ἐκτυπώθεντας πρὸ ἐκτυπώσαντας: „ut illi, qui
„exprefferint, effinxerint propositum exemplum.“ Sic enim
exponere malo, quam formatos aut expresseos, i. e. edo-
cios a magistro. Wolf. 9. πλεονάζουσιν: *redundant*,
vel *magnam turbam efficiunt*. 9. 10. ἐπὶ ταύτῃ
κατενεχθήσονται τὴν ὑπόθεσιν: *hiscæ criminibus obno-
xii erunt, vel huc trahi poterunt*. Ex Wolfii sententia
ita quoque explicari potest: „hoc scriptum exagitant.“
12. τέχνας: „artes forenses,“ Auger.

praeceptis instructus, quod non solum praeceptorum expli-
catione, verum etiam exemplo manifestare debet. (10.) Ce-
terum in hanc classem omnes referendi sunt sophistae, qui
recens suborti sunt. (11.) Restant igitur ii, qui ante
hanc nostram aetatem docere professi sunt, quomodo lites
agendae sint, eloquentiae studium falsissimo et simul odio-
sissimo nomine insignientes, Dialecticisque eo peiores, quod

πρὸς τοὺς ἄλλους ἅπαντας ὠφελεῖν δυναμένου. Το-
σούτῳ δὲ χεῖρους ἐγένοντο τῶν περὶ τὰς ἐρίδας κα-
λινδουμένων, ἔσον οὗτοι μὲν τοιαῦτα λογίδια διεξι-
όντες, οἷς εἴ τις ἐπὶ τῶν πράξεων ἐμμείνειεν, εὖ-
θυς ἂν ἐν πᾶσιν εἴη κακός, ὅμως ἀρετὴν ἐπηγγείλα-
το, καὶ σωφροσύνην ὑπὲρ αὐτῶν· ἐκεῖνοι δ' ἐπὶ τοὺς
πολιτικούς λόγους παρακαλοῦντες, ἀμελήσαντες τῶν
ἄλλων τῶν προσόντων αὐτοῖς ἀγαθῶν, πολυπραγμο-
σύνης καὶ πλεονεξίας ὑπέστησαν εἶναι διδάσκαλοι,
καίτοι τοὺς βουλομένους πειθαρχεῖν τοῖς ὑπὸ τῆς
φιλοσοφίας ταύτης προσταττομένοις, πάλιν ἂν θάτ-
τον πρὸς ἐπιείκειαν ἢ πρὸς ῥητορείαν ὠφελήσειαν.
Καὶ μηδεὶς οἰέσθω με λέγειν, ὡς ἔστι δικαιοσύνη
διδασκόν· ὅλως ἰμὲν γὰρ οὐδεμίαν ἰγοῦμαι τέχνην
τοιαύτην εἶναι, ἥτις τοῖς κακῶς πεφυκόσι πρὸς ἀρε-
τὴν, σωφροσύνην ἢ δίκαιοσύνην ἂν ἐμποιήσειεν· οὐ
μὲν ἀλλὰ καὶ συμπαρασκευάσασθαι γε καὶ συν-
ασκῆσαι, μάλιστα ἂν οἶμαι τὴν τῶν λόγων τῶν πο-
λιτικῶν ἐπιμέλειαν.

-
6. ὑπὲρ αὐτῶν, scil. τῶν λογιδίων: *praeter contentiones dialecticas.* 8. αὐτοῖς, scil. πολιτικοῖς λόγοις. *Auger.*
9. ὑπέστησαν: *suscēperunt, professi sunt.* 10. 11. τοῖς
ὑπὸ τῆς φιλοσοφίας ταύτης προσταττομένοις: *praeceptis eloquentiae civilis; quae si, ut potest, et viros fortes lau-
dat, improbos vituperat, honesta et utilia laudat, etc.; illa
ad ἐπιείκειαν maxime confectae potest.* 12. ὠφελήσειαν,
scil. τὰ προσταττόμενα ταῦτα.
-

hi, bonum solum mala via, illi malum finem bona via as-
sequi conati sunt: nam dialecticis istis minutis, si quis in
vita inlisteret, improbissimus sane evaderet, quamquam illae
ad virtutem et sapientiam ex praeceptorum opinione viam
muniunt, rhetorica vero haec praecepta, etsi nihil nisi πο-
λυπραγμοσύνην et πλεονεξίαν promittunt, ad virtutem tamen,

12. Ἴνα δὲ μὴ δοκῶ τὰς μὲν τῶν ἄλλων ὑποσχέσεις διαβάλλειν, αὐτὸς δὲ μείζω λέγειν τῶν ἐνόντων, ἐξ ὧν περ αὐτὸς ἐπείσθην, οὕτω ταῦτ' ἔχειν, ῥαδίως οἶμαι καὶ τοῖς ἄλλοις φανερὸν καταστήσειν.

recte adhibita, ducere possent. (12.) Ne vero aliorum pollicitationes criminari videar, caussas, quare ita iudicem, facile me demonstraturum confido.

XIV.

ΙΣΟΚΡΑΤΟΥΣ
ΠΛΑΤΑΙΚΟΣ
ΛΟΓΟΣ.

Εἰδότες ὑμεῖς, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, καὶ τοῖς ἀδικουμένοις προθύμως βοηθεῖν εἰθισμένους, καὶ τοῖς εὐεργέταις μεγίστην χάριν ἀποδιδόντας, ἤκομεν ἱκετεύοντες, μὴ περιιδεῖν ἡμᾶς, εἰρήνης οὔσης, ἀναστάτους ὑπὸ Θεβαίων γενομένους. Πάλλων δὲ ἤδη πρὸς ὑμᾶς καταφυγόντων, καὶ διαπραξαμένων ἅπανθ' ὧν ἐδεήθησαν, πολλὴν ἠγούμεθα μάλιστα προσήκειν ὑμῖν περὶ τῆς ἡμετέρας πόλεως ποιήσασθαι πρόνοιαν· αὐτὲ γὰρ ἀδικιώτερον, οὐδένας ἂν ἡμῶν εὖροιτε τῆς καύταις συμφοραῖς περιπεπτωκότας, οὐτ' ἐκ πλείονος χρόνου πρὸς τὴν ὑμετέραν πόλιν οἰκειότερον δια-

Versu 2. 3. τοῖς εὐεργέταις. Vid. Panath., p. 423 v. 15 seqq. 4. 5. ἀναστάτους — γενομένους. Vid. Archid., p. 182, v. 15, et Symm., p. 256, v. 15. 6. ὑμᾶς Bav., Hag. Wolf. et reliqui; Med., Ald. 1 et Bas. 1 perperam ἡμᾶς. 6. διαπραξαμένων. Vid. Paneg., p. 69, v. 18. 11. ὑμετέραν. Med. vitiose ἡμετέραν.

ARGUMENTUM.

(Cap. 1.) *Exordium.* Vestra, viri Athenienses, iustitia gratoque animo freti, venimus supplicaturi, ne nos, tempore pacis, a Thebanis everti sinatis, praesertim quum omni cul-

κειμένους. "Ἐτι δὲ περὶ τοιούτων δεησόμενοι πάρε-
σμεν, ἐν οἷς κίνδυνος μὲν οὐδεὶς ἔνεστι, πάντες δὲ
ἄνθρωποι πειθομένους νομιοῦσιν ὑμᾶς ὀσιωτάτους
καὶ δικαιωτάτους εἶναι τῶν Ἑλλήνων.

2. Εἰ μὲν οὖν Θηβαίους ἐωρῶμεν ἐκ παντὸς
τρόπου παρεσκευασμένους πείθειν ὑμᾶς, ὥς οὐδὲν
εἰς ἡμᾶς ἐξημαρτήμασι, διὰ βραχέων ἂν ἐπαιησάμε-
θα τοὺς λόγους· ἐπειδὴ δὲ εἰς τοῦθ' ἤκομεν ἀτυχίας,
ὥστε μὴ μὲν ἡμῖν εἶναι τὸν ἀγῶνα πρὸς τούτους,
ἀλλὰ καὶ τῶν ῥητόρων τοὺς ἱκανωτάτους, οὓς ἀπὸ
τῶν ἡμετέρων αὐτοῖς οὗτοι παρεσκευάσαντο συνηγό-
ρους, ἀνγκαῖον διὰ μακροτέρων δηλῶσαι παρὶ αὐ-
τῶν.

3. Χαλεπὸν μὲν οὖν μηδὲν καταδεέστερον εἰ-
πεῖν, ὧν πεπνύχαμεν· ποῖος γὰρ ἂν λόγος ἐξισω-
θεῖη ταῖς ἡμετέραις δυσπραξίαις, ἢ τίς ἂν ῥήτωρ
ἱκανὸς γένοιτο κατηγορεῖν τῶν Θηβαίων εἰς ἡμᾶς
ἡμαρτημένων; Ὅμως δὲ πειρατέον οὕτως, ὅπως ἂν
δυνώμεθα φανεράν καταστῆσαι τὴν τούτων παρα-
νομίαν. Πολὺ δὲ μάλιστα ἀγανακτοῦμεν, ὅτι το-

5. Post Θηβαίους Auger. in textu posuit μόνους; perpe-
ram, sequitur enim, (v. 9.) μὴ μόνον. Cod. Augeri K. le-
git: εἰ μὲν οὖν μὴ Θηβαίους. 6. ὑμᾶς. Vett., excepta
Hag., vitiose ἡμᾶς. 10. Post καὶ Wolf. repetendum
esse coniecit πρὸς, quod Auger recepit. 17. γένετο.
Bav. et Med. γένηται. 17. Θηβαίοις. Bav. vitiose Θη-
βαίων.

pa vacemus, eaque quae petimus, nihil periculi habeant.
(2.) Quodsi Thebani soli contra nos perorarent, paucia pro-
fecto opus esset; sed quum praestantissimos etiam causas
patronos et pecunia nostra sibi conciliarunt, res erit proli-
xius explicanda. (3.) Tanta fuit illorum iniquitas
ac violentia, ut, quod maxime dolemus, pace constituta,
ne moderatam quidem servitutem impetrare potuerimus.

σούτου δέομεν τῶν ἴσων ἀξιοῦσθαι τοῖς ἄλλοις Ἕλλησιν, ὥστε εἰρήνης οὔσης, καὶ συνθηκῶν γεγεννημένων, οὐχ ὅπως τῆς κοινῆς ἐλευθερίας μετέχομεν, ἀλλ' οὐδὲ δουλείας μετρίας ἡξιώθημεν τυχεῖν.

4. Δεόμεθα οὖν ὑμῶν, ἄνδρες Ἀθηναῖοι, μετ' εὐνοίας ἀκροάσασθαι τῶν λεγομένων· ἐνθυμηθέντας, ὅτι πάντων ἂν ἡμῖν ἀλογώτατον εἴη συμβεβηκός, εἰ Θηβαῖος μὲν τοῖς ἅπαντα τὸν χρόνον δυσμενῶς πρὸς τὴν πόλιν ὑμῶν διακειμένοις, αἴτιαι γεγέννησθε τῆς ἐλευθερίας, ἡμεῖς δὲ μὴδ' ἰκτεῦντες ὑμᾶς, τῶν αὐτῶν τοῖς ἐχθίστοις τύχοιμεν.

5. Περὶ μὲν οὖν τῶν γεγεννημένων, οὐκ αἶδ' ὅτι δεῖ μακρολογεῖν· τίς γὰρ οὐκ οἶδεν, ὅτι καὶ τὴν χώραν ἡμῶν κατασπεννέμηνται, καὶ τὴν πόλιν κατεσκάψασιν; αἱ δὲ λέγοντες ἐλπίζουσιν ἐξαπατήσεν, περὶ τούτων ὑμᾶς πειρασόμεθα διδάσκειν.

6. Ἐνιοὶ τε μὲν γὰρ τολμῶσι λέγειν, ὡς διὰ τοῦτο πρὸς ἡμᾶς οὕτω προσηνέχθησαν, ὅτι συντελεῖν αὐτοῖς οὐκ ἐθέλομεν· ὑμεῖς δ' ἐνθυμεῖσθε, πρῶτον μὲν, εἰ δίκαιόν ἐστιν, ὑπὲρ τηλικούτων ἐγκλη-

5. ὑμῶν e Wolfii mutatione, quam Bav. confirmat; vet. perperam ἡμῶν. 5. ἄνδρες. Bav. ὦ ἄνδρες. 9. 10. αἴτιοι γεγέννησθε τῆς ἐλευθερίας. Vid. Orat. ad Philipp., p. 130, v. 3 seq. 11. τοῖς in Brubach. deest. 17. Ἐνιοὶ τε vet. et Steph.; Wolf. e coniectura ἐνίοτε, quod Auger. retinuit. At quamvis vulgata offendit, tamen ἐνίοτε non minus durum est. 18. συντελεῖν: tributa pendere. 20. τηλικούτων sensu diminutivo.

(4.) Oramus igitur vos, ut supplices nos et amicos vestros benevole audiat; reputantes, etiam Thebanos inimicos vestros in libertatem a vobis restitutos esse. (5.) Quid factum sit, non ignoratis; urbem nostram everterunt agrumque diviserunt; de causis tantum, quas illi interfecerunt, praemonendi estis. (6.) *Confirmatio*. Tributa pendere re-

μάτων οὕτως ἀνόμους καὶ δεινὰς ποιῆσθαι τὰς τιμωρίας· ἔπειτ', εἰ προσήκειν ὑμῶν δοκῆϊ, μὴ πεισθεῖσαν τὴν Πλαταιέων πόλιν, ἀλλὰ βιασθεῖσαν Ὀηβαίους συντελεῖν; Ἐγὼ μὲν γὰρ οὐδένας ἡγοῦμαι τολμηροτέρους εἶναι τούτων, οἵτινες τὰς μὲν ἰδίας ἡμῶν ἐκάστων πόλεις ἀφανίζουσι, τῆς δὲ σφτεράς κυτῶν πολιτείας οὐδὲν δομένουσιν κοιναγεῖν ἀναγκάζουσι. Πρὸς δὲ τούτοις οὐδ' ὁμολογούμενα φαίνονται διαπραττόμενοι πρὸς τε τοὺς ἄλλους, καὶ πρὸς ἡμᾶς· ἐχρῆν γὰρ αὐτούς, ἐπειδὴ πέφθειν ἡμῶν τὴν πόλιν, οὐχ οἷοί τ' ἦσαν, ὥσπερ τοὺς Θεσπίας καὶ τοὺς Ταναγραίους, συντελεῖν μόνον εἰς τὰς Θήβας ἀναγκάζειν· οὐδὲν γὰρ ἂν τῶν ἀνηκέστων κακῶν ἡμεν πεπονθότες. Νῦν δὲ φανεροὶ γεγόνασιν, οὐ τοῦτο διαπραξασθαι βουλευθέντες, ἀλλὰ τῆς χώρας ἡμῶν ἐπιθυμήσαντες. Θαυμάζω δὲ πρὸς τί τῶν γεγενημένων ἀφορῶντες, καὶ πῶς πρότερον τὸ δίκαιον κρίνοντες, ταῦτα φήσουσι προστάττειν ἡμῖν· εἰ μὴ γὰρ τὰ πάτρια σκοποῦσιν, οὐ τῶν ἄλλων αὐτοῖς ἐρκτέον, ἀλλὰ πολὺ μᾶλλον Ὀρχομενίοις φόρον οἰστέον. Οὕτω γὰρ εἶχε τὸ παλαιόν. Εἰ δὲ τὰς συνθήκας ἀξιοῦσιν εἶναι κυρίας, ὅπερ ἐστὶ δίκαιον, πῶς οὐχ ὁμολογήσουσιν ἀδικεῖν, καὶ παραβαίνειν κυτᾶς; ὁμοίως γὰρ τὰς τε μικρὰς τῶν πόλεων καὶ τὰς μεγάλας αὐτονόμους εἶναι κελεύουσιν.

6. πόλεις h. l. pro πολιτείας. Wolf.: „omnem auctoritatem nobis eripiunt, quasi nullas ipsi respublicas habere mus.“ 8. οὐδ' ὁμολογούμενα φαίνονται. Bav. οὐδ' ὁμολογοῦσιν α' φαίνονται, quod eodem redit. 21. Οὕτω γὰρ εἶχε τὸ παλαιόν. Vid. Diod. Sic. XV, c. 79, edit. Wessel. 24. 25. ὁμοίως γὰρ — κελεύουσιν. In formula

cusasse nobis obiciunt; at persuasione eo aut vi adigendi eramus, non servitute opprimendi, quum foedera quemvis sui iuris esse iubeant. Hinc agrum potius nostrum quam tribu-

7. Οἶμαι δὲ περὶ μὲν τούτων οὐ τολμήσεν αὐτοὺς ἀναισχυτεῖν, ἐπ' ἐκεῖνον δὲ τρέψεσθαι τὸν λόγον, ὡς μετὰ Λακεδαιμονίων ἐπολεμοῦμεν, καὶ πάσῃ τῇ συμμαχίᾳ, διαφθείραντες ἡμᾶς, τὰ συμφέροντα πεποιήκασιν.

8. Ἐγὼ δ' ἡγοῦμαι μὲν χρῆναι μηδεμίαν μὴτ' αἰτίαν, μὴτε κατηγορίαν, μείζω δύνασθαι τῶν ὀρκῶν καὶ συνθηκῶν. Οὐ μὲν ἀλλ' εἰ δεῖ τινὰς κικῶς παθεῖν διὰ τὴν Λακεδαιμονίων συμμαχίαν, οὐκ ἂν Πλαταιεῖς ἐξ ἀπάντων τῶν Ἑλλήνων προεκρίθησαν δικαίως· οὐ γὰρ ἐκόντες, ἀλλ' ἀναγκασθέντες αὐτοῖς ἐδουλεύομεν. Τίς γὰρ ἂν πιστεύσειεν, εἰς τοῦθ' ἡμᾶς ἀνοίας ἐλθεῖν, ὥστε περὶ πλείονος ποιεῖσθαι τοὺς ἐξανδραποδισαμένους ἡμῶν τὴν πόλιν μᾶλλον, ἢ τοὺς τῆς πόλεως τῆς αὐτῶν μεταδόντας; ἀλλὰ γάρ, οἶμαι, χαλεπὸν ἦν νεωτερίζειν, αὐτοὺς μὲν μικρὰν πόλιν οἰκοῦντας, ἐκείνων δέ, οὕτω μεγάλην δύναμιν κερκτημένων· ἔτι δὲ πρὸς τούτοις ἐφ'

pacis Antalcidicae, quam servavit Xenoph. Hell. V, 1, 28. edit. Mor., p. 240: (Ἀρταξέρξης νομίζει δίκαιον) τὰς ἀλλὰς Ἑλληνίδας πόλεις καὶ μικρὰς καὶ μεγάλας αὐτοῖς μους ἀφείναι etc. 1. 2. περὶ μὲν — ἀναισχυτεῖν: *impudentes fore, ut haec negent.* 3. μετὰ Λακεδαιμονίων ἐπολεμοῦμεν, i. e. συνέμαχοῦμεν Λακεδαιμονίοις. Wolf. 3 — 5. καὶ πάσῃ τῇ συμμαχίᾳ etc., i. e. καὶ διαφθαρμένων ἡμῶν ὑπὸ σφῶν, πάσῃ τῇ συμμαχίᾳ τὰ συμφέροντα πεποιήκασιν. 11. αὐτοῖς Wolf. et reliqui; Bav. et vett. τοῖς αὐτοῖς. 15. τοὺς τῆς πόλεως τῆς αὐτῶν μεταδόντας. Vid. Panath., p. 424, v. 8.

tum concupivisse eos, apparet. (7.) Verum quidem est, quod illi perhibent, a Lacedaemoniorum partibus nos fletisse; (8.) ut hoc inviti fecimus utque alii Graecorum coacti. Cavendum est igitur, ne talis Thebanorum insolentia

μοστού καθεστῶτες, καὶ Φρουρὰς ἐνούσης, καὶ τη-
λικούτου στρατεύματος ὄντος Θεσπιάσιν, ὅφ' ὧν
οὐ μόνον σὺ ἀν' ἑλαττον ἢ ὑπὸ Θηβαίων διεφθάρη-
μεν, ἀλλὰ καὶ δικαιότερον· τούτοις μὲν γὰρ εἰρήνης
οὔσης, οὐ προσῆκε μνησικακεῖν περὶ τῶν τότε γενο-
μένων, ἐκεῖνοι δ' ἐν τῷ πολέμῳ προδοθέντες, εἰ-
κότως ἀν' παρ' ἡμῶν τὴν μεγίστην δίκην ἐλάμβανον.
Ἡγοῦμαι δ' ὑμᾶς οὐδὲ τοῦτο ἀγνοεῖν, ὅτι πολλοὶ καὶ
τῶν ἄλλων Ἑλλήνων, τοῖς μὲν σώμασι μετ' ἐκείνων
ἀκολουθεῖν ἠναγκάζοντο, ταῖς δ' εὐνοίας μεθ' ὑμῶν
ἔσαν. Οὐς τίνα χρὴ προσδοκῶν γνώμην ἔξειν, ἀν'
ἀκούσωσιν, ὅτι Θηβαῖοι τὸν δῆμον τῶν Ἀθηναίων
πεπτεῖκασιν, ὡς οὐδενός ἐστι Φειστέον τῶν ὑπὸ Λα-
κεδαιμονίοις γενομένων; ὁ γὰρ τούτων λόγος οὐδὲν
ἀλλ' ἢ τοῦτο φανήσεται δυνάμενος· οὐδὲ γὰρ ἰδίαν
κατηγορίαν ποιούμενοι κατὰ τῆς ἡμετέρας πόλεως,
ἀπολωλέκασιν αὐτήν, ἀλλ' ἦν ὁμοίως καὶ κατ' ἐκεί-
νων ἔχουσιν εἰπεῖν. Ὅτι περ ὧν βουλευέσθαι χρὴ,
καὶ σκοπεῖν, ὅπως μὴ τοὺς πρότερον μισοῦντας τὴν
ἀρχὴν τὴν Λακεδαιμονίων, ἢ τούτων ὕβρις διαλλά-
ξῃ, καὶ ποιήσῃ τὴν ἐκείνων συμμαχίαν αὐτῶν νομί-
ζειν σωτηρίαν εἶναι.

9. Ἐνθυμεῖσθε δέ, ὅτι τὸν πόλεμον ἀνείλε-

1. καθεστῶτες; scilicet ἐν τῇ πόλει ἡμῶν. 2. Θεσπιάσιν
adverb. in loco, ut Θήβητι, Ὀλυμπιάσιν etc. Wolf.
6. προδοθέντες; relicti, deserti a nobis. 10. ὑμῶν
Wolf. e coniectura et sequentes; Bav. et vett. male ἡμῶν.
17. ἦν refer ad κατηγορίαν, sicut ἐκείνων ad τῶν ἄλλων
Ἑλλήνων. Auger.

multos Graecos, qui antea Lacedaemoniorum imperium ode-
runt, in horum societate salutem quaerere cogat. (9.) Co-
gitare porro, vos proximum bellum suscepisse eorum causa,

εθε τον υπογυνώτατον, οὐχ ὑπὲρ τῆς ἡμετέρας, οὐδ' ὑπὲρ τῆς τῶν συμμάχων ἐλευθερίας, (ἅπανσι γὰρ ὑπῆρχεν ὑμῖν,) ἀλλ' ὑπὲρ τῶν παρὰ τοὺς ὄρκους καὶ τὰς συνθήκας τῆς αὐτονομίας ἀποστερουμένων. Ὁ δὲ καὶ πάντων σχετλιώτατον, εἰ τὰς πόλεις, ἃς οὐκ οἶσθε δεῖν Λακεδαιμονίοις δουλεύειν, ταύτας περιέψεσθε νῦν ὑπὸ Θεβαίων ἀπολλυμένας· οἱ τοσοῦτου δέουσι μιμεῖσθαι τὴν πραότητα τὴν ἡμετέραν, ὥςθ' ὃ δοκεῖ πάντων δευότατον εἶναι, δοριζώτους γενέσθαι, τοῦτο κρεῖττον ἢν ἡμῖν παθεῖν ὑπὸ ταύτης τῆς πόλεως, ἢ τούτων τυχεῖν ὁμόρους ὄντας· οἱ μὲν γὰρ ὑφ' ὑμῶν κατὰ κράτος αἰχμαλωτίζονται, ἐκθύς μὲν ἀρμοστοῦ καὶ δουλείας ἀπηλλάγησαν, νῦν δὲ τοῦ συνεδρίου καὶ τῆς ἐλευθερίας μετέχουσιν· οἱ δὲ τούτων πλῆσιόν οἰκοῦντες, οἱ μὲν οὐδὲν ἤττον τῶν ἀργυρωνήτων δουλεύουσιν, τοὺς δ' οὐ πρότερον παύσονται κακῶς ποιοῦντες, πρὶν ἂν οὕτως ὥςπερ ἡμᾶς, διαθῶσι. Καὶ Λακεδαιμονίων μὲν κατηγοροῦσιν, ὅτι τὴν Καδμείαν κατέλαβον, καὶ Φρουραῖς εἰς τὰς πόλεις καθιστᾶσιν, αὐτοὶ δ' οὐ Φύλακας εἰς-

1. ὑπογυνώτατον *veit. praeter Bas. 1, quae vitiose habet ὑπογυνώτατον; Wolf. cum sequentibus ὑπογυνώτατον.*
 1 — 3. ἡμετέρας — ὑμῖν *Wolf. e coniect., quam sequentes cum illo receperunt quamque Bav. firmat; attamen Wolf. ipse de vera lectione dubius est. Veit. ἡμετέρας — ἡμῖν.*
 11. 12. τυχεῖν ὁμόρους ὄντας *Wolf. explicat per ὁμόρους εἶναι, offert tamen, pro ὁμόρους ὄντας, ὁμερόντων, quod Auger. recepit.*

quibus contra iusiurandum et foedus libertas erepta erat. Quodsi iniquum putatis, alias civitates Lacedaemoniis servire, a Thebanis nos everti ne patiamini; qui dum Lacedaemonios ob Cadmeam occupatam accusant, ipsi aliorum moenia lubruunt, alios funditus perdupt, ac tanta sunt impudentia et improbitate, ut, suae salutis curam ab omnibus

πέμποντες, ἀλλὰ τῶν μὲν τὰ τεῖχη κητχσνάπτοντες, τοὺς δὲ ἄρδην ἀπολλύντες, οὐδὲν οἶονται δεινὸν παιεῖν, ἀλλ' εἰς τοῦτο ἀναισχυντίας καὶ πονηρίας ἐληλύθασιν, ὥστε τῆς μὲν αὐτῶν σωτηρίας τοὺς συμμαχοὺς ἅπαντας ἀξιοῦσιν ἐπιμελεῖσθαι, τῆς δὲ τῶν ἄλλων δουλείας αὐτοὺς κυρίας καθιστᾷσι. Καίτοι τίς οὐκ ἂν μισήσειε τὴν τούτων πλεονεξίαν, οἱ τῶν μὲν ἀσθενεστέρων ἄρχειν ζητοῦσι, τοῖς δὲ κρείττοσιν ἴσον ἔχειν οἶονται δεῖν, καὶ τῇ μὲν ὑμετέρᾳ πόλει τῆς γῆς τῆς ὑπ' Ὀρωπίων δεδομένης Φθονοῦσιν, αὐτοὶ δὲ βιά τὴν ἀλλοτρίαν χώραν κατανέμονται.

10. Καὶ πρὸς τοῖς ἄλλοις κακοῖς λέγουσιν, ὡς ὑπὲρ τοῦ κοινοῦ τῶν συμμαχῶν ταῦτ' ἔπραξαν. Καίτοι χρῆν αὐτούς, ὄντος ἐνθάδε συνεδρίου, καὶ τῆς ὑμετέρας πόλεως ἄμεινον βουλευέσθαι δυναμένης ἢ τῆς Θηβαίων, οὐχ ὑπὲρ τῶν πεπραγμένων ἤκειν ἀπολογησομένους, ἀλλὰ πρὶν ποιῆσαι τι τούτων, εἰδεῖν ὡς ὑμᾶς βουλευσομένους. Νῦν δέ, τὰς μὲν οὐσίας τὰς ἡμετέρας ἰδίᾳ διηρπάκασι, τῆς δὲ διαβολῆς ἅπασι τοῖς συμμαχοῖς ἤκουσι μεταδώσοντες· ἢν ὑμεῖς, ἢν σωφρονῆτε, φυλάξεσθε· πολὺ γὰρ κἄλλιον τούτους ἀναγκάσαι μιμήσασθαι τὴν ἐσιότῃα

9. ἴσον. Bav. οὐκ ἴσον. 9. ὑμετέρα Wolf. e coniectura, quam reliqui approbaverunt et Bav. firmat; vett. ἡμετέρα. 10. Ὀρωπίων. Wolf. Ὀρωπίων. 15. χρῆν. Bav. ἐχρῆν.

haberi sociis postulantes, ipsi alios servitute opprimendi potestatem sibi arrogent. (10.) Iam praeter alias improbitates se ob commune sociorum commodum haec fecisse dicunt, non cogitantes, haec deliberanda prius fuisse cum sociis quam excusanda. Opes nostras privatim diripuerunt, crimen omnibus commune esse volunt, quod propter ius-

τὴν ὑμετέραν, ἢ τῆς τούτων παρανομίας αὐτοὺς πει-
σθῆναι μετασχεῖν, οἱ μὴδὲν τῶν αὐτῶν τοῖς ἄλλοις
γινώσκουσιν. Οἶμαι γὰρ ἅπασιν Φανερόν εἶναι, ὅτι
προσέκει τούτῳ εὖ Φρονούντας, ἐν μὲν τῷ πολέμῳ
σκοπεῖν, ὅπως ἐκ παντὸς τρόπου πλεον εἴησι τῶν
ἐχθρῶν, ἐπεὶ δ' ἂν δὲ εἰρήνη γένηται, μὴδὲν περὶ
πλείονος ποιεῖσθαι τῶν ἔρκων καὶ τῶν συνθηκῶν.
Οὗτοι δὲ τότε μὲν ἐν ἀπάσαις ταῖς πρεσβείαις,
ὑπὲρ τῆς ἐλευθερίας καὶ τῆς αὐτονομίας ἐποιούντο
τοὺς λόγους· ἐπειδὴ δὲ νομίζουσιν αὐτοῖς ἄδεια
εἶναι ποιεῖν ὅτι ἂν βουληθῶσιν, ἀπάντων τῶν
ἄλλων ἀμελήσαντες, ὑπὲρ τῶν ἰδίων κερδῶν καὶ
τῆς αὐτῶν βίας λέγειν τελευτᾶσι, καὶ Φασί, τὸ Θη-
βαίους ἔχειν τὴν ὑμετέραν, τοῦτο συμφέρον εἶναι
τοῖς συμμάχοις· κακῶς εἰδότες, ὥς οὐδ' αὐτοῖς τοῖς
παρὰ τὸ δίκαιον πλεονεκτοῦσιν, οὐδὲν πρόποτε συν-
ήνεγκεν, ἀλλὰ πολλοὶ τῆς ἀλλοτρίας ἀδίκως ἐπι-
θυμήσαντες, περὶ τῆς ἐμυτῶν εἰς τοὺς μεγίστους
κινδύνους δικίως κατέστησαν.

11. Ἄλλὰ μὴν οὐδ' ἐκαῖνό γε ἔξουσι λέγειν,
ὥς αὐτοὶ μὲν μεθ' ὧν ἂν γένωνται, πιστοὶ διατε-
λοῦσιν ὄντες, ἡμᾶς δὲ ἄξιον φοβεῖσθαι, μὴ κομισά-
μενοι τὴν χώραν, πρὸς Λακεδαιμονίους ἀποστῶμεν·
εὐρήσετε γὰρ ἡμᾶς μὲν δις ἐκπεπολιορκημένους,

1. αὐτοὺς. Bav. αὐτοὺς ὑμᾶς.

17. πολλοὶ τῆς. Med.

et Ald. πολλοὶ δὴ τῆς.

24. δις ἐκπεπολιορκημένους.

Vid. Thucyd. II, 71 — 78, et III, 52.

iurandum ac foedera minime in vos recipietis. In omni-
bus istis legationibus nil nisi libertatem et foedera iactabant;
postquam autem sibi licere putant facere, quidquid libuerit,
lucra privata ac violentiam defendere audent, quasi e re
sociorum sit, quod fecerint. (11.) Neque illud quidem
dicere poterunt, metuedum esse, ne, recuperata regione

ὑπὲρ τῆς Φιλίας τῆς ὑμετέρας, τούτους δὲ 'πολλάκις εἰς ταυτηνί τὴν πόλιν ἐξημαρτηκότας.

12. Καὶ τὰς μὲν παλαιὰς προδοσίας, πολὺ ἂν ἔργον εἴη λέγειν· γενομένου δὲ τοῦ Κορινθιακοῦ πολέμου διὰ τὴν ὕβριν τῶν τούτων, καὶ Λακεδαιμονίων μὲν ἐπ' αὐτοὺς στρατευσάτων, δι' ὑμᾶς δὲ σωθέντες, αὐχ' ὅπως τούτων χάριν ἀπέδοσαν, ἀλλ' ἐπεὶ διελύσασθε τὸν πόλεμον, ἀπολαπόντες ὑμᾶς, εἰς τὴν Λακεδαιμονίων συμμαχίαν εἰσῆλθον. Καὶ Χῖοι μὲν καὶ Μιτυληναῖοι καὶ Βυζάντιοι συμπαρέμειναν, οὐκοι δὲ τηλικαύτην πόλιν οἰκοῦντες, οὐδὲ κοινούς σφᾶς αὐτοὺς παρασχεῖν ἐτέλμησαν· ἀλλ' εἰς τοῦτο ἀνανδρίας καὶ πονηρίας καὶ ἀφροσύνης ἦλθον, ὥστε ὤμοσαν, ἥ μὴν ἀκολουθήσει μετ' ἐκείνων ἐφ' ὑμᾶς τοὺς διασώσαντας τὴν πόλιν αὐτῶν· ὑπὲρ ὧν δόντες τοῖς θεοῖς δίκας, τῆς Καδμείας καταλειφθείσης, ἤκαγκάσθησαν ἐνθαῦδε καταφυγεῖν· ὅθεν καὶ μάλιστα ἐπεδείξαντο τὴν αὐτῶν ἀπιστίαν· σωθέντες γὰρ πάλιν διὰ τῆς ὑμετέρας δυνάμεως, καὶ κατελθόντες εἰς τὴν αὐτῶν, οὐδένα χρόνον ἐμέμειναν, ἀλλ' εὐθύς εἰς Λακεδαίμονα πρέσβεις ἀπέστειλαν, ἑτοιμοὶ δουλεύειν ὄντες, καὶ μηδὲν κινεῖν τῶν πρέτερον πρὸς αὐτοὺς ὡμολογημένων. Καὶ τί δεῖ μακρολογεῖν; εἰ γὰρ μὴ προσέταττον ἐκεῖνοι τοὺς φεύγοντας καταδέχεσθαι, καὶ τοὺς αὐτόχειρας ἐξείργειν, οὐδὲν ἂν

5. τὴν τούτων, καὶ Λακεδαιμονίων. Fortasse legendum, in-
verso ordine: τὴν Λακεδαιμονίων καὶ τούτων, iuventis
historia. 6. μὲν a vet. abell. 24. καταδέχεσθαι
Wolf. et Auger., consentiente Bav. et Cod. H.; vet. et

nostra, ad Lacedaemonios desiciamus: (12.) nos enim semper
fideliores vobis fuimus quam Thebani, qui, ut veteres pro-
ducciones omittam, primum in bello Corinthiaco, deinde
Cadmea occupata vestris conservati auxiliis, ad Lacedaemo-
nias transierunt, iureiurando illis pollicentes, se illos con-

ἐκώλυεν αὐτοὺς μετὰ τῶν ἡδικοτήτων ἐφ' ὑμᾶς τοὺς εὐεργέτας στρατεύεσθαι.

13. Καὶ τοιοῦτοι μὲν γεωστί περὶ τὴν πόλιν τίνδε γεγεννημένοι, τὸ δὲ παλαιὸν ἀπάτης τῆς Ἑλλάδος προδότες καταστάντες, αὐτοὶ μὲν ὑπὲρ οὕτως ἐκουσίῳ καὶ μεγάλων ἀδικημάτων συγγνώμης τοχεῖν ἐξιώθησαν· ἡμᾶς δὲ ὑπὲρ ὧν ἠναγκάσθημεν, οὐδεμὶν ἔχειν οἶονται δεῖν, ἀλλὰ τολμῶσιν, ὅντες Θηβαῖον, Λακωνισμόν ἑτέροις ἀνειδίξεν, οὓς πάντες ἴσμεν πλεῖστον χρόνον Λακεδαιμονίοις δεδουλευκίας, καὶ προθυμότερον ὑπὲρ τῆς ἐκείνων ἀρχῆς, ἢ τῆς ἑαυτῶν σωτηρίας πεπολεμηκότας. Πρῶτος γὰρ εἰς Βολῆς ἀπελείψθησαν; τῶν εἰς ταύτην τὴν χώραν γεγεννημένων; ἢ τίνων οὐκ ἐχθροὺς ὑμῖν, καὶ δυσμενέστεροι διετέλεσαν ὄντες; οὐκ ἐν τῷ Δεκελειῷ πολέμῳ πλεόνων αἴτιοι κακῶν ἐγένοντο τῶν ἄλλων τῶν εἰσβαλόντων; οὐ δυστυχησάντων ὑμῶν, μόνι τῶν συμμάχων ἔθεντο τὴν ψῆφον, ὥς χορὴ τὴν τε πόλιν ἐξανδραποδισθῆναι, καὶ τὴν χώραν ἀνεῖναι μηλόβοτον, ὥσπερ τὸ Κρῖσαϊον πεδίον; ὥστ' εἰ Λακεδαιμόνιοι τὴν αὐτὴν ἔσχον γνώμην Θηβαίοις, οὐδὲν ἂν ἐκώλυεν ὑμᾶς τοὺς ἅπασιν τοῖς Ἑλλήσιν αἰτίους

Steph. μὴ καταδίχεσθαι. Verte: nisi Lacedaemonii, (ἐκεῖνοι,) iussissent, Thebanos exules suos recipere.

14. 15. ἢ τίνων — διετέλεσαν ὄντες: „vel quibusnam isti „non inimiciores vobis et malevolentiores perpetuo fuerunt.“ Auger. 17. δυστυχησάντων ὑμῶν. Ad Aegopotamos.

tra vos secuturos esse. (13.) Etsi autem ipsi voluntariis his ac magnis iniuriis veniam a vobis impetrarunt, tamen, quae nos coacti fecimus, haud condonanda putant; ac Studium Laconum isti obiciunt aliis, quos diutissime Lacedaemoniis servivisse et pro illorum imperio promptius quam de propria salute contra vos dimicasse constat. Quod, quaelo,

τῆς σωτηρίας γενομένους, αὐτοὺς ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων ἐξανδραποδισθῆναι, καὶ ταῖς μεγίσταις συμφοραῖς περιπασεῖν. Καίτοι τίνα τηλικαύτην εὐεργεσίαν ἔχοιεν ἂν εἰπεῖν, ἥτις ἱκανὴ γενήσεται διαλύσαι τὴν ἔχθραν, τὴν ἐκ τούτων δικαίως ἂν ὑπάρξασαν πρὸς αὐτούς;

14. Τούτοις μὲν οὖν οὐδεὶς λόγος ὑπολείπεται, τηλικαῦτα τὸ μέγεθος ἐξημαρτηκίσι· τοῖς δὲ συνηγορεῖν βουλομένοις ἐκεῖνος μόνος, ὡς νῦν μὲν ἡ Βοιωτία προπολεμεῖ τῆς ὑμετέρας χώρας, ἣν δὲ διαλύσῃσθε τὴν πρὸς τούτους Φιλίαν, ἀσύμφορα τοῖς συμμάχοις διαπράξεσθε· μεγάλην γὰρ ἔσσεσθαι τὴν ῥοπὴν, εἰ μετὰ Λακεδαιμονίων ἡ τούτων γενήσεται πόλις.

15. Ἐγὼ δ' οὔτε τοῖς συμμάχοις ἡγοῦμαι λυπελεῖν, τοὺς ἀσθενεστέρους τοῖς κρείττεσι δουλεύειν, (οὐδὲ γὰρ τὸν παρελθόντα χρόνον ὑπὲρ ἄλλων τῶν ἢ τούτων ἐπαλεμήσαμεν,) οὔτε Θηβαίους εἰς τοῦτο μανίας ἥξειν, ὥστε ἀπρστάντας τῆς ὑμετέρας συμμαχίας, Λακεδαιμονίοις ἐνδῶτειν τὴν πόλιν· οὐχ ὡς πιστεύων τοῖς τούτων ἡθεσιν, ἀλλ' οἷδ' ὅτι γινώσκουσιν, ὡς δυοῖν θάτερον ἀναγκαῖον αὐτοῖς ἐστίν, ἢ μένοντας ἀποθνήσκειν, καὶ πᾶσχειν οἷά περ ἐποί-

5. ὑπάρξασαν e Wolfii coniectura, quam Auger. recepit; vet. ὑπάρξουσαν. non ὑπάρχουσαν, ut Auger. dicit.

23. ἢ μένοντας ἀποθνήσκειν, scil. a civibus et foeditimis interemptos, quorum iram sibi contraxerunt, et a qua Lacedaemonii illos neque defendent neque defendere volent.

beneficium isti commemorabunt, quod par sit inimicitiis extinguendis, quas iure a vobis subiissent? (14.) Nulla igitur istis excusatione relicta, patroni tamen eorum dicenti Boetiam nunc pro vestra regione propugnare, Lacedaemoniisque magni momenti futurum hoc, si Thebanorum secum coniunxerint civitatem. (15.) Ego vero Thebanorum re-

ησαν, ἢ Φεύγοντας ἀπαρεῖν, καὶ τῶν ἐλπίδων πα-
 ὤν ἀποστερεῖσθαι. Πότερα γὰρ τὰ πρὸς τοὺς πο-
 λίτας αὐτοῖς ἔχει καλῶς, ὧν τοὺς μὲν ἀποκτείναν-
 τες, τοὺς δ' ἐκ τῆς πόλεως ἐκβαλόντες, δηρπάζουσι
 τὰς οὐσίας· ἢ τὰ πρὸς τοὺς ἄλλους Βοιωτοὺς, ὧν
 οὐκ ἄρχειν μόνον ἀδίκως ἐπιχειροῦσιν, ἀλλὰ τῶν
 μὲν τὰ τεῖχη κατεσκάψασι, τῶν δὲ καὶ τὴν χώραν
 ἀπεστεργήκασιν; Ἀλλὰ μὲν οὐδ' ἐπὶ τὴν ὑμετέραν
 πόλιν ἐπαυελθεῖν αὐτοῖς οἷόν τ' ἐστίν, ἢν οὕτω συν-
 εχῶς φανήσονται προδιδόντες, ὥστ' οὐκ ἔστιν ὅπως
 βουλήσονται πρὸς ὑμᾶς, ὑπὲρ τῆς ἀλλοτρίας διενε-
 χθέντες, τὴν αὐτῶν πόλιν οὕτως εἰκὴ καὶ προδήλως
 ἀπεβαλεῖν, ἀλλὰ πολὺ κοσμιώτερον διακείσονται πρὸς
 ἀπάσας τὰς πράξεις, καὶ τοσαύτῳ πλεον ποιήσονται
 θερμοκτεῖαν ὑμῶν, ὅσω περ ἂν μᾶλλον περὶ σφῶν
 αὐτῶν δεδῶσιν. Ἐπεδείξαντο δὲ ὑμῖν, ὡς χρὴ τῇ
 φύσει χρῆσθαι τῇ σφῶν αὐτῶν, ἐξ ὧν ἔπραξαν
 περὶ Ὀρωπίν· ὅτε μὲν γὰρ αὐτοῖς ἐξουσίαν ἤλπισαν
 ἔσεσθαι ποιεῖν ὅτι ἂν βουληθῶσιν, οὐχ ὡς συμ-
 μάχοις ὑμῖν προσηνέχθησαν, ἀλλ' ὥσπερ ἂν εἰς
 τοὺς πολεμιοτάτους ἐξαμαρτεῖν ἐτόλμησαν, ἐπειδὴ
 δ' ἐκσπόνδους αὐτοὺς ἀντὶ τούτων ἐψηφίσασθε ποιῆ-
 σαι, παυσάμενοι τῶν φρονημάτων, ἤλθον εἰς ὑμᾶς,
 ταπεινότερον διατεθέντες, ἢ νῦν ἡμεῖς τυγχάνομεν

14. πλέον e vet. ravocavi; Wolf. e coniectura πλείονα,
 quod sequentes approbaverunt et Bav. firmare videtur.
 πο. ὑμῖν. Bav. ὑμῶν. Verte: νοβία ποη usi sunt tamquam
 sociis. 24. ταπεινότερον διατεθέντες: „humilius dis-
 positi.“ Auger.

secutionem, qua patroni eorum vos terrent, neque ratam fore
 neque sociis obfuturam arbitror, quam res Thebanorum ita
 desperatae sint, ut propter civium discordiam ac finitimo-
 rum inimicitias vestrum potius imperium quam Lacedaemone:

ἔχοντες. Ὡς τε ἦν τινες ὑμᾶς ἐκφοβῶσι τῶν ῥητόρων, λέγοντες, ὥς κίνδυνός ἐστι μὴ μεταβάλλωνται, καὶ γίνωνται μετὰ Λακεδαιμονίων, οὐ χρὴ πιστεύειν· τοιαῦται γὰρ αὐτοὺς ἀνάγκαι κατελήφασιν, ὥς τε πολὺ ἂν θάττον τὴν ὑμετέραν ἀρχὴν, ἢ τὴν Λακεδαιμονίων συμμαχίαν ὑπομείναιεν.

16. Εἰδ' οὖν καὶ τὰναντία μέλλοιεν ἅπαντα πράξειν, οὐδ' οὕτως ἡγοῦμαι προσέκειν ὑμῖν, τῆς Θηβαίων πύλεως πλειὸν ποιήσασθαι λόγον, ἢ τῶν ὀρκῶν, καὶ τῶν συνθηκῶν ἐνθυμουμένους, πρῶτον μὲν, ὥς οὐ τοὺς κινδύνους, ἀλλὰ τὰς ἀδελφίας καὶ τὰς αἰσχύνας φοβεῖσθαι πατριῶν ὑμῖν ἐστίν, ἔπειθ' ὅτι συμβαίνει κρατεῖν ἐν τοῖς πολέμοις οὐ τοὺς βίᾳ τὰς πύλεις καταστρεφόμενους, ἀλλὰ τοὺς ὀσιώτερον καὶ πρότερον τὴν Ἑλλάδα διοικοῦντας.

17. Καὶ ταῦτα ἐπὶ πλείονων μὲν ἂν τις παραδειγμάτων ἔχοι διελεθεῖν. Τὰ δ' οὖν ἐφ' ἡμῶν γινόμενα, τίς οὐκ οἶδεν, ὅτι καὶ Λακεδαιμόνιοι τὴν δύναμιν τῆς ὑμετέρας, ἀνυπόστατον δοκοῦσαν εἶναι, κατέλυσαν, μικρὰς μὲν ἀφορμὰς εἰς τὸν πόλεμον τὸν κατὰ θάλατταν τὸ πρῶτον ἔχοντες, διὰ δὲ τὴν δόξαν ταύτην, προσαγόμενοι τοὺς Ἕλληνας. Καὶ πάλιν ὑμεῖς, τὴν ἀρχὴν ἀφείλεσθε τὴν ἐκείνων, ἐξ

1. ὑμᾶς Wolf. e coniectura, quam reliqui probarunt; vett. ἡμᾶς. 2. μεταβάλλωνται. Wolfii maior vitioſo μεταβίλλονται. 3. λόγον. Wolf. mendose λόγων.

miorum societatem inire cogantur, sicuti iam alia occasione satis declararunt. (16.) Verum transeant ad Lacedaemonios: vos decet, foedera ac pacem pluris facere quam Thebanorum, ac, more maiorum, probra magis quam pericula timere, praesertim quum victoria iustitiae defensores sequi soleat, (17.) ut vestrum ac Lacedaemoniorum exemplum satis docuit; vos enim iniustam Lacedaemoniorum dominationem,

ἀτεργίστου. μὲν τῆς πόλεως ἐρμηθέντες, καὶ πρα-
τούσης ἀσθενῶς, τὸ δὲ δίκαιον ἔχοντες σύμμαχον·
καὶ τούτων ὡς οὐ βασιλεὺς αἴτιος ἦν, ὁ τελευταῖος
χρόνος σαφῶς ἐπέδειξεν. Ἐέρξη γὰρ αὐτῷ πρα-
γμάτων γεγεννημένων, καὶ τῶν μὲν ὑμετέρων ἀνελ-
πιστως ἐχόντων, Λακεδαιμονίοις δὲ σχεδὸν ἀπασῶν
τῶν πόλεων δουλευουσῶν, ὅμως τοσοῦτον αὐτῶν πε-
ριεγένεσθε πολεμοῦντες, ὥστε ἐκείνους ἀγαπητῶς
ἰδεῖν τὴν εἰρήνην γενομένην.

18. Μηδεὶς οὖν ὑμῶν ὀρώδειτῳ μετὰ τοῦ δι-
καίου ποιούμενος τοὺς κινδύνους, μηδ' οἰέσθω συμ-
μάχων ἀπορήσειν, ἐὰν τοῖς ἀδικουμένοις ἐθέλησῃ
τις βοηθεῖν, ἀλλὰ μὴ Θηβαίοις μόνοις· οἷς νῦν τὰ-
ναντία ψηφισάμενοι, πολλοὺς ἐπιθυμεῖν ποιήσετε τῆς
ὑμετέρας Φιλίας. Ἦν γὰρ ἐνδείξησθε, ὡς ὁμοίως
ἅπασιν ὑπὲρ τῶν συνθηκῶν παρεσκεύασθε πολεμεῖν,
τίνες εἰς τοῦτο ἀνοίας ἤξουσιν, ὥστε βούλεσθαι με-
τὰ τῶν καταδουλουμένων τὴν Ἑλλάδα εἶναι μᾶλλον,
ἢ μεθ' ὑμῶν τῶν ὑπὲρ τῆς αὐτῶν ἐλευθερίας ἀγω-

4. 5. Ἐέρξη — πραγμάτων γεγεννημένων: nam quum ipse
Xerxi negotium faceretur, intellige scil. ab Agesilao.
Fuit quidem tunc Persarum rex Artaxerxes Mnemon, (ut
Wolf. observat;) sed fieri tamen potest, ut et hunc Xerxem
noster nominet. Bav. et Auger. H. et I. ἔξω γὰρ αὐτοῦ (repe-
to βασιλέως) πραγμάτων γενομένου; qua mutatione ille
quidem de Artaxerxe scrupulus removetur, sed alia difficul-
tas in re ipsa oritur, quae difficilior removetur: nam Ar-
taxerxes ad classem Cnidicam, quamvis non plurimas co-
pias, tamen nonnullas contulit. Vid. Evagor., p. 325, v. 15.
9. τὴν εἰρήνην. Intellige Antalcidae istam. 19. τῆς αὐ-
τῶν. Hag. articulum τῆς omisit.

hi vestram dissolverunt, utrique iustae causae defensione
plures locos allicientes. (18.) Nemo igitur vestrum in
defendendis iniuria affectis pericula reformidet, nec socios
sibi defore arbitretur, ubi ostenderitis, vos paratos esse ad

νισομένων; εἰ δὲ μή, τί λέγοντες, ἦν πάλιν γένηται πόλεμος, ἀξιώσετε προσάχεσθαι τοὺς Ἕλληνας, εἰ τὴν αὐτονομίαν προτείνοντες, ἐκδώσετε παρθεῖν Θηβαίοις ἢν τινὰ ἂν βούλωνται τῶν πόλεων; πῶς δ' οὐχὶ καὶ τάναντία φανήσεσθε πράττοντες ὑμῖν αὐτοῖς, εἰ Θηβαίους μὲν μὴ διακωλύσῃτε παραβαίνοντας τοὺς ὅρκους, καὶ τὰς συνθήκας, πρὸς δὲ Λακεδαιμονίους ὑπὲρ τῶν αὐτῶν τούτων προσποιήσεσθε πολεμεῖν; καὶ τῶν μὲν κτημάτων τῶν ὑμετέρων αὐτῶν ἀπέστητε, βουλόμενοι τὴν συμμαχίαν ὡς μεγίστην ποιῆσαι, τούτους δὲ τὴν ἀλλοτρίαν ~~ποιεῖν~~ ἐλάσσετε, καὶ τοιαῦτα ποιεῖν, ἐξ ὧν ἅπαντες χεῖρους εἶναι νομοῦσιν ὑμᾶς; ὁ δὲ πάντων ἀλογώτατον, εἰ τοῖς μὲν συνεχῶς μετὰ Λακεδαιμονίων γεγεννημένοις, δεδογμένον ὑμῖν ἐστὶ βοηθεῖν, ἦν τι παράσπονδον αὐτοῖς ἐκεῖνοι προστάττωσιν, ἡμᾶς δ', οἱ τὸν μὲν πλεῖστον χρόνον μεθ' ὑμῶν ὄκτες διατετέλεκαμεν, τὸν δὲ τελευταῖον μόνον πόλεμον ὑπὸ Λακεδαιμονίοις ἡναγκάσθημεν γεγενῆσθαι, διὰ ταύτην τὴν πρόφασιν ἀθλιώτατα ὑπάντων ἀνθρώπων περιόψεσθε διακειμένους.

19. Τίνας γὰρ ἂν ἡμῶν εὐροὶ τις δυστυχεστέρους; οἵτινες καὶ πόλεως καὶ χωῖρας καὶ χρημάτων, ἐν μιᾷ στερηθέντες ἡμέρα, πάντων τῶν ἀναγκαιο-

1. εἰ δὲ μή. Repete ἰνδείξεσθε. 6. παραβαίνοντας, i. e. παραβαίνειν. Wolf. 24. τῶν in Bav. deelt.

bella pro defensione foederum suscipienda. Nonne haec ipsa causa est, quare Lacedaemoniis bellum intulistis? Quid socios cogituros spernamini, si idem Thebanis liceret, quod Lacedaemoniis prohiberi estis, praesertim quum Thebani continuo a Lacedaemoniis peterint, nos vero, longissimum tempus vestras partes secuti, omnium mortalium miserrimi sumus? (19.) Urbe et agro omnibusque

τάτων ὁμοίως ἔνδεεῖς ὄντες ἀλῆται καὶ πτωχοὶ καθεστήκαμεν, ἀπορῶντες τοῖ τραπώμεθα. Ἐκπεσόντες γὰρ ἐκ τῆς οἰκείας, ἀθυμοῦντες, καὶ ἀλώμενοι τὴν Ἑλλάδα περιίμεν, πάσας δυσχεραίνοντες τὰς εἰκήσεις· ἦν τε γὰρ δυστυχοῦντας καταλάβωμεν, ἀλγοῦμεν, ἀνεγκαζόμενοι πρὸς τοῖς οἰκείαις κακαῖς, καὶ τῶν ἀλλοτρίων κοινωνεῖν· ἦν τε ὡς εὐπραγοῦντας ἔλθωμεν, ἔτι χαλεπώτερον ἔχομεν, οὐ ταῖς ἐκείνων φθονοῦντες εὐπορίαις, ἀλλὰ μᾶλλον ἐν τοῖς τῶν πέλας ἀγαθοῖς τὰς ἡμετέρας αὐτῶν συμφορὰς καθορῶντες, ἐφ' αἷς ἡμεῖς, αὐδεμίαν ἡμέραν ἀδακρυτὶ διάχομεν, ἀλλὰ πενθοῦντες τὴν πατρίδα, καὶ θρηνοῦντες τὴν μεταβολὴν τὴν γεγενημένην, ἅπαντα τὸν χρόνον διχτελαῶμεν. Τίνα γὰρ οἶσθε ἡμᾶς γνώμην ἔχειν, ὁρῶντας τοὺς γυνεάς ἡμῶν, αὐτῶν ἀναξίως γηροτροφούμενους, καὶ τοὺς παῖδας οὐκ ἐπὶ ταῖς ἐλπίσιν, αἷς ἐποησάμεθα, παιδευομένους, ἀλλὰ πολλοὺς μὲν μικρῶν ἔνεκα συμβολαίων δουλεύοντας, ἄλλους δὲ ἐπὶ θητεῖαν ἰόντας, τοὺς δ'· ὅπως ἕκαστος δύνανται, τὸ καθ' ἡμέραν πορνεζόμενους, ἀπρεπῶς καὶ τοῖς τῶν προγόνων ἔργοις, καὶ ταῖς αὐτῶν ἡλικίαις, καὶ τοῖς φρονήμασι τοῖς ἡμετέροις. Ὁ δὲ πάντων ἐστὶν ἀλγεινότατον· ὅταν τις ἴδη χωριζόμενους ἀπ' ἀλλήλων, μὴ μόνον πολίτας ἀπὸ πολιτῶν,

1. καθεστήκαμεν. Bav. καθίσταμεν. 4. περιίμεν Woff. e coniectura, quam sequentes retinuerunt; Bav. et vet. περιήμεν. 18. μικρῶν ἔνεκα συμβολαίων: ob parvos contractus, seu pro vili mercede, seu parvo pretio a parentibus venditā.

fortunis uno die spoliati, erronei facti nescimus, quo nos convertamus. Parentes indigne modo alii, liberos non ea, qua illos suscepimus, spe educari dolemus. Cives a civibus, uxores a coniugibus, liberi a matribus divulsi sunt, totaque cognatio ob victus communis penuriam dissipata.

ἀλλὰ καὶ γυναῖκας ἀπ' ἀνδρῶν, καὶ τέκνα ἀπὸ μη-
τέρων, καὶ πᾶσαν τὴν συγγένειαν διαλυομένην, ὃ
πολλοῖς τῶν ἡμετέρων πολιτῶν διὰ τὰς ἀπορίας συμ-
βέβηκεν· ὃ γὰρ κοινὸς βίος ἀπολωλώς, ἰδίας ἐλπί-
δας ἑκάστον ἡμῶν ἔχειν πεποίηκεν. Οἶμαι δ' ὑμᾶς
εὐδὲ τὰς ἄλλας αἰσχύνας ἀγνοεῖν, τὰς διὰ πενίαν
καὶ Φυγὴν γινομένας, αἷς ἡμεῖς τῇ μὲν διανοίᾳ χα-
λεπώτερον τῶν ἄλλων κακῶν φέρομεν, τῷ δὲ λόγῳ
παρκαλείπομεν, αἰσχυρόμενοι λίαν ἀκριβῶς τὰς ἡμε-
τέρας αὐτῶν αὐτυχίας ἐξετάζειν.

20. Ὡν ὑμᾶς αὐτοὺς ἀξιοῦμεν ἐνθυμουμένους,
ἐπιμελεῖσθαι τινὰ ποιήσασθαι περὶ ἡμῶν. Καὶ γὰρ
εὐδ' ἀλλότριοι τυγχάνομεν ὑμῖν ὄντες· ἀλλὰ ταῖς
μὲν εὐνοίαις ἅπαντες οἰκεῖοι, τῇ δὲ συγγενείᾳ τὸ
πλῆθος ἡμῶν· διὰ γὰρ τὰς ἐπιγαμίας τὰς δοθεί-
σας, ἐκ πολιτῶν ὑμετέρων γεγόναμεν· ὥστ' οὐχ
οἶόν τ' ὑμῖν ἀμελεῖσαι, περὶ ὧν ἐληλύθαμεν δεησόμε-
νοι. Καὶ γὰρ ἂν ἁπάντων εἴη δεινότατον, εἰ πρό-
τερον μὲν ὑμῖν μετέδοτε τῆς πατρίδος τῆς ὑμετέρας
αὐτῶν, νῦν δὲ μηδὲ τὴν ἡμέτεραν ἀποδοῦναι δοξείεν
ὑμῖν. Ἐπεὶ οὐδ' εἰκὸς ἓνα μὲν ἑκάστον ἐλεεῖσθαι
τῷ παρὰ τὸ δίκαιον δυστυχούντων, ὅλην δὲ πόλιν
οὕτως ἀνόμως διεφθαρμένην, μηδὲ κατὰ μικρὸν οἴ-
κτου δυνηθῆναι τυχεῖν· ἄλλως τε καὶ πρὸς ὑμᾶς

9. παρκαλείπομεν. Βαν. παραλείπωμεν.

19. μετέδοτε

τῆς πατρίδος. Vid. Panath., p. 424, v. 9.

23. κατὰ

μικρὸν: paululum, aliquantulum.

Reliqua paupertatis exillique probra pudibundi praeterimus.
(20.) Consideretis insuper, rogamus, et benevolentia nob-
ri cognatione vobiscum coniunctos esse: plerique enim no-
strum e vestris filiabus progeniti sumus; utque olim pa-
triae vestrae ius dedistis, ita nunc patriam quoque nostram
reddere nobis velitis. Si singuli misericordia digni habean-

καταφυγεῖσαν, οἷς οὐδὲ τὸ πρότερον αἰσχροῦς, οὐδ' ἀκλεῶς ἀπέβη τοὺς ἱκέτας ἐλεῖσασθαι.

21. Ἐλθόντων γὰρ Ἀργείων ὡς τοὺς προγόνους ὑμῶν, καὶ δεηθέντων ἀνελεῖσθαι τοὺς ὑπὸ τῇ Καδμείᾳ τελευτήσαντας, πεισθέντες ὑπ' ἐκείνων, καὶ Θηβαίους ἀναγκάσαντες βουλεύσασθαι νεμιμώτερον, εὐδοκίμησαν, ἀλλὰ καὶ τῇ πόλει δόξαν αἰμίμηστον εἰς ἅπαντα τὸν χρόνον κατέλιπον, ἧς οὐκ ἄξιον προδότης γενέσθαι. Καὶ γὰρ αἰσχρόν, φιλοτιμειῖσθαι μὲν ἐπὶ τοῖς τῶν προγόνων ἔργοις φαίνεσθαι δ' ἐκείνοις τάναντία περὶ τῶν ἱκετῶν πράττοντας.

22. Καίτοι πολὺ περὶ μειζόνων καὶ δικαιοτέρων ἔχομεν τὰς δεήσεις ποιήσόμενοι· οἱ μὲν γὰρ ἐπὶ τὴν αἰλοτρίαν στρατεύοντες, ἱκέτευον ὑμᾶς, ἡμεῖς δὲ τὴν ἡμετέραν αὐτῶν ἀπολωλεκότες· καὶ κείνοι μὲν παρεκάλουν ἐπὶ τὴν τῶν νεκρῶν ἀναίρεσιν, ἡμεῖς δὲ ἐπὶ τὴν τῶν λοιπῶν σωτηρίαν. Ἔστι δ' οὐκ ἴσον κακόν, οὐδ' ὅμοιον, τοὺς τεθνεῶτας ταφῆς εἶργεσθαι, καὶ τοὺς ζῶντας πατρίδος ἀποστρεῖσθαι, καὶ τῶν ἄλλων ἀγαθῶν ἀπάντων· ἀλλὰ τὸ μὲν δεινότερον τοῖς κωλύουσιν, ἢ τοῖς ἀτυχοῦσι, τὸ δὲ μὴ

3. Ἐλθόντων γὰρ Ἀργείων. Vid. Panath., c. 70, p. 456 seqq. — 8-9. αἰμίμηστον εἰς ἅπαντα τὸν χρόνον in Bav. defunt. 18. τῶν λοιπῶν opponitur τῶν νεκρῶν. Veritas igitur: *superstitum*. 21. 22. δεινότερον τοῖς κωλύουσιν, ἢ τοῖς ἀτυχοῦσι: *contumeliosius est*, seu *peius*

tur, quidni tota civitas, contra omnem aequitatem everfa, vestram miserationem commoveat? (21.) Vestri maiores, Argivum ob. negata a Thebanis cadavera, supplicibus optulati, vestrae civitati immortalē gloriam reliquerunt. Facta vero ipsorum sibi laudi ducere et de supplicibus secus statuere, impie est. (22.) Accessit, quod nostrae preces graviores sunt et iustiores Argivorum illis, utpote qui in

δεμίαν ἔχοντα καταφυγὴν, ἀλλ' ἀπολιν γενόμενον, καθ' ἐκάστην τὴν ἡμέραν κακοπαθεῖν, καὶ τοὺς αὐτοῦ περιορᾶν, μὴ δυνάμενον ἐπαρκαῖν, τί δεῖ λέγειν ὅσον τὰς ἄλλας συμφορὰς ὑπερβέβηκεν;

23. Ὅτι περὶ ὧν, ἅπαντας ὑμᾶς ἱκετεύομεν, ἀποδοῦναι τὴν χώραν ἡμῖν καὶ τὴν πόλιν, τοὺς μὲν πρεσβυτέρους ὑπομιμνήσκοντες, ὡς οἰκτρὸν τοὺς τηλικούτους ὀρᾶσθαι δυστυχοῦντας, καὶ τῶν καθ' ἡμέραν ἀποροῦντας, τοὺς δὲ νεωτέρους ἀντιβολουῦντας καὶ δεόμενοι βοηθεῖν τοῖς ἡλικιώταις, καὶ μὴ περιιδεῖν ἔτι πλείω κακὰ τῶν εἰρημένων παθόντας. Ὅφειλετε δὲ μόνοις τῶν Ἑλλήνων τοῦτον τὸν ἔρανον, ἀναστάτοις ἡμῖν γεγεννημένοις ἐπαμῦναι. Καὶ γὰρ τοὺς ἡμετέρους προγόνους Φασίν, ἐκλιπόντων τῶν ὑμετέρων πατέρων ἐν τῷ Περσικῷ πολέμῳ ταύτην τὴν χώραν, μόνοις τῶν ἔξω Πελοποννήσου κοινωνοὺς ἐκείνοις, τῶν κινδύνων γενομένους, συνασῶσαι τὴν πόλιν αὐτοῖς· ὥστε δικαίως ἂν τὴν αὐ-

est *ils*, *qui prohibent*, (*cadavera sepeliri*,) *quoniam* *his*, *qui prohibentur*. Ἀτυχοῦσι. *enim* *idem* *est* *ac* *μη* *τυγχάνουσι*, (*scil.* *τῆς* *ταφῆς*.) 9. 10. ἀντιβολουῦντες (*supplicantes*) καὶ δεόμενοι *Wolf.* *et* *assecrae*, *nec* *non* *Bav.*; *vett.* ἀντιβολουῦντας καὶ δεομένους, *quod* *Wolf.* *quidem* *in* *Annot.* *construere* *tentat*, *sed* *quod* *ideo* *ferri* *non* *potest*, *quod* *oppositio* *inter* *ὑπαμιμνήσκοντες* *et* *ἀντιβολουῦντες*, *πρεσβυτέρους* *et* *νεωτέρους* *tali* *modo* *una* *cum* *sensu* *periret*. 12. μόνοις, *scil.* *ἡμῖν*. 16. 17. μόνοις τῶν ἔξω Πελοποννήσου κοινωνοὺς — γενομένους. *Vid.* *Paneg.*, *p.* *80*, *v.* *12* *seqq.*, *et* *Panath.*, *p.* *423*, *v.* *15*.

alienam *ditionem* *impetum* *fecerant*, *nos* *de* *patria* *recipienda* *supplicamus*; *illi* *cadaverum*, *nos* *superstitum* *restitutionem* *petimus*, *maximis* *malis* *oppressorum*. (23.) *Restituantis* *igitur* *nobis* *urbem* *et* *agrum*, *gratiamque* *referatis* *his*, *qui* *soli* *Graecorum* *Persica* *bello* *maioribus* *vestris* *pa-*

τὴν εὐεργεσίαν ἀπολάβοιμεν, ἥνπερ αὐτοὶ τυγχάνομεν εἰς ὑμᾶς ὑπάρξαντες.

24. Εἶδ' οὖν καὶ μηδὲν ὑμῖν τῶν σωμάτων τῶν ἡμετέρων δέδοκται φροντίζειν, ἀλλὰ τὴν γε χώραν, οὗ πρὸς ὑμῶν ἐστὶν ἀνασχέσθαι πεποροθήμενην, ἐν ἣ μεγίστα σημεῖα τῆς ἀρετῆς τῆς ὑμετέρας καὶ τῶν ἄλλων τῶν συναγωνισαμένων καταλέλειπται· τὰ μὲν γὰρ ἄλλα τρόποιαι πόλει πρὸς πᾶν γέγονεν, ἐκεῖνα δ' ὑπὲρ ἀπάσης τῆς Ἑλλάδος, πρὸς ὅλην τὴν ἐκ τῆς Ἀσίας δύναμιν ἐστηκεν· ἡ Θηβαῖοι μὲν εἰκότως ἐφανίζουσι· τὰ γὰρ μνημεῖα τῶν τότε γενομένων, αἰσχυνὴ τούτοις ἐστίν, ὑμῖν δὲ προσήκει διασώζειν· ἐξ ἐκείνων γὰρ τῶν ἔργων ἡγεμόνες κατέστητε τῶν Ἑλλήνων. Ἄξιον δὲ καὶ τῶν θεῶν καὶ τῶν ἡρώων μνησθῆναι τῶν ἐκείνων τὸν τόπον κατεχόντων, καὶ μὴ περιορᾶν τὰς τιμὰς αὐτῶν καταλυομένας, οἷς ὑμεῖς καλλιερησάμενοι, τοιαῦτον ὑπέσθητε κίνδυνον, ὅς καὶ τούτους καὶ τοὺς ἄλλους ἐπάντας Ἕλληνας ἠλευθέρωσε. Χρὴ δὲ καὶ τῶν προγόνων ποιήσασθαι τινα πρόνοιαν, καὶ μὴ παραμελῆσαι μηδὲ τῆς περὶ ἐκείνους εὐσεβείας, ἐνθυμουμένους ὅπως ἂν διατεθεῖεν, (εἰ τις ἄρα τοῖς ἐκεί

12. αἰσχυνὴ τούτοις ἐστίν. Vid. Panath., p. 423, v. 14.

14. 15. καὶ τῶν θεῶν καὶ τῶν ἡρώων. Ita omnes et Bav.; in Wolf. autem et Hagan. verba: καὶ τῶν θεῶν, omissa sunt. Conf. Panath., p. 423, v. 11.

triae conservatae adiutores fuimus; (24.) et nisi nostrum, regionis tamen nostrae curam geratis, in qua splendidissima virtutis vestrae monumenta relicta sunt, quaeque Thebani, tamquam contumeliae suae documenta, certissime delebunt. Recordemini heroum illius regionis, quibus faventibus et Thebanas ipsos et reliquos Graecoa in libertatem vindicatis. Cogitate, quibus essent animis maiores vestri, si ani-

Φρόνησίς ἐστι περὶ τῶν ἐνθάδε γιγνομένων,) εἰ κυρίων ὄντων ὑμῶν αἰσθοντο, τοὺς μὲν δουλεύειν τοῖς Βαρβάροις ἀξιώσαντας, δεσπότας τῶν ἄλλων Ἑλλήνων καθισταμένους, ἡμᾶς δέ, τοὺς ὑπὲρ τῆς ἐλευθερίας συναγωνισαμένους, μόνους τῶν Ἑλλήνων ἀναστάτους γεγενημένους· καὶ τοὺς μὲν τῶν κινδυνεύσάντων τάφους, μὴ τυγχάνοντας τῶν νομιζομένων, σπάνει τῶν ποιησόντων, Θηβαίους δὲ τοὺς τάναντία διαπραξαμένους, κρατοῦντας τῆς χώρας ἐκείνης. Ἐνθυμεῖσθε δ', ὅτι καὶ Λακεδαιμονίων μεγίστην ἐποιεῖσθε κατηγορίαν, ὅτι Θηβαίοις χαριζόμενοι, τοῖς τῶν Ἑλλήνων προδόταις, ὑμᾶς τοὺς εὐεργέτας διέφθειραν. Μὴ τοίνυν ἐάσητε ταύτην τὴν βλασφημίαν περὶ τὴν ὑμετέραν γενέσθαι πόλιν, μηδὲ τὴν ὕβριν τὴν τούτων, ἀντὶ τῆς παρουσίας ἔλυσθε δόξης.

25. Πολλῶν δὲ ἐνόντων εἰπεῖν, ἐξ ὧν ἂν τις ὑμᾶς ἐπαγάγοιτο μᾶλλον Φροντίσαι τῆς ἡμετέρας σωτηρίας, οὐ δύναμαι βραχεῖ λόγῳ πάντα περιλαβεῖν, ἀλλ' αὐτοὺς ὑμᾶς χρὴ καὶ τὰ παραλελειμμένα συνιδόντας, καὶ μνησθέντας, μάλιστα μὲν τῶν

2. ὄντων e Bav. recepi, uti et Wolf. in annotatt. coniecit, quamquam in textum ὑπαρχόντων recepit, unde in reliquas editiones fluxit; vet. εἰ κυρίων ὑμῶν, sine ὄντων. Ceterum verte: *vobis dominantibus.* 2. δουλεύειν.

Vid. Paneg., p. 80, v. 16. 7. μὴ τυγχάνοντας τῶν νομιζομένων: non honorari infertis consuetis.

proadverterent, eos, qui Barbaris servire maluerint. Graecorum dominos factos, nos, qui pro tuenda libertate strenuam operam navavimus, solos a Graecis oppressos esse. (25.) Mitto reliqua vobisque ipsis deliberanda relinquo, quum brevi hac oratione comprehendi vix queant. Iuristammi ac foedatum benevolentiaeque nostrae et Thebano-

ὁρκῶν καὶ τῶν συνθηκῶν, ἔπειτα δὲ καὶ τῆς ἡμε-
τέρας εὐνοίας καὶ τῆς τούτων ἐχθρῆς ψηφισαμένη
τὰ δίκαια περὶ ἡμῶν.

sum perfidiae memores, ita de nobis statueret vos oblecta-
mus, ut ius et aequum possident.

XV.

ΙΣΟΚΡΑΤΟΥΣ
ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΑΝΤΙΔΟΣΕΩΣ
ΛΟΓΟΣ.

Εἰ μὲν ὅμοιος ἦν ὁ λόγος, ὁ μέλλων ἀναγνωσθήσεσθαι, τοῖς πρὸς τοὺς ἀγῶνας, ἢ πρὸς τὰς ἐπιδείξεις γεγραμμένοις, οὐδὲν ἂν ἔδει προδιαλεχθῆναι περὶ αὐτοῦ· νῦν δὲ διὰ τὴν καινότητα, καὶ τὴν διαφοράν, ἀναγκαῖον ἐστὶ προειπεῖν τὰς αἰτίας, δι' ἃς οὕτως ἀνόμοιον αὐτὸν ὄντα τοῖς ἄλλοις γράφειν προειλόμεν· μὴ γὰρ τούτων δηλωθεῖσων, πολλοῖς ἂν ἴσως ἄτοπος εἶναι δέξαιεν.

2. Ἐγὼ γὰρ εἰδώς, ἐνίους τῶν σοφιστῶν βλασφημοῦντας περὶ τῆς ἐμῆς διατριβῆς, καὶ λέγοντας, ὥς ἐστὶ περὶ δικογραφίαν, καὶ παραπλήσιον ποιοῦντας, ὥσπερ ἂν εἴ τις Φειδίαν τὸν τὸ τῆς Ἀθηνᾶς

Verſu 2. ἀγῶνας, ſcil. δικανικούς. 2. πρὸς τὰς ἐπιδείξεις: *ad ostentationem ingenii in conventibus.* 11. ἐστὶ, ſcil. ἐμῇ διατριβῇ.

ARGUMENTUM.

(Cap. 1.) *Exordium.* Nisi oratio haec peculiaris ac novi prorsus generis esset, praefatione non egeret; nunc discrepantiae huius ratio ante omnia mihi reddenda est. (2.) Non ignorabam quidem, nonnullos sophistas studia mea calumniari, forensibus tantum orationibus scribendis

ἔδος ἐργασάμενον, τολμῶν καλεῖν κορόπλαθον, ἢ Ζεύξιδα καὶ Παρράσιον τὴν αὐτὴν ἔχειν τέχνην Φαίη-
τοῖς τὰ πινάκια γράφουσιν, ὅμως οὐδὲ πώποτε τὴν
μικρολογίαν ταύτην ἡμυνάμεν αὐτῶν, ἡγούμενος τὰς
μὲν ἐκείνων Φλυαρίας οὐδεμίαν ἔχειν δύναμιν, αὐ-
τὸς δὲ πᾶσι τοῦτο πεποιημέναι φανερόν, ὅτι προήρη-
μαι καὶ λέγειν καὶ γράφειν, οὐ περὶ τῶν ἰδίων
σύμβολαίων, ἀλλ' ὑπὲρ τηλικούτων τὸ μέγεθος, καὶ
τοιούτων πραγμάτων, ὑπὲρ ὧν οὐδεὶς ἂν ἄλλος ἐπι-
χειρήσειε, πλὴν τῶν ἐμοὶ πεπλησιακότων, ἢ τῶν
τούτους μιμεῖσθαι βουλομένων. Μέχρι μὲν οὖν
πρόρῳ τῆς ἡλικίας, ὥσπερ καὶ διὰ τὴν προαίρεσιν
ταύτην, καὶ διὰ τὴν ἄλλην ἀπραγμοσύνην, ἐπεικῶς
ἔχειν πρὸς ἅπαντας τοὺς ἰδιώτας· ἥδη δὲ ὑπογυῖος

1. ἔδος, i. e. ἄγαλμα. 1. ἐργασάμενον. Brubach. et Hag. vitioso ἰσχυρόμενον. 1. κορόπλαθον. Hagnon: Κοροπλάθος· Ἰσοκράτης ἐν τῷ περὶ τῆς αἰτιδέσεως, τοὺς ἐκ πηλοῦ ἢ κηροῦ ἢ τινὸς τοιαύτης ὕλης πλάττοντας κόρας ἢ κούρας, αὐτως ὠνόμαζον. 4. μικρολογίαν; *malignam comparationem rerum magnarum cum parvis*. 11. 12. Μέχρι πρόρῳ τῆς ἡλικίας: *ad maximam aetatis partem progressus*. 12. καὶ post ὥσπερ, quod in vet. et Auger. legitur, in Wolf. et Steph. desideratur. 14. πρὸς ἅπαντας τοὺς ἰδιώτας: *me aequum esse omnibus, iniuriam facere nemini*. At Senius posulat, ut Wolf. recte observavit, ἐπεικῶς ἔχειν πρὸς ἐμὲ ἅπαντας etc., vulgatam pro hypallage habens. Atque ita legere suadet Retberg., qui ἰδιώτας insuper mutatur in εἰδότες, quod ego factum nollem, quum ἰδιώτας, ut ex opposito (σοφιστὰς) apparet, omnes significet h. l., qui sophistae non sunt, et non solum εἰδότες, sed etiam δειψευσμένους, (vid. v. ἢ p. seq.) complectatur.

me operam dare dictitantes, parva nimirum cum magnis comparantes, nunquam tamen istam mei extenuationem utilis sum, quum, quo in genere orationum laborarem, cuius manifestum esse putarem, atque ob hoc meum institutum

μοι τῆς τοῦ βίου τελευτῆς οὐσης, ἀντιδόσεως γενο-
μένης περὶ τριηραρχίας, καὶ περὶ ταύτης, ἀγῶνος,
καὶ τούτων τινὰς ἔγνων οὐχ οὕτω πρὸς με διακει-
μένους, ὥσπερ ἤλπιζον, ἀλλὰ τοὺς μὲν πολὺ διαψευ-
σμένους τῶν ἐμῶν ἐπιτηδευμάτων, καὶ ῥέποντας
ἐπὶ τὸ πείθεσθαι τοῖς ἀνεπιτηδεῖόν τι λέγουσι, τοὺς
δὲ σαφῶς μὲν εἰδότες, περὶ ᾧ τυγχάνω διατρίβων,
φθονοῦντας δὲ, καὶ ταῦτό πεπονθέντας τοῖς σοφι-
σταῖς, καὶ χαίροντας ἐπὶ τοῖς ψευδῇ περὶ ἐμοῦ
δόξαν ἔχουσιν. Ἐδήλωσαν δ' οὕτω διακείμενοι· τοῦ
γὰρ ἀντιδίκου περὶ μὲν ὧν ἡ κρίσις ἔην, οὐδὲν ἀντι-
λέγοντος δίκαιον, διαβάλλοντος δὲ τῶν λόγων τῶν
ἐμῶν τὴν δύναμιν, καὶ καταλαζονευσμένου περὶ τε
τοῦ πλούτου καὶ τοῦ πλήθους τῶν μαθητῶν, ἔγνω-
σαν ἐμὴν εἶναι τὴν λειτουργίαν. Τὴν μὲν οὖν δαπά-
νην οὕτως ἠέγκαμεν, ὥσπερ προσήκει τοὺς μῆτε
λίαν ὑπὸ τῶν τοιούτων ἐκταραττομένους, μῆτε παν-
τάπασιν ἀσώτως, μὴ δ' ὀλιγώρως πρὸς χρήματα
διακειμένους.

1. ἀντιδόσεως γενομένης περὶ τριηραρχίας. Vid. Fr. Aug.
Wolf, Prolegomm. ad Demosth. Lept., p. CXXIII seqq.,
et p. C seqq. 2. Ποτὶ ἀγῶνας Wolf. et Auger. subau-
diunt γενομένων, at ex vet. additamento: συγγενῶν, ποτὶ
ἀγῶνας, ego legendum potius quoco: ἀγῶνας συγγεναι-
ται; et insuper iudicio hac de re conflato. 3. τοῦ-
των, scilicet ἰδιώτων. 3. ἔγνω in Med. mendose desit.
6. ἐπὶ τὸ. Med. ἐπὶ τῷ. 15. λειτουργίαν Auger. re-
cte; reliqui omnes λειτουργίαν.

quietisque studium, apud omnes cives gratiofus esse mihi vi-
derer; sed in fine vitae meae de permutandis bonis in iudi-
cium vocatus, multos de populo perverso de me existimare
et melius edoctos invidos esse vidi; quamquam enim causlae,
quas adversaria mea proferebat, fuites tantum erant, mu-
nus tamen illud iudices mihi obeundum esse decreverunt.

3. Ἡσυχνέμενος δ' ὥσπερ εἶπον, πλείους ὄντας, ὧν ὥρμην, τοὺς οὐκ ἔρθως περὶ ἐμοῦ γινώσκοντας, ἐνεθυμούμην μὲν, πῶς ἂν δηλώσαιμι καὶ τούτοις καὶ τοῖς ἐπιγυγνομένοις, καὶ τὸν τρόπον, ὃν ἔχω, καὶ τὸν βίον, ὃν ζῶ, καὶ τὴν παιδείαν, περὶ ἧς διατριβῶ, καὶ μῆτε περιίδουμι περὶ τῶν τοιούτων ἀκριτον ἐμαυτὸν ὄντα, μὴδ' ἐπὶ τοῖς βλασφημεῖν εἰδισμένους, ὥσπερ νῦν, γενόμενον. Σκοπούμενος οὖν εὗρισκον, οὐδαμῶς ἂν ἄλλως τοῦτο διαπραξόμενος, πλὴν εἰ γραφεῖν λόγος ὥσπερ εἰκὼν τῆς ἐμῆς διανοίας, καὶ τῶν ἄλλων τῶν ἐμοὶ βεβιωμένων· διὰ τούτου γὰρ ἤλπιζον καὶ τὰ περὶ ἐμὲ γνωσθήσεσθαι, πολὺ κάλλιον ἢ διὰ τῶν χυλῶν ἀναθημάτων.

4. Εἰ μὲν οὖν ἐμαυτὸν ἐπαινεῖν ἐγχειροῖν, ἐσθρων, οὔτε περιλαβεῖν ἅπαντα, περὶ ὧν διελθεῖν προηρούμην οἷός τε γενησόμενος, οὔτ' ἐπιχαρίτως οὐδ' ἀνεπιφθόνως εἰπεῖν δυνησόμενος περὶ αὐτῶν, εἰ δὲ ὑποθέμην ἀγῶνα μὲν τινι, καὶ κίνδυνον περὶ ἐμὲ γινόμενον, συκοφάντην δὲ ὄντα τῶν γεγραμμένων, καὶ

7. 8. ἐπὶ τοῖς — εἰδισμένοις γενόμενον; in *rois* *l'acte maledicorum existens*. 9. διαπραξόμενος. Auger. e *Codd. H. et I. dedit διαπραξάμενος*. 11. καὶ τῶν ἄλλων τῶν ἐμοὶ βεβιωμένων: *et reliquae meae totius vitae*. 13. ἢ διὰ *addita sunt* e *Cod. Fugg.*, *praeceunte Auger.*; in *reliquis libris omissa*. 19. τὸν γεγραμμένον *Wolf. e conjectura, quam posteriores probarunt; vet. τῶν γεγραμμένων. Receptam Wolf. explicat τὸν τὴν γραφὴν ἐπιτεγκόντα κατ' ἐμοῦ.*

egoque illud suscepi. (3.) *Quod hac demum occasione animadvertens et deliberans, quomodo non tantum aequalibus, verum etiam posterioribus, vitae meae rationem ac studia ante oculos quasi ponerem, inveni, hoc melius fieri posse oratione, quam veluti imago mentis meae ac reliquarum mearum rerum esset, quam corporis mei effigie.* (4.) *Ne vero laudationem mei scribens plura omite-*

τὸν τὰ πράγματα μοι παρέχοντά, καὶ ἐκείνον μὲν ταῖς διαβολαῖς χρωμένον ταῖς ἐπὶ τῆς ἀντιδόσεως ῥηθεῖσαις, ἑμαυτὸν δ' ἐν ἀπολογίας σχήματι ποιούμενον τοὺς λόγους, οὕτως ἂν ἐγγενέσθαι μοι μάλιστα διαλεχθῆναι περὶ πάντων, ὧν τυγχάνω βουλομενος.

5. Ταῦτα δὲ διανοηθεῖς, ἔγραψόν τὸν λόγον τοῦτον, οὐκ ἀκμάζων, ἀλλ' ἔτη γεγενηὸς δύο καὶ ὀγδοήκοντα. Διόπερ χρόνῳ συγγνώμην ἔχειν, ἢ μαλακώτερος ὢν φαίνεται τῶν ὑπ' ἐμοῦ πρότερον ἐκδομένων. Καὶ γὰρ οὐδὲ ῥάδιος ἔν, οὐδ' ἀπλοῦς, ἀλλὰ πολλὴν ἔχων πραγματείαν. Ἔστι γὰρ τῶν γεγραμμένων ἓν μὲν ἐν δικαστηρίῳ πρέποντα ῥηθῆναι, τὰ δὲ πρὸς μὲν τοὺς τοιοῦτους ἀγῶνας οὐκ ἀρμόττοντα, περὶ δὲ φιλοσοφίας πεπαρηρυσιασμένα, καὶ δεδηλωκότα τὴν δύναμιν αὐτῆς. Ἔστι δὲ τι καὶ τοιοῦτον, ὃ τῶν νεωτέρων τοῖς ἐπὶ τὰ μαθημᾶτα καὶ τὴν παιδείαν ὀρμῶσιν, ἀκούσασιν ἂν συνενέγκοι· πολλὰ δὲ καὶ τῶν ὑπ' ἐμοῦ παλαι γεγραμμένων ἐγκαταμειγμένα τοῖς νῦν λεγόμενοις, οὐκ αἰσγως, οὐδ' ἀκρίως, ἀλλὰ προσηκόντως τοῖς ὑποκειμένοις. Τοσοῦτον οὖν μῆκος λόγου συνιδεῖν, καὶ τασαύτας ἰδέας καὶ τοσοῦτον ἀλλήλων ἀφεστῶσαι συναρμόσαι, καὶ τὰς ἐπιφερόμενας οἰκειῶσαι ταῖς προειρημέναις, καὶ πάσας ποιῆσαι σφίσιν αὐταῖς ἐμολογουμένας, οὐ πᾶν μικρὸν ἦν ἔργον. Ὅμως δὲ

4. ἐγγενέσθαι. Repete ἑωρων e v. 14 p. anteced.

fere cogere, quae dicenda erant, et invidiam excitarem, hanc orationem composui, in speciem defensionis coram iudicibus contra adversarii calumnias fictam. (5.) Quo-

nam vero scripta est anno aetatis meae octogesimo secundo, multiplex illa ac compositu difficilis, veniam a lectoribus peto, si orationibus ante a me editis mollior esse videbitur.

οὐκ ἀπέστην, καίπερ τηλοκώτος ὢν, πρὶν αὐτὸν ἀπετέλεσα μετὰ πολλῆς μὲν ἀληθείας εἰρημένον, τὰ δ' ἄλλα τοιοῦτον, οἷος ἂν εἶναι δόξη τοῖς ἀκροωμένοις.

6. Χρὴ δὲ καὶ τοὺς διεξιόντας αὐτὸν, πρῶτον μὲν ὡς ὄντος μικτοῦ τοῦ λόγου, καὶ πρὸς ἀπίστας τὰς ὑποθέσεις ταύτας γεγραμμένου, ποιῆσθαι τὴν ἀκρόασιν· ἔπειτα προσέχειν τὸν νοῦν ἔτι μᾶλλον τοῖς λέγεσθαι μέλλουσι, ἢ τοῖς ἤδη προειρημένους· πρὸς δὲ τούτοις, μὴ ζητεῖν εὐθύς ἐπελθόντας ὅλον αὐτὸν διελθεῖν, ἀλλὰ τοσοῦτον μέρος, ὅσον μὴ λυπήσῃ τοὺς παρόντας. Ἦν γὰρ ἐμμείνητε ταύτοις, μᾶλλον δυνήσεσθε κατιδεῖν, εἴ τι τυγχάνομεν λέγοντες ἄξιον ἡμῶν αὐτῶν.

7. Ἄ μὲν οὖν ἀναγκαῖον ἦν προεῖπεῖν, ταῦτα ἔστιν. Ἦδη δ' ἀναγινώσκετε τὴν ἀπολογίαν τὴν προςποιημένην μὲν περὶ κρίσεως γεγραφεῖναι, βουλομένην δὲ περὶ ἐμοῦ δηλῶσαι τὴν ἀλγύθειαν, καὶ τοὺς μὲν ἀγνοοῦντας εἰδέναι ποιεῖναι, τοὺς δὲ φθονοῦντας ἔτι μᾶλλον ὑπὸ τῆς νόσου ταύτης λυπεῖσθαι· μείζω γὰρ δίκην οὐκ ἂν δυναίμην λαβεῖν παρ' αὐτῶν.

8. Πάντων δ' ἡγοῦμαι πονηροτάτους εἶναι, καὶ μεγίστης ζημίους ἀξίους, οἵτινες, οἷς αὐτοὶ τυγχάνουσιν ὄντες ἑνοχοί, ταῦτα τῶν ἄλλων τολμῶσι κατηγορεῖν, ὅπερ Λυσίμαχος πεποιήκεν. Οὗτος γάρ

1. αὐτὸν, scil. τὸν λόγον.

7. 8. ποιῆσθαι τὴν ἀκρόασιν: „facere auditionem, i. e. aliis praedecere." Auger. Recte, ut e seqq. elucet.

(6.) Ad has igitur varias formas, lector, respicias, nec totam simul, sed per partes legas, si, an dignum nobis locuti sumus, perspicere velis.

(7.) Finge porro, habitam esse coram iudicibus, et verum de me explicare, rerum mearum ignaros melius edocere, invidiosque invidiores etiam reddere senties.

(8.) Quum adverterarius meus inprimis

αὐτὸς συγγεγραμμένα λέγων, περὶ τῶν ἐμῶν συγγραμμάτων πλείω πεποιήται λόγον, ἢ περὶ τῶν ἄλλων ἀπάντων· ὁμοιον ἐργαζόμενος, ὥσπερ ἂν εἴ τις ἱεροφυλίας ἕτερον διώκων, αὐτὸς τὰ τῶν θεῶν ἐν ταῖν χεροῖν ἔχων φανείη. Πρὸ πολλοῦ δ' ἂν ἐποίησάμην, οὕτως αὐτὸν νομίζειν εἶναι με δεινόν, ὥσπερ ἐν ὑμῖν εἶρηκεν· οὐ γὰρ ἂν ποτέ μοι πράγματα παρέχειν ἐπέχειρήσε· νῦν δὲ λέγει μὲν, ὡς ἐγὼ τοὺς ἥττους λόγους, κρείττους δύναμαι ποιεῖν, τοσοῦτον δέ μου καταπεφρόνηκεν, ὥστε αὐτὸς ψευδόμενος, ἐμοῦ παληθῇ λέγοντος, ἐλπίζει ῥαδίως επικρατήσκειν. Οὕτω δέ μοι δυσκόλως ἀπαντᾶ συμβέβηκεν, ὥςθ' οἱ μὲν ἄλλοι τοῖς λόγοις διαλύονται τὰς διαβολάς, ἐμοῦ δὲ Λυσίμαχος αὐτοὺς τοὺς λόγους μάλιστα διαβέβληκεν, ἢ, ἣν μὲν ἱκανῶς δόξω λέγειν, ἐνοχος ὢν φαίνομαι τοῖς ὑπὸ τούτου περὶ τῆς δεινότητος τῆς ἐμῆς προσηρημένοις, ἣν δὲ ἐνδεέστερον τύχῳ διαλεχθεῖς, ὢν εὖτος ὑμᾶς προσδοκᾶν πεποίηκε, τὰς πράξεις ἡγήσασθαι μου χείρους εἶναι. Δέδομαι οὖν ὑμῶν, μήτε πιστεύειν πώποτε, μήτ' ἀπιστεῖν τοῖς εἰρημένοις, πρὶν ἂν διὰ τέλους ἀκούσητε, καὶ τὰ παρ' ἡμῶν, ἐνθυμουμένους, ὅτι οὐδὲν ἂν εἴδει διδο-

1. αὐτὸς συγγεγραμμένα λέγων: *quum ipse scripta recitet*, quibus id ipsum exprobrari potest, quo ille mea scripta suspecta reddere conatur. 4. διώκων: *rem agens*. 6. δεινόν: *h. l. eloquentem*. 9. ἥττους λόγους, κρείττους ποιεῖν, *i. e. λέγοντα νικᾶν καὶ δίκαια καὶ ἀδικα*. 22. ὅτι οὐδὲν ἂν εἴδει: *superuacaneum fuisse*.

lit multus in eo, quod eloquentiam meam apud vos criminatur, dicens causam inferiorem, me posse dicendo reddere superiorem, cui crimini iste obnoxius est, non item ego, in hoc illius artificio circumventus, vel bene vel malo me defendam, causa cadere coger, vos, iudices, rogo, ne docer-

σθαι τοῖς φεύγουσιν ἀπολογίαν, εἴπερ οἷόν τ' ἦν ἐκ τῶν τοῦ διώκοντος λόγων ψηφίσασθαι τὰ δίκαια. Νῦν δ' εἰ μὲν ἐντυγχάνει κατηγορικῶς, ἢ κακοήδως, οὐδεὶς αὖ τῶν παρόντων ἀγνοήσειεν· εἰ δ' ἀληθείᾳ κέχρηται τοῖς λόγοις, οὐκέτι τοῦτο τοῖς κρίνουσι γινῶναι ῥαδίον, ἐξ ὧν ὁ πρότερος εἴρηκεν, ἀλλ' ἀγαπητόν, ἦν ἐξ ἀμφοτέρων τῶν λόγων ἐκλαβεῖν δυναθῶσι τὸ δίκαιον.

9. Οὐ θαυμάζω δὲ τῶν πλεόντων χρόνον διατριβόντων ἐπὶ ταῖς τῶν ἐξαπατώντων κατηγορίαις, ἢ ταῖς ὑπὲρ αὐτῶν ἀπολογίαις, οὐδὲ τῶν λεγόντων, ὡς ἐστὶ μέγιστον κακὸν διαβολή. Τί γὰρ ἂν γένοιτο ταύτης κακουργότερον, ἢ ποιεῖ τοὺς μὲν ψευδομένους εὐδοκίρειν, τοὺς δὲ μηδὲν ἡδικοῦσας δοκεῖν ἀδικεῖν, τοὺς δὲ δικάζοντας ἐπιπορεῖν, ὅλως δέ, τῇ μὲν ἀληθείᾳ ἀφανίζει, ψευδῇ δὲ δόξαν παραστήσασα τοῖς ἀκούουσιν, ὅν ἂν τύχη τῶν πολιτῶν ἀδίκως ἀπόλλυσιν; Ἄ φηλακτέον ἐστίν, ὅπως μηδὲν ὅρῳ συμβήσεται τοιοῦτον, μηδ' ἂ τοῖς ἄλλοις ἂν ἐπιτιμήσῃτε, τοῦτοις αὐτοῖς φαίνοντες περιπίπτοντες. Οἶμαι δ' ὑμᾶς οὐκ ἀγνοεῖν, ὅτι τῇ πόλει πολλάκις

3. ἐντυγχάνει: *accedit ad iudicium*, sed accusasse non sufficit.

3. ἢ κακοήδως Wolf. et sequentes; vet. ἢ κακῶς, praeter Hagan., quae totum hoc additamentum bene omittit.

6. ἀλλ' ἀγαπητόν: *sed boni consilii*.

11. λεγόντων. Repete θαυμάζω.

13. Ἄ, i. e. Δι' α'.

19. ἐπιτιμήσῃτε Ald. 1, Baf. 1, Steph. et Auger.; Wolf. ἐπιτιμήσαίτε; Med. et Hag. ἐπιτιμήσεται.

natis, antequam nostram defensionem totam audieritis, praefertim quum vix ex utraque parte, sedum ex una, verum elici possit.

(9.) Maximorum certe malorum causa est calumnia, quae innocentissimos nonnunquam homines damnavit, quos si in vitam revocare potuisset civitas nostra, magni fecisset. Non mirum igitur, si calumniatoribus accusantibus,

οὕτως ἤδη μετεμέλησε τῶν κρίσεων τῶν μετ' ὀργῆς καὶ μὴ μετ' ἐλέγχου γενομένων, ὥστ' οὐ πολὺν χρόνον διαλιποῦσα, παρὰ μὲν τῶν ἐξαπατησάντων δίκην λαβεῖν ἐπεθύμησε, τοὺς δὲ διαβληθέντας ἡδέως ἂν εἶδεν ἄμεινον ἢ πρότερον πράττοντας.

10. Ὡν χρηὲς μεμνημένους, μὴ προπετῶς πιστεύειν τοῖς τῶν κατηγορῶν λόγοις, μηδὲ μετὰ θορύβου καὶ χαλεπότητος ἀκροᾶσθαι τῶν ἀπολογουμένων. Καὶ γὰρ αἰσχρὸν, ἐπὶ μὲν τῶν ἄλλων πραγμάτων ἐλεημονεστάτους ὁμολογεῖσθαι, καὶ πραοτάτους ἀπάντων εἶναι τῶν Ἑλλήνων, ἐπὶ δὲ τοῖς ἀγῶσι τοῖς ἐνθάδε γηγνομένοις, τὰναντία τῇ δόξῃ ταύτῃ φαίνεσθαι πράττοντας· καὶ παρ' ἑτέροις μὲν, ἐπειδὴν περὶ ψυχῆς ἀνθρώπου διακάζωσι, μέρος τῶν ψήφων ὑποβάλλεσθαι τοῖς Φεύγουσι, παρ' ὑμῖν δὲ, μηδὲ τῶν ἴσων τυγχάνειν τοὺς κινδυνεύοντας τοῖς εὐκοφαντοῦσιν, ἀλλ' ὁμνύει μὲν καθ' ἕκαστον τὸν ἑναυτὸν, ἢ μὴν ὁμολίως ἀκροᾶσθαι τῶν κατηγορούντων καὶ τῶν ἀπολογουμένων, τοσοῦτον δὲ τὸ μεταξὺ ποιεῖν, ὥστε τῶν μὲν αἰτιωμένων, ὅτι αὖ

1. ἤδη μετεμέλησε τῶν κρίσεων. Socratis iniustam damnationem alludere nostrum; quis non videat? ad quam h. l. non tantum alludere, sed cuius ulciscendae causa magna ex parte hanc causam finxisse videtur, ita ut hanc orationem Isocratis apologiam Socratis cum vindicta coniunctam iure vocare possis. Vid. Prooem., c. 5. 15. ὑποβάλλεσθαι: *subscilicet*; i. e. numerum calculorum absolventium adscribere. Auger. contra de contrario vertit: „condonari.“ 19. 20. τὸ μεταξύ ποιεῖν: *intervallum seu medium facere*,

qui iudicibus fucum faciunt, diutius immorantur nonnulli, quam libimet ipsis defendendis. (10.) Hinc cavendum

iudicibus, ne accusatoribus aurem praebeant faciliorem quam reis, quandoquidem eiusmodi in iudiciis iniquitas ac perversitas non tantum misericordiae laudi, qua civitas nostra

λέγωσιν ἀποδέχεσθαι, τῶν δὲ τούτους ἐξελέγχειν
πειρωμένων, ἐνίοτε μὴδὲ τὴν Φωνὴν ἀκούοντας ἀπέ-
χεσθαι, καὶ νομίζειν μὲν ἀοικήτους εἶναι ταύτας τῶν
πρόλεων, ἐν αἷς ἄκριτοί τινες ἀπόλλυνται τῶν πολι-
τῶν, ἀγνοεῖν δ' ὅτι τοῦτο ποιοῦσιν, οἱ μὴ κοινῇ
τὴν εὐνοίαν τοῖς ἀγωνιζομένοις παρέχοντες. Ὁ δὲ
πάντων δεινότατον, ὅταν τις αὐτὸς μὲν κινδυνεύων
ἀξιοῖ κατηγορεῖν τῶν διαβαλλόντων, ἐτέρῳ δὲ δικά-
ζων, μὴ τὴν αὐτὴν ἔχη γνώμην περὶ αὐτῶν. Καί-
τοι χρη τοὺς νῦν ἔχοντας, τοιοῦτους εἶναι κριτὰς
τοῖς ἄλλοις, οἷων περ ἂν αὐτοὶ τυχεῖν ἀξιώσαιεν,
λογιζομένους, ὅτι, διὰ τοὺς συκοφαντεῖν τολμῶντας,
ἄδηνον, ὅστις, εἰς κίνδυνον καταστάς, ἀναγκασθῇ
σεταὶ λέγειν ἅπερ ἐγὼ νῦν, πρὸς τοὺς μέλλοντας
περὶ αὐτοῦ τὴν ψῆφον διρίσειν.

11. Οὐ γὰρ δὴ τῷ γε κοσμίως ζῆν, ἄξιν πι-

ita intelligendum est; Inter duo nimirum contraria, quo-
rum alterum est, quum accusatores tum reos eadem attentio-
ne et animo audire, alterum, id non facere, tamquam me-
dium, (τὸ μεταξύ,) interiacet, accusatores approbare,
reos ne loqui quidem sinere. Hinc τὰ μεταξύ h. l. vertere
possis: *contrarium*, (τὸναντίον,) praesertim quum
additum sit τοσοῦτον; sed stricte si sumeris, nostra ex-
plicatio retinenda erit. Wolf. explicuit hanc phrasin:
τοσοῦτε ἀπέχειν τοῦ τοῦτο ποιεῖν; Auger.: „tantum vero
„ab aequalitate recedere:“ sed neuter accurate illam in-
tellexit. 3. νομίζειν refer ad αἰσχρόν, quod praecessit.
Auger. 9. περὶ αὐτῶν, scil. τῶν διαβαλλόντων.
15. περὶ αὐτοῦ idem esse quod περὶ αὐτοῦ, et αὐτοῦ
et αὐτοῦ inter se permutari et pro lubitu cuiusvis poni
posse, quis est, qui nesciat? Hinc neque cum Augerio h. l.
interpretandum est: περὶ τούτου τοῦ πράγματος, neque
cum Segario scribendum περὶ αὐτῶν, quem vid. l. c.,
p. 96 seq.

floret, sed iustitiae et proprio inprimis commodo maxime
adversatur: (11.) nam isti homunculi, quibus negligere

στεύειν, ὡς ἀπαῶς ἐξέσται τῇ πόλιν οἰκεῖν· οἱ γὰρ προηρημένοι τῶν μὲν ἰδίων ἀμελεῖν, τοῖς δ' ἄλλοις ἐπιβουλευεῖν, οὐ τῶν μὲν σωφρόνως πολιτευομένων ἀπέχονται, τοὺς δὲ κακὸν τι δρῶντας εἰς ὑμᾶς ἀγούσιν, ἀλλ' ἐν τοῖς μηδὲν ἀδικοῦσιν ἐπιδειξάμενοι τὰς αὐτῶν δυνάμεις, παρὰ τῶν Φανερωῶς ἐξημαρτηκότων, πλεῖον λαμβάνουσιν ἀργύριον.

12. Ἄπερ Λυσίμαχος διανοηθεὶς, εἰς τοῦτον τὸν κίνδυνόν με κατέστησεν, ἡγούμενος, τὸν ἀγῶνα τὸν πρὸς ἐμέ, παρ' ἐτέρων αὐτῷ χρηματισμῶν, καὶ προσδοκῶν, ἐὰν μοῦ περγένηται τοῖς λόγοις, ὅν φησι διδάσκαλον εἶναι τῶν ἄλλων, ἀνυπόστατον τὴν αὐτοῦ δύναμιν ἅπασιν εἶναι δάξεν. Ἐλπίζει δὲ τοῦτο ῥαδίως ποιήσειν· ὅρᾳ γὰρ ὑμᾶς μὲν λίαν ταχέως ἀποδεχομένους τὰς αἰτίας καὶ τὰς διαβολάς, ἐμέ δ' ὑπὲρ αὐτῶν οὐ δυνησόμενον ἀξίως τῆς δόξης ἀπολογήσασθαι, καὶ διὰ τὸ γῆρας, καὶ διὰ τὴν ἀπειρίαν τῶν τοιούτων ἀγώνων. Οὕτω γὰρ βαβίωκα τὸν παρελθόντα χρόνον, ὥστε μηδένα μοι πώποτε μὴδ' ἐν ὀλιγαρχίᾳ, μὴδ' ἐν δημοκρατίᾳ, μὴτ' ὕβρην, μὴτ' ἀδικίαν ἐγκαλέσαι, μὴδ' εἶναι μῆτε δικαστὴν, μῆτε διαιτητὴν, ὅστις περὶ τῶν ἐμοὶ πε-

9. 10. ἡγούμενος, τὸν ἀγῶνα χρηματισμῶν: *hanc causam sibi lucram existimans*. Hinc γενησόμενος, quod subaudiri vel addere iubet Augerius, non opus est. 22. διαιτητὴν. Διαιτητῆς *arbitrator* est, qui, antequam res in iudicium deduceretur, lites componere studebat ex aequo et bono. Vid. Harpocraz. in h. v.

lita, alienis insidians propositum est, a sceleratis pecuniam extorquent, ne occiderent illos, in civibus vero modestis criminandis et in iudicium vocandis viros suas ostendunt, usque terrorem sui incutunt. (12.) Quorum e numero iste Lysimachus est, qui hoc meum periculum, quod innocentissime mihi creavit, optimam pecuniae extorquendae viam habet,

πραγμένων φανήσεται κριτῆς γεγενημένος. Πιστάμην γάρ, αὐτὸς μὲν εἰς τοὺς ἄλλους μηδὲν ἐμαρτάνειν, ἀδικούμενος δέ, μὴ μετὰ διαπονητοῦ ποιεῖσθαι τὰς τιμωρίας, ἀλλ' ἐν τοῖς φίλοις τὰς ἐκείνων διαλύεσθαι περὶ τῶν ἀμφιβεβημένων ὧν οὐδὲν μοι πλεῖον γέγονεν, ἀλλ' ἀνεγκλήτως μέχρι ταυτησὶ τῆς ἡλικίας βεβιωκώς, εἰς τὸν αὐτὸν καθέσθηκα κίνδυνον, εἰς ὅνπερ ἂν, εἰ πάντα ἐτίγχανον ἡδικοκώς. Οὐ μὴν παντάπασι γε ἄθυμῶ διὰ τὸ μέγεθος τοῦ τιμώμετος, ἀλλ' ἐν περ ἐθελήσῃτε μετ' εὐνοίας ἀκροάσασθαι, πολλὰς ἐλπίδας ἔχω, τοὺς μὲν διεψευσμένους περὶ τῶν ἐμῶν ἐπιτηδεύματων, καὶ ῥέποντας ἐπὶ τὸ κείθεσθαι τοῖς ἀνεπιτήδειόν τι λέγουσι περὶ ἡμῶν, ταχέως μεταπευσθῆσεσθαι, τοὺς δὲ τοιοῦτον εἶναι με νομίζοντας, οἷος περ εἰμὶ, βεβαιότερον ἐτι ταύτην εἶναι τὴν διάνοαν. Ἴνα δὲ μὴ λίαν ἐνοχλῶ πολλὰ πρὸ τοῦ πράγματος λέγων, ἀφόμενος τούτων, περὶ ὧν ὥσπερ

6. ὧν οὐδὲν μοι πλεῖον γέγονεν, i. e. ἀλλ' οὐδὲν τούτων ἀφείλησέ με. Male ergo ad ὧν Augerius subaudit ἔτι κα.
 10. ἐθελήσῃτε. Hag. et Wolf. ἐθελήσῃτε. 16. ἐτι —
 ἔξω Wolf. et Isq. ; velle. ἐπὶ — ἔξω...

praesertim quum iudices ad calumnias audiendas tam premtos esse videat, meque et propter aetatem et eiusmodi certaminum imperitiam facillime superari posse confidat. Ita enim semper me gessi, ut neminem iniuria afficerem, ipse vero laesus, controversias amicis eius, qui laeserat, dirimendas relinquerem. Quorum nihil mihi profuit, quippe qui, vita ad hanc usque aetatem sine ullius querela transacta, in eodem nunc periculo versor, ac si omnes offendissem. Attamen spero, si me cum benevolentia audire volueritis, quum eos, qui de me falso existiment, a sua opinione deducere, tam, qui me melius noveriat, in sua de me opinione confirmare. Nunc, ne vos diutius morer, ea audire

τὴν ψῆφον, ἥδη πειράσομαι διδάσκειν ὑμᾶς. Καὶ μοι τὴν γραφὴν ἀνάγνωθι.

(Γραφή.)

13. Ἐκ μὲν τείνου τῆς γραφῆς πειράται με διαβάλλειν ὁ κατηγορὸς, ὡς διαφθείρω τοὺς νεωτέρους, λέγειν διδάσκων, καὶ παρὰ τὸ δίκαιον ἐν τοῖς ἀγῶσι πλεονεκτεῖν. Ἐκ δὲ τῶν ἄλλων λόγων ποιεῖ με τηλικαῦτον, ὅσος εὐδαίς πώποτε γέγονεν, οὔτε τῶν περὶ τὰ δικαστήρια καλινδουμένων, οὔτε τῶν περὶ τὴν φιλοσοφίαν διατρίβάντων. Οὐ γὰρ ἰδιάτας μόνον φησὶ μοι γενέσθαι μαθητάς, ἀλλὰ καὶ ῥήτορας καὶ στρατηγοὺς, καὶ βασιλέας καὶ τυράντους, καὶ χρήματα παρ' αὐτῶν παμπληθῆ τὰ μὲν εἰληφέναι, τὰ δ' ἔτι καὶ νῦν λαμβάνειν. Τοῦτον δὲ τὸν τρόπον πεπονήται τὴν κατηγορίαν, ἡγούμενος, ἐκ μὲν ὧν καταλαζονεύεται περὶ ἐμοῦ καὶ τοῦ πλούτου καὶ τοῦ πλήθους τῶν μαθητῶν, φθόνον ἅπασιν τοῖς ἀκούουσιν ἐμποίησεν, ἐκ δὲ τῆς περὶ τὰ δικαστήρια πραγματείας, εἰς ὀργὴν καὶ μῖσος ὑμᾶς κα-

ἢ Ἐκ δὲ τῶν ἄλλων λόγων: *ex aliis verbis seu secundum alios accusatoris sermones. Vid. p. 543, v. 8 seqq.* καλινδουμένων *vett.*; Wolf. et Steph. κυλινδουμένων. *Utique significat volutantium, i. e. tantum non in iudiciis habitantium, non tamen sine nozione indecori. Nostri: die sich herum fielen.* 13. τοῖς ἀκούουσιν *ad coronam auditorum, ὑμᾶς, (v. seqq.) ad iudices spectat.*

velitis, de quibus iudicandum est. (13.) Videtis hinc, me eo nomine accusari, quod adolescentes eloquentiae praeceptis corrumpam, eosque in iudiciis vel contra ius vincere edoceam. Cuius criminis accusans me adversarius et supra omnes omnino caudillos oratoresque extollens, et auditorum invidiam et vestram mihi iram movere cupit.

ταστήσεν· ἅπερ ὅταν πάθωσιν αἱ κρινόντες, χαλεπώτεροι τοῖς αγωνιζομένοις εἶσιν·

14. Ὡς οὖν τὰ μὲν μείζω τοῦ προσήκοντος εἶρηκε, τὰ δὲ ὅλως ψεύδεται, ῥαδίως οἶμαι Φανερόν ὑμῖν ποιήσεν. Ἀξιώ δ' ὑμᾶς, τοῖς μὲν λόγοις, οὓς πρότερον ἀκηκόατε περὶ ἐμοῦ, τῶν βλασφημιῶν καὶ διαβάλλειν βουλομένων, μὴ προσέχειν τὸν πῦν, μηδὲ πιστεῦειν τοῖς μήτε μετ' ἐλέγχου, μήτε μετὰ κρίσεως εἰρημέναις, μήτε ταῖς δόξαις χρῆσθαι, ταῖς αἰδίκως ὑπ' ἐκείνων ὑμῖν γεγενημέναις, ἀλλ' ἐπειὸς τις ἂν ἐκ τῆς κατηγορίας τῆς νῦν, καὶ τῆς ἀπολογίας φαίνομαι, τοιοῦτον εἶναί με νομίζω· αὐτῷ γὰρ γινώσκοντες, αὐτοὶ τε δόξετε καλῶς κρίνειν, καὶ κομίμως, ἐγὼ τε τεύξομαι πάντων τῶν δικαίων.

15. Ὅτι μὲν οὖν οὐδεὶς αὐτ' ὑπὸ τῆς δεινότητος τῆς ἐμῆς, οὐδ' ὑπὸ τῶν συγγραμμάτων βλάβη τῶν πολιτῶν, τὸν ἐνεστῶτα κίνδυνον ἡγεῖμαι μοι μέγιστον εἶναι τεκμήριον· εἰ γὰρ τις ἦν ἠδικημένος, εἰ καὶ τὸν ἄλλον χρόνον ἡσυχίαν εἶχεν, οὐκ ἂν ἡμέλησε τοῦ παρόντος καιροῦ, ἀλλ' ἤλθεν αὐτῷ κατηγορήσων, ἢ καταψευδομαρτυρήσων. Ὅπου γὰρ ὁ ἀκηκὼς μηδὲν πώποτε Φλαῦρον, εἰς ἀγῶνός με τηλικούτον κατέστησεν, ἥπου σφόδρ' αὖ οἱ κακῶς πεπονθότες ἐπειρῶντ' αὐτὸν δίκην παρ' ἐμοῦ λαμβάνειν. Οὐ γὰρ δήπου τοῦτό ἐστιν αὐτ' εἰκός, οὔτε

17. ἐνεστῶτα κίνδυνον. Ἐνεστῶς κίνδυνος ποσὶ: der ob-schwebende Prozess.

24.) At cum alia proflus constitutum esse, alia immodice exaggerasse, facile me ostensurum esse confido, tammodo iudicium vestrum tamdiu retinere velitis, quam defensionem audiveritis. (15.) Atqui neminem civium neque elo-

quentia mea neque scriptis unquam laesum esse, hoc ipsum testimonio est, quod, nisi quisvis antea tacuisset, hanc tamen occasionem ad ulciscendum non dimisisset, ubi illa

δυνατόν, ἐμὲ μὲν περὶ πολλοὺς ἡμαρτηκέναι, τοὺς δὲ ταῖς συμφοραῖς δι' ἐμὲ περιπεπτωκότας ἡσυχᾶν ἔχειν, καὶ μὴ τολμᾶν ἐγκαλεῖν, ἀλλὰ προσηύρους ἐν τοῖς ἐμοῖς εἶναι κινδύνοις τῶν μηδὲν ἡδικημένων, ἐξόν αὐτοῖς δηλώσασιν, ἃ πεπόνθασιν, τὴν μεγίστην παρ' ἐμοῦ λαβεῖν τιμωρίαν. Ἀλλὰ γὰρ οὔτε πρότερον, ἄντε νῦν, οὐδεὶς μοι φανήσεται τοιοῦτόν οὐδὲν ἐγκαλέσας. "Ὡςτ' εἰ συγχωρήσαιμι τῷ κατηγόρῳ, καὶ προσομολογήσαιοι, πάντων ἀνθρώπων εἶναι δεινότετος, καὶ συγγραφεὺς τῶν λόγων τῶν λυπούντων ὑμᾶς τοιοῦτος, οἷος οὐδεὶς ἄλλος γέγονε, πολὺ ἂν μᾶλλον δικαιότερον ἐπικεικὴς εἶναι δοκοίην, ἢ ζημιωθείην· τοῦ μὲν γὰρ γενέσθαι προέχοντα τῶν ἄλλων περὶ τοὺς λόγους ἢ περὶ τὰς πράξεις, εἰκότως ἂν τις τὴν τύχην αἰτιάσαιοτο, τοῦ δὲ καλῶς καὶ μετρίως κεχρησθαι τῇ φύσει, δικαίως ἂν πάντες τὸν τρόπον τὸν ἐμὸν ἐπαινέσειαν.

16. Οὐ μὴν οὐδ' εἰ ταῦτ' ἔχω περὶ ἐμαυτοῦ λέγειν, οὐδ' οὕτω φανήσομαι περὶ τοὺς λόγους τοὺς ταιούτους γέγεννημένος. Γνώσεσθε δὲ ἐκ τῶν ἐπιτηδευμάτων τῶν ἐμῶν, ἐξ ὧν περ οἷόν τ' ἐστὶν εἶδέναι τὴν ἀλήθειαν πολὺ μᾶλλον, ἢ παρὰ τῶν ἐν-

5. δηλώσωσιν, i. e. τὰν δηλώσωσι.

18. 19. Οὐ μὴν οὐδ' — λέγειν: *Verum eise vel talia de me praedicare possem*. Idem. ἐμὲ γενέσθαι προέχοντα περὶ τοὺς λόγους, *tamen ne sic quidem etc.*

19. 20. λόγους τοὺς τοιούτους, i. e. λυπούντας ὑμᾶς.

me, quem ne verbis quidem laeli, accusavit. Sed neque nunc, neque antea tale quidquam mihi evenit, ita ut, si veram esset, quod adversarius obtinet, me esse in orationibus noxiis veritissimum, non tam poenam quam laudem mererem, utpote qui ingenio moderate semper fuerim usus. (16.) Me vero nequaquam tales orationes conscripsisse, e quotidiana vitae meae consuetudine cognoscere potestis. Nullus nra

διαβαλλέντων. Οἶμαι γὰρ οὐδένα τοῦτ' ἀγνοεῖν, ὅτι πάντες ἀνθρώποι περὶ τὸν τόπον τοῦτον εἰώδασι διατρίβειν, ὅθεν ἂν προέλωνται τὸν βίον πορίζεσθαι. Τοὺς μὲν τοίνυν ἀπὸ τῶν συμβολαίων τῶν ὑμετέρων ζῶντας, καὶ τῆς περὶ ταῦτα πραγματείας, ἴδοι τις ἂν μόνον οὐκ ἐν τοῖς δικαστηρίοις οἰκοῦντας, ἐμὲ δ' οὐδεὶς πώποθ' ἐώρακεν, οὔτ' ἐν ταῖς συνεδρίοις, οὔτε περὶ τὰς κρίσεις, αὐτ' ἐπὶ τοῖς δικαστηρίοις, οὔτε πρὸς τοῖς διακτῆταις· ἀλλ' οὕτως ἀπέχομαι τούτων ἀπάντων, ὥς οὐδεὶς ἄλλος τῶν πολιτῶν. Ἐπειτ' ἐκείνους μὲν ἂν εὖροίτε παρ' ὑμῶν μόνους χρηματίζεσθαι δυναμένους, εἰ δ' ἄλλοσέ ποῦ ἐπιπλευσειαν, ἐνδεεῖς ὄντας τῶν καθ' ἡμέραν, ἐμοὶ δὲ τὰς εὐπορίας, περὶ ὧν αὐτὸς εἶρηκε, μεκόνως ἐξώθεν ἀπάσας γεγεννημένας· ἔτι δὲ τούτοις μὲν πλησιάζοντας, ἢ τοὺς ἐν κακοῖς αὐτοὺς ὄντας, ἢ τοὺς ἐτέροις πράγματα παρέχειν βουλομένους, ἐμοὶ δὲ τοὺς πλείστην σχολὴν ἄγοντας τῶν Ἑλλήνων. Ἠκούσατε δὲ καὶ τοῦ κατηγοροῦ λέγοντος, ὅτι παρὰ Νικοκλέους τοῦ τῶν Σαλαμινίων βασιλέως, πολλὰς ἔλαβον καὶ μεγάλας δωρεάς. Καὶ τοῦτο τίνι πιστὸν ὑμῶν ἐστίν, ὥς Νικοκλῆς ἔδωκέ μοι ταύτας, ἵνα δίκας μαχθάνῃ λέγειν, ὅς καὶ τοῖς ἄλλοις περὶ

2. τόπον Wolf., recte, e conjectura, quam sequentes admiserunt; vet. τόπον. 11. παρ' ὑμῶν, i. e. Athenis, ubi rixae et disceptationes vigent. 16. αὐτοὺς Wolf. e conjectura, quam reliqui recte approbarunt, est enim oppositum sequenti ἐτέροις; vet. αὐτοῖς.

enquam in istis locis vidit, quae frequentare necesse fuisset, si e vestris contractibus victitasset. Deinde opes, de quibus iste dixit, ab externis potius quam a vobis comparari, discipulique mei non ut istorum illi in angustia versantur, sed Graecorum opulentissimi et otiosissimi sunt. Quis credat, Nicosclan, Salaminiorum regem, mihi idcirco munera

τῶν ἀμφιβηταμένων, ὥςπερ δεσπότης ἐδίκαζεν; ὥςδ' ἐξ ὧν αὐτὸς εἴρηκεν, οὕτω ῥᾷδιον καταμαθεῖν, ὅτι πόρρω τῶν πραγμάτων εἰμί, τῶν περὶ τὰ συμβόλαια γιγνομένων. Ἀλλὰ μὴν καὶ κεῖνό γε πᾶσι φανερόν, ὅτι παμπληθεῖς εἰσὶν οἱ παρασκευάζοντες τοὺς λόγους τοῖς ἐν τοῖς δικαστηρίοις ἀγωνιζομένοις· τούτων μὲν τοίνυν τασούτων ὄκτων, οὐδεὶς πώποτε φανήσεται μαθητῶν ἡξιωμένος, ἐγὼ δὲ πλείους εἰληφώς. ὥς φησιν ὁ κατήγορος, ἢ σύμπαντες οἱ περὶ τὴν φιλοσοφίαν διατρίβοντες. Καίτοι πῶς εἰκὸς τοὺς οὕτω τοῖς ἐπιτηδεύμασιν ἀλλήλων ἀφεστῶτας καὶ διαφέροντας, περὶ τὰς αὐτὰς πράξεις ἡγεῖσθαι διατρίβειν;

17. Ἐχων δὲ πολλὰς εἰπεῖν διαφορὰς περὶ τοῦ βίου τοῦ ἐμοῦ, καὶ τῶν περὶ τὰ δικαστήρια διατρίβοντων, ἐκείνως ὑμᾶς ἡγοῦμαι τάχιστ' ἂν ἀφείσθαι τῆς δόξης ταύτης; εἴ τις ὑμῖν ἐπιδείξει, μὴ τούτων τῶν πραγμάτων μαθητὰς μου γεγεννημένους, ὧν ὁ κατήγορος εἴρηκε, μηδὲ περὶ τοὺς λόγους ἔντα με δεῖν τοὺς περὶ τῶν ἰδίων συμβολαίων. Οἶμαι γὰρ ὑμᾶς ἐξελεγχομένης τῆς αἰτίας, ἥς εἶχον πρότερον, ὅτι εἰν ἑτέραν μεταλαβεῖν διάνοιαν, καὶ παθεῖν ἀκοῦσαι, περὶ ποίους ἄλλους λόγους γε-

8. πλείους. Conf. c. 13.

17. ἀφείσθαι, i. e. ἀφείσθαι. „vos dimissum iri ab ista opinione.“ Wolf.

18. μαν verr., Steph. et Auger.; Wolf. μοι, quod etiam Auger. laudat.

dedisse, ut causas agere disceret? Causidicorum denique nullus est, cuius fidei discipuli committerentur; ego vero, ut accusator ait, plures habui, quam omnes rhetores. (17.) Quam diversa fuerit vita mea ab illorum, qui in iudiciis versantur, ita vobis optime demonstrasse puto, si eorum rerum, de quibus accusator dixit, nullos mihi discipulos fuisse, neque me egregium orationum forensium artificem

γεννημένος, τηλικαύτην δόξαν ἔλαβον. Εἰ μὲν οὖν μοι συνοίσει κατειπόντι τὴν ἀλήθειαν, οὐκ οἶδα· χαλεπὸν γὰρ στοχάζεσθαι τῆς ὑμετέρας διανοίας· οὐ μὴν ἀλλὰ παρρησιάσασθαι γε πρὸς ὑμᾶς οἶμαι δεῖν. Καὶ γὰρ ἂν αἰσχυνθεῖν τοὺς πλησιάσαντας, εἰ πολλὰ κίς εἰρηκώς, ὅτι δεξαίμην ἂν ἅπαντας εἰδέναι τοὺς πολίτας, καὶ τὸν βίον, ὃν ζῶ, καὶ τοὺς λόγους, οὓς λέγω, νῦν μὴ δηλοῖν αὐτοῖς, ἀλλ' ἀποκρυπτόμενος φανεῖν. Ὡς οὖν ἀκουσόμενοι τὴν ἀλήθειαν, οὕτω προσέχετε τὸν νοῦν.

18. Πρῶτον μὲν οὖν ἐκεῖνο δεῖ μαθεῖν ὑμᾶς, ὅτι τρόποι τῶν λόγων εἰσὶν οὐκ ἐλάττους, ἢ τῶν μετὰ μέτρου ποιημάτων. Οἱ μὲν γὰρ τὰ γένη τῶν ἡμιθέων ἀναζητοῦντες, τὸν βίον τὸν αὐτῶν κατέτρεψαν, οἱ δὲ περὶ τοὺς ποιητὰς ἐφιλοσόφησαν, ἕτεροι δὲ τὰς πράξεις τὰς ἐν τοῖς πολέμοις συναγαγεῖν ἐβουλήθησαν, ἄλλοι δὲ τινες περὶ τὰς ἐρωτήσεις καὶ τὰς ἀποκρίσεις γεγόνασιν, οὓς ἀντιλογικούς καλοῦσιν. Εἴη δ' ἂν οὐ μικρὸν ἔργον, εἰ πάσας τὰς ἰδέας τῶν λόγων ἐξαριθμεῖν ἐπχειροῖν. Ἡς δ' οὖν ἐμοὶ προσήκει, ταύτης μνησθεῖς, ἕατω τὰς ἄλλας.

5. στοχάζεσθαι Wolf. et seqq.; vett., praeter Hagan., στοχάσασθαι. 6. δεξαίμην Auger. aut mutandum censet in εὐξαίμην, (cum Wolfio,) vel subaudiendum ἐπὶ πολλῶ. 8. αὐτοῖς Wolf. mutare vult in αὐτούς, scil. τοὺς λόγους. Perperam. 13. τῶν λόγων: orationis proferre. 18. ἀντιλογικούς c Wolfii sententia idem est, quod ἐριστικούς.

exstinisse ostendero; ita enim cupide vos audituros esse arbitror, quibusnam aliis orationibus conficiendis tantam mihi gloriam comparaverim, quae cum deinde specimina vobis proponantur. Tamquam igitur vera, etsi nocitura mihi, nullo tamen modo dissimulanda, haec accipite. (18.) Inter multa orationum genera, numero, poematum generibus

Εἰσὶ γάρ τινες, οἱ τῶν μὲν προειρημένων οὐκ ἀπεί-
 ρως ἔχουσι, γράφειν δὲ πράττονται λόγους, οὐ περὶ
 τῶν ἰδίων συμβολαίων, ἀλλ' Ἑλληνικοὺς καὶ πολι-
 τικὰς καὶ πανηγυρικοὺς, οὓς ἅπαντες ἂν φήσειεν
 ἀμειότερους εἶναι ταῖς μετὰ μουσικῆς καὶ ῥυθμῶν
 πεποιημένοις, ἢ τοῖς ἐν δικαστηρίῳ λεγομένοις. Καὶ
 γὰρ τῇ λέξει ποιητικώτερα, καὶ ποικιλωτέρα τὰς
 πράξεις δηλοῦσι, καὶ τοῖς ἐνθυμήμασιν ὀγκωδεστέ-
 ροις καὶ καινότεροις χρῆσθαι ζητοῦσιν, ἔτι δὲ καὶ
 ταῖς ἄλλαις ιδέαις ἐπιφανεστέροις καὶ πλείοσιν ὅλον
 τὸν λόγον διοικοῦσιν. Ὡς ἅπαντες μὲν ἀκούοντες
 χαίρουσιν οὐδὲν ἥττον, ἢ τῶν ἐν τοῖς μέτροις πεποιθ-
 μένων· πολλοὶ δὲ καὶ μαθηταὶ γενέσθαι βούλονται,
 νομίζοντες τοὺς ἐν τούτοις πρωτεύοντας πολὺ σοφώ-
 τερους καὶ βελτίους, καὶ μᾶλλον ὠφελεῖν δυναμέ-
 νους εἶναι, τῶν τὰς δίκας εὖ λεγόντων. Συνίσασι
 γὰρ τοῖς μὲν διὰ φιλοπραγμοσύνην ἐμπείροις τῶν
 ἀγώνων γεγενημένοις, τοὺς δὲ ἐκ φιλοσοφίας, ἐκεί-
 νων τῶν λόγων, ὧν ἀρτίως προσέπον, τὴν δύναμιν
 εἰληφότας, καὶ τοὺς μὲν δικανικοὺς δοκοῦντας εἶναι,

6. πεποιημένοις: *poematibus*.

7. Ante ποιητικώτερον.

Wolf. deesse putat κέχρηται.

16. εὖ λεγόντων, i. e.

θεῖων ὄντων περὶ τοὺς ἀγῶνας, Wolf. e conjectura,
 quam Auger. probavit; vet. et Steph. εὐλογούντων, i. e.
 ἐπαινούντων.

16 — 20. Συνίσασι γὰρ — εἰληφότας

verte: *Sciunt enim, hos, cupiditate facessendi aliis nego-*
tia, litigandi partitam sibi peperisse, illos e philosophia
eorum orationum, quas modo dicebam, facultatem
adeptos. Opposita sibi sunt h. l. διὰ φιλοπραγμοσύνην
et ex φιλοσοφίας, quod reliqui Interpretes non animadver-
tentes, perperam coniunxerunt ex φιλοσοφίας παλίων τῶν

haud cedentia, unum est illud, quod Graeciae rerumque
publicarum statum tractat, conventibus publicis maxime il-
lud accommodatum, et poematibus propius accedens; quo
multi non minus delectantur, quam poematibus quodque

ταύτην τὴν ἡμέραν μόνον ἀνεκτοὺς ὄντας, ἐν ᾗ αὖ ἀγωνιζόμενοι τυγχάνωσι, τοὺς δ' ἐν ἀπάσαις ταῖς ὁμιλίαις, καὶ παρὰ πάντα τὸν χρόνον ἐντίμους ὄντας, καὶ δόξης ἐπιεικοὺς τυγχάνοντας· ἔτι δὲ τοὺς μὲν, ἣν ὀφθῶσι δις ἢ τρίς ἐπὶ τῶν δικαστηρίων, μισοῦμένους καὶ διαβαλλομένους, τοὺς δ' ὅσω περ αὖ πλείοσι καὶ πλεονάκεις συγγίγνωνται, τοσούτω μᾶλλον θαυματομένους· πρὸς δὲ τούτοις, τοὺς μὲν περὶ τὰς δίκας δεινούς, πόρρω τῶν λόγων ἐκεῖνων ὄντας, τοὺς δ', εἰ βουληθεῖεν, ταχέως αὖ λέγειν καὶ τοὺς δυνηθέντας. Ταῦτα λογίζομενοι, καὶ πολὺ κρείττω νομίζοντας εἶναι τὴν αἴρεσιν, βούλονται μετασχεῖν τῆς παιδείας ταύτης, ἥς οὐδ' αὖ ἐγὼ φανείην ἀπολελειμμένος, ἀλλὰ πολλῷ χαριστέραν δόξαν εἰληφώς.

19. Περί μὲν οὖν τῆς ἐμῆς εἴτε βούλεσθε καλεῖν δυνάμεως, εἴτε φιλοσοφίας, εἴτε διατριβῆς, ἀκηκάετε πᾶσαν τὴν ἀλήθειαν. Βούλομαι δὲ περὶ ἐμαυτοῦ καὶ νόμον θεῖναι χαλεπώτερον, ἢ περὶ τῶν ἄλλων, καὶ λόγον εἶπεῖν θρασύτερον, ἢ κατὰ τὴν ἐμὴν ἡλικίαν. Ἀξιῶ γὰρ οὐ μόνον εἰ βλαβεροῖς

λόγων: „e studio illarum orationum.“ Sed interpungendum est post φιλοσοφίας, et ἐκεῖνων τῶν λόγων pendet a sequenti δύναντιν. Ceterum Auger. pro ταῖς — ἐμπείροις γεγενημένοις a coniectura propter sequentes accusativum poluit: τοὺς — ἐμπείρους — γεγενημένους, cum dativo construi, non ignorat. Solvendum est quidem hoc modo, sed, neutiquam mutandum, 7. τοσούτω Wolf. et seqq.; vett. τοσούτο. 10. ταύτας, i. e. δεικνυκάς. 12. Ante τὴν Auger. addidit ταύτην.

tamquam utilius, celebrius, difficilius ac nobilius addiscere cupientes disciplinae se tradunt, ex quo ego amplam et gratiam et celebritatem mihi peperit. (19.) Atque haec de mea live facultate, live elequmtia, live exercitatione

χρῶμαι τοῖς λόγοις, μηδεμιᾶς συγγνώμης τυγχάνειν παρ' ὑμῶν, ἀλλ' εἰ, μὴ τοιούταις, οἷ' οὐδεὶς ἄλλος, τὴν μεγίστην ὑπόσχεϊν τιμωρίαν. Ἀλλ' οὐχ οὕτω γ' ἂν τολμηρὰν ἐποίησάμην τὴν ὑπόσχεσιν, εἰ μὴ καὶ δεῖξεν ἐμελλον ὑμῖν, καὶ ῥαδίαν ποιήσειεν τὴν διαγνωσιν αὐτῶν.

20. Ἐχει γὰρ οὕτως. Ἐγὼ καλλίστην ἡγοῦμαι καὶ δικαιοτάτην εἶναι τὴν τοιαύτην ἀπολογίαν, ἥτις εἰδέναι ποιεῖ τοὺς δικάζοντας, ὡς δυνατόν μάλιστα, περὶ ὧν τὴν ψῆφον οἴσουσι, καὶ μὴ πλανᾶσθαι τῇ διανοίᾳ, μηδ' ἀμφιγνοεῖν τοὺς τάληθ' ἡγόντας. Εἰ μὲν τοίνυν ἡγωνιζόμεν, ὡς περὶ πράξεις τινὰς ἡμαρτηκώς, οὐκ ἂν οἷός τ' ἦν ὑμῖν ἰδεῖν αὐτάς παρασχεῖν, ἀλλ' ἀναγκαιώς ἂν εἶχεν, εἰκάζοντας ὑμᾶς, ἐκ τῶν εἰρημένων διαγινώσκειν ὅπως ἔτυχε, περὶ τῶν πεπραγμένων· ἐπειδὴ δὲ περὶ τοὺς λόγους ἔχω τὴν αἰτίαν, οἶμαι μᾶλλον ὑμῖν ἐμφανιεῖν τὴν ἀλήθειαν. Αὐτοὺς γὰρ ὑμῖν δείξω τοὺς εἰρημένους ὑπ' ἐμοῦ, καὶ γεγραμμένους, ὥστ' οὐ δέξαντες, ἀλλ' ὁποῖοί τινές εἰσι σαφῶς εἰδότες, τὴν ψῆφον αἴσετε περὶ αὐτῶν. Ἀπαντας μὲν οὖν διὰ τέλους

2. οἷς vett., Steph. et Auger.; Wolf. οἷας e coniectura.

11. τάληθ' Wolf. et seqq.; vett. ἀληθῆ. 14. ἀναγκαιώς — εἶχεν: *per se esse*.

17. ἐμφανιεῖν e Wolfii coniectura, quam vett., excepta Ald. 1, confirmant; Ald. ἐμφανέδ.

dicta sint. Quod vero ad me ipsum attinet, ego severius atque audacius etiam nunc loquar; provooco enim vos, ut, non modo, si noxias orationes scribam, nullam a vobis veniam impetrem, sed, nisi tales elaboro, quales praeter me nullus, gravissima supplicia lubeam. (20.) Ne vero ambigui sitis, an verum loquar, id, quod in factis iudicandis non licet, orationes ipsas non describam vobis, sed ante oculos ponam, non illas quidem totas, sed earum particulas;

εἰπεῖν, οὐκ ἂν δυναίμην· ὁ γὰρ χρότος ὁ δεδομέ-
 νος ἡμῖν, ὀλίγος ἐστίν· ὥσπερ δὲ τῶν καρπῶν, ἐξε-
 νεγκεῖν ἐκάστου δεῖγμα πειράσομαι. Μικρὸν γὰρ μέ-
 ρος ἀκούσαντες, ῥαδίως τοῦμὸν ἦθος γνωριεῖτε, καὶ
 τῶν λόγων ἀπάντων τὴν δύναμιν μαθήσεσθε. Δίδο-
 μαι δὲ τῶν πολλάκις ἀνεγνωκότων τὰ μέλλοντα
 ῥηθήσεσθαι, μὴ ζητεῖν ἐν τῷ παρόντι παρ' ἐμοῦ
 καινοὺς λόγους, μηδ' ὀχληρόν με νομίζειν, ὅτι λέγω
 τοὺς πάλαι παρ' ὑμῖν διατεθρολλημένους· εἰ μὲν
 γὰρ ἐπιδείξιν ποιούμενος, ἔλεγον αὐτούς, εἰκότως
 ἂν εἶχον τὴν αἰτίαν ταύτην· νῦν δὲ κρηνόμενος καὶ
 κινδυνεύων, ἀναγκάζομαι χρῆσθαι τούτῳ τὸν τρόπον
 αὐτοῖς. Καὶ γὰρ πάντων ἂν εἴην καταγελαστοτά-
 τες, εἰ τοῦ κατηγοροῦ διαβάλλοντος, ὅτι τοιοῦτους
 γράφω λόγους, οἱ καὶ τὴν πόλιν βλάπτουσι, καὶ
 τοὺς νεωτέρους διαφθείρουσι, δι' ἐτέρων πειοίμην
 τὴν ἀπολογίαν, ἐξὸν κύτους δείξαντι τοὺς λόγους
 διαλῦσαι τὴν διαβολὴν τὴν λεγομένην περὶ ἡμῶν.
 Τμᾶς μὲν οὖν ἀξιώ μοι διὰ ταῦτα συγγνώμην ἔχειν,
 καὶ συναγωνιστὰς γίνεσθαι, τοὺς δὲ λόγους ἤδη
 περαίνειν ἐπιχειρήσω, μικρόν τι προειπών, ἵνα ῥῆον
 ἐπακολουθήτε τοῖς λεγομένοις.

21. Ὁ μὲν γὰρ λόγος ὁ μέλλων πρῶτος ὑμῖν
 ἐπιδειχθήσεσθαι, κατ' ἐκείνους ἐγράφη τοὺς χρό-
 νους, ὅτε Λακεδαιμόνιοι μὲν ἦρχον τῶν Ἑλλήνων,

3. δαίγμα: specimen.

ut inde et mores meos et reliquas omnes orationes diiudi-
 care possitis. In quibus recitandis ne acgre feratis, rogo,
 me eodem modo illas repetere, quo scriptae sunt, quae
 omnis mutatio consilio esset contraria. Sed ipsi recitati-
 oni pauca praemittere liceat, quae ad meliorem cuiusque in-
 telligentiam faciant. (21.) Prima, quae ostendetur, de
 Graecis inter se reconciliandis et de bello Barbaris inferendo

ἡμεῖς δὲ ταπεινῶς ἐπράττομεν. Ἔστι δὲ τοὺς μὲν Ἕλληνας παρακαλῶν ἐπὶ τὴν κατὰ Βαρβάρων στρατείαν, Λακεδαιμονίοις δὲ περὶ τῆς ἡγεμονίας ἀμφισβητῶν. Τοιαύτην δὲ τὴν ὑπόθεσιν ποιησάμενος, ἀποφαίνει τὴν πόλιν ἀπάντων τῶν ὑπαρχόντων τοῖς Ἕλλησιν ἀγαθῶν αἰτίαν γεγεννημένην. Ἀφορισάμενος δὲ τὸν λόγον, τὴν περὶ τῶν τοιούτων εὐεργεσιῶν, καὶ βουλόμενος τὴν ἡγεμονίαν ἔτι σαφέστερον ἀποφαίνειν ὡς ἔστι τῆς πόλεως, ἐνθένδε ποθὲν ἐπιχειρῶ διδάσκειν περὶ τούτων, ὡς τῇ πόλει τιμᾶσθαι προσήκει πολὺ μᾶλλον ἐκ τῶν περὶ τὸν πόλεμον κινδύνων, ἢ τῶν ἄλλων εὐεργεσιῶν. Ὡμην μὲν οὖν αὐτὸς δυνήσεσθαι διελθεῖν περὶ αὐτῶν, νῦν δὲ μοι τὸ γῆρας ἐμποδίζει, καὶ ποιεῖ προαπαγορεύειν. Ἴν' οὖν μὴ παντᾶσιν ἐκλυθῶ, πολλῶν ἔτι μοι λεκτέων ὄντων, ἀρξάμενος ἀπὸ τῆς παραγραφῆς, ἀνάγνωθι τὰ περὶ τῆς ἡγεμονίας αὐτῆς.

2. κατὰ, quod Wolf. et sequentes habent, a vet. abest.

6. Ἀφορισάμενος: „separavi a reliquo corpore orationis atque theoriam collocavi.“ Wolf. Auger.: „postquam conclusiverim, finierim;“ quod probat.

14. προαπαγορεύειν: „defatigari, despondere animum;“ Wolf. e coniectura, quam sequentes approbarunt; vet. προαγορεύειν.

16. λεκτέων Wolf. e coniectura, quam et Auger. admittit; vet. λεκτέων, quod Steph. retinuit.

16. ἀπὸ τῆς παραγραφῆς, i. e. ἀφ' οὗ παρίγραψα: „ab eo loco, quo notam apposui;“ Wolf.; est enim παραγραφή: nota apposita.

Scripta est, cum Lacedaemoniis de principatu contendens, et rempublicam nostram omnium bonorum Graeciae caussam fuisse, demonstrans, non tantum in bello, verum etiam in pace. Ne verò prorsus deficiam, quum mihi multa dicenda restent, alius recitet. (*E Panegyrico.*) At non tantum in pace, verum etiam in bello Atheniensium beneficia laudari merentur, quum pro patria aliorumque libertate multa

Ἐκ τοῦ Πανηγυρικοῦ.

Ἦγοῦμαι δὲ τοῖς προγόνοις ἡμῶν, οὐχ ἥττον ἐκ τῶν κινδύνων τῶν περὶ τὸν πόλεμον τιμᾶσθαι προσήκειν, ἢ τῶν ἄλλων εὐεργεσιῶν. Οὐ γὰρ μικροῦς, οὐδ' ὀλίγους, οὐδ' ἀφανεῖς ἀγῶνας ὑπέμεναι, ἀλλὰ πολλοὺς καὶ δεινοὺς καὶ μεγάλους. τοὺς μὲν ὑπὲρ τῆς ἑαυτῶν χώρας, τοὺς δὲ ὑπὲρ τῆς τῶν ἄλλων ἐλευθερίας· ἅπαντα γὰρ τὸν χρόνον διετέλεσαι κοινὴν τὴν πόλιν παρέχοντες, καὶ τοῖς ἀδικουμένοις αἰετὶ τῶν Ἑλλήνων ἐπαμύνοντες. Διὸ δὴ καὶ κατηγεροῦσί τινες ἡμῶν, ὡς οὐκ ὀρθῶς βουλευομένων, ὅτι τοὺς ἀσθενεστέρους εἰδίσμεθα θέραπεύειν, ὥς περ οὐ μετὰ τῶν ἐπαινεῖν βουλομένων ἡμᾶς τοὺς λόγους ὄντας τοιοῦτους. Οὐ γὰρ ἀγνοοῦντες, ὅσον διαφέρουσιν αἱ μείζους τῶν συμμαχιῶν πρὸς τὴν ἀσφάλειαν, οὕτως ἐβουλευόμεθα περὶ αὐτῶν, ἀλλὰ πολὺ τῶν ἄλλων ἀκριβέστερον εἰδότες τὰ συμβαίνοντ' ἐκ τῶν τοιούτων, ὅμως ἡρούμεθα τοῖς ἀσθενεστέροις καὶ παρὰ τὸ συμφέρον βοηθεῖν μᾶλλον, ἢ

2. Ἦγοῦμαι. Vid. Paneg. a p. 67, v. 5, ad p. 83, v. 13; unde hic locus, cum varietate quadam, etsi non magna, huc transcriptus est. In Panegyrico haec varietas partim iam notata est, sed quae ibi omissa sunt, vel leviora, hic supplemus. Auger. totum locum, primis tantummodo et ultimis verbis appolitis, omisit; ego vero ad totius integritatem illum pertinere existimavi. 16. ἐβουλευόμεθα. Paneg. ἐβουλευσάμεθα.

magnaque et splendida pericula subierunt; imbecillioribusque opitulari, quam potentioribus iniuriarum adiutores esse invaluērunt. Quem promptum eorum ad opem ferendam animum ac potentiam; supplices, antiquissimis iam temporibus, Athenas, tamquam ad communem misericordiae aras confugientes, satis declarant. Ut leviora omittam, Adrastus, Argivorum rex, adversus Thebanos, qui corpora ad Cadmeam

τοῖς κρείττοσι τοῦ λυσιτελοῦντος ἔνεκα συναδικεῖν. Γνοίη δ' αὖ τις καὶ τὸν τρόπον καὶ τὴν ῥώμην τῆς πόλεως ἐκ τῶν ἱκετειῶν, ἃς ἤδη τινὲς ἡμῶν ἐποίησαντο. Τὰς μὲν οὖν ἡ νεωστὶ γεγεννημένας, ἡ περὶ μικρῶν ἐλθούσας, παραλείψω· πολὺ δὲ πρὸ τῶν Τρωϊκῶν, (ἐκεῖθεν γὰρ δίκαιον τὰς πίστεις λαμβάνειν, τοὺς περὶ τῶν πατρίων ἀμφισβητοῦντας,) ἤλθον οἱ θ' Ἡρακλέους παῖδες, καὶ μικρὸν πρὸ τούτων, Ἀδραστος ὁ Ταλαοῦ, βασιλεὺς ὦν Ἀργούς. Οὗτος μὲν ἔκ τῆς στρατείας τῆς ἐπὶ Θήβας δεδυστυχεύως, καὶ τοὺς ὑπὸ τῇ Μυρμιδονίᾳ τελευτήσαντας αὐτὸς μὲν αὐτὸς δυνάμενος ἀνελεῖσθαι, τὴν δ' ἡμετέραν πόλιν ἀξιῶν βοηθεῖν ταῖς κοιναῖς ἀτυχίαις, καὶ μὴ περιορᾶν τοὺς ἐν τοῖς πολέμοις ἀποθνήσκοντας, ἀτάφους γιγνομένους, μηδὲ παλαιὸν ἔθνος καὶ πάτριον νόμῳ καταλούμενον· οἱ δ' Ἡρακλέους παῖδες, Φεύγοντες τὴν Εὐρυσθέως ἔχθραν, καὶ τὰς μὲν ἄλλας πόλεις ὑπερορῶντες, ὥς οὐκ αὖ δυνάμενας βοηθῆσαι ταῖς αὐτῶν συμφοραῖς, τὴν δ' ἡμετέραν ἱκανὴν νομίζοντες εἶναι μόνην ἀποδοῦναι χάριν, ὑπὲρ ὧν ὁ πατὴρ αὐτῶν πάντας ἀνθρώπους εὐεργέτησεν. Ἐκ δὲ τούτων ῥᾷδιον κατιδεῖν, ὅτι καὶ κατ' ἐκείνον τὸν χρόνον

2. ῥώμην e Paneg. desumpti; reliquae omnes γνώμην. Sed ῥώμην esse aptius, docet Morus ad Paneg. c. 15 init.
4. ἡ νεωστὶ Med., Ald., Bas. 1, Steph.; reliquae ἡ omit-
tunt. 12. 13. τὴν δ' ἡμετέραν πόλιν. Paneg. τὴν δὲ
πόλιν ἡμῶν. 19. αὐτῶν. Panegy. ταυτῶν. 21. πάν-
τας. Panegy. ἅπαντας. 21. εὐεργέτησιν, ut in Pane-
gy.; Med. εὐεργέτησεν.

caelorum sepelienda reddere recusaverant, et Heraclidas adversus Eurystheum opem urbis nostrae imploravit, tanto successu, ut Atheniensium auxilio adiuti alteros cadavera reddere cogerent et alterius ferociam prorsus compescerent. Adrastus, compos voti factus, Thebas reliquit, et Eurystheus,

ἡ πόλις ἡμῶν ἡγεμονικῶς εἶχε, καὶ νῦν οὐκ ἀδίκως
ἐμφοιβητεῖ περὶ τῆς ἡγεμονίας. Τίς γὰρ ἂν ἰκε-
τεύειν τολμήσειεν, ἢ τοὺς ἥττους αὐτῶν, ἢ τοὺς
ὑφ' ἐτέρους ὄντας, παραλιπὼν τοὺς μείζω δύναμιν
ἔχοντας, ἄλλως τε καὶ περὶ πραγμάτων οὐκ ἰδίων,
ἀλλὰ κοινῶν, καὶ περὶ ὧν οὐδένας ἄλλους εἰκὸς
ἦν ἐπιμεληθῆναι, πλὴν τοὺς προεστώτας τῶν Ἑλλή-
νων ἀξιοῦντας. Ἐπειτ' οὐ διαψευσθέντες φαίνονται
τῶν ἐλπίδων, δι' ἃς κατέφυγον ἐπὶ τοὺς προσόνους
ἡμῶν· ἀνελόμενοι γὰρ πόλεμον, ὑπὲρ μὲν τῶν τε-
λευτησάντων πρὸς Θηβαίους, ὑπὲρ δὲ τῶν παιδῶν
τῶν Ἡρακλέους πρὸς τὴν Εὐρυσθέως δύναμιν, ταῖς
μὲν ἐπιστρατεύσαντες ἠνάγκασαν ἀποδοῦναι θάψαι
τοὺς νεκροὺς τοῖς προσήκουσι, Πελοποννησίων δέ,
τοὺς μετ' Εὐρυσθέως εἰς τὴν χώραν ἡμῶν εἰσβα-
λόντας, ἐπεξελθόντες, ἐνίκησαν μαχόμενοι, καὶ κεί-
νον τῆς ὕβρεως ἔπαυσαν. Θαυμάζομενοι δὲ διὰ τὰς
ἄλλας πράξεις, ἐκ τούτων τῶν ἔργων ἔτι μᾶλλον
ἠυδοκίμησαν. Οὐ γὰρ παρὰ μικρὸν ἐποίησαν, ἀλλὰ
τοσοῦτον ἐκατέρων τὰς τύχας μετέλλαξαν, ὥςθ' ὁ
μὲν ἰκετεύειν ἡμᾶς ἀξιώσας, βία τῶν ἐχθρῶν
ἅπανθ' ὅσων ἐδεήθη διαπραξάμενος ἀπῆλθεν· Εὐ-
ρυσθεὺς δὲ βιάσασθαι προσδοκήσας, αἰχμάλωτος γε-
νόμενος, ἰκέτης ἠναγκάσθη καταστῆναι. Καὶ τῷ μὲν

1. 2. καὶ νῦν οὐκ ἀδίκως — ἡγεμονίας. Haec verba a vet.
abfunt; leguntur in Wolf. et Steph. 2. Τίς. Panegy-
Tines, et in seqq. παραλιπόντες. 7. 8. τοὺς — ἀξιοῦν-
τας. Panegy. τῶν — ἀξιούντων. 10. πόλεμον. Panegy-
τόν πόλεμον. 17. δέ· δια. Panegy. δέ καὶ δια.
22. ὅσων Panegy. et vet.; Wolf. ὅσων.

qui Iherculem, Iove natum divinoque robore praeditum, par-
tim imperiis, partim iniuriis, per totam vitam vexaverat,
ubi nos Iacessiverat, captus ab Heraclidis contumeliola mor-

ὑπερενεγκόντι τὴν ἀνθρωπίνην φύσιν, ὃς ἐκ Διὸς μὲν ἦν γεγονώς, ἔτι δὲ θνητὸς ὢν, θεοῦ ῥώμην ἔσχε, τούτῳ μὲν ἐπιτάττων καὶ λυμαινόμενος ἅπαντα τὸν χρόνον διετέλεσεν, ἐπειδὴ δ' εἰς ἡμᾶς ἐξήμαρτεν, εἰς τοσαύτην κατέστη μεταβολήν, ὥστε ἐπὶ τοῖς παισὶ τοῖς ἐκείνου γενόμενος, ἐπονειδίστως τὸν βίον ἐτελεύτησε. Πολλῶν δὲ ὑπαρχουσῶν ἡμῖν εὐεργεσιῶν εἰς τὴν πόλιν τὴν Λακεδαιμονίων, περὶ ταύτης μοι μόνης συμβέβηκεν εἰπεῖν. Ἀφορμὴν γὰρ λαβόντες τὴν δι' ἡμῶν αὐτοῖς γενομένην σωτηρίαν, αἱ πρόγονοι μὲν τῶν νῦν ἐν Λακεδαίμονι βασιλευόντων, ἔκγονοι δ' Ἡρακλέους, κατῆλθον μὲν εἰς Πελοπόννησον, κατέσχον δ' Ἄργος καὶ Λακεδαίμονα καὶ Μεσσηνίαν, οἰκίσται δὲ Σπάρτης ἐγένοντο, καὶ τῶν παρόντων ἀγαθῶν ἁπάντων αὐτοῖς ἀρχηγροὶ κατέστησαν. Ὡν ἐχρῆν ἐκείνους μεμνημένους, μηδέποτε εἰς τὴν χώραν ταύτην εἰσβαλεῖν, ἐξ ἧς ἄρμηθέντες τοσαύτην, εὐδαιμονίαν ἐκτήσαντο, μηδ' εἰς κινδύνους καθιστάναι τὴν πόλιν, τὴν ὑπὲρ τῶν παίδων τῶν Ἡρακλέους προκινδυνεύσασαν, μηδὲ τοῖς μὲν ἀπ' ἐκείνου γεγονόσι διδόναι τὴν βασιλείαν, τὴν δὲ τῷ γένει τῆς σωτηρίας αἰτίαν οὔσαν δουλεύειν αὐτοῖς ἀξιοῦν. Εἰ δὲ δεῖ τὰς χάριτας καὶ τὰς ἐπιεικειὰς ἀνελόντας ἐπὶ τὴν ὑπέθεσιν πάλιν ἐπανελθεῖν, καὶ τὸν ἀκριβέστατον λόγον εἰπεῖν, οὐδήπου πάτριόν ἐστιν, ἡγεῖσθαι τοὺς ἐπὶ ἡλύδας τῶν αὐτοχθόνων, οὐδὲ τοὺς εὐπαθόντας τῶν εὖ ποιησάντων, οὐδὲ τοὺς ἱκέτας γενομένους τῶν ὑποδεξαμένων. Ἐτι δὲ συντομώτερον

17. Post ἄρμηθέντες in Panegy. legitur: αὐτῶν οἱ πρόγονοι.

te periit; quum vero Heraclidæ Spartam postea conderent eiusque reges fierent, omnis posterioris Laedaemoniorum felicitatis, Atheniensium beneficio, auctores fuerunt. Quod si vero antiquissimis illis temporibus civitas nostra Thebanos

ἔχω δηλῶσαι περὶ αὐτῶν. Τῶν μὲν γὰρ Ἑλληνίδων πόλεων, χωρὶς τῆς ἡμετέρας, Ἀργος καὶ Θῆβαι, καὶ Λακεδαιμόνων, καὶ τότε ἦσαν μέγιστα, καὶ νῦν ἔτι διατελοῦσιν. Φαίνονται δ' ἡμῶν οἱ πρόγονοι τοσοῦτον ἀπάντων διενεγκόντες, ὥςθ', ὑπὲρ μὲν Ἀργείων δυστυχησάντων Θηβαίους, ὅτε μέγιστον ἐφρένησαν ἐπιτάττοντες, ὑπὲρ δὲ τῶν παιδῶν τῶν Ἡρακλέους, Ἀργείους καὶ τοὺς ἄλλους τῶν Πελοποννησίων μάχῃ νικήσαντες, ἐκ δὲ τοῦ πρὸς Εὐρυσθέα κινδύνου τοὺς οἰκιστάς, καὶ τοὺς ἡγεμόνας τῶν Λακεδαιμονίων διασώσαντες, [ὥςτε] περὶ μὲν τῆς ἐν τοῖς Ἕλλησι δυναστείας, οὐκ οἶδ' ὅπως ἂν τις σαφέστερον ἐπιδείξαι δυνηθεῖη. Δόκει δέ μοι καὶ περὶ τῶν πρὸς τοὺς Βαρβάρους τῇ πόλει πεπραγμένων πρὸς ἕκιν εἰπεῖν, ἄλλως τ' ἐπεὶ καὶ τὸν λόγον ἀκατεστησάμην περὶ τῆς ἡγεμονίας τῆς ἐπ' ἐκείνους. Ἀπαντας μὲν οὖν ἐξαριθμῶν τοὺς κινδύνους, λίαν ἂν μακρολογούην· ἐπὶ δὲ τῶν μεγίστων τὸν αὐτὸν τρόπον ὥνπερ ὀλίγων πρότερον διῆλθον, πειράσκειμαι

3. 4. καὶ νῦν ἔτι διατελοῦσιν, pro quo Wolf., nescio quare, legendum esse coniicit: καὶ νῦν οὐσαι διατελοῦσι vel καὶ νῦν ἔτι οὐσαι διατελοῦσι. 10. Post οἰκιστάς in Panegy. legitur τῆς Σπάρτης. Melius, credo. 11. Hoc alterum ὥςτε, tamquam ab aliena manu profectum, sicuti in Panegy. factum est, inclusi, quamquam haud nego, hanc illius repetitionem, propter sententias intermedias, non prorsus inutilitem videri. 14. τῶν πρὸς. Panegy. τῶν πρότερον τῶν πρὸς.

imperata facere coegit, Lacedaemonios servavit, Argivos vicit, atque hi tres populi potentissimi omnium Graecorum fuerunt, nostros maiores omnibus ab initio superiores fuisse liquet. Atque idem fere de Barbaris dicere licet, quorum antiquissimos ac potentissimos, civitas nostra vicit. Thracum et Amazonum incurSIONES, qui, Atheniensibus in potestatem

καὶ περὶ τούτων διελθεῖν. "Εστι γὰρ ἀρχικώτατα μὲν τῶν ἐθνῶν, καὶ μεγίστας δυναστείας ἔχοντα, Σκῦθαι, καὶ Θραῖκες, καὶ Πέρσαι· τυγχάνουσι δ' οὗτοι μὲν ἅπαντες ἡμῖν ἐπιβουλευσάντες, ἡ δὲ πόλις πρὸς ἅπαντας τούτους διακινδυνεύσασα. Καί-
τοι τί λοιπὸν ἔσται τοῖς ἀντιλέγουσιν, ἣν ἐπίδει-
χθῶσι τῶν μὲν Ἑλλήνων οἱ μὴ δυνάμενοι τυγχάνειν
τῶν δικαίων, ἡμᾶς ἰκετεύειν ἀξιοῦντες, τῶν δὲ Βαρ-
βάρων οἱ βουλόμενοι καταδουλοῦσθαι τοὺς Ἕλληνας,
ἐφ' ἡμᾶς πρῶτους ἰόντες. Ἐπιφανέστατος μὲν οὗα
τῶν πολέμων ὁ Περσικὸς γέγονεν. Οὐ μὲν ἐλάττω
τεκμήρια τὰ παλαιὰ τῶν ἔργων ἐστί, τοῖς περὶ τῶν
πατρίων ἀμφοιβητοῦσιν. Ἐτι γὰρ ταπεινῆς οὐσῆς
τῆς Ἑλλάδος, ἦλθον εἰς τὴν χώραν ἡμῶν Θραῖ-
κες μετ' Εὐμόλπου τοῦ Ποσειδῶνος, Σκῦθαι δὲ
μετ' Ἀμαζόνων τῶν Ἀρεως θυγατέρων, οὐ κατὰ
τὸν αὐτὸν χρόνον, ἀλλὰ καθ' ὃν ἐκάτεροι τῆς Εὐ-
ρώπης ἐπῆρχον, μισοῦντες μὲν ἅπαν τὸ τῶν Ἑλλή-
νων γένος, ἰδίᾳ δὲ πρὸς ἡμᾶς ἐγκλήματα ποιησάμε-
νοι, νομίζοντες ἐκ τούτου τοῦ τρόπου πρὸς μίαν μὲν
πόλιν κινδυνεύσειν, ἀπασῶν δὲ ἅμα κρατήσειν.
Οὐ μὲν κατώρθωσαν, ἀλλὰ πρὸς μόνους τοὺς προ-
γόνους τοὺς ἡμετέρους συμβαλόντες, ὁμοίως διεφθάρ-
ησαν, ὥςπερ ἂν εἰ πρὸς ἅπαντας ἀνθρώπους ἐπο-

1. ἀρχικώτατα. Ita Wolf. emendavit, pro ἀρχαϊκώτατα.
Receptam verte: *populos late imperantes* seu *imperiosos*.
De antiquitate h. l. nullus sermo est. 4. 5. ἡ δὲ πό-
λις. Panegy. ἡ δὲ ἡμετέρα πόλις. 11. Post ἐλάττω Pan-
egy. habet τούτων. 19. ἰδίᾳ — ἐγκλήματα ποιησά-
μενοι. Vid. Panath., p. 467, v. 5.

redactis, omnes omnino Graecos subegisse opinabantur, tan-
to successu a maioribus nostris repulsae sunt, ut alteri sedes
suas Graecis permittere cogerentur, alterarum nulla clade

λέμησαν. Δῆλον δὲ τὸ μέγεθος τῶν κακῶν τῶν γενομένων ἐκείνοις· οὐ γὰρ ἂν ποθ' οἱ λόγοι περὶ αὐτῶν τοσοῦτον χρόνον διέμειναν, εἰ μὴ καὶ τὰ πραχθέντα πολὺ τῶν ἄλλων διήνεγκε. Λέγεται δ' οὖν περὶ Ἀμαζόνων, ὡς τῶν μὲν ἐλθουσῶν οὐδεμία πάλιν ἀπῆλθεν, αἱ δ' ὑπολειφθεῖσαι διὰ τὴν ἐνθάδε συμφορὰν, ἐκ τῆς ἀρχῆς ἐξεβλήθησαν· περὶ δὲ Θρακῶν, ὅτε τὸν ἄλλον χρόνον ὁμοροὶ προσοικούντες ἡμῖν, τοσοῦτον διέλιπον, ὥστε ἐν τῷ μεταξὺ τῆς χώρας ἔθνη πολλὰ καὶ παντοδαπὰ, καὶ πόλεις μεγάλας κατοικισθῆναι. Καλὰ μὲν οὖν καὶ ταῦτα, καὶ πρέποντα τοῖς περὶ τῆς ἡγεμονίας ἀμφισβητοῦσιν· ἀδελφὰ δὲ τῶν εἰρημένων, καὶ τοιαῦθ' οἷάπερ εἰκὸς τοὺς ἐκ τειούτων γενομένους, οἱ πρὸς Δαρεῖον καὶ Ξέρξην πολεμήσαντες ἔπραξαν. Μεγίστου γὰρ πολέμου συστάντος, καὶ πλείστον κινδύνων εἰς τὸν αὐτὸν χρόνον συμπεσόντων, καὶ τῶν μὲν πολεμίων ἀνυποστάτων ὄντων διὰ τὸ πλῆθος, τῶν δὲ συμμάχων ἀνυπέρβλητον ἔχειν ἡγεμένων τὴν ἀρετὴν, ἀμφοτέρων κρατήσαντες ὡς ἐκαστέρων προσῆκε, καὶ πρὸς ἅπαντας τοὺς κινδύνους

9. Post ἡμῖν in Panegy. additur: διὰ τὴν τότε γενομένην στρατίαν. 16. γὰρ πολέμου. Panegy. γὰρ ἐκείνου πολέμου. 19. συμμάχων. Intellige socios Atheniensium, non Persarum, ut Wolf. in Panegy. opinatur. 20. ἐκατέρων vet. et Steph., recte, quod Wolf. in ἐκατέρω, ut in Panegy. vulgo legitur, mutavit. Ad ἐκατέρω autem supplet βασιλεῖ, i. e. Darío et Xerxi. Perperam. Verte: ita utrosque, et hostes et socios, civitas nostra vicit, ut utrique vinci debebant, alteri armis, fortitudine alteri. Hinc Wolf., locum aliter explicans, ante ἔχειν, (v. 19.) inserere vult αὐτούς.

superstes esset. In bello autem contra Darium et Xerxem gelto et virtus et opes maiorum nostrorum tam insignes

διεγεγρόντες, εὐθύς μὲν τῶν ἀριστείων ἤξιωθσαν· οὐ πολλὰ δ' ὕστερον τὴν ἀρχὴν τῆς θαλάττης παρέλαβον, δόντων μὲν τῶν ἄλλων Ἑλλήνων, οὐκ ἀμφισβητούντων δὲ τῶν νῦν ἡμᾶς ἀφαιρεῖσθαι ζητούντων. Καὶ μηδεὶς οἴεσθω με ἀγνοεῖν, ὅτι καὶ Λακεδαιμόνιοι περὶ τοὺς αὐτοὺς καιροὺς τουτοὺς, πολλῶν ἀγαθῶν αἵτιοι τῇς Ἑλλήσι κατέστησαν· ἀλλὰ διὰ τοῦτο μᾶλλον ἐπαινεῖν ἔχω τὴν πόλιν, ὅτι τοιούτων ἀνταγωνιστῶν τυχοῦσα, τοσοῦτον αὐτῶν διήνεγκε. Βούλομαι δὲ μικρῶ, μακρότερα περὶ ταῖν πόλεον ταύταιν εἰπεῖν, καὶ μὴ ταχύ λίαν παραδραμεῖν, ἵν' ἀμφοτέρων ὑμῖν ὑπόμνημα γένηται, τῆς τε τῶν προγόνων ἀρετῆς, καὶ τῆς πρὸς τοὺς Βαρβάρους ἔχθρας. Καίτοι με οὐ λέληθεν, ὅτι χαλεπὸν ἐστίν, ὕστερον ἐπελθόντα, λέγειν περὶ πραγμάτων πάλαι προκατειλημμένων, καὶ περὶ ὧν οἱ μάλιστα δυνήσμεντες τῶν πολιτῶν εἰπεῖν, ἐπὶ τοῖς δημοσίοις θαπτομένοις πολλάκις εἰρήνασιν· ἀνάγκη γάρ ἐστι, τὰ μὲν μέγιστ' αὐτῶν κατανεχρῆσθαι, μικρὰ δὲ παραλελειφθαι. Ὅμως δὲ ἐν τῶν ὑπολαίπων, ἐπεὶ δὴ συμφέρει τοῖς πράγμασι, οὐκ ἐνητέον μνησθῆναι περὶ αὐτῶν. Πλείστων μὲν ὧν ἀγαθῶν αἰτίους, καὶ μεγίστων ἐπαίνων ἀξίους ἡγοῦ-

8. τὴν πόλιν. Panegy. addit τὴν ἡμετέραν. 10. Προ μικρῶ Panegy. habet ὀλίγω. 12. ὑπόμνημα. Panegy. ὑπομνήματα. 15. ὕστερον. Panegy. ὕστατον. 19. ἐστὶ in Panegy. deest. 20. μικρὰ δέ. Panegy. μικρὰ δέ τινα. 23. ἀξίους Wolf. et Steph.; vett., (praeter Med., quae habet ἡμᾶς,) ὑμᾶς ἀξίους, quod Wolf. aut in ἡμῖν ἀξίους mutare, aut simpliciter, ut in Panegy., ἀξίους legere vult.

luere, ut praemio fortitudinis ab initio statim digni haberentur, et paullo post, omnium consensu, maris imperium obtinerent, non recusantibus Lacedaemoniis, de quorum et

μαί γεγενῆσθαι, τοὺς ταῖς αὐτῶν σώμασιν ὑπὲρ
τῆς Ἑλλάδος προκινδυνεύσαντας. Οὐ μὴν οὐδὲ τῶν
πρὸ τοῦ πολέμου τούτου γενόμενων, καὶ δυναστευ-
σάντων ἐν ἐκάτερά ταῖν πόλεσιν, δίκαιον ἀμνημονεῖν.
Ἐκεῖνοι γὰρ ἦσαν οἱ προπαιδεύσαντες τοὺς ἐπὶ γυγνο-
μένους, καὶ τὰ πλήθη προτρέψαντες ἐπ' ἀρετὴν,
καὶ χαλεποὺς ἀνταγωνιστὰς τοῖς Βαρβάροις ποίησαν-
τες. Οὐ γὰρ ὀλιγώρουν τῶν κοινῶν, οὐδ' ἀπέλαυνον
μὲν ὡς ἰδίων, ἡμέλουν δ' ὡς ἀλλοτρίων, ἀλλ' ἐκί-
δοντο μὲν ὡς οἰκείων, ἀπείχοντο δ' ὥσπερ χρεὶ τῶν
μηδὲν προσηκόντων· οὐδὲ πρὸς ἀργύριον τὴν εὐδαι-
μονίαν ἔκρινον, ἀλλ' οὗτος ἐδόκει πλοῦτον ἀσφαλέ-
στατον κεκτῆσθαι, καὶ κάλλιστον, ὅστις τυγχάνοι
τοιαῦτα πράττων, ἐξ ὧν αὐτός τε μέλλοι μά-
λιστα εὐδοκιμήσειν, καὶ τοῖς παισὶ μεγίστην δόξαν
καταλείψειν. Οὐ γὰρ τὰς θρασυτήτας ἀλλήλων
ἐξήλουν, οὐδὲ τὰς τόλμας τὰς καθ' ἑαυτῶν ἔσθουν,
ἀλλὰ δεινότερον μὲν ἐνόμιζον εἶναι, κακῶς ὑπὸ τῶν
πολιτῶν ἀκούειν, ἢ καλῶς ὑπὲρ τῆς πατρίδος ἀπο-
θνήσκειν· μᾶλλον δ' ἡσχύοντο ἐπὶ τοῖς κοινοῖς ἀμαρ-

-
5. προπαιδεύσαντες. Panegy. προασκήσαντες. 6. ἐπ'
ἀρετὴν. Panegy. ἐπ' ἀρετῇ. quod Wolf. reiecit. 16. Οὐ.
Panegy. Οὐδέ. 17. τὰς καθ' ἑαυτῶν. Ita Wolf. e Pa-
negyrico dedit, eumque secutus est Steph.; vet. h. l. pro
τὰς καθ' ἑαυτῶν legunt τῶν αὐτῶν. In recepta Wolf. po-
sterius τὰς redundare putat. 19. ἀποθνήσκειν. Panegy.
ἀποθανεῖν.
-

Atheniensium civitate paullo prolixius disserere conabor. eisi
plures iique eloquentissimi cives eandem res iam olim occu-
parunt. Atque hoc loco ii, qui ante hoc bellum in utra-
que civitate rempublicam administrarunt, propter egregia in-
stitutum moresque, quibus populum ad virtutem, in Persico
bello probatam, praepararunt, silentio non sunt praetereundi.
Quemadmodum vero erga se, eodem modo et erga reliquas

τήμασιν, ἣ νῦν ἐπὶ τοῖς ἰδίοις τοῖς σφετέροις αὐ-
τῶν. Τούτων δ' ἦν αἴτιον, ὅτι τοὺς νόμους ἐσκό-
πων ὅπως ἀκριβῶς καὶ καλῶς ἔξουσιν, οὐχ οὕτω
τοὺς περὶ τῶν ἰδίων συμβολαίων, ὡς τοὺς περὶ τῶν
καθ' ἐκάστην ἡμέραν ἐπιτηδευμάτων. Ἠπίσταντο
γάρ, ὅτι τοῖς καλοῖς καγαθοῖς τῶν ἀνθρώπων οὐ-
δὲν δεῖξει γραμμάτων πολλῶν, ἀλλ' ἀπ' ὀλίγων
συνθημάτων ῥαδίως καὶ περὶ τῶν ἰδίων, καὶ περὶ
τῶν κοινῶν ὁμονήσουσιν. Οὕτω δὲ πολιτικῶς εἶχον,
ὥστε καὶ τὰς στάσεις ἐποιοῦντο πρὸς ἀλλήλους,
οὐχ ὁπότεροι τοὺς ἑτέρους ἀπολέσαντες, τῶν λοι-
πῶν ἀρξουσιν, ἀλλ' ὁπότεροι ὀφθήσονται τὴν πᾶσιν
ἀγαθὸν τι ποιήσαντες. Καὶ τὰς ἐταιρίας συνῆγον,
οὐχ ὑπὲρ τῶν ἰδίων συμφερόντων, ἀλλ' ἐπὶ τῇ τοῦ
πλήθους ὠφελείᾳ. Τὸν αὐτὸν δὲ τρόπον καὶ τὰ
τῶν ἄλλων διώκουν, θεραπεύοντες, ἀλλ' οὐχ ὑβρί-
ζοντες τοὺς Ἕλληνας· καὶ στρατηγεῖν οἰόμενοι δεῖν,
ἀλλὰ μὴ τυραννεῖν αὐτῶν· καὶ μᾶλλον ἐπιθυμοῦντες
ἡγεμόνες ἢ δεσπόται προσαγορεύεσθαι· καὶ σωτῆρες,
ἀλλὰ μὴ λυμεῶνες ἀποκαλεῖσθαι· τῷ ποιεῖν εὖ
προσαγόμενοι τὰς πόλεις, ἀλλ' οὐ βίᾳ καταστρεφό-
μενοι· πιστοτέροις μὲν τοῖς λόγοις, ἢ νῦν τοῖς ὀρ-
κοῖς χρώμενοι· ταῖς δὲ συνθήκαις ὥς περ ἀνάγκαις
ἐμμένειν ἀξιοῦντες· οὐχ οὕτως ἐπὶ ταῖς δυναστείαις

7. γραμμάτων, probante Wolf. et Moro. ad Paneg. c. 32.
recepti pro vulgato πραγμάτων. 13. ποιήσαντες. Veit.
perperam ποιήσοντες. 16. διακουν Wolf. e Panegyrico
huc recte transcripsit cum eoque Steph.; veit. omittunt.
22. ὄρκοις e Panegyrico revocavi; reliquae ἔργοις, quod
Wolf. quidem rejicit, nec tamen ὄρκοις recepit.

civitates affecti erant, quas beneficiis conciliare sibi, quam
vi subigere, satius duxerunt. His igitur moribus posteri eo-

μέγα φρονούντες, ὡς ἐπὶ τῷ σωφρόνως ζῆν φιλοτιμούμενοι· τὴν αὐτὴν ἀξιούντες γνώμην ἔχειν πρὸς τοὺς ἥττους, ἤνπερ τοὺς κρείττους πρὸς σφᾶς αὐτούς· ἴδια μὲν αἴτη τὰς ἑαυτῶν πόλεις ἡγούμενοι, κοινὴν δὲ πατρίδα τὴν Ἑλλάδα νομίζοντες εἶναι. Τοιαῦται δὲ διανοαίαις χρώμενοι, καὶ τοὺς νεωτέρους ἐν τοῖς τοιούτοις ἡθεσι παιδεύοντες, οὕτως ἄνδρας ἀγαθοὺς ἀπέδειξαν τοὺς πολεμήσαντας πρὸς τοὺς ἐκ τῆς Ἀσίας, ὥστε μηδένα πώποτε δυνηθῆναι περὶ αὐτῶν, μήτε τῶν ποιητῶν, μήτε τῶν σοφιστῶν, ὡςίως τῶν πεπραγμένων εἰπεῖν. Καὶ πολλὴν αὐτοῖς ἔχω συγγνώμην· ὁμοίως γάρ ἐστι χαλεπὸν ἐπαινεῖν τοὺς ὑπερβεβληκότας τὰς τῶν ἄλλων ἀρετάς, ὥσπερ τοὺς μηδὲν ἀγαθὸν πεποιηκότας· τοῖς μὲν γὰρ οὐχ ὑψαῖσι πράξεις, πρὸς δὲ τοὺς οὐκ εἰσὶν ἀρμόττοντες λόγοι. Πῶς γὰρ ἂν γέγοντο σύμμετροι τοιούτοις ἀνδράσιν, οἱ τοσοῦτον μὲν τῶν ἐπὶ Τροίαν στρατευσαμένων διήνεγκαν, ὅσον οἱ μὲν περὶ μίαν πόλιν ἔτη δέκα διέτριψαν, οἱ δὲ τὴν ἑξ ἀπάσης τῆς Ἀσίας δύναμιν, ὀλίγῳ χρόνῳ κατεπελάμηνσαν, οὐ μόνον δὲ τὰς ἑαυτῶν πατρίδας διέσωσαν, ἀλλὰ καὶ τὴν Ἑλλάδα πᾶσαν ἡλευθέρωσαν. Ποίον δ' ἂν ἔργων, ἢ πόνων, ἢ κινδύνων ἀπέστησαν, ὥστε ζῶντες εὐδοκίμεῖν, οἵτινες ὑπὲρ τῆς δόξης, ἥς ἐμελ-

-
7. ἐν in Panegyrico deest, sed ibi a me non receptum esse doleo. 11. τῶν πεπραγμένων. Panegy. τῶν ἐκείναις πεπραγμένων. 13. ὑπερβεβληκότας. Panegy. ὑπερβεβηκότας. 19. Ποτὶ πόλιν in Panegyrico legitur στρατεύσαντας. 20. ὀλίγῳ χρόνῳ. Panegy. ἐν ὀλίγῳ χρόνῳ. 22. πᾶσαν. Panegy. σύμπασαν.
-

rum imbuti et aucti, tales sese in bello Persico praefluerunt, ut, viribus totius Asiae perbreui tempore fractis, omnique laude superiores facti, neque poetarum neque oratorum quisquam eos digne satis extollere potuerit. Fuit quidem

λον τελευτήσαντες ἔξεν, οὕτως ἐτοίμως ἤθελον ἀποδύσκειν; Οἶμαι δὲ καὶ τὸν πόλεμον θεὸν τινα συναγαγεῖν, ἀγασθέντα τὴν ἀρετὴν αὐτῶν, ἵνα μὴ τοιοῦτοι γενόμενοι τὴν φύσιν, διαλάθοιεν, μηδ' ἀκλεῶς τὸν βίον τελείσαιεν, ἀλλὰ τῶν αὐτῶν τοῖς ἐκ τῶν θεῶν γεγονόσι καὶ καλουμένοις ἡμιθέοις ἀξιώθειεν· καὶ γὰρ ἐκεῖνοι τὰ μὲν σώματα ταῖς τῆς φύσεως ἀνάγκαις ἀπέδωκαν, τῆς δ' ἀρετῆς ἀθάνατον τὴν μνήμην πεποιήνται. Ἀεὶ μὲν οὖν οἱ θ' ἡμέτεροι πρόγονοι καὶ Λακεδαιμόνιοι, πρὸς ἀλλήλους φιλοτίμως ἔσχον· οὐ μὴν ἀλλὰ περὶ καλλίστων ἐν ἐκείνοις τοῖς χρόνοις ἐφιλονείκησαν, οὐκ ἐχθρούς, ἀλλ' ἀνταγωνιστάς σφ'αυτοὺς εἶναι νομίζαντες, οὐδ' ἐπὶ δουλείᾳ τῇ τῶν Ἑλλήνων τὸν Βάρβαρον θεραπεύοντες, ἀλλὰ περὶ μὲν τῆς κοινῆς σωτηρίας ὁμονοοῦντες, ὅπότεροι δὲ ταύτης αἴτιοι γενήσονται, περὶ τούτου ποιοῦμενοι τὴν ἀμίλλαν. Ἐπεδείξαντο δὲ τὰς αὐτῶν εὐψυχίας, πρῶτον μὲν ἐν τοῖς ὑπὸ Δαρείου πεμφθεῖσιν. Ἀποβάντων γὰρ αὐτῶν εἰς τὴν Ἀττικὴν, οἱ μὲν οὐ περιέμειναν τοὺς συμμάχους, ἀλλὰ τὸν ποινὸν πόλεμον ἴδιον ποιησάμενοι, πρὸς τοὺς ἀπάσης τῆς Ἑλλάδος καταφρονήσαντες ἀπήντων, τὴν οἰκείαν δύναμιν ἔχοντες, ὀλίγοι πρὸς πολλὰς μυριάδας, ὥς-

2. τὸν πόλεμον θεὸν τινα. Panegy. τὸν πόλεμον τοῦτον θεῶν τινα. 5. τελείσαιεν. Panegy. τελευτήσαιεν.

5. 6. ἐκ τῶν θεῶν. Wolf. ἐκ θεῶν. 9. πεποιήνται.

Panegy. κατέλιπον. 11. ἀλλὰ περὶ. Panegy. ἀλλὰ

καὶ περὶ. 13. εὐψυχίας: magnanimitatem. Panegy.

ἀρετάς. 21. Post ἴδιον in Panegyrico additum legitur κίνδυνον.

semper inter Athenienses Lacedaemoniosque aemulatio quaedam ac honoris contentio; sed tum de salute Graecorum, non de servitute, certarunt, quod utrique imprimis colerita-

περ ἐν ἀλλοτρίαις ψυχαῖς μέλλοντες κινδυνεύειν· οἱ δ' οὐκ ἔφθησαν πυθόμενοι τὸν περὶ τὴν Ἀττικὴν πόλεμον, καὶ πάντων τῶν ἄλλων ἀμελήσαντες, ἦσαν ἡμῖν ἀμυνοῦντες, τοσαύτην ποιησάμενοι σπουδὴν, ὅσην περ ἂν τῆς αὐτῶν χώρας πορθουμένης. Σημεῖον δὲ τοῦ τάχους καὶ τῆς ἀμίλλης αὐτῶν· τοὺς μὲν γὰρ ἡμετέρους προγόνους, Φασὶ τῆς αὐτῆς ἡμέρας πυθέσθαι τε τὴν ἀπόβασιν τῶν Βαρβάρων, καὶ βοηθήσαντας ἐπὶ τοὺς ὅρους τῆς χώρας, καὶ μάχῃ νικήσαντας τρόπαιον στήσαι τῶν πλεμίων· τοὺς δ' ἐν τρισὶν ἡμέραις, καὶ τοσαύτας νυξὶ διακόςια καὶ χίλια στάδια διελθεῖν, στρατοπέδῳ πορευομένους. Οὕτω σφόδρα ἠπειχθήσαν, οἱ μὲν μετασχεῖν τῶν κινδύνων, οἱ δὲ φθῆναι συμβαλόντες, πρὶν ἐλθεῖν τοὺς βοηθήσαντας. Μετὰ δὲ ταῦτα γενομένης τῆς ὕστερον στρατείας, ἣν αὐτὸς Ξέρξης ἤγαγεν, ἐκλιπὼν μὲν τὰ βασίλεια, στρατηγὸς δὲ καταστῆναι τολμησας, ἅπαντας δὲ τοὺς ἐκ τῆς Ἀσίας συναγεύρας. Περὶ οὗ τίς οὐχ ὑπερβολὰς βουλευθεὶς εἶπεῖν, ἐλάττω τῶν ὑπαρχόντων εἴρηκεν; ὃς εἰς τοσοῦτον ἤλθεν ὑπερηφανείας, ὥστε μικρὸν μὲν ἡγησάμενος ἔργον εἶναι τὴν Ἑλλάδα χειρώσασθαι, βουληθεὶς δὲ τοιοῦτον μνημεῖον καταλιπεῖν, ὃ μὴ τῆς ἀνθρωπίνης φύσεως ἔργον ἐστίν, οὐ πρότερον ἐπαύ-

1. κινδυνεύειν. Panegyrt. κινδυνεύσειν. 4. εἰμὶν c Wolfii coniectura; vet. et Steph. ὡμῖν. 6. αὐτῶν in Panegyrico deest. 9. καὶ ante μάχῃ. quod Wolf. et Steph. habent, a vet. abest. 21. ὑπερηφανείας vet., ut in Panegyrico quoque est; Wolf. et Steph. ὑπερηφανίας.

te, qua primam Persarum in Græciam irruptionem repræsentant, ubi alteri alteris priores esse voluerunt, assiduum satis manifestarunt. Quæ utriusque civitatis æmulationis etiam palam fit ex eo, quod Athenienses in secunda Persarum in Græciam expeditione, cui Xerxes ipse præfuit, cum paucis

σατο, πρὶν ἐξεῦρε, καὶ συνηνάγκασεν ὁ πάντες
 θρυλλοῦσιν, ὥστε τῷ στρατοπέδῳ πλεῦσαι μὲν διὰ
 τῆς ἡπείρου, πεζεῦσαι δὲ διὰ τῆς θαλάσσης, τὸν μὲν
 Ἑλλήσποντον ζεύξας, τὸν δὲ Ἄθω διορύξας, πρὸς δὴ
 τὸν οὕτω Φρανήσαντα, καὶ τηλικαῦτα διαπραξάμενον,
 καὶ τοσούτων δεσπότην γενόμενον, ἀπήντων, διελό-
 μενοι τὸν κίνδυνον, Λακεδαιμόνιοι μὲν εἰς Θερμοπύ-
 λας, πρὸς τὸ πεζόν, χιλίους αὐτῶν ἐπιλέξαντες,
 καὶ τῶν συμμάχων ὀλίγους παραλαβόντες, ὡς ἐν
 τοῖς στενοῖς κωλύσοντες αὐτοὺς περαιτέρω προελ-
 θεῖν· οἱ δ' ἡμέτεροι πατέρες, ἐπ' Ἀρτεμίσιον ἐξή-
 κοντα τριήρεις πληρώσαντες, πρὸς ἅπαν τὸ τῶν πο-
 λεμίων ναυτικόν. Ταῦτα δὲ ποιεῖν ἐτόλμων, οὐχ
 οὕτω τῶν πολεμίων καταφρονοῦντες, ὡς πρὸς ἀλλή-
 λους Φιλοτιμούμενοι· Λακεδαιμόνιοι μὲν ζηλοῦντες
 τὴν πόλιν τῆς ἐν Μαραθῶνι μάχης, καὶ ζητοῦντες
 αὐτοὺς ἐξισῶσαι, καὶ δεδιότες, μὴ δις ἐφεξῆς ἡ πό-
 λις ἡμῶν αἰτία γένηται τοῖς Ἕλλησι τῆς σωτηρίας·
 οἱ δ' ἡμέτεροι πατέρες, μάλιστα μὲν βουλόμενοι
 διαφυλάξαι τὴν παροῦσαν δόξαν, καὶ πᾶσι ποιῆσαι
 φανερόν, ὅτι καὶ πρότερον ἡ πόλις ἡμῶν δι' ἀρετὴν,
 ἀλλ' οὐ διὰ τύχην ἐνίκησεν. Ἐπειτα δὲ καὶ προ-

1. ἐξεῦρε e W. conl.; vulgo ἐξευρεῖν. 15. φιλοτιμούμενοι.

Panegy. ἀγωνιζόμενοι. 17. αὐτοὺς ἐξισῶσαι. Panegy.

ἑαυτοὺς ἐξίσου καταστῆσαι. 19. πατέρες. Panegy.

πρόγονοι. 21. 22. ἡ πόλις ἡμῶν — διὰ τύχην ἐνίκησεν.

In Panegyrico ἡ πόλις ἡμῶν deest, et pro διὰ τύχην

legitur διὰ τὴν τύχην; denique pro ἐνίκησεν, ἐνίκησαν,

ita ut ad πατέρες referatur. 22. προαγαγέσθαι. Pan-

egy. προαγαγέσθαι.

navibus suis, veluti soli cum Barbaris confligere cuperent,
 classi illorum ad Artemisium, Lacedaemonii autem, paucis
 adiuti lociis, Persarum pedestribus copiis innumerabilibus

αγαγέσθαι βουλόμενοι τοὺς Ἕλληνας ἐπὶ τὸ διακυμαχεῖν, ἐπιδειξάντες αὐτοῖς, ὁμοίως ἐν τοῖς ναυτικοῖς κινδύνοις ὥσπερ ἐν τοῖς πεζοῖς, τὴν ἀρετὴν τοῦ πλήθους περιγγυομένην. Ἰσας δὲ τὰς τόλμας παρσχόντες, οὐχ ὁμοίαις ἐχρήσαντο ταῖς τύχακ, ἀλλ' αἱ μὲν διεφθάρησαν, καὶ ταῖς ψυχαῖς νικῶντες τοῖς σώμασιν ἀπειπόν· οὐ γὰρ δὴ τοῦτό γε θέμις εἶπεῖν, ὥς ἡττήθησαν, οὐδεὶς γὰρ αὐτῶν φυγεῖν ἤξιωσεν· οἱ δὲ ἡμέτεροι τὰς μὲν πρόπλους ἐνίκησαν· ἐπειδὴ δ' ἤκουσαν τοὺς πολεμίους τῆς παρόδου κρατήσαντας, οἴκαδε καταπλεύσαντες, καὶ κατασκευάσαντες τὰ περὶ τὴν πόλιν, οὕτως ἐβουλευσάντο περὶ τῶν λοιπῶν, ὥστε, πολλῶν αὐτοῖς καὶ καλῶν προειργασμένων, ἐν τοῖς τελευταίοις τῶν κινδύνων ἔτι πλέον δάρεγκαν. Ἀθύμως γὰρ ἀπάγτων τῶν συμμάχων διακειμένων, καὶ Πελοποννησίων μὲν διατειχιζόντων τὸν ἰσθμόν, καὶ ζητούντων ἰδίαν αὐτοῖς σωτηρίαν, τῶν δ' ἄλλων πόλεων ὑπὸ τοῖς Βαρβάροις γεγενημένων, καὶ συστρατευσαμένων ἐκείναις, πλὴν εἴ τις αὐτῶν διὰ σμικρότητα παρημελήθησαν, προσπλευσῶν δὲ τριηρῶν διακοσίων καὶ χιλίων, καὶ τῆς πεζῆς στρατιᾶς ἀναριθμήτου μελλούσης εἰς τὴν Ἀττικὴν ἐμβαλεῖν, οὐδὲ μιᾶς σωτηρίας αὐτοῖς ὑποφαινομένης,

ε. ἐπὶ τὸ. Panegy. ἐπὶ τῷ. 5. ὁμοίαις. Panegy. ὁμοίως.
 11. 12. Verba: καὶ κατασκευάσαντες τὰ περὶ τὴν πόλιν, in Panegy. omittuntur. 19. 20. τινες — παρημελήθησαν. Panegy. τις παρημελήθη. 25. ἐμβαλεῖν. Panegy. εἰςβάλλειν. 23. ὑποφαινομένης. Panegy. ὑπολειπομένης.

in Thermopylis occurrerunt. Verum enimvero varia utrique fortuna uli sunt. Lacedaemonii in Thermopylis ab hostibus circumventi perierunt; Athenienses vero, vicis ad Artemisium Barbaris, ubi Thermopylas expugnatas, audiverunt, domum reversi omnibusque locis destituti, proprio Marte

ἀλλ' ἔρημοι συμμαχῶν γεγενημένοι, καὶ τῶν ἐλπί-
δων ἀπασῶν δημαρτηκότες, ἐξὸν αὐτοῖς μὴ μόνον
τοὺς παρόντας κινδύνους διαφυγεῖν, ἀλλὰ καὶ τιμὰς
ἐξαιρέτους λαβεῖν, ὥς αὐτὸς ἐδίδου βασιλεύς, ἡγού-
μετος, εἰ τὸ τῆς πόλεως προσλάβοι ναυτικόν, πα-
ραχρῆμα καὶ Πελοποννήσου κρατήσῃ, οὐχ ὑπέμειναν
τὰς παρ' ἐκείνου δωρεάς, οὐδ' ὀργιζόμενοι ταῖς Ἑλλη-
σιν ὅτι προὔδοθ' ἦσαν, ἀσμένως ἐπὶ τὰς διαλλαγὰς
τὰς πρὸς τοὺς Βαρβάρους ὤρμησαν· ἀλλ' αὐτοὶ
μὲν ὑπὲρ τῆς ἐλευθερίας πολέμῳ παρεσκευάζοντο,
τοῖς δ' ἄλλοις τὴν δουλείαν αἰρουμένοις συγγνώμην
εἶχον· ἡγοῦντο γὰρ ταῖς μὲν ταπειναῖς τῶν πόλεων
προσέμειν, ἐκ παντὸς τρόπου ζητεῖν τὴν σωτηρίαν,
ταῖς δὲ προστάναι τῆς Ἑλλάδος ἀξιούσαις, οὐχ
οἷον τ' εἶναι διαφεύγειν τοὺς κινδύνους, ἀλλ' ὥσπερ
τῶν ἀνδρῶν ταῖς καλοῖς καὶ γαδοῖς αἰρετώτερόν ἐστι
καλῶς ἀποθανεῖν, ἢ ζῆν αἰσχροῦς, οὕτω καὶ τῶν
πόλεων ταῖς ὑπερχούσαις λυσιτελεῖν, ἐξ ἀνθρώπων
αἰφανισθῆναι μᾶλλον, ἢ δούλας ὀφθῆναι γενομένας.
Δῆλον δ' ὅτι ταῦτα διανοήθησαν· ἐπεὶ γὰρ οὐχ
οἷοι τ' ἦσαν πρὸς ἀμφοτέρας ἅμα παρατάξασθαι τὰς
δυναμείας, παραλαβόντες ἅπαντα τὸν ὄχλον, τὴν ἐκ
τῆς πόλεως, εἰς τὴν ἐχομένην νῆσον ἐξέπλευσαν,
ἐν ἑνὶ μέρει πρὸς ἑκατέραν τὴν δύναμιν, ἀλλὰ μὴ

4. „Αὐτός legi potest κατ' αὔξῃσιν pro αὐτεπάγγελτος;
„led in Panegy. est αὐτοῖς.“ Wolf. 6. ὑπέμειναν.
Med. ὑπέμεινε. 7. ὀργιζόμενοι. Panegy. ὀργισθέντες.
13. ἐκ παντός. Panegy. ἐξ ἅπαντος. 19. δούλας —
γενομένας. Panegy. δούλαις — γενομέναις. Utraque cou-
structio bona est. Wolf.

immensam hostium multitudinem terra marique repellere
conati sunt. Muneribus Persarum, si bello desisterent, gene-
roso animo repudiatis, nec Graecis, a quibus turpiter de-
flecti erant, irati, solos se, tamquam Graeciae principes,

πρὸς ἀμφοτέρας ἅμα τὰς δυνάμεις παρακινδυνεύουσαι. Καὶ τοὶ πῶς ἂν ἐκεῖνων ἄνδρες ἀμείνους, ἢ μᾶλλον φιλέλληνας ὄντες ἐπιδειχθεῖεν, οἵτινες ἔτλησαν ἐπιδεῖν, ὥστε μὴ τοῖς Ἑλλήσιν αἴτιοι γενέσθαι τῆς δουλείας, ἐρήμην μὲν τὴν πόλιν γυγνομένην, τὴν δὲ χώραν πορθουμένην, ἱερὰ δὲ σεσυλημένα, καὶ νεκροὺς ἀποικραμένους, ἅπαντα δὲ τὸν πόλεμον περὶ τὴν πατρίδα τὴν αὐτῶν γιγνόμενον; Καὶ οὐδὲ ταῦτα ἀπέχρησεν αὐτοῖς, ἀλλὰ πρὸς διάκονίᾳ καὶ χιλίᾳ τριήρεις μόναι διαναυμαχεῖν ἐτόλμησαν, οὐ μὴν εἰσθῆσαν γε. Κατασχυνθέντες γὰρ Πελοποννήσιοι τὴν ἀρετὴν αὐτῶν, καὶ νομίσαντες προδιαφθαρέντων μὲν τῶν ἡμετέρων, οὐδ' αὐτοὶ σωθήσεσθαι, κατόρθωσάντων δέ, εἰς ἀτιμίαν τὰς αὐτῶν πόλεις καταστήσειν, ἠναγκάσθησαν μετασχεῖν τῶν κινδύνων. Καὶ τοὺς μὲν θορύβους τοὺς ἐν τῷ πράγματι γενομένους καὶ τὰς κραυγὰς, καὶ τὰς παρακελεύσεις, ἃ κατὰ πάντων ἐστὶ τῶν ναυμαχούντων, οὐκ οἶδ' ὅτι διὰ λέγοντα διατρίβειν· ἃ δ' ἐστὶν ἴδια, καὶ τῆς ἡγεμονίας ἄξια, καὶ τοῖς προηγουμένοις ὁμολογούμενά, ταῦτα δ' ἐμὸν ἔργον εἰπεῖν ἐστίν· τοσαῦτον γὰρ ἡ πόλις ἡμῶν διέφερεν, ὅτ' ἦν ἀκέραιος, ὥστ' ἀνάστατος γενομένη, πλείους μὲν συνεβάλετο τριήρεις εἰς τὸν κίνδυνον, τὸν ὑπὲρ τῆς Ἑλλάδος, ἢ σύμπαντες οἱ ναυμαχήσαντες. Οὐδεὶς δὲ πρὸς ἡμᾶς οὕτως ἔχει

1. παρακινδυνεύουσι. Panegy. κινδυνεύουσι. 3. 4. ἔτλησαν — Ἑλλήσιν. Panegy. ἐτόλμησαν — λοιποῖς. 6. σεσυλημένα. Panegy. συλωμένα. 18. οὐκ οἶδ'. Panegy. οὐκ ὀρᾷ. 20. προηγουμένοις. Panegy. προεξημένοις.

pro patria mori decere existimarunt, et, urbe hostibus ad diripiendum et dirimendum relicta, soli naves conscenderunt. Victis vero hac classe ad Salaminem Barbaris, Athenienses, qui plurimas ad hoc proellum naves contulerant, saluti

δυσμενῶς, ὅστις οὐκ ἂν ὁμολογήσειε, διὰ μὲν τὴν ναυμαχίαν ἡμῶς τῶν πολεμίων κρατῆσαι, ταύτης δὲ τὴν πάλιν αἰτίαν γεγενῆσθαι. Καίτοι μελλούσης στρατείας ἐπὶ τοὺς Βαρβάρους ἔσεσθαι, τίνας χρὴ μᾶλλον τὴν ἡγεμονίαν ἔχειν; οὐ τοὺς ἐν τῷ προτέρῳ πολέμῳ μάλιστα εὐδοκίμησαντας; καὶ πολλάκις μὲν ἰδίᾳ προκινδυνεύσαντας, ἐν δὲ τοῖς κοινοῖς τῶν ἀγῶνων ἀριστείων ἀξιοθέντας; οὐ τοὺς τὴν αὐτῶν ἐκλήποντας ὑπὲρ τῆς τῶν ἄλλων σωτηρίας, καὶ τότε παλαιὸν οἰκιστὰς τῶν πλείστων πόλεων γεγεννημένους, καὶ πάλιν αὐτὰς ἐκ τῶν μεγίστων συμφορῶν διασώσαντας; πῶς δ' οὐκ ἂν δεινὰ πάθοιμεν, εἰ τῶν κακῶν πλεῖστον μέρος μετασχόντες, ἐν ταῖς τιμαῖς ἑλαττον ἔχειν ἀξιοθείημεν; καὶ τότε προταχθέντες ὑπὲρ πάντων, νῦν ἐτέροις ἀκολουθεῖν ἀναγκασθείημεν;

22. Περὶ μὲν οὖν τῆς ἡγεμονίας, ὡς δικαίως ἂν εἴη τῆς πόλεως, ῥάδιον ἐκ τῶν εἰρημένων καταμαθεῖν. Ἐνθυμήθητε δὲ πρὸς ὑμᾶς αὐτούς, εἰ δοκιᾷ τοῖς λόγοις διαφθεῖραιν τοὺς νεωτέρους, ἀλλὰ μὴ προτρέπειν ἐπ' ἀρετὴν, καὶ τοὺς ὑπὲρ τῆς πόλεως

2. τῶν πολεμίων. Panegy. τῷ πολέμῳ. 7. κοινοῖς e Panegyrico huc revocavi; reliquae καλοῖς vitiosae, ut recte ad Panegyricum iudicat Morus; est enim oppositum τῷ ἰδίᾳ. Med. κακοῖς.

Graecorum auctores putandi sunt. Qui igitur in superioribus bellis maximam gloriam deportarunt, qui privata saepius pro communi salute pericula subierunt, qui in communibus proeliis fortitudinis praemia acceperunt, qui pro salute Graecorum urbem suam reliquerunt, denique qui pristinis temporibus plurimas urbes condiderunt, easque maximis periculis liberarunt, nonne aequum est, eos in bello contra Barbaros suscepto hegemoniam habere? (22.) Reputetis igitur vobiscum, an orationibus meis inveniam animos cor-

κινδύνους, ἢ δακνίως ἂν δοῦναι δίκην ὑπὲρ τῶν εἰρη-
μένων, ἀλλ' οὐκ ἂν χάριτι κομίσασθαι παρ' ὑμῶν
τὴν μεγίστην, ὅς σὺτως ἐγκωμιάσκα καὶ τὴν πόλιν
καὶ τοὺς προγόνους, καὶ τοὺς κινδύνους τοὺς ἐν ἐκεί-
νοις τοῖς χρόνοις γεγενημένους, ὥστε τοὺς τε πρῶ-
τερον γράψαντας περὶ τὴν ὑπόθεσιν ταύτην, ἅπαντας
ἠφανικέναι τοὺς λόγους, αἰσχυνομένους ὑπὲρ τῶν εἰ-
ρημένων αὐτοῖς, τοὺς τε νυνὶ δοκοῦντας εἶναι δεσπύς,
μὴ τολμᾶν ἔτι λέγειν περὶ τούτων, ἀλλὰ καὶ κα-
ταμέμψεσθαι τὴν δύναμιν τὴν σφτετέραν αὐτῶν.

23. Ἄλλ' ὅμως τούτων σὺτως ἔχόντων, φασί-
σονται τινας τῶν εὐρεῖν μὲν σὺδέν, σὺδ' εἰπεῖν ἀξίον
λόγου δυναμένων, ἐπιτιμᾶν δὲ καὶ βασκαίνειν τὰ
τῶν ἄλλων μεμελετηκότων, οἱ χαριέντως μὲν εἰρη-
σθαι ταῦτα φήσουσι, (τοῦτο γὰρ οὐ φθονήσουσιν εἰ-
πεῖν,) πλὴν μέντοι χρησιμωτέρους εἶναι τῶν λόγων,
καὶ κρείττους τοὺς ἐπιπλήττοντας τοῖς τῶν ἀμαρτα-
νομένοις, ἢ τοὺς τὰ σεπραγμένα πρότερον ἐπαινοῦν-
τας· καὶ τοὺς περὶ ὧν δεῖ πράττειν συμβουλευόν-
τας, ἢ τοὺς τὰ παλαιὰ τῶν ἔργων διεξιόντας.

24. Ἴν' αὖν μηδὲ ταῦτ' ἔχωσιν εἰπεῖν, ἀφ' ἑμέ-
νος τοῦ βοηθεῖν τοῖς εἰρημένοις, πειράσομαι μέρος
ἐτέρου λόγου τοσούτον, ὅσον περ ἄρτι, διελθεῖν
ὑμῖν· ἐν ᾧ φανήσομαι περὶ τούτων ἀπάντων, πολ-

14. μεμελετηκότων. Med. μεμελετηκότες.

sumpere, et non potius ad virtutem ducere, praemioque
quam poena dignior esse videar, qui urbem nostram maio-
resque nostros ita extulerim, ut neque antea quisquam
aliquid dixisse sibi videatur, neque nunc dicere audeat.
(23.) At nihilominus tamen invidi quidam obtrectatores
praeferrandas esse dicent illas orationes, quae non tam su-
periora facta praedicent, quam praesentia peccata calligent.
(24.) Cui obiectioni ut occurram, eius orationis vobis par-
tem aliquam proponam, in qua, ubi bellum cum sociis

λῆν ἐπιμέλειαν πεποιημένους. Ἔστι δὲ τὰ μὲν ἐν ἀρχῇ λεγόμενα, περὶ τῆς εἰρήνης τῆς πρὸς Χίους, καὶ Ῥοδίους, καὶ Βυζαντίους. Ἐπιδείξας δ' ὡς συμφέρει διαλύσασθαι τῇ πόλει τὸν πόλεμον, κατηγοροῦ τῆς δυναστείας τῆς ἐν τοῖς Ἑλλήσι, καὶ τῆς ἀρχῆς τῆς κατὰ θάλατταν, ἀποφαίνων αὐτὴν οὐδὲν διαφέρειν, οὔτε ταῖς πράξεσιν, οὔτε τοῖς πάθεσι τῶν μοναρχιῶν. Ἀναμιμνήσκω δὲ καὶ τὰ συμβάντα δι' αὐτὴν τῇ πόλει, καὶ Λακεδαιμονίοις, καὶ τοῖς ἄλλοις ἅπασιν. Διαλεχθεῖς δὲ περὶ τούτων, καὶ τὰς τῆς Ἑλλάδος συμφορὰς ὀδυνώμενος, καὶ τῇ πόλει παραινέσας, ὡς χρὴ μὴ περιορᾶν αὐτὴν οὕτω πράττουσαν, ἐπὶ τελευτῆς, ἐπὶ τε τὴν δικαιοσύνην παρακαλῶ, καὶ τοῖς ἡμερτανόμενοις ἐπιπλήττω, καὶ περὶ τῶν μελλόντων συμβουλεύω. Λαβὼν οὖν ἀρχὴν ταύτην ὅθεν διαλέγεται περὶ αὐτῶν, ἀνάγνωθι καὶ τοῦτο τὸ μέρος αὐτοῖς.

Ἐκ τοῦ Εἰρηνικοῦ.

Ἦγοῦμαι δὲ δεῖν ἡμᾶς, μὴ μόνον ψηφισαμέ-

11. ὀδυνώμενος vet. omnium, nec non Codd. H. et I. lectio nem revocandam putavi, abiecta Wolfii coniectura ὀδυράμενος, quam Auger. recepit; Steph. item ὀδυράμενος. At nulla opus est mutatione, praesertim quum ὀδυνώμενος difficilior sit lectio et bonum sensum suppeditet. Verte: *postquam dolui Graeciae miseriae*.

17. αὐτοῖς, scil. τοῖς δικασταῖς, Med., Ald. 1 et Wolf. e coniect.; rell. αὐτῆς. 18. Ἦγοῦ-

finiendum esse demonstravi, imperium Graecorum tamquam civitati inutile reprehendo, idque exemplis roboro. Postquam de his diservi et deploravi Graeciae calamitates, et cives admonui, ut tantis malis remedium invenire studeant, in fine ipsos ad colendam iustitiam adhortor, et errata vitupero, et de futuris do consilium. Hanc igitur partem recita:

(Ex Oratione de Pace, c. 10 — 17, et c. 42 — 43.) At

νοὺς τὴν εἰρήνην ἐκ τῆς ἐκκλησίας ἀπελθεῖν, ἀλλὰ καὶ βουλευσαμένους, ὅπως ἔξομεν αὐτήν, καὶ μὴ ποιήσομεν ὅπερ εἰώθαμεν, ὥστ' ὀλίγον χρόνον διαλυπόντες, πάλιν εἰς τὰς αὐτὰς καταστησόμεθα ταραχάς, μηδ' ἀναβολήν, ἀλλ' ἀπαλλαγὴν εὐρήσομεν τῶν παρόντων κακῶν. Οὐδὲν δὲ τούτων οἷόν τ' ἐστὶ γενέσθαι πρότερον, πρὶν ἂν πεισθῇτε, τὴν μὲν ἡσυχίαν ὠφελιμωτέραν καὶ κερδαιωτέραν εἶναι τῆς πολυπραγμοσύνης, τὴν δὲ δικαιοσύνην τῆς ἀδικίας, τὴν δὲ τῶν ἰδίων ἐπιμέλειαν, τῆς τῶν ἀλλοτρίων ἐπιθυμίας. Περὶ ὧν οὐδεὶς πώποτε τῶν ῥητόρων εἰπεῖν ἐν ὑμῖν ἐτόλμησεν· ἐγὼ δὲ περὶ αὐτῶν τούτων τοὺς πλείστους τῶν λόγων μέλλω ποιεῖσθαι πρὸς ὑμᾶς· ὁρῶ γὰρ τὴν εὐδαιμονίαν ἐν τοῖς τοιοῦτοις ἐνοῦσαν, ἀλλ' οὐκ ἐν οἷς νῦν τυγχάνομεν πράττοντες. Ἀνάγκη δὲ τὸν ἔξω τῶν εἰθισμένων ἐπιχειροῦντα δημηγορεῖν, καὶ τὰς ὑμετέρας γνώμας μεταστῆσαι βουλόμενον, πολλῶν πραγμάτων ἄψασθαι, καὶ διὰ μακροτέρων τοὺς λόγους ποιήσασθαι, καὶ τὰ μὲν ἀναμνῆσαι, τῶν δὲ κατηγορεῖσθαι, τὰ δ' ἐπαινεῖσαι, περὶ δὲ τῶν συμβουλευσάων· μόλις γὰρ ἂν τις ὑμᾶς

μαι etc. Vid. Symmach., p. 259, v. 13 seqq., ubi quaedam ab his, h. l. repetitis, discrepant, quae annotabuntur. Auger. totam particulam omisit, notatis tantum primis et ultimis verbis. 2. ἔξομεν. Symmach. ἄξομεν. 3. ὥστ' in Symmach. deest. 12. ἐν ὑμῖν magis arridet, quam ὑμῖν sine ἐν, uti in Symmach. legitur. 15. Pro νῦν τυγχάνομεν in Symmach. legitur ἐτυγχάνομεν, quod Wolf. mutat ibi in τυγχάνομεν, et recte quidem, ut nunc puto.

vero non solum pax facienda est, sed deliberandum etiam, qua ratione illam conservemus, nec tantum dilationem, sed praesentium malorum liberationem inveniamus; quod fieri nullo modo potest, nisi persuasum vobis fuerit, quietem esse sollicitudini praefereendam, improbitati iustitiam, suarum rerum curam cupiditati alienarum; de quibus rebus orate-

ἐξ ἀπάντων τούτων ἐπὶ τὸ βέλτιον φρονῆσαι δυνη-
θεῖη προαγαγεῖν.

Ἔχει γὰρ οὕτως. Ἐμοὶ δοκοῦσιν ἅπαντες μὲν
ἐπιθυμεῖν τοῦ συμφέροντος, καὶ τοῦ πλεόν ἔχειν τῶν
ἄλλων, οὐκ εἰδέναι δὲ τὰς πράξεις τὰς ἐπὶ ταῦτα
φερούσας, ἀλλὰ ταῖς δόξαις διαφέρειν ἀλλήλων. Οἱ
μὲν γὰρ ἔχειν ἐπισικεῖς, καὶ στοχαζέσθαι τοῦ δεόν-
τος δυναμένους, οἱ δ' ὡς οἷόν τε πλείστον τοῦ συμ-
φέροντος διαμαρτανούσας· ὅπερ καὶ τῇ πόλει συμ-
βέβηκεν. Ἡμεῖς γὰρ οἰόμεθα, ἣν τὴν θάλασσαν
πλέωμεν πολλὰς τριῖρες, καὶ βιαζώμεθα τὰς πό-
λεις συντάξεις δίδουσι, καὶ συνέδρους ἐνθάδε πέμ-
πειν, διαπράξασθαι τι τῶν δεόντων· πλείστον δὲ
διεψεύσμεθα τῆς ἀληθείας. Ὡν μὲν γὰρ ἠλπίζομεν,
οὐδὲν ἀπεβέβηκεν, ἔχθραι δ' ἡμῖν ἐξ αὐτῶν τού-
των, καὶ πόλεμοι καὶ δαπάναι μεγάλαι γεγόνασιν.
Εἰκότως· καὶ γὰρ τὸ πρότερον, ἐκ μὲν τῆς τοιαύτης
πολυπραγμοσύνης, εἰς τοὺς ἐσχάτους κινδύνους καὶ
τέστημεν· ἐκ δὲ τοῦ δικαίαν τὴν πόλιν παρέχειν,
καὶ βοηθεῖν τοῖς ἀδικουμένοις, καὶ μηδενὸς τῶν ἁλ-
λοτρίων ἐπιθυμεῖν, παρ' ἐκόντων τῶν Ἑλλήνων τὴν
ἡγεμονίαν ἐλάβομεν· ὧν νῦν ἀλογίστως καὶ λίαν εἰ-
ρή, πολὺν ἤδη χρόνον καταφρονοῦμεν.

7. ἔχειν. Repete δοκοῦσι, quam lectionem Wolf., tam-
quam magis Illocaticam, praefert lectioni ἔχουσι, quāto
est in Symmach. 10. Post οἰόμεθα in Symmach. addi-
tum legitur μὲν, quod propter sequens δὲ recipere vix du-
bitem. 15. τούτων in Symmach. peius deest. 16. με-
γάλοι. Symmach. πολλοί. 20. μηδενός. Symmach. μη.

rum nullus apud vos verba adhuc facere conatus est.
Omnes quidem homines commodum suum spectant, sed viam
nescientes, diversas rationes ineunt. Ita nos quoque Grae-
corum imperium expetentes, dum a recta via aberramus,
nil nisi inimicitias, bella et luctus nobis paramus. Quí

Εἰς τοῦτο γὰρ τινες ἀνοίας ἐληλύθασιν, ὥστε ὑπειλήφασιν, τὴν μὲν ἀδικίαν ἐπονείδιστον εἶναι, κερδαλέαν δὲ, καὶ πρὸς τὸν βίον τὸν καθ' ἡμέραν συμφέρουσιν, τὴν δὲ δικαιοσύνην, εὐδόκιμον μὲν, αλυσιτελῇ δὲ, καὶ μᾶλλον δυναμένην τοὺς ἄλλους ὠφελεῖν, ἢ τοὺς ἔχοντας αὐτὴν· κακῶς εἰδότες, ὥς οὐτε πρὸς χρηματισμὸν, οὐτε πρὸς δόξαν, οὐτε πρὸς αἰδεῖ πράττειν, οὐθ' ὅλως πρὸς εὐδαιμονίαν οὐδὲν ἂν συμβάλοι τηλικαύτην δύναμιν, ὅσην ἀρετὴ καὶ τὰ μέρη ταύτης. Τοῖς γὰρ ἀγαθοῖς, οἷς ἔχομεν ἐν τῇ ψυχῇ, τούτοις κτώμεθα καὶ τὰς ἄλλας ὠφελείας, ὧν δεόμενοι τυγχάνομεν· ὥστ' οἱ τῆς αὐτῶν διανοίας ἀμελοῦντες, λελήθασιν σφᾶς αὐτοὺς ἅμα τοῦ τε Φρονεῖν ἄμεινον, καὶ τοῦ πράττειν βέλτιον ὀλιγωροῦντες. Θαυμάζω δ' εἴ τις οἶεται, τοὺς τὴν εὐσέβειαν καὶ τὴν δικαιοσύνην ἀσχοῦντας, καὶ καρτερεῖν καὶ μένειν ἐν ταύτοις ἐθέλοντας, ἔλαττον ἔξεν τῶν πονηρῶν, ἀλλ' οὐχ ἡγουμένους, καὶ παρὰ θεοῖς, καὶ παρὰ ἀνθρώποις, πλέον οἶσθαι τῶν ἄλλων. Ἐγὼ μὲν γὰρ οἶομαι τούτους μόνους, ὧν δεῖ πλεονεκτεῖν, τοὺς δ' ἄλλους οὐδὲ γινώσκειν οὐδὲν ὧν βέλτιον ἐστίν. Ὅρῳ γὰρ τοὺς μὲν τὴν μὲν ἀδικίαν προτι-

-
2. μὲν repetitum post ἐπονείδιστον a reliquis, auctoritate Med. deleui. 9. συμβάλοι τηλικαύτην δύναμιν Med., Ald. 1, Bas. 1; Wolf. et Steph. συμβάλοιτε τηλικαύτην δύναμιν; Hag. συμβάλοιτε τηλικαύτη δύναμις. 9. ὅσην. Symmach. ὅσην περ. 11. ἄλλας in Symmach. male, credo, deest. 13. ἀμελοῦντες. Symmach. ὀλιγωροῦντες. 14. καὶ τοῦ πράττειν βέλτιον. Symmach. καὶ τοῦ βέλτιον τῶν ἄλλων πράττειν. 17. ἐν ταύτοις. Symmach. ἐπὶ ταύτοις. 20. οἶομαι. Symmach. πίπεισμαι. 21. 22. οὐδὲ γινώσκειν οὐδὲν ὧν βέλτιον ἐστίν. Symmach., verbis: οὐ-
-

iustitiam probatam quidem, sed inutilem, vel iustos etiam miseriores habent iniustis, in magno isti errore versantur.

μῶντας, καὶ τὸ λαβεῖν τι τῶν ἀλλοτριῶν μέγιστον ἀγαθὸν νομίζοντας, ὅμοια πάσχοντας τοῖς δελεαζομένοις τῶν ζώων, καὶ κατ' ἀρχὰς μὲν ἀπολαύοντας ὧν ἂν λάβωσιν, ὀλίγω δ' ὕστερον ἐν τοῖς μεγίστοις κακοῖς ὄντας, τοὺς δὲ μετ' εὐσεβείας καὶ δικαιοσύνης ζῶντας, ἐν τε τοῖς παροῦσι χρόνοις ἀσφαλῶς διάγοντας, καὶ περὶ τοῦ σύμπαντος αἰῶνος ἡδίστους τὰς ἐλπίδας ἔχοντας. Καὶ ταῦτ' εἰ μὴ κατὰ πάντων οὕτως εἴδισται συμβαίνειν, ἀλλὰ τό γ' ὥς ἐπὶ τὸ πολὺ τοῦτον γίγνεσθαι τὸν τρόπον. Χρὴ δὲ τοὺς εὖ φρονοῦντας, ἐπειδὴ τὸ μέλλον αἰεὶ συνοίσειν οὐ καθορῶμεν, τὸ πολλάκις ὠφελοῦν τοῦτο φαίνεσθαι προαιρουμένους. Πάντων δ' ἀλογώτατον πεπόνθασιν, ὅσοι κάλλιον μὲν ἐπιτήδευμα νομίζουσιν εἶναι, καὶ θεοφιλέστερον τὴν δικαιοσύνην τῆς ἀδικίας, χεῖρον δ' οἴονται βιώσεσθαι τοὺς ταύτῃ χρωμένους, τῶν τὴν πονηρίαν προηρημένων.

Ἐβουλόμην δ' ἂν, ὥσπερ πρόχειρόν ἐστιν ἐπαινεῖσαι τὴν ἀρετὴν, οὕτω ῥᾷδιον εἶναι πείσαι τοὺς ἀκούοντας ἀσκεῖν αὐτήν· νῦν δὲ δεδοικα, μὴ μάτην τὰ τοιαῦτα λέγωμεν. Διεφθάρμεθα γὰρ πολὺν ἤδη χρόνον ὑπ' ἀνθρώπων, οὐδὲν ἄλλ' ἢ φενακίζειν ὑμᾶς

δε γινώσκειν οὐδὲν, omittis, post ἂν addit οὐ. 2. Post ἀγαθὸν Symmach. adiciit εἶναι. 10. γίγνεσθαι e Med. et Hag. recepi, ut magis Isocraticum, probante etiam Wolfio; reliquae γίγνεται; pendet nempe ab ἀρῶ antecedente. 17. Pro προηρημένων praeterit. Symmach. habet prael. προαιρουμένων. 18. Ἐβουλόμην. Symmach. Ἠβουλόμην. 19. οὕτω. Symmach. οὕτω καὶ, quod rectius videtur. 21. λέγωμεν. Symmach. λέγω. 22. ὑμᾶς post φενακίζειν

Sola virtus eiusque para iustitia est, quae, etsi non semper, plerumque tamen, non in praelentia tantum, sed etiam in omne aevum felices nos reddit. Utinam vero aequae facile sit, virtutem laudibus extollere, atque auditores ad colen-

δυναμένων, οἱ τοσούτον τοῦ πλῆθους καταπεφρονη-
κασιν, ὥςθ' ὅπότεν βουληθῶσι πόλεμον πρὸς τινὰς
ἐξενεγκεῖν, αὐτοὶ χρήματα λαμβάνοντες, λέγειν τολ-
μῶσιν, ὥς χρη τοὺς προγόνους μιμεῖσθαι, καὶ μὴ
περιορᾶν ἡμᾶς αὐτοὺς καταγελωμένους, μηδὲ τὴν
θάλασσαν πλέοντας, τοὺς μὴ τὰς συντάξεις ἐθέ-
λοντας ἡμῖν ὑποτελεῖν.

Ἦδέως ἂν οὖν αὐτῶν πυθοίμην, τίσιν ἡμᾶς τῶν
προγεγενημένων ὁμοίους κελεύουσι γίνεσθαι, πότε-
ρον τοῖς περὶ τὰ Περσικὰ γενομένοις, ἢ τοῖς πρὸ τοῦ
πολέμου τοῦ Δεκελικοῦ τὴν πόλιν διοικήσασιν; εἰ
μὲν γὰρ τούτοις, οὐδὲν ἄλλ' ἢ συμβουλεύουσι πάλιν
ἡμῖν περὶ ἀνδραποδισμοῦ κινδυνεύειν, εἰ δὲ τοῖς ἐν
Μαραθῶνι νικήσασιν, καὶ τοῖς πρὸ τούτων γενομένοις,
πῶς οὐχ ἀπάντων ἀναισχυντότατοι τυγχάνουσιν ὄντες,
εἰ τοὺς τότε πολιτευομένους ἐπαινοῦντες, τὰντῆς
πράττειν ἐκείνοις πείθουσιν ἡμᾶς, καὶ τοιαῦτα ἐξα-
μαρτάνειν, περὶ ὧν ἀπορῶ τί ποιήσω· πότερα

Wolf., sine dubio propter Symmach. consensum, omisit.
Sed φενακίζειν cum quarto casu etiam apud alios occurrit,
et h. l. in vett., nec non Steph., adest. 7. ἡμῖν Wolf.
approbante e Symmach. huc transscripti, reliquis legenti-
bus ὑμῖν. 9. γίνεσθαι. Symmach. γεγενῆσθαι. 12. πάλιν
ἡμῖν Wolf. suavius est, quam, ut legitur in Symmach.,
ἡμῖν πάλιν. 14. τούτων γενομένοις. Symmach. αὐτῶν
γεγενημένοις. 16. πολιτευομένους. Symmach. πεπολι-
τευμένους. 18. περὶ ὧν ἀπορῶ. Symmach. melius
περὶ ὧν καὶ ἀπορῶ.

dam enim ducere, corruptos nempe ab hominibus, qui ni-
hil aliud quam decipere possunt, quique, quando largitio-
nibus corrupti, bellum aliquibus inferre volunt, maiores
esse imitandos dicere audent, etc. Quos lubenter interroga-
rem, utros maiorum nobis ad imitandum commendent,
utrum eos, qui tempore belli Persici fuerunt, an eos, qui
ante bellum Decelicum republicam gesserunt. Loquar an

χρήσωμαι ταῖς ἀληθείαις, ὥσπερ καὶ περὶ τῶν ἄλλων, ἢ κατασιωπήσω, δείσας τὴν πρὸς ὑμᾶς ἀπέχθειαν;

Δοκεῖ μὲν γὰρ μοι βέλτιον εἶναι διαλεχθῆναι περὶ αὐτῶν, ὁρῶ δ' ὑμᾶς χαλεπώτερον διατιθεμένους πρὸς τοὺς ἐπιτιμῶντας, ἢ πρὸς τοὺς αἰτίους τῶν κακῶν γεγενημένους. Οὐ μὲν ἄλλ' αἰσχυρθεῖν ἂν, εἰ φανείην μᾶλλον φροντίζων τῆς ἑμαυτοῦ δόξης, ἢ τῆς κοινῆς σωτηρίας. Ἐμὸν οὖν ἔργον ἐστὶ, καὶ τῶν ἄλλων τῶν κηδομένων τῆς πόλεως, προαιρεῖσθαι τῶν λόγων, μὴ τοὺς ἡδίστους, ἀλλὰ τοὺς ὠφελιμωτάτους· ὑμᾶς δὲ χρὴ πρῶτον μὲν ταῦτα γινώσκειν, ὅτι τῶν μὲν περὶ τὸ σῶμα νοσημάτων πολλαὶ θεραπεῖαι, καὶ παντοδαπαὶ τοῖς ἰατροῖς εὑρηνται, ταῖς δὲ ψυχαῖς ταῖς ἀγνοούσαις, καὶ γεμούσαις πολλῶν ἐπιθυμιῶν, οὐδὲν ἐστὶν ἄλλο φάρμακον, πλην λόγος ὁ τολμῶν τοῖς ἐξαμαρτανομένοις ἐπιπλήττειν· ἔπειθ' ὅτι καταγέλαστόν ἐστι, τὰς μὲν καύσεις καὶ τὰς τομὰς τῶν ἰατρῶν ὑπομένειν, ἵνα πλειόνων ἀλγυδόνων ἀπαλλαγῶμεν, τοὺς δὲ λόγους ἀποδοκιμάζειν, πρὶν εἶδέναι σαφῶς, εἰ τοιαύτην ἔχουσι τὴν δύναμιν, ὥστ' ὠφελῆσαι τοὺς ἀκούοντας.

Τούτου δ' ἔνεκα ταῦτα προεῖπον, ὅτι περὶ τῶν λοιπῶν οὐδὲν ὑποστειλάμενος, ἀλλὰ παντάπασιν ἀνεί-

1. χρήσωμαι. Symmach. χρήσομαι. 13. τῶν μὲν. μὲν in Symmach. propter sequens δὲ male abest. 15. ἀγνοούσαις. Symmach. νοσοῦσαις, quod Wolf. concinnius esse putat. 17. ἐξαμαρτανομένοις. Symmach. ἀμαρτανομένοις.

taceam, dubito. Quamquam autem gravius irascimini iis, qui delicta vestra vituperant, quam malorum vestrorum auctoribus, tamen quum aegrotis animis nullum aliud remedium sit, quam libere reprehendens oratio, meus me patriae amor cogit, ut loquar ac vituperem. Laudamus maiores,

μένως, μέλλω ποιῆσθαι τοὺς λόγους πρὸς ὑμᾶς. Τίς γὰρ ἂν ἄλλοθεν ἐπελθὼν, καὶ μήπω συνδιε-
 Φθαρμένος ἡμῖν, ἀλλ' ἐξαίφνης ἐπιστὰς τοῖς γιγνομέ-
 ναις, οὐκ ἂν μαίνεσθαι καὶ παραφρονεῖν ἡμᾶς νομί-
 σαιεν, οἱ φιλοτιμούμεθα μὲν ἐπὶ τοῖς τῶν προγόνων
 ἔργοις, καὶ τὴν πόλιν ἐκ τῶν τότε πραχθέντων ἐγ-
 κωμιάζειν ἔχομεν, οὐδὲν δὲ τῶν αὐτῶν ἐκείνοις πράτ-
 τομεν, ἀλλ' ἅπαν ὑψιφαντίον. Οἱ μὲν γὰρ ὑπὲρ τῶν
 Ἑλλήνων τοῖς Βαρβάροις πολεμοῦντες διετέλεσαν,
 ἡμεῖς δὲ τοὺς ἐκ τῆς Ἀσίας τὸν βίον ποριζομένους,
 ἐκεῖθεν ἀναστήσαντες, ἐπὶ τοὺς Ἕλληνας ἡγάγομεν.
 Καὶ ἐκεῖνοι μὲν ἐλευθεροῦντες τὰς πόλεις τὰς Ἑλλη-
 νίδας, καὶ βοηθοῦντες αὐταῖς, τῆς ἡγεμονίας ἡξιώ-
 θησαν, ἡμεῖς δὲ καταδουλούμενοι, καὶ τὰναντία τοῖς
 τότε πραττομένοις ποιοῦντες, ἀγανακτοῦμεν, εἰ μὴ
 τὴν αὐτὴν τιμὴν ἐκείνοις ἔχομεν, οἱ τοσοῦτον ἀπολε-
 λείμμεθα καὶ τοῖς ἔργοις καὶ ταῖς διανοαῖς τῶν
 κατ' ἐκείνον τὸν χρόνον γεγεννημένων, ὅσον οἱ μὲν
 ὑπὲρ τῆς τῶν ἄλλων σωτηρίας, τὴν τε πατρίδα
 τὴν αὐτῶν ἐκλιπεῖν ἐτόλμησαν, καὶ μαχόμενοι
 καὶ ναυμαχοῦντες, τοὺς Βαρβάρους ἐνίκησαν, ἡμεῖς
 δ' οὐδ' ὑπὲρ τῆς ἡμετέρας αὐτῶν πλεονεξίας κινδύ-
 νεύειν ἀξιοῦμεν, ἀλλ' ἄρχειν μὲν ἀπάντων ζητοῦμεν,
 στρατεύεσθαι δ' οὐκ ἐθέλομεν· καὶ πῖλεμον μὲν μι-
 κροῦ δεῖν πρὸς ἅπαντας ἀνθρώπους ἀναιρούμεθα, πρὸς

15. ποιοῦντες. Symmach. πράττοντες. 18. γεγεννημέ-
 νων. Symmach. γενομένων. 19. ἄλλων. Symmach. Ἑλ-
 λήνων; sed ἄλλων propter opposita σωτηρίας et πλεονε-
 ξίας, ἄλλων et ἡμετέρας praeferendum videtur.

illisque contraria facimus; illi enim contra Barbaros pugna-
 runt, Graecis libertatem donarunt, pro Graecorum salute
 urbem suam reliquerunt, nos vero cum Graecis adversus
 Graecos pugnamus, Graecos servitute opprimimus, ne pro

δὲ τοῦτον οὐχ ἡμᾶς αὐτοὺς ἀσχοῦμεν, ἀλλ' ἀνθρώ-
πους αἰρούμεθα, τοὺς μὲν ἀπόλιδας, τοὺς δ' αὐτομό-
λους, τοὺς δ' ἐκ τῶν ἄλλων κακουργιῶν συνερρύηκό-
τας, οἷς ὁπόταν τις διδῶ πλείονα μισθόν, μετ' ἐκεί-
νου. ἐφ' ἡμᾶς ἀκολουθοῦσιν. Ἄλλ' ὅμως οὕτως
αὐτοὺς ἀγαπῶμεν, ὥςθ' ὑπὲρ μὲν τῶν παίδων τῶν
ἡμετέρων, εἰ περὶ τινὰς ἐξαμαρτάνοιεν, οὐκ ἂν ἐθε-
λήσαιμεν δίκας ὑποσχεῖν, ὑπὲρ δὲ τῆς ἐκείνων ἀρ-
παγῆς καὶ βίας καὶ παρανομίας, μελλόντων τῶν ἐγ-
κλημάτων ἐφ' ἡμᾶς ἥξειν, οὐχ ὅπως ἀγανακτοῦμεν,
ἀλλὰ καὶ χαίρομεν, ὅταν ἀκούσωμεν αὐτοὺς τοιοῦτό
τι διαπεπραγμένους. Εἰς τοῦτο δὲ μωρίας ἐληλύθα-
μεν, ὥστ' αὐτοὶ μὲν ἐνδεεῖς τῶν καθ' ἡμέραν ἐσμέν,
ξενотροφεῖν δὲ ἐπικεχειρήκαμεν, καὶ τοὺς συμμά-
χους τοὺς ἡμετέρους αὐτῶν λυμαινόμεθα, καὶ δα-
σμολογοῦμεν, ἵνα τοῖς ἀπάντων ἀνθρώπων κοινοῖς
ἐχθροῖς τὸν μισθὸν ἐκπορίζωμεν. Τοσούτῳ δὲ χείρους
ἐσμέν τῶν προγόνων, οὐ μόνον τῶν εὐδοκιμησάντων,
ἀλλὰ καὶ τῶν μισηθέντων, ὅσον ἐκεῖνοι μὲν, εἰ πο-
λεμεῖν πρὸς τινὰς ἐψηφίσαντο, μεστῆς οὖσης ἀργυ-

2. αἰρούμεθα in Symmach. deest, ita ut accusativi sequen-
tes ab ἀσχοῦμεν pendeant. 3. κακουργιῶν. Med. et
Ald. 1 legunt κακῶν. 7. εἰ περὶ τινὰς e coniect. scri-
bere ausus sum, quum correctio haec sit levissima atque
vulgata lectio sensum vix praebeat. Vid. Symmach., p. 266,
v. 18, ibiq. not. Symmach. ἢν περὶ τινὰς. 7. 8. ἐβελήσαι-
μεν δίκας. Inter haec duo vocabula apud Wolf. adiectum
legitur αὐτοὺς, quod auctoritate vet. et Steph. deleui;
deest quoque in Symmach. 9. παρανομίας. Symmach.
πλειονεξίας. 12. διαπεπραγμένους. Symmach. διαπρατ-
τομένους. 16. ἀνθρώπων in Symmach. deest. 20. ἐψη-
φίσαντο. Symmach. ψηφίσαντο.

amplificando quidem dominatu nostro dimicare volumus,
ipsi indigentes rebus ad victum necessariis, peregrinum mi-
litem eumque omni flagitiorum genere corruptissimum alere

ρίου καὶ χρυσίου τῆς ἀκρόπόλεως, ὅμως δ' ὑπὲρ τῶν
δοξάντων τοῖς αὐτῶν σώμασιν ὦντο δεῖν κινδυνεύειν·
ἡμεῖς δ' εἰς τοσαύτην ἀπορίαν ἐληλυθότες, καὶ το-
σοῦτοι τὸ πλῆθος ὄντες, ὥσπερ Βασιλεὺς ὁ Μέγας,
μισθωτοῖς χρώμεθα τοῖς στρατοπέδοις. Καὶ τότε
μὲν εἰ τριῆρεις πληρεῖεν, τοὺς μὲν ξένους καὶ
τοὺς δούλους ναύτας ἐνεβίβαζον, τοὺς δὲ πολίτας
μεθ' ὅπλων ἐξέπεμπον, νῦν δὲ τοῖς μὲν ξένους ὀπλί-
ταις χρώμεθα, τοὺς δὲ πολίτας ἐλαύνειν ἀναγκάζο-
μεν· ὥςθ' ὅπόταν ἀποβαίνουσιν εἰς τὴν τῶν πολεμίων,
οἱ μὲν ἄρχεν τῶν Ἑλλήνων ἀξιοῦντες, ὑπηρεσίῳ
ἔχοντες ἐκβαίνουσιν, οἱ δὲ τοιοῦτοι τὰς φύσεις ὄντες,
εἴους ὀλίγω πρότερον διῆλθον, μεθ' ὅπλων κινδυνεύ-
ουσιν.

Ἀλλὰ γὰρ τὰ κατὰ τὴν πόλιν ἂν τις ἰδὼν
καλῶς διοικούμενα, περὶ τῶν ἄλλων θαρρήσειεν.
Ἄλλ' οὐκ ἐπ' αὐτοῖς τούτοις μάλιστα ἀγανακτήσειεν;
οἵτινες αὐτόχθονες μὲν εἶναι φαμέν, καὶ τὴν πό-
λιν ταύτην προτέραν οἰκισθῆναι τῶν ἄλλων· προσ-
ῆκον δ' ἡμᾶς ἅπασιν εἶναι παράδειγμα, τοῦ καλῶς
καὶ τεταγμένως πολιτεύεσθαι, χειρόν καὶ τραχὺ
δέσπετον τὴν ἡμετέραν αὐτῶν διοικοῦμεν τῶν ἄρτι
τὰς πόλεις οἰκίζόντων. Καὶ σεμνυνόμεθα μὲν, καὶ
μέγα φρονοῦμεν, ἐπὶ τῷ βέλτιον γεγονέναι τῶν ἄλ-

7. ἐνεβίβαζον. Symmach. εἰσεβίβαζον. 16. καλῶς. Med.
κακῶς, quod sensum bonum suppeditat, ita, ut τὰ κα-
τὰ τὴν πόλιν sint politica seu quae ad gubernationem
pertinent, τὰ ἄλλα vero domestica. Sed penes lecto-
rem sit iudicium. 16. περὶ. Symmach. καὶ περὶ.

24. βέλτιον rescripti ex Med. et Ald., ut est in Symmach.
et Wolf. etiam reponere vult. pro vulg. βελτίονες.

conamur, conductitios milites gravi armatura dignamur.
et cives remigare cogimus. Verum non militiae solum, sed
etiam domi deterrime ac perturbatissime res nostras admi-

λων, ῥᾶον δὲ μεταδίδομεν τοῖς βουλομένοις ταύτης τῆς εὐγενείας, ἣ Τριβαλλοὶ καὶ Λευκανοὶ τῆς αὐτῶν δυσγενείας· πλείστους δὲ τιθέμενοι νόμους, οὕτως ἀλγόν αὐτῶν φροντίζομεν, (ἐν γὰρ ἀκαύσαντες, γνώσεσθε καὶ περὶ τῶν ἄλλων,) ὥστε θανάτου τῆς ζημίας ἐπικειμένης, ἂν τις ἀλῶ δεκάζων, τοὺς τοῦτο φανερώτατα ποιοῦντας στρατηγούς χειροτονοῦμεν, καὶ τὸν πλείστους διαφθεῖραι τῶν πολιτῶν δυνηθέντα, τοῦτον ἐπὶ τὰ μέγιστα τῶν πραγμάτων καθίσταμεν· σπουδάζοντες δὲ περὶ τὴν πολιτείαν οὐχ ἥττον, ἢ περὶ τὴν σωτηρίαν, ὅλης τῆς πόλεως ἀμελοῦμεν· καὶ τὴν δημοκρατίαν εἰδότες ἐν μὲν ταῖς ἡσυχίαις καὶ ταῖς ἀσφαλείαις αὐξανομένην καὶ διαμένουσαν, ἐν δὲ τοῖς πολέμοις δις ἤδη καταλυθεῖσαν, πρὸς μὲν τοὺς τῆς εἰρήνης ἐπιθυμοῦντας, ὡς πρὸς ὀλιγαρχικοὺς ὄντας, δυσκόλως ἔχομεν, τρὺς δὲ τὸν πόλεμον ποιοῦντας, ὡς τῆς δημοκρατίας κηδομένους, εὖνους εἶναι νομίζομεν· ἐμπειρότατοι δὲ λόγων καὶ πραγμάτων ὄντες, οὕτως ἀλογίστως ἔχομεν, ὥστε περὶ τῶν αὐτῶν τῆς αὐτῆς ἡμέρας οὐ τὰ αὐτὰ γινώσκομεν, ἀλλ' ὧν μὲν πρὶν εἰς τὴν ἐκκλησίαν ἀναβαίνειν κατηγοροῦμεν, ταῦτα συληθέντες χειροτο-

-
1. ῥᾶον Wolf. e coniect., quam recepit etiam Steph., ut est in Symmach., requiritur enim comparativ.; vett. ῥᾶδιον.
 2. αὐτῶν e Symmach. huc revocavit Wolf.; in vett. deest.
 6. δεκάζων, ut in Symmach. est, reposuit Wolf.; vett. vitiose legentib. δικάζων. 10. σπουδάζοντες δὲ περὶ Wolf. e Symmach. cum eoque Steph.; vett. σπουδάζοντες δὲ τὰ περὶ etc. 20. τὰ αὐτὰ. Symmach. ταύτῃ.
-

nistramus, civitatem, qua gloriamur, cuivis impertientes, leges, quarum plurimas ferimus, ubivis negligentes, belli concitatores tamquam democratiae fautores aestimantes, sententias in concione semper mutantes, pessimos consultores adhibentes, improbissimos civium fidelissimos reipublicae

νοῦμεν, εὐ πολλὴν δὲ χρόνον διαλιπόντες, τοῖς ἐνθάδε
 ψηφισθεῖσιν, ἐπειδὴν ἀπίωμεν, πάλιν ἐπιτιμῶμεν
 προςποιούμενοι δὲ σοφώτατοι τῶν Ἑλλήνων εἶναι, τοι-
 οῦτοις χρώμεθα συμβούλοις, ὧν οὐκ ἔστιν ἑστὶς
 οὐκ ἂν καταφρονήσειεν· τοσούτον δὲ διαφέρμεν τῶν
 προγόνων, ὥστ' ἐκεῖνοι μὲν τοὺς αὐτοὺς προστάτας
 τῆς πόλεως ἐποιούντο, καὶ στρατηγούς ἤρουντο, νο-
 μίζοντες τὸν ἐπὶ τοῦ βήματος τὰ βέλτιστα συμβου-
 λεῦσαι δυνάμενον, τὸν αὐτὸν τοῦτον ἀριστ' ἂν βου-
 λεύσασθαι καὶ καθ' αὐτὸν γενόμενον. Ἡμεῖς δὲ τού-
 νακτίον τούτων ποιοῦμεν· οἷς γὰρ περὶ τῶν μεγίστων
 συμβούλοις χρώμεθα, τούτους μὲν οὐκ ἀξιούμεν
 στρατηγούς χειροτονεῖν, ὡς νῦν οὐκ ἔχοντας, οἷς
 δ' οὐδεὶς ἂν οὔτε περὶ τῶν ἰδίων, οὔτε περὶ τῶν
 κοινῶν συμβουλευσάιτο, τούτους αὐτοκράτερας ἐκ-
 πέμπομεν, ὡς ἐκεῖ σοφωτέρους γενησομένους, καὶ
 ῥᾶν βουλευσομένους περὶ τῶν Ἑλληνικῶν καὶ πολε-
 μικῶν πραγμάτων, ἢ περὶ τῶν ἐνθάδε προτιθεμέ-
 νων. Λέγω δὲ τὸν λόγον τοῦτον οὐ κατὰ πάντων,
 ἀλλὰ κατὰ τῶν ἐνόχων τοῖς λεγομένοις ὄντων. Ἐπι-
 κῆποι δ' ἂν με τὸ λοιπὸν μέρος τῆς ἡμέρας, εἰ πά-
 ρας τὰς πλημμυλείας τὰς ἐν τοῖς πράγμασι γεγενη-
 μένας, ἐξετάζειν ἐπιχειροῦν.

-
1. διαλιπόντες. Symmach. διαλείποντες. 1. ἐνθάδε. Sym-
 mach. ἐνταῦθα. 5. Post καταφρονήσειεν desunt plura,
 quae in Symmach. a p. 369, v. 21, ad p. 370, v. 2, leguntur.
 6 ὥστ'. Symmach. ὅσον. 10. γενόμενον. Symmach. θυγάμ-
 νον. Vid. ibi nota. 16. γενησομένους. Symmach. ἐσομένους.
 17. ῥᾶν Wölff. e coniectura, quam et Steph. recepit; vett.
 ῥᾶδιον. 17. πολεμικῶν dedi e Wolfii coniectura in
 Symmach., p. 270, v. 15. Consentiens omnium lectio est;
 πολιτικῶν. 19. τὸν λόγον τοῦτον. Symmach. ταῦτα.
-

custodes existimantes, eos denique, a quibus nemo vel de
 privatis vel de publicis rebus consilium peteret, summa po-

Τίς οὖν ἀπαλλαγὴ γενήσεται τῆς ταραχῆς ταύτης; καὶ πῶς ἂν ἐπανορθώσαιμεν τὰ τῆς πόλεως πράγματα, καὶ βελτίω ποιήσαιμεν; πρῶτον μὲν, ἣν παυσώμεθα δημοτικούς μὲν εἶναι νομίζοντες τοὺς συκοφάντας, ὀλιγαρχικούς δὲ τοὺς καλοὺς καλγαθοὺς τῶν ἀνδρῶν, γνόντες ὅτι φύσει μὲν οὐδεὶς οὐδέτερον τούτων ἐστίν, ἐν ἣ δ' ἂν ἕκαστοι τιμῶνται, ταύτην βούλονται καθεστάναι τὴν πολιτείαν. Ἦν οὖν ἀσκήτε καὶ προσδέχησθε τοὺς χρηστοὺς ἀντὶ τῶν πονηρῶν, ὥσπερ τὸ παλαιόν, βέλτιον ἔχετε χρῆσθαι καὶ ταῖς δημαγωγοῖς καὶ τοῖς ἄλλοις τοῖς πολιτευομένοις.

Δεύτερον δ' ἣν ἐπιχειρήτε τὰς συμμαχίας κτᾶσθαι, μὴ πολέμοις, μηδὲ πολιορκίαις, ἀλλ' εὐεργεσίαις. Προσῆκει γάρ, τὰς μὲν Φιλίας ἐκ τούτων γίγνεσθαι, τὰς δ' ἔχθρας, ἐξ ὧν νῦν τυγχάνομεν κρᾶττοντες. Τρίτον, ἣν μηδὲν περὶ πλείονος ποιήσῃθε, μετὰ γε τὴν περὶ τοὺς θεοὺς εὐσέβειαν, τοῦ παρὰ τοῖς Ἕλλησιν εὐδοκιμεῖν· τοῖς γὰρ οὕτω διακειμένοις, ἐκόντες καὶ τὰς δυναστείας καὶ τὰς ἡγεμονίας παραδιδόασιν.

Ἦν οὖν ἐμμενῇτε τοῖς εἰρημένοις, καὶ τοιούτους ἡμᾶς αὐτοὺς παράσχητε, πολεμικοὺς μὲν ὄντας ταῖς

1. Τίς οὖν ἀπαλλαγὴ. Pergit noster in Symmach. a cap. 42, omittens, quae interiecta sunt, et quae dicta sunt, paululum immutans. 12. Δεύτερον δ' ἣν etc. Haec ab auctore de industria mutata esse, Wolf. putat. Vid. Symmach., p. 298, v. 4 seqq. 21. τοιούτους. Symmach. πρὸς τοῦτοις.

testate instructos emittentes. — Res vero civitatis emendabimus, primum, si desiderimus calumniatores pro popularibus et honestos viros pro oligarchicis habere; deinde, si socios vobis beneficiis adiungatis, tum praeter pietatem erga deos nihil prius habeatis, quam apud Graecos bene audire. Quodsi his accesserit, ut exercitatione et apparatu belli-

μέλεταις καὶ ταῖς παρασιτυαῖς, εἰρηνικοὺς δὲ τῷ μηδὲν παρὰ τὸ δίκαιον πράττειν, εὐμόνον εὐδαίμονα ποιήσετε ταύτην τὴν πόλιν, ἀλλὰ καὶ τοὺς ἄλλους Ἕλληνας ἅπαντας. Οὐδὲ γὰρ ἄλλη τῶν πόλεων οὐδεμία τολμήσει περὶ αὐτοὺς ἐξαμαρτάνειν, ἀλλ' ὁμονήσουσι καὶ πολλὴν ἡσυχίαν ἔξουσιν, ὅταν ἴδωσι τὴν δύναμιν τὴν ἡμετέραν ἐφειδρεύουσιν, καὶ παρεσκευασμένην τοῖς ἀδικουμένοις βοηθεῖν. Οὐ μὲν ἄλλ' ἐπ' ἑπ' ἄν ποιῶσι, τί γ' ἡμέτερον καλιῶς ἔξει, καὶ συμφερόντως; ἢν τε γὰρ δόξη τῶν πόλεων ταῖς προεχούσαις ἀπέχασθαι τῶν ἀδικημάτων, ἡμεῖς τούτων τῶν ἀγαθῶν τὴν αἰτίαν ἔχομεν· ἐάν τε ἐπ' ἐχειρῶσιν ἀδικεῖν, ἐφ' ἡμᾶς πάντες οἱ δεδιότες καὶ κακῶς πάσχοντες καταφεύξονται, πολλὰς ἱκεσίας καὶ δέησεις ποιούμενοι, καὶ διδόντες οὐ μόνον τὴν ἡγεμονίαν, ἀλλὰ καὶ σφᾶς αὐτούς. Ὡς τ' οὐκ ἀπορήσομεν, μεθ' ὧν κωλύσομεν τοὺς ἐξαμαρτάνοντας, ἀλλὰ καὶ πολλοὺς ἔχομεν τοὺς ἐτοιμῶς καὶ προθύμως συναγωνιζομένους ἡμῖν. Ποία γὰρ πόλις, ἢ τίς ἀνθρώπων οὐκ ἐθέλησει μετασχεῖν τῆς φιλίας καὶ τῆς συμμαχίας τῆς ἡμετέρας, ὅταν ὀρῶσι τοὺς αὐτοὺς ἁμφοτέρω, καὶ δικαιοτάτους ὄντας, καὶ μεγίστην δύναμιν κεντημένους, καὶ τοὺς μὲν ἄλλους σώζειν βουλομένους καὶ

5. ὁμονήσουσι. Symmach. ἐκινήσουσι. 6. 7. τὴν δύναμιν τὴν ἡμετέραν. Symmach. τὴν ἡμετέραν πόλιν.
 11. τῶν ἀδικημάτων. Symmach. τούτων τῶν ἀδικημάτων.
 18. καὶ προθύμως in Symmach. deest. 19. Post γὰρ in Symmach. legitur ἦ. 23. Post σώζειν in Symmach. adest καὶ.

cofi, revera pacis et iustitiae studiosi sitis, non tantum civitatem vestram, verum etiam omnes compino Graecos felices reddetis. Potentiores enim Graeciae civitates, quibus inferiorem aliquam lacerandi animus erit, ubi paratam viderint nostram laesis opitulari, abstinebunt iniuriis, aut omnes,

δυναμένους, αὐτοὺς δὲ μηδεμίᾳς βοηθείας δεομένους; Πίσσῃν δὲ χρὴ προσδοκᾶν τὰ τῆς πόλεως ἐπίδοσιν λήψεσθαι, τοιαύτης εὐνοίας ἡμῖν παρὰ τῶν ἄλλων ὑπαρξάσης; πόσον δὲ πλοῦτον εἰς τὴν πόλιν εἰσφύσεσθαι, δι' ἡμῶν ἀπάσης τῆς Ἑλλάδος σωζομένης; τίνας δ' οὐκ ἐπαινέσεσθαι, τοὺς τηλικούτων καὶ τοσούτων ἀγαθῶν αἰτίους γεγεννημένους; ἀλλὰ γὰρ οὐ δύναμαι διφ' τὴν ἡλικίαν ἅπαντα τῷ λόγῳ περιλαβεῖν, ἃ τυγχάνω τῇ διανοίᾳ καθορᾶν, πλὴν ὅτι καλόν ἐστιν ἐν ταῖς τῶν ἄλλων ἀδικίαις καὶ μανίαις, πρώτους εὐφρονήσαντας προστῆναι τῆς τῶν Ἑλλήνων ἐλευθερίας καὶ σωτήρας, ἀλλὰ μὴ λυμεῶνας αὐτῶν κληθῆναι, καὶ περιβλέπτους ἐπ' ἀρετῇ γενομένους, τὴν δόξαν τὴν τῶν προγόνων ἀκαλαβεῖν.

Κεφάλαιον δὲ τούτων ἐκείνο ἔχω λέγειν, εἰς ὃ πάντα τὰ προειρημένα συντείνει, καὶ πρὸς ὃ χρὴ βλέποντας, τὰς πράξεις τὰς τῆς πόλεως δοκιμάζειν. Δεῖ γὰρ ἡμᾶς, εἴπερ βουλόμεθα διαλύσασθαι μὲν τὰς διαβολάς, ὥς ἔχαμεν ἐν τῷ παρόντι, παύσασθαι δὲ τῶν πολέμων τῶν μάτην γιγνομένων, κτήσασθαι δὲ τῇ πόλει τὴν ἡγεμονίαν εἰς ἅπαντα τὸν χρόνον, μᾶλλον μὲν πάσας τὰς τυραννικὰς ἀρχὰς καὶ δυνα-

3. τοιαύτης. Symmach. τῆς τοιαύτης. 3. ἡμῖν in Symmach. deest. 6. ἐπαινέσεσθαι. Med. vitiose ἐπαινέσεσθε. Vid. Symmach., p. 300, v. 6. 12. σωτήρας. Vid. Symmach. l. c., v. 12. 15. ταύτων. Symmach. πάντων.

qui in angustiis erunt, ad nos confugiant. Hinc neque amici nobis, neque opes et potentia, neque denique gloria deerunt, si in aliorum insania primi nos ad sanam mentem reuerſi, recuperata maiorum laude, libertatis potius vindicæ quam Græciæ oppressis fuerimus appellati. Totius autem rei caput est, si maledicta, quibus nunc perimur, extinguere et a bellis temere susceptis cessare, principatumque in omne

στειάς, ἀναλογισαμένους τὰς συμφοράς τὰς ἐξ αὐ-
τῶν γιγνομένηας, ζῆλῶσαι δὲ καὶ μιμήσασθαι τὰς ἐν
Λακεδαιμόνι βασιλείας. Ἐκείνοις γὰρ ἐδικεῖν ἦττον
ἔξεστιν, ἢ τοῖς ἰθαῦταις· τοσοῦτῳ δὲ μακαριστότα-
ται τυγχάνουσιν ὄντες τῶν βίᾳ τὰς τυραννίδας κα-
πασχόντων, ὅσον οἱ μὲν τοὺς τοιοῦτους ἀποκτείναν-
τες, τὰς μεγίστας διωρεὰς παρὰ τῶν πολιτευομένων
λαμβάνουσιν, ὑπὲρ ἐκείνων δὲ οἱ μὴ τολμῶντες ἐν
ταῖς μάχαις ἀποθνήσκουσιν, ἀτιμότεροι γίνονται τῶν
ταῖς τάξεις λιπόντων, καὶ τὰς ἀσπίδας ἀποβαλόντων.
Ἄξιον οὖν ὀρέγεσθαι τῆς τοιαύτης ἡγεμονίας. Ἐν-
εστί δ' ἐν τοῖς πράγμασι ἡμῶν, τυχεῖν παρὰ τῶν
Ἑλλήνων τῆς τιμῆς ταύτης, ἥνπερ ἐκείνοι παρὰ τῶν
πολιτῶν ἔχουσιν, ἣν ὑπολάβωσι τὴν δύναμιν τὴν
ἡμετέραν, μὴ δουλείας, ἀλλὰ σωτηρίας αἰτίαν αὐ-
τοῖς ἔσεσθαι.

Πολλῶν δὲ καὶ παλῶν λόγων ἐνόντων περὶ τῆς
ἐπέθεσιν ταύτην εἰπεῖν, ἐμοὶ μὲν ἀμφότερα σύμ-
βουλεύει παύσασθαι λέγοντι, καὶ τὸ μῆκος τοῦ λό-
γου, καὶ τὸ πλῆθος τῶν ἐμῶν ἑτῶν. Τοῖς δὲ νεω-
τέροις καὶ μᾶλλον ἐκμίζουσιν ἢ ἐγώ, παλαιῶ, καὶ

2. 3. τὰς ἐν Λακεδαιμόνι βασιλείας. Symmach. τὴν Λακε-
δαιμονίων βασιλείαν. 7. πολιτευομένων. Symmach. h.
αὐτοπολιτευομένων. 12. τοῖς. Symmach. τοῖς τοιοῦτοις.
13. ἡμῶν. Symmach. ἡμᾶς, relatio ad τυχεῖν. 16. ἐσε-
σθαι. Symmach. γενέσθαι. 17. παλῶν. Symmach. πα-
τοδαπῶν. 18. εἰπεῖν in Symmach. deest.

tempus tenere cupidus, ut principatus poster non tyranni-
co imperio, sed Spartaemoniorum regum illi similis sit,
qui suos servare, non opprimere solent, indeque apud cives
suos in maximo honore et amore sunt. Iustiores vero et
per aetatem alacriores in sine moneo, ut ea dicant et scri-
bant, quibus maxime civitates aliis male inferre solitas
ad virtutem et iustitiam adhortentur, cogitantes, a compta-

περακελεύεσθαι τὰ τοιαῦτα καὶ λέγειν καὶ γράφειν, ἐξ ὧν τὰς μεγίστας τῶν πόλεων, καὶ τὰς εἰθισμέ-
νας ταῖς ἀλλαῖς κακὰ παρέχειν, προτρέψουσιν
ἐπ' ἀρετὴν καὶ δικαιοσύνην, ὡς ἐν ταῖς τῆς Ἑλλάδος
εὐπραγίαις συμβαίνει, καὶ τὰ τῶν φιλοσόφων πρά-
γματα πολὺ βελτίω γίνεσθαι.

25. Δυσὲν μὲν τοίνυν λόγον ἀκηκόατε· βούλο-
μαι δὲ καὶ τοῦ τρίτου μικρὰ διελθεῖν, ἵν' ὑμῖν μάλ-
λον ἔτι γένηται καταφανές, ὅτι πάντες οἱ λόγοι
πρὸς ἀρετὴν καὶ δικαιοσύνην συντείνουσιν. Ἔστι
δ' ὁ μέλλων ῥηθῆναι, Νικοκλεῖ τῷ Κυπρίῳ, τῷ
κατ' ἐκείνον τὸν χρόνον βασιλεύοντι συμβουλευόν,
ὡς δεῖ τῶν πολιτῶν ἀρχεῖν, οὐχ ὁμοίως δὲ γέ-
γραπται τοῖς ἀνεγνωσμένοις. Οὗτοι μὲν γὰρ τὸ λε-
γόμενον, ἀπολαγόμενον αἰεὶ τοῖς προειρημένοις καὶ
συγκεκλιμένον ἔχουσιν· ἐν δὲ τούτῳ, τὸναντίον·
διαλύσας γὰρ ἀπὸ τοῦ προτέρου, καὶ χωρίσας, ὡς-
περ καὶ καλούμενα κεφάλαια πρῆσας, πειρῶμαι διὰ
βραχείων ἑκάστην, ὣν συμβουλευῶ φράζειν. Τούτου
ἕνεκα ταύτην ἐπισησάμην τὴν ὑπόθεσιν, ἡγούμε-

1. τὰ τοιαῦτα Symmach. τοιαῦτα 6. πολὺ. Sym-
mach. πολλῶ, 16. συγκεκλιμένον. Wolf. in Castigg.:
„una inclinatum, eodem vergens, tendens, inclinans,“
ex quo offert συγκεκλεισμένον, „conclufum, inclusum.“ Vul-
gatam Auger. recte explicat: „inclinatum in praedicta, et
„cum iis arcte cohaerens.“ 17. Post χωρίσας Augerio
addendum videtur τὸ ἐχόμενον: „seiuungens ab eo, quod
„praecedit, id, quod sequitur;“ quod non displicet.

ni Graecorum salute suam quoque ipsorum prosperam for-
tunam pendens;

(25.) Verum ut clarius etiam fiat vobis, omnes meas
orationes ad virtutem et iustitiam tendere, ex tertia etiam,
de regis officio ad Nicoclem scripta, pauca quaedam recita-
to. Singulis separatisque praeceptis, e quibus ista oratio
constat, et quo a aliis differt, tum ingenio illius prodesse,

νος ἐκ τοῦ παλαιῦν, τῇ τε δαΐδειν τὴν ἐκείνῃ
 μάλιστ' ἂν ὠφελήσεν, καὶ τὴν τρέπον τὴν ἐμῶν
 τάχιστα δαλώσειν. Διὰ τὴν αὐτὴν δὲ ταύτην πρό-
 φασιν, καὶ νῦν αὐτὸν ὑμῖν δεῖξαι προειλέμην· ὡς
 ὡς ἄριστα τῶν λοιπῶν λίγων γεγραμμένον, ἀλλ' ὡς
 ἐκ τούτου μάλιστα φανερός γενήσόμενος, ἐν τρέπον
 εἶθισμαι τέως ἰδιώταις καὶ τοῖς δυνάσταις πλησιάζειν.
 Φανήσομαι γὰρ πρὸς αὐτὸν ἐλευθέρως, καὶ τῆς πᾶ-
 λεως ἀξίως διειλεγμένος, καὶ οὐ τὸν ἐκείνου πλεῖστον,
 οὔτε τὴν δύναμιν θεραπεύων, ἀλλὰ καὶ τοῖς ἀρχο-
 μένοις ἐπαμύνων, καὶ παρασκευάζων καθ' ὅσον ἴδω-
 νάμην τὴν πολιτείαν αὐτὴν ὡς οἷόν τε πραεατέην.
 Ὅπου δὲ βασιλεῖ διαλεγόμενος, ὑπὲρ τοῦ δήμου τοὺς
 λόγους ἐποιούμην, ἤκου τοῖς ἐν δημοκρατίᾳ πολιτευο-
 μένης σφόδρ' ἂν παρακλευσάμην τὸ πλῆθος θερα-
 πεύειν.

26. Ἐν μὲν οὖν τῷ προοίμῳ καὶ τοῖς πρώτοις
 λεγομένοις, ἐπιτιμῶ τοῖς μονάρχακ, ὅτι δέον πρὸς
 τοὺς τὴν Φρόνησιν ἀσκεῖν μᾶλλον τῶν ἄλλων, οἱ δὲ
 χεῖρον πεπαιδευνται τῶν ἰδιωτῶν. Διαλεχθεὶς δὲ
 περὶ τούτων, παραινῶ τῷ Νικοκλεῖ, μὴ ῥαθυμεῖν,

1. ἐκείνου. Nicoclis.

10. τοῖς αὐτοῖς ἀρχομένοις e Wol-
 fii coniectura; vet. articulum omittunt. 18. μονάρχακ
 e Brubach. desumptum ego vulgatae μοναρχαίς cum Wol-
 fio in Castigg. praeferendum esse duxi, sed non nego, al-
 terum alterius vicem obtinere posse. 18. ὅτι δέον. Iu-
 Wolf. e coniectura, quam et reliqui secuti sunt; vet.
 ὅτι δέον πλέον, ubi aut μᾶλλον aut πλέον redundare vi-
 detur.

tum meos ipsius mores ostendere volui. Populi causam
 agens, ipsam regni administrationem, quantum in me fuit,
 quam lenissimam efficere operam dedi, et libere quidem,
 sicuti Atheniensem civem decet. — (26.) Postquam in pro-
 oemio principes, ob minorem, quam quae hominum priva-
 torum esse solet, animi culturam, reprehendit, Nicoclem me-

μήδ' ὥσπερ ἱεραισύνην εἰληφάτα τὴν βασιλείαν, ἀμε-
λῆς οὕτω τὴν γυνάμην ἔχει· ἀλλὰ τῶν ἡδονῶν ἀμε-
λῆσαντα, προέχεν τὸν κοῦν τοῖς πράγμασιν. Ἐπι-
χερῶ δὲ καὶ τοῦτα πείθει αὐτόν, ὡς χρὴ δεινὸν
νομίζειν, ὅταν ὁρᾷ τοὺς χεῖρους τῶν κρείττωνων ἀρ-
χευτάς, καὶ τοὺς ἀνοητοτέρους τοῖς φρονιμωτέροις
προστάττοντας, λέγων, ὡς ὅσω περ ἂν ἐρῶμενέστε-
ρον τὴν σὴν ἄλλων ἀνοίαν ἀτιμάσῃ, τοσούτω μάλ-
λον τὴν αὐτοῦ διάνοιαν ἀσκήσει.

27. Παλλῶν δ' ἐφαστάτων μοι λόγων, ἀπορῶ
πῶς αὐτοὺς διαδῶμαι· δοκεῖ γὰρ μοι καθ' αὐτὸ μὲν
ἐκαστον, ὡς διανοοῦμαι ῥηθέν, ἐπεικὲς ἂν Φανῆναι,
πάντα δὲ νυνὶ λεγόμενα, πολὺν ἂν ὄχλον ἐμοί τε
καὶ τοῖς ἀκούουσιν παρασχεῖν. Ὅπερ καὶ περὶ τῶν ἤδη
πρᾶξι καὶ δέδοικα, μὴ τοιοῦτό τι πάθος αὐτοῖς
διὰ τὸ πλῆθος τυγχάνῃ συμβεβηκός. Οὕτω γὰρ
ἀπλήστως ἅπαντας ἔχαμεν περὶ τοὺς λόγους,
ὥστ' ἐκαινῶμεν μὲν τὴν εὐκαιρίαν, καὶ φάμεν οὐ-
δὲν εἶναι τοιοῦτον· ἐπειδὴ δ' οἰηθῶμεν ὡς ἔχομεν

2. εἴποιτο ex orat. ad Nicocl., p. 21, v. 14, dedi, approp-
bante Wolfio, quoniam ἀνοία et διάνοια belle conveniunt;
reliquae omnes ἀγνοίαν. 9. Augerio haec orationis ad
Nicocleam analysis, quae in voce ἀσκήσει definit, imper-
fecta videtur; deinde idem excerpta quaedam ex oratione
ad Nicocleam considerat, et posterius recte quidem, quum
idem factum sit anapa, et verba, p. 596, v. 5: Διὰ τὴν
αὐτὴν δὲ πρόφασιν, καὶ νῦν αὐτὸν ὑμῖν δεῖξαι προσιλό-
γη, id satis deolarent. 19. οὐδὲν εἶναι τοιοῦτον Wolf.
recte explicavit eadem eoque Auger.: „nihil esse tam bōitum,
„tam pulchrum,“ ita ut τοιοῦτον idem sic ac οὕτω καλέν
καὶ πρέπον.

neo, ut, spreto voluptatibus, animum rebus gerendis in-
tendat, quum curpe sit. Stultiore prudenioribus imperare.
(27.) Verior quidem, na mea haec dicendi intemperantia
vobis molestiam afferat, ideoque prae, quae dicende ha-

τι λέγειν, ἀμελήσαντες τοῦ μετράζειν, κατὰ μικρὸν αἰεὶ προστιθέντες, εἰς τὰς ἐσχάτας ἀκμῆρας ἐμβάλομεν ἡμᾶς αὐτοὺς. Ὅπου γε καὶ λέγων ἐγὼ ταῦτα, καὶ γινώσκων, ὅμως ἔτι βούλομαι βραχεία διαλεχθῆναι πρὸς ὑμᾶς.

28. Ἀγανακτῶ γὰρ ὄρων τὴν συλοφαντίαν ἄμεινον τῆς φιλοσοφίας φερομένην, καὶ τὴν μὲν κατηγοροῦσαν, τὴν δὲ κρινομένην. Ὁ, τίς ἐν τῷ παλαιῶν ἀνδρῶν γενέσθαι προσεδόκησεν, ἄλλως τε, καὶ παρ' ὑμῖν τοῖς ἐπὶ σοφίᾳ μείζω τῶν ἄλλων φρονούσιν; Οὐκ οὖν ἐπὶ γε τῶν προγόνων οὕτως εἶχεν· ἀλλὰ τοὺς μὲν καλοῦμένους σοφιστὰς ἐθαύμαζον, καὶ τοὺς συνόντας αὐτοῖς ἐξήλουν, τοὺς δὲ συκοφάντας πλείστων κακῶν αἰτίους ἐνόμιζον εἶναι. Μεγίστον δὲ τεκμήριον· Σόλωνά μὲν γὰρ τὸν πρῶτον τῶν πολιτῶν λαβόντα τὴν ἐπωνυμίαν ταύτην, προστάτην ἤξιωσαν τῆς πόλεως εἶναι, περὶ δὲ τῶν συκοφαντιῶν, χαλεπωτέρους ἢ περὶ τῶν ἄλλων κακουργιῶν τοὺς νόμους ἔθεσαν. Τοῖς μὲν γὰρ μεγίστοις τῶν ἀδικημάτων, ἐν ἐνὶ τῶν δικαστηρίων τὰς κρίσεις ἐποιήσαντο, κατὰ δὲ τούτων γραφὰς μὲν πρὸς τοὺς θεσμοθέτας, εἰσάγ-

7. 8. καὶ τὴν μὲν κατηγοροῦσαν, τὴν δὲ κρινομένην: *et illam quidem accusare, et hanc quoque causam dicere, quod mihi ipse nunc accidit.* 17. συκοφαντίας οὐ συνiectura scripsi, propter sequens κακουργιών, quod Auger. pro κακουργῶν positum esse ait. 20. τὰς κρίσεις ἐποιήσαντες Wolf. h. l. non idem esse putat, quod ἐκρίναν, ut alias, sed τοῦ κατηγορεῖν ἐξουσίαν ἔθεσαν.

beam, omitto, fieri tamen non potest, quin pauca adhuc vobiscum disferam. (28.) Pungit me iste vester sapientiae contemptus, calumniarumque, ne dicam, admiratio. Aliiter prorsus maiores vestri temporibus Solonis. Illi sapientes summis honoribus, calumniatores, tamquam maximorum malorum auctores, gravissimis poenis afficiebant, (29.) quos tantum

γελίας δὲ εἰς τὴν βουλὴν, προβολὰς δὲ ἐν τῷ δήμῳ, νομίζαντες τοὺς ταύτῃ τῇ τέχνῃ χρωμένους, ἀπάσας ὑπερβάλλειν τὰς πονηρίας. Τοὺς μὲν γὰρ ἄλλους πειρᾶσθαι γέ λανθάνειν κακούργουντας, τούτους δ' ἐν ἅπασιν ἐπιδείκνυσθαι τὴν αὐτῶν ὁμότητα καὶ μισανθρωπίαν, καὶ φιλαπεχθημοσύνην.

29. Καίκεῖνοι μὲν οὕτως ἐγίνωσκον περὶ αὐτῶν· ὑμεῖς δὲ τοσούτων ἀπέχετε τοῦ κολάζειν αὐτούς, ὥστε τούτοις χρῆσθαι κατηγοροῖς καὶ νομοθέταις περὶ τῶν ἄλλων. Καίτοι προσῆκον αὐτούς νῦν κινεῖσθαι μᾶλλον, ἢ κατ' ἐκείνων τὸν χρόνον. Τότε μὲν γὰρ ἐν ταῖς ἐγκυκλίσις μόνον, καὶ τοῖς κατὰ τὴν πόλιν ἐβλαπτον τοὺς συμπολιτευομένους, νυνὶ δὲ αὐξηθείσης τῆς πόλεως, καὶ λαβούσης τὴν ἀρχὴν, ἣν οἱ πατέρες ἡμῶν εἶχον, μᾶλλον θαρρήσαντες τοῦ

1. προβολὰς quid sit h. l. incertum. „Phavorinus προβουλὴν esse ait γραφὴν κατὰ τῶν συγκρατουμένων. Budaeus interpretatur, intentionem et objectionem iudicii dictati, quasi petitionem digladiantis. Ulpianus in Cōmentario orationis κατὰ Μειδίου, προβολή, inquit, est iudicii nomen, contra eos, qui ferias violant.“ Wolf. 1. Post δῆμῳ deest verbum; nisi repetendum est ἐποίησαντα. 12. ἐγκυκλίσις Wolf. e coniectura posuit pro vulgata verbi lectione ἐγκωμίοις, quod accipere pro τῶν ἐν ταῖς κώμαις, idem insolitum esse iudicat. Receptam explicat: „Tunc enim pervulgatis dumtaxat in negotiis nostrae urbis et subinde in orbem redeuntibus, nocebant civibus,“ ita ut, sicuti ad ἐγκωμίοις, eundem in modum ad ἐγκυκλίσις omittuntur sit πράγματα, quibus in sequentibus negotia publica seu res civitatis opponantur. 14. αὐξήσεως τῆς πόλεως, i. e. Χερε superato et imperio maritimo accepto. 15. μᾶλλον θαρρήσαντες, scil. αἱ πα-

abest ut imitemini, ut etiam illos tamquam civium accusatores et leges adhibeatis. In causa sunt maiores cives, qui tempore auctae et amplificatae reipublicae videntur. Illi viris praestantibus et reipublicam amplificantibus ob-

συμφέροντος, τοῖς μὲν καλοῖς κἀγαθοῖς τῶν ἀνδρῶν καὶ μεγάλῃ τὴν πόλιν ποιῆσαι, διὰ τὰς δυναστείας ἐφθόνησαν, πονηρῶν δὲ ἀνδράκων, καὶ μεστῶν θρασυτήτος ἐπεθύμησαν· οἷσθ' ὅντες, ταῖς μὲν τάλμας καὶ ταῖς φιλεπεχθρημοσύναις ἱκανοὺς αὐτοὺς εἶσθαι διαφυλίττεν τὴν δημοκρατίαν, διὰ δὲ τὴν φαυλότητα τῶν ἐξ ἀρχῆς αὐτοῖς ὑπαρχόντων, οὐ μέγα φρονήσεν, οὐδ' ἐπιθυμήσεν ἑτέρας πολιτείας. Ἐκ ταύτης δὲ τῆς μεταβολῆς, τί τῶν δεινῶν οὐ συνέπεσε τῇ πολιτείᾳ καὶ τῶν μεγίστων κακῶν, ὧν αἱ ταύτην ἔχοντες τὴν φύσιν, καὶ λέγοντες καὶ πρέποντες διετέλεσαν; οἱ τοὺς μὲν ἐνδοξοτάτους τῶν πολιτῶν, καὶ μάλιστα δυναμένους ποιῆσαι τι τὴν πόλιν ἀγαθόν, ὀλιγαρχίαν ὀνειδίζοντες καὶ λακωνισμὸν, ὡς πρότερον ἐπαύσαντο, πρὶν ἠνάγκασαν ὁμοίους γενέσθαι ταῖς αἰτίαις ταῖς λεγομέναις περὶ αὐτῶν· τοὺς δὲ σπυμμάχους λυμπνόμενοι καὶ συκοφαντοῦντες, καὶ τοὺς βελτίστους ἐκ τῶν ὑπαρχόντων ἐκβάλλοντες, οὕτω διέθεσαν, ὥσθ' ἡμῶν μὲν ἀπωσθῆναι, τῆς δὲ Λακεδαιμονίων ἐρασθῆναι Φιλίας καὶ συμμαχίας. Ἐξ ὧν εἰς πόλεμον καταστάντες, πολλοὺς ἐπειδομένους τῶν πολιτῶν, τοὺς μὲν τελευτήσαντας, τοὺς δ' ὑπὸ τοῖς πολεμίοις γενομένους, τοὺς δ' εἰς ἔνδειαν τῶν ἀναγκαίων καταστάντας, ἔτι δὲ τὴν δημοκρα-

τέρεις ἡμῶν seu οἱ Ἀθηναῖοι. Sensum in argumento videat. 6. διὰ τὴν φαυλότητα. Verbo: et quam ex infimo loco emerferint. 10. καὶ ante τῶν ο Wolfii coniectura in textum venit; vett. καὶ omittunt. 10. ἂν pro ε. Auger. supplet ἔνεκα. 19. ἀπωσθῆναι, scil. τῆς φιλίας: ut repellerentur, quod significantius est, quam si ἀποστῆναι dixisset.

potentiam invidentes, homines improbos audaciasque plenos summam rerum praefecerunt, quorum opera in maxima mala civitas coniecta est, ita ut status popularis his solveretur,

τίαν δις καταλυθεῖσαν, καὶ τὰ τεῖχη τῆς πατρίδος κατασκευάσαντα, τὸ δὲ μέγιστον, ὅλην τὴν πόλιν περὶ ἀνδραπαδισμού κινδυνεύσασαν, καὶ τὴν ἀκρόπολιν τοὺς πολεμίους οἰκίσαντας.

30. Ἀλλὰ γὰρ αἰσθάνομαι, καίπερ ὑπὸ τῆς ὀργῆς ἔξω φερόμενος, τὸ μὲν ὕδωρ ἡμᾶς ἐπιλείπεν, αὐτὸς δ' ἐμπεπτωκὼς εἰς λόγους ἡμερησίου καὶ κατηγορίας. Ὑπερβὰς οὖν τὸ πλῆθος τῶν συμφορῶν, τῶν διὰ τούτους γεγενημένων, καὶ διωσάμενος τὸν ὄχλον τῶν ἐνόντων εἰπεῖν περὶ τῆς τούτων συκοφαντίας, μικρῶν ἔτι πάνυ μνησθεῖς, καταλύσω τὸν λόγον.

31. Τοὺς μὲν οὖν ἄλλους ὁρῶ τοὺς κινδυνεύοντας, ἀπειδὰν περὶ τὴν τελευταίην ὥσιν τῆς ἀπολογίας, ἱκετεύοντας καὶ δεομένους, καὶ τοὺς παῖδας καὶ τοὺς φίλους ἀναβιβαζομένους· ἐγὼ δὲ οὔτε πρόπεν οὐδὲν ἡγοῦμαι τῶν τοιούτων τοῖς τηλικούτοις, πρὸς τε τῷ ταῦτα γινώσκειν, αἰσχυνθεῖν ἂν, εἰ δὲ ἄλλο τι σωζοίμην, ἢ διὰ τοὺς λόγους τοὺς προειρημένους ὑπ' ἐμοῦ, καὶ γεγραμμένους. Οἶδα γὰρ ἑμαυτὸν οὕτως ὁσίως καὶ δικαίως κεχρημένον αὐτοῖς,

1. δις καταλυθεῖσαν, scil. ὑπὸ τῶν τετρακοσίων καὶ τῶν τριάκοντα. Wolf. 6. τὸ μὲν ὕδωρ. „Tempus scilicet dimensum fuit litigantibus per horologium aquae, „nomine κλεψύδρα.“ Auger. 7. ἡμερησίου, i. e. ὅλην ἡμέραν ἀναλίσκοντας, quibus absolvendis totus dies requiratur. 11. μικρῶν Wolf. e coniectura, quam reliqui receperunt; vett. μικρόν. 18. τῷ. Med., secundum vetustum scribendi morem, credo, τὸ.

moenibusque dirutis parum abesset, quin urbs everteretur. (30.) At sentio, tempus praeterlapsum esse meque in longos et accusationis plenos sermones incidisse; hinc omittis reliquis, si pauca adiecero, finem orandi faciam. (31.) Equidem nullam rem mihi praesidio ac salutis esse volo, praeter scriptas a me et modo recitatas orationes, in quibus tum

καὶ περὶ τῆς πόλεως, καὶ περὶ τοὺς προγόνους, καὶ
 μάλιστα περὶ τοὺς θεούς, ὥστε, εἴ τι μέλει τῶν
 ἀνθρώπων πραγμάτων αὐτοῖς, οὐδὲ τῶν τῶν περὶ
 ἐμὲ γυγνομένων οὐδὲν αὐτοὺς οἶμαι λανθάνει.
 Διόπερ, οὐκ ἔρρωδῶ τὸ μέλλον μοι συμβέσθαι
 παρ' ὑμῶν, ἀλλὰ θαρρῶ, καὶ πολλὰς ἐλπίδας ἔχω,
 τότε μοι τοῦ βίου τὴν τελευταίην ἦξειν, ὅταν μάλῃ
 συνοίσειν ἡμῖν· σημειῶ χρώμενος, ὅτι καὶ τὸν πε-
 ρελθόντα χρόνον οὕτω τηγγάσω βεβιωκώς μέχρι
 ταύτης τῆς ἡμέρας, ὥσπερ προσῆκε τοὺς εὐσεβεῖς
 καὶ θεοφιλεῖς τῶν ἀνθρώπων. Ὡς οὖν ἐμοῦ πάντη
 ἔχοντος τὴν γνώμην, καὶ νομίζοντος ὅτι ἂν ὑμῖν δό-
 ξῃ, τοῦθ' ἔξω μοι καλῶς καὶ συμφερόντως, ὅπως
 ἕκαστος ὑμῶν χαίρει καὶ βούλεται, τῷ τρόπῳ ἐν-
 τὸν περαινέτω τὴν ψῆφον.

-
2. μέλει. Med. μέλλει. 4. οὐδὲν, nū Wolf. e conie-
 ctura posuit, tuentur Med. et Bal. 1; reliq. ven. οὐδέ.
 8. ὑμῖν revocavi e Med. et Auger. Cod. N.; reliquae ven.,
 nec non Wolf. et Steph., ὑμῖν. 11. θεοφιλεῖς passive:
 diis cari. 15. περαινέτω: *finiat* seu *ferat suffragium*.
 Et iterum hic Socratem in mente habere, sive compa-
 rans se cum illo, sive illius morem ulciscens, quis est,
 quin videat?
-

de maioribus nostris, tum de diis ita iuste et sancte locu-
 tus sum, ut quidquid de me statueritis, e deorum volunta-
 te tamquam optimum mihi eventurum esse confidam.

XVI:

ΙΣΟΚΡΑΤΟΥΣ
ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΖΕΥΓΟΥΣ
ΛΟΓΟΣ

ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΑΛΚΙΒΙΑΔΟΥ.

Περὶ μὲν οὖν τοῦ ζεύγους τῶν ἵππων, ὡς οὐκ ἀφελόμενος ὁ πατὴρ Τισίαν εἶχεν, ἀλλὰ πριάμενος παρὰ τῆς πόλεως τῶν Ἀργείων, τῶν -ε- πρέσβεων τῶν ἐκεῖθεν ἰκνύτων, καὶ τῶν ἄλλων τῷ εἰδότην, ἀκηκόατε μαρτυρούντων. Τὸν αὐτὸν δὲ τρόπον ἅπαντες εἰς ἐν εἰδισμέναι με συκοφαντεῖν. Τὰς μὲν γὰρ δίκας, ὑπὲρ τῶν ἰδίων ἐγκλημάτων λαγχάνουσι, τὰς δὲ κατηγορίας ὑπὲρ τῶν τῆς πόλεως πραγμάτων ποιοῦνται, καὶ πλείων χρόνον διατρέβουσι τὸν πατέρα μου διαβάλλοντες, ἢ περὶ ᾧ ἀντιώμοσαν διδά-

Versu 6. 7. Τὰς — δίκας — λαγχάνουσι: *Lites mihi intendunt.* 10. ἀντιώμοσαν. — Suidas: Διωμοσία καὶ ἀγτωμοσία τὸ αὐτὸ δηλοῖ, — καλεῖται ὁ οὕτως, ὅτι ἕκαστος ἀντὶ τῶν ἄλλων, ὁ μὲν τ' ἀληθῆ κατηγορήσῃ, ὁ δὲ τ' ἀληθῆ ἀπολογησέσθαι. Ἀντωμοσία *mutuum utriusque*

ARGUMENTUM.

(Cap. 1.) *Exordium.* Omnes quidem calumniari me solent, poenasque iniuriarum, quas a patre meo vobis illatas esse aiunt, a me exigere volunt, causas publicas permi-

σκοντες· καὶ τοσοῦτον κατεφρονέουσιν τῶν νόμων, ὥστε
περὶ ὧν ὑμᾶς ὑπ' ἐκείνου Φασὶν ἰδικῆσθαι, τούτων
αὐτοὶ δίκην παρ' ἐμοῦ λαβεῖν ἀξιοῦσιν. Ἐγὼ δ' ἡγώ-
μαι μὲν οὐδὲν προσήκειν τὰς κοινὰς αἰτίας τοῖς ἰδίαις
ἀγῶσιν· ἐπεὶ δὲ Τισίας πολλάκις ὀνειδίζει μοι
τὴν Φυγὴν τοῦ πατρός, καὶ μᾶλλον ὑπὲρ τῶν ἡμε-
τέρων ἢ τῶν ἐαυτοῦ σπουδάζει πραγμάτων, ἀνέγκη
πρὸς ταῦτα τὴν ἀπολογίαν ποιέσθαι· καὶ γὰρ αἱ
ἀσχυνοίμην, εἰ τῷ δόξαιμι τῶν ἀοιμάτων ἢ τῶν Φρο-
νίτιζεν τῆς ἐκείνου δόξης, ἢ τῶν ἐμαυτοῦ κινδύνων.

2. Πρὸς μὲν οὖν τοὺς πρεσβυτέρους, βραχύς
ἐν ἐξήρκει λόγος· ἅπαντες γὰρ ἴσασιν, ὅτι διὰ τοὺς
αὐτοὺς ἀνδρας ἦτε δημοκρατία κατελύθη, καὶ κεί-
νος ἐκ τῆς πόλεως ἐξέπεσε· τῶν δὲ νεωτέρων ἕνεκα,
οἱ τῶν μὲν πραγμάτων ἴστερον γεγόνاسι, τῶν δὲ
διαβαλλόντων πολλάκις ἀνηκόασι, πόρρωθεν ἔρχομαι
διδάσκειν.

3. Οἱ γὰρ πρότερον ἐπιβουλευσάντες τῷ δήμῳ,
καὶ καταστήσαντες τοὺς Τετρακκοσίους, ἐπεὶ δὲ παρ-
καλούμενος, πατὴρ οὐκ ἤθελε γενέσθαι μετ' αὐτῶν,
ὁρῶντες αὐτὸν καὶ πρὸς τὰς πράξεις ἐρρωμένως ἔχον-
τα, καὶ πρὸς τὸ πλῆθος πιστῶς διακείμενον, οὐχ

patris iusiurandum, quo actōr iurabat, sc. iuste accusa-
tum, reus, sc. iusta defensione usum, Auger. 12. 17. διὰ
τοὺς αὐτοὺς ἀνδρας, i. e. qui Quadringentos constituerant.
21. πρὸς τὰς πράξεις ἐρρωμένως ἔχοντα: in rebus geren-
dis esse strenuum.

scientes cum privatis; sed mittam hoc tempore alios, et con-
tra Tisiae calumniam, exilium patris mihi saepius obli-
tis, peracta de equorum iugo causa, cuius ergo huc po-
stulabar, me defendam, ne patris existimationem minus
quam mea ipsius pericula curare videar. (2.) Verum pro-
pter iuniores, qui post illas res nati sunt, res eris alius
repetenda. (3.) Quia populo inimici patrem meum ad
partem suam trahere non possent, sed populo fidem vide-

ἤγουντο οὐδὲν οἰοί τ' εἶναι κινεῖν τῶν καθεστώτων, πρὶν ἀκποδῶν ἐκαῖνος αὐτοῖς γένοιντο. Εἰδότες δὲ τὴν πέλιν, τῶν μὲν περὶ τοὺς θεοὺς μάλιστ' ἂν ὀργισθεῖσαν, εἴ τις εἰς τὰ μυστήρια φαίνοιντο ἐξαμαρτάνων; τῶν δ' ἄλλων εἴ τις τολμῶη τὸν δῆμον καταλύειν, ἡμφοτέρως ταύτας συνθέντας τῆς αἰτίας, εἰσήμελον εἰς τὴν βουλὴν, λέγοντες, ὡς ὁ πατὴρ συναγει μὲν τὴν ἐπιτορίαν ἐπὶ νεωτέροις πράγμασιν, οὗτοι δ' ἐν τῇ Πολυτιμῶς οἰκίᾳ συνεσπνούντας, τὰ μυστήρια ποιήσασιν. Ὁρῶν δὲ τῆς πόλεως γενεσμένης διὰ τὸ μέγεθος τῶν αἰτῶν, καὶ διὰ ταχέως συλλογείσθης ἐκκλησίας, οὕτω σαφῶς αὐτοὺς ἀπέδειξε ψευδομένους, ὥστε παρὰ μὲν τῶν κατηγορούντων ἡδὲως ἂν ὁ δῆμος δίκην ἔλαβε, πρὶν δ' εἰς Σικελίαν στρατηγεῖν ἐχειροτόμησε. Μετὰ δὲ ταῦθ' ὁ μὲν ἐξέπλευσεν, ὡς ἀπηλλαγμένος ἤδη τῆς διαβολῆς· οἱ δὲ συστήσαντες τὴν βουλὴν, καὶ τοὺς ῥήτορας ὑφ' αὐτοῖς ποιησάμενοι, πάλιν ἠγειροῦ τὸ πρᾶγμα, καὶ μηχαναῖς εἰσέπειμπον. Καὶ τί θεὶ μακρολογεῖν; αὐτὰρ πρότερον ἐπαύσαντο, πρὶν ἂν τὸν τε πατέρα ἐκ τοῦ

8. τῶν μὲν περὶ τοὺς θεοὺς: *de rebus ad deos pertinentibus*, cui respondet v. 5 τῶν δὲ ἄλλων: *in aliis vero*, i. e. humanis. 14. δίκην ἔλαβε: *poenas sumfisset*. 16. 17. συστήσαντες τὴν βουλὴν: *Senatūm Atheniensem sollicitantes*. WOLF. aliter quidem, sed quosque recte: „sibi conciliantes et adiungentes.“ 18. μηχαναῖς εἰσέπειμπον: *delatores immiserunt*, i. e. subornarunt. Aliter WOLF.

erant, neque tamen ulla vetera instituta loco se movere posse confiderent, nisi illum e medio sustulissent, gravissimorum scelerum infimularunt, et per absentiam, quoniam primo se optime defenderat et dux in Siciliam creatus erat, de integro rem moverunt, nec prius conquieverunt, quam et patrem ab exercitu revocassent et ex eius amicis alios occidissent, alios urbe eiecissent. Quamquam, autem indigne secum actum existimabat, quod absens condemnatus esset, ne sic tamen

στραταπέδου μετεπέμφαντο, καὶ τῶν φίλων αὐτοῦ
 τοὺς μὲν ἀπέκτεινεν, τοὺς δ' ἐκ τῆς πόλεως ἐξέβα-
 λον. Πυθόμενος δὲ τὴν τε τῶν ἐχθρῶν δύναμιν, καὶ
 τὰς τῶν ἐπιτηδείων συμφορὰς, καὶ νομίζων δεῖνὰ πρὸς
 σκεῦν, ὅτι παρόντα μὲν αὐτὸν οὐκ ἔκρινον, σπέντης
 δὲ κατεγίνωσκον, οὐδ' αὐτως ἀπελθεῖν ᾔδεικεν εἰς
 τοὺς πολεμίους· ἀλλ' ἐκεῖνος μὲν τοσαύτην πρόνοιαν
 εἶχεν ὑπὲρ τοῦ μηδὲ Φαύγων μηδὲν ἐξημαρτάνειν
 εἰς τὴν πόλιν, ὥστ' εἰς Ἄργος ἐλθεῖν, ἡσυχίαν ἦγει
 αἱ δ' εἰς προσῦτον ὕβρεως ἦλθον, ὥστ' ἐπεισεν
 ἑμὲς ἐλαύνειν αὐτὸν ἐξ ἀπάσης τῆς Ἑλλάδος, καὶ
 στήλην ἀναγράφειν, καὶ πρὸς θεοὺς πέμποντας ἐξελ-
 θεῖν παρ' Ἀργείων. Ἀπαρῶν δ' ὅτι χρήματα τοῖς
 παροῦσι κακοῖς, καὶ πάντοχρόθεν εἰργόμενος, καὶ
 σωτηρίας οὐδεμιᾶς ἄλλης αὐτῷ φερόμενης, τελευ-
 ταῖον ἐπὶ Λακεδαιμονίους ἠναγκάσθη καταφύγειν.
 Καὶ τὰ μὲν γεγενημένα ταῦτ' ἐστίν. Οὐ-
 τὴν δ' ἀνόμως ἐκπαρόντος, ὡς δεῖνὰ δεδρακέτος αὐτοῦ
 κατηγοροῦσι, καὶ διαβάλλειν ἔπιχειροῦσιν, ὡς δε-
 κείων ἐπετείχισε, καὶ σῆς νήσους ἀπέστησε, καὶ
 τῶν πολεμίων κατέστη διδάσκαλος. Καὶ ἐνίοτε μὲν
 αὐτοῦ προσποιῶνται καταφρονεῖν, λέγοντες, ὡς αἰ-
 δὲν διέφερε τῶν ἄλλων, νῦν δὲ πάντων αὐτὸν τῶν

6. κατεγίνωσκον vett.; Wolf, κατεγίνωσκον. 12. στή-
 λην ἀναγράφειν: *columnam inscribere*, i. e. *proscribere*,
 unde στήλῃται: *proscribit*. 13. 14. ὅτι, χρήματα τοῖς
 παροῦσι κακοῖς: *quia se in his malis converteret*.
 15. τελευταῖον e vett. *revocavi*, Wolfio reliquisque con-
 rariis *praeceptosamque hostium exsternisse*.

ad hostes transiit, sed Argos profectus otium egit et adver-
 sariorum solium insolentia ad Lacedaemonios confugere co-
 actus est. (4.) Quid mirum igitur, quum tam iniuste
 urbe pulsus fuerit, eum Decelean contra rempublicam mu-
 nisse praeceptosamque hostium exsternisse? Facile ostendo-

γενομένων αἰτιῶνται, καὶ φασὶ παρ' ἐκείνου μάθειν Λακεδαιμονίους, ὡς χρὴ πολεμεῖν, οἱ καὶ τοὺς ἄλλους τὴν τέχνην διδάσκειν ἔχουσι. Ἐγὼ δέ, εἴ μοι χρόνος ἱκανὸς γένοιτο, ῥαδίως ἂν αὐτὸν ἐπιδείκνυμαι, καὶ μὲν δικαίως πράξαντα, τῶν δ' ἀδίκως αἰτίων ἔχοντα. Πάντων δ' ἂν εἴη δεινότατον, εἰ τοῦ πατρὸς μετὰ τὴν φυγὴν δάρεα λαβόντος, ἐγὼ δὲ τὴν ἐκείνου φυγὴν ζημιωθαιρ.

5. Ἡγοῦμαι δ' αὐτὴν παρ' ὑμῶν δικαίως ἂν πλείστης συγγνώμης τυγχάνειν· ὑπὲρ γὰρ τῶν Τριάχωντ' ἐκπεσόντες, ταῖς αὐταῖς ἐκείνῃ συμφοραῖς ἐχρήσθη. Ἐξ ὧν ἐνθυμεῖσθαι χρὴ, καὶ πῶς ἕκαστος ὑμῶν διέκειτο, καὶ τίνα γνώμην εἶχε, καὶ ποῖον κίνδυνον οὐκ ἂν ὑπέμενεν, ὥστε παύσασθαι μὲν μετοικῶν, κατελθεῖν δ' εἰς τὴν πατρίδα, τιμωρήσασθαι δὲ τοὺς ἐμβαλόντας; Ἐπὶ τίνα δ' ἢ πῶλον, ἢ φίλον, ἢ ξένον οὐκ ἤλυθε, δεησόμενοι συγκαταγαγεῖν ὑμᾶς; τίνας δ' ἀπειχέσθε; οὐκ ἀπαλλάβοντες τὸν Πειραιᾶ, καὶ τὸν σῆτον τὸν ἐν τῇ χώρᾳ ἐπεφθάρετε, καὶ τὴν γῆν ἐτέμνετε, καὶ τὰ πρῶτα πάντα ἐκτενήσατε, καὶ τελευτῶντες τοῖς τέχασσι προσεβήκατε; Καὶ ταῦθ' οὕτω σφόδρα ἐνομιζέτε χρῆναι ποιεῖν, ὥστε τοῖς ἡσυχίᾳ ἄγουσι τῶν συμφυγάδων,

1. αἰτιῶνται *resolve* αἰτίον εἶναι φασί. *Auger.* 3. τὴν τέχνην. *Vert.* articulum omittunt. 12. ἐχρήσθη. *Med.* vitiole χρῆσθε. 14. μετοικῶν: *in alta urbe inquilinum vivere.* 22. Καὶ ταῦθ' *Med., Ald., Bas. i et Auger.; Hag.; Wolf. et Steph.* Καὶ omittunt.

rem, cum alia iuste egisse, de aliis iniuste in crimen vocari. Omnium autem esset iniustissimum, si, quum pater meus post exilium praemium acciperet, ego ob illius exilium plecterer. (5.) Maximam autem illi veniam tribueris, si in animum revocaveris, quid ipsi a Triginta-pulsi tentaveris, ut in patriam redire et de adversariis vin-

μᾶλλον ἐργάζεσθε, ἢ τοῖς αἰτίοις τῶν συμφερῶν γὰρ γενημένοις.

6. "Ὡς οὐκ εἰκὸς ἐπειμῆν, τοῖς τῶν αὐτῶν πραγμάτων ὑμῖν ἐπιθυμοῦσιν, οὐδὲ κακοὺς ἀνδράς νομίζειν, ὅσοι φυγόντες κατελθεῖν ἐζήτησαν, ἀλλὰ πολὺ μᾶλλον, ὅσοι μένοντες φυγῆς ἀξία ἐποίησαν· οὐδ' ἐντεῦθεν ἀρξαμένους κρίνειν, ἐποῖός τις ἦν ὁ πατὴρ πολίτης, ὅτ' οὐδὲν πῦρ τῆς πόλεως προσῆκεν, ἀλλ' ἀπ' ἐκείνου τοῦ χρόνου σκοπεῖν, οἷός τις ἦν, περὶ Φυγείῳ, περὶ τὸ πλῆθος· καὶ ὅτι διακοσίους ἔχων ἐπλήτας, τὰς μεγίστας πόλεις τῶν ἐν Πελοποννήσῳ, Λακεδαιμονίων μὲν ἀπέστησεν, ὑμῶν δὲ συμμαχοὺς ἐποίησε, καὶ εἰς οἷους κινδύνους αὐτοὺς κατέστησε, καὶ εἰς Σικελίαν ἐστρατήγησε. Τούτων μὲν γὰρ ἐκείνῳ προσήκει χάριν ὑμᾶς ἔχειν· τῶν δ' ἐν τῇ συμφορᾷ γενομένων, τοὺς ἐκβαλόντας αὐτόν, δικαίως αὖ αἰτίους νομίζετε.

7. Ἀναμνησθε δὲ πρὸς ὑμᾶς αὐτοὺς, ἐπειδὴ κατήλθεν, ὡς πολλὰ ἀγαθὰ τὴν πόλιν ἐποίησεν· ὅτι δὲ πρόταρον, ὡς ἐχόντων τῶν πραγμάτων, αὐτῶν κατεδέξασθε, κατακελυμένου μὲν τοῦ δήμου, στασιαζόντων δὲ τῶν πολιτῶν, διαφερομένων δὲ τῶν στρατιωτῶν πρὸς τὰς ἀρχὰς τὰς ἐνθάδε καθεστηκυίας,

7. κρίνειν Auger. Codd. H., L. et N., nec non vet. et Wolf., praeter Bas. i; haec et Steph. legunt χρῆ νῦν, quod ab infinitivo suo σκοπεῖν nimis remotum est, nec mo-ri Isocratis consentaneum.

dictam sumere possitis. (6.) Ipsi igitur, quum sociis, quae pater meus, non irascendum vobis erit ei, qui quovis modo in patriam redire conatus est; nec iudicandum, qualis fueris civis, quo tempore nihil eum attinuit civitas, sed considerandum, qualia ante exilium bona in civitatem contulerit. (7.) Recordamini porro, postquam reversus est, quibus civitatem beneficiis affeceris, et quo tempore statu

εἰς τοῦτο δὲ μακίας ἀμφοτέρων ἀφγυμένων. ὥστε
 μηδ' ἐτέροις μηδεμίαν ἐλπίδα εἶναι σωτηρίας. Οἱ
 μὲν γὰρ τοὺς ἔχοντας τὴν πόλιν, ἐχθροὺς ἐνόμιζον
 μᾶλλον, ἢ Λακεδαιμονίους· οἱ δὲ τοὺς ἐκ Δεκελείας
 μετεπέμποντο, ἡγούμενοι, κρεῖττον εἶναι τοῖς πολε-
 μίοις τὴν πατρίδα παραδοῦναι μᾶλλον, ἢ τοῖς ὑπὲρ
 τῆς πόλεως στρατευμένοις τῆς πολιτείας μεταδοῦ-
 ναι. Τοιαύτην μὲν οὖν τῶν πολιτῶν γνώμην ἔχόν-
 των, κρατούντων δὲ τῶν πολεμίων καὶ τῆς γῆς καὶ
 τῆς θαλάττης, ἔτι δὲ χρημάτων μὲν ὑμῖν οὐκ ὄν-
 των, ἐκείνοις δὲ βασιλείας χορηγοῦντος, πρὸς δὲ τού-
 τας ἐννεήκοντα κῆρ' ἐκ Φοινίκης εἰς Ἄσπενδον ἡκου-
 σθαι, καὶ παρεσκευασμένων Λακεδαιμονίοις βοηθεῖν·
 ἐν τσούταις συμφοραῖς καὶ τοσούτοις κινδύνοις τῆς
 πόλεως οὕσης, μεταπεμφθέντων αὐτὸν τῶν στρα-
 τηῶν, οὐκ ἐσεμύνατο ἐπὶ τοῖς παροῦσιν, οὐδ' ἐμέμ-
 ψατο περὶ τῶν γεγενημένων, ἀλλ' ἐβουλεύσατο περὶ
 τῶν μελλόντων· ἀλλ' εὐθύς εἴλετο μετὰ τῆς πόλεως
 ἑταῶν πάσχειν μᾶλλον, ἢ μετὰ Λακεδαιμονίων εὐ-
 τυχεῖν, καὶ πᾶσι· Φανερόν ἐποίησεν, ὅτι τοῖς ἐμβα-
 λῶσιν, ἀλλ' οὐχ ὑμῖν ἐπολέμει, καὶ ὅτι κατελθεῖν,
 ἀλλ' οὐ καταπολεμῆσαι τὴν πόλιν ἐπεθύμει. Γενό-
 μνος δὲ μεθ' ὑμῶν, ἔπεισε μὲν Τισσαφέρην μὴ
 παρέχειν χρήματα Λακεδαιμονίοις, ἔκασσε δὲ τοὺς

16. οὐκ ἐσεμύνατο ἐπὶ τοῖς παροῦσιν: non se iactavit
 ob praesentem rerum difficultatem. 21. 22. καὶ ὅτι
 κατελθεῖν — ἐπεθύμει. Haec verba in reliquis omnibus
 edibus in-Med. vitiose defunt.

eum receperit. Nam in summis civitatis angustiis, ubi
 rempublicam gubernantes a populo magis quam hostes ti-
 mebantur, a ducibus revocatus, quidvis cum republica pa-
 ti maluit, quam cum Lacedaemoniis felicissimus esse, pla-
 numque omnibus reddidit, se bellum gessisse non contra
 vos, sed contra inimicos suos. Vobiscum vero coniunctus

συμμάχους, ὑμῶν ἀφισταμένους, διδωκε δὲ παρ' αὐ-
τοῦ μισθὸν τοῖς στρατιώταις, ἀπέδωκε δὲ τῷ δέσπῳ
τὴν πολιτείαν, διήλλαξε δὲ τοὺς πολίτας, ἀπέστρεψε
δὲ τὰς ναῦς τὰς ἐκ Φοινίκης. Καὶ μετὰ ταῦτα
καθ' ἑκάστον μὲν ὅσας τριῖρεις ἔλαβεν, ἡ μάχας
ἐνίκησεν, ἡ πάλεις κατὰ κράτος εἶλεν, ἡ λέγει περὶ
σας φίλας ὑμῖν ἐποίησε, πολὺ ἂν ἔργον εἴη λέγειν.
Πλείστον δὲ κινδύνων τῇ, κέλει κατ' ἐκείνῃ τῷ
χρόνῳ, γεγομένων, οὐδέποτε τοῦ πατρὸς ἡγουμένου,
πρόκαιον καθ' ὑμῶν ἔστησαν οἱ πολέμῳ. Περὶ μὲν
οὖν τῶν ἐστρατηγημένων, οἶδα μὲν ὅτι πολλὰ πε-
ραλείπω. Διὰ τοῦτο δ' οὐκ ἀκριβῶς εἴρηκα περὶ
κῶτων, ὅτι σχεδὸν ἅπαντες μνημονεύετε τὰ προ-
χθέντα.

8. Λοιδороῦσι δὲ λίαν ἀσελγῆς καὶ θρασύως,
καὶ τὸν ἄλλον βίον τοῦ πατρὸς, καὶ οὐκ αἰσχύονται
ποικύτῃ παρρησίᾳ χρώμενοι περὶ τοῦ τεθνεώτος, ἢ
ἐδείσαν ἂν ποιούμενοι περὶ ζῶντος· ἀλλ' εἰς τοσούτον
ἀνοίας ἐληλύθασιν, ὥστ' οἶονται καὶ παρ' ὑμῖν καὶ
παρὰ τοῖς ἄλλοις εὐδοκιμήσιν, ἢ ὥς ἂν δύναται
πλεῖστα περὶ αὐτοῦ βλασφημήσωσιν· ὥς περ οὐ πάν-
τας εἰδότες, ὅτι καὶ τοῖς φαυλοτάτοις τῶν ἀνδρῶ-
νων ἔξεστιν οὐ μόνον περὶ τῶν ἀνδρῶν τῶν ἀρίστων,
ἀλλὰ καὶ περὶ πάντων θεῶν ὑβριστικῶς εἰπεῖν λόγους.

9. Ἰσως μὲν οὖν ἐστὶν ἀνόητον, ἀπάντων τῶν
εἰρημένων φροντίζειν. Ὅμως δ' εὐχ ἡκιστα ἐπιθυ-
μῶ περὶ τῶν ἐπιτηδευμάτων τῶν τοῦ πατρὸς διελ-

omnia in integrum restituit populoque reddidit libertatem.
Atque quanta hostia civitas illis temporibus plurima proelia
commisit, nunquam patre meo duce hostes tropaeum adver-
sus nos erexerunt. (8.) Quoniam vero in reliquam quo-
que patris vitam insolenter nimis et confidenter invehuntur id-
que sibi apud vos laudi forte arbitrantur, (9.) de mori-
bus eius ac studiis, re paullo altius repetita maioremque

θεῖν πρὸς ὑμᾶς, μικρὸν προλαβὼν, καὶ τῶν προγόνων ἐπιμνησθεῖς, ἵν' ἐπίστησθε, ὅτι πόρρωθεν ἡμῖν ὑπάρχει μέγιστα καὶ κάλλιστα τῶν πολιτῶν.

10. Ὁ γὰρ πατὴρ ἦν πρὸς μὲν ἀνδρῶν, Εὐπατριδῶν, ὣν τὴν εὐγένειαν ἐξ αὐτῆς τῆς ἐπωνυμίας ῥᾶδιον γινῶναι πρὸς γυναικῶν δ' Ἀλκμαιωνιδῶν, οὗ τοῦ μὲν πλούτου μέγιστον σημεῖον κατέλιπον. Ἰππων γὰρ ζεύγη πρῶτος Ἀλκμαίων τῶν πολιτῶν Ὀλυμπιασὶν ἐνίκησε. Τὴν δ' εὐνοίαν, ἣν εἶχον εἰς τὸ πλῆθος, ἐν τοῖς τυραννικοῖς ἐπαδείξαντο. Συγγενεῖς γὰρ ὄντες Πεισιστράτου, καὶ πρὶν εἰς τὴν ἀρχὴν καταστῆναι, μάλιστα αὐτῷ χρώμενοι τῶν πολιτῶν, οὐκ ἤξισάν μετασχεῖν τῆς ἐκείνου τυραννίδος, ἀλλ' ἠγγήσαντο κρείττον εἶναι φύγειν τὴν πατρίδα μᾶλλον, ἢ τοὺς πολίτας ἰδεῖν δουλεύοντας. Τετταράκοντα δ' ἔτη τῆς στάσεως γενομένης, ὑπὸ μὲν

2. ἐπίστησθε omnes praeter Med., quae sine dubio orationum errore habet ἐπήσθησθε. 2. πρῶτος: a prima origine. 4. Εὐπατριδῶν. Wolfius dubitat, an Εὐπατρίδαι proprium sit gentis alienius nomen, ideoque ex Plutarcho, qui Alcibiadis paternum genus ad Eurysacem refert, fortasse corrigendum opinatur Εὐρυτακιδῶν, sed huic coniecturae verba proxime sequentia obstat miki videntur. Hinc referendum potius credo ad vetustissimam populi Atheniensis divisionem, quae is in εὐπατρίδας, γεωμόρους, δημιουργούς, hoc est: patricos, agricolas et opifices, dividebatur; cui explanationi Wolf. ipse non est alienus. 8. 9. ζεύγη — ἐνίκησε: bigis equestribus videt, ut dicitur νικᾶν δίον, pro instrumenti dativo ζεύγεσι, δίον.

facta mentione verba facere cupio. (10.) E nobili Patri-
ciorum gente ortus pater maternum genus ab Alcmaeonidis,
divitiis ac populi amore insignibus, duxit; qui, quamquam
cum Pisistrato cognati erant, tamen exulare maluerunt, quam
tyrannidis participes esse civesque intueri servitute oppressos.
Tyrannis admodum invidi, tantum apud exules nati sunt
fidem, ut omni eo tempore populi duces faciant, atque Al-

τῶν τυράννων, τοσούτων ἐτῶν, οὕτως ἐμισήθησαν, ὥςθ' ὅποτε τὰ κείνων κρατῆσαιεν, οὐ μόνον τὰς οἰκίας αὐτῶν κατέσκαπτον, ἀλλὰ καὶ τοὺς τὰ φους ἀνώρυττον. ὑπὸ δὲ τῶν φυγάδων οὕτω σφόδρα ἐπιστεύθησαν, ὥςθ' ἅπαντα τοῦτον τὸν χρόνον ἔχοντες τοῦ δήμου διέτέλεσαν. Καὶ τὸ τελευταῖον, Ἀλκιβιάδης καὶ Κλεισθένης, ὁ μὲν πρὸς πατρός, ὁ δὲ πρὸς μητρός ὦν πρόπαππος, τοῦ πατρὸς τοῦμοῦ, στρατηγήσαντες, ἐν τῇς φυγῇς κατήγαγον τὸν δῆμον, καὶ τοὺς τυράννους ἐξέβαλον, καὶ κατέστησαν ἐκείνην τὴν δημοκρατίαν, ἐξ ἧς οἱ πολῖται πρὸς μὲν ἀνδρίαν οὕτως ἐπαιδεύθησαν, ὥστε τοὺς Βαρβάρους τῆς ἐπὶ πᾶσαν ἐλθόντας τὴν Ἑλλάδα, μόνοι νικᾶν μεχόμενοι· περὶ δὲ δικαιοσύνης τοσαύτην δόξαν ἐλάβον, ὥςθ' ἐκόντας αὐτοῖς, τοὺς Ἕλληνας ἐγχειρῆσαι

1. τοσούτων ἐτῶν: τοῖς ἀπὸ τοῦ post, pro δια τοσούτων ἐτῶν, ut apud Xenoph. Agel. II, 23 πολλοῦ χρόνου et in Trapezit. c. 10 ὀλίγου χρόνου legitur. Ita veram lectionem e coniectura restituisse puto, contextu iubente, omnibus legentibus: τοσούτων ὄντων; quae verba, sensu prorsus carentia, Wolf. recidenda censet, et Auger. in συγγενῶν ὄντων mutavit. At quis ἀποκρίσσει, ἐτῶν propter antecedens ἐτῆ et emphasin, quae huic repetitioni inest, necessario requiri, et quam facile librariorum sive incuria, sive arrogantia, sive alio casu ἐτῶν in ὄντων abire poterit. Si quis, vero δια adlicere malit, haud impedit. Alcmaeonidae igitur tyrannis fuerunt ita offensi, ut vel post quadraginta annos, quamdiu seditio ista duraverat, et quibus praeterlapsis tyrannorum partes superiores evaserant, aedes Alcmaeonidarum diruerentur, etc. 9. ἐκ ἀντὶ τῆς φυγῆς e Wolfii coniectura recepi, Auger. secutus.

cibiades et Clisibienes, alter paternus, alter maternus patris mei proavus, ab exilio populum reduxerint, tyrannisque eiectis, eam confluerent democratiam, in qua cives ita sunt ad fortitudinem instituti, ut Barbaros, qui contra totam Graeciam venerant, soli proelio vincerant, iisque ultro traderent

τὴν ἀρχὴν τῆς θαλάττης· τὴν δὲ πόλιν τηλικαύτην
ἐποίησαν καὶ τῇ δυνάμει καὶ ταῖς ἄλλαις κατασκευ-
αῖς, ὥστε τοὺς Φασκούντας αὐτὴν ἄστυ τῆς Ἑλλάδος
εἶναι, καὶ τοιαύταις ὑπερβολαῖς εἰδισμένους χρῆσθαι,
δοκεῖν ἀληθεῖ λέγεσθαι.

11. Τὴν γὰρ οὖν Φιλίαν τὴν πρὸς τὸν δῆμον,
αὐτὴ παλαιὰ καὶ γνησίαν, καὶ διὰ τὰς μεγίστας
εὐεργεσίας γεγεννημένην, παρὰ τῶν προγόνων παρέ-
λαβεν· οὗτος δὲ κατελείφθη μὲν ἑρπανάς· ὁ γὰρ
πατὴρ αὐτοῦ μαχόμενος ἐν Κορωνείᾳ τοῖς πολέμοις
ἀπέθανεν. Ἐπετροπέυθη δὲ ὑπὸ Περικλέους, ὃν
πάντες ἂν ὁμολογήσαιεν ὡς σωφρονέστατον καὶ δι-
καιότατον, καὶ σοφώτατον γεγενῆσθαι τῶν πολιτῶν.
Ἡγοῦμαι γὰρ καὶ τοῦτ' εἶναι τῶν καλῶν, ἐκ τοιού-
των γενόμενον, ὑπὸ τοιούτοις ἤθεσιν ἐπιτροπέυθη-
ναι, καὶ τραφεῖναι, καὶ παιδευθῆναι. Δοκιμασθεῖς
δὲ ὅκ' ἐνδεέστερος ἐγένετο τῶν προτιρημένων, οὐδ' ἤξιω-
σεν αὐτὸς μὲν ῥαθύμως ζῆν, σεμνόνεσθαι δ' ἐπὶ ταῖς
τῶν προγόνων ἀρεταῖς· ἀλλ' ἐδῶς οὕτω μέγα ἔφρα-

10. Κορωνεία. Auger. dedit ex Plutarcho Alcibiade, p. 191
B, ed. Russe; pro vulgato *Χειραδαία*; et recte quidem,
quatenus Welf., cui Plutarchi locus non ignotus erat,
dicit: „parum refert: vicina oppida fuerunt Chaeronea et
„Coronea.“; Nimirum ob ipsam hanc situm et litterarum
vicinitatem; saepius sunt inter se permutata. 14. εἶναι
τῶν καλῶν, suppleas τι: inter praeclara habendam esse.
16. Δοκιμασθεῖς. Scil. εἰς ἀνδράς, quia nemo is ἐδοκι-
μάζετο, examinabatur, qui interscribebatur inter viros. Vide
in hac voc. *Harpocrat.* Auger.

Graeci maris imperium. (11.) Amorem igitur populi a
maioribus acceperit Alcibiades, qui, pūpillus a patre relictus,
tutorem habuit Periclem, modestissimum et iustissimum et
sapientissimum civem. Iam virilem consecutus aetatem non
degeneravit a virtute maiorum, sed tanta fuit magnanimita-
te, ut exultimaret, oportere se propter semet ipsum, non ob

νησεν, ὥστ' ᾤθη δὲ αὐτῶν, καὶ οὐδ' ἀπὸ τὰ κείνων
ἔργα μνημονεύεσθαι.

12. Καὶ πρῶτον μὲν, ὅτε Φορμίων ἐξήγαγεν
ἐπὶ Θρακίας χιλίους Ἀθηναίων ὀπλίτας, ἐπιλεξιμέ-
νος τοὺς ἀρίστους, καὶ μετὰ τούτων στρατευσάμε-
νος, τοιοῦτος ἦν ἐν τοῖς κινδύνοις, ὥστε στεφανωθῆ-
ναι, καὶ πανοπλίαν λαβεῖν παρὰ τοῦ στρατηγοῦ.
Καίτοι τί χρεὶ νομίζειν παιεῖν, τὸν τῶν μεγίστων
ἐπαίνων ἄξιον; οὐ μετὰ μὲν τῶν βελτίστων ἐκ τῆς
πόλεως στρατευόμενον, ἀριστείων ἀξιούσθαι, πρὸς δὲ
τοὺς κρατίστους τῶν Ἑλλήνων ἀντιστρατηγούντα,
ἐν πᾶσι ταῖς κινδύνοις αὐτῶν φαίνεσθαι περιγυρόμε-
νον; ἐμείνος τάνυν τῶν μὲν κέος ὡς ἔτυχε, τὰ
δ' ἐπειδὴ πρεσβύτερος ἦν, ἐπραξε.

13. Μετὰ δὲ ταῦτα τὴν μητέρα τὴν ἡμετέραν
ἔγνημεν. Ἠγοῦμαι γὰρ καὶ ταύτην ἀριστεῖον αὐτὴν
λαβεῖν. Ὁ γὰρ πατήρ αὐτῆς Ἰππένης, πλείων
μὲν ἢ πρῶτος τῶν Ἑλλήνων, γένος δ' αὐθενὲς ὑπε-
ρος τῶν πολιτῶν, τραφόμενος δὲ καὶ θαυμάζομενος
μάλιστα τῶν ἐφ' αὐτοῦ, μετὰ προικὸς δὲ πλείστης
καὶ δόξης μεγίστης, ἐκδίδους τὴν θυγατέρα, καὶ
τοῦ γάμου τυχεῖν, αὐχομένων μὲν ἀπαχτων, ἀξιούν-

15. καὶ ante μετὰ Wolfio iure datum videtur ac super-
vacanem. Hind Auger. sive illud in *ἐκείνης* mutare cupit,
sive interpretari *οἷαν*, quod posterius placet. Ceterum
ad *στρατευσάμενος* intelligo Ἀλκιβιάδης. 12. αὐτῶν
Wolf. tacite correxit sive in Brubach. invenit; vott. et re-
liquae αὐτόν. 15. Μετὰ ταῦτα ad prius referendum est
et interpretandum: post adolescentiae facinora. 20. τῶν
ἐφ' αὐτοῦ: inter actatis suae homines. 22. αὐχομένων:
quum optarent, — ἀξιούντων: quum amarent.

illorum res gestas celebrari. (12.) Ac primum contra Thra-
ces inter delectos viros duce Phormione militans corona et
armatura ab imperatore est ornatus. (13.) Post prima haec
adolescentiae facinora matrem meam, Hipponici, opibus in-

των δὲ τῶν πρώτων, τὸν πατέρα τὸν ἐμὸν ἐξ
ἀπάντων ἐπλεξάμενος, κηδεστήν ἐπεθύμησε ποι-
ήσασθαι.

14. Περὶ δὲ τοὺς αὐτοὺς χρόνους ὁρῶν τὴν
Ὀλυμπίαν πανήγυριν ὑπὸ πάντων ἀνθρώπων ἀγα-
πημένην καὶ θαυμάζομένην, καὶ τοὺς Ἕλληνας ἐπι-
δείξεις ἐν αὐτῇ ποιούμενους πλούτου καὶ ῥώμης καὶ
παῖδαύσεως, καὶ τοὺς τ' ἀθλητὰς ὀλουμένους, καὶ
τὰς πόλεις ὀνομαστάς γιγνομένας τῶν νικούντων καὶ
πρὸς ταύτοις ἡγούμενος, τὰς μὲν ἐνθάδε λεπτουργίας
ὑπὲρ τῶν ἰδίων πρὸς τοὺς πολίτας εἶναι, τὰς δ' εἰς
ἐκείνην τὴν πανήγυριν, ὑπὲρ τῆς πόλεως εἰς ἅπασαν
τὴν Ἑλλάδα γίνεσθαι ταῦτα δὲ διανοηθεὶς, οὐδε-
κὸς ἀψυέστερος, οὐδ' ἀρρωπτότερος τῶ σώματι γε-
νόμενος, τοὺς μετ' ἡμιμνηκοὺς ἀγῶνας ὑπερεῖδεν, εἰ-
δὼς ἐνίους τῶν ἀθλητῶν καὶ κορυῶς γεγονότας, καὶ
μικροῖς πόλεις οἰκοῦντας, καὶ ταπεινῶς πεπαιδευμέ-
νους ἠμποτροφεῖν δ' ἐπιχειρήσας, δ τῶν εὐδαιμονε-
στάτων ἔργον ἑατίν, φαῦλος δ' οὐδεὶς ἂν ποιήσειεν,
οὐ μόνον τοὺς ἀνταγωνιστάς, ἀλλὰ καὶ τοὺς πώπο-
τε νικῶσαντας ὑπεραβάλετο. Ζεύγη γὰρ καθῆκε το-
σαῦτα μὲν τὸν ἀγῶν, ὅσοις οὐδ' αἰ μέγιστα τῶν
ἄλλων πόλεων ἡγωνίσαντο, τοιαῦτα δὲ τὴν ἀρετὴν,

11. ὑπὲρ τῶν ἰδίων interpretari malim: *pro singulis*,
quam: *e re privata*. Oppositum enim est ὑπὲρ τῆς πό-
λεως; πρὸς τοὺς πολίτας, (v. 11.) autem est: *in usum*
omnium civium. 19. *est in Med. deest*.

ter Graecos principis et aetatis suae honoratissimi hominis,
filiam, in matrimonium duxit. (14.) Circa eadem tem-
pora, quum videret Olympicam celebritatem ab omnibus
amari et praedicari, ibique nomine civitatis in totius Grae-
ciae delectationem munera subiri, relictis omnibus certami-
nibus reliquis equos alere suscepit, quam plurimos iisque
primam finem et secundam et tertiam palmam tulit. *Atque*

ὥστε καὶ πρῶτος καὶ δεύτερος καὶ τρίτος γινέσθαι. Χωρὶς δὲ τούτων ἐν ταῖς θυσίαις καὶ ταῖς ἄλλαις ταῖς περὶ τὴν ἑορτὴν δαπάναις οὕτως ἀφειδῶς δίδουτο, καὶ μεγαλοπρεπῶς, ὥστε φαίνεσθαι τὰ κοινὰ τῶν ἄλλων ἐλάττω τῶν ἰδίων τῶν ἐκείνου· κατέλυσε δὲ τὴν θεωρίαν, τὰς μὲν τῶν πρεσβύτων εὐτελείας μικρὰς πρὸς τὰς αὐτοῦ δόξας ποιήσας, τοὺς δ' ἐφ' αὐτοῦ νικῆσαντας, παύσας ζηλουμένους, ταῖς δὲ μέλλουσιν ἵπποτροφεῖν, οὐδεμίαν ὑπερβολὴν καταλιπόν. Περὶ δὲ τῶν ἐνθάδε χωρηγιῶν, καὶ γυμνασιάρχων, καὶ τριηραρχῶν, αἰσχύνομαι λέγειν. Τοσοῦτῳ γὰρ τῶν ἄλλων διήνεγκεν, ὥςθ' οἱ μὲν ἐνδεστέρωις ἐκείνου λειτουργήσαντες, ἐκ τούτων σφᾶς αὐτοὺς ἐγκωμιάζουσιν· ὑπὲρ ἐκείνων δ' εἰ τις καὶ τῶν τηλικούτων χάριν ἀπαιτοῖ, περὶ τούτων ἐν δόξῃ τοὺς λόγους παρῆναι.

15. Πρὸς δὲ τὴν πολιτείαν, οὐδὲ γὰρ τοῦτο παραλείπτεον, ὥσπερ οὐδ' ἐκεῖνος αὐτῆς ἡμέλησεν.

3. τὴν ἑορτὴν, scil. Olympiacam. 5. 6. κατέλυσε τὴν θεωρίαν. i. e. ἐκ τῆς θεωρίας ἀπῆλθε συντετελεσμένη. 13. 14. ἐκ τούτων σφᾶς αὐτοὺς ἐγκωμιάζουσιν etc. L. e. ut Alcibiadis magnificentiam sibi quisque arroget, et omnium munerum publicorum tenuitatem Alcibiadem quasi supplevisse credat. Wolf.: „vel quod luxuriam Alcibiadis et profusione imitati non sint, vel quod eius magnificentia parum abfuerint.“ 14. 15. καὶ τῶν τηλικούτων: *scilicet illorum*, nempe prae his, quae fecit Alcibiades. 15. περὶ τούτων: *de sumtibus Alcibiadis*. 17. οὐδὲ e Med. revocavi cum Auger.; reliqui *οὐ*.

quemadmodum in hac urbe in aedilitatibus, gymnasiarchiis et trierarchiis omnes superavit, sic quoque ibi in sacrificiis aliisque sumtibus effecit, ut nulli umquam excellentiae eius spes relinqueretur. (15.) Quod autem ad rem publicam attinet, adeo reliquis, qui maxime habiti sunt-popula-

ἀλλὰ τοσούτω τῶν μάλιστα εὐδοκιμησάντων ἀμείνων
 περὶ τὸν δῆμον ἐγεγόνει, ὅσον τοὺς μὲν ἄλλους εὐρή-
 σεθ' ὑπὲρ αὐτῶν στασιάσαντας, ἐκεῖνον δ' ὑπὲρ ὑμῶν
 κινδυνεύοντα. Οὐ γὰρ ἀπέλαυνόμενος ἀπὸ τῆς ὀλι-
 γαρχίας, ἀλλὰ παρκαλούμενος, ἦν δημοτικός. Καὶ
 πολλάκις ἐγγενόμενον αὐτῷ, μὴ μόνον μετ' ὀλίγων
 τῶν ἄλλων ἄρχειν, ἀλλὰ καὶ τούτων αὐτῶν πλεον
 ἔχειν, οὐκ ἠθέλησεν, ἀλλ' εἴλετο ὑπὸ τῆς πόλεως
 ἀδικηθῆναι μᾶλλον, ἢ τὴν πολιτείαν προδοῦναι. Καὶ
 ταῦθ' ἕως μὲν συνεχῶς ἐδημοκρατεῖσθε, οὐδεὶς ἂν
 ὑμᾶς λέγων ἔπεισε· ἡν δ' αἱ στάσεις αἱ γενόμεναι,
 σαφῶς ὑμῖν ἐπέδειξαν καὶ τοὺς δημοτικούς, καὶ τοὺς
 ὀλιγαρχικούς, καὶ τοὺς οὐδετέρων ἐπιθυμοῦντας, καὶ
 τοὺς ἀμφοτέρων μετέχειν ἀξιοῦντας. Ἐν αἷς δὲ
 ὑπὸ τῶν ἐχθρῶν τῶν ὑμετέρων ἐξέπεσε καὶ τὸ
 μὲν πρότερον, ἐπεὶ δὲ τάχιστ' ἐκεῖνον ἐκποδὼν ἐποι-
 ῆσαντο, τὸν δῆμον κατέλυσαν, τὸ δ' ὕστερον, οὐκ
 ἐφθασαν ὑμᾶς καταδουλωσάμενοι, καὶ πρῶτον τῶν
 πελατῶν αὐτοῦ φυγὴν κατέγνωσαν· οὕτω σφόδρα
 ἤτε πόλις τῶν τοῦ πατρὸς καλῶν ἀπέλαυσε, κα-
 κήσας τῶν τῆς πόλεως συμφορῶν ἐκοινῶνησε. Καί-

2. ἀμείνων Wolf. e coniectura, a reliquis recepta; vet.
 ἀμεινον. quod, sicuti aliae eiusmodi variantes, explican-
 dum esse puto ex veteri scriptura, qua litterae non du-
 plicabantur. 3. ὑμῶν. Vett. ἡμῶν. 6. ἐγγενόμενον
 pro ἐγγενόμενόν: *quum Picuisset.* 7. 8. ἀλλὰ καὶ τού-
 των αὐτῶν πλεον ἔχειν, scil. τῶν ὀλίγων: „1. e. quum
 „liceret ei, tyrannidem occupare.“ Wolf. 15. ὑμετέ-
 ρων Wolf. et reliqui; vet. ἡμετέρων.

res, in populum benevolentior exstitit; ut exulare quam
 oligarchiae participes aut princeps esse mallet, quod clarius
 apparet ex seditionibus, in quarum prima simulatque illum
 removissent, populi auctoritatem dissolverunt, in secunda
 primus ille fuit, quem exilio multarunt. Nihilominus tamen
 multi cives ei offensi fuerunt tamquam regnum affectan-

τοὶ πολλοὶ τῶν πολιτῶν πρὸς αὐτὸν δυσκόλως εἶχον, ὡς τυραννεῖν ἐπιχειροῦντα, οὐκ ἐκ τῶν ἔργων σκοποῦντες, ἀλλ' ἡγούμενοι τὸ μὲν πρᾶγμα ὑπὸ πάντων ζηλεῦσθαι, δύνασθαι δ' ἐκεῖνον ἂν μάλιστα διατράξασθαι. Διὸ καὶ δικαίως ἂν αὐτῷ πλείω χάριν ἔχοιτε, ὅτι τὴν μὲν αἰτίαν τῆς τύχης μόνος τῶν πολιτῶν ἦν ἄξιος ἔχειν, τῆς δὲ πολιτείας ἴσον ὥσπερ δεῖν αὐτῷ καὶ τοῖς ἄλλοις μετεῖναι.

16. Διὰ δὲ τὸ πλῆθος τῶν ἐνόντων εἰπεῖν ὑπὲρ τοῦ πατρός, ἀπορῶ τίνας ἐν τῇ παρόντι πρέπει μνησθῆναι, καὶ ποῖα αὐτῶν χρεὶ παραλιπεῖν· καὶ γὰρ μοι δοκεῖ μείζον εἶναι τὸ μήπω πεφρασμένον, τῶν ἤδη πρὸς ὑμᾶς εἰρημένων. Ἐπεὶ καὶ τοῦθ' ἡγούμεμαι πᾶσιν εἶναι φανερόν, ὅτι τούτων ἀναγκασιὶν ἐστὶν εὐνούστατον εἶναι ταῖς τῆς πόλεως εὐτυχίαις, ὅ τὸ πλεῖστον μέρος καὶ τῶν κακῶν καὶ τῶν ἀγαθῶν μετέστιν. Ἐκείνου τρίνυν εὖ μὲν προηγουμένης τῆς πόλεως, τίς εὐδαιμονέστερος, ἢ θαυμαστότερος ἦν τῶν πολιτῶν; δυστυχιστάτης δέ, τίς ἐλπίδων μεῖζων, ἢ χρημάτων πλείονων, ἢ δόξης καλλίωνος ἐστερέθη; Οὐ τὸ τελευταῖον ἐπειδὴ κατέστησαν οἱ Τριάκοντα, οἱ μὲν ἄλλοι τὴν πόλιν ἔφευγον, ἐκεῖνος δ' ἐξ ἀπέσχης τῆς Ἑλλάδος ἐξέπεσον; οὐ Λακεδαιμόνιοι καὶ Λύσανδρος ὁμοίως ἔργον ἐποιήσαντο ἐκεῖνεν κτεῖναι, καὶ τὴν ὑμετέραν καταλῦσαι δύναμιν, οὐδεμίαν ἡγού-

3. πρᾶγμα, i. e. tyrannidem.

16. Post ἀγαθῶν subaudi ταύτης, nempe τῆς πόλεως. 25. ὑμετέραν Wolf. e coniectura, quam Auger. sequitur; Steph. et vet. ἡμετέραν.

ti, non e facili eum, sed communi principatus appetitione et opibus ac potentia diiudicantes. (16.) Atque missis alijs multis hoc tantum commemorare volo, quod illius felicitas cum civitatis illa tam arcte cohaereret, ut hanc optare illi uesset. In civitatis igitur calamitate semper infelicitissimus repertus est. Hinc eadem semper illi fuit cum

μνηοὶ πίστιν ἔχειν παρὰ τῆς πόλεως, εἰ τὰ τεῖχη καταβάλοιεν, εἰ μὴ καὶ τὸν ἀγκοτῆσαι δυνατόμενον ἀπαλέσαιεν; ὥστ' οὐ μένον ἐξ ὧν ὑμᾶς εὖ πεποιήκεν, ἀλλὰ καὶ ἐξ ὧν δι' ὑμᾶς κακῶς πέπονθε, ῥάδιον γινῶναι τὴν εὐνοίαν τὴν ἐκείνου. Φαίνεται γὰρ τῷ ὅλῳ βουλευθῶν, τῆς αὐτῆς πολιτείας ὑμῖν ἐπιθυμῶν, ὑπὸ τῶν αὐτῶν κακῶς πάσχων, ἅμα τῇ πέλει δυστυχῶν, τοὺς αὐτοὺς ἐχθροὺς καὶ φίλους ὑμῶν νομῶν, ἐκ παντὸς τρόπου κινδυνεύων, τὰ μὲν ὑφ' ὑμῶν, τὰ δὲ μεθ' ὑμῶν, τὰ δὲ δι' ὑμᾶς, τὰ δ' ὑπὲρ ὑμῶν ἀνόμοιος πολίτης Χερικλεῖ τῷ τούτου κηδεστῇ γενόμενος, ὃς τοῖς μὲν πολέμοις δουλεύειν ἐπεθύμει, τῶν δὲ πολιτῶν ἄρχειν ἡξίου, καὶ Φεύγων μὲν ἡσυχίαν ἦγε, καταλθὼν δὲ κακῶς ἐποίει τὴν πόλιν. Καίτοι πῶς ἂν γένοιτο ἢ φίλος πονηρότερος, ἢ ἐχθρὸς ἐλάττωτος ἄξιος; Εἴτα σὺ κηδεστὴς μὲν ὧν ἐκείνου, βεβουλευκὸς δ' ἐπὶ τῶν Τριάκοντα, τολμᾷς ἐτέροις μηδεμίαν καὶ οὐκ αἰσχύνῃ, πρὸς συνθήκας παραβαίνων, δι' ἃς αὐτὸς οἰκείας τὴν πόλιν; οὐδ' ἐνθυμῆ, διότι ὁπότεαν δόξη τῶν παρεληλυθότων τιμωρίαν πρᾶξθαι, σπὶ καὶ πρότερον καὶ μετὰ τοῦ ἔμοι κινδυνεύειν ὑπάρχει; οὐ γὰρ δή ποτε παρ' ἐμοῦ, ὧν ὁ πατὴρ ἄπραξε, δίκην λήψονται. καὶ δὲ καὶ ὧν αὐτὸς ἡμάρτηκε συγγνώμην.

1. πίστιν, ἔχειν παρὰ τῆς πόλεως: *se fiduciam in civitate habere posse ponere.* 19. τὰς συνθήκας παραβαίνων: *de oblivione iuramentorum a Thrasybulo sancita intelligendum est.* 20. διότι, pro ὅτι. 23. λήψονται Wolff. correxit pro vet. lectione λήψεται, quod excusari posset loco δίκην λήψεται dictum, nisi sequeretur ἔξουσιν.

civitate voluntas, diversa procul ab affinis tui, Titia, consilium, et ipsius tuis, qui sub Triginta Senator fuisti, non reputabis, si decretum fuerit, ut veteres offensae puniantur, tibi et prius et magis quam mihi perscrutandum esse. Tu eripi et

ἔξουσιν. Ἄλλα μὲν οὐδ' ὁμοίας ἐκείνῳ Φανήσῃ τὰς
 προφάσεις ἔχων. Οὐ γὰρ ἐκπεσὼν ἐκ τῆς πατρίδος,
 ἀλλὰ συμπολιτευόμενος, οὐδ' ἀναγκασθεὶς, ἀλλ' ἐκὼν,
 οὐδ' ἀμυνόμενος, ἀλλ' ὑπάρχων, ἡδίκησας αὐτὰς,
 ὥστ' οὐδ' ἀπολογίας σοι προσήκει τυχεῖν περὶ αὐτῶν.

17. Ἀλλὰ γὰρ περὶ μὲν τῶν τότε πεπολιτευ-
 μένων, ἴσως ποτ' ἐν τοῖς τούτου κινδύνοις ἐγγενήσε-
 ται διὰ μακροτέρων εἰπεῖν. Τμᾶς δ' ἀξιώ, μὴ προ-
 ἔσθαι με τῶν ἐχθροῖς, μηδ' ἀνηκέστοις συμφοραῖς
 περιβαλεῖν. Ἰκανὼν γὰρ καὶ νῦν πεπεύραμαι κακῶν,
 ὃς εὐθὺς μὲν γενόμενος, ὀρφανὸς κατελείφθην, τῷ
 μὲν πατρὸς Φυγόντος, τῆς δὲ μητρὸς τελευτησούσης.
 οὐπω δὲ τέτταρα ἔτη γεγονώς, διὰ τὴν τοῦ πατρὸς
 Φυγὴν, περὶ τοῦ σώματος εἰς κίνδυνον κατέστη
 ἔτι δὲ παῖς ὢν, ὑπὸ τῶν Τριάκοντα ἐκ τῆς πόλεως
 ἐξέπεσον κατελθόντων δὲ τῶν ἐκ Πειρικίως, καὶ
 τῶν ἄλλων κομιζομένων τὰς οὐσίας, ἐγὼ μόνος τῇ
 γῇ, ἣν ἀπέδωκεν ἡμῖν ὁ δῆμος ἀντὶ τῶν δημευθέν-
 των χρημάτων, διὰ τὴν τῶν ἐχθρῶν δύναμιν ἀπέ-
 στερήθην. Τούτῳ δὲ δεδυστυχηκώς, καὶ διὰ τὴν
 οὐσίαν ἀπολωλεκώς, νῦν πέντε ταλάντων Φεύγω δι-
 κην. Καὶ τὸ μὲν ἔγκλημά ἐστι περὶ χρημάτων,
 ἀγωνίζομαι δ' εἰ χρη μετέσθαι μοι τῆς πόλεως. Τῶν
 γὰρ αὐτῶν τιμημάτων ἀπογεγραμμένων, οὐ περὶ

23. 24. Τῶν γὰρ αὐτῶν εἰς. Sensus est: Equidem tan-
 tummodo ob quinque talenta in ius vocor, sed quum non
 habeam, unde pecuniam sumam, idem mihi est, ac si de
 exilio, quo multantur ii, qui solvere nesciunt, causam
 dicerem.

ipse ea fecisti, quae patri meo crimini das, et aliis ac il-
 le de causis. (17.) Sed de his alias, quando ipse for-
 tasse in iudicium vocaberis. Nunc autem a vobis peto, ut
 me iuvetis, nec patria spoliari aut infamia conspicuum fie-
 ri patiamini, quum etiam nunc omnia infortunia existerem

τῶν αὐτῶν ἅπασιν ὁ κίνδυνος ἐστίν· ἀλλὰ τοῖς μὲν χρήματα κερτιτμέναις περὶ ζημίας, τοῖς δ' ἀπόρως ὡς περ ἐγὼ διακειμένοις περὶ ἀτιμίας, ἢ ἐγὼ Φυγῆς μείζω συμφορὰν νομίζω. Πολὺ γὰρ ἀθλιώτερον παρὰ τοῖς αὐτοῦ πολίταις ἡτιμωμένον οἰκεῖν, ἢ παρ' ἐτέροις μεταικεῖν. Δέομαι δ' οὖν ὑμῶν βοηθῆσαί μοι, καὶ μὴ περιιδεῖν με ὑπὸ τῶν ἐχθρῶν ὑβρισθέντα, μηδὲ τῆς πατρίδος ἀποστερηθέντα, μηδ' ἐπὶ τοιαύταις τύχαις περιβλεπτόν γεγόμενον. Δικαίως δ' ἂν ὑφ' ὑμῶν ἐξ αὐτῶν τῶν ἔργων ἐλεηθῇην, εἰ καὶ τῷ λόγῳ τυγχάνω μὴ βουλόμενος ὑμᾶς ἐπὶ τούτ' ἄγειν, εἴπερ χρή τούτους ἐλεεῖσθαι τοὺς ἀδίκως μὲν κινδυνεύοντας, περὶ δὲ τῶν μεγίστων ἀγωνιζομένους, ἀναξίως δ' αὐτῶν καὶ τῶν προγόνων πράττοντας, πλείστον δὲ χρημάτων ἀπεστερημένους, καὶ μεγίστη μεταβολῇ τοῦ βίου κεχρημένους. Πολλὰ δ' ἔχων ἐμαυτὸν ὀδύρεσθαι, μάλιστα ἐπὶ τούτοις ἀγανακτῶ, πρῶτον μὲν, εἰ τούτῳ δώσω δίκην, παρ' οὗ λαβεῖν μοι προσήκει· δεύτερον δέ, εἰ διὰ τὴν τοῦ πατρὸς νίκην τὴν Ὀλυμπιάσιν ἀτιμωθήσομαι, δι' ἣν τοὺς ἄλλους ἐρῶ δωρεὰν λαμβάνοντας· πρὸς δὲ τούτοις, εἰ Τισίας μὲν μηδὲν ἀγαθὸν ποιήσας τῇ πόλει καὶ ἐν δημοκρατίᾳ καὶ ἐν ὀλιγαρχίᾳ μέγα δυνήσεται, ἐγὼ

15. 16. μεγίστη μεταβολῇ e Wolfii coniectura, quam reliqui sunt secuti; vett. μεγίστην μεταβολήν. 22. τῇ πόλει. Alias usitatus est τὴν πόλιν.

parentibus in prima infantia orbatus, puer adhuc a Triginta urbe pulsus et tenui patrimonio per inimicos spoliatus, qui denique nunc in infamiae periculo versor. Res autem meae ita sunt comparatae, ut per se commiserationem vestram mereantur, tametsi ego vos eo deducere non studeam. Indigna patior tum me, tum maioribus meis. Maxime autem ob haec indignor: primum, si isti poenas dare cogar, de quo sumere deberem; deinde, si ignominia notabor, ob

δ' εἰ μὴδ' ἑτέρους ἀδικήτας, ὑπ' ἀμφοτέρων κακῶς
 πείσονται· καὶ περὶ μὲν τῶν ἄλλων τὴν αἰσχύνην τοῦ
 Τριάκοντα ἐπράττετε, περὶ δὲ ἐμοῦ τὴν αὐτὴν γνῶ-
 μιν ἐκείνοις ἐξετε· καὶ τότε μὲν μεθ' ὑμῶν, τῷ
 δ' ὅψ' ὑμῶν τῆς πόλεως στερήσομαι.

2. 3. τὰν αἰσχύνην τοῦ Τριάκοντα ἐπράττετε, i. e. insontes de-
 fenditis, non damnavistis.

quae alios praemia accepisse video; q. off. si male ab omni-
 bus excipiar, quos numquam offendi; denique, si vos eo-
 dem erga me animo esse video, quo Triginta fuerunt, ego
 quae per vos civitate exterminabor.

XVII.

ΙΣΟΚΡΑΤΟΥΣ

ΤΡΑΠΕΖΙΤΙΚΟΣ

ΛΟΓΟΣ.

Ο μὲν ἀγὼν μοι μέγας ἐστίν, ὧ ἄνδρες δικασταί. Οὐ γὰρ μόνον περὶ πολλῶν χρημάτων κινδυνεύω, ἀλλὰ καὶ περὶ τοῦ μὴ δοκεῖν ἀδίκως τῶν ἀλλοτρίων ἐπιθυμεῖν· ὃ ἐγὼ περὶ πλείστου ποιῶμαι. Οὐσία μὲν γὰρ ἱκανή μοι καταλείψθήσεται, καὶ τούτων στερηθέντι· εἰ δὲ δόξω μηδὲν πρόσηκόντως τοσαῦτα χρήματα ἐγκαλεῖσθαι, διαβληθεῖν/ ἂν τὸν ἅπαντα χρόνον.

2. Ἔστι δ', ὧ ἄνδρες δικασταί, πάντων χαλεπώτατον, τοιούτων ἀντιδίκων τυχεῖν. Τὰ μὲν γὰρ συμβόλαια πρὸς τοὺς ἐπὶ ταῖς τραπέζαις, ἄνευ μαρ-

Ἡεῖλα 9. χαλεπώτατον. i. e. ἐπικινδυνώτατον. II. πρὸς τοὺς ἐπὶ ταῖς τραπέζαις, i. e. πρὸς τοὺς τραπέζιτας: *contra argentarios*.

ARGUMENTUM.

(Cap. 1.) Magna res agitur, (*filius inquit Sopact cuiusdam, pecunias Pasioni mensario creditas sibi que denegatas coram iudicio repetens, cui haec oratio ab Isocrate scripta est,*) iudices, non tantum de pecuniis multis, sed quod pluris est, de exillimatione mea, quae in magno foret periculo, si aliena concupiscere videret, (2.) et peri-

τύρων γίνεται· τοῖς ἀδικουμένοις δέ, πρὸς τοὺς τοιούτους ἀνάγκη κινδυνεύειν, οἱ καὶ φίλους πολλοὺς κέκτηνται, καὶ χρήματα πολλὰ διαχειρίζουσι, καὶ πιστοὶ διὰ τὴν τέχνην δοκοῦσιν εἶναι. Ὅμως δὲ καὶ τούτων ὑπαρχόντων, ἡγοῦμαι φανερόν πᾶσι παῖσιν, ὅτι ἀποστεροῦμαι τούτων χρημάτων ὑπὸ Πασιῶνος.

3. Ἐξ ἀρχῆς οὖν ὑμῖν, ὡς ἂν δύνωμαι, δηγήσομαι τὰ πεπραγμένα. Ἐμοὶ γάρ, ὦ ἄνδρες δικασταί, πατήρ μὲν ἐστὶ Σωπαῖος, ὃν οἱ πλείοντες ἐκ τὸν Πόντον ἅπαντες ἴσασιν, οὕτως εἰκείως πρὸς Σάτυρον διακεείμενον, ὥστε πολλῆς μὲν χώρας ἀρχεῖν, ἀπάσης δὲ τῆς δυνάμεως ἐπιμελεῖσθαι τῆς ἐκείνου. Πυνθανόμενος δὲ καὶ περὶ τῆςδε τῆς κίλεως, καὶ περὶ τῆς ὅλης Ἑλλάδος, ἐπεθύμησα ἀποδηῆσαι. Γεμίσας δ' ὁ πατήρ μου δύο ναῦς σίτου, καὶ χρήματα δούς, ἐξέπεμψεν ἅμα κατ' ἐμπορίαν καὶ κατὰ θειορίαν. Συστήσαντος δέ μοι Πυθοδώρου τοῦ Φοίνικος Πασιῶνα, ἐχρώμην τῇ τούτου τραπέζῃ.

4. Χρὲν δ' ὕστερον διαβολῆς πρὸς Σάτυρον γενομένης, ὡς ὁ πατήρ ὁ ἐμὸς ἐπιβουλευοὶ τῇ ἀρχῇ

1. τοῖς ἀδικουμένοις, scil. ὑπ' αὐτῶν. 6. τούτων, scil. quot in accusatione expressae sunt. 7. Pro οὖν a Dionys. in vita Isocrat., in qua aliquam huius orationis partem citat. legitur δ'. 9. Σωπαῖος. Med. et Hag. Σωπαῖλος; Dionys. Σιωπεύς. 12. ἀπάσης δὲ τῆς δυνάμεως: totius exercitus. Sopaeus igitur summus imperator Satyri fuit. 17. Συστήσαντος: quum commendaret.

culosa simul, quum adversarium haderem mensarium, quocum et omnis res sine testibus agitur, et cui magna fides est, nec desunt amici. (3.) Rem ab initio narrabo. Pater Sopaeus, Satyri in Ponto principis familiaris, et amplae regionis copiarumque praefectus, me et mercandi et visendae urbis huius causa cum duabus navibus frumento impletis huc misit, ubi Pasionis mensa usus sum. (4.) Aliquan-

καὶ γὰρ τοῖς Φυγάσι συγγνωμένη, τὰν μὲν πατέρα μου συλλαμβάνει, ἐπιστέλλει δὲ ταῖς ἐνθάδ' ἐπιδημοῦσιν ἐκ τοῦ Πόντου, τὰ τε χρήματα παρ' ἐμοῦ παραλαβεῖν, καὶ αὐτὸν εἰσπλεῖν κελεύειν· ἀν' δὲ τούτων μηδὲν ποιῶ, παρ' ὑμῶν ἐξαίτειν.

5. Ἐν τοσαύτοις δὲ κακοῖς ὧν, ὧ ἄνδρες δικασταί, λέγω πρὸς Πασίωνα τὰς ἐμαυτοῦ συμφορὰς· οὕτω γὰρ πρὸς αὐτὸν οἰκείως διεκείμην, ὥστε μὴ μόνον περὶ χρημάτων, ἀλλὰ καὶ περὶ τῶν ἄλλων ταύτῳ μάλιστα πιστεύειν. Ἠγούμην δ', εἰ μὲν προσέμην ἅπαντα τὰ χρήματα, κινδυνεύσειν, εἴ τι πάθος ἐκεῖνος, στερηθεὶς καὶ τῶν ἐνθάδ' καὶ τῶν ἐκεῖ, πάντων ἐνδεὴς γενήσεται· εἰ δ' ὁμολογῶν εἶναι, ἐπιστείλαντος τοῦ Σατύρου, μὴ παραδοῖναι, εἰς τὰς μεγίστας διαβολὰς ἐμαυτὸν καὶ τὸν πατέρα καταστήσειν πρὸς Σάτυρον. Βουλευομένοις οὖν ἡμῖν, ἐδόκει βέλτιον εἶναι, προσομολογεῖν πάντα ποιεῖν, ὅσα Σάτυρος προσέταττε, καὶ τὰ μὲν φανερὰ τῶν χρημάτων παραδοῦναι, περὶ δὲ τῶν παρὰ τούτῳ κειμένων μὴ μόνον ἔξαρνον εἶναι, ἀλλὰ καὶ ὀφείλοντά με φαίνεσθαι καὶ τούτῳ καὶ ἑτέροις ἐπὶ τόκῳ, καὶ πάντα

4. αὐτὸν, Icil. με. 4. εἰσπλεῖν: h. l. domum redire.

5. ἔξαίτειν. Subaudi ἐμέ. 10 — 16. Verba ab Ἠγούμην ὧ, usque ad πρὸς Σάτυρον, Wolf. e Dionysio addidit; in vett. defunt. 13. ὁμολογῶν εἶναι, Icil. μεὶ χρήματα.

16. Βουλευομένοις Wolf. e coniectura introduxit, vett. legentibus Βουλομένοις. 20. φαίνεσθαι h. l. est δοκεῖν, προσποιεῖσθαι.

10 post patrem meum Satyrus in vincula coniecit, et pecunias a me reditumque in patriam postulat. (5.) Tantis igitur mihi circumvento malis Passio, in quo in omnibus rebus magnam fiduciam ponebam, consilium dat, ut promitterem, me imperata Satyri facturum, traditis iis opibus, quae in aperto essent, sed retentis, quae apud ipsam de-

ποιεῖν, ἐξ ὧν ἐκεῖνοι μάλιστα ἔμελλον πεισθῆσθαι, μὴ εἶναι μοι χρήματα.

6. Τότε μὲν οὖν, ὦ ἄνδρες δικασταί, ἐνόμιζον μοι Πασίωνα δι' εὐνοίαν ἅπαντα ταῦτα συμβουλεύειν. Ἐπειδὴ δὲ πρὸς τοὺς παρὰ Σατύρου διαπραξάμεν, ἔγνωσαν αὐτὸν ἐπιβουλεύοντα τοῖς ἐμοῖς. Βουλεμένου γὰρ ἐμοῦ νομισσασθαι τὰμαντοῦ, καὶ πλεῖν εἰς Βυζάντιον, ἡγησάμενος οὗτος αὐτῷ κάλλιστον καιρὸν παρὰπτεπτικέναι· καὶ τὰ μὲν χρήματα πολλὰ εἶναι τὰ παρ' αὐτῷ κείμενα, καὶ ἀξία ἀναισχυντίας, ἐμὲ δὲ πολλῶν ἀκουόντων ἔξαρνον γεγενῆσθαι, μηδὲν πεκτῆσθαι, πᾶσι δ' εἶναι φανερόν, ἀπαιτούμενον καὶ ἑτέροις ὁμολογοῦντα ὀφείλειν· καὶ πρὸς τούτοις, ὦ ἄνδρες δικασταί, ναμῶν, εἰ μὲν αὐτοῦ μένειν ἐκ χειροῖν, ἐκδοθῆσεσθαι με ὑπὸ τῆς πόλεως Σατύρω, εἰ δ' ἄλλος ἐποιτραποιμην, οὐδὲν αὐτῷ μελίσσειν τῶν ἐμῶν λόγων, εἰ δ' εἰςπλευσάμην, ἀπο-

1. Ἰκτίνοι, i. e. Pontici negotiatores. 9. καὶ τὰ μὲν. Auger. cum Dionysio legit: τὰ μὲν γὰρ. Repetendum est hic est proxima antecedens ἡγησάμενος. 11. Ποτ ἔξαρνον in vet. et Steph. additur πληροφορηθεῖς, (i. e. quum omnino certus esset,) quod Wolf. tamquam supervacaneum cum Dionysio omisit. 12. 13. ἀπαιτούμενον — ὁμολογοῦντα, i. e. ὅτε οἱ παρὰ τοῦ Σατύρου ἀπῆλθον με τὰ χρήματα ὁμολογήσαι: quum argenti me me repeteretur, me confitum est, quod etiam alius deberem. Wolf. 14. νομιζων e Dionysio recepi cum Augerio; tulgo ἐνόμιζεν εἶναι.

positae essent, simulans etiam, plures tum ab ipso, tum ab aliis fenore accepisse. (6.) Hac re transacta, ubi, iussu Satyri, abire volui et depositas pecunias repeti, Passionem fortunae meae insidias tetendisse animadverti. Ille enim optimam hanc occasionem sibi datam ratus, simulabat, se in praesentia non habere, quod redideret, et quum Philomeium et Menexenum ad ipsam misissem, pecunias meas

θανεῖσθαι με μετὰ τοῦ πατρὸς· ταῦτα λογιζόμενος, διανοεῖτο ἀποστρεῖν τὰ χρήματα. Καὶ πρὸς μὲν ἐμὲ προσεποιεῖτο, ἐν τῷ παρόντι οὐκ ἂν ἔχειν ἀποδοῦναι· ἐπειδὴ δὲ βουλόμενος εἰδέναι σαφῶς τὸ πρᾶγμα, προσπέμπω Φιλόμηλον αὐτῷ καὶ Μενέξενον ἀπαίτησοντας, ἔξαρκος γίνεται πρὸς αὐτούς, μηδὲν ἔχειν τῶν ἐμῶν. Πανταχόθεν δέ μοι ταπυνῶν κακῶν προσπεπτωκότων, τίν' οἶσαθέ με γνώμην ἔχειν; ὃ ὑπῆρχε σιγῶντι μὲν, ὑπὸ τούτου ἀποστρεῖσθαι τὰ χρήματα, λέγοντι δέ, μηδὲν μᾶλλον νομίσασθαι, πρὸς Σάτυρον δ' εἰς τὴν μεγίστην διαβολὴν καταστήσαι καὶ ἐμαυτὸν καὶ τὸν πατέρα, Κράτιστον οὖν ἡγήσαμην ἡσυχίαν ἄγειν.

7. Μετὰ δὲ ταῦτ', ὦ ἄνδρες δικασταί, ἀφικνούνται μοι ἀπαγγέλλοντες, ὅτι ὁ πατὴρ ἀφεῖται, καὶ Σατύρῳ οὕτως ἀπάντων μεταμέλει τῶν πεπραγμένων, ὥστε πίστεις αὐτῷ τὰς μεγίστας δαδωνῆς εἶη, καὶ τὴν ἀρχὴν ἐτι μείζω πεποιηκῶς, ἧς εἶχε πρότερον, καὶ τὴν ἀδελφὴν τὴν ἐμὴν εἰληφῶς τῷ αὐτοῦ υἱῷ. Πυθόμενος δὲ ταῦτα Πασίων, καὶ εἰδὼς ὅτι φανερώς πράξω περὶ τῶν ἐμαυτοῦ, ἀφανίζει

1. με post ἀποθανεῖσθαι in vet. vleest; Wolf. e Dionys. revocavit. 1. λογιζόμενος. Dionys. διαλογιζόμενος.

5. προσπέμπω Wolf.; vet. προσέμπω. 8. 9. ὃ ὑπῆρχε: cui periculum erat. Anger. cum Dionys. ὃ γ' ὑπῆρχε.

15. ἀφεῖται, scil. τῶν τε δεσμῶν καὶ τῶν ἐγκλημάτων.

17. πίστεις non ad promissa verborum, sed testimonia rerum pertinet. 20. υἱῷ. Dionys. υἱῷ.

repelituos, coram eis inficiatus est, se meum quidquam habere. Equidem hoc tempore quiescere optimum duxi.

(7.) Post haec nuntiatur, patrem meum cum Satyro in gratiam rediisse. Quod ubi Pasio audivit, timens, ne ius meum aperte persequerer, Cittium puerum, qui de pecuniis quod actum esset conscius erat, occuluit, illumque a me et Menexeno corruptum sex talenta per fraudem ablata nobis de-

Κρίτον τὸν παῖδα, ὃς συγγίδει περὶ τῶν χρημάτων. Ἐπειδὴ δ' ἐγὼ προσελθὼν ἔχουσιν αὐτὸν, ῥηθόμενος ἐλεγχον σαφέστατον τούτων ἀν' γενέσθαι, περὶ ὧν ἐνεκάλουν, λέγει λόγον πάντων δεινότατον, ὡς ἐγὼ καὶ Μενέξενος διαψεύσαντες καὶ πείσαντες τὸν ἐπὶ τῇ τραπέزῃ καθήμενον, ἐξ' ἀλάντια ἀργυρίου περ' αὐτοῦ λάβειμεν. Ἰνα δὲ μηδεὶς ἐλεγχος μηδὲ βέλανος γένοίτο περὶ αὐτῶν, ἔφασκεν ἡμᾶς ἀφ' ὧν πάντας τὸν παῖδα, ἀντεγκάλεῖν αὐτὸν, καὶ ἐξαπατεῖν τοῦτον, ὃν αὐτοὶ ἠφάνισαν. Καὶ ταῦτα λέγων, καὶ ἀγωνισκῶν, καὶ δακρύων, εἰλκέ με πρὸς τὸν πολέμαρχον, ἐγγυητὰς αἰτῶν, καὶ οὐ πρότερον ἀφῆκεν, ἕως αὐτῷ κατέστησεν ἐξ' ἀλάντων ἐγγυητὰς. Καὶ μοι κάλει τούτων μάρτυρας.

(Μάρτυρες.)

8. Τῶν μὲν μαρτύρων ἀκηκόατε, ὦ ἄνδρες δικασταί· ἐγὼ δὲ τὰ μὲν ἀπολλώλεκώς ἤδη, περὶ δὲ τῶν αἰσχιότας αἰτίας ἔχων, αὐτὸς μὲν εἰς Πελοπόννησον ἀχόμενόν ζητήσων, Μενέξενος δ' εὐρίσκει τὸν παῖδα ἐνθάδε, καὶ ἐπιλαβόμενος, ῥηθίου αὐτὸν βασανίσσεται καὶ περὶ τῆς παρακαταθήκης, καὶ περὶ

5. τὸν Wolf. sine dubio e Dionys. coniecit; velle αὐτόν. Hinc Auger. non male legendum censet αὐτὸν τὸν. 9. ἀντεγκάλεῖν αὐτόν: *vicissim criminari ipsam*, 12. πολέμαρχον, i. e. „ἐνα τῶν ἐνέτα ἀρχόντων, qui praeter alia „ius inquilinis et populis fundis dicebat.“ Wolf. 14. Καὶ μοι κάλει ταύτων μάρτυρας. Dionys. Καὶ μοι ἀνάβητε τούτων μάρτυρες. 19. ζητήσων, Icil. τὸν παῖδα.

disse nosque ipsos hunc puerum occultasse affirmans, non prius destitit, quam lex talentorum sponsores ei dedisset. (8.) Quum ipse in Peloponnesum abiisset ad puerum investigandum. Menexenus cum hic Athenis deprehendit eumque in quaestionem, postulat. Sed Passio eundem in liberta-

ὧν ἡμᾶς αὐτὸς ἠτιάσκηται. Πασίων δ' εἰς τοῦτο τόλ-
μης ἀψίμετα, ὥστ' ἀφηρεῖτ' αὐτόν, ὡς ἐλεύθερον
ὄντα, καὶ οὐκ ἡσχύνετο, οὐδ' ἐδεδόκει, ὃν ὑφ' ἡμῶν
ἔφασκεν ἠνδραποδίσθαι, καὶ παρ' οὗ τοσαῦτα χρη-
ματὰ ἡμᾶς ἔχειν, καὶ τούτων ἐξαιρούμενος εἰς ἐλευθερίαν,
καὶ καλῶν βασανίζεσθαι. "Ο δὲ πάντων δεδιότα-
τον· διεγγυῶντος γὰρ Μενεξένου πρὸς τὸν πολέμαρ-
χον τὸν παῖδα, Πασίων, ὡς ἐλευθέρου ὄντος αὐτοῦ,
ἑπτὰ τάλαντων διεγγυήσατο. Καὶ μοι τούτων ἀνά-
βατε μάρτυρες.

(Μάρτυρες.)

9. Τούτων τοῖσιν οὕτω διαπεπραγμένων, ὧ ἄν-
δρες δικασταί, ἡγούμενος περὶ μὲν τῶν παρεληλυ-
θότων, Φανερώς ἡμαρτηκέναι, οἰόμενος δ' ἐκ τῶν
λοιπῶν ἐπανορθώσεσθαι, προσῆλθεν ἡμῖν, Φάσκων,
ἔτοιμος εἶναι παραδοῦναι βασανίζειν τὸν παῖδα. Ἐλό-
μενοι δὲ βασανιστᾶς, ἀπηντήσαμεν εἰς τὸ Ἡφαι-
στήϊον. Καὶ ἐγὼ μὲν ἤξιον αὐτοῦς μαστιγοῦν τὸν
ἐκδοθέντα, καὶ στρεβλοῦν, ἕως ἂν τάλαντῃ δόξειεν
αὐτοῖς λέγειν· οὗτος δ' ἐν δημοκοίνους ἔφασκεν
ἐλθεσθαι αὐτούς, ἀλλ' ἐκέλευε λόγῳ πυνθάνεσθαι
παρὰ τοῦ παῖδος, εἴ τι βούλοιντο. Διαφερομένων

4. ἠνδραποδίσθαι· ὡς ἐνδράποδον ἀπαχθῆναι καὶ ὑφαι-
ρασθῆναι. 7. διεγγυῶντος. Διεγγυᾶν est ἐγγυητὰς
καθιστάναι. 15. ἐπανορθώσεσθαι quod cum Auger.;
vulgo ἐπανορθώσασθαι. Verbo: putans, ea delicta dein-
ceps correcturum. 20. δημοκοίνους. Δημόκοινος Pha-
vorino est βασανιστῆς ἀμείσιος.

tem asseruit ac ne torqueretur prohibuit, ac coram pole-
marcho septem talenta pro eodem tamquam libero ipse pro-
pondit. (9.) Neinde, ubi Pessio puerum quaestioni trade-
re paratum se dixerat, egoque quaestores rogabam, ut fla-
gellerent illum et torquerent, iste, ut verbis illum percontat-

δ' ἡμῶν, οἱ βασιανισταί, αὐτοὶ μὲν οὐκ ἂν ἔφασαν βασιανῆσαι, ἐγνώσαν δέ, Πασίωνα ἐμοὶ παραδοῦναι τὸν παῖδα. Οὕτω δ' οὗτος σφάδρα ἔφυγε τὴν βάσανον, ὥστε περὶ μὲν τῆς παραδόσεως οὐκ ἤθελεν αὐτοῖς πείθεσθαι, τὸ δ' ἀργύριον ἑτοιμος ἦν ἅπαν ἀποτίσειν, εἰ κατὰ γνοῖεν αὐτοῦ. Καί μοι καλεῖ τούτων μάρτυρας.

(Μάρτυρες.)

10. Ἐπειδὴ τοίνυν ἐκ τῶν συνόδων, ὧς ἄνδρες δικασταί, πάντες αὐτοῦ κατεγίνωσκον ἀδικεῖν, καὶ δεινὰ ποιεῖν, ὅστις τὸν παῖδα, ὃν ἔφασκον ἐγὼ συνειδέναι περὶ τῶν χρημάτων, πρῶτον μὲν αὐτὸς ἔφηνίσας, ὑφ' ἡμῶν αὐτὸν ἡτῷατο ἔφηνίσθαι· ἔπειτα λευφθέντα, ὡς ἐλεύθερον διεκώλυσε βασιανίζεσθαι μετὰ δὲ ταῦθ' ὡς δοῦλον ἐκδούς, καὶ βασιανιστὰς ἐλέμενος, λόγῳ μὲν ἐκέλευε βασιανίζειν, ἔργῳ δ' οὐκ εἶα· διὰ ταῦθ' ἡγούμενος οὐδεμίαν αὐτῷ σωτηρίαν εἶναι, ἐπὶ περ εἰς ὑμᾶς εἰσέλθῃ, προσπέμπων ἐδοῖτό μοι εἰς ἱερὸν ἐλθόντα, αὐτῷ συγγενέσθαι. Καὶ ἐπειδὴ ἤλθομεν εἰς ἀκρόπολιν, ἐγκαλυψάμενος ἔκλαιε, καὶ ἔλεγεν ὡς ἡναγμάσθη μὲν δι' ἀπορίαν ἔξαρνος γενέσθαι, ὀλίγου δὲ χρόνου πειράσαιτο τὰ χρήματ' ἀποδοῦναι· ἔδοitto δέ μου, συγγνώμην ἔχειν αὐτῷ, καὶ

9. ἐκ τῶν συνόδων πρὶν μετὰ τὰς συνόδους: post hoc congressus, postquam haec inter nos acta fuerant. Wolf.
22. ὀλίγου χρόνου. Conf. orat. de Big., p. 612, v. 1.

rentur, si quid vellent, iussis, nec de tradendo nobis puerō quidquam audire voluit. (10.) Post haec sibi nullum paterq̃ auxiliumque effugium, si ad iudices iret, me rogavit, ut in templo se convenirem. Postquam conveneramus, paupertate se adactum dicebat, ut iret iudicium; sed brevi operam datum, ut pecunias redderet, meque precabatur, ut

συγγραφῆσαι τὴν συμφωνίαν, ἵνα μὴ παρακαταθήκας
δεχόμενος, φανερός γένηται τοιάδ' ἐξημαρτηκώς.
Ἦγούμενος δ' αὐτῷ μεταμείλιν τῶν πεπραγμένων,
συνεχώρουν, καὶ ἐκέλευον αὐτὸν ἐξευρεῖν, ὅτινα ἂν
βούληται τρόπον, ὅπως τούτῳ τε, καλῶς ἔξει, κο-
πῶ τὰ ἑμαυτοῦ κομισῶμαι. Τρίτῃ δ' ἡμέρᾳ συνελ-
θόντες, πίστιν τ' ἔδομεν ἡμῖν αὐτοῖς, ἢ μὴ σιωπή-
σθαι τὰ πραχθέντα, ἣν αὐτὸς ἔλυσεν, ὡς ὑμεῖς
αὐτοί, προΐαντες τοῦ λόγου, γνώσεσθε· καὶ ἰμο-
λόγησεν, ἑκὼν τὸν Πόντον εἰσπλεύσεσθαι, καὶ κεῖ ἀπο-
δώσει μοι τὸ χρυσίον, ἢ ὡς παρρωτάτω ἀπὸ τῆς
δε τῆς πόλεως διαλύσειε τὰ συμβόλαια, καὶ τῶν
μὲν ἐνθάδε μηδεὶς εἰδῆναι τὸν τρόπον τῆς ἀπαλλαγῆς,
ἐκπλεύσαντι δὲ αὐτῷ ἐξείη λέγειν, ὅτι βούλετο·
εἰ δὲ ταῦτα μὴ ποιήσεις, διαίταν ἐπὶ ῥητοῖς ἐπι-
τρέψειν Σατύρῳ, ἐφ' ᾧ τε καταγινώσκειν ἡμιόλια
αὐτοῦ τὰ χρήματα. Ταῦτα δὲ συγγράψαντες, καὶ
συναγαγόντες τοὺς ἀκρόπολιν Σατύρων Φερκίων ἄνδρα,
εἰδισμένον εἰσπλεῖν εἰς τὸν Πόντον, δίδομεν αὐτῷ

5. καλῶς ἔξει, neque τὰ πράγματα, i. e. quomodo ipse
fidem lavaret. 7. ἡμῖν αὐτοῖς, i. e. ἀλλήλοις. Wolf.

15. ἐπὶ ῥητοῖς: ea conditione. 16. 17. ἐφ' ᾧ τε — τὰ

χρήματα: ut (ἐφ' ᾧ) (Satyrus) ipsum totius summae
cum dimidiā in super eius parte damnetur. Sautes:
ἡμιόλιός ἐστιν ἀριθμὸς ἔχων τὸ ὅλον καὶ τὰ ἡμίου
αὐτοῦ.

18. Post ἀκρόπολιν in vulgata legitur παρ',
quam vocem cum Augerio deleui. Verte: ea adducentes
nobiscum in arcem Satyronea.

ibi ignoscerem, ne rescisceretur, se ad hunc modum deli-
quisse. Triduo post congressi fidem dedimus, omnino taci-
tum in, quae acta essent, ac pollicitus est. se in Pontum
navigaturum ibique aurum redditurum. Quae ni fecisset,
arbitrium certis conditionibus se ad Satyrum delaturum, ut
lesquialterae partis damnetur. Haec pacta conscripta Sa-
tyroni Phereao in Pontum navigare solito, custodienda da-

Φυλάττεται τὰς συνθήκας, συντάξαντας αὐτῷ, ἐπὶ μὲν διαλλαγῶμεν πρὸς ἡμᾶς αὐτοὺς, κατακαῦσαι τὸ γραμματεῖον· εἰ δὲ μή, Σατύρῳ ἀποδοῦναι.

11. Τὰ μὲν οὖν ἡμέτερά, ὦ ἄνδρες δικασταί, οὕτως διεπέρακτο. Μενέξενος δὲ ὀργκόμενος ὑπὲρ τῆς αἰτίας, ἧς καί κεινον Πασιῶν ἠτιάσατο, λαχὼν δίκης ἐζητεῖται τὸν Κίττον, ἀξιώσιν τὴν αὐτὴν Πασιῶν ψευδομένῳ γίγνεσθαι ζημίαν, ἧς περ ἂν αὐτὸς ἔτυχεν, εἴ τι τούτων ἐφαίνετο ποῦσας. Καὶ οὗτος, ὦ ἄνδρες δικασταί, ἔδειτό μοι ἀπαλλάττειν Μενέξενον λέγων, ὅτι οὐδὲν αὐτῷ πλέον ἔσται, εἰ τὰ μὲν χρέματα ἐκ τῶν συγγεγραμμένων, εἰς τὸν Πόντον εἰς πλεύσας, ἀποδώσει, αὐτὸς δ' ὁμαίως ἐνθάδε καταγέλαστος ἔσσοιτο· ὁ γὰρ παῖς, ἐκὼν βασανίζεται, περὶ πάντων τὰληθῆ κατερεῖ. Ἐγὼ δ' ἔξισον, πρὸς Μενέξενον πράττειν ὅ,τι βούλοιο, πρὸς δὲ ἐμὲ ποιεῖν αὐτὸν τὰ συγκείμενα. Ἐν ἐκείνῳ μὲν οὖν τῷ χρόνῳ ταπεινὸς ἦν, οὐκ ἔχων ὅ,τι χρεῖσαστο τοῖς αὐτοῦ κακοῖς. Καὶ γὰρ σὺ μόνον περὶ τῆς βασάνου καὶ τῆς δίκης τῆς εἰληγμένης ἐδεδόκει, ἀλλὰ καὶ περὶ τοῦ γραμματείου, ὅπως μὴ ὑπὸ τοῦ Μενέξενου συλληφθεῖη.

12. Ἀπορῶν δέ, καὶ οὐδεμίαν ἄλλην εὐρίσκων

10. ἀπαλλάττειν: ut dimoverem Menexenem, sine liberationem se a Menexeno, 20. εἰληγμένης, a λαγχάνω. Wolf, correxit; vulgo εἰλεγμένης, a λέγω.

mus, ea conditione, ut, si inter nos convenisset, scriptum combureret, sin minus, ut Satyro traderet. (11.) Menexenus autem, iratus ob crimen sibi etiam a Passione obiectum, die illi dicta petit, ut Citrus dederetur et Passio periretur. Ille igitur non de quaestione tantum, sed etiam de scripta sollicitus, ne id a Menexeno deprehenderetur, Satyronis pueros corrumpit, tabulasque Satyro reddendas, nisi iste mihi satisfacisset, adulteret. (12.) Haec re peracta

ἀπαλλαγῇ, πείσας τοῦ Σατύρωνος τοὺς παῖδας δια-
φθεῖρει τὸ γραμματεῖον· ὃ ἔδει Σάτυρον λαβεῖν,
εἰ μὴ· μὲν ἀπαλλάξειεν αὐτός. Καὶ οὐκ ἔφθη δια-
πραξάμενος ταῦτα, καὶ θρασυτάτος ἀνθρώπων ἐγε-
γνήτο, καὶ οὐτ' εἰς τὸν Πόντον ἔφη μοι συμπλεύ-
σασθαι, οὐκ εἶναι αὐτῷ πρὸς ἐμὲ συμβόλαιον αὐδὲν,
ἀπογεῖν τ' ἐκέλευε τὸ γραμματεῖον, ἐναντίον μαρ-
τύρων. Τί ἂν οὖν ὑμῖν τὰ πολλὰ λέγοιμι, ὦ ἄν-
δρες δικασταί; εὐρέθη γὰρ ἐν τῷ γραμματεῖῳ γε-
γραμμένον, ἀφειμένον ἀπάντων τῶν συμβολαίων
ὑπ' ἐμοῦ.

13. Τὰ μὲν οὖν γεγενημένα, ὡς ἀκριβέστατα
εἰς π... ἦν, ἀπανθ' ὑμῖν εἴρηκα· ἡγοῦμαι δὲ Παι-
σίωνα, ὦ ἄνδρες δικασταί, ἐκ τοῦ διαφθαρμένου
γραμματείου τὴν ἀπολογίαν ποιήσεσθαι, καὶ τούτοις
ισχυριεῖσθαι μάλιστα. Ἰμεῖς οὖν μοι τὸν νοῦν
πρόσεχετε· οἶμαι γὰρ ἐξ αὐτῶν τούτων φανεραὶ ὑμῖν
ποιήσει τὴν τούτου πονηρίαν.

14. Πρῶτον δ' ἐκ τούτου σκεπεῖτε. "Ὅτε γὰρ
ἐδίδομεν τῇ συνθήκῃ τῷ ξένῳ, καθ' ἣν οὗτος μὲν
ἀφείσθαι φησι τῶν ἐγκλημάτων, ἐγὼ δὲ δεῖν με
κομίσασθαι παρὰ τούτου τὸ χρυσίον, ἐκελεύομαι

- τοῦ Σατύρωνος legendum esse vidit Wolf. pro vulg.
Μενεξίνου; tabulae enim traditae erant Satyrone. 19. ἀφει-
μένος; i. e. ὅτι ἀφείται. 15. ποιήσεσθαι Bas. 1; reli-
quae rest. ποιήσασθαι. Wolf. meliorem secutus est et
reliqui.

ait, se neque in Pontum navigaturum, neque sibi mecum rei
quidquam esse tabulasque coram testibus aperiri iubet. Scri-
ptum in iis inventum est, eum mihi omnia, quae debuisset,
perfoluisse. (13.) Suspicio autem, Passionem e corruptis
tabulis omnem sibi defensionem petiturum, per quae ipsa,
si ascendere me velitis, illius improbitatem declaraturum
me esse spero. (14.) Primum autem illud cogitate, in-

τὸν ξένον, εἰ μὲν διαλλαγῶμεν πρὸς ἡμᾶς αὐτούς, καταναῦσαι τὸ γραμματεῖον, εἰ δὲ μὴ, Σατύρῳ ἀποδοῦναι. Καὶ ταῦτα ῥηθῆναι ὑπ' ἀμφοτέρων ἡμῶν ὁμολόγηται. Καίτοι τί παθόντες, ὦ ἄνδρες δικασταί, προσετάττομεν ἀποδοῦναι Σατύρῳ, εἰ μὴ διαλλαγῶμεν, εἴπερ ἀπηλλαγμένος ἤδη ἦν Πασίων τῶν ἐγκλημάτων, καὶ τέλος εἶχε τὸ πρᾶγμα; ἀλλὰ δῆλον, ὅτι ταύτας τὰς συνθήκας ἐποιησάμεθα, εἰς ὑπολοίπων ἡμῖν ἔτι τῶν πραγμάτων ὄντων, περὶ ὧν ἔδει τοῦτον πρὸς ἐμέ κατὰ τὸ γραμματεῖον δαλύνεσθαι. Ἐπειτ' ἐγὼ μὲν, ὦ ἄνδρες δικασταί, ἔχω τὴν αἰτίαν εἰπεῖν, δι' ἣν σὺτος ὁμολόγησεν ἀποδώσειν τὸ χρυσίδιον. Ἐπειδὴ γὰρ ἡμεῖς τε τῶν πρὸς Σατύρον διαβολῶν ἀπηλλάγημεν, καὶ τὸν Κίττον οὐχ οἷός τ' ἦν ἀφανίσαι, τὸν συνειδὸτα περὶ τῆς παρακαταθήκης, ἠγησάμενος, εἰ μὲν ἐκδοίῃ τὸν παῖδα βασανίσαι, φανερόν γενήσεσθαι παχουργῶν, εἰ δὲ μὴ ποιήσῃ ταῦτα, ὀφλήσῃ τὴν δίκην, ἐβουλήθη πρὸς αὐτὸν ἐμὲ τὴν ἀπαλλαγὴν ποιήσασθαι. Τοῦτον δὲ κελεύσας ὑμῖν ἐποδείξαι, τί κερδαίνων, ἢ τίνα κίνδυνον φοβηθείς, ἀφῆκε τοῦτον τῶν ἐγκλημάτων; εἰ μὴ μὲν ἔχῃ τούτων ὑμῖν ἀποφαίνεω, πῶς οὐ δικαίως αὖ ἐμοὶ μᾶλλον ἢ τούτῳ περὶ τοῦ

4. παθόντες Wolf. coniecit pro vulgato μαδόντες, quia sit usitatus quam μαδόντες; reliqui μαδόντες retinuerunt. Verte: φκο ἀνέκτο. 16. παρακαταθήκη Wolf. emendavit pro vulg. καταθήκη: *pacupiae Pasioni unperatae*. 18. ἀφλήσῃ τὴν δίκην, i. e. καταδικασθῆσθαι. 20. κερδαίνων omnes vet., ideoque erat Auger., si vulgo dicit legi κερδαίνειν. 21. τοῦτον.

dices, qui nobis in mentem venit potuerit, Satyroni tabularum tradere conditionibus supra commemoratis, liquidem Pasionis causae liberatae fuisset, re ad exitum perducta? Causa,

γραμματοτείου πιστεύετε; Καὶ μὲν δὴ ὧ ἄνδρες δικά-
σται, καὶ τὸδὲ ῥάδιον πᾶσι γινῶναι, ὅτι ἐμοὶ μὲν
ὧν ἐνεκάλουν, εἰ τοὺς ἐλέγχους ἐφραβούμην, ἐξῆν
καὶ μηδεμίαν συνθήκην ποιησαμένῳ, χαίρειν ἔἵην τὸ
πράγμα· τούτῳ δὲ διὰ τε τὴν βάσανον καὶ τοὺς
ἀγῶνας τοὺς ἐν ὑμῖν, οὐχ οἷόν τε ἦν, ὁπότῃ βού-
λοιο, ἀπηλλάχθαι τῶν κινδύνων, εἰ μὴ πείσεις
ἐμὲ τὸν ἐγκυλοῦντα. "Ὡςτ' οὐκ ἐμὲ περὶ τῆς ἀφέ-
σεως, ἀλλὰ τοῦτον περὶ τῆς ἀποδόσεως εἶδει τὴν
συνθήκην ποιεῖσθαι. Ἐπειτα κατ' τοῦτ' ὑπερφυές,
εἰ, πρὶν μὲν συγγράψαι τὸ γραμματοτεῖον, οὕτω
σφοδρ' ἠπίστησα τοῖς πράγμασιν, ὥστε μὴ μόνον
ἀφεῖναι Πασίωνα τῶν ἐγκλημάτων, ἀλλὰ καὶ συν-
θήκας ποιήσασθαι περὶ αὐτῶν· ἐπειδὴ δὲ τοιοῦτον
ἐλεγχον κατ' ἐμαυτοῦ συνεγραφάμην, τηνικαῦτα
ἐπεθύμησα εἰς ὑμᾶς εἰσελθεῖν. Καίτοι τίς ἂν οὕτω
περὶ τῶν αὐτοῦ πραγμάτων βουλευσάιτο;

15. "Ὁ δὲ πάντων μέγιστον τεκμήριον, ὡς οὐκ
ἀφειμένος ἦν Πασίων ἐν ταῖς συνθήκαις, ἀλλ' ὁμο-
λογηκώς ἀποδώσειν τὸ χρυσίον· ὅτε γὰρ Μενέξενος
ἔλαχεν αὐτῷ τὴν δίκην, οὐπω διεφθαρμένου τοῦ
γραμματοτείου, προσπέμπων Ἀγύρριον, ὃνθ' ἡμῖν ἀμ-
φοτέροις ἐπιτήδειον, ἡξίου Μενέξενον ἀπαλλάττειν,
ἢ τὰς συνθήκας τὰς γεγενημένας πρὸς αὐτὸν ἀναρρεῖν.
Καίτοι, ὧ ἄνδρες δικασταί, εἴεσθ' ἂν αὐτὸν ἐπιθυμεῖν

25. Μενέξενον ἀπαλλάττειν: petebat, ut efficerem, ut
Menexenus ab actione desisteret.

quare iste promiserit, se aurum redditurum, in aperto est,
sed quare ego illum crimine liberarim, nulla est. Aequius
igitur est, mihi credi de tabulis, quam illi. (15.) Ar-
gumentum autem evidentissimum, Pasionem in pactione non
absolutum, sed aurum se velle reddere pellicitum esse, il-
lud est, quod, quum Menexenus ei diem dixisset, misse

ἀναιρεθῆναι ταύτας. τὰς συνθήκας, ἐξ ὧν ψευδομένους ἡμᾶς ἐμέλλεν ἐξελέγχειν; Οὐκ οὖν ἐπεὶ δὴ μεταγράψαν, ταύτους ἔλεγε τοὺς λόγους, ἀλλὰ περὶ πάντων εἰς ἐκείνας κατέφυγε, καὶ ἀνοίγειν ἐκέλευε τὸ γραμματεῖον. Ὡς οὖν τὸ πρῶτον ἀναιρεῖν ἐξήτει τὰς συνθήκας, αὐτὸν Ἀγύρριον μάρτυρα παρέξομαι. Καὶ μοι ἀνάβηθι.

(Μαρτύρια.)

16. Ὅτι μέντοι οὐκ οὐκ τὰς συνθήκας ἐποιήσαμεθα, οὐχ ὡς Πασίων ἐπεχειρήσει λέγειν, ἀλλ' ὡς ἐγὼ πρὸς ἑκάς εἴρηκα, ἱκανῶς ἐπιδεδείχθαι νομίζω. Οὐκ ἀξίου δὲ θαυμάζειν, ὡς ἄνδρες δικασταί, εἰ τὸ γραμματεῖον διέφθειρεν, οὐ μόνον διὰ τοῦτο, ὅτι πολλὰ τοιαῦτα ἤδη γέγονεν, ἀλλ' ὅτι καὶ τῶν χρωμένων τινὲς Πασίωνι, πολὺ δεινότερα τούτων πεποιήκασιν.

17. Πυθαγόραν γὰρ τὸν Σκηνίτην καλούμενον, ὃς ὑπὲρ Πασίωνος ἅπαντα καὶ λέγει καὶ πράττει, τίς οὐκ οἶδεν ὑμῶν; πέρυσιν ἀνοίξαντα τὰς ὑδράς, καὶ τοὺς κριτὰς ἐξελόντα τοὺς ὑπὸ τῆς βουλῆς εἰσβληθέντας; Καίτοι ὅστις μικρῶν ἕνεκα, καὶ περὶ τοῦ σώματος κινδυνεύων, ταύτας ὑπανοίγειν ἐτόλ-

17. Σκηνίτην: *tabernarium*. Vett. Σκηνήτην. 19. ὑδράς; *urnas*, in quas indicum nomina conluciebantur. 20. τοὺς κριτὰς Wolf. e codd.; Ald. et Bal. τ κρητὰς. Intelligit Wolf. de selectis indicibus.

Agyrrio petit, ut aut Menexenum placarem, aut pactionem secum initam abrogarem. Num vero postulaturus fuisset, ut adulterata haec pactio aboleretur, qua nos, si mentiremur, convicturus erat? Eum vero pactionem abolere voluisse, testis est Agyrrius. (16.) Neque vero mirandum est, cum tabulas adulterasse; nam Pactionis quidam familiares, his multo graviora commiserant. (17a.) Exempla sit Pythædo-

μῆσεν, αἱ σεσημασμέναι μὲν ἦσαν ὑπὸ τῶν πρυτάνεων, σεσημασμέναι δ' ὑπὸ τῶν χορηγῶν, ἐφυλάττειτο δὲ ὑπὸ τῶν ταμῶν, ἔκειντο δ' ἐν ἀκροπόλει; τί δεῖ θαυμάζειν, εἰ γραμματεῖον παρ' ἀνθρώπῳ ξένῳ κείμενον, τοσαῦτα μέλλοντες χρήματα κερδαίνειν, ἢ τοὺς παῖδας αὐτοῦ πείσαντες, ἢ ἄλλῳ τρόπῳ, ὃ ἐδύναντο, μηχανησάμενοι, μετέγραψαν; Περὶ μὲν οὖν τούτων, οὐκ εἶδ' ὅτι πλείω δεῖ λέγειν.

18. Ἦδη δὲ τινὰς Πασίων ἐπεχείρησα πείθειν, ὡς τοπαράπαν οὐδ' ἦν μοι ἐνθάδε χρήματα λέγων, ὡς παρὰ Στρατοκλέους ἐδανεισάμην τριάκοντάς στατήρας. Ἄξιον οὖν καὶ περὶ τούτων ἀκοῦσαι, ἵν' ἐπίστησθε οἷοις τεκμηρίοις ἑπαρθεῖς, ἀποσπασθε μὲ τὰ χρήματα.

19. Ἐγὼ γάρ, ὦ ἄνδρες δίκασται, μέλλοντος Στρατοκλέους εἰσπλεῖν εἰς τὸν Πόντον, βουλόμενος ἐκεῖθεν ὡς πλείστα ἐκκομίσασθαι τῶν χρημάτων, ἐδεήθην Στρατοκλέους, τὸ μὲν αὐτοῦ χρησίον ἐμοὶ καταλιπεῖν, ἐν δὲ τῷ Πόντῳ παρὰ τοῦ πατρὸς τοῦ μοῦ κομίσασθαι ναυίζαν μεγάλην κερδαίνειν, εἰ καὶ τὰ πλοῦν μὴ κινδυνεύει τὰ χρήματα, ἄλλως τε καὶ Λακεδαιμονίων ὑπαρχόντων κατ' ἐκείνῳ τὸν χρόνον

5. κείμενον e Med. revocavi, reliquis illam vocem omit-
tentibus. 11. στατήρας. Varii stateres fuerunt, sed
quia sequitur τοσαύτων χρημάτων, de aureis stateribus ac-
cipio, quorum singuli, Pollnce auctore, minam valuerunt,
i. e. denos coronatos. Wolf.

ri factum. (18.) Iam autem Passio quibusdam persuadere
conatus est, mihi prorsus nullas pecunias hic fuisse, quod
a Stratocle trecentas stateres sim mutuatus, de quibus audi-
re operae pretium est. (19.) Haec ipsa, quae cum Stra-
tocle egi, firmissimae sunt probationes, mihi apud Passionem
aurum fuisse. Nam quum Stratoclem in Pontum navigatu-
rum, e qua ego plurimas pecunias exportare volebam, pre-

κυρίαν τῆς θαλείτης. Τούτῳ μὲν οὖν οὐδὲν ἡγῆμαι τοῦτ' εἶναι σημεῖον, ὡς οὐκ ἦν ἐνθάδε μοι τὰ χρήματα· ἐμοὶ δὲ μέγιστα ἔσεσθαι σημεῖα, τὰ πρὸς Στρατοκλέα πραχθέντα, ὡς ἦν μοι παρὰ τῶν χρυσίων· ἐρωτῶντος γὰρ Στρατοκλέους, ὅτις αὐτῷ ἀποδώσει τὰ χρήματα, εἰ ὁ πατήρ ὁ ἐμὸς μὴ ποιήσει τὰ ἐπεσταλμένα, ἢ αὐτὸς ἐκπλεύσας, ἐμὲ ἐνθάδε μὴ καταλάβῃ, Πασίωνα αὐτῷ συνέστησα, καὶ ῥημολόγησεν οὗτος αὐτῷ καὶ τὸ ἀρχαῖον, καὶ τοὺς τόκους τοὺς γυγνομένους ἀποδώσειν. Καίτοι εἰ μηδὲν ἔκειτο παρ' αὐτῷ τῶν ἐμῶν, οἷόςθ' ἂν αὐτὸν οὕτω ῥᾳδίως τοσούτων χρημάτων ἐγγυητὴν γενέσθαι, καὶ μοι ἀνάβητε μάρτυρες.

(Μάρτυρες.)

20. Ἴσως τοίνυν, ὦ ἄνδρες δικασταί, καὶ τούτων ὑμῖν μάρτυρας παρέξεται, ὡς ἕκκρονος ἐγενόμην πρὸς τοὺς ὑπὲρ Σατύρου πράττοντας, μηδὲν κεκτῆσθαι, πλὴν ὧν ἐκείνοις παρεδίδουν· καὶ ὡς αὐτὸς ἐπελαμβάνετο τῶν χρημάτων τῶν ἐμῶν, ὁμολογοῦντος ἐμοῦ

8. Πασίωνα αὐτῷ συνέστησα, i. e. a Pasione repetere inf. li. Pasionem sponforem dedi. 15. δικασταί in Med.

vitiose omissum est. 18. παρεδίδουν e Wolfii emenda-

tione, qui et παρεδίδων offert, quum in vet. legatur παρεδίδου. 18. 19. καὶ ὡς αὐτὸς — τῶν ἐμῶν, repeto

ὡς ἕκκρονος ἐγενόμην: atque ut ipso negaverim, se meas res sibi vindicasse, i. e. se mihi quidquam debere eo, quod confessus sim, etc.

oarer, ut suum aurum mihi reliqueret meumque a patre meo reciperet in Ponto, Pasio, nisi sic esset, ut dicerem, et fortē et ufuras redditurum se Stratocli promisit. (20.) Fortassis autem inde demonstrabit testesque rei producet, se mihi nihil debere. 1. quod coram Satyri procuratoribus negaverim, me nihil habere, praeter ea, quae ipsis tradidissim; 2. quod confessus sim, trecentas me drachmas debere;

ὀφείλειν τριακοσίας δραχμάς· καὶ ὅτι Ἱππολαΐδαν, ξέναν ὄντα ἐμαυτῷ καὶ ἐπιτήδειον, περιεώρων παρὰ τούτου δανειζόμενον.

21. Ἐγὼ δ', ὡς ἄνδρες δικασταί, καταστάς εἰς συμφοράς, οἷας ὑμῖν διηγησάμην, καὶ τῶν μὲν οἴκοι πάντων ἀπεστερημένος, τὰ δ' ἐνθάδε ἀναγκαζόμενος παραδιδόναι τοῖς ἡκουσιν, ὑπολοίπου δ' οὐδενὸς ὄντος μοι, πλὴν εἰ εἰς τ' ἦν λαθεῖν, περιποιήσάμενος τὸ χρυσίον τὸ παρὰ τούτῳ κείμενον, ὁμολογῶ καὶ τούτῳ προσομολογῆσαι τὰς τριακοσίας δραχμάς, καὶ περὶ τῶν ἄλλων τοιαῦτα πράττειν καὶ λέγειν, ἐξ ὧν ἐκείνους μάλιστα πείθειν ὥρμην, μηδὲν εἶναι μοι. Καὶ ταῦτα ὡς οὐ δι' ἀπορίαν ἐγένετό μοι, ἀλλ' ἵνα πιστευσθῇν ὑπ' ἐκείνων, ῥαδίως γνώσεσθε ἄν. Πρῶτον μὲν ὧν ὑμῖν μάρτυρας παρέξομαι, τοὺς εἰδότες, πολλὰ μοι χρήματα ἐκ τοῦ Πόντου νομισθέντα, ἔπειτα δὲ τοὺς ἐβῶντάς με τῇ τούτου τραπέζῃ χρωμένον, ἔτι δὲ παρ' ὧν ἐχρυσώνησα ὑπ' ἐκείνον τὸν χρόνον πλείους ἢ χιλίους στατῆρας. Πρὸς δὲ τούταις, εἰςφορὰς ἡμῖν προσταχθείσης, καὶ ἑτέρων ἐπιγραφῶν γενομένων, ἐγὼ πλείστον εἰσένηγκα τῶν ξέ-

6. πάντων, quod deest in Wolf. et Hag., e Med. et reliquis vett. cum Auger. revocavi. 9. τούτα. Subaudi ὀφείλειν. Vett. τοῦτο, et in sequent. ταῖς τριακοσίαις δραχμαῖς, quod sensum a contextu prorsus alienum praebet, ideoque a Wolfio recte in casum quantum mutatum est. 14. Si legitur ἐκείνου, ut est in vett., intelligendum Σατύρου, sed Wolf. e coniectura meliorem dedit lectionem ἐκείνων, scil. τῶν ἡκόντων παρὰ Σατύρου. 20. 21. ἑτέρων ἐπιγραφῶν γενομένων: aliis inscriptionibus factis, i. e. quum alii census haberentur.

3. quod Hippolaïdam, hospitem et familiarem meam, a sumptuum sumere permiserim. (21.) Haec me fecisse confiteor, sed, ut facile conicere potestis, eo consilio, ut nihil mihi esse ad facilius iis persuaderem. Testes contra produ-

νων, αὐτός τε καὶ οἱ ἐμοί. Καὶ ἐμὸν μὲν ἐπα-
γραψάμην εἰςΦερὰν μεγίστην, ὑπὲρ δὲ Πασίανος,
ἐδεόμην τῶν συνεπιγραφέων, λέγων ὅτι τοῖς ἐμοῖς
τυγχάνει χρήμασι χρωόμενος. Καὶ μοι ἀνάβητε μάρ-
τυρες.

(Μάρτυρες.)

21. Αὐτὸν τοίνυν Πασίανον, ἔργῳ παρέξομαι
ταῦτα συμμαρτυροῦντα. Ὀλκίδα γάρ, ἐφ' ἣ πολ-
λὰ χρήματα ἦν ἐγὼ δεδωκώς, ἔφηνέ τις ὡς οὔσαν
ἀνδρὸς Δηλίου. Ἀμφισβητοῦντος δέ μου, καὶ κα-
θέλκεν ἀξιούντος, οὕτω τὴν βουλὴν διέδεσκαν οἱ
βουλόμενοι συγκοφαντεῖν, ὥστε παρὰ μικρὸν ἐδέξα-
σθαι ἀποθάνειν ἀκριτος. Τελευτῶντες δ' ἐπέισθησαν ἐγ-
γυητὰς παρ' ἐμοῦ δέξασθαι. Καὶ Φίλιππος μὲν ξέ-
νος ὢν πατρικός, κληθεὶς καὶ ὑπακούσας, δείσας τὸ
μέγεθος τοῦ κινδύνου, ἀπὼν ὤχετο. Πασίαν δὲ
Ἀρχέστρατὸν μοι τὸν ἀπὸ τῆς τραπέζης, ἐπὶ τα-
λάντων ἐγγυητὴν παρέσχε. Καίτοι εἰ μικρῶν ἀπε-
στερεῖτο, καὶ μηδὲν ἤδει με ἐνθάδε κεντημένον, οὐκ

3. 4. τοῖς ἐμοῖς τυγχάνει χρήμασι χρωόμενος, propter quae
plus possidere videbatur, quam re possidebat. 9. ἔφηνε: in-
dicarat vel denunciat; nam φαίνειν est δεικνύειν, φανερόν
ποιεῖν. Latet hic fortasse historia aliqua de inimiciis
Atheniensium cum Delis, ut, si qua e Delo navis Athe-
nas appulisset, publicaretur. Wolf. 10. καθέλκειν:
arripere velut mram. 18. Ποτὶ καίτοι εἰ Wolf. repe-
tit, nescio unde, καὶ. 18. μικρῶν ἀπεστερεῖτο:
si putasset, vel parvam iacturam sibi faciendam esse.

cam, satis locupletes, aliaque testimonia proferam, me ma-
gnas opes hic possedisse. (22.) Quin ipsum Pasionem
producam, non verbis, sed facto mihi testificantem. Nam
occasione quadam Archestratum, mensae suae praefectum,
mihi exhibuit, septem talentum sponsorem, quod facere libi

ἂν δὴ ποῦ τοιοῦτων μοι χρήματ' ἐγγυητὴς κατέστη.
Ἀλλὰ δὴλον, ὅτι τὰς μὲν τρεῖς κοσῆς δραχμὰς ἐνε-
κάλεσεν, ἀπὸ χαριζομένου, τῶν δ' ἑπτὰ ταλάντων
ἐγγυητὴς μου ἐγένετο, ἡγούμενος ἱκανὴν πίστιν ἔχειν
παρ' ἐμοῦ τὸ χρυσὸν τὸ παρ' αὐτῷ κείμενον. Ὡς
μὲν τοῦτων ἦν ἐμοὶ πολλὰ χρήματα ἐνθάδε, καὶ
ταῦτ' ἐπὶ τῇ τούτου τραπέζῃ ἔκειτό μοι, καὶ ἐκ
τῶν ἔργων τῶν Πασίωνος ὁμῶν δεδήλωκα, καὶ παρὰ
τῶν εἰδόντων ἀνηκούετε.

23. Δοκίετε δέ μοι, ὦ ἄνδρες δικασταί, ἄριστ' ἂν
γῶναι περὶ ὧν ἀμφισβητοῦμεν, ἀναμνησθέντες ἐκεί-
νων τῶν χρόνων, καὶ τὰ πράγματα πῶς ἔχεν ἡμῖν,
ὅτ' ἐγὼ Μενέξενον καὶ Φιλόμηλον προσέπεμψα, ἀπαι-
τήσαντας τὴν παρακαταθήκην, καὶ Πασίων ἐπέληψε
τὸ πρῶτον ἐξαρνάς γενέσθαι. Εὐρήσατε γὰρ τὸν
μὲν πατέρα μου συνειλημμένον, καὶ τὴν οὐσίαν ἀπά-
κην ἀφηρμένον, ἐμοὶ δ' οὐχ οἶόν τε ὄν, διὰ τὰς
παρούσας τύχας, οὐτ' αὐτοῦ μένειν, οὐτ' εἰς τὸν

Augerius, vulgatae nullum sensum intellexisse existimans, re-
gendum censet καίτοι καὶ μικρὸν ἀποδύνας. Sed quis
neget, vulgatam eodem sedire, modo recte interpretaris?
2. ἐνεκάλεσεν: (evidens est) postulasse, i. e. sibi me de-
bere dixisse verbis, non re. Vid. c. 20. 11. 12. ἐκεί-
νων τῶν χρόνων. Med. vetusta, credo, scribendi ratione,
ut saepius, ἐκείνων τὸν χρόνον, 13. προσέπεμψα. Vid.
p. 627. x. 5. 13. ἀπαιτήσαντας cum Auger. accipi
e Wolfii conjectura, (ut supra scriptum est loco cit.)
offerentis quoque dualem ἀπαιτήσαντες, velt. et Steph.
ἀπαιτήσαντα.

evisset, si me nihil hic habere scivisset. Trecentas igitur
illas drachmas me sibi debere tantum simulavit, et sponsor
factus est, quum aurum meum apud se depositum haberet.
(23.) Si autem optime percipere volueris, controversiam omnem
reputetis, quaeso, utrum verisimilius sit, me tantis affli-
cium calamitatibus, quibus tunc eras, Rationem unius ac-

Πέντεν εἰςπλεῖν. Καίτοι, πότερον, εἰκός, ἐμὲ ἐν το-
 σούτοις ὄντα κακῆς ἀδικίας ἐγκαλεῖν, ἢ Πασίωνα καὶ
 διὰ τὸ μέγεθος τῶν ἡμετέρων συμφορῶν, καὶ διὰ
 τὸ πλῆθος τῶν χρημάτων, ἐπαφθῆναι, καὶ τὴν ἀπο-
 στέρησιν πεῖρασθαι; Τίς δὲ πάνποτε εἰς τοσοῦτον
 θυκοφαντίας ἀφίσκετο, ὥστε αὐτὸς παρὶ καὶ σώμα-
 τος κινδυνεύων, τοῖς ἀλλοτρίοις ἐπιβουλεύειν; μετὰ
 ποίας δ' αὖ ἐλπίδος, ἢ εἰ διανοηθεῖς, ἀδικίᾳ ἦλθον
 ἐπὶ τοῦτον; πότερον ὡς δεῖσας τὴν δίκην, τὴν ἐμὴν
 ἀμελλεῖν εὐθύς μοι δῶκεν ἀργύριον; ἀλλ' οὐχ οὕτως
 ἡμῶν ἑκάτερος ἐπραττεν. Ἀλλ' εἰς ἀγῶνα κατὰ-
 στας ὤμην, καὶ παρὰ τὸ δίκαιον, πλεον ἔξην Πασί-
 ωνος παρ' ἡμῖν; ὅς οὐδ' ἐνθάδε μέλειν παρεσμένοναί μιν,
 δεξιᾶς μὴ μ' ἔκωντο Σάτυρος παρ' ὑμῶν. Ἀλλ' ἴνε
 μηδὲν διαφραττόμενος, ἐχθρὸς τούτῳ κατασταίην,
 ὃ μάλιστα ἐκτύγχανον πάντων τῶν ἐν τῇ πόλει χρέ-
 ματος. Καὶ τίς αὖ ὑμῶν ἐξίωσκε παταγνῶναι μὲν
 πασαύτην μενίαν καὶ ἀρεδίαν;

24. Ενδυμηθῆναι δ' αἰεὶν ἔστιν, ὃ ἄνδρες δι-
 κασταί, τὴν ἀτοπίαν καὶ ἀπιστίαν, ὣν ἑκάστου
 Πασίων ἐπιχειρεῖ λέγειν. Ὅτε μὲν γὰρ οὕτως
 ἐπραττον, ὥστ' οὐδ' αὖ εἰ προσωπολόγει με ἀποστε-
 ρεῖν τὰ χρήματα, οἷος τ' εἴαν ἦν παρ' αὐτοῦ δίκην
 λαβεῖν, τότε μὲν αἰτιάται με ἀδικίᾳ ἐγκαλεῖν ἐπι-
 χειρῶναι. Ἐπειδὴ δ' ἐγὼ τε τῶν πρὸς Σάτυρον δια-

2. 9. ἀδικίᾳ ἦλθον ἐπὶ τοῦτον: iniuste contra istum vo-
 casset, i. e. iniuste accusasset.

cusasse, an hunc; tum nostris calamitatibus, tum magna
 pecunia impulsus, standare nos voluisse? Quid me impel-
 lere potuisset, ut postularem a Passione, quia iste mihi non
 debuisse, et sperarent, et praeferrent omnem expectationem
 accipere? (24.) At vero Passioni talis appropinquatio conveniunt;
 qui totum, quum persequi iniuriam non poterat, criminatur,
 nos iniuste litari, inferre odianum esse, postquam vero et ego

βολῶν ἀπηλλάγῃ, καὶ τοῦτον ὄντο ἀπαντεῖς ὀφλή-
σειν τὴν δίκην; τητῆκαὶτὰ μὲ φησὶ ἀφεῖναι πάντων
τῶν ἐγκλημάτων αὐτόν. Καίτοι πῶς ἂν τούτων ἀλο-
γώτερον γένοιτο;

25. Ἀλλὰ γὰρ οὐ περὶ τούτων μόνον, ἀλλὰ
καὶ περὶ τῶν ἄλλων, ἐναντία αὐτὸς αὐτῷ καὶ λέγων
καὶ πράττων Φανερός ἐστιν ὅς τὸν μὲν παῖδα, ὃν
αὐτὸς ἠφάνισεν, ὑφ' ἡμῶν ἐφάσκειν ἀνδραποδισθῆναι·
τὸν αὐτὸν δὲ τοῦτον ἀπεγράψατο μὲν ἐν τοῖς τιμῆ-
μασιν ὡς δοῦλον μετὰ τῶν οἰκιστῶν τῶν ἄλλων
ἐπεὶ δ' αὐτόν, ἡξίου Μενέξενος βαρυνέειν, ἀφείλετο
ὡς ἐλεύθερον ὄντα. Πρὸς δὲ τούτοις ἀποστέρων
αὐτὸς τὴν παρακαταθήκην, ἐτόλμησαν ἐγκαλεῖν, ὡς
ἔχομεν ἐξ τάλαντα ἀπὸ τῆς τούτου τραπέζης. Καί-
τοι ὅστις περὶ πραγμάτων οὕτω Φανερῶν ἐπὶ χειρεῖ
ψεύδεται, πῶς χρὴ πιστεῦειν αὐτῷ, περὶ ὧν μόν-
ος πρὸς μόνον ἐπραξε;

26. Τὸ τελευταῖον τοίνυν, ὃ ἄνδρες δικασταί, ὁμολογήσας ὡς Σάτυρον εἰσπλεύσειν, καὶ ποιήσας
ἅτ' ἂν ἐκεῖνος γινῶ, καὶ ταῦτ' ἐξηπάτησε. Καὶ
αὐτὸς μὲν οὐκ ᾔθελεν εἰσπλεύσαι, πολλάκις μου

1. τοῦτον ad Pasionem referas. 8. ἀνδραποδισθῆναι:
furto abductum esse. 9. ἐν τοῖς τιμήμασιν: quum cen-
sus ageretur. 14. Pro τούτου Auger. mavult αὐτοῦ.
15. οὕτω Φανερῶν Wolf. recte e coniectura posuit, ut op-
positum docet; vett. et Steph. οὕτω Φανερῶς.

purgatus essem crimine apud Satyrum et istum omnes da-
mnatum iri crederent, tum ait se a me omnibus liberatum es-
se petitionibus. (25.) Sed eiusmodi sibi contraria multa
fecisse Pasionem et illius mendacium de puero nunc servo,
nunc libero, et furtum nobis afflictum satis ostendunt. Qui
in rebus iam manifestis mentitur, ei in iis, quae quis solus
culm' solo agit, nulla fides habenda est. (26.) Postremo,
ad Satyrum se navigaturum pollicitus, etiam in eo me deco-

προκαλεσαμένον, -ἐξέπεμψε δὲ τὸν Κίττον· ὃς ἐκείνῳ
 μὲν ἐλθόν, ἔλεγεν ὅτι ἐλεύθερός ἐστι, καὶ τὸ γέ-
 νος εἶη Μιθυσίας, πέμψεια δὲ αἰσὸν Πασίων, διδά-
 ζοντα περὶ τῶν χρημάτων. Ἀκούσας δὲ ὁ Σάτυρος
 ἀμφατέρων ἡμῶν, δικάζων μὲν οὐκ ἔξιον περὶ τῶν
 ἐνθάδε γενομένων συμβολαίων, ἄλλως τε καὶ μὴ
 παρόντος τούτου, μηδὲ μέλλοντος ποιήσας, ἃ ἐκεῖνος
 διασείειν. Οὕτω δὲ με σφόδρα ἐνόμιζεν ἀδικεῖσθαι,
 ὥστε συγκαλέσας τοὺς ναυκληροῦς, εἰδείτω βοηθεῖν
 ἐμοί, καὶ μὴ περιορᾶν ἀδικούμενον. Καὶ πρὸς τὴν
 πόλιν ἐγγράψας ἐπιστολήν, ἔδωκε Φέρειν Ξενοτίμῳ
 τῷ Καρκίνου. Καὶ μοι ἀνέγνωθι.

(Ἐπιστολή.)

27. Οὕτω τοίνυν, ὦ ἄνδρες δικασταί, πολλῶν
 μοι τῶν δικαίων ὑπαρχόντων, ἐκείνο, κρούμαι μέγ-
 στον εἶναι τεκμήριον, ὡς ἀπρστέρεϊ με Πασίων τα
 χρήματα, ὅτι τὸν παῖδα οὐκ ᾔδελχεν ἐκδοῦναι τὸν
 συνεδῶτα περὶ τῆς παρακαταθήκης. Καίτοι περὶ
 τῶν πρὸς τοὺς ἐπὶ τραπέζαις συμβολαίων, τίς αἰ
 ἄλεγχας ἰσχυρότερος γένοιτο; οὐ γὰρ δὴ μέρτερος

1. προκαλεσαμένον. Ita Wolf, et sequentes; vet. προ-
 καλεσαμένον. 1. -ἐξέπεμψε δὲ τὸν Κίττον. „At supra
 „corruptis tabulis negavit se in Pontum navigaturum.
 „Quomodo ista consentiunt? An alia pactio intercessit in
 „narratione praetermissa?“ Wolf, 12. Καρκίνου. Har-
 procrat. in h. v.: Ἔστι καὶ κύριον ὄνομα, οὐ μνημονεύει
 Ἰσοκράτης Τραπεζιτικῶ. Εἴη δ' ἂν οὗτος ὁ Ἀθηναῖος
 στρατηγός, ὁ πεμφθεὶς περιπλεῦσαι Πελοπόννησον.

pit. Mihi enim mecum Cittium, cuius tamen praesentia ad
 ius dicendum nequaquam sufficiebat. (27.) Illud autem
 maximum testimonium esse arbitror, Passionem pecunias me
 fraudare, quod puerum depositi conscius in quaestione
 tradere noluit. Quam enim scires, iuramentum esse argu-

ὅτι ἀπὸ τοῦ παροδομῆσαι. Ὁρᾷ δὲ καὶ ὑμεῖς καὶ περὶ τῶν ἰδίων, καὶ περὶ τῶν δημοσίων, οὐδὲν πιστότερον, οὐδ' ἀληθέστερον βασάνου νομίζοντας, καὶ μάρτυρας μὲν γεγενημένους εἶδ' ὅτι εἶναι, καὶ τῶν μὴ γεγενημένων παρασπενύσσασθαι, ταῖς δὲ βασάνους φανερώς ἀποδεικνύει, ἀπότεροι ταλῆθ' ἀγνοοῖσιν. Ἄ οὐτως εἶδ' ὅς, ἡβουλήθη εἰκάσαι ὑμῖς περὶ τοῦ πράγματος μᾶλλον, ἢ φανερώς εἰδέναι. Οὐ γὰρ δὴ τοῦτο γ' ἂν εἶπεῖν ἄχρη, ὥς ἔλαπτον ἐπέλλεν ἔξεν ἐν τῇ βασάνῳ, καὶ διὰ τούτου οὐκ εἰκός αὐτὸν ἐκδοῦναι. Πάντες γὰρ ἐκίστασθε, πότι κατεπὼν μὲν, ἐμελλε τὸν ἐπιλαμπόν χρόνον ὑπὸ τούτου κάκιστ' ἀνθρώπων ἀπολεισθαι· διακαρτερήσας δ' ἔν, καὶ ἐλεύθερος ἔσσεσθαι, καὶ μετέξεν ὅν οὗτος ἀπεσπέρησεν· ἀλλ' ὅμως τοσούτῳ μᾶλλον πλεον ἔξεν, καυνοῦς αὐτῷ τὰ παπραγμένα, ὑπέμεινε καὶ δίκας Φεύγειν, καὶ τὰς

4. γεγενημένους Wolf. iure redundare putat. „Nam tam-
„est ita construas: καὶ εἶδ' ὅτι εἶναι παρασπενύσσασθαι
„μάρτυρας γεγενημένους, i. e. τινὰς ἵνα γίνωνται μάρτυ-
„ρες καὶ τῶν μὴ γεγενημένων, ut verba concinnata erunt.
„sic admodum dura erit constructio. M. Wolf. Potuit au-
tem in textum irrepere ob γεγενημένων sublequentis. Au-
ger. 9. ὥς ἔλαπτον ἐπέλλεν ἔξεν ἐν τῇ βασάνῳ: si
facile damnum aliquod capere vellet, si ferre non exqua-
retur. 10. αὐτόν, scil. τὸν δούλου. 11. κατεπὼν:
si contra istum dixisset. 12. ὑπὸ Wolf. e coniectura.
quam reliqui tuentur; vet. ἐπὶ. Wolf. quoque offert ἐπὶ
τούτῳ, προρησῆσας, scil. τὰ κατεπὼν. 13. κάκιστ'
ἀνθρώπων: crudelius quam quisquam alius perisset, sibi
pericundum fore sciebat.

mentum validissimum de negotiis, quibus testes non adhi-
bemus, vos coniectura uti, quam rem certo cognoscere ma-
luit. Quamquam autem hoc sibi obesse nullo modo po-
terat, tamen delictorum suorum sibi conscia reculavit.

ἀλλας αἰτίας ἔχειν, ὥστε μηδεμίαν βλάβην περὶ τῶν πραγμάτων τούτου γένεσθαι.

28. Ἐγὼ οὖν ὑμῶν δέομαι, μεταπημένους τούτων, καταψηφίσασθαι Πασίωνος, καὶ μὴ τοσαύτην μου πονηρίαν καταρνώσκει, ὡς οἰκῶν ἐκ τῷ Πόντῳ, καὶ τοσαύτην αἰσῶν κέκτημένος, ἵνα καὶ ἑτέρους εὖ ποιεῖν δύνασθαι, Πασίωνα ἤλθον συκοφαντήσαν, καὶ ψευδεῖς αὐτῷ παρακαταθήκας ἐγκαλῶν.

29. Ἄξιον δὲ Σατύρου καὶ τοῦ πατρὸς ἐνθυμηθῆναι, οἱ πάντα τὸν χρόνον περὶ πλείστου τῶν Ἑλλήνων ὑμᾶς ποιοῦνται, καὶ πρὸς ἡμᾶς ἤδη διὰ σπάνην σίτου τὰς τῶν ἄλλων ἀγοράων καὶς κενὰς ἐκπέμποντες, ὑμῖν ἀξαγωγὴν ἔδωκαν. Καὶ ἐν ταῖς ἰδίαις συμβολαίαις, ὡς ἐκεῖνος κριταὶ γίνονται, οὐ μόνον ἴσον, ἀλλὰ καὶ πλέον ἔχοντες ἀπέρχεσθαι. Ὡς οὐκ αἶψά τις περὶ οὐλοῦ ποίησαισθε τὰς ἐκεῖνων ἐπιστολάς. Δέομαι οὖν ὑμῶν καὶ ὑπὲρ ἐμαυτοῦ, καὶ ὑπὲρ ἐκείνων, τὰ δίκαια ψηφίσασθαι, καὶ μὴ τοὺς Πασίωνος λόγους ψευδεῖς ὄντας, πιστοτέρους ἡγεῖσθαι τῶν ἐμῶν.

1. ἄλλας Auger. mutare vult in αἰσχροῖς. 5. ὡς Wolf. et reliqui; veti., prisca scriptura sine dubio, ὡς. 8. ἐγκαλῶν. Auger. offert ἐγκαλέσθαι propter antecedens futurum. 12. ἐκπέμποντες; dimittentes vel abigentes ex porta, exportationem recusantes. 16. ποιήσαισθε. Vet. ποιήσεσθε.

(28.) Itaque vos rogo, ut Pasionem condemnatis, neque me ita improbum putetis, ut, multas quam habeam opes, Pasionem calumniaturus huc advenerim; (29.) nec Satyri et patris, qui omni tempore vos maxime fecerunt idque pluribus factis declararunt, litteras parvi faciatis, sed quas iusta sunt decernatis, neque Pasionis orationem mea veriore arbitramini.

XVIII.

ΙΣΟΚΡΑΤΟΥΣ
ΠΑΡΑΓΡΑΦΙΚΟΣ
ΠΡΟΣ ΚΑΛΛΙΜΑΧΟΝ
ΛΟΓΟΣ.

Εἰ μὲν καὶ ἄλλοι τινὲς ἦσαν ἡγωνισμένοι τοιαύτην παραγράφῃ, ἀπ' αὐτοῦ τοῦ πράγματος ἡρχομένην αὐ τοὺς λόγους ποιεῖσθαι· νῦν δὲ ἀνάγκη περὶ τοῦ νόμου πρῶτον εἰπεῖν, καθ' ὃν εἰσληλύθαμεν, ἵν' ἐπισκᾶμενοι περὶ ὧν ἀμφισβητοῦμεν, τὴν ψῆφον φέρητε. Καὶ μηδεὶς ὑμῶν θαυμάσῃ, διότι Φεύγων τὴν δίκην, πρότερος λέγω τοῦ διώκοντος. Ἐπειδὴ γὰρ ἐκ Πειραιέως κατελθόντες, ἐνίοις ἐωρᾶτε τῶν πολιτῶν συκοφαντεῖν ὠρμημένους, καὶ τὰς συνθήκας λύσιν ἐπιχειροῦντας, βουλόμενοι τούτους τε παῦσαι, καὶ τοῖς

Verfu 1. καὶ ante ἄλλοι Auger., ut sensum impediens, deletur. At significat etiam, et huius potest. 9. λύειν. Med. λύειν; perperam.

ARGUMENTUM.

(Nomen rei, est Isocrates hanc orationem adversus Callimachum scripsit de exceptione, i. e. de eo, quibus acio, quam Callimachus ipsi intendat, ille non dandi sit, tacetur.)

(Cap. 1.) Quoniam ante me nemo talem exceptionem ad indices attulit, prius de lege, quā fretus huc veni et quia

ἄλλοις ἐπιδείξαι, ὅτι οὐκ ἀναγκασθέντες ἐπαίσηθε αὐτάς, ἀλλ' ἡγούμενοι τῇ πόλει συμφέρειν, εἰπόντες Ἀρχίνου, νόμον ἔθεσθε, ἂν τις δικάζεται παρὰ τοὺς ὅρκους, ἐξεῖναι τῷ φεύγοντι παραγράψασθαι τοὺς δὲ ἄρχοντας περὶ ἑαυτῶν πρῶτον εἰσάγειν, λέγειν δὲ πρότερον τὸν παραγραψάμενον, ὁπότερος δ' ἂν ἡττηθῇ, τὴν ἐπωβελείαν ὀφείλειν. Ἰν' οἱ τολμῶντες μνησικακεῖν, μὴ μόνον ἐπιωρκοῦντες ἐξελέγχοντο, μηδὲ τὴν παρὰ τῶν θεῶν τιμωρίαν ἀπομένουσιν, ἀλλὰ καὶ παραχρῆμα ζημιοῦντο. Δεινὸν οὖν ἡγήσαμαι, εἰ τῶν νόμων οὕτως ἐχόντων ἐγὼ περιόφομαι, τὸν μὲν συνοφάντην ἐν τριακентаῖς δραχμαῖς κινδυνεύοντα, ἑμαυτὸν δὲ περὶ τῆς οὐσίας ἀπάσης ἀγωνιζόμενον.

2. Ἀποδείξω δὲ Καλλίμαχον, οὐ μόνον παρὰ

2. αὐτάς refer ad συνθήκας, de amicitia. 4. παραγράψασθαι; *prescribere*, i. e. exceptionē uti. 5. περὶ τούτου Wolf supplet, scil. τοῦ φεύγοντος; Augst. περιόφομαι, i. e. de exceptione, quod postea probabo. Erat poenae Archontum post Solonem, auctore Suida, illud poenae, ut ad iudices referrent, quae causa in primis diiudicandae essent; atque hac lege, de qua hic sermo est, sancitum erat, ut exceptiones prae aliis diiudicaretur. 7. ἐπωβελείαν. Ἐπωβελεία est, Suida auctore, sexta pars aestimationis litis, quae exigebatur ab ἡ, qui aliquam per calumniam rem fecissent, nec convincere potuissent; ita dicta, quod de singulis drachmis singuli obeli, i. e. sexta pars drachmae, numeranda erat. 12. ἐν τριακентаῖς δραχμαῖς κινδυνεύοντα, Fortassis haec poena fuit temere litigantium in nonnullis praetoris, aut τῷ πρυτανείᾳ tantū fuerunt, Wolf.

iniquam rem, prius dico quam accusator, dicendum est, inquam rem ipsam aggrediar. Ex lex iubet, si quis praeter pactum, quod e Piraeo in urbem reversi fecistis, litem moveat, res licere exceptione, (Einwendung gegen die Zulässigkeit der Klage,) uti, autem, qui praescriptione utatur, priore loco dicere, uter vero succubisset, rem mulctam

τὰς συνθήκας δικαζόμενον, ἀλλὰ καὶ περὶ τῶν ἐγκλημάτων ψευδόμενον, καὶ προσέτι διατάων ἡμῖν γενημένην περὶ αὐτῶν. Βούλομαι δ' ἐξ ἀρχῆς ὑμῖν διηγῆσασθαι τὰ πραχθέντα. Ἐὰν γὰρ τοῦτο μάθῃτε, ὥς οὐδὲν ὑπ' ἐμοῦ. κακὸν πέπονθεν, ἠγοῦμαι ταῖς τε συνθήκαις ὑμᾶς ἥδιον βοηθήσειν, καὶ σούτῳ μᾶλλον ἐργασθῆναι.

3. Ἦρχον μὲν γὰρ οἱ Δέκα, οἱ μετὰ τοὺς Τριάκοντα καταστάντες. Ὅντος δέ μοι Πατροκλέους ἐπιτηδείου, τοῦ τότε βασιλεύοντος, ἐτυχον μετ' αὐτοῦ βαδίζων. Ἐκεῖνος δὲ ἐχθρὸς ὢν Καλλιμάχῳ τῷ νῦν ἐμὲ διώκοντι τὴν δίκην, ἀπῆντησεν ἀργύριον φέραντι. Βουλόμενος δὲ αὐτοῦ ἀφελῆσθαι αὐτά, οὐκ ἂν φίλον τοῦτα ἔφασκεν αὐτῷ καταλιπεῖν, ὅτε δεῖ δημίσιον γίνεσθαι· ἐκεῖνον γὰρ

1. 2. περὶ τῶν ἐγκλημάτων ψευδόμενον: *falsa crimina commisit*. 2. διατάων. Vid. not. ad p. 547. v. 22. 8. 9. μετὰ — καταστάντες. Vid. p. 408. v. 1. 10. βασιλεύοντος vel, qui inter novem Archontes βασιλεὺς dicebatur, vel regem inter eos se gessit. — 13 — 15. Βουλόμενος — γίνεσθαι. Ita locum, quem, ut vulgo legitur, mendicantione non vacare Wolf, censet et Steph. deploratum vocat, ex Augerii ingenio dedi. Pro Βουλόμενος vult. legunt. λαβόμενος, praeter Bas. 1 et Steph., qui Βουλόμενος habent, conf. p. 651. v. 1. et pro οὐκ ἂν φίλου reliqui scribunt ἂν φίλον, quod Steph. in praefat. ad edit. suam, nescio quo sensu, nam ulterius lectionem non explicat, mutare vult in Πάμφιλον, denique ὅτε in vulgata est ὥς τε et in fine adjectum est αὐτό. Verte recte: *Quum vellet autem ipsi eripere, dicebat, se, ne*

solvere. (2.) Ostendam amicum, Callimachum, non tantum contra foedera litterae mihi intendere, sed falsa etiam crimina committisse, quia et arbitri sententiam hac de re intercessisse. Nunc vobis omnem rem, ut ab initio gesta est, exponam. (3.) Decemviris, qui post Triginta constituti fuerant, imperantibus accidit, ut Patroclus, familiaris meus,

εἶναι τῶν ἐν Πειραιεῖ. Ἀμφιβητοῦντες δὲ περὶ
 τούτου, καὶ λοιδόριας αὐτοῖς γενομένης, ἄλλοι μὲν
 πολλοὶ συνέδραμον, καὶ κατὰ τύχην Ῥινῶν, εἰς τῶν
 Δέκα γενόμενος προσῆλθεν. Εὐθύς οὖν πρὸς αὐτὸν
 τὴν Φάσιν τῶν χρημάτων ὁ Πατροκλῆς ἐπαιεῖτο·
 ὃ δ' ὡς τοὺς συνάρχοντας ἤγεν ἀμφοτέρους, ἐκείτω
 δ' εἰς τὴν βουλὴν περὶ αὐτῶν ἀπέδωκεν· κρίσεως
 δὲ γενομένης, ἔδοξε τὰ χρήματα δημοσία εἶναι.
 Μετὰ δὲ ταῦτα, ἐπειδὴ κατῆλθον οἱ Φεύγοντες ἐκ
 Πειραιέως, ἐνεκάλει τῷ Πατροκλεῖ, καὶ δίκας ἐλάτ-
 χανεν, ὡς αἰτίῳ τῆς συμφορᾶς γεγενημένῳ· διαλ-
 λαγείς δὲ πρὸς ἐκείνον, καὶ πράξάμενος αὐτὸν δέκα
 μνᾶς ἀργυρίου, Λυσίμαχον ἐσυκοφάντει· λαβὼν δὲ
 καὶ πρὸς τούτου διακοσίας δραχμάς, ἐμοὶ πράγμα-
 τα παρείχε. Καὶ τὸ μὲν πρῶτον ἐνεκάλει, Φάσιν
 με συμπράττειν ἐκείνοις, τελευτῶν δὲ εἰς τοῦτο
 ἀναιδείας ἦλθεν, ὥστε ἀπάντων με τῶν γεγενημένων
 ἡττιάτο· ἅπερ ἴσως καὶ νῦν, τολμήσει κατηγορεῖν.
 Ἐγὼ δ' ὑμῖν παρέξομαι μάρτυρας, πρῶτον μὲν τοὺς

*quidem si amicus esset, eam ipse relicturum, quae de-
 beret publicari.* 3. Ῥινῶν dedi pro vulgata omnium

*scriptura Οἰνῶν, propter Harpocrat., qui hunc nostrum lo-
 cum expresse citat.* 5. τὴν Φάσιν — ἐπαιεῖτο, i. e.

indicabat apud eum pecunias cum accusatione Callimachi.

7. εἰς τὴν βουλὴν — ἀπέδωκεν: *cognitioni Senatus sub-
 iecerunt.* 10. ἐνεκάλει, nempe Callimachus.

ambulans mecum, Callimacho, inimico suo, obviam fieret
 pecuniam ferenti, et ad unum de Decemviris, de pecuniis
 referens, efficeret, ut Senatus decerneret, quod Callimachus
 unus esset ex iis, qui Piræeam confugissent, pecuniam Cal-
 limachi esse publicam. Postea, quum exules e Piræeo re-
 diissent, Callimachus litom intendit Patrocli, et decem mi-
 nis ab eo extorta mihi negotiorum facessit, ut me unum
 omnia, quae facta fuerant, conferent. Ego vero testes pro-
 ducam, qui dicent, me nec ipsum apprehendisse, nec etiam

ἐπὶ τῶνδε παραγενομένων, ὡς αὐτὸ ἐπέλαβόμην,
αὐτὸς ἐφηγάμην τῶν χρημάτων. Ἐπειτα καὶ τοὺς
συνάρχοντας, ὡς οὐκ ἐγὼ τὴν φάσιν, ἀλλὰ Πάτρο-
κλῆς ἐποίησατο πρὸς αὐτοὺς. Ἐτι δὲ τοὺς βουλευ-
τάς, ὡς ἐκεῖνος ἦν ὁ κατηγορῶν. Καὶ μοι καλεῖ τού-
των μάρτυρας.

(Μάρτυρες.)

4. Οὗτω γαίνοι πολλῶν παραγενομένων, τοῦ
πραχθεῖσθαι, ὥς περ οὐδεὶς συνειδὼς, αὐτὸς μὲν οὐ-
τος ἐφίσταμενος εἰς τοὺς ὄχλους, καὶ καθίζων ἐπὶ
τοῖς ἀγαστηρίοις, λόγους ἐποιεῖτο, ὡς δεινὰ πεπον-
θῶς ὑπὲρ ἐμοῦ, καὶ τῶν χρημάτων ἀπεστερημένος.
Τῶν δὲ χρωμένων, τινές, τούτῳ προσέβητες μοι συν-
εβούλευον, ἀπαλλάττεσθαι τῆς πρὸς τοῦτον διαφα-
ρᾶς, καὶ μὴ βούλεσθαι κακῶς ἐμῶν, μηδὲ κινδύ-
νευσιν περὶ πολλῶν χρημάτων, μηδ' εἰ σφόδρα πι-
στεύω τῷ πράγματι· λέγοντες, ὡς πολλὰ παρὰ
γνώμην ἐν τοῖς δικαστηρίοις ἀπαβαίνει, καὶ ὅτι τύ-
χη μᾶλλον, ἢ τῷ δικαίῳ κρίνεται τὰ περὶ ὑμῶν· ὥστε
λυσιτελεῖν μοι μικρὰ ἀναλώσαντι, μεγάλων ἐγκλη-
μάτων ἀπαλλαγῆναι μᾶλλον, ἢ μηδὲν ἀποτίσαντι,
κινδυνεύειν περὶ τηλικούτων. Τί δ' ἂν ὑμῖν καθ' ἑκά-
στον διηγοίμην, ἃ πολλὰ παρέλιπον τῶν εἰθισμένων
περὶ τῶν τοιούτων λέγεσθαι; Τελευταῖον δ' οὖν ἐπεί-
σθην, (ἀπαντᾷ γὰρ εἰρήσεται τάλῃθ' ἡ πρὸς ὑμᾶς,)

3. συνάρχοντας, Scil. Rhinonias.

pecuniam attigisse, deinde alios, qui sciunt, rem non me,
sed Patroclum detulisse, et accusatorem fuisse. (4.) Quam-
quam vero tam multi factis illis interesserant, Callimachus
tamen ubique questus est, ut qui pessime a me tractatus
pecuniisque spoliatus esset. Hinc, ne salumnia latius spar-
geretur, hortantibus illius amicis, tandem drachmas illi
ducentas dedi, et ne iterum salumniari haberet transacta re

δοῦσαι ταύτῃ δικασίας δραχμῶν. ἔπειτα δὲ καὶ πάλιν
ἐξείη συκαφονεῖν αὐτῶν, ἀφίεται ἐπὶ ῥήτοισι ἐκτελέ-
ψαμεν Νικομάχῳ Βατῆδην.

(Μάρτυρες.)

5. Τὸ μὲν τοίνυν πρῶτον ἐνέμελλε τοῖς ἡμολο-
γημένοις· ὕστερον δ' ἐπιβουλευσας μετὰ Εἰσοτίμου
τοῦ τοὺς κέμους διαφθείροντος, καὶ τὰ δικαστήρια
δεκάζοντος, καὶ τὰς ἀρχὰς λυμαίνοντός, καὶ πάντων
κακῶν αἰτίου, λαγχάνει μισθὸν δίκην μισθίων δραχμῶν.
Προβαλλομένου δ' ἐμοῦ μάρτυρας, ὡς οὐκ εἰς χή-
γμος ἦν ἡ δίκη, διαίτης γεγεννημένης, ἐκείνη μὲν οὐκ
ἐπεξήλθεν, εἰδὼς ὅτι, εἰ μὴ μεταλάβοι τὸ πέμπτον
μέρος τῶν ψήφων, τὴν ἐπωβελείαν ὀφλήσει. Πεί-
σας δὲ τὴν ἀρχήν, πάλιν τὴν αὐτὴν δίκην ἐγράφετο,
ὡς ἐν τοῖς πρυτανείοις μόνον κινδυνεύσων. Ἀπορῶν

2. διαίτην ἐπὶ ῥήτοισι, *arbitrium coram conditioibus vel
re tractantibus* (quod magis huc quædæm) detulimus. Ar-
bitræ autem eo adhibitis videtur, ut illa transactio aucto-
ritate publica confirmaretur; et si quid deinceps contraven-
tibus fuisset ortum, ut esset, qui diiudicaret. *Wolf.*
3. Βατῆδην: *e Bato vel Batense.* Notum est, plures fuisse
ἑκμούς Athenis, distinctis appellationibus. *Wolf.* 7. δια-
φθείροντος *Wolf.* et cum eo *Auger.*; vult διαφθεύοντος.
11. ἵνα ἐπειὴ μετ' οὐκ ἐπεξήλθεν, (scil. τῇ δίκῃ τῶν μισθίων
δραχμῶν. 14. τὴν ἀρχήν πρὸ τῶν ἀρχόντων. 15. τοῖς
πρυτανείοις. *Harpocrat.*; Πρυτανεῖα. *Ισοκράτης* ἐν τῇ
πρὸς Καλλίμαχον παραγραφῇ. Ἦν δὲ ἀργύριον τι, ὅπερ
κατετίθεσαν οἱ δικαζόμενοι ἀμφότεροι, καὶ ὁ φεύγων καὶ
ὁ δίκων.

*Nicomacham Batensem arbitrum, sumebamus ad illam confir-
mandam.* (3.) Ac primum pacta iste servabat; deinde
actionem decem mille drachmarum in nos movet, quam re-
sistimus a nos propositis primum quidem resisti, sed agendi po-
tessamus magis illam iustitiam alicuius intendit; egoque con-

δ' ὅτι χρυσαίμην τοῖς κακοῖς, ἡγησάμην εἶναι πρῶτι-
στον, ἐξίσου καταστήσαντα ἀμφοτέρωθεν τὸν κίνδυνον,
εἰσελθεῖν εἰς ὑμᾶς. Καὶ τὰ μὲν γεγόμενα πρῶτ' ἐστὶν.

6. Πυνθάνομαι δὲ Καλλίμαχον, ὅτι 'μόνον' περὶ
τῶν ἐγκλημάτων διαφεύγει ψευδῇ λέγειν, ἀλλὰ
καὶ τὴν δίαιταν μέλλειν ἔξαρναν εἶναι, καὶ παρ-
αφευᾶσθαι λέγειν ταυτὸν λόγους: ὡς οὐκ ἂν προ-
τε ἐπέτρεψε Νικομάχῳ διαιτᾶν, ὃν ἡπίστατο πάλαι
χρῶμενον ἡμῖν, καὶ ὡς οὐκ εἰκὸς ἦν αἰκρὸν ἀντὶ μυ-
ρίων δραχμῶν, διακοσίας ἐτελῆσαι λαβεῖν.

7. Ὅτι τρεῖς δὲ ἐνθυμείσθε, πρῶτον μὲν, ὅτι τὴν
δίαιταν οὐκ ἀμφισβητοῦντες, ἀλλ' ἐπὶ ῥητοῖς ἐπε-
τρέψαμεν: ὥστε οὐδὲν ἄτοπον ἐποίησαν, εἰ Νικόμα-
χος εἴλετο διαιτητὴν, ἀλλὰ πολὺ μᾶλλον: εἰ περὶ
τῶν πραγμάτων ὁμολογηκώς, περὶ τοῦ διαιτητοῦ
διεφέρετο. "Ἐπειτ' ἀφειλομένων μὲν αὐτῷ μυρίων
δραχμῶν, οὐκ εἰκὸς ἦν αὐτῷ ἐπὶ δυοῖν μυαῖν ποιήσα-
σθαι τὴν διαλλαγὴν. Ἀδίκως δὲ αἰτῶμενον καὶ συ-
κοφαντοῦντα, οὐδὲν θαυμαστόν, τοσαῦτον ἐτελῆσαι
λαβεῖν. "Ἐτι δέ, εἰ μεγάλα ἐγκαλῶν, ὀλίγα ἐπρά-
ξατο, αὐτοῦ τούτου τεκμήριόν ἐστιν, ὡς ἡ δίαιτα
οὐ γέγονεν, ἀλλὰ πολὺ μᾶλλον ἡμῖν, ὡς καὶ τὴν

8. 9. πάλαι χρῶμενον ἡμῖν: *vetusta familiaritate me-*
cum coniunctum. 13. ὥστε pro ὅτι τε. 14. ἀλλὰ

πολὺ μᾶλλον, *scil. ἄτοπον αὐτοῖς ἐποίησαν.*

salutissimum esse duci, qn iudicium venire. (6.) Audio au-
tem Callimachum tam de ipsis criminibus falsa dicturum,
tam arbitrium negaturum dicendo, se Nicomachum num-
quam sumturum fuisse arbitrum mihi familiarem; nec con-
sentaneum, ducentas pro decies mille drachmis ipsum accoi-
pere voluisse. (7.) Vos autem consideretis velim, primum,
nos transacta re ad arbitrum venisse; deinde, si ipsi decies
mille drachmae deberentur, non verisimile esse, ipsum dua-
bus minis contentum fuisse. Si multa postulavisset et pauca

ἀρχὴν οὐ δικαίως ἐπικάλεσε. Θαυμάζω δέ, εἰ αὐτὸς μὲν ἱκανὸν γινῶναι νομίζει, ὅτι οὐκ εἰκὸς ἀντὶ μαρίων δραχμῶν διακοσίας ἀδελῆσαι λαβεῖν, ἐμὲ δ' οὐκ ἂν οἶσται τοῦτ' ἐξευρεῖν, εἴπερ ἐβουλόμην ψευδῇ λέγειν, ὅτι πλέον ἔδει φάσκειν τούτων δέδωκέναι. Ἀξιῶ δὲ ὅσον περ' ἂν τούτῳ σημείον ᾦ, ὡς ἡ διαίτα οὐ γέγονεν, οὐχ' ἐλόγῃ τὰ διαμαρτυρηθέντα, τοσοῦτον ἐμὸν γενέσθαι τέκμηριον, ὡς ἀληθῆ λέγω περὶ αὐτῆς, ἐπειδὴ τῷ μάρτυρι φανερός ἐστιν οὐδ' ἐπεξελαθεῖν ἀξιῶσας.

8. Ἠγοῦμαι δέ, εἰ μήτε ἡ διαίτα ἐγγόνει, μήτε τῶν πεπραγμένων ἦσαν οἱ μάρτυρες, δεῖ δ' ἐκ τῶν εἰκότων σκοπεῖν, οὐδ' οὕτω χαλεπῶς ἂν ὑμᾶς γινῶναι τὰ δίκαια. Εἰ μὲν γὰρ καὶ τοὺς ἄλλους ἀδικεῖν ἐτόλμων, εἰκότως ἂν μου κατεγινώσκετε, καὶ περὶ τούτου ἐξαμαρτάνειν. Νῦν δὲ οὐδὲνα φανίσσομαι τῶν πολλῶν, οὔτε χρήμασι ζημιώσας, οὔτε περὶ τοῦ σώματος εἰς κίνδυνον καταστήσας, οὐτ' ἐκ μὲν

1. 2. εἰ αὐτὸν μὲν ἱκανὸν γινῶναι νομίζει etc. Sensus: Si dicit, non verosimile esse, se pro decies mille drachmis ducentas accepisse, ego contra dicere possum, me plus, ducentis numerasse. 7. οὐχ' ἐλόγῃ τὰ διαμαρτυρηθέντα: quod non acceperit, quae accepisse illum testibus firmavi, i. e. ducentas drachmas. Vid. c. 4. Ita ob sequentia interpretandum cenleo διαμαρτυρηθέντα, quod Wolf. et Augerio non liquet. Sensus: eum accepisse ducentas drachmas et arbitrium factum esse eo probo, quod rei testem in ius non rapuit. 12. δεῖ sensu postulante ut vet. auctoritate rescripsi, prò Wölfsi et reliquorum ἔδει. 17. 18. περὶ τοῦ σώματος εἰς κίνδυνον: in corpore periclitum adduxisse.

accepit, nihil aliud sequitur, quam istum nos ab initio per iniuriam accusasse. Postremo, illum accepisse, quod negat, palam fit ex eo, quod hac de re testem non reum peregit. (8.) Sed omnibus his, missis, ne verosimile quidem est, me.

τῶν μεταχρόνων τῆς πολιτείας ἐξαλειψάς, εἰς δὲ τὸν μετὰ Πεισάνδρου κατάλογον ἐγγράψας. Καίτοι πολλοὺς ἐπῆρεν ἡ τῶν Τριάκοντα πονηρία, τοιαῦτα ποιεῖν. Οὐ γὰρ ὅτι τοὺς ἀδικούντας ἐκόλαζον, ἀλλ' ἑνίοις καὶ προσέτακτον ἐξαμαρτάνειν. Ἐγὼ μὲν τοῖσιν οὐδ' ἐπὶ τῆς ἐκείνων ἀρχῆς, οὐδὲν εὐρεθήσομαι τοιοῦτον ἐργασάμενος. Οὗτος δὲ ἀδικηθῆναι φησὶν ὅτε ἐξεβέβληντο μὲν οἱ Τριάκοντα, ὁ δὲ Πειραιεὺς ἦν κατελημμένος, ἐκρατεῖτο δ' ὁ δῆμος, περὶ διαλλαγῶν δ' ἦσαν οἱ λόγοι. Καίτοι δοκεῖ ἐν ὑμῶν, ὅς τις ἐπὶ τῶν Τριάκοντα κόσμιον ἑαυτὸν παρέσχευε, εἰς τοῦτον ἀποθέσθαι τὸν χρόνον ἀδικεῖν, ἐν ᾧ καὶ τοῖς πρότερον ἡμαρτηκόσι μετέμελεν; ὃ δὲ πάντων δεινότατον, εἰ τῶν ὑπαρχόντων ἐχθροῦ μηδ' ἀμύνεσθαι μηδένα ἠξιώσα, τοῦτον δὲ κακῶς ποιεῖν ἐπεχείρουν, πρὸς ὃν οὐδεπώποτε μοι συμβόλαιον ἐγένετο;

9. Ὡς μὲν οὐν οὐκ αἴτιος εἰμι Καλλιμάχῳ τῆς τῶν χρημάτων δημεύσεως, ἰκανῶς ἀποδεδείχθαι μοι νομίζω. Ὡς δὲ οὐκ ἐξὴν αὐτῷ δικάζεσθαι περὶ τῶν τάδε γεγενημένων, οὐδ' εἰ πάντα ταῦτ' ἦν πεπαιρηκώς

2. Πεισάνδρου Wolfii auctoritate introductum est; vet. Λυσάνδρου, quod, deletó cum Augerio μετὰ, praeferas μα-
τιπῇ. 4. Οὐ γὰρ ὅτι idem est ac Οὐ γὰρ μόνον. 9. Πρό-
κατελημμένος, a καταλαμβάνω, Wolf. offert κατελειμ-
μένος, a καταλείπω: *Ritaneo relicto.* 9. ἐκρατεῖτο,
(*superior fuit.*) vet. et Auger. Codd. H. et L., quod positum
est pro ἐκράτει; Wolf. cum seqq. ἐκράτει. aut ἐκραι-
εῖτο.

quom erga neminem ne Triginta quidem regnantibus deli-
quisset, erga hunc deliquisse, et quidem iſſo tempore, quo
Triginta iam expulſi erant; praesertim quom ne inimi-
corum quidem quemquam ulcifci voluerim, nedum pro-
fus incognitum. (9.) Licet vero omnia fecissem, quom
cum iste me infirmulat, de rebus tamen anteactis litem

ἂ φησιν αὐτός, ἐκ τῶν συνθηκῶν γινώσκουσι. Καί μοι λάβε τὸ βιβλίον.

(Συνθήκαι.)

10. Ἄρα μικροὶ τῷ δικαίῳ πιστεύων τὴν πεπραγμένην ἐποιήσαν; ἀλλ' οὐ τῶν μὲν συνθηκῶν διαρρήδην ἀφιεσὼν τοὺς ἐνδείξαντας ἢ φήναντας, ἢ τῶν ἄλλων τι τῶν τοιούτων πράξαντας; ἐμαυτὴν δ' ἔχων ἀποφαίνειν, ὡς οὔτε ταῦτα πέποιήκα, οὔτ' ἄλλο οὐδὲν ἐξήμαρτον; Ἀνάγνωθι δὴ μοι καὶ τοὺς ὅρκους.

(Ὅρκοι.)

11. Οὐκ ἔν δεινόν, ὦ ἄνδρες δικασταί, οὕτω μὲν τῶν συνθηκῶν ἔχουσιν, τοιούτων δὲ τῶν ὅρκων γενομένων, προσοῦτον φρονεῖν Καλλίμαχον ἐπὶ ταῖς λόγοις τοῖς αὐτοῦ, ὥστε ἡγεῖσθαι πείσειν ὑμᾶς ἐναντία τούτοις ψηφίσασθαι. Καὶ εἰ μὲν ἑώρα μεταμέλον τῇ πόλει τῶν πεπραγμένων, οὐκ ἔτις τῇ θαυμάζειν αὐτοῦ· νῦν δὲ οὐ μόνον ἐν τῇ θέσει τῶν νόμων ἐπεδείξασθε περὶ πολλοῦ ποιούμενοι τὰς συνθήκας, ἀλλὰ καὶ φίλων τὸν ἐκ Κοίλης, ἐνδεχθέντα παραπρεσβεύεσθαι, καὶ περὶ μὲν τοῦ πράγματος

6. ἐνδείκνυς ἢ φήναντας: *accusatores et delatores*. „Ἐνδείκεις ad personas, φάσις ad pecunias referenda videtur.“ *Wolff*. 16. μεταμέλον, *participium*, pro μεταμέλει. 20. Κοίλης. „Haud imperite *Wolff* arbitrat, Κοίλη fuisse unum ex demis Atheniensibus.“ *Auger*.

movere foedera prohibent; . . . (10.) quae expresse dimittunt eos, qui aliquem accusaverunt aut deliquerunt, ne dum eos, qui, ut ego, nihil omnino deliquerunt. . . (11.) Mirum ergo, Callimachum tantam in eloquentia sua ponere fiduciam, ut vobis, quos foedera haec magni facere, et rei

αὐδὲν ἔχοντα ἀπολογήσασθαι, τὰς δὲ συνθήκας παρεχόμενον, ἔδοξεν ὑμῖν ἀφεῖναι, καὶ μὴδὲ κρίσιν περὶ αὐτοῦ ποιήσασθαι. Καὶ ἡ μὲν πόλις, οὐδὲ παρὰ τῶν ὁμολογούντων ἑξαμαρτάνειν, ἀξιοὶ δίκην λαβεῖν· οὗτος δὲ καὶ τοὺς οὐδὲν ἡδικηκότας τολμᾷ συκοφάνειν. Καὶ μὴν οὐδὲ τὰδ' αὐτὸν λέληθεν, ὅτι Θρασυβούλος καὶ Ἄνυτος, μέγιστον μὲν δυνάμενοι τῶν ἐν τῇ πόλει, πολλῶν δὲ ἀπεστερημένοι χρημάτων, εἰδοότες δὲ τοὺς ἀπογράφοντας, ὅμως οὐ τολμῶσιν αὐτοῖς δίκας λαγχάνειν, οὐδὲ μνησικακεῖν· ἀλλ' εἰ καὶ περὶ τῶν ἄλλων μᾶλλον ἐτέρων δύνανται διαπραττέσθαι, ἀλλ' οὖν περὶ γε τῶν ἐν ταῖς συνθήκαις, ἴσον ἔχειν τοῖς ἄλλοις ἀξιούσι. Καὶ οὐχ οὗτοι μόνοι ταῦτα ἡξιώνασιν, ἀλλ' οὐδ' ὑμῶν οὐδεὶς, τοιαύτην δίκην εἰσαλθεῖν τετόλμηκε. Καίτοι δεινόν, εἰ ἐπὶ μὲν τοῖς ὑμετέροις αὐτῶν πράγμασιν ἐμμενεῖτε τοῖς ὅρκοις, ἐπὶ δὲ τῇ τούτου συκοφαντίᾳ παραβαίνειν ἐπιχειρήσετε· καὶ τὰς μὲν ἰδίας ὁμολογίας δημοσίᾳ κυρίας ἀναγκάζετε εἶναι, τὰς δὲ τῆς πόλεως συνθήκας ἰδίᾳ τὸν βουλόμενον λύειν ἑάσετε. Ὁ δὲ πάντων ἂν τις μάλιστα θαυμάσειεν, εἰ, ὅτε μὲν ἄδηλον ἦν εἰ συνοίσουσιν αἱ διαλλαγαὶ τῇ πόλει, τοιούτους ὅρκους ἐποιήσασθε περὶ αὐτῶν, ὥστ' εἰ καὶ μὴ συνέφερον,

9. ἀπογράφοντας: qui eas pecunias triginta tyrannis prodiderant aut proferri, ferant, ut publicarentur.

11. Pro περὶ Wolf. mavult ἐπὶ; supple πραγμάτων.

18. 19. δημοσίᾳ κυρίας — εἶναι, i. e. publice valere.

poenae obnoxios dimisisse videt, persuadere cogitet, ut foederibus contraria decernatis, praesertim quum illum fugere nequeat, vel potentissimos in urbe neque lites intendere cuiquam nec iniuriarum meminisse audere, sibi que, quod ad foedera attinet, par ius cum ceteris esse censere; deinde, vos reconciliationem civium eo iureiurando firmasse, ut, etsi non expediret, tamen stare iis necesse esset; deni-

ἀναγκαῖον εἶναι τοῖς ὁμολογημένοις ἐμμένειν· ἐπεὶ δὲ οὕτω καλῶς ὑμῖν συμβέβηκεν, ὥστε, καὶ μηδεμιάς πίστεως γεγεννημένης, ἄξιον εἶναι τὴν παροῦσαν πολιτεῖαν διαφυλάττειν, τηλικαῦτα τοὺς ὅρκους παραβῆσθε· καὶ τοῖς μὲν εἰρηκόσιν ὡς χρὴ τὰς συνθήκας ἐξαλείφειν, ὀργίζεσθε, τουτονὶ δέ, ὅς γε γραμμένας αὐτὰς τολμᾷ παραβαίνειν, ἀξήμιον ἀφήσετε. Ἄλλ' οὐτ' ἂν δίκαια, οὐτ' ἀξία ὑμῶν αὐτῶν, οὐτ' ἂν πρέποντα τοῖς πρότερον ἐγνωσμένοις ποιήσῃτε.

12. Ἐνθυμεῖσθε δέ, ὅτι περὶ τῶν μεγίστων ἤκετε δικάσαντες. Περὶ γὰρ συνθηκῶν τὴν ψῆφον θίσατε, ἃς οὐδὲ πώποτε οὐθ' ὑμῖν πρὸς ἑτέρους, οὐτ' ἄλλοις πρὸς ὑμᾶς ἐλυσιτέλησε παραβῆναι· τοσαύτην δ' ἔχουσι δύναμιν, ὥστε τὰ πλεῖστα τοῦ βίου, καὶ τοῖς Ἕλλησι καὶ τοῖς Βαρβάραις διὰ συνθηκῶν εἶναι. Ταύταις γὰρ πιστεύοντες, ὡς ἀλλήλους ἀφικνούμεθα, καὶ ποριζόμεθα, ὧν ἕκαστοι τυγχάνομεν δεόμενοι· μετὰ τούτων καὶ τὰ συμβόλαια τὰ πρὸς ἡμᾶς αὐτοὺς ποιοῦμεθα, καὶ τὰς ἰδίας ἔχθρας, καὶ τοὺς κοινούς πολέμους διαλύμεθα. Τούτῳ μόνῳ κοινῷ πάντες ἄνθρωποι διατελοῦμεν χρωμένοι· ὥστε ἅπασι μὲν προσήκει βοηθεῖν αὐταῖς, μάλιστα δ' ἡμῖν.

8. ὀργίζεσθε. Wolfii edit. minor vitiole ὀργίζεσθε.

6. 7. γεγραμμένας: postquam perscripta sunt et auctoritatem publicam acceperunt. Wolf. mavult, praeter necessitatem credo, ἀναγεγραμμένας. 12. δικάσαντες.

Med. vitiole δικάσαντες.

que, vos iis irasci, qui foedera delenda censent, nedum qui rata ea et scripta transgredi audent. (12.) De foederibus ergo suffragia feretis, quae nemini unquam neglexisse profuit, quaeque in hominum societate tuenda gravissim

13. Ὑπογύιον γὰρ ἐστίν, ἐξ οὗ καταπολεμηθέντες, ἐπὶ τοῖς ἐχθροῖς γενόμενοι, πολλῶν ἐπιθυμησάντων διαφθεῖραι τὴν πόλιν, εἰς ὅρκους καὶ συνθήκας κατεφεύγομεν· ὥς εἰ ρὶ Λακεδαιμόνιοι τολμῶεν παραβαίνειν, σφόδρα ἕκαστος ὑμῶν ἀγανακτήσει. Καίτοι πῶς οἶόν τ' ἐστὶν ἐτέρων κατηγορεῖν, οἷς αὐτὸς τις ἐνοχὸς ἐστι; τῷ δ' ἂν δόξαμεν ἀδικεῖσθαι, παρὰ τὰς συνθήκας κακῶς πιάσχοντες, εἰ μὴδ' αὐτοὶ φανοίμεθ' αὐτὰς περὶ πολλοῦ ποιοῦμενοι; τίνας δὲ πίστεις πρὸς τοὺς ἄλλους εὐρύσομεν, εἰς τὰς πρὸς ἡμᾶς αὐτοὺς γεγενημένας αὐτῶς εἰκὴ λύσομεν; ἄξιον δὲ καὶ τῶνδε μνησθῆναι, διότι, πολλῶν καὶ καλῶν τοῖς προγόνοις ἐν τῷ πολέμῳ πεπραγμένων, οὐχ ἥκιστ' ἢ πῶς ἐκ τούτων τῶν διαλλαγῶν εὐδοκίμησε. Πρὸς μὲν γὰρ τὸν πόλεμον, πολλαὶ πόλεις ἂν εὐρεθείεν καλῶς ἡγωνισμέναι, περὶ δὲ συστάσεως οὐκ ἐστὶν ἢν ἂν τις ἐπιδείξειεν ἀμείνονα τῆς ἡμετέρας βεβουλευμένην. Ἔτι δὲ τῶν μὲν τοιούτων ἔργων ὅσα μετὰ κινδύνων πέπρακται, τὸ πλεῖστον ἂν τις μέρος τῇ τύχῃ μεταδοίη· τῆς δ' εἰς ἡμᾶς αὐτοὺς μετριότητος, οὐδεὶς ἂν ἀλλ' ἢ τὴν ἡμετέραν γνώμην αἰτιάσαιτο. Ὡς τ' οὐκ ἄξιον προσδότας ταύτης τῆς δόξης γεγενῆσθαι.

2. ἐπὶ τοῖς ἐχθροῖς γενόμενοι, nempe post cladem Helleponticam. 3. εἰς ὅρκους καὶ συνθήκας. Wolf., recte puto, intelligit foedus Graecorum post Xerxem profligatum, quo cavebatur, ne qua urbs, quae Graeciam contra Barbaros defendisset, everteretur. 16. συστάσεως. Στάσις est seditio, defensio; σύστασις est reditus in gratiam. Alias conspiratio, ut in Nicocle, p. 48, v. 25.

sunt momenti, (13.) quibus salutem nostram hoc tempore debemus, et a quibus conservandis futura felicitas nostra pendet, quorumque laude civitas nostra vel maxime

14. Καὶ μηδεὶς ἡγείσθω με ὑπερβάλλειν, μηδὲ μείζω λέγειν, ὅτι δίκην ἰδίαν φεύγων, ταύτας εἰρηκα τοὺς λόγους. Οὐ γὰρ μόνον περὶ τῶν ἐπιγεγραμμένων χρημάτων ἐστὶν οὗτος ὁ ἀγών, ἀλλ' ἐμαὶ μὲν περὶ τούτων, ὑμῖν δὲ περὶ τῶν ὀλίγων πρότερον εἰρημένων· ὑπὲρ ὧν οὐδεὶς οὐτ' ἂν εἴπειν ἀξίως δύνατο, οὐτ' ἂν τίρημα ἱκανὸν ἐπιγράψαιτο. Τοσούτον γὰρ αὕτη διαφέρει τῶν ἄλλων δικῶν, ὥστε τῶν μὲν τοῖς ἀγωνιζομένοις μένιν προσήκει, ταύτῃ δὲ τὸ κοινὸν τῆς πόλεως συγκινδυνεύει. Περὶ ταύτης δύο ὅρκους ἐμύσαντες δικάζετε, τὸν μὲν, ὅνπερ ἐπὶ ταῖς ἄλλαις εἰσίσθε, τὸν δ', ὃν ἐπὶ ταῖς συνθήκαις ἐποίησασθε. Ταύτην ἀδίκως γνόντες, οὐ τοὺς τῆς πόλεως μόνον νόμους, ἀλλὰ καὶ τοὺς ἐπάντων κοινούς παραβήσεσθε. Ὡς τε οὐκ ἀξίον οὔτε κατὰ χάριν, οὔτε κατ' ἐπιείκειαν, οὔτε κατ' ἄλλο οὐδέν, ἢ κατὰ τοὺς ὅρκους περὶ αὐτῶν ψηφίσασθαι.

15. Ὡς μὲν οὖν χρὴ καὶ συμφέρει καὶ δίκαιον ὑμᾶς ἐστὶν οὕτω περὶ τῶν συνθηκῶν γιγνώσκειν, οὐδ' αὐτὸν ἡγοῦμαι Καλλίμαχον ἀντρεῖν. Οἶμαι δ' αὐτὸν ὀδύρεσθαι τὴν παρούσαν πενίαν, καὶ τὴν γεγεννημένην αὐτῷ συμφοράν, καὶ λέγειν, ὡς δεινὰ καὶ σκέτλια πείσεται, εἰ τῶν χρημάτων, ὧν ἐπὶ

3. ἐπιγεγραμμένων: de pecuniis, quae in actione perscriptae sunt. 7. οὐτ' ἂν τιμημα ἱκανὸν ἐπιγράψαιτο: nec satis magni aestimare queat. 8. γὰρ post Τοσούτων a vet. abest. 21. ὀδύρεσθαι pro ὀδυρεῖσθαι.

celebratur. (14.) Neque vero quisquam me rem nimis exaggerare putet, sed tantum inter hoc iudicium et alia interest, ut cetera ad reos solos attineant, in hoc vero periculum commune civitatis agatur. De hoc duobus sacramentis obstricti sententiam dicitis; in hoc, si contra ius decreveritis, non civitatis, sed communes omnium leges violabitis. (15.) Quod ita esse, nec ipsum Callimachum negaturum esse

τῆς ἐλιγερχίας ἀφηρεθή, πρῶτων ἐν δημοκρατίᾳ τὴν ἐπωβελείαν ὀφλήσει· καὶ εἰ τότε μὲν διὰ τὴν οὐσίαν τὴν αὐτοῦ φυγεῖν ἤναγκάσθη, νυνὶ δ' ἐν ᾧ χρόνῳ προσήκει αὐτὸν δίκην λαβεῖν, ἄτιμος γενήσεται. Κατηγορήσει δὲ καὶ τῶν ἐν τῇ μεταστάσει γενομένων, ὡς ἐκ τούτων, μάλιστα ὑμᾶς εἰς ὀργὴν καταστήσων. Ἰσως γὰρ τινος ἀκήκοεν, ὡς ὑμεῖς, ὅταν μὴ τοὺς ἀδικούντας λαβήτε, τοὺς ἐντυγχάνοντας κολλάετε. Ἐγὼ δὲ οὐθ' ὑμᾶς ταύτην ἔχειν τὴν γνώμην ἠγαῶμαι, πρὸς τε τοὺς ὑπειρημένους λόγους μάδιον ἀνταπεῖν νομίζω.

16. Πρὸς μὲν οὖν τοὺς ὀδυρμούς, ὅτι προσήκει βοηθεῖν ὑμᾶς, οὐχ οἷτινες ἂν δυστυχισταίτους σφᾶς αὐτοὺς ἀποδείξωσι, ἀλλ' οἷτινες ἂν περὶ ὧν ἀντινόμοσαντο, δικαιοτέρα λέγοντες φαίνωνται. Περί δὲ τῆς ἐπωβελείας εἰ μὲν ἐγὼ παύτων τῶν πραγμάτων αἴτιος ἦν, εἰκότως ἂν αὐτῶν μέλλοντι ζημιώσεσθαι συνήχθεσθε· νῦν δ' οὕτως ἐστὶν ὁ συνοφαντῶν, ὥστ' οὐδὲν ἂν δικαίως αὐτοῦ λέγοντος ἀποδέχοισθε.

1. ἀφηρεθή. Vid. p. 649. v. 13. 2. τὴν ἐπωβελείαν. Vid. p. 648. v. 7. 4. ἄτιμος. Nam qui mulctam non solverant, in perarios relati ius adipiscendorum magistratum non habebant. Wolf. 5. ἐν τῇ μεταστάσει. Μετάστασις, ut opinor, nominat τὴν τῆς πολιτείας μεταβολήν, estque aliquanto lenius, quam si dixisset ἐν τῇ ἐλιγερχίᾳ. Wolf. 7. Ἰσως γὰρ etc. ironice dictum est. 10. ὑπειρημένους λόγους: ad ea, quae iam sub aduersarii persona dixi, sine quae supra dicta sunt, ut ὑπειρημένους idem sit quod πειρημένους. 12. Ἀπὸ ὅτι subaudi ἀνταπεῖν. 14. 15. ἀλλ' οἷτινες. φαίνονται, i. e. quorum accusatio est iusta, non, quorum calamitas magna. 14. ἀντινόμοσαντο. Vid. p. 603. v. 10.

arbitror, sed ius suum in calamitate sua quaerere. (16.) Sed quid haec illius calamitas ad me pertinet, quem iniuste criminatur? et quis alius est in culpa, si poena est illi de

Ἐπειτα καὶ κτῆνο χρηστέον, ὅτι πάντες οἱ κατελθόντες ἐκ Πειραιέως, ἔχουσιν ἀν' τοὺς αὐτοὺς λόγους εἰπεῖν, οὐκ ἐπεὶ οὗτος, ὧν οὐδεὶς ἄλλος τετόλμηκε τοιαύτην δίκην εἰσελθεῖν. Καίτοι χρημίσσειν ὑμῶν τοὺς τοιοῦτους, καὶ κακοὺς πολίτας νομίζειν, εἴ τινας ταῖς μὲν συμφοραῖς ὁμοίαις τῷ πλήθει κέχρηται, τὰς δὲ τιμωρίας διαφόρους τῶν ἄλλων ἀξιοῦσι ποιεῖσθαι. Πρὸς δὲ τούτοις, ἔτι καὶ νῦν ἔξεστίν αὐτῷ, πρὶν ἀποπειραθῆναι τῆς ὑμετέρας γνώμης, ἀφέντι τὴν δίκην, ἀπηλλάχθαι πάντων τῶν πραγμάτων. Καίτοι πῶς οὐκ ἄλογόν ἐστιν, ἐν τούτῳ τῷ κινδυνῷ ζητεῖν αὐτὸν ἐλεύς παρ' ὑμῶν τυγχάνειν, οὗ κύριός ἐστιν αὐτός, καὶ εἰς ὃν αὐτὸς αὐτὸν καθίστηται, καὶ ὃν ἔτι καὶ νῦν ἔξεστίν αὐτῷ μὴ κινδυνεύειν;

17. Ἐάν δ' ἄρα μεμνηταὶ τῶν ἐπὶ τῆς ὀλιγαρχίας γεγενημένων, ἀξιοῦσθαι αὐτοῦ, μὴ ἐκείνων κατηγορεῖν, ὑπὲρ ὧν οὐδεὶς ἀπολογησέσθαι, ἀλλ' ὡς ἐγὼ τὰ χρήματα εἰληφά, διδάσκειν, περὶ οὐκ ὑμῶν δεῖ ψηφίζεσθαι, ῥῆδ' ὡς αὐτὸς δεῖν ἀποφάνεσθαι, ἀλλ' ὡς ἐγὼ πεποιήκα, ἐξελέγχειν, παρ' οὐκ ἀξιοῖ τὰ ἀπολωλὸτα νομίζεσθαι. Ἐπεὶ κακῶς γε αὐτὸν πράτταντα ἐπιδείξει, καὶ πρὸς ἄλλον ὄντιν αὐτὸν ἀγωνιζόμενος τῶν πολιτῶν, δύναται. Καίτοι χρημὲγα παρ' ὑμῶν δύνασθαι τῶν κατηγοριῶν, οὐκ εἰς ἔξεστι χρησθαι καὶ πρὸς τοὺς μηδὲν ἡμαρτηκότας, ἀλλ' ὅς οὐκ οἶόν τ' εἰπεῖν, ἀλλ' ὃ κατὰ τῶν ἡλικι-

17. τῷ κινδυνῷ. Vetus τῷ κινδυνῷ. 24. τῶν κατηγοριῶν, οὐκ εἰς pro εὐ ταῖς κατηγορίαις, εἰς εἰς.

falsa criminatione luenda, cui eumamnum licet actione omiffa tota negotio liberari? (17.) Ne ille meminerit, quae in oligarchia gesta sunt, sed doceat, quae huius loci sunt, non esse, qui pecunias illi abstulerit, neque esse calamitatis

κρίτων. Πρὸς μὲν οὖν τούτους τοὺς λόγους καὶ ταῦτ' ἴσως ἀρκέσει, καὶ πλείω τάχα ἀντεπιτεῖν ἐξέσται.

18. Ἐνθυμεισθε δέ, (εἰ καὶ τῷ δόξω δις περὶ τῶν αὐτῶν λέγειν,) ὅτι πολλοὶ προσέχουσι ταύτῃ τῇ δίκῃ τὸν νόον, οὐ τῶν ἡμετέρων πραγμάτων φροντίζοντες, ἀλλ' ἡγούμενοι περὶ τῶν συνθηκῶν εἶναι τὴν κρίσιν· οὓς ὑμεῖς τὰ δίκαια γνόντες, ἀδεῶς οἴκειν ἐν τῇ πόλει πηήσετε· εἰ δὲ μή, πῶς οἴεσθε δακνέσσεσθαι τοὺς ἐν ἅττει μέινοντας, ἢ ἐμοίως ἅπασιν ὀργιζόμενοι φανήσεσθε τοῖς μετασχοῦσι τῆς πολιτείας; τίνα δὲ γνώμην ἔξειν τοὺς καὶ μικρὸν ἡμάρτημα σφίσιν αὐτοῖς συνειδότες, ὅταν εἰδῶσι μηδὲ τοὺς κοσμίως πεπολιτευομένους τῶν δικαίων τυγχάνοντας; πόσῃ δὲ χρή προσδοκᾶν ἔσσεσθαι ταραχὴν, ὅταν οἱ μὲν ἐπαρθῶσι συνοφανεῖν, ὡς ὑμῶν αὐτοῖς ἦδη ταῦτ' ἐγνωκότων· οἱ δὲ δαδίωσι τὴν παροῦσαν πολιτείαν, ὡς σὺδεμῶς αὐτοῖς ἔτι καταφυγῆς ὑπαρχούσης; ἂρ' οὐκ ἄξιον φοβεῖσθαι, μὴ συγχυθέντων τῶν ὀρκίων, πάλιν εἰς ταῦτα καταστῶμεν, ἐξ ὧν περ ἠναγκάσθημεν τὰς συνθήκας ποιήσασθαι; Καὶ μὴν, οὐδεὶς γ' ὑμᾶς παρ' ἐτέρων μαθεῖν, ὅσον ἐστὶν ὁμόνοκα ἀγαθόν, ἢ στάσις κακόν. Οὕτω γὰρ ἀμφο-

2. πλείω Wolf. e conjectura inferuit; vet. illud omittunt.

11. φανήσεσθε vet.; Wolf. vitiose φαιήσεσθαι. 16. ὡς ὑμῶν αὐτοῖς ἦδη ταῦτ' ἐγνωκότων. Conleo, legendum ταῦτα et vertendum: quasi vos iam cum ipsis consentientibus. 17. οἱ δὲ δαδίωσι. Med. οἱ δ' ἴδωσι.

suas auctorem. Hac enim accusatione contra omnes uti licet. (18.) Cogitate porro, multos huic iudicio intendere animum, audire cupientes, quid de foedere iudicium laturi sis. Si decreveritis, quod iustum est, illi securi erunt, si minus alii ad calumniandum excitabuntur, alii hunc civitatis statum pertimescent, tanquam nullo amplius sibi relicto

τέρων σφόδρὰ πεπειράσθε, ὥστε καὶ τοὺς ἄλλους ὑμεῖς ἀριστ' ἂν διδάξετε περὶ αἰπῶν.

19. "Ἴνα δὲ μὴ δοκῶ διὰ τοῦτο πολὺν χρόνον περὶ τὰς συνθήκας διατρίβειν, ὅτι ῥαδίον ἐστὶ περὶ τῶν αὐτῶν πολλὰ καὶ δίκαια εἰπεῖν, τοσοῦτον ὑμῖν ἐτι διακελεύομαι μνημονεύειν, ὅταν φέρετε τὴν ψήφον, ὅτι πρὶν μὲν ποιήσασθαι ταύτας, ἐπολεμοῦμεν, οἱ μὲν τὸν κύκλον ἔχοντες, οἱ δὲ τὸν Πειραιᾶ κατελθόντες, μᾶλλον ἀλλήλους μισοῦντες, ἢ τοὺς ὑπὸ τῶν προγόνων παλεμίους ἡμῖν καταλειφθέντας. Ἐπειδὴ δὲ τὰς πίστεις ἀλλήλοις ἔδομεν, εἰς ταύτην συνελθόντες, οὕτω καλῶς καὶ κοινῶς πολιτευόμεθα, ὥσπερ οὐδὲ μιᾷς ἡμῖν διαφορᾷς γεγεννημένης. Καὶ τότε μὲν ἀμαρτεστάτους καὶ δυστυχεστάτους πάντες ἡμᾶς ἐνόμιζον· νῦν δὲ εὐδαιμονέστατοι καὶ σωφρονέστατοι τῶν Ἑλλήνων δοκοῦμεν εἶναι. "Ὡς τ' ἀξιον οὐ μόνον τηλικαύταις ζημίαις κολάζειν τοὺς παρὰβάνειν τολμῶντας τὰς συνθήκας, ἀλλὰ ταῖς ἐσχάταις, ὡς τῶν μεγίστων κακῶν αἰτίους ὄντας· ἀλλῶς τε καὶ τοὺς ὥσπερ Καλλίμαχος βαβιωκότας.

20. "Ὅς δὲνα μὲν ἔτη συνεχῶς ὑμῖν Λακεδαιμονίων πολεμισάντων, οὐδεμίαν παρέσχεν αὐτὸν ἡμεῖς τάξαι τοῖς στρατηγοῖς, ἀλλ' ἐκεῖνον μὲν τὸν χρόνον

8. τὸν κύκλον; *circuitum*, nempe *moenium*, i. e. *moenibus* inclusi, manentes in urbe. *Auger.* 13. διαφορᾷς Wolf. tacite correxit loco συμφορᾷς, sicuti omnes reliqui legunt.
21. δὲνα μὲν ἔτη. Loqui videtur auctor tantum de bello Decelico. Wolf. 22. 23. παρέσχεν αὐτὸν — τάξει:

confugio. (19.) Ante foedera bellum gessimus; postquam vero in unum convenimus, fide data atque accepta, ita honeste et comiter in urbe vivimus, quasi nulla inter nos dissensio exstiteret. Quare qui foedera violare audent, extremis suppliciis afficiendi sunt, illi praesertim, qui sic vixerunt, ut Callimachus, (20.) qui, quamdiu duravit bel-

διτελέσεν ἀποδιδράσκων, καὶ τὴν οὐσίαν ἀποκρυπτόμενος. Ἐπειδὴ δὲ οἱ Τριάκοντα κατέστησαν, τῆνικαῦτα κατέπλευσεν εἰς τὴν πόλιν, καὶ Φησιν εἶναι δημοτικός. Τοσοῦτον δὲ μᾶλλον τῶν ἄλλων ἐπεθύμει μετασχεῖν ἐκείνων τῆς πολιτείας, ὥστ' οὐδ' εἰ κακῶς ἔπαθεν, ἠξίωσεν ἀπελθεῖν, ἀλλ' ἡρεῖτο μετὰ τῶν ἡμικρηκίων εἰς αὐτὸν πολιορκεῖσθαι μᾶλλον, ἢ μεθ' ὑμῶν τῶν συνηδικημένων πολιτεῦσθαι. Καὶ μέχρι τῆς ἡμέρας ἐκείνης παρέμεινε μετέχων τῆς πολιτείας, ἐν ἣ προεβαλεῖν ἐμέλλετε πρὸς τὰ τέγχος· τότε δ' ἐξῆλθεν, οὐ τὰ παρόντα μισήσας, ἀλλὰ δέσας τὸν ἐπίοντα κίνδυνον, εἰς ὕστερον ἐδήλωσεν. Ἐπειδὴ γὰρ Λακεδαιμονίων ἐλθόντων, ὁ δῆμος ἐν τῷ Πειραιεῖ κατεκλείσθη, πάλιν ἐκεῖθεν διαδράς, ἐν Βοιωτῇς διηπάτο· ὥστ' αὐτῷ προήκει μετὰ τῶν αὐτομόλων ἀναγεγράφθαι πολὺ μᾶλλον, ἢ τῶν Φευγόντων ὀνομάζεσθαι. Καὶ τοιοῦτος γεγεννημένος, καὶ περὶ τοὺς ἐκ Πειραιέως, καὶ περὶ τοὺς ἐν ἄστει μέινοντας, καὶ περὶ πᾶσαν τὴν πόλιν, οὐκ ἀγαπᾷ τῶν ἴσων τυγχάνειν τοῖς ἄλλοις, ἀλλὰ ζητεῖ πλέον ἔχειν ὑμῶν, ὥσπερ ἡ μόνος ἀδικηθεῖς, ἢ βέλτιστος ὢν τῶν πολιτῶν, ἢ μεγίσταις συμφοραῖς δι' ὑμᾶς κεχρημένος, ἢ πλείστων ἀγαθῶν

nullo die potest summi apud duces professus est. 5. ἐπεθύμει ο Wolfii coniectura; quam reliqui receperunt; vett. ἀπιθυμεί, 5. ἐκείνων, scil. τῶν Τριάκοντα. 11. 12. τὰ παρόντα, scil. πράγματα, Wolf. et seqq.; vett. τὸν παρόντα, quod ipse Wolf. pro concinno habet.

lūm, auf fugit et opes suas occultavit; ubi vero Triginta constituti sunt, in urbem reversus est, ac tyrannicae administrationis ad eum usque diem particeps mansit, quo murum expugnaturi eratis, quo tempore rursus auf fugit et in Boecotia commoratus est, in transfugis potius quam exulibus numerandus. Atque talis quum fuerit, non poenam, sed prae-

αἴτιος τῇ πόλει γεγενημένος. Ἐβούλομην δ' ἂν ὑμᾶς
 ἐμδίως ἐμοὶ γιγνώσκειν αὐτόν, ἵνα αὐτῷ μὴ τῶν ἀπο-
 λωλότων συνήχθεσθε, ἀλλὰ τῶν ὑπολοίπων ἐφθονεῖ-
 τε. Νῦν δὲ περὶ μὲν τῶν ἄλλων, ὅσους ἐπιβεβούλευ-
 κε, καὶ δίκας οἷας δεδίκασται, καὶ γραφὰς εἰσελήλυ-
 θε, καὶ μεθ' ὧν συνέστηκε, καὶ καθ' ὧν τὰ ψευδῆ
 μεμαρτύρηκεν, οὐδ' ἂν δις τοσούτον ὕδωρ ἰκκὸν διηγή-
 σασθαι γένοιτο. Ἐν δὲ μόνον ἀκούσαντες τῶν τούτων
 πεπραγμένων, ῥαδίως δὲ τὴν ἄλλην αὐτοῦ πονηρίαν
 γνώσεσθε.

21. Κρατῖνος γὰρ ἡμφισβήτησε χωρίου τοῦ τού-
 του κηδεστῆ. Μάχης δ' αὐτοῖς γενομένης, ἀποκρυ-
 ψάμενοι θερᾶπαιναν, ἡτιῶντο Κρατῖνον συντρίψαι κα-
 τὰ τῆς κεφαλῆς αὐτῆς. Ἐν δὲ τοῦ τραύματος ψί-
 σκόντες ἀποθανεῖν τὴν ἀνθρωπον, λαγχάνουσιν αὐτῷ
 φόνου δίκην ἐπὶ Παλλαδίᾳ. Πυθόμενος δὲ ὁ Κρα-
 τῖνος τὰς τούτων ἐπιβουλὰς, τὸν μὲν ἄλλον χρόνον
 ἡσυχίαν ἦεν, ἵνα μὴ μεταθεῖντο τὸ πρᾶγμα,
 μηδ' ἑτέρους λόγους ἐξευρίσκειν, ἀλλ' ἐπαυτοφύρῳ
 ληφθεῖεν κακουργεῦντες. Ἐπειδὴ δὲ ὁ κηδεστὴς μὲν
 ἦν ὁ τούτου κατηγορηκώς, οὗτος δὲ ὁ μεμαρτυρηκώς
 ὑμῖν τεθῆναι τὴν ἀνθρωπον, ἐλθόντες εἰς τὴν οἰ-

2. τῶν ἀπολωλότων, scil. ἔνεκα. 6. μεθ' ὧν συνέστηκε;
quibuscum conspiraverit. 7. ὕδωρ. Vid. p. 601, v. 6.

13. 14. κατὰ τῆς κεφαλῆς pro τὴν κεφαλὴν αὐτῆς.

22. ἐλθόντες, scil. εἰ περὶ Κρατῖνον; quod Welf. in tex-
 tum recipere mavult.

mihi meruisse sibi videtur, ac meliore esse vult conditione,
 quam reliqui cives. Sed tempus duplo etiam maius non
 sufficeret ad omnia eius facinora enarranda; unum si au-
 diveritis, facile omnem eius improbitatem cognoveritis.
 (21.) Quum Cratinus quidam cum quodam Callimachi af-
 fine litigaret pugnaque inter eos esset orta, criminabantur
 Cratinum, caput ancillae contrivisse illamque esse ex eo

κίαν, ἵνα ἢ κεκρυμμένη, θία λαβόντες αὐτήν, καὶ
ἀγαγόντες ἐπὶ τὸ δικαστήριον, ζῶσαν ἀπασι τοῖς πα-
ρῶσιν ἐπέδειξαν. Ἐξ ὧν ἑπτακοσίων μὲν δικαζόντων,
τεττάρων δὲ καὶ δέκα μαρτυροσάντων, οὗτος οὐδε-
μίαν ψῆφον μετέλαβε. Καὶ μοι καλεῖ τούτων μάρ-
τυρας.

(Μάρτυρες.)

22. Τίς ἂν οὖν ἀξίως δύναιτο κατηγορεῖν τοῦ
τούτῳ πεπραγμένου; ἢ τίς ἂν εὖρεῖν ἔχοι παραδει-
γμα μείζον ἀδικίας καὶ συκοφαντίας, καὶ πονηρίας,
ἢ τοῦ μὲν γὰρ τῶν ἀδικημάτων, οὐκ ἂν ὅλον τὸν τρῶ-
πον ἀλλώσειε τῶν ἀδικησάντων, ἐκ δὲ τῶν τοιούτων
ἔργων ἅπαντὰ τὸν βίον τῶν ἐξαμαρτανόντων, ῥᾶδιον
κατὰδεῖν ἐστίν. Ὅστις γὰρ τοὺς ζῶντας τεθνήσκαι
μαρτυρεῖ, τίνος ἂν ὑμῖν ἀποσχέσθαι δεῖ; ἢ ὅστις
ἐπὶ τοῖς ἀλλοτρίοις πράγμασιν οὕτω πονηρὸς ἐστί,
τί οὐκ ἂν ἐπὶ τοῖς αὐτοῦ τολμήσει; πῶς δὲ χρη-
στῶν πιστεύειν ὑπὲρ αὐτοῦ λέγοντι, ὅς ὑπὲρ ἐτέ-
ρων ἐπιτορκῶν ἐξελέγχεται; τίς δὲ πώποτε φανερώ-
τερον ἀπεδείχθη τὰ ψευδῆ μαρτυρῶν; τοὺς μὲν γὰρ
ἄλλους ἐκ τῶν λεγόμενων κρίνατε, πῇ δὲ τούτου
μαρτυρίαν, ὅτι ψευδὴς ἦν, εἶδαν οἱ διαζόντες. Καὶ
τοιαῦθ' ἡμαρτηκώς, ἐπιχειρήσει λέγειν, ὡς ἡμεῖς
ψευδόμεθα, ὅμοιον ἐργαζόμενος, ὥσπερ ἂν εἴ τι

15. ἀποσχέσθαι pro ἀφίεσθαι.

vulnere mortuam, quod coram iudicio Callimachus affirma-
vit; sed Cratinus cum ipsius amicis ingressi domum, in qua
illa occultabatur, vi abreptam et in iudicium adductam
omnibus iudiciis viventem ostenderunt. (22.) E salibus
facinoribus omnis, credo, delinquentium vita facile peripi-
citur. An isti credendum est pro se ipso dicenti, quem in
aliorum gratiam peierasse constat? Quis unquam falsi testi-

Φρυγῶνδας πανουργίαν ἀνεδίδασκεν, ἢ Φιλέργος, ὃ τὸ Γοργόνιον ὑφελόμενος, τοὺς ἄλλους ἱεροσύλους εἶφασκεν εἶναι. Τίνα δὲ προσήκει τῶν μὴ γενομένων παρασχέσθαι μάρτυρα μᾶλλον, ἢ ταῦτον, ὃς αὐτὸς ἐτέροις τὰ ψευδῆ τολμᾷ μαρτυρεῖν;

23. Ἀλλὰ γὰρ Καλλιμάχου μὲν ἔξεστι πολ-
λάκις κατηγορεῖν, (οὕτω γὰρ παρεσκευάσται πολι-
τεύεσθαι,) περὶ δὲ ἑαυτοῦ, τὰς μὲν ἄλλας πάσας
παραλείψω λειτουργίας· ἥς δ' οὐ μόνον ἐν μοι δι-
καιῶς ἔχοιτε χάριν, ἀλλὰ καὶ τακμηρίῳ χρῆσασθε
περὶ τοῦ παντός πράγματος, ταύτης δὲ μνησθήσεμαι
πρὸς ὑμᾶς. Ὅτε γὰρ ἡ πόλις ἀπώλεσε τὰς ναῖς
ἐν Ἑλλησπόντῳ, καὶ τῆς δυνάμεως ἐστερήθη, τῶν
μὲν πλείστων τριηράρχων τοσούτου δίνεγκα, ὅτι
μετ' ὀλίγων ἔσσωσα τὴν ναῦν, αὐτῶν δὲ τούτων, ὅτι
καταπλεύσας εἰς τὸν Πειραγᾶ μόνος, οὐ κατέλυσα
τὴν τριηραρχίαν, ἀλλὰ τῶν ἄλλων ἀσμένως ἀπαλ-

1. Φρυγῶνδας. Hanc Suidas inprobitate nobilitatum esse scribit et mercenarium fuisse, artificem noxiarum machinationum. Wolf. 1. Φιλέργος. Auger. legend. suspicatur Φιλίας, secundum Suidam in h. v. 2. Γοργόνιον. Fortasse fuit statua vel simulacrum Gorgonum. Alii Γοργόνειον. Suidas exponit larvam, eam nimirum, quae ad alios perterrefaciendos comparata sit. Wolf. Auger. recepit Γοργόνειον. e Suida et Cod. M. et subintelligit κατὰ, quod probo. 3. 4. τῶν μὴ γενομένων παρασχέσθαι μάρτυρα, i. e. subornare falsos testes. 15. αὐτῶν δὲ τούτων, scil. ὀλίγων, τοσούτου δίνεγκα. 16. 17. οὐ κατέλυσα τὴν τριηραρχίαν, i. e. οὐκ ἐπαυσάμην τριηραρχίαν.

monii evidentius est convictus? Et haec quum peccaverit, dicere conabitur nos mentiri? (23.) Quod autem ad me attinet, unius modo, in civitatem, beneficii mentionem faciam. Classe in Hellesponto amissa ita praestiri plerisque trierarchis, ut meam navem cum paucis conservarem, et hoc

λαττομένων τῶν λειτουργιῶν, καὶ πρὸς τὰ παρόντα
 ἀθύρως διακειμένων, καὶ τῶν μὲν ἀνηλωμένων αὐ-
 τοῖς μεταμέλον, τὰ δὲ λοιπὰ ἀποκρυπτομένων, καὶ
 νομιζόντων τὰ μὲν κοινὰ διαφθάρθαι, τὰ δ' ἴδια
 σκοπομένων, οὐ τὴν αὐτὴν ἐκείνοις γνώμην ἔσχον,
 ἀλλὰ πείσας τὸν ἀδελφὸν συντριηραρχεῖν παρ' ἡμῶν
 αὐτῶν μισθὸν διδόντες τοῖς ναύταις, κακῶς ἐποιοῦ-
 μεν τοὺς πολεμίους. Τὸ δὲ τελευταῖον, προειπόντος
 Λυσάνδρου, εἴ τις εἰσάγει σῖτον ὡς ὑμᾶς, θάνατον
 τὴν ζημίαν, οὕτω φιλοτίμως εἴχομεν πρὸς τὴν πό-
 λιν, ὥστε τῶν ἄλλων οὐδὲ τὸν σφέτερον αὐτῶν εἰς-
 ἄγειν τολμώντων, ἡμεῖς τὸν ὡς ἐκείνους εἰσπλέοντα
 λαμβάνοντες, εἰς τὸν Πειραιᾶ κατήγομεν. Ἄνθ' ὧν
 ὑμεῖς ἐψηφίσασθε ἡμᾶς στεφανῶσαι, καὶ πρόσθεν
 τῶν ἐπωνύμων ἀνειπεῖν, ὡς μεγάλων ἀγαθῶν αἰτίους
 ὄντας. Κάτιοι χρὴ τούτους δημοτικούς νομίζειν, οὐχ
 ὅσοι κράτοῦντος τοῦ δήμου, μετασχεῖν τῶν πρα-
 γμάτων ἐπεθύμησαν, ἀλλ' οἱ, δυστυχασίας τῆς πό-
 λεως, προκινδυνεύειν ὑμῶν ᾗθέλησαν· καὶ χάριν
 ἔχειν, οὐκ εἴ τις αὐτὸς κακῶς πέπονθεν, ἀλλ' εἴ

3. μεταμέλον est accusativus absolutus pro μεταμέλοντος.
 6. 7. παρ' ἡμῶν αὐτῶν, i. e. ἐκ τῆς ἰδίας οὐσίας.
 11. τὸν σφέτερον, scil. σῖτον, Wolf. e coniectura pro vet.
 lectione τῶν σφετέρων. In vulgata tamen, suppleri posset
 τι: ne suarum quidem rerum quidquam. 12. ἐκείνους,
 scil. Λακεδαιμονίους. 15. τῶν ἐπωνύμων: ante statuas
 heroum, a quibus decem tribus Athenis cognominaban-
 tur. 15. ἀνειπεῖν, i. e. ἀναγορεύειν. 20. αὐτὸς
 e Wolfii coniectura, quam reliqui receperunt; vet. αὐτῶν.

inter eos peculiare haberem, ut nave in Piraeum perducta
 non destiterim a trierarchia et cum meo fratre munus trierar-
 chiae ebirem numerataque de nostro nautis mercede ho-
 stes infestarem, et quum Lyfander poena capitis sanxisset,
 ne quis ad vos frumentum veheret, ego non hoc solum fa-
 cerem, sed etiam frumentum, quod ad Lacedaemonios ve-

τις ὑμᾶς εὖ πεποιήκε· καὶ πένητας γενεμένους ἔλεεῖν, οὐ τοὺς ἀπολωλεκότας τὴν οὐσίαν, ἀλλὰ τοὺς εἰς ὑμᾶς ἀνηλωκότας.

24. Ὡν εἰς ἐγὼ Φανήσσομαι γεγεννημένος, ὅς πάντων ἂν εἴην δυστυχέστατος, εἰ πολλὰ τῶν ἐμαυτοῦ δεδαπανημένος εἰς τὴν πόλιν, εἴτα δέξαιμι τοῖς ἄλλοτρίοις ἐπιβουλεύειν, καὶ περὶ μηδενὸς ποιεῖσθαι τὰς παρ' ὑμῖν διαβολάς, ὅς οὐ μόνον τὴν οὐσίαν, ἀλλὰ καὶ τὴν ψυχὴν τὴν ἐμαυτοῦ περὶ ἐλάττονος φαίνομαι ποιούμενος, τοῦ παρ' ὑμῖν εὐδοκιμεῖν. Τῷ δ' οὐκ ἂν ὑμῶν μεταμελήσειεν, εἰ καὶ μὴ παραχρημα, ἀλλ' ὀλίγον ὕστερον, εἰ τὸν μὲν συκοφάντην ἴδοιτε πλούσιον γεγεννημένον, ἐμὲ δ' ἐξ ὧν ὑπέλιπον λειτουργῶν, καὶ τούτων ἐκπεπτωκότα; καὶ τὸν μὲν μηδὲ πώποτε ὑπὲρ ὑμῶν κινδυνεύσαντα, μεῖζον καὶ τῶν νόμων καὶ τῶν συνθηκῶν δυνάμενον· ἐμὲ δὲ τὸν οὕτω πρόθυμον περὶ τὴν πόλιν γεγεννημένον, μηδὲ τῶν δικαίων ἀξιούμενον τυγχάνειν; τίς δ' οὐκ ἂν ὑμῖν ἐπιτιμήσειεν, εἰ πεισθέντες ὑπὸ τῶν Καλλιμάχου λόγων, τοσαύτην πονηρίαν ἡμῶν καταγνοήτε, οὗς ἐκ τῶν ἔργων κρίναντες, δι' ἀνδραγαθίαν ἔστεφανώσατε, ὅτε μὴδ' οὕτω ῥαδίον ἦν, ὥσπερ νῦν τοχεῖν ταύτης τῆς τιμῆς; τούναντίον δ' ἡμῖν συμβέβηκεν, ἢ τοῖς ἄλλοις. Οἱ μὲν γὰρ ἄλλοι τοὺς εἰληφότας τὰς δωρεάς, ὑπομιμνήσκουσιν, ἡμεῖς δ' ὑμᾶς

10. Ταῦ, i. e. τίνα... 13. ἐξ ὧν ὑπέλιπον, i. e. ἐκ τούτων, ἃ οὐ δεδαπάνημαι εἰς τὴν πόλιν.

hebatur, interciperem et in Piræeum adducerem. Pro quibus beneficiis nobis publice corona decreta est. (24.) Omnium autem esset infelicissimus, si, quam de meo multa in rem publicam contulerim, iam viderer alienis insidiati, et infamiam nihili facerem, qui non rem tantum familiarem, sed vitam etiam minoris fecisse reperiam, quam bonam apud vos existimationem. Qui possit calumniator plus valere, quam foedera et

τοὺς δεδοκότας ἀξιούμεν μνημονεύειν, ἵν' ὑμῖν τε-
κμήριον τῶν εἰρημένων ἀπάντων, καὶ τῶν ἐπιτηδευ-
μάτων τῶν ἡμετέρων γένηται. Δῆλον δ' ὅτι ταύτης
τῆς τιμῆς ἀξίους ἡμᾶς αὐτοὺς παρείχομεν, οὐχ ἵνα
ὀλιγαρχίας γενομένης τὰλλότρια διαρπάξοιμεν, ἀλλ' ἵνα
σωθῆισης τῆς πόλεως, οἳ τ' ἄλλοι τὰ σφέτερ' αὐτῶν
ἔχοιεν, ἡμῖν τε παρὰ τῷ πλήθει τῶν πολιτῶν χά-
ρις ἐφεύλοιο· ἣν ἡμεῖς νῦν ἀπαιτοῦμεν, οὐ πλέον
ἔχειν τοῦ δικαίου ζητοῦντες, ἀλλ' ἀποφαίνοντες μὲν
ὥς οὐδὲν ἀδικοῦμεν, τοῖς δ' ὅρκοις καὶ ταῖς συνθή-
καις ἐμμένοντες. Καὶ γὰρ ἂν εἴη· δεινόν, εἰ τοὺς μὲν
ἡδικηκότας, τιμωρίας ἀφεῖναι κύριαι γένοιτο, ἐψ' ἡμῖν
δὲ τοῖς εὖ πεπονηκόσιν ἄκυροι κατασταθεῖεν. Ἀξίον
δὲ τὴν παρούσαν τύχην διαφυλάττειν, ἐνθυμουμέ-
νους, ὅτι ἐτέρας μὲν πόλεις ἐποίησαν αἱ συνθήκαι στα-
σιάζειν, τὴν δὲ ἡμετέραν μᾶλλον ὁμονοεῖν. Ὡς χρὴ
μνημονεύειν, ἅμα τὰ τε δίκαια καὶ τὰ συμφέροντα
ψηφίζεσθαι.

11. Post ἐμμένοντες Wolfio aliquid deesse videtur, cuius-
modi sit: ἀποψηφισάμενοι οὖν ἡμῶν, τὰ τε δίκαια ποιή-
σετε καὶ τὰ συμφέροντα: „Quare si nos absolveritis, ita
„pronuntiabitis, ut et aequitas et reipublicae utilitas po-
„stulabit et pacta atque conventa servabitis.“ 18. ψη-
φίζεσθαι Med. et Ald.; reliquae vett. ψηφισοσθαι; Wolf.
et seqq. ψηφίσασθαι e coniectura, quamquam huic no-
strae non adversatur.

leges, et eripere mihi ea, quae post publica munera mihi
relicta sunt? Gratiam nunc repescimus vestram, non id
quaerentes, ut aequo plus habeamus, sed declarantes, nihil
nos iniqui agere, dum ius iurandum et foedera defendimus,
quae absolunt eos, qui de republica bene meriti sunt.
Foederum vero, quae nobis tam salutares fuerunt, memo-
res, vos et iusta et utilia decernere decet.

XIX.

ΙΣΟΚΡΑΤΟΥΣ.

ΑΙΓΙΝΗΤΙΚΟΣ
ΛΟΓΟΣ.

Ενόμιζον μὲν, ὧ ἄνδρες Αἰγινήται, οὕτω καλῶς βε-
βουλευῆσθαι περὶ τῶν ἑαυτοῦ Θρασύλοχον, ὥστε μη-
δένα ἂν ποτ' ἐλθεῖν ἐναντία πράξοντα ταῖς διαθήκαις,
ἃς ἐκεῖνος κατέλιπεν. Ἐπεὶ δὲ τοῖς ἀντιδίκοις ταύ-
τῃ γνώμῃ καθέστηκεν, ὥστε καὶ πρὸς οὕτως ἐχού-
σας αὐτάς ἀμφισβητεῖν, ἀναγκαιῶς ἔχει παρ' ὑμῶν
τῶν δικαίων τυγχάνειν πειρᾶσθαι. Τούναντίον δὲ
πέπονθα τοῖς πλείστοις τῶν ἀνθρώπων. Τοὺς μὲν
γὰρ ἄλλους ὀρῶ χαλεπῶς φέροντας, ὅταν ἀδίκως
περὶ τίνος κινδυνεύσωσιν· ἐγὼ δ' ὀλίγου δέω χάριν
ἔχειν τούτοις, ὅτι με εἰς τοῦτον τὸν ἀγῶνα κα-
τέστησαν. Ἀκρίτου μὲν γὰρ ὄντος τοῦ πράγματος,
οὐκ ἂν ἠπίστασθ' ὅποιός τις γεγεννημένος περὶ τὸν
τετελευτηηότα, κληρονόμος εἰμὶ τῶν ἐκείνου· πυ-

Verſu 6. αὐτάς, ſcil. διαθήκας.

ARGUMENTUM.

(Cap. 1.) *Exordium.* Parum abest, iudices, quin ad-
versariis, (mulieri cuiusdam, quae cum suis patronis homini,
cui Isocrates hanc orationem scripsit, litem intenderat de
hereditate,) gratiam habeam, quod me in hanc litem ad-
duxerint. Nam nisi res in iudicium venisset, non comperis-

δόμενοι δὲ τὰ πραχθέντα πάντα, εἴσεσθ' ὅτι δε-
καώς ἂν καὶ μείζονος ἢ τοσαύτης δωρεᾶς ἤξιώθην.
Ἐχρῆν μέντοι καὶ τὴν ἀμφισβητοῦσαν τῶν χρημά-
των, μὴ παρ' ὑμῶν πειρᾶσθαι λαμβάνειν τὴν οὐσίαν,
ἣν Θρασύλοχος κατέλιπεν, ἀλλὰ περὶ ἐκείνον χρη-
στὴν οὔσαν, αὐτως ἀξιοῦν αὐτὴν ἐπιδικάζεσθαι. - Νῦν
δ' αὐτῇ τοσούτου δεῖ μεταμέλειν ὧν εἰς ζῶντα ἐξή-
μαρταν, ὥστε καὶ τεθνεώτος αὐτοῦ πειρᾶται τὴν
τε διαθήκην ἄκυρον, καὶ τὸν οἶκον ἔρημον ποιῆσαι.
Θαυμάζω δὲ καὶ τῶν πραττόντων ὑπὲρ αὐτῆς, εἰ
διὰ τοῦτο οἴονται καλὸν εἶναι τὸν κίνδυνον, ὅτι μὴ
κατορθώσαντες, οὐδὲν μέλλουσιν ἀποτίσειν. Ἐγὼ
μὲν γὰρ ἠγοῦμαι μεγάλην εἶναι καὶ ταύτην ζημίαν,
εἰάν ἐξελεγχθέντες ὡς ἀδίκως ἀμφισβητοῦσι, δόξωσι
χειροῦς εἶναι. Τὴν μὲν οὖν τούτων κακίαν, ἐξ αὐ-
τῶν τῶν ἔργων γινώσκεισθε, ἐπειδὴν διὰ τέλους ἀκού-
σητε τῶν πεπραγμένων. Ὅθεν δὲ οἶμαι τάχιστ' ἂν
ὑμᾶς μαθεῖν περὶ ὧν ἀμφισβητοῦμεν, ἐντεῦθεν ἄρ-
ξομαι διηγείσθαι.

2. Θρασύλοχος γὰρ ὁ πατὴρ τοῦ καταλιπόντος

3. Ἐχρῆν Wolf. et locuti; vet. Χρῆ. Receptam contextus
efflagitat. 3. καὶ, nempe, licui ego. 4. παρ'
ὑμῶν — λαμβάνειν, i. e. via litis. Si pro ὑμῶν legas
ἡμῶν, sensus exit quidem alius, sed dubito, an melior,
nempe hic: *nobis eripere*. Steph. vulgatam retinuit et
vertit tamen: „nobis ereptum ire.“ 6. οὕτως ἀξιοῦν
αὐτὴν ἐπιδικάζεσθαι: „ita demum putare, se iustam ha-
„bere causam petendae hereditatis.“ Wolfi Sensus igitur
totius: Debuisset adversaria quoque meritis erga Thra-
sylochum, sicuti ego feci, non calumniosa petere hanc he-
reditatem.

litis, propter quae in defunctum merita ipsius bonorum he-
res sine constitutus, quaeque malitiosa sit adversaria cum pa-
tronis suis, qui testamentum hoc oppugnant. Ut causae sta-
tum celestissime cognoscere possitis, haec accipite. (2.) Thra-

τὴν διαθήκην ἐρλοί, παρὰ μὲν τῶν προγόνων οὐδεμίαν οὐσίαν κατέλιπε· ξένος δὲ Πολεμαινέτω μάντει γενημένος, οὕτως οἰκειῶς διετέθη πρὸς αὐτόν, ὥστ' ἀποθήσκων ἐκεῖνος, τὰς τε βίβλους τὰς περὶ τῆς μακτικῆς αὐτῷ κατέλιπε, καὶ τῆς οὐσίας μέρος τι τῆς νῦν οὐσῆς ἔδωκε. Λαβὼν δὲ Θρασύλοχος ταύτας τὰς ἀφορμὰς, ἐχρῆτο ταύτῃ τῇ τέχνῃ· πλάνος δὲ γενόμενος, καὶ διαιτηθεὶς ἐν πολλαῖς πόλεσιν, ἄλλακ τε γυναῖξί συνεγένετο, ὧν ἓναι καὶ παιδάρια ἀπέδρξαν, ἃ ἐκεῖνος οὐδὲ πώποτε γνήσια ἐνόμισε, καὶ δὴ καὶ τὴν ταύτης μητέρα, ἐν τούτοις τοῖς χρόνοις ἔλαβεν. Ἐπεὶ δ' οὐσίαν τε πολλὰν ἐκτήσατο, καὶ τὴν πατρίδα ἐπόθησεν, ἐκεῖνῃ μὲν καὶ τῶν λοιπῶν ἀπηλλάγη, καταπλεύσας δ' εἰς Σίφνον, ἔφημεν ἀδελφὴν τρῦ πατρός τοῦμοῦ, πλούτῳ μὲν αὐτὸς πρῶτος ὢν τῶν πολιτῶν, γένει δὲ καὶ τοῖς ἄλλοις ἀξιωμασιν εἰδὼς τὴν ἡμετέραν οἰκίαν προσέχουσαν. Οὕτω δὲ σφόδρα ἠγάπησε τὴν τοῦ πατρὸς Φιλίαν, ὥστ' ἀποθανούσης ἐκείνης ἄπαιδος, αὐτὸς ἠγάγετο τὴν ἀναψίαν τοῦ πατρὸς, οὐ βουλόμενος διαλύσασθαι τὴν πρὸς ἡμᾶς οἰκειότητα. Οὐ πολὺν δὲ χρόνον συνοικήσας, ταῖς αὐταῖς τύχαις ἐχρήσατο καὶ περὶ ταύτην, αἷς καὶ περὶ τὴν προτέραν. Μετὰ δὲ ταύτην ἔφημεν ἐκ Σερίφου παρ' ἀνθρώπων πολὺ πλείονος ἀξίων,

14. Σίφνον. Ita praeter Wolf. omnes. qui vitiose habet Σίφνων. 18. τοῦ πατρὸς, scil. τοῦμοῦ.

Syllocus, illius pater, qui mihi testamentum reliquit, hautilpex fuit, in Siphno natus, qui in pleribus civitatibus commoratus, et cum aliis mulieribus consuevit, quarum nonnullae liberos pepererunt, quos ille numquam pro legitimis habuit; et adversariae matrem illis temporibus accepit. His dimissis et magnis opibus comparatis in patriam rediit uxoremque fluxit, primum patris meae sororem, deinde patris mei consobrinam, post e Serriphon aliquam, ex qua sus-

ἡ κατὰ τὴν αὐτῶν πόλιν, ἐξ ἧς ἐγένετο Σωπόλις, καὶ Θρασύλοχος; καὶ ἡ νῦν ἐμοὶ συνοικοῦσα. Θρασύλοχος μὲν οὖν, τούτους μόνους γνησίους παῖδας ποιησάμενος, καὶ κληρονόμους τῶν αὐτοῦ καταστήσας, τὸν βίον ἐτελεύτησεν.

3. Ἐγὼ δὲ καὶ Θρασύλοχος, τοσαύτην Φιλίαν παρὰ τῶν πατέρων παραλαβόντες, ὅσῃ ὀλίγῳ πρότερον διηγησάμην, ἔτι μείζω τῆς ὑπαρχούσης αὐτὴν ἐποιήσαμεν. Ἔως μὲν γὰρ παῖδες ἤμεν, περὶ κλειόνος ἐποιοῦμεθα ἡμᾶς αὐτοὺς, ἢ τὰς ἀδελφούς, καὶ οὔτε θυσίαν, οὔτε θεωρίαν, οὔτ' ἄλλην ἐορτὴν σῦδεμίαν, χωρὶς ἀλλήλων ἡγάγομεν. Ἐπειδὴ δ' ἄνδρες ἐγενόμεθα, οὐδὲν πώποτ' ἐναντίον ἡμῖν αὐτοῖς ἐπράξαμεν, ἀλλὰ καὶ τῶν ἰδίων ἐκοινωνοῦμεν, καὶ πρὸς τὰ τῆς πόλεως ὁμοίως διεκείμεθα. Καὶ τί δεῖ λέγειν τὰς οἰκοὶ χρήσεις; ἀλλ' οὐδὲ φυγόντες, ἀπ' ἀλλήλων ἠξιώσαμεν γενέσθαι. Τὸ δὲ τελευταῖον φθόγῃ ἐσχόμενον αὐτόν, καὶ πολὺν χρόνον ἀσθενήσαντα, καὶ τοῦ μὲν ἀδελφοῦ Σωπόλιδος αὐτοῦ πρότερον τετελευτηκότος, τῆς δὲ μητρὸς καὶ τῆς ἀδελφῆς οὐπω παρουσῶν, ἐπὶ τοσαύτης ἐρημίας γενόμενον, οὕτως

-
1. ἡ κατὰ τὴν αὐτῶν πόλιν. Seriphus, insula e Sporadibus, contenta fuit apud Graecos, ut docet Cic. de Senect., c. 2. 17. δὴ. Vett. δέ. 17. φθόγῃ. Harpocrat.: φθόγῃ Δημοσθένους ἐν τῇ περὶ τῶν Λυκούργου παίδων ἐπιστολῇ καὶ Ἰσοκράτης Αἰγινήτικῃ. Τὴν νῦν φθόγῃ λεγομένην, φθόγῃ ἔλεγον. 20. 21. οὐπω παρουσῶν: nondum praesentibus hic in Aegina.
-

cepit Sopolidem, Thrasylochum et uxorem meam, quos soles ille legitimos liberos iudicavit relictaque illis re familiari vitam sinivit. (3.) Ego vero et Thrasylochus amicitiam a patribus acceptam arctiorem etiam effecimus a pueritia usque ad mortem. Tandem illum tabe correptum et diu aegrotantem, quum frater eius Sopolis iam obisset, mater vero et soror nondum huc Aeginam advenissent, ideoque desolatum ab omni-

ἐπιπόνως καὶ καλῶς αὐτὸν ἐθραύκευσεν, ὥστ' ἐκεῖνον
μὴ νομίζειν ἂν ἄξιον δύνασθαι· χάριν ἀποδοῦναι τῷ
πεπραγμένῳ· ὁμοίως δ' οὐδὲν ἐνέλεπεν, ἀλλ' ἐπειδὴ
πονήρως διέκειτο, καὶ οὐδεμίαν ἐλπίδα εἶχε τοῦ βίου,
παρακαλέσας μάρτυρας, υἱὸν μ' ἐποίησατο, καὶ τὴν
ἀδελφὴν τὴν αὐτοῦ καὶ τὴν οὐσίαν ἔδωκε. Καί μοι
λάβε τὰς διαθήκας.

(Διαθήκαι.)

4. Ἀσάγνωθι δὴ μοι καὶ τὸν νόμον τῶν Αἰγί-
νητῶν· κατὰ γὰρ τοῦτον ἔδει ποιῆσθαι τὰς διαθή-
κας· ἐνθάδε γὰρ μετανοῶμεν.

(Νόμος.)

5. Κατὰ τοῦτον τὸν νόμον, ὃ ἄνδρες Αἰγινήται,
υἱὸν μ' ἐποίησατο Θρασύλοχος, πολίτην μὲν αὐτοῦ
καὶ φίλον ὄντα, γεγονότα δ' αὐθενὸς χεῖρὶ Σιφνίῳ,
παιδευμένον δ' ὁμοίως αὐτῷ καὶ τεθραυμένον.
Ὡστ' οὐκ οἶδ' ὅπως μᾶλλον ἂν κατὰ τὸν νόμον ἐπρα-
ξέν, ὃς κτελεῖ τοὺς ὁμοίους; παιῖδας εἰσποιῆσθαι.
Λάβε δὲ καὶ τὸν Σιφνίων νόμον, καθ' ὃν πάλαι ἐπο-
λιτευόμεθα.

10. τοῦτον Wolf. & Brubach.; vet. τοῦτο. 19. Σιφνίων
vel Σίφμιον Wolf. & coniectura, quam lectionem sequentia
probant; vet. Κίων; Med., ut solet, Κίον. 19. πάλαι
alterum Wolfii emendat.; vet. et Steph. πάλιν.

bus tanta industria et fide curavi, ut ingravescente morbo
testibus advocatis me adoptaret et suam ipsius sororem suasque
facultates mihi daret. (4.) Factum autem est testamen-
tum et secundum Aeginetarum, inter quos decessit, (5.) et
Siphniorum. in quarum civitate olim vixit, legem, secun-
dum quam eisdem conditionis homines adoptare licet.
Ego vero civis illius et amicus fui, ac Siphniorum nomine
deterior eodemque modo, quo ille, institutus et educatus.

(Νόμος.)

6. Εἰ μὲν τοίνυν, ὦ ἄνδρες Αἰγυπτῆται, τοῦτοις μὲν τοῖς νόμοις ἠγαντισθῆναι, τὸν δὲ παρ' αὐτοῖς καί-
μενον σύνδικον εἶχον, ἤκτον ἄξιον ἦν θαυμάζειν αὐ-
τῶν· ἣν δὲ κριτικὸς ὁμοίως τοῖς ἀντιγνωμένοις καί-
ται. Καὶ λάβε μοι τὸ βιβλίον.

(Νόμος.)

7. Τί οὖν ὑπέλοιπόν αὐτοῖς, ὅπου τὰς διαθή-
κας μὲν αὐτοὶ προκομολογῶσι Ὁρασύλοχον καταλε-
πεῖν, τῶν δὲ κόμων καὶ κλημάτων οὐδεὶς, ἐμοὶ δὲ πάν-
τες βοηθοῦσι, πρῶτον μὲν ὁ παρ' ὑμῶν τοῖς μέλλου-
σιν ἀναγνώσθαι περὶ τοῦ πράγματος, ἔπειθ' ὁ
Σιφνύσιος, ὅθεν ἦν ὁ τὴν διαθήκην καταλεπών, ἔτι
δ' ὁ παρ' αὐτοῖς τοῖς ἀμφισβητοῦσι κείμενος; Καί-
τινος ἂν ὑμῖν ἀποστέλλεσθαι δεκαῶσιν, οἵτινες ζητοῦσι
παῖθαι ὑμᾶς, ὥς καὶ τὰς διαθήκας ἀκύρους ποιῆ-
σαι, τῶν μὲν νόμων οὕτως ἐχόντων, ὑμῶν δὲ κατὰ
τούτους ὁμιωμάτως ψηφισάσθαι.

8. Περὶ μὲν οὖν αὐτῷ τοῦ πράγματος, ἱκα-
νῶς ἀποδείχθαι μοι νομίζω. Ἰνα δὲ μηδεὶς οἴηται,
μήτ' ἐμὲ διὰ μικρὰς προφάσεις ἔχειν τὸν κλῆρον,
μήτε ταύτην ἐπιτελεῖν γεγενῆσιν, πρὸς Ὁρασύλοχον,
ἀποστερεῖσθαι τῶν χρημάτων, βλάπτεσθαι, καὶ περὶ

12. ἀναγνώσθαι Wolf. accipit: πρὸ διακρίσειν, at mavult
tamen in Callig. γνώσθαι.

(6.) Et his legibus consentit quoque in patria adversario-
rum—lex recepta. (7.) Quum vero ipsi testamentum hoc
genuinaum esse sciantur, et leges mulierum nullae, mihi omnes
patrocinentur, a quo tandem facinorosi abstinere, qui nobis
persuadere conantur, ut testamentum hoc infirmis, quam
incurvis, e legibus vos sententiam leasros? (8.) Ne quis
vero puet, me parvas et causas benedictas adaptum istam-
que illa fraudari sentio, illam, quam secundum generis pro-

τούτων εἰπεῖν. Λίσχυνθείη γὰρ ἂν ὑπὲρ τοῦ τε-
τελευτηηκότος, εἰ μὴ πάντες πεισθῆσθε, μὴ μό-
νου ὡς κατὰ τὰς νόμους, ἀλλ' ὡς καὶ δικαίως
ταῦτ' ἔπραξε. Ἰσχυομαι δ' ἡγοῦμαι τὰς ἀποδείξεις
εἶναι. Τοσούτῳ γὰρ διηγέομαι, ὥστ' αὐτῇ μὲν ἡ
κατὰ γένος ἀμφισβητοῦσα, πάντα τὸν χρόνον διετί-
λεσε καὶ πρὸς αὐτὸν ἐκείνον, καὶ πρὸς Σώπολιν,
καὶ πρὸς τὴν μητέρα αὐτῶν διαφερομένη καὶ δυσμε-
νῶς ἔχουσα· ἐγὼ δ' οὐ μόνον περὶ Θρασύλοχον καὶ
τὸν ἀδελφόν, ἀλλὰ καὶ περὶ αὐτὴν τὴν αὐσίαν, ἣ
ἀμφισβητοῦμεν, φανήσομαι πλείστου τῶν φίλων
ἐξῆτος γεγεννημένος.

9. Καὶ περὶ μὲν τῶν παλαιῶν, πολὺ ἂν ἔργον
εἴη λέγειν· ὅτε δὲ Παρίνος Παρόν κατέλαβεν, ἐτυ-
χεν αὐτοῖς ὑπεκκειμένα τὰ πλείστα τῆς αὐσίας πα-
ρὰ τοῖς ξένοις τοῖς ἐμοῖς. Ὀρίομεθα γὰρ ταύτην,
μάλιστα τῶν νήσῳ ὀσφάλως ἔχειν. Ἀπορεύντων
δ' ἐκείνων, καὶ νομίζοντων αὐτὰ ἀπολωλεμένα, πλεί-

2. πεισθῆσθε. Vett. πεισθήσθε. 14. Παρίνος Πα-
ρόν cum Augeria dedit ex egregia abbatis Vatri menda-
tione, quae eo confirmatur, quod Harpocrat. expressis
verbis dicit: Παρίνος, Ἰσοκράτης Αἰγινήτιος, ὄνομα κύ-
ριον, et quod insula Paros Siphno vicina est. Vid. Mé-
moires de l'Acad. des Inscriptions, tom. XIIe 4, p. 181. Val-
go πᾶσιν, ὡς παρὰ Welf; deesse quaedam putat, sed
non invenit, quid supplendum sit, 15. αὐτοῖς, i. e.
Thrasyllocho eiusque fratri Sopolidi. 15. 16. παρὰ τοῖς
ξένοις, nempe in Para. 17. Ἀπορεύντων: quoniam ausii
essent.

inimicitiam de relictis opibus mecum contendit, perpetuo
cum illo et Sopolide et horum matre litigasse et inimicitias
exereuisse, me vero non tantum erga Thrasyllochum et fra-
trem, verum etiam erga has facultates excellenter gessisse.
(9.) Quam Paros insulam Parum occupabat, maximam
boracum partem, quae illi apud hospites meos occubuit

ἔγωγε τῆς νυκτὸς ἐξεκώμισα αὐτοῖς τὰ χρήματα, κινδυνεύσας περὶ τοῦ σώματος. Ἐφρουρεῖτο μὲν γὰρ ἡ χώρα, συγκατελληφότες δ' ἦσαν τινὲς τῶν ἡμετέρων φυγάδων τὴν πύλιν, οἱ μίᾳς ἡμέρας ἀπέκτειναν αὐτὸς χεῖρες γενόμενοι, τὸν τε πατέρα τὸν ἐμεῖν, καὶ τὸν Φείδον, καὶ τὸν Χηδεστήν, καὶ πρὸς τούτοις ἀνέψιους τρεῖς. Ἀλλ' ὅμως οὐδὲν με τούτων ἀπέτρεψεν, ἀλλ' ὡχόμενῃ πλέων, ἡγούμενος ὁμοίως με δεῖν ὑπὲρ ἐκείνων κινδυνεύειν, ὥπερ ἑμαυτοῦ.

10. Μετὰ δὲ ταῦτα Φυγῆς ἡμῖν γενομένης ἐκ τῆς πόλεως, μετὰ τοσούτου θορύβου καὶ δόσους, ὥστ' ἐπίσους καὶ τῶν σφετέρων ἀμελεῖν αὐτῶν, οὐδ' ἐν τούτοις τοῖς κακοῖς ἠγάπησα, εἰ τοὺς οἰκείους τοὺς ἑμαυτοῦ διασῶσαι δυνηθεῖην· ἀλλ' εἰδὼς Σιθπολιν μὲν ἀποδημοῦντα, αὐτὸν δ' ἐκείνον ἀρρώστως διακείμενον, συνεξέκωμισα αὐτῷ καὶ τὴν μητέρα, καὶ τὴν ἀδελφὴν, καὶ τὴν οὐσίαν ἀπάσκαν. Καίτοι τίνα δικαιότερον αὐτὴν ἔχειν προσήκει, ἢ τὸν τότε μὲν συνδιασώσαντα, νυνὶ δὲ παρὰ τῶν κυρίων εἰληφάσα;

11. Τὰ μὲν ταῖνυν εἰρημένα, ταῦτ' ἐστίν, ἐν οἷς ἐκινδύνευσα μὲν, Φλαῦρον δ' οὐδὲν ἀπέλαυσα· ἔχων δὲ καὶ τοιαῦτ' εἶπεῖν, ἐξ ὧν ἐκείνῳ χαριζόμενος, αὐτὸς ταῖς μεγίσταις συμφοραῖς περιόπισσον.

12. Ἐπειδὴ γὰρ ἤλθομεν εἰς Μῆλον, αἰσθανόμε-

10. 11. ἐκ τῆς πόλεως; l. e. e. Siphno. 13. ἠγάπησα: *facis habet*. 24. ἤλθομεν Volf. et Auger.; *venit* et Steph. ἤλθεν. 24. αἰσθανόμενος. Vett. αἰσθόμενος.

iacebat, ego confosens navigio nocte cum vitae meo periculo exportavi, patre meo et fratre tribusque affinitibus, qui ibi tunc commorabantur, iam occisis. (10.) Post haec, fuga nobis e Siphno facta, absente Sopolide, Thrasylochum aegrotantem una cum matre illius et sorore opibusque universis extuli. (11.) Deinde, dum illi obsequor, in maximas etiam incidi calamitates. (12.) Thrasylochus enim mihi

μενος ὅτι μάλ' ἔτι μὲν αὐτοῦ καταμένειν, ἀδελφὴ μὲν
 συμπλεῖν εἰς Τροίηναν, καὶ μηδ' ἄλλας αὐτὸν ἀπολε-
 παῖν, λέγων τὴν ἀρρώστιαν τοῦ σώματος, καὶ τὸ
 πλῆθος τῶν ἐχθρῶν, καὶ ὅτι χωρὶς ἐμοῦ γεγέμενος
 οὐδὲν ἔξει χρῆσθαι τοῖς αὐτοῦ πράγμασι. Φαβο-
 μένης δὲ τῆς μητρὸς, ὅτι τὸ χωρίον ἐπυθάνετο κ-
 σῶδες εἶναι, καὶ τῶν ξέγων συμβουλεύοντων αὐτῷ
 μένειν, ὁμῶς ἔδοξε καὶ ἡμῖν ἐκείνῳ χαριστέον εἶναι.
 Καὶ μετὰ ταῦτ' οὐκ ἔφθην εἰς Τροίηναν ἐλθόντες,
 καὶ τοιαύταις νόσοις ἐλήφθην, ἐξ ὧν αὐτὸς μὲν
 παρὰ μικρὸν ἦλθον ἀποθανεῖν, ἀδελφὴν δὲ κόρη
 τέτταρα καὶ δέκ' ἔτη γεγонуῖαν, ἐντὸς τρι-
 κονθ' ἡμερῶν κατέθανε. τὴν δὲ μητέρα αὐτὴ
 περὶ ἡμέρας ὕατεραν. Καίτοι τίνα οἶσθέ με γνώ-
 μην ἔχειν, τοσαύτης μοι μεταβολῆς τοῦ βίου γε-
 γεννημένης; ὅς τὸν μὲν ἅλλον χρόνον ἀπαθὴς εἶην κ-
 κῶν, νῦν δ' ἐπειρώμενη φυγῆς, καὶ τοῦ παρ' ἐτί-
 ροις μετοικεῖν, στέρεσθαι δὲ τῶν ἐμαυτοῦ πρὸς δὲ
 ταῦταις, ὅρων τὴν μητέρα τὴν ἐμαυτοῦ καὶ τὴν ἀδελ-
 φὴν, ἐκ μὲν τῆς πατρὸς ἐκπεπτωκυίας, ἐπὶ δὲ
 ξένης καὶ παρ' ἄλλοτρίοις τὸν βίον τελευτώσας;
 ὥστ' οὐδεὶς ἂν μοι δικαίως ψθονήσῃεν, εἴ τι τῶν
 Θρασυλόχου πραγμάτων ἀγαθὸν ἀπολέληκα. Καὶ
 γὰρ ἵνα χαρισαίμην ἐκείνῳ, μεταμνησάμενος ἐν Τροι-

Utumque refer ad Thraſylochum. 11. αὐτοῦ. Vett. αὐ-
 τῆς, 11. ἀδελφῆς, scilicet ἐμοῦ, quod item supplendum
 est ad μητέρα; πατρὶς πατρὸς τοῦ, πατρὸς Thraſylochi
 matre ac sorore sermonem esse, ſequentia docent, et v. 18
 et 19. 21. ξένης, scilicet ἡγῆς; peregrinae inter peregrinos.
 Bribach. et Hag. ξέναις, 24. μεταμνησάμενος. Vett.,

persuasi, ut, relicta Meſe, qua confugeramus, Troezenem
 ſecum navigarem, ubi ipſe morti propior, ſororem meam
 ac matrem poſt pauca adventus noſtri dies ſepelii, dum
 illi obſequor, exui ac pauper cariffimisque in terra aliena

ζῆναι, τοσαύταις ἐκρησάμενον σύμφροαίς, ὥς οὐδέ-
ποτ' ἂν ἐπιλαθέσθαι δύνηται.

13. Καὶ μὴν οὐδὲ τοῦτό γ' ἐξουσιν εἰπεῖν, ὡς
εὖ μὲν πράττοντας Θρασυλόχου, ταῦτά πάνθ' ὑπέ-
μεινα, δυστυχίσαντα δ' αὐτὸν ἀπέλιπον· ἐν αὐτοῖς
γὰρ ταύταις ἐτι σαφέστερον καὶ μᾶλλον ἐπεδείξαμεν
τὴν εὐνοίαν, ἥν εἶχον εἰς ἐκείνους. Ἐπειδὴ γὰρ εἰς
Αἰγίαν κατοικησάμενος, ἡσθένησε ταύτην τὴν νόσον,
ἐξ ἧς ἀπέθανεν, τοῦτως αὐτὸν ἐθεράπευσα, ὡς οὐκ
οἶδ' εἴ τις ἄλλος πώποδ' ἑτέρας ἑτέρον, πρὸ μὲν πλεῖ-
στον τοῦ χρόνου κατηνάρως μὲν ἔχοντα, περιίεναι
δ' οὐ δυνάμενον, ἐξ δὲ μῆνας συνεχῶς ἐν τῇ κλίνῃ
καθήμενον. Καὶ τούτων πῶν ταλαπρωρίων, οὐδεὶς τῶν
συγγενῶν μετασχεῖν ἠξίωσεν, ἀλλ' οὐδ' ἐπισκεψάμε-
νος ἀφίκετο, πλὴν τῆς μητρός καὶ τῆς ἀδελφῆς,
αἱ πλείον θάτερον ἐποίησαν. Ἀσθενοῦσαι γάρ, ἤλ-
θον ἐκ Τροίης, ὥστ' αὐταὶ θεραπείας εἶδόντα
Ἄλλ' ὅπως ἐγὼ, τοιοῦτον τῶν ἄλλων περὶ αὐτὸν γε-
γεννημένων, οὐκ ἀπέστην, οὐδ' ἀπέειπον, ἀλλ' ἐνοση-
λασαν αὐτὰ μετὰ παιδὸς ἐνός· οὐδὲ γὰρ τῶν οἰκετῶν
αὐδαίς ὑπέμεινε. Καὶ γὰρ φύσει χαλεπὸς ὢν, ἐτι

praeter Haec, μετακισσάμενος. 5. ἀπέλιπον v. vet. recessa-
vi, Wolf. et reliquis legentibus ἐπέλιπον. 16. αἱ πλείον
θάτερον ἐποίησαν; quae maius fecerunt alterum malum,
i. e. curationem Thrasylachi, quam sua curatione auxerunt.
17. ὥστ' αὐταί; ut ipse, Wolf. correxit prius ὥστ' αὐταί,
ut vet. legunt.

orbatus. (13.) Quanta eum benevolentia profectus sum;
evidentius etiam ac certius e sequentibus patet. Quum enim
Aeginam se habitatum contulisset, ac in eum morbum inci-
disset, quo periit, ita eum curavi, ut haud scio, an quis-
quam alius aliū umquam. Sex totos menses in lecto de-
cubuit, nullusque cognatorum, praeter matrem illius ac so-
rorem, quae aegrotas Troezenem advenserunt, eum inveniit

δυσκολώτερον διὰ τὴν νόσον διέκειτο. "Ὡς οὐκ ἐκείνων ἄξιον θαυμάζειν, εἰ μὴ παρέμενον, ἀλλὰ πολλὴ μάλλαν, ὅπως ἐγὼ τοιαύτην νόσον θεραπεύων, ἐδονάμην αὐταρκεῖν· ὃς ἔμπυος μὲν ἐμεῖν ἦν πολὺν χρόνον, ἐκ δὲ τῆς κλίης οὐκ εὔνυκτο κινεῖσθαι, τοιαύτη δ' ἔπαυσεν, ὥστε μηδεμίαν ἡμέραν ἡμᾶς ἀδακρυτὶ διάγειν, ἀλλὰ θρηνοῦντας διατελοῦμεν, καὶ ταῖς πόνους τοὺς ἀλλήλων, καὶ τὴν Φυγὴν, καὶ τὴν ἐρημίαν τὴν ἡμετέραν αὐτῶν. Καὶ ταῦτ' εὐδένᾳ χρόνῳ διέλειπεν. Οὐδὲ γὰρ ἀκαλθεῖν οἷόν τ' ἦν μοι, τοῦ μὴ δοκεῖν ἀμελεῖν, ὃ μοι πολὺ δευιότερον ἦν πῶν κακῶν τῶν παρόντων.

14. Ἐβουλόμην δ' ἂν ὑμῖν οἷόν τ' εἶναι πνεῦμα Φανερὸν, οἷος περὶ αὐτὸν ἐγενόμην· οἶμαι γὰρ οὐδ' ἂν τὴν Φωνὴν ὑμᾶς ἀνασχέσθαι τῶν ἀντιδίκων. Νῦν δὲ τὰ χαλεπώτατα τῶν ἐν τῇ θεραπείᾳ, καὶ δυσχερέστατα, καὶ πόνους ἀηδεστάτους ἔχοντα, καὶ πλείστης ἐπιμελείας δεηθέντα, οὐκ εὐδογητέα εἰσι. Ἀλλ' ὑμεῖς αὐτοὶ σικεπεῖσθε, μετὰ πόσων ὄργων πνιγῶν καὶ ταλαιπωριῶν, τοιοῦτον νόσημα πρῶτον χρόνον θεραπεύσειεν ἂν τις. Ἐγὼ μὲν γὰρ οὕτω κακῶς διετέθην, ὥστ' ἄσπί πατ' εἰσέλθαι τῶν φίλων,

4. ἔμπυος μὲν ἐμεῖν ἦν ο. vett. *revocavi*, quod Wolf. positum esse putat pro ἡμεῖν. Ipse ἐμεῖν ο. coniectura omittit. Fortasse legendum est ἐμῶν ἦν: qui *pneumonius* dictu exprimit, scil. funtem, exulceratis pulmonibus; in ἐμεῖν enim maximum est curantibus eiusmodi hominem periculum et subsidium, non in ἔμπυος εἶναι. 14. διέλειπεν; *intermissa* *script.*

quo tempore enim cum unico puero curavi. Nullum diem sine lacrimis egimus; quibus omnibus accedebat, quod mihi nusquam discedere licebat. (14.) Quae in curatione morbi difficilissima et molestissima sunt, non satis commode sanari possunt. Quibus equidem ita affectus fui, ut ami-

ἀφ' ὧν ἐφωσάν, μὴ καὶ γὰρ προκαλώμηναι. Καὶ συν-
βούλευσάν μοι βουλάττεσθαι, λέγοντες, ὡς πλεῖ-
στοι τῶν θεραπευσάντων ταύτην τὴν νόσον, αὐτοὶ
προσέειψάν. Πρὸς οὓς ἐγὼ τοιαῦτ' ἀπεκρινά-
μην, ὅτι πολλὸν μὲν θάττον ἐλοιμην ἀποθανεῖν, ἢ μετ'-
ἐμοῦ περιῖδεῖν δι' ἐνδεῶν τοῦ θεραπεύοντος πρὸ μοί-
ρας τελευτήσαντα.

15. Καὶ τοιαῦτά μοι γεγεννημένον, τετέλμηται
ἐμφερῆσαι τῶν χρημάτων ἢ μὴδ' ἐπισιέψασθαι πώ-
ποτε αὐτὸν ἀξιώσασα, τοσοῦτον μὲν χρόνον ἀσθε-
νῆσαντα, πυνθανομένη δὲ κατ' ἐκάστην ἡμέραν ὡς
δύκετο, ῥῶδία δ' εὐφης αὐτῇ τῆς πορείας; Εἴτε
τῶν ἀδελφίζων αὐτὸν ἐπεχειρήσουσιν, ὡς εὐχε-
σάμεν, εἰς αἰσίοτερον προσείπωσι τὸν τεθνεῶτα, τοσού-
τῳ δέξουσιν εἰς αὐτὸν μείζω καὶ δεινότερα ἐξα-
μαρτάνειν; ἤ τις ἐπειδὴ ἐταλεύετο τὸν βίον, ὀρώ-
σα τοὺς πολίτας τοὺς ἡμετέρους, ὅσοι περ ἔπαιον
ἐν Τροίῳ, διαπλέοντας εἰς Αἴγιον, ἢ αὐτὸν
συγκαταθάψιαν, αὐτὸν εἰς τοῦτον τὸν καιρὸν ἀπὸ-
τήσιν, ἀλλ' οὕτως ὡμῶς καὶ σχετλίως εἶχεν,
ὥστ' ἐπὶ μὲν τὸ κῆδος οὐκ ἠξίωσε παραγενέσθαι,
τῶν δὲ καταλειφθέντων, αὐτὸς δέχ' ἡμέρας διὰ

13. ἀδελφίζειν: *fratris nomine compellere*.

13. ἐπι-
χειρήσουσιν, scil. ipsa cum patronis. Vid. p. 673, v. 10.
21. παραγενέσθαι Wolf. introduxit, pro simplici vet.
verbo γενέσθαι; reliqui, ut solent, Wolfium secuti sunt.

ci, quotquot me inuisebant, vereri dicerent, ne ipse una
cum eo perirem; quibus ego respondebam, me longo malle
emori, quam committere, ut ille curatore egens ante diem
moreretur. (15.) Ac mecum, qui talis fui erga Thrasy-
lochum, ausa est contendere ista, quas neque in tam diu-
turno morbo illum inuisere, neque funus eius cancelebrare
dignata est, sed, quasi pecunias non homini cognata extiti-
sisset, de bonis relictis, antequam decem dies exissent,

πυῦσα, ἤλθεν ἀμφιβητήσουσα· ὥσπερ τῶν χρημάτων, ἀλλ' οὐκ ἐκείνου συγγενὴς οὔσα. Καὶ εἰ μὲν ὁμολογήσει τοσαύτην ἔχθραν ὑπάρχειν αὐτῇ πρὸς ἐκείνον, ὥστ' εἰκότως ταῦτα ποιεῖν, οὐκ ἂν κακίως εἴη βεβουλευμένος, εἰ τοῖς φίλοις ἡβουλήθη μᾶλλον, ἢ ταύτῃ τὴν οὐσίαν καταλιπεῖν· εἰ δέ, μαρτυρίας διαφορᾶς οὔσης, οὕτως ἀμελὴς καὶ κακὴ περὶ αὐτὸν ἐγένετο, πρὸν ἂν δίκταν δίκαιότερον στερηθεῖν τῶν αὐτῆς, ἢ τῶν ἐκείνου κληρονόμος γένοιτο. Ἐνθυμεῖσθε δ' ὅτι τὸ μὲν ταύτης μέρος, οὐτ' ἐν τῇ νόσῳ θεραπεύειν ἔτυχεν, οὐτ' ἀποθανὼν τῇ κληρονομήνῃ ἤρπασθη, δι' ἡμᾶς δ' ἀμφοτέρ' αὐτῷ ταῦτα γεγέννηται. Καίτοι δίκαιον ὑμᾶς ἐστὶ τὴν ψῆφον φέρειν, ἀλλ' εἴ τινες γένει μὲν προσήκειν φασί, φθόνῳ δὲ τοῖς ἔργοις ὅμοιοι τοῖς ἐχθροῖς γεγονόασιν· ἀλλὰ πολὺ μᾶλλον, ὅσαι μὲν ὄνομα συγγενείας ἔχοντες, οἰκειότερους σφᾶς αὐτοὺς ἐν ταῖς συμφοραῖς τῶν ἀναγκαίων παρέσχον.

16. Λέγουσι δ' ὡς τὰς μὲν διαθήκας οὐκ ἐπιστοῦσι Θρασύλοχον καταλιπεῖν, οὐ μέντοι καλῶς αὐδ' ὀρθῶς αὐτὰς ἔχειν. Καίτοι, ὦ ἄνδρες Λέγωνται,

1. ἀμφιβητήσουσα Wolf. et reliquit recte. ἀμφιβητήσουσα.

10. τὸ μὲν ταύτης μέρος: *quantum in ista fuit*. 11. ὥσπερ

Wolf. et Hal. 1 recepit, recte, ut sequens membrum docet, dum reliquae recte leguntur ἡσθε.

controversiam metura venit. Quodsi per inimicitias ista facere non potuit, Thrasylochus opera sua mihi rectius reliquit, quam isti; sin nihil dissidii inter ipsos fuit; multo aequius suis ipsa bona spoliaretur, quam bonorum illius heres heret. Atqui aequum est, vos in sententia ferenda non tam eos spectare, qui se genere proximos esse dicunt, re ipsa inimicos sese praebuerunt, sed qui in calamitatibus amiciores se praestiterunt, quam ipsi cognati. (16.) Bene igitur et recte egit Thrasylochus, qui amicis gratiam retulit, mihi to-

πῶς ἂν τις ἄμεινον, ἢ μᾶλλον συμφερόντως περὶ τῶν αὐτοῦ πραγμάτων ἐβουλευέσαστο· ὅς οὐτ' ἔρημον τὸν οἶκον κατέλιπε, τοῖς τε φίλοις χάριν ἀπέδωκεν, ἔτι δὲ τὴν μητέρα καὶ τὴν ἀδελφὴν οὐ μόνον τῶν αὐτοῦ κυρίας, ἀλλὰ καὶ τῶν ἐμῶν κατέστησε, τὴν μὲν ἐμοὶ συνοικίσας, τῆς δὲ υἱόν με εἰσποιήσας; ἄρα γὰρ ἐκεῖνος ἄμεινον ἂν ἔπραξεν, εἰ μήτε τῆς μητρὸς τὸν ἐπιμελησόμενον κατέστησε, μήτ' ἐμοῦ μηδεμίαν μνεῖαν ἐποιήσαστο, τὴν τ' ἀδελφὴν ἐπὶ τῇ τύχῃ κατέλιπε, καὶ τὸν οἶκον τὸν αὐτοῦ ἀνώνυμον γενομένον περιεῖδεν;

17. Ἀλλὰ γὰρ ἴσως ἀνάξιος ἦν, υἱὸς εἰσποιηθῆναι Θρασυλόχῳ, καὶ λαβεῖν αὐτοῦ τὴν ἀδελφὴν. Ἀλλὰ πάντες ἂν μαρτυρήσαιαν Σίφνιοι, τοὺς προγόνους τοὺς ἐμούς καὶ γένει καὶ πλούτῳ καὶ δόξῃ καὶ ταῖς ἄλλοις ἅπασι, πρῶτους εἶναι τῶν πολιτῶν. Τίνες γὰρ ἢ μειζόνων ἀρχῶν ἡξιώθησαν, ἢ πλείω χρημάτων εἰσπνεγκαν, ἢ κάλλιον ἐχορήγησαν, ἢ μεγαλόπρεπέστερον τὰς ἄλλας λειτουργίας ἐλειτούργησαν; ἐκποιίας δ' οἰκίας τῶν ἐν Σίφνῳ πλείστοι βασιλεῖς γηγόνασιν; ὥστε καὶ Θρασυλόχος τε, εἰ καὶ μηδὲ πώποτ' αὐτῷ διελέχθην, εἰκότως ἂν ἐβουλήθην μοι δια

2. 3. ἔρημον τὸν οἶκον. Ἐρημος οἶκος, quum quis orbus et sine liberis perit. Wolf. 6. συνοικίσας Wolf. correxit pro vett. lectione συνακίσας, quas verba saepius sunt inter se permutata. 8. ἐπιμελησόμενον: curatorem. 10. ἀνώνυμον idem est, quod ἔρημον antecedens. 20. πλείστοι βασιλεῖς. Πλείστοι, positum est pro οὕτω πολλοί, et βασιλεῖς summi magistratus significare videntur.

rorem suam uxorem dedit, meque patri suae adoptavit, ideoque cognatis non suam solum rem familiarem, sed etiam meam tradidit. (17.) Nec indignus eram, qui filius Thrasylucho adoptarer, quum maiores mei et genere et opibus et gratia principes civitatis fuissent, egoque, et si

ταῦτα δοῦναι τὴν ἀδελφῶν· ἐγὼ τ' εἰ καὶ τούτων μηδὲν ὑπῆρχεν, ἀλλὰ καὶ Φαυλότατος ἦν τῶν πολιτῶν, δικαίως ἂν παρ' αὐτοῦ διὰ τὰς εὐεργεσίας τὰς εἰς ἐκεῖνον, τῶν μεγίστων ἤξια ᾖ.

18. Οἶμαι τοίνυν αὐτόν, καὶ Σωπόλιδι τῷ ἀδελφῷ, μάλιστα κεχαρίσθαι ταῦτα διαθέμενος. Καὶ γὰρ ἐκεῖνος ταύτην μὲν ἐμίσει, καὶ κακόνουν τοῖς αὐτοῦ πράγμασιν ἐνόμιζεν, ἐμὲ δὲ περὶ πλείστου τῶν αὐτοῦ φίλων ἐποιεῖτο. Ἐδήλωσε δ' ἐν ἄλλοις τε πολλοῖς, καὶ ὅτ' ἔδοξε τοῖς συμφυγάσιν ἐπιχειρεῖν τῇ πόλει μετὰ τῶν ἐπικούρων. Αἰρεθεὶς γὰρ ἄρχων αὐτοκράτωρ, ἐμὲ καὶ γραμματέα προσέλετο, καὶ τῶν χρημάτων ταμίαν κατέστησε. Καὶ ὅτε ἐμέλλομεν κινδυνεύειν, αὐτὸς αὐτῷ με παρετάζετο. Καὶ σκέψασθ' ὥς σφόδρ' αὐτῷ συνήνεγκε. Δυστυχῶντων γὰρ ἡμῶν ἐν τῇ προσβολῇ τῇ πρὸς Σίφτον, καὶ τῆς ἀνεχωρήσεως οὐχ οὐδ' αὖτε ἐβουλόμεθα γενομένης, τετρωμένον αὐτόν, καὶ βαδίζειν οὐ δυνάμενον, ἀλλὰ λειποψυχοῦντα, ἀπεκόμισα ἐπὶ τὸ πλοῖον μετὰ τοῦ θεράποντος τοῦ ἐμοῦ, φέρων ἐπὶ τῶν ὤμων ὥστ' ἐκεῖνον πολλάκις καὶ πρὸς πολλοὺς εἰπεῖν, ὅτι μόνος ἀνδρῶπων αἴτιος εἶην αὐτῷ τῆς σωτηρίας. Καί τοι τίς ἂν ταύτης μείζων εὐεργεσία γένοιτο; Ἐπειδὴ τοίνυν εἰς Λυκίαν ἐκπλεύσας ἀπέθανεν, αὕτη μὲν οὐ πολλαῖς ἡμέραις ὕστερον μετὰ τὴν ἀγγελίαν, ἔθνε

10. συμφυγάσιν, i. e. iis, qui una e Siphno fugerant vel expulsi erant. Vid. p. 676, v. 19. 15. συνήνεγκε. Subaudi τεύχε.

vilissimus civium esset, iure tamen, ob collata in ipsum beneficia, maxima quaque ab eo esse assecutus. (18.) Arbitror autem, et Sopolidi fratri hoc testamento rem gratissimam factam esse, qui et ipse istam oderat, sibi que male velle existimabat et mo inter omnes amicus maximi faciebat. Ego enim illum vulneratum ex acie deperitavi, ille vero post

καὶ ἐώρταζε, καὶ οὐδὲ τὸν ἀδελφὸν ἡσυχύνετο τὸν ἔτι ζῶντα, οὕτως ὀλίγον φροντίζουσα τοῦ τεθνεῶτος. Ἐγὼ δ' ἐπένθουν αὐτόν, ὥς περ τοὺς οἰκείους νόμος ἐστί. Καὶ ταῦτα πάντ' ἐποίουν διὰ τὸν τρόπον τὸν ἑμαυτοῦ, καὶ τὴν Φιλίαν τὴν πρὸς ἐκείνους, ἀλλ' οὐ ταύτης τῆς δίκης ἕνεκα. Οὐ γὰρ ἔμην αὐτοὺς οὕτω δυστυχῆσειν, ὥστ' ἀπαιδὰς ἀμφοτέρους τελευτήσαντας, εἰς ἔλεγχον καταστήσειν, ὅποιός τις ἡμῶν ἑκάστος ἐγένετο περὶ αὐτούς.

19. Πρὸς μὲν οὖν Θρασύλοχόν τε καὶ Σώπολιν ὡς αὕτῃ τε καὶ γὰρ δισκεῖμεθα, σχεδὸν ἀκηκόατε. Τρέψονται δ' ἴσως ἐπ' ἐκείνον τὸν λόγον, ἔσπερ αὐτοῖς λοιπὸς ἐστίν, ὡς Θρασύλοχος ὁ πατὴρ ταύτης, ἡγοῖτ' ὦν δεῖν πάσχειν, (εἴ τίς ἐστιν αἴσθησις τοῖς τεθνεῶσι περὶ τῶν ἐνθάδε γινομένων,) ὁρῶν τὴν μὲν θυγατέρα ἀποστερουμένην τῶν χρημάτων, ἐμὲ δὲ κληρονόμον ὦν αὐτὸς ἐκτήσατο γιγνόμενον.

20. Ἐγὼ δ' ἡγοῦμαι μὲν οὐ περὶ τῶν πάλαι τεθνεῶτων, ἀλλὰ περὶ τῶν ἐγγιστά τὸν κλῆρον καταλιπόντων προσήκειν ἡμῖν τοὺς λόγους ποιεῖσθαι. Θρασύλοχος μὲν γάρ, οὗς περ αὐτὸς ἐβούλετο, τοῦ-

8. ἀδελφόν, nempe Thrasylochum, qui tunc in vivis adhuc erat. 9. εἰς ἔλεγχον καταστήσειν: „rem eo deventuram, ut evidenter cognosceretur,“ etc., *Wolf.*; (ut) „hoc probandum relicturi essent,“ *Auger.*; quod postea praefero. *Wolf.* enim interpretatus est, quasi legeretur καταστήναι, quod pro vulgata offert. 9. ἐγένετο, quod desideratur in vet., *Wolf.* ex ingenio bene addidit.

acceptum de obitu eius nuntium sacrificabat et diem festum celebrabat. (19.) At fortasse dicent, Thrasylochum, filius mulieris patrem, si quis sensus sit defunctis rerum, quae hic gerantur, indignaturum esse, si viderit filiam hereditate sua fraudatam et me heredem factum earum opum, quas ipse comparavit. (20.) Ego vero, arbitror, Thrasylochi patrem iudicem omnium acerrimum fore, si intelligeret, “qua-

τους κυρίους τῶν αὐτοῦ κατέλπει. Δίναςιν δὲ καὶ Θρασύλοχῳ τὰ αὐτὰ ταῦτ' ἀποδοθῆναι παρ' ὑμῶν, καὶ γενέσθαι διαδόχους αὐτῷ τῆς κληρονομίας, μὴ ταύτην, ἀλλ' οἷς ἐκεῖνος διέθετο. Οὐ μὲν τ' ἂν μοι δοκῶ φυγεῖν οὐδὲ τὴν Θρασύλοχου γνώμην. Οἶμαι γὰρ αὐτὸν πάντων ἂν γενέσθαι ταύτῃ χαλεπώτατον δικαστήν, εἴπερ αἰσθοίτο αἷα περὶ τοὺς παῖδας αὐτοῦ γεγενῆσθαι, καὶ πολλοῦ ἂν δεήσειεν ἀχθεσθῆναι, κατὰ τοὺς νόμους ὑμῶν ψηφισμένων, ἀλλὰ πολὺ ἂν μᾶλλον, εἰ τὰς τῶν παιδῶν διαθήκας ἀκύρους ἰδοὺ γεγενημένας. Καὶ γὰρ εἰ μὲν εἰς τὸν οἶκον τὸν ἐμὸν δεδωκὼς ἦν Θρασύλοχος τὴν οὐσίαν, τοῦτ' ἂν ἐπιτιμᾶν εἶχον αὐτῷ· νῦν δ' εἰς τὸν αὐτοῦ εἰσπονήσατο, ὥστ' οὐκ ἐλάττω τυγχάνουσιν εἰληφότες ὢν δεδώκασιν. Χωρὶς δὲ τούτων, οὐδένα μᾶλλον εἰκὸς ἔστιν ἢ Θρασύλοχον εὖνους εἶναι τοῖς κατὰ δόσιν ἀμφισβητοῦσι. Καὶ γὰρ αὐτὸς καὶ τὴν τέχνην ἔμαθε παρὰ Πολεμανέτου τοῦ μάντεως, καὶ χρήματα ἔλαβεν, οὐ κατὰ γένος, ἀλλὰ δι' ἀρετὴν. Ὡστ' οὐκ

5. φυγεῖν οὐδὲ τὴν Θρασύλοχου γνώμην: *videor mihi etiam Thrasylochi (patris) ferre posse iudicium*, i. e. nou recuso etiam Thrasylochi iudicium. 6. ταύτην, i. e. adversariae meae. 8. Pro δεήσειεν Wolf. coniecit, propter οἶμαι, δεήσειν. 13. εἰσπονήσατο. *Subaudi ἐμέ. Pro αὐτοῦ autem, quod proxime antecedit, vet. αὐτῶν, quod ob sequentes plurales τυγχάνουσιν et δέδωκασιν non penitus reiciendum est. Verte: in familiam eorum me adoptavit.* 16. 17. τοῖς κατὰ δόσιν ἀμφισβητοῦσι: „iis, qui hereditatem ex testamento petunt, ut ego, nec ratione cognationis.“ Wolf.

lis in liberos ipsius ea fuerit, ideoque animo longe iniquiore laurum, si testamentum videret a filio suo factum, initum fieri, qui non meae familiae facultates suas tradidit, sed me in suam ipsius familiam adoptavit. Praeterea Thrasylochus pater ipse pecunias accepit a Polemoneo, non

ἀν δὴ πον ὀφθονήσασιν, εἴ τις περὶ τοὺς παῖδας αὐτοῦ χρηστός γενόμενος, τῆς αὐτῆς δωρεᾶς τύχοι, ἥσπερ ἐκεῖνος ἡξιώθη.

21. Μεμνησθαι δὲ χρὴ καὶ τῶν ἐν ἀρχῇ ρηθέντων. Ἐπέδειξα γὰρ ὑμῖν αὐτόν, οὕτω περὶ πολλοῦ τὴν ἡμετέραν οἰκειότητα ποιησάμενον, ὥστε γῆμαι καὶ τὴν ἀδελφὴν τοῦ πατρὸς, καὶ τὴν ἀνερψίαν. Καίτοι, τίσιν ἂν θάπτον τὴν αὐτοῦ θυγατέρα ἐξέδωκεν, ἢ τούτοις, παρ' ὧν περ αὐτὸς λαμβάναν ἡξίωσεν; ἐκ ποίας δ' ἂν οἰκίας ἡδίων υἱὸν εἶδεν αὐτῷ κατὰ τοὺς νόμους εἰσποιηθέντα μᾶλλον, ἢ ταύτης, ἐξ ἧσπερ φύσει παῖδας ἐξήτησεν αὐτῷ γενέσθαι;

22. Ὡςτ' ἐὰν μὲν ἐμὸν ψηφίσῃσθε τὸν κληρὸν, καὶ πρὸς ἐκεῖνον ὑμῖν καλῶς ἔξει, καὶ πρὸς τοὺς ἄλλους ἅπαντας, οἷς προσήκει τι τούτων τῶν πραγμάτων. Ἦν δ' ὑπὸ ταύτης πεισθέντες ἐξαπατηθῆτε, οὐ μόνον ἐμὲ ἀδικήσετε, ἀλλὰ καὶ Θρασύλοχον τὸν τὴν διαθήκην κατὰλιπόντα, καὶ Σώπολιν, καὶ τὴν ἀδελφὴν τὴν ἐκεῖνου, ἢ νῦν ἐμοὶ συνοικεῖ, καὶ τὴν μητέρα αὐτῶν ἢ πασῶν ἂν εἴη δυστυχεστάτη γυναικῶν, εἰ μὴ μόνον ἐξαρνήσασιν αὐτῇ στέρεσθαι τῶν παιδων, ἀλλὰ καὶ τοῦτ' αὐτῇ προσγένοιστο, ὥστ' ἐπιδεῖν ἄκυρον μὲν τὴν ἐκεῖνων γνώμην, οὖσαν, ἔρημον δὲ τὸν οἶκον γενόμενον, καὶ τὴν μὲν ἐπιχαιρουσαν τοῖς κῦτῆς ἡκαοῖς, ἐπιδικαζομένην τῶν χρημάτων, ἐμὲ δὲ μὴ δυνάμενον μηδενὸς τῶν δικαίων

10. ἡδίων Wolf. pro vett. lectione ἰδίων, nullo sensu. Comparativus cum μᾶλλον pleonasmus est usitatus. 21. μόνον Wolf. supervacaneum putat.

iure cognationis, sed ratione virtutis. (21.) Ille ipse nostram necessitudinem tanti fecit; ut patris mei et sororem et consobrinam duxerit. (22.) Itaque, si mihi adiudicaveritis hereditatem, rem gratam facietis et illi et reliquis omnibus, ad quos haec negotia aliqua ex parte attinent.

τυχεῖν, ὅς τοιαῦτ' ἔπραξε περὶ τοὺς ἐκείνου σώσαν-
τας, ὥςτ' εἴ τις σκοποῦτο μὴ πρὸς ταύτην, ἀλλ'
πρὸς τοὺς πώποτε κατὰ δόσιν ἀμφισβητήσαντας, εὖ
ρεθεῖν ἂν εὐδαιμόνως χεῖρων αὐτῶν περὶ τοὺς φίλους
γεγενημένος. Καίτοι καὶ τοὺς τριούτους τιμῶν,
καὶ περὶ πλείστον ποιῶσθαι πολὺ μᾶλλον, ἢ τὰς
ὑφ' ἑτέρων δεδομένας δωρεὰς ἀφαιρῶσθαι. Ἄξιον
δ' ἐστὶ καὶ τῷ νόμῳ βεβαιεῖν, καθ' ὃν ἐξεστὶν ἡμῶν
καὶ παιδῶν εἰσποιήσασθαι, καὶ βουλευσάσθαι περὶ
τῶν ἡμετέρων αὐτῶν, ἐνθυμηθέντας, ὅτι τοῖς ἐφ'
ἡμῶν τῶν ἀνθρώπων, ἀπὸ παιδῶν οὕτως ἐστὶν ὁ νό-
μος. Διὰ γὰρ τοῦτον καὶ οἱ συγγενεῖς, καὶ οἱ μη-
δὲν προσήμοντες, μᾶλλον ἀλλήλων ἐπιμελοῦνται.

23. Ἴνα δὲ παύσωμαι λέγων, καὶ μηκέτι
πλείονα χρόνον διατρέβω, σκέψασθ' ὡς μεγάλα καὶ
δίκαια ἦν πρὸς ὑμᾶς ἔχων· πρῶτον μὲν φιλίαν πρὸς
τοὺς καταλιπόντας τὸν κλῆρον, παλαιὰν καὶ πατρ-
κὴν, καὶ πάντα τὸν χρόνον διατελέσασαν· ἔπειτ' εὐ-
εργεσίας πολλὰς καὶ μεγάλας, καὶ περὶ δυστυχούν-
τας ἐκείνους γεγενημένας· πρὸς δὲ τούτοις, διαδῆ-

1. περὶ τοὺς ἐκείνον σώσαντας. Iure nescit Wolf., quor-
sum haec verba pertineant, aut quid sibi velint, nec as-
sequitur primo, quis sit ἐκείνον, utrum οἶκος, an Θρα-
σύλοχος, deinde, qui sint illi σώσαντες. Auger. igitur
ex ingenio correxit: περὶ τε ἐκείνον καὶ τὰ ἐκείνου σώ-
σας. Equidem malim, verbis transpositis, τοὺς περὶ ἐκείνον
(illum cum suis) σώσας. 2. ταύτην, scil. τὴν ἀντίδικον.

Convenit et vos eam legem defendere, per quam nobis et
liberos adoptare licet et de nostris fortunis nostro arbitra-
tu statuere, cogitantes, hanc legem orbis hominibus loco
liberorum esse. (23.) Considerate denique primum ami-

citiam meam erga illos, qui hereditatem reliquerunt, a pa-
tribus acceptam et sine intermissione ad finem perductam;
deinde multa et magna beneficia et in illos, dum calamitosi
erant, collata, testamentum praeterea ab ipsis adversariis

καὶ παρ' αὐτῶν τῶν ἀντιδικῶν ὁμολογοῦμένης· ἔτι δὲ νόμον ταύταις βοηθοῦντα, ὅς δοκεῖ τοῖς Ἕλλησι καλῶς κεῖσθαι. Τεκμήριον δὲ μέγιστον. Περὶ μὲν γὰρ ἄλλων διαφέρονται, περὶ δὲ τούτου πάντες αὐτὰ γινώσκουσι. Δέομαι σὺν ὑμῶν καὶ τούτων μεμνημένους, καὶ τῶν ἄλλων τῶν εἰρημένων, τὰ δίκαια ψηφίσασθαι, καὶ ποιήτους μοι γινώσθαι δικαστάς, οἷον περ' αὖν αὐτοὶ τυχεῖν ἀξιώσητε.

4. γὰρ in vett. deest.

non negatum; legem denique huic testamento suffragantem et Graecis omnibus probatam. Vos igitur oro, ut iusta et aequa decernatis; et tales mihi sitis iudices; quales vobis alios esse cupatis.

ΕΞΟΚΡΑΤΟΥΣ
ΚΑΤΑ ΤΟΥ ΛΟΧΙΤΟΥ
ΛΟΓΟΣ.

Ὡς μὲν τοίνυν ἔτυπτέ με Λοχίτης, ἄρχων χειρῶν ἀδίκων, ἅπαντες ὑμῖν οἱ παρόντες μεμαρτυρήκασι.

2. Τὸ δ' αἰμάρτημα τοῦτο, οὐχ ὅμοιον δεῖ νομίζειν τοῖς ἄλλοις, οὐδὲ τὰς τιμωρίας ἴσας ποιεῖσθαι περὶ τε τοῦ σώματος καὶ τῶν χρημάτων, ἐπισταμένους, ὅτι τοῦτο, πᾶσιν ἀνθρώποις οἰκειότατόν ἐστι, καὶ τοὺς τε νόμους ἐθέμεθα, καὶ περὶ τῆς ἐλευθε-

Verfu 1. 2. ἄρχων χειρῶν ἀδίκων: incipiens iniustis manibus, non propulsans, sed faciens iniuriam. 2. ὑμῖν. Vett. ἡμῖν. 3. Ad δεῖ subaudi ὑμᾶς. 6. τοῦτο refer ad σῶμα. 6. πᾶσιν. Bav. παρὰ πᾶσιν. 6. οἰκειότατον: maxime propinquum.

ARGUMENTUM.

(Vir plebeius, cuius nomen ignoratur, contra Lochitem, a quo verbera acceperat, in hac altera orationis parte, (prima omissa est,) crimen exaggerat, et iudices impellere studet, ut eum tamquam legum contemptorem et popularis status everforem graviter puniant.)

(Cap. 1.) Me igitur a Lochite, nulla iniuria laceffito, verberatum esse, omnes rei praesentes vobis testificati sunt. (2.) Si personae securitas res est in civitate omnium gre-

ρίαις μαχόμεθα, καὶ τῆς δημοκρατίας ἐπιθυμοῦμεν, καὶ τ' ἄλλα πάντα τὰ περὶ τὸν βίον ἐνεκεν τούτου πράττομεν. Ὡςτ' εἰκὸς ἐστὶν ὑμᾶς, τοὺς περὶ τοῦτο ἐξαμαρτάνοντας, ὃ περὶ πλείστον ποιεῖσθε, τῇ μεγίστῃ ζημίᾳ κολάζειν.

3. Εὐρήσετε δὲ καὶ τοὺς θέντας ἡμῖν τοὺς νόμους, ὑπὲρ τῶν σώματων μάλιστα σπουδάζαντας. Πρῶτον μὲν γὰρ περὶ μόνου τούτου τῶν ἀδικημάτων, καὶ δικας καὶ γράφας ἀνευ παρακαταβολῆς ἐποίησαν, ἢ, ὅπως ἂν ἡμῶν ἕκαστος τυγχάνῃ καὶ δυνάμενος καὶ βουλόμενος, οὕτως ἔχῃ τιμωρεῖσθαι τοὺς ἀδικούντας. Ἐπειτα τῶν μὲν ἄλλων ἐγκλημάτων, αὐτῷ μόνῳ τῷ παθόντι κακῶς, ὃ θράσας ὑπόδικός ἐστι· περὶ δὲ τῆς ὕβρεως, ὡς κόνου τοῦ πράγματος ὄντος, ἔξεστι τῷ βουλομένῳ τῶν πολιτῶν γραψαμένῳ πρὸς τοὺς θεσμοθέτας, εἰσελθεῖν εἰς ὑμᾶς.

4. Οὕτω δὲ ἡγήσαντο δεῖν εἶναι τὸ τύπτειν ἀλλήλους, ὥστε περὶ τῆς κακῆγορίας νόμον ἔθεσαν,

9. ἀνευ παρακαταβολῆς ἐποίησαν: sine sponsione statuerunt. „Nam alioqui decima pars in privatis, quinta „in publicis causis accusationis litis deponebatur, quae „multa esset temere litigantium.“ Wolf. 10. 11. τυγχάνῃ καὶ δυνάμενος καὶ βουλόμενος pro καὶ δύνηται καὶ βούληται. 12. Post Ἐπειτα Auger. ex ingenio addidit περὶ. Sed ὑπόδικος cum genitivo construitur, e. c. ὑπόδικος ἐστὼ τῆς βλάβης: dampni iacti reus esto. Ver- te ergo: aliorum criminum soli offenso rationem red- dere obnoxius est is, qui ostendit; sed ὕβρεως omnibus rationem reddere debet. 15. 16. γραψαμένῳ πρὸς τοὺς θεσμοθέτας: re ad thesmothetas relata. Bal. 1. πρὸς δὲ τοὺς etc., perperam. 18. κακῆγορίας, i. e. βλας- φημίας, λοιδορίας, Wolf. e coniectura; vet. κατηγορίας.

vissima, violatio eiusdem gravissimo quoque supplicio coer- cenda erit. (3.) Hinc leges eiusmodi actioni favent, et contumelia pro crimine publico habetur. (4.) Vel

ὃς κελεύει τοὺς λέγοντάς τι τῶν ἀπορήτων πεντακοσίας δραχμὰς ὀφείλειν. Καίτοι πηλίκας τινὰς καὶ ποιεῖσθαι τὰς τιμωρίας ὑπὲρ τῶν ἔργῳ κακῶς πεπονθότων, ὅταν ὑπὲρ τῶν λόγῳ μόνον ἀκηκοότων, αὐτῶς ὀργιζόμενοι φαίνησθε;

5. Θαυμαστόν δ' εἰ τοὺς μὲν ἐπὶ τῆς ὀλιγαρχίας ὑβρίσαντας ἀξίους θανάτου νομιεῖτε, τοὺς δ' ἐν δημοκρατίᾳ τὰ αὐτὰ ἐκείνοις ἐπιτηδεύοντας, ἀζημίως ἀφήσετε. Καίτοι γε δικαίως ἂν μείζονος οὗτοι τι μωρίας τυγχάνοιεν. Φανερώτερον γὰρ ἐπιδείκνυνται τὴν ἐκυτῶν πονηρίαν. Ὅστις γὰρ νῦν τολμᾷ παρανομεῖν εἰς τοὺς πολίτας, ὅτε οὐκ ἔξοστι, τί ποτ' αὖ ἐπαίρησεν, ὅθ' οἱ κρατοῦντες τῆς πόλεως χάριν εἶχον τοῖς τὰ τοιαῦτα ἐξαμαρτάνουσιν;

6. Ἴσως δὲ Λοχίτης ἐπιχειρήσει μικρὸν ποιῆν τὸ πρᾶγμα, διασύρων τὴν κατηγορίαν, καὶ λέγων, εἰς οὐδὲν ἐκ τῶν πληγῶν κακὸν ἔπαθεν, ἀλλὰ μείζους ποιοῦμαι τοὺς λόγους, ἢ κατ' ἀξίαν τῶν γεγενημένων.

7. Ἐγὼ δ' εἰ μὲν μηδεμία προσῆν ὕβρις τοῖς πεπραγμένοις, οὐκ ἂν ποτ' εἰσῆλθον εἰς ὑμᾶς. Νῦν δ' οὐχ ὑπὲρ τῆς βλάβης τῆς ἐκ τῶν πληγῶν γενομένης, ἀλλ' ὑπὲρ τῆς αἰκίας, καὶ τῆς ἀτιμίας ἤκω

1. τῶν ἀπορήτων. „Απόρητα sunt alia arcana et non „divulganda. Hinc videtur accipi pro turpi convicio legibus interdicto.“ Wolf. 15. Ἴσως δὲ Wolf. eumque secuti; vult. Ἴσως οὖν. 23. αἰκίας, omnium vet., nec

convicia poena acerrima interdicta sunt, quid verbera? (5.) Quum eos, qui in oligarchia contumeliosi fuerunt, ubi licebat, morte dignos censuris, qua poena afficiendi sunt, qui in democratia, in qua non licet, eadem libidine grassantur? (6.) Fortassis autem Lochites dicet, verbera nihil mihi nocuisse. (7.) Non damnum, sed pulsatio ipsa eique adiuncta contumelia est, quare illum in io-

παρ' αὐτοῦ δίκην ληψόμενος, ὑπὲρ ὧν προσήκει τοῖς ἐλευθέροις. μάλιστα ὀργίζεσθαι, καὶ μεγίστης τυγχάνειν τιμωρίας.

8. Ὅρῳ δὲ ὑμᾶς, ὅταν τοῦ καταγνώτε ἱεροσυλίαν ἢ κλοπὴν, εὐ πρὸς τὸ μέγεθος, ὧν ἂν λάβωσι τὴν τιμωρίαν ποιούμενους, ἀλλ' ὁμοίως ἀπάντων θάνατον κατακρίνοντας; καὶ νομίζοντας, δίκαιον εἶναι, τοὺς τοῖς αὐτοῖς ἔργοις ἐπιχειροῦντας, ταῖς αὐταῖς ζημίαις κολάζειν. Χρὴ τοίνυν καὶ περὶ τῶν ὑβριζόντων τὴν αὐτὴν γνώμην ἔχειν, καὶ μὴ τοῦτο σκοπεῖν, εἰ μὴ σφόδρα συνέκοψαν, ἀλλ' εἰ τὸν νόμον παρέβησαν, μὴδ' ὑπὲρ τοῦ τυχόντος μένον, ἀλλ' ὑπὲρ παντὸς τοῦ τρόπου δίκην παρ' αὐτῶν λαμβάνειν· ἐνθυμουμένους, ὅτι πολλάκις ἤδη μικραὶ προφάσεις μεγάλων κακῶν αἰτίαι γεγόνασιν, καὶ διότι πολλοὶ τῶν τῶ ξένων καὶ τῶν πολιτῶν διὰ τοὺς τύπτειν τολμῶντας, εἰς τοῦτ' ὀργῆς προήχθησαν, ὥστ' εἰς τραύματα καὶ σφαγὰς καὶ θανάτους, καὶ τὰς μεγίστας συμφορὰς ἐλθεῖν· ὧν οὐδὲν διὰ τὸν φεύγοντα τὴν δίκην, ἀγέννητόν ἐστιν, ἀλλὰ κατὰ μὲν

non Bav. lectionem cum Auger. revocavi; Wolf. e conjectura ἀδικίας. Αἰκία est verberatio, pulsatio, quae huc melius quadrat, quam ἀδικία. 9. τῶν ante ὑβριζόντων-in vet. omittitur. 12. ὑπὲρ τοῦ τυχόντος, i. e. ὑπὲρ τοῦ γεγενημένου: de eo, quod factum est. 16. τῶν τε ξένων Wolf. e Fugg. in textum recepit; vet. πολλοὶ καὶ τῶν πολιτῶν. Sed Bav. πολλοὶ τῶν πολιτῶν, sine καὶ, quod probō. 20. ἀγέννητον: „infectum, i. e. „non factum, praetermissum.“ Wolf. Per animum eius fieri potuisset, nisi ego prohibuisset.

dicium voco. (8.) Ut in furto leges non rem ablatam, sed animum furandi respiciant, sic in hoc casu non id, quod contigit, sed universa morum petulantia coercenda erit, siquidem parvae causae saepe iam ingentia mala pepererunt: »A verberibus ad iracundiam, ad vulnera, ad

τὸ τούτου μέρος, ἅπαντα τὰ προειρημένα πέπρακται, διὰ δὲ τὴν τύχην, καὶ τὸν τρόπον τὸν ἐμὸν, οὐδὲν τῶν ἀνηκέστων συμβέβηκεν.

9. Ἡγοῦμαι δ' ὑμᾶς οὕτως ἂν ἀξίως ὀργισθῆναι περὶ τοῦ πράγματος, εἰ διεξέλθοιτε πρὸς ὑμᾶς αὐτούς, ὅσω μείζον ἐστὶ τοῦτο τῶν ἄλλων ἀδικημάτων. Εὐρύχετε γὰρ τὰς μὲν ἄλλας ἀδικίας, μέρος τι τοῦ βίου βλαπτούσας, τὴν δ' ὕβριν ὅλος τοῖς πράγμασι λυμαιομένην, καὶ πολλοὺς μὲν οἴκους διὰ ταύτην διαφθαρέντας, πολλὰς δὲ πόλεις ἀνστατούς γενομένας.

10. Καὶ τί δεῖ τὰς τῶν ἄλλων συμφορὰς λέγοντα διατρίβεσθαι; αὐτοὶ γὰρ ἡμεῖς δις ἤδη τὴν δημοκρατίαν ἐπέιδομεν καταλυθεῖσαν, καὶ δις τῆς ἐλευθερίας ἀπεστερήθημεν, οὐχ ὑπὸ τῶν ταῖς ἄλλαις πονηρίαις ἐνέχων ὄντων, ἀλλὰ διὰ τοὺς καταφρονούντας τῶν νόμων καὶ βουλομένους τοῖς μὲν πολεμικῶς βουλευεῖν, τοὺς δὲ πολίτας ὑβρίζειν. Ὡν εἷς ἐστὶν αὐτός. Καὶ γὰρ εἰ τῶν τότε κατασταθέντων νεώτερός ἐστιν, ἀλλὰ τὸν γε τρόπον ἔχει τὸν ἐξ ἐκείνης τῆς πολιτείας. Αὗται γὰρ εἰσιν αἱ φύσεις, αἱ παραδοῦσαι μὲν τὴν δύναμιν τοῖς πολεμικοῖς, κατασκά-

13. 14. δις — καταλυθεῖσαν. Vid. p. 601, v. 1. 17. Post καταφρονούντας v. Bav. *tenocavi τῶν νόμων, omnibus reliquis illud omittentibus. At quid καταφρονούντας absolute posuit aliud significare potest, quam contemptiores? ubi semper desideratur, cuius sint contemptores.* 19. κατασταθέντων, scil. πραγμάτων. 22. Post τὴν δύναμιν Bav. addit τὴν ἡμετέραν.

caedes, ad mortes, ad atrocissimas clades iam processum est. (9.) Aliae iniuriae societatis modo partem laedunt, contumeliae universae societati nocent. Multas illae familias exstinxerunt multasque urbes everterunt. (10.) Nos ipsi per istos legum contemptores, qui et hostibus servire et a-

ψαται δὲ τὰ τεῖχη τῆς πατρίδος, πεντακοσίους δὲ καὶ χιλίους ἀκρίτως ἀποκτείνεσαι τῶν πολιτῶν.

11. Ὡν εἰκὸς ὑμᾶς μεμνημένους, τιμωρήσασθαι μὴ μόνον τοὺς τότε λυμνηαμένους ὑμᾶς, ἀλλὰ καὶ τοὺς νῦν βουλομένους οὕτω διαθεῖναι τὴν πόλιν· καὶ τοσοῦτον μᾶλλον τοὺς ἐπιδόξους γενήσεσθαι πονηροὺς τῶν πρότερον ἡμαρτηκότων, ὅσω περ κρεῖττον ἐστὶ τῶν μελλόντων κακῶν ἀποτροπὴν εὑρεῖν, ἢ τῶν ἤδη γεγενημένων δίκην λαβεῖν καὶ μὴ περιμένειν, ἕως ἂν ἀθροισθέντες, καὶ καιρὸν λαβόντες, εἰς ὅλην τὴν πόλιν ἐξαμάρτωσιν, ἀλλ' ἐφ' ἧς ἂν προφάσειος ὑμῖν παραδοθῶσιν, ἐπὶ ταύτης αὐτοὺς τιμωρήσασθαι· νομίζοντας εὖρημα ἔχειν, ὅτ' ἂν τινα λάβητε ἐν μικροῖς πρῶγμασιν, ἐπιδεδειγμένον ἅπασαν τὴν αὐτοῦ πονηρίαν. Κράτιστον μὲν γὰρ ἂν ᾦν, εἴτι προσῇν ἄλλο σημεῖον τοῖς πονηροῖς τῶν ἀνθρώπων, καὶ πρὶν ἀδικηθῆναι τινα τῶν πολιτῶν, πρότερον κολάζειν αὐτούς. Ἐπειδὴ δὲ οὐχ οἷόν τ' αἰσθῆσθαι, πρὶν κακῶς τινὰ παθεῖν ὑπ' αὐτῶν, ἀλλ' οὖν ἐπειδ' ἂν γνωσθῶσι, προσήκει πᾶσι μισεῖν τοὺς τοιούτους, καὶ κοινούς ἐχθροὺς νομίζειν.

12. Ἐνθυμεῖσθε δ', ὅτι τῶν μὲν περὶ τῆς οὐσίας κινδύνων, οὐ μέτεστι τοῖς πένησι, τῆς δ' εἰς

1. 2. πεντακοσίους δὲ καὶ χιλίους. Conf. p. 249, v. 2.
2. Προ-ακρίτως WOLF. ἀκρίτους, ut legitur in Areopag. l. c.
6. τοὺς ἐπιδόξους γενήσεσθαι πονηροὺς: quos fore improbos coniectura colligitur. 11. ἐφ' ἧς Bav., Bal. i et inde WOLF. secuti; reliquae vett. ἐφ' οἷς.

vibus insultare voluerunt, democratiam bis iam solutam vidimus, e quorum genere Lochites est. (11.) Praestabilius est, futura mala prohibere, quam praeterita ulcisci. Neque expectandum, donec eiusmodi improbi homines in totam civitatem delinquant, sed prima optima occasio puniendi illos accipienda erit. (12.) Corporum autem con-

τὰ σώματα αἰκίας ὁμοίως πάντες κοπώνεσθαι.
 "Ὡςθ' ὅταν μὲν τοὺς ἀποστρεφύοντας τιμωρῆσθε, τοὺς
 πλουσίους μένιν ὠφελεῖτε, ὅταν δὲ τοὺς ὑβρίζοντας
 κολάζητε, ὑμῖν αὐτοῖς βοηθεῖτε. "Ὡν ἕνεκα δεῖ πε-
 ρὶ πλείστου ποιεῖσθαι ταύτας τῶν δικῶν· καὶ περὶ
 μὲν τῶν ἄλλων συμβολαίων τοσούτου τιμᾶν, ὅσον
 προσήκει τῷ διώκοντι κομίσασθαι, περὶ δὲ τῆς ὑβρεως,
 ὅσον ἀπατίσας ὁ φεύγων, παύσασθαι μέλλει τῆς
 παρούσης ἀσελγείας. "Ὡν οὖν περιαιρήσῃσθε τὸ τὰς
 οὐσίας ἀφαιρεῖν τῶν νεαυσευσμένων εἰς τοὺς πολίτας,
 καὶ μηδεμίαν ἱκανὴν ἡγήσῃσθε. εἴη τις ζημίαν, εἴ τις
 ἂν εἰς τὰ σώματα ἐξαμαρτάνωντες, τοῖς χρήμασι
 τὰς δίκας ὑπέχωσιν, ἅπανθ' ὅσα δεῖ ταὺς καλῶς δι-
 κάζοντας διαπράξῃσθε. Καὶ γὰρ καὶ περὶ τοῦ πα-
 ρόντος πράγματος, ὀρθῶς γνώσεσθε, καὶ τοὺς ἄλ-
 λους πολίτας κοσμιωτέρους ποιήσετε, καὶ τὸν βίον
 τὸν ὑμέτερον αὐτῶν ἀσφαλέστερον καταστήσετε.
 "Ἔστι δὲ δικαστῶν νῦν ἐχόντων, περὶ τῶν ἄλλο-
 τριῶν τὰ δίκαια ψηφίζομένους, ἅμα καὶ τὰ σφέ-
 περ' αὐτῶν εὖ τίθεσθαι.

13. Καὶ μηδεὶς ὑμῶν εἰς τοῦτο ἀποβλέψας,

6. τοσούτου. Bruhach., ut e Wölfi notis colligo, το-
 σοῦτον. 6. 7. ὅσον προσήκει τῷ διώκοντι κομίσασθαι:
quantum accusatorem consequi aequum est. 8. ὅσον
 ἀπατίσας: *eam mulctam*, (non pecuniariam,) *quā soluta.*
 9. 10. "Ὡν οὖν περιαιρήσῃσθε τὸ τὰς οὐσίας ἀφαιρεῖν: „Si
 „mulctas pecuniarias abrogaveritis, si corpora divitum
 „mulcabit, non oculos.“ Wölfs. 11. ἡγήσῃσθε. Hag.
 et Brub. vitiose ἡγήσῃσθε. 13. νῦν ἐχόντων, περὶ τῶν.
 Haec verba in Bav. defunt.

tumeliae omnibus sunt communes, non item bona. De con-
 tumelia igitur ea mulcta irroganda est, qua soluta reus a
 petulantia cessabit; non cessabit autem pecunia soluta, sed
 graviore poena affectus; quam si statueritis, vestram ipsorum
 vitam magis in tuto collocabitis. . . (13.) Ac nemo vestrum

ἔτι πῶς εἰμὶ, καὶ τοῦ πλήθους εἷς, ἀξιούτω τοῦ τιμήματος ἀφαιρεῖν. Οὐ γὰρ δίκαιόν ἐστιν ἐλάτους πειεῖσθαι τὰς τιμωρίας ὑπὲρ τῶν ἀδόξων, ἢ τῶν ὀνομασμένων, οὐδὲ χεῖρους ἡγεῖσθαι τοὺς πεπομένους τῶν πολλὰ κέκτημένων. Ὑμᾶς γὰρ ἂν αὐτοὺς ἀτιμάζοιτε, εἰ τοιαῦτα γινώσκοιτε περὶ τῶν πολιτῶν. Ἐτι δὲ καὶ πάντων ἂν εἴη δεινότατον, εἰ δημοκρατίας οὐσης, μὴ τῶν αὐτῶν ἅπαντες τυγχάνοιμεν, ἀλλὰ τῶν μὲν ἀρχῶν μετέχειν ἀξιοῖμεν, τῶν δ' ἐν τοῖς νόμοις δικαίων ἀποστεροῖμεν ἡμᾶς αὐτούς· καὶ μαχόμενοι μὲν ὁμοίως ἐθέλοισιν ἀποθνήσκειν ὑπὲρ τῆς πολιτείας, ἐν δὲ τῇ ψῆφῳ πλεονέχοισιν τοῖς τὰς οὐσίας ἔχουσιν. Οὐκ, ἂν γέ μοι πείσθῃτε, οὕτω διακείσεσθε πρὸς ὑμᾶς αὐτούς, οὐδὲ διδάξετε τοὺς νεωτέρους καταφρονεῖν τοῦ πλήθους τῶν πολιτῶν, οὐδὲ ἀλλοτρίους ἡγήσεσθε εἶναι τοὺς τσιούτους τῶν ἀγώνων, ἀλλ' ὥσπερ ὑπὲρ αὐτοῦ δικάζων ἕκαστος ὑμῶν, οἴσει τὴν ψῆφον. Ἄπαντας γὰρ ὁμοίως ἀδικοῦσιν οἱ τολμῶντες τὸν νόμον παραβαίνειν, τὸν ὑπὲρ τῶν σωμάτων τῶν ὑμετέρων κείμενον.

14. Ὡςτ' ἂν σωφρονῇτε, παρακαλέσαντες ἀλλήλους, ἐνσημανεῖσθε Λοχίτη τὴν ὁργὴν τὴν ὑμετέραν αὐτῶν· εἰδότες, ὅτι πάντες οἱ τοιοῦτοι, τῶν μὲν νόμων τῶν κειμένων καταφρονοῦσι, τὰ δ' ἐνταῦθα γιγνωσκόμενα, νόμους εἶναι νομίζουσιν.

1. 2. ἀξιούτω τοῦ τιμήματος ἀφαιρεῖν: *quidquam de liis aestimatione detrahendum censcat.* 3. τυγχάνοιμεν. Bav. τυγχάνωμεν. 22. σωφρονῇτε. Bav. σωφρονεῖτε.

eo, quod pauper sum, litem hanc minoris aestimet. Vigente democratia omnes aequales sunt. Si omnes aequae laedant, qui legem pro corporis nostri salute latam transgredi audent. (14.) Quare, si sapitis, Lochitae vestram iracundiam ostendite, repudiantes, istiusmodi viros ea, quae

15. Ἐγὼ μὲν οὖν ὡς οὗτος τ' ἦν εἶρηκα πρὸς
τοῦ πράγματος· εἰ δέ τις ἔχει μοι τῶν παρόντων
συνειπεῖν, ἀναβὰς εἰς ὑμᾶς, λεγέτω.

2. εἰ δέ τις εἰς. Conf. p. 693, v. 14 ἱσα. 2. ἔχει. Bat.
ἔχει.

In iudiciis decernantur, pro legibus habere. (15.) Si
quis praesentium habet, quo mihi patrocinetur, dicat.

ΙΣΟΚΡΑΤΟΥΣ
ΠΡΟΣ ΕΥΘΥΝΟΥΝ
Τ ΠΕΡ ΝΙΚΙΟΥΤ
ΑΜΑΡΤΤΡΟΣ ΛΟΓΟΣ.

Οὐ προφάσεως ἀπορῶ, δι' ἣντινα λέγω ὑπὲρ Νικίου τουτουί. Καὶ γὰρ Φίλος ὢν μοι τυγχάνει, καὶ δεόμενος, καὶ ἀδικούμενος, καὶ ἀδύνατος εἰπεῖν. Ὡς τε διὰ ταῦτα πάντα ὑπὲρ αὐτοῦ λέγειν ἀναγκάζομαι.

2. Ὅθεν οὖν τὸ συμβόλαιον αὐτῷ πρὸς Εὐθύουν γεγένηται, διηγῆσθαι ὑμῖν, ὥς ἂν δύνωμαι διὰ βραχυτάτων.

3. Νικίας γὰρ αὐτῶν, ἐπειδὴ οἱ Τριάκοντα κατέστησαν, καὶ αὐτὸν οἱ ἐχθροὶ ἐκ μὲν τῶν μετεχόντων τῆς πολιτείας ἐξήλειπον, εἰς δὲ τὸν μετὰ

Versu 1. ἀπορῶ. Bav., Codd. H. et I. et Med. πόρρω.
6. αὐτῷ, scil. Νικία, ut Wolf. legendum coniiicit, o
Bav. posui pro vulg. αὐτό. 11. τὸν in Bav. deest.

ARGUMENTUM.

(Cap. 1.) Nicias, amicus meus, iniuria affectus dicendique imperitus me rogavit, ut se, (contra Euthynum, quæ certiam depositi alicuius partem non reddidit et accepisse negat,) defenderem. (2.) Rem, quam brevissime poterem, vobis exponam. (3.) Quum Triginta regnarent,

Πεισάνδρου κατάλογον ἀνέγραψον, — δέδωκε τὰ παρόν-
τα πράγματα, τὴν μὲν οὐσίαν ὑπέθηκε, τοὺς δ' εἰ-
κέτας ἔξω τῆς γῆς ἐξέπεμψε, τὰ δ' ἐπιπλά ως ἐμὲ
ἐκόμισε, τρία δὲ τάλαντα ἀργυρίου Εὐθύνω φυλάτ-
τειν ἔδωκεν, αὐτὸς δ' εἰς ἄλλον ἐλθὼν διητᾶτο. Οὐ
πολλῷ δὲ χρόνῳ ὕστερον βουλόμενος ἐκπλεῖν, ἀπῆ-
τησε τ' ἀργύριον. Εὐθύνοισι δὲ τὰ μὲν δύο τάλαντα
ἀποδίδωσι, τοῦ δὲ τρίτου ἕξαρος γίνεται. Ἄλλο
μὲν σὺν οὐδέν ἔρχε Νικίας ἐν τῷ τότε χρόνῳ ποῖσας
προσιῶν δὲ πρὸς τοὺς ἐπιτηδεῖους, ἐνεκάλει καὶ ἐμέμ-
φετο, καὶ ἔλεγεν ἅ πεπονθὼς εἶη. Καίτοι οὕτω
τοῦτόν τε καὶ πολλοῦ ἐποίηστο, καὶ τὰ καθ' ἑστώτα
ἐφοβεῖτο, ὥστε πολὺ ἂν θάπτον ὀλίγων στερεθεῖς
ῥειώπησεν, ἢ μηδὲν ἀπολέσας ἐνεκάλεσεν. Τὰ μὲν
οὖν γεγνημένα, ταῦτ' ἐστίν.

4. Ἀπόρως δ' ἡμῖν ἔχει τὸ πρᾶγμα. Νικίας
γὰρ οὔτε παρακατατιθεμένῳ τὰ χρήματα, οὔτε κο-
μιζομένῳ, οὐδεὶς οὐτ' ἐλεύθερος, οὔτε δούλος παρε-
γένετο. Ὡστε μήτ' ἐκ βασάνων, μήτ' ἐκ μαρτύρων
οἷον τ' εἶναι γινῶναι περὶ αὐτῶν, ἀλλ' ἀνάγκη ἐκ τε-

1. Πεισάνδρου (Wolf. ex ingenio; Godd. Auger. H. et I. et
vett. Λυσάνδρου. Conf. p. 655) vi. 2. 2. οὐσίαν
Auger. e coniectura recepit οἰκίαν, quod probro. 2. ὑπέ-
θηκε: accepta lenore pecunia oppignoravit. 10. προσίῶν
δὲ pro ἢ ὅτι προσήει. 10. ἐνεκάλει καὶ ἐμέμφετο:
istum incusabat et querebatur. 16. Ἀπόρως δ' ἡμῖν
ἔχει τὸ πρᾶγμα: res autem non parum difficultatis
habet.

Nicias ab inimicis e civium numero deletus, tria argenti
talenta Euthyno sine testibus tradidit, custodienda, et res
prosecutus est. Non ita multo post Euthynus quidem duo ta-
lenta reddidit, sed tertium inficiatur. Nicias temporibus co-
actus rem, minus silentio praeteriit. (4.) Verum quia nec
quisquam negotio huic adfuerit testis, argumentis et comi-

κμηρίων· καὶ ἡμᾶς διδάσκειν, καὶ ὑμᾶς δικάζειν, ὅπ-
τεροι τἀληθῇ λέγουσιν.

5. Οἶμαι δ' οὖν ἅπαντας εἰδέναι, ὅτι μάλιστα
συκοφαντεῖν ἐπιχειροῦσιν, οἱ λέγειν μὲν δεινοί, ἔχον-
τες δὲ μηδέν, τοὺς ἀδυνάτους μὲν εἰπεῖν, ἱκανοὺς
δὲ χρήματα τελεῖν. Νικίας τοίνυν Εὐθύνου πλῆρω
μὲν ἔχει, ἥττον δὲ δύναται λέγειν. "Ὡστε οὐκ ἔστι
διότι ἂν ἐπὶ ῥῥῳ ἀδίκως ἐπ' Εὐθύνου ἐλθεῖν.

6. Ἀλλὰ μὴν καὶ ἐξ αὐτοῦ ἂν τις τοῦ πρά-
γματος γνοίη, ὅτι πολὺ μᾶλλον εἰκὸς ἦν Εὐθύνου
λαβόντα ἐξαρεῖσθαι, ἢ Νικίαν μὴ δόντα αἰτιάσθαι.
Δῆλον γάρ, ὅτι πάντες κέρδους ἕνεκ' ἀδικοῦσιν. Οἱ
μὲν οὖν ἀποστεροῦντες, ὥνπερ ἕνεκ' ἀδικοῦσιν, ἔχου-
σιν, οἱ δ' ἐγκαλοῦντες, οὐδ' εἰ λήψεσθαι μᾶλλουσιν,
ἴσασιν.

7. Πρὸς δὲ τούτοις, ἀκαταστάτως ἐχόντων τῶν
ἐν τῇ πόλει, καὶ δικῶν οὐκ οὐσῶν, τῷ μὲν οὐδὲν ἦν
πλέον ἐγκαλοῦντι, τῷ δὲ οὐδὲν ἦν δέος ἀποστεροῦντι.
"Ὡστε τὸν μὲν οὐδὲν ἦν θαυμαστόν, ὅτε καὶ οἱ μετὰ
μαρτύρων δανεισάμενοι ἐξηρνοῦντο, τότε ἂ' ὁ μόνος
πυρὰ μένου ἔλαβεν, ἀποστερησάμενος τὸν δ' οὐκ εἰκὸς,

2. τἀληθῇ. Bav. et vett. ἀληθῇ.

8. ἀδίκως ἐπ' Εὐ-
θύνου ἐλθεῖν idem est, quam quod antecessit συκοφαντεῖν.

12. κέρδους. Κέρδος h. l. est certum lucrum, ut sequen-
tia docent:

cturis verum elicere vos necesse est. (5.) Nicias Euthy-
nos ut locuples magis, sic dicendi minus peritus est. Ta-
les autem solent peti calumniis, ab eloquentibus, sed pau-
peribus hominibus. (6.) Deinde, qui negant depo-
situm, habent id, propter quod ius violant; qui vero re-
petant, nesciunt, an accepturi sint. Verosimilius igitur
est, Euthynum negare, quod acceperit, quam Niciam po-
stulare, quod non dederit. (7.) Praeterea sublatis in
urbe iudiciis, illam verosimilius est fraudasse Niciam, quam

ὅτε, οὐδ' οἷς δικαίως ὠφείλετο, ὅν τ' ἦν πράττεσθαι, τότε ἀδίκως ἐγκαλοῦντα, οἷεσθαι τι λήψεσθαι.

8. Ὅτι δ', εἰ καὶ μηδὲν αὐτὸν ἐκώλυεν, ἀλλὰ καὶ ἐξῆν, καὶ ἐβούλετο συκοφαντεῖν, ὡς εὐὰν ἐπ' Εὐθύνοῦν ἦλθε, ῥάδιον γινώσκει. Οἱ γὰρ τοιαῦτα πράττειν ἐπιθυμοῦντες, οὐκ ἀπὸ τῶν φίλων ἀφχονται, ἀλλὰ μετὰ τούτων ἐπὶ τοὺς ἄλλους ἐρχονται, καὶ ταύτοις ἐγκαλοῦσιν, οὓς ἂν μὴτ' αἰσχύνονται, μὴτε δεδίασι, καὶ οὓς ἂν ὁρῶσι, πλουσίου μέν, ἐρήμους δὲ καὶ ἀδυνάτους πράττειν.

9. Εὐθύνω τάνυν τάναντία τούτων ὑπάρχει. Ἀνεψιὸς γὰρ ὢν Νικίου τυγχάνει, λέγειν δὲ καὶ πράττειν μᾶλλον δύναται τούτου, ἔτι δὲ χρήματα μὲν ὀλίγα, Φίλους δὲ πολλοὺς κέκτηται. Ὡςτ' οὐκ ἔστιν ἐφ' ὄντινα ἂν ἦττον, ἢ ἐπὶ τούτῳ ἦλθεν. Ἐπεὶ ἔμοι γε δοκεῖ, εἰδότε τὴν τούτων οἰκειότητα, οὐδ' ἂν Εὐθύνοῦς Νικίαν ἀδικῆσαι, εἰ ἐξῆν ἄλλον τινα τοσαῦτα χρήματα ἀποστερήσει. Νῦν δ' ἀρχαιότερον αὐτοῖς τὸ πρᾶγμα. Ἐγκαλεῖν μὲν γὰρ ἔξεστιν, ἐξ ἀπάντων ἐκλεξάμενον, ἀποστερεῖν δ' οὐχ οἷν τ' ἀλ-

1. πράττεσθαι: *acc. alienum exigere*. 8. αἰσχύνονται. Sic Bal. 1, Steph. et Auger.; reliquae vett. et Wolf. αἰσχύνονται. 9. δεδίασι Bav. et vett.; Wolf. δεδίοσι. 12. ὢν a Bav. abest. 17. ἀδικῆσαι. Ita Bal. 1, recte, credo; est enim tertia aor. optat. propter nominativ. Εὐθύνοῦς, Hinc Bav. legit ἀδικήσῃ. Vett. et Wolf. et reliqui ἀδικῆσαι. 18. 19. ἀρχαιότερον αὐτοῖς τὸ πρᾶγμα. Bav. ante αὐτοῖς insertum habet ἦ. Wolf. vertit: „caussa me- „gotii altius repetenda est et inquirenda subtilius.“ Auger. vero, cui vulgata nullum sensum exhibet, o coniectura legit: ἀναγκαιότερον αὐτῶ: „nunc vero ipsum pro-

hunc iniuste quidquam repetiisse. (8.) Huc accedit, quod Euthynus amicus fuit Niciae, nec dives, nec destitutus prorsus, nec rebus gerendis ineptus. (9.) Nec iniuriam certe fecisset Euthynus Niciae, nisi necessitate, quum alius

λον, ἢ τὸν παροικαταδιδόμενον. Ἐπεὶ δὲ Νικίας μὲν συ-
 κροφανεῖται ἐπιθυμῶν, φρενὸς ἀνίσταται τὸν ἥλθαι, Εὐθύ-
 κους δὲ ἀποσπασθεῖν οὐκ ἔχοντος, οὐδὲ μὴ ἐπὶ τῷ ἀρχαίῳ τῷ
 10. Ὁ δὲ πρὸς τὴν ἐκείνου τὴν μίαν, παρὰ τὴν αἰσάν-
 τα ἡμεῶν ὅτι γὰρ οὐδὲ πῦλκλημα ἀνέστηκε. ὁ δὲ σπασθεῖς
 κἀδυστήκει. ὡς δὲ ὁ αὐτοῦ ἐκείνου, ἀπὸ τῶν δαίμωνων,
 ὡς Νικίας μὲν, εἰ καὶ τὸν ἄλλον χρόνον ἐδόξατο
 συκοφαντῆναι, τότε αὖτε χρεώσασθαι. Ἐκδύναντος δὲ καὶ
 εἰ μὴδὲ πῶποτε διενεσθῆναι ἀδικίας, τότε αἰσάντα. Ὁ
 μὲν γὰρ διὰ τὸ ἀμαρτάνοντα κἀδυστήκει, ὁ δὲ διὰ τὰ
 χρήματα ἀποβιβάζετο. Ἐκδύναντος γὰρ ἐκείνου αὐτοῦ,
 ὡς ἐκ τῆς αἰσάντα, χρεὼν οὐκ ἀπορῶν πλεονεξῆναι ἢ αἰσ-
 κῆναι δὲ μὲν γὰρ αὐτὸν ἀλλότριον ἐλάττωσεν, εἰ δὲ τὸ
 σφέτερον αὐτοῦ ἀπώλλων. Ἐφ' οὗ γὰρ ἦν ἡ πο-
 λὺς, οὐ τοὺς ἀμαρτάνοντας ἐτιμωροῦντο, ἀλλὰ τοὺς
 ἔχοντας ἀφαιροῦντο, καὶ ἠγγύητο τοὺς μὲν αὐτῶν
 κἀντας πλοῦτας, τοὺς δὲ πλοῦταυτοῦς ἐχθροὺς.
 ὡς μὴ περὶ τοῦτ' εἶναι Νηϊαν, ὅπως συκοφαν-
 τῶν πολλῶν ἀφαιροῦντο, ἀλλ' ὅπως μὲν αὐτῶν
 καὶ κακόν τι πείσονται. Τῶν μὲν γὰρ ἑσπερ. Εὐ-
 θύκους δυναμένους, ὡς ἐξήν. ὡς ἐλαβεν ἀποστρεφῆναι,
 καὶ οὐ μὴ συνεβὰν ἐγκαλεῖν ὅδ' ὡς περ Νικίας
 διακείμενοι, ἠγγύαζοντο ταῖς τ' ἀφαιρούσι τὰ χρεῶ
 ἀφαιρῆναι, καὶ τοὺς συκοφαντοῦσι τὰ αὐτῶν δίδαναι.

„necesse erat, necessitas, quae conjectura propter contextum
valde probabilis est. 18. Νικίας dedit ex Auguri emen-
datione; omnes, vel quī Νικία, quā lectio nem deprava-
tam esse suspicatur Wolf. Vortet non tū ex loco Νικίας
res fuerunt. 19. Νικίας. Med., Ald., Hag. vitiose
πρὸς το. 20. ἄπρη. Bav. ὅσεν. 21. καὶ εἰς μὴ σὺν

passet, quem fraudare posset, coactus fuisset. (10.) Maximum autem argumentum est, quod petitio eo tempore facta est, quo oligarchia constituta erat, in qua pauper ad iniurias diviti faciendas incitabatur. Illo enim tempore gravius, deli-

καὶ ταῦθ' ὅτι ἀναξὶ λέγω, αὐτὸς αὖ ἡμῶν Εὐθύνας
μεμνησμένον. Ἐπιστάται γὰρ εἶναι Τιμόδημος τα-
ταὶ τριάκοντα μῶνς ἐκράξας, οὐ χρεὶς ἐγκληῖν,
ἀλλ' ἀπαῖξιν ἐπικαλεῖν. Καίτοι πᾶς εἰκός, Νίκιος
εἰς τοῦτ' ἀνοίξας ἤλθεῖν, ὥστ' αὐτὸν περὶ τοῦ σώμα-
τος κινδυνεύοντα, ἐτέρους ἀποφικτεῖν καὶ μὴ ἀ-
νίστασθαι τὸ αὐτοῦ σῶμα, τοὺς ἀλλοτρίους ἀπὸ τοῦ
δούλου καὶ πρὸς τοὺς ὑπάρχουσιν ἐχθροῖς, ἐτέρους
διαφύρας ποιῆσθαι καὶ τοὺς αὐτὸς ἀδικῶς ἐγκαλεῖν,
περ' ὧν οὐδ' ὁμολογούντων ἀποστραφῆν, οἷός τ' αὖ
ἢ δίκην λαβεῖν καὶ τότε πλέον ἔχεν ζῆτεῖν, ἢ
οὐδὲ ἴσον ἔξῃ αὐτῷ. καὶ ὅτε αὖ οὐκ ἔλαβεν ἀποτίμη-
ν πρὸς τὸν Νίκιον, πᾶς καὶ αὖ μὴ συνέβαλεν, ἥλπιζε πρὸς
ζῆτον; Περὶ μὲν αὖν τούτων, ἰκανὰ τὰ εἰρημένα.
21. Ἰσως δ' Εὐθύνας ἐρεῖ, αὖ καὶ πρότερον
ἦν, ὅτι οὐκ αὖ ποτ' ἠδίκειν ἐπικρατεῖν, τὰ μὲν δὲ
μὲν τῆς παρρησιαστικῆς ἀπαδῶκε, τὸ δὲ τρίτον μέ-
ρος ἀπεστέρησεν. ἀλλ' εἴτε ἀδικεῖν ἐπαθύμει, εἴτε

ἐβαλεν ἐγκαλεῖν: *et eor, quibuscum nulla conventio iuris,
accusare; significat enim h. l. συμβάλλων pacisci, loc
contractus et conventio iure. Auger.:* „et ea, quae non
„dedisset, repetere.“ 2. Τιμόδημος. *Bav. Τιμόδιος.*
2. τούτου: *ad Niciam referendum.* 3. οὐ χρεὶς ἐγκληῖν:
non ei debitum postulante. 4. ἀπαῖξιν. Ἀπαῖξιν
- *h. l. abducere ad poenam, in carcerem, ad supplicium,
aut ad iudicium.* 12. ἴσον ἔξῃ αὐτῷ „insolentius dictum
„videtur pro τῶν ἴσων μετρίναι, pari et aequo iure vi-
„dere cum reliquis.“ *Wolf.* Augerius bene subintelligit
ἔχον. 13. συνέβαλεν. *Vid. not. ad v. 22 p. anteced.*
Bav. συνέβαλεν. 15. ἥλπιζε. *Constructio postulat in-*
finitivum ἀδικεῖν vel ἀπικεῖν.

etiam fuit, divitem esse, quam improbum. Ergo Euthyans pe-
tuit ea, quae acceperat, fraudare, Nicias vero non potuit
calumniari. Qui enim sua rueri non potest, is non insidiabitur
alienis: (22.) Sed obliet et fortasse Euthyans, se, & facere

δικαίως ἐβούλετο εἶναι, περὶ πάντων ἂν τὴν αὐτὴν γνώμην ἔσχεν.

12. Ἐγὼ δ' ἔχομαι πάντας ὑμᾶς εἰδέναι, ὅτι πάντες ἀνθρώποι, ὅταν περ ἀδικεῖν ἐπιχειρῶσιν, αἷμα καὶ τὴν ἀπολογίαν σκοποῦνται. "Ὡς" οὐκ αἷτιον θεωροῦσιν, εἰ τούτων ἕνεκα τῶν λόγων, οὕτως Εὐθύδους ᾤκησεν. "Ἐτι δ' ἔχοιμ' ἂν ἐπιδείξαι καὶ ἑτέρους, οἱ χρήματα λαβόντες, τὰ μὲν πλείστ' ἀπέδοσαν, ὀλίγα δ' ἀπεστέρησαν· καὶ ἐν μικροῖς μὲν συμβολαίοις ἀδικήσαντας, ἐν μεγάλοις δὲ δικαίους γενομένους. "Ὡς" οὐ μόνος οὐδὲ πρῶτος Εὐθύδους τοιαῦτα πεποιήμεν. Ἐνδυμεῖσθαι δὲ χρή, εἰ ἀποδείξεσθε τῶν τὰ τοιαῦτα λεγόντων, ὅτι νόμον δέδετα πῶς χρή ἀδικεῖν· ὥστε τοῦ λοιποῦ χρόνου τὰ μὲν ἀποδοῦσθαι, τὰ δ' ὑπελήφονται. Λυσιστελέσει γὰρ αὐτοῖς, εἰ μέλλουσιν οἷς ἂν ἀποδοῖσι τεκμηρίως χρώμενοι, ἂν ἂν ἀποστερῶσι μὴ δώσιν δίκην.

13. Σκέψασθε δὲ καὶ ὡς ὑπὲρ Νινίου ράδιον

6. τούτων ἕνεκα τῶν λόγων explica: ut haec obliuiscere seu tali excohesionem uti posset, se nempe totum retenturum fuisse, non partem, si deciperet in animo habuisset. 6. αὐτῶς: hoc modo, ut redderet nempe partem, partem vero debiti rutinaret. 14. πῶς Wolf. induxit pro εἰς. Consentit Bay. 15. ὑπελήφονται „b. l. idem „est quod ἐφαιρέσθαι, nisi forte legere malis ὑπολείψονται.“ Wolf. 16. εἰς ἂν ἀποδοῖσι. Construe: εἰ τούτοις, αἱ ἂν ἀποδοῖσι, τεκμηρίως χρώμενοι: si is, quae reddiderint, argumenti loco nst, se nihil prorsus debere, etc. ἂν a Wolfio omissum est.

iniuriam constituisset, duas quoque altaras depositi partes retenturum fuisse. (12.) Ego vero vos scire arbitror, omnes homines si quid iniurii moliantur, etiam defensionem simul meditari. Euthymus igitur duas partes reddidit, ut illam obiectionem facere posset, sicuti multi iam ante illum in modicis negotiis fraudem adhibuerunt, in magnis iustitiam coluerunt.

ΙΣΟΚΡΑΤΟΥΣ
ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ.

1875-1880-21
1880-1885-21

I.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ.

Ἰσοκράτης πρὸς Φιλίππου τὸν πατέρα τοῦ
ἀλλήλαϊκα τοὺς Ἕλληνας καὶ πολέμησαι τοῖς βαρβάραις
λέγει, ταύτην προσέθηκε τὴν ἐπιστολὴν, σύναψιν τε τοῦ
λόγου περιέχουσαν, καὶ εἰς ἀνάγνωσιν αὐτοῦ τὴν ἐκείνου
ψυχὴν προπαρασκευάζουσαν, καὶ προαιμίαν τοῦ Φιλίππου
σχιδόν τοικυῖον. (Wolf.)

ΙΣΟΚΡΑΤΗΣ ΦΙΛΙΠΠῶ Τῷ ΤῶΝ ΜΑ-
ΚΕΔΟΝΩΝ ΒΑΣΙΛΕΙ ΧΑΙΡΕΙΝ.

Εἰ μὲν νεώτερος ἦν, οὐκ ἂν ἐπιστολὴν ἐπεμπον,
ἀλλ' αὐτὸς ἂν σοὶ πλεῦσας ἐνταῦθα διελεχθῇ. Ἐπει-

Versu 1. νεώτερος. Si haec epistola eiusdem temporis, cu-
ius est ad Philippum oratio, ut Wolfio videtur, nonagith-
ta Isocrates habuit annos, quum hanc epistolam scriberet.
Conf. Orat. ad Philipp., p. 119, v. 18. Illa enim oratio
scripta est post factam Philippi cum Atheniensibus pacem,
(vid. Orat. ad Philipp., cap. 3 et 22,) i. e. secundum
Diod. Sicul., (XVI, 59.) Ol. 108, 3., ante Chr. 346, et
Isocrates natus est Ol. 86, 1. 1. ἂν post οὐκ omnes
tuentur, excepto Wolfio. Hinc iure retinuit Doctiss. Mat-
thaei, qui, ut obiter dicam, de Isocratis epistolis tam be-
ne meritus est, ut secundo editori vix quidquam reliqui
fecerit. Illud interdum repeti docet Matthaei ad h. l.
2. Dubium est, an referendum sit ἐνταῦθα ad πλεῦσας et
explicandum per ἵστω, an transferendum: coram, in
praesentia, et coniungendum cum διελεχθῇ. Prius Mat-
thaei, posterius Wolf. fecit. Ἐνταῦθα utrumque signifi-
care, certum est; sed utrum verius sit, difficile est iudica-
re. 2. διελεχθῇ. Ita reliqui. Bas. 1, 2. Steph. et

ὃν δὲ σὺ κατὰ τοὺς παλαιούς χρόνους ὅτε τῆς ἡλικίας τῆς ἐμῆς καιρὸς, καὶ ὁ τῶν πραγμάτων συμβέβηκεν, ἀλλ' ἐγὼ μὲν προακείρηκα, τὰ δὲ πράττεσθαι νῦν ἀκμὴν εἰληφέν, ὡς οἶόν τέ ἐστίν ἐκ τῶν παρόντων, οὕτω σοι πειράσομαι δηλῶσαι περὶ αὐτῶν.

Οἶδα μὲν ὅν, ὅτι τοῖς συμβουλευέειν ἐπιχειροῦσι πολὺ διαφέρει, μὴ διὰ γραμμάτων ποιῆσθαι τὴν σπουδαίαν, ἀλλὰ αὐτοὺς παρῶν ἀναγκαῖα ἐν μόνῳ ὄντι περὶ τῶν αὐτῶν πραγμάτων ῥῆθον. ἂν σαρὰ τῶν ῥῶν πρὸς παρόντας φράσειεν, ἢ δὲ ἐπιστολῇ δηλώσειεν. οὐδ' ὅτι πάντες τοῖς λεγομένοις μᾶλλον ἢ τοῖς γεγραμμένοις πιστεύουσι, καὶ τῶν μὲν, ὡς εἰρηγημάτων, τῶν δ' ὡς ποιημάτων ποιοῦνται τὴν ἀκρόασιν· ἀλλὰ πρὸς ταῦτοις, ἐν μὲν ταῖς σπουδαίαις, ἢ ἐγγονῇ τι τῶν λεγομένων, ἢ μὴ πιστευθῇ, παρών ὁ τὸν λόγον διεξίωδ', ἀμφοτέρως τοῦτοις ἐπέμνηκεν. ἐν δὲ τοῖς ἐπιστελλομένοις, ἂν τέ

Wolf. in notis διελέχθην Attica forma, quam et Matthaei non prorsus reliquit.

3. προακείρηκα: ante sum virtutis destitui. In eadem significatione occurrunt προαγορεύειν p. 559, v. 14.

4. τα δὲ (nempe πράγματα) πράττεσθαι νῦν ἀκμὴν εἰληφέν: res vero, nunc in gerantur, (ὥστε πράττεσθαι,) vigorem acceperunt, i. e. ipsa iam adesse rerum gerendarum summa occasio. Wolf.

4. ἐκ τῶν παρόντων: ut fieri potest ex praesentibus, i. e. ut mea senectus fert et rerum περιστάσις. Maith.

7. διαφέρει: interest. Conf. Orat. ad Phil., p. 124. v. 13.

8. ἀλλ' αὐτοὺς. Cod. Helm. vitiose ἀλλὰ τοὺς; Bal. 2 ἀλλ' αὐτὸν.

11. οὐδ' ὅτι Wolf. ὁ conjectura, ne αἰσύνετον sit, quem reliqui sunt recte secuti; Ald., Cuiac., Bal. 1 et 2 οὐχ' ὅτι.

13. εἰρηγημάτων — ποιημάτων. Εἰρηγήματα sunt consultationes et suasiones rerum arduarum, ποιήματα figmenta et fabulae poetarum; illis ad agendum impellimur, in his praeter voluptatem nihil fere spectamus.

17. ἀπημύνειν pro ἐκαμύνει vel ἐπαμύνειν εἰσαγε. Wolf. 17. ἐν δὲ ταῖς ἐπιστελλομένοις: in epistolis, in libris, qui ad aliquem mittuntur. Maith.

συμβῆναι τοιαύτας τούτοις· ἔπειτα ὁ διορθώσων· ἀπ'ὧν τοὺς
καὶ ταῖς χραιμάταις καὶ ἄλλοις τοῦ βοσκήσεως ἐκτετα-
θεῖς μὴν, ἀλλ' ἐκτεταθὲν ἡμέλλας ἄρχειν ἐφ' ἑσθλα καὶ κα-
τὰ τὴν πολλὰν ἐλπίδα· ἔχον φασίγειν λαοκράτας ἡμῶν
τι τοῦ ἀδούκοντος· ἡγουμαι γὰρ ἀπάσας ἀφαιόντα σὺ
τὰς ἐπρεμνημάτων μετὰ χερσίας· αὐτὰς τὰς ὁπρὰς σὺ
προκαταλὼν ἔτι καὶ καὶ.

ὁ δὲ Κάππος τίνες ἦν με τῶν σοφῶν ἀληθευσάντων
 ἀμφὶ βαῖν' ἀπαχαιρήσκειν, λέγοντες, καὶ σοὶ ποὺς μὲν
 ἀδολαφούντας τῶνάς, πῶν δὲ συμβουλεύοντων κατα-
 φρονεῖς. Ἐγὼ δ' εἰ μὲν ἀπεδοχόμενι τοὺς λόγους
 τοὺς ἐλεάνειν, πολλὰν αὖ ἡσυχίαν εἶχον· καὶ ἔπει-
 θαῖς ἀκαμπεύειν, ὡς οἶόν τ' ἐστίν, τοσαύτην καὶ
 ταῖς ἐφάεσι καὶ τῇ ἡσυχίᾳ διενεγκάων, εἰ μὴ τις
 τῶν μεν μαθητῶν, τοῖς δ' ἀκροατῶν, τῶν δ' εὐα-
 γέτης γένηται, καὶ πανταχόθεν προσάγῃται, καὶ
 συλλέξηται, δι' ὃν οἶόν τ' ἐστὶν ἀσκήσθαι τὴν αὐτοῦ
 δόξαν. Ἐπείθην μὲν οὖν ἐπιστάλας, σοὶ διὰ
 ταῦτα.

Δέγειν δὲ μᾶλλον περὶ πραγμάτων καὶ μεγάλων, καὶ περὶ ὧν οὐδεὶς τῶν ὄντων ἀποῦσαι μᾶλλον

τ. δὲ διορθώσαν· qui corrigat. 2. ἐρημία Sabrahi
 ἡπιστάλλομενα. Auger. 6. θυγατέρας. Conf. p. 125.
 v. 14. God. Hebraei elegantiori ordine· ταῖς θυγατέρας
 ταῖς κρησίνης. 7. προσέχων. Vult præstare pro-
 pter, quem sequitur Steph. in emendatt. editioni suæ ad-
 ducit, p. 38; Matth. vero nititur mutandum recte censet.
 8. Καίτοι ταύτας. Gamide tribuit aliis Ilocrates, quæ
 fortasse ipse cogitabat. Matih. 9. οὐδὲ God. Hebraei.
 recepi; vulgo 10. 15. ἀντιπρὸς τῷ λαφύῳ refero potius ad bene-
 ficia in doctos homines collata, quæ regibus commen-
 dare videtur, p. 157. v. 16. quæ de reverentia in
 genere. 17. οὐδε, scilicet. 18. ἐμπροσθεν. Aliter Wolf.
 18. Ἐμπροσθεν· impulsus sum. Dactyl. est metaphora
 a vento, qui ἐπαυλίζον τῇ ὁρίᾳ navem promptovet. Matih.
 ad. ἀεζάλλον. Vid. p. 121. v. 13.

ἢ σοὶ προσήκει, νομίζω δεῖν με προθύμως εὐτο σε παρακαλεῖν, ἵνα γένη συγγράμματος εὐρεστής. Οὐ γὰρ οὗτ' ἐγὼ τυγχάνω φιλοτίμως διακείμενος, οὔτε σὺ λανθάνεις ἡμᾶς πλήρης ὢν τῶν ταυμάτων. Πρὸς δὲ τούτοις κἀκεῖνο πᾶσι φανερόν, ὅτι τοῖς μὲν ἐκδεικτικῶς δεομένοις αἱ πανηγύρεαι ἀρμόττουσιν· ἐκείνα γὰρ ἂν τις ἐν πλείστοις τὴν αὐτοῦ δύναμιν διασκεύηται· τοῖς δὲ διαπραξασθαι τι βουλευμένοις, πρὸς ταῦτα διαλεκτικόν, ὅστις τάχιστα μέλλει τὰς πράξεις ἐπιτελεῖν, τὰς ὑπὸ τοῦ λόγου δηλωθείσας. Εἰ μὲν οὖν μᾶλλον τῶν πύλων εἰσρηγύμεν, πρὸς τοῖς ἐκείνης προσετιώτας τοὺς λόγους ὡς ἐκποιούμεν· ἐπειδὴ δ' ὑπὲρ τῆς τῶν Ἑλλήνων σωτηρίας παρεσκευάσμαι συμβουλεύειν, πρὸς τὴν αὖ διακρίνοντα διαλεχθεῖν, ἢ πρὸς τὴν πρωτεύοντα τοῦ γένους, καὶ μεγίστην ἔχοντα δύναμιν;

Καὶ μὴν οὐδ' ἀκαίρως φανησόμεθα, μεμαυμένοι περὶ τούτων. Ὅτε μὲν γὰρ Λακεδαιμόνιοι τὴν ἀρχὴν εἶχον, οὐ ῥᾶδιον ἦν ἐπιμεληθῆναι σοὶ τῶν παρὶ

1. ἢ σοὶ προσήκει. Vid. Orat. ad Phil., c. 16, p. 123, et alibi. — 2. συγγράμματος. — Seneca: ut scriptam orationem eodem studio eademque attentione legas, qua audiri solet oratio, quam habetur et oratoris idonea actione commendatur. Conf. p. 124, c. 10. *Μακρὸν*. Ceterum post συγγράμματος idem bene supplere οὐκ ἐπιδείξαι, quod in textu desideratur et quod adesse malim. Deest enim, ad quod τῶν ταυμάτων in seqq. referri possit. Conf. p. 124, c. 10. 3. Post διακείμενος supplies: ὥστε τὰς ἐπιδείξεις περιέχειν τὸν νοῦν. 4. τῶν ταυμάτων. Subaudi vel ἐπιδείξαι vel ἐπιδεῖξαι ποιούμενον. 5. εὐτο pro ἐναι, quas saepius inter se permutantur. 16. τὸν γένους. Propter antecedentia necessario intelligendum est Ἑλληνικόν, nec referendum ad gentis nobilitatem; contextus enim postulat Graeci non sui generis principes. 16. δύναμιν. Vid. p. 122, v. 20 seqq. 18. 19. τὴν ἀρχὴν εἶχον, i. e. ante pugnam Lacedaemoniam. Conf. p. 123.

τὸν τόπον τὸν ἡμέτερον, οὐδὲ τούτοις ἐναντία πρατ-
τειν· τὼν δὲ αὐτῶ πραττουσιν, ὥστ' ἀγαπᾶν, ἣν
τὴν χάραν τὴν αὐτῶν ἔχουσιν, ἣ δ' ἡμετέρη πόλις
ἥδεως ἀν αὐτὴν σοι παρασχοι συναγωνιζομένην, ἣν τε
πρώτῃς ὑπὲρ τῆς Ἑλλάδος ἀγαθόν. Πῶς οὖν ἀν
ἐπαπέσοι καλλίαν καμρὸς τοῦ νῦν σοι παρόντος;

Καὶ μὴ θαυμάζης, εἰ μήτε δημηγορᾶν, μήτε
στρατηρεῖν, μίψ' ἄλλως δυνάστης ὢν, οὕτως ἐμβρι-
θὲς αἰροῦμαι πρᾶγμα, καὶ δυοῖν ἐπιχειρῶ τοῖν μεγί-
στοιν, ὑπὲρ τε τῆς Ἑλλάδος λέγειν, καὶ σοι συμ-
βουλεύειν. Ἐγὼ γάρ τοῦ μὲν πράττειν τι τῶν κοινῶν,
εὐδὺς ἐξέστην, (δί' ἃς δὲ προφάσεις, πολὺ ἂν εἴη
ἔργον λέγειν,) τῆς δὲ παιδεύσεως τῆς τῶν μὲν μικρῶν

c. 15, et p. 131, c. 19. 1. τὸν τόπον τὸν ἡμέτερον,
i. e. Graeciae, non tantum Atticae; nam Macedonia ut
peculiaris provincia distincta fuit a Graecia. Wolf.
2. νῦν δὲ οὕτω Wolf. ex ingenio interpoluit, quae conie-
ctura, a Steph. et Augerio recepta, omnis loci difficultas
evanescit. Praeterea νῦν δὲ optime respondet τῷ ὅτε μὲν
in antecedentibus, et res ipsa iis, quae narrantur p. 131,
c. 19. In Ald., Bas. 1 et 2, Cuiac, verba sic sequuntur:
πράττειν πράττουσιν etc. Cod. vero Helm., cuius lectio-
nem recepit Matth., inter πράττειν et πράττουσιν haec
interponit: ἅμα, καὶ νῦν Λακεδαιμονίοις μὲν οὕτω, quam
lectionem Matth. ita explicat, ut καὶ post ἅμα h. l. signi-
ficet ὥς, et Λακεδαιμονίοις πράττουσιν dativi sint absoluti.
3. τὴν ante αὐτῶν sive αὐτῶν omittit Helm. 3. ἣ δ' ἡμε-
τέρη πόλις. Conf. p. 134, c. 22. 5. οὖν in Cod.
Helm. desest. 7. θαυμάζης. Bas. 2 θαυμάσης. 8. 9. ἐμ-
βριθὲς — πρᾶγμα: rem gravem, a βριθῶ, quod idem
est ac βαρύνω. 12. εὐδὺς ἐξέστην: statim abstinui.
Dionys. Halicarn. T. II, p. 94: σπουδῇ μὲν ἐποιεῖτο πρατ-
τειν τε καὶ λέγειν τὰ πολιτικά· ὥς δὲ ἡ φύσις ἠνεν-
τιοῦτο, τὰ πρῶτα καὶ κυριώτερα τοῦ ἥτερος ἀφελόμε-
νη, τόλμαν τε καὶ φωνῆς μέγας — ταύτης μὲν ἀπέ-
στη τῆς προαιρέσεως. 13. τῶν μὲν μικρῶν, i. e. So-
phistarum rixas eorumque in minutis rebus studium.
Matth.

καταφρονούσης, τῶν δὲ μεγάλων ἐφικνέσθαι τῆς
 μένης· οὐκ ἂν φανείη ὁμοίως γεγενημένη. Ὡς τ' οὐ-
 δὲν ἄτοπον, εἴ τι τῶν συμφορῶντος ἴδεν ἄλλοι
 λον διηγεῖται, τῶν ἐκεῖ μὲν πολλοὺς νομίζοντων, μεγά-
 λην δὲ δόξαν ἐσχηκότων. Ἀλλ' ὅσοι δ' οὐκ εἰς ἀνα-
 βολάς, εἴ τιος ἀξίως τυγχάνουσιν ὄντες, ἀλλ' ἐπὶ τῷ
 ῥηθῆναι μελλόντων

2. ἡ πικρομένη. Ita v. Cuius Eagger. Wolf. omittit. Sca-
 ti. Cuius Eagger. quod Auger. non aliquid dicit.
3. ἄτοπον, i. e. παράδοξον. - 4. ἐκεῖ, V. p. 122, v. 13.
5. δὲ h. l. idem est ac τε. 5. οὐκ εἰς ἀναβολάς, i. e. οὐκ
 ἀναβαλόντες: non per moras, i. e. nulla mora interposita.
6. 7. ἐκ τῶν ῥηθῆσθαι μελλόντων. - 8. oratione, quae
 tibi misit. Verbo: Declarabimus autem tibi, an alius
 praeiis simus, non tam interposita, sed statim ratio-
 ne, quam tibi misimus.

ἐπεχειρουν ἀποφαινέσθαι περὶ τῶν σοὶ συμβεβηκότων. Ἐπειδὴ δὲ προσιόμην φροντίζειν τῶν σὺν πραγμάτων, καὶ τῆς πόλεως ἕνεκα τῆς ἐμαυτοῦ καὶ τῶν ἄλλων Ἑλλήνων, αἰσχυνθεῖν αὖν, εἰ περὶ μὲν τῶν ἡττον ἀναγκαίων φαινόμενην σοι συμβεβουλευκίαις, ὑπὲρ δὲ τῶν μᾶλλον κατεπεργόντων μηδένα λόγον ποιοίμην· καὶ ταυτί πως ἐκείνη μὲν ὑπὲρ δόξης ὄντα, ταῦτα δ' ὑπὲρ τῆς σωτηρίας· ἥς ὀλογυρεῖν ἅπαντες ἑδοξας τοῖς ἀκούουσιν τὰς περὶ σοῦ ἐλπίδας βλαβήρημας.

Οὐδαίς γάρ ἐστιν, ὅστις οὐ κατέγνω προτιτέστερόν σε κινδυνεύειν, ἢ βασιλικώτερον καὶ μᾶλλον σοι μάλα τῶν περὶ τὴν πόλιν ἐπαύτων, ἢ τῶν ἄλλων πραγμάτων. Ἔστι δ' ὁμοίως αἰσχυρόν, περὶ πάντων τὰ τῶν πολεμίων, μὴ διαφέροντα γενέσθαι τῶν ἄλλων, μηδεμίαν τε συμπεσώσης ἀνάγκης, μὴν ἐμβάλλειν εἰ τοιούτους ἀχύνεσθαι αὖν εἰς καταφθίσεις μὲν οὐδὲν ἦσθα μέγα διαπεπραγμένος, τελευτήσας δὲ

Steph. et Auger. e Wolfii coniectura οὐκ αὖ ἴσως γε λν. Ald., Bui. 1 et 2, Cuiac. ἴσως γ' αὖ γν. 7. ταυτί ἀφ' ταυτί. Anticum pro ταῦτα. πως: quodammodo, particula expletiva vel attenuans. Verto: Idque vel praecipue, quare illis una gloria tantum ageretur. Matth. πως post μὲν demum collocandum conuincit. 7. ταυτί ἐκείνη εἴσα pro τούτων ἐκείνων ὄντων. 11. προτιτέστερον. Demosth. pro Coron., cap. 21: Ἐγὼ δ' αὐτὸν τὸν θλιππὸν, πρὸς ὃν ἡμῶν ὁ αἰὶς, ὑπὲρ ἀρχῆς καὶ θυμὸς στείλει τὸν ὀφθαλμὸν ἐκκακῶνται, τὴν χεῖρα κατακτείνῃ, τὴν χεῖρα, καὶ σπῆλας νύκτερημαίον; εἰς ἣν βαλάντιον μίρεαι ἢ τύχη τοῦ σώματος παρελίσθαι, τὸ το ἐχθρὸς καὶ ἐτοίμως προαμύνειν αὐτὸ τῷ λοιπῷ μετὰ τιμῆς καὶ δόξης ζῆν. Adde Diod. Sic. XVI, p. 108. 39; et Rustin. VII, 6; IX, 3. 16. το. Cod. Helm. δέ. 17. τοιούτους, quod Wolf. eumque fecuti rocerant, quodque necessario requiritur, Cod. Helm. confirmat; reliqui librorum τοιούτους. 18. ἡσθα pro ἥς imperat. Acol.

τῶν ἡρώων, ἀπάσαι τῇ ὑπάρχουσῃ εὐδαμονίᾳ συν-
ανέλθας. Ἄρα δὲ μὴ καλὰς ἀπάσας ὑπολαμβάνειν τὰς
ἐν τῇ πολέμοις τελευτάς, ἀλλὰ τὰς μὲν ὑπὲρ τῆς
πατρίδος, καὶ τῶν γονέων, καὶ τῶν παιδῶν, ἐπαί-
νων χάρις, τὰς δὲ ταῦτά τε πάντα βλαπτούσας,
καὶ καὶ πράξεις τὰς πρότερον καταρθευμένας κατα-
ρυστανούσας, κίστρον κομίζειν, καὶ φεῖγαι, ὡς αἰ-
τίου ἀδελφῆς γοναμίνας.

Ἡγοῦμαι δὲ σοὶ συμφέρον μμεῖνδαι τὰς πό-
λεις, ἐν τρέπον διοικῶσι τὰ περὶ τοὺς πολέμους.
Ἀπάσαι γάρ, ὅταν στρατόπεδον ἐκπέμπωσιν, εἰώ-
θασιν τὸ κοινὸν καὶ τὸ συμβουλευόμενον ὑπὲρ τῶν
ἀποστόλων, εἰς ἀσφάλειαν καθιστάναι. Διὸ δὴ καὶ
συμβαίνει μηδὲ μιᾶς ἀτυχίας συμπεσοῦσθαι, ἀνησ-
σθαι καὶ σὴν δύναμιν αὐτῶν, ἀλλὰ πολλὰς ὑποφέ-
ρειν δύνασθαι συμφορὰς, καὶ πάλιν αὐτὰς ἐκ τού-
των ἀναλαμβάνειν. Ὁ καὶ σὺ δεῖ σκοπεῖν, καὶ μη-
δὲν μᾶλλον ἀγαθὸν τῆς σωτηρίας ὑπολαμβάνειν, ἢ
καὶ τὰς νίκας τὰς συμβαινούσας κατὰ τρέπον διοι-
κῆς. Ἴδοις δ' αὖ καὶ Λακεδαιμονίους, περὶ τῆς τῶν

esset vel fuisset, ut docet sequens ἀπραι. συνανέλθας.
6. καταρυστανοῦσας: *labem adspergentes*. Conf. p. 411,
x. 8: 7. αἰτίου h. l. pro αἰτίας, ne tres deinceps
voces similiter desinant. 12. τὸ κοινὸν καὶ τὸ συμ-
βουλευόμενον: *commune et consulens*. Intelligo consilia-
rios bellicos et thesaurum, qui belli primario res sunt.
Wolf. male: *republicam et Senatum*, qui domi ma-
nent ideoque hinc non quadrant. Consilarii autem et the-
saurus in bello praesentes quidem sunt, sed ab exercitu
semper removeantur et custodiantur. Hoc imitari Philippo
suadet, non domi manere. 14. μηδὲ μιᾶς divisim dedi-
ex facili Auger. coniectura, quum vulgatum μηδεμιᾶς
nullum sensum praebeat, et μιᾶς optime respondeat τῇ
πολλῶν in seqq. Fortasse autem legendum καὶ μὴ συμ-
βαῖναι μηδὲν, vel inverso ordine, μηδὲ συμβαίνει. Matth.
suspicatur pro μηδεμιᾶς legendum μηδαμῶς.

βασιλέων σωτηρίας πολλήν ἐκπεύσαντες ποιοῦμενούς
 καὶ τοὺς ἐνδοξαστάους τῶν παλαιῶν φράκων καὶ
 καθιστάμεν· οἷς αἰσχρὸν ἔστιν ἐκείνους παλευσέσθαι
 καὶ περιθεῖναι, ἢ τὰς ἀσπίδας ἀποβαλεῖν. Ἀλλὰ
 μὴν οὐδ' ἐκείνους λείληθεν, ἀπερξήντε τῷ κατω-
 δουλώσανθαι τοὺς Ἕλληνας βουληθέντες, καὶ Κύρου
 τῆς βασιλείας ἀρξίβηθησαντε κτηνέεσσι. ὁ μὲν
 γὰρ τηλικαύταις ἡτταῖς καὶ συμφοραῖς περπεσάν,
 ἡλικας εὐδαίᾳ ἄλλοι οἷδε γενόμεναι, διὰ τὸ περιποι-
 εῖν τὴν αὐτοῦ ψυχὴν, καὶ οὕτως τε βασιλείαν κατέ-
 σχε, καὶ τοῖς καὶ τοῖς ἐσθλῶ παρέδωκε, καὶ τὴν
 Ἀσίαν οὕτω διώκησεν, ὥστε μηδεὶς ἦσεν αὐτὴν αἰεὶ
 φοβερὰν, ἢ πρότερον. Κύρος δὲ πικρῶς ἀπεστατὴς
 βασιλείᾳς δυνάμην, καὶ ἀρξάμενος τῶν πραγμάτων,
 διὰ τὴν αὐτοῦ προπτεῖαν, καὶ μὴ οὐκ αὐτὸν ἀποστέ-
 ρησε τηλικαύτης δυνάστεως, ἀλλὰ καὶ τοὺς συναι-
 λουθούντας εἰσέκοιτο, ἐσχάτας συμφορας κατέσχευεν.
 Ἐχομεν δ' αὖν παραπληθεῖς οἰκιστῶν, καὶ μέγαλην στρα-
 τοπέδων ἡγεμόνας γενόμενος, διὰ τὸ προδιαφθαρήναι
 πολλὰς μικράδας αὐτοῖς συνακλῶσαι.

9. καθιστάντας Cod. Helm.; qui tamem καθιστάντας
 habet, recte coniecit Matth. pro καὶ γὰρ omnium lectio-
 ne καταστάντας. Illud acivē, hōrōallivē significat. Ea-
 dem vocē in eodem re ulus est auctor p. 40, v. 2.
 3. αἰσχρὸν. Cod. Helm. αἰσχρὸν εἶθε, sed facili mō-
 ro. 6. Κύρος. Cyro minori, in bello contra fratrem Ar-
 taxerxē, cuius mentio fit in Pānag., p. 97, v. 17, et p.
 145, v. 23 seqq. 9. ἄλλος. Sine dubio scribendum est
 ἄλλοι vel ἄλλοις: quas (clades) nec quisquam alius ac-
 cidisse videt; ut bene coniecit Matth., quocum mirum in
 modum consentit Auger., quamvis noster alterum imposuit.
 10. καὶ ante τὴν τε Wolf: cum sequentibus abiicit,
 Matth. ob omnium auctoritatem reduxit. 13. Ποῦ φο-
 βερὰν Matth. ex Cod. Helm. addidit τοῖς Ἕλλησιν.
 15. διὰ τὴν αὐτοῦ προπτεῖαν. Conf. p. 146, v. 4, et Diōd.
 Sic. XIV, p. 659. 19. προδιαφθαρήναι. Vid. p. 82, v. 7.

Ὦν ἐνθυμούμενον χρη μὴ τιμᾶν τὴν ἀνδρίαν τὴν μετ' ἀνίας καὶ Φιλοτιμίας ἀκαίρου γιγνομένην· μηδὲ πολλῶν κινδύνων, ὑπαρχόντων ταῖς μοναρχίαις, ἐτέρους ἀδόξους καὶ στρατιωτικούς αὐτῷ πρόσξευρίσκειν· μηδ' αἰμιλλᾶσθαι τοῖς ἢ βίου δυστοχοῦς ἀπαλλαγῆναι βουλομένοις, ἢ μισθοφόρας ἕνεκα μείζονος εἰκῇ τοὺς κινδύνους προδαιρουμένης· μηδ' ἐπιθυμεῖν τοιαύτης δόξης, ἧς πολλοὶ καὶ τῶν ἄλλων Ἑλλήνων καὶ τῶν Βαρβάρων τυγχάνουσιν, ἀλλὰ τῆς τηλικαύτης τὸ μέγεθος, ἣν μόνος ἂν σὺ τῶν νῦν ὄντων κτήσασθαι δυνηθεῖς· μηδ' ἀγαπᾶν λίαν τὰς τοιαύτας ἀρετάς, ὧν καὶ τοῖς Φυλῶις μέτεστιν, ἀλλ' ἐκείνας ὧν οὐδεὶς ἂν πονηρὸς κοινωνήσῃ· μηδὲ ποιεῖσθαι πολέμους ἀδόξους καὶ χαλεπούς, ἐξόν ἐντίμους καὶ ἡδίους· μηδὲ ἐξ ὧν τοὺς μὲν οἰκείστατους εἰς λύπας καὶ Φροντίδας καταστήσεις, τοὺς δ' ἐχθρούς ἐν ἐλπίτι μεγάλαις, οἷας καὶ νῦν αὐτοῖς παρέσχες· ἀλλὰ τῶν μὲν Βαρβάρων, πρὸς οὓς νῦν πολεμεῖς, ἐπὶ τοσοῦτον ἐξαρκέσει σοὶ κρατεῖν, ὅσον ἐν ἀσφαλείᾳ καταστήσῃ τὴν σαυτοῦ χώραν· τὸν δὲ νῦν Μέγαν προσηγορευόμενον, καταλύειν ἐπιχειρήσεις; ἵνα τὴν τῶν σαυτοῦ δόξαν μείζω ποιήσης, καὶ τοῖς Ἑλλήσιν ἐπιδείξῃς πρὸς οὓς χρη πολεμεῖν.

Πρὸ πολλοῦ δ' ἂν ἐπὶ τῇσάμην ἐπιστεῖλαι σοὶ ταῦτα πρὸ τῆς στρατείας, ἵν' εἰ μὲν ἐπέωθῃς τ μὴ

3. κινδύνων. Conf. p. 18, v. 23, et p. 290, c. 36. 4. στρατιωτικούς: (pericula) gregarii militis. 11. δυνηθεῖς. Cod. Helm. δυνηθῆς. 14. ἐξόν: quum liceat; intellige ποιεῖσθαι. 14. ἡδίου. „Intelligit τοὺς ὑπὲρ τῆς „πατρίδος, καὶ τῶν γονίων, καὶ τῶν παιδων.“ Matth. 16. καταστήσεις, nempe temeritate tua. 18. πρὸς οὓς νῦν πολεμεῖς. Sermo est de Illiris, Paconibus, Thracibus, Scythia et finitimis populis. 19. σοὶ post ἐξαρκέσει. e Cod. Helm. bene adiecit Matth.

τηλικούτω κινδύνῳ περιπεσεῖν, εἰ δ' ἠπίσθησας, μὴ ἐγὼ συμβουλεύειν ἐδάκον· ταῦτά τοις ᾗδ' διὰ τὸ πάθος ὑπὸ πάντων ἐγνωσμένοις, ἀλλὰ τὸ συμβεβηκὸς ἐμαρτύρει τοὺς λόγους ὁρθῶς ἔχειν τοὺς ὑπ' ἐμοῦ περὶ αὐτῶν εἰρημέτους.

Πελλὰ δ' ἔχων εἰπεῖν διὰ τὴν τοῦ πράγματος φύσιν, παύσομαι λέγων. Οἶμαι γὰρ καὶ σέ, καὶ τῶν ἐταίρων τοὺς σπουδαιοτάτους, ῥηδίας, ὅπως ἀνβούλησθε, τοῖς εἰρημένοις προσθήσειν. Πρὸς δὲ τούτους φοβῶμαι τὴν ἀκρίβειαν. Καὶ γὰρ νῦν κατὰ μικρὸν προϊὼν ἔλχθον ἑμαυτὸν οὐκ εἰς ἐπιστολῆς συμμετρίαν, ἀλλ' εἰς λόγου μῆκος ἐξηκείλας.

Οὐ μὲν ἀλλὰ καί περ τούτων οὕτως ἐχόντων, οὐ παραλείπτεον ἐστὶ τάγε περὶ τῆς πόλεως, ἀλλὰ πειρατέον παρακαλέσαι σέ πρὸς τὴν οἰκειότητα, καὶ χρῆσιν αὐτῆς. Οἶμαι γὰρ πολλοὺς εἶναι τοὺς ἀπαγγέλλοντας, καὶ λέγοντας οὐ μόνον τὰ δυσχερέστατα τῶν περὶ σοῦ παρ' ἡμῖν εἰρημένων, ἀλλὰ καὶ παρ' αὐτῶν προστιθέντας, οἷς οὐκ εἰκὸς προσέχειν

1. περιπεσεῖν. Notandus est infinitivus post ἵνα, item indicativus verbis seqq. ἐδάκον, et ἐμαρτύρει. 2. ἠπίσθησας Auger. mutandum censet in ἠπίσθησας propter Harpocrationem, qui dicit, verbum ἀπιστεῖν apud Hecratem in epistola ad Philippum sumi pro ἀπισθεῖν. Recte. 3. διὰ τὸ πάθος propter eventum. Sensus: ut eventus sermonis mei veritatem declararet. 10. ἀκρίβειαν: certam diligentiam. 12. ἐξηκείλας. Verbe hanc periodum: Nam dum progredior paulatim, non animadverti, me, neglecta epistolice brevitate, in infusae orationis prolixitate incidisse. Nota, ἐξηκείλας εἰς ἐπιστολῆς συμμετρίαν non dici posse, et aliud verbum magis idoneum intelligi oportere. 14. τῆς πόλεως. Intellige τῆς ἑμαυτοῦ. 16. ἀπαγγέλλοντας, Wolfii conjecturam non receptam tamen confirmat Cod. Helm. Secuti sunt Steph., Auger., Matth., Baf. 2. Reliqui libri ἐπαγγέλλοντας.

σε τὸν νοῦν. Καὶ γὰρ ἄτοπον ἂν πειοίῃς, εἰ τὸν μὲν δῆμον τὸν ἡμέτερον ψέγοις, ὅτι ῥαδίως πείθεται τοῖς διαβάλλουσιν, αὐτὸς δὲ φαίνοιο πιστεύων τοῖς τὴν τέχνην ταύτην ἔχουσι. Καὶ μὴν γινώσκεις, ὡς ὅση περ ἂν τὴν πόλιν εὐαγωγοτέραν ὑπὸ τῶν τυχόντων οὖσαν ἀποφαίνονται, τοσούτῳ μᾶλλον σοι συμφερόντως ἔχουσιν αὐτὴν ἐπιδεικνύουσιν. Εἰ γὰρ οἱ μηδὲν ἀγαθὸν οἰοί τ' ὄντες ποῆσαι διαπράττνται τοῖς λόγοις, ἃ ἂν βουληθῶσιν, ἤπου σέ γε προσήκει τὸν πλεῖστ' ἂν ἐργῷ δυνάμενον εὐεργετῆσαι, μηδενὸς τυχεῖν παρ' ἡμῶν; Ἡγοῦμαι δὲ δεῖν πρὸς μὲν τοὺς πικρῶς τῆς πόλεως κατηγοροῦντας ἐκείνους ἀντιτάττειν τοὺς πάντα γε ταύτης εἶναι λέγοντας, καὶ τοὺς μήτε μείζον, μήτ' ἑλαττον αὐτὴν ἡδιχηκέναι φάσκοντας. Ἐγὼ δὲ οὐδὲν ἂν εἶποιμι τοιοῦτον. Αἰσχυρθεῖην γὰρ ἂν, εἰ τῶν μὲν ἄλλων μηδὲ τοὺς θεοὺς ἀναμαρτήτους εἶναι νομιζόντων, αὐτὸς τολμῶν λέγειν, ὡς οὐδὲν πώποτε πεπλημμελῆκαμεν. Οὐ μὴν ἀλλ' ἐκεῖνο ἔχω περὶ αὐτῆς εἰπεῖν, ὅτι χρησιμωτέραν οὐκ ἂν εὖροις ταύτης, οὔτε τοῖς Ἑλλήσιν, οὔτε τοῖς πράγμασιν· ὃ μάλιστα προσεκτέον τὸν νοῦν ἐστίν. Οὐ μόνον γὰρ ἂν συναγωνιζομένη γίγνοιτ' ἂν αἰτία σοι πολ-

4. τέχνην: *artem nimirum calumpniandi*. Conf. p. 251, v. 16, ubi pro γνώμην Dionys. Halic. legit τέχνην, ut h. l. 4. γινώσκεις, ὡς. Cod. Helm., omisso ὡς, habet γινώσκης. 5. ὑπὸ Wolf. e conjectura et Matth., item Auger.; reliqui libri ὑπέρ, quod ferri vix potest. 10. τυχεῖν Cod. Helm., vetr. et Matth.; Wolf. et illum sequentes ex illius conjectura ἀτυχεῖν. Sed supervacanea est negatio in ἀτυχεῖν, si post ἡμῶν interrogandi signum posueris; ἤπου enim v. 12 non solum affirmandi vim habet, sed et interrogandi, ut notum est. 12. 13. πάντα γε ταύτης εἶναι λέγοντας: qui omnia illius esse dicunt, i. e. illam omnibus numeris absolutam dicunt, ut demagogi. 16. ἀναμαρτήτους: *sine erroribus*, ut docet orphismum πλημμελεῖν.

λῶν ἀγαθῶν, ἀλλὰ καὶ φίλικῶς ἔχειν μόνον δοκοῦ-
 σχ. Τούς τε γὰρ ὑπὸ σοῦ νῦν ὄντας ῥᾶν ἂν κατέ-
 χοις, εἰ μηδεμίαν ἔχοιεν ἀποστρεφῆν, τῶν τε Βαρ-
 βάρων, οὓς βουληθείης, θᾶττον ἂν καταστρέψαις.
 Καίτοι πῶς οὐ χρὴ προθύμως ὀρέγεσθαι τῆς τοι-
 κῆς εὐνοίας, δι' ἧς οὐ μόνον τὴν ὑπάρχουσαν
 ἰσχύν ἀσφαλῶς καθέξεις, ἀλλὰ καὶ πολλὴν ἐτέραν
 ἀκινδύνως προσκτήσῃ; θαυμάζω δ' ὅσοι τῶν τὰς ду-
 νάμεις ἐχόντων, τὰ μὲν τῶν ξενιτευομένων στρατό-
 πεδα μισθοῦνται, καὶ χρήματα πολλὰ δαπανῶνται,
 συνειδότες, ὅτι πλείους ἡδίκηκε τῶν πιστευσάντων
 αὐτοῖς, ἢ σέσωκε, τὴν δὲ πόλιν, τὴν τηλικαύτην
 δύναμιν κεκτημένην μὴ πειρῶνται θεραπεύειν, ἢ καὶ
 πόλιν μίαν ἐκάστην καὶ ξύμπασαν τὴν Ἑλλάδα πολ-
 λάκις ἤδη σέσωκεν. Ἐνθυμοῦ δ' ὅτι πολλοῖς καλῶς
 βεβουλευθῆναι δοκεῖς, ὅτι δικαίως κέχρησαι Θεττα-
 λοῖς καὶ συμφερόντως ἐκείνοις, ἀνδράσιν οὐκ εὐ-
 μεταχειρίστοις, ἀλλὰ μεγαλοψύχοις, καὶ στάσεως
 μεστοῖς. Χρὴ τοίνυν καὶ περὶ ἡμᾶς πειραῖσθαι γίγνε-
 σθαι τοιοῦτον, ἐπιστάμενον ὅτι τὴν μὲν χώραν Θεττα-
 λοί, τὴν δὲ δύναμιν ἡμεῖς ὁμορόν σοι τυγχάνομεν ἔχον-
 τες· ἢν ἐκ παντὸς τρόπου ζῆται προσάγεσθαι. Πολὺ
 γὰρ κάλλιστον ἐστὶ, τὰς εὐνοίας τὰς τῶν πόλεων αἰρεῖν,
 ἢ τὰ τεῖχη. Τὰ μὲν γὰρ οὐ μόνον ἔχει φθόνον, ἀλλὰ

2. σοῦ νῦν ὄντας Wolf. e coniectura, eumque secuti Steph. et Auger.; Cod. Helm., quem secutus est Matth., ὑπὸ σοὶ σὺ-
 νόντας; veti. ὑπὸ σοῦ σὺνόντας. 2. κατέχοις Matth. e Cod.
 Helm.; Wolf. κατέσχοις ὡς; Ald. et Cuiac. κατέσχοις ὡς
 vitiose. Illud ὡς Wolf. explicat αὐτως et in editt. minor.
 recipit, in quo Steph. et Auger. eum secuti sunt. 4. Ποῖ
 οὓς fortasse excidit ἂν. Matth. 9. ξενιτευομένων. Vid. p.
 158, v. 14. 11. ἡδίκηκε, scil. τὰ τῶν ξενιτευομένων στρα-
 τόπεδα. 11. πιστευσάντων Matth. e Cod. Helm.; reliqui
 libri πιστευόντων. 16. Θετταλοῖς. Vid. Diode. S. XVI. 14.
 17. εὐμεταχειρίστοις; tractabilibus. 24. ἢ τὰ τεῖχη.

καὶ τῶν τοιούτων τὴν αἰτίαν τρεῖς στρατοπέδοις ἀνκτι-
θίσαν. Ἦν δὲ τὰς εὐκλειΐας καὶ τὰς εὐνοίας κτήσα-
σθαι δυνήθης, ἅπαντες τὴν σὴν διάνοιαν ἐπαινέσουσι.

Δικαίως δ' ἂν μοι πιστεύοις, οἷς εἶρηκα περὶ
τῆς πόλεως· φανήσμαι γὰρ οὔτε κολακεύειν αὐτὴν
ἐν τοῖς λόγοις εἰδικμένος, ἀλλὰ πλείστα πάντων
ἐπιτετιμηκώς, οὐτ' αὖ παρὰ τοῖς πολλοῖς, καὶ τοῖς
εἰκῇ δοκιμάζουσιν φερόμενος, ἀλλ' ἀγνοούμενος ὑπ' αὐ-
τῶν, καὶ φθονούμενος; ὥςπερ σύ. Πλὴν τοῦτο δι-
φέρομεν, ὅτι πρὸς σέ μὲν διὰ τὴν εὐδαιμονίαν, καὶ
τὴν δύναμιν οὕτως ἔχουσι, πρὸς ἐμὲ δέ, διότι πρὸς
ποῦμαι τὸ βέλτιον αὐτῶν φρονεῖν, καὶ πλείους
ὁρῶσι μοι διαλέγεσθαι βουλομένους, ἢ σφίσιν αὐτοῖς.
Ἐβουλόμην δ' ἂν ἡμῖν ὁμογνώμονως ῥαδίον εἶναι, τὴν
δόξαν, ἣν ἔχομεν παρ' αὐτοῖς, διαφεύγειν. Νῦν δὲ
σύ μὲν οὐ χαλεπώς, ἀν' βουλήθης, αὐτὴν διαλύσεις,
ἐμοὶ δὲ ἀνάγκη καὶ διὰ τὸ γῆρας, καὶ δι' ἄλλα πολλὰ
στέργειν τοῖς παροῦσι. "Ωστ' οὐκ οἶδ' ὅτι πλεόν δεῖ
λέγειν, πλὴν τρσοῦτον, ὅτι καλόν ἐστι τὴν βασιλείαν
καὶ τὴν εὐδαιμονίαν τὴν ὑπάρχουσαν ὑμῖν παρακατατέ-
θεσθαι τῇ τῶν Ἑλλήνων εὐδαιμονίᾳ, καὶ εὐνοίᾳ.

* Conf. p. 138, v. 5 seqq. 4. οἷς πρὸ ἐν τούτοις αἰς,
quia praecessit μοι. 6. εἰδικμένος. Bal. i vitiose εἰ-
δικμένοις. 8. Ante φερόμενος Matth. recte delevit εἰ,
quod Wolf, eumque sequentes e conjectura illius recepe-
runt. Φερόσθαι παρὰ τοῖς πολλοῖς dicitur is, cuius pro-
men vulgi sermonibus celebratur; sed τὸ φερόσθαι, εἰ
omnia bene succedunt. Verte: (constat enim,) neque etiam
(hanc ipsam ob causam) vulgi et temeritiorum aestimatio-
nem sermonibus celebrari, sed plerisque ignotum esse, etc.
9. ὥςπερ σύ ad φθονούμενος tantum referendum est, nisi
forte ἀγνοούμενος est male cognitus. Conf. p. 386, c. 13.
14. ὁμογνώμονως, i. e. ὁμοίως. 19. καλόν e Cod. Helm-
stedt. recte Matth.; in reliquis omnibus deest. Sententia: Ve-
llemus felicitatem Graecorum felicitati tradere conservandam.

III.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ.

(Παρακαλεῖ Φίλιππον, πάντα τὰλλα ἀφάρτα, πολεμῆσαι τῷ Περσῶν βασιλεῖ, μηδὲν ἀναβαλλόμενον, *Wolf.*)

ΙΣΟΚΡΑΤΗΣ ΦΙΛΙΠΠῷ ΧΑΙΡΕΙΝ.

Εγὼ διελέχθην μὲν καὶ πρὸς Ἀντίπατρον, περὶ τε τῶν τῇ πόλει συμφερόντων, καὶ σοί, ἐξαρκούντως, ὡς ἑμαυτὸν ἐπειθόν, ἐβουλήθην δὲ γράψαι καὶ πρὸς σέ περὶ ὧν μοι δοκεῖ πρακτέον εἶναι μετὰ τὴν εἰρήνην, πεπραπλήσια τοῖς ἐν τῷ λόγῳ γεγραμμέναις, πολὺ δ' ἐκείνων συντομώτερα.

Κατ' ἐκεῖνον μὲν γὰρ τὸν χρόνον συνεβούλευον, ὥς χρὴ διαλλάξαντά σέ τὴν τε πόλιν τὴν ἡμετέραν, καὶ τὴν Λακεδαιμονίων, καὶ τὴν Θηβαίων, καὶ τὴν Ἀργείων, εἰς ὁμόνοιαν καταστήσαι τοὺς Ἕλληνας, ἡγούμενος, εἰάν τις προεχούσας πόλεις πείσῃς οὕτω φρονεῖν, ταχέως καὶ τὰς ἄλλας ἐπακολουθήσῃν, τότε μὲν οὖν ἄλλος ἦν καιρός· νῦν δὲ συμβέβηκε, μὴκέτι δεῖν πείθειν. Διὰ γὰρ τοῦ ἀγῶνα τὸν γεγενημένον, ἡναγκασμένοι πάντες εἰσὶν εἰς φρονεῖν, καὶ

Verſu 1. Ἀντίπατρον, qui finito de Amphipoli bello legatus Athenas miſſus eſt. 5. εἰρήνην, *Coſſ.* p. 118. v. 17. το, τοὺς Ἕλληνας. *Vid.* p. 126, c. 14. 14. τὸν ἀγῶνα τὸν γεγενημένον. Fortaſſe ad ſacri belli confectionem pertinet, poſt quod Philippus potentiffimus evaſit.

τούτων ἐπιθυμεῖν, ὧν ἐπενοῦμένην σε βούλεσθαι πρῶ-
τεν καὶ λέγειν, ὡς δεῖ παυσχυμένους τῆς μακίας,
καὶ τῆς πλεονεξίας, ἣν ἐποιδύντο πρὸς ἀλλήλους,
εἰς τὴν Ἀσίαν τὸν πόλεμον ἐξενεγκεῖν.

Πρὸς δὲ τούτοις καὶ κείνῳ πολλοὶ παρ' ἐμοῦ πυν-
θάνονται· πότερον ἐγὼ σοὶ παρήνεσα ποιῆσαι τὴν
στρατείαν ἐπὶ τοὺς Βαρβάρους; ἢ σοῦ διχνοηθέντος
συτεῖπον· ἐγὼ δὲ οὐκ εἰδέναι μὲν φημι τὸ σαφές·
οὐ γὰρ συγγεγενῆσθαι σοὶ πρότερον, οὐ μὴν ἀλλ' οἶ-
σθαι, σὲ μὲν ἐγνωκέναι περὶ τούτων, ἐμὲ δὲ σὺν-
ειρηκέναι ταῖς σαῖς ἐπιθυμίαις. Ταῦτα δ' ἀκούον-
τες, ἰδόντά μου παρακελεύεσθαι σοι, καὶ πρό-
τρέπειν ἐπὶ τῶν αὐτῶν τούτων μένειν· ὡς οὐδέ πο-
τε ἂν γενομένων οὔτε καλλιδόνων ἔργων, οὔτε ὠφέλι-
μωτέρων τοῖς Ἕλλησιν, οὔτε ἐν καιρῷ μᾶλλον πρὸς
χρησομένων.

Εἰ μὲν οὖν εἶχον τὴν αὐτὴν δύναμιν, ἢ πρό-
τερον, καὶ μὴ παντάπασι ἦν ἀπειρηκώς, οὐκ ἂν
δι' ἐπιστολῆς διελέγομην, ἀλλὰ παρών νῦν αὐτῷ
παρώξυνον ἂν σε, καὶ παρακαλοῦν ἐπὶ τὰς πράξεις
ταύτας. Νῦν δ' ὡς δυναμαί, παρακελευομαι σοὶ μὴ
καταμελῆσαι τούτων, πρὶν ἂν τέλος ἐπιφῇς αὐταῖς.
Ἔστι δὲ πρὸς μὲν ἄλλο τι τῶν ὄντων ἀπλῶς

1. ἐπενοῦμένην: quae cogitabam te velle et agere et di-
cere. Suspicatur Wolf., post ἐπενοῦμένην omissum esse δεῖν
vel χρῆμα. Si non deest, idem adiciat, ut loquitur,
quasi Philippum sponte voluerit, quae Ienensis Ilocrates.
Cod. Helm. ἐπνοεῖν, quod probat Matth. 13. ἐπὶ.
Wolfii edit. maior περὶ; in Annotatt. vero legendum di-
cit ἐπὶ. Sine dubio lectio Wolfii περὶ ex abbreviatura
Βαί, orta est. 19. παρών νῦν. Conf. epist. 1, p. 711,
v. 2. 20. ἐπὶ. Wolfii edit. maior et Βαί. 2 vitiose
περὶ, quod etiam in ἐπὶ in Annotatt. mutat. 23. Ἔστι
Wolf. e coniectura, quam omnes post eum, praeter
Matth., receperunt; vet. et Cod. Helm. ἐστ.

ἔχειν, οὐ καλόν. Αἱ γὰρ μετριότητες παρὰ τοῖς πολλοῖς εὐδοκίμουσι, δόξης δὲ μεγάλης καὶ καλῆς ἐπιθυμεῖν, καὶ μηδέποτε ἐμπίπλασθαι προσήκει τοῖς πολὺ τῶν ἄλλων διενεγκοῦσιν· ὅπερ σοὶ συμβέβηκεν. Ἡγοῦ δὲ τὸδ' ἔχειν αὐτὴν ἀνυπέρβλητον, καὶ τῶν σοὶ πεπραγμένων ἀξίαν, ὅταν τοὺς μὲν Βαρβάρους ἀναγκάσης εἰλωτεύειν τοῖς Ἕλλησι, πλὴν τῶν σοὶ συναγωνιζομένων, τὸν δὲ βασιλέα τὸν νῦν Μίχαν προσαγορευόμενον, παύσης τοῦτο πράττειν, ὃ ἐν σὺ προστάτης. Ταῦτα δὲ κατεργάσασθαι πολὺ ῥᾶν ἐστὶν ἐκ τῶν νῦν παρόντων, ἢ προελθεῖν ἐπὶ τῇ δυνάμει, καὶ τὴν δόξαν, ἣν ἔχεις παρὰ τῆς βασιλείας τῆς ἐξ ἀρχῆς ὑμῖν ὑπαρχούσης· οὐδὲ γὰρ ἐστὶ λοιπὸν ἐτι, πλὴν θερὸν γενέσθαι. Χάρην δ' ἔχω τῇ γράφῃ ταύτῃ μόνῃ, ὅτι προήγαγεν εἰς τοὺς μου τὸν βίον, ὡςθ' ἂν νέος ὢν διενοοῦμην, καὶ γράψαι ἐπεχειροῦν ἔντε τῷ πανηγυρικῷ λόγῳ, καὶ τῷ πρὸς σὲ πεμφθέντι, τούτων ᾗ τὰ μὲν νῦν γιγνόμενα διὰ τῶν σῶν ἐφορῶ πράξεων, τὰ δ' ἐλπίζω γενέσεσθαι.

-
1. δόξης δὲ μεγάλης. Conf. Dionys. Halic. in Hieron. orat. ad Philipp., p. 115, v. 17 seqq. 7. εἰλωτεύειν: *forment*. Conf. p. 92, v. 10. 9. ποιήσας. Cod. Helm. *ποιήσας*. 10-11. πολὺ ῥᾶν ἐστὶν εἰς. Conf. p. 155 v. 18. 12. παρὰ Wolf., Steph., Auger. e Wolfii conjectura; Cod. Helm., *vett. et Matth. ἐπὶ*; Baf. *ἐπὶ*. 13. οὐδὲ. Placet conjectura, quam offert Matth., οὐδὲν. 18. τὰ μὲν νῦν γιγνόμενα, ut consentiant Græciæ civitates. Conf. initium huius epistolæ: *μετὰ τὴν εἰρήνην*. 19. τὰ δ' ἐλπίζω γενέσεσθαι, ut bellum contra Periam geratur.

IV,

Τ Π Ο Θ Ε Σ Ι Σ,

(Διοδοτον ἄκρατὴν αὐτοῦ καὶ ἑταῖρον γενόμενον σὺν τῷ υἱῷ ἐκείνου συνίστησιν ὑπερφυῶς, καὶ παραίνει Φιλίππῳ λεληθότως, συμβούλους εὖ φρονούντας παράλαμβάνειν, καὶ πρὸς τὴν τῶν φίλων παρρησίαν ἐν τῷ νόμῳ οὐκ ἀνδρῶς διακρίσθαι. Wolf.)

ΙΣΟΚΡΑΤΗΣ ΦΙΛΙΠΠΩ ΧΑΙΡΕΙΝ.

Ἐγώ, καίπερ ἐπακιδύναυ παρ' ἡμῖν ἔγτος εἰς Μακεδονίαν πέμπειν ἐπιστολήν, αὐτὸς μόνος νῦν, ὅτε πολεμοῦμεν πρὸς ὑμᾶς, ἀλλὰ καὶ τῆς εἰρήνης οὐσης, ἔμμεν γράψαι πρὸς σέ εἰλόμην περὶ Διοδότου, δίκαιον εἶναι νομίζων, πάντας μὲν περὶ πολλοῦ ποιῆσθαι τοῦ ἐμμενὶ πεπλησιακότας, καὶ γεγεννημένους ἀπὸ τῆς ἡμῶν οὐχ ἥκιστα δὲ τοῦτον, καὶ διὰ τὴν εὐνοίαν τὴν εἰς ὑμᾶς, καὶ τὴν ἄλλην ἐπισέμειαν. Μάλιστα μὲν οὖν ἐβουλόμην ἂν αὐτὸν συσταθῆναι σοὶ δι' ἡμῶν. Ἐπεὶ δὲ δι' ἑτέρων ἐντετύχηκέ σοι, λοιπὸν ἐπτά μοι μαρτυρῶσαι περὶ αὐτοῦ, καὶ βεβαιῶσαι τὴν γεγεννημένην αὐτῷ πρὸς σέ γνῶσιν. Ἐμοὶ γὰρ πολλῶν καὶ παντοδαπῶν συγγενομένων ἀνδρῶν,

In inscriptione pro Φιλίππῳ Cod. Helm. Ἀντιπάτρω. Versu 2. 3. ὅτε πολεμοῦμεν. Scripta videtur haec epistola bello post pacem Amphipolitanam renovatō. 6. πεπλησιακότας: discipulos. 8. ἐπισέμειαν: probitatem. 9. σοι Cod. Helm. bene addidit Matth. συνίστημι: commendō. 13. συγγενομένων de discipulis saepe dicitur.

καὶ δόξας ἐνίων μεγάλας ἔχοντων, τῶν μὲν ἄλλων
 ἀπάντων, οἱ μὲν τινες περὶ τὸν λόγον, οἱ δὲ περὶ
 τὸ διανοηθῆναι καὶ πρᾶξαι δεινοὶ γεγονόσιν, οἱ δ' ἐπὶ
 μὲν τοῦ βίου σώφρονες, καὶ χαριέντες, πρὸς δὲ τὰς
 ἄλλας χρήσεις καὶ διαγωγὰς, ἀφυσὶς παντάπασιν·
 οὗτος δὲ οὕτως εὐάρμοστον τὴν φύσιν ἔσχεν, ὥστε
 ἐν ἅπασι τοῖς εἰρημένους τελειότατος εἶναι. Καὶ
 ταῦτ' οὐκ ἂν ἐτόλμων λέγειν, εἰ μὴ τὴν ἀκριβεστά-
 την πείραν αὐτὸς τε εἶχον αὐτοῦ, καὶ σὲ λυφισθαι
 προσεδόκων, τὰ μὲν αὐτὸν χρώμενον αὐτῷ, τὰ δὲ
 καὶ παρὰ τῶν ἄλλων τῶν ἐμπειρῶν αὐτοῦ πυνθανό-
 μενον. Ὡν οὐδεὶς, ὅστις οὐκ ἂν ὁμολογήσεν, εἰ
 μὴ λίαν εἴη φθονερός, καὶ εἰπεῖν καὶ βουλευσασθαι
 οὐδενὸς ἦτορ αὐτῶν δύνασθαι, καὶ δικαιοτάτην καὶ
 σωφρονέστατον εἶναι, καὶ χρημάτων ἐγκρατέστατον,
 ἔτι δὲ καὶ σύμβιον ἀπάντων ἡδιστον, καὶ λυγρωτά-
 τον· πρὸς δὲ τούτοις πλείστην ἔχειν παρρησίαν, οὐχ
 ἦν οὐ προσῆκεν, ἀλλὰ τὴν εἰκότως ἂν μέγιστον γι-
 γνομένην σημεῖον τῆς εὐνοίας τῆς πρὸς τοὺς φίλους·
 ἦν, τῶν δυνατῶν οἱ μὲν ἀξιοχρεῶν τὸν ὄγκον τῶν
 τῆς ψυχῆς ἔχοντες τιμᾶσιν, ὡς χρησίμην οὖσαν,
 οἱ δὲ ἀσθενέστεροι τὰς φύσεις ὄντες, ἢ κατὰ τὰς
 ὑπαρχούσας ἐξουσίας, δυσχεραίνουσιν, ὡς ἂν οὐ

4. χαριέντες. Wolf.: „*morum suavitatis commendabiles*;"
 Matth.: „*probt.*“ 7. τελειότατος pro τελειότατος. Refor-
 tur ad οὗτος. Matth. 14. καὶ δικαιοτάτην. Cod. Helm.
 καὶ ἀναγκαιοτάτην καὶ ἀσφρονέστατον εἶναι καὶ δικαιοτά-
 τον καὶ χρημάτων εἶς. — 16. λυγρωτάτην de elocutione
 h. l. intelligendum est. 20. δυνατῶν. Cod. Helm.
 δυναστῶν, quod iure laudat Matth. 20. ἀξιοχρεῶν τὸν
 ὄγκον: *animi magnitudinem principis persona dignam.*
 22. 23. ἢ κατὰ τὰς ὑπαρχούσας ἐξουσίας: *quam pro*
imperii maiestate. 25. ὡς ἂν. Wolf. e conjectura,
 quam reliqui praeter Matth. receperunt. Cod. Helm. et
 vet. ὅσων, quod nullum sensum praebet. Facillime autem

προαιρουνται τι ποιειν βιαζομένην αὐτούς, οὐκ εἶδο-
τες, ὡς οἱ μάλιστα περὶ τοῦ συμφέροντος ἀντιλέ-
γειν τολμῶντες, οὗτοι πλείστην ἐξουσίαν αὐτοῖς τοῦ
κράττειν ἃ βούλονται παρὰσκευάζουσιν. Εἰκὸς μὲν
γὰρ τοὺς αὖτε πρὸς ἡδονὴν λέγειν προαιρουμένους, οὐχ
ὅπως μοναρχίας δύνασθαι ποιεῖν δυνάτας, αἱ πολλοὺς
τοὺς ἀναγκαίους ἐφελκόνται κινδύνους, ἀλλ' οὐδὲ
τὰς πολιτείας, αἱ μετὰ πλείονος ἀσφαλείας εἰσὶ.
Δεῖ δὲ τοὺς ἐπὶ τῷ βελτίστῳ παρρησιαζομένους,
πολλὰ σῶζειν δύνασθαι, καὶ τῶν ἐπιδόξων διαφθα-
ρῖσθαι πραγμάτων. Ὡς ἕνεκα προσήκει μὲν
παρὰ πᾶσι τοῖς μονάρχοις πλεον φέρεσθαι τοὺς
τὴν ἀληθειαν ἀποφαινομένους, τῶν ἅπαντα μὲν

ὡς ἔν, praesertim quoniam structura rāmilla impeditior sit et
ἄσων υψιτατιῶν, id hęc posterius abire potuit. Construe:
ὡς βιαζομένην (παρρησίαν) αὐτοὺς ποιεῖν τι ὡν (pro
ταύτων ἃ) οὐ προαιρουνται. 2. περὶ τοῦ συμφέροντος
etc., i. e. όταν συμφέρη, infra: ἐπὶ τῷ βελτίστῳ. Sen-
tentia: Qui rebus contradicunt, quando utilitas regum id
postulat, hi potentiam, (scilicet quidvis faciendi potestatem,)
illorum augent. Praeter Bas. 1, quae ἐπὶ habet quamquam
Wolf. Isalam inspexit, omnes tyentur περὶ. Hinc Wolf.
e conjectura posuit περὶ. 5. Ante τοὺς cum Augerio
delevi διὰ, quod sensum turbat, nec tunc defendi potest,
si cum Matth. e Cod. Helm. in sequentibus pro δυνάμεις
legis διαμειν, in qua lectione παρρησιάζει, non ποιεῖν,
requiritur. 6. ποιεῖν δυνάτας iterum est ex Auger. con-
iectura pro vulgato ποιεῖν δυνάμεις, quod sine adiectiva
vix explicari potest: vires facere pro potentes evadere,
ut Wolf. recte iudicat. Pro τοὺς Wolf. mavult καὶ.
8. τὰς πολιτείας Wolf. recte, quipor, explicat τὰς δη-
μοκρατίας, in quibus, quum assentatores audiuntur,
olichocrazia et anarchia locum habent. Conf. p. 351, c. 2.
10. ἐπιδόξων, i. e. προσδοκίμων. Construe: πολλὰ καὶ
τῶν πραγμάτων, ἐπιδόξων διαφθαρησθαι, σῶζειν δύ-
νασθαι; multa servare posse et ex illis, quae casu sunt
proxima.

πρὸς χάριν, μηδὲν δὲ ἄξιον χάριτος λεγόντων. Συν-
έβη δὲ ἐλαττεῖν ἔχειν αὐτοὺς παρ' ἐνόις αὐτῶν
ὁ καὶ Διοδότῳ παθεῖν συνέπεσε παρὰ τισι τῶν
κατὰ τὴν Ἀσίαν δυναστευόντων· οἷς πολλὰ μὲν
χρήσιμος γενόμενος εὐ μόνον τῷ συμβουλευεῖν,
ἀλλὰ καὶ τῷ πράττειν, καὶ κινδυνεύειν, διὰ τὸ
παρρησιαζέσθαι πρὸς αὐτούς, περὶ ὧν ἐκείνης συν-
έφερε, καὶ τῶν οἴκοι τιμῶν ἀπεστερήθη, καὶ
πολλῶν ἄλλων ἐλπίδων· καὶ μείζον ἰσχυσεν αἱ τῶν
τυχόντων ἀνθρώπων κολακεῖαι τῶν εὐεργεσιῶν τῶν
τούτου· δι' ἃ ὅτῃ καὶ πρὸς ὑμᾶς αἰεὶ προσιέναι διακονού-
μενος, ὁκνηρῶς εἶχεν, οὐχ ὥς ἀπαντας ὁμοίους εἶ-
ναι νομίζων τοὺς ὑπὲρ αὐτῶν ὄντας, ἀλλὰ διὰ τὰς
παρ' ἐκείνων γεγενημένας δυσχερείας, καὶ πρὸς τὰς
παρ' ὑμῶν ἐλπίδας οὐ πρόθυμότερος ἦν· πᾶραπλή-
σιον ἔμοι γε δοκεῖ πεπονθῶς τῶν πεπλευκότων τι-
σίν, οἱ πρῶτον, ὅταν χρήσωνται χειμῶσιν, οὐκέτι
θαρρόνυντες εἰσβαίνουσιν εἰς τὴν θάλασσαν, καίπερ εἰ-
δότες, ὅτι καὶ καλοῦ πλοῦ πολλάκις ἐπιτυχεῖν ἐστίν.
Οὐ μὲν ἄλλ' ἐπεὶ δὴ συνήστηκέ σοι, καλῶς ποιῇ.

1. πρὸς χάριν: *gratias cauissa*. 2. ἐλαττεῖν ἔχειν
oppositum est τῷ πλέον φέρεσθαι. 3. παρ' ἐνόις αὐ-
τῶν, nempe βανάρων. 4. κατὰ Wolf. *introducitur*;
libri ante eum, nec non Cod. Helm., cum eoque Matth.,
illud omittunt. Permyssile Wolf. videtur hoc, 1. quod
δυναστεύειν aut raro aut nullibi cum accusativo constitui-
tur; 2. quod quilibet illorum dynastiarum parti tantam
Asiae imperabat. 17. καὶ ἐ Cod. Helm. recepti, reli-
quis legentibus καὶν. 18. τοὺς ὑπὲρ αὐτῶν ὄντας: *in*
altioris dignitatis gradu posuit. Ceterum Wolfii conie-
cturam αὐτῶν pro vet. lectione αὐτῶν Cod. Helm. confir-
mat. 19. δυσχερείας: *incommoda*. 20. καλῶς ποιῇ
e Cod. Helm. bene recepit Matth., quum antea legere-
tur e Wolfii coniectura καλῶς εἶδος ποιῇ pro vet. lectio-
ne καλῶς ποιῇ, cuius loci Wolf. etiam offert καλῶς ποι-
ῶν. Ceterum συνήστηκε, quod praeferitur, passive dicitur.

Λογίζομαι γὰρ αὐτῷ συνοίσειν, μάλιστα μὲν τῇ Φιλανθρωπίᾳ τῇ σὴ λογιζόμενος, ἣν ἔχειν ὑπεί-
λῃψαι παρὰ τοῖς ἐξώθεν ἀνθρώποις· ἔπειτα νομί-
ζων οὐκ ἀγνοεῖν ὑμᾶς, ὅτι πάντων ἐστὶν ἡδιστον,
καὶ λυσιτελὲς τὸ πιστοῦς ἄμα καὶ χρησίμους φίλους
κτᾶσθαι ταῖς εὐεργεσίαις, καὶ τοὺς τοιούτους εὖ
ποιεῖν, ὑπὲρ ὧν πολλοὶ καὶ τῶν ἄλλων χάριν ὑμῖν
ἐξοῦσιν. Ἀπαντες γὰρ οἱ χαριέντες τοὺς τοῖς σπου-
δαίσις τῶν ἀνθρώπων καλῶς ὁμιλοῦντας ὁμοίως ἐπαι-
νοῦσι, καὶ τιμῶσιν, ὥσπερ αὐτοὶ τῶν ὠφελειῶν
ἀπολαύοντες.

Ἀλλὰ γὰρ Δίδδοτον αὐτὸν εἶμαί σε μάλιστα
προτρέψασθαι πρὸς τὸ φροντίζειν ἑαυτοῦ. Συνέπει-
θον δὲ καὶ τὸν υἱὸν αὐτοῦ τῶν ὑμετέρῳ ἀντέχεσθαι
πραγμάτων, καὶ παραδόνθ' ὑμῖν ἑαυτὸν ὥσπερ μα-
θητὴν, εἰς τοῦμπροσθεν πειραθῆναι προσελθεῖν. Ὁ
δὲ ταῦτά μου λέγοντος, ἐπιθυμεῖν μὲν ἔφασκε τῆς
ὑμετέρας Φιλίας· οὐ μὴν ἀλλὰ παραπλήσιόν τι πε-
πονθέναι πρὸς αὐτήν, καὶ πρὸς τοὺς στεφανίτας
ἀγῶνας. Ἐκείνους γὰρ νικᾶν μὲν ἂν βούλεσθαι, κα-
ταβῆναι δ' εἰς αὐτοὺς οὐκ ἂν τολμῆσαι, διὰ τὸ μὴ
μετασχηκέναι ῥώμης ἀξίας τῶν στεφάνων, τῶν τε

1. Λογίζομαι: *pucio*. 2. λογιζόμενος, i. e. *τεκμαιρό-
μενος*. 5. λυσιτελὲς *Cod. Helm., vet. et Matth.,
nec non Wolfii edit. maior; minor vero, licut Steph. et
Auger., λυσιτελέστατον*. 13. προτρέψασθαι. *Coniicere
aliquis possit προτρέψασθαι; sed libri omnes consentiunt.
Matth. Auger. προτρέψασθαι*. 14. 15. τῶν ὑμετέρων
ἀντέχεσθαι πραγμάτων; *animam adiacere ad res ve-
stras, quod Wolf. expressit: ut se ad vos conferret.*
19. καὶ. *Alias ὥσπερ.* 19. 20. στεφανίτας ἀγῶνας.
Στεφανίτης ἀγὼν dicitur, e quo victores coronam repor-
tant. Videtur autem hic imprimis intelligere illa quatuor
certamina. *Matth.* 20. Ἐκείνους — νικᾶν βούλεσθαι:
Cupere enim se in illis victoriam consequi.

παρ' ὑμῶν τιμῶν εὐξασθαι μὲν ἂν τυχεῖν, οὐκ ἐφ' ἔξασθαι δ' αὐτὸν προσδοκᾶν. Τὴν τε γὰρ ἀπειρίαν τὴν αὐτοῦ καταπεπληχθαι καὶ τὴν λαμπρότητα τῇ ὑμετέραν, ἔτι δὲ καὶ τὸ σωματίον οὐκ εὐκρινές ἐν, ἀλλ' ἔχον πρόφασιν, ἣν νομίζειν ἐμποδιεῖν αὐτὸν πρὸς τὰ πολλὰ τῶν πραγμάτων.

Οὗτος μὲν οὖν, ὅτι ἂν δοκῇ αὐτῷ συμφέρεν, τοῦτο πράξει· σὺ δέ, εἴαν τε ἡ περὶ ὑμᾶς, εἴαν τ' ἡσυχίαν ἔχων διατρίβῃ περὶ τοὺτους τοὺς τόπους, ἐπιμελῶ καὶ τῶν ἄλλων μὲν ἁπάντων, ὧν τυγχάνει δεόμενος, μάλιστα δὲ τῆς ἀσφαλείας, καὶ τῆς τοῦτου καὶ τῆς τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, νομίσας, ὥσπερ παρακαταθήκην ἔχειν τοῦτον, παρά τε τοῦ γήρους ἡμῶν, ὃ προσηκόντως ἂν πολλὰς τυγχάνῃ προνοίας, καὶ τῆς ὀξείας τῆς ὑπερεχούσης, εἴ τινος ἄρα σπουδῆς ἐστὶν ἀξία, καὶ εὐνοίας τῆς περὶ ὑμᾶς, ἣν ἔχον ἅπαντα τὸν χρόνον διατετέλεκα. Καὶ μὴ θαυμάσης, μὴτ' εἰ μακροτέραν γέγραφα τὴν ἐπιστολὴν, μὴτ' εἰ

3. καταπεπληχθαι: *deterri fieri et imperitia sua eo*
 4. τὸ σωματίον οὐκ εὐκρινές ἐν; *repete καταπεπληχθαι. οὐκ εὐκρινές: corpusculum non elegans, deforme et pusillum, Wolf., quod magis mihi arridet quam: corpus minus firmum et imbecillum.* 5. ἔχον πρόφασιν: *reprehensioni obnoxium.* 6. τὰ Cod. Helm. omiuit. 7. ἂν e Cod. Helm. bene addidit Matth. 8. ὑμᾶς omnes praeter Bas. 1 et Ald., quae habent ἡμᾶς. Ceterum περὶ ὑμᾶς est: in aula Philippi, munere aliquo fungens! et περὶ τούτους τοὺς τόπους. (v. 9.) in Macedonia in universum. Posterius Wolf. male de Athenis accipit. 13. τοῦτον. Auger. mavult τούτους, nempe Diodotum eiusque filium. 15. ὑπερεχούσης. Ita Cod. Helm., vet. et Matth.; Wolf. e coniectura cum sequentibus ὑπερχούσης, quia ὑπερχούσης nimis arrogans videbatur; quae vero nimia arrogantia sequentibus verbis excusari potest, nec Isocrati est infusa. 16. περὶ Matth. e Cod. Helm. et vet. revoca-

τι περιεργότερον, ἢ πρεσβυτικώτερον εἰρήκαμεν ἐν αὐτῇ. Πάντων γὰρ τῶν ἄλλων ἀμελήσας, ἐνὸς μόνου ἐφρόντισα, τοῦ φανῆναι σπουδάζων ὑπὲρ ἀνδρῶν φίλων, καὶ προσφιλεστάτων μοι γεγεννημένων.

vit; reliqui cum Welfio habent πρὸς; Bal. a habet ἐπὶ.

Τ Π Ο Θ Ε Σ Ι Σ.

(Συγχαίρει Ἀλεξάνδρῳ τῆς φιλοσοφίας, καὶ ἐν ἔγκω-
μίου σχήματι παρακαλεῖ αὐτὸν χρῆσθαι τοῖς βελτίστοις
τε καὶ παιδείᾳ διαφέρουσι τῶν ἀνδρῶν, τῆς τῶν λόγων
δεινότητος καὶ πολιτικῆς ἐπιστήμης μᾶλλον ἀντιποιούμενου
ἢ τῶν ἱριστικῶν λόγων, διασύρων, εἶμαι, τὴν Ἀριστοτι-
λους παιδευσιν. *Wolf.*)

ΙΣΟΚΡΑΤΗΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΩ ΧΑΙΡΕΙΝ.

Πρὸς τὸν πατέρα σου γράφων ἐπιστολήν, ἄτοπον
ᾧ μιν πειρήσειν, εἰ περὶ τὸν αὐτὸν ὄντα σε τόπῳ
ἐκείνῳ μήτε προσερχῶ, μήτε ἀδπάσσομαι, μήτε γρά-
ψω τι τσιούτον, ὃ ποιήσει τοὺς ἀγνοοῦντας, μὴ νο-
μιζειν ἤδη με πᾶράφρονεῖν διὰ τὸ γῆρας, μηδὲ παν-
τάπασι ληρεῖν, ἀλλ' ἔτι τὸ καταλελειμμένον μοι μί-
ρος, καὶ λοιπὸν ὄν, οὐκ ἀνάξιον εἶναι τῆς δυνάμεως,
ἣν ἔσχον νεώτερος ὢν.

Ἀκούω δὲ γε πάντων λεγόντων, ὡς Φιλάν-
θρωπος εἶ, καὶ Φιλαθήναιος, καὶ Φιλόσοφος, σὺν
ἀφρόνως πείων, ἀλλὰ νουνεχόντως. Τῶν τε γὰρ

Versu 4. τοὺς ἀγνοοῦντας, scil. ἐμὲ καὶ τὰ ἐμὰ ἐπιτηδύ-
ματα. 5. παραφρονεῖν. Bas. i et 2 μετὰφρονεῖν. Hinc
Wolf., qui Bas. solam inlrexit, e coniectura posuit,
quod in reliquis veteribus iam adest. 6. τὸ καταλε-
λειμμένον μοι μέρος, i. e. τὸν νοῦν καὶ τὴν φρόνησιν;
sed quomodo differat ab hoc λοιπὸν ὄν, (versu seq.)
haud equidem video. *Maith.*

πολιτῶν ἀποδέχεσθαι σε τῶν ἡμετέρων οὐ τοὺς ἡμε-
ληκότας αὐτῶν, καὶ πονηρῶν πραγμάτων ἐπιθυ-
μοῦντας, ἀλλ' εἰς συνδιατρίβων οὐκ ἂν λυπηθεῖς,
συμβάλλων τε καὶ κοινωνῶν πραγμάτων οὐδὲν ὦν
βλαβεῖς, οὐδ' ἀδικηθεῖς, οἷοις περ χρὴ πλησιάζειν
τοὺς εὖ φρονοῦντας· τῶν τε φιλοσοφικῶν οὐκ
ἀποδοκιμάζειν μὲν οὐδὲ τὴν περὶ τὰς ἐριδας, ἀλλὰ
νομίζειν εἶναι πλεονεκτικὴν ἐν ταῖς ἰδίαις διατριβαῖς,
οὐ μὲν ἀρμόττειν οὔτε τοῖς τοῦ πλήθους προστῶσιν,
οὔτε τοῖς τὰς μοναρχίας ἔχουσιν. Οὐ γὰρ συμφέ-
ρειν, οὐδὲ πρέπειν τοῖς μείζον τῶν ἄλλων φρονοῦσιν,
οὗτ' αὐτοῖς ἐρίξειν πρὸς τοὺς συμπολιτευομένους, οὐ-
τε τοῖς ἄλλοις ἐπιτρέπειν πρὸς αὐτοὺς ἀντιλέγειν.
Ταύτην μὲν οὖν οὐκ ἀγαπᾷν σε τὴν διατριβήν, προ-
αρεῖσθαι δὲ τὴν παιδείαν τὴν περὶ τοὺς λόγους,
οἷς χρώμεθα περὶ τὰς πράξεις τὰς προσπιπτούσας
καθ' ἑκάστην τὴν ἡμέραν, καὶ μεθ' ὧν βουλευόμεθα
περὶ τῶν κοινῶν· δι' ἣν νῦν τε δοκεῖς περὶ τῶν μελ-
λόντων ἐπιεικῶς τοῖς ἀρχομένοις προστάττειν, καὶ
οὐκ ἀνοήτως, ἃ δεῖ ποιεῖν ἑκάστους, περὶ τε τῶν
καλῶν καὶ δικαίων, καὶ τῶν τούτοις ἐναντίων ὀρ-
θῶς κρίνειν· πρὸς δὲ τούτοις τιμᾶν καὶ κολάζειν,
ὡς προσήκον ἐστίν, ἑκατέρους. Σωφρονεῖς οὖν
ταῦτα μελετῶν. Ἐλπίδα γὰρ τῷ τε πατρί καὶ

4. συμβάλλων, i. e. ὁμιλῶν. Συνδιατρίβειν est, crebro
cum aliquo versari, συμβάλλειν vero est, etiam participem
facere consiliorum et negotiorum familiarium. 5. οἷοις.
περ Wolf. e coniectura et reliqui Wolf. secuti; Cod. Helm.,
veit. et Matth. ὡς περ. Offert etiam Wolf. οἷς περ; quae
lenior est mutatio. 7. τὴν περὶ τὰς ἐριδας. Intelligo
argutas Sophistarum disputationes, de quibus vide p. 503.
8. εἶναι πλεονεκτικὴν: permultum valere. 14. οὐκ
ἀγαπᾷν. Repete ἀκούω. 22. τιμᾶν καὶ κολάζειν.
Sic edidit e Cod. Helm. Matth. et Auger. e Cod. Q. De-

τοῖς ἄλλοις παρέχεις, ὡς, μὲν πρεσβύτερος γειόμε-
νος ἐμμεΐνης τούτοις, τοσοῦτον προέχεις τῇ φραγί-
σει τῶν ἄλλων, ὅσον περὶ ὁ πατήρ σου διενήνοχεν
ἀπάντων.

sunt καὶ τηαῖν in Ald., Bal. 1 et 2, et Steph.; Wolf.
e coniectura addidit quidem, sed post καλᾶζεν posuit.

VI.

Τ Π Ο Θ Ε Σ Ι Σ.

(Κατ' ἀρχαίς αἰτιολογεῖ, διότι οὐ προσήκει αὐτὸν τῆς
Θυτταλίαν ἀποδημεῖν. Εἴτα μακροῦ χρησάμενος ἐφόδου
περαίνει, ὅτι δεῖ τὴν τῶν συμπολιτευομένων εὐνοίαν προτι-
μῆσαι τῆς τυραννίδος. *Wolf.*)

ΙΣΟΚΡΑΤΗΣ ΤΟΙΣ ΙΑΣΩΝΟΣ ΠΑΙΣΙ ΧΑΙΡΕΙΝ.

Ἀπήγγειλέ τίς μοι τῶν πρεσβευσάντων ὡς ὑμᾶς, ὅτι
καλέσαντες αὐτὸν ἄνευ τῶν ἄλλων, ἠρωτήσατε, εἰ περ-
σθεῖν ἀποδημῆσαι τε, καὶ διατρίψαι παρ' ὑμῖν; ἐγὼ
δὲ ἐνεκα μὲν τῆς Ἰάσονος καὶ Πολυάκους ξενίας, ἥδέως
ἂν ἀφικοίμην ὡς ὑμᾶς· οἶδα γὰρ ἂν τὴν ὁμιλίαν τὴν
γενομένην ἅπασιν ἡμῖν συνεγεγῆεν. Ἀλλὰ γὰρ
ἐμποδίζει με πολλὰ, μάλιστα μὲν τὸ μὴ δύνασθαι
πλανᾶσθαι, καὶ τὸ μὴ πρέκειν ἐπιξενουῖσθαι τοῖς τη-
λικούτοις. Ἐπειτα δ' ὅτι πάντες οἱ πυθόμενοι τὴν
ἀποδημίαν, δικαίως ἂν μου καταφρονήσειαν, εἰ προη-
ρημένος τὸν ἄλλον χρόνον ἡσυχίαν ἄγειν, ἐπὶ γήρως

In Inferiort. Ἰάσονος. Vid. p. 157, c. 50; Perizon. ad
Ael. V. H. XI, 9; Diod. Sic. XV, 60; Xenoph. Hell. VI,
4, 27; Nepos Timoth., c. 4. 6. ἀφικοίμην. Cod. Helm.
ἀφικόμεν. 7. οἶδα. Cod. Helm. ἦ. 9. ὅτι. Bas.
1 et 2 vitiose ἄτε; reliqui omnes ὅτι. 11. ἐπὶ γήρως
omnes praeter Wolf. in edit. mai., qui e Bas. 1, ubi est
abbreviatura, habet περὶ, quod vero in notis mutatum
vult in ἐπὶ.

ἀποδημεῖν ἐπιχειροῖν, ὅτ' εἰκός· εἰ καὶ πρότερον ἄλλοσέ ποί διέτριβον, νῦν οἶκαδε σπεύδειν, οὕτως ὑπογυίου μοι τῆς τελευτῆς οὔσης. Πρὸς δὲ τούτοις φοβοῦμαι καὶ τὴν πόλιν. Χρὴ γὰρ τάληθ' ἰλέγειν. Ὅρῳ γὰρ τὰς συμμαχίας τὰς πρὸς αὐτὴν γινομένας, ταχέως διαλυομένας. Εἰ δὴ τι συμβαίῃ καὶ πρὸς ὑμᾶς τοιοῦτο, πῶς ἂν καὶ τὰς αἰτίας καὶ τοὺς κινδύνους διαφυγεῖν δυνήσῃν, (ὃ χαλεπὸν ἔστιν,) ἀλλ' οὐκ αἰσχυνθεῖν ἂν, εἴτε διὰ τὴν πόλιν δόξαιμ' ἰσὶν ἀμελεῖν ὑμῶν, εἴτε δι' ὑμᾶς τῆς πόλεως ὀλιγοθεῖν; μὴ κοινῷ δὲ τοῦ συμφέροντος ὄντος, οὐκ οἶδ' ὅπως ἀμφοτέροις ἀρέσκειν δυνήσῃν. Αἱ μὲν οὖν αἰτίαι, δι' ἃς οὐκ ἔξεστί μοι ποιεῖν ἃ βούλομαι, τσαῦται συμβεβήκασιν.

Οὐ μὲν περὶ γὰρ τῶν ἐμαυτοῦ μόνον ἐπιστείλας, οἶομαι δεῖν ἀμελήσαι τῶν ὑμετέρων· ἀλλ' ἅπερ ἐν παραγενόμενος πρὸς ὑμᾶς διελέχθην, πειράδομαι καὶ νῦν περὶ τῶν αὐτῶν τούτων, ὅπως ἂν δύνωμαι, διελέθειν. Μηδὲν δ' ὑπολάβητε τοιοῦτον, ὡς ἂρ' ἐγὼ ταύτην ἔγραψα τὴν ἐπιστολήν, οὐχ ἕνεκα τῆς ὑμετέρας ξενίας, ἀλλ' ἐπιδείξιν κοινῆς εὐδοκίας βουλόμενος. Οὐ γὰρ εἰς τοῦθ' ἤκω μανίας, ὥστ' ἀγνοεῖν, ὅτι κρεῖττω μὲν γράψαι τῶν πρότερον διαδεδεγμένων, ὥδ' ἂν δυναίμην, τοσοῦτον τῆς ἀκμῆς ὑστερῶν· χεῖρω δὲ ἐξενεγκῶν, πολὺ φαυλοτέραν ἂν λάβοιμι δόξαν

6. διαλυομένας. Vaf. 1 et 2 διαλυόμενας vitiolae. 7. πᾶς ἂν absunt a Cod. Helm. 11. μὴ κοινῷ δὲ τοῦ συμφέροντος ὄντος: quum utilitas vestra et urbis non sit eadem, i. e. quum ea, quae vobis expedit, urbi ob sint et vicissim. 15. τσαῦται. Cod. Helm. τοιαῦται. 22. ἤκω vim praeteriti habet. 23. διαδεδεγμένων idem quod ἐπιδεδειγμένων; Cod. Helm. διαδεδομένων. Vultur etiam auctor ἐκδεδομένων. 24. τσαῦτον τῆς ἀκμῆς ὑστερῶν; aetatis flore iam posterior.

τῆς νῦν ἡμῖν ὑπαρχούσης. Ἐπειτ' εἶπερ ἐπιδείξει προς-
 ἔχον τὸν νοῦν, ἀλλὰ μὴ πρὸς ὑμᾶς ἐσπούδαζον, οὐκ
 ἂν ταύτην ἐξ ἀπασῶν προειλόμην τὴν ὑπόθεσιν, περὶ
 ἧς οὐ χαλεπὸν ἐστὶν ἐπικριτῶς εἰπεῖν, ἀλλὰ πολὺ καλ-
 λίστους ἐτέρας ἂν εὔρον, καὶ μᾶλλον λόγον ἔχουσας.
 Ἀλλὰ γὰρ οὔτε πρότερον οὐδεπώποτε ἐφιλοτιμή-
 θην ἐπὶ τούτοις, ἀλλ' ἐφ' ἐτέροις μᾶλλον, ἃ τοὺς
 πολλοὺς διαλέληθεν, οὔτε νῦν ταύτην ἔχων τὴν διά-
 νοαν ἐπραγματευσάμην· ἀλλ' ὑμᾶς μὲν ὁρῶν ἐν πολ-
 λοις καὶ μεγάλοις πράγμασιν ὄντας, αὐτὸς δὲ ἀπο-
 φήνασθαι βουλόμενος, ἣν ἔχω γνώμην περὶ αὐτῶν,
 ἐγγυμμί συμβουλεύειν μὲν ἀκμὴν ἔχειν. Αἱ γὰρ ἐμ-
 πειρίαι παιδεύουσι τοὺς τηλικούτους, καὶ δοκοῦσι
 μᾶλλον τῶν ἄλλων δύνασθαι καθορᾶν τὸ βέλτιστον·
 εἰπεῖν δὲ περὶ τῶν προτεθέντων ἐπικαρίτως, καὶ
 μουσικῶς, καὶ διαπεπνημένως, οὐκ ἔτι τῆς ἡμε-
 τέρας ἡλικίας ἔργον ἐστίν. Ἀλλ' ἀγαπῶν ἂν,
 εἰ μὴ παντάπασιν ἐκλελυμένως διαλεχθεῖν περὶ
 αὐτῶν.

Μὴ θαυμάζετε δέ, ἂν τι φαίνωμαι λέγων, ὅν
 πρότερον ἀκηκόατε· τῶν μὲν γὰρ ἴσως ἄκων ἂν τύ-
 χοιμι, τὸ δὲ, καὶ προειδώς, εἰ πρόπον ἐστὶ λέγειν,

2. πρὸς. Alibi dicitur περὶ τινά. 5. μᾶλλον λόγον
 ἔχουσας: quod (argumentum) largam dicendi copiam
 praebet. 7. ἐπὶ. Wolfii edit mai. et Steph. ex abbre-
 viatura Bas. i. περὶ. 7. 8. ἃ τοὺς πολλοὺς διαλέληθεν:
 quae plerique ignorant, i. e. res totius Graeciae. 9. ἐπρα-
 γματευσάμην: scripsi. 16. διαπεπνημένως idem quod
 διεκτριβμένως. 18. ἐκλελυμένως: disfolute, ut oratio
 viribus destituta videatur. 22. εἰ e Cod. Helm. et Ald.
 revocavit Matth. pro reliquarum a editt. ledtionem ὅτι,
 quod ille e Bas. i. natum esse putat. καὶ προειδώς
 conjunge cum προελάβοιμι: vel de industria assumam,
 εἰ πρόπον ἐστὶ: si meo instituto idonea sunt. Ita con-
 struendum esse, docet contextus.

προςλάβοιμι. Καὶ γὰρ ἂν ἄτοπος εἶην, εἰ τοὺς ἄλλους ὁρῶν τοῖς ἑμοῖς χρωμένους, αὐτὸς μόνος ἀπεχοίμην τῶν γ' ὑπ' ἐμοῦ πρότερον εἰρημένων. Τοῦτων δ' ἕνεκα ταῦτα προεῖπον, ὅτι τὸ πρῶτον ἐπιφανόμενον, ἐν τῶν θρυλλουμένων ἐστίν. Εἴθισμαι γὰρ λέγειν πρὸς τοὺς περὶ τὴν φιλοσοφίαν τὴν ἡμετέραν διατρίβοντας, ὅτι τοῦτο πρῶτον δεῖ σκέψασθαι, τί τῷ λόγῳ καὶ τοῖς μέρεσι τοῦ λόγου διαπρακτέον ἐστίν. Ἐπειδὴν δὲ τοῦθ' εὐρωμεν, καὶ διακριβωσώμεθα, ζητητέον εἶναι φημι τὰς ἰδέας, δι' ὧν ταῦτα ἐξεργασθήσεται, καὶ λήψεται τέλος, ὅπερ ὑπεθέμεθα. Καὶ ταῦτα φράζεμεν περὶ τῶν λόγων. Ἔστι δὲ τοῦτο τὸ στοιχεῖον καὶ κατὰ τῶν ἄλλων ἀπάντων, καὶ κατὰ τῶν ὑμετέρων πραγμάτων. Οὐδὲν γὰρ εἶόν τέ ἐστι προχθῆναι νοουχόντως, εἰ μὴ τοῦτο πρῶτον μετὰ πολλῆς προνοίας λογίζησθε, καὶ βουλευσῆσθε, πῶς χρὴ τὸν ἐπίλοιπον χρόνον ὑμῶν αὐτῶν προστῆναι, καὶ τίνα βίον προελῆσθαι, καὶ ποίας δόξης ὀρεχθῆναι, καὶ ποτέ

4. τὸ πρῶτον ἐπιφανόμενον: *quod primo loco hic a me dicitur.* 8. 9. τί τῷ λόγῳ — διαπρακτέον ἐστίν: *quo tota oratio eiusque partes tendant.* Sermo est de dispositione orationis, quae, antequam singulae partes elaborentur, conficienda, erit. Praeceptum, ut ipse auctor vocat, pervulgatum. 10. ἰδέας Auger. b. l. recte interpretatus est *figuras*, i. e. dictionem et elocutionem in universum, itemque Morus ad Paneg., c. 1, n. m. 11. καὶ λήψεται τέλος: *ei finem consequatur.* Auger. male: „et eam absolutionem accipiant.“ (formae nimirum orationis.) 12. περὶ, Matth. e Cod. Helm. et vett. ἐπὶ; Wolf. et seqq. περὶ. 13. τὸ ante στοιχεῖον Cod. Helm. omittit, sicut factum est p. 21. vers. ult. 14. κατὰ idem b. l. quod ἐν. 15. γὰρ vett. omittunt. 17. Cod. Helm. et Ald. λογίζεσθε; Wolf. et seqq. λογίζεσθεις sed, ut sequens verbum docet, scribendum esset λογίσασθε. 18. ὑμῶν αὐτῶν προστῆναι: *vosmet ipsos gerere.*

ρας τῶν τιμῶν ἀγαπῆσαι, πέτερον τὰς παρ' ἐκόντων
 γινόμενας, ἢ τὰς παρ' ἀκόντων τῶν πολιτῶν, ταῦτα
 δὲ διορισμένους, τότε ἰδίαι τὰς πράξεις τὰς κατ' ἐκά-
 στην τὴν ἡμέραν σκεπτέον, ὅπως συντείνωσι πρὸς τὰς
 ὑποθέσεις τὰς ἐξ ἀρχῆς γινόμενας. Καὶ τοῦτον μὲν
 τὸν τρόπον ζητοῦντες, καὶ φιλοσοφοῦντες, ὥς περ
 σκοποῦ κειμένου στοχάσεσθε τῇ ψυχῇ, καὶ μᾶλ-
 λον ἐπιτεύξεσθε τοῦ συμφέροντος. Ἐάν δὲ μηδεμίαν
 ποιήσῃτε τσιαύτην ὑπέθεσιν, ἀλλὰ τὸ προσπίπτον
 ἐπιχειρήτε πράττειν, ἀναγκαῖον ἐστίν, ὑμᾶς ταῖς
 διανοίαις πλανᾶσθαι, καὶ πολλῶν διαμαρτάνειν πρα-
 γμάτων.

Ἴσως οὖν ἂν τις τῶν εἰκῇ ζῆν ἡρημένων, τοὺς
 μὲν τοιούτους λογισμοὺς διαπύρειν ἐπιχειρήσειεν, ἀξιοίη
 δ' ἂν ἤδη μα. συμβουλευέειν περὶ τῶν προειρημένων.
 Ἔστιν οὖν οὐκ ὀνητέον ἀποφῆναι περὶ αὐτῶν,
 ἢ τυγχάνω γινώσκων. Ἐμοὶ γὰρ ἀσφαλέστερος
 βίος εἶναι δοκεῖ, καὶ βελτίων, ὁ τῶν ἰδιωτευόντων,
 ἢ ὁ τῶν τυραννικῶντων, καὶ τὰς τιμὰς ἡδίου νομίζω
 τὰς παρὰ τῶν μέγα φρονούντων, ἢ τὰς παρὰ τῶν

3. διορισμένους. Auger. e conjectura διορισμένοις, quod
 confluit cum ἀκεπτέον. 7. τῇ ψυχῇ. Ald. τῆς ψυ-
 χῆς. 14. 15. ἀξιοίη δ' ἂν ἤδη μα. συμβουλευέειν: po-
 stulabitque (fortasse), ut de his, quae dixi, iam praeci-
 piam, i. e. non in universum, sed singulatim praecipiam.

Veram hanc loci huius lectionem e Cod. Helm. revoca-
 vit Matth. Pro ἤδη Ald., Bas. 1 et 2 οὕτω, quo sedu-
 ctus Wolf. locum cum reliquis e conjectura ita legit:
 ἀξιοίη δ' ἂν σαφῶς διορισάμενον οὕτω etc., quod est, lo-
 cum circumscribere, non, emendare. 19. τυραννικῶντων.

Ita Cod. Helm. cum eoque Matth. a τυραννικῶ, quod apud
 alios occurrit; vet. τυραννικῶν; Wolf. et seqq. e Wolfii
 conjectura τυραννευόντων, ut alibi. 20. Verba a

ἡδίους (inclus.) usque ad δευτερόντων, v. 1 p. seqq., a vet.
 absunt, a Wolf. huc interpolita ex Helenae Encom., p. 549.
 v. 9 seqq. Non male, credo.

δουλεύοντων. Καὶ περὶ τούτων λέγειν ἐπιχειρήσω. Καίτοι μὲ οὐ λήληθεν, ὅτι πολλοὺς ἔξω τοὺς ἐναντιουμένους, καὶ μάλιστα τοὺς περὶ ὑμᾶς ὄντας. Οἶμαι γὰρ οὐχ ἥκιστα τούτους ἐπὶ τὴν τυραννίδα παροξύνειν ὑμᾶς. Σκοποῦσι γὰρ εὖ πανταχῇ τὴν φύσιν τοῦ πράγματος, ἀλλὰ παραλογίζονται σφᾶς αὐτοὺς. Τὰς μὲν γὰρ ἐξουσίας καὶ τὰ κέρδη καὶ τὰς ἡδονὰς ὀρίῳσι, καὶ τούτων ἀπολαύσεσθαι προσδοκῶσι, τὰς δὲ ταρχαῆς, καὶ τοὺς Φέβους, καὶ τὰς συμφορὰς τὰς τοῖς ἀρχουσι συμπίπτουσας, καὶ τοῖς Φίλοις αὐτῶν, οὐ θεωροῦσιν· ἀλλὰ πεπόνθασιν, ὅπερ εἰ τοῖς αἰσχίστοις καὶ παρανομητάτοις τῶν ἔργων ἐπιχειροῦντες. Καὶ γὰρ ἐκεῖνοι τὰς μὲν πονηρίας τὰς τῶν πραγμάτων οὐκ ἀγνοοῦσιν, ἐλπίζουσι δέ, ὅσον ἀγαθὸν ἔστιν ἐν αὐτοῖς, τοῦτο μὲν ἐκλήβεσθαι, τὰ δὲ δεινὰ πάντα τὰ προσόντα τῷ πράγματι, καὶ τὰ κακὰ διαφεύξασθαι, καὶ διοικήσιν τὰ περὶ σφᾶς, κινδύνων ὄντας πόρρω, τῶν δ' ὠφελειῶν ἐγγύς. Τοὺς μὲν οὖν ταύτην ἔχοντας τὴν διάνοιαν, ζηλῶ τῆς ῥαθυμίας, αὐτὸς δὲ αἰσχυνθεῖν ἂν, εἰ συμβουλευὼν ἐτέροις, ἐκείνων ἀμελήσας, τὸ ἑμαυτῷ συμφέρον ποιοίην, καὶ μὴ παντάπασιν ἔξω θεῖς ἑμαυτόν καὶ τῶν ὠφελειῶν, καὶ τῶν ἄλλων ἀπάντων, τὰ βέλτιστα παραινοίην. Ὡς οὖν ἐμοῦ ταύτην ἔχοντος τὴν γνώμην, οὕτως ἐμοὶ προσέχετε τὸν νοῦν.

-
1. Καὶ in Bal. 2 deest. 3. πανταχῇ. Sic. Cod. Helm. et vett.; reliqui πανταχοῦ. 4. παραλογίζονται. Conf. p. 18. v. 21. 5. ζηλῶ τῆς ῥαθυμίας: ob istam bo-
 102 iudico. Ironice. Dubitat Wolf., an legendum sit ὁ
 ζηλῶ. 6. πείσειν e Cod. Helm. et vett. retocavit
 Mauch.; Wolf. et seqq. e Wolfii coniectura, σκοπεῖν.
 7. μὴ deest in Ald., Bal. 1 et Steph. 8. οὖν e Cod.
 Helm. abest.

VII.

Τ Π Ο Θ Ε Σ, Ι Σ.

(Τύραννόν τινα τῆς ἐπιεικείας ἀποδέχεται, καὶ ἐγκωμίου σχήματι φιλανθρωπίαν εἰς τοὺς ὑπηκόους, καὶ εἰς τοὺς πῶν ἐν τοῖς μάλιστα ἐπιτηδεύειν παρακαλεῖ. Ἐπειτα ῥηθεὶς αὐτὸν Αὐτοκράτορι τινι ἀπαρτίσαι. *Wolf.*)

ΙΣΟΚΡΑΤΗΣ ΤΙΜΟΘΕΩ ΧΑΙΡΕΙΝ.

Περὶ μὲν τῆς οἰκειότητος τῆς ὑπαρχούσης ἡμῖν πρὸς ἀλλήλους, οἶμαί σε πολλῶν ἀκηκοέναι. Συγχαίρω δέ σοι, πυνθανόμενος, ὅτι πρῶτον μὲν τῇ δυναστείᾳ τῇ παρούσῃ κάλλιον χρεῖ τοῦ πατρὸς, καὶ Φρονιμώτερον. Ἐπειθ' ὅτι προαιρῇ δόξαν καλὴν κτήσασθαι μᾶλλον, ἢ πλοῦτον μέγαν συναγαγεῖν. Σημεῖον γὰρ οὐ μικρὸν ἐκφέρεις ἀρετῆς, ἀλλ' ὡς δυνατόν, μέγιστον, ταύτην ἔχων τὴν γνώμην· ὥστ' ἢν ἐμμείνης τοῖς περὶ σοῦ νῦν λεγομένοις, οὐκ ἀπορήσεις τῶν ἐγκωμισσομένων τὴν τε Φρόνησιν τὴν σὴν, καὶ τὴν

In Inscript. Τιμοθέῳ. Hic Timotheus Heracleae Ponticae fuit tyrannus, vir et ingenio et virtute et artibus belli pacisque clarissimus. Filius fuit Clearchi, nepos Dionysii. Vid. Diod. Sic. XV, 81; XVI, 36; XX, 77; et Memnon in Fragmentis, p. 76 et 78 ed. Henr. Steph. 1594. Versu 2. ἀκηκοέναι. *Wolf.*: Ἵσως ὁ πατὴρ τούτου ἐμαθήτευσεν Ἰσακράτει, οὐχὶ δὲ αὐτός. Interpretaris igitur οἰκειότης v. i non inepte per *vinculum*. 4. κάλλιον χρεῖ. Perverfos mores Clearchi narrat Memnon l. c. 6. Σημεῖον, i. e. δείγμα.

πρεκίρεσθιν ταύτην. Ἦγοῦμαι δὲ καὶ τὰ δηγούμενα περὶ τοῦ σοῦ πατρός, συμβάλλεσθαι μεγίστην πίστιν πρὸς τὰ δοκεῖν εὖ φρονεῖν σε, καὶ διαφέρειν τῶν ἄλλων. Εἰώθασι γὰρ οἱ πλείστοι τῶν ἀνθρώπων, οὐχ οὕτως ἐπαινεῖν καὶ τιμᾶν τοὺς ἐκ τῶν πατέρων τῶν εὐδοκιμούντων γεγονότας, ὡς τοὺς ἐκ τῶν δυσκόλων καὶ χαλεπῶν, ἣν περ φαίνονται μηδὲν ὅμοιοι τοῖς γόνευσιν ὄντες. Μᾶλλον γὰρ ἐπὶ πάντων κεχαρισμένον αὐτοῖς ἐστὶ τὸ παρὰ λόγον συμβᾶν ἀγαθόν, τῶν εἰκότως καὶ προσήκόντως γιγνομένων.

Ὡς ἐνθυμούμενον, χρὴ ζητεῖν καὶ φιλοσοφεῖν, ἐξ οὗ τρόπου, καὶ μετὰ τίνων, καὶ τίσι συμβούλοις χρῶμενος, τὰς τε τῆς πόλεως ἀτυχίας ἐπανορθώσεις, καὶ τοὺς πολίτας ἐπὶ τε τὰς ἐργασίας καὶ τὴν σωφροσύνην προτρέψεις, καὶ ποιήσεις αὐτοὺς ἡδίστην, καὶ θαρρῶταλέωτερον, ἢ τὸν παρελθόντα χρόνον. Ταῦτα γὰρ ἐστὶν ἔργα τῶν ὀρθῶς καὶ φρονίμως δυναστευόντων. Ὡς ἐνιοὶ καταφρονήσαντες, οὐδὲν ἄλλο σκοποῦσι, πλὴν ὅπως αὐτοὶ τε ὡς μετὰ πλείστης ἀσελγείας διαΐξουσιν, τῶν τε πολιτῶν τοὺς βελτίστους καὶ φρονιμωτάτους ἀμυνοῦνται, καὶ δασμολο-

1. τὰ δηγούμενα, (passive,) i. e. τὴν κακίαν. 2. πίστιν: *testimonium*. Sensus: Patris tui nequitia tuaque laus maximo testimonio sunt, te reapse sapere. 7. φαίνονται Matth. e Cod. Helm. et vott.; Wolf. et seqq. φαίνονται. 8. ὅμοιοι. Bas. 1 et Steph. vitiose ὁμοιοί. 13. ἐξ οὗ τρόπον. Alibi τίνι τρόπῳ aut ὅν τρόπον. Matth. 15. ἐργασίας Matth. e Cod. Helm. pro reliquorum omnium librorum lectione *εὐεργεσίας*. *Recepta voce et alibi usus est auctor, eamque sensus postulat. Vid. p. 22, v. 10.* 22. ἀμυνοῦνται: *a se removeant vel arcuant*. Hanc enim significationem habere, docet Kusterus de verb. med., p. 57 ed. Wollé. Hinc male e Valkenarii conjectura Auger. *recepit* ἀμυνοῦνται.

γῆσουσι· κακῶς εἰδότες, ὅτι προσήκει τοὺς αὐτοὺς Φρο-
νῶντας, καὶ τοὺς τὴν τιμὴν ταύτην ἔχοντας, μὴ
τοῖς τῶν ἄλλων κακοῖς ἑαυτοῖς ἡδονὰς παρασκευάζειν,
ἀλλὰ ταῖς αὐτῶν ἐπιμελείαις τοὺς πολίτας εὐδαιμο-
νεστέρους ποιεῖν· μηδὲ πικρῶς μὲν καὶ χαλεπῶς δια-
κεῖσθαι πρὸς ἅπαντας, ἀμελεῖν δὲ τῆς αὐτῶν σωτη-
ρίας, ἀλλ' οὕτω πρῶως καὶ νομίμως ἐπιστατεῖν τῶν
πραγμάτων, ὥστε οὐδένα αὐταῖς τολμᾶν ἐπιβουλεύ-
ειν· μετὰ τοιαύτης δ' ἀκριβείας τὴν τοῦ σώματος
ποιεῖσθαι φυλακὴν, ὡς ὅσων αὐτοὺς ἀνελεῖν βου-
λομένων. Ταύτην γὰρ τὴν διάνοιαν ἔχοντες, αὐτοὶ
τ' ἂν εἶεν ἔξω τῶν κινδύνων, καὶ παρὰ τοῖς ἄλλοις
Ἕλλησιν εὐδοκίμοιεν· ὅν ἀγαθὰ μείζω χαλεπὸν ἐστὶν
εὐρεῖν. Ἐνεθυμύθη δὲ μετὰ τὴν γράφω, ὡς εὐτυ-
χῶς ἅπαντά σοι συμβέβηκε. Τὴν μὲν γὰρ εὐπορίαν,
ὣν ἀναγκαίως ἔχει κτήσασθαι τυραννικῶς, μετὰ βίας
πολλῆς καὶ ἀπεχθείας ὁ πατήρ σοι κατατέλειπε, τὸ
δὲ χρῆσθαι τούτοις καλῶς τε καὶ φιλανθρωπῶς,
ἐπὶ σοὶ γέγονεν· ὅν χρὴ σε πολλὰν ποιεῖσθαι τὴν
ἐπιμέλειαν.

-
1. κακῶς εἰδότες paullo plus est quam ἀγνοοῦντες. 2. τὴν
τιμὴν ταύτην, i. e. τὴν ἀρχὴν, τὴν δυναστείαν. *Matth.*
9. τοιαύτης. Cod. Helm. τοσαύτης. Verbe: et non mi-
nore tamen diligentia etc. 16. ἔχει ο Wolfii con-
iectura additum est; Cod. Helm. et vett. omittunt. Reti-
nuit quoque *Matth.*, quoniam nullo modo abesse potest,
nisi pro ἀναγκαίως legatur ἀνάγκη live ἀναγκαῖον. Ver-
te: quao (abundantia) nullo quam tyrannico modo ac-
quiri potest; hinc τὴν ante εὐπορίαν pro ταιαύτην est
accipiendum. Aliter, et male quidem, locum intellexit
Auger., qui pro τυραννικῶς coniecit τυράννον ἄνδρα et
veritas: „quibus (opibus) instrui necesse est virum princi-
„pom.“ 17. post ἀπεχθείας suppleas εἰσπραξάμενος
καὶ συλλεξάμενος. 18. φιλανθρωπῶς. Ita ut divitiis ad
sublevandas aliorum iniurias utaris. 19. ἐπὶ. Wolf.
περὶ ex *Ilaf.* 1, quamvis ipse coniecerit ἐπὶ.

Ἄ μὲν οὖν ἐγὼ γινώσκω, ταῦτ' ἐστίν. Ἐχῆ δὲ οὕτως· εἰ μὲν ἐράς χρημάτων, καὶ πολλῆς δυναστείας καὶ κινδύνων, δι' ὧν αἱ κτήσεις τούτων εἰσὶς ἑτέρους σοὶ συμβούλους παρακλητέον· εἰ δὲ ταῦτα μὲν ἱκανῶς ἔχεις, ἀρετῆς δὲ καὶ δόξης καλῆς, καὶ τῆς παρὰ τῶν πολλῶν εὐνοίας ἐπιδομεῖς, τοῖς τε λόγῳ τοῖς ἑμοῖς προσεκτέον τὸν νοῦν ἐστὶ, καὶ τοῖς καλῶς τὰς πόλεις τὰς αὐτῶν διοικοῦσιν, ἀμιλλητέον, καὶ πειρατέον ἀπ' αὐτῶν διενεργεῖν. Ἀκούω δὲ καὶ Κλέορμιν τὸν ἐν Μηθύμνῃ, ταύτην ἔχοντα τὴν δυναστείαν, περὶ τε τὰς ἄλλας πράξεις καλὸν τε καὶ γὰρ εἶναι, καὶ φρόνιμον, καὶ τοσοῦτον ἀπέχεσθαι τοῦ τινὰς ἀποκτείνειν, ἢ φυγαδεύειν, ἢ δημεύειν τὰς οὐσίας, ἢ ποιεῖν ἄλλο τι κακόν, ὥστε πολλὴν ἀσφάλειαν παρέχειν τοῖς συμπολιτευομένοις, κατὰγειν δὲ τοὺς φερόντας, ἀποδιδόναι δὲ τοῖς μὲν κατιούσι τὰς κτήσεις, ἐξ ὧν ἐξέπεσον, τοῖς δὲ πριαμένοις, τὰς τιμὰς τὰς ἑκάστοις γιγνομένης· πρὸς δὲ τούτοις καθυπλίζει ἀπαντας τοὺς πολίτας, ὡς οὐδενὸς μὲν ἐπιχειρήσας περὶ αὐτὸν νεωτερίζειν. Ἦν δ' ἄρα τινὲς τολμήσωσιν, ἡγούμενος, λυσitteλεῖν αὐτῷ τεθνήσκει μᾶλλον τοιαύτην ἀρετὴν ἐνδειξαμένῳ τοῖς πολίταις, ἢ ζῆν πλείῳ χρόνον τῶν ἄλλων, τῇ πόλει τῶν μεγίστων κακῶν αἰτίῳ γενομένῳ.

Ἐτι δ' ἂν πλείῳ σοὶ περὶ τούτων διαλέχθην ἴσως ἂν, καὶ χαριέστερον, εἰ μὴ παντάπασιν ἐδέησέ

-
1. οὖν male omissum est in Cod. Helm. 10. τὸν ἐν Μηθύμνῃ, scilicet τύραννον. „Silet de eo historia.“ Auger.
 12. τοῦ. Cod. Helm. ταῦτέν τινος. 15. τοὺς φερόντας. Cod. Helm. φεύγοντας. 16. κτήσεις. Cod. Helm. κτίσεις. 17. τὰς τιμὰς: pretium emptionis. Ad ἑκάστοις Auger. male subaudit πράγμασι et venit: „pretium „singulis rebus additum.“ 26. χαριέστερον: accuratius, diligentius. Maith.

με διὰ ταχέων γράψαι τὴν ἐπιστολὴν. - Nūn δὲ σοὶ μὲν αὖθις σύμβουλεύσομαι, ἂν μὴ καλύψῃ με τὸ γῆρας. Ἐν δὲ τῷ παρόντι περὶ τῶν ἰδίων δηλώσομαι.

Αὐτοκράτωρ γὰρ ὁ τὰ γράμματα φέρων, οἰκείως ἡμῖν ἔχει. ~~Περὶ τε γὰρ τὰς αὐτὰς διατριβαίς~~ γέγονα, καὶ τῇ τέχνῃ τῇ αὐτοῦ κέχρημαι, καὶ τὸ τελευταῖον πολλάκις περὶ τῆς ἀποδημίας τῆς ὡς σὲ σύμβουλος ἐγενόμην αὐτῷ. Διὰ δὲ ταῦτα πάντα βουλοίμην ἂν σε καλῶς αὐτῷ χρῆσθαι, καὶ συμφερόντως ἀμφοτέροις ἡμῖν, καὶ γενέσθαι φανερός, ὅτι μέρος τι δι' ἐμέ γίνεται τῶν δεόντων αὐτῷ.

Καὶ μὴ θαυμάσης, εἰ σοὶ μὲν οὕτως ἐπιστέλλω προθύμως, Κλεάρχου δὲ μηδὲν πώποτ' ἐδεήθην. Σχεδὸν γὰρ ἅπαντες οἱ παρ' ὑμῶν καταπλέοντες, σὲ μὲν Φασιν ὁμοίον εἶναι τοῖς κρατίστοις τῶν ἐμοὶ πεπλησιακότων, Κλεάρχον δὲ κατὰ μὲν ἐκεῖνον τὸν χρόνον, ὅτ' ἦν παρ' ἡμῖν, ὁμολόγουν, ὅσοι ποτὲ ἐνέτυχον, ἐλευθεριώτατον εἶναι, καὶ πρᾶότατον, καὶ φιλανθρωπότατον τῶν μετεχόντων τῆς διατριβῆς. Ἐπειδὴ δὲ τὴν δύναμιν ἔλαβε, τοσοῦτον ἐδοξε μεταπεσεῖν, ὥστε πάντας θαυμάζειν τοὺς πρότερον αὐτὸν γινώσκοντας· πρὸς μὲν οὖν ἐκεῖνον διὰ τὰς αἰτίας ταύτας ἀπηλλωτριώθην· σὲ δ' ἀποδέχομαι, καὶ πρὸ πολλοῦ ποιησαίμην γ' ἂν οἰκείως διατεθῆναι πρὸς ἡμᾶς. Δηλώσεις δὲ καὶ σὺ διὰ τα-

7. τῇ ante τέχνη e Cod. Helm. recepit Matth. 11. 12. Φανερός, ὅτι μέρος τι δι' ἐμέ Matth. e Cod. Helm., ita ut Φανερός referatur ad βουλοίμην; Ald. et Bas. γ' Φανερόν, ὅτι μέρος τι γίνεται τῶν δεόντων αὐτῷ; Wolf. et reliqui Φανερόν, ὅτι μέρος τι καὶ δι' ἡμᾶς γίνεται. καὶ δι' ἡμᾶς accessit e Wolfii coniectura. 18. ὅτ' ἦν παρ' ἡμῖν: quum nostra doctrina uteretur. 21. τὴν ante δύναμιν Cod. Helm. et vett. omittunt.

χέων, εἰ τὴν αὐτὴν ἔχεις γνώμην ἡμῶν. Αὐτοκρά-
τορός τε γὰρ ἐπιμελήσῃ, καὶ πάνψεις ἐπιστολὴν ὡς
ἡμᾶς, ἀνανεύμενος τὴν φιλίαν καὶ ξενίαν τῇ πρό-
τερον ὑπάρχουσαν. Ἐρρώσω, καὶ εἴ του ἄλλου δὲ
παρ' ἡμῶν, ἐπίστελλε.

2. αἴ. Ald., Baf. 1 et 2 εἰς.

VIII.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ.

(Ἀξιοὶ τοὺς Μιτυληναίους, Ἀγήνορα μουσικόν, τῶν ἡρώων αὐτοῦ διδύσκαλον γενόμενον, καταγγεῖν. *Wolf.*)

ΤΟΤΣ ΜΙΤΤΛΗΝΑΙΩΝ ΑΡΧΟΤΣΙ.

Οἱ παῖδες οἱ Ἀφαρέως, υἱδεῖς δ' ἐμοί, παιδευθέντες ὑπὸ Ἀγήνορος τὰ περὶ τὴν μουσικὴν, ἐδεήθησάν μου γράμματα πέμψαι πρὸς ὑμᾶς, ὅπως ἔν, ἐπειδὴ καὶ τῶν ἄλλων τινὰς κατηγάγετε Φυγάδων, καὶ τοῦτον παταδέξησθε, καὶ τὸν πατέρα, καὶ τοὺς ἀδελφοὺς. Λέγοντος δέ μου πρὸς αὐτοὺς, ὅτι δέδοικα, μὴ λίαν ἄτοπος δόξω, καὶ περίεργος, ζητῶν εὐρίσκεισθαι τηλικαῦτα τὸ μέγεθος παρ' ἀνδρῶν, εἰς οὐδεπώποτε πρότερον οὔτε διελέχθην, οὔτε συνήδης ἐγενόμην· ἀκούσαντες ταῦτα, πολὺ μᾶλλον ἐλιπάρουν. Ὡς δὲ οὐδὲν αὐτοῖς ἀπέβαινε, ὣν ἡλπίζον, ἔπασιν ἦταν καταφανεῖς, ἀηδῶς διακείμενοι, καὶ χαλεπῶς φέροντες. Ὅρῶν

Verfu 1. Ἀφαρέως. De Aphareo vid. Harpocrat., p. 34, et Dionys. Halicarn., Tom. II, p. 102. 7. Post δόξω Cod. Helm. addit εἶναι. Ceterum ἄτοπος est is, qui omnino ignorat, quid deceat, περίεργος vero, qui aut in aliqua re est nimis sedulus, aut qui proflus aliena negotia curat. 8. εὐρίσκεισθαι: impetrare. 10. συνήδης: familiaritate coniunctus. 11. ἐλιπάρουν: assidue et blandius rogant.

δ' αὐτοὺς λυπούμενους μᾶλλον τοῦ προσήκοντός, τελευτῶν ὑπεσχόμεν γράψειν τὴν ἐπιστολὴν, καὶ πέμψειν ὑμῖν. Περὶ μὲν οὖν τοῦ μὴ δικαίως ἂν δοκεῖν μωρὸς εἶναι, καὶ ὀχληρὸς, ταῦτ' ἔχω λέγειν.

Ἦγοῦμαι δὲ καλῶς ἂν ὑμᾶς βεβουλευσθαι, καὶ διαλλαττομένους τοῖς πολίταις τοῖς ὑμετέροις, καὶ πειρωμένους τοὺς μὲν φεύγοντας ὀλίγους πειεῖν, τοὺς δὲ συμπολιτευομένους πολλοὺς, καὶ μιμουμένους τὰ περὶ τὴν στάσιν τὴν πόλιν τὴν ἡμετέραν. Μάλιστα δ' ἂν τις ὑμᾶς ἐπαινέσειεν, ὅτι τοῖς κατιϋῶσιν ἀποδίδοτε τὴν οὐσίαν. Ἐπιδείκνυτε γάρ, καὶ ποιεῖτε πᾶσι φανερόν, ὡς οὐ τῶν χρημάτων ἐπιθυμήσαντες τῶν ἀλλοτρίων, ἀλλ' ὑπὲρ τῆς πόλεως δείσαντες, ἐποιήσασθε τὴν ἐμβολὴν αὐτῶν.

Οὐ μὲν ἀλλ' εἰ καὶ μηδὲν ὑμῖν ἔδοξε τούτων, μηδὲ προσεδέχεσθε μηδένα τῶν φυγᾶδων, τοίτους γε νομίζω συμφέρειν ὑμῖν κατὰ γιν. Αἰσχροὺς γὰρ τὴν μὲν πόλιν ὑμῶν ὑπὸ πάντων ὁμολογεῖσθαι μωσικωτάτην εἶναι, καὶ τοὺς ὀνομαστωτάτους ἐν ταύτῃ, τυγχάνειν παρ' ὑμῖν γεγονότας, τὸν δὲ προέχοντα τῶν νῦν ὄντων περὶ τὴν ἱστορίαν τῆς παιδείας ταύτης, φεύγειν ἐκ τῆς τοιαύτης πόλεως. Καὶ τοὺς μὲν ἄλλους Ἕλληνας, τοὺς διαφέροντας ἐπὶ τῷ τῶν

4. καὶ ὀχληρὸς. Cod. Helm. et Augerii Cod. Q. μὴ δ' ὀχληρὸς, quod Auger. recepit. 5. ἂν Cod. Helm. et Auger. omittunt. 8. 9. τὰ περὶ τὴν στάσιν Auger. non refert ad μιμουμένους, sed supplet κατὰ, vertens: in ista seditione, ut Wolfius. Maith. illud ad μιμουμένους refert, adnotans, hoc verbum etiam alibi cum duplici accusativo occurrere. Videtur respicere ad seditionem Atheniensium, quae facta est sub Triginta. 11. Ἐπιδείκνυτε. Cod. Helm. Ἐπιδείκνυσθε. 21. ἱστορίαν: in peritiā, scientia. 23. ἐπὶ τῷ e Wolfii correctione retinuit Maith.; Cod. Helm. et vet. περὶ γεγενημένων etc., sed διαφέρειν περὶ τινός in sensu, qui hic requiritur, excellere in aliqua re,

καλῶν, ἐπιτηδεύματων, καὶ μηδὲν προσήκοντας, ποι-
εῖσθαι πολίτας, ὑμᾶς δὲ τοὺς εὐδοκίμουνας τε πα-
ρὰ ταῖς ἀλλοῖς, καὶ μετασχεύοντας τῆς αὐτῆς φύ-
σεως περιεργῶν παρ' ἑτέροις μετοικούντας. Θαυμάζω
δ', ὅσα τῶν πόλεων, μεγάλων δωρεῶν ἀξιοῦσι τοὺς ἐν
ταῖς γυμνασίαις ἀγῶνι κατὰρθάνοντας μᾶλλον, ἢ τοὺς τῇ
φρονήσει καὶ τῇ φιλοπονίᾳ, τῶν χρησίμων εὐρέσκοντας
τι καὶ μὴ συνειρῶσαι, ὅτι κεφύλακται αἱ μὲν περὶ τῆς
ρομῆς καὶ τοῦ τᾶχος δυνάμει, συνωποθνήσκουσιν τοῖς
εὐμασιν· καὶ δ' ἐπιστῆραι παραμένειν, ἅπαντα τὸν
χρῆμα ὠφελοῦσαι τοὺς χρωμένους αὐταῖς. Ὁν ἂν
δαρουμενους χρητὴ τοὺς νοῦν ἔχοντας, περὶ πλείστου
μὲν ποιῆσθαι τοὺς καλῶς καὶ δικαίως τῆς αὐτῶν πό-
λεως ἐπιστατοῦντας, δευτέρους δὲ τοὺς τιμὴν καὶ
δόξαν αὐταῖς καλὴν συμβάλλεσθαι δυνάμενους. Ἀπαν-
τες γὰρ ὡς περ' ἀντίμασι τοῖς τοιούτοις χρωμένοι,
καὶ τοὺς ἄλλους τοὺς συμπολιτευομένους ὁμοίους εἶ-
ναι τοῖς τοιούτοις νομίζουσιν.

Τῶν οὖν εἰποῖ τις ἂν, προσήκει τοὺς εὐρέσθαι
τι βουλομένους, μὴ τὸ πρᾶγμα μένον ἐπαυεῖν, ἀλ-

dicī recte dubitat Matth. Διαφίρεσθαι περὶ τινός ἐστι δι-
sentire in aliquā re. 2. εὐδοκίμουνας Wolf. e conie-
ctura dedit, inquam reliqui et Matth. retinuerunt; vet.
εὐδακίμουνας. Male vero Wolf. εὐδοκίμουνας ad Mi-
tylenacos refert, quod ad milites solos referendum est.
3. αὐτῆς a Beza 1. et Steph. abest. Malim abesse etiam
τῆς, ita ut εὐδοκίμουνας et μετ'εχούτας φύσεως sit co-
laborantes et ingeniosos. 4. 5. Θαυμάζω δ'. Conf. Pa-
negyr. init. p. 52d. 6. παφίκαρον: solent. 15. αὐταῖς,
i. e. ταῖς πόλεσι, quod in textum recipere vult Auger.
16. ἀντίμασι: Cod. Helm. ἀντίμασι: 17. προσήκει Edd.
Helm., vet., Auger. et Matth., quod Wolf. praeter neces-
sitate in προσήκειν mutavit. 20. τὸ πρᾶγμα, quod as-
sequi capiunt, maiora nempe sibi praemia praeparari. Matth.
intelligit μεδισίης. At totum hoc additamentum non ad
Autocratorem, sed Moderatorem referri oportet, ut sequentia de-

λαί καὶ σφῶς αὐτοὺς φεικόμεν δικαίως ἐν τυχάνειν,
περὶ ἧν ἂν ποιεῖται τοὺς λόγους. Ἐξαι δ' οὕτως ἐξῆν τοῦ μὲν καλεῖσθαι καὶ
φῆγορεύειν ἀπέσχεσθαι. Οὗτε γὰρ φωνή εἶχον ἱκανή,
οὔτε τόλμην. Οὐ μὲν δέ γε παντάπασιν ἔχρηστος
ἔφην, οὐδὲ ἀδόκιμος, ἀλλὰ τοῖς ἀφροσφαιμένους λεί-
πειν ἀγκυρᾶν τι περὶ ὑμῶν, καὶ τῶν ἄλλων συμμέ-
χων, φανερὴν ἂν καὶ σύμβουλος καὶ συνωργανιστὴς
γεγενημένος. αὐτὸς τῶν πλείους λόγους πεποιημένος
ὑπὲρ τῆς ἐλευθερίας, καὶ τῆς ἀνικονομίας τῶν Ἑλ-
λήνων, ἣ εὐμενέστες αἱ τὰ βήματα κατὰ τὴν ἐπιφάνειαν
ἔσπερ ἂν ὑμῖς, ἂν μοι δικαίως πλείστην ἔχατε χά-
ριν. Μάλιστα γὰρ ἐπιθυμοῦντες διατελεῖτε τῆς κα-
κότητος καταστάσεως. Οἶμαι δ' εἰν Τιμόκλῆτος καὶ Κί-
νοῶν ἐτύχησαν ζῶντες, Διόφαντος δ' ἦσαν ἐκ τῆς
Ἀσίας, πολλοὶ δ' αὖ αὐτοὺς καλεῖσθαι σπουδῇ, εὐ-
χόμενοι με βουλευόμενα τῶν ἐτύχσαντων χάριν ἔχον

... est enim transitus quodammodo inopinatus ad sequen-
tiam sui ipsius laudem. 1. δεικνύναι, a Wolfio additum, in
veteri omnium est; Steph. δεικνύναι δικαίους; Matth. e
Cod. Helm. dedit. ἐπιθυμοῦναι δικαίως αὐτὸν τυγχάνοντα;
Cod. Auger. ὅτι δικαίως αὐτὸν τυγχάνοντα; Auger. e con-
iectura posuit. δικαίους ὄντας τυγχάνειν. Sensus est: se
indignos esse honorem, quem aspiRANDO ad quendam laudem
transiendam illa carietas locutionis patitur. 5. ἐγὼ
ἔσπερ μὲν Cod. Helm., οὐρανοῦ μὲν ἐγὼ μὲν τοῦ μὲν Cod.
et 7. 6. νεώτερος 4. φηγορεύειν 12. est orationem publicam
cella, idem quod δημηγορεῖν. 7. ἐπιθυμοῦν Cod. Helm.
ἐπιθυμῶν. 8. εὐχόμενοι Cod. Helm. εὐχον. 8. σπ-
ουδῇ καὶ χάριτι Wolf. et: sequens a Wolfio coniectura, quod
a Matth. retinuit. Cod. Helm. εὐχόμενοι ἀγνοῦσθαι. 11. εἰ
βλάψαι βλάπτει κατὰ τὴν ἐπιφάνειαν B. 245, h. 2: εὐχόμενοι τοῦ βί-
βλαπτες κατὰ τὴν ἐπιφάνειαν et p. 160, v. 12 v. 13. ἐπὶ τοῦ βί-
βλαπτες κατὰ τὴν ἐπιφάνειαν adde p. 549, m. 9. 14. 15. διατελεῖτε
ἐν Cod. Helm. φοροῦναι Matth., reliquis legentibus δια-
τελεῖτε m. 14. Οἶμαι δ' εἰν Cod. Helm. Οἶμαι δ' εἰν εἰ.
17. Ἀπὸ Κασίου B. 2. a et Auger. 18. Wolfi coniectura ad-

τες. Περὶ οὗ ἀπὸ οἷδ' ὅτι δεῖ πλείω λέγειν. Ὡς
 δὲ ἡμεῖς ἑμφνικῶς λέσταις μέσῃ, ἐπὶ ἐπιλογαίῳ
 ὅστις οὐκ οὐδὲ πᾶς ἐκείνων ἐπεργασίας.
 Οὐτὰρ δ' ἂν μὲν δοκοῖτο, πάλαιτα βεβουλεύσασθαι
 περὶ τούτων, καὶ σκέψασθαι πρὸς ἑσπεύοντα ὁ θεόμενος, καὶ
 ὑπὲρ ποίων τιτῶν ἀνδραγμάτων. Εὐρήσετε γὰρ ἐμὲ μὲν
 εὐκλείτητα καὶ χρημείον τοῖς μαθήσταις ἀγαθῶν αἰτίαις
 γεγενημένους, φιλῶντας καὶ ταῖς ἀλλοῖς ὑπὲρ δὲ ὧν
 δεομαι τοιοῦτους ὄντας, οἷους τοὺς μὲν πρεσβυτέρους
 καὶ τοὺς περὶ τὴν πολιτείαν ὄντας μὴ λυπεῖν, τοῖς
 δὲ νεωτέροις διατρέχειν παρῆχειν ἡδαιάν, καὶ χρησί-
 μην, καὶ προσποιεῖσθαι τοῖς τῆλε κούτοις.

Μὴ διαμυζέετε δὲ, εἰ ῥαδίως οὕτω γράφω, καὶ

diderunt αὐτοί. Dubia est loci huius explicatio. Vero-
 simillimum tamen est nostrum, voluisse haec: ut ea asse-
 querer, (εὐρίσθαι με.) quae ipsi, (Conon et Timotheus,)
 si petissent, (χρεῖαν ἔχοντες,) (ob beneficia in vos col-
 lata,) a vobis impetrassent, i. e. si Timotheus et Co-
 non viverent, ipsi pro me intercederent, (utpote amici,)
 nec vos iis quidquam denegaretis, qui tanta beneficia in
 vos contulerunt. Hoc vero ideo adiicit, ut Mitylenaeos
 attentos reddat, quis sit, qui eos roget, (τίς ἐστὶν ὁ θεό-
 μενος,) ut sequentia probant. Hinc Wolf. sententiam ita
 fere exprellit: „Cononem, Timotheum, Diophantum vel-
 „le, ut Isocrati pro iis beneficiis, quae ipsi in Mityle-
 „naeos contulerunt, gratia referatur.“ Matth. duplici mo-
 do locum accipi posse putat. „Aut enim,“ inquit, „Ti-
 „motheus et reliqui curam adhibitori sunt, ut Isocratem
 „inveniant,“ (εὐρίσθαι.) „ob ea negotia, in quibus opus
 „habent Isocratis prudentia, consilio et scientia rerum ci-
 „villium, aut volunt, ut Isocrates excogitet“ (εὐρίσθαι)
 „ea, quae postea in rebus agendis secuturi sint.“ Prae-
 terea Matth. coniicit legendum: ὧν ἐτύγχανον χρεῖαν ἔχων.
 5. σκέψασθε Matth. o Cod. Helm. et vett.; reliqui σκε-
 ψάσθε; Auger. σκέψαισθε. 7. αἰκείστατα (adverb.)
 καχερημένον: familiarissime usum fuisse, etc. 13. ῥα-
 δίως idem quod πρῶτον ἐπιστ. 7, p. 749, v. 14.

πρὸς μὲν τῶν ἄλλων ἀπάντων, καὶ τῶν Φαλάττω
τὴν ἐπιστολὴν πέποιθα. Βούλομαι γὰρ ἀμφοτέρω
τοῖς τε παισὶν ἡμῶν χαρίσασθαι, καὶ ποιῆσαι φανε-
ρὸν, ὅτι καὶ μηδ' ἀμνηστεύειν, ἀλλὰ μόνον μαῶνται
τοῦ τρόπου τοῦ αἵματος, οὐκ ἐμπελημένως ἐξέουσιν ἐν τοῖς
ἄλλοις. Ἐν ἔτι λεπτόν. ἢ ἄρα δόξητι ταύτων ἡμῶν
πράττειν, δηλοῦν Ἀγῆνορί τε καὶ τοῖς ἀδελφεῖς, ὅτι
μέρος τι καὶ δι' ἐμὲ τυγχάνουσιν, ὃν αὐτοὶ λίαν ἐπι-
θυμῶσι τυγχάνειν.

8. μέρος τι: *partim*. Post. τυγχάνουσιν. autem sup-
pleas τούτων. Non igitur necesse est, ut τυχάνων
h. l. cum duplici accusativo construatur. 8. 9. ἐπιθυμῶ-
σι τυγχάνειν. Cod. Helm. ἐπιθυμῶντες ἐτύχων.

IX.

ΙΣΟΚΡΑΤΗΣ ΑΡΧΙΔΑΜΩ

ΔΑΚΕΔΑΙΜΟΝΙΩΝ ΒΑΣΙΛΕΙ.

Εἰδώς, ὦ Ἀρχίδαμε, πολλοὺς ὑποκειμένους ἐγκωμιά-
ζειν σε, καὶ τὸν πατέρα, καὶ τὸ γένος ὑμῶν, εἰλό-
μην τοῦτον μὲν τὸν λόγον, ἑπειδὴ λίαν ῥαδίως ἦν,
ἐκείνοις παραλιπεῖν· αὐτὸς δὲ σὲ διανοῦμαι παρακά-
λεῖν ἐπὶ στρατηγίας καὶ στρατείας οὐδὲν ὁμοίας ταῖς
νῦν ἐνεστηκυαῖς, ἀλλ' ἐξ ὧν μεγάλων ἀγαθῶν αἰ-
τίας γενήσῃ καὶ τῇ πόλει τῇ σου, καὶ τοῖς Ἑλ-
λησιν ᾧπασιν. Ταύτην δὲ ἐποησάμην τὴν αἴρεσιν, ὥν

Haec epistola ante Augerium in nulla legebatur Isocratis editione. Primus eam in collectionem Isocraticarum epistolarum recepit Matthæi V. C. Secutus est Augerius, qui eam in duobus Codicibus bibliothecae regiae invenit. Battie omisit. Primus edidit Hoefschelius in Animadversionibus ad Photii Bibliothecam, p. 942, 943, postquam ineditam secum ex Italia attulerat Andr. Schottus. — In Inscript. *Ἀρχίδαμω*. Esse hunc Archidamum II., Agesilai filium, ex ipsa hac epistola intelligitur. Idem est, cui Isocrates orationem Archidami nomine inscriptam tribuit. Scripta est, quum Isocrates octoginta annos habebat, (ut inferius expresse dicitur,) i. e. circa Olympiadem 105. 3. *λίαν* Cod. Helm. omittit. 4. *σε* a Cod. Helm. abest. 5. 6. *οὐδὲν ὁμοίας ταῖς νῦν ἐνεστηκυαῖς*. Intelligendum videtur de bello sacro, in quo se socium adiunxit Philomelo. Vid. Diodor. Sic. XVI, 24, p. 100, et ad h. F. Wesselingium, quod Diodorus ipse in eo reprehendit, XVI, 63.

ἀγνοῶν τὸν λόγον τὸν εὐμετὰ χειρίστον· ἀλλ' ἀκριβῶς εἰδὼς ὅτι πράξεις μὲν εὐρεῖν καλὰς καὶ μεγάλας καὶ συμφερούσας χαλεπὸν καὶ σπάνιον ἐστίν· ἐπινέσαι δὲ τὰς ἀρετὰς τὰς ὑμετέρας ῥαδίως εἶός τ' αὖ ἐγενόμην. Οὐ γὰρ ἔδει με παρ' ἑμαυτοῦ πορίζεσθαι τὰ λεχθησόμενα περὶ αὐτῶν· ἀλλ' ἐκ τῶν ὑμῖν πεπραγμένων τοσαύτας, ἂν καὶ τοιαύτας ἀφορμὰς ἐλάβον, ὥστε τὰς περὶ τῶν ἄλλων εὐλογίας μὴδὲ κατὰ μικρὸν ἐναμιλλουσθαι γενέσθαι τῇ περὶ ὑμῶν φηδεῖσθαι.

Πῶς γὰρ ἂν τις ἢ τὴν εὐγένειαν ὑπερεβάλλετο τῶν γεγονότων ἀφ' Ἡρακλείου καὶ Διὸς, ἢ πάντες ἴσασι μόνοις ὑμῖν ὁμολογουμένως ὑπαρχόντων· ἢ τὴν ἀρετὴν τῶν ἐν Πελοποννήσῳ τὰς Ἀσρικὰς πόλεις κτίσαντων, καὶ τὴν χώραν ταύτην κατασχόντων· ἢ τὸ πλεῖστος τῶν κινδύνων καὶ τῶν τροπαίων, τῶν διὰ τὴν

1. τὸν λόγον. Ita Hoëschel., Koeler. et Auger.; Matth. e Cod. Helm. τὴν λόγον. 1. εὐμετὰ χειρίστον: *tractabili facillime*. Conf. epist. 5. 2. εὐρεῖν: *invenire*, κα, quae ab aliquo geri possint. Cod. Auger. L. αἰρεῖν. 3. Οὐ γὰρ ἔδει με. Cod. Helm. Οὐ γὰρ αὖ δεῖ παρ' ἑμαυτοῦ πορίζεσθαι. 4. ὥστε τὰς περὶ τῶν ἄλλων εὐλογίας etc.: ut *quæ de altis præstabantur laudes, ne vel tenuissimæ capitis conferri possint, quibus non soletis colodari*. Hoc ibi-
tū loco εὐλογία idem est ac ὑγκώμιον, ut p. 243, v. 17. Alias εὐλογία et εὐλογεῖν de facultate dicendi et orationis præstantia usurpatur, ut p. 555, v. 16, ubi tamen Wolf. correxit εὐλεγοντων, cui nollem ibi me obsecratum esse. 5. ἐναμιλλουσθαι. Hoc posterius αὖ e Cod. Helm. addidit Matth.; reliqui omittunt. 6. περὶ ὑμῶν. Vid. in sequent. περὶ τὴν φρόνησιν et plures accusativ. Conf. Fischerus ad Plaion. Phædr., p. 125, §. 11. 7. ἀφ' Ἡρακλείου. Vid. Archid., p. 178, c. 6 seqq., et Corp. Nep. Agel., c. 1. 8. μόνοις. Cod. Helm. μόναις. 9. τὰς Ἀσρικὰς. Vid. Archid., l. c. 10. καὶ τὴν χώραν ταύτην κατασχόντων. Haec verba desunt in Cod. Helm. 11. τῶν ante δια omittit Cod. Helm.

ἡμετέραν ἡγεμονίαν καὶ βασιλείαν σταθέντων; Τίς
 δ' ἐν ἡπόρῃσι διαξίκασι βουλευθείς τὴν ἀνδρίαν ὅλης
 τῆς πόλεως καὶ συμφροσύνην καὶ πολιτείαν τὴν ὑπὲρ
 τῶν προγόνων τῶν ἡμετέρων εὐκταχθεῖσιν; Πίσσας
 δ' ἐν λόγοις ἐξευξέσθαι χρῆσασθαι περὶ τὴν φρόνησιν
 τοῦ σοῦ πατρὸς καὶ τὴν ἐν ταῖς συμφοραῖς διοίκη-
 σιν καὶ τὴν μακρὰν ἐκ τῆ πόλεως γενομένην; Ἦν
 καὶ σῆματι σου μαρτυρῶν, καὶ μετ' ὀλίγων πρὸς πολ-
 λὰς κινδυνώσας καὶ πάντων δυνεγχαῖν, αἴτιος ἐμέν-
 ου τῇ πέλει τῆς σωτηρίας; οὐ καλλίον ἔρχαν οὐδεὶς
 ἀντιπιδείξασθαι. Οὔτε γὰρ πάσις ἐλαῖν, οὔτε πολ-
 λούς ἀποκτείνει τῶν πολεμίων, οὕτω μέγα καὶ σε-
 μνόν ἐστιν, ὡς ἐκ τοιούτῃ κινδύνων σῶσαι τὴν
 πατρίδα, καὶ μὴ τὴν τυχούσαν, ἀλλὰ τὴν τασού-
 ταν ἐπ' ἀρετῇ διανεγκούσαν. Περὶ ὧν μὴ κομ-
 ψῶς, ἀλλὰ ἀπλῶς δελεῶν, μηδὲ τῇ λέξει κοσμή-
 σαις; ἀλλ' ἐξαριθμήσας μόνον καὶ χυδῶν εἰπών, οὐ-
 δεῖς ὅστις οὐκ ἂν εὐδοκίμησεν.

1. σταθέντων. Vid. Archid., p. 213, v. 10. 2. ἀνδρίαν.
 Ita Cod. Helm. 3. ὅλης Matth. e conjectura, quam se-
 qui non dubitavi. Omissum est in Cod. Helm. Reliqui
 ὅλην. 4. σοῦ. abie. προγόνων. Matth. e. Cod. Helm. et
 Auger. e. Cod. Q. receperunt; reliquis illud omittentibus.
 4. 5. Πόσις δ' ἐν λόγοις. Sic Cod. Helm. et Auger.
 Codd. L. et Q. Hoelschel. et Koeler. Πρὸς οἷς δ' ἐν λόγοις;
 Auger. e. conjectura Πρὸς δέ, οἷς ἐν. 7. τὴν ἐν τῇ
 πόλει γενομένην. Conf. p. 131, v. 18 seq. 8. καὶ ἀπο-
 κτείνων Cod. Helm. omittit. 13. ὡς ἐκ Matth. e. con-
 iectura, ut videtur, Auger. e. Cod. Q. posuit; Hoelschel. et
 Koeler. ὡς εἶναι. 14. καὶ ante μὴ Codd. Helm. et
 Auger. tuentur; Auger. recepit; Matth. cum Hoelschel. et
 Koeler. omisit. 15. κομψῶς, i. e. κεκάλωπτομένως,
 χαρίεντως, ἐπιχαρίτως. Matth. 17. ἐξαριθμήσας μόνον.
 Posterius μόνον apud Hoelschel. et Koeler. post κο-
 σμήσας legitur. Tultum locum illi assignaverunt Matth. et
 Auger. e. Codd. L. et Q. Ceterum ἀπαριθμῶν, quod Cic.

Ἐγὼ τὸν αὐτὸν δυνάμεις ἂν καὶ περὶ τούτων ἐπαρ-
κούντως διαλεχθῆναι, καμεινὸ γυνώσκω· πρῶτον μὲν,
ὅτι ῥᾶν ἐστὶ περὶ τῶν γεγενημένων εὐπόρως ἐπιδρα-
μῶν, ἢ περὶ τῶν μελλόντων νοουμένων εἰπεῖν.
Ἐπειδ', ὅτι πάντες ἄνθρωποι πλεον ἡμῶν ἔχουσι
τοῖς ἐπαινοῦσιν, ἢ τοῖς συμβουλευούσι· τοὺς μὲν γὰρ
ὡς εὖνους ἀποδέχονται, τοὺς δ' ἄνθρωποι κτελευθέντες
πικραίνουσιν, ἐνοχλεῖν νομίζουσιν. Ἀλλ' ὅμως ἅπαντα
ταῦτα προειδώς, τῶν μὲν πρὸς χάριν ἂν ῥηθησομέ-
νων ἀπεσχόμεν· περὶ δὲ τούτων μάλιστ' ἀλέγειν, πε-
ρὶ ὧν οὐδεὶς ἂν ἄλλος τολμήσειεν ἡγοούμενος δεῖν

pro Marcello, c. 11, bene reddidit: *enarrare*, oppo-
nens ibi *exornare*, eodem sensu occurrit p. 125, v. 1,
et p. 35, vers. ult. 17 pag. anteced. καὶ χύδην εἰπὼν
Kœler. omisit. χύδην est ὡς ἔταχε, ut in buccam ve-
nit. Conf. p. 395, v. 15 seq. 18 pag. anteced. εὐδο-
κίμησεν. Matth. e Cod. Helm., Hoefchel., Kœler. et Au-
ger. εὐδοκίμησεν. 1. Ἐγὼ. Hoefchel. Ἐστὼ. Re-
cept. tuetur Cod. Helm. et Auger. Ceterum verbe: *Præ-*
terquam igitur, quod et ego potuissim laudes tuas præ-
dicando civis lectori facile satisfacere, primum hoc
observo, quod de futuris prudentior dicere, (i. e. con-
silia dare,) difficultus est, quam de præteritis, (de fa-
ctis,) copiose loqui. καμεινὸ igitur ad sequentia refe-
rendum est, sicuti περὶ τούτων ad Archidami res gestas
et genus, etc. 3. εὐπόρως ἐπιδραμεῖν, ut ex opposi-
to, (νοουμένων εἰπεῖν,) apparet, h. 1. est: *facili ope-*
ra enarrare sive calamo quasi percurrere. In factis enim
enarrandis data est materia, in dandis vero consiliis in-
veniendâ. Hinc facta facili negotio quasi percurruntur; con-
silia, multa meditatione inventa, ratione ac via proponun-
tur, εὐπόρως igitur est *facili opera*, quae inde existit,
quod materia largam dicendi copiam suppeditat. 7. ἀπο-
δέχονται. Cod. Helm. et Auger. Cod. Q. ὑπολαμβάνουσι.
8. ἐνοχλεῖν: *molestos sive impatunos habent.* 9. πρὸς
χάριν ἂν ῥηθησομένων. Cod. Helm. et Auger. Cod. Q.
πρὸς χάριν ῥηθέντων.

τούς) περὶ ἐπισκεΐας καὶ Φρονήσεως ἀμφιβητοῦντας, μὴ τοὺς ῥήστους προαφείσθαι τῶν λόγων, ἀλλὰ τοὺς ἐργωδέστερους· μηδὲ τοὺς ἡδίστους τοῖς ἀκεδουσιν, ἀλλ' ἐξ ὧν ὠφελήσουσι καὶ τὰς πόλεις τὰς αὐτῶν, καὶ τοὺς ἄλλους Ἕλληνας, ἐφ' οἷς περ ἐγὼ τυγχάνω νῦν ἐφειστηκώς.

Θαυμάζω δὲ καὶ τῶν ἄλλων τῶν πρώτων ἢ λέγειν δυναμένον, εἰ μηδὲ πώποτ' αὐτοῖς ἐπῆλθεν ἐνθυμηθῆναι περὶ τῶν κοινῶν πραγμάτων, μηδ' ἐλεῆσαι τὰς τῆς Ἑλλάδος δυσπραξίας οὕτως αἰσχροῦς καὶ δεινῶς διατεθεμένης. Ἡς οὐδεὶς παραλείπεται τόπος, ὅς οὐ γέμει καὶ μεστός ἐστι πολέμου καὶ στάσεων καὶ σφαγῶν καὶ κακῶν ἀναριθμήτων. Ὡν πλεῖστον μέρος μετελήφασιν οἱ τῆς Ἀσίας τὴν παραλίαν αἰκῶντες. Οὓς ἐν ταῖς συνθήκαις ἅπαντας ἐκδεδώκαμεν οὐ μόνον τοῖς Βαρβάροις, ἀλλὰ καὶ τῶν Ἑλλήνων τοῖς τῆς μὲν Φωνῆς τῆς ἡμετέρας κοινωνοῦσι,

1. Ante ἐπισκεΐας Hoefschel., Koeler. et Auger. habent περὶ. Cod. Helm. et Auger. Cod. Q. illud omittunt. Hinc iure delevit Matth. Sic ἀμφιβητεῖν sine praepositione legitur etiam in epist. 2. Ἐπισκεΐα autem est h. l. ἀρετῇ. 2. ῥήστους, quod recte habet, ut oppositum docet, a Cod. Helm. et Auger. Codd. L. et Q. mutatur in ἀχρήστους. 5. 6. ἐφ' οἷς περ ἐγὼ τυγχάνω νῦν ἐφειστηκώς: quibus (orationibus) nunc ipsum intentus sum. Auger. ἐφ' οἷς περ male refert ad Græcos, vertens: „in quorum „utilitatem totus nunc intendor.“ Ceterum ἄλλους ante Ἕλληνας omittit Cod. Helm. 8. 9. ἐνθυμηθῆναι περὶ phrasis est notanda. 10. αἰσχροῦς. Cod. Helm. et Auger. Codd. L. et Q. ἀδίκως. 11. Ἡς, Cod. Helm. Καὶ. 15. ἐν ταῖς συνθήκαις. Intelligit pacem Antalcidicam. Conf. p. 90, v. 7. 15. ἅπαντας e coniectura Matth. recepi; reliqui ἅπαντες. 15. ἐκδεδώκαμεν. Ita Cod. Helm. et Auger. Codd. L. et Q.; Hoefschel. et Koeler. ἐκδεδώκαμεν. 16. 17. τῶν μὲν Ἑλλήνων τοῖς. Intel- ligit, ut sequentia docent, Græcorum Asiaticorum exules,

τῇ δὲ τροπῇ τῶν βαρβάρων χρωμένους. Οὐς, εἰ νοῦν εἶχαμεν, οὐκ ἂν περιορῶμεν ἀθροισμένους, αὐτὰ ὑπὸ τῶν τυχόντων στρατηγευμένους, οὐδὲ μείζους καὶ κρείττους συντάξεις στρατοπέδων γεγνημένας ἀπὸ τῶν πλανωμένων ἢ τῶν πολιορκιζομένων. Οἱ τῆς μὲν βασιλείας χώρας μικρὸν μέρος λυμαινόμενοι, τὰς δὲ πόλεις τὰς Ἑλληνίδας, εἰς αἷς ἂν εἰσέλθουσιν, ἀναστάτους ποιῶσιν· τοὺς μὲν ἀποκτείνοντες, τοὺς δὲ φυγαδεύοντες, τῶν δὲ τὰς οὐσίας διαρπαζόντες· ἐπεὶ δὲ παῖδας καὶ γυναῖκας ὑβρίζοντας, καὶ τὰς μὲν ἐν πρεπεστάτας κατασχύοντες, τῶν δ' ἄλλων, ἃ περὶ τοῖς σώμασιν ἔχουσι περισπῶντες· ὥστε, αἷς πρότερον οὐδὲ κηλοσκημέναις ἦν ἰδεῖν τοῖς ἀλλοτρίοις, ταῦ-

qui ob vlcus quotidiani inopiam patrum more cōmuni, omnia quaeque invassant. Vid. p. 158, v. 2 seq., et p. 148, v. 17 seqq. 1. Alterum τῇ in Cod. Helm. et Auger. Cod. L. omittitur. 2. περιορῶμεν Hoelschel, Kseler. et Auger.; Matth. in textu περιορῶμεν, in notis περιορῶμεν. 5. τῶν πολιορκιζομένων, Ita Matth.; Hoelschel., Kseler. et Auger. τῶν omittunt. 7. εἰς αἷς e Cod. Helm. recepi pro εἰς ἡν, ut reliqui legunt. 11. 12. τῶν δ' ἄλλων, ἃ περὶ τοῖς σώμασιν ἔχουσι. Cod. Helm. τὰς δὲ ἄλλως περὶ τοῖς σώμασιν ἔχουσας, i. e. sed qui aliter circa corpus comparatas sunt, i. e., ut ex opposito εὐπρεπεστάτας liquet: *deformes*. Sed receptionem huius lectionis impedit videtur περὶ τοῖς σώμασι. Verte: *aliis vero*, (τῶν δὲ ἄλλων, scil. ταῦτα) *ea detrahentes*, quae circum corpus habent, i. e. vestimenta. Formosas vitiant, turpes contemui et ludibrio habent. 13. τοῖς ἀλλοτρίοις. Opponuntur sibi hoc loco τοῖς ἀλλοτρίοις et ὑπὸ πολλῶν, γυμναῖς et κηλοσκημέναις; τοῖς ἀλλοτρίοις autem est: *aliis, praeter maritum*. Ita castae et pudicae antea fuerunt, ut a nemine nisi marito et quidem vestitae conspicerentur, nunc nudae a quovis. Auger. locum non intellexit, cui hunc sensum tribuit: „Reminas illas Graecas prius ita fuisse completas et splendidis vestibus abundantes, ut potius a rege, viro pollenti, imo designarentur.“

τῆς ἐκ πολλῶν ὁρᾶσθαι γυνάεας, ἐνίας δ' αὐτῶν ἐν
 ῥήσι- περὶ φειραμένας, δὲ ἐκδιδαν τῶν ἀκαρτέων. 1
 1. 1. ἡσυχίαν παλὺν ἢ καὶ χρόνον γυνομένην, οὐτε πόν-
 2. 2. ἡσυχίαν τῶν προστῆναι κῶν. Ἐλπίων ἀξιοσύν-
 3. 3. ἡσυχίαν τῶν προστῆναι κῶν. Ἐλπίων ἀξιοσύν-
 4. 4. ἡσυχίαν τῶν προστῆναι κῶν. Ἐλπίων ἀξιοσύν-
 5. 5. ἡσυχίαν τῶν προστῆναι κῶν. Ἐλπίων ἀξιοσύν-
 6. 6. ἡσυχίαν τῶν προστῆναι κῶν. Ἐλπίων ἀξιοσύν-
 7. 7. ἡσυχίαν τῶν προστῆναι κῶν. Ἐλπίων ἀξιοσύν-
 8. 8. ἡσυχίαν τῶν προστῆναι κῶν. Ἐλπίων ἀξιοσύν-
 9. 9. ἡσυχίαν τῶν προστῆναι κῶν. Ἐλπίων ἀξιοσύν-
 10. 10. ἡσυχίαν τῶν προστῆναι κῶν. Ἐλπίων ἀξιοσύν-
 11. 11. ἡσυχίαν τῶν προστῆναι κῶν. Ἐλπίων ἀξιοσύν-
 12. 12. ἡσυχίαν τῶν προστῆναι κῶν. Ἐλπίων ἀξιοσύν-
 13. 13. ἡσυχίαν τῶν προστῆναι κῶν. Ἐλπίων ἀξιοσύν-
 14. 14. ἡσυχίαν τῶν προστῆναι κῶν. Ἐλπίων ἀξιοσύν-
 15. 15. ἡσυχίαν τῶν προστῆναι κῶν. Ἐλπίων ἀξιοσύν-
 16. 16. ἡσυχίαν τῶν προστῆναι κῶν. Ἐλπίων ἀξιοσύν-
 17. 17. ἡσυχίαν τῶν προστῆναι κῶν. Ἐλπίων ἀξιοσύν-
 18. 18. ἡσυχίαν τῶν προστῆναι κῶν. Ἐλπίων ἀξιοσύν-
 19. 19. ἡσυχίαν τῶν προστῆναι κῶν. Ἐλπίων ἀξιοσύν-
 20. 20. ἡσυχίαν τῶν προστῆναι κῶν. Ἐλπίων ἀξιοσύν-
 21. 21. ἡσυχίαν τῶν προστῆναι κῶν. Ἐλπίων ἀξιοσύν-
 22. 22. ἡσυχίαν τῶν προστῆναι κῶν. Ἐλπίων ἀξιοσύν-

ἡσυχίαν igitur male ad vestes, refert. 1. 2. ἐν ῥήσι.
 Cod. Helm. et Auger. Codd. L. et Q. ῥήσις. 3. περι-
 φειραμένας. Matth. explicat: ἀκαρτέων, πλανημένας.
 4. παλὺν ἢ καὶ χρόνον. Cod. Helm. πολλὴν ἢ καὶ χρόνον.
 5. προστῆναι — ἀξιοσύν. Cod. Helm. προστῆναι
 et ἀξιοσύν. 6. ὁ αὖς πατήρ. Agellus. Cod. p.
 144. v. 19 seqq. 7. ἀπὸ τοῦ. Cod. Helm. πάντα
 πρὸς. 8. ἀξιοσύν. Vid. Xenoph. Agell., c. 7, §. 4
 et 7. 9. θαυμαστίαι. Cod. Helm. θαυμαστίαι.
 10. 11. ἀπασιν τοῖς Κορίνθιαις. Cod. Helm. ἀπασιν
 τοῖς Κορίνθιαις. Cod. P. 144. v. 21 seqq. 21. ἡσυχίαν
 αὐτοῦ. Cod. Helm. αὐτοῦ. 22. τὸν φεύγοντα —
 καταγαγεῖν. Hoc ad Agellum in Europa amicos referen-

γαγεῖν, καὶ κυρίου μετασυνῆσαι τῶν πραγμάτων. Συνέβησεν οὖν ἐκ μὲν τῆς πραγματικῆς αἰτίας ὑπὲρ τῶν ἑταίρων, ἐν κακοῖς καὶ κινδύνοις εἶναι τοὺς Ἕλληνας· διὰ δὲ τὴν ταραχὴν, τὴν ἐνθάδε γιγνομένην, μὴ σχολὴν εἶναι, μηδὲ δύνασθαι πολεμεῖν τοῖς Βαβυλαιοῖς. "Ὡς" ἐκ τῶν ἀγνοηθέντων κατ' ἐπεὶ οὖν τὸν χρόνον ῥηθῆναι καταμαθεῖν, ὅτι δεῖ τοὺς ὁρθῶς βουλευμένους μὴ πρότερον ἐκφέρειν πρὸς βασιλέα τὸν πόλεμον, πρὶν ἂν διαλλάξῃ τοὺς Ἕλληνας, καὶ παύσῃ τῆς ματίας καὶ τῆς φιλονεικίας ἡμῶς. Περὶ ὧν ἐγὼ καὶ πρότερον εἶρηκα, καὶ νῦν ποιήσομαι ταῖς λόγους.

Καίτοι τινὲς τῶν μηδεμῶς μὲν παιδείας μετα-

dum esse, atque ex hoc illius constare turbas exstitisse inter Graecos Europaeos, docet Xenoph., l. c., c. 2, §. 31. 3. ἑταίρων cum Auger. recepi, cuius Codd. L. et Q. in recepta consentiunt. Idem legitur p. 145, v. 4. Reliquae add., cumque iis Matth., habent ἑταίρων, quod Matth. vertit: „pro alterutra parte,“ quam significationem duobus Panegyrici locis probat. 4. ἐνθάδε, i. e. in Graecia. 5. Ante μὴ Auger. textui inseruit αὐτὸν, ut ad Agesilaum referatur oratio; sed vid. p. 145, v. 6. 6. δύνασθαι Cod. Helm., quod abesse posse salva sententia, adnotat Matthaei. 7. ἀγνοηθέντων Matth. ex Cod. Helm. et Auger. e Codd. L. et Q. revocaverunt. Ταῖς ἀγνοηθέντα autem sunt errores per imprudentiam et incogitentiam commissi, ut Matth. explicat. 8. τοὺς ὁρθῶς βουλευμένους. Auger. ex oratione ad Philipp., p. 145: τὸν ὁρθῶς βουλευόμενον. 9. τὸν ante πόλεμον Matth. e Cod. Helm. et Auger. e Codd. L. et Q. adiecerunt. Idem legitur in orat. ad Philipp., l. c. 10. Πρὶν διαλλάξῃ Auger. recte omisit τις; abest enim a Cod. Helm., Auger. Codd. L. et Q., nec non ab orat. ad Philipp. 11. Περὶ ὧν Cod. Helm. et Auger. Codd. L. et Q. Hinc Auger. recepit. Reliqui libri Περὶ ἧς. 12. μηδεμῶς μὲν παιδείας. Cod. Helm. οὐδεμῶς μὲν παιδεύονται.

δυνατότων, δύνασθαι δὲ πείθεσθαι τοὺς ἄλλους ὑπὲρ
σχέουμένων, καὶ ἀγγεῖν μὲν τὰ ἐμὰ πολλοῦντων,
μικροῦν δὲ γλιχομένων, τάχα τὰν καὶ αὐτὴν αἶμα Φή-
σκειν τὸ μέλει ἐμὸν τῆς Ἑλλάδος συμφορῶν
ὡς περ παρὰ σοῦ ἐμὸς λόγος, ἢ βέλτιον ἢ χειρόν
αὐτὴν πρέζουσιν.

Ὡς δὲ καὶ ἄνθρωποι πολλὴν ἀνδρείαν καὶ
μακροφροσύνην κατέχουσιν, ὅτι πρός ποιοῦμενοι Φιλοσο-
φῶν, αὐτοὶ μὲν ἐπὶ μικραῖς φιλοτιμοῦνται, τοῖς δὲ
δυναμένοις περὶ τῶν μεγάλων συμβουλευσὶν Φθε-
κῶντες διατελοῦσιν. Οὗτοι μὲν οὖν βοηθοῦντες τοῖς
αὐτοῖς ἀσθενεῖαις καὶ ραθυμίαις, ἴσως τοιαῦτ' ἔραυτ
ον· ἐγὼ δὲ οὕτως ἐπὶ ἐμαυτῷ μέγα φρονῶ, καί περ
ἐτη γεγονὼς ὀδυρόμεντα, καὶ παντάπασιν ἀπειρηκίως,
ὥς τε εἶραι καὶ λέγειν ἐμοὶ προσήκειν μάλιστα περὶ
ταύτων, καὶ καλῶς συμβουλευσθαι σφάραγμα ποιοῦμε-
νος τοὺς λόγους, καὶ τυχὸν ἀπ' αὐτῶν γενήσεσθαι
τι τῶν δαόντων. Ἠκούμεθα δὲ καὶ τοῦ Ἑλλήνας, εἰ

2. ψίγειν μὲν. Auger. vulgo legi dicit με pro μὲν, sed
Matth. nullam attulit h. l.lectionis varietatem. 3. γλιχο-
μένων: euplentium. 15. παρὰ h. l. est propter. Conf.
Aesop. ad Memorabil. Socrat., II, 1, 2. 9. 10. τοῖς δὲ
ἀνακρίνοιν. Matth. e. Cod. Helm. et Auger. e. Cod. Q.
15. ἀπὸ ἐμῶν. De ὥς cum indicativo admonuit Es-
scherus ad Welleri Grammat., p. 462. Exempla de imperfecto
et praesenti indicativo addidit Matth. ad h. l. 15. παρὰ
ἡμῶν vel contra Cod. Helm. et Hoefschel. auctoritatem re-
cipere non dubitav; praesertim quum Matth. idem malit
et Koeler. et Auger. ita legant. Cod. Helm. et Hoefschel.
προσέκει. Vid. ad epist. 8. 16. ποιοῦμενος Cod. Helm.
et Auger. Cod. L., quod referas ad ἐγὼ μέγα φρονῶ et
ἐμῶν. Matth. cum reliquis ποιοῦμενον relatum ad ἐμὲ.
17. Pro ἀπ' αὐτῶν, intel. λόγων, Cod. Helm. et Au-
ger. Cod. Q.; Hoefschel. et Koeler. ὑπ' αὐτῶν. 18. Ante
Ἑλλήνας Hoefschel., Koeler. et Auger. addunt ἄλλους.

δείξετε αὐτοὺς ἐξ ἀπάντων ἐκλήζεσθαι τὸν τε καὶ
 λέγει· καλλιστ' ἂν δυνήσεται πειθαρχεῖν τοῖς ἑλ-
 λήσι· ἐπὶ τὴν τῶν Βασιλευσίων πραξίαν, καὶ τὸν τῆς
 χρίστος μέλλοντα τῆς πράξεως ἐπεσελεῖν καὶ συμφέ-
 ρειν δοξάσαι, οὐκ ἐκ ἄλλου· ἀλλ' ἡμῶν προκρίθηεν
 Καίτοι πῶς οὐκ ἂν αἰσχροὺς ποιήσαιμεν, εἰ τοῦτον
 ἀμελήσας· οὐτως ἐντέταται εἶναι, ὅτι ὅπαντες αἱ
 ἡμῶν ἀξιώσαντες. Τὸ μὲν αὖτις ἐρὼν ἔλασσε· ὅτι
 ἀποφύγεσθαι γὰρ αἱ γνώσκουσιν, τοῦ πάσι πῶν καὶ
 λαπὼν πεφύκει. Σοὶ δὲ προσήκει προσέχοντι πᾶσι καὶ
 τοῖς ὑπὲρ ἡμῶν λεγομένοις βουλεύεσθαι, πότερτε ἀν-
 τιστήσιν ἐστὶ πᾶσι Ἑλληνικῶν πραγμάτων, γεγῶντο
 μὲν ὅτι καὶ ὡς πρῶτον ἐγγὺς ἔσθαι, ἡγομένη δὲ
 Αἰσχυρίων ὄντι, βασιλεῖ δὲ προκατορευμένῃ,
 μεγίστην δὲ πῶν Ἑλλήνων ἔχοντι, δοξάν· ἢ τῶν μὲν
 ἐνεστώτων πραγμάτων ὑπερεπτεῖν, μέγιστοι δὲ εἶναι
 χρεώτεροι.

Ἐγὼ μὲν γὰρ φημι χρῆναι εἰς πάντων ἀφέρε-
 σιν τῶν ἄλλων, δυοῖν, τούτοις προσέχειν τὸν νοῦν
ὅπως τοὺς μὲν Ἕλληνας ἀπαλλάξῃς τῶν πολέμων,

1. αὐτοὺς ἐξ ἀπάντων ἐκλήζεσθαι. Cod. Helm. αὐτὰς
 ἐξ αὐτῶν ἐκλήζεσθαι. 2. καλλιστ' ἂν Math. e. Cod.
 Helm. et Auger. e. Cod. Qi. Hoeschel. et Koeler. καλλί-
 στα. omisso ἂν. 5. αὐτὸν ἡμῶν. Sa. et Archidamum
 intelligit se, qui confutatur Archidamum, qui agit. Pro
 αὐτὸν Cod. Helm. ἐξ. 6. 7. εἰ τοῦτον ἀμελήσας· Math.
 e. Cod. Helm. et Auger. ex Cod. La. et Q. notaverunt;
 addunt ab Hoeschel. et Koeler. 8. ἀξιώσαντες. Cod.
 Helm. ἀξιώσαντες. 8. ἐλασσε· ὅτι· (meum, quidem
 munus) denotat promissionem est; nihil enim nisi placere
 possumus. 12. γεγῶντο· sed rursus et maioriā, oria.
 14. δὲ poss. βασιλεῖ in Cod. Helm. deest. 15. ἐχόν-
 τι δοξάν. Vid. Dio. Sic XVI. 63. 15. ἢ respon-
 det τῷ πότερτε v. 12. 20. ὅπως τοῖς Cod. Helm. et
 Math. ὅπως τε τοῖς.

~~καὶ τῶν ἄλλων κακῶν, τῶν οὖν αὐτοῖς παρόντων~~
 τοὺς δὲ Βαρβάρους παύσης ὑβρίζοντας, καὶ πλείω κε-
 κτημένους ἀγαθὰ τοῦ προσήκοντος. Ὡς δ' ἐστὶ ταῦ-
 τα δυνατὰ, καὶ συμφέροντα καὶ σοι, καὶ τῇ πόλει,
 καὶ τοῖς ἄλλοις πᾶσιν, ἐμὸν ἔργον διδᾶξαι περὶ αὐτῶν.

2. καὶ ante πλείω Matth. e Cod. Helm. et Auger. e Codd. L. et Q. restituerunt; in reliquis ommissum est.
 4. 5. καὶ συμφέροντα καὶ σοι, καὶ τῇ πόλει, καὶ τοῖς ἄλλοις πᾶσιν Matth. e Cod. Helm. et Auger. e Codd. L. et Q. reperiuntur; negliguntur ab Hoeschel. et Koeler.
 5. post αὐτῶν Hoeschel. Koeler. et Matth. adiciunt ἐστίν, quod a Cod. Helm. et duobus Auger. Codd. L. et Q. abest.
 Ceterum Matthaei V. C. ex hoc postremo loco, coniiicit hanc epistolam simul cum oratione, quae idem argumen-
 tum tractet, ad Archidamum missam esse.

Χ. Τ Π Ο Θ Ε Σ Ι Σ.

(Διότυσιν τὸν τῆς Σικελίας τύραννον, (οἶμαι δὲ τὸν νεώτερον,) εἰς ὑπεροπτικὸν ὄγκον ἐγκοιλῶντα, τῶν τε κατὰ φιλοσοφίαν παραινέσεων καταφρονῶντα, σωφρονίζειν πειράται. *Wdsf.*)

ΙΣΟΚΡΑΤΗΣ ΔΙΟΝΥΣΙΩ.

Πρόπαμποι, καὶ ραβδοῦχοι, καὶ κήρυκες, καὶ θρόνων ὑψηλοτάτων ἐπίτευξις, φιλοσοφίας εἰσὶν ἀχλὺς, καὶ διαιρετικώτατος πέφυκε τῶν ἀρετῶν χωρισμός. Οὐκ ἤμενψας μετὰ τῆς τύχης τὴν φύσιν. Ἔτι τῶν

Haec epistola ab Augerio iure abiudicatur Isocrati, quoniam dictio tam longe abhorret a dictione Isocratea. Videtur potius scripta fuisse a rhetore vel sophista ad principem virum, nomine Dionysium, vel ad aliquem, quem favor in eminenti loco posuerat. Hinc illi cum Augerio ultimum locum assignavi. — In Inscript. Διονυσίῳ. De Tyranno Dionysio vid. p. 137, c. 26; adde p. 142, c. 34 init. Versu 2. ἐπίτευξις Codd. Mosq.; Matth. ἐπιτεύξεις in plurali. Verte: adeptio. 2. φιλοσοφίας εἰσὶν ἀχλὺς: tenebrae sunt sapientiae obductae, i. e. quibus sapientia impeditur, quas sapientia tamquam nebulus crassas penetrare non potest, quibusque quae hominis sit natura et ratio, videre non possumus. 3. διαιρετικώτατος — χωρισμός: separatio maxime separans. 4. τὴν αὐτὴν φύσιν a Bas. 1 et 2 abell.

θύλακον ἔχεις, δερμάτινον. ... Ὦνητήν γὰρ ἔχεις, ἐκ προσιμίου τὴν σύστασιν. Τί δῆτα τὸ κενὸν τοῦτο δοξάριον ἐπὶ τοσοῦτον τὸν πῆλινον ἀσκὸν διεφύσησε; μεγάλης ἀνοίας ἐνεφορήθης, ὦ δύστηνε, καὶ τῆς φύσεως τὴν γνῶσιν ἀφῆρησαι. Οὕτω τὰ μετέωρα τῆς τύχης κινήματα ἐκστῆναί σε τῆς πάλαι θεωρίας ἡνάγκασαν, καὶ τῆς σώφρονος ἐκείνης μενίας ἀπαναχωρεῖν παρεσκεύασαν; Ἦν σοι πάλαι μετάρσιον τὸ χαμαιζήλον, νῦν δὲ καὶ χθαμαλὸν καὶ περίγειον ὁ τῆς τύχης ὄρος ἀκρότατος. Οὐκοῦν τῆς ψευδοῦς εὐδαιμονίας ἀφίστασο, καὶ τὴν δραπέτιν τύχην δραπέ-

1. τὸν θύλακον — δερμάτινον: *saccum coriaceum*, i. e. corpus mortale, quod eum sacco coriaceo magnam similitudinem habet. Idem vocatur statim: πῆλινος ἀσκός: *fictilis uter*. 1. 2. ἐκ προσιμίου: *ab initio*. 2. 3. τὸ κενὸν τοῦτο δοξάριον — διεφύσησε: *vana ista gloriola inflavit*. Sub vana ista gloriola intelligit maiestatem regiam, quae homini plus obest, quam prodest. Mosq. καὶ κενὸν καὶ κούφον, omisso τοῦτον. Mosq. 2 τὸ κενὸν τοῦτο καὶ κούφον δοξάριον. 3. ἐπὶ τοσοῦτον. Mosq. 2 ἐπὶ τοσοῦτα. 4. ἐνεφορήθης: *repletus es*. 5. ἀφῆρησαι: *privatus es*. 5. μετέωρα: *sublimis volatus*. 6. ἐκστῆναι τῆς πάλαι θεωρίας: *a veteri contemplatione desistere*. 6. ἡνάγκασαν. Mosq. 2 et Auger. ἡνάγκασε et paullo post παρεσκεύασεν. 7. μενίας. Μανία h. l. in bonam partem accipitur pro entusiasmo. 7. ἀπαναχωρεῖν. Mosq. 1 ἀναχωρεῖν. 8. Ἦν σοι πάλαι μετάρσιον τὸ χαμαιζήλον: *humile tuum fuit olim sublime*, i. e. humilitas tua pristina, qua te hominem esse sciebas, summo tibi fuit decori, praesens fortunae tuae cacumen humile est et dedecori. In illa enim sapiens eras, in hoc desipis. 9. Pro χθαμαλὸν καὶ περίγειον Auger. e coniectura praeter necessitatem, ut genera secum convenirent, posuit χθαμαλὸς καὶ περίγειος. Cui ignotum est: triste lupus stubulis? Ceterum post περίγειον bene delevit punctum, sicut Matth. 11. δραπέτις: *fugitivam*.

ταυς· προφθάνων γὰρ τὴν ἀγνώμονα, ἔφνω τὴν μεταβολὴν οὐ δυσφορήσεις προσπίπτουσιν.

1. τὴν ἀγνώμονα, scil. τὴν: *stolidam et improbam*.

1. ἔφνω τὴν μεταβολὴν: *mutationem subitam*. 2. οὐ

δυσφορήσεις: *non aegre feres*. 2. προσπίπτουσιν,

ut Wolf. coniicit et Auger. *inavult*, recepit Matth., *pra-*

sentibus Ald., Gui., Wolf. et Auger. *προπίπτουσιν*.

INDEX

RERUM MEMORABILIVM ET VERBORVM

in quo vocabula Graecarum litterarum ordinem sequuntur, ita ut in nominibus propriis, quae Latino plerumque notantur, Latinorum C sub littera K, G sub Γ, H sub η, Ath sub Αθ, Ae sub Α, etc. quaerenda sint. Numeri paginam editionis nostrae denotant.

A.

Agamemnon, Argivus 414. optime de Graecis meritus, 415. laudes eiusdem, 416. totius Graeciae dux, ibid. Graecos concordes redditos contra Barbaros duxit, ibid. minorem laudem adeptus est, quam meruit, 417. reges Graeciae suo parere imperio induxit, ibid. expeditionis eius in Troiam verum consilium, ibid. quo factum sit, ut illi paruerint semidei et reges, 418. sapientia illius, ibid.

ἀγαπᾶν, sibi placere, 123. contentum esse, 335. ἀγαπᾶν φίλον, amicitia delectari, 129.

ἄγειν, asserere longinquo, 17. ἄγειν καὶ φέρειν, pecudes et res mobiles praedari, 200.

ἀγέλαος, gregarius, 392.

ἀγένητον, praeteritissimum, 695.

Agenor, musices magister, 751. In arte musica praestantissimus, 752.

Agésilas, Cyri minoris copiis usus totam fere Asiam intra Halyn fluvium expugnavit, 97. exercitus eius per octo menses a Persarum satrapis sustentatus, 100. cum ingentibus copiis Asiam transiit eamque vastavit, 136. in quo peccaverit in expeditione Asiatica, 144. duabus rebus sibi contrariis intentus erat, ibid. regi Persarum bellum inferre, eodemque tempore amicos suos patriae pulsos reducere conatus est, 145, 500. eiusdem rei militaris peritia et prudentia, 494. unus fuit, qui Asiae calamitati ex insolentia exaltatae ortae consulum videret,

763. idem semper cupidus Graeciae liberandae bellique Barbaris inferendi, ibid.

ἀγνοεῖν, in errore versari, 229. 290.

ἀγνώμων, stultus, temerarius. 770.

ἀγῶνας σταφανίται, certamina coronaria, seu in quibus victori corona datur, 733.

Agyrius 635.

ἀδελφίζειν, fratris nomine compellere, 683.

ἀδελφάγουντες ἵπποι, edaces equi, 193.

ἀδελειά, loquacitas, 506.

Adraustus, Falai f., Atheniensibus supplex, (tempore Theſei,) 68. clades eius ad Thebas, quum Oedipi filium Polyniceum in regnum reducere vellet, 457. idem 348.

ἀθανασία, τῶν πελαῶν, 293.

Ἀθῆνα, de pulchritudine certans, 351.

Athenienses in bello victores, quum unus exercitui praest, victi, quum plures, 39.

Illorum urbs antiquissima, maxima, celeberrima, 58. diis atque hominibus amica, omnia, quae accepit bona, cum aliis communisavit, 59.

mysteria quinquannis celebrat frugumque culturam semel omnino ostendit, 60. Athenienses

αὐτόχθονες, (eodem inaei solo, quod incolunt, lu-

stin. II, 6,) 58. iis quotannis mittuntur a plurimis

Graeciae civitatibus frugum primitiae, 60. mittunt duces in Graeciae civitates, qui

collectis egenis incolis Barbaros Graecia pellunt, et Graecia sic amplificata in

omnibus insulis urbes condunt, 61 seq. facti aliorum domini suo exemplo eos a

multis malis liberarunt, 63. primi leges tulerunt et civitatis formam instituerunt, 64.

Spectacula dant plurima et pulcherrima, 65. corporis et animi certamina, ibid.

civitas eorum peregrinis aſi sempiterna παγγυμνία, ibid.

philosophiam et eloquentiam primi docuerunt, ibid.

eorum in philosophia discipuli aliorum praeceptores facti sunt, 66. tam pro pe-

tria, quam pro libertate reliquorum magna et splendida pericula subierunt, 67.

imbecillioribus civitatibus semper opitulati sunt, ibid.

priscis temporibus duces Graecorum fuerunt, 68.

Thebanos coegerunt, cadavera ad Cadmeam caesorum reddere suis, 69.

Peloponnesios cum Eurystheo in fines suos incurrentes vicerunt, ibid.

maximarum Graeciae civitatum potentissimi, Thebanis imperarunt, Argivos

aliosque Peloponnesios vicerunt, Spartaque conditores ab Eurylitheo liberarunt, 71. Dario et Xerxe victis virtutis praemio digni habiti, 73. non ita multo post, omnium Graecorum consensu, maris imperium acceperunt, 73. Atheniensium maiorum laus ante Persica bella, 74. contra Persas bellantium laus, 76 seq. inter eos et Lacedaemonios aemulatio, 77. Ad Artemisium Xerxis classi occurrunt cum sexaginta triremibus, 79. urbem suam deserunt, ut utrique hostium exercitui obviam eant, 81. Xerxis praemia magno animo repudiant, ibid. ad pugnam Salaminiam plures naves conferunt, quam omnes reliqui, 82. eorum imperii defensio, 83 seqq. democratiae laudes, 85. hac democratia usi sunt per septuaginta annos, (secundum Morum a primo Archonte annuo ad Cylonis turbas,) 83. triremes possidebant duplo plures, quam omnes reliqui, ibid. Scionaeorum agrum Plataensium profugis distribuerunt, 86. Graeciae imperantes Persarum regis ditionem circumscripserunt, 89. cum Lacedaemoniis ob minutias dimicant, 92. cum iisdem de Cycladibus rixantur multasque utrique trire-

mes et copias Persis tradunt, 93. Isocratis aetate eum devotionibus obstringebant, si quis civium pacem aut amicitiam Persarum suaderet, 102. eorum in Persas odium, ibid. Atheniensium maiores multos Persici studii, (*Μηδισμοῦ*), causa capitis damnarunt, ibid. Troiani et Persici mythis, in quibus calamitates illorum narrantur, maxime delectantur, 102. maiores eorum peccarunt in eo, quod Persas in expeditione adversus patriam non anteverterunt, 104. iidem vitium ante commissam periculosissimis in bello Persico certaminibus emendarunt, 105. Athenienses alienis malis magis quam suis commoventur, 106. iidem et Lacedaemonii omni tempore Graeciae principes, 110. Medocum colebant propter Chersonesi colonos, 118. illorum pax cum Philippo facta, quo tempore Isocrates Philippiam scribebat, ibid. Atheniensium civitas Herculi immortalitatis et posteris illius salutis causa, 126. sola subit adversus Eurylitheum maxima pericula, 127. eundem compescuit et Heraclidas ab illo liberavit, ibid. aliquando *ἐδυνάστευε ἐν τοῖς Ἑλλησιν*, 128. quantis malis a Lacedaemoniis et Theba-

nis affecta, 129. Athenienses Thebanis auxilio fuerunt, quum Lacedaemonii Boeotiam vastare conarentur, 130. iidem Lacedaemoniis causa salutis, quum Thebani Peloponnesiis iuncti Spartam evertere vellent, ibid. pars finium iis erepta a Thebanis, 133. cum Philippo primum quum reliqui pacem fecerunt, 134. iis moenia et priscum decus a Conone restituta, 136. Atheniensibus imperium eripuit libertas, 151. eorum civitas a Graecis liberavit, bis a Barbaris, semel a Lacedaemoniis, 160. ob maris imperium exactamque a sociis pecuniam a nemine laudata, sed ob pugnam Marathoniam, Salaminiam, urbemque derelictam, 167. iidem quamdiu aliis imperarunt vituperati, quamdiu alios defenderunt, praedicati, 187. eorum bella adversus Thraces, Amazones et Peloponnesios cum Eurystheo, regionem suam irrumpentes, ibid. soli extra Peloponnesum habitantes imperia Persarum facere recusarunt, iisque urbem diripiendam reliquerunt, Persasque sociis Lacedaemoniis superarunt, 188. urbem suam relinquunt, 203. tempore Archidami Graeciae principes, 210. Areopagiti tempore plus quam du-

centas triremes possidebant, 215. fruebantur pace, mari imperabant, multos socios habent, ibid. urbe everfa principatum Graeciae nati sunt, 217. quum invicti sibi viderentur, in servitutem paene inciderunt, ibid. omnes in Thracia urbes tempore Areopagitici amiserunt, 218. plus mille talenta frustra consumserunt, ibid. Persis inimici facti, Graeciaeque suspecti, socios amiserunt, ibid. eorum malae conditionis hoc tempore causa, mala civitatis forma est, ibid. Cononis victoria imperium Graeciae recuperarunt, item post Timothei imperium; sed fortunam ferre non potuerunt, 219. eorum de civitatis forma Areopagiti tempore securitas, 220. democratiae a Solone constitutae descriptio, 221. 223. 224. Atheniensium mores democratia Solonis adhuc florente, 223. tempore democratiae bene constitutae civium erga cives animus, 225 seq. mutua fides, 226. eodem tempore deorum cultus, 224. bonorum morum eodem tempore causa Senatus Areopagiticus morum censurae praepositus fuit, 227. veteris democratiae cives, instituta vitae non leges civitatem reddere soli-

cam iudicarunt, 228. tempore democratiae bene constitutae liberorum educandorum ratio, 231. eodem tempore vitae cuiusque civis observandae a publicis censoribus ratio, 231. in regundis civium moribus duae res primariae fuerunt vigilantia et poena, 231. eodem tempore urbem in tribus, agros in pagos distribuerant, ut vitam civium melius notarent, 231. eodem tempore iuvenum mores, 232. Atheniensium conditio Areopago vigente, 233. morum perversitas Areopagiticae orationis tempore, in ista quaerenda, qui paullo ante rempublicam administrant, Areopagique vim dissolverunt, 233. 234. 235. reipublicae Areopagitici tempore comparatio cum ea, quae sub triginta tyrannis fuit, 238. tempore triginta tyr. centum talenta, quae in urbe manentes a Lacedaemoniis mutua sumserant ad obsidendos eos, qui Piraeum occupaverant, communiter reddita sunt, 240 seq. Atheniensium regionem viros gignere posse omni virtute praestantes, 243. certamina cum Thracibus, Amazonibus, Peloponnesiis et Persis, ibid. tempore Areopagitici a maioribus degeneratio,

ibid. civitas a Thesei temporibus Graeciae maxima, 249. eorum in audiendis assentatoribus perversitas, 251. 253. habendi et bellandi cupiditas tempore Symmachici, 252. eodem tempore malos consiliarios in rebus ad rempublicam pertinentibus adhibent, 254. nulli erat libere loquendi potestas, nisi in suggestu stolidissimis et in theatro fabularum actoribus, 255. eorum civitas tempore Symmachici a mercatoribus, hospitibus et inquilinis deserta, 257. conditio eodem tempore qualis, ibid. habendi cupiditas multorum causa bellorum, 258. eorum pax non diu durat, 259. Athenienses in via ad commodum suum errare, 260. quibus rebus antea consecuti sint Graeciae principatum, 261. iam dudum corrupti malis oratoribus, 263. eorum maiores tempore bellorum Persicorum longe differunt ab iis, qui bello Deceliano fuerunt, 264. tempore Symmachici magis favent auctoribus malorum, quam iis, qui delicta reprehendunt, ibid. eorum maiores tempore bellorum Persicorum pro Graecorum libertate pugnabant, 265. principatu Graeciae digni habitii sunt, ibid. eorum compa-

ratio cum iis, qui tempore Symmachici fuerunt, ibid. illi ob Graeciae salutem urbem suam reliquerunt, hi ne ob lucrum quidem bella suscipiunt, 266. mercenariis militibus utuntur abiectionis, ibid. Athenienses civitatem suam antiquissimam dicunt, 268. *αὐτόχθονες* se nominant, ibid. civitatis administratio tempore Symmachici, 268. eorum *πολιτεία* bello bis soluta, 269. Thebanos servarunt tempore Symmachici, 271. accusatores suos tamquam malorum auctores considerant, 278. argentum, quod e tributis sociorum superest, per talenta divisum populo distribuunt in Dionysius, ibid. bello Decaliaco triremes in Siciliam instruunt, 279. ducentas naves in Aegyptum missas amittunt, 280. ad Cyprum centum et quinquaginta, ibid. item in Ponto decem millia armatorum, partim civium, partim mercenariorum, ibid. in Sicilia quadraginta millia militum cum ducentis et quadraginta navibus, ibid. in Hellesponto ducentas, ibid. Italiae, Siciliae Carthaginisque domini esse capiunt, 280. eorum antiquissimae familiae tempore imperii perierunt, 281. eo-

rum maiores civitatem posteris tradiderunt felicissimam, 284. a Lacedaemoniis ab interitu vindicati sunt, 288. pravis consiliis Lacedaemoniis imperium perfecerunt, 289. auctores Lacedaemoniorum salutis fuerunt, ibid. maris imperium maximorum bonorum causam habent, quamque a monarchia cuius molesta nihil prorsus differat, 291. Thebanis vitio illud vertunt, cuius ipsi insimulandi sunt, ibid. Athenienses et Lacedaemonii cui rei rerum suarum florem debeant, et cui rei interitum, 292. demagogos eligunt civitati interitum parantes, 294. sub quibus respubl. bis iam brevi soluta est, ibid. Atheniensium bella et turbae unde originem traxerint, 294. plebs miserranda conditio, 295. populus deteriori est conditione, quam in oligarchia viventes, 295. Graecorum criminationibus petitur civitas, quod eos actionibus affligit et vexat, ibid. Athenienses populares pro oligarchicis habent, oligarchicos pro bonis civibus, 297. socios libertate donant verbis, re vera decum arbitrio tradunt, 298. potentiores sunt singulis Graeciae civitatibus, inferiores universis, ibid. Eva-

gorum ob merita civitate donarunt, 324. Cononis ad Cnidum victoria veterem gloriam recuperarunt sociorumque duces facti sunt, 325. 330. Evagorae et Cononi statuas ob victoriam ad Cnidum erexerunt, 325. tributo quatuordecim puorum in Cretam quotannis missorum a Theseo liberati sunt, 346. civitas eorum quum potentia tum beneficiis in Graecos Spartanorum civitate superior, 402. Cycladas insulas, Caribus electis, Graecorum egemissimis colendas tradiderunt, 402. Atheniensium et Lacedaemoniorum priscis temporibus comparatio, 403. Athenienses multas magnas urbes in utraque continente condiderunt, 403. urbe Xerxis adventu relicta, plures naves ad proelium contulerunt, quam omnes reliqui, 405. universus eorum erga omnes Graecos amor, 405. Graeciae imperium a Lacedaemoniis ad se translatum accipiunt bello Persico, 406. dum imperant post Persicum bellum, socios inducunt, ut reipublicae formam amplectantur, 407. imperium Graeciae post bellum Persicum annos sexaginta quinque continuos tenuerunt, 408. omnibus Graecis Barbarisque sibi insensis per de-

cennium sese opposuerunt, 409. crudelitatis tempore imperii falso suspecti, 411. non quidem omni culpa liberandi, sed plura Lacedaemoniis obici possunt in administrando imperio, ibid. seq. Plataensium superstitibus civitate donarunt, 424. Meseuiorum reliquiis Naupactum dederunt habitatum, 424. criminantur, quod Graeciae civitates sibi servire coegerint, 425. eorum maiores nunquam civitati alicui imperare voluerunt, 426. post Cononis victoriam Lacedaemoniorum exemplo seducti, in quasdam Graeciae civitates deliquerunt, 427. eorum ager subinde vastatus, 428. Persarum amicitiam et societatem nunquam petierunt, 427. Atheniensium civitas Graeciae et Philippi rebus inprimis comoda, 723. magna potentia sua singulas urbes et universam Graeciam saepius servavit, 724. Athenienses primitus a diis orti, 436. primi urbem condiderunt, ibid. eorum mutata reipublicae forma originem debet maris imperio, quod tempore patrum ob nimiam Lacedaemoniorum potentiam iis necessarium erit, 433. maiores omni virtutis genere insignes, 436. primi legibus usi sunt, 436. *αὐτόχθονες*, 437.

regiae familiae quatuor aut quinque aetates permanferunt, 437. tempore Thesei democratia aristocratica usi sunt, 439. civitatis bona administratio primis temporibus regibus tribuenda, 443. maiores reipublicae praefecerunt optimos viros, 445. optimos domi consiliarios, duces quoque belli elegerunt, 445. leges tulerunt paucas, sed consentaneas sibi, ibid. Athenienses bona reipublicae forma ultra mille annos usque ad Solonem et Pisistratum usi sunt, 448. maxima in Graecos beneficia contulerunt eodemque maximis malis post Xerxis expeditionem affecerunt, 451. Atheniensium et Lacedaemoniorum ignominiosum foedus cum Persarum rege initum, 452. Athenienses et Lacedaemonii per aemulationem non prius destiterunt seipso aliosque Graecos perdere, quam communem Graeciae hostem arbitrum eius fecerunt, 452. Atheniensium tempore Panathenaici in Lacedaemonios ratio, 453. maiores ante Persicum bellum sapientiores, quam qui post illud bellum reipublicae praefuerunt, 454. quod illi bellum habuerint iustum, ibid. omnes Graecos civitates a malis liberarunt, 455.

Barbaris ex insulis et unaque continente eiectis Graecorum egentissimos ibi collocarunt, 455. bello clariores quam Lacedaemonii, 459. in omnibus tribus bellis cum Barbaris gestis primas tulerunt, 465. nullius rei nisi laudis apud Graecos avari, 465. ob prosperum rerum eventum non superbi vetera instituta ob bonam reipublicae administrationem retinuerunt, 468. Athenienses novissimum bellum, (tempore Plataici,) ob eos susceperunt, qui contra foedera libertate privati erant, 520. post Cononis victoriam Lacedaemoniis imperium eripiunt, 527. Thebanos coegerunt, cadavera reddere, 532. Athenienses saepe poenituit iudiciorum per iracundiam potius quam re perpensa latorum, 545. Atheniensium iudices quotannis iurant, se reos et accusatores pari aequitate audituros, 545. Atheniensium opes, (circa initium Panegyrici,) tennes, 558 seq. civitatis status per Alcibiadis absentiam, 608 seq. de reditu in gratiam optime consulunt, 659. experti sunt, quantum bonum sit concordia, discordia, quantum malum, 663. Atheniensium democratia bis soluta, 696.

Asacidae heros Nicoclis

generis auctores, 45. femideorum e Iove procreatorum praestantissimi, 308. omnino enim omnes celeberrimi, *ibid.*

Aeacus, Iovis f., Tenscridarum generis auctor, a ficitate aliquando Graecos liberavit, 308. *ibid.* 472. illi commune templum Graeci in Aegina extruxerunt, 308. post abitum e terra Plutoni et Proserpinae asfidere perhibetur, 309. eius filii Telamon et Peleus, *ibid.*

Ajax, Telamonis f., bello Troiano interfuit, virtute ab Achille secundus, 309.

Aegaeus 342.

Aegina 308. 681.

Aeginetae 672.

Aeginetica Isocratis oratio nomen inde traxit, quod reus, cui oratio tribuitur, in Aegina tunc commorabatur, 676.

Aegyptus a rege Persarum deficiens, 95. quum Isocrates Panegyricum scribebat, a Persarum rege defecit, 103. Artaxerxe Mnemone imperante defecit, Ochumque bellum sibi inferentem fugavit et derisit, 150. Aegypti rex, 196. patria Danai, 361. illius naturalis conditio aliis regionibus longe praestantior, 369. incolae eius imbrum et inopiae aquarum arbitri,

369. *ibid.* Nili beneficio continentem et insulam simul incolunt, 369. 370. Aegypti formam civitatis celeberrimi scriptores aliis anteponunt, 371. Aegyptiorum religio, 373. eorum adolefcentes operam dant astronomiae, arithmeticae, geometriae, 373. sacerdotes artis medicae auxilium invenerunt, non periculosum illud, sed tutum, *ibid.* Aegyptii validi et vivaces, *ibid.* eorum belluarum cultus unde originem traxerit, 374.

Aeolus Buliride posterior, 368. illius humanitas, 367.

ἀναστάτως *ἐχόντων τῶν ἐν τῇ πόλει*, dum res in urbe incertae erant, 703.

ἀκέραιος, integer, 82.

ἀκισθήλας, pure, sincere, 3.

ἀκμή, aetas virilis, 227.

ἀκμή ἀνθεύσα, aetas florens,

119. *ἀκμή τῶν καιρῶν*, tem-

poris punctum five articu-

lus, 26. *ἀκμήν*, scil. κατὰ,

hoc ipso tempore i. (Wolf.

vehementer. Vid. Adden-

da.) *ἀκμήν ἔχειν* συμβου-

λεύειν consilii dandi facultate

vigere, 741. *ἀκμήν*

λαμβάνειν, in flore esse, 712.

ἀκοή, auditus, 448.

ἀκούσιος, involuntarius, 6.

ἀκρίβεια, prolixitas, 722.

ἀκριβοῦντες τὰ Λακεδαι-

μονίων, rerum Laconicarum

studiosi, 459.

Acrocomes, clarissimus
Persarum dux, 95.

Ἀκρόπολις Athenarum,
680.

ἄκυρος, inutilis, irritus,
120. ins et potestatem non
habens, 677.

Alexander Macedo, octo-
decim fere annos natus, quo
tempore Isocrates paucis an-
te mortem annis epistolam
quintam ei mittebat, 736.
humanus, Atheniensibus ami-
cus, et sapientiae studiosus
fuisse dicitur, ibid. probat
doctissimos et probatissimos
Atheniensium cives, ibid.
dialecticae studium impro-
bat, 737. praeferre dicitur
eloquentiae studium,
ibid.

Alexander, Priamif., (Pa-
ris,) 112. contra illum arma
ferentes magnis laudibus
elati sunt, ibid. certaminis
dearum de pulchritudine ar-
biter, 351.

ἄλλοτε, alibi, 740.

Alcibiades ob reditum in
patriam bellum suscepit, 135.
quo Athenienses omnesque
Graecos in maximas calami-
tates coniecit, ibid. Lacedae-
monia potiundi imperii
maritimi auctor, ibid. quo
facto illi et etiam terrestre
imperium perdiderunt, ibid.
magna cum laude in patri-
am rediit, ibid. idem 157.
discipulus Socratis nequa-
quam nominandus, 366. ab

his ipsis urbe pulsus, a qui-
bus democratia eversa est,
604. cum iis esse noluit,
qui Quadraginta viros con-
stituerunt, 604. crimine
solutus in Siciliam missus est,
605. inde advocatus ad cruf-
sam dicendam Argos et de-
inde Lacedaemonem profu-
git, 606. quarum rerum
ab adversariis infirmitur,
ibid. seq. ante exilium de-
centis armatis instructus ma-
ximas Peloponn. civitates a
societate Lacedaemoniorum
abduxit, 608. non patriae,
sed adversariis post exilium
bellum movit, 609. revo-
catur a ducibus Atheniensis
exercitus, ibid. receptus in
patriam Tissaphernem indax-
it, ne Lacedaemonis belli
sumtus praeberet, ibid. pa-
triae res restituit, civitas
republicam reddidit, eos
inter se reconciliavit, socios
illis adiunxit, Lacedaemo-
niosque ubivis fugavit, 610.
eius a patre proavus cum
Clisthene populum ab exi-
lio reduxit tyrannosque eie-
cit, 612. pater eius in proe-
lio ad Coronaeam cecidit,
613. Alcibiades pupillus re-
lictus Periclem habuit tuto-
rem, educatorem vitaeque
magistrum, ibid. adolescens
a Phormione Atheniens. da-
co ob virtutem in proelio ad-
versus Thraces patefactam,
coronam et armaturam in-

tegram in praemium accepit, 614. Hipponici, ditissimi et nobilissimi civis, filium duxit, ibid. omnes omnino Olympiae victores bigis quam plurimis et optimis vicit, 615 seq. in sacrificiis aliisque sumptibus publicis maxime liberalis et magnificus, 616. popularis fuit, 617. eius ab oligarchia abstinencia, 617. bis patria ab adversariis pulsus, ibid. ei populus offensus fuit propter posse esse oligarchicum, 618. illius fortuna cum patriae illa semper coniuncta fuit, ibid. Triginta viris regnantibus tota Graecia exterminatus fuit, ibid. in eo perimendo Lacedaemonii non minus laborarunt, quam in destruenda Atheniensium potentia, ibid. filio eius, cui oratio de Bigis tribuitur, ab ineunte aetate fortuna adversa fuit, 620.

Alcmaeon, Alcibiadis avus maternus, primus Atheniensium Olympiae bigis victrix, 611.

Alcmaeonidae, Alcibiadis maiores, a matre ditissimi, 611. Pisistrati cognati tyrannidis eius participes esse noluerunt, sed exularunt, 612. tyrannis ita invisus, ut vel post quadraginta annos cadavera eorum e sepulchris domesticis elicerentur, ibid.

Alcmene, Amphitryonis coniux, a Iove amata et decepta, 358.

ἀλόγως, sine oratione, 34.

ἀμα — καὶ 102.

Amazones 243. 467. earum nulla ex incurusione in Atticum facia domum rediit, 72. incurfus in Atticam, 187.

ἀμικτος, 329.

ἀμικτα, certamen, 303.

ἀμύνασθαι, defendere, 123. ulcisci, 538. ὑπὲρ αὐτῶν, defendere, obtinere illas, (opes,) 112.

Amyntas a finitimis proelio superatus regnoque privatus, Graecorum auxilio, iam omni spe abiecta, regnum recuperans, rex Macedoniae mortuus est, 189.

ἀμφιγνοεῖν τοὺς τ' ἀληθῆ λέγοντας, dubitare, an vera dicant, 557.

Amphictyonia 140.

Amphipolis 238. eius possessio neque Philippo neque Atheniensibus utilis, 117. de illa Ilocrates orationem scripserat, priusquam Philippi orationem componeret, 116. bellum de Amphipoli inter Athenienses et Philippum, multarum calamitatum causa, 116.

ἀμφισβητεῖν τῶν λόγων 113. ἀμφισβητεῖν τινός, de re aliqua in certamen descendere, 143.

ἀμφισβήτησις, incerta lo-

gum interpretatio indeque orta controversia forensis, 22.

ἀμφισβητούμενα, (rd,) controversiae, 116.

Ἀμφιτρυό, Alcmenaes coniax, 358.

ἀναβαίνειν de Areopagi candidatis, 228. ἀναβαίνεισθαι de iisdem, 450.

ἀναβάλλεσθαι δέμας, moram petens, 42.

ἀναβάς εἰς ὑμᾶς, ad vos progressus, 700.

ἀναβολή, dilatio, mora, οὐκ εἰς ἀναβολάς, confectum, 716.

ἀναγκάζειν, vexare, 208. ἀναγκαιώς ἔχει, necesse est, 747.

ἀνδρωδῶς, viriliter, 398.

ἀνακατασπέντες, inflatus, remóvatus, ab ἀνακαίω, 218.

ἀναλαβεῖν sive ἀναλαμβάνειν αὐτόν, se ipsam colligere, recreare, 123. 187.

ἀνανεῖσθαι, renovare, 750.

ἀνάστατος, vastatus, alii subiectus, 39. ἀναστάτους ποιεῖν, sedibus pellere, 62.

ἀναψόμενος, subortus, 511.

ἀνελόντες τὰς χάριτας καὶ τὰς ἐπικεικίας, omillis gratiae referendae et aequitatis officiis, 70.

ἀνευέγκης. ἀναφέρειν, referre, reducere, 126.

ἀναξέλειπτος, indelebilis, sempiternus, 139.

ἀνετιγῆδαιος, incertus, alienus, 394.

ἀνέχεσθαι, tolerare, pati, (cum genit.,) 273. idem quod ἀγαπᾶν, στέργειν, pati, contentum esse, acquiescere, 12.

ἀνηλωκός 670. ἀνηλωκότην 444. ἀνηλωμένων 669. ἀνῆλωσαν 239. Vid. Add.

ἀνδρωτοι omnes, si quid iniusti moliantur, etiam excusationem simul meditantur, 707.

(Antalcidae) pax 429. eius formula 518 in not.

ἀνταλλάττεσθαι, commutare, emere, 212.

ἀντεγκαλεῖν, vicissim cōminari, 628.

ἀντιβολεῖν, supponere, 533.

ἀντίδικος; adversarius, 539.

ἀντιδόσας, quid? 296. Oratio de Antidosi quando scripta, 547. eadem excerpta continet ex aliis auctoribus orationibus, ibid. item imaginem totius vitae auctoris, ibid. occulta est Socratis defensio, 545 in not. oratio est mixta, 542.

ἀντίθσεις 384.

ἀντικαταλλάττεσθαι, commutare, emere, idem quod ἀνταλλάττεσθαι et πρῆσθαι, 212.

- Antiope, Hippolytae
 Amazonis soror, 467.
 Antipater 726.
 ἀντιποιεῖσθαι, sibi vindicare, atque appetere, 1.
 ἀντίστροφα, ex adverso posita, similia, (cuius Pandant,) 136.
 ἀντιπέντεσθαι, se opponere, 400.
 ἀνυπόστατος, intolerabilis, invictus, 73.
 Anytus 657.
 ἀντήμοσαν 603.
 ἀνωμαλία, perversitas, qua a naturae praescripto disceditur, 19.
 ἀνώγμμος, desertus, 685.
 ἀξιοῦν, velle, 27.
 ἀξιοῦσθαι, dignum esse, haberi, 673.
 ἀξιοχρεως πραγματαία, 163. ἀξιοχρεως ἀνὴρ, vir idoneus, satis amplius, 132.
 ἀέλητος, inhabitabilis, 546. ἢ ἀέλητος τῆς χώρας, loca deserta, 98.
 ἐπαγγέλλειν, remanere, 21.
 ἐπάγειν 706.
 ἐπαθὺς πακῶν 680.
 ἐπαιτεῖν, postulare, 376.
 ἐπαλλοτταν, liberare, 56. 632.
 ἐπανηλκνότες 218.
 ἐπακτῶν, i. e. ἀποκρινόμενος, 10.
 ἐπαριθμεῖν, annumerare, 35.
 ἐπαρχή, sacrificium, primitiae, doctorum hominum,
 e quo constare debeat, 360.
 ἀπεικάζειν, adsimilare, depingere, 4.
 ἀπειλή 153. Vid. Add.
 ἀπείπειν, defaugarī, 189. 198.
 ἀπεισκέπτως, inconsiderate, 503.
 ἀπηρησμένους 365. 397. λόγος 54.
 ἀπιθάνως, inscite, absurde, 124.
 ἀπιστία, perfidia, 190.
 ἀπλεὺς δὲ ἡγούνται τοὺς (ὡς) νοῦν [οὐκ] ἔχοντας, 29. Vid. Add.
 ἀποβαίνειν, evadere, 229.
 ἀποβάλλειν, abicere, amittere, 10.
 ἀποβέβηκεν, contigit, 261.
 ἀπογράφαντες, 657.
 ἀποδεδαιγμένον, (ἀποδεδειγμένον,) probatum, 174.
 ἀποδεδεικνύειν παιδάρια, liberos parere, 674.
 ἀποδέξασθαι, credidisse, 393.
 ἀποδέχεσθαι ἑαυτοὺς, eorum moribus delectari, 11. excipere, probare, laudare, 5.
 ἀποδιδόναι εἰς τὴν βουλὴν 650.
 ἀποδοκιμάζειν, repudiare, 31.
 ἀποσκεκαλυμμένως, aperte, palam, 272.
 ἀπολαύσω τι φλαῦρον 278.
 ἀπολείπειν, abesse, 221.

ἀπολελεῖσθαι, inferiorem esse, 321.

ἀπολογεῖσθαι, quid? 341.

ἀπονενημένος, desipiens, 283.

ἀπονενημένως, desperato, inconsiderate, 201.

ἀπόρρητα, maledictum, 694. tacenda, nefanda, 7.

ἀποσπαρῖν, eripere velle, 644.

ἀποστής. ἀφιστάναι, abstinere, 124. ἀποστήται τὴν

διάνοιαν ἀπὸ τῶν ἐχομένων, cogitationem retinere a se-

quentibus, 118. ἀποστήσει-
μαι, abstinēbo, 278.

ἀποτόμως, absolute, per se, 191.

ἀπραγμοσύνη, quietis stu-
dium, 538.

ἀπροκόστως 322.

Argivi 140. 402. 423. 552.

Argivorum civitas ad qua-
tuor primarias Graeciae ci-
vitates pertinet, 126. re-

concilianda est, ibid. Ar-
givorum miseranda conditio

Philippicae orationis tem-
pore, 132. bellum ab ini-

tio cum finitimis iisque po-
tentioribus populis gesserunt, ibid. quovis fere an-

no agros suos vastari sinunt,
ibid. si quando a bellis

vacant, nobilissimos opu-
lentissimosque cives truci-

dant, ibid. quarum omni-
um calamitatum causa in

bello quaerenda est, 133.
clades a Lacedaemoniis ac-

cepta, 209. civitas a Lace-

daemoniis priscis tempori-
bus occupata, 414. Argivi

tempore Panathenaeici Persa-
rum regem in subigenda Ae-

gypto iuvatum, 452.

Argos 404. 459. a Da-
nao occupata, 361. ab He-

raclidis occupata, 70. in
maximis est et semper fuit

Graeciae civitatibus, ibid.
Philippi patria, 126.

ἀργυρεῖον, argenteisodina,
292.

Ἀρεῖου πάγου βουλή, 227.

Areopagus a Lycurgo ex-
pressus, 450. illius bona

administratio, 235. illius
quis fuerit particeps, 227.

illius Senatores quid a ve-
teribus retinuerint, 228.

Areopagitarum munus, ad-
monitio, mīnae, punitio,
231.

ἀρετή felicitatis effectrix
est, 261.

ἀριθμοὺς ἀπαντας, omnia,
370.

Arcadium pagus cum La-
cedaemoniis, 209.

ἀρκεσται, praefecti a La-
cedaemoniis Graeciae ubi-

bus constituti, 88.

ἀρχαί apud Lacedaemo-
nios et Atheniensium maio-
res, οὐ κληρονομία, sed ἀρρε-

ται, 430. ἀρχαί τῶν τι-
μῶν 23. Vid. Add.

Ἀρχαῖον, fors, (das Ca-
pital,) 658. — fundamen-

tum. Morus in Ind. ad Pa-
negyr. perperam explicat,

εἰς τὰ ἀρχαῖα καταστῆσαι,
„in integrum restituere, re-
„aedificare,“ 101.

Archestratus 640.

ἀρχήν, τὴν κατὰ θάλατ-
ταν, qui habent, plerasque
etiam urbes Graeciae sibi
subiectas habent, 406.

Archidamus, Agesilai f.,
a Iove et Hercule originem
ducit, 758. Lacedaemo-
niis in oratione suo nomine
inscripta suadet, ne Theba-
norum imperata faciant nec
Mesenem si eripi patian-
tur, 173. impellitur ab
Isocrate epistola 9, ut con-
tra Persas expeditionem
suscipiat, 757. res eius
praeclarae, ibid. patre
rege a Hercule oriundus,
176.

ἀρχικὸς, princeps, rex,
24.

Archinus 648.

ἀρχων αὐτοκράτωρ, im-
perator cum summa pote-
state, 686.

ἀσέλγεια, summa licentia,
746.

Asia 119. 192. 404. Asiae
rex 141. Asia ab Agesilao
armis petita, vastataque,
136. tempore orationis
Philippicae fortunatior Eu-
ropa, 161. Asiam καρ-
ποῦσθαι, 105. illius totius
Cyrus dominus, 137. ἐκ
τῆς Ἀσίας τὴν εὐδαιμονίαν
εἰς τὴν Εὐρώπην διακομί-
ζειν, 113. Asia (minor)

vocatur tractus a Cilicia ad
Sinopen, quam expugnare
Isocrates suadet Philippo,
157. illius civitates libe-
rare suadet Philippo, 158.
a Cnido usque ad Sinopen
a Graecis colitur, 194. Asia
atque Europa duae terrae
totius partes, 110.

ἀσπάζεσθαι, salutare,
736.

Aspendus 609.

ἀσφάλειαν, κατὰ τὴν,
idem quod ἀσφαλῶς, 13.
ἀσφαλῶς ἔχειν, firmum
esse et argumentis fultum,
54.

Athenodorus, urbium
conditor, 259.

Athos, mons, 79.

ἀτέλεια, immunitas, 372.

ἀττίλιζειν 289.

αὐθάδεια, arrogantia, in-
solentia, 209.

αὐθάδης, contemtor alio-
rum, sui admirator, 5.

αὐθις, alio tempore, 126.
399.

αὐλητρὶς 232.

αὐξεῖν, amplificare, 157.

Aurota, (Ἥως,) Me-
mnonis mater, 354.

αὐταρκεῖν, durare, per-
durare, 682.

αὐτοῖ, sponte sua, 128.

Autocrator, Isocratis di-
scipulus et familiaris, 749.

αὐτοσχεδιάζειν, temere
et negligenter agere, 318.
ex tempore dicere, 506.

αὐτόχθονες, eodem solo

inpati, quod incolunt, 58.
268. 437.

αὐτόχειρ, qui sua manu
alium interfecit, 86. 679.
(militum suorum occisor),
523.

Aphareus 751.

ἀφελγς 125.

ἀφελόμενος τῶν ἄλλων,
i. e. ἐξ ἀπάντων ἐκλεξάμε-
νος, seligens ac separans
has duas virtutes a reliquis,
hæc mihi peculiare esse vo-
lui, 45.

ἀφόμενος τῶν ἄλλων,
omnibus aliis omissis, 106.
334. 337. πάντων τῶν
τοούτων, omnibus huius ge-
neris omissis, 186.

ἀφάτεος, καιρὸν, ὃν οὐκ
ἀφάτεον, 103.

Aphidna, Atticæ oppi-
dum, 343.

ἀφίστασθαι πόλεως, ur-
bem relinquere, 200.

ἀφορμή, opportunitas,
226. commoditas, 674.

ἀφορμὴν λαβόντες, occa-
sione utentes, 70.

ἀφρορίζεσθαι, finire, 559.

ἀφροσιούμενος 499.

Ἀφροδίτη, de pulchri-
tudio certans, 351.

ἀφ' ὧν ἀμφοτέρα ταῦτ'
ἀν ἀφελείντο, quibus (ci-
bis et insitiis) utraque
hæc (corpus et animus)
invenirentur, 289.

Ἀχαΐδες πόλεις 402.

ἀχαρίστως idem quod
ἀχθῶς, cum molestia et

dolore animi, cui benefici,
10.

ἄχθεσθαι, graviter com-
moveri, 392.

Achilles, Thetidis filius,
354. Pelei filius, belli Tro-
iani particeps, omnibus aliis
antecelluit, 309.

B.

Barbari, (Persæ,) post
acceptam Atheniensium in
Hellesponto cladem ubique
victores, 89. Barbari non-
nulli Græciæ imperari co-
nati sunt, apte Troianum
bellum, 159. 361.

βάσανος in servis tantum
adhibetur, 702.

βασίλεις, summi magi-
stratus, 685.

βασκαίνειν, criminari,
578.

βεβιάμενα pro βίος, 540.

βίβλοι περὶ τῆς μαντικῆς,
libri artis divinandi, 674.

βίος privatorum homi-
num iucundior quam tyran-
norum, 743.

βλαβείσθαι, detrimentum
accipere, 8.

βλάστημα, germen, flos,
15.

Boeotia, 130. tempore
Plataici pro Atheniensium
regione propugnabat, 525.
βομβυλῖος 340.

βουλεύεσθαι, consilium
dare, deliberare, consultare,
11.

Basilis in Aegypto. regnum constituit, 368. eius regni administrandi ratio et constitutio, 370. eius subiecti in eadem arte permanere coguntur, 370. Basilis cives suos in sacerdotibus, milites, artifices divinit, 370. causa, cur, ibid. Neptuni filius, 377. perperam dicitur ab Hercule occisus, 378. ducentis annis Herculem anteivit, 378.

βασιλεύων, gubernare, 223. βασιλεύσας, dirigi, constitui, 138.

Brasidas Lacedaemonius Amphipolim ab obsidione liberavit, 192.

Byzantium 523. 626. illuc missae a Thebanis triremes, 133.

βαμολοχεύσας 232.

Γ.

γεγραμμένος, pictus, 383. γενομένοι (οί) περί τα Περσικά, quales fuerint, 282. γενομένοι μετ' ἐκείνων, quales, ibid.

γαρόντες summae regum praefecti apud Lacedaemonios, 450.

Gigantomachia levior quam deorum pugna ad Ilium, 355.

γνώμη idem quod διάνοια, i. cognitio 49. ingenium 340.

γνωσιμαχείν, disputare, 118.

Gorgias dicere ausus est, nihil esse eorum, quae videamus, 327. Helenae non laudationem, sed defensionem scripsit, 341.

Gorgonium 668.

Graecorum, (Ελλήνων,) in bellum ἑθνηοὶ compositi, calamitatibus acceptis communtur, 102. alii sub Atheniensium; alii sub Lacedaemoniorum imperio sunt, 56. Graeci a Cnido usque Sinopen Asiam incolunt, 103. 104. Graeci, si maritimas Asiae civitates praeciparent, quid futurum sit, 104. Graecorum conditio miseranda, quo tempore Isocrates Panegyricum scribebat, et paullo antea, 105 seq. eorum reliquae partes tempore Panegyrici in maximis periculis versantur, 106. Graecis quid futurum sit, si amicitia inter se iuncti Persas bello petaturi sint, 107. tempore Panegyrici, foedera pacis frustra ineunt, bella non finiunt, sed differunt, sibi invicem insidiantur, nullaque iis speranda concordia, nisi Persas communiter aggrediuntur, 107. eorum miseriae fons paupertas est, 108. Graeci tempore belli Troiani ob unam raptam mulierem ira incensi, patriam raptoris coniunctis viribus everterunt, 110. Barbaris privatim ut servis ute-

bantur, *ibid.* Graecorum multi in Macedonia habitant, quos Philippus in consilium adhibet, 122. Graeciae civitates principes tempore orationis Philippicae, quae, 126. Graeciae civitates principes, Argos, Lacedaemon, Thebae, Athenae, tempore orationis Philippicae maximis malis propter bellum afflictas, 128. civitates omnes calamitatibus hoc tempore exaequatas, 128. Graecorum antea odium in Persas, 129. Graecos omnes sibi aliquando subicere Thebani sperant, 134. a Conone in libertatem vindicati, 136. Graeciae res a Conone mutatae, 136. Graeciam oportet opitulari aut favere ei, qui expeditionem in Asiam suscipere velit, 144. Graeci Cyro et Clearcho non faverunt ob Lacedaemoniorum *δυσάδελφας*, 148. Graeciae conditio tempore orationis Philippicae talis, ut ex exulantibus exercitus facile conscribi possit, *ibid.* Graecos perdidit libertas, 151. Graeci monarchiae infusi, 152. de exilibus secuti, 158. Graecorum exilibus, ne multitudo eorum formidabilis fiat, locum et victum assignanda esse, 158. Graeci nunquam aut Asia imperare,

159. eorum *συνκίττα* se ipsos bello petendi, *ibid.* deficientes a Persarum rege sub iugum reducere praestitum sunt, 159. Graecorum multi regem Persarum invictum existimant, 164. Graecorum odium et Persarum inimicitia in Athenienses tempore Areopagitici renovata erant, 218. qualis fuerit eorum ratio in Athenienses tempore democratiae bene constitutae et qualis tempore Areopagiticis, 245. Graeci, tempore Areopagitici se ipsos quotidie turbant, 246. ad militiam segnes, egem, de republica secuti, *ibid.* multi, patriam relicta in Cyprium habitatum migrarunt, 323. post victoriam Atheniensium ad Cnidum in libertatem vindicati, 329. post bellum Troianum Barbaris multam terram eripuerunt, 361. quare Atheniensibus, tempore imperii tributa percipenderint, 415. Graecia Atheniensium beneficio duplo maior redditur, 456. praeter Troianum bellum tria cum Barbaris bella gesserunt, cum Persis, de colonis (cum Caribus etc.), cum Thracibus, 465. Graeci Asiam maritimam incolentes a Graecis Europaeis, Persis et exilibus dediti, maximam ma-

lorant. & discordia: otiorum partem sustinent; 761. miserandae Graecorum conditionis nullum ante Ilionem oratorem miserum; ibid.; quoque miserabilis conditio describitur ibidem. Graecorum caules in Asia exercitum formant; 762. in dem Graecae Persarumque civitates turbant et diripiunt; ibid. pueros et feminas contumeliis afficiunt; ibid.

ἡ γὰρ μέτρα et λόγος quomodo differunt; 508.

γράμματα, (scripta); eo tempore Pisistrati, tempore Panathenaei exstabant; 448.

ἡράκλειδος πρὸς τοὺς θεομοθέτας, ad Thesmothetas referre; 693.

Gylippus (solus) Lacedaemonius Syracusos ab obsidione liberavit exercitumque Atheniensium terra marique fugatum capit; 194.

γυμνασιάρχια 616.

γυμνάσιον, exercitatio; 21.

Δ.

Danae a Iove amata; 358.

Danaus ex Aegypto profugus Argos occupavit; 361. Danaus 417.

Darius 73. ab illo adversus Graeciam missi; 77.

illius imperatores ad Marathonem fugati, Graeciam relinquunt; 467.

ἡ δαδὰ μαρμαίνας; domitus; 197.

δεδωκεμένα, dicta; 247.

δεδοκιμασμένος, domitus; 197.

δεδωκεν, specimen, exemplum; 4.

δενότης; vis, facultas, motus; virtus; 45.

Δέκα (οί), Decemviri post Triginis viros constituti; 649.

δεκαδάρχια, decemviratus; 36. 148.

δεκαδάρχιον, Lacedaemonii eorum iussa Decemviri constituti; ibid. eorum malignitas; ibid.

δεκαδάρχια Lacedaemoniorum; 413.

δυσχεύειν, largitionibus corrumpere; 268.

Decelia 609. Decelliam maniville Alcibiadi tribuni datur; 606.

Deceliam bellum 264.

Delphicas opes Thebani conati sunt superare prixatis sumtibus; 133.

in Delphis τὸ γαργαμένον 481.

Delphicam oraculum antiquissimum, omnibus commune, fide dignissimum; 133.

Demonicus; Hippodami filius; 2.

δεόντα (τα); quae fieri oportet seu decet; officia; 21. 29.

Vid. Add. δέον.

δὲν τὰ, quod opus est; 124.

Dercellidas cum mille stipendii Aeolidem occupavit, 97.

ἀγλῶν πρᾶξαι, de rebus dicere, 53.

δημαυσίε, proscriptio, 655.

Δημήτηρ, in erroribus suis, rapta quum sibi esset filia Proserpina, Atheniensibus, ob accepta beneficia, fruges et mysteria donat, 59.

δημοουργός, opifex, 371.

δημοκρατία 440.

διαβολή, crimen, siue verum sit, siue falsum, 5.

quantum illa malum, 544.

διαγενέσθαι, permanere, 206.

διάγνωσις, diiudicatio, ταχίστην ἔχει διάγνωσιν, facillime diiudicantur, 11.

διαγωγή, negotium, 730.

διάθεσις, exportatio, 370.

διαθήκη, testamentum, hereditas, 674.

διαριστικώτατος χωρισμός, separatio maxima, 668.

δίκαια, arbitrium, 631.

δίκαια ἐπὶ ῥήτοϊς, arbitrium certis conditionibus, 652.

διμυῖσθαι, commorari, 674.

δαιτήτης, arbiter, 547.

διακείσθαι δυσκολώτερον, morosioresse, 682.

διαλαθεῖν 741. latere, effugere, 28. 77. 571. 494.

διαλαμβάνειν, distinguere, v. c. locum arboribus,

quo in intervalla dividunt, hinc omnino dividere, 56.

διαλικοῦσα (τόλις) χρόνον ὀλίγον, post. exiguum temporis spatium, 119.

διαλύειν ἐν ψήφισματι, uno decreto dissolvere, 87.

τὰ συμβόλαια, nomen solvere, 631. dissimere. διέλυσαι, dissimere solet, 1.

διαλύσασθαι τὰ πρὸς ἡμᾶς, abolire controversias nostras, (Augur. comiti τὰ πρὸς σφᾶς,) 92.

διάλυσις, diiudicatio, et inde orta compositio, pacis conciliatio, 21.

διαμαρτάνειν, errare, aberrare, 33. destitutum esse, 10. τῶν πραγμάτων, 117.

διανηθῆναι. (τό), prudentia, intellectus, 730.

διαπέπρακται, perfecti, 94.

διαπυκνᾶν, (per) ornare, 307.

διαπράττεσθαι εὐχῆς ἄξια, perficere ea, quibus meliora ne optari quidem possint, 111.

διασύρειν 743.

διασκαριφεῖσθαι, scalpare, dissolvere, 219.

διατίθεσθαι δυσκόλως, infensum esse, 255.

διατρίβειν περὶ λόγον, orationem meditari siue elaborare, 116. 117.

διατρίβῃ, studium, 537.

διατρίψαντες, discipuli, 120.

διαφορὰν εἰλήφασσι, i. e. διαφέρουσι, 1.

διαφυσῶν, inflare, 508.

διαψεύδασθαι, aberrare, 261.

διαψεύσθαι, (cum genit. ;) se ipsum sefellisse, 123.

διαχειρίζειν χρήματα, pecunias tractare, 624.

διεγγυῶν, 629.

διέλαθεν, 18. 28.

διανεχθέντας πρὸς ὑμᾶς, a vobis disidentes, 525.

διξιέναι περὶ τῶν πραγμάτων, de rebus loqui, 275.

διημερεύειν, totam diem consumere, 232.

διιστάμεναι, discedere, reconciliari, 128.

δικάζεσθαι, coram iudicio cum aliquo contendere, 648. litigare, 511.

δικαίον (τὸ) utique praefendum esse utili, 185.

δικαιοσύνη οὐ διδακτός, sed ad comparandam illam exercendamque idonei iuventur maxime eloquentiae politicae institutione, 512. sola beat, 262 seq.

δικαίωμα, ius, 18a.

δικαστής 547.

δίκη φεύγειν, rem esse, 660.

διογραφία, orationum forensium compositio, 537.

Diodotus, Isocratis discipulus et amicus, 729. Diodotus ob libere loquendi studium apud aliquot Asiae

principes munere excidit, 732.

διοικεῖν, regnare, 19. διοικεῖν περὶ τῶν ἄλλων, reliqua curare et administrare, 62. διοικεῖν κατὰ νίκην, victoria uti, 719.

διοικεῖσθαι, administrari, se habere, 276.

διοικῆσαι 130.

διοίκησις, negotium, 12. 130. administratio, 120.

Διονύσια 436.

Dionysius tyrannus, summam potentiam adeptus, Syracusas et totam Siciliam potentissimam fecit, 39. a Carthaginienfibus obsessus prosperum eventum habuit, 188. Carthaginienfibus devictis vitam in regno exegit filioque imperium reliquit, 189. idem 196. 142. Syracusanorum unus e multis, Syracusas occupavit, omnesque Siciliae urbes Graecae originis cepit, maximasque copias sibi comparavit, 137.

διορᾶν, perspicere, 54.

διορίζειν vel διοριεῖν πρόθετον εἰς τὴν ἡπειρον, bellum includere intra fines imperii Persici, 108.

διορίζεσθαι, distinguere, 33.

Διὰς ἀγαλμα τοῦ σωτῆρος 325.

Diophantus, de Mitylenaeis bene meritis, Isocratis familiaris, 754.

διωκεῖν, studere, expetere, 11.

δόξα, iudicium, 398.

δόξα, existimatio bona opibus longe praeferenda, 162. 163.

δοξάζειν, coniectura uti, 377.

δόξαντα (τα), deliberata, 12.

δοξωτικὸς, acutus, sagax, 510.

δόξη, opinio, 125.

Dores 178. Peloponnesum occupant, 459. Doricas civitates in Peloponneso condentium virtus, 758.

Draco Atarneum cepit, et tribus millibus cetratorum Myrium campum devastavit, 97.

δράστη τύχη, fortuna fugitiva, 669.

δουράμεις τῶν λόγων, orationum vis, 509.

δυσάρεστος, cui hand facile placueris, morosus, 10.

δυσεργς, perverso rixandi studio deditus, 10.

δυσκόλως ἔχειν, iniquo animo esse, male sentire, 32. idem quod δυσμενῶς ἔχειν, 33.

δυσμένεια, odium, 138.

δυσπολέμητος idem quod χαλεπὸς προπελεμεῖν, 94.

δυσφορεῖν, graviter ferre, 770.

δυσχέρεια, difficultas, 713.

incommodum 732. αἱ δυσχερεῖαι περὶ τὰς σοφιστάς, 125.

δυσχεραίνειν, in iudicando esse difficilem, 55. fastidire, indignari, 124. πακοῖς, malis moerere, 8.

δύσχερατος, intractabilis, tractatu difficilis, 287.

E.

ἐγγένοιτο μνημονεύειν, 297. —

ἐγγενόμενον, quam hucisset, 617.

ἐγγυητὴς ἐξ ταλάντων 628.

ἐγείρειν τὸ πρᾶγμα 605. ἐγκαλεῖν χρέος, debitum postulare, 706.

ἐγκύκλιος, in orbem rediens, 280.

ἐγκωμιάζειν ἔχομεν pro ἐγκωμιάζομεν, 265.

ἐγνωέναι, decreville, stultisse, 14.

ἐγχείρημα, conatus, inceptum, 19.

ἔδος, sedes, templum, simulacrum, 538.

εἰδέναι κακῶς, male scire, nescire, 261.

εἶδη idem quod ἰδεαί, 510.

εἰπάζειν, coniectura uti, 40.

ἐπὶ τῶς, iussis de causis, 116.

ἐπιπρινὴς ἡδονή, voluptas, quae neque ante se

neque post molesti quid habet, 14.

Εἰλατας 86.

εἰλαταύειν 728.

εἰ μὴ διὰ Κύρον, nisi Cyrus obstitisset, 146.

εἰ παρίελαβον, ubi susceperunt, 284.

εἶναι μεθ' ἡμῶν, a nostris partibus stare, 57.

εἶναι τι προὔργον, operae pretium esse, 121.

εἴργασθαι, abstinere, recedere, 102.

εἰρήνη παροῦσα, pax Antalcidae ignominiosa, 88.

εἰς τοῦ πλήθους, unus e multis, 699.

εἰσπηγώχιμος δίκη, actio danda, 652.

εἰσπηγᾶσθαι, praecipere, (cum dat.) 2.

εἰσπηγῆσθαι καὶ συμβουλεύειν 106. suadere, 237.

εἰσπηγήματα, seriae admonitiones, 712.

εἰσπυῖσθαι, influere, 300.

εἰσφέρειν 685.

εἰσφερόμενος, exactus, 279.

εἰσφορά, exactio, 233.

εἶχε ποιῆσαι, facere potuit, 702.

εἰςβαρβαροῦσθαι, barbarie deformari, 321.

ἐκεῖς pro ἐκεῖ, 369.

ἐκλείπαι, desicere, desolere, negligi, 257.

ἐκλελυμένως, dissoluta, 741.

ἐκπεπρωκότας ἐκ τῶν πα-

τρύων, qui a patris bonis exciderunt, 294.

ἐκπίπτειν, excidere, amittere, 670.

ἐκπυῶν ποιεῖν, e medio tollere, 313.

ἐκπρίσθαι, largitionibus adducere, 39.

ἐκτίειν, luere, rependere, 9.

ἐκφέρειν, efferre, divulgare, 255. σημεῖον, signum exhibere, 745.

ἐλάσσονας, minores, qui minoris pretii sunt, 21.

ἐλαττοῦσθαι, scil. τῆς δόξης καὶ τῆς τῶν ἀνδρῶν προσδοκίας, hominum de se expectationem fallere, 15.

ἐλαύνειν, 267.

ἐλθεῖν ἐπὶ τὸ συμφέρον, converti ad id, quod expedit, 56. ἐλθεῖν ἐξ ἀναποδοστῆμαι, servitutem subire, in eam incidere, 277.

Ἐλλὰς πᾶσα ὁρθὴ 138. ceter. vid. Graecia.

ἐλλείπειν, cūra resistere, 26. praetermittere, 44.

ἐλλείπειν, reliquit, 122.

Ἐλλήσποντος 79.

ἐμβριθής, arduus, 715.

ἐμπεδισαῖν 734.

ἐμπεδῶν ὄντας, qui impedimento sunt, 57.

ἐμποιεῖν, inferere, 3.

ἐμπυός, purulentus, 682.

ἐμφύστα, septum, obex, 229.

ἐναπεργάζεσθαι, incutere, 228.

ἐνδεια, inopia, quod parum est, 26.

ἐνδεικνύειν live ἐνδείκναι 656.

ἐνδέχεται, convenit, licet, 15.

ἐνδοῦναι, ansam praebere, 209.

ἐνεγκεῖν, afferre, 217.

ἐνεργὰ κρῖσθαι τὰ ἐαυτῶν, quaesitum facere o re familiari, 226.

ἐνεστηκώς, praesens, 755.

ἐνεστώς 132.

ἐνεστῶσα μανία, praesens furor, 145.

ἐνεστῶτα (τὰ), res praesentes, 719.

ἐνθάδε 145. Vid. Add.

ἐνθάδε. τὸν ἐνθάδε πόλεμον pro τὸν πόλεμον ἐνθάδε, 108.

ἐν μέρει, diverso tempore, singillatim, cui oppositum est ἅμα, 81. ἐν μέρει χειρῶσασθαι, singulos deinceps subigere, 104.

ἐνόντα εἰπεῖν, quum materia dicendi addit, 380. ἐνόντα, dicendi materia, 244.

ἐνοχλεῖν, molestum esse, 53. 120. intrudere se, 760.

ἐνσημειῖν, exprimere, significare, 125.

ἐνστάντα, (ἐνίστημι) durantem, 116.

ἐνστήναι, intercedere, interponere, 128.

ἐνταῦθα coram, 711. ἔλκε live etiam coram, 19.

ἐντάφιον, ἡ τυραννὶς καλὸν, 188.

ἐντεῦθεν γὰρ ὑποτιθέμενος ἡρξάμην, hic enim proponens seu proponere coepi, i. e. haec prima pars propositionis meae fuit, 36.

ἐντεῦξίς, congressus, qui sine colloquio esse non solet, hinc idem quod διαλεξίς, colloquium, 6.

ἐντυγχάνειν, experiri, 221.

ἐνφορεῖσθαι, repletum esse, 669.

ἐξ ὑπογυίου, nuper demum, 55.

ἐξ ὧν μεθ' ἐκαστέρων γέγονεν, prout cum alterutris coniunctus erat, 95.

ἐξ ὧν idem quod ὅτως vel πῶς τρόπον, 19. 27. idem quod δι' ὧν, 194. ἐξ ὧν, ἐκ τῶν αὐτῶν τεσσῶν, propterea, ob id ipsum, 60. quo pacto, 93. ἐξ ὧν ἐπραττεν, 294.

ἐξαγωγή, expositio, 646.

ἐξαρνέσθαι, inficari, 702.

ἐξελέγχειν, arguere, in lucem proferre, indicare, 48.

ἐξέστησαν, οὐκ, αὐτῶν, a statu suo non declinaverunt, 468.

ἐξετάζεσθαι, ordine disponi, 100.

ἐξῆλθοντες, mutatus, diversus, 152. 278.

ἐξοστρακῶς τῶν πολιτικῶν, qui a politicis rebus longissima abest, 107.

ἐξοστῆσαι. ἐξοστῆμα πρὸ φρουρῶν 122.

ἐξοκλῶς, evenidus, 201.

ἐξονάλλειν, incidere, incurrere, 221. 722.

ἐξουσία, potestas, locus, occasio, 2.

ἐπαινεῖν, dulcius esse audioribus quam συμβουλεύειν, 760. quid significet, 341.

ἐπιμφοτερίζαν, dubium esse, 456.

ἐπιμερθεῖν, corrigere, emendare, 297. 469.

ἐπαρῶσθαι, (ἐπηράσαντα) diris devovere, 101.

ἐπάρματα, quas impulit, 288.

Epaphus 368.

ἐπείγομαι. ἐπειχθῆναι, festinare, 108. ἐπειχθήσαν, festinarunt, 78.

ἐπειλαβὸς, peregrinus, 349.

ἐπεξέρχεσθαι, actionem intentatam persequi, 652.

ἐπὶ ἡλύδας 437.

ἐπὶ τῇ συνγραφῇ, ad scribendum incitabar, 119.

ἐπὶ πρὸς παρ' 187. (cum dat.) propter, 41. ἐπ' ἀφ' ἑ, 45.

ἐπὶ τῶν ἔργων proponitur τῷ λόγῳ, 155. ἐπὶ τῶν χειρῶν, quum res consilium praesens postulat, 31.

ἐπὶ μιᾷ ἀσπίδι, 209. ἐπὶ τοῖς παισὶ γενόμενος, filius subiectus, 70. ἐπὶ μὲν τῶν ἰδίων, in rebus privatis, 293.

Epidaurii, nullius momenti populus, 206.

ἐπιδείξιν τοιαῦτά, orationem ostentationis causa componere, 121.

ἐπιδιδόναι, augeri, proficere, 335.

ἐπίδοξος γενήσεσθαι, qui verosimilis est futurus, 697. διαφθαρήσεσθαι, exitio proptinus, 731.

ἐπισήμεια, aequitas, humanitas, probitas, 12.

ἐπισεικῆς τῶν φύσεων, bona ingenia, 231.

ἐπισεικῶς δεξιάζειν, mediocres opiniones habere, 538.

ἐπισεικῶς, sufficienter, 741.

ἐπισχημιοῦς, detrimentosus, 22.

ἐπιθῆσθαι, ἐπιτίθασθαι, manum imponere, 128. ex insidiis aggredi, insidiari, 18.

ἐπίθετος εὐρητὴ 224.

ἐπιναρκτίας λαμβάνειν 295.

ἐπιπληρυνεῖσθαι idem quod πρέσβειαν πέμπειν, 102.

ἐπιπῆρος 382.

ἐπιπυδέστερα, gloriosiora, 95.

ἐπιλαμβάνεσθαι, reprehendere, 368.

ἐπιλείπειν, deficere, 203.

- ἐπιμέλεια κοινῇ, curatio publica, munus publicum, 12.
 ἐπιξενουθεῖν, peregre vivere, 739.
 ἐπίπλη (τὰ), supellex, 702.
 ἐπιπολάζειν, emergere, potentem esse, 289.
 ἐπισημαίνεσθαι, acclamare, 385.
 ἐπισκευάζειν, instaurare, 101.
 ἐπισκοπεῖν, luminibus officere, nocere, 2. 253.
 ἐπισπεύδειν, accelerare, 94.
 ἐπιστήσῃ πᾶλλον, magis perspicies, 8.
 ἐπιστήμαι, scientiae ad perpetuam mortalium utilitatem semper manent, 753.
 ἐπίτοραθμος, praefectus, 89. mansionum curator, satrapa, idem quod δυναστής, 103. ἐπιστατεῖν ταῖς διαλλαγῇς, reconciliationi praesse, 130.
 ἐπίτευξις, adeptio, 668.
 ἐπιτυχῆς, qui attingit, 398.
 ἐπιτυχῶς, cum successu, 481.
 ἐπιφρόνενα, inferiae, 305.
 ἐπιχειρεῖν, invadere, 105.
 ἐπονείβιστος, probrobus, 261.
 ἐπονείβιστος, cum probro, 70.
 ἐπὶ βαλεῖν 648. ἐπαβε-
 λῶν ὄφλῶν, mutetam solvere, 661.
 ἐπώνυμοι 669.
 ἐρατός 535. collatus pecuniae ad iuvandum aliquem, (mildes Beytrag,) 365.
 ἐργάζεσθαι τὸν ἄρτιον, ex honestate docenda quicquid facere, 505.
 ἐργασία, labor, ex labore quaestus, industria, 25. 472.
 ἐργολαβία, quaestus, 124.
 ἔργον δοῦν, res esse, 282.
 ἔρημος, orbatum, 690. de ce et auxiliis destitutus, 146.
 Ἐριχθιδόμης, Valerius et Terrae filius, e Cecrope regnum Athenarum accepit, a quo omnes Athenienses ad Theseum reges originem ducunt, 437.
 ἐρριμένοντι ἔχουσιν ἐπὶ τὰς πράξεις 604.
 ἐρρώσο 750.
 Ἐρύθεια 345. 279.
 ἔρως. ἐξ ἐρωτός, ex parato, i. e. paratus, 149.
 Ἐυάγορας Νικολίης, Salaminis in Cypro regis, regnum amissum recuperat magno animo, et virtute, 40. unius orbis, (Salaminis,) in Cypro rex, 95. in soldere, (Antalcidas,) cum aliis insulis Persarum regi traditis, ad tactum milie censorum habet, 96. a Persarum rege subigi non potest, ibid. circumludatio superbia, 393. patre sua

latte nascitur Salamine, 311.
 eius & pueritia virtus, ibid.
 eius & Solis in Cilicia, quo
 confugerat, in patriam re-
 ditus, 313. eius cum Cyro
 maiori comparatio, 317.
 merita de civitate sua, 321.
 vitae ratio regnique admi-
 nistrandi ratio, 319. ob
 merita ius civitatis Atheni-
 ensium accepit, 324. so-
 cio filio Protagora, tota
 paene Cypro positus est;
 et postquam rex Persarum
 ei bellum intulerat, Phoe-
 nicem vastavit, Tyrum ex-
 pugnavit, Ciliciam ad de-
 fectionem compulsi, regem
 que pacem facere coegit,
 327. Evagoras immortalita-
 te dignus, 330. eius feli-
 citas, 331. plures liberos
 reliquit, ibid.

Euboeae situs ad maris
 imperium aptissimus, 85.
 alibi etiam commoditatibus
 omnes alias insulas superat;
 ibid. illam Thebani vasta-
 runt, 135.

εὐβουλία, prudentia, 11.

εὐεργέτης 713.

Euthynus 702.

εὐκαίρως, commode, op-
 portune, 369.

Eumolpidae, (familia sa-
 cra ab Eumolpo orta,) in
 initiis Eleusinis edici iusse-
 runt, ut Persae procul sint;
 102.

Eumolpus cum Erechtheo
 de Athenarum possessione

contendens, dicens; Ne-
 ptunum ante Minervam ur-
 bem possedisse, 467.

εὐχόμενος τῶν θεῶν, a
 diis precari, 295.

εὐχαιρία, sobolis prospe-
 ritas, 379.

Eupatrides, Alcibiadis ma-
 iores, 611.

εὐπρία, facultas, 33.

εὐπροσγρηπός, qui amico
 colloquitur, comiter ali-
 quem appellat, 6.

εὐρημα ἔχειν, in lucro
 ponere, 697.

Europa dimidia pars ter-
 rae, 110. eadem 88. 113.
 192. triumphavit primum
 de Asia, bello Troiano,
 361. Asia superior Athe-
 nionum beneficio, 404.

Eurybiades, Lacedaemo-
 niorum dux, in proelio na-
 vali adversus Xerxem, 406.
 Graecos paene perdidisset;
 ibid.

εὐρύδουλαι 307.

εὐρύδμωρ 510.

Eurythoi, Argivorum re-
 gis, inimicitia in Herachi-
 das, 68. ab Atheniensibus
 captus, 69. Herculem, Io-
 vis filium, imperata face-
 re coegit, ibid. illius po-
 tentiam natio laudibus or-
 navit, 166. eius in Atti-
 cam incurio, 187. Hercu-
 lis labores inposuit, 345.
 Atheniensium maioribus
 poenas dat iniuriarum Her-
 culi illatarum, 467. ca-

ptus et supplex eorum, quos delendos postulaverat, occubuit, *ibid.*

εὐσεβεῖν, pium esse, 32.

εὐσεβεία et δικαιοσύνη et φρόνησις optima hominum instituta 471.

εὐτυχία, prosper successus, 11.

εὐτράπελος 232.

ἐφ' αὐτῶν ἄνδρες, viri sui temporis, 305.

ἐφάμιλλος τοῖς τοῦ πατρὸς ἐπιτηδεύμασιν, studia patris aemulans, 4.

ἐφελκύνειν 299.

ἐφεξῆς, uno tenore, 419.

ἐφικνεῖσθαι πρὸς μέγεθος, magnitudinem assequi, 112.

ἐφιστάσθαι τὴν γνώμην 330.

ἔχειν προθύμως πρὸς τι, aliquid appetere, 22. ἔχειν ὑπὲρ τοῦς ἰδιώτας, captum indocti excedere, 54.

ἐχθὲς καὶ πρόην, heri et pridie, nuper, 182.

ἐχόμενα τούτων, cetera, quae eo nuntiant, 58.

Z.

Zeno probare conatus est, eadem fieri et non fieri posse, 337.

Ζεύς 538.

Zeus Nicoclei generis auctor, 45. Sarpedonis pater, 354. ipse pulchritudine inferior, 357. imbricam

et siccitatis arbiter, 369. Archidami generis auctor, 758.

ζημία, damnum, 47.

ζημιῶσθαι, iacturam facere, 12.

H.

Halys fluvius Asiae 246.

ἡγεῖσθαι, ducere, tam marique imperare, 56.

ἡγεμονία, imperium (maris), 57.

Hecatomnus, Cariae satrapa, quo tempore Isocrates Panegyricum scribebat, iam dudum revera a Persis defecerat, 103.

Helena, ortu, pulchritudine et gloria insignis, 341. eius non laudationem, sed defensionem Gorgias scripsit, 341. Iovis filia, Herculi a patre praelata, pulchritudine donata est, 342. illius nuptias omnes illo tempore reges civitatumque principes ambiebant, 350. illa rapta Graeci omnes furxerunt, quasi patria sua vastata, 353. ob formam immortalis facta, 358. fratres suos iam mortuos immortalitate donavit, nec non Menelaum, *ibid.* filii et Menelao Therapnisi in Laconia sacrificatur, 359. Graeciae libertatis effectrix, 360.

Hellesponto (in) clades 238.

Heraclidae 348. Atheniensibus supplices facti, 68. post receptum in deos Herculem in multis erroribus erant, 178. mortuo Eurysitheo in Doribus confederant, ibid. tertia aetate oraculum consulentes in patriam abire iubentur, 179. Lacedaemonem et Misenem ad se pertinere cognoverunt, ibid. Heraclidae sunt Perfidae, 179. Heraclidae, (Temenus, Cresphontes, Aristodemus,) regnum inter se dividunt, 180. (Temenus accepit Argos, Lacedaemonem Aristodemus vel filii eius nomine Procles et Eurysitheus, Misenem Cresphontes.) sociis Dorienfibus regionem dividunt, imperium sibi ipsis vindicant, 180.

Hercules virtute immortalis factus, 3. eius ἀγῶναι 70. Philippi generis auctor, a Thebanis in primis colitur, 126. in totam Asiam benignissimus, 141. eius animi dotes maiores quam corporis a nemine antea commemoratae sunt; illius prudentia, philosophia, iustitia excellens, 153. reges utriusque continentis trucidavit, indeque columnas Herculeas erexit, 154. sedatis Graeciae turbis, adversus Trojam expeditionem suscepit, Troiamque brevi cum paucis cepit, 154. eius sa-

cinora non dii omnes imitari possint, 155. benevolentia in Graecos, 155. illum ob virtutem immortalitate pater donavit, 161. eius excellentia a multis laudata est, 166. Hercules bobus, quos ex Erythea abegerat, a Neleo eiusque filiis spoliatus est, 179. eius expeditio in Laomedontem, 309. Thesei affinis, 344. labores aliquot ab Eurysitheo illi impositi, 345. quatuor aetatibus Perseo posterior, 378. Herculis columnae, 492. Hercules Archidami generis auctor, 758. in omnes homines benignus, 561.

Hesiodus optimus vitae humanae consiliarius, 28. illius poesis, 392.

Hesperidum mala afferre Herculi mandatum erat, 345.

Hephaestæion, (Vulcani templum,) 629.

ἡθῆ, τὰ τῶν τρώων, morum rationes, conformationes, mores ipsi, 2. 5. affectus, 124.

Hippolaidas 639.

Hipponicus, Demonici pater, 1. eiusdem virtus, 3. Hipponicus ditissimus et nobilissimus Atheniensium, Alcibiadis socer, 614.

ἡμετε, convenistis, 658.

ἡλθον ἀποθανεῖν 680.

ἡλικία, aetas, 45.

ἡμελαμένα, neglecta, nullius pretii res, 339.

ἡμιόλιος 631.

ἡπειρος, (Asia,) 200.

ἡπειροχθῆσαν 78.

ἦπου, certe, profecto, 94. 596. quanto magis, (ubi sequitur post ὅπου,) 15.

Ἡρα 351. de pulchritudine certans.

Homeri poesis ideo apud Graecos magni aestimatur, quod eoa, qui Persas oppugnaverunt, praeclaris extulit laudibus, 103. adhibetur in musicis certaminibus liberorumque institutione, ibid. ab Helena per somnum ad carmina sua componenda excitatus narratur, 359. unde illius carmina tantam celebritatem nacta sunt, 360. poesis iterum commemoratur, 392. 393. illo omnes inferiores, qui in eodem poeseos genere elaborarunt, 468. magnam habuit ob prudentiam famam, 504. deos nonnunquam de futuris rebus deliberantes facit, ibid.

Homeridae narrant, Homerum per somnum ad celebrandos heroes ad Troiam militantes, ab Helena excitatum esse, 359.

ἦτρος λόγους πρῆτρος ποιεῖν, 543.

Θ.

Θαυμάζειν idem quod περιπλῆιστου ποιεῖσθαι καὶ

τιμᾶν, maximi facere et colere, 12.

Thebae 68. in maximis Graecorum civitatibus est et fuit, 71. Thebanorum civitatem reconciliandam esse, ad quatuor primarias civitates pertinentem, 126. Thebani Herculem, Philippici generis auctorem, imprimis colunt, 126. quantis malis Athenienses afficiant, 129. Spartam cum Peloponnesiis omnibus evertere voluerunt, 130. Atheniensibus ditionis partem eriperunt, 133. Euboeam vastarunt, ibid. Byzantium triremes miserunt, ibid. Phocaeos bello petiverunt, ibid. thesaurum Delphicum privatis opibus superare conati sunt, ibid. proprias urbes amiserunt, ibid. maioribus malis affliguntur, quam hostes insularum, 133 seq. in Phocide frustra bellum gerunt, 134. eo reducti sunt, ut omnem salutis spem in Philippo ponant, ibid. eorum tempore orationis Philippicae miserranda conditio, 133. Leuctrica victoria nihil iis profuit, ibid. Peloponnesi civitates post illam victoriam turbaverunt, ibid. Thessaliam subigere conati sunt, ibid. Megarensisbus finitimis minati, ibid. Amphictyoniae participes, 140. Lacedaemo-

zija Melenen expere tentant, 182. Plataeos et Thespias paullo ante Archidamum evertierunt et Melenem post trecentos annos instaurant, 182. Helotis Melenen habitandam tradunt, ibid. Lacedaemoniorum incursiones et minas sustinentes eo venerunt, nā is imperare conentur, 190. Thebani et Athenienses tempore Archidami principes, 200. tempore Symmachici Thespias et Plataeos contra pacta tenent, 266. Athenienses tempore Symmachici servant, 271. Lacedaemonios ad Leuctra vincunt, 271. tempore Panathenaiici Persarum regi in subigenda Aegypto opem tulerunt, 452. Atrasto cadavera ad Cadmeam caesorum reddunt, 457. Atheniensium perpetui hostes, 516. Thespianes et Tanagraeos cogerunt Thebas conjungere, 517. eorum iniusta dominatio, 520 seq. bello Corinthiaco ab Atheniensibus contra Lacedaemonios servati, 523. totius Graeciae proditores, 524. Lacedaemoniis fere semper servientes, ibid. in bello Decalico Athenienses multis malis affecerunt, ibid. soli consilium dederunt Athenarum evertendarum (post cladem Hellesponticam) 524.

tempore Plataici Atheniensium socii, 525. eorum miseranda conditio, ibid.

Themistocles, Atheniensium dux, in proelio navali adversus Xersem, Graecos unqs. servavit, 406. a Persia magnis praemiis cumulatus, 101.

Theognis optimus vitae humanae consiliarius 28.

Thes. 39 filios quidem suos a Troiano bello averterunt, 364. Thes. nullam suorum filiorum curam gerere laud verosimile est, 380.

Thes. 39 (Thes.), coelitus demissa, 1238.

Thes. 39 (Thes.) καὶ Φιλανδρῶ. πῶς ἔχον, dñs et hominibus amicum esse, 59.

Thes. 39 (Thes.) νόστον 682.

Therapmae 359.

Thermopylas (ad) Lacedaemoniorum clades 209.

Thesei virtus a multis laudata est, 166. virtute immortalis factus, 3. Theseus

Angei filius dictus, revera Neptuni fuit; Helenam depexit; et a Pirithoo adiutus

Aphidnam vi abduxit, 342 seq. eius laudes 343 seqq. nulla virtute carebat, 344.

Herculis affinis et aemulus fuit, itaque aequalis, 344.

Theseus sibi ipse labores imposuit Graecis omnibus et patriae salutare, 345.

taurum a Neptuno missum solus interfecit, ibid. Lapi-

his sociis contra Centauros, *ibid.* vicit eosdem et delevit, 346. monstrum in Creta trucidat Athenasque a foedo tributo liberat; *ibid.* Scironem et Cercyonem interficit, 347. Adraſto et Heraclidis opem tulit, Peloponnesios vicit, Thebanosque cadavera reddere coegit, 348. illius administratio civitatis monarchia dēmonstratio mixta fuit, 348. civitatem multitudinis administrandam permittit, ipse tum pro ea, tum pro aliis Graecis pericula subire non destitit, 439. de reddendis Adraſto cadaveribus legatos Thebas misit, 457. *ibid.* 467. 471.

Ἰσχυομένης 693.

Ἰθελπιας 256.

Thessali ante Philippum Macedoniae imperabant, 122. Thessaliam Thebani subigere conati sunt, 133. Thessali Amphictyoniae participes, 140. earum maximae opes possidentes ad egastatem reducti sunt, 292. eorum arces ab aliis semper recuperantur, *ibid.* tria milia equitum habent, innumerabilesque pedestes, *ibid.* *ibid.* ipsi bellum inferunt, *ibid.* superbi et seditiosi, Philippo cari eiusque finitimi, 724.

Thetis 309. Achillis mater, 354.

θεωρεῖν, considerare, 12.

quirere, 125. perspicere, accuratius nosse, 394.

Ἰεωβία, cognitio, 669.

Thibro Lydiam totam depopulatus est, 97.

Ἰορβείν, plaudere, 385.

Thracēs, antiquissimus et potentissimus populus, 71. cum Eumolpo in Atheniensium terram irruerunt, 72. finibus suis ab Atheniensibus pulsus, 73. eorum in Atticam incursum, 187. cum Eumolpo in Atticam irrumpunt, 467. *ibid.* 243.

Thracia 123. 258.

Thrasylabus 657.

Thrasylochus filius 672. pater 673. eum, qui in Aeginaetia reus est, adoptavit eiue fratre Sopolide mortuo sororem suam una cum patrimonio tradidit, 676.

Ἰπαστένοει, audacter et libere loqui, 55. 123.

Ἰπαστέρον διάλεγειν, confidentius loqui, 142.

Ἰλλυξ, faccus, 668.

Ἰππεύειν, sub dio egere, 201.

I.

Iasonis Thessali gloriā de ora est, quod regi Persarum bellum illaturum fore esse dixit, 157. *ibid.* 739.

Ἰδιος 139.

Ἰδιότης, rei alienius imperitus, 371. homo privatus.

Idriens, opulentissimus
Aliae Istrapa, regi Persarum haud favens ob fratris contumeliam, 150.

Idēa ab Isocrate pro his substantivis, quae praecesserunt, relativi pronomine vice poni solet. *ἀμφότεραις ταῖς ἰδέαις ταύταις* reddere possis: *utraq; virtute*, 26. utroque genere, 30. res, 541. 357. 165. genus, 377. 341. *ὅπῃ μῖα ἰδέα*, una eademque ratione, 53. *ἐν ταῖς αὐταῖς ἰδέαις*, una eademque ratione, (unter einerley Umständen,) 45. forma, 340. figura, 384.

ἱερουργία, sacerdotium, (res parvae difficultatis,) 19. 370.

ἰσσηγία, aequa loquendi libertas, 209.

Isocrates, quos habeat *σοφούς*, quo loco qualis ipse fuerit, demonstrare voluisse putandus est, 27. eius oratio de Amphipoli postea deleta, 116. *ἄσπυρτα* quo tempore orationem Philippicam scribebat, ibid. orationis de Amphipoli Summarium, 117. iterum insligatus est, (patriae caritate,) de Graecis reconciliandis inferendoque Persis communi Graecorum bello scribere in oratione ad Philippum, 119. aetas, quo tempore Philippicam scribebat, ibid. Panegyri-

cum: eius et invidi et obtretratores imitantur, 120. orationis Philippicae consilium est, suadendi Philippo, ut concordiae inter Graecos restituendae et expeditioni contra Persas suscipiendae praesse velit, 121. aetate ornamentorum orationis maior est, 125. epistolam ad Dionysium tyrannum misit, 142. ad capessendam rempublicam omnium civium minime a natura instructus, voce et animo carent, 142. in primis se numerat ratione bene sentiendi et cogitandi, 143. patriae pro viribus servit, ibid. orationem Philippicam et Panegyricam diversis temporibus scripsit, ibid. in oratione Philippica res potius quam verba spectasse se dicit, 147. dicta iam repetiit, sed suis uti non alienis dicit, 148. rebus bellicis nunquam praefuit, 161. eius tempore orationis Philippicae vires infirmiores, 153. Atheniensium civitatem primo loco ad concordiam restituendam bellum, quae Persis inferendum frustra hortatus est, 160. non desit, bellum gerere cum Persis, idoneos viros ad id hortando, 161. veniam aetatis petit in oratione Philippica, 167. genus illius idem semper suggerit Grae-

cias saluti conficiens, *ibid.* a diis electus, ut Philippo bellum contra Persas suadeat, 168. in Areopagico Atheniensibus suadet, ut quam democratiam Solon constituerit, et Clisthenes tyrandis eiectis restituerit, revocare velint, 220. in pluribus orationibus oligarchiam reprehendit, laudatque democracias bene constitutas, 237. 241. reprehendit homines mediocriter bonos, 242. Isocratis auctoritatem multitudo 300. 302. aetatis vigorem desiderat in Evagorae laudatione, 332. imitatur Polycrate, qui tempore laudes Busrichis composuit, 382. orationes conscripsit Atheniensium civitas, totique Graeciae utilia suadentes, ornate copioseque compositas, 384 seq. nullo tempore ab improborum quorundam et obscurorum sophistarum maledictis vacans, 386. sanitate insignis corporis et animi particeps, re familiaris modice constitutus, nec gloria destitutus, nimis fructuosus, 387. expertus est tales quosdam adversarios circa philosophiae studium, 387. ingenio praeditus ad res gerendas infirmiori, nec ad eloquentiam apto satis, ad dicendum in magna hominum

frequentia prorsus ineptio; vote et audacia carens, quae apud Athenienses maximi sunt momenti, 348. his omnibus destitutus, ad sapientiae studium, deque Graeciae statu, regumque et rerum publicarum negotiis scribendum confugit, 388 seq. a civibus neglectus, quamquam saluti eorum et orationibus et re familiariter consulat, 389. Graecos ad concordiam et expeditionem in Asiam excitavit, 390. eius cum ceteris Atheniensium oratoribus comparatio, 389. 390. falsae de se opiniones ab his ipsius oratoribus dispersae, *ibid.* iustitiae amorem oratoris sanae praefert, 402. eius cum Agamemnone similitudo, 415. in oratione ad Philippum et in epistola prima ad eundem de salute Graecorum omnium suadere instituit, 714. a gerendis reipublicae negotiis mature abstinuit, sed doctrina, quae res parvas despicit, magnasque politicas adspirat, non destitutus est, 715. eius propositum, rerum Philippicarum curam gerendi tum patriae tum reliquorum Graecorum causa, 718. Philippum ad amicitiam cum Atheniensibus exhortatur, 722. Atheniensium civitati additari non

solet in orationibus, sed illam omnium maxime obiurgare, 725. hinc et invidiae obnoxius, quod sapientiorum se obtrektoribus profitetur, pluresque discipulos habet, *ibid.* quid suaserit Philippo in oratione Philippica, 726. Isocrates *παντάπασιν ἀπειρηκώς*, quum tertiam ad Philippum epistolam scribebat, 727. tres solas civitatis formas exstare dicit, oligarchiam, democratiam, monarchiam, 440. Philippo immortalitatem pollicitus, si expeditionem in Persas suscepit, 728. Isocrates in omnibus tribus civitatis formis fortunata vivi posse contendit, si optimi quique et maxime idonei rebus praefuerint, 440. qui vero modo bonis, modo malis consiliariis utantur, nunc felices, nunc infelices esse, 441. Diodotum commendat *epist.* 4, 729 seqq. senex, quum epistolam quartam scribebat, 735. nunquam peregre vixit, 740. epistolam sextam aetate senili scripsit, 741. nunquam operam dedit orationibus ad ostentationem compositis, *ibid.* Autocratorem commendat Timotheo, Heracleae tyranno, *epistola* 7, 745 seqq. a Mitylenaeo magistratu petit, ut Agenorem

musicum, nepotum suorum magistrum, ab exilio revocent, *epistola* 8, 751 seq. voce et animo carens administratione civitatis et concionibus habendis abstinuit, 754. orationes de libertate Graecorum plures conscripsit, quam omnes Graeci oratores, *ibid.* Timothei, Cononis et Diophanti familiaris, *ibid.* eius apud alios auctoritas, *ibid.* quales ille orationes maxime prober, 761. Panathenaici scribendi initium fecit annos nonaginta quatuor natus, 385. eum absolvit nonaginta septem annos habens, quum triennium morbo laborasset, 499 seq. quinque et nonaginta annos natus in morbum incidit periculosissimum, qui verecunde nominari nequit, cum eoque ipsum triennium conflixit, 499. Isocraei alii oratores invident, 764. octoginta annos natus, quum epistolam nonam scribebat, *ibid.* de rebus gravissimis dixit et scripsit, ut nemo alius, 538. illius opes et discipulorum multitudo, 539. *ἀεισιφανής*, (munus publicum,) subire cogitur, *ibid.* oratio de Antidosi tamquam imago vitae animique eius consideranda est, 540. oratio de Antidosi est defensio ficta contra calumniatorem

sui, eo consilio, ut omnia, quae de se (et Socrate) dicere in animo habeat; palam facere possit, 540 seq. oratio de Antidosi scripta est anno aetatis octogesimo secundo, 541. Isocrates nunquam in iudicium vocatus, 547. illi a (ficto) calumniatore obiicitur, ipsum adoloscenscentes corrumpere, 549. non solum privatos homines discipulos habet, sed rhetores, duces, reges et tyrannos, a quibus magnam pecuniae vim accepit, 549. nulli unquam iniuriam fecit, 550 seq. nunquam neque in iudicio, neque in praetoriis, neque denique apud arbitrum apparuit, 552. opes ab externis potissimum accepit, 552. a Nicocle, Salaminis in Cypro rege, multa magnaeque munera accepit, ibid. plures discipulos habuit, quam omnes reliqui rhetores, 553. e disciplina eloquentiae civilis gratiam et celebritatem adeptus est, 556. alias prorsus orationes confecit, quam omnes reliqui, 557. in oratione de Antidosi orationum suarum specimina veluti frugum exhibet, 558. adoloscenscentes ad virtutem et patriae defensionem adhortatur, Atheniensium maiores laudibus extollit, ut nemo alius, quod

loco e Panegyrico repetito probat, 577 seq. orationis Symmachicae Summarium, 579. orationis ad Nicoclem Summarium et compositionis genus, 595. omnes illius orationes ad virtutem et iustitiam tendunt, 595. orationis ad Nicoclem descriptio, 596. Isocratis maxima in verbis et factis cum Socrate similitudo, 601 seq.

ισομεπισήν, aequalem portionem accipere, aequo in re esse, 56. 128.

Ισθμνός 80.

ισοπλά, disciplina, 752.

ισχύειν, vim habere, 26.

Italia 200.

Ionia 93. in Ionia exercitum collocare suadet Isocrates, 105.

Iones laudandi, quod eos diris devoverint, qui templorum a Persis crematorum aliquot instaurarent, aut in iisdem fundamentis exaedificarent, 101.

K.

Cadmea, Thebarum rex, 68. 348. a Lacedaemoniis expugnata, 523. eadem 532.

Cadmus, Sidonius, Thebarum rex, 361. idem 417. *καδείωνος* sive *καδέωνος*, est, 282. 369.

καδέωνος, receptus, ultimus, 374.

καθεστῶσα πολιτεία, civitatis constitutio, 223.

καθεστῶτα, τὰ νῦν, res praesentes, 187. infinitiva; 377. καθεστῶτας, versantes, 282.

καθήμενοι περὶ τὴν αἵρεσιν, (de Areopagi candidatis,) 1228.

καθιζάνειν, insidere, residere, 16.

καθιστάναι εἰς ὄνειδον, contumelia afficere, 205.

εἰς ἀσφάλειαν, in tuto collocare, 719. καθιστάντες, facientes, 348. καθίστη pro καθίσταθι, fac., (Wolf. dubitat, an non legendum sit καθίστα a καθιστάω,) 22.

καθίστη, fecit, 349. καθίσταθις, collocatus, 12. καθιστῶσα, efficiens, 3.

κάθοδος, in regnum restitutio, 316.

καθόλου, in univcrsum, in summa, 19.

καθορᾶν τῇ διανοίᾳ, mente perspicere, 300.

καὶ γὰρ τοι, itaque, 18.

καὶ τοὺς μηδὲν (sortasse) πρόως τὰς μηδὲν, 31. Vid. Add.

καιρὸς. „ἐν τοῖς καιροῖς, „sc. αὐτῶν, temporibus ipsorum, i. e. ἐν ταῖς δυστυχίαις: αὐτοῖς enim coniungendum est cum βοηθῆς. Si quis tamen pro „in ipso temperis articulo „accipere velit, non obstito.“ Wolf. 8. occasio,

10. decentia, 340. modus, 347. 419. ipse rei amiculum, 398.

κακηγορία, calumnia, 379.

κακοήθεια, morum perveritas, 231.

κακοήθως, malitiose, 544.

κακῶς ἐπιστάμενος, suo incommodo ignorare, 8.

καλεῖν ἄναι τινὰς, in secretum vocare, 739.

καλινδούμενοι παρὰ τὰς ἐρίδας, qui in dialecticis contentionibus versantur, 512.

Callimachus ei, cui tribuitur oratio Paragraphica, litem decem mille drachmarum intendit, 662. quo tempore oratio adversus Callimachum scripta sit, seu scripta esse fingatur, disci potest, 659. eius mores, 664 seq.

Callistratus urbium conditor 259.

κάλλους, (pulchritudinis,) laus, 355 seqq.

καλλωπιστής, qui in vestitu adhibet munditiem odiosam et exquisitam nimis, 8.

καπηλείον, caupone, 232.

Caranus, unus Graecorum pericula tyrannidis effugit, vitaeque prospere transacta regnum suum reliquit, 152.

Cares insulas (maris Aegaei) tenuerunt, 361-402.

Carthaginenses domi oligarchiam, militiae monar-

chiam sectantur, 39. iidem
188 seq.

καρπεῦσθαι τὴν Ἀσίαν,
fructus ex Asia capere, 92.

καρτερεῖν, abstinentem
esse, laboris tolerantem, 26.
190. 262.

καρτερία, abstinentia, to-
lerantia, 45.

καρτερικός, sui ipsius car-
nifex propter moderatio-
nem et abstinentiam, 29.
289.

Castor, Tyndarei filius,
179. Helenae frater, 343.
Castor et Pollux, Helenae
fratres, lucida sidera, 358
seq.

κατ' ἀνθρώπους, ut ho-
minem decet, 111.

κατ' ἑκατόν, pro viri-
bus, 424.

κατὰ τάλαντον, per ta-
lenta, 278.

καταβάλλειν, interficere,
ferire, 22.

καταγῆράσκειν, senesce-
re, 336.

καταγινώσκειν, 1. contra
statuere, (sequente genit.)
2. iudicare de, μηδὲ κατα-
γνῶς τῶν ἀνθρώπων τοσαύ-
την δυστυχίαν, neque ho-
mines tam infelices habeas,
20. καταγινώσται αὐτὸς αὐ-
τοῦ τὴν μεγίστην ζημίαν;
ipse se maximo supplicio di-
gnam fatebitur, 36. κατα-
γινώσσεσθαι, (activ.) iudica-
turum, 123. καταγίνωσκον
τῶν τοιούτων πολλὰν κακίαν,

tales valde praevis iudica-
bant, 44.

καταλέγειν στρατιώται,
milites legere, 112.

κατακλύζεσθαι, inunda-
ri, 369.

κατακνίζειν 292.

κατακτελέχειν τὴν ἀπει-
ρίαν, imperitia delectari,
734.

κατακοίλαι, ornare,
510.

κατακοττιστής, pirata, 88.
κατακραῦναι, demulce-
re, 56.

κατακρύπτειν, contami-
nare, 411.

κατασκευάζειν οὐδὲν ται-
εῖον, nihil tale conferre,
92.

κατασκευῇ, apparatus,
eaeque res omnes, quae ci-
vitati opus sunt, 22. κατα-
σταθεῖς εἰς ἀρχὴν, si magi-
stratus tibi fuerit mandatum,
12. καταστάντες εἰς τοὺς
ἀγῶνας, certamina subire,
105. καταστήσεις δόξαν
ἐφ' ἑμὶλλον, gloriam acqui-
landam facies, 138. κα-
τασταλήν (εἰ) εἰς ἔλεγχον,
si argumenta a me postula-
rentur, 448. καταστῇ τὰ
τῶν Βαρβάρων, Barbarorum
res pacatae sunt, 94. κατα-
στήσαι, efficere, 360. κα-
ταστήσεσθαι, facturos esse,
201. καταστήσειν εἰς ἔλεγ-
χον 687. κατέστησεν εἰς
κίνδυνον, periculum arce-
vit, 547. κατέστησαν σφέας

αὐτοῖς, se ipsos reddiderunt, 304. κατέστησαν, inciderant, 279. 352. κατέστησεν, fecit, 329. 342. κατέστη, fuit, 141. κατέστη, factus est, 329. κατέστημεν etc., incidimus, 261. κατέστησαν αὐτὸν, se conluerat, 316.

κατασκευαρίζειν, formare, parare, 373.

κατατρίβειν τὰ βήματα 754.

καταφάσθαι live κατανέμειν, deferri, 287.

καταψηφισθαι, condemnare, 646.

καταπεινὸν πρὸς σέ, tibi indicare, 121.

καταπαύειν, necessarium esse, 385. καταπαύοντα, necessarium, 297. 718. καταπαύοντων (τῶν) τέλος ἔχειν, quae primo quoque tempore conficienda sunt, 223.

κατηγορίας et εὐλογίας discrimen 365.

κατηνάμειν 327.

καίμενος, (de legibus,) latus, 457.

καίσθαι ἐν τῇ κλίνῃ 681. Cecrops masculis liberis orbus decessit, 43.

Centaury bimembres 345. eorum pugna 309.

Cercyon latro a Theseo interfectus, 347.

Κερσοβλέπτης 258.

κεφάλαιον, summa, 169.

καχαρισμένως, ad gratiam, 21.

κῆδαι, Iunnae, exequiae, 683.

Κήρυκες, (familia sacra in Eleusiniis mysteriis praecorum munere fungens,) nomine Eumolpidarum edicunt, ut Persae procul sint, 102.

Cilicia a Persarum rege (Ocho) deficit, 150. Ciliciae urbes, tempore Panegyrici, partim tenent Atheniensium amici, partim facile conciliantur, 103. a rege Persarum deficit, 327.

κίνδυνος, periculum, quaestio capitalis, 620.

κινδυνεύειν περὶ τοῦ σώματος, in capitis periculo versari, 706.

κινεῖσθαι ἐκ τῆς κλίνης, 682.

Κισθῆνη 100.

Citrus, Persiani mensarii puer, 628.

Clearchus 145. a Persis insidiosè interfectus, 146. ante expeditionem in Artaxerxem, Cyri minoris fratrem, nunquam ante exercitum duxit, 149. nulla re quam interea in Asia clarus, ibid. eius et Philippi Maced. comparatio, 149. idem 428. Timothei pater, Ilocratidis discipulus, 749.

Cleomnis, Methymnae princeps, probus et prudens vir, 748.

κλροῦν, sorte legere, 222.

αλφροῦσαι, sortem ducere, 235.

αλφρουχία, colonia, 85.

Clitibenes Solonis democratiam restituit, 220. Alcibiadis a matre proavus, populum Atheniensem a tyrannis expulsam eiectis tyrannis reduxit et Solonis democratiam restituit, qua Atheniensem maiores Persis omnibusque Graecis superiores evaserunt, 612 seq.

Cnidus 103. ad Cnidum Cononis victoria 136.

κρινεῖν. ἐν κρινῶ καθίστασθαι, 174. κρινόν, aerarium, 719. εἰς τὸ κρινόν διδόναι, dividere, 179.

κομιδὴ, importatio, 370.

κομίσσθαι, recipere, 368.

κομίζεσθαι, restituere, 315. recipere, 626. 702.

κομίσασθαι, recuperare, 226. 522.

Canon a Persarum satrapis interemptus, 101. regis Persarum dux in bello Cnidico, 96. eius virtutes, ibi. in patriam reditus, 136. accepta in Hellesponto clade Cyprum navigat, atque Persarum rege adiutus Lacedaemonios vincit, hegemoniam et priscam decem patriae restituit, 136. idem 219. post eius victoriam Athenienses maris imperium recuperant, 239. Evagorae post fugam e Hellesponto familiaris factus, 323. Isocra-

tis familiaris, de Mitylenensis, bene meritis est, 754.

Κάρη, (Proserpina,) 59. nuptias eius ambire voluit Perithous, 343.

Corinthus. Societas in Corintho 97. Corinthiacum bellum ob Thebanorum insolentiam ortum, 543. Corinthii, nullius momenti populus, 206.

Corones 613.

κοροπλάθος, qui pupam e cera seu luteo fingit, 538.

κόσμος, coeli ambitus, 110.

κρατεῖν, superiores videri, 150. dominum esse, 280. κρατεῖσθαι, contineri, 5.

Cresphontis filii, patre occiso, Lacedaemoniam confugiunt, Lacedaemonisque Melenem tradunt, quo urbem expugnant, 181.

Creta 346.

Κρισκίον ποδίον 524.

κτασθαι, quaerere; parare, (κακτῆσθαι,) quaesivisse, parasse, possidere, 8.

κτῆσις, possessio, quaerendi studium, 8.

Cythera 89.

κύκλον ἔχοντες, 654.

Cycnus, Nepaei filius, 354.

Cyprus 310. defectu tempore Panegyrici, 103. a rege Persarum Ochus defecit, 160.

Κυρεῖον στρατεύμα. 97.

Cyrenæi, Lacedaemoniorum coloni, 117.

Cyrene 200.

κύρια κρίειν, rata facere, 100.

Cyros (minori) mortuo omnes Asiae incolae conflunt ad extinguendum eius exercitum, 98. Κύρος συναναβάλλει Persas interiores vincunt, 98. Cyrus (maior) a matre in viam abiectus, et a Persica muliere sublatu, totius Asiae dominus factus est, 137. 161. Cyrus (minor) 146. successu elatus in persequendis hostibus temere periit, 146. eius et Clearchi exercitus Persarum regis copias quovis proelio fugerunt, 146. rebus potiti, Cyti temeritate infelices fuerunt, ibid. Graecos in Asia inimicissimos habuerunt ob δαυδαρχίας, 148. Cyri (maioris) posterii Magni reges dicuntur, 161. imperium a Medis ad Persas transfert, 317. eiusdem cum Evagora comparatio, ibid. Cyrus (minor) cum fratre de regno contendens temeritate sua, non se ipsum modo imperio privavit, sed comites suos in maximum discrimen adduxit, 720. a Lacedaemoniis instructus ad fratrem invadendum, 428.

κυροδοσίατος 255.

Λ.

λαγχάνειν δόμας, 603.

Lacedaemonii imperii et potestatis cupidi in eadem quam Athenienses calamitates inciderunt, 28. ab interitu ab Atheniensibus vindicati, ibid. Lacedaemoniorum regum maiores Atheniensium auxilio in Peloponnesum redierunt, et Argos, Lacedaemonem et Melonem occuparunt, Spartamque condiderunt, 70. Lacedaemon in maximis Graeciae civitatibus et est et fuit, 71. Lacedaemonii tempore Persici belli multa beneficia in Graecos contulerunt, 73. eorum in bello Persico laus, 77 seqq. Xerxi in Thermopylis occurrunt, delectis mille de suis et sociorum paucis assumtis, 79. incusati, quod Graecos Persis subiecerint, iisdemque durius imperaverint, 90 seq. socios suos miseros et Persam viribus Graecorum regnum suum firmare patiuntur, olim democratiae, nunc monarchiae faventes, ibid. Mantineam pace facta everunt, Cadmeam Thebanorum occupant, Olynthios et Philios bello persequuntur, Amynto, Dionysio et regi Persarum operam navant, quotidie Graecis bellum inferant, et cum Bar-

baris aeternam iunxerunt societatem, 91. maximas Graecorum civitates servire cogunt et maximis malis afficiant, ibid. vicinos ἑλάν, τέρειν cogunt, ibid. Lacedaemoniorum coloni Cyrenaei, 117. eorum civitatem reconciliandam esse, 126. ad quatuor principes Graeciae civitates pertinet, ibid. Herculis pectoris regiam dignitatem dederunt, 126. civites aliquando ἐδυνάστευε ἐν τοῖς Ἑλλήσιν, 128. erga Persarum regem amicitia tempore orationis Philippicae, 129. quantis malis affecerint Athenienses, ib. Boeotiam vastare conati sunt, 130. a principio cum finitimis bella gerunt, 132. Alcibiade suadente, imperium maritimum, omnium calamitatum suarum originem, consecuti sunt, 135. eorum miserranda conditio tempore orationis Philippicae, 131. post cladem Leuctricam principatu Graeciae privati sunt, ibid. multos bonos viros amiserunt, ib. Peloponnesios, antea socios, Thebanis iunctos fines suos invadere viderunt, ibid. in media urbe pugnam commiserunt, ibid. a finitimis bello petuntur, 132. omnibus Graeciae invisi sunt, ib. a suis servis perpetuo turbantur, ibid. Thebanos re-

conciliatos Phocensibus timent, ib. a Conone imperio maris privati, 136. Graecorum domini terra marique, ibid. quomodo erga reges suos affecti sint, 142. eis imperium eripuit libertas, 151. clades in Thermopylis magis laudatur, quam aliae eorum victoriae, 167. animos insuperabiles retinent, 176. socii eorum mali quid suadent, 177. gloria a maioribus tradita per septingentos annos salva permansit, 177. origine Dorae, quomodo in Peloponneso confederint, et Meselem acceperint, 178. 181. patriam Heracleidis debent, 181. acceperunt eodem modo, quo Lacedaemonem et Meselem, 182. Meselem ultra quadringentos annos tempore Archidami possederunt, ibid. Meselem prius occuparunt, quam Persarum reges exstiterunt, ac plures Graeciae urbes conditae sunt, ibid. ob Meselem possessionem nunquam antea mota est controversia in foederibus antea factis, 183. oraculum Lacedaemoniis Meselem assignavit et expugnandas illius viam monstravit, ibid. rerum bellicarum peritiam habent et formam civitatis ὅταν, καὶ, 190. Asiam et Europam tropaeis

implerunt, 192. Eques alium, 193. Lacedaemoniorum maiores non multitudine copiarum, sed virtute sedes in Peloponneso occuparunt, 195. eorum forma impetu similis est exercitui beati instituto, 203. maiores paucis militibus urbem expugnarunt, ibid. Lacedaemonii in Olympiis insignes, 208. maiorem trecenti omnes ad Thyreas Argivos superarunt, 209. cum Arcadibus proeliantes pauci multos vicerunt, 209. mille in Thermopylis cum septies centenis millibus Persarum congressi, occisi sunt, non superati, ibid. nunquam victi duce rege e familia Archidami, 213. obscuris egressi oppidis modesta et disciplina Peloponnesum subegerunt, 217. ad cepto maritimo et terrestri imperio fastu ac superbia in servitutem paene inciderunt, 218. restituti Athenis post triginta expulsos Atheniensibus supplices, 241. in creandis magistratibus, vitae quotidianae consuetudine ceterisque studiis aequitas et aequalitas plus valet, quam apud reliquos, 237. a Thebanis ad Leuctra victi, 271. interitum suum sicuti Athenienses imperio debent, 284. eorum civitatis statum per septingentos annos intactum,

imperium eorum habebat, 284. crudelitas tempore imperii, 285. adversus Persarum regem Clearchum cum exercitu mirantur, ibid. Thebanis fidissimis sociis infideli sunt, ibid. Chiorum proceres in exilium mittunt, eorumque triremes abducunt, ibid. continentem depopulantur, insulas conturbant, Italicas et Siculas republicas abrogant, Peloponnesum affligunt, Eleis saltem partem eripiunt, Corinthiorum regionem populatam sunt, Mantineam in vicos redigunt, Philiarios impugnant, in Argivorum terram incidunt, cladem Leuctricam sibi ipsi pepererunt, 286. calamitatum initium maris imperium erat, 287. quo factum est, ut et continentis imperium amitterent, ibid. regibus eorum minus quam privatis hominibus iniuste agere licet, 361. pro his nec quisquam in acie mortem detrectare debet, nisi arduum esse velit, ibid. terra marique Graecis imperantes Asiam quoque vastare aggrediuntur, 324. victis a Conone ad Cnidum Graecia liberata est, ibid. post cladem Cnidicam de patria certare coguntur, 329. Aegyptiorum civitatis statum ex parte imitati sunt, 371.

omnes milites sunt, 372. eorum avaritia et cupiditas habendi, ibid. reipublicae forma cum Aegyptiorum comparata, ibid. iniustitia et insatietas, 404. agricultura neglecta omnes in Peloponneso civitates exceptis Argis inaevalerunt, 404. ad classem Atheniensium, ad Xerxem oppugnandum instructam, decem triremes conferant, 405. Lacedaemoniorum amor sui, 405. post victoriam ad Aegon flumen, Decemvros cuique ubi praeficiant maxime molestos, 407. qui domos suos infamia contaminant, ibid. imperium vix decem annos tenuerunt, 408. una clade ad Leuctra a Thebanis oppressi, 409. plures Graecos indicta causa interfecerunt, quam Athenienses, ex quo urbem incolunt, in iudicium adduxerunt, 412. tempore imperii plures civitates everterunt, quam Athenienses, 414. Mesenem everterunt de Graecia optime meritam bello Troiano, ibid. Lacedaemonia a Lacedaemoniis (Doribus) occupata, 414. tempore orationis Philippicae imperium Graeciae amiserant, 715. Mesenios patria expulerunt, et cum Argivis tempore Panathenaici eadem de causa bellice-

rant, 423. magnam regum curam gerunt et clarissimos cives satellites eorum constitunt, 720. Plataenses de Graecia optime meritos in Thebanorum gratiam expugnant, 424. iis Plataeenses cognati sunt, ibid. Graeciae civitates sibi servire cogunt, 425. ex quo in Peloponnesum venerunt, nihil potius habuerunt, quam ut omnibus Graecis imperarent, 426. ut maris imperium acciperent, omnes Asiae Graecas civitates Persae tradere polliciti sunt, 428. Cyro persuaserunt, ut contra fratrem arma ferret, et Clearchum cum exercitu ducem illi dederunt, ibid. viribus Persarum et Cononis peritia (ad Caidam) victi, foedam Antalcidae pacem fecerunt, 430. iis moderatio et obedientia in administranda republica haud abiudicanda, 430 sequenti peritia militari non prius usi sunt, quam Athenienses, 451. eorum civitas maxima beneficia in Graecos contulit, eodemque post Xerxis expeditionem male affecit, ibid. eorum ad Athenienses ratio tempore Panathenaici, 453. occupata Peloponneso factionibusque ortis plebem in servitutem redactam circa se in vicinia collocarunt, vitam-

que in otteritiam agitur de-
derunt, 461. eorum Epho-
ri servos pro lubitu truci-
dant, 462. eorum proce-
res tempore occupationis
Peloponnesi in plebem ini-
qui, 463. in Thermopy-
lis semper laudati, 464. ni-
hil unquam curae fuit, quam
res alienas possidere, 464.
tempore Panathenaei non
ultra septingentos annos in
Peloponneso habitabant,
471. a doctrina plus quam
Barbari remoti, 473. ne
litteras quidem discunt, ibi.
liberos suos malis artibus
instruunt, 473 seq. quo-
tidie eos in agros mittunt
ad furandum, 474. de-
prehensi verberantur, cautis
praemium datur, ibid. eo-
rum belli exercitatio et pe-
ritia, 476. concordia eo-
rum aliis semper noxia fuit,
480. origine Doros, Argos,
Messen et Lacedaemona
invadunt, 493. quum Pe-
loponnesum expugnabant,
non plures numero fae-
runt, quam duo millia,
494. omnes sibi Pelopon-
nesi viventes praeter Argos
subiecerunt, et nunquam
victi dumpe rege, 496. in
eorum civitate nunquam
caedes, rapinae, supra amo-
rem etc. facta, ibid. re-
gina in bello virtus, 759.
civitatis fortitudo ac tem-
perantia, et republicae sta-

tus, ibid. eos multi secuti
sunt corporibus, sed ani-
mis alieni, 519. prohibue-
runt, ne Athenae everte-
rentur, 524. potentiam
Atheniensem (in Helles-
ponto) frangant, 527. in
Thebanorum gratiam Athe-
nienles perdidit, 535.
tempore Panegyrici impe-
rium Graeciae possidebant,
559. in bello Peloponne-
siaco ab Alcibiade belli ge-
rendi rationem discunt, 607.
in eodem bello superiores
Alcibiadis opera, 609.

λακωνίζω, rebus Lace-
daemoniorum studere, 289.
451.

λακωνισμός 524.

λαμβάνειν γυναῖκα 350.
χρήματα, corrumpi, 263.

Laomedon 309.

Lapithae 345.

λέγειν, (de oratoribus,) 112.

λεγόμενα quomodo diffe-
rant a γεγραμμένοις, 712.

Leda sub specie oloris a
Iove amata, 358.

λείπειν οὐδεμίαν ὑπερβο-
λήν, nullam excellendi co-
piam relinquere, 303.

λειτούργια 223. 257. λει-
τούργας λειτούργειν, 685.

λειτούργειν 255.

Leucani 268.

Leuctrica pugna 271.

λήμμα, lucrum, 223. 447.

λιγυρός, incundus, sua-
vis, 730.

Λοκαριῶν, insulae praeci-
bus, 751.

Λογίδιον, sententiola, 506.

Λογισμός, cogitata, 352.
cogitatio, 412.

Λόγος μετὰ θράσους est
λόγος θράους vel θραυής,
orgatio audax sive oratio
cum audacia prolata, 5. Λό-
γοι πολιτικοί 555. Ἑλλη-
ναι ibid. Λόγοι dicti quan-
tum differant a scriptis, 124.
πρὸς ὑπερβολὴν παροημέ-
ροι, i. e. ἐπικειμένοι, 54.

Λόγων genera non pauciora
sunt, quam carminum, 554.

Λόγων eadem est quam vi-
tae descriptio, 742. παν-
γυρικοί, quales Isocrates

composuit, sermone poe-
tico ornatoque res enuntiant,
sententiisque grandioribus et
novis utuntur, 555. κατὰ
τὸν αὐτὸν λόγον, secundum
eandem rationem, 36. Λό-
γων εὐρετής 318.

Λυγοκρίες, historiae scri-
ptor, 378.

Λογοποιεῖντες 140.

Λοιποί (αἱ), superstities,
532.

Lochites 694.

Lybia cognomini regio-
nem, nomen dedisse sescur,
368.

Lydiam incolantes quid
faciant, 104. exercitum ibi
collocare suadet Isocrates,
105.

Λύμιν στόμα 425.

Λύκειον 392. 399.

Lycia a nomine Persarum
expugnata, 103. 685.

Lycurgus imitatus est us-
tum Atheniensem praece
administrationis formam,
demonstratam aristocratie,
(oligarchia,) temperatam,
450.

Λυκῶντες, perditiones, va-
sarios, 300. qui gravissi-
ma damna afferunt, pe-
sces, 76.

Λυκαῶν, molestia afficere,
123.

Λυτῶνται λογιζόμενοι,
cogitare is molestum est, 29.

Lyfander Aethnas oppo-
gnens interdixit, ne quis
Atheniensibus frumenta im-
portaret, 469.

Lyfimachus, Isocratis in
oratione de Antidosi adver-
sarius, 542. 650.

M.

Magnetes 123.

Macedonia 189. ibi mul-
ti Graeci habitant, 122.
eius rex Philippus, 137. Ma-
cedonum σπουδαίεται Phi-
lippi a consiliis, 122.

μακρολογία, loquacitas,
421.

Μαραθωνία pagus 79.
Μαραθονικὸν bellum, 264.

μαρῖν, marcidam red-
do, 2.

μάχη in Lacedaemonia
cum urbe commissa 769.
eius dux Archidamnus, ibid.

- μεγαλυχαιῶσαι, super-
 bire, 365.
 Megalopolitae 140.
 Megarenses, pace sempri-
 terna fruuntur, 292. maxi-
 mas Graecorum domos pos-
 sident, unde, ibid. illis
 Thebani minati sunt, 133.
 Μέγας βασιλεὺς 267.
 Medi 317.
 μέζονας idem quod Προ-
 νιμώτεροι, 21. μείζονας,
 maximam partem, 552.
 Melus 679. Meliū 421. il-
 lorum aduersa fortuna 411.
 μέλλαι τὰ δέ, scil. εἶχαι,
 93. μέλλοντας pro μελλού-
 σαι 103. εἴπερ μέλλουσι εἰς.
 189.
 μέλλειν, parare, 188.
 Melissus probare studuit,
 uniuersum est unum, 357.
 μεμψιμοίρος, querulus,
 387.
 μένειν κατὰ χώραν, loco
 manere, 109.
 Menelaus immortalis red-
 ditus, 359. 414.
 Menexenus 627. 632.
 μέρας, τὸ μὲν ταύτης,
 quantum in ista fuit, 684.
 τοῦ τούτου, quod ad illum
 attinet, 696. οὐδὲν μέρος,
 nullam partem, i. e. nihil,
 20. μέρος οὐδὲν, nihil, nul-
 lus momenti, 129.
 μεσαγγυᾶσθαι 505.
 μεσαγγύημα 389.
 Mese ne ab Herculis po-
 sterioris occupata, 70. pacis
 confectio inter Thebanos et
 Lacedaemonios, 177. a La-
 cedaemoniis eversa, 424.
 459. Mese ne iure possi-
 denti Lacedaemonii, 178. ab
 Hercule bello capta, 179.
 Mese nū 140. Cresphon-
 tem interfecerunt, 180. vi-
 ginti annos obsidionem La-
 cedaemoniorum sustinue-
 runt, 194. iidem, 402. 423.
 μεταξύ γραφών, inter
 scribendum, 474. μεταξύ
 545.
 μεταπίπτειν seu μεταπε-
 σθῆναι, mutari, 123.
 μεταρσιος, illustris, con-
 spicuus, 769.
 μετιέναι, permittere, εμ-
 παίριε μέτιδι καὶ Φιλοσο-
 φία, 27.
 μέτρα 307.
 μετριότηας παρὰ τοῖς
 πολλοῖς εὐδοκίμοις, 728.
 μέχρι πόρρω τῆς ἡλικίας,
 usque ad magnam aetatis
 partem, 538.
 Μηδοκος ὁ παλαιός, quae
 Athenienses colunt, 118.
 Μηδισμός 102.
 Meliorum ἀνδραποδισμός
 83.
 μηνυτῆς 605.
 μιγὰς, mistus, permixtus,
 miscellaneus, 58. (Morus
 pro interpretamento ibi ha-
 beri non gravatur, sed sup-
 pleri possis ut.) 437.
 μικρόλογία, nugae, 506.
 extenuatio, 538.
 μικρόλογος, pusillus, 387.
 Minos, Cretensis, 472. sub

illius imperio multae turbae
de Cycladibus ortae sunt,
402.

μισθαρεῖν, quaestum oc-
cipere, 357.

μισθώματα, merces, qua
aliquid utendum locatur,
225. Vid. not.

Mitylene, musicae artis
amantissima, ubi nominatif-
simi in ea arte nati sunt,
752.

Mitylenaei 523.

μηστρεύειν χειροτεχνίας,
suffragia ambire, 255.

μοῖρα, fatum, 367.

μόλις, et vix tamen, 16.
260.

μουσικῶς 510.

μυθολογεῖν, narrare, 316.

μυστήρια ποιεῖν, 605.

N.

Naupactus 424.

ναυσιεῦσθαι idem quod
ὑβρίζειν, 698.

Nereus 179.

νέμειν, colere, 270.

νέμεσθαι πρὸς τὸν Δία
τὴν χώραν, cum Iove parti-
ri regionem; 110.

Nemesis a Iove amata,
sub oloris specie, 358.

Neptunus, Cycni pater,
354.

Nestor 179. 414. 422.

ναύκοι, navalia, 259.

Nilus, τεῖχος ἀδάνατον
Aegypti, 369. eius utilitas,
ibid.

νικᾶν ἐγδῶνας, in certa-
minibus victoriam consequi,
733.

Nicias defenditur contra
Euthynon in oratione ulti-
ma, 701. diſtor Euthyno,
ac dicendi peritior, 703.

Nicoteles, Cyprinus, 595.
Evagorae filius, regibus ex-
emplum, 334.

Nicomachus Βασιλεὺς
652.

νομίζειν, putare, habere,
48. crediturum esse, 123.

νομίζμενα, quae opinionum
hominum conveniunt, 28.

νόμιμος, iustus, 23.

νοσηλεύειν, aegrum cura-
re eique necessaria suppedi-
tare, 681.

νυμφεύειν, sibi despon-
dere, 358.

Ξ.

ξενικόν, (mercenarii mi-
lites,) tempore Cyri mino-
ris nondum exstiterunt, 148.

ξενικά στρατεύματα 201.

ξενιτεύεσθαι, peregrina-
ri, 158.

ξενιτευομένων στρατότε-
ρα 724.

ξενολογεῖν, mercenarios
milites conscribere, 148
qui hoc facere volebat, et
vitates donare debebat, ibid.

Xenotimus, Carcini filius,
644.

Xerxes 73, ipse dux con-
tra Graecos, omnes Asiae

incolas congregat, 78. cum classe per continentem navigat, 79. Hellespontum ponte iungit, ibid. Athon perfodit, ibid. eius classis mille et ducentarum navium, 80. 82. 88. classera Atheniensem sibi adiungere cupiens, magna illis praemia pollicetur, 81. mille et ducentis triremibus et septuagies centenis millibus peditum, quorum septies centena millia arma ferebant, Graeciam invasit, 405. eius expeditio 451. tempore Cononis victoriae 528. Xerxi quid acciderit, 720.

O.

ὄγκος ὑπεροπτικός, fastus animi alios prae se despicens, 9. ἀξιόχρεως, magnitudo idonea, sufficiens, 730.

οἱ ἐν ταῖς μεγίσταις δόξαις ὄντες, 107.

Oedipi filius (Polynices) 457.

οἰκειότατοι idem quod συγγενέτατοι, proxime affines, 15.

οἰκειότης, passio, 351.

οἰκείως. vel est φιλικῶς, amanter et familiariter, vel κατ' ἀξίαν, πρόσεκνῶντως, 6. οἰκονομαῖν τὴν βίαν, vitam instituere, 2.

ἄκνους, pigritia, ignavia, 3.

ὀλιγαρχία 440.

ὀλοσχαρῶς διακρίσθαι, toto animo intentum esse, 162.

Olympia 208.

Olympii vocantur dii datores bonorum, 156. omni modo ab hominibus honorantur, 157.

ὅντες περὶ τὴν πόλιν, 399.

ὅπως οὖν, quovis modo, 118.

ὀργιάζειν, sacra peragere, 224.

ὄρθος, tumultuosus, 605.

ὄρκος ἐπαρκὴς, iusiurandum ab aliis quidem nobis delatum, sed spontaneum, 7.

ὅρῳ ἐπὶ σι, certatim aliquid arripere, 52.

ὄρμητρον, locus unde exiri potest, opportunitas, 104.

Orphens, deorum in prima calumniator, discriptus interit, vid. πρίητης. mortuos ex Orco reduxit, 367. Busiride aetate posterior, 368.

Oropus 526. Oropii Atheniensibus agrum donaverunt, 521.

Orethomenis tributa dare Thebanos aequum esse, 517.

οὐδ' ὅπως οὖν, neutiquam, 385.

οὐδὲν μέρος, vid. μέρος.

οὐχ' ὅπως 267. 366.

ὀφθαλμὸν τὴν δίκην, causa cadere, 634.

ἐψίμαθής, sero docuus,
inscius, 337. 425.

ἔψις 448.

ὄχλος in Peloponneso
196.

Π.

παίδευσις, institutio, 510.

Paeones 123.

παλαιός ἢ νέος 112.

παλινωδία Stesichori 359.

Palladium 666.

Panathenaea magna 39x.

Panathenaeus quomodo
differat a Panegyrico, 399.

Panathenaei Summarium,
395. Atheniensium res ge-
stas et laudes continet, 385.
eius descriptio, 401.

πανήγυρις, i. e. συνάθροι-
σις, εἰς ἣν πάντες ἀγείρον-
ται, 20.

πανηγυρίζειν 120.

Panegyrici Summarium
119. 559. rhetores copio-
siores reddidit, auctorem in-
opiores, 144. quo Grae-
ciae statu conscriptus sit,
559. 728.

παρά. ὡς οὐ παρά τῶν
ἐστίν, 47. παρά μικρόν,
69. παρά μικρόν ἡγεῖσθαι,
parvi ducere, 142.

παράγγελμα, praee-
ptum, 18.

παραγραφή, nota apposi-
ta, 659. verbum iuris, quo
negamus, alicui actionem,
quam intendit, dandam es-
se, 647.

παρακαταβολή 693.

παρακαταθήκη, depo-
situm, 113. 628.

παρακατατίθεσθαι, com-
mittere, 290.

παρακατοικεῖν, iuxta ha-
bitare, 205.

παρλανθάνειν 382.

παρλλάντεσιν, discrepa-
re, 312.

παρλελοιπώς ἦν pro τα-
ρέλιπον, 139.

παρλογίζεσθαι. εἰαυτὸν,
decipere se, 744.

παρηνγινώσκων, male
praelegere, 391.

παροξυντικός, concitandi,
irritandi vim habens, 10.

παρπηγνύναι. παραπέ-
πηγα, (passive,) affixum
esse, adhaerere.

παρπρεβεύεσθαι, lega-
tione male fungere, 656.

παρσυναζόντες τοῖς λό-
γους τοῖς ἐν τοῖς δικαστη-
ρίοις ἀγωνιζομένοις παρ-
πληρθεῖς εἰσιν, 553.

παρσυσχῆ, praeparatio,
55.

παρίστασθαι, adstare, de
advocatis, qui vel tacentes
sua praesentia reo patroci-
nantur, 12.

παρίστωσις 384.

Parrhasius 538.

παρρησία 139.

Paros 676.

παρὸν αὐτός, ipse coram,
727.

Πάσιμος, Paro potius,
678.

Pafio, mentarius, 624.
 Pafiphaë, Solis filia, mon-
 stri Cretenſis mater, 346.
 Patrocles 649.
 Pedaritus, Lacedæmonis
 us, Chiam ab obſidione
 liberavit, 192.
 παῖς, ſpecimen, 45.
 Peleus in pugna contra
 Centauros excellens, 309.
 Peleus mortalis Thetidem
 immortalē in matrimoni-
 um duxit, quibus nuptiis
 dii ipſi interfuerunt, 309.
 Pelopis imperium a nemi-
 ne laudatum, 166. Pelops
 417. Tantali filius, tota Pe-
 loponneſo potitus eſt, 361.
 Pelopidaram infelicis ge-
 neris feliciffimus Menelaus
 ſuit, 359.
 Peloponneſus 361. 404.
 Peloponneſii Χερρα adveni-
 ente Iſthmum muro muni-
 unt, 80. eorum in Atti-
 cem incurſio, 187. miſera
 conditio, 197. 198. cum
 Eurystheo in Atticam incur-
 runt, ut ſibi Heraclidæ
 ab Athenienſibus tradantur,
 467.
 πελτασταί, armati, 88.
 πέμπειν, pompam inſti-
 tuere, 224.
 πανία δικαία, i. e. πανία
 μετὰ δικαιοσύνης, 12.
 πένθειν τινός, lugere ali-
 quem, 687.
 πεπαιδευμένος, doctus,
 eruditus, 397. πεπαιδευ-
 μέως, docte, 376.

περιφέρειν λόγους, recita-
 re orationes, 558. τὸν ψῆ-
 φον, 602.

πέρας ἔχειν, extremum
 eſſe, 164. ita perfectum
 eſſe, ut nihil addi, nihil ma-
 ius fieri poſſit, 53.

Perrhaebii 123.

περιαιρεῖσθαι, abrogare,
 698.

περιβάλλειν live περιβα-
 λειν, afficere, 212. περι-
 βάλλεσθαι, amplecti, ma-
 nu capere, ſuſcipere, 24.
 περιβεβλημένος δυναſταίης,
 111. περιβάλλεσθαι δια-
 νοία, mente concipere, 157.
 περίβλεπτος ἐπ' ἀρετῇ,
 virtute inſignis, 300.

περιβολὴ τοῦ λόγου, ſum-
 ma orationis, 121.

περιγυῖος, humi depreſ-
 ſus, 769.

περιέβρηξε, circumduxit,
 376.

περιέστηκε τὰ πράγματα,
 res ita ſunt comparatae,
 271.

περιιδεῖν, circumſpicere,
 exſpectare, 314. contemne-
 re, 27.

περιίστασθαι, inſtare,
 193.

Pericles, demagogus A-
 thenienſium, abſtinentis fuit,
 et octo millia talentorum
 in acropolin praeter ſacras
 pecunias congeſſit, 295. Al-
 cibiadis tuſtor, educator vi-
 taeque magiſter fuit, 613.

περιστάντων τῶν πρὸς

μίων, hostibus circumstan-
tibus, 718.

Perithous, Thieset in Hele-
na repianda socius, 343.

περιτρολογία, garrulitas,
421.

περιφρομένη Φήμη, fama
crescens, 141.

Persarum potentia uni
imperii formae monarchi-
cae tribuenda, 39. anti-
quissimus et potentissimus
populus, 71. Persarum rex
rerum Graecarum arbiter,
89. post Atheniensem ad
flumen Aegos cladem ubi-
que victores, 89. rex Grae-
corum copiis ad Cyprum
partim utitur, partim ob-
sidet, 93. regi Asiae impe-
rium a Lacedaemoniis et
Atheniensibus traditum, 94.
rex Graecas urbes partim
destruit, partim arcēs in iis
exstruit, ibid. contra Aegy-
ptios rebellantes, nihil effe-
cit, 95. immisit iis clarissi-
mos duces Persarum, Acro-
comam, Tithrausten, Phar-
nabazum, 95. infirmitas
eius, 95. contra Evagoram
exercitum mittit, ibid. eius
maxima facinora, 97. in
bello Cnidico Lacedaemo-
nios et Athenienses socios
habuit, 96. Asiaticam clas-
sem a centum iri remibus oc-
cupari patitur, ibid. mili-
tes stipendiis privat, ibid.
eorum fortitudo non me-
tuenda, 97. classis exiguum

hostium numerum vix vicit,
97. Persarum regis igna-
via contra Cyri minoris ex-
ercitum, cuius duces, Cyro
occiso, contra datam fidem
comprehendere ausus est,
98. 146. Tissaphernem cum
equitibus abeuntes comita-
ri iussit, ibid. Persae in
maritima Asia multis proe-
liis fusi, et in Europam tra-
iecti poenas graviores etiam
dederunt, 99. in ipsa re-
gia derisi, ibid. admini-
strandae civitatis ratio est
ignaviae causa, ibid. qua-
les sint milites, qualesque
principes, 100. hominem
mortalem (regem) honore
nomineque divino honorant,
100. quales eorum satra-
pae in Asia minori, ibid.
Cononem, qui Lacedaemo-
niis imperium eripuerat,
interfecere, 101. Graecis
semper insidiantes et inimi-
ci, ibid. deorum sedes spo-
liare et comburere ausi sunt,
ibid. Themistoclem, qui
iplos certamine navali vi-
cerat, ingentibus praemiis
cumularunt, 101. non so-
lum cum corporibus hu-
manis, sed et cum ἀναθή-
μασι bellum gerunt, 102.
Persae ἡττημένοι 102. Per-
sicum in bellum hymni sunt
a Graecis compositi, qui
in festis decantantur, 102.
Persarum rex, si Asiae ci-
vitates firmitus tenuerit, quid

suturum sit, 104. Persae exigua manu inferiores, ibid. Asiaticis invitis imperat, 105. illis Panegyrici tempore multae urbes traditae, 106. Persarum rex formula pacis Antalcidicae totius Asiae dominus factus est, 109. dimidium totius terrae ex pacto accepit, 110. Graecorum semper adversarii et insidiatores, 111. rex, (Mneimon,) totam Asiam ex pacto a Graecis accepit, (Ochus) ne traditarum quidem sibi urbium dominus, 149. regis, (Artaxerxis Mneimonis,) quem Clearchus bello petivit, eiusque, contra quem Philippus exercitum duxit, (Ochi,) discrimen, ibid. ille, (pater,) rempublicam Atheniensium et Lacedaemoniorum devicit; hic, (filius,) nullos unquam hostes regionem suam devastantes superavit, ibid. (Ochus) a deficientibus Aegyptiis sugatus et derisus, 150. quomodo se gesserit erga Idriei fratrem, 151. tempore Philippicae orationis in maximo odio et contemptu fuit, 163. Persarum reges tempore orationis Archidami nondum ducentos annos imperarunt, 182. Persarum copiae quot in Thermopylis, 209. tempore demoratiuae Atheniensium opti-

me constitutae Graecos sumentes neque longis navibus intra Phaselidem navigarunt, neque cum exercitu intra Halyn descendebant, 246. 409. bellum Persicum, 264. Persarum regis. erga Evagoram animus, 326. in expeditionem contra Evagoram amplius quinquaginta millia infusit, 327. Lacedaemonia Graeciae imperium intra tritulum annorum spatium eripuit, 328. cum Evagora decem annos belligerans nihil effecit, 328. Cnidica victoria totius Asiae dominus factus est, 329. Persis sub Lacedaemoniorum imperio quodcumque facere licuit, dominique multarum urbium facti sunt, 409. adversus Persas quando bellum suscipiendum sit, 764. Persens, (Iovis et Danaes filius,) Herculem quatuor aetates anteivit, 378.

πέπεισιν, ante hoc tempus, 636.

πεφύκεναι, comparatum esse, 400.

πεφύκαμεν ἐξαμαρτάνειν, ad peccandum a natura comparati sumus, 127. πέφυκα παῖσιν, reddere solet, 284. πέφυκεν idem quod δύναται. πέφυκεν πείθειν καὶ βιάσθαι, persuadere et cogere potest, 121.

ἡλίου ἀσπὺς, (corpus humanum fragile,) 769.

πινάκια, tabellae, 538.

Piraeus, emporium Graeciae, 64.

Piraeum occupantes, Tegetes vastarunt, agros populati sunt, suburbia incendērunt, 667. Piraeum qui confugerant, quale odium fuerit in eos, qui in urbe remanserant, et contra, 664. 647. 655.

Pisandri catalogus 657. 702.

Pisistratus democratiam Atheniensem veterem solvit et Te tyrannum fecit, 448.

πίστις 34. 376. 378.

Plataeae 256. Plataenses in bello Persico soli Atheniensem in Boeotia socii, 423. 553. a Thebanis pacis tempore everfi, 514. 516. Lacedaemoniorum socii, sed inviti, 518. bis expugnati, propter Atheniensem amicitiam, 523. urbe, regione, opibus uno die orbati, 529. erronei et mendaci, 530. illorum miserranda conditio in universum, ibid. Atheniensem cognati, 531. Vid. Athenienses. in Plataensem regione maxima gloriae Atheniensem monumenta, 534.

πλαῖστον διαψεύσασθαι, longe aberrare, 261.

πλέον θάτερον ποιεῖν,

(das Uebel ärger machen,) 681. πλέον γίνεσθαι, fructum uberiores capere ex aliqua re, 52. πλέον εὐδὲν ἔν, nihil profuit, 703.

πλεονάζειν, magnam turbam conficere, 511. ultra progredi, 26.

πλεονεξεῖν, lucrum asserre, 48. sibi appetere plus iusto cum aliorum iniuria, 24. meliore conditione esse, optimam et maximam partem sibi vindicasse, ibid.

πλεονεξία, commodum, 119. idem quod ἀλλοτριῶν ἐπιθυμία, 279. idem quod βλάβη, detrimentum, 128. commodum, 56. opportunitas, 39.

πλὴν ἐνῆν, licebat scilicet, (es war ja doch erlaubt,) 280.

πλήρης, satur, 714.

πλησιάζοντας, discipuli, 121.

πλησμονή, satietas, 14.

ποιεῖν, (de poetis,) 112. (ποικίλλειν) τὰ δεδηλωμένα idem quod ἐπιθεῖξιν ποιεῖσθαι, 147. ποιῆσαι, fingere, 306.

ποίηματα, vana signenta, 712.

ποίησις, in quo praestet prolae, 307.

ποίηται, deorum et semideorum calumniatores, 378. multi poetas dederunt, 379. nonnulli obcoecti, ibid.

ποιητικὸν πρᾶγμα 507.

πρικ/λια, ornatum dicendi genus, 385. figurae rhetoricae, ornamenta orationis, 125.

πολέμαρχος 628.

πολεμεῖν 50.

Poleménētus, vates, cuius hospes Thraſylochus, 674.

πολιτεῖαι δι' ὧν οἰκοῦσι τὰς πόλεις, 56. ὑπὸ τῶν σοφιστῶν γεγραμμένοι, (ut Platonis respublica,) 120.

πολιτεία ψυχῇ πόλεως, 443. omnium quae civitati contingunt bonorum effectrix, ibid.

πολετεύεσθαι, degere, aut administrare aliquid, 12.

πολιτικά ὀνόματα; verba recepta, usitata, civitate veluti donata, 307.

πολιχνιον, oppidulum, 421.

πολλὰ λίσαν, permulta, 103.

πολλοστός, unus e multis, 157.

Pollux, (Polydeuces,) Tyndarei filius 179. Helenae frater, 343.

Polyacus 739.

Polycrates, ad quem scribitur oratio Busris inscripta, 364. defensionis Busridis et accusationis Socratis auctor, 365. eius censura, 376. eius defensio Busridis revera est accusatio, 380.

πολυπραγμοσύνη 260.

Polyionis domus 605.

πονεῖν 385.

Pontus 624.

πόρρω εἶναι, alienum esse, 553. πόρρω τῶν πραγμάτων εἶναι, in rebus alienus est, 56. (Morus in indice ad Paneg.: „in otio vivit.“) πόρρω τῆς υποθέσεως, longissime ab instituto, 421.

Poseidon 342. 368.

πρᾶγμα; negotium, munus, 597. proelium, 82. πρᾶγμα παράβολον, res temeraria, periculosa, 190.

πραγματεῖα, tractatio, διὰ τῆς αὐτῆς πραγματείας, una eademque opera, 13. callidum et inhonestum aucupium, 22.

πρᾶξις, ratio accepti expensi, 22. medium, 260.

πράττειν ἐπιεικῶς; mediocri sorte uti, 18. ἐπὶ παρά τινος, impetrare aliquid, consequi, 23. πρᾶττεσθαι, idem, 706. τοὺς μαθητὰς, a discipulis exigere, 505. extorquere, 650.

πρᾶςβεύειν εἰρήνην, legatione de pace fungi, 109.

πράςβεις, (Philippi de Amphipoli et Chersobleptae de Thracia,) 259.

πράγασθαι, adduci, 695.

πραγορεύειν, praeconis voce denuntiare, 102.

προαιρεῖσθαι, velle, 275.

προαναβαλέσθαι, praeludere, 401.

- προκαταγγέλλειν, despondere animum, 559.
 προκαπειτῇν 106.
 προκαπειρῇν, senectute confectum esse, 712.
 προβολή 599.
 προδότης, quicumque suo officio deest, τῆς τύχης, qui fortunae suae deest, 15.
 τοῦ εὐδοκμαῖν, 212. τῆς δόξης, 659. προδότας γινέσθαι, 532.
 προδιαλέγεσθαι, proloqui, 537.
 προελῆσθαι sive προαιρεῖσθαι, velle, 13.
 προελθεῖν εἰς τοῦμπροσθεν, provelui in maius, 733.
 προέμενοι 104.
 προεξαμαρτάνειν, antea delinquere, 186.
 προέσθαι, permittere, 354.
 προκατῆς γέλωε, risus ineptus, 5.
 προκατῶς, praecipitanter, 192.
 πρόπομπος, satelles, 768.
 πρὸς, contra, 113. πρὸς χάριν, in gratiam, 22.
 Proserpina, (vid. Κόρη.)
 πρόσδοι, supplicationes, 126.
 προσπίπτειν, incidere, 511.
 προσπεισῆσθαι, pecuniam senori dare, 226. εἶναι σοφιστῶν sive σοφιστὰς, nomen philosophi sibi arrogare, 52.
 προσπταῖν, cladem accipere, adversa fortuna ui, 203.
 προστατόμενα ποιεῖν, imperata facere, 193.
 προστῆναι ὑμῶν αὐτῶν, vosmet ipsos gerere, 740.
 πρὸςΦέρεσθαι τοὺς πολίτας, tractare cives, 42.
 Protagoras, Evagorae filius, 327. sophista, 337.
 προτιθέασι, (προτιθεῖσι,) referunt, ad deliberandum proponunt, de Pŷtanibus.
 προὔπτος, manifestus, 346.
 προὔργαίτερόν ἐστιν οὐδὲν, nihil magis curae est, 93.
 προὔργου τι γίνεται, efficitur aliquid, 57. προὔργου πρὸς ποιεῖν, efficere aliquid, 120.
 προὔπαρχεῖν τῶν ἀγαθῶν, beneficiorum initium facere, 127.
 προφασίζεσθαι, excusare, 55.
 πρόσφαις, caussa, 596.
 πρόσφαισιν ἔχειν, praetextum habere; (Auger.: „obnoxium esse,“) 734. caussa, 695.
 προφείδασθαι 174.
 προχειρίζεσθαι, designare, constituere, 294.
 Prytanes, (decima pars Senatus Atheniensis,) 255.
 πρυτανεία (τὰ), pecunia, quam deponebant actor et reus, iudicio disceptaturi, lat. sacramentum, 652.

Pythagoras, Samiis, sacerdotum Aegyptiorum discipulus, philosophiam inde ad Graecos transtulit; 375. magnam sibi gloriam comparavit, eiusque discipuli magno sunt in honore, 376.

Pythia 343. 60.

Pulchritudinis laudes, vid. κάλλος.

Pythodorus, cognomine Scanites, 636.

Phoenix 624.

P.

ῥαβδούχος, caduceator, 768.

Rhademanthus 472.

ῥαψοδαῖν 392. 399.

ῥητὰ. ἐπὶ ῥητοῖς, 631. ea, quae sine cuiusquam fraude in publicam efferi possunt. Contrarium ἀπόρρητα. Herat.: „tacenda, dicenda locutus,“ 7.

ῥητορεία, artificium oratorium, 385. 124.

ῥητόρων ἱκανώτατοι, a Thebanis corrupti, 517.

ῥητορεύεσθαι, haberi, (de orationibus,) 124.

Rhino, Decemvir, 650.

Rhodus insula 104. facile ad Persas inclinabit, si Persae maritimas civitates maioribus praesidiis firmaverint, 104.

ῥοπαὶς μεγάλης ποιεῖν, magni momenti esse, 95.

ῥοσις χρυσοῦς, aureus imber, 358.

ῥυθμός 307.

Σ.

Salamis (in Cypro) a Teucro condita, 310. regnum illius in principio Teucridae tenebant, ibid. postea exul Phoenix rege expulso regnum occupat, totamque insulam regi Persarum subiecit, 311. Salaminia pugna 167.

σαλεύεσθαι, labefactari, 284.

Samus 104. facile ad Persas transibit, si maritimam regionem firmioribus praesidiis tenuerint, 104.

Sarpedon, Iovis filius, 354.

Satyrus, Pherseus, 632.

Satyrus, in Ponto princeps, 624.

σαμνός idem quod ὑπερήφανος, ἀλάζων, ὑπέρογκος, ἐφ' αὐτῷ μέγα φρονῶν, 9.

Seriphus 674.

σεσημασμένος, consignatus, 637.

Sicilia, tempore Panegyrici servitute oppressa, 106. Siciliae civitates Graecae originis omnes Dionysius cepit, 137. 200.

Sinope 103.

σιτοδεία, inopia frumenti, 282.

Siphaus, Thrasyluchi (patris) patria, 674. 677. Si-
phniorum lex de adoptione,
676.

Scionaeorum interitus 83.
terra 86. infortunium 411.
σκιράφωv, taberna Iulio-
ria, 232.

Sciron, latro a Theseo
interemptus, 347.

σκολιώτερα, magis ardua,
134.

σκοπεῖν καὶ φιλοσοφεῖν
λέγον, meditari et elabora-
re orationem, 53. σκα-
πεῖν τι πρὸς αἰ, compara-
re aliquid cum aliquo, 54.

Scythae, antiquissimus et
potentissimus populus, 71.
cum Amazonibus in Atticam
incurrunt, 72. propter An-
tiopam a Theseo ductam,
467.

Socratis accusatio a Po-
lycrate scripta, 365. So-
crates πρῶτατος 367. So-
cratis discipulus perperam
habitus est Alcibiades a Po-
lycrate, 366.

Solon 448. Solonis de-
mocratia 220. primus so-
phista cognominatus, 598.

Sopaeus, pater illius viri,
qui se contra Pasionem in
Trapezitico defendit, 624.
in Ponto summus Satyri im-
perator, ibid.

Sopolis, Thrasyluchi fra-
ter, 675.

σοφιστής idem quod σο-
φός et φιλόσοφος, cogni-

tioni liberali et praecipuae
eloquentiae studiosus, 15.
sophistae fucos et sales
laudent, 304. eos deceret,
auditores suos erudire in iis
rebus, quae ad vitam civi-
lem pertinent, 337. his ni-
hil curae est, quam ut in-
venes pecunia emungant,
338. iidem auditores deci-
piunt, pollicentes iis, quae
πρασιότερ nequeunt, ibid.
omnem honestatem et feli-
citatem quatuor aut quin-
que minis vendunt, 504.

σπανίζειν ἀναγκαίων, in-
opia laborare, 296.

Sparta 213. eius condi-
tores qui, 70.

Spartiatæ, 404. 405. eo-
rum urbs antiqua maxime
servat, 359.

σπουδαζειν περὶ τὰ γέ-
λοια, seriam rem in nugis
agere, severitate uti in re-
bus ludicris, 10. operam
dare, 29. πρὸς τινά, ulicum
studere, 741.

σπουδαῖος, strenuus, pro-
bus, adiuncta notiono no-
bilitatis ortus, 15.

συγγενής τῶν χρημάτων,
pecuniis affinis, 684.

συγγραφεύς, scribe, 236.

συγκατασκευάζειν, una
instruere, instruendo adiu-
vare, 34.

συνκαίμενος, (passiv.,)
compositus, (de poetis,) 106.

συνκρούειν, collidere,
conturbare, 95.

δυσφρανταε apud Atheniensium maiores ignominia affecti, 598. tempore orationis de Antidosi accusatorum et legislatorum munere apud Athenienses fungebantur, 599. quibus in malis civitatem affecerint, 600.

συκοφανταί apud Atheniensium maiores legibus vindicatae, 598. de iis in pluribus iudiciis iudicatum est, *ibid.*

συλλαμβάνειν, opem ferre, idem quod *συνεργεῖν*, *βοηθεῖν*, 1. *συλλαμβάνεσθαι*, idem, 373.

συμβαίνειν, accidere. *ἐπὶ τοῖς συμβαίνουσι τῶν ἀγαθῶν*, pro *συμβαίνουσι ἀγαθοῖς*, 13.

συμβάλλειν, dare, 705.

σύμβιος, (prop. conviva,) qui cum aliquo vivit, 730.

συμβόλαιον, pactum, 23.

συμβουλευεῖν, consulere, praecipere, 27. *συμβουλεύοντα*, utilia quidem putantur, sed molesta, erga quae homines eodem modo affecti sunt, quo erga admonitiones, 28.

συμβουλεύεσθαι τιηδ, 1. e. *συμβουλήν τινος ζητεῖν*, consilium alicuius petere, i. e. consilium dare, prudentem esse, 31. bonae institutionis signum, *ibid.* *συμβουλευόμενον*, consilium, 719.

συμβούλοις χρᾶσθαι, 269. *Symmachici* *δυναμῆς*, 256.

συμμετρίαι 307.

σύμμετρος, par, respondens, 76. idem quod *ἀρμόττων*, *ibid.*

συναναγορεύειν, consentire, subservire, 116.

συναναγωγή *προςώπου*, superciliorum contractio, 320.

συναγωνιῆσθαι 134.

συνδιατρίβειν, colloqui, 29.

συνδοκιμάζειν, simul explorare, seu probare, 25.

συνέδριον, concilium, 227. *συνέδριον* *ῥοκίων* Athenis, 521.

σύνεδρος, Decemvir, 236.

συναδίζεσθαι, consuehere, 27.

συναέρρηκώς, qui confluit, 266.

σύνεσις, ratio, intellectus, 356.

συνασταλμένος 481.

συνέστηκε, commendatus est, 732.

συνέχεσθαι, premi, 118.

συνηγορεῖν, (de oratoribus et causidiciis,) qui reum defendunt, 12.

συνήθεια, consuetudo, familiaritas, 1.

συνθήκαι, (Antalcidae,) quae tempore Panegyrici factae erant, bellum contra Persas detinere non possunt, 208. *συνθήκαι* *ει* *πρεσβύται*

γμᾶτα quomodo differant, 109. (Antalcidae) illae columnis lapideis inscriptae in templis Graeciae omnibus fervantur, 110. de amnestia, 656.

συννοεῖν, qui mente utitur, 5.

συνιστάναι, confargere, 196. 638.

σύνθετος 630.

συντείνειν, spectare, 595.

συντιθέασιν, (συντιθεῖσιν,) 316.

συντριπάρχειν 669.

Syraculū et Syracusae a Dionysio capti, 137.

Syria bello vastata 103.

εὐσσίτια 371.

εὐσταθῆναι, commendatum fuisse, 729.

συστάντος ναυτικοῦ, classee collecta, 136.

σύστασις, factio, coninratio, 48. redditus in gratiam, 659.

εὐστέλλειν, contrahere, compellere, ad moderationem redigere, 280.

εὐστήναι, commendare, 624. εὐστήσαι, reconciliare, reponere, 126. perficere, 129. 134. 137. exstruere, 164.

στατήρ, minam valens, 637.

στεργεῖν ἐπὶ τινί, aliqua re contentum esse, 281.

Stesichorus poeta, oculis privatus, ob conviciū

in principio carminis in Helenam coniectum, 359.

στέλαι idem quod συνθήκαι, 109.

στοχάζεσθαι, conicere, coniectura assequi, 15. colānēare, 19.

στρατήγημα, expeditio, 416.

Stratocles 637.

στρατοπέδῳ πορεύεσθαι, instructa acie proficisci, 78.

στραβλοῦν, torquere, 629.

σφόδρα ἄρχειν, cum auctoritate regnare, 320.

T.

τὰ τῶν θεῶν 61. τὰ παρὰ τοὺς θεοὺς, res ad deos pertinentes, dii ipsi, 32. 224.

ταμειῶν, cella pennaria, 14.

ταμῆς, arbiter, 637. ταμίας χρημάτων, quaestor, 686.

Tantali opes nemo laudibus ornavit, 166. Tantali filius Pelops, 361.

τάξις τοῦ βίου, vitae ratio, 174.

ταπεινός, humilis, 49.

τάραχῇ, turbas, 119.

τεκμαίρεσθαι τὰ μέλλοντα τοῖς γεγενημένοις, 96. conicere, 194.

Talamon 309.

τελευταὶ in bello, quae laudandae, quae vituperandae, 719.

τεράτεια, praestigiae, 384.
ταταγμένα ὀνόματα, ver-
ba ulitata, recepta, 307.

Τατρανόσιοι 604. illorum
oligarchia a quibus effecta,
289.

Teucer Nicoclei generis
auctor, Salaminis in Cypro
conditor; 40. Telamonis
filius, Aiatis frater, 309.
belh Troiani pariceps, ibid.
Troia expugnata Salamina
condit, 310.

τέχνη ταταγμένη 507.
τιθέναι ἔξω, seorsim po-
nere, 744.

Tithraustes, clarissimus
Persarum dux, 95.

τιμὴ τῆς οὐσίας, 279.

τίμημα, census, 643.

Timodemus 706.

Timotheus 219. Athe-
nienſis dux, Isocratis fami-
liaris, de Mitylenaeis be-
ne meritis, 754. Timo-
theo Heracleo commenda-
tur Autocrator ab Isocrate;
745.

Tiribazi exercitus e Grae-
cis constans, 93.

Tisias 603. sub imperio
Triginta virorum Senator
fuit, 619. civitati Atheni-
ensium nunquam profuit;
621.

τόκος, fenus, usurae,
625.

τοῦμπροσθεν πρώταιν,
254.

τοσοῦτων ὄντων τὸ πλῆ-
θος καὶ τῶν ἰδιωτῶν etc.,

pro τοσοῦτου πλῆθους ὄν-
τος ἰδιωτῶν etc., 26.

τραγωδαῖσθαι, tragoediis
celebrari, 305.

τράπεζα 624. οἱ ἐπὶ ταῖς
τραπέζαις, mensarii, 623.

Τριάκοντα (εἴς), quum
regnabant Athenis, quae
fuerit Atheniensium condi-
tio, 239. eorum μανία,
289. πονηρία, 655. mille
et quingentos cives indicta
caussa interfecerant, 240.
quinque millia citium in Pi-
raeeum confugere compule-
runt, ibid. eorum sub im-
perio periculosus fuit, divi-
tem esse, quam improbum,
705.

Triballi 268. omnium
hominum maxime concor-
des, 480.

τριηραρχία 539. 616.

Troiam expugnantium
virtus, 103. Troia tempo-
re Herculis potentissima
Asiae civitas, ab Hercule
intra paucos dies vi expu-
gnata, 154. 414. expu-
gnantes illam a multis lauda-
ti sunt, 166. quorum mul-
ti parvuli reges fuerunt, ibid.

Troiana expeditio 323.
Troianum bellum ob Hele-
nam raptam ortum 363.
Troiani belli dii ipsi eorum-
que filii participes, 354.
susceptum est, ne Barbari
Graeciae imperarent, 417.
tempore illius belli viventes
hymnis et fabulis celebra-

ιστ, 305. Troianum bellum multarum rerum utiliam causa, 360.

Troezen 680.

τρότος, mores, τὰ τῶν τρέκων ᾗδῃ, pro τα ᾗδῃ καὶ τοὺς τραπούς, 2.

τροφος καὶ πατρίς καὶ μήτηρ. Cic. pro Flaccor. parens, alitrix, patria, 58.

τροφῆν, luxuriose vivere, 18.

τυγχάνουσιν ὄντες, sunt, 120. εἰδότες, sciunt, 120. τυγχάνεις προηραμένους, voluisti, elegisti, 122.

Tyndareus ab Hercule in regnum reductus, moribundus illi Lacedaemonem donat, 179. Lacedaemoniorum rex, Helenae pater, 343.

τύπος, simulacrum, statua, 332.

τυραννικοί, scil. χρόνοι, tyrannica Atheniensis civitatis tempora, 611.

τύραννις, omnium tam divinarum quam humanarum rerum et maxima et splendidissima, summa contentione dignissima, 318.

Tyrus, Persarum regis superbia tempore Panegyrici ab hostibus expugnata, 103. ab Evagora, expugnata, 327.

T.

υβριως causa quisque civium, nisi non ipse, sed

alius affectus illa fuerit, in iudicium deferre potest, 693. contumelia, 43.

ὕβριζειν, iniuria, insolentia afflicere, 21.

ὕβριζεσθαι, insolentia affici, ibid.

ὕδρια 636.

ὕδωρ, (clepsydrae,) 601.

ὕδης, nepos, 751.

ὕιος αἰσχοιῖσθαι, adoptari, 685.

ὕλκετιν 9.

ὕπαρχεον, initium facere, 313.

ὕπαχθεῖς κατὰ μικρόν, paulatim adductus, 116.

ὕπερβολή, quod nimium est, 26. καὶ ὕπερβολήν ἐκταναῖν, supra modum laudare, 120. τίς ὕπερβολή γέγοτο τῆς τοιαύτης εὐδαιμονίας, quae felicitas maior esse possit, 138. excellentia, 143.

ὕπερφυός, monstri simile, 635.

ὕπηρεσiai, ministeria, quae praestamus, 96.

ὕπηρετεῖσθαι, inservire, obsequi, 51.

ὑποβάλλειν 290. dictare, 481. ὑποβάλλεσθαι 545. ὑπογράφειν, scribere, 144.

ὕπογυιος, instans, qui prope adest, 740. ὑπόγειον, 538.

ὕποθέσθαι, praecipere, 4. ἡσυχάζειν τὴν οὐσίαν, 702.

ὑπόθεσις, fundamentum, 15. παροίηται τὴν ὑπόθεσιν, tale fundamentum vitae factum est a fortuna, ibid. materia, 19. descriptio, 743.

ὑποθήκη, praeceptum, 18. ὑπόληψιν ποιεῖσθαι, obiectionem facere, 376. 448. ὑποστείλαμενος, dissimulans, 206.

ὑστέρειν τῶν πραγμάτων, occasiones rerum praetermittere, idem quod ἀπολείπεσθαι τῶν καιρῶν, 38. ὑφιστάναι, suscipere, 512.

Φ.

Φαίγειν, indicare, 640. 656. φαίνεται, in aperto est, 295.

Pharnabazus, clarissimus Persarum dux, 95.

Phaëlis 88. 246.

Φάσκειν οὐ, negare, 336. Φασκοντες εἶναι ἐπισκεῖς, virtutis studium professi, 15.

Φαῦλος, malus, qui nunquam probus fuit, adiuncta notione ignobilitatis ortus, 15.

Φαναρίζειν, fallere, decipere, 263.

Φέρειν πρὸς τὸ παρὸν, ad institutum pertinere, 180. ducere, 260. Φέρεσθαι ματὰ τοῦ πλῆθους, ferri, abripi cum vulgo, commisceri vulgo, 37. currere,

53. se habere, 180. deportare, 262. πλέον, plus valere, 731.

Φεύγειν δίκην πέντε τάλαντων, 620.

Phthiæos contagio, 683. Φθόγῃ 675.

Phidias, qui Minervæ statuam fecit, 517.

Φιλαίτιος, incusare amans, 10.

Φιλαπεχθηροσύνη, odium de industria conceptum, 599.

Φιλεῖν, solere, 211.

Φιλαπιτιμητής, qui reprehendere solet, 10.

Philergus 668.

Φιληρηία, delectatio audiendi, 6.

Philippi Maced. cum Atheniensibus pax de Amphipoli, 118. Philippus quomodo differat a clarissimis civitatum principibus, 121. Thessalos sibi conciliavit, 122. finitimas civitates sibi molestas partim socios habet, partim evertit, 122. Magnetæ, Perrhaebios et Paeones devicit, 123. Illyriorum, exceptis iis, qui Asiam incolunt, dominus factus, ibid. philosophiam cognoscere dicitur, 125. incredibilia perfecit, 129. illius patria Argos, 126. quid illius obtrectatores de eo indicent, 139 seqq. eius pater civitatibus Graeciae primariis amicus, 152. Ma-

cedonici regni auctor, Argis oriandus, Macedoniae rex fit, 152. Philippius tempore orationis Philippicae in Europa potentissimus, 163. a diis designatus, ut Persis bellum inferat, 168. Philippicae orationis Summarium, 168. Philippius ideo non potest adversari Lacedaemoniis, quia genus suum sicut Lacedaemonii a Hercule ducit, 714. Thessalorum amicus, 724. expeditionem in Persas parabat, quo tempore Isocrates tertiam epistolam scripsit, 726. eius humanitas ab exteris praedicatur, 733.

Philo ἐκ Κολης, amnestiae beneficio absolutus, 656.

Φιλόκαλος, ornatus decentis amans, 8.

Philomelus 627.

Φιλονεικῆν, contendere, 24.

Φιλόνηκος, rixandi cupidus, 10.

Φιλόπνεος, operosam vitam agens, 29. gnavus, industrius, officiosus, 357.

Φιλοπόνως, patienter, 499.

Φιλοπροσηγορος; qui libenter alloquitur seu salutat, 6. affabilis, ibid.

Φιλοσοφεῖν, liberali doctrinae et eloquentiae operam dare, 2. Φιλοσοφεῖν καὶ σκέπτεσθαι, 292. Φι-

λοσοφούντες, qui eloquentiae operam dant, 32.

Φιλοσοφία sensu latiori: liberalis cognitio, 2. 507. sensu strictiori: rhetorica. Φιλοσοφία περὶ τοὺς λόγους, eloquentia. οἱ περὶ Φιλοσοφίαν ἔχοντες, rhetores, 306. legumatrix et naturae indagatrix, 373. in odio est et statu calamitoso, 382.

Φιλοτιμῆσθαι, ambitiose et magno studio conari, 25. gloriari, efferri, 185. 337.

Φιλότιμος, laudis cupidus, 120. Φιλοτιμῶς, ambitiose, praeclare, 185.

Φιλοφυσῆν, vitam amare, 208.

Philiati 206.

Φλυαρίαι, nugae, 538.

Phoenices, Salamine dominantes ab Evagora regno pelluntur, 40. Phoenix a procere quodam interficitur, 312, qui ipse interfectus Evagorae regnum debitum reliquit, 315.

Phocaei, Persarum regis dominationem fugientes, Asia relicta Messaliam condiderunt, 204.

Phocensium urbes a Thebanis non captae, 133. a Thebanis bello petiti, ibid.

Phocis, ubi Thebani mercenarios tantum milites caedunt, 134.

Phocylides optimus vitae humanae, consiliarius, 28.

Phormio adversus Thracas in ille armatos duxit Alcibiade adolescente, 614.

Φρόνησις, prudentia, 12.

Phrygiam incolentes quid fecerint, 104.

Phrynondas, quis fuerit, 668.

Φυγεῖν, timere, reformidare, 688.

Φυλὴν καταλαμβάνοντες, 284.

Φύσις, natura, indoles, ingenium, forma, 24. 358. 119. 696. natales, 307. Φύσεις rerum homini neque profunt neque obsunt, sed usus earum, 478. Φύσις εὐάρμοστος, ingenium concinnum, 730.

Ψ.

ψόγος, vituperium, reprehensio, 3.

ψυχὴ, vita et animus, 319.

X.

χαίρειν περὶ τὰ σπουδαῖα, in re seria nugas agere, idem quod ταίρζειν, 10.

χαλεπότης, morum acerbitas, 156.

χαλεπῶς ἔχειν, gravari, gravatē facere, 47.

χαμαζήλου, humilitas, 769.

χαρακτήρ, nota impressa, 8.

χαρσις, morum suavitate commendabilis, 730. strenuus, 733.

χαριέντως, urbano modo, 123.

χαρίζεσθαι χάριτας, conferre beneficia in aliquem, 10.

Charicles, Tifliae affinis, 610.

χάρις ὀφειλομένη, debita gratia, beneficium collocatum, 9.

χειμάζειν, hibernare, 235.

χειροτονία, 255.

Chersonesus 258. in Chersoneso γεωργοῦντες Athenienses, 118.

Chii eos reddiderunt superiores, quibus auxilium tulerunt, 95. 523. Chius, insula, 104.

χορηγεῖν 685.

χορηγία 234.

χρᾶσθαι. οὐκ ἔχων ὅτι χρῆσταιτο τοῖς αὐτοῦ κακοῖς: ignarus quomodo se in praesentibus malis gereret.

χρηματίζειν, actui rerum operam dare, 102.

χρόνος, aetas.

χρυσωνεῖν, aurum emere, namásma aureum argento permutare, 639.

χρῶμενος, familiaris, 188.

320. *χρῶμενοι οὐδενὶ λό-
γῳ*, nullum argumentum
afferentes, non prudenter
cogitantes. *χρῶο*, (optat.
pass. praef.) 138.

χύδην εἶπεν, quidvis
effundere, 759. *λέγειν*,
confuse loqui, 395.

χωρηγία 616.

Ω.

ὠμαλισμένος, exaequa-
tus, 128.

ὥς, nam, 293. *ὥς ἐπι-
παλὺ*, plerumque, 26.

ὤςτα 562.

ὠφελειν, invare, prode-
se, 29.

HALIS SAXONUM

EXCUDERAT IO. FRID. AUG. GRUNERT FILIUS.

Quod ad infinitivum ζῆν in universum attinet, is a me et superioribus editoribus ubique cum iota subscripto expressus est; contra praeceptum Chrysolorae, P. 104, quod sic habet: πᾶν ἀπαρήμεθα τὴν ἢ κυρίως διδασκαλίαν, ἢ κατὰ χρηστικὴν ἔχει κατὰ τὴν τελευταίαν συλλαβὴν, ὅσον τυπτεῖν, γέλαν, πλην ταῦ ζῆν, πεινῆν, διδῆν, οὐραεῖν. Conf. Filcher. ad Welleri Grammat., spec. 1, p. 118.

De verbo γίγνομαι grammatici veteres auctores sunt Graecos antiquos atque adeo Atticos dixisse γίγνομαι, sed recentiores Graecos scripsisse; ejecta littera γ, γίνομαι. Moeris: γίγνεται, Ἀττικῶς γίγνεται, Ἑλληνικῶς. V. Eustath. ad Odyss. μ., p. 172a, γ. 55. Sic vero intelligi potest facile, qui acciderit, ut librarii recentiores tot in locis scriptorum Atticorum fere γίνομαι scriberent pro γίγνομαι. V. Filcheri Animadvv. ad Welleri Grammat., spec. 3, part. 1, p. 61. Ex hoc praecepto, si probas, facile loca, in quibus γ in nostra editione omissum est, appones, et ubi varietas lectionis occurrit, eliges.

Praefat., p. 11, v. 23, pro *frenas* lege *frenos*.

— p. 24, v. 8, pro *oppituletur* lege *opituletur*.

— p. 40, v. 15, pro *illa* lege *ille*.

Addend., p. 70, v. 37, pro *se* lege *sed*.

P. 20, v. 22, pro κατὰ γινῶς lege κατὰ γινῶς cum iota subscripto.

P. 37, v. 5, pro γιγνοσκόμενος lege γιγνώσκόμενος.

P. 42, v. 10, pro δέομενος lege δέόμενος.

P. 58, in Summario, v. 3, pro quo ius eorum —, lege quo isti (Lacedaemonii) ius suum potissimum.

P. 125, v. 7, pro ἰδίους lege ἡδίους.

P. 129, in Notis, v. 5, pro γενανήμενας lege γεγενημένους.

P. 175, in Summario, v. 1, pro *particeps* lege *participes*.

P. 217, in Summario, v. 2, pro *solent* lege *sóleant*.

P. 320, in Summario, v. ult., pro *alius* lege *alios*.

P. 347, in Summario, v. 2, pro *inhumanitatem* lege *inhumanitatem*.

P. 356, v. 2, "σα lege ὅσα, et versu insequenti ὅσα
mutes in δια. ὅ ex superiori verba in inferiorem de-
cidit sub proelo.

P. 364, in Argum., v. 2, pro *προσέφημεν* lege *προ-
ρήκαμεν*, et v. 3 pro *καταψήφισαμενοι* lege *κα-
ταψήφισαμενοι*.

P. 370, v. 9, pro *ισοσύναις* lege *ισοσύναις*.

P. 456, v. 17, pro *γεννημένων* lege *γεννημένων*.

P. 468, v. ult., comma post γὰρ deleatur et post
πάντες ponatur, atque acutus in γὰρ mutetur in
gravem.

P. 478, in Not., v. 6, pro *evenuisse* lege *evanuisse*.

P. 566, v. 8, pro ὅς lege ὅς.

P. 571, v. 22, pro *καταφρονήσαντες* lege *καταφρονή-
σαντες*.

P. 575, v. 22, pro τὴν lege τὸν.

P. 689, v. 20, pro ἡ lege ἡ.

ISOCRATIS LOCI A STOBÆO LAUDATI.

Edit. nostr.

Stobæus in Sententiis,
ed. Gesneri, 1543, f.

Pag. 2, v. 19.	ἢς οὐδέν — βεβαιώτερόν ἐστι.	Pag. 4	
— v. 24.	Γῶμη — ἔβλαψε.	38	
— v. 24.	Γῶμη — ἐπεσκότησεν.	358	
Pag. 3, v. 1.	Ἡ δὲ — pag. 3 ἡγουμένη.	4	
Pag. 4, v. 24.	Τοιοῦτας — παίδας.	456	
Pag. 5, v. 9.	Μηδέποτε — συνειδήσεις.	192	
— v. 11.	Τοὺς μὲν θεοὺς — αἰσχύνει.	67	
— v. 13.	Τὰς ἡδονὰς — κάκιστον.	67	
— v. 15.	Ἐνλαβοῦ — ἀποβλέπουσιν.	238	
Pag. 6, v. 24.	Ἐφ' ἧς — pag. 7 ὑπομνηστικῆς.	66	
Pag. 7, v. 6.	Μᾶλλον — παρεχόμενος.	238	
— v. 13.	Ὅτεν — ἔχει.	195	
Pag. 8, v. 21.	Καταφράσις — ἐπιστάμενος.	505	
Pag. 9, v. 5.	Τέμενος — βελτίον.	512	
— v. 8.	Μηδενί — ἀόρατον.	582	
— v. 15.	Μίσει — ἀδικῶσιν.	149	
Pag. 11, v. 4.	Βουληγόμενος — μελλούτων.	38	
— v. 13.	Ὅταν — ἀλλοτρίων.	38	
Pag. 12, v. 5.	Εἰς ἀρχὴν — ἀναδήραγον.	308	
Pag. 15, v. 2.	Διὰ — ἡ λέγειν.	215	
— v. 5.	Νόμιζε — παρίλυπος.	563	
— v. 12.	Μᾶλλον — ἀπένειμι.	356	
Pag. 14, v. 15.	Μάλατα — ἀποδίδομι.	67	
Pag. 17, v. ult.	Τὰς μὲν — pag. 18 ὁμιλοῦσι.	345	
Pag. 23, v. 22.	Ποιεῖ — pag. 24 ἀμαρτανυμένων.	329	
Pag. 24, v. 22.	Φίλους — διοικήσεις.	327	
— v. 27.	Τοιούτους — pag. 25 πράττει.	327	
Pag. 25, v. 2.	Πιστοὺς — ἐπιτιμῶντας.	327	
— v. 4.	Δίδου — συνδοκιμάζοντας.	327	

Pag. 26.	v. 6.	Διόεσσι — ἔχουσιν.	Pag. 327
—	v. 8.	Δακρυε — λίγασσι.	327
—	v. 10.	Ταῖς αὐταῖς — ἑκαμπετάσποντας.	327
—	v. 12.	Ἀρχε — πόλιν.	327
—	v. 22.	Νόμιζε — θαυμάζουσιν.	327
—	v. 27.	Μή — pag. 26 ἄρχουσι.	327
Pag. 26.	v. 5.	Περὶ — κτήσασθαι.	328
—	v. 18.	Κοῦτιςτων — ισχύουσιν.	328
Pag. 27.	v. 1.	Ὅτι — ποιήσιν.	328
—	v. 6.	Θεοφει — βουλευσιν.	328
Pag. 35.	v. 12.	Περὶ — ἄξιαν.	328
—	v. 18.	Αἰ μὲν τοῦτον — τοιοῦτον ἴσται.	328
—	v. ult.	Καὶ μὴν — pag. 37 ἀφίσταν.	328
Pag. 35.	v. 17.	Οἱ μὲν — ὅτι αὐτὸν γήνοσθαι.	328
—	v. 25.	Πρὸς δὲ — pag. 37 πιστεύουσιν.	328
Pag. 48.	v. 7.	Μήδεν — γήνοσθαι.	328
Pag. 49.	v. 6.	Μὴ μόνον — ἡνὶ ἀκούσθαι.	328
Pag. 50.	v. 10.	Ζηλοῦτε — ἀκρίβη.	328
—	v. 13.	Μὴ τὴν κακίαν — ἡνὶ ἀκούσθαι.	328
—	v. 17.	Μὴ φθονεῖτε — ἡνὶ ἀκούσθαι.	328
—	v. 25.	Ἀπάσχοντες — pag. 51 καίετε.	328
Pag. 305.	v. 11.	Τούτων — pag. 306 ἡνὶ ἀκούσθαι.	328
Pag. 319.	v. 17.	Ὡλ — pag. 320 διὰ φύλακτον.	328
Pag. 320.	v. 13.	τοὺς μὲν — pag. 321 διαφείδιν.	328
Pag. 332.	v. 15.	Ἐγὼ δ' — ἀπαρήσιν.	328
Pag. 365.	v. 8.	Γιγνώσκω — ἀμπετάσθαι.	328
Pag. 387.	v. 13.	Ἄλλ' οὕτως — κατὰ πρῶτον.	328
Pag. 397.	v. 17.	Ἦν δὲ — p. 399 ἀφίσταν.	328
Pag. 512.	v. 13.	Καὶ μηδὲς — ἡνὶ ἀκούσθαι.	328

16 1933

COLUMBIA UNIVERSITY LIBRARIES

0021144516

L

JAN 30 1921

Digitized by Google

